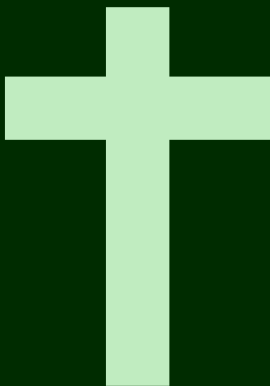

Ley saa ni nacoo
Jesucristu

New Testament in Mixtec, Southern Puebla (MX:mit:Mixtec,
Southern Puebla)

Ley saa ni nacoo Jesucristu

New Testament in Mixtec, Southern Puebla

(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	88
SAN LUCAS	141
SAN JUAN	234
HECHOS	303
ROMANOS	390
1 CORINTIOS	428
2 CORINTIOS	464
GÁLATAS	488
EFESIOS	502
FILIPENSES	515
COLOSENSES	525
1 TESALONICENSES	534
2 TESALONICENSES	542
1 TIMOTEO	547
2 TIMOTEO	558
TITO	566
FILEMÓN	571
HEBREOS	573
SANTIAGO	601
1 PEDRO	611
2 PEDRO	622
1 JUAN	628
2 JUAN	638
3 JUAN	640
JUDAS	642
APOCALIPSIS	645

Ñà-nduá Nì Tiaa San Mateo sàhà Jesucristu

Nansa nìsa nani xii Jesucristu

¹ Ñà-yòhó nduú tutu nacání sàhà ana nduú xii Jesucristu. Iin yohòtéhè-yá nduú David, te iin yohòtéhè David mà nduú Abraham.

² Te Abraham yucán, nì ìa iin dèhe-ne nani Isaac. Te Isaac mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Jacob. Te Jacob mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Judá, xi stná cuàhà ñani-nè.

³ Te Judá mà, nì cacu ùi dèhe-ne, iin-ne nani Fares, te inga-nè nani Zara. Te Tamar nani dihi Zara mà. Daaní, Fares mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Esrom. Te Esrom mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Aram.

⁴ Te Aram mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Aminadab. Te Aminadab mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Naasón. Te Naasón mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Salmón.

⁵ Te Salmón mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Booz. Te Rahab nani dihi Booz. Daaní, nì nandàhà Booz mà xii Rut, te iin dèhe-ne nani Obed. Daaní, Obed mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Isái.

⁶ Te Isái mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nì sanduu rey David. Daaní, David mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Salomón. Te dihi Salomón mà nduú nècuàchì ñaha nì sanduu ñahàdihí Urías antes.

⁷ Daaní, nì ìa stná iin dèhe Salomón mà nani Roboam. Te Roboam mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Abías. Te Abías mà, nì ìa stna iin dèhe-ne nani Asa.

⁸ Te Asa mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Josafat. Te Josafat mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Joram. Te Joram mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Uzías.

⁹ Te Uzías mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Jotam. Te Jotam mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Acaz. Te Acaz mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Ezequías.

¹⁰ Te Ezequías mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Manasés. Te Manasés mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Amón. Te Amón mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Josías.

¹¹ Te Josías mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Jeconías, xi stná dava ga ñani-nè. Te divi tiempu yucán nì catavà tè-ñuu Babilonia nèhivì raza-ndà cuàhàn-nè presu ndè ñuu-te.

¹² Daaní, na ndoó-né ñuu Babilonia yucán, dandu nì ìa stná iin dèhe Jeconías mà nani Salatiel. Te Salatiel mà, nì ìa stná iin dèhe-ne nani Zorobabel.

13 Te Zorobabel mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Abiud. Te Abiud mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Eliaquim. Te Eliaquim mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Azor.

14 Te Azor mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Sadoc. Te Sadoc mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Aquim. Te Aquim mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Eliud.

15 Te Eliud mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Eleazar. Te Eleazar mà, nì là stná iin dèhe-ne nani Matán. Te Matán mà, nì là stna iin dèhe-ne nani Jacob.

16 Te Jacob mà, nì là stná iin dèhe-ne nani José. Te divi José mà nduú ìi María dihi Jesucristu.

17 Ñàyùcàndüá, nsidaa xii-yá yucán, ùxìn cùmì ní sanduu-ne dècuèndè tiempu xi Abraham xì dècuèndè tiempu xi David. Daaní, ndoó ùxìn cùmì gá-nè dècuèndè tiempu xi David xì dècuèndè quìvì cuàhàn-nè presu ñuu Babilonia. Daaní, después ndoó ùxìn cùmì gá-nè dècuèndè tiempu xi Cristu.

Nansa nì tùinuù Jesucristu ñuhiví yohó

18 Cunaha-nsiá, dohó nì cuu na ní tùinuù Jesucristu. Sàni ndiadi tñuhu nandàhà dihi-yá María xì José. Doco tãñáha ga coo-ne xì nècuàchìmà, te nì sàcùñuhu mée xi-ne nì quida Espíritu Ìi xí Dios.

19 Ñàyùcàndüá, nì nacani ini José ñà-chicá vaha tãhndè tñuhu xi-ne cahan-né, doco mà cáchí vate-néà, vachi nècuàchì vaha nduú-né, te có-cùnì-nè cuitnùhu nèhivì María.

20 Doco na nacání ìi ini-nè quida-ne ducán, nì sàní-nè nì ndecunu iin ángel xi Stoho-ndà Señor nùù-né, te dohó nì cachi ángel mà xì-né:

—Cunini-ní, José, descendencia xi David; màsà yúhî-ní nandàhà-ní xì María. Vátùni cunduu-ne ñahàdihí-ní, vachi mée xi-ne ñuhu-ma, mée sàhà Espíritu Ìi xí Dios nduú-vé.

21 Te icúmí-vê tùinuù-vé, cunduu-ve iin mée tiàa, te Jesús cunani-vé, vachi icúmí-yâ dacácu-ya nèhivì xí-yá nùù cuàchi-ne —nì cachi ángel.

22 Pues divi ducán nì cuu nsidaájàn sàhà-ñá nì cùú ndisa ñà-ndüá nì cachitnùhu Stoho-ndà Señor antes na ní càhàn iin ana càhàn cuenta xi-ya, te nì cachi-nè:

23 Cunaha-nsiá, icúmí coo mée xi iin ñahà chii nduú señorita; te nú sàni tùinuù-vé, dandu cunani-vé Emanuel, vachi cuní cachà mà ñà-sàni quesaa Dios cutnahá-yá xì-ndà nduá.

24 Daaní, nì nsicuihnú ini José, te nacua nì cachi ángel mà xì-né, divi ducán nì quida-ne, nì nandàhà-né xì María ñà-cunduu nècuàchìmà ñahàdihí-nè.

25 Doco cóni ía-ne xì nècuàchìmà dècuèndè nì tùinuù mée mà. Te Jesús nì sàcùnani-vé.

2

Nansa ni casaà rey nchichí nùù Jesús, te ni cahvi-néyà

¹ Tiempu xi rey Herodes ni sandua na ní tùinuù Jesús ñuu tii Belén iá ladu Judea. Dandu ni casaà nècuàchì nchichí ñuu Jerusalén; ladu ndé caná orá ni quixi-ne.

² Te ni ndàcàtnùhù-né:

—¿Índù iá mée ni tùinuù-xí, divi mée cunduu rey xi nècuàchì Judea? Vàchi ndé caná orá sàni xini-nsi sùtnúù cachítnùhu sàhà-yá; te vichi vaxi-nsi cahvi-nsíyà —ni cachi-nè.

³ Dandu rey Herodes, na ní xinitnùhu-tè ñà-ndùá ndàcàtnùhù nècuàchì-mà, ni ndulocó-te, mii-té xi nsidaa gá stná nèhivì ñuu Jerusalén.

⁴ Ñàyùcàndùá, ni cana-tè dùtù chicá xí-idònnùù, xi stná nècuàchì dacuahá ley ì, te ni xicàn tnùhù-té nùù-né índù ñuu cuàhàn tùinuù Cristu.

⁵ Te ni naxiconihí-né nùù-té, cachí-nè:

—Divi ñuu tii Belén iá ladu Judea. Vàchi ducán ni tiaa iin nècuàchì ni càhàn cuenta xi Dios sàhana ndé cachí-yà:

⁶ Cunaha mii-nsiá nècuàchì ñuu Belén iá ladu Judea: màdì ñuu chicá có-ndiáá nduú ndé ndoó-nsiá; còó, divi ñà-chicá ndiáá nduá nùù nsidaa ñuu nahnú ladu xi-nsia, vachi divi ñuu mii-nsiá icúmí tùinuù mii-yá ana cusahnú, te icúmí-yâ cunuù-yá nèhivì xí, divi nèhivì raza-nsiá Israel.

⁷ Daaní, ni cana dèhé Herodes nècuàchì nchichí mà, te ni ndàcàtnùhù váha stná-te nùù-né índù tiempu meru ni tùi sùtnúù mà.

⁸ Dandu ni techuún-tené cùhùn-nè ñuu Belén, cachí-te xi-né:

—Cuahán-nsiá ñuu mà, te ndàcàtnùhù váha-nsia nansa ndisa iá sàhà mée mà, dandu nacachitnùhu-nsia xí, vachi yùhù, cuní stnáì cùhìn cahvi stnáì-vè —ni cachi-te.

⁹ Daaní, na ní nsihi ni sàcùnaha nècuàchì nchichí mà nùù-té ñà-jaàn, dandu ni quihin-ne ichì cuàhàn-nè. Te cunaha-nsiá, yucán ni natùì tu sùtnúù ni xini-nè antes ladu xínu orá. Te ni sàcòdònnùù-sí nùù-né ni sàà-si ni ndòò-sì dìquì-xí nacua ndé iá mée mà.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, yáha ga ni cudìì ini-nè na ní xini tu-ne sùtnúù mà.

¹¹ Dandu ni caquìhvi-ne vehe, te ni xini-nè mée mà xi dihi-vé nani María. Te ni tutuyuhu-né ñuhù nùù-vé, te ni cahvi-névè. Dandu ni nacuna-ne ñà-ñùhù ñà-cuicà-né, te ni dàcútâhvi-néyà, divi oro xi inciensu xi tàtnà nani mirra.

¹² Doco después ni sàní-nè ni cachitnùhu Dios xi-né ñà-ìá peligru: màsà náyàha-ne ndé iá rey Herodes. Ñàyùcàndùá, ñnga ichì ni naquihin-ne mànuhù-né ñuu-nè.

Nansa nì xinudèhé José xì María xì mée Jesús cuàhàn-nè ñuu Egipto

¹³ Dandu, na sámànuhù nècuàchì nchichí, nì sàní stná José, nì xini-nè iin ángel nì quixi nùù Stoho-ndà Señor. Te dohó nì cachi ángel mà:

—Ndacuiin-ní, tnii-ní mée, te cundaca-nívè xì mamá xi-ve cuahán-nsià ñuu Egipto cunudèhé-nsià. Te divi ñuu mà icúmí-nsià cundoo-nsia ndè cachi sàì cachitnùhi xì-nsià. Vàchi icúmí Herodes nanducu-tévè ñà-cahni-tévè —nì cachi ángel mà.

¹⁴ Ñàyùcànduá, mate ñuu nduá, doco nì ndacuiin José nì saca-ne mée mà xì dihi-vé, te nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè ñuu Egipto.

¹⁵ Te ñuu mà nì sandoo-ne dècuèndè nì xihì Herodes. Te divi ducán nì cuu sàhà-ñá nì cuú ndísá palabra yohó nì cachitnùhu Stoho-ndà Señor antes na ní càhàn iin ana càhàn cuenta xi-ya: “Dècuèndè ñuu Egipto nì cani Dèhemaní ñà-ndixi-ya”.

Nansa nì dàndàcú rey Herodes ñà-cui nsidaa mée tiàa ladu ñuu Belén

¹⁶ Daaní, na ní xini Herodes cóni ndúlócò nècuàchì nchichí sàhà ñà-nduá nì cachì-te, dandu yáha ga nì xidà inì-te. Ñàyùcànduá, nì techuún-te soldadu nì sàhàn nì casahnì xì nsidaa mée tiàa ndoó ñuu Belén xì inicutu stná ladu yucán, nsidaa luchì cuati xicá ùì cuà cuàhàn tixi-xi, nì casahnì-tévè, vachi ñà-jaàn nduú tiempu nì cachi nècuàchì nchichí na ní ndàcàtnùhù Herodes nùù-né.

¹⁷ Ñàyùcànduá, quivì jaàn nì cuu ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu Jeremías sàhana na ní càhàn-nè cuenta xi Dios, te dohó nì cachi-nè:

¹⁸ Tiacú tnaná cuàhà-né ladu ñuu Ramá. Sacú nècuàchì ñahà, te cána-ne, divi nècuàchì descendencia xi Raquel. Sàhà mée xi-ne sacú-né; nì mà cùì cahnde ini-nè, vachi còò cá-vè.

¹⁹ Daaní, José, iá va-ne ñuu Egipto. Dandu nì sàà quivì nì xihì rey Herodes. Te nì sàní tu José inga xichi, nì xini-nè iin iin ángel nì quixi nùù Stoho-ndà Señor,

²⁰ te cachi ángel mà xì-né:

—Ndacuiin-ní, cuaca-ní mée xì dihi-vé, te naxicocuûn-nsià ñuu Israel, vachi sàní xihì nèhivì cuní cahni xì-vé.

²¹ Ñàyùcànduá, nì ndacuiin José, nì saca-nevè xì dihi-vé mànuhù tú-né ñuu Israel.

²² Doco nì xinitnùhu-ne sàdàndàcú dèhe Herodes mà nani Arquelao, cusáhnù-te lugar xi nsì-yua-té ladu Judea. Ñàyùcànduá, nì yuhì-nè nùhù-nè ladu mà. Daaní, inga xichi nì sàní-nè, nì cachitnùhu Dios ñà-ndisa iá peligrú. Ñàyùcànduá, nì yàha-ne chicá nùù-xí dècuèndè ladu Galilea,

²³ nì sàà-nè iin ñuu tii nani Nazaret, te yucán nì candòo-ne. Pues, divi ducán nì cuu sàhà ñà-nì cùú ndisa palabra nì caca-chitnùhu profeta xi Dios sàhaha ñà-divi ñuu Nazaret cunduu ñuu-yà, cachi nèhivì.

3

Nansa nì càhàn Juan Bautista sàhù ndé nduú yucù

¹ Daaní, después nì quixi Juan Bautista yucù iá ladu Judea. Te nì quesaha-né càhàn-nè sàhù yucán,

² cachí-nè xì nèhivì ñà-nì nàxícócuñ inì-nè sàhà cuàchi-ne, vàchi sà-itúú cuni-nè cusahnú mii-yá iá ansivi.

³ Pues divi Juan mà nduú ana nì cachitnùhu Isaías sàhà-xì na ní càhàn-nè cuenta xi Dios, te nì tiaa-ne dohó: Tiacú càhàn fuerte ana càhàn yucù, te cachí-nè xì-ndà ñà-nsidandoo-nda (anima-ndà) na ian nduví ichì ndé yàha Stoho-ndà Señor, te ichì ndàà cundua.

(Ducán nì cachi Isaías sàhaha.)

⁴ Te Juan mà, dòò idì sìcamellu nì sandixi-ne, te iin quísi nì cuyucun siuhma tìxi-ne. Te sìca xì ndudi ñùñù yucù nduá nìsa itiacu-nè.

⁵ Daaní, cuàhà nèhivì ñuu Jerusalén xì cuàhà stná nèhivì ladu Judea, xì stná nèhivì ndoó yatni yùte Jordán, nsidaa-né nì casaà-nè nùù Juan yucán.

⁶ Te nì cuhì-né nì quida nècuàchì mà ini yùte mà na ní dàtúi-ne cuàchi-ne.

⁷ Doco nì xini Juan ñà-vàxi stná cuàhà nècuàchì fariseu xì cuàhà stná nècuàchì saduceu, cuní-nè cuhì stná-nè. Ñàyùcànduá nì cachi-nè xì nècuàchì mà:

—Mii-nsiá, na quidá còò, ducán quidá-nsiá, vàxi-nsia yohó xinúdèhé-nsiá nùù castigu icúmí quixi. ¿Ana divi nì cachi xì-nsiá ñà-quida-nsia ducán?

⁸ Cunaha-nsiá, xiñuhu quida ndisa-nsia cumplir nacua ndiá ìcà quida-nda na naxícócuñ ndisa ini-ndà sàhà cuàchi-nda.

⁹ Ni màsà càhàn cuadú-nsiá cachi-nsiá inì-ni mii-nsiá ñà-divi Abraham nduú yohòtéhè stná-nsiá, te ñàyùcànduá còò ni-iñàha cuu xi-nsiá. Vàchi cunaha-nsiá, dècuèndè stná yùù ndoó yohó, vātùnì nanduu stná nahi descendencia xi Abraham, nú cuní Dios.

¹⁰ Te vichi sà-íá cuàhàn (cachi-yà índù nèhivì nìhì-xì castigu), na ian cuàhàn-ndà nacàxin-nda yutnù có-càná fruta, te nìhì-nda hacha cahnde-ndànú coco-nù. Pues ducán icúmí cuu stná xì nèhivì có-quidá víi.

¹¹ Vàchi yùhù, tècuí quidá í' mii-nsiá na cuú-nsiá arrepentir; doco nchícùn gà vàxi ana chicá cahnú poder-xi nùù yùhù: te ni có-nâtùì (cundui nahi mozo xi-ya) ñà-chindeí quee ndisàn-yá. Doco mii-yá, tìxi Espíritu Ìì xì Dios icúmí-yá quida

ìi-yá anima-nsià. Te na quidá ñuhu, ducán icúmí-yâ quida stná-yà xì-nsiá (dandáñúhú stná-yà ñà-có-ndiáá).

¹² Te vichi sà-íá cuàhàn-yà quida-ya na ian quida-nda xi trigu, dandiachi-ndañá xì yutnú chipála dècuèndè ndiachi nsihí trigu ndoó nùù ñuhù, dandu nùniá, chivàha-ndañá, doco mihì-ñá, coca. Te divi ducán icúmí-yâ quida stná-yà (xì nèhivì ñuhivì: nèhivì xí mii-yá, càcu-ne; doco nèhivì dava ga), nicanicuahàn icúmí-nê coco-ne —nì cachi Juan.

Nansa nì cuhì Jesús

¹³ Daaní, nì quee Jesús ladu Galilea, cuàhàn-yà yùte Jordán ndé íá Juan, vâchi cuní-yà quida ìi nècuàchìmà-yá.

¹⁴ Doco nècuàchìmà, có-cùnì-nè, vâchi cachí-nè xì-yá:
—Yùhù xiñuhí cuhì' quida mii-ní, màdiá mii-ní quixi-ní nùù yùhù, (te cuhì-ní).

¹⁵ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ducanicoó vichi, vâchi ducán xiñuhu quida-nda sàhà-ñá quida ndisa-nda nsidaa ñà-ndúá ndiá ìcà-ndà.

Dandu nì candisá Juan, te nì quida ìi-néyà.

¹⁶ Daaní, nì nsihì nì cuhì-yá, te nì quee-ya nùù tècuí, dandu nì nuna ansivì, te nì xini-yà mànú Espíritu Ìi xí Dios vâxi-ya na iin sì-lomá, meru dîquì Jesús mànú-ya vâxi-ya.

¹⁷ Dandu nì tiacu nì càhàn iin ana càhàn ansivì, cachí-yà:

—Dèhemaní nduú ana yohó, te cudì cuàhà inì sàhà-yá.

4

Nansa nì cuni ñà-malu dacà-sí Jesús ñà-quida-ya iin cuàchi

¹ Daaní, nihí Espíritu Ìi Jesús nì sàhàn ñà-coo-ya yucú dàná, vâchi yucán cuàhàn ñà-malu quida-sì lucha dacà-síyâ. Ñâyùcàndúá, nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà,

² te yucán íá-yà ùù dico quivì ndui te ñuu; te iníhî-yá, íá dòcò-yà. Ñâyùcàndúá, cuàhà doco xihì-yà.

³ Dandu nì tnàtuu ñà-malu, vâchi cuní-sì dacà-síyâ, te nì cachì-sì xì-yá:

—Nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, dandu cachì-ní xì yùù jaàn ñà-nì nándúá pan cuxi-ní.

⁴ Doco nì cachi-yà xì-sí:

—Còó, vâchi dohó cachí nùù tutu ìi: “Màdi cuisì pan cutiacu nèhivì; còó, vâchi xiñuhu cucumi stná-nè nsidaa palabra ìi cachí Dios”.

⁵ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-sì xì-yá ñuu ìi Jerusalén, te nì chicoo-siyá ndè dìni veheñuhu cahnú,

⁶ te nì cachì-sì xì-yá:

—Nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, dandu dandiachi-ní mii-ní, vâchi ducán cachí nùù tutu ìi:

Icúmí Dios dandacú-yá nùù ángel xi-ya ñà-cundiaa-nè mii-ní. Te cachí stná tutu mà: Icúmí ángel natnii ndahà-né mii-ní ñà-màsà máquhì sàhà-ní ni-iin yùù.

⁷ Dandu nì cachi Jesús xì-sí:

—Cachí stná tutu ì: “Màsà quidá cánûú-ndá ñà-có-cùnì Stoho-ndà Señor”.

⁸ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-si xi-yá ònì iin yucù ducún sàstnùhù, te nì dàcùnì-siyá nsidanicuú ñuu iá ñuhivì xì nsidaa ñà-vico iá yucán.

⁹ Dandu nì cachì-si xi-yá:

—Yùhù dacútâhvì mii-ní nsidaa ñuu jaàn nú ni mácuìn sisì-ní nùí, te cahvi-ní yùhù.

¹⁰ Doco nì cachi-yà xì-sí:

—Cuahán-ní, Satanás, vâchi dohó cachí stná nùù tutu ì: “Cuisì mii Stoho-ndà Dios ndiá ìcà-ndà cahvi-nda, te cunucuachi-nda nùù-xí”.

¹¹ Dandu nì nacoò-siyá cuàhàn-si, te nì caquesaa ángel nì nacuahandee ini xì-yá.

Nansa nì quesaha Jesús quidá-yá chuun ndiaha xì-yá ladu Galilea

¹² Daaní, na ní xinitnùhu Jesús ndiadí Juan (Bautista) vehècàa, dandu mànuhù-yá ñuu-yà Nazaret iá ladu Galilea.

¹³ Doco cónì cuéé-yà yucán. Còò, nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà ñuu Capernaum iá yuhù mar ladu ndé cachí xì-né ladu Zabolón xì Neftalí.

¹⁴ Yucán cuàhàn-yà coo-ya sàhà ñá-nì cùú ndisa palabra nì cachitnùhu Isaías sàhana na ní càhàn-nè cuenta xi Dios, cachí-nè:

¹⁵ Ladu Zabolón xì ladu Neftalí ndé yáha ichì yatni mar, yucán sàni dàtnùù fuerte Dios ini anima nèhivì. Stná inga ladu yùte Jordán, xì inicutu stná ladu Galilea ndé ndoó nèhivì có-ìnahá xì-yâ,

¹⁶ pues yucán sàni dàtnùù ndiaha stná-yà anima-nè; vâchi nèhivì nsidaa lugar mà, nìsa xìca-ne ichì ñáa, te cuàhàn-nè ndañuhu dahuun-ne nì cùí, doco vichi sàni dàtnùù-yà sàxínitnùnì-nè na ian nì natùì nuù-né, nì cachi Isaías.

¹⁷ Dandu divi tiempu mà nì quesaha Jesús càhàn-yà sàhù xì nèhivì, cachí-yà:

—Naxicocuìn ini-nsia sàhà cuàchi-nsia, vâchi sà-ítúú tiempu cuni-nsià cusahnú mii-yá iá ansivi.

Nansa nì cana Jesús cùmì nècuàchì tavá xi siaca

¹⁸ Xicá Jesús yuhù mar iá Galilea, te nì xini-yà ùì ñàní nani Simón Pedro xì Andrés, dacaná-né ñunù xì-né mahì tècuì, vâchi nècuàchì tavá siaca nduú-né.

¹⁹ Te nì cachi-yà xì-né:

—Cunchicùn-nsià yùhù, vàchi mà cúndúú gá-nsià nècuàchì tavá xi siaca. Còó, vàchi icúmí dacuahí mii-nsià ñà-cunduu-nsià nècuàchì tavá xi nèhivì (ichì malu).

²⁰ Dandu nècuàchìmà, vichi vichi nì nacoo-ne ñunù xí-né, te cuàhàn-nè nchìcùn-nèyà.

²¹ Daaní, nì sàà-yà chicá nùù-xí, te nì xini-yà inga ùi ñàni nani Jacobo xi Juan; dèhe iin tiàa nani Zebedeo xínduu-ne, te ndoó-né nùù lancha xi-ne, cutnáhâ-né xì yua-né nácàhmá-né ñunù xí-né. Te nì cana stná-yà ndùù-nè.

²² Te hora mà nì nacoo-ne yua-né nùù lancha mà, te nì tenchicùn-nèyà cuàhàn-nè.

Cuàhà gá nèhivì nì chinaha Jesús

²³ Daaní, nì xicanuu Jesús inii ladu Galilea, te nì chinaha-yà nèhivì ini iin iin veheñuhu, nì càhàn-yà xì-né ñà-ndúú razón ndiaha sàhà ñuhivì ìi xí Yua-nda Dios. Te nì dàndúvaha stná-yà nèhivì ndohó nsidanuu clase cuèhè.

²⁴ Ñàyùcàndúá, ndè inii ladu Siria nì xitià fama-yà. Sàhà ñà-jaàn cuàhà gá nècuàchì cuhí ndacá nèhivì nì quixi nùù-yá, xínduu-ne nèhivì ndohó quidá iin cuèhè, ò iin dolor, te xínduu stná-nè ana ñuhú ñà-malu anima-xi, xì stná nèhivì xihí ihí, ò nèhivì sàni nduyutnu. Doco nsidaa-né, nì dàndúvaha-yane.

²⁵ Ñàyùcàndúá, yáha ga cuàhà nèhivì nì tenchicùn xì-yá, xínduu-ne nèhivì nì quixi ladu Decápolis, xì stná ñuu Jerusalén, xì stná ladu Judea, xì stná inga ladu yùte Jordán.

5

Ñà-ndúá nì cachi Jesús na ní nana-ya yucù, te nì càhàn-yà sàhù

¹ Dandu nì xini Jesús ndoó cuàhà gá nèhivì. Ñàyùcàndúá, nì nana-ya iin yucù, te nì sàcòo-ya yucán. Dandu nì tnàtuu nsidaa nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá,

² te nì quesaha-yá chináhá-yànè; te dohó nì cachi-yà xì-né:

³ —Nansicáhán nècuàchì ndahvi inì-xi, vàchi sàni nihitáhvi-né ñuhivì ìi xí mii-yá iá ansivi.

⁴ Nansicáhán nècuàchì ndoó tnùnsí ini vichi, vàchi contentu icúmí-nè nàcùndoo-ne después.

⁵ Nansicáhán nècuàchì nihnú mánì inì-xi, vàchi ñuhivì ndu-tahvì-né.

⁶ Nansicáhán nècuàchì yáha ga cuní quida vii, vàchi icúmí Dios chindee-yànè ñà-quida vii ndisa-ne.

⁷ Nansicáhán nècuàchì tùha cundehè ndàhvì xì ñanìtnaha-xi, vàchi icúmí Dios cundehè ndàhvì stná-yà mii-né.

⁸ Nansicáhán nècuàchì iá ndoo anima-xi, vàchi icúmí-nè cunì-nè nùù Dios.

⁹ Nansicáhán nècuàchì nachíndóó víi xi ñanìtnaha-xi, vàchi icúmí-nè cunduu ndisa-ne dèhe Dios.

10 'Nansicáhán nècuàchì nú icúmí-nê ndoho-ne sàhà iin chuun vii nì quida-ne, vèchi sàni nìhítàhvì-né ñuhiví ìì xí Dios.

11 'Nansicáhán stná mii-nsiá na cánàhá nèhivì xì-nsiá sàhí, te ò quidá quini-ne xì-nsiá, te ò dacuidádiquí stná-nè mii-nsiá.

12 Vèchi quivì quida-ne ducán, dandu ni cúdí inì-nsia, te cundoo-nsia contentu, vèchi iin ñà-vàha cahnú cucumi-nsiá ndè ansivi. Vèchi ducán nìsa quida quini stná nèhivì sàhana xi nècuàchì nìsa cahàn cuenta xi Dios.

Nahi iin cuhádi ñà-xìxì-ndà, ducán nduú stná chuun quidá nèhivì xí Jesús ñuhiví yohó

13 'Mii-nsiá, nahi chuun quidá iin, ducán quidá stná-nsiá ñuhiví yohó. Doco nú sàni ndañuhu ñà-ádì xán, dandu mà cúí nduhadi gá-ñà. Vèchi còò cá chuan, ñàyùcànduá saté uun nèhivì-ñá, te sánihni-neà.

14 'Na quidá stná orá datnúù, ducán quidá stná mii-nsiá ñuhiví yohó. Te ducán nduú stná-nsiá na iin ñuu tuí ònì iin yucù, vèchi mà cúí coo dèhá` nùù nèhivì.

15 Stná iin lámpara, có-nàcuícun-ndañá ñà-coo dèhá` tìxi iin icà; còò. Sácùnùú ducún-ñà sàhà-ñà cutnuà, te cutùì nùù nsidaa nèhivì quíhvi vehe.

16 Ducán xiñuhu quida stná mii-nsiá: quida-nsia obra vaha sàhà-ñá cundehè nèhivì, dandu naquimanì-né Yuandiáhá-nsiá iá ansivi, vèchi na ian datnúù-nsiá nùù nècuàchì mà nduá.

Nansa nì cachi Jesús sàhà ley xi Moisés

17 'Màsà cúcáhán-nsiá vèxi dacúxióé ley nì sàha Moisés. Mà dácúxióé ley mà, ni mà dácúxió stnái palabra nì cachi profeta nì sacahàn cuenta xi Dios. Còò, yùhù vèxi sàhà ñà-nì cùú ndisa nsidaa ñà-nduá cachí palabra mà.

18 Te ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá yohó, mate nsihi ansivi xi ñuhiví, doco mà nunca ndañuhu ni-iin palabra xi ley mà, te ni-iin xaan tii xán dècuèndè cuu ndisa nsidaa ñà-nduá cachá`.

19 Ñàyùcànduá, nú cô-quidá iin tiàa cumplir mate iin ley chicá tii nduá, te ducán chináhá-nè nèhivì, pues divi tiàa-ma cunduu ana chicá có-ndiáà na sáà quivì cusahnú mii-yá iá ansivi. Doco nú ni quidá ndisa-ne cumplir ñà-nduá cachí ley xi-ya, te ducán chináhá-nè ñanìtnaha-ne, dandu cunduu-ne ana chicá ndiáà na sáà quivì cusahnú-yá ñuhiví yohó.

20 Vèchi yùhù cachí xì-nsiá, chicá vii xiñuhu quida-nsia nùù nècuàchì ley xi veheñùhu, xì nùù stná nècuàchì fariseu, vèchi nú coó, mà nunca sàà-nsiá cuni-nsiá ñuhiví ìì xí mii-yá iá ansivi.

Cundoo manì-ndà xì ñanìtnaha-nda, nì cachi Jesús

21 'Mii-nsiá, sàni inini-nsia palabra nì cachi nècuàchì sàhana ñà-màsà cáhni stnaha-nda; doco te nú ni quida-nda ducán, dandu icúmí ndundaà sàhámà.

22 Doco yùhù cachí, mate cuísi ni cuídà ini-nsià sàhà ñanìtnaha-nsia, doco icúmí ndundaà sàhà stnámà. Te nú ni cachí-nsià xì ñanìtnaha-nsia neciu-nè, dandu icúmí ndundaà stná sàhájàn nùù juez chicá cusáhnù; doco nú ni cachí-nsià xì ñanìtnaha-nsia tonto-nè, dandu cuidadu cundoo-nsia, vàchi dècuèndè ñuhu andea ndiatu-xi-nsiá.

23 'Ni cachí-ndà cuàhàn iin nèhivì veheñùhu, nihí-né promesa nacuahatahvì-né Dios lugar ndé cahvi nèhivì mii-yá. Doco te nú sàni sàà-nè yucán, te nì nsinuu ini-nè iá cuàchi-ne nùù ñanìtnaha-ne,

24 dandu (màsà cuáha-ne) promesa mà; yucan nì ndóa, te ni cùhùn-nè nùù ñanìtnaha-nemà, te cuicahnú stnahá ini-nè sàhà-né. Cuisi nú ducán, dandu vètùnì naxicocuñ-nè veheñùhu mà ñà-cuàha-ne promesa mà.

Nansa nì cachi Jesús ñà-yàchì xiñuhu nàcùndoo vaha stnaha-nda

25 'Nú sàni sanicuàchi iin tiàa sàhà iin-nsia, te ndacá-te mii-nsiá cuàhàn nùù tè-nihí chuun, dandu chicá vaha nacòovàha yachì-nsià xì-té na cuàhàn-nsià ichì, còtó sàà-te xi-nsiá nùù juez, te dayáha juez mà-nsiá ndahà comandante ñà-cundiadi-nsià vehecàa.

26 Vàchi ñà-ndàà nduá cachí xì-nsiá yohó, nú ducan ni cuu-xi-nsiá, dandu mà quéé-nsiá dècuèndè nú sàni dānāà nsihí-nsiá nsidaa ñà-nduá iníhí-cá-nsiá.

Màsà cóo-ndá xí inga nècuàchì ñahà, cachi ley xi Jesús

27 'Sà-ìnhá-nsiá nansa nì cachi nècuàchì sàhana ñà-màsà cáhàn-ndà xí inga ana có-nduú nècuàchì vehe-nda, nì cachi-nè.

28 Doco yùhù, (más gà) cachí xì-nsiá vichi, vàchi nú cuisì indéhe iin tiàa iin nècuàchì ñahà, te xího-téné, dandu dava-ni queámà na ian sàni quida-tè cuàchi xì nècuàchì mà, vàchi iá cuàchi ma anima-te.

29 Ñàyùcànduá, nú nduchìnú-nsiá, cuniá quida-nsia iin cuàchi, dandu chicá vaha tavà-nsiáñà, dacaná-nsiáñà, vàchi chicá vaha ni ndáñúhú iyuhu iin xaan xí-nsiá, te màdiá sàà iniì cuerpu xi-nsia andea.

30 Te ni cachí-ndà nú ndahàcuàhá-nsià cuniá quida-nsia iin cuàchi, dandu chicá vaha ni táhndèà dacaná-nsiáñà, vàchi chicá vaha ni ndáñúhú iyuhu iin xaan xí-nsiá, te màdiá sàà iniì iquicúñú-nsià andea.

Màsà caté stnàhà-ndà, cachí ley xi Jesús

³¹ 'Nisa cachi stná nèhivì (sàhaha): “Nú cuàhàn-nsià cate stnàhá-nsiá, dandu xiñuhu cuyucun iin tutu índù itúámà”, nisa cachi-nè.

³² Doco yùhù cachî, nú ni caté iin tiàa ñahàdihí-te, te màdiá nì cáhàn-ña xi inga tiàa nduá, dandu cuàchi cundua nú ni nándàhà tú-ña, vàchi (còà dísàhà-xí) cate nècuàchì primeru mà-ña. Te iin nècuàchì nandàhà xì ñahà nì xitià mà, divi-ni nsidá cuàchi stná-nè.

Cachí ley xi Jesús, màsà nunca chinaha-nda Dios sàhà iin chuun

³³ 'Sà-ìnhá stná-nsià nì cachi nècuàchì sàhaha: “Nú ni chináhá-ndá Stoho-ndà Dios ñà-quida-nda iñàha, dandu fuerza icúmí-ndá quida ndisa-ndañá cumplir”.

³⁴ Doco yùhù cachî, màsà nunca chinaha-nsiá Dios sàhà iin chuun: ni màsà ndácùcahan-nsiá ansivi, te chinaha-nsiá mii-yá sàhà ni-iñàha, vàchi meru lugar ndé dandacú-yá nduá (te solo mii-yá dandacú-yá nùá).

³⁵ Ni màsà ndácùcahan stná-nsià quivì ñuhivì yohó, vàchi nahi lugar ndé ndetátú sàhà-yá nduá. Ni màsà ndácùcahan stná-nsià quivì ñuu Jerusalén, vàchi divi ñuu mii-yá nduá, te rey fuerte nduú stná-yà.

³⁶ Ni màsà ndácùcahan stná-nsià dìnì-nsiá, vàchi có-dàndacú-nsiá sàhà dìnì-nsiá ñà-chicata-nsia idì ndèhì, te ò idì cuxín, (mii-yá cachi-yà).

³⁷ Nú cuní-nsià cachi-nsià iin ñà-ndácuisì, dandu jaan, ò á coó cachi-nsià, vàchi nú más gà ni cachí-nsià, dandu ñà-vàxi nùù ñà-malu nduá.

Màsà náchítacùhá-ndà sàhà ñà-nduá nì quida nèhivì xì-ndà

³⁸ 'Sà-ìnhá stná-nsià nisa cachi-nè: “Nú ni tavá nèhivì iin nduchìnùù-ndà, dandu xiñuhu quee stná iin nduchìnùù mii-né. Te ò nú iin nùhu-nda ni tavá-né, dandu ni queé stná iin nùhu mii-né”.

³⁹ Doco yùhù cachî, màsà dúcun ndahà tnàhà-ndà xì nècuàchì quidá quíní xí-ndá. Vàchi nú ni caní-né nùù-ndà ladu cuàhá-ndà, dandu ni cuáha stná-ndà inga ladu-ndà.

⁴⁰ Te nú sanícuàchi-ne sàhà-ndà, te candiáá-nè dùhnù-ndà, dandu ni cuáha stná-ndàné dòò-ndà.

⁴¹ Te nú ni tnií-nèndó ñà-fuerza cunsida-nda carga xi-ne iin dava hora, dandu inga dava hora gà ni cúnsidá-ndañâ.

⁴² Te nú xîcàn iin nèhivì iñàha nùù-ndà, dandu ni cuáha-ndané; te nú cuní toó-né iñàha, dandu màsà cuídáhán-ndañâ nùù-né.

Ndiá icà-ndà cuu ini-ndà sàhà ana xiní ùhì xì-ndà

⁴³ 'Sà-ìnhá stná-nsià dohó nisa cachi nèhivì sàhaha: “Icúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà nècuàchì cutnàhá vaha xi-nda, doco nèhivì xiní ùhì xì-ndà, ni cuní ùhì stná-ndàné”, nisa cachi-nè.

44 Doco yùhù cachí, xiñuhu cuu ini-ndà sàhà nèhivì xiní ùhì xì-ndà te casàhù viì-ndà xì nèhivì xícàn chihán dìquì-ndà; te obra vaha ni quidá stná-ndà sàhà nèhivì có-xiñùhù xì-ndà; te nú cànàhá-nè xì-ndà, te quidá quini-ne xì-ndà, dandu ni cacán tàhvi-ndà nùu Dios sàhà-né.

45 Cunaha-nsiá, nú ni quidá-nsiá ducán, dandu cunduu ndisa-nsia dèhe Yuandiaha-nsiá iá ansivi, vachi mii-yá, dandacú-yá ñà-xìnu orá nùu nsidanicuú nèhivì, vaha-ne ò malu-nè. Te dacuún stná-yà dàvì nùu nsidaa nèhivì, a quidá víi-né, ò có-quidá víi-né.

46 Vachi nú cuisì nèhivì cuú ini xì sàhà-nsiá cuú stná inì-nsia sàhà-xí, dandu mà níhì-nsiá premiù sàhájàn. Dècuèndè nècuàchì iá cuàchi-xi nahi tè-dàchíyàhvi (ñuu-ndà yohó), quidá stná-nè ducán.

47 Te nú cuisì tnahà-nsia cásàhù xì-nsiá, pues màdi obra ndiaha nduájàn, vachi divi ducán quidá stná nèhivì có-ínáhá xí Dios.

48 Ñàyùcànduá, xiñuhu quida viì ndisa-nsia nacua quidá Yuandiaha-nsiá iá ansivi.

6

Ñà-nduá ni cachi Jesús sàhà nansa quida-nda obra

1 'Màsà quidá-nsiá obra xi-nsia sàhà-ñá cundehè nèhivì, vachi nú sàhà ñà-jaàn nduá, dandu còò ñà-vàha nìhì-nsiá sàhámà nùu Yuandiaha-nsiá iá ansivi.

2 Ñàyùcànduá, nú cuàhàn-nsiá dacútàhvi-nsiá nècuàchì ndahví, màsà cátétnùhu-nsia ñà-jaàn. Vachi ducán quidá nèhivì datiaá uun nduú nèhivì vaha, quidá váté-nè obra xi-ne veheñùhu ò calle sàhà-ñá cuní-nè ndee vaha-ne nùu nèhivì. Te ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá yohó: cuisì ñà-jaàn cunduu ñà-vàha nìhì-né.

3-4 Doco mii-nsiá, na quidá-nsiá iin obra, quida dèhé-nsiàña, dandu coo dèhá` nùu nèhivì. Doco nùu Yua-nda Dios, còò, vachi indéhe-yá, te nùu mii-yá icúmí-nsiá nìhì-nsiá ñà-vàha xi-nsia.

Ñà-nduá ni cachi Jesús na ní chinaha-yàndó nansa cacán tàhvi-ndà nùu Dios

5 'Na xícàn tàhvi-nsiá nùu Dios, màsà quidá-nsiá na quidá nècuàchì datiaá uun nduú nèhivì vaha. Vachi mii-né, cudí ini-nè cuíta-ne nacuatù-ne veheñùhu ò esquina sàhà-ñá cundehè nèhivì-né. Doco ñà-ndácuìsì nduá yohó cachí: cuisì ñà-cundehè nècuàchìmàné cunduu ñà-vàha xi-ne.

6 Doco ndohó, na xícàn tàhvi-ndà nùu Yua-nda Dios, ni nánshivi-nda ini vehe-nda, te nacadi-ndà yehè; dandu mi-íní-yá iníní-yá na cáhàn-ndà xì-yá. Te indéhe-yá, mate nèhivì, còò, có-xiní-nè ñà-nduá quidà-ndà. Dandísá nìhì-ndà iin ñà-vàha xi-nda nùu-yá.

7 'Na cáhàn-ndà xì-yá, màsà cáchí-ndà iin-ni iñàha cuàhà xichi na quidá nècuàchì có-ìnhá xí Dios, vàchi mà chíndéàmà. Mii-né, tuxí ini-nè icúmí Dios cunini-yanè ñà-cuàhà guá cáhàn-nè, doco còó.

8 Ñàyùcàndùá, màsà quidá-nsiá na quidá mii-né. Vàchi Yuandiaha-nsiá, mate táñàha ga cachi-nsià xì-yá ìndù necesidad icúmí-nsiá, doco sà-ìnhá-yà.

9 Ñàyùcàndùá, nahi palabra yohó cachi-nsià na xicàn tàhvi-nsiá nùù-yá:

Yua-nsí Dios íá ansivi, ni ndácùcahan tnùñuhu nèhivì quivì-ní.

10 Te yàchì ni sàà stná tiempu cusahnu-ní ñuhivì yohó, xicàn tàhvi-nsí. Te nacua quidá ana ndoó ansivi ñà-nduá dandacu-ní, divi ducan ni quidá stná nèhivì ñuhivì yohó.

11 Pan xi-nsi iin quivì iin quivì, taxi tahvi-níà nùù-nsí vichi.

12 Te cuicahnú inì-ní sàhà cuàchi iníhíca-nsí, nacua xicáhnú stná ini nsiùhù sàhà nèhivì iníhíca nùù-nsí.

13 Te chindee-ní nsiùhù ñà-màsà dáca nèhivì nsiùhù; te dacácu stná-ní nsiùhù nùù ñà-malu nicanicuahàn. Vàchi cuisì mii-ní nduu-ní rey ndiaha cusáhnú dandacu inícutu, te cuisì mii-ní ndiaha-ní nicanicuahàn. Amén. (Ducán cachi-nsià.)

14 'Vàchi nú ni cuicáhnú inì-nsià sàhà nèhivì nì quida quini xi-nsiá, dandu stná Yuandiaha-nsiá íá ansivi, cuicahnú stná ini-yà sàhà cuàchi mii-nsiá.

15 Doco nú màsà cuicáhnú ini-nsià sàhà nèhivì dava ga, dandu mà cuicáhnú stná ini-yà sàhà cuàchi mii-nsiá.

Nansa quida-nda na iníhî-ndà ndoó dòcò-ndà

16 'Na iníhî-nsiá ndoó dòcò-nsià, màsà dátíáâ-nsiá cuhúún ini-nsià. Vàchi ducán xíquida stná nècuàchì datiaá uun nduú nèhivì vaha, quidá cánùú-né ndoó-né tnùnsí ini sàhà-ñá cundaà ini nèhivì iníhî-né. Te ñà-ndácuisì nduá cachí xì-nsiá vichi: cuisì ñà-jaàn cunduu ñà-vaha ñihì-né.

17 Doco mii-nsiá (màsà quidá-nsiá ducán). Na iníhî-nsiá nùù Dios, quisi-nsià, te nduvìì dínì-nsiá

18 sàhá màsà cúndàà ini nèhivì iníhî-nsiá; cuisì Yua-nda Dios cundaà inì-xi, vachì indéhe-yá, mate có-túí-yá nùù nèhivì; doco indéhe-yá, te cuàhatahvi stná-yànsià ñà-vaha xi-nsià (sàhámà).

Ndè gloria xiñuhu càyà ñà-cuicà-ndà

19 'Màsà dácâyà-nsià ñà-cuicà-nsiá ñuhivì yohó, vachì icúmíá cusiquidi-ñá, te ò nana dítnu-ña, te ò quíhvi tècuìhnà quida cuìhna xán.

20 Còó, dècuèndè gloria ni càyà-ñà, vachì yucán mà nunca cusiquidiá, ni mà náná dítnú-ñá, ni mà quíhvi stná tècuìhnà quida cuìhna xán.

21 Ducán quida-nsia, vâchi ndé quida-nda cuenta iá ñà-cuicà-ndà, divi lugar yucán cuahàn-ndà cunihnu cuahà ini anima-ndà.

Ejemplu sàhà nduchìnúù nèhivì

22 'Nduchìnúù-ndà nduú ñà-tùinúù iquicúñú-ndà. Ñâyùcàndùá, nú iá vâha ma, dandu vâtùni cutuì nuù-ndà ñà-quida-nda nsidanicuú iñàha.

23 Doco nú cuhià, dandu inicutu nácuiìn tnùù. Te ducán stná xì anima nèhivì, nú iín tnúú ndé xiñuhu datnúù mii-yá, dandu jndahví-nè! Vâchi tnùndoho nduá, nú ducán.

Mà cúí cundoo ùi patrón xi-nda

24 'Iin peón, mà cúí cundoo ùi patrón xi-tè, vâchi nú ducán, dandu iin-ne coo manì nuù-té, te inga-nè cundehè ùhi-te. Te ò ni cachí-ndà, iin-ne cahíchì inì-te, te inga-nèmà coo vâha xi-té. Te ducán iá stná xì mii-nsiá, nú cuú inì-nsia sàhà dihùn, dandu mà cúí cunucuachi stná-nsià nuù Dios.

Nansa ndiaá Dios nècuàchì xínduu dèhe-ya

25 'Ñâyùcàndùá, yùhù cachí xì-nsiá, màsà nácání ini-nsià sàhà vida xi-nsia nansa nìhì-nsiá ñà-cuxi-nsia coho-nsia, te cundixi-nsia. Còó, vâchi màdì cuisi ñà-cuxi-nda nduá xiñuhu sàhà-ñá cucumi-nda iin vida ndiaha; te cuerpu xi-nda, chicá ndiaá` nùù sìcoto ndixi-nda.

26 Cundehè-nsiá laa ndavá ansivi, có-xitú-si, ni có-chìvâha-sì nùni, vâchi còó cosecha ndaníhì-si. Còó, cuisi nuù Yuandiaha-nda iá ansivi níhì-sí ñà-ìtiácù-si. Pues náhà xicà, chicá ndiaá mii-nsiá nuù quisi mà.

27 'Ñâyùcàndùá, mate yáha ga ni cahní-nsiá dìni-nsiá, te nacání ini-nsià, uun-ni queámà, vâchi mà níhì-nsiá cuahnu ga-nsià ni-inga dava metro.

28 'Nì màsà nácání stná inì-nsia sàhà ñà-nduá cundixi-nsia. Cundehè-nsiá nansa sahnú ita yucù. Có-quidáchúùn-yá, ni có-quidá vâha stná-yà sìcoto.

29 Doco chicá ndiaha náhà ita mà nuù rey Salomón (nìsa ìa sàna), mate yáha ga vico nì sandixi-ne.

30 'Iin ita, yùcù-ni nduá (có-ndiaá ndisa); quivì vitni iá` campu, te tnaa sàni ìchà, vihini quèa xìtnù coca. Doco mate ducán nduá, ndiaha gá nì quidavâha Dios ita-ñà. Ñâyùcàndùá, vihi gá icúmí-yâ cuàhatahvì stná-yà ndohó (ñà-nduá xiñuhu). Doco mii-nsiá, iyuhu gá xiníndísâ-nsiá mii-yá.

31 'Pues yùhù cachí, màsà nácání ini-nsià, te màsà cáhì-nsià: "¿Índù tùi ñà-cuxi-nsi coho-nsi, te cundixi-nsi?"

32 Vâchi nèhivì nsidaa raza gá ndoó ñuhiví, divi ñà-jaàn nduá nandúcú-nè. Doco mii-nsiá, iá Yuandiaha-nsiá ansivi, te sà-ínahá-yâ xiñuhu nsidaájàn nuù-nsiá.

33 Ñàyùcàndüá, xiñuhu nanducu-nsiá (nansa chivàha vii-nsiá ley xi), ñuhivì ìì xí-yá, te quida-nsia cumplir ñà-vàha cuní-yà quida-nda, dandísá nihì stná-nsià nsidaa gá ñà-ndüá quidámànì nùù-nsiá.

34 Te màsà nácánì ini-nsia sàhà ñà-ndüá cui yàha-nsia tnaa idá, vèchi nú sàni sàà quivì mà, dandu (nsidaámà icúmíá quee viá), mate ni nácánì cuáhà ini-nsià. Nsiquívì iá cuáhà ñà-ndüá yàha-nsia, ñàyùcàndüá có-xiñùhù nacani stná ini-nsià sàhà tnaa idá —nì cachi Jesús.

7

Màsà dácuídâ cuàchi stnaha-nda

¹ (Dandu nì cachi stná Jesús:)

—Màsà dácuídâ cuàchi stnahá-nsiá, dandu mà dácuídâ cuàchi stná Dios mii-nsiá.

² Vèchi nacua quidá mii-nsiá dacuidá cuàchi stnahá-nsiá, divi ducán icúmí stná-yà quida-ya xi-nsiá. Vèchi vara chitácùhá-nsià, divi icúmí stná-nsià cuitacùhá-nsià.

³ 'Iin nèhivì, ¿índù chuun (índéhe-né falta xi ñanìtnaha-ne, te xítñuhu-ne nècuàchìmà)? Vèchi ducán queámà na ian cuní-nè cundehè-né iin mihì tì inácaa ini nduchínúù nècuàchìmà, te nduchínúù mii-né, iin yutnù cahnú nduá inácaa.

⁴ Te nú ducán, ¿índù chuun cachí-nè xì ñanìtnaha-nemà: “Nacoo-ní yùhù nì tàví mihì tì inácaa cucuín nduchínúù-ní”?

⁵ Nècuàchì cachí ducán, datiaá úun-né ndiaá ndisa-ne. Vèchi dihna xiñuhu quee yutnù cahnú nduchínúù mii-né, dandu vátùnì cutùì vii núù-né ñà-tavà-né mihì tì inácaa nduchínúù ñanìtnaha-nemà.

⁶ '(Mà váha ndatnuhu-nda xi nèhivì nansa ni nì cui sàhà) yà-ìì, còtó quida-ne xi-ndà na quidá sìhina cuehé. (Uun-nì queá ñà-cachi-ndà palabra ndiaha xi nèhivì síquini mà), vèchi na quidá cochí quidá stná-nè, vèchi mate sìdiqui yàha ga ndiaá ni chíndóó-ndá nùù-sí, doco cuànihni sàhà-síá.

Nansa cundiatú anima-ndà

⁷ 'Càcàn tàhvì-nsiá, te nihì-nsiá. Nanducu-nsiá (ñà-vàha nùù-yá), te icúmíâ tùia. Càhàn-nsià, te nuna yehè-yá.

⁸ Vèchi nsidaa ana xícàn tàhvì, icúmí-nè nihitáhvi ndisa-ne, te nsidaa ana nandúcu xí ñà-vàha, icúmí-nè nihì-néà; te nsidaa ana xícàn tàhvì yehè-yá, icúmí-yá nacuna-ya nùù-né.

⁹ 'Nú ni càcàn iin dèhe-nsia pan cuxan, divi pan cuàha-nsiañà, màdi yùù.

¹⁰ Te nú cuñu siaca xícàn, pues divi cuñu quisì mà cuàha-nsiañà, màdi cóó.

¹¹ Cunaha-nsiá, mate nèhivì cuàchi nduú-nsiá, doco tùha-nsia cuàha-nsia dèhe-nsia ñà-íá vii. Ñàyùcàndüá, vihi

gá icúmí Yuandiaha-nsiá iá ansivi cuàha-yansià ñà-vàha nú ni cacán tàhvi-nsiá nùù-yá.

12 Ñàyùcàndùá, nacua cuní mii-nsiá quida nèhivì xì-nsiá, divi ducán quida stná-nsiá xì mii-né. Vàchi ñà-jaàn nduá cachí nùù nsidaa tutu nduú ley xi Dios, xì nùù stná tutu nì tiaa profeta nìsa cahàn cuenta xi-ya.

13 Quìhvi-nsia yehè cuiín sàà (gloria), vàchi xica yehè ichì cahnú cuàhàn ndé ndañuhu-nda, te cuàhà gá nèhivì quìhvi yucán.

14 Doco sitníhì yehè, te cuiín ichì cuàhàn ndé cutiacu ndi-aha-nda; te sàhà-ñá nduá ichì cuiín, ñàyùcàndùá sacu nèhivì ndácùhun xán.

Nansa cundaà ini-ndà índù nèhivì cáhàn ndisa cuenta xi Dios

15 Cuidadu cundoo-nsia xì nèhivì tnùhù dananí úún cáhàn cuenta xi Dios, vàchi cutu vaxi-ne (datiaá úún-né màni ini-nè) nahi rii mansu, doco anima-nè, còò, nahi lobu dana, ducán iá.

16 Doco cuisì cundehè-ndà ñà-nduá quidá-né, dandu cundaà ini-ndà nansa ndisa iá anima-nè. Te ducání iá stná xì-né na iá xì yutnú fruta, mà cuáha yutnú ññù ni-iin sì-uva, te mà cuáha stná yùcù ññu ni-iin stná sìhigu.

17 Mà cúí, vàchi nsidaa yutnú vaha, puru fruta vaha sáha-nù. Te yutnú còò chuun xi, cutu ñà-chìcuéhè sáha-nù.

18 Doco iin yutnú vaha, mà cúí cuàha-nù iin fruta chìcuéhè. Ni-iin stná yutnú còò chuun-xi, mà cuáha-nù ni-iin quisì vídì.

19 Te nsidaa yutnú có-sáha xi ñà-lá viì, icúmí-nù tàhndè-nu, te quèe-nù ñuhu coco-nù.

20 Ñàyùcàndùá, na quida-nda xi iin yutnú, nacúní-ndànú sàhà fruta-nu, ducán nacúní stná-ndà nèhivì sàhà ñà-nduá quidá-né.

Màdi nsidaa nèhivì càcu-ne, nì cachi Jesús

21 'Cuàhà nèhivì cachí-nè xì: "Stoho-nsì Señor nduu-ní". Doco màdi nsidaa nècuàchì mà sàà-nè cundoo-ne ñuhivì ìì xì Yuamání iá ansivi; cuisì nèhivì quidá ndisa xi ñà-nduá cuní-yà, divi sàà yucán.

22 Te cunaha-nsiá, na sàà quivì (xìnu tiempu), dandu icúmí cuàhà nèhivì cachi-nè xì: "Stoho-nsì Señor, sàni càhàn-nsì cuenta xi-ní, te nì ndacùcahan-nsì quivì-ní; dècuèndè nì tavà stná-nsì ñà-malu ñuhú ini nèhivì, te cuàhà gá stná milagru nì quida-nsi na ní ndacùcahan-nsì quivì-ní", cachi-nè.

23 Dandu yùhù naxiconihí nùù-né, te cachì: "Tàcùnî nsiohó; cuahán-ndâ iladu, vàchi cuàhà ñà-chìcuéhè sàni quida-ndá".

Nansa nì nacani Jesús ejemplu sàhà ùi vehe

²⁴ Ñàyücàndùá, nsidaa nèhivì iníní xí ñà-ndùá cachí, te quidá ndisa-neà cumplir, nduú-né na iin tiàa nchichí nì nan-ducu xi iin xaan ndé iá cavà fuerte, te yucán nì chinduhù-né vehe-ne.

²⁵ Daaní, nì quesaha nì cuun dana dàvì, te nì xìnu tèñuhu cuáhà. Dandu nì dàñà stná tàchì fuerte, te nì ducùn nsidaámà icà vehe ma. Doco cónì ndùá, vàchi nùù cavà fuerte indúhá.

²⁶ Doco cunaha-nsiá, nèhivì iníní uun xi ñà-ndùá cachí, te có-quihín casu-nè, na iin tiàa ndañuhu nduú-né, divi na iin tiàa nì quidavàha xi vehe-xi dìquì ñusi-ní.

²⁷ Vàchi na ní quesaha nì cuun dana dàvì, te nì dàñà stná tàchì fuerte, dandu nì xìnu tèñuhu cuáhà yucán. Te nì ducùn nsidaámà icà vehe ma. Te nì ndua iá nì chàmà dahuan —nì cachi Jesús.

²⁸ Daaní, na ní nsihi nì càhàn-yà xì nèhivì ducán, dandu nì ndulocó-nè sàhà ñà-ndùá chináhà-yà.

²⁹ Vàchi na iin nèhivì tùha dandacú, ducán nì chinaha-yànè, màdì nahi modo chináhà nècuàchì ley xi veheñuhu.

8

Nansa nì dàndúvaha Jesús iin tiàa icúmí cuèhè lepra

¹ Daaní, nì nuu Jesús yucù yucán, te cuáhà gá nèhivì nì tenchicùn xì-yá.

² Te cunaha-nsiá, yucán nì tnàtuu stná iin tiàa icúmí cuèhè lepra, te nì tutuyuhu-né ñuhù sàhà-yá, cachí-nè xì-yá:

—Señor, nú cuní-ní, vètùni dandúvaha-ní yùhù.

³ Dandu nì chituu Jesús ndahà-yà nùù-né, te nì cachi-yà:

—Juùn. Vichi duha ni ndúvaha-ní, cachí xì-ní.

Dandu divi hora nì cachi-yà xì-né ducán, nì ndañuhu cuèhè xi-ne.

⁴ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-ní, màsà cáchì-ní ni-iñàha xi nèhivì. Cuisi cuahán-ní nùù dùtù dacúndêhe-nínè icà-ní, dandu nacuàha-ní promesa xi Dios nacua cachí ley xi Moisés sàhà-ñá cundaà ini nèhivì ñà-sàni nduvàha-ní —nì cachi-yà.

Nansa nì dàndúvaha Jesús mozo xi iin capitán nì quixi ladu Roma

⁵ Daaní, nì nasaa Jesús ñuu Capernaum, te yucán nì tnàtuu iin capitán romanu, nì sacundahví-nè nùù-yá,

⁶ cachí-nè:

—Señor, iá iin mozo xi cuhí, indúhu-né cama vehi; sàni dàñà ñi cuerpu-nè, te yáha ga ndohó-né.

⁷ Dandu nì cachi Jesús xì capitán mà:

—Jaàn másàì dandúvahi-nè.

⁸ Te nì naxiconihí capitán mà nùù-yá, cachí-nè:

—Señor, có-nâtùì yàha-ní vehi. Cuisì dandacu-ní xì palabra xi-ní, te nduvàha mozo xì.

⁹ Vàchi yùhù, ndoó stná ana dandacu-xi nùí, te mií, dandacú stnàì nùù soldadu xi. Nú ni cachî xì iin-tè: “Cuahán”, dandu cùhùn-te; te ò nú ni cachî xì ingà-te: “Naha”, dandu quixi-tè; te na cachí stnàì xì iin mozo xi: “Dohó quido”, dandu ducán quida-te —nì cachi capitán mà.

¹⁰ Nì nsihi nì inini Jesús ñà-jaàn, dandu nì ndulocó-yà, te nì cachi-yà xì nèhivì xínchicùn xì-yá:

—Cunaha-nsiá, tàñáha ga cunì ni-iin nèhivì ñuu-ndà Israel yohó ndudává xì capitán yohó, vàchi cuàhà gá xiníndísâ-né.

¹¹ Te cachí stnàì xì-nsiá, icúmí nataca cuàhà gá nèhivì quixi inicutu ñuhivì dècuèndè ndé xínu orá xì ndé quécahnu-ya, te nataca-nè cutnahá-né xì Abraham xì Isaac xì Jacob ñà-cundoo-ne (vicò) ñuhivì ìì xì Dios.

¹² Doco nèhivì dava ga cuàhàn cundoo ñuhivì ìì mà nì cùí, icúmí-nè ndiachi-né fuera ndé iín tnúú; te yucán icúmí-nè cuacu fuerte-nè, te càna nùhu-ne.

¹³ Daaní, nì cachi Jesús xì capitán mà:

—Vàtùni nùhù-ní vichi, te nacua sàni xinindisa-ní, divi ducán icúmí coo —nì cachi-yà.

Dandu divi hora yucán nì nduvàha mozo xì nècuàchìmà.

Nansa nì dándúvaha Jesús dìdo Pedro

¹⁴ Daaní, nì sàà Jesús vehe Pedro, te yucán nì xini-yà cuhí dìdo-ne ñahà; indúhu-né, nácuàha yocá-nè.

¹⁵ Ñàyùcàndúá, nì tnii-ya ndahà-né, te nì cuxio cuèhè mà. Dandu nì ndacuiin-nè nì quesaha-né nì xinucuachi-né nùù-yá xì compañeru-yà.

Nansa nì nduvàha cuàhà gá nèhivì nì quida Jesús

¹⁶ Daaní, nì cuñaà, te yucán nì sàà stná cuàhà gá nèhivì, ndacá-né cuàhà nècuàchì inácaá ñà-malu inì-xì. Te cuisì-ní nì càhàn-yà xì iin iin nècuàchìmà nì dándacú-yá nùù-sí, te nì quee dahuun-sì nùù-né. Te nsidaa gá stná nècuàchì cuhí nì casaà yucán, nì dándúvaha stná-yànè.

¹⁷ Ducán nì quida-ya sàhà ñà-nì cùú ndisa ñà-ndúá nì cachitnùhu nèhivì xì Dios nani Isaías na ní cachi-nè palabra yohó: “Mii-yá nì dàcúxíó-yá cuèhè xi-nda, vàchi nì nacuida-ya ñà-ndúá dandoho xi-nda”.

Nansa nì cachi Jesús xì nèhivì cuní cunchicùn xì-yá

¹⁸ Na ní xini Jesús sàni tnàtuu cuàhà gá nèhivì nùù-yá, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì cùhùn-nè xì-yá ndé inga ladu mar.

¹⁹ Te daa nì tnàtuu stná iin nècuàchì ley xi veheñuhu, cachí-nè xì-yá:

—Maestro, dispuestu ié` cunchicuìn mii-ní ndéni nì cui nì cúhùn-ní.

²⁰ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Lusu, iá nchihò-sí; te laa ndavá ansivi, iá stná tacà-si; doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìví, còò ni-iin lugar ndé cunduhí cùdì.

²¹ Daaní, inga nèhivì nduú iin ana dacuahá-yá, nì cachi stná-nè xì-yá:

—Señor mío, dihna nì núhì vehi coo guè dècuèndè nú sàni ndùxin yué (dandu cunchicuìn mii-ní).

²² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Còò. Cunchicuìn dahuun-ní yùhù. Nècuàchì còò vida (ndiaha nùu anima-xi), divi nì cúxin xi nsì xi.

Nansa nì quida Jesús iin milagru, te nì cucuìn tàchì, te nì nàcùñuhu dadí tècuí mar

²³⁻²⁴ Daaní, nì nana Jesús lancha, mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, te cuàhàn-yà xì-né nùu mar. Doco nì quesaha caná ndéé tàchì, te nì nacuahnu todò tècuí, te cuàhà gá-te nì quèe stná ini lancha. Doco mii-yá, quídi naà-yá.

²⁵ Ñàyùcàndüá, nì nataca nècuàchì dacuahá-yá ndé indúhu-yá, te nì dànsícùhnu ini-nèyà, cachí-nè xì-yá:

—¡Stoho-nsì Señor! ¡Dacácu-ní nsiùhù, vàchi cuàhàn-ndà càhà-ndà!

²⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun yúhí guâ-nsià, te có-càhvì-nsiá xì Dios?

Dandu nì ndacuiin-yà nì càhàn-yà nì sadi-yà nùu tàchì xì nùu tècuí mar mà. Te (vichi vichi) nì nàcuìn dàdí uun inicutu.

²⁷ Dandu nì candulocó nècuàchì mà nì cachi-nè:

—¿Índù clase tiàa nduú ana yohó ñà-dècuèndè tàchì xì mar iníni xí-nè?

Nansa nì tavà Jesús cuàhà ñà-malu ñuhú ini iin tiàa ñuu Gadara

²⁸ Daaní, nì sàa Jesús inga ladu mar yucán ndé nduú ñuu Gadara. Te yucán nì caquee ùi nèhivì mahì cueva ndé xí-indùxin nsì, te nì tnàtuu-ne nùu-yá. Ndù-nè, ñuhú ñà-malu ini-nè, te dana sàstnùhù-né, mà cùì yáha ni-iin nèhivì ichì yucán ndé ndoó-né.

²⁹ Te nì càna ndee-né, cachí-nè xì-yá:

—Mii-ní, Dèhemanì Dios nduu-ní. ¿Ndíà cunduu-ní nsiùhù? ¿A váxi-ní dandoho-ní nsiùhù, mate tá sàa hora ndoho-nsì? —nì cachi-nè.

³⁰ Te xica yucán ndoó cuàhà stná cochi xixáhan-sì.

³¹ Ñàyùcàndüá, nì sacundahví nsidaa ñà-malu mà nùu-yá, cachá:

—Nú cuàhàn-ní tavà-ní nsiùhù, dandu dayáha-ní nsiùhù ini cochi cuàhà yucán.

³² Dandu nì cachi-yà xán:

—Cuahán-ndâ, cachí.

Dandu nì caquee nsiha nì sàcùñuha ini cochi yucán. Ñàyùcàndüá, carrera nì canuu nsihi-sì candiaa yucán, te nì còyo-sì ndè mar nì càhà-si.

³³ Dandu tè-ndiàà xì cochi mà, yáha ga nì yùhí-te; te mànuhù-té carrera ndé nduú ñuu yucán, nì cachitnùhu-tè xì nèhivì ñuu mà ñà-ndüá nì cuu, xì sàhà stná nècuàchì nìsa ñuhu ñà-malu inì-xi.

³⁴ Ñàyùcàndüá, nì caquee nsihi nèhivì ñuu mà nì casaà-nè ndé iá Jesús; te na ní xini-nèyà nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-nì quèé dahuun-ya ladu xi-ne.

9

Nansa nì dàndúvaha Jesús iin nèhivì nì dàñà ìi cuerpu-xi

¹ Daaní, nì nana tu Jesús lancha, te nì yàha-ya mar mànuhù-yá inga ladu ndé nduú ñuu-yà.

² Te yucán nì tnàtuu nèhivì nsida-xi iin nècuàchì cuhí nì dàñà ìi cuerpu-xi, indúhu-né camilla. Ñàyùcàndüá, na ní xini-yá ñà-cuàhà guá xíxinindisá nèhivì yucán mii-yá, nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Màsà cúhúún inì-ní, hijo, vàchi yùhù xicáhnû inì sàhà cuàchi-ní.

³ Doco cunaha-nsiá, yucán ndoó stná dava maestru xi ley xi veheñùhu, te nacání ini-nè: “¡Mà ndóo ini Dios sàhà ñà-ndüá nì cachi Jesús mà!”

⁴ Doco mii-yá, ináhá-yâ nansa nacání ini nècuàchìmà, ñàyùcàndüá nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun có-nacání víi inì-nsia?

⁵ Cachi-nsià xí: ¿índù milagru nduú ñà-chicá ùhì quida-nda: a ñà-cachi uun-nda (xi nècuàchì cuhí) ñà-xicáhnû ini-ndà sàhà cuàchi-ne, te ò ñà-cachi-ndà xì-né nì ndacuíin-nè, te nacaca-ne?

⁶ Pues yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cuàhìn quide iñàha sàhà-ñà cundaà ini-nsià iá ndisa derechu cuicahnú inì sàhà cuàchi nèhivì ñuhiví.

Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Ndacuiin-ní, ndanihi-ní camilla xi-ní, te xuhun-ní vehe-ní.

⁷ Dandu, nì ndacuiin nècuàchìmà, mànuhù-né vehe-ne.

⁸ Na ní xini nèhivì cuàhà itá yucán ñà-ndüá nì cuu, dandu nì yùhí-nè, te nì naquimanì stná-nè Dios; vàchi nì xini-nè iá ndisa ana nì nìhítàhvì cuàhà nùù-yá.

Nansa nì cana Jesús iin nècuàchì dachíyàhvì nani Mateo

⁹ Daaní, nì quee Jesús lugar yucán cuàhàn-yà. Te nì xini-yà yucán iá iin tiàa nani Mateo, iá-nè nùù mesa ndé dachíyàhvi-ne. Te nì cachi-yà xì-né:

—Nahà-ní cunchicùn-ní yùhù.

Dandu nì ndacuiin nècuàchìmà cuàhàn stná-nè xì-yá.

¹⁰ Daaní, después iá-yà iin vehe xixí-yá, te cutnàhâ stná-yà xì cuàhà nècuàchì dachíyàhvi, xì cuàhà gá stná inga nèhivì cachí-nè iá cuàchi-xi; xíndoo nsidaa-né xixí-né xì-yá xì nècuàchì dacuahá-yá.

¹¹ Te nì caxini nècuàchì fariseu nansa quidá-yá (xixí-yá xì nècuàchìmà), te nì càhàn-nè xì nècuàchì dacuahá-yá mà, cachí-nè:

—¿Índù chuun cutnàhâ maestru xi-nsia xixí-né xì cuàhà tè-dachíyàhvi, xì dava ga stná nèhivì cuáchi?

¹² Doco nì tiacu Jesús ñà-càchí-nè ducán; ñàyùcàndüá nì cachi-yà xì-né:

—Màdi nècuàchì ndáa vaha xiñuhu xi ana quidatatna xi-né. Còó, nècuàchì cuhí xiñuhu xi ana quidatatna xi-né.

¹³ Ñàyùcàndüá, cuahán-nsià dacuahá-nsiá nansa cuní cachi Dios nùù tutu ì ndé cachí-yà: “Chicá cudú inì ñà-cundehè ndahví stnahá-nsiá, te màdiá cuàha-nsia yùhù iin promesa”, cachí-yà. Vàchi yùhù, màdi nèhivì niñnú ndàcuìsì inì-xi vaxi càhàn xí ñà-naxicocuñ inì-nè. Còó, nèhivì cuáchi vaxi nan-duquí áma naxicocuñ inì-nè sàhà cuàchi-ne —nì cachi Jesús.

Ñà-ndüá disáhà-xí cónisá iníhî nècuàchì dacuahá Jesús na iá va-ya ñuhiví yohó

¹⁴ Dandu nì catnàtnuu nècuàchì nchícùn xì Juan Bautista, te nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—Nsiùhù xì stná nècuàchì fariseu, iníhî cuàhà-nsí ndoó dòcò-nsì, doco nècuàchì dacuahá mii-ní, còó, có-iníhî-né. ¿Índù chuun?

¹⁵ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nècuàchì ndoó vicò nándàhà, ¿a cúí cundoo-ne tnùnsí ini na meru ndoó-né cutnàhâ-né xì noviu? Còó. Doco vaxi iin quivì mà cóó gá noviu nùù-né; dandísá tiempu yucán icúmí-nè cunihì-né cundoo dòcò-nè.

Ñà-ndüá disáhà-xí icúmí ndañuhu estilu sàna, divi sàhà estilu saa nì nacoó Jesús

¹⁶ Sìcoto saa, màsà nácàhmá-ndàñá nùù ñá-tùhú, vachi nú ducán, dandu dandánsiá ndé nì nacàhmá, te chicá ndatá sìcoto tuhú mà. Dandu ñà-sànì ndàtà dahuun sìcoto-mà cundua.

¹⁷ Stná vinu, nú vinu saa nduá, dandu mà dáquêe nèhivì-ñá ini itní iin tuhú, vachi nú ducán, dandu ndàtà-ñá, te cuitià vinu, te cuchicuehe stná iin mà. Ñàyùcàndüá, nú vinu saa

nduá, dandu itni iin sàà ni quéa, te ducán còò ni-iñàha cuu xán, ni stná iin mà.

Nansa ni dānātiácú Jesús dēhe Jairo, te ni dāndúvaha stná-yà iin nècuàchì ñahà ndohó iin cuèhè ùxìn ùi cuià

¹⁸ Na cáhàn va Jesús ducán xì nèhivì, dandu ni sàà stná iin nècuàchì dandacú, te ni tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá, cachí-nè xì-yá:

—Làcà ní quesaha xíhì nihni dēheyoquí; doco nú ni cùhùn-ní, te chitandòò-ní ndahà-ní dìquìá, dandu nanihitàhviá ñuhivì —ni cachi-nè.

¹⁹ Ñàyùcàndùá, ni ndacuiin-yà cuàhàn-yà xì-né. Te cutnáha stná-nè xì nsidaa nècuàchì dacuahá-yá.

²⁰ Doco nìsa ìa stná iin nècuàchì ñahà cuhí cuèhè nì. Sàcuàhàn-nè ùxìn ùi cuià ndohó-né ducán. Ñàyùcàndùá, ni quixi-ne ladu yàtà-yá, te ni dàcùhùn canúú-né dìnìndàhá-nè nùù sícoto xi-ya.

²¹ Vàchi nihnú ini-nè: “Nú ni dúcùn ndahí mate sícotò-ni xi-ya, dandu nduvàhi”.

²² Dandu mii-yá, ni nacuico-yá yàtà-yá, te ni xini-yà nècuàchì ñahà mà, te ni cachi-yà xì-né:

—Màsà cùhúún inì-ní, hija, vachi sàni nduvàha-ní ñà-ni xinindisa-ní.

Dandu divi momentu mà ni nduvàha nècuàchì mà.

²³ Daaní, ni sàà-yà vehe nècuàchì dandacu-ma, te ni xini-yà yucán ndoó cuàhà nèhivì xì stná tè-sivì, sacú ndéé-né, te tnaná-né.

²⁴ Ñàyùcàndùá, ni cachi-yà xì-né:

—Quee-nsia fuera, vachi ñahà chii yohó, cóni xíhì ndisa-ña, quídì uun ni-ña.

Doco nèhivì mà, ni sàcùndiaa uun-neyà.

²⁵ Dandu mii-yá, ni dàcùhùn-yà nsidaa-né fuera, te ni quihvi-ya ndé indúhu ñahà chii mà. Dandu ni tñii-ya ndahà-ña, te ni dāndácòo-yàña (vachi sàni natiacù-ña).

²⁶ Daaní, inicutu ladu yucán ni xitià palabra nansa ni quida-ya milagra mà.

Nansa ni dāndúvaha Jesús ùi nècuàchì cuaá

²⁷ Na ní quee-ya lugar mà, dandu yucán ni tenchicùn stná ùi nècuàchì cuaá mii-yá, cána-ne, cachí-nè xì-yá:

—Mii-ní descendencia ìi xí David, cundehè ndahví-ní nsihù.

²⁸ Dandu ni yàha-ya ini vehe, te ndè yucán ni casaà stná nècuàchì mà, nchícùn-nèyà. Dandu ni cachi-yà xì-né:

—¿A xiníndísà ndisa-nsia ñà-vàtùni dāndúvahi mii-nsiá?

—Jaan, Señor —ni cachi-nè.

²⁹ Dandu ni chituu-ya dìnìndàhá-yà nduchìnúú-né, te ni cachi-yà:

—Nacua sàni xinindisá-nsiá, divi ducán ni coo-xi-nsiá, cachí.

³⁰ Dandu ni natùì nùù-né. Te ni chinaha-yánè, cachí-yà xì-né ñà-màsà cúnitnùhu nèhivì sàhà ñà-nduá ni quida-ya.

³¹ Doco mii-né, ni caquee-ne ni nacani-ne sàhà-yà xì nsidaa nèhivì ndoó inicutu ladu yucán.

Nansa ni nihì iin nècuàchì ihìn ni nacahàn-nè ni quida Jesús

³² Meru queé nècuàchì cuaá mà, te ni quesaa stná itnii nèhivì ndaca-xi iin nècuàchì ihìn inácaa stná iin ñà-malu inì-xi.

³³ Dandu ni tavà Jesús ñà-malu mà, te ni nihì-né ni nacahàn vii-né. Ñàyùcànduá, ni ndulocó nèhivì, cachí-nè:

—Có-xiní-ndà ni-iin ñà-ndiaha jaàn ñuu-ndà Israel yohó.

³⁴ Doco nècuàchì fariseu, ni cacachi-nè sàhà-yá:

—Còò. Sàhà-ñá chindéé jefe xi ñà-malu-nè, ñàyùcànduá vátùni tavà-né dava ga ñà-malu.

Nansa cuhí ini Jesús nèhivì

³⁵ Daaní, chicá más ni xicanuu Jesús ladu yucán ni nacàhin-ya nsidaa ñuu nahnú xì ñuu cuati, dacuahá-yà nèhivì sàhàn veheñùhu iin iin ñuu, te cachítñùhu-ya razón ndiaha sàhà ñuhiví ì xí Dios. Te ni dánduvàha stná-yà nèhivì ndohó nsidanuu clase cuèhè.

³⁶ Te na ní xini-yà yáha ga cuàhà nèhivì ndoó, dandu ni cuhi gà ini-yànè, vàchi ndoó-né nahi rii còò stohò-xi.

³⁷ Dandu ni cachí-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Ñà-ndàà nduá (cuàhà nèhivì tàñáha ga cunindisá); te na iin cosecha cahnú ndaníhí-ndá nduú-né, doco sacu nèhivì nduú ana (chindéé xí-ndá) ndanchítóá.

³⁸ Ñàyùcànduá, càcàn tàhvì-nsiá nùù Lamú dandacú sàhà chuun yohó ñà-ni téchúûn gá-yà nèhivì cùhùn quida xi chuun (ì xí-yà mà), vàchi na ian ndaníhí-ndá iin cosecha ndiaha nduá —ni cachi Jesús.

10

Nansa ni nacàxin Jesús ùxìn ùi tiàa ñà-cunduu-ne apóstol xi-ya

¹ Dandu ni cana Jesús ùxìn ùi nècuàchì dacuahá-yá, te ni sàhatahvì-yánè ñà-tavà-né ñà-malu ñuhú ini nèhivì. Te ni nihítàhvì stná-nè dánduvàha-ne nècuàchì cuhí ndohó nsidanuu clase cuèhè.

² Cunaha-nsiá, dohó nani ùxìn ùi nècuàchì dacuahá-yà mà: primeru iá Simón; te Pedro nani stná-nè; daaní, iá stná ñani-nè Andrés, xì stná dèhe Zebedeo nani Jacobo, xì ñani Jacobo mà nani Juan.

³ Te iá stná Felipe, xì Bartolomé, xì Tomás, xì tè-dàchíyàhvi nani Mateo, xì stná dèhe Alfeo nani Jacobo, xì stná Lebeo; te Tadeo nduú inga quivì Lebeo mà.

⁴ Daaní, iá stná Simón nì sanduu iin nècuàchì partidu cachí-nè nècuàchì Canaán, te nì ià stná Judas Iscariote, divi nècuàchì nì cahin xì-yá nùù tè-xíandacú.

Nansa nì techuún Jesús nècuàchì dacuahá-yá ñà-dacuítià-nè palabra ì xì-yá

⁵ Pues divi ùxìn ùì nèhivì yucán nì techuún Jesús (cùhùn-nè cacanu-u-ne). Te dohó nì cachi-yá xì-né quida-ne:

—Màsà cùhùn-nsià ladu ndé ndoó nècuàchì inga raza, ni màsà cùhùn stná-nsià ndé ndoó nècuàchì samaritanu.

⁶ Còó, cuisì-ní ndé ndoó nèhivì raza-ndà Israel ni cùhùn-nsià, vàchi nahi riì nì tùcù xínduu-ne.

⁷ Cuahán-nsià cachitnùhu-nsia xì-né ñà-sà-ítúú tiempu cusahnú mii-yá iá ansivi.

⁸ Dandúvaha-nsia nècuàchì cuhí, te danátíacú-nsià nècuàchì nsìi. Te nècuàchì icúmí cuèhè xíhì cuñù-xi, dacúxíó-nsiá cuèhè quini ma, te tavà-nsiá ñà-malu nùù nèhivì inácáa-si inì-xi. Te màsà quídá-nsiá cobrar nùù nèhivì, vàchi uun-ni sàni nìhítáhvì stná-nsià ñà-quida-nsia ducán.

⁹ 'Ni dihùn oro, ni dihùn plata, ni dihùn yahá màsà cúníhí-nsiá cùhùn ini itni xì-nsia.

¹⁰ Ni morral màsà cúníhí-nsiá cùhùn ichì. Cuisì-ní iin-ni dùhnù-nsiá cunihi-nsia, xì ndìsàn sà-ínái-nsià, xì stná bastón xi-nsia. Cuisì ñà-jaàn-ní cunihi-nsia cùhùn, vàchi iin nèhivì quidáchúùn, xiñuhu cuàha nèhivì-né raya xi-ne.

¹¹ 'Daaní, nú sàni sàà-nsià iin ñuu, ò iin ranchu, dandu nanducu-nsiá vehe iin nècuàchì vaha, te iin-ni cundoo-nsia yucán ndè cachi sàà quivì quee-nsia ñuu mà.

¹² Te nú sàni sàà-nsià vehe iin nèhivì, casàhú viì-nsiá xì-né ñà-nì cúndóó cueé-nè.

¹³ Te nú nduú-né nèhivì vaha, dandísá, ducán icúmí cuu xi-né, doco nú mà váha-ne, dandu ni cúnàhá ñà-ndúa nì cachi-nsià xì-né.

¹⁴ Te nú có-cùnì-nè dayáha-ne mii-nsiá, te ò có-cùnì-nè cunini-ne palabra nihí-nsiá, dandu quee-nsia vehe ma, te ò ñuu mà, te nacadù-nsiá sàhà-nsiá ñà-nì cóyo yàcá xi lugar mà.

¹⁵ Vàchi cunaha-nsiá, chicá cuàhà castigu icúmí nèhivì ñuu mà nìhì-né na sàà quivì juiciu, te chicá menos icúmí nìhì nèhivì malu ñuu Sodoma xì ñuu Gomorra.

Nansa icúmí nèhivì quida quini-ne xì nècuàchì dacuahá-yá

¹⁶ 'Cunaha-nsiá, dana ga nèhivì ndé techuún mii-nsiá cacanu-nsia, nahi quisì ihì nduú-né, te mii-nsiá nduú-nsiá nahi riì. Ñàyucàndüá, xiñuhu ñà-cunchito tùha-nsia, te coo mansu stná-nsià na iin loma.

¹⁷ Cuidadu gà cundoo-nsia sàhà nèhivì, vàchi dava-ne icúmí-nè quida-ne mii-nsiá entregar nùù tè-nìhì chuun, te yucán ñàhni cuií-nsià ini veheñùhu xi-nsia.

18 Te sàhà-ñá nchícùn-nsià yùhù, ñàyùcàndùá icúmí-nê datnátuu-ne mii-nsiá nùù gobiernu xì nùù rey, dandu datúi-nsia nùù nècuàchìmà ñà-ndùá xiníndísâ-nsiá, te cunini stná cuàhà gá nèhivì inga raza.

19 Doco na sàà-nsià nùù tè-xídandacu-ma, màsà nácánì inì-nsia índù palabra naxiconihí-nsiá nùù-té, vàchi divi hora mà icúmí-nsiá nìhìtáhvì-nsiá nansa cachi-nsià xì-té.

20 Vàchi màdì mii-nsiá cunduu ana cuàhàn càhàn; còó, mii Espíritu Ì xì Yuandiaha-nsiá cuàhàn dachítùnì xì ini-nsiá nansa cachi-nsià.

21 'Te tiempu yucán, dècuèndè tnahà nèhivì icúmí quida xi-né entregar (nùù autoridad) ñà-cui-nè, mate ñání-nè, ò déhe-ne nduú nècuàchìmà. Ndè stná yuadíhí-nè icúmí-nè nacuni ùhì-nè, te canicuàchi stnahá-né sàhà-né ñà-cui-nè. Ducán icúmí-nè quida-ne (quìvì yucán).

22 Te mii-nsiá, sàhà-ñá ndácùcahan-nsiá yùhù, ñàyùcàndùá icúmí nsidaa nèhivì cuni ùhì-nènsiá. Doco nú iin-ni nì cúníhnú vaha inì-nsia dècuèndè cachi sàà xínu tiempu, dandísá icúmí-nsiá càcu-nsia nùù Dios.

23 Te nú quidá quínì nèhivì xì-nsiá iin ñuu, dandu cunudèhé-nsià ndè inga ñuu. Vàchi cunaha-nsiá, tàñáha ga nacàhin-nsia nsidanicuú ñuu raza-ndà Israel, te sàni naxicocuín yùhù ana nduú Tnahà Nèhivì Ñuhivì.

Nú dandohó nèhivì-ndó, dandu divi nduú nacua nì yàha stná Jesús, te xì ñá-jaàn ni cudû ini-ndà

24 'Cunaha-nsiá, màdiá chicá tùha iin nècuàchì làcà dacuahá nuu iin maestru; te ò iin peón, màdiá chicá ndiaá-te nùù lamú xi-tè.

25 Cuisì nú sàni sàà iin nècuàchì dacuahá cunduu-ne nahi maestru xi-ne, dandu cudû ini-nè sàhájàn. Stná iin peón, nú sàni sàà stná-te cunduu-tè nahi lamú xi-tè, dandu cudû stná inì-te sàhájàn. Doco nú cachí nèhivì sàhà iin nècuàchì sahnú ñà-ndùú-né ñà-malu Beelzebú, dandu chicá mà úhì càhàn quini stná-nè sàhà nèhivì vehe-ne.

Màsà yúhì-ndà nèhivì, ni màsà yúhì stnâ-ndà ñà-malu

26 'Ñàyùcàndùá, màsà yúhì-nsià nèhivì. Cunaha-nsiá, còó ni-iñàha cui coo dèhé nicanicuahàn; icúmíà tùia, te icúmí nèhivì cunitnùhu stná-nè sàhà-ñá.

27 Doco mii-nsiá, ñà-ndùá cachí xì-nsiá (na ndoo cuaán-nda) ndé iín tnúú, ñà-jaàn cachitnùhu-nsia inicutu ndé tuí. Te nú nì càhàn cayí xì-nsiá iñàha, dandu mii-nsiá, nana-nsia dìni vèhé, te càhàn vate ndee-nsiá ñà-ndùá nì cachì.

28 Te màsà yúhì-nsià nèhivì cunì cahni xì-nsiá, vàchi cuisì iquicúñú-nsiá cunduu ñà-cui, doco anima-nsiá, mà cúí cahni-néa. Nàyùcàndùá, mii-yá nduú ana xiñuhu yúhì-nsiá,

vàchi icúmí ndisa-ya poder daquée-ya nèhivì nùu andea ndé ndañuhu dahuun anima-nè xì stná iquicúñú-nè.

²⁹ Sà-ínahá-nsiá ñà-ùì chòlihi dicó-né cùmì tuní, doco mate ducán iyuhu ndiaá-si, ni-iin-sì mà sàa cui nú có-chîtnùnì ini Yuandiaha-nsiá Dios ducán.

³⁰ Te divi ducán stná mii-nsiá (inùu stná-yà mii-nsiá), dècuèndè inahá-yâ nadaa ididìni iin iin-nsia.

³¹ Ñàyùcàndüá, màsà yúhî-nsiá, vàchi chicá ndiaá-nsiá nùu laa cuati ma.

Màsà chidèhé-ndà ñà-nchícùn-ndà Jesucristu

³² 'Nú cachí vate nèhivì ñà-nduú-né nèhivì xí, dandu yùhù cachí stnáì xì Yuamánì' iá ansivi ñà-divi nèhivì xí nduú stná-né.

³³ Doco nú ni chidèhé-nè ñà-nduú-né nèhivì xí, dandu yùhù stná, icúmì nacuaà stnáì mii-né nùu Yuamánì'.

Sàhà Jesús icúmì tàhndè dava nèhivì ñuhivì

³⁴ 'Màsà cúcáhán-nsiá a vaxi yùhù ñuhivì yohó ñà-cucumi nèhivì paz. Còò. Mà cúndóó mánì-né; icúmì-nê cundoo-ne náá stnáhá-né.

³⁵ Vàchi ñà-nì quesà ñuhivì yohó, icúmì cuni ùhì iin tiàa yua-té, te cuni ùhì stná iin ñahà chù dihi-ñá, te ò iin nècuàchì ñahà, cuni ùhì stná-nè dido-ne.

³⁶ Vàchi dècuèndè tnahà-ne cuni ùhì xì-né.

³⁷ 'Doco nú chicá cuú ini iin nèhivì sàhà yua-né, ò dihi-né, te màdì yùhù, dandu có-nâtùì-ne cunduu-ne nèhivì xí. Te ò nú chicá cuú ini-nè sàhà dèhe-ne, te màdì yùhù, dandu có-nâtùì stná-nè cunduu-ne nèhivì xí.

³⁸ Te nú màsà cóó-né dispuestu cunchicùn-nè yùhù mate icúmì-nê cunsida stná-nè cruz xi-ne (te sàa-nè cui stná-nè), dandu có-nâtùì-ne cunduu-ne nèhivì xí.

³⁹ Nsidaa ana cuní dacácu xi vida-xi, cutu ñà-dandáñúhú-nèàmà quea. Doco nú sàhà yùhù ndañuhu vida xi-ne, dandu ñà-sàni càcu ndisa-ne nduá.

⁴⁰ 'Nú cudî ini nèhivì xì palabra cachí mii-nsiá, dandu davani queá na ian sàni xinindisá stná-nè yùhù. Te nú sàni xinindisá-né yùhù, dandu ñà-sàni xinindisá stná-nè mii-yá ana nì techuun-xì nduú stná.

⁴¹ Te nú quixi iin nècuàchì profeta cáhàn cuenta xi Dios, te cudî ini nèhivì xì palabra cachí-nè, dandu dava-ni ñihítáhvì stná nèhivì mà nùu-yá na ian nduú stná-nè iin profeta. Te divi ducánì stná xì ndéni tiàa nì cui vàha inì-xi, nú cudî ini nèhivì xì ñà-ndüá cachí-nè, dandu davani ñihítáhvì stná-nè nahi nècuàchìmà.

⁴² Dècuèndè, stná nèhivì chicá nduú nèhivì ùún, nú ni cuáha-nsianè chíi tècuí coho-ne sàhà-ñá nchícùn-nè yùhù, dandu seguru ñihítáhvì stná-nsiá sàhámà nùu Dios —nì cachí Jesús.

11

Nansa nì naxiconihí Jesús nùu nèhivì nì techuún Juan Bautista nì quixi nùu-yá

¹ Nì nsihi nì sàcùnaha nèhivì dacuahá-yá nansa quida-ne, dandu cuàhàn mii-yá ñà-cacanu-u-ya ñuu te ñuu chinaha-yá nèhivì, càhàn-yà xì-né ñà-ndùú razón ndiaha xí Dios.

² Daaní, Juan, iá-nè vehecàa, te nì xinitnùhu-ne ñà-ndiaha guá milagru quidá Cristu. Ñàyùcàndùá, nì techuún-né iin ùi nèhivì dacuahá-né ñà-nì cùhùn-nè nùu-yá.

³ Ñàyùcàndùá, nì sàà nècuàchìmà nì ndàcàtnùhù-né nùu-yá, cachì-nè:

—¿A ndísá mii-ní nduú ana ndiaha icúmí quesaa, te ò inga ana vaxi cundiatu-nsí?

⁴ Dandu nì cachi-yá xi nèhivì mà:

—Cuahán-nsià cachitnùhu-nsia xì Juan sàhà ñà-ndùá iníní-nsiá, xì ñà-ndùá indéhe-nsiá yohó,

⁵ nansa cuú xi nècuàchì cuaá, níhì-né natùinuù-né, te nèhivì xicá cuéhê, níhì stná-nè nacaca vìi-né; te nèhivì nì xìhì cuñù-xì, níhì-né nduvàha-ne; te nèhivì dòhò, níhì-né natiacu-nè; te nèhivì nì xìhì, ndanchító stná-nè natiácú-nè; te nèhivì ndahví, níhìtáhvì stná-nè cunini-ne razón ndiaha xí Dios.

⁶ Ñàyùcàndùá, nú cudíi ini nèhivì modo xi, dandu contentu icúmí-nè cundoo-ne —nì cachi-yá.

⁷ Daaní, na sámànùhù nèhivì nì quixi ma, dandu nì quesaha Jesús càhàn-yà xì nèhivì sàhà Juan, te dohó nì cachi-yá:

—Na ní caquee-nsia ñuu-nsià cuàhàn-nsià yucù cundehè-nsiá Juan, ¿a cuàhàn-nsià cundehè-nsiá iin nèhivì (tùha dàma dìni-xì) na iin yutnù ndóyo quidá tàchì? (Còó.)

⁸ Doco nú coó, dandu ¿nansa iá-nè cahan-nsiá? ¿A nduú-né iin nèhivì ndixí vico? Còó, vachi nèhivì ndixí vico, vehe rey ndoó-né.

⁹ Pues nú màdì ducán, dandu ¿nansa iá nècuàchìmà cahan-nsiá? ¿A iin profeta càhàn cuenta xi Dios nduú-né? Pues ñà-ndàà nduá. Doco màdì cuísi profeta nduú-né, vachi chicá más ndiaá-nè.

¹⁰ Vachi divì nècuàchìmà nduú ana càhàn tutu ùi sàhà-xì ndé (cachí Dios palabra yohó):

Cunaha-ní, cuàhìn techuún iin tiàa, te dihna-ne yàha-ne càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón xi, te ducán (nsida vìi-né anima-nè), na ian nduvìi iin ichì, dandu después yàha stná mii-ní (Cristu), cachí Dios nùu tutu mà.

¹¹ Te yùhù cachí xì-nsiá, nùu nsidaa nèhivì nì tùinuù-xì ñuhiví, còò inga-nè chicá nì quidá ndiaha nùu Juan Bautista. Doco cachí stnài xì-nsiá, chicá ndiaha coo xi ana cuàhàn cuni tiempu cusáhnù mii-yá iá ansivi, mate nèhivì ùuú nduú-né.

¹² 'Cunaha-nsiá, dècuèndè quìvì nì quesaha Juan Bautista cáhàn-nè sàhù xì dècuèndè vichi, cuàhà gá nèhivì sáhandee fuerte ini-nè ñà-nìhì-né cundoo-ne ñuhivì ù xì mii-yá iá an-sivi. Yáha ga sáhandee ini-nè, te vátùni sàcuàhàn cuàhà-né níhìtáhvi-né cundoo-ne yucán.

¹³ Vàchi antes cuàhà nècuàchì profeta nìsa cáhàn cuenta xi Dios, nì cachitnùhu-ne (sàhà tiempu dandacú-yá). Stná ley (xi Moisés), nì cachitnùhu stná` sàhámà. Te ducán nìsa ìa ndè cachi nì quesaa Juan (Bautista).

¹⁴ Te cunaha-nsiá, divi Juan mà nduú Elías (nì cachi nècuàchì sànahà) icúmí naxicocuín. Te nú cuní-nsiá, vátùni mànhì inì-nsiá sàhà ñà-jaàn.

¹⁵ Nì cúninì vaha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachì xì-nsiá —nì cachi Jesús.

¹⁶⁻¹⁷ Dandu nì cachi tu-ya:

—Cuàhìn cachì xì-nsiá nansa quidá nèhivì tiempu vichi. Cunaha-nsiá, dohó quidá-né na ian quidá ñà-cuati ndoó idádiquí ini iin ñuu, dava cána xì tnahà, cachá: “Siví-nsì, doco nsiohó, có-ìtásáhà-ndâ; daaní, xitó tàsi-nsi, doco nsiohó, có-sàcù-ndá”.

¹⁸ Te ducán iá stná xì Juan xì yùhù, vachi nì quixi nècuàchì mà nìsa ìa-ne yohó, cóni sáxíxì-né comida vaha, ni cóni sáxíhì stná-nè (vinu), ñàyùcànduá nì cachi nèhivì sàhà-né: “(Tè-locó nduú-te), sàni cundee ñà-malu nù-té”.

¹⁹ Daaní, nì quesaa stná yùhù ana nduú Tnahà Nèhivì Ñuhivì, te tùha stnáì cuxi comida vaha, te xihì (vinu), doco cachì stná nèhivì xì ñà-yáha ga ndadí, te cachì stná-nè ñà-tùhe coho cuahí, dècuèndè iá vaha stnáì xì tè-dàchíyàhvi, xì stná nsidaa gá nèhivì cuáchi, cachì-nè. Doco cunaha-nsiá, nú ndisa ñà-nchìchì ndiaha nduá quidà-ndà, dandu icúmí sàà-mà cunahà claruà después.

Nansa icúmí cuu xì nèhivì ñuu cóni cùú arrepentir; icúmí-né ndoho-ne

²⁰ Daaní, nì quesaha Jesús chináhà-yá nèhivì ñuu ndé nì quida guá-yà cuàhà milagru xi-ya, doco cóni nàxícócuín ini-nè.

²¹ Dohó nì cachi-yà:

—¡Ndahví nècuàchì ñuu Corazín! Te ¡ndahví stná nècuàchì ñuu Betsaida! Vachi cuàhà milagru fuerte sàni xini-nè (te cóni ndúlócô-nè). Doco cunaha-nsiá, nú ducánì ni coó stná milagru mà ñuu Tiro ò ñuu Sidón nì cúí, dandísá, yàchì naxicocuín ini nècuàchì ñuu mà sàhà cuàchi-ne, te nàcùndixi ndahví-nè, te nàcùndoo stná-nè mahì yàà tutnù, cunduumà seña ñà-ndisa cuhì ini-nè mii-né sàhà cuàchi-ne.

²² Doco yùhù cachì xì-nsiá, chicá iyuhu castigu icúmí nìhì nèhivì ñuu Tiro mà xì nèhivì ñuu Sidón mà na sàa quìvì juicio, te chicá fuerte coo castigu xì ñuu Corazín xì ñuu Betsaida.

²³ Daaní, stná nècuàchì ñuu Capernaum, mate tuxí ini-nè nana ducún-nè ndè gloria, doco còó, ndè andea icúmí-nè nuu-ne. Vàchi cuàhà milagru fuerte nì quida Dios ñuu-nè (te cóni ndúlócô-nè). Doco nú ducán nì quida-ya milagru mà ñuu (malu) Sodoma, dandu iá ì ñuu mà ñuhíví yohó nì cùí.

²⁴ Doco yùhù cachí xì-nsiá, chicá iyuhu castigu icúmí ñhì nècuàchì ñuu Sodoma-mà na sàà quìvì juiciu, te chicá fuerte coo castigu xi nècuàchì ñuu Capernaum —nì cachi-yà.

Nùù Jesús vátùni nàcùndoo-nda contentu

²⁵ Daaní, quìvì yucán nì (naquimani) Jesús Yua-yá Dios, cachí-yà:

—Yùhù ndeníhí vahi mii-ní, Yuamáni'; mii-ní nduu-ní Stoho ansivi xi ñuhíví, te palabra (ì xí-nì), sàni chitnùnì inì-ní ndòò dèhà' nùù nècuàchì nchichí, doco nùù nècuàchì (nihnú ndáhvì inì-xi) nahi ñà-cuati, sàni dàtnùù-ní sàxínitnùnì-nè.

²⁶ Ducán iá, vachi ñà-jaàn nduá nì chitnùnì ini mii-ní —nì cachi-yà xì Yuamáni-yá.

²⁷ Dandu nì cachi stná-yà (xì nèhivì):

—Nùù Yuamáni' sàni ñihítáhvì dandacuí nùù nsidanicuú ññaha. Te còò ni-iin nèhivì ináhá ndisa ana nduú yùhù, cuisì Yuamáni' Dios. Te mii-yá, cuisì yùhù ináhí ana ndisa nduú-yá, cuisì yùhù xì stná nèhivì cuní cundaà inì-xi sàhà-yá.

²⁸ Nahà-nsia nùì, nsidaa mii-nsiá nècuàchì cuhúún inì-xi, te có-cùndéé gâ inì-xi, dandu ñhì-nsiá ndòò dadí ndiaha inì-nsia guide.

²⁹ (Quida-nsia ñà-nduá cachí xì-nsiá) na ian nsidá-nsiá yugu-xi quidáchúùn-nsiá. Daaní, dacuahá stná-nsiá palabra vaha xi, vachi yùhù, màni inì, te ndahvi inì, vátùni ndòò dadí ndiaha anima-nsiá guide.

³⁰ Te mate na ian nsidá-nsiá yugu-xi quidáchúùn-nsiá nùì nduá, doco yugu ñama nduú-nu, te chuun sáhi-nsiá, ñà-mà úhì nduá.

12

Nansa nì xitnùhu nèhivì nècuàchì dacuahá-yá na ní sàhnù-nè sàcàyòcò trigu quìvì descansu

¹ Daaní, iin quìvì descansu nì quìhvi Jesús iin itu, te nì yàha-ya yucán, cutnàhà stná-yà xì nècuàchì dacuahá-yá. Dandu nì xihì-nè doco. Ñàyùcànduá, nì quesaha-né nì casahnù-nè sàcàyòcò nùnì trigu itá yucán, te nì saxì-néa.

² Doco nècuàchì fariseu, nì xini-nè ñà-nduá quidá nècuàchìmà, ñàyùcànduá nì cachi-nè xì-yá:

—Cundehè-ní nansa quidá nècuàchì dacuaaha-ní, quidá-né iin chuun có-sàha ley xi-nda quida-nda quìvì descansu.

³ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿A cóni cãhví-nsiá (nùù tutu ì) ndé cachá` nansa nì quida David na ní xihì stná-nè doco xi compañeru-nè?

⁴ Vãchi nì quihvi-ne ini veheñuhu xi Dios, te nì xixi-ne dítà vídì ì yucán, mate ni mii-né ni compañeru-nè, có-sãha ley mà cuxi-neà, cuisì nècuàchì dùtù.

⁵ Te ò inga casu, ¿a cóni cãhví stná-nsià nùù ley ì nansa quidá dùtù quivì descansu, quidá-né (chuun ì) ini veheñuhu, có-chívãha ndisa-ne quivì mã, doco màdì cuáchi nduá nùù-né?

⁶ Doco yùhù cachí xì-nsiá, yohó iá ana chicá ndiaá nùù veheñuhu xi Dios.

⁷ (Náhà xicà) cumáni gá cundaà ini-nsià sàhà ñà-nduá cachí Dios nùù tutu ì. Vãchi dohó cachí-yà: “Yùhù chicá cudí ini ñà-cundehè ndahví stnahá-nsiá, te màdì ñá-cuãha guá-nsià yùhù promesa”, cachí-yà. Nú ni sáà-nsià cundaà ini-nsià sàhájàn nì cùí, dandu mà dácuídã cuàchi-nsia nèhivì còò falta xi.

⁸ Cunaha-nsiá, yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, dandacú stnài sàhà nansa quida nèhivì quivì descansu —nì cachi-yà.

Nansa nì nduvãha iin tiãa nì ìchì dahuun iin ndahà-xí

⁹ Daaní, nì quihin Jesús ichì cuàhàn-yà veheñuhu, te nì quihvi-ya yucán.

¹⁰ Te yucán iá stná iin tiãa nì ìchì dahuun iin ndahà-xí. Doco veheñuhu ma ndoó stná nèhivì cuní daquéè cuàchi dìquì-yá, te sàháyucànduá nì cachi-nè xì-yá:

—¿Amádi cuáchi nduá dandúvãha-nda nèhivì nú quivì descansu nduá?

¹¹ Te nì cachi-yà xì-né:

—Ni cachí-ndà iá iin riì xí-nsiá, te sàni nacava-sì xìchi, pues ¿amádi cùhùn-nsià tavà-nsiási xìchi ma, mate quivì descansu nduá?

¹² Cunaha-nsiá chicá ndiaá iin tiãa nùù iin riì. Ñàyùcànduá cundáà ini-ndà, vátùni iá ñà-quida-nda chuun viì quivì descansu.

¹³ Dandu nì cachi-yà xì tiãa ma:

—Chitanini-ní ndahà-ní.

Dandu nì chitanini nècuàchì mà ndahà-né, te momentu mà nì nduvãha dahuan nahi ñà-inga mà.

¹⁴ Ñàyùcànduá, nì caquee nècuàchì fariseu yucán, nì candatnuhu-né nansa cui dandáñuhú-nêyà.

¹⁵⁻¹⁶ Doco ináhã-yã ñà-nduá ndatnúhú-nê, ñàyùcànduá nì quee-ya lugar mà cuàhàn-yà. Te nì tenchicùn stná cuàhã gá nèhivì. Te nì dandúvãha-ya nsidaa nècuàchì cuhí xi-ne, doco nì chinaha-yá nècuàchì mà ñà-màsà cáchì-nè xì nèhivì ana divi nduú-yá.

17 Ducán nì cachi-yà xì-né sàhà ñà-nì cùú ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu Isaías sàhana na ní nacani-ne palabra yohó nì (cachi Dios sàhà Dèhemani-yá):

18 Ana yohó nduú ana xinúcuáchi nùí, vàchi sàni nacàxin mii-yá. Cuú íni sàhà-yá, te cudí íni sàhà nansa quidá-yá. Nùù anima-yà cuàhìn caquìn Espíritu Ìì xí, dandu cachitnùhu-ya xì nèhivì nsidaa ñuu nansa iá modo ndiaha xí.

19 Mà náâ-yà xì nèhivì, ni mà cacánúú-yá calle ndàhì ndee-yá.

20 Te nèhivì (yáha ndahví) na iin ndòò cuàhàn ndañuhu, mà cúcúú dana-ya xì-né. Còó. (Màni gá) quida-ya xì-né na ian quidá nèhivì ni mà dándâhvà xì ñà-có-tnùù vaha. Te ducán icúmí cunduu modo xi-ya dècuèndè cundee palabra vaha xi-ya, te sàà-yà cundee dahuun-ya.

21 Dècuèndè stná nèhivì inga raza, tnùndé ini xi mii stná-nè cunduu-ya, te divi quivì mii-yá icúmí-nè ndacùcahan-né.

Nansa nì dàquée cuàchi nèhivì diquì Jesús, te nì cachi-nè màdi Dios chindéé xí-yâ, cachi-nè

22 Daaní, ndacá-né iin tiàa inácaa ñà-malu anima-xi vaxi nùù-yá, te cuaá stná nècuàchìmà, te ihin stná-nè. Dandu nì dándúvaha-ya nècuàchìmà, te nì nihì-né nì nacadàn-nè, te nì natùì stná nùù-né.

23 Ñàyùcànduá, nì ndulocó nèhivì cuáhà yucán, te nì ndàcàtnùhù-né nùù-né, cachí-nè:

—¿A víhíní nduú Jesús (nècuàchì ndiaha) descendencia xi David (icúmí ndecunu)?

24 Doco iníní nècuàchì fariseu nansa cachí nèhivì mà, ñàyùcànduá nì cachi-nè:

—Còó, vàchi ñà-malu cusáhnù nani Beelzebú, divi nduú ana chindéé, te ducán tavá Jesús ñà-malu.

25 Doco ináhá-yâ nansa nacání ini nècuàchìmà, ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—Nú ni táhndè dava nècuàchì xídandacú nùù iin ñuu, te náâ stnàhá-né, dandu mà cúí dandacú gá-nè nùù ñuu mà. Stná nèhivì ndoó ñuu mà, nú ni táhndè dava-ne, mà cóó gà stná ñuu mà. Te ò nèhivì ndoó iin vehe, nú náâ stnàhá-né, dandu mà cúí cundoo tàcá gà-nè vehe ma.

26 Te nú ducán ni cundúú stná nacua cachí mii-nsiá, ñà-tavá stnahá ñà-malu xi Satanás, dandu ñà-sàni tàhndè dava stná-si cundujàn nì cùí, mà cúí dandacú gá quisì cusáhnù má nùù tnaha-sì, nú ducán.

27 'Mii-nsiá, cachí-nsiá ñà-chindéé sì-Beelzebú yùhù na tavi ñà-malu. Doco còó, vàchi nèhivì xí mii stná-nsiá, tùha stná-nè tavà-né ñà-malu. Te ¿ana dipòdèr-xi quidá-nèàmà? (Amádi poder xi Dios chindéé xí-nè.) Ñàyùcànduá, vátùni cachi mii-né xì-nsiá ñà-cóni càchí viì-nsiá sàhí.

28 Cunaha-nsiá, Espíritu ìi xí Dios nduú ana chindéé xí tavi-si, ñàyùcànduá nàhà xicà, vichi sàni sàà tiempu cuni-nsiá nansa dandacú ndiaha mii-yá.

29 'Iin tiàa ndacuì, mà cúí quìhvi ndevàha nèhivì vehe-tè nansa-ni nì cui ñà-tavà-né ñà-icúmí-tê. Còó, vàchi dihna icúmí-né chichuhni-nète, dandu vātūni quida-neamà.

30 'Nsidaa ana có-íá favor xi, contra xi nduú-né. Te nsidaa ana có-chindéé xí danátáquì nèhivì xí, ducán nduá na ian taxi-né nècuàchimà.

31 'Ñàyùcànduá, yùhù cachí xì-nsiá, vātūni cuicahnú ini Dios sàhà nsidanicuú cuàchi nèhivì, xì nsidanicuú modo cáhàn ùhí-nè dìquì-yá; doco nú ni cáhàn ùhí-nè dìquì Espíritu ìi xí-yá, dandu mà níhì-né cuicahnú ini-yà sàhà-né.

32 Mate ni cáhàn ùhí nèhivì dìquì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, doco vātūni nihì-né cuicahnú ini Dios sàhà-né. Doco nú dìquì Espíritu ìi ni cáhàn ùhí-nè, dandu mà nunca sàà-yà cuicahnú ini-yà sàhà-né, ni tiempu ndoo-nda ñuhiví yohó, te ni stná tiempu cundoo-nda inga ñuhiví nicanicuahàn.

Na ian nacúni-ndà yutnú fruta, ducán nacuni stná-ndà nèhivì a vaha-ne, ò á coó, cachí Jesús

33 'Nú ni cachí-ndà vaha iin yutnú fruta, dandu cuní cachàmà vaha stná fruta sàhà-nù. Te nú ni cachí-ndà còò chuun yutnú fruta mà, dandu cuní cachàmà ñà-còò chuun stná fruta-nu, vàchi sàhà fruta-nu cundáà ini-ndà a yutnu vaha nduú-nu, ò á coó.

34 Cunaha-nsiá, nahi anima còò, ducán íá anima mii-nsiá (nècuàchì fariseu), vàchi malu sàstnùhù-nsiá. Ñàyùcànduá, mà cùì cáhàn-nsiá ñà-íá viì. Vàchi cuisì ñà-ñuhú chitu ini anima-ndà nduá cáhàn-ndà sàhà-xí.

35 Iin nècuàchì vaha, cuàhà ñà-vàha ñuhú ini anima-nè, te ñàyùcànduá divi palabra vaha ma nduá cachí-nè. Doco iin nècuàchì malu, cuàhà ñà-chicuéhè ñuhú ini anima-nè, ñàyùcànduá, ñà-chicuéhè mà nduá cachí stná-nè.

36 Te yùhù cachí xì-nsiá, na sàà quìvì juiciu, dandu icúmí nsidaa nèhivì nacuàha-ne cuenta índù chuun nì cachi-ne nsidaa palabra chicuéhè mà.

37 Vàchi nacua nì cachi-nè yuhù-né, divi ducán icúmí ndundaà sàhà-né (nùù Dios), a cuàhàn-nè càcu-ne, te ò cuàhàn-nè ndañuhu-né —nì cachi Jesús.

Nansa nì xicàn nèhivì quida Jesús iin milagru cundehè-né, dandu cunindisá-néyà, cachí-nè

38 Daaní, (nì sàà) dava maestru ley xi veheñùhu, xì stná dava nècuàchì fariseu, te nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, cuní-nsì quida-ní iin milagru fuerte cundehè-nsí.

39 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuisì nèhivì malu te sìquini xícàn coo iin milagru cun-dehè-né, a ndísá icúmí yùhù poder cahan-né. Doco mà níhi-né cun-dehè-né inga milagru, cuisì ñà-nduá (nì xini nèhivì sàhana) na ní cuu milagru xi Jonás, iin profeta nìsa cahàn cuenta xi Dios.

40 Vàchi na ian nì ndòo Jonás mà ini tixi iin siaca cahnú ùnì ndui te ùnì ñuú, divi ducán icúmí cuu stná xì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cunacaa stnáì tixi ñuhù ùnì ndui te ùnì ñuú.

41 'Na quívì cuu juicio, te màcuíta nsidaa nèhivì tiempu vichi (nùu Dios), dandu yucán icúmí màcuíta stná nèhivì ñuu sàhana nani Nínive, te daquéé cuàchi-ne dìquì nèhivì tiempu vichi, vàchi nèhivì ñuu mà, nì naxicocuïn ini-nè na ní càhàn Jonás xì-né. Doco nèhivì vichi, còó, mate sàni quesaa ana chicá ndiaá nùu Jonás mà.

42 Daaní, yucán icúmí nàcuìn stná nècuàchì ñahà reina nìsa dandacú nùu ladu sur sàhana. Te daquéé cuàchi stná-nè dìquì nèhivì tiempu vichi, vàchi dècuèndè iin ñuu chicá xica ní quixi-ne ñà-cunini-ne càhàn nchichí rey Salomón. Doco cunaha-nsiá, vichi sàni quesaa ana chicá ndiaá nùu Salomón mà, (doco có-ndùlócò nèhivì).

Nansa cuú xi iin nèhivì nú sàni naxicocuïn iin ñà-malu ni quee antes nùu-né

43 'Nú sàni quee iin ñà-malu ini iin nèhivì, dandu xicánúú-si yáha-sì lugar íchí, nandúcú-sì ndé coo dadí-si. Te nú nì cundaà inì-si mà cùì,

44 dandu cachí-si: “Còó, chicá vaha nùhì ini anima ndé nìsa ìe antes, vàchi vehi nduá”. Ñàyùcànduá, mànuhù-sí anima nèhivì mà, doco nú nì xini-si còò inga ana inácáá, dandu quidá-si cuenta na ian sàni ndundoa, te nì nducutá.

45 Ñàyùcànduá, cuàhàn-si nácuàca-sì inga ùsà tnaha-sì chicá tùha quini, te quíhvi nsihi-sì ini anima nècuàchìma ñà-cuñuhu-sì yucán. Sàhájàn, chicá pesadu nácòo-ne nùu antes. Te cunaha-nsiá, divi ducán icúmí cuu stná xì nèhivì malu tiempu vichi —nì cachi Jesús.

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà dihi-yá xì sàhà ñani-yà na ní casaà-nè caná-néyà

46 Càhàn va Jesús xì nèhivì, te yucán nì sàà dihi-yá xì stná ñani-yà. Itá-né tùvèhé, cuní-nè càhàn-nè xì-yá.

47 Dandu nì cachitnùhu iin nèhivì xì-yá:

—Cunaha-ní, tùvèhècá iin mamá xi-ní, xì stná ñani-ní; cuní-nè càhàn-nè xì-ní.

48 Dandu nì cachi Jesús xì nèhivì nì cachitnùhu ma:

—¿Ana divi nduú mamá xi (cahan-ní)? Te ò ¿ana divi xínduu ñani?

⁴⁹ Dandu nì chitanini-ya ndahà-yá, nì quida-ya señalar nsi-daa nèhivì dacuahá-yá mà, te nì cachi-yà:

—Divi nècuàchì yohó xínduu nahi mamá xi, ò nahi ñani.

⁵⁰ Vàchi nsidanicuú ana quidà-xì ñà-nduá cuní Yuamánì íá ansivi, divi mii-né xínduu-ne nahi ñani, nahi cùhe, te nahi dihi stnái.

13

Ejemplu sàhà iin nècuàchì xitú

¹ Daaní, divi quivì yucán, nì quee Jesús vehe ma cuàhàn-ya ndè yuhù mar.

² Te yucán nì nataca cuàhà gá nèhivì nù-yá: ñàyùcànduá nì quècahnu-ya ini iin lancha, te yucán nì sàcòo-ya. Te nèhivì cuàhà mà, yuhù mar nì sàcùndoo-ne.

³ Dandu nì dàcuahá-yánè cuàhà iñàha, nì nacani-ya xì-né cuàhà historia nduú nahi ejemplu. Te dohó nì cachi-yà:

—Cunaha-nsiá, nìsa ìa iin nècuàchì xitú, te nì quee-ne cuàhàn-nè chihi-ne.

⁴ Te nì sate uun-ne tata mà. Te dava-ña nì còya nù ichì. Dandu nì quixi laa nì saxì-siá.

⁵ Te dava stnái tata mà nì còya nù cavà ndé còò cuàhà ñuhù. Te yàchì nì xitià, vàchi có-ndóò cucún ñuhù yucán.

⁶ Doco na ní dùcàn orá, dandu nì xixàn nì quida cahni, te nì ichà, vàchi cóni níhà' yohá.

⁷ Daaní, dava stnái tata mà, mahì iñù nì còya; te na ní sahnu iñù mà, dandu nì dàdáhvia viu cuati yucán.

⁸ Doco dava stnái tata mà, nù ñuhù váha nì còya, te nì cuàha viá, ùhùn dico gà tantu nì cana, te ò dava ga-ña, ùni dico ga tantu, te ò dava gà, òcò ùxìn gà tantu nì cuàha.

⁹ Nì cúníní vàha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachì —nì cachi Jesús.

Ñà-nduá disáhà-xí nì nacani Jesús ejemplu xi-ya

¹⁰ Daaní, nì catnàtuu nècuàchì dacuahá-yá nù-yá, te nì cachi-nè:

—¿Índù chuun puru ejemplu nacání-ní xì nèhivì?

¹¹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, sàni nìhitàhvi-nsiá cundaà inì-nsia nansa cunì cachi palabra sàhà ñuhivì ìi xí mii-yá íá ansivi, mate antes nìsa ìa dèhé palabra mà. Doco nèhivì dava ga, cóni nìhitàhvi-né mànihì ini-nè.

¹² Vàchi nècuàchì sàñùhú (ñà-vàha) inì-xi, chicá más icúmí-né nìhitàhvi-né sàhà-ñá cucumi-né más gà. Doco nèhivì có-ñùhú ndisa (ñà-vàha) inì-xi, dècuènde iyuhu (ñà-vàha) sàñùhú ini-nè, icúmíá cuxio dahuan.

13 Ñàyùcàndùá, puru ejemplu cáhìn xì nèhivì yohó, vàchi mate indéhe cuàhà-né, doco quidámáxìní-nè; te mate iníni cuàhà stná-nè, doco có-sànhì ini-nè na ian doho-né.

14 Ducán quidá-né, te ducán sàni cuu ndisa stná ñà-ndùá nì cachitnùhu Ísaías sàhana (na ní tiaa-ne palabra yohó nì cachi Dios):

Mii-nsiá, cuàhà gá icúmí-nsiá cunini-nsia, doco mà sàa-nsiá mànhì inì-nsia. Te cuàhà gá icúmí-nsiá cundehè-nsiá, doco mà cùndáa ndisa inì-nsia.

15 Vàchi nsidaa nèhivì raza-nsiá yohó, quidámáxìní-nè na ian ùhì tiacú-nè. Te quidá-né na ian danácuáni-nè nùù-né. Vàchi có-cùnì-nè cundehè-né (ichì yùhù), nì có-cùnì stná-nè cunini-ne, nì có-cùnì stná-nè mànhì ini-nè, nì có-cùnì stná-nè natnahnù-nè ichì yùhù, te ducán nsida vii' anima-nè, nì cachi Dios.

16 'Doco mii-nsiá, ndiaha gá iá xì-nsiá vichi, vàchi cundáa inì-nsia sàhà ñà-ndùá indéhe-nsiá; sànhì inì-nsia sàhà ñà-ndùá iníni-nsiá.

17 Vàchi cunaha-nsiá, cuàhà gá nècuàchì profeta sàhana, xì cuàhà gá más nèhivì xí Dios, nsidaa-né nìsa cuni sàstnùhù-né cundehè-né ñà-ndiaha ì sàni xininùù-nsiá vichi, doco cóni níhítàhvi-né ducán. Yáha ga nìsa cuni-nè cunini-ne palabra ndiaha sàni inini-nsia vichi, doco cóni níhítàhvi-né ducán.

Ñà-ndùá cuní cachi ejemplu sàhà nècuàchì xitù

18 'Vichi cunini vaha-nsia, vàchi cuàhìn guide explicar nansa cuní cachi ejemplu sàhà nècuàchì xitù-mà.

19 Cunaha-nsiá, nú sàni xitià ley xì ñuhivì ì xì Dios, te iníni iin nèhivì, doco có-cùndáa vaha ini-nè sàhà-ñá, dandu vaxi ñà-malu, te dacúxió-si palabra xì Dios iá ini anima nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá nacua nì cuu xì tata nì còyo yuhù íchì, ducán-ní cuú xì stná nècuàchìmà.

20 Daaní, nahi tata nì còyo nùù cavà nduú nèhivì iníni xí palabra ì, te vichi vichi cudù gá ini-nè sàhà-ñá.

21 Doco na ian cuú xì viu cò yohò-xí, ducán cuú stná xì-né; iyuhu gá quidándéé ini-nè. Vàchi nú sàni yàha-ne iin tnùndoho, ò nú sàni quida quini nèhivì xì-né, dandu luegu naxícócuìn ini-nè, te nacóó-né palabra mà.

22 Daaní, nahi tata nì còyo mahì iñù nduú nèhivì iníni xí palabra xì Dios, doco cuàhà gá nacání ini-nè sàhà vida xi-ne ñuhivì yohó; cuàhà gá xího-né coo cuica-né; ñàyùcàndùá, dandahviàmàné, te sadiàmà nùù palabra xi-ya ini-nè, mà cùì níhìndèè palabra mà chindeá-nè.

23 Daaní, nahi tata nì còyo nùù ñuhù vaha nduú nèhivì iníni xí palabra xi-ya, te cundáa ini-nè, te quidá ndisa-neà cumplir; quidá-né na iin viu nì cana vii, a sea cunduu-ne nahi viu nì

cana ùhùn dico tantu, te ò viu nì cana ùnì dico tantu, te ò ñá-nì cana òcò ùxìn tantu.

Ejemplu sàhà yùcù chicuéhè nì sahnù mahì viù trigu

²⁴ Daaní, nì nacani Jesús xì-né inga ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Ley xi ñuhiví ì xí mii-yá iá ansivi, ducán iá` nacua nì cuu na ní chihi iin tiàa ñà-nduú tata vaha trigu itu-nè.

²⁵ Doco iá iin tè-xìní ùhì xì-né, te na quidì-nè, mii-né xì nsidaa compañeru-nè, dandu nì sàà temà nì chihi stná-te tata yùcù chicuéhè mahì itu-nèmà, te cuàhàn-te.

²⁶ Daaní, nì xitià viù cuati ma, nì sahnua, te nì cana sicàyòcò-ñà. Dandu nì natùì stná ñà-nduú yùcù chicuéhè mà.

²⁷ Te na ní caxini peón nansa iá, nì sàhàn-te nì cachitnùhu-tè xì lamú xì-tè, cachí-te: “Señor, amádi tata vaha nduá nì chihi-ní itù-nímà. Te ¿índù chuun nì xitià guá yùcù chicuéhè?”

²⁸ Dandu nì cachi lamú mà xì-té: “Divi tè-xìní ùhì-xì nì quida xán”. Dandu nì cachi peón mà xì-né: “¿A cuní-nì cùhùn-nsì tnuhu-nsi yùcù mà?”

²⁹⁻³⁰ “Còó”, cachí-nè, “Còtó tnuhu stná-nsià viù. Chicá vaha ducání nì coá dècuèndè nú sàni sahnù nduá, te sà-íá ndanchito cosecha. Dandu quivì mà cuàhìn cachì xì-nsià ñà-dihna yùcù chicuéhè datacá-nsià, cunuhnià manojó, te coca. Daaní después, (tàhndè vii) trigu, te nàcòovàha nùniá”.

Ejemplu sàhà tata yutnù mostaza

³¹ Daaní, nì nacani tu-ya xì-né inga ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Ley xi ñuhiví ì xí mii-yá iá ansivi, ducán iá` nacua nì quida iin tiàa na ní chihi-ne iin tata yutnù mostaza itu-nè.

³² Tata mà nduú tata chicá cuati iá ñuhiví, doco nú sàni sahnua, yutnù nàhnú nduú-nu, dècuèndè laa ndavá ansivi vaxi stná quidávàha tacà-xi mahì-nú.

Ejemplu sàhà ñà-nsidátáchí xí yusàn pan, divi nduú levadura

³³ Ñuhiví ì xí mii-yá iá ansivi, ducán nduá nahi tàtnà nsidátáchí xí yusàn pan, vachi divia nì quihin iin nècuàchì ñahà nì dàquée-ne mahì ùnì maquila yusàn harina, te nì ndutachi nsihá —nì cachi Jesús.

³⁴ Nsidaa palabra jaàn nì nacani-ya xì nèhivì cuàhà yucán, vachi cuisì-ní ejemplu nì nacani-ya xì-né.

³⁵ Ñàyùcànduá, ducán nì cuu ndisa palabra nì cachitnùhu iin profeta sàhana na ní càhàn-nè nì quida Dios, te dohó nì cachi-nè:

(Cachí Dios): cuàhà ejemplu cuàhìn nacani xì nèhivì. Cuàhìn datúi cuàhà iñàha nùù-né, cuàhà palabra nì ìa dèhé dècuèndè nì sàcò ñuhiví, nì cachi-yà.

Nansa cuní cachi ejemplu sàhà yùcù chicuéhè

³⁶ Daaní, nì ndaquìndèè Jesús xì nèhivì cuáhà yucán, te nì nansìhvi-ya vehe. Te nì catnàtuu nèhivì dacuahá-yá, cachí-nè xì-yá:

—Cachì-ní xì-nsí nansa cuní cachi ejemplu sàhà yùcù chicuéhè iá itu mà.

³⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nècuàchì nì chihi xi tata vàha ma nduú yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví.

³⁸ Te itu mà nduú ñuhiví yohó. Te tata vàha ma nduú nèhivì cusáhnú Dios nùù-xí, doco tata chicuéhè mà nduú nèhivì xì ñà-malu.

³⁹ Te tiàa nì chihi tata chicuéhè mà, divi nduú ñà-malu xinì ùhì xì. Daaní, quivì nì ndanchito cosecha mà, divi quivì xínu tiempu yohó nduá. Te peón nì ndanihi xi cosecha mà, divi nduú ángel xi Dios.

⁴⁰ Te nacua nì cuu xi yùcù chicuéhè mà, nì sàcùnuhnià, te nì xixàn, ducán icúmí cuu stná (xì nèhivì malu) na xínu tiempu yohó.

⁴¹ Vàchi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí techuín ángel xi cùhùn-nè tavà-né nsidaa ana dàtúcù xì ñanìtnaha-xi, xì nsidaa gá stná ana quidà-xì ñà-có-ndiàá, te mà cúndóó gá-nè ñuhiví xì,

⁴² vachi icúmí-né ndiachi-né ini xìtnù ndé xixìn ñuhu, te yucán icúmí-né cuacu fuerte-nè, te càna nùhu-ne.

⁴³ Dandu icúmí sàa meru tiempu xi nèhivì ndàcuìsì inì-xi; ndiaha gá icúmí coo xi-né, na ian ndiaha gá orá, ducán ndiaha coo xi-né quivì sàa Yua-nda Dios cusahnú-yá ñuhiví yohó. Nì cúníní vaha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachí xì-nsiá yohó.

Ejemplu sàhà dìhùn índùxin

⁴⁴ Ñuhiví ì xì mii-yá iá ansivi, ducán iá` nahi dìhùn cuáhà índùxin dèhé nùù iin ñuhù, te nì ndacùhun iin tiàa-ña. Ñàyùcànduá nì nachidèhé-nèà, cudí gá ini-nè. Dandu mànuhù-né nì dicò nsihí-né ñà-icúmí-né, te nì sàhàn-nè nì xiin-ne ñuhù mà.

Ejemplu sàhà sì-diqui yáha ga ndiaá

⁴⁵ Inga ejemplu. Ducán iá ñuhiví ì xì-yá nacua nì quida iin nècuàchì dicò te nacuín, nducú-né sì-diqui perla chicá vico cuiin-ne.

⁴⁶ Por fin nì tui iin sì-diqui chicá nsiaha. Ñàyùcànduá nì sàhàn-nè nì dicò nsihí-né ñà-icúmí-né, te nì xiin-ne sì-diqui nsiaha ma.

Ejemplu sàhà ñunù tavá-nda siaca

⁴⁷ Inga ejemplu. Ducán iá ñuhiví ì xì mii-yá iá ansivi na iin ñunù chìcáá-nè mahì mar, te quìhvi nsidanuu clase siaca inià.

48 Dandu nú sàni chituá, tavá-néa yuhù mar, te nácùndoo-ne nacàxin-ne siaca ma. Siaca viì, nácòovàha-sì ìcà sìcàté, te siaca chicuéhè, xítia-sì.

49 Te divi ducán icúmí coo stná quivì xìnu tiempu yohó. Icúmí caquesaa ángel xi Dios, te nacàxin-ne nèhivì, cuaán cuita nèhivì malu, te cuaán cuita nèhivì vaha.

50 Dandu icúmí nèhivì malu mà ndiachi-né ini xitnù ndé xìxìn ñuhu, te yucán icúmí-né cuacu fuerte-ne, te càna ñuhu-ne.

Ejemplu sàhà ñà-cuicà

51 Dandu nì ndacàtnùhù Jesús nùu nèhivì yucán:

—¿A sàni cundaà ini-nsià sàhà nsidaájàn?

—Jaan, Stoho-nsi Señor —nì cachi-nè.

52 Dandu nì cachi-yà:

—Iin nècuàchì cuàhàn chinaha xì ley ì, nú sàni dàcuàhá vaha-ne sàhà ñuhivì ì xí mii-yá iá ansivi, dandu (cuaha-ni iá, vachi ináhá-né ley sànahà, te ináhá stná-nè ley saa), te ducán queé stnámà na iin tiàa ndoo vaha cuàhà traste xì, vètuni tavà-né iin ñà-saa, te tavà stná-nè iin ñà-sànahà.

Nansa nì quida nèhivì ñuu Nazaret na ní nùhù Jesús yucán

53 Nì nsihi nì nacani Jesús ejemplu jaàn, dandu nì quihin-ya ichì mànuhù-yá.

54 Te na sàni nasaa-yà ñuu-yà, dandu cuàhàn-yà veheñuhu, te nì quesaha-yá dacuahá-yá nèhivì yucán. Ñàyùcànduá, nì ndulocó nècuàchìmà, cachí-nè:

—¿Índù nì xini-ndà nì cunchichí guà nècuàchì yohó, te quidá stná-nè milagru?

55 ¿Amádi déhe nècuàchì tùha yàcún yutnù nduú-né, te dihi-né nduú María, te ñani-nè nduú Jacobo, xì José, xì Simón, xì Judas?

56 Te cùha-ne, yohó xíndoo stná-nè ndé ndoo-nda. Pues nú ducán, dandu ¿Índù nì nìhítàhvì guá-nè quidá-né ducán?

Ñà-jaàn nduá nì cacachi nèhivì,

57 vachi nì cuduchi ini-nè sàhà-yá. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Iin ana cáhàn cuenta xi Dios, nú inga ñuu ni cáhàn-nè, dandu siempre quidáñuhú nèhivì-né yucán; doco nú ñuu mii-né, ò vehe-ne, cóo, có-quidáñuhú nècuàchìmà-né —nì cachi-yà.

58 Ñàyùcànduá, mànicuí quida-ya milagru fuerte ñuu-yàmà, vachi có-xíníndísâ-néyà.

14

Nansa nì xihì Juan Bautista

1 Daaní, tiempu yucán nì xinitnùhu rey Herodes ñà-cuàhà guá quidá Jesús.

² Te nì cachì-te xì nèhivì xí-te:

—Ádi nsì-Juan Bautista nduú Jesús, te sàni natiacu-nè vichi, te ñàyùcànduá quidá-né cuahà milagru —nì cachì-te.

³ Váchi Herodes mà nduú ana nì chicadi xì Juan vehecàa. Ducán nì quida-tè sàhà ñahàdihí ñani-te Felipe nani Herodías.

⁴ Váchi nì cachi Juan xì-té ñà-có-sàha Dios lugar coo-tè xì ñahà mà.

⁵ Ñàyùcànduá, cuní-te cahni-ténê, doco yúhí-te nèhivì ñuu-te, vachi quidá-né cuenta ñà-iin nèhivì yuhù núu Dios nduú nècuàchì mà.

⁶ Doco nì sàà quivì nì naxìnu-tè cuà, te nì quida-tè vicò. Te vicò mà nì ìtasaha dèhe Herodías mà núu nèhivì (nì casaà) yucán, te cuahà gá nì cudii ini Herodes.

⁷ Ñàyùcànduá, nì chinaha-té Dios dacútâhvi-téñâ ndéni iñaha nì cui nì cãcàn-ña.

⁸ Dandu (nì sàhàn-ña) núu dihi-ñá, te nì sàcùnaha-ñá (nansa cãcàn-ña), te ñàyùcànduá nì cachì-ña xì rey mà:

—Dìni Juan Bautista cuní taxi-ní, cunacaà ini iin charola quixi.

⁹ Dandu nì cuhuun ini rey mà, doco sàhà-ñá sàni chinaha guá-te Dios, te sàhà stná compañeru-te ndoó indéhe yucán, ñàyùcànduá nì dândácú-te ñà-nì còo nacua nì xicàn ñahà chii mà,

¹⁰ nì sàha-tè orden, te nì quendodò díni ndómà vehecàa.

¹¹ Te nihí nèhivì dìni-ndà nì nansihvi ndé iá-te, inácàa ini iin charola. Ñàyùcànduá, nì tniì ñahà chii mà-ñá nì sàhàn nì sàha-ñà dihi-ñá.

¹² Dandu nì quixi nècuàchì nìsa dacuahá Juan nì ndanihi-ne nsìi ma nì sùxin-ne. Dandu cuahàn-nè cachitnùhu-ne xì Jesús.

Nansa nì dàcùxí Jesús ùhùn mìl tiàa

¹³ Na ní nsihi nì inini Jesús, dandu nì quècahnu-ya ini iin lancha, cuahàn cuaán-yá ini-nu dècuèndè iin xaan ndé có-ndòo nèhivì. Doco nì xinitnùhu nèhivì cuahàn-yà, te ñàyùcànduá nì caquee stná-nè ñuu-nè nì tenchicùn-nèyà ñuhù íchí.

¹⁴ Sàhámà (na ní sàà-yà yucán), te nì quee-ya núu lancha mà, dandu nì xini-yà ndoó cuahà gá nèhivì. Te nì cuhi ini-yànè; ñàyùcànduá nì dândúvaha-ya cuahà nècuàchì cuhí xì-ne.

¹⁵ Te na ní cuaà, dandu nì catnàtuu nècuàchì dacuahá-yá núu-yá, cachí-nè:

—Vichi sàcuahàn nì cuaà, te lugar yohó, còo ni-iin vehe. Ñàyùcànduá ndaquìndèè-ní xì nèhivì nì cùhùn-nè ñuu cuati yatni cuiin-ne ñà-cutiacu-nè.

¹⁶ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Còo necesidad cùhùn-nè inga xaan; mii-nsiá dacuxí-nsiánè.

17 Dandu nì cachi-nè:

—Cuisì ùhùn pan nihí-nsí, xì ùì siaca.

18 Te nì cachi-yà:

—Cunihi-nsiañà quixi.

19 Dandu nì dàndàcú-yá ni mácùndoo nsidaa nèhivì yucán nùù yùcù cuati. Te nì tniì-ya ùhùn pan mà xì ùì siaca, te nì ndacoto ndiaá-yà diqui-xí, nì naquimani-yá Dios sàhà-ñá. Dandu nì dàcuàchí-yáñà nì sàha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te mii-né, nì dasàn-néa nùù nsidaa nèhivì ndoó yucán.

20 Te nsidaa-né nì xixi-ne nì ndenuu ini-nè. Te pedazu nì ndòo ga nì chitu ùxìn ùì ìcà.

21 Pues cunaha-nsiá, nsidaa nèhivì nì xixi ma, nahi ùhùn mil tiàa nì sanduu-ne, te cuaán nduú stná nècuàchì ñahà xì ñà-cuati.

Nansa nì xicandodò Jesús nùù tècuí mar

22 Vichi duha nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì mácùñuhu-ne ini lancha te cùhùn cuéè-nè nùù-xí yàha-ne inga ladu mar, doco mii-yá, cuàhàn-yà danácuítia-yà nèhivì cuáhà yucán.

23 Te na sàni ndaquìndèè-yá xì nsidaa nèhivì mà, dandu nì nana cuaán-yá iin yucù nì càhàn-yà xì Yuamáni-yá Dios. Daaní, na ní cuñaà, iá mindaa-yá yucù yucán.

24 Doco lancha mà, sàcuàhàn-nu dava mahì mar, te cuàhà gá sàni nacuahnu todò tècuí. Ñàyùcàndüá ndé ndiàchì ñihní-nu, vàchi yàha ga ndee caná tàchì ladu nùù-nú.

25 Daaní, sinduhá nì sàà-yá yucán xicándódo-yá nùù tècuí.

26 Doco na ní caxini-nè vaxi-ya, nì cayùhí cuàhà-né, te nì càna ndee-né, cachí-nè:

—¡Duma nduá!

27 Doco vichi vichi nì cachi-yà xì-né:

—Nacuàhandee inì-nsia, vàchi yùhù nduí. Màsà yúhî-nsià.

28 Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, nú divi nduu-ní, cachì-ní xì caqui nùù tècuí sài ndé vaxi-ní.

29 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nahà-ní.

Ñàyùcàndüá, nì nuu Pedro nùù lancha mà nì quesaha-né nì xicandodò stná-nè nùù tècuí cuàhàn-nè ndé vaxi Jesús.

30 Doco na ní xini-nè ñà-ndee guá caná tàchì, dandu nì yùhí-nè, te nì quesaha-né cuàhàn-nè càhà-nè ini tècuí mà nì cùí. Ñàyùcàndüá, nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—¡Stoho-nsì Señor, dacácu-ní yùhù!

31 Dandu vichi duha nì chitanini-ya ndahà-yá nì tniì-yanè, te nì cachi-yà xì-né:

—Iyuhu gá xiníndísá-ní. Chicá vàha màsà cóó-ní xì duda.

³² Dandu nì nana-ya lancha, mii-yá xì stná Pedro. Te vichi duha nì cucuiìn tàchì.

³³ Te nì tnàtuu nsidaa nècuàchì ñuhú ini lancha mà nì sàcuitasisi-né nùu-yá, cachí-nè:

—¡Ndisa, Dèhemani Dios nduu-ní!

Nansa nì dàndúvaha Jesús cuàhà nècuàchì cuhí ñuu Genesaret

³⁴ Daaní, na sàni yàha-ya xì-né mar mà, dandu nì sàà-yà ñuhù íchì iin ñuu nani Genesaret.

³⁵ Te nì nacuni nèhivì ñuu mà-yá, te nì cachitnùhu-ne xì nsidaa gá nèhivì ladu yucán. Ñàyùcàndùá, yucán nì casaà cuàhà-né nùu-yá ndacá-né nsidaa nècuàchì cuhí xi-ne.

³⁶ Te nì sacundahví-nè nùu-yá áma cuáha-ya dùcùn ndahà úún-né siquiera orilla sìcoto xi-ya. Te nsidaa nèhivì nì dùcùn ndahà-xí ducán, nì nduvàha-ne.

15

Ñà-nduá dacuidá cuàchi ndisa xi anima-ndà

¹ Daaní, ñuu Jerusalén nì caquee dava nècuàchì fariseu, xì dava stná nècuàchì ley xi veheñùhu vaxi-ne, te nì casaà-nè nùu Jesús. Te nì cachi-nè xì-yá:

² —Nècuàchì dacuahá mii-ní, ¿índù chuun có-quidá-né estilu xi xì-ndà? Vàchi na cuáhàn-nè cuxi-ne, có-ndáhá-né (nacua cachí estilu xi-nda).

³ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Te mii-nsiá tu, ¿índù chuun có-quidá stná-nsiá ñà-nduá nì dàndàcú Dios? Vàchi iladu nacóó-nsiá ley xi-ya, te chívàha-nsiá ñà-nduú estilu xi mii-nsiá.

⁴ Vàchi dohó nì cachi-yà: nì cóó tnùñuhu xi-nda nùu yuadíhí-ndá. Te nú ni cáhàn ùhì iin nèhivì dìquì iin yuadíhí-nè, dandu icúmí-nè cui-nè.

⁵ Doco mii-nsiá, tucu quidá-nsiá, vàchi cachí-nsiá vátùni cachi iin nèhivì xì yuadíhí-nè: “Mà cùì chindeí mii-nsiá xì ñà-nduá icúmí, vàchi sàni cachi sàhà nsidaámà ñà-nduá dìhùn ì”.

⁶ Te nú ducán sàni cachi nècuàchìmà, dandu còò cá obligaciòn icúmí-nè ñà-chindee-né yuadíhí-nè, cachí-nsiá. Ñàyùcàndùá, sàhà estilu xi-nsiamà iladu sàni naco-nsiá ley nì cachi Dios, te cuisì estilu xi mii-nsiá chívàha-nsiá.

⁷ ¡Ndahví-nsiá! ¡Vàha ga-nsiá cahan-nsiá, doco danani úún-nsiá! (Náhà xìcà) ñà-ndácuìsì nduá nì cachitnùhu Isaías sàhà-nsiá sàhana na ní tiaa-ne ñà-nduá nì cachi Dios, te dohó nì cachi-yà:

⁸ Nèhivì yohó, yuhù-né quidáñuhú-nè yuhù. Doco ini anima-nè, cóó, vàchi xica ié cahan-né.

⁹ Cahví-né yuhù tuxí-né, doco có-ndiáá, vàchi nèhivì úún nduú ana nì quidavàha xi ley chináhá-nè nèhivì.

10 Dandu nì cana Jesús nèhivì cuáhà mà ñà-tnàtuu-ne nùù-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunini vàha-nsia, te cundaà ini-nsià.

11 Mà cúnsidá cuàchi nèhivì sàhà ni-iin ñà-xìxí-né; còó. Doco palabra queé yuhù-né na cachí-nè iñàha, ñà-jaàn ndisa dacuidá cuàchi xi-né.

12 Dandu nì nataca nècuàchì dacuahá-yá nùù-ya, te nì cachi-nè:

—Cunaha-ní, cudúchí ini nècuàchì fariseu sàhà ñà-nduá nì cachi-ní.

13 Dandu nì naxiconihí-yá nùù-né, cachí-yá:

—(Có-quidámà), vàchi nú iá iñàha ñuhívì yohó có-nduú ñà-nì chitnùnì ini Yuamánì iá ansivi, dandu icúmíâ ndañuhá na ian ndañuhu yùcù tnuhu-nda itu.

14 Nacóó-nsiá nècuàchì fariseu mà, vàchi quidá-né na ian quidá iin nècuàchì cuaá cuní dacúndéhe xi inga nècuàchì cuaá ichì. Te (ináhá-ndá) nú ducán nì quida-nda, cutu sàà-ndà dacóyo nihni stnaha-nda xìchi.

15 Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Nacani-ní xì-nsí nansa cuní cachi ejemplu nì cachi-ní (xì nècuàchì mà).

16 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿A có-cùndàà stná ini mii-nsiá?

17 ¿A có-ináhá-nsiá nansa cuu-xi comida xixi-nda, quéa yuhù-ndà, dandu yáha ndè tìxi-nda, te después quea?

18 Doco palabra queé yuhù-ndà, divì ñà-ñùhú ini anima-ndà nduá. Te divì ñà-jaàn ndisa dacuidá cuàchi xi anima nèhivì.

19 Vàchi ini anima-nè ñuhú cuàhà cuàchi, te divì sàhámà nacání quini guá ini-nè, te sahní stnahá-né, te ò cáhàn-nè xì inga nècuàchì có-nduú nècuàchì vehe-ne, te ò iá-nè xì ndéni nèhivì ní cui mate tà nándàhà-né. Te divì sàhà ñà-nduá ñuhú ini anima-ne, ñàyùcànduá xího stná-nè quida cuihna-né, te cuní-nè dandahví stnahá stná-nè, ò cáhàn quini-ne.

20 Divì cuàchi jaàn nduá dacuidá cuàchi xi anima nèhivì, doco ñà-có-ndàhà-ndà na xixi-nda, có-dàcuídá cuàcha-ndó.

Nansa nì xinindisá iin nècuàchì ñahà inga ñuu

21 Dandu nì quee Jesús ladu yucán cuàhàn-yà ladu ñuu Tiro xì ñuu Sidón.

22 Te yucán nì tnàtuu iin nècuàchì ñahà raza cananeu nùù-yá, ndáhì-nè, cachí-nè xì-yá:

—Señor, mii-ní nècuàchì descendencia xi David, cundehè ndahví-ní yuhù, vàchi yáha ga fuerte dandohó iin ñà-malu dèheyoquí.

23 Doco Jesús, cóni naxícónihí-yá nùù nècuàchì mà. Dandu nì catnàtuu nècuàchì dacuahá-yá, cachí-nè xì-yá:

—(Quida-ní favor xícàn-nè), dandu taxi-nínè, vèchi ndé cuñáñá-nsí ñà-ndáhì guá-nè.

²⁴ Dandu nì cachi-yà (xì nècuàchì dacuahá-yá):

—Cuisì nùù nècuàchì raza-ndà Israel nì techuún Dios yùhù càhàn xí', vèchi nahi rii nì tùcù xínduu-ne.

²⁵ Dandu nì tnàtuu nècuàchì ñahà mà nì sàcuìn sìsì-né nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

—Chindee-ní yùhù, Señor mío.

²⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—(Ùhì quide ñà-nduá xícàn-ní, vèchi) có-nduá ducán dacúxíó-ndá dità nùù dèhe-nda, te cuàha-nda sìhina cuati.

²⁷ Doco nì cachi-nè xì-yá:

—Ñà-ndáa nduá Señor. Doco cunaha-ní, dècuèndè stná sìhina cuati, níhì stná-si iyuhu xèhè dità cóyo tìxi mesa xi stohò-si. (Ñàyùcànduá, chindee sacu stná-ní yùhù.)

²⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuàhà gá xiníndísá-ní. Ñàyùcànduá, ducán ni coó nacua xícàn-ní.

Ñàyùcànduá, divi hora jaàn nì nduvàha dèheyoco-né.

Nansa nì nduvaha cuàhà gá nèhivì

²⁹ Dandu nì quee Jesús ladu yucán cuàhàn-yà ichì mar de Galilea. Te na nhicùn-yà ichì mà, nì nana-ya iin yucù nì sàcòo-ya.

³⁰ Te cuàhà ga nèhivì nì nataca nùù-yá yucán, ndacá-né nècuàchì cuhí xi-ne, xínduu-ne nècuàchì xicá cuéhê, xì nècuàchì cuaá, xì nècuàchì ìhìn, xì nècuàchì cuhí ndahà-xí, vèchi cuàhà gá cuéhê ndohó-né. Te nì chitánduhù-ñánê nùù-yá, te nì dàndúvaha-yané.

³¹ Ñàyùcànduá, nì ndulocó nèhivì cuàhà mà na ní xini-né nansa nì cuu nì nacahàn nècuàchì ìhìn, te nì nduvità ndahà nècuàchì cuhí ndahà-xí; stná nècuàchì xicá cuéhê, nì nacaca vii stná-nè, te nì natùinuù stná nècuàchì cuaá. Te nèhivì nì xini mà, cuàhà gá nì naquimanì-né Dios ñà-cuàhà guá sàni chindee-yá nèhivì ñuu-nè Israel.

Nansa nì dàcùxí Jesús cùmi mìl nèhivì

³² Daaní, nì cana-ya nècuàchì dacuahá-yá ñà-tnàtuu-ne nùù-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cuhí inì nèhivì yohó, vèchi vichi sàcuàhàn-ndà ùni quivì ndoó-né cutnáhâ-né xì-ndà yohó, te còò cá ñà-cuxi-ne. Te có-cùní nacuitià-nè nùhù-nè nú tàñáha ga cuxi-ne, vèchi vi-hini cuitá-nè ichì nùhù-nè.

³³ Dandu nì cacachì nècuàchì dacuahá-yá:

—Doco ¿índù nihì-ndà ñà-cutiacu-nè ñà-cuàhà guá-nè? vèchi yucù nduá yohó.

³⁴ Te nì ndàcàtnùhù-yá nùù-né:

—¿Nadaa pan nihí-nsiá?

—Ûsà-ñà xì iin ùi siaca cuati —cachí-nè.

³⁵ Dandu nì dàndàcú-yá nì mácùndoo vìi nsidaa nèhivì mà ñuhù.

³⁶ Te nì tnii-ya ùsà pan xì stná siaca ma, te nì naquimani-yá Dios sàhà-ñá, dandu nì dàcuàchí-yáñà nì sàha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te mii-né, nì dasàn-néà nùù nèhivì cuáhà mà.

³⁷ Te nì xixi nsidaa-né nì ndenuu ini-nè. Dandu después nì dàtácá-nè ùsà canasta nì chitu ñà-nì cuyodò gá.

³⁸ Cunaha-nsiá, nsidaa nècuàchì tiàa nì xixi ma, cùmi mìl nì sanduu-ne, te cuaán nduú nècuàchì ñahà xì stná ñà-cuati.

³⁹ Daaní, nì dànácuítì-yà nèhivì mà, te nì nana tu-ya iin lancha cuàhàn-yà dècuèndè ladu ñuu Magdala.

16

Nansa nì xicàn nècuàchì fariseu ñà-quida Jesús iin milagru cundehè-né

¹ Dandu nì quixi nècuàchì fariseu xì nècuàchì saduceu, te nì xicàn-nè ñà-nì quidá-yá iin milagru cundehè-né, te cundua seña cudí ndisa ini Dios sàhà-yá. Ducán nì xicàn-nè, áma níhìndèè-né daquéè cuàchi-ne diquì-yá.

² Doco mii-yá, nì cachi-yà xì-né:

—Nú nì cuaà, te cuahá laa ansivi, dandu cachí-nsià: “Seña nduá ñà-ìcúmí cuun dàvì”.

³ Daaní, dàtnàà tu, nú color cuahá iá ansivi, te ndiaha gá itá vìcò, dandu cachí-nsià: “Vàxi dàvì vitni”. ¡Ndahví-nsià! Dananí uun-nsia nchichí-nsià, vàchi mate vátùnì nacuni-nsià seña iá ansivi, doco mà cùì nacuni stná-nsià índù tiempu nduá vichi.

⁴ Nèhivì tiempu vichi, malu cuàhà-né, vàchi có-càhvì sàhnú víi gá-nè Dios, cutu milagru-ni xicàn-nè cundehè-né. Doco mà níhì-né cundehè-né milagru cuní-nè, cuisì milagru nì cuu xì Jonás sàhaha —nì cachi Jesús.

Dandu nì nacooyanè cuàhàn-yà.

Nansa nì cachi Jesús xì nèhivì xí-yá ñà-nì cúndóó-né cuidadu sàhà ñà-nduá chináhá nècuàchì fariseu

⁵ Dandu nì caquee nècuàchì dacuahá-yá, cuàhàn-nè (xì-yá) inga ladu mar yucán. Doco nì nandòdó-né cunihi-ne pan cùhùn.

⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cundehè-nsiá, cuidadu gà ni cúndóó-nsiá sàhà tàtnà nsidátáchí xí pan xì nècuàchì fariseu xì stná nècuàchì saduceu.

⁷ Dandu nì quesaha-né ndatnúhú-nê, cachí-nè:

—Ádi sàhà ñà-còò pan nihi-nda vaxi, ñàyùcànduá cachí-yà xì-ndà ducán.

⁸ Dandu nì cundaà ini-yà ñà-nduá ndatnúhú-nê, ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, iyuhu gá xiníndísâ-nsiá. Có-xiñhù ndatnuhu-nsiá sàhà-ñá còò pan nihí-nsiá vaxi.

⁹Yùhù xiní tañáha ga cundaà inì-nsia. ¿A có-nsinúú inì-nsia sàhà ùhùn pan (nì xixi) ùhùn mil tiàa, te nadaa ga icà pedazu pan nì ndòò nì dàtácá-nsià?

¹⁰Te ¿a có-nsinúú gá stná inì-nsia sàhà ùsà pan nì xixi cùmì mil nèhivì, te nadaa ga icà pedazu pan nì ndòò stná?

¹¹Xiñuhu cundaà ini-nsià ñà-màdì pan ndisa cáhìn sàhà-xí na ní cachì xì-nsiá ñà-nì càquín-nsià cuidadu sàhà ñà-nsidátáchí xí pan xi nècuàchìmà.

¹²Dandu nì sàà nècuàchì dacuahá-yá nì cundaà ini-nè sàhà ñà-nduá nì cachi-yà, màdì ñà-nsidátáchí xí pan ndisa nduá cáhàn-yà sàhà-xí. Còó, sàhà ley chináhá nècuàchì fariseu xì nècuàchì saduceu, divi nduá cáhàn-yà sàhà-xí.

Nansa nì cachi Pedro ñà-xiníndísâ-né Jesús ñà-nduú ndisa-ya Cristu nì quixi nùù Dios

¹³Daaní, cuàhàn Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá ndè ladu ñuu Cesarea de Filipo. Te nì ndàcàtnùhù-yá nùù-né, cachí-yà:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, ¿índù nècuàchì nduí cachí nèhivì?

¹⁴Te nì cachi-nè xì-yá:

—Dava-ne cachí-nè Juan Bautista nduu-ní, te dava-ne, Elías nduu-ní, cachí-nè. Daní, dava tu-ne cachí-nè ñà-nduú-ní Jeremías, te ò inga profeta sàhana nì sacahàn cuenta xi Dios.

¹⁵Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Doco mii-nsiá, ¿ana nduí cachí-nsià?

¹⁶Dandu nì cachi Simón Pedro xì-yá:

—Divi Cristu Dèhemanì Dios íá nicanicuahàn nduu-ní.

¹⁷Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¡Nansicáhàn mii-ní, Simón dèhe Jonás! vàchi màdì nèhivì ñuhivì yohó nì dàtnùù ini xì-ní ñà-nì cundaà inì-ní ducán. Còò, divi Yuamánì íá ansivi nduú ana nì dàtnùù xì sàxìnítnùnì-ní.

¹⁸Te yùhù cachí xì mii-ní, Pedro, ñà-ìcúmí-ní cunduu-ní na iin cavà fuerte ndé cuàha iin vehe. Te vehe-ma cundua nahi nèhivì-xí ícúmí danátáquì. Te mate (nì queé) nsihi ñà-malu yehè andea (quixa), doco mà sàà cundeá nùù ana xínduu tàcà nèhivì xí.

¹⁹Vàchi cuàhìn daníhitáhví mii-ní (ñà-sàhà palabra cachí-ní) ícúmí yàha nèhivì ndè ñuhivì ìì xí Dios, na ian cuçumi-ní ndahà cáa xán. Te nú cachí-ní xì-né ñà-nsidá cuàchi ndisa-ne, dandu cundiaa stná palabra mà ndé (íá Dios) ansivi. Te ò nú nì cachí-ní xì-né ñà-màdì cuàchi nduá sàni quida-ne, dandu divi cundiaa stná mà ndé ansivi —nì cachi-yà.

20 Dandu nì sàcùnaha nsidaa nècuàchì dacuahá-yá mà ñà-màsà cáchí-nè xì nèhivì ñà-ndùú-yá Cristu (nì quixi dìquì-xí).

Nansa nì cachitnùhu Jesús icúmí-yâ cui-yâ

21 Daaní, quivì yucán nì quesaha-yá cachitnùhu-ya xì nècuàchì dacuahá-yá nansa icúmí cuu xi-yá na sáa-yâ ñuu Jerusalén. Icúmí-yâ ndoho cuahà-yá, nì cachi-yâ xì-né, vâchi ducán icúmí quida nècuàchì sahnú dandacú, xì stná dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñuhu. Te nú sàni xihì-yâ, dandu icúmí-yâ natiacu-yâ tìxi ùni quivì.

22 Dandu nì tavà cuaán Pedro-yâ, te nì càhàn duchi ini-nè xì-yâ, cachí-nè:

—Cahnú gà Dios, màsà nunca cuu xi-ní ducán.

23 Doco nì naxiconihí-yá nùu-né, cachí-yâ:

—¡Cuxio-ní nùí, vâchi nahi ñà-malu Satanás nduu-ní, te quidá quíni-ní xí! Cuisì chuun xì nèhivì ñuhivì yohó nduá nihnú inì-ní, màdi chuun xi Dios.

24 Dandu nì cachi-yâ xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Nsidaa ana cuní cunchicùn xí, xiñuhu naco-ne ñà-nduá cuní inì-ni mii-né quida-ne, te quida-ne cuenta na ian nsidá stná-nè cruz xi-ne cutnáhá-né xí ñà-cui stná-nè.

25 Vâchi nsidaa ana cuní dacácu xi vida xi, ñà-dandáñuhú dahuun-ne mii-né nduá. Doco nú ni cui-nè sàhí, dandu ñà-sàni càcu ndisa vida xi-ne nduá.

26 Vâchi mate ni níhì iin nèhivì nsidaa ñà-lá ñuhivì, doco ni mà sáa-mà cundua ñà-vàha xi-ne nú màsà sáa stná anima-nè càcu nùu Dios. Còó. Te ò nú ni cuní stná iin nèhivì nacuiin-ne anima-nè, còó, mà cúí.

27 Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, icúmí naxicocuñ, cutnahá stnáí xì cuahà ángel xi. Te ndiaha gà icúmí coo tnùñuhu xí, nahi tnùñuhu xí Yuamáni. Dandu nsidandaì sàhà nsidaa nèhivì ñuhivì, según nansa nì quida iin iin-ne.

28 Te cunaha-nsiá, dava mii-nsiá nècuàchì itá yohó, mà cúí-nsiá dècuèndè cuni-nsiá nansa coo quivì naxicocuñ yùhù ñuhivì yohó cusahnúí.

17

Nansa nì nadama Jesús mii-yá, nì natnuù nihni ndiaha-yá

1 Daaní, na ní yàha iñù quivì, dandu nì saca Jesús Pedro xì Jacobo, xì ñani Jacobo nani Juan, cuahàn cuaán-yá xì-né ndè dìni iin yucù ducún.

2 Te yucán nì nadàma-ya, tucu nì nàcùnahà-yâ nì xini nècuàchì mà, vâchi nì natnuù nihni fuerte nùu-yâ nahi orá, te nì nanchìi cuxín yaa stná sìcoto xi-ya nahi nduá orá.

3 Dandu nanáá nì xini stná-nè jaàn sàni ndecoyo stná nèhivì (sànaha) nani Moisés xì Elías, ndatnùhú-nè xì-yâ.

⁴ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, ñansicáhàn-ndá ndoo-nda yohó! Chicá vaha quidavaha-nsi ùnì siahva, nú cuní-nî; ian coo mii-ní, ingà coo Moisés, te ingà coo stná Elías.

⁵ Meru cáhàn Pedro ducán, te nì dàhvi nsidaa-né mahì iin vico nchíí ndiaha. Dandu nì tiacu-nè cáhàn iin ana cáhàn mahì vico mà, cachí-yà:

—Dèhemaní nduú ana yohó, te cudû inì sàhà-yá. Ñàyùcàndüá cunini-nsia ñà-ndüá cachí-yà.

⁶ Daaní, na ní inini nècuàchì dacuahá-yá palabra mà, dandu nì tutuyuhu nsidaa-né ñuhù, vachi nì yuhí cuàà-nè.

⁷ Dandu nì tnàtuu Jesús nù-né, te nì chituu-ya ndahà-yá ìcà-né, cachí-yà:

—Vàtùni ndacuìta-nsia; màsà yúhî gà-nsià.

⁸ Dandu nì ndacoto-ne inicutu, te nì xini-nè, còò cá iin, ndé làcà mii Jesús iá yucán.

⁹ Daaní, nì naquihin-ya ichì mànuu-ya xì-né yucù yucán. Te ichì mà nì chinaha-yànè, cachí-yà xì-né:

—Màsà nácání-nsiá xì nèhivì ñà-ndüá nì xini-nsiá vichi dècuèndè nú sàni natiacu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

¹⁰ Dandu cachí-nè xì-yá:

—Nú ducán, dandu ¿ìndù chuun cachí nècuàchì ley xi ve-
heñùhu ñà-dihna icúmí naxicocuîin Elías?

¹¹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndàà ndüá, dihna icúmí Elías naxicocuîin-nè, te nsi-
davì-né nsidaa chuun có-ìá viì.

¹² Doco cunaha-nsiá, sàni quixi nècuàchìmà, doco nì nacuaà nèhivì-né, nì quida ndevàha-ne xì nècuàchìmà nacua cudû ini-nè. Te ducán icúmí-nè dandohó stná-nè yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

¹³ Dandu nì sàà nècuàchì dacuahá-yá nì cundaà ini-nè ñà-divi Juan Bautista cáhàn-yà sàhà-xí.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu inácaa ini iin tèchii

¹⁴ Nì nsihi nì nasaa-yà xì-né ndé ndoó cuàhà nèhivì, dandu ndacá nècuàchìmà iin tiàa nì quesaa nùu-yá. Te nì sàcuîin sìsì tiàa ma nùu-yà,

¹⁵ cachí-nè:

—Señor, cundehè ndahví sacù-ní dèhi, vachi cuàhà gá xichi xíhi ihí-te. Yáha ga ndohó-te, vachi cuàhà xichi ndüá-te mahì ñuhu xì mahì tècuí.

¹⁶ Ñàyùcàndüá, ndaquí-te nì quixi nùu nècuàchì dacuahá-ní, doco màni cùí dandúvaha-nète.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, mà túha-nsia cunindisá-nsiá; nì có-sàà-nsia cundaà inì-nsia. ¿Nadaa ga quivì icúmí coi xì-nsiá, te quidandee gá stná inì sàhà-nsiá? Pues cundaca-nsiáte quixi nùí.

18 Dandu (nì saca-nète vaxi nùu-yá), te nì dandacú-yá nì sadi-yà nùu ñà-malu mà, te nì quea cuàhàn. Te nì nduvàha nchito-tè.

19 Daaní, después na iá cuaán-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, dandu nì catnàtuu-ne nùu-yá, cachí-nè xì-yá:

—¿Índù chuun mànicùì tavà nsiùhù ñà-malu mà?

20 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Sàhà-ñá iyuhu guá xiníndísâ-nsiá, ñàyùcànduá mànicùì. Vàchi ñà-ndáà nduú palabra cachí xì-nsiá yohó: nú xiníndísâ ndisa-nsia, mate (iyuhu nduá) nahi tata cuati yutnù mostaza, dandu vátùni dandacú-nsiá nùu yucù jaàn, te cachi-nsiá xán: “Cuxio iladu”, te seguru icúmí cuu ducán, vàchi nsidanicuú ñàha cui quida-nsia, nú xiníndísâ-nsiá.

21 Doco ñà-malu tnahà quisi nìsa inacaà ini tèchii ma, có-queé yáchà, cui si nú nì cacán tàhvi-nsiá nùu Dios, te cunihii dócô-nsiá.

Nansa nì cachitnùhu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yà cui-yà

22 Na iá va-ya ladu Galilea, nì cachi-yà xì nèhivì xicánúú xí-yá:

—Yùhù ana nduú Tnahà Nèhivì Ñuhivì, icúmí yàhi ndahà nèhivì (malu), vàchi iá iin tiàa cuàhàn cahin xì nùu-né.

23 Dandu cahni-né yùhù; doco tìxi ùnì quivì icúmí natiacui —nì cachi-yà.

Te nèhivì dacuahá-yá, cuàhà gá nì nàcùndoo-ne tnùnsí ini sàhámà.

Nansa nì nihì Jesús dihùn ñà-chiyàhvi-ya cuota xi-ya

24 Daaní, na ní sàà-yà xì-né ñuu Capernaum, dandu nì tnàtuu tè-xicàn xì cuota nùu Pedro, cachí-tè:

—¿A có-chiyàhvi maestru xi-nsia cuota xi-ne?

25 —Jaan —cachí Pedro.

Dandu nì quihvi-ne ini vehe (ndé iá-yà). Te dihna-ya nì càhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—¿Nansa tuxí ini-ní, Simón? ¿Nansa quidá rey ñuhivì yohó? ¿A núu nèhivì xí mii-té tavà-te cuota xi-tè, te ò núu nèhivì tùcù (dandacú-te nùu-xí)?

26 Dandu nì cachi Pedro:

—Divì nùu nèhivì tùcù.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ducán nduá, dandu nèhivì xínduu nèhivì xí rey, cò obligacìon icúmí-nè, ¿á ma ndisá?

27 Doco sàhà-ñá có-cùnì-ndà cuduchi ini ni-iin nèhivì sàhà-ndà, ñàyùcànduá cuahán-ní mar yucù siaca, te quisi primeru nihì-ní, nacuna-ní yuhù-sí, te tavà-ní dihùn inácaá mà. Dandu cunihì-ní cùhùn chiyàhvi-ní nùu nècuàchimà, vàchi vátùni sàà mà sàhà ndùì-ndà —nì cachi-yà.

18

Nansa nì cachi Jesús ana chicá ndiaá

¹ Daaní, hora yucán nì tnàtuu nècuàchì dacuahá-yá nùu-yá, te nì ndàcàtnùhù-né:

—¿Ana chicá ndiaá nùu nsidaa nèhivì ñuhivì ìì xí mii-yá iá ansivi?

² Dandu Jesús, nì cana-ya iin tètii, te nì chicani-yàte mahì nsidaa-né, cachí-yà xì-né:

³ —Palabra ndàcuisì nduá cachí xì-nsiá yohó; nú màsà nàxícócuìin ini-nsiá, te nàcùnihu vii ini-nsia na iin ñà-cuati, dandu mà sàà-nsiá ñuhivì ìì xí mii-yá iá ansivi.

⁴ Ñàyùcànduá, iin nèhivì, nú nihnú ndáhvi ini-nè nahi tètii yohó, pues divi-ne nduú ana chicá ndiaá ndé nduú ñuhivì ìì xí Dios.

⁵ Te nú sàhà yùhù quidáñúhú nèhivì iin tètii nahi tàyòhó, dandu davani queá na ian yùhù quidáñúhú-nè.

⁶ 'Nú ni datúcù iin nèhivì iin ñà-cuati xiníndísá-xí, jndahví-nè! Vàchi chicá vaha màcùndiacu iin yùu yódò dùcùn-né, te ndiachi-né mahì mar cunú sàhà-ñá màsà dátúcù gà-nè iin ñà-cuati.

⁷ jNdahví nèhivì ñuhivì datúcù xì ñanìtnaha-xi! Vàchi mate fuerza cuàhàn tùcù dava-ne, doco yáha ga ndahví tiàa dísàhà-xí tùcù-nè.

⁸ 'Te ò nú sàhà ndahà-nsiá ò sàhà-nsiá xidá cuàchi-nsia, dandu chicá vaha nì táhndèà, te dacanà-nsiáña, vachi chicá nsiaha (sàà-nsiá nùu Dios), te cutiacu-nsiá nicanicuahàn, mate sàni ndañuhu iin ndahà-nsiá, ò iin sàhà-nsiá, te màdiá coo nsihi-nsia, te ndiachi-nsiá ndé xìxìn ñuhu nicanicuahàn.

⁹ Te nú sàhà nduchìnúu-nsiá quidá-nsiá cuàchi, dandu chicá vaha tavà-nsiáña dacanà-nsiá, vachi chicá nsiaha (sàà-nsiá nùu Dios) xì mindaa nduchìnúu-nsiá, te cutiacu-nsiá nicanicuahàn, te màdiá xì ndúia, dandu después icúmí-nsiá ndiachi-nsiá ndé xìxìn ñuhu andea.

Ejemplu sàhà rii nì tùcù

¹⁰ 'Màsà nunca cahíchì inì-nsia iin ñà-cuati nahi tàyòhó, vachi cachí ndài xì-nsiá, ndè ansivi ndoó àngel (ndiaá) xán, te nicanicuahàn ndoó tùha-ne nùu Yuamáni.

¹¹ Vachi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, nì quesai ñuhivì yohó ñà-dacácuì ana cuàhàn ndañuhu ni cuí.

¹² '¿Nansa tuxí inì-nsia quida iin tiàa nú ndoó iin cientu rii xí-né, te nì tùcù iin-sì? ¿Amádi nácóó-né 99 quisi dava ga mà yucán ndé (xixáhan-sì) yucù yucán, te cùhùn-nè nanducu-né quisi nì ndañuhu ma?

¹³ Te nú sàni natùi-sì, dandu cudûi gá ini-nè. Ndè chicá cudûi ini-nè sàhà quisi yucán nùu nsidaa gá quisi cóni tùcù mà.

14 Pues ducán iá stná xì nèhivì nahi ñà-cuati yohó, có-cùnì Yuandiaha-nsiá iá ansivi ndañuhu ni-iin-ne.

Nansa quida-nda nú sàni quida iin ñanìtnaha-nda iin cuàchi nùù-ndà

15 'Nú ni quidá iin ñanìtnaha-nsia iin cuàchi nùù iin-nsia, dandu nècuàchì nì quida quini-ne nùù-xì, xiñuhu tavà cuaán-ñánê iladu, te ndatnuhu víi-né xi nècuàchìmà. Te nú ni quihín casu nècuàchìmà, dandu ñà-sàni dàcácu tnahá-né nduá.

16 Doco nú có-quihín casu nècuàchìmà, dandu xiñuhu cuaca-ne iin ò úi gà nèhivì sàhà ñà-cunduu-ne testigu cundaà vaha inì-xi nansa ndisa iá chuun.

17 Doco nú ni-xi ñà-jaàn có-cùnì-nè, dandu ni cùhùn-nsiá nùù nsidaa nèhivì natácá càhvì xì Dios. Te nú iin-nì có-cùnì-nè quihín casu-nè nsidaa nèhivì mà, dandu ni cùnàhá chuun mà, te quida-nsia cuenta na ian nècuàchì siùmí nduú-né, te ò iin ana nì cuchicuehe dahuun anima-xi.

18 'Ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá yohó: nú cachí-nsiá xì nèhivì ñà-nsidá cuàchi ndisa-ne, dandu cundiaa stná palabra mà ndé (iá Dios) ansivi. Stná palabra cachí-nsiá xì-né ñà-màdi cuáchi nduá sàni quida-ne, divi cundiaa stná mà ndè ansivi.

19 'Te cachí stnàì xì-nsiá, mate cuísi ùi-nsiá ndoó, doco nú iin-ni sàni cachi nduú-nsiá cuahàn-nsiá càcàn tàhvì-nsiá iñàha nùù Yuamáni' iá ansivi, dandu icúmí-yâ quida-yañà, ndéni chuun nì cui nì cundúá.

20 Vachi nú sàni nataca-nsiá mate úi ò úni-nsiá iin-ni xaan, te ndácùcahan-nsiá quiví, dandu yucán icúmí coo stnàì cutnahí xì-nsiá —nì cachi Jesús.

Xiñuhu cuicahnú stnahá ini-ndà sàhà-ndà; màsà quidá-ndá na ian nì quida peón cóni cùnì cuicahnú inì-xi sàhà ñanìtnaha-xi

21 Dandu nì tnàtuu Pedro nùù-yá, cachí-nè:

—Stoho-nsì Señor, ¿nadaa xichi icúmí cuicahnú inì sàhà iin ñanìtnahi nú nì quida-ne cuàchi nùù? ¿A ndé ùsà xichi, ò nadaa xichi?

22 —Còò —cachí Jesús xì-né— màdi cuísi ùsà xichi, cachí. Dècuèndè (yáha ga cuahà tantu) ñà-jaàn xiñuhu cuicahnú inì-ní sàhà-né, mate 70 tantu gà nùù ùsà xichi ni cundúá.

23 'Ñàyùcànduá, ducán iá stná ñuhivì ìi xì mii-yá iá ansivi nacua nì cuu na ní dànýàha iin rey nsidaa cuenta xi nèhivì nduú peón xi-ne.

24 Nì natavà víi-né cuenta, te nì cana-ne iin peón iníhíca cuahà millón pesu nùù-né.

25 Doco còò ni-iñàha icúmí-tê ñà-danáà-té. 'Ñàyùcànduá, nì dàndàcú rey mà ñà-nì cùyàhvì-tè, mii-té, xì ñahàdìhí-te, xì dèhe-tè, xì nsidanicuú stná traste xi-tè sàhà-ñá tui dìhùn danáà-té.

²⁶ Doco nì tutuyuhu-té ñuhù nùù sàhà rey mà nì sacundahví-te nùù-né, cachí-te: “¡Señor! Quida sacù-ní favor xí, cundiatu tahví gá-ní yùhù, dandu danáà nsihí”.

²⁷ Ñàyùcànduá, nì cuhi ini rey mà-té, te nì naco-nète, nì dàndùtù nsihí-né ñà-nduá iníhí-cá-tè.

²⁸ Doco nì quee cuisi-té nùù rey mà, te nì sàhàn-te nì nanducu-té inga peón nduú compañeru-te, vàchi iníhí-cá stná nècuàchìmà iin cientu dihùn plata nùù-té. Te nì tnii nihni tnuu tehe-té dùcùn-né nì cachì-te xi-né: “Danáà dahuun ñà-nduá iníhí-có nùí”.

²⁹ Dandu nì tutuyuhu stná nècuàchìmà ñuhù nùù sàhà-té nì sacundahví-nè nùù-té, cachí-nè: “Quida sacù-ní favor xí cundiatu tahví gá-ní yùhù, dandu danáà nsihí”.

³⁰ Doco còó, cóni cùní-te. Nì sanicuàchi-tè sàhà-né nì chiacà-tené dècuèndè danáà nsihí-né ñà-nduá iníhí-cá-nè.

³¹ Doco na ní xini dava ga peón nduú compañeru-te, cuàhà gá nì cuduchi ini-nè. Ñàyùcànduá, nì sàhàn-nè nì nacani-ne xi rey mà ñà-nduá nì quida-tè.

³² Sàhámà tucutu nì cana rey mà-té nì cachi-nè xi-té: “¡Peón malu nduù-yó! Vàchi yùhù, nì xicahnú ini sàhù; nì dàndùtù nsihí ñà-nduá nì iníhí-có, vàchi ducán nì sacundahvú nùí”.

³³ ¿A có-ndiá ìcà stnáù cuhi inù compañeru nacua nì quide xi miun?” nì cachi rey mà.

³⁴ Cunaha-nsiá, yáha ga nì xidà ini-nè, ñàyùcànduá nì dàyáha-nète ndahà tè-dàndòhò-xì nèhivì ñà-coo-tè ndahà-témà ndè cachi danáà nsihí-te.

³⁵ 'Pues ducán icúmí quida stná Yuamání' iá ansivi xi mii-nsiá nú có-cùní-nsià cuicahnú ndisa ini-nsià sàhà ñanìtnaha-nsia —nì cachi Jesús.

19

Màsà caté stnàhà-ndà

¹ Daaní, na ní nsihì nì cachi Jesús ducán, nì quee-ya ladu Galilea cuàhàn-ya ndè inga ladu yùte Jordán ndé nduú stná ladu Judea.

² Te cuàhà gá stná nèhivì nì tenchicùn xi-yá nì sàà stná-nè yucán. Ñàyùcànduá nì dàndúvaha-ya nècuàchi cuhí xi-ne.

³ Dandu nì catnàtuu nècuàchi fariseu nùù-yá nì càhàn-nè xi-yá áma níhìndèè-né daquée cuàchi-ne dìquì-yá. Te dohó nì cachi-nè xi-yá:

—(¿Nansa cachí-ní?) ¿A vátùni cate-ndà ñahàdìhí-ndà nansa ni nì cui?

⁴ Te nì cachi-ya xi-né:

—Ádi sánì cahvi-nsia nùù tutu ìì ndé cachá` nansa nì quidayucun Dios nèhivì primeru, iin-ne nì sàcùnduu tiàa, te inga-nè ñahà.

⁵ Te nì cachi stná-yà ñà-jaàn nduá disáhà-xí nándàhà iin nècuàchì tiàa xì iin nècuàchì ñahà, te quecuáân-né nùu yuadíhí-nê. Ñàyùcànduá, mate diín diín nì sanduu-ne antes, doco vichi na imindaa nèhivì sàni nanduu-ne.

⁶ Sàhámà có-nduú gá-nè diín diín nèhivì; còó, vàchi quida-nda cuenta na ian imindaa nèhivì nduú-né. Ñàyùcànduá, nú ducán sàni dàcuàcátnáhâ Dios-nè, dandu ni-iin nèhivì màsà caté stnàhá-né.

⁷ Dandu nì cachi nècuàchì fariseu xì-yá:

—Pues nú ducán, dandu ¿índù chuun nì cachi Moisés íá permisú, vátùni cuàha-nda ñahàdihí-ndà iin tutu cachí cuàhàn-ndà cate-ndañá, dandu nacoò-ndañá? —nì cachi-nè.

⁸ —Còó —cachí-yà—; sàhà ñà-cò-cùnì-nsià cunini vii-nsiá, ñàyùcànduá nì sàha Moisés permisú cate stnàhá-nsiá. Doco na ní quesaha ñuhivì, còó, màdì ducàn nìsá ìa.

⁹ Te yuhù cachí stnàì xì-nsiá, cuàchi ndisa nduá nú ni caté iin nècuàchì tiàa ñahàdihí-nè, te coo-ne xì inga nècuàchì ñahà. Doco nú sàni càhàn ñahàdihí-nè xì inga tiàa, dandu màdì cuàchi cunduu ñà-cate-nè ñahàdihí-nèmà. Te nú ni nándàhà stná iin nècuàchì tiàa xì iin nècuàchì ñahà nì sate stnàhá, divini cuàchi cunduu stná mà.

¹⁰ Dandu nì cachi nècuàchì dacuahá-yá xì-yá:

—Nú ducán (ùhì) íá chuun sàhà iin ñahàdihí-ndà, dandu chicá vaha màsà nándàhà-ndà.

¹¹ Dandu nì cachí-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, màdì nsidaa nèhivì sàà mànihì inì-xì sàhà ñà-nduá nì cachi jaàn, cuisì nèhivì sàni nihítàhvì mànihì inì-xì.

¹² 'Dava nèhivì, có-íá nsihì iquicúñú-nè, vàchi ducán nì cacu-ne, ñàyùcànduá, có-nándàhà-né. Daaní, dava nèhivì, có-íá nsihì-ne sàhà-ñá ducán nì quida nèhivì xì-né. Daaní, dava stná-nè cuisì sàhà-ñá (cudî inì-nè quida-ne) chuun xì ñuhivì ì xì Dios, ñàyùcànduá có-cùnì-nè nándàhà-né. Nú ni sàà-nsià mànihì inì-nsià palabra yohó, vátùni, (te nú còó, pues mà cúndàà inì-nsia).

Nansa nì chitàndòó Jesús ndahà-yá dìni ñà-cuati ñà-cundiatúa

¹³ Daaní, ndacá nèhivì ñà-cuati vaxi nùu-yá ñà-chitàndòó-yá ndahà-yá dìni-vé, te càcàn tàhvì-yá nùu Dios sàhà-vé. Doco nècuàchì dacuahá-yá, nì sadi-nè nùu nècuàchìmà.

¹⁴ Ñàyùcànduá nì cachí-yà xì-né:

—Nacoò-nsia ñà-cuati nì quixá nùu. Màsà cádì-nsià nùá, vàchi nsidaa ana nihnú inì-xì nahi ñà-cuati, divi cunduu ana sàà ñuhivì ì xì mii-yá íá ansivì —nì cachí-yà.

¹⁵ Dandu nì chitàndòó-yá ndahà-yá dìniá, te cuàhàn-yà.

Nansa nì cachi Jesús xì iin tèchii cuica

¹⁶ Daaní, nì sàà iin tèchii nùu-yá, te nì cachì-te xì-yá:

—Maestro, mii-ní vaha ndisa-ní. Cachì-ní xí índù obra vaha guide, te nihitáhvi' vida ndiaha nicanicuahàn.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-té:

—¿A ndísá (cuní-ní) càn-ní xì yùhù sàhà índù iñàha nduú ñà-vàha? Vàchi còò nì-iin nèhivì ùún vaha ndisa, cuisì nú nduú Dios, dandu vaha ndisa inì. Doco nú cuní-ní nihitáhvi'-ní vida ndiaha, dandu chivàha-ní ñà-nduá dandacú-yá.

¹⁸ Dandu nì cachi tèmà:

—¿Índù ñà-càchí-yà icúmî chivàhi?

Te nì cachi Jesús:

—Divi ñà-màsà cáhni stnaha-nda, ni màsà càn-ndà xì inga ana có-nduú nècuàchì vehe-nda, ni màsà quídá cuíhná-ndá, ni màsà cáchí stná-ndà ni-iin tnùhu sàhà ñanìtnaha-nda.

¹⁹ Te ni cóò tnùñuhu xi-nda nuú yuadíhí-ndá; te nacua cuú íní-ndà sàhà mii-nda, divi ducán icúmí-ndá cuu stná ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda.

²⁰ Dandu nì cachi tèchii ma xi-yá:

—Cunaha-ní, nsidaájàn sàni chivàhi dècuèndè na tíi. ¿Índù iñàha cumàni gá guide?

²¹ Dandu nì cachi-yà xì-té:

—Nú ndisa cuní-ní cunduu-ní iin ana vaha ndisa, dandu cuahán-ní dicò nsìhì-ní ñà-nduá icúmí-ní, te dasàn-ní dihùn mà nuú nècuàchì ndahví; dandísá nihitáhvi'-ní cucumi-ní cuàhà ñà-cuicà iá ansivi. Te quixi-ní cunichicùn stná-ní yùhù —nì cachi-yà.

²² Daaní, na ní inini-tè ñà-jaàn, dandu yáha ga nì cuhuun inì-te, vachi cuica cuáhà-té. Ñàyùcànduá nì quihin-tè ichi mànuhù-té.

²³ Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Ñà-ndácuìsì nduá cachí' xì-nsiá: Ùhì sàstnùhù sàà iin tècuicà ñuhivì ì xì mii-yá iá ansivi.

²⁴ Te ùhì gà stná dayáha-nda iin camellu nuú chicòhò ndúhu íqui, doco ñà-chicá ùhì nduú ñà-yàha iin tècuicà ndè ñuhivì ì xì Dios —nì cachi-yà.

²⁵ Na ní inini nècuàchì dacuahá-yá ñà-jaàn, dandu yáha ga nì ndulocó-nè, te nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—Pues nú ducán nduá, dandu ùhì ndisa càcu anima iin nèhivì.

²⁶ Dandu nì indehè váha Jesús-nè, te nì cachi-yà:

—Nèhivì ñuhivì, mà cúí quida-neàmà. Doco Dios, vátuni, vachi nsidaa iñàha, mà ùhì quida-yañà.

²⁷ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Nsiùhù, sàni nacoò-nsi nsidaa ñà-nduá icúmí-nsì, te vaxi-nsi nchícùn-nsì mii-ní, Stoho-nsì Señor. Ñàyùcànduá, ¿índù iin ñà-vàha icúmí-nsì nihì-nsí?

²⁸ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Cunini-nsia palabra ndàcuisì yohó: na sáà tiempu ndusaa nsidaa ley ñuhiví, dandu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí nàcòì nùù silla ndiaha xí. Te daa cunduu quivì nihitáhvi stná nsi-úxin ùù mii-nsiá, màcùndoo stná-nsià nùù iin iin silla vico ma, te dandacú-nsiá nùù nsidaa descendencia xi nsi-úxin ùù dèhe Israel.

²⁹ Daaní, nú sàhà yùhù sàni nacoo iin nèhivì iñàha, dandu iin cientu gà tantu ñà-jaàn icúmí-nê nihitáhvi-né. Mate icúmí-nê nacoo-ne vehe-ne, ò ñani-nè, ò cúha-ne, ò yua-né, ò dihi-né, ò ñahàdihí-nè, ò déhe-ne, ò ñuhù xí-né sàhà yùhù, có-quidámà, vàchi iin cientu gà tantu icúmí stná-nè nihitáhvi-né, te nihì stná-nè vida ndiaha nicanicuahàn.

³⁰ Doco cuàhà nèhivì idónuu vichi, icúmí-nê sàà-nè natenchicùn-nè ndè cahà-xí quivì yucán. Te cuàhà ana nchícùn cahà-xí vichi, icúmí-nê nàcòdònùù-né nùù-xí.

20

Ejemplu ni nacani Jesús sàhà peón xíquidachuún xi sù-úvà

¹ 'Ducán iá ñuhiví ùù xí mii-yá iá ansivi nacua ni quida iin lamú, naha ni quee-ne cuàhàn-nè nducu-né peón caquidachuún nùù-né.

² (Te na ní tui-tè), dandu ni ndòo-ne ñà-chiyàhvi-ne iin dihùn plata quivì, ñàyùcàndüá ni techuún-nète ñà-cacuhùn-te quidachuún-te itu-nè.

³ Daaní, nahi càhíin ni quee tu-ne cuàhàn-nè yàhvi, te yucán ni xini-nè itá uun itnii gá tiàa.

⁴ Ñàyùcàndüá ni càhàn-nè xì-té áma cùhùn stná-te quidachuún-te itu-nè, te quiyàhvi stná-te iyuhu nacua ndiá ìcà. Ñàyùcàndüá, ni dándáà stná-te cuàhàn-te.

⁵ Daaní, tucu tu ni quee-ne nahi càxíhùì, te yucán ni nihì tú-né iin ùù gà peón; stná càhùnì ni cuaà, ducán ni quida stná-nè.

⁶ Daaní, nahi càhùhùn tucu tu ni quee-ne ni xini tu-ne itá úún más gà tiàa yucán, ñàyùcàndüá, ni cachi-nè xì-té: “¿Índù chuun ndui yacá itá úún-nsiá?”

⁷ Te ni cacachì-te xi-né: “Divi sàhá còò iin taxi xi chuun quida-nsi”. Dandu ni cachi-nè xì-té: “Pues cuahán stná-nsià quidachuún stná-nsià ituì, te quiyàhvi stná-nsià nacua ndiá ìcà”.

⁸ Daaní, na ní cuaà dahuun, dandu ni cachi lamú mà xì tiàa dandacú nùù nsidaa peón mà: “Cana-ní nsidaa-té ni quixí-te quiyàhvi-tè; doco dihna peón ni quìhvi último ni cáyàha, dandu ducán cunchicùn tnahá-te quìhvi-tè dècuèndè stná nùù peón ni quìhvi primeru”.

⁹ Ñàyùcàndüá, dihna tiàa ni caquìhvi nahi càhùhùn ni yàha, te iin iin-tè ni nihì-té iin iin dihùn plata.

10 Daaní, nì cayàha stná peón nì quìhvi naha, te chicá más cuàhàn-te nìhì-té cahan-té, doco còó. Iin-ni nì canihì nsi-daa-té.

11 Ñàyùcàndùá nì quesaha-té daquée cuàchi-tè dìquì lamú mà,

12 cachí-te xi-né: “Cuisì iin hora-ni nì caquidachuún nècuàchì último jaàn, te quida-ní cuenta na ian dava-ni nì quidachuún-né xì nsiùhù, mate ndui yacá nì quidachuún ndee-nsí nùù cahní”.

13 Dandu nì cachi lamú mà xì iin tiàa mahì peón mà: “Còó, amigo, màdì cuàchi nduá quidé. ¿Amádi sání ndòo sahnu-nda ñà-quiyàhvi iin iin-nsia iin-ni dihùn plata?”

14 Tnii-ní yàhvi-ní, te cuahán-ní, vàchi yùhù cuní ñà-dava-ni quiyàhvi stná nècuàchì último yohó nacua quiyàhvi mii-nsiá.

15 ¿Á coo derechu xi ñà-quide xì dihùn xí nacua chítnùní inì? ¿ò cumbídiâ inì-ní ñà-nì quide iin ñà-vàha (sàhà nècuàchì mà?)”, nì cachi lamú mà).

16 Sàháyùcàndùá, nècuàchì chicá idónuu vichi, icúmí-né sàà-nè natenchicùn-nè ndè cahà-xí, te nècuàchì nchícùn cahà-xí vichi, icúmí-né sàà-nè nàcòdòndùù-né nùù-xí. Vàchi mate cuàhà nèhivì cánà (cundoo nùù Dios), doco sacu-nè cunduu ana nacàxin-ya.

Nansa nì cachi tu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yâ cui-yà

17 Daaní, meru xicá Jesús ichì mànana-ya cuàhàn-yà ñuu Jerusalén, te nì tavà cuàán-yá nsi-úxin ùi tiàa dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

18 —Cunaha-nsiá, icúmí-ndá sàà-ndà ñuu Jerusalén, te yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí yàhi ndahà dùtù xícusahnú yucán, xì ndahà stná nècuàchì ley xi veheñùhu, te icúmí-né cachi-nè ñà-fuerza icúmí cui.

19 Dandu dayáha-ne yùhù ndahà tè-inga raza ñà-cuàcùndiaà-te yùhù, te cahní cuií-te yùhù, dandu chituu-tè yùhù nchìca cruz, doco tixi ùnì quivì icúmí natiacui.

Ñà-nduá nì xicàn dihi Jacobo xì Juan nùù Jesús

20 Daaní, vaxi ñahàdihí Zebedeo nùù-yá, ndacá-né dèhe-ne, te nì sàcuìn sìsì-né nùù-yá, cuní-nè càcàn-nè iin favor nùù-yá.

21 Te nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù iñàha cuní-ní?

Te nì cachi-nè xì-yá:

—Cuní nìhìtáhvì ndùì dèhi yohó ñà-cundoo iin iin-tè ladu-ní quivì sàà-ní cusahnu-ní ñuhiví, iin-tè coo ladu cuàhá-ní, te ingà-te ladu itní-ní.

22 Dandu nì cachi-yà xì ndùì tiàa ma:

—Mii-nsiá, có-sânihì ini-nsià ñà-nduá xícàn tàhvì-nsiá nùí. ¿A vátùni cundee inì-nsia ndoho-nsia nacua icúmî ndohi te yàha stná-nsià tnùndoho nacua icúmî yàhi?

—Jaan —nì cachi-nè— vátùni stná nsiùhù.

²³ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndáà nduá, icúmî-nsiâ ndoho-nsia nahi yùhù, te icúmî-nsiâ yàha stná-nsià tnùndoho nahi yùhù; doco ñà-daníhìtáhvì mii-nsiá cundoo iin iin-nsia iin iin ladúì, mà cúí, vàchi có-quídá tocar yùhù quide ñà-jaàn. Yuamání nduú ana chítnùní inì-xi índù nèhivì nihìtáhvì cundoo iin iin ladúì.

²⁴ Daaní, na ní xinitnùhu ùxìn gà nècuàchì dacuahá-yá, nì cuduchi gá ini-nè sàhà ùi ñàní mà.

²⁵ Doco nì cana-ya nsidaa-né ni nátácá-nè nùu-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Sà-ìnáhá-nsiâ nansa xíquida tè-cùsáhnù inga ñuu, fuerte cusáhnù-te nùu nèhivì ñuu-te; vàchi nsidaa tè-nihí chuun ñuu yucán, ndee dandacú-te nùu nècuàchì ñuu-te.

²⁶ Doco mii-nsiá, màsà quídá-nsiá ducán. Còó, vàchi nú íá ana cuní cunduu ana dandacú nùu-nsiá, dandu icúmî-nè cunduu-ne ana xinúcuáchí nùu nsidaa-nsiá.

²⁷ Vàchi nècuàchì cuní codònuù nùu-xí, icúmî-nè cunduu-ne nahi peón chindéé xí nècuàchì dava ga.

²⁸ Dècuèndè stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cóni quésái ñuhiví yohó ñà-cunucuachi nèhivì nùí. Còó, sàhà-ñá cunucuachi míí nùu-né nì quesai, dandu después cuàhi vida-xi cuì cuenta xi-ne, te ducán nàcùndoo cuàhà-né libre.

Nansa nì natùinuù ùi nècuàchì cuaá nì quida Jesús

²⁹ Daaní, mii-yá xì compañeru-yà, nì quihin-ya ichì nì quee-ya ñuu Jericó, te nchícùn cuàhà gá stná nèhivì dava ga.

³⁰ Te yuhù ichí yucán ndoó ùi nècuàchì cuaá. Te na ní tiacu-nè cuàhàn yàha Jesús, dandu nì quesaha-né cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Stoho-nsì Señor! ¡Mii-ní descendencia ùi xí David! ¡Cuihì inì-ní nsiùhù!

³¹ Dandu nèhivì cuàhà yucán, nì canàhá-nè xì nècuàchì cuaá mà:

—Màsà cána ga-nsià —cachí-nè.

Doco nècuàchì mà, chicá ndee ní càna-ne, cachí-nè:

—¡Stoho-nsì Señor! ¡Mii-ní descendencia ùi xí David! ¡Cuihì inì-ní nsiùhù!

³² Dandu nì cucuiin-yà, te nì cana-ya nècuàchì cuaá mà nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndíá nduá cuní-nsià quide sàhà-nsiá?

³³ Te nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, cuní-nsì natùinuù-nsí.

³⁴ Ñàyùcànduá nì cuhi ini-yàné, te nì chituu-ya ndahà-yá nùù-né. Te vichi vichi nì natùinuù-né. Dandu nì tenchicùn stná-nè mii-yá cuàhàn-nè.

21

Nansa nì tui iin burru ñà-cuindànúú Jesús quìhvi-ya ñuu Jerusalén

¹ Daaní, nì sàà-yà xì-né yatni ñuu Jerusalén ndé iá iin ñuu tii nani Betfagé, yatni òinì yucù Olivo. Dandu nì càhàn-yà xì ùi nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì cùhùn cueé-nè nùù-xí.

² Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià ñuu tii chicá nùù-xí. Te yucán icúmí-nsià cuni-nsià nuhní iin burru xì dèhe-sì. Quisì yucán ndaxin-nsià, cundaca-nsia quixi.

³ Te nú càhàn nèhivì xì-nsiá sàhà-sí, dandu cachi-nsià xì-né ñà-Stoho-ndà Señor xiñuhu xì-sí, doco luegu naxicocuìn-si —nì cachi Jesús.

⁴ Cunaha-nsiá, ducán (nì cachi-yà xì-né) sàhà ñà-nì cùú ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu iin nèhivì xí Dios sàhana na ní cachi-nè palabra yohó:

⁵ Dohó cachitnùhu-nsia xi nèhivì ñuu Sión, (divi nduú ñuu Jerusalén): “Cundehè-nsiá, yucán vaxi rey xi-nsia, ni-hnú ndáhví ínì-yà, te ndánuú-yá iin burru chi nduú dèhe iin quisì (sànsidá)”.

(Ducan nì cachitnùhu nècuàchì sàhana ma.)

⁶ Daaní, nì caquihin ùi nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè chuun ma, nì caquida-ne nacua nì dandàcú Jesús nùù-né.

⁷ Nì saca-ne burru mà vaxi xì dèhe-sì, Dandu nì chitándòó-né sìcoto xi-ne òiquì-sí, te nì sàcùnùú-yási.

Nansa nì quidañuhu nèhivì Jesús na ní quìhvi-ya ñuu Jerusalén, nì chitánduhù-né dòò-né ichì según estilu xi-ne

⁸ Daaní, dava nècuàchì cuàhà yucán, nì chitánduhù-né dòò-né ichì ndé icúmí-yà yàha-ya, te dava-ne, nì sahnde-nè ndahà yutnù nì chindoo stná-nè ichì mà, (te ducán nì ndu-cutá).

⁹ Te nèhivì idónuu, xì stná nècuàchì nchícùn cahà-xí, cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Viva ana sahnú yohó! ¡Descendencia ùi xí rey David nduú-né! ¡Ndiáha gá ndeníhí vaha-ndané, vachi cuenta xi Stoho-ndà Señor vaxi-ne! ¡Ansivéhé cahnú mii-yá iá ansivi!

¹⁰ Daaní, na sání quìhvi-ya ñuu Jerusalén mà, dandu nì ndulocó gá nsidaa nèhivì ndoó yucán, cachí-nè:

—¿Ana divi nduú nècuàchì yohó?

¹¹ Te nì naxiconihí nèhivì cuàhà mà:

—Jesús nani-né, te nduú-né iin nècuàchì càhàn cuenta xi Dios. Te meru ñuu-nè nduú ñuu Nazaret iá ladu Galilea.

Nansa nì tavà Jesús tè-dìcò xi tè-xiín fuera patiu veheñùhu cahnú

¹² Dandu cuàhàn-yà veheñùhu cahnú xí Dios, te nì taxi-yá nsidaa tè-dìcò xi tè-xiín yucán, te nì ducùn nsihí-yá mesa xi tiàa damá dihùn inga ñuu, te nì ducùn stná-yà silla xi tè-dìcò loma,

¹³ cachí-yà xì nsidaa témà:

—Dohó cachí (Dios) nùù tutu ìì: “Veheñùhu xi cunduu iin vehe ndé nataca nèhivì càcàn tàhvi-né nùí”, cachí-yà. Doco sàhà mii-nsiá sàni nandua na iin lugar ndé ndoó cuàhà tècuìhnà —nì cachi Jesús.

Nansa nì cuduchi ini nècuàchì veheñùhu sàhà Jesús

¹⁴ Dandu nì catnàtuu cuàhà nècuàchì cuhí nùù-yá, dava-ne cuaá-nè, te dava-ne xicá cuéhê-nè; te nì dàndúvaha-yanè.

¹⁵ Doco dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, nì cuduchi ini-nè na ní xini-nè ñà-cuàhà guá milagru quidá-yá. Te nì tiacu stná-nè cána ndee ñà-cuati ini veheñùhu, cachá sàhà-yá: “¡Ndiaha gá ana sahnú yohó; descendencia ìì xí rey David nduú-né!”

¹⁶ Ñàyùcàndúá, nì candudana nècuàchìmà, cachí-nè xì-yá:

—¿A có-iníní-ní nansa cachí ñà-cuati jaàn?

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Jaan, iníní. Doco mii-nsiá, a táñâha ga cahvi-nsia (ndé cáhàn nèhivì xì Dios, cachí-nè palabra yohó):

Ndè stná ñà-cuati xi mée tíquìn sàni dàtnúù stná-ní sàxínítnúní-xi, te nì nìhì-vé naquimanì ndiaha-vé mii-ní.

(Ducán nì cachi Jesús xì nècuàchìmà.)

¹⁷ Dandu nì nacooyanè, te nì quee-ya ñuu mà cuàhàn-yà ñuu tii Betania, te yucán nì quidì-yà.

Nansa nì sadi Jesús nùù nù-higu cóni càná quisì vídì-nu

¹⁸ Na ní tùinuù, nì quihin-ya ichì màndixi-ya ñuu cahnú, dandu nì xihì-yà doco.

¹⁹ Te nì xini-yà jaàn yatni ichì mà iín iin nù-higu. Ñàyùcàndúá, nì tnàtuu-ya ndé iín-nu, doco còò quisì vídì caá, cutu ndahà cuií-ni-nù iá. Ñàyùcàndúá nì cachí-yà xì-nú:

—Màsà nunca cana ga quisì vídì yohó.

Dandu luegu nì ìchì dahuun-nù.

²⁰ Te na ní xini nècuàchì dacuahá-yá ñà-ndúá nì cuu, nì ndulocó-nè, te nì cachi-nè:

—¿Índù chuun yàchì guá nì ìchì nù-higu jaàn?

²¹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndáà ndúá cachí xì-nsiá yohó; nú ni cúníndisâ vâha-nsia, te có-ndòó-nsiá xì duda, dandu vátùni quida stná-nsiá milagru, doco màdì cuisì milagru na ian nì cuu xì

nù-higu yohó. Còò, dècuèndè vátùni cachi stná-nsià xì yucù jaàn ñà-nì cúxíóá, te quècahnua ini mar, te divi ducán ndisa icúmí cuu.

²² Vàchi nú ni cúníndísâ víi-nsiá, dandu nihítáhvì-nsiá nsidaa ñà-nduá nì cácan tãhvì-nsiá nùù Dios.

Nansa nì cachi tè-xídandacú ñà-còò derechu xi Jesús quida-ya ñà-nduá quidá-yá

²³ Daaní, nì nansihvi-ya veheñuhu cahnú, te nì quesaha-yá chináhá-ya nèhivì. Doco nì catnàtuu stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà, cachí-nè xì-yá:

—¿Índù nì nihì-ní derechu quida-ní ñà-nduá quidà-ní? ¿Ana divi nì dándacú nùù-ní ñà-quida-ní ducán?

²⁴ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù cuní stnáì ndàcàtnùhí nùù mii-nsiá, te nú ni náxícóníhí-nsiá núì, dandu cachitnùhu stnáì xì-nsiá ana divi nì dándacù-xì núì.

²⁵ Cachi-nsià xí' ana divi nì dándacù-xì nùù Juan (Bautista) ñà-quida iì-né nèhivì. ¿A Dios nì cachi xì-né, te ò nèhivì ñuhiví?

Dandu nècuàchìmà, nì candatnuhu tnahá nsidaa-ní mii-né, cachí-nè:

—Nú ni cachí-ndà Dios nì dándacù-xì nùù Juan, dandu cachi Jesús xì-ndà: “¿Índù chuun cóni xíníndísâ-nsiá nècuàchìmà, nú ducán?”

²⁶ Doco nú ni cachí-ndà ñà-divi nèhivì ùún nì cachi xì nècuàchìmà, dandu yúhí-ndà ndiá nduá quida nèhivì xì-ndà, vachi nsidaa-né quidá-né cuenta iin ana nì càhàn cuenta xi Dios nì sanduu ndisa Juan mà.

²⁷ Ñàyùcànduá, nì cacachi nècuàchìmà xì-yá:

—Cò-cùndàá ini-nsì ana divi nì dándacù-xì nùù Juan.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ni yùhù, mà cáchí stnáì xì-nsiá ana divi nì dándacù-xì núì ñà-quide ñà-nduá quidé.

Ejemplu sàhà tiàa ndoó ùi dèhe-xi

²⁸ (Dandu nì cachi Jesús xì-né:)

—¿Nansa tuxí inì-nsia (sàhà ejemplu yohó)? Nisa là iin tiàa ndoó ùi dèhe-xi. Te nì cachi-nè xì iin-tè: “Cuahán vichi duha, quidachuun itu-ndà ndé iá sì-uva xi-nda”.

²⁹ Te nì cachi dèhe-ne mà: “Còò, vachi có-càhín cùhìn”. Doco después nì naxicocuñin inì-te, te nì sàhàn-te nì quidachuún-te.

³⁰ Dandu nì sàhàn yua ma ní càhàn tu-ne xì inga dèhe-ne, cachí-nè xì-té nacua nì cachi-nè xì tè-primeru mà (ñà-nì cùhùn-te quidachuún-te). Te nì cachi tèchii ùi mà: “Juùn, yohó cùhìn, papá”. Doco cóni sàhàn-te.

³¹ Pues, vichi cachi-nsià xí' índù tèchii ma nì quida ndisa ñà-nduá nì dándacú yua-té.

Te nì cachi nèhivì iníní má:

—Divi tè-primeru mà.

Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—(Cachí vâha-nsia.) Te palabra ndâcuisì nduá cachí xì-nsiá yohó: chicá mà úhì càcu tè-dâchíyâhvi (cahíchì guá ini-nsiá), ò iin nècuàchì ñahà quidá ndevâha, te sâà-nè ñuhiví ìì xí Dios, mientras mii-nsiá, ùhì gà càcu-nsia ducán.

³² Vâchi na ní quixi Juan Bautista cóni xìnindísâ-nsiá (na ní càhàn-nè sâhù) sâhà ichì vâha Dios. Doco tè-dâchíyâhvi, xì stná nècuàchì ñahà iá cuàchi xi, nì xinindisá-né nècuàchìmà. Te nú sàni xini-nsiá (nì xinindisá cuàhà nècuàchìmà), dandu ¿indù chuun cóni nâxícócuìin stná ini-nsiá ñà-cunindisá-nsiá?

Ejemplu sâhà medieru malu

³³ 'Cunini-nsia, vâchi cuàhìn nacani inga ejemplu. Nì ìa iin lamú nì dânándèe nducu yòhò sî-uva nùù ñuhù xì-né, te nì quida-ne corra-ñâ. Dandu nì quidavâha stná-nè iin pilá cahnú ndé cuñuhu ndudi quisì mà. Te nì quidavâha stná-nè iin torre ndé cundiaa peón inii itu mà. Dandu nì tatu-nè itnii medieru, te cuàhàn-nè inga ñuu xicà.

³⁴ Daaní, na ní sâà tiempu cùchi quisì vídì mà, dandu nì techuún-né iin ùì peón xi-ne nùhù naquihin xi fruta nùù medieru mà.

³⁵ Doco na ní canasaa nècuàchìmà yucán, nì catnii medieru mà nsidaa-né, te nì sahnì cuì-te iin-ne, inga-nè nì sahnì dahuun-tè, te inga-nè nì cani yuu-té.

³⁶ Daaní, inga tu nì techuún lamú mà más gà peón xi-ne nùhù tu, te chicá más nduú-né nùù nècuàchì nì nùhù primeru. Doco divi ni ducán nì quida quini medieru mà xì nècuàchìmà.

³⁷ Dandu último nì techuún lamú mà dèhemani-né nùhù, vâchi ádi quidañuhu-té dèhe-ne nì cahan-né.

³⁸ Doco na ní xinì-te vâxi dèhe lamú mà, dandu nì candat-nuhu tnahá-te, cachí-te: “Tè-yòhó nduú tè-icúmí ndutahví (xì ñuhù yohó). Vichi cahnì-ndâté chicá vâha, dandu mii-nda nanduu-nda stoho ñuhù”, nì cacachì-te.

³⁹ Ñâyùcânduá, nì catnii-tè nècuàchìmà nì tavà-tênê iladu nùù ñuhù mà, te nì casahnì-tênê.

⁴⁰ 'Pues, vichi ¿ndiâ nduá icúmí quida stoho itu mà xì medieru mà nú sàni nasaa-nè yucán? —nì cachi Jesús.

⁴¹ Dandu nècuàchì inínì, nì cachi-nè xì-yá:

—Icúmí-nè dandáñúhú dahuun-ne tè-malu mà. Ni-iyuhu mà cúhì ini-nète. Dandu después nanducu gá-nè medieru tûha quida vii, divi nècuàchì tûha nacuàha xi-né quisì vídì tiempu iá-si.

⁴² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿A táñâha ga cahvi-nsia nùù tutu ìì ndé cachá` palabra yohó?:

Nì ìa iin cavà, te nì cahíchì ini albañil-ñà, doco vichi sàni sàà mà nì sàcùndua yùù vicò esquina vehe. Divi Stoho-ndà Señor nduú ana nì quida ducán, te ndulócô-nsi ñà-ndiaha guá nì quida-ya.

(Ducan nacání nùù tutu ìì.)

⁴³ Ñàyùcànduá, yùhù cachí` xì-nsiá, mà níhì gá nèhivì ñuu yohó derechu cundoo-ne ñuhiví ìì xí Dios; còó, nèhivì inga ñuu icúmí ñihítàhvì xán, te mii-né, ndisa, icúmí-né quida vii-né na iin medieru vaha tùha nacuàha vii xì cosecha.

⁴⁴ Te (cunaha-nsiá, yohó iá gá stná inga ejemplu sàhà cavà mà): nsidaa ana caquìhi sahà-xí cavà ma, icúmí-né nacuehè-nè. Te nsidaa ana nacava mà dìquì-xí, tàdì nchìhì-nè quida —nì cachi Jesús.

⁴⁵ Te (cunaha-nsiá, yucán itá stná) dùtù xícusahnú, xì nècuàchì fariseu, te inínì stná-nè ejemplu nì nacani-ya, te nì cundaà ini-nè, divi mii-né cáhàn-ya sàhà-xí.

⁴⁶ Ñàyùcànduá, nì cuni-nè tniì-neyà, doco yúhì-nè nèhivì cuàhà ndoó yucán, vachi ndeníhí nècuàchìmà mii-ya ñà-nduù-yá iin ana cáhàn cuenta xi Dios.

22

Ejemplu sàhà vicò nándàhà

¹ Daaní, nì quesaha Jesús nì nacani tu-ya xì-né inga ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

² —Dohó iá ñuhiví ìì xí Dios nacua nì quida iin rey na ní nandàhà dèhe ii-né; nì quida-ne iin vicò cahnú.

³ Te nì techuún-né peón xi-ne ñà-cacanu-tè cachitnùhu-tè xì nsidaa nèhivì sàni cànà. Doco cónì cùnì nècuàchìmà quixi-ne.

⁴ Ñàyùcànduá, nì techuún rey mà más gá peón xi-ne cacanu-tè cachitnùhu-tè. Te dohó nì cachi-nè xì-té: “Cachì-ndá xì nèhivì cànà mà ñà-sà-ìá quixi-ne vicò, vachi sàni cuyucun comida; sàni xihì buey xì nsidaa gá quisi ndatnù. Sà-ìá nsidaa ndiatúá-nè”, nì cachi rey mà.

⁵ Doco nèhivì cànà mà, cónì quihín casu-nè, nì caquee nsidaa-né cuàhàn-nè nùù chuun xi-ne. Iin-ne cuàhàn-nè nùù ìtú, inga-nè cuàhàn-nè ndé iá venta xi-ne.

⁶ Te dava ga-nè nì tniì xi peón xi rey mà nì quida quini-ne xì-té, nì sahnì-néte.

⁷ Ñàyùcànduá na ní inini rey mà, cuàhà gá nì xidà ini-nè, te nì techuún-né soldadu xi-ne nì dàndáñhù-tè nèhivì mà, te nì sahmi-tè ñuu-nè.

⁸ Dandu nì cachi rey mà xì peón xi-ne: “Sà-ìá listu vicò-xí, doco nèhivì nì cachì quixi primeru, cónì nátùì-ne ñihítàhvì-né.

9 Ñàyùcàndüá, vichi cuahán-ndâ ndè ichì nahnú, te quida-ndá invitar nsidanicuú nèhivì ndácùhun stnaha-xi-ndá, te cachi-ndá xì-né ñà-nì quixí-né vicò xí”.

10 Ñàyùcàndüá, nì caquee peón mà inga xichi nì nacàhin-tè calle ñuu mà nì dãnátácà-te nsidanicuú ana nì ndacùhun stnaha-xi-té, vâha-ne ò malu-nè, te ducán nì chitu vehe rey mà nèhivì.

11 Daaní, nì quìhvi rey mà ndé iá vicò, te nì xini-nè jaàn iá iin tiàa có-ndixí vícò nacua ndiá ìcà-ndà na ndoo-nda vicò nándàhà.

12 Ñàyùcàndüá, nì cachi-nè xì nècuàchìmà: “Amigo, ¿índù chuun nì yàha-ní vicò yohó, te có-ndixì-ní sìcoto nacua ndiá ìcà-ní?” Doco nècuàchìmà, mànicúi naxiconihí-né nùù rey mà.

13 Dandu nì cachi rey mà xì peón xi-ne: “Chicuhni-ndá ndahásáhà nècuàchì jaàn, te dacana-ndánè fuera ndé iin tnúú; (ndahví-nè), vâchi yucán nduú lugar ndé yáha ga cuacu nèhivì, te càna stná nùhu-ne”, nì cachi rey mà.

14 Pues sàhà (ejemplu yohó vátùni cundaà ini-nsià) ñà-cuàhà nèhivì cánà (cundoo nùù Dios), doco sacu-nè cunduu ana nacàxin-ya.

Ñà-ndüá nì cachi Jesús sàhà renta xi ñuu-ndà

15 Daaní, nì caquee nècuàchì fariseu nì ndatnuhu tnahá-né nansa cui quida-ne, te dadaná-né mii-yá na cáhàn-yà (xì nèhivì).

16 Ñàyùcàndüá, nì techuún-né itnii nèhivì nchícùn xì-né nùù-yá, te cutnàhâ stná iin ùì nècuàchì partidu xi Herodes, te dohó nì cacachi-nè xì-yá:

—Maestro, ináhá-nsí nduu-ní iin nèhivì ndàcuisì inì-xi, te chináhá viì-ní nansa ndisa iá ichì vâha Dios. Có-quihín casu-ní nansa cachí nèhivì, te ni có-yûhí stnâ-ní ni-iin-ne.

17 Ñàyùcàndüá, cuní-nsì cachi-ní xì-nsí nansa tuxí inì-ní, ¿a vátùni sàha Dios lugar chiyàhvi-nda renta nùù rey cahnú César, á coó?

18 Doco Jesús, sàni cundaà ini-yà có-xícàn tnùhu sahnú ndisa-ne nùù-yá. Ñàyùcàndüá nì cachi-yà xì-né:

—(Ndahví-nsià, vâchi) dananí uun-nsia vâha guá-nsià. ¿Índù chuun cuní-nsià quida-nsia maña nùù?

19 Dacuní-nsià yùhù iin dihùn xí-nsiá chiyàhvi-nsia sàhà renta, cundehí.

Dandu nì sàha-neyà dihùn plata mà.

20 Te na ní indehè-yáñà, dandu nì cachi-yà:

—¿Ana dìnúù-xí, te ana dìquívi-xí itúú ìcà dihùn yohó?

21 —Divi rey cahnú César —nì cachi-nè.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ducán nduá, dandu nacuàha-nsia César ñà-nduá icúmí-nsiá cuàha-nsiàte, te cuàha stná-nsià Dios ñà-nduá ndiá ìcà-nsiá cuàha-nsiayà —nì cachi Jesús.

²² Dandu nèhivì mà, nì ndulocó-nè sàhà palabra jaàn, te nì nacoo-neyà cuàhàn-nè.

Nansa nì cachi Jesús iá nansa natiacu-ndà

²³ Daaní, quivì yucán nì tnàtuu itnii nècuàchì saduceu nùu-yá, nì càhàn-nè xì-yá. Nècuàchì yucán, có-xiníndisá-né ñà-ìcúmí-ndá natiacu-ndà. Ñàyùcànduá, dohó nì cachi-nè xì-yá:

²⁴ —Maestro, ñà-yòhó nduá nì tiaa Moisés quida-nda: nú sàni xihì iin tiàa, te còò déhe-ne nì ndóo (xì ñahàdihí-nè), dandu icúmí ñani nsii ma nandàhà-né xì ñahàcuàán nì ndòo ma, áma cóo iin déhe-ne; dandu quida-nda cuenta na ian déhe nsii ma nduú mée mà.

²⁵ 'Pues cunaha-ní, nì sandoo ùsà ñàní ñuu-ndá yohó, te nì nandàhà nècuàchì primeru, doco nì xihì-nè, te còò déhe-ne. Ñàyùcànduá, nì ndòo ñahàdihí-nè nùu ñani-nè nchícùn gà.

²⁶ Daaní, divi ducán nì cuu stná xì nècuàchì ùì, nì xihì stná-nè, te còò stná déhe-ne, te nì ndòo ñahàdihí-nè nùu inga ñani nchícùn gà; te iin-ni nì quida-ne seguir ducán dècuèndè (nì xihì stná) nècuàchì ùsà.

²⁷ Dandu por último nì xihì stná nècuàchì ñahà.

²⁸ Ñàyùcànduá, na sàa quivì (cachí-nsià) natiacu nsii, ¿índu tiàa ma nacuaca xì nècuàchì ñahà mà? vachi antes nsì-ùsà-nè nìsa là xi-ñà.

²⁹ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Còò; có-cachí vii-nsiá, vachi có-cùndáa inì-nsia nansa cachí tutu ùì xí Dios, nì có-cùndáa stná inì-nsia ñà-càhnù-guá poder xi-ya.

³⁰ Cunaha-nsiá, na sàa quivì natiacu nèhivì, mà nándàhà gá-nè, vachi nahi ángel ndoó ansivi (xinúcuáchí) nùu Dios, ducán icúmí nanduu nècuàchì nsii.

³¹ Pues vichì cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà nansa iá ndisa natiacu nsii. Ádi sàni cahvi-nsia nansa nì cachi Dios xì-nsiá palabra yohó:

³² “Yùhù nduú Dios cahvi nsì-Abraham, xì nsì-Isaac, xì nsì-Jacob”, cachí-yà. (Ñàyùcànduá, itiácú ùì nècuàchì nsii ma), vachi nècuàchì sàni xihì dahuun ndisa, mà cúí cahvi gá-nè Dios; cuisì ana itiácú càhvi xì-yá

³³ —nì cachi Jesús. Te na ní inini nèhivì cuàhà mà ñà-nduá nì cachi-yà, dandu yàha ga nì ndulocó-nè.

Nansa nì cachi Jesús índu ley xi Dios nduú ley chicá ndiaá

³⁴ Dandu nì xinitnúhu nècuàchì fariseu ñà-sàni cundee-yá nùu nècuàchì saduceu, màncúí nanihì tnùnì ini-nè nansa

naxiconihí-né nùù-yá. Ñàyùcàndùá nì nataca nècuàchì fariseu mà;

³⁵ te iin-ne nduú nècuàchì ley xi veheñùhu, te nì tnàtuu-ne nùù-yá nì ndàcàtnùhù-né iñàha nùù-yá, a ver nansa naxiconihí-yá. Te dohó nì cachi-nè xì-yá:

³⁶ —Maestro, nùù nsidaa ñà-nduá nì dandàcú Dios nùù ley xi-ya, ¿índù-ñá chicá ndiaá?

³⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ícúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà Stoho-ndà Dios xì nsidanicuú anima-ndà, xì nsidanicuú voluntad xi-nda, xì nsidanicuú stná sàxìnitnùnì-ndà.

³⁸ Ñà-jaàn nduá chicá ndiaá dandacú-yá, te chicá chuun cahnú nduú stná.

³⁹ Daaní, nacua cachí ley primeru mà, ducán cachí stná ley ùì nì dandàcú-yá, (vàchi dohó cachá): “Nacua cuú ini-ndà sàhà mii-nda, ducán ícúmí stná-ndà cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda”.

⁴⁰ Cunaha-nsiá divi ley jaàn nduú yohò nsidanicuú ley xi Moisés xì nsidaa gá stná palabra nì cachi profeta nìsa cahàn cuenta xi-ya.

¿Ana divi nduú yohòtéhè Cristu?

⁴¹ Ndoó ìì nècuàchì fariseu yucán, te nì cachi Jesús xì-né:

⁴² —¿Nansa cachí mii-nsiá sàhà ana nduú Cristu? ¿Índù descendencia nduú-yá (cahan-nsiá)?

Te nì cachi-nè xì-yá:

—Divi David nduú yohòtéhè-yá.

⁴³ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues, nú ducán, dandu ¿índù chuun nì cachi David ñà-stoho-nè nduú-yá na ní cahàn-nè sàhà-yá tìxi poder xi Espíritu Ìì xí Dios? Vàchi dohó nì cachi nècuàchì mà nùù tutu ìì:

⁴⁴ Nì cahàn Yua-nda Dios xì Stohì, (divi Cristu), te nì cachi-yà: “Yohó coo-ní ladu cuahí ndè cachi sàà cundeí nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-ní, dandu cusahnú fuerte-ní nùù-né”.

⁴⁵ Cundehè-nsiá, nì cachi David ñà-Stoho-nè nduú Cristu, doco nú ducán nduú-yá, dandu ¿índù modo cunduu stná-yá iin descendencia xi-ne? (Doco ñà-ndàà nduá.) —nì cachi Jesús.

⁴⁶ Doco còò ni-iin nèhivì nì nánìhì tnùnì gá ini-nè naxiconihí-né nùù-yá ni-iin palabra. Ñàyùcàndùá, quivì nùù-xí cónì sáha ga-nè valor dadavátnáhâ-né xì-yá.

23

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà nècuàchì fariseu xì sàhà nècuàchì ley xi veheñùhu

¹ Dandu nì càhàn tu-ya xì nèhivì cuáhà yucán, xínduu-ne nècuàchì dacuahá-yá, xì stná nècuàchì iníní úún.

² Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Nècuàchì fariseu xi nècuàchì ley xi veheñùhu, iá derechu xi-ne chinaha-nè ley ì xí Moisés.

³ Ñàyùcàndüá, nsidaa ñà-ndüá cachí-nè, chivàha-nsiaña. Doco màsà quidá-nsiá nacua quidá mii-né, còó, vàchi diín iñàha chináhà-nè, te diín iñàha quidá-né. Nùù mii-né, mà úhì cachi-nè xì nèhivì ñà-chivàha-ne cuáhà iñàha, doco mii-né, có-chìvàha-neà.

⁴ Doco nèhivì, mà cúndéé ini-nè chivàha nsihi-ne ñà-ndüá cachí nècuàchìmà, vàchi na iin carga vèe nduá nùù-né, te mate úhì cunsida-neà, doco ndacú nùù-né. Doco nècuàchì ley mà, còó; ni-iyuhu mà ndánihí-néà, ni có-dúcùn ni-iin òndindàhá-nèà.

⁵ 'Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-ndüá quidá nècuàchìmà, cuisì sàhà-ñã cundehè nèhivì-né nduá. Ndahà-né te tnaa-nè nuhní itni ndé ñuhú tutu ì, doco puru itni nahnú cuní-nè cundua (na ian vaha guá-nè). Te divi sàhà ñà-yùcán nduá nsidá naní stná-nè ñà-vico iá nùù sàhà sicoto xi-ne.

⁶ Te na sàhàn-nè vicò, ò veheñùhu, dandu nandúcú-né lugar ndé chicá ndiaha cundoo-ne.

⁷ Te cudì stná ini-nè ñà-càsàhú tñùñuhu nèhivì xì-né yàhvi, te cachí nèhivì xì-né maestro.

⁸ Doco mii-nsiá, màsà nándúcú-nsiâ ñà-cachi nèhivì xì-nsiá maestro, vàchi imindaa maestru icúmí-nsiâ, divi nduú yùhù Cristu, te iin-ni ñaní nduú nsidaa-nsiá.

⁹ Ni màsà cáchí-nsiâ “padre” xì ni-iin nèhivì ñuhívì yohó, vàchi imindaa ana nduú yua ndisa-nsia, divi nduú mii-yá iá ansivi.

¹⁰ Ni màsà cáchí stnàhá stná-nsiâ “jefe”, vàchi imindaa jefe icúmí-nsiâ, divi nduú yùhù Cristu.

¹¹ Te nècuàchì cuní cunduu ana chicá idónuu, divi icúmí cunduu ana xinúcuáchí.

¹² Vàchi nsidaa ana datiaá chicá ndiaá, icúmí-nê sàà-nè nducahan-ne. Doco nsidaa ana ndánihí ndáhvì xì mii-xí, divi nduú ana chicá icúmí nihì xì tñùñuhu.

¹³ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu! Te ¡ndahví stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Vàchi datiaá uun-nsia vaha-nsia. Cutu estorbu quidá-nsiá nùù nèhivì cuní quihvi ñuhívì ì xí Dios: ni có-quihvi mii-nsiá, te nèhivì cuní quihvi, sadí-nsiá nùù-né.

¹⁴ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Datiaá uun-nsia vaha-nsia. Vàchi túha-nsia (tñii diquì uun-nsia ley, te) xidándiáá-nsiá vehe nècuàchì nì xihì ì-xí, te después sácuita-nsia nacuatú cuáhà-nsiá na ian vaha guá-nsiá. Sàháyùcàndüá, iin castigu chicá fuerte icúmí-nsiâ nihì-nsiá.

15 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Vàchi datiaá uun-nsia vâha-nsia. Ndè inicutu ñuhiví nâcâhin-nsia, te yâha stná-nsiâ mar nducu-nsiâ ana dayâha-nsia nùu religiòn xi-nsia. Te nú sàni yâha-ne, dandu sâhà (ley) xi-nsia sâa stná-nè nanduu-ne ana malu, ndè ùi tantu gà más malu nanduu-ne nùu mii-nsiâ, te sâhâjàn chicá yàchì sâa-nè andea.

16 'jNdahví-nsiâ! vâchi mate nahi nècuàchì cuaá nduú-nsiâ, doco cuní-nsiâ dacúndéhe-nsiâ nèhiví índù iá ichì. Vâchi cachí-nsiâ xi-né ñâ-mâdì obligaciòn nduá nú ni caquín-ndâ compromisu, te chináhâ-ndâ veheñùhu. Doco ñâ-nduú compromisu ndisa nduú ñâ-chinaha-nda oro iá veheñùhu, cachí-nsiâ.

17 (jNdahví-nsiâ!) ¿Índù chuun có-sâa-nsiâ cundaà ini-nsiâ, te quidámáxiní-nsiâ? ¿A có-ínáhâ-nsiâ ñâ-chicá ndiaá veheñùhu nùu oro mà? vâchi cuisì sâhâ-ñâ iá ini veheñùhu, ñâyùcândùá nduá oro ìi.

18 Daaní, cachí stná-nsiâ ñâ-mâdì obligaciòn ndisa nduá nú ni caquín-ndâ iin compromisu, te chináhâ-ndâ mesa ìi xí Dios. Doco ñâ-nduú compromisu ndisa nduú ñâ-chinaha-nda promesa iá nùu mesa mà, cachí-nsiâ.

19 Pues ¿Índù chuun có-sâa-nsiâ cundaà inì-nsia, te quidámáxiní guâ-nsia? ¿A có-ínáhâ-nsiâ chicá ndiaá mesa ìi mà nùu nsidaa promesa? Vâchi diví sâhâ mesa-mà níhì stná promesa mà ndu-iiâ.

20 Ñâyùcândùá, nsidaa nècuàchì saquín compromisu, te chináhâ-nê mesa ìi, pues davani queámâ na ian chináhâ stná-nè promesa iá nùu mesa mà.

21 Daaní, stná iin nècuàchì saquín compromisu, te chináhâ-nê veheñùhu, pues iin-ni nduú stná na ian chináhâ stná-nè mii-yá iá ini veheñùhu ma.

22 Te nècuàchì saquín compromisu, te chináhâ-nê ansivi, davani queé stná mà na ian chináhâ stná-nè silla ìi xí Dios, xì stná mii-yá iá nùu silla mà.

23 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Vâchi datiaá uun-nsia vâha-nsia, mate túha-nsia cuâha-nsia diezmu xi (yùcù cuatilúhá nahi) ndua ndòò, xì anís, xì cominu. Doco ñâ-nduú ley ìi chicá ndiaá, ni có-quihín casu-nsiâñâ, mate nacáníamâ sâhâ nansa cunihnu ndâcuisì ini-ndâ, te cundehè ndâhví stnahâ stná-ndâ, xì stná ñâ-cunihnu vâha ini-ndâ mii-yâ. Pues ñâ-jaàn ndisa ndiá ìcâ-nsiâ quida-nsia cumplir, te ni có-xiñùhù nacoò stná-nsiâ diezmu mà.

24 Doco nahi nècuàchì cuaá cuní dacúndéhe xi inga nèhiví índù iá ichì, ducán nduú-nsiâ. Mate daxíxin-nsia nsidaa ndutè xihí-nsiâ sâhâ-ñâ màsâ cócó-nsiâ ni-iin quisì tìi, doco iin

chuun ndiaá ndisa, ni có-ndùlócô-nsià sàhámà. Ñàyùcàndùá, ducán queámà na ian sàni coco-nsiá (iin quisì cahnú) na iin camellu.

²⁵ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Pues nàhà xicà datiaá uun-nsia vaha-nsia, vachi dohó iá estilu xi-nsia na ian nacaté-ndá iin pocillu, ò iin còhò, te cuisì yàtà-ñá nacaté-ndá, doco (inià, quini iá). Te divi ducán iá stná) anima-nsià, chitu stná cuàchi ñà-xìho-nsiá cuàhà iñaha, te quidá ndévaha-nsia.

²⁶ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì fariseu! Cutu quidámáxìní-nsià. Vachi (nú icúmí-ndá) iin pocillu ò iin còhò, amádi primeru inià ndundoo, dandu vètùni coo ndoo (inià xì) stná yàtà-ñá. (Pues ducán xiñuhu ndoo stná anima-nsià.)

²⁷ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! Vachi datiaá uun-nsia vaha-nsia, doco còó. Nahi monumentu (ndé índùxin nsì), ducán nduú-nsiá; vachi cuaha-ni iámà nú sàni ndanuu cuxán, doco inì-xi ñuhú chitu iquì nsí xi cuàhà ñà-siquini.

²⁸ Ducán iá stná mii-nsiá, indéhe nèhivì mii-nsiá na ian nèhivì vaha nduú-nsiá, doco danani uun-nsia, vachi anima-nsià, chituá ñà-có-ndiaá.

²⁹ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná mii-nsiá nècuàchì fariseu! vachi datiaá uun-nsia vaha-nsia. Pues mii-nsiá nduú ana quidávaha monumentu nù ñaña xì nècuàchì profeta nìsa cahàn cuenta xi Dios sàhana, te nsidácútú stná-nsià lugar ndé xí-índùxin nsì nì sanduu nèhivì vaha.

³⁰ Dandu cachí-nsià: “Nú ni cúndóó nsiùhù tiempu sàhana ni cuí, dandu mà cáhni-nsí nèhivì cáhàn cuenta xi Dios nacua nì quida xì-ndà”.

³¹ Pues cunaha-nsiá, sàhà palabra jaàn claru cachí-nsià ñà-mii-nsiá nduú-nsiá meru descendencia xi nècuàchì nì casahnì xì nèhivì xí-yá sàhana.

³² Ñàyùcàndùá, nú yohòtéhè-nsiá nduú nècuàchì mà, dandu mà úhì quida stná-nsià divi nacua nì quida mii-né.

³³ ¡Mii-nsiá, nahi anima còò nduú anima-nsià, nacua xì-nsiá sàhana ma, te ducán stná mii-nsiá vichì! Còò ni-iyuhu modo nansa càcu-nsia nù andea, vachi icúmí-nsià ndoho-nsia.

³⁴ Sàháyùcàndùá, icúmì techuín nèhivì cáhàn xì-nsiá, divi nècuàchì profeta, xì stná nècuàchì nchichí, xì cuàhà stná maestru. Doco ináhì mii-nsiá, ñà-icúmí-nsià quida quini-nsia xì-né. Dava-ne cahni-nsiá; te dava-ne chituu-nsia nchìca cruz, te dava ga-nè cahni cuí-nsià ini veheñùhu xi-nsia, te dava ga-nè taxi-nsiá ñuu te ñuu.

³⁵ Ñàyùcàndùá, fuerza icúmì mii-nsiá nacuida-nsia cuàchi sàhà nsidanicuú nècuàchì vaha sàni sahnì nèhivì ñuhivì yohó. Dihna Abel nì xihì nù nsidaa ga nècuàchì vaha, dandu iin-ni

vàxi-nda duha dècuèndè nì xihì stná dèhe Berequías nani Zacarías, vèchi divi (nèhivì nihnú inì-xi nahi) mii-nsiá nì sahnì xì nècuàchì mà na iín-né mahì veheñùhu cahnú xì mesa ì ndé sahmí-né ñà-cámànì-ndà Dios.

³⁶ Ñàyùcàndüá, yùhù cachí xì nsidaa mii-nsiá nèhivì tiempu vichi, fuerza icúmí-nsiá cunsida-nsia cuàchi sàhà nsidanicuú nsì ma.

Nansa nì sacu Jesús sàhà nèhivì ñuu Jerusalén

³⁷ '¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ñuu Jerusalén! vèchi tùha-nsia cahni-nsiá nècuàchì cáhàn cuenta xi Dios, vèchi na techúùn-yánè sàà-nè nùù-nsiá, dandu caníyúú-nsiànè ñà-cui-nè. Na cuahà guá xichi nì cunì danátáquì mii-nsiá núì, na ian danátáca siùn pílu xi-sì ñà-nàcùñuhu quisi mà tìxi ndìxìn-sì; doco còó, cónì cùnì-nsiá.

³⁸ Ñàyùcàndüá, icúmí lugar xi-nsia yohó ndòo nihnia.

³⁹ Te cachí stnáì xì-nsiá, mà cùnì gá-nsiá yùhù ndè cachi sàà quivì cachi-nsiá xì: “Ndiaha gá mii-ní, vèchi divi ana vèxi cuenta xi Stoho-ndà Señor nduu-ní”.

24

Ñà-ndüá nì cachitnùhu Jesús icúmí cuu xi veheñùhu cahnú nìsa ìa ñuu Jerusalén tiempu yucán

¹ Daaní, nì quee Jesús veheñùhu cahnu-ma cuahàn-yá. Te nì catnàtuu nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá, cunì-nè dacunì-nèyà nansa ndáa vehe nahnú ndoó yatni yucán.

² Doco nì cachi-yà xì-né:

—¿A xinì-nsiá nsidaa vehe yohó? Yùhù cachí xì-nsiá, vèxi iin quivì, dandu mà códotnahá gá ni-iin yùù yohó. Vèchi icúmíá caà nsìhá quida nèhivì.

Ñà-ndüá icúmí cuu ñà-cundaà ini-ndà sà-ítúú xìnu tiempu yohó

³ Daaní, cuahàn cuaán-yá xì-né ndè yucù Olivo, te nì catnàtuu nècuàchì dacuahá-yá, cachí-nè xì-yá:

—Cachì-ní xì-nsì ¿índù quivì cuu nsidaa ñà-nì cachì-ní jaàn? ¿Índù milagru coo ñà-cundaà ini-nsì ñà-sà-ítúú naxic-ocuñ-ní, te xìnu tiempu yohó?

⁴ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuidadu cundoo-nsia ñà-màsà dándahví ni-iin nèhivì mii-nsiá.

⁵ Vèchi cuahà ana icúmí quixi dananí uun-tè nduú-te yùhù, te cachi iin iin-tè xì nèhivì ñà-Cristu nduú-te. Te sàhàjàn cuahà nèhivì nihì-té dandahví-te.

⁶ Daaní, icúmí cunitnùhu stná-nsiá iá cuahà guerra yohó te yucán. Doco màsà yúhì-nsiá, vèchi fuerza icúmí coo ducán. Doco tãñáha ga sàà xìnu tiempu yohó cundua mà: iá ga ñà-vàxi cuu.

7 Vàchi ñuu xì ñuu icúmíâ nàà stnahá. Te cuàhà rey icúmí-tê dandacú-te ñà-coo guerra xì inga ñuu. Te icúmí coo stná tnama, te caca cuàhà stná cuèhè dana. Te yohó te yucán ñuhiví icúmí tnaa stná.

8 Doco ñà-jaàn làcà cuàhàn quesaha tnùndoho nduá.

9 'Daaní, tiempu yucán icúmí nèhivì tñii-ne mii-nsiá, te quida quini-ne xi-nsiá. Te dava-nsia icúmí-nê cahni-né. Vàchi sàhà yùhù icúmí nsidaa nèhivì cuni ùhì-nè mii-nsiá.

10 Te cuàhà-né cuàhàn stná-nè nacuaà-né Dios. Ni mà cuiñúhú gá stná-nè ñanìtnaha-ne; mà úhì cahin-nè ñanìtnaha-ne nùù tè-xídandacú.

11 Daaní, icúmí ndecoyo cuàhà stná tètñuhù. Cuenta xi Dios cáhàn-te, cachì-te, te mà úhì nihì-té dandahví-te cuàhà nèhivì.

12 Te ñà-cuàhà guá cuàchi icúmí coo ñuhiví, ñàyùcànduá mà cúú stnahá gá ini nèhivì sàhà-né.

13 Doco nèhivì iin-ni cunihnu vaha inì-xi dècuèndè xinu tiempu, icúmí-nê càcu-ne.

14 Te tiempu ma icúmí cuitià stná razón ndiaha sàhà ñuhiví ìì xí Dios; inicutu ñuhiví icúmíâ cuitià, te cunitnùhu nèhivì ndoó nsidaa ñuu. Dandísá, ñà-sàni sàà quivì xinu tiempu yohó cundua.

15 'Sànaha nì cachitnùhu Daniel iin palabra xi Dios sàhà nansa icúmí coo iin figura dana có-xiñùhù dahuun-ya. Cuna-naha-nsiá, quivì cuni-nsià sàni sàcuìn figura mà ini lugar chicá ìì, (dandu seña cundua). Te vichi xiñuhu cundaà ini nsidaa ana càhvì-xì tutu yohó.

16 Te na sàà quivì yucán, dandu ni cunúdehé nsidaa nèhivì ndoó ladu Judea yohó, te cùhùn-nè yucù.

17 Te nú ndoó nèhivì quetátú dìnivèhé-xi, dandu yàchì ni nuú-né, te cunudèhé stná-nè; doco màsà (nànsìhvi-ne) vehe nsiquihin-ne ñà-nduá icúmí-nê. Còò.

18 Te nú ndoó-né nùù itú, dandu màsà nándúcú-né ni cotón-nè.

19 Te ñdahví stná nècuàchì ñahà cuhí cuàhàn tùinuù mée-xi quivì yucán! Te ñdahví stná nècuàchì icúmí xí mée chichi!

20 Te càcàn tàhvì stná-nsià nùù Dios ñà-màsà cúvixin tiempu cunudèhé-nsià mà, te màsà cúndúú stná iin quivì descansu.

21 Vàchi quivì yucán yáha ga icúmí nèhivì ndoho-ne. Còò gá tnùndoho chicá cahnú ni ía ndè quivì nì cuyucun ñuhiví xì ndé` quivì coamà; te ni quivì después, mà sàà coo ga tnùndoho ndudava xi ñà-jaàn.

22 Te nú màsà cúndéhe ndahví Dios, te dacúxíó yàchì-yà tnùndoho ma, dandu ndutu nsihí nèhivì ñuhiví nì cúí. Doco sàhà nèhivì xí-yá sàni nacàxin-ya, ñàyùcànduá chicá yàchì icúmí-yà dacúxíó-yà tnùndoho ma.

23 'Quìvì yucán màsà cúníndísâ-nsiá yuhù nèhivì cachì xì-nsiá: "Cundehè-nsiá, yohó iá ana nduú Cristu", te ò nú cachì-nè: "Cundehè-nsiá, yucán iá-yà".

24 Vàchi icúmí quixi cuàhà tètñùhù, te iin iin-tè cachì-te ñà-divi Cristu nduú-te. Te tiempu-mà quixi stná cuàhà ana dananí uun cáhàn cuenta xi Dios. Ndè quida stná-te cuàhà milagru fuerte ñà-ndulocó nèhivì, áma ñihì-te dandahví-te nèhivì nì nacàxin-ya cahan-té; doco mà cúí.

25 Cunaha-nsiá, sàni cachitñùhi xì-nsiá nsidaa ñà-nduá icúmí cuu.

26 Ñàyücànduá, nú cachì nèhivì xì-nsiá: "Yucán iá-yà yucù", màsà cùhùn-nsiá yucán. Te ò nú ni cachì stnâ-nè: "Ini vehe yohó iá-yà", màsà cúníndísâ-nsiá.

27 Vàchi na ian tása, te xiní nèhivì natnùù fuerte ndè iin ladu ansivi xi ndé' inga laduá, ducán icúmí (natùì vate) stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví quìvì naxicocuñ.

28 (Doco nèhivì malu, ducán icúmí cuu xi-né nahi dichu cachì:) "Ndé indúhu ñà-nduá nì xihì, yucán icúmí nataca stná longo".

Nansa icúmí coo quìvì naxicocuñ Jesús

29 'Nú sàni yàha tiempu tnùndoho ma, dandu mà cúnchí gá ni orá ni yoo. Te sìnsivì itándiaa ansivi, icúmí-sí còyo nihni-sì nùù ñuhiví. Te sìtnùù nahnú, icúmí stnâ-si ndacùchí ndee-sí.

30 Dandu después icúmí natùì seña ansivi (ñà-cundaà ini-nsiá sà-iá naxicocuñ) yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví. Dandu nèhivì nsidaa ñuu, icúmí-né cuacu-ne na cundehè-né mànuì mahì vècò xì poder cahnú xí, te ndiaha gá coo inicutu ndé mànuì.

31 Dandu icúmí sivi stná corneta, te techuín ángel xi cùhùn-nè inicutu ñuhiví ñà-danátácá-nè ana nduú nèhivì sàni nacàxin, mate lugar chicá xica ñuhiví nì cùndóó-né.

32 'Vichi cuàhìn nacani iin ejemplu sàhà nù-higu sàhà-ñà cundaà ini-nsiá. Nú sàni ndunsidi-nú, te nì quesaha naná ditù yuté-nu, dandu ñà-yucàn cùndàà ini-ndà sà-ítuú tiempu ihni.

33 Te divi ducání stná xì ñà-nduá icúmí cuu; quìvì cuni-nsiá cuú ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá, dandu vètuni cundaà stná inì-nsiá ñà-sà-ítuú tiempu naxicocuñ nduá; sà-ítuú nihni.

34 Cunaha-nsiá, mà sàà cui nsihì nèhivì itiácú vichi dècuèndè cachì sàni cuu ndisa nsidaa ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá.

35 Cunaha-nsiá, icúmí sàà ansivi xi ñuhiví ndañuhá, doco palabra nì cachi yùhù, còó, mà nunca sàà ndañuhá.

36-37 'Doco ni quìvì, te ni hora naxicocuñ, ni-iin nèhivì có-ínáhá-nè. Ni ángel ndoó ansivi, có-ínáhá stnâ-nè; ni yùhù ana nduú Dèhemanì Dios, có-ínáhá stnâ, cuisì Yuamáni' Dios ináhá. Vàchi nacua nì cuu tiempu xi Noé, ducán icúmí cuu stná

na sàà meru quivì naxicocuïn yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

³⁸ Vàchi na táñâha ga cuun dâvì dàhvi ñuhivì, dandu (ndoó cuéyàà nèhivì ñuhivì), xixí-né, xihí-né, nándàhà-né; te ducán nìsa quida-ne dècuèndè nì sàà quivì nì quihvi Noé ini barcu cahnú.

³⁹ Te ni cóni sàà mànihì tnùnì ini nèhivì mà dècuèndè nì quixi dâvì, te nì càhà nsihi-ne. Te divi ducán icúmí coo stná tiempu naxicocuïn yùhù.

⁴⁰ Ndé ndoó ùi nèhivì nùù itú, icúmí iin-ne cuxio-ne, te iin-ne ndòo.

⁴¹ Te ndé ndoó ùi nècuàchì ñahà cutnâhâ nchicó, iin-ne cuxio, te inga-nè ndòo.

⁴² Ñâyùcàndùá, cundoo tùha-nsia, vâchi có-ìnâhá-nsiâ índù quivì icúmí naxicocuïn yùhù ana nduú Stoho-nsià Señor.

⁴³ Doco nsinuu inì-nsia nansa quidá iin stoho vehe: nú sàni xinitnùhu-ne índù hora quixi tècuìhnà ñuú, dandu cundiatu tùha-ne; mà cuáha-ne quihvi-tè nì cùí.

⁴⁴ Ñâyùcàndùá, stná mii-nsiá, nicanicuahàn cundoo tùha-nsia, vâchi iin quivì có-nìhnú ini-nsià, divi quivì jaèn icúmí naxicocuïn.

Ejemplu sàhà peón xíndiaa xì vehe lamú cuàhàn xicà

⁴⁵ '¿Ana tuxí inì-nsia nduú nahi peón nùù ejemplu yohó? Nì ìa iin peón tùha quida vii; nicanicuahàn quidá sahnú-te. Ñâyùcàndùá, nì nìhì-té chuun nùù lamú xi-tè ñà-dandacú-te nùù peón dava ga, te dasàn stná-te ñà-cutiacu nsidaa gá peón mà quivì xiñuhá. Dandu cuàhàn xicà lamú mà.

⁴⁶ Pues nansicáhàn peón dandacu-ma nú iin-ni ni quidá víi-té dècuèndè nsiaa lamú xi-tè.

⁴⁷ Vâchi cunaha-nsiá, icúmí nècuàchì mà cuàha-nète chuun chicá ndiaá ñà-dandacú-te sàhà nsidanicuú ñà-cuicà-né.

⁴⁸ Doco nú peón malu nduú-te, dandu quesaha-té nacání chicuèhè inì-te, te cachì-te: “Còó, cucueè-va lamú xi, dandu nsiaa-nè”.

⁴⁹ Dandu quesaha-té cahnì cuì-te peón dava ga mà, te cuisì-ní ñà-cuxi-tè, coho-tè, xini-tè cunì-te.

⁵⁰ Pues nú ducán ni quidá-te, dandu iin quivì có-nìhnú inì-te nsiaa lamú.

⁵¹ Dandu nìhì-té iin castigu cahnú sàstnùhù, te sàhámà cuacu ndee-té, te càna fuerte nùhu-tè, vâchi ducán icúmí ndoho nsidaa nèhivì dananí úún vâha inì-xi.

25

Ejemplu sàhà ùxin ñahà cuàchì nduú nahi madrina

1 'Ducán iá ley xi ñuhíví ìì xí Dios na ian nì cuu xi ùxìn ñahà cuàchì cuàhàn ndé cundiatuà quesaa noviu (xì novia), te iin iàn nihá lámpara xi-ñà.

2-4 Ùhùn-ña, listu-ña, nihí-ña sìquì ndutè xìxìn cuàhàn xì lámpara. Doco inga ùhùn-ña, cóni nácánì inìa, ñàyùcàndüá còò ndúte xìxìn nìsá nihí-ña cùhùn.

5 Daaní, sàhà-ñá nì cuee guá ana nándàhà, ñàyùcàndüá nì tnii vahná nsì-ùxìn-ña nì quìdia.

6 Te nahi dava ñùu, dandu nì tiacu ndáhì iin nèhivì, cachí-nè: "¡Cunaha-nsiá, sàmàndixi noviu! ¡Naha-nsià casàhú-nsià xì-né!"

7 Ñàyùcàndüá, nì ndacuìta nsidaa ñahà cuàchì mà nì nacuicùn-ñá lámpara xi-ñà.

8 Dandu ñahà cuàchì mà-túha nacani inì-xi, nì cachà xi ñahà cuàchì listu mà: "Taxi toó sacu-nsià chii ndutè xìxìn xi-nsia nùù-nsí, vachi meru cuàhàn ndàhvà lámpara xi-nsi".

9 Doco nì cachi compañeru-ña ma: "Còò, vachi vihini mà sàà-té sàhà nsidaa-nda; chicá vaha cuahán-nsià cuiin-nsiàte ndé cùyahvi-tè, dandu cucumi-nsiàte".

10 (Ñàyùcàndüá, cuàhàn-ña cuiin-ña.) Te na sàni yàha-ña cuàhàn-ña, dandu nì nsiaa noviu, te nì cayàha nècuàchì ndiatu-ma ndé iá vicò, te nì nandiadi yehè.

11 Daaní, después nì nsiaa tu ùhùn ñahà cuàchì nì sàhàn mà, te nì càhàn-ña yehè, cachí-ña: "¡Señor! ¡Señor! ¡Nacuna sacù-ní yehè!"

12 Doco nì naxiconihí nècuàchì nduú noviu mà, cachí-nè: "Yùhù, de plano, có-ínáhí ana nduú-nsiá".

13 (Ducán nì cuu xi ñahà cuàchì mà. Ñàyùcàndüá cachí stnái xì mii-nsiá:) nì cúníhnú vaha ini-nsià, vachi có-ínáhá-nsiá índù quìvì, te nì índù hora naxicocuñn yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhíví.

Ejemplu sàhà lamú nì dasàn tòó xì dìhùn nùù peón-xi, áma nihí-té nsida cuahà-téâ

14 'Ducán iá stná ley xi ñuhíví ìì xí Dios nacua nì quida iin lamú na cuàhàn-nè quee-ne cùhùn-nè inga ñuu; nì cana-ne nsidaa peón xi-ne, te nì dasàn tòó-né ñà-cuicà-né nùù-té.

15 Iin-tè nì nihì ùhùn mil dìhùn plata; ingà-te nì nihì ùi mil, te inga stná-te nì nihì iin mil-ni, según nansa tiacu ini iin iin-tè, ducán nì nihì-té. Dandu nì quihin lamú mà ichì cuàhàn-nè.

16 'Daaní, peón nì nihì ùhùn mil mà, nì quesaha-té nì quida-tè negociu xì dìhùn mà, te nì nihì-té nì nandua inga ùhùn mil.

17 Te ducán nì quida stná peón nì nihì ùi mil, nì sàà nì nàcùnduu stná inga ùi mil.

18 Doco tè-nì nihì iin mil-ni, nì sate-tè tìxi ñuhù, te nì sùxin-téâ.

19 Daaní, na sání yàha caní tiempu, dandu nì nsiaa lamú mà, te nì natnii-ne cuenta ñà-cundaà ini-nè nansa nì quida iin iin peón xi-ne.

20 Te nì tnàtuu peón nì nihì ùhùn mil, nì nacuaàha-tènéa xì stná inga ùhùn mil, te nì cachì-te: “Señor, ùhùn mil nì naco-ní nùí, te vichi yohó iá gà stná inga ùhùn mil nì quide ganar”.

21 Ñàyùcànduá, nì cachi lamú mà xì peón mà: “Vàtùni nì quida-ní. Peón vaha nduu-ní. Sàni quida vii-ní mate chuun cuatilúhá nì sandua. Ñàyùcànduá, icúmí cuàhi mii-ní ñà-dandacu-ní nùu cuàhà chuun nahnú. Yàha-ní yohó, cundoo-nda cudì ini-ndà”.

22 Daaní, nì tnàtuu peón nì nihì ù mil, te nì nacuaàha-tènéa xì stná inga ù mil, te nì cachì-te: “Señor, ù mil nì naco-ní nùí, doco cunaha-ní, yohó iá gà stná inga ù mil nì quide ganar”.

23 Dandu nì cachi lamú mà: “Vàtùni nì quida stná mii-ní. Peón vaha nduú stná-ní. Sàni quida vii-ní mate chuun cuatilúhá nì sandua. Ñàyùcànduá, icúmí cuàhi mii-ní ñà-dandacu-ní nùu cuàhà chuun nahnú. Yàha-ní yohó, cundoo-nda cudì ini-ndà”.

24 Dandu nì tnàtuu stná peón nì nihì iin mil-ni ma, te nì cachì-te xi lamú mà: “Yùhù ináhí mii-ní ñà-dana gà-ní; mà úhi quihin-ní cosecha ndé có-xitù-ní, te mà úhi quindiaà-ní iñàha mate cóni quidà-nià.

25 Ñàyùcànduá, nì yùhî, te nì sùxin dihùn xí-ní tìxi ñuhù. Yohó iá; naquihin-nià”.

26 Dandu nì cachi lamú mà xì-té: “;Peón malu nduu-yó! ;Dusan-yó! Nú sà-ináhú ñà-quindíai cosecha ndé có-xitúí, te xidándíai iñàha ndé cô-quidáchúîn,

27 pues, nú ducán, dandu ndiá ìcò cuàhu nècuàchì bancu dihùn xí, dandu quivì nsiaì vātùni nihì stnàì dìquía nì cùí”, nì cachi lamú mà.

28 Dandu (nì càhàn stná-nè) xì peón itá yucán, cachì-nè: “Quindiaa-nsià mil dihùn jaàn nùu tè-yòhó, te cuàha-nsia nècuàchì sà-ìcúmí ùxìn mil.

29 Vachi nècuàchì sà-ìcúmí algu vichi, icúmí-nè nihì gá-nè más, dandu vihi gá cucumi-né; doco ana có-ìcúmí vichi, icúmí cuxio nsihi nsidaa iyuhu gá ñà-ìcúmí-nè.

30 Cunaha-nsiá, còò chuun peón yohó. Ñàyùcànduá, dandi-achi-nsiáte fuera ndé iín tnúú ndúchí, te yucán icúmí-tè cuacu ndee-té, te càna fuerte stná ñuhu-tè”.

Nansa coo juicio xi nsidaa ñuu ñuhiví

31 Ndiaha gá coo quivì naxicocuîn yùhù ana nduú Tnaha Nèhiví Ñuhiví. Quivì naxicocuîn icúmí cutnahá stnàì xì nsidaa ángel ì xí quixi. Dandu nàcòì nùu silla ndiaha xí (ndé cùsáhnui),

³² te (cani) nèhivì nsidanicuú ñuu ñà-nataca-nè nùí. Dandu icúmí tavà cuáin nèhivì (vâha nuù nèhivì malu) na quidá pastor na nâcâxin-ne quisi xí-né, iladu ndoó riì, te inga ladu ndoó simbee.

³³ Ladu cuahí icúmí màcuíta (nèhivì vâha na ian nduú-né) riì, te ladu itnî icúmí màcuíta (nèhivì malu na ian nduú-né) simbee.

³⁴ Dandu (yùhù) ana cusáhnû, icúmí cachì xì nèhivì ladu cuahí: “Naha-nsiâ, cundoo-nsia ñuhivì ì xì Yuamáni’, vâchi dècuèndè tiempu nì cuyucun ñuhivì sâni chitnùnì ini-yâ cundiatú anima-nsiâ ducán.

³⁵ Vâchi na ní xihì gûé doco, nì dâcùxí-nsiâ yùhù; te na ní xihì stnâi tècuí, nì dâcútâhvi-nsiâ yùhù chii-té. Daaní, na ní xicanuu ndahví stnâi, dandu nì dâyâha-nsia yùhù vehe-nsia.

³⁶ Còò dúhnùí, doco nì taxi-nsia ñà-nì sâcùndixi. Nì cuhi stnâi, te nì nâcòtò-nsiâ yùhù. Te na ní sandiadi vehecâa, nì sâa stnâ-nsiâ visita yucán”.

³⁷ Dandu nsidaa nèhivì vâha yucán, icúmí-né cachì-né xì: “Stoho-nsi Señor, (cónì cùndââ ini-nsi nì chindee-nsi mii-ní ducán). ¿Índù nì xini-nsi mii-ní ñà-xihì-ní doco, te nì dâcùxí-nsi mii-ní, te ò xihì-ní tècuí, te nì taxi-nsi tècuí nì xihì-ní?

³⁸ ¿Índù nì xini-nsi xicánúú ndahví-nî, te nì dâyâha-nsi mii-ní vehe? Ni-iin xichi cónì xini-nsi ñà-còò dúhnù-ní, te nì sâha-nsi mii-ní ñà-nì sâcùndixi-ní.

³⁹ Nì có-ínáhâ stnâ-nsi nì cuhì-ní, ò ní sandiadi-ní, te nì sâa-nsi visita ndé iá-ní”.

⁴⁰ Dandu yùhù ana cusáhnû, icúmí cachì xì nècuàchimâ: “Cunaha-nsiâ, nahi ñani xinduu nèhivì itá yohó. Ñâyùcànduâ na cada nì quida-nsia favor sâhâ iin-ne, mate nduú-né iin ana chicá cahíchì ini nèhivì, doco davani queámâ na ian nì quida stnâ-nsiâ favor xì yùhù”.

⁴¹ ‘Daaní icúmí càhàn stnâi xì nèhivì itá ladu itnî, te cachì xì-né: “¿Cuxio-nsia nùí! Còò cá nansa càcu-nsia. Cuahán-nsiâ ndé iá ñuhu xixìn nicanicuahàn, divi lugar nì quidayucun Dios ñà-coo ñà-malu xì nsidaa ángel (malu) xi-sì.

⁴² Vâchi yùhù, na ní xihì doco, nì xidahan-nsiâ ñà-cuxi. Nì xihì stnâi tècuí, te ni-iyuhu-té cónì sâha-nsia yùhù cohi.

⁴³ Xicánúú ndahví stnâi, doco cónì dâyâha-nsia yùhù vehe-nsia; còò dúhnùí, doco còò ni-iin sícoto nì sâha-nsia yùhù. Nì cuhi vâhi, te nì sandiadi stnâi, doco cónì sâa-nsiâ nâcòtò-nsia yùhù”.

⁴⁴ Dandu nèhivì mà, icúmí-né cachì-né xì: “Señor, mà nunca nì xini-nsi mii-ní na xihì-ní doco, ò xihì-ní tècuí, ò xicánúú ndahví-nî, ò còò sícoto vâha xi-ní, ò cùhí-nî, ò ndiâdí-nî. ¿Índù nì xini-ní nsiùhù nì xidahan-nsi nsidaámâ nuù-ní?”

45 Dandu yùhù, icúmí cachì xì-né: “Cunaha-nsiá, ñà-cónì chíndéé-nsiá nèhivì ndahví yohó, ñàyùcàndùá davani queámà na ian sàni cahíchì stná inì-nsia yùhù”. (Ñà-jaàn nduá icúmí cachì xì nècuàchì malu mà.)

46 Ñàyùcàndùá icúmí nsidaa-né yàha-ne ndé ndoho-ne nicanicuahàn. Doco nèhivì vàha, còó. Vida ndiaha nicanicuahàn icúmí-nê nihítáhvi-né —nì cachi Jesús.

26

Nansa nì ndatnuhu tnahá nèhivì, nandúcú-nê nansa tnii-ne Jesús

1 Daaní, nì nsihi nì nacani Jesús nsidaa ñà-jaàn xì nècuàchì dacuahá-yá, dandu nì cachi-yà xì-né:

2 —Sà-ínahá-nsiá ñà-tìxi ùi quìvì icúmí nacava vicò pascua, dandu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhívì, icúmí yàhi ndahà nèhivì, te cahni-né yùhù nchìca cruz.

3 Daaní, nì nataca dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì sahnú dandacú ñuu yucán, nì sàà nsidaa-né patiu vehe cahnú dùtù chicá cusáhnú nani Caifás.

4 Te nì ndatnuhu tnahá-né nansa tnii dèhé-nè Jesús, te cahni-néyà.

5 Te nì cachi stná-nè:

—Chicá vàha màdi mahì vicò tnii-nda nècuàchìmà, vàchi nú ducán, dandu vihini nacuidà nèhivì.

Nansa nì sòdò iin nècuàchì ñahà ndutè tnàmì itnu dìni Jesús

6 Iá-yà vehe iin nècuàchì ñuu Betania nani Simón. Nècuàchìmà nduú iin nèhivì nì sandoho cuèhè lepra antes.

7 Te yucán nì sàà stná iin nècuàchì ñahà, nihí-né iin quidi iá dùcùn-xí. Yùù nì cuyucàn, te ñuhú ndutè tnàmì ndiaá sàstnùhù. Te divi ndutè mà nì sòdò-nè itnu dìni Jesús na iá-yà xixí-yá.

8 Doco na ní xini nècuàchì dacuahá-yá, nì cuduchi ini-nè, cachí-nè (iin-ne xì inga-nè):

—¿Índù chuun nì sate uun-ne ndutè jaàn?

9 Chicá vàha dicò-néte ni cuí, dandu tui cuahà dìhùn dasàn-ndà nùù nècuàchì ndahví.

10 Doco Jesús, inahá-yâ nansa cachí-nè, ñàyùcàndùá nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun cánahá-nsiá xì nècuàchì jaàn? Vàchi iin ñà-vàha nduá quidá-né xí.

11 Vàchi nècuàchì ndahví, nicanicuahàn ndoó-né xì-nsiá; doco yùhù, còó, sacù-nì quìvì ié xì-nsiá.

12 Cunaha-nsiá, ñà-nì sòdò nècuàchì yohó ndutè tnàmì dìni, divi sàhà-ñá cutatna cuerpu yùhù na ndúxan nduá.

13 Te ñà-ndáa nduá yohó cachítnùhi xì-nsiá: nsidanicuú ñuu ndé icúmí sàà razón ndiaha xí Dios inicutu ñuhiví, yucán icúmí sàà stná palabra sàhà ñà-vàha nì quida nècuàchì ñahà yohó, te ducán mà nunca sàà nèhivì ñuhiví nandòdó-né nècuàchìmà.

Nansa nì saquin Judas compromisu cahin-nè Jesús nùu nècuàchì xídandacú

14 Nùu ùxìn ùì compañeru Jesús, iin-ne nani Judas Iscariote. Pues divi nècuàchìmà nì sàhàn nùu dùtù xícusahnú,

15 te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—¿Nadaa cuàha-nsia yùhù, te quide Jesús entregar nùu-nsiá? Dandu nì sàha dùtù mà-né òcò ùxìn dìhùn plata.

16 Ñàyùcàndùá, dècuèndè quivì yucán nì quesaha Judas mà nandúcú-né índù tiempu chicá mà úhì dayáha-ne Jesús nùu ndahà nècuàchìmà.

Nansa nì cutnahá Jesús xì compañeru-yà nì xixi-ya Cena ìì

17 Daaní, nì sàà tu quivì primeru xì vicò xixí-né pan có-ndùtáchí. Te nì tnàtuu nèhivì dacuahá-yá nùu-yá, cachí-nè:

—¿Índù divi cuní-nì cùhùn-nsì quidayucun-nsì ñà-cuxi-nda comida vicò pascua?

18 Te nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià ini ñuu ndè vehe iin tal nèhivì, te cachi-nsià xì-né ñà-càchí maestru sà-ìtúú meru quivì xí-yá, ñàyùcàndùá vehe mii-ní icúmí-yá chivàha-ya vicò pascua, mii-yá xì nsidaa nècuàchì dacuahá-yá. Ducán cachi-nsià xì-né —nì cachi Jesús.

19 Ñàyùcàndùá, ducán nì quida nècuàchì dacuahá-yá nacua nì sàcùnaha-né nùu-yá, nì nsidayucun-nè comida pascua.

20-21 Daaní, na ní cuaà, dandu (nì sàà stná) mii-yá yucán, te nì sàcòo-ya nùu mesa xì nsì-ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá. Te na iá-yà xixí-yá, dandu nì cachi-yà (xì-né):

—Cunaha-nsiá, iá iin-nsia cuàhàn cahin xí.

22 Dandu nsidaa nècuàchìmà, nì nàcùndoo-ne tnùnsí ini, te nì cachi iin iin-ne xì-yá:

—¿A víhíní yùhù, Señor mío?

23 Te nì cachi-yà xì-né:

—Iin mii-nsiá nècuàchì iin-ni xixi-xi-nda nùu còhò yohó nduú ana icúmí cahin xí.

24 Vàchi ñà-ndáa ndùá, icúmí cuu ndisa ñà-ndùá nì cachitnùhu nùu tutu ìì ñà-icúmí cui yùhù ana nduú Tnahá Nèhivì Ñuhiví. Doco tiàa cuàhàn cahin xí, ¡ndahví-nè! Chicá vaha màsà túinuù-né ñuhivì nì cùì —nì cachi-yà.

25 Dandu nì càhàn Judas, divi tiàa cuàhàn quida xi-yá entregar, te nì cachi-nè:

—Maestro, ¿a víhíní yùhù nduí?

Te nì cachi-yà xì-né:

—Ducán nduá nacua nì cachì-ní.

26 Na meru xixí nsidaa-né, nì tñii-ya iin pan, te nì naquimanì-yá Dios sàhà-ñá. Dandu nì dàcuàchì-yáñà, te nì dasàn-yá nùù nècuàchì dacuahá-yá yucán, te nì cachi-yà:

—Cuxi-nsia, vèchi pan yohó, nahi iquicúñú yùhù nduá.

27 Dandu nì tñii stná-yà pocillu, nì naquimanì-yá Dios sàhà-ñá, te nì sàha-yanè, cachi-yà:

—Nsidaa-nsiá coho-nsia chichii ndutè yòhó.

28 Vèchi nahi nùù míí nduú-te. Te cunaha-nsiá, sàhà nì' icúmí nacoì iin ichì sàà cunchicùn nèhivì, vèchi nú sàni xitià nùù, dandu sàhájàn icúmí ndutu cuàchi cuàhà-né.

29 Te vichi, mà cóhó guè ndutè sì-uva yohó ndè cachi sàà coho saa-tùì-te xi-nsiá quivì cusahnú Yuamáni' inicutu ñuhivì yohó.

Nansa nì cachi Jesús sà-ínáhá-yà icúmí Pedro nacuaà-néyà

30 Daaní, na ní nsihi nì xito nsidaa-né iin alabanza, dandu nì quee-ne cuàhàn-nè xì-yá ndè yucù Olivo.

31 Te nì cachi-yà xì-né:

—Ñuú vichi, icúmí nsidaa-nsiá nacoò nihni-nsia yùhù; vèchi ducán cachi nùù tutu ì: “Cuàhìn dacúxióé pastor, dandu cuitià nihni rii”, cachá.

32 Doco nú sàni natiacui, dandu icúmí codònuì nùù-nsiá nùhù ndè ladu Galilea.

33 Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Mate ni sàà nsidaa nèhivì nacoò nihni-ne mii-ní, doco yùhù, còó, mà nunca.

34 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-ní, divi ñuú vichi icúmí-nì nacuaà-ní yùhù. Tàñáha ga coto lehe sinduhá, te sàni nacuaà-ní yùhù ùni xichi.

35 Doco nì cachi-nè xì-yá:

—Còó, mate ni cahní-nèndó, doco mà nunca sàni nacuaì mii-ní —nì cachi-nè. Te divi ducání nì cachi gà stná nsidaa nècuàchì dacuahá-yá.

Nansa nì sàà Jesús huerta nani Getsemaní, te nì xicàn tàhvì-yá nùù Yuamáni-yá

36 Dandu nì sàà-yà xì-né ndè iin xaan nani Getsemaní. Te nì cachi-yà xì-né:

—Yohó ndòo-nsia, vèchi yùhù cuahìn chicá nùù-xí càcàn tàhvì nùù Dios.

37 Dandu nì saca-ya Pedro xì ùi ñàní dèhe Zebedeo, cuàhàn-yà xì-né. Te nì nàcòo cuahà-yá tñunsí ini; nì que-saha-yá yáha ga nacání cuáhà ini-yà.

38 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Yáha ga ié tñunsí ini, na ian cuniá cahni dáhuán yùhù. Ñàyúcànduá, yohó ni ndóo-nsia, te cunchito tùha-nsia.

39 Dandu cuàhàn-yà chicá nùù-xí, nì sàcùnduhù ndèé-yá, te nì xicàn tàhvì-yá nùù Yuamáni-yá, cachí-yà:

—Yuamáni', xicàn tàhvì nùù-ní, áma dácúxíó-ní (tnùndoho icúmí yàhi), vèchi nahi (ñà-úà ñuhú iin) taza nduá nùí. Doco màdì ñà-nduá cuní yùhù nì cúnduá; còò, ñà-nduá cuní mii-ní.

40 Dandu nì naxicocuñn-yà vèxi-ya ndé nì ndòò nècuàchì dacuahá-yá, te nì xini-yà sàquídi-nè. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì Pedro:

—¿Áma cúí cunchito stná-nsià xì yùhù siquiera iin hora-ni?

41 Cundoo tùha-nsia, te càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhá màsà dándáhvì ñà-malu mii-nsiá, vèchi mate iá voluntad xi-nsia, doco iyuhu gá valor icúmí cuerpu-nsià ñà-quidandee ini-nsia.

42 Daaní, tucu tu cuàhàn-yà càcàn tàhvì-yá nùù Dios, te nì cachi-yà:

—Yuamáni', nú icúmí yàhi tnùndoho fuerte, te mà cúí cuxioa, dandu ducanicoó nacua cuní mii-ní.

43 Dandu vèxi tu-ya (ndé ndoó nècuàchìmà), te nì xini-yà tucu tu quídi-nè, vèchi sádì vàhná-nè.

44 Dandu nì nacoò-yanè inga tu, te cuàhàn-yà ñà-úni, te davani nì xicàn tàhvì-yá (nahi antes).

45 Dandu nì naxicocuñn-yà, te nì cachi-yà xì-né:

—Cùdù cuéyàà-nsià, te quetatu-nsià vichi, vèchi sà-íá. Sàni sàà meru hora xi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, divi hora icúmí yàhi ndahà nèhivì cuáchi.

46 Ndacuìta-nsia, cùhùn-ndà, vèchi sà-ítúú quesaa ana cuàhàn cahin xì.

Nansa nì tnii-tè Jesús, te nì suhni-teyá

47 Daaní, cáhàn ìi-yá xì nècuàchìmà, te nì quesaa Judas, divi tiàa nìsa cutnaha-xi ùxìn iin ga nècuàchì dacuahá-yá, te ndacá stná-nè cuàhà gá tiàa xínihi xi espada xì garroti. Cuenta xi dùtù xícusahnú vèxi-tè, xì cuenta xi stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà.

48 Te sàni ndatnuhu Judas xì nsidaa ana ndacá-némà ñà-coo iin seña ana tnii-tè, divi ana chítú-nè cunduu meru ana tnii cùhùn presu.

49 Ñàyùcànduá, nì tnàtuu Judas ndé iín Jesús, te vichi vichi nì casàhú-nè xì-yá, cachí-nè:

—¡Cuñààváha-ní, maestro!

Te nì chítú-nè nùù-yá.

50 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Amigo, ¿índù chuun nihi-ní vèxi yohó?

Dandu nì tnàtuu tè-dava ga mà nì tnii-tèyá nì ndòò-ya ndahà-té.

51 Dandu iin nèhivì xí-yá, nì tavà-né espada xi-ne nì cani-ne iin tiàa quidáchúùn nùù dùtù cusáhnú, nì sahnde-nè iin tùtnù-té.

52 Doco nì cachi-yà xì-né:

—Nachinacaà-ní espada xi-ní dòá, vàchi nsidaa ana caní xì espada, divi espada icúmí-nê cui stná-nè.

53 ¿A có-cùndáa inì-ní ñà-vàtùni càcàn tàhví nùu Yuamáni', te vichi duha techuún-yá cuáhà mil ángel chindee xí?

54 Doco nú ni cáquìn ducán, dandu mà cúí cuu ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu tutu ì ñà-dúcán icúmí cuu.

55 Daaní, nì cachi stná-yà xì nsidaa nèhivì cuáhà mà:

—A ducán nduú modo tnií-nsiá yùhù, vaxi-nsia nihí-nsiá espada xì garroti na ian tècuìhnà nduí, mate nsiquívì nisa ìe xì-nsiá veheñùhu cahnú dacuahí nèhivì, te cóni tnií-nsiá yùhù.

56 Doco cunaha-nsiá, dohó quidá-nsiá vichi sàhà ñà-nì cuú ndisa ñà-nduá nì tiaa nèhivì xí Dios sàhana —nì cachi-yà.

Dandu nì nacoò nihni nsidaa nècuàchì dacuahá-yá mii-yá, nì xinudèhé-nè.

Ñà-nduá nì cachi Jesús na ní sàà-yà nùu Junta Cahnú

57 Nèhivì nì tnií xi-yá, ndacá-néyà cuàhàn nùu dùtù cusáhnù nani Caifás. Te divi vehe nècuàchì mà sàni nataca stná nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì sahnú xídandacú nùu ñuu mà.

58 Te Pedro, nchícùn xìcà-níné mii-yá cuàhàn-nè. Te nì yàha stná-nè patiu iá vehe dùtù cusáhnúmá, te nì sàcòo stná-nè xì policia ndoó yucán, ndiatú-né cundaà ini-nè índù fin cucumi-yá.

59 Daaní, dùtù xícusahnú, xì nsidaa tè-xídandacú, xì nsidaa stná nècuàchì Junta Cahnú, nì nducu-né ana daquéè cuàchì dìquì-yá sàhà-ñá cui-yá, mate té-tnùhù nduú-te.

60 Doco còò iin ni túi (cunduu testigu nacua cuní-nè), mate cuáhà nèhivì nì càhàn tnùhù dìquì-yá. Doco por fin nì quixi ùi-te,

61 te nì cachì-te:

—Nì cachi Jesús yohó ñà-vàtùni dacaá-né veheñùhu xì Dios, dandu tìxi ùnì quívì naquidavàha saa-néà.

62 Dandu nì ndacuiin dùtù cusáhnù, te nì cachi-nè xì-yá:

—¿Áma náxícónihí-ní ni-ìñàha? ¿Nansa iá ñà-càchí guá nècuàchì yohó sàhà-ní?

63 Doco Jesús, dadí úún nì ndòo-ya. Dandu nì cachi dùtù mà:

—Fuerza icúmí-ní chinaha-ní Dios iá nicanicuaàn, te cachì-ní xì-nsí a dívì Dèhemani-yá nani Cristu nduu-ní, ò á cóó.

64 Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì mà:

—Nacua nì cachì-ní, ducán nduá. Te yùhù cachí stnáì xì-nsiá, icúmí-nsià cuni-nsià yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì na nui quixi mahì vïcò nahnú ansivi, te coi ladu cuahá mii-yá ana cahnú poder xi.

⁶⁵ Dandu dùtù cusáhnú-má, (nì xidà ini-nè), ñàyùcàndùá nì ndata canúú-nè iyuhu sìcoto ndixí-né, te nì cachi-nè xì nèhivì cuáhà mà:

—¡Cuní nècuàchì yohó ndudava-ne xì Dios! ¡Có-xiñùhù gá-ndà ni-iin testigu quixi! Vàchi vichi sàni inini-nsia ñà-quini guá nì càhàn-nè.

⁶⁶ ¿Nansa quida-nda xi-né, cachí mii-nsiá?

Dandu nì cacachi nècuàchì Junta Cahnu-ma:

—Icúmí nècuàchì jaàn cui-nè, vachi iá cuàchi-ne.

⁶⁷ Dandu nì caquesaha nècuàchìmà nì sivi dií-nè nùù-yá, te nì cani-neyà sìcátú, te dava ga-nè, cahmá uun nì cani-ne nùù-yá,

⁶⁸ cachí-nè xì-yá:

—¡Cachi cuáá-ní ana nì cani xi-ní, vachi ádi Cristu (nì quixi ansivi) nduu-ní!

Nansa nì quida Pedro nì nacuaà-né Jesús

⁶⁹ Te Pedro, patiu tùvèhé iá-nè. Te yucán nì tnàtuu iin ñahà chii, cachí-ña xi-né:

—Amádi mii-ní nìsa cutnahá stná-ní xì Jesús de Galilea.

⁷⁰ Doco nì nacuaà-né mii-yá, iníni nsidaa nèhivì yucán, te nì cachi-nè xì ñahà chii mà:

—Có-ínáhí ñà-ndúá cachí-ní.

⁷¹ Dandu cuáhàn-nè quee-ne yehè, doco nì xini inga ñahà chii-né, te nì cachà xi nèhivì dava ga itá yucán:

—Nècuàchì jaàn nìsa cutnahá stná xì Jesús de Nazaret.

⁷² Dandu tucutu nì nacuaà-néyà, nì chinaha-né Dios ñà-tàcùnì-nè Jesús, cachí-nè.

⁷³ Daaní, inga ratu gà nì tnàtuu stná iin ùì nèhivì itá yatni yucán, te nì cachi-nè xì Pedro:

—Ndisa, iin compañeru Jesús nduu-ní, vachi sàhà modo càhàn-ní, ducán cundáa ini-nsi.

⁷⁴ Dandu nì cachi Pedro xì-né:

—Yùhù chináhí Dios, có-ínáhí nècuàchìmà. Te nú tètñùhù ndúi, ni daquixí-yá castigu diquí.

Dandu momentu mà nì xito lehe.

⁷⁵ Te ñà-yucán nì nsinuu ini-nè nansa nì cachi-yà xì-né daa ñà-tàñáha ga coto lehe, te sàni nacuaà-néyà ùni xichi. Ñàyùcàndùá, nì quee-ne iladu patiu, iá-nè sacú cuáhà-né.

27

Nansa nì dàyáha-ne Jesús ndahà gobernador Pilatu

¹ Daaní, na ní tùinuù, dandu nì càhàn dùtù xícusahnú xì tè-dàndàcú nùù ñuu mà, nì candatnuhu tnahá-né nansa quida-ne, te cui Jesús.

² Dandu nì nachicuhni-nè ndahà-yá, te cuáhàn-nè xì-yá nùù gobernador Poncio Pilato, te yucán nì ndòo-ya ndahà témà.

Nansa ni xihì Judas

³ Daaní, Judas, divi ana ni cahin xi-yá, ni cundaà ini-nè ñà-ndisa icúmí Jesús cui-yà. Ñàyùcànduá, ni naxicocuñin ini-nè, ni sàhàn-nè ni naxiconihí-né òcò ùxìn dihùn plata nùù dùtù xícusahnú, xi nùù stná nècuàchì sahnú xídandacú, cachí-nè xi nècuàchìmà:

⁴ —Cuàchi nduá ni quide, vàchi còò falta xi nècuàchì ni dáyáhi ndahà-nsiá.

Doco ni naxiconihí nècuàchìmà, cachí-nè:

—Cò-dàndòhájàn nsiùhù; chuun xi mii-ní nduá.

⁵ Ñàyùcànduá, ni ducùn Judas nsidaa dihùn mà pisu veheñùhu, te ni quee-ne ni dàcuáhnâ-nè mii-né xi yohò.

⁶ Daaní, después ni datàcá dùtù mà dihùn mà, te ni cachi-nè: —Cò-sâha ley xi-nda permisú daquéé-nda dihùn yohó alcancía xi Dios, vàchi sàhà ñà-yohó ni xihì iin nèhivì.

⁷ Ñàyùcànduá, ni ndatnuhu tnahá-né (nansa quida-ne xi) dihùn mà, te ni xiin-ne iin ñuhù nani Itu Alfareru ñà-cundua panteón ndé cundùxin nècuàchì inga ñuu.

⁸ Ñàyùcànduá dísáhà-xí ni sàcùnani ñuhù mà Ñuhù Níi, te dècuèndè vichi ducán cachí-nè xán.

⁹ Pues divi ducán ni cuu nsidaámà sàhà ñà-ni cùú ndisa ñà-nduá ni cachitnùhu iin nècuàchì sànahà nani Jeremías, vàchi dohó ni tiaa-ne: “Cutu òcò ùxìn dihùn plata ndiaá-yà, ni cachi nècuàchì raza Israel. Dandu después ni natnii-ne dihùn mà

¹⁰ ni xiin-ne Itu Alfareru, nacula ni cachi Stoho-ndà Señor xì”.

Nansa ni cachi Jesús na iín-yá nùù gobernador Pilatu

¹¹ Pues (hora yucán sàni sàà-yà) nùù gobernador, te iín-yá nùù-té. Dandu ni ndàcàtnùhù-té nùù-yá, cachí-te:

—¿A ndísá rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní, á cóó?

Dandu ni cachi-yà:

—Nacula cachí-ní, divi ducán nduá.

¹² Dandu dùtù xícusahnú, xi nècuàchì xídandacú, ni càhàn tnùhù-né sàhà-yá, doco còò ni-iñàha ni cachí-yà.

¹³ Dandu ni cachi Pilatu xi-yá:

—¿A có-tiàcú-ní ñà-cuàhà guá càhàn tnùhù-né dìquì-ní?

¹⁴ Doco mii-yá, còò ni-iñàha ni nàxícónihí-yá. Ñàyùcànduá, ni ndulocó gobernador mà.

Nansa ni cachi stná Pilatu ñà-icúmí Jesús cui-yà

¹⁵ Cunaha-nsiá, cada nacává vicò pascua mà, tùha Pilatu dañà-té iin tè-ndiadí, ndéni-te ni cui ndiadí ni càcàn nèhivì.

¹⁶ Te quivì yucán ndiadí iin tiàa iá cuàhà fama-xi nani Barrabás.

17 Ñàyùcàndùá, na sání nataca nèhivì cuáhà mà nùù Pilatu, dandu nì xicàn tnùhù-té nùù-né, cachí-te:

—¿Ana cuní-nsià dàñà? ¿A divi Barrabás, te ò Jesús, ana cachí nduú Cristu?

18 Ducán nì cachí-te xi-né, vèchi sà-ìnáhá-tê ñà-cuisì sàhà envidia xi dùtù sàni yàha Jesús ndahà-té.

19 Daaní, iá ì-té nùù silla ndé nsidándáa-te chuun, te nì quesaa iin razón xi ñahàdihí-te, cachí-nè: “Màsà quídá-nì ni-iñàha xi Jesús, vèchi nècuàchi vaha nduú-né. Cunaha-ní, cuáhà gá nì sání ñuú ndùvèhè nì quida nècuàchìma, te nì nacani cuaá inì”, cachí razón mà.

20 Doco dùtù mà xi nècuàchì xidandacú, nì chiyuhù-né nèhivì cuáhà mà ñà-nì càn-nè dàñà Barrabás, te cui Jesús.

21 Ñàyùcàndùá, nì càhàn gobernador xi nsidaa nèhivì mà, cachí-te:

—Nùù ù nècuàchì yohó, ¿ìndù nècuàchì cuní-nsià dàñà?

Dandu nì cachi nèhivì mà:

—¡Divi Barrabás!

22 Dandu nì cachí-te xi-né:

—Pues, nú ducán, dandu ¿nansa quide xi Jesús, divi ana cachí nduú Cristu?

Te nì naxiconihí nsidaa-né, cachí-nè:

—¡Ni cuí-nè nchìca cruz!

23 Dandu cachí gobernador mà:

—¿Índù chuun cui-nè ñà-cò falta xi-ne iá?

Doco chicá ndee ní càna nèhivì cuáhà mà, cachí-nè:

—¡Ni cuí-nè nchìca cruz!

24 Dandu nì xini Pilatu cò ni-iñàha níhìndè-té, cuisì quesáhá nacuídà fuerte nèhivì mà. Ñàyùcàndùá, nì xicàn-te tècuí, te nì ndaha-tè, indéhe nsidaa nèhivì mà, te nì cachí-te xi-né:

—Yùhù, mà cúnsídá cuàchi nú ni cuí nècuàchì yohó, vèchi cò ni-iñàha iníhíca-nè. Chuun xi mii-nsiá nduá.

25 Dandu nì cachi nsidaa nèhivì mà:

—Nsiùhù xi dèhe-nsi ni cúnsídá cuàchi-nsi sàhà nècuàchì jaàn.

26 Dandu nì dàñà Pilatu Barrabás mà nùù nèhivì mà, doco Jesús, còó; nì dandacú-te ñà-nì ñáhnì cuí-yà, te después cùhùn-yà màcùtuu-ya nchìca cruz cui-yà.

Nansa nì sàcùndiaa soldadu Jesús

27 Dandu soldadu xi gobernador mà, nì saca-tèyá cuàhàn-te xi-yá vehechuún. Te nì cana-tè nsidaa compañeru-te ñà-tnàtuu-tè ndé iá-yà.

28 Dandu nì tavà-té sìcoto xi-ya, te nì chindixi-tèyá iin capa cuahá.

29 Te nì cava stná-te iin corona iñù nì chicaà-te dìnì-yá, te nì dàcùnindáha stná-teyá iin nù-iin ndahà cuahá-yà. Dandu nì sàcùita sisi-té nùù-yá, sàcùndiaà-teyá, cachí-te:

—¡Viva! Vàchi ¡rey xi tè-raza Judea nduu-ní (vichi)!

30 Te nì casivi dīi-teyá. Dandu nì dītá-te nù-iin ma ndahá-yá nì cani fuerte-te dìnì-yá.

31 Te na ní nsihi nì sàcùndiaà-teyá ducán, dandu nì tavà-té capa mà, te nì nachindixi-tèyá sìcoto xi mii-yá. Dandu nì saca-tèyá cuahàn-te chituu-tèyá nchìca cruz.

Nansa nì chituu-tè Jesús nchìca cruz

32 Na ní caquee-tè xì-yá nì ndacùhun tnahá-te xi iin tiàa ñuu Cirene nani Simón. Te divi nècuàchì mà nì catnii-tè nì dàcuídá-tené cruz xi-ya cuahàn.

33 Dandu nì casaà-te xi-yá iin xaan nani Gólgota. Quivì jaàn cachí dàhàn yucán, Nùù Iquì Dìnì.

34 Dandu nì cunì-te dacohó-teyá vinu ia dácà tnahá xì ñà-ùà, doco na ní tuiyáá-yañà, cónì cùnì gá-yà coho-yañà.

35 Daaní, nì chituu-tèyá nchìca cruz. Te sìcoto xi-ya, nì dasàn-téâ segùn nansa nì nihì iin iin-tè na ní idàdiquí-te sàhà-ñá. Pues ducán nì quida-tè sàhà ñà-nì cuù ndisa palabra nì cachitnùhu nèhivì xí Dios sàhana na ní cachì-nè: “Nì dasàn-té sìcoto xi entre mii-té, te nì idàdiquí-te sàhà-ñá”.

36 Daaní, nì sàcùndoo soldadu mà ñà-cundiaà-teyá.

37 Te dīquì-xí dìnì cruz xi-ya nì sàcùtuu iin ñà-càchítnùhu índù-ñá dīsàhà-xí dandohó-teyá. Te dohó cachá: “Ana yohó nduú Jesús, rey xi tè-raza Judea”.

38 Cunaha-nsiá, yucán nì sàcùitandiaa stná ùi tècùihná nchìca cruz, iin-tè ladu cuahá-yà, te ingà-te ladu itnì-yà.

39 Te nèhivì yáha yucán, nì canahá stná-nè xì-yá, dacuico dínì-né, cahíchì ini-nèyà, cachì-nè xì-yá:

40 —¡Ndahví-nì! vachi cuahàn-nì dacaá-nì veheñùhu cahnú, te tìxi ùnì quivì nsidavàha saa-niá, cachì-nì. Nú ducán fuerte guá-nì, dandu dacácu-ní mii-ní, nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, te danuu-ní mii-ní nùù cruz jaàn cundehè-nsí —nì cachì-nè.

41 Te divi-ni ducán nì sàcùndiaa stná dùtù xícusahnú, te cutnáhâ stná nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì xídandacú; nsidaa-né nì sàcùndiaa stná-nè, cachì-nè iin-ne xì inga-nè (sàhà-yá):

42 —Nècuàchì jaàn, nìsa dacácu-ne nècuàchì dava ga, doco mà cùì dacácu-ne mii-né. Nú ndisa rey xi nècuàchì raza-ndà Israel nduú-né, dandu nì danuú-né mii-né nùù cruz jaàn cundehè-ndà, dandu cunindisa-ndané.

43 Dios cundéé íní-nè, (cachì-nè): pues nú ducán nduá, dandu nì dacácu-yanè vichi, nú cunì-yà, te nú

ndisa Dèhemanì-yá nduú-né nacua cachí-nè —nì cachi tè-xícusahnu-ma.

⁴⁴ Te dècuèndè stná tècuìhnà itándiaa stná nchìca cruz yucán, nì canàhá stná-te xi-yá.

Nansa nì xihì Jesús nì dānāá-yá sàhà cuàchi-nda

⁴⁵ Daaní, dècuèndè càxíhùì xì ndé` càhùnì nì nàcuìin tnùù inicutu ñuu yucán.

⁴⁶ Te nahi càhùnì nì ndàhì ndee-yá, cachí-yà:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —te dohó cuní cachàmà: ¡Dios mío, Dios mío! ¿A ñá-sàni ndòo nihni nduá yohó?

⁴⁷ Te dava nècuàchì itá yucán, nì tiacu-nè ndáhì-yà ducán, ñàyùcàndùá nì cachi-nè:

—Elías caná-né.

⁴⁸ Ñàyùcàndùá, nì dàyáà iin-tè nì quihin-tè iin ñà-ñàhmá uun nani esponja, te nì chindaxin-téá xì vinu nì xiò, nì chihi-téá òni iin vara yutnú, te nì sàha-tèyá nì sihvi-yá.

⁴⁹ Dandu nì cachi ingà-te:

—Nacoo-nínè, cundiatu-nda, áma quíxí Elías dacácu xi-né.

⁵⁰ Dandu inga xichi nì ndàhì ndee-yá, te nì xihì-yà.

⁵¹ Daaní, yucán ini veheñuhu cahnú nì quedava ìì cortina cahnú sadí nihni cuarto xan; iin-ni nì ndàtà-ñá ndé òni-xí xì ndé` tìxi-xi. Te nì tnàa stná ñuhívì, te nì ndàtà cavà nahnú.

⁵²⁻⁵³ Dècuèndè nì nuna stná cuàhà lugar ndé índùxin nsii. Ñàyùcàndùá na sàni natiacu-yà después, dandu nì natiacu stná cuàhà nècuàchì sàhana nduú nèhivì xí-yá, nì caquee-ne ndé índùxin-ne nì caquihvi-ne ini ñuu ìì (Jerusalén), te nì ndecoyo-ne nùù cuàhà nèhivì ndoó yucán.

⁵⁴ (Cunaha-nsia, frente ndé iin cruz xi Jesús,) yucán iin stná iin capitán xì compañeru-te, xíndiaà-teyá. Te na ní caxinì-te nansa nì cuu ñà-nì tnàa guá, dandu nì yùhí gà-te, cachí-te:

—Ñà-ndáà nduá, Dèhemanì Dios nì sanduu nècuàchì jaàn.

⁵⁵ Daaní, yucán itá xica stná cuàhà nècuàchì ñahà, indéhe-ne: nècuàchì ladu Galilea nduú-né, te cutnàhà-né xí-yá nì quixi ndé ñuu mà ñà-chindee stná-nèyà.

⁵⁶ Iin-ne nduú María Magdalena, te inga-nè nduú María dihi Jacobo xì José, te inga-nè nduú ñahàdihì Zebedeo.

Nansa nì chinacaa José iquicúñú Jesús inì cueva

⁵⁷ Daaní, na ní cuaà quívì yucán, dandu nì sàà stná iin nècuàchì ñuu tii Arimatea nani José. Iin nècuàchì cuicà nduú-né, te nchícùn stná-nè ichì-yá.

⁵⁸ Te divi-ne nì sàhàn nùù Pilatu, nì xicàn-nè cuerpu-yà. Dandu nì cachi Pilatu xì soldadu ñà-nì cuàha-tè nècuàchì mà iquicúñú-yà.

⁵⁹ Ñàyùcàndùá, nì sàhàn José nì naquihin-neyà, te nì chidúcùn-nèyà iin dahmà iá ndoo.

⁶⁰ Te sàhà ñà-làcà nì sate nèhivì xí-né iin cueva nùù cavà, ñàyùcàndüá, divi yucán nì chinacaa-nèyà. Dandu nì dätüí nihni-ne iin cavà cahnú nì sàcündiadi yuhù cueva mà, te cuàhàn-nè.

⁶¹ Doco yucán nì ndòo María Magdalena xì inga María mà, xíndoo-ne frente lugar ndé nì ndùxin-ya.

Nansa nì dàndàcú Pilatu ñà-cuita soldadu cundiaa xì sepultura xi Jesús

⁶² Daaní, nì yàha quivì mà, divi quivì nduú vigilia xi quivì descansu. Dandu meru quivì (descansu) mà nì sàhàn itnii dùtù xì iin ùi stná nècuàchì fariseu, nì tnàtuu-ne nùù Pilatu,

⁶³ nì cachi-nè xì-té:

—Señor gobernador, nsiühù nsinúú ini-nsi nansa nì cachi (Jesús) na xicánúú ñi-né dandahví-nè nèhivì, nì cachi-nè ñà-tìxi ùni quivì icúmí-nè natiacu-nè.

⁶⁴ Ñàyùcàndüá, cuní-nsi dandacu-ní ñà-cundiaa vaha soldadu sepultura dècuèndè nì xínu quivì únì, vàchi nú coó, vihini nataca nèhivì xì nècuàchì mà ñuú, te tavà-nané, dandu después cachi-nè xì nèhivì ñà-sàni natiacu nècuàchì mà nduá. Te nú ducán, dandu cundua iin tnùhu chicá cahnú nùù palabra nìsa cachi nècuàchì mà antes.

⁶⁵ Dandu nì cachi Pilatu xì-né:

—Vàtùni iá cùhùn iin ùi soldadu, nacua xícàn-nsià. Te cuahán stná mii-nsiá nùù sepultura, te chicadi vaha-nsiàña nacua cui quida-nsia.

⁶⁶ Ñàyùcàndüá, nì caquihin nècuàchì mà ichì cuàhàn-nè ndè sepultura, te chicá fuerte nì chicadi-nè lugar mà. Te nì candòo stná itnii soldadu xíndiaa.

28

Nansa nì natiacu Jesús

¹ Daaní, nì yàha quivì descansu mà. Te na sàcuàhàn tùinuù quivì primeru semana, dandu cuàhàn María Magdalena cundehè-né sepultura, te cutnàhâ stná-nè xì inga María mà.

² Datúha nì quesaha tnáa fuerte, vàchi ndè ansivi nì nuu iin ángel xi Stoho-ndà Señor, nì dàcúxió-né cavà cahnú ndiadi yuhù cueva mà, te nì sàcòo-ne dìquiá.

³ Tnúù nihni-ne na ian tása; te cuxín yaa sìcoto xi-ne nahi yùhà.

⁴ Te soldadu ndoó ndiaá yucán, nì cayùhí cuaá-te, te nì quesaha-té quidí fuerte-te, ndè nì xihì nihni-tè.

⁵ Doco nì cachi ángel mà xì nècuàchì ñahà mà:

—Màsà yúhî-nsià. Ináhî nandúcu-nsiá Jesús, divi ana nì xihì nchìca cruz.

⁶ Doco cunaha-nsiá, còò cá-yà yohó; sàni natiacu-yà nacua nì cachitnùhu-ya antes. Naha-nsiá cundehè-nsiá lugar ndé nì sanduhù-yá.

⁷ Te cuahán-nsiá vichi duha ndé ndoó nècuàchì dacuahá-yá, te cachitnùhu-nsiá xì-né ñà-sàni natiacu-yà, te icúmí-yá codònùù-yá nùù-nsiá nùhù-yà ndé ladu Galilea. Yucán icúmí-nsiá cuni-nsiáyà. Pues vichi sàni cachitnùhi xì-nsiá —nì cachi ángel.

⁸ Dandu yàchì nì caquee nsihi nècuàchì ñahà mà cueva mà, te nì dáyàà-nè cuahàn-nè cachitnùhu-ne xì nècuàchì dacuahá-yá: chii yúhì-nè, te chii cudî stná ini-nè.

⁹ Doco ichì ndé cuahàn-nè yucán nì ndacùhun stnahá-né xì-yá, te nì casàhù-yà xì-né. Ñàyùcàndüá nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá, te nì tnii-ne sàhà-yá nì cahvi-néyà.

¹⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màsà yúhì-nsiá. Cuahán-nsiá ndé ndoó nèhivì xínduu nahi ñani, te cachi-nsiá xì-né ñà-nì nùhù-nè ndé ladu Galilea, vàchi yucán icúmí-nè cuni-nè yùhù.

Nansa nì dándàcú dùtù nùù soldadu nì sandiaa sepultura

¹¹ Daaní, na sámànùhù nècuàchì ñahà mà, dandu nì caquee stná dava soldadu nì sandiaa yucán, mànuhù stná-te ñuu Jerusalén. Te nì nacani-tè xì dùtù xícusahnú nansa nì cuu.

¹² Ñàyùcàndüá, nì nataca dùtù mà xì nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà, te nì ndatnuhu tnahá-né nansa quida-ne. Dandu nì sàha-ne soldadu mà vihi dihùn,

¹³ te nì cachi-nè xì-té:

—Dohó cachi-nsiá xì nèhivì: na hora quídi naà-nsiá ñuu, dandu nì casaà nècuàchì dacuahá Jesús, nì xidacuihna-né cuerpu nsì ma, cachi-nsiá.

¹⁴ Te nú nì cunítñùhu gobernador sàhà chuun yohó, dandu càhàn-nsì sàhà-nsiá nùù-té, te còò ni-ìñàha cuu xi-nsiá —nì cachi-nè.

¹⁵ Ñàyùcàndüá, nì catnii soldadu mà dihùn mà, te nì cachi-te xi nèhivì nacua nì sàcùnaha-té. Te divì sàhà ñà-jaàn nduá ducán xicá cuentu mà nùù nèhivì raza Judea dècuèndè quivì vichi.

Ñà-ndüá nì dándàcú Jesús nùù nèhivì xí-yá ñà-quida-ne na sámànùhù-yá

¹⁶ Daaní, nì quihin nsì-úxin iin nècuàchì dacuahá-yá ichì cuahàn-nè ndé iin xaan nì cachi-yà xì-né, divì nduú iin yucú iá ladu Galilea.

¹⁷ Te na ní xini-nè mii-yá nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá, te nì cahvi-néyà. Doco dava-ne, ndoó-né xì duda.

¹⁸ Dandu chicá nì cuyatni-ya, te nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù nì nìhìtáhvì dandacuí sàhà nsidanicuú iñàha iá ñuhìví xì ansivi.

¹⁹ Ñàyùcàndùá, cuahán-nsià inicutu ñùhìví, te dacuahá-nsiá nèhivì nansa iá ichì váha, te quida ì stná-nsiànè, ndacùcahan-nsiá Yuamánì, xì stná yùhù ana nduú Dèhemanì-yá, xì stná Espíritu ì xí-yá.

²⁰ Te chinaha stná-nsiànè nansa quida-ne chivàha-ne nsidanicuú ñà-ndùá sàni dàndacuí nù-nsiá. Te cunaha-nsiá, nicanicuahàn icúmí cutnahí xì-nsiá ndè cachi nsihi ñuhìví.

Yohó nì nsihi historia.

Ñà-nduá Nì Tiaa San Marcos sàhà Jesucristu

¹ Ñà-yòhó nduá quesáhá nacání razón ndiaha xí Dios sàhà Dèhemani-yá Jesucristu.

² Sàhaha nìsa cahàn Isaías cuenta xi Dios. Te nì tiaa stná-nè (palabra yohó nì cachi-yà):

Cunaha-ní, cuàhìn techuín iin tiàa, te dihna-ne yàha-ne càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón xi, te ducán (nsida vii-né anima-nè), na ian nduviì iin ichì, dandu después yàha stná mii-ní (Cristu).

³ Tiacú cáhàn fuerte ana cáhàn sàhù yucù, te (cachí-nè xì nèhivì ñà-nsida vii-né anima-nè) na ian nduví ichì ndé yàha Stoho-ndà Señor, nandua ichì ndàà ndé quixi-ya. (Ducán cachí tutu mà.)

⁴ Ñàyùcànduá, nì quixi nècuàchìmà. Juan Bautista nani-né, te yucù nì càhàn-nè sàhù xì nèhivì, nì cachitnùhu-ne nansa xiñuhu quida-ne ñà-naxicocuín ini-nè sàhà-ñá cuicahnú ini Dios sàhà cuàchi-ne, dandu cuhì-né.

⁵ Ñàyùcànduá cuàhà nèhivì ñuu Jerusalén xì nsidaa gá stná nèhivì ladu Judea, nì casaà-nè nùu Juan mà, nì dátúi-ne cuàchi-ne nùu Dios, te nì cuhì stná-nè nùu yùte Jordán nì quida nècuàchìmà.

⁶ Dòò idi sì-camellu nì sandixi nècuàchìmà. Te iin quisi nduú siuhma tixi-ne. Te sica xi ndudi ñùñù yucù nduá nìsa itiacu-nè.

⁷ Te nì càhàn-nè xì nèhivì, cachí-nè:

—Nú sàni yàha yùhù, dandu vaxi mii-yá ana chicá icúmí poder cahnú nùí. Ni có-nâtùì (cundi ni mozo xi-ya) ndaxin correa ndisàn-yá.

⁸ Yùhù, tècuí quidá íí mii-nsiá. Doco mii-yá, còó; tìxi Espíritu ìi xí Dios icúmí-yâ quida ìi-yánsià.

Nansa nì cuhì Jesús

⁹ Quivì yucán nì quee-ya ñuu Nazaret iá Galilea, te nì quida ìi Juan-yà nùu yùte Jordán.

¹⁰ Te na ní quee-ya nùu tècuí mà, dandu nì xini-yà nì nuna ansivi, te nì nuu Espíritu ìi xí Dios dìquì-yá na iin loma.

¹¹ Te nì tiacu cáhàn iin ana cáhàn ansivi, cachí-yà:

—Mii-ní, Dèhemaní nduu-ní, te cudì cuàhà inì sàhà-ní.

Nansa nì cuni ñà-malu dacà-sí Jesús

¹² Daaní, nì nsihi nì cuhì-yá, dandu vichi vichi nihí Espíritu ìi xí Dios-yà nì sàhàn ñà-coo-ya yucù dàná.

¹³ Te yucán nìsa ìa-ya ùi dico quivì ndé ndoó quisì yùcù. Te nì sàà Satanás, nì cunì-si dacà-síyâ, (doco mànicùì). Daaní, después nì casaà stná ángel xi Dios nì chindee-néyâ.

Nansa nì quesaha Jesús quidá-yá chuun ùi ladu Galilea

¹⁴ Daaní, na ní sàcùndiadi Juan Bautista vehecàa, dandu mànuhù Jesús ladu Galilea. Te nì quesaha-yá cáhàn-yâ xì nèhivì inicutu ñà-ndùú razón ndiaha sàhà ñuhivì ùi xí Dios.

¹⁵ Te dohó nì cachi-yâ xì-né:

—Sànì sàà hora, sà-itúú tiempu cusahnú Dios ñuhivì yohó. Ñàyùcàndüá naxicocuñ inì-nsia sàhà cuàchi-nsia, te cunindisá-nsiá ñà-ndùú razón ndiaha xí-yá.

Nansa nì cana Jesús cùmi nècuàchì tavá siaca

¹⁶ Xicá Jesús yuhù mar iá Galilea, te nì xini-yâ Simón xì ñani-nè Andrés, dacaná-né ñunù xí-né mahì tècuìì, vàchi nècuàchì tavá siaca xínduu-ne.

¹⁷ Te nì cachi-yâ xì-né:

—Cunchicùn-nsiá yùhù, vàchi mà cùndúú gá-nsiá nècuàchì tavá xi siaca; yùhù icúmí dacuahí mii-nsiá ñà-cunduu-nsia nècuàchì tavá xi nèhivì (nùù ichì malu).

¹⁸ Dandu nècuàchìmà, vichi vichi nì naco-ne ñunù xí-né yucán, te nì tenchicùn-nè mii-yá cuàhàn.

¹⁹ Dandu nì sàà-yâ chicá nùù-xí, te nì xini tu-ya ùi dèhe iin tiàa nani Zebedeo, Jacobo nani iin-ne, te Juan nani ñani-nè, ndoó-né nùù lancha xi-ne, nácàhmá-nè ñunù xí-né.

²⁰ Te nì cana stná-yâ ndùì-nè. Ñàyùcàndüá nì naco-ne yua-né ini lancha mà xì tètátú, te nì catenchicùn stná-nèyâ cuàhàn.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu ináccáa ini iin tiàa

²¹ Dandu nì casaà-nè xì-yá iin ñuu nani Capernaum. Te na ní sàà quivì descansu, dandu cuàhàn-yâ veheñùhu, te nì dàcuàhá-yâ nèhivì yucán.

²² Te nì ndulocó-nè sàhà ñà-ndüá dàcuàhá-yánè, vàchi nì chinaha-yâ nahi ana cusáhnû, màdìá nahi nècuàchì ley xi veheñùhu.

²³ Daaní, ini veheñùhu ma iá stná iin tiàa ináccáa iin ñà-malu inì-xi. Te nì ndàhì-nè, cachí-nè:

²⁴ —Jesús de Nazaret, ¿ndiá cunduu-ní nsiùhù? ¿A váxi-ní dandáñúhú-ní nsiùhù? Yùhù ináhî mii-ní: ana ùi nì quixi nùù Dios ndùù-ní —cachá`.

²⁵ Doco Jesús, ndee ní dándacú-yá núa, cachí-yâ:

—¡Màsà cáhàn, te quee cuahán! ¡Naco tiàa jaàn!

²⁶ Dandu ñà-malu mà, nì dàquídí fuerteà nècuàchìmà, te nì ndàhì ndeá, dandu nì quea cuàhàn.

²⁷ Ñàyùcàndüá, nsidaa nèhivì yucán, nì ndulocó sàstnùhù-né sàhá yucán, te nì ndàcàtnùhù tnàhá-né nùù-né, cachí-nè:

—¿Ndíà nduá cuú jaàn? ¿Índù ley saa nduá? Vàchi na iin nècuàchì cusáhnù, ducán cáhàn nècuàchì jaàn. Mà úhì dàndácú-né nùù ñà-malu, te iníniá-nè.

²⁸ Dandu nì xitià fama xi-ya inicutu ladu Galilea yucán.

Nansa nì dándúvaha Jesús dìdo Simón Pedro

²⁹ Daaní, na sání caquee nsidaa-né veheñuhu yucán, dandu cuàhàn-yà xì Jacobo xì ñani-nè Juan, nì yàha-ne vehe Simón xì Andrés.

³⁰ Te yucán indúhu dìdo Simón, nècuàchì ñahà, quidá yòcò xì-né. Te vichi vichi nì cachitnùhu nèhivì vehe ma xi-yà sàhà nècuàchì cuhí mà.

³¹ Ñàyücànduá, nì tnàtuu-ya ndé indúhu-né, te nì tnii-ya ndahà-né, nì dándácòo-yanè. Dandu vichi duha nì cuxio cuèhè yòcò mà-né, te nì quesaha-né nì xinucuachi-né nùù-yà xì compañeru-yà.

Nansa nì dándúvaha Jesús cuàhà gá nècuàchì cuhí

³² Daaní, nì quècahnu orá, te nì cuñàà. Dandu nì casaca nèhivì nsidaa nècuàchì cuhí xi-ne, xì stná nècuàchì inácaa ñà-malu inì-xi nì quixi nùù-yà.

³³ Te nsidaa-né, nì nataca chitu-né yehè vehe ndé iá-yà.

³⁴ Te nì dándúvaha-ya nsidaa nècuàchì cuhí mà, nsidanuu cuèhè quidà-xì-né. Te nì tavà stná-yà cuàhà ñà-malu. Doco cóni sáha-ya cáhàn gà-si, vachi ináhá-sí ana nduú-yà.

Nansa nì cáhàn Jesús sàhù inicutu ladu Galilea

³⁵ Daaní, itnúú gá dàtnàà nì ndacòo-ya, nì quee cuaán-yà cuàhàn-yà iin xaan ndé còò nèhivì, te yucán nì xicàn tàhvi-yà nùù Yuamáni-yà.

³⁶ Daaní, después, nì caquee stná Simón xì compañeru-nè cuàhàn-nè nanducu-néyà.

³⁷ Te na ní ndacùhun-neyà, nì cachi-nè xì-yà:

—Cunaha-ní, nsidaa nèhivì, nanducu-né mii-ní.

³⁸ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Ni cùhùn-ndà ndè ñuu chicá nùù-xí, cachitnùhu stnáì xì nèhivì yucán ñà-nduú ndudu ì, vachi divì chuun jaàn vaxi —nì cachi-yà.

³⁹ Ñàyücànduá, ducán nì xicanuu-ya inicutu ladu Galilea yucán, nì cachitnùhu-ya ndudu ì xì-yà xì nèhivì nsidaa veheñuhu yucán, te nì tavà stná-yà ñà-malu ñuhú ini nèhivì.

Nansa nì dándúvaha Jesús iin tiàa icúmí cuèhè lepra

⁴⁰ Dandu nì sàà stná iin tiàa icúmí cuèhè lepra, nì tnàtuu-ne nùù-yà, nì sàcuilìn sisi-né nùù-yà xicàn tàhvi-né nùù-yà, cachi-nè:

—Nú cuní-ní, vátuni dándúvaha-ní yùhù.

41 Dandu nì cuhi ini Jesús nècuàchìmà, te nì chituu-ya ndahà-yà nùù-né, cachí-yà xì-né:

—Juùn. Vichi duha ni ndúvaha-ní, cachí xì-ní.

42 Dandu na momentu nì cachi-yà ducán nì quee cuèhè quidà-xì-né, te nì nduvàha-ne.

43 Dandu na cuáhàn-yà techuún-yánè nùhù-né, dandu cuàhà gá nì chinaha-yánè, cachí-yà xì-né:

44 —Cunaha-ní, màsà cáchi-ní ni-iñàha xi nèhivì. Cuisì cuahán-ní nùù dùtù ñà-cundehè-né ìcà-ní (ñà-sàni nduvàha-ní), te nacuàha-ní promesa xi Dios, vachi ducán cachí ley xi Moisés, dandu vátuni cundaà ini nèhivì ñà-sàni nduvàha-ní nduá —nì cachi-yà.

45 Doco nècuàchìmà, nì quee-ne nì quesaha-né nacání-né xì cuàhà nèhivì, te sàhámà nì xìtià cuentu inicutu. Ñàyùcànduá mànicùí gá quìhvi vate Jesús ini ni-iin ñuu. Puru campu xicánúú-yá. Doco nsidanicuú xaan nì caquee nèhivì nì nat-aca-nè nùù-yá.

2

Nansa nì dàndúvaha Jesús iin tiàa nì dàña ù cuerpu xi

1 Nì yàha itnii quivì, dandu mànuhù Jesús ñuu Capernaum. Te nì xinitnùhu nèhivì iá-yà vehe.

2 Ñàyùcànduá luegu nì nataca cuàhà-né, ni có-nuná gá índu cundoo-ne, ni siquiera nùù yehè. Te nì càhàn-yà xì-né ñà-nduú palabra xi-ya.

3 Dandu yucán nì sàà stná itnii gá nèhivì, cùmì-né nsidà-xì iin nècuàchì cuhí nì dàña ù cuerpu xi.

4 Doco ñà-cuàhà guá nèhivì ndoó yucán, mànicùí quìhvi-ne dècuèndè ndé iá-yà. Ñàyùcànduá nì nana-ne dìnivèhé nì nacani-nè iyuhu dìniá meru ndé indéhe ndàá iá-yà ini vehe. Te na sàni nacuna-nemà, dandu nì dànùú-né nècuàchì cuhí xi-ne nùù camilla.

5 Ñàyùcànduá, na ní xini-yà ñà-cuàhà guá xíxinindisá-néya, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí:

—Hijo, xicahnù inì sàhà cuàchi-ní.

6 Doco yucán ndoó stná itnii nècuàchì nduú nècuàchì ley xi veheñùhu, te nì nacani ini-nè:

7 “¿Índu chuun càhàn Jesús ducán? ¡Mà ndóo ini Dios sàhà ñà-nduá cachí-nè! Vachi còo inga ana cui cuicahnú inì-xì sàhà-ndà, cuisì mii-yá”.

8 Doco Jesús, nì cundaà ini anima-yà ñà-nduá nacání guá ini nècuàchìmà. Ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—¿Índu chuun nacání inì-nsia ducán?

9 ¿Índù milagru nduú ñà-chicá ùhì quida-nda: a ñá-cachi uun-nda xi nècuàchì cuhí yohó ñà-xicáhnû ini-ndà sàhà cuàchi-ne, te ò ñá-cachi-ndà xì-né ni ndácuíin-nè ndanihi-ne camilla xi-ne, te nacaca-ne?

10 Pues yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, cuàhìn quide iñaha ñà-cundaà inì-nsia ñà-ndisa icúmî derechu cuicahnú inì sàhà cuàchi nèhivì ñuhivì.

Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

11 —Mii-ní cachí xí, ndacuiin-ní, ndanihi-ní camilla xi-ní, te xuhun-ní vehe-ní.

12 Dandu nì ndacuiin nècuàchì cuhí mà, te vichi vichi nì ndanihi-ne camilla xi-ne, nì quee-ne, mànuhù-né vehe-ne, indéhe nsidaa nèhivì yucán. Ñâyücànduá nsidaa-né, nì ndu-locó-nè, te nì ndenihi vaha-ne Díos, cachí-nè:

—Ni-iin xichi, có-xiní-ndà cuu (ndiaha guá) nahi ñà-yòhó.

Nansa nì cana Jesús iin tè-dáchíyàhvi nani Leví

13 Daaní, nì quee-ya inga xichi cuàhàn-yà dècuèndè mar. Te nì nataca cuàhà gá nèhivì nuù-yá, te nì dàcuàhá-yánè.

14 Dandu nì yaha-ya (inga xaan), te nì xini-yà iin dèhe Alfeo nani Leví, iá-nè nuù mesa ndé dáchíyàhvi-ne. Te nì cachi-yà xì-né:

—Nahà-ní, cunchicùn-ní yùhù.

Dandu nì ndacuiin nècuàchì mà cuàhàn stná-nè xì-yá.

15 Daaní, después dohó nì cuu na ní ìa-ya vehe Leví mà. Iá-yà xixí-yá, te ndoó stná cuàhà nècuàchì dáchíyàhvi, xì cuàhà gá más nècuàchì cachí-nè iá cuàchi-xi, xixí-né xì Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá, vachi cuàhà gá nèhivì nchícùn xì-yá.

16 Te nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì fariseu, nì xini-nè nansa quidá-yá xixí-yá xì nèhivì mà. Ñâyücànduá nì cachi-nè xì nècuàchì dacuahá-yá:

—¿Índù chuun cutnáhâ maestru xi-nsia xixí-né xì cuàhà tè-dáchíyàhvi, xì dava gà stná nèhivì cuáchi?

17 Na ní tiacu Jesús cachí-nè ducán, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màdì nècuàchì ndáa vaha xiñuhu xi ana quidatatna xi-né. Nècuàchì cuhí xiñuhu xì ana quidatatna xi-né. Te divi ducání stná yùhù, màdì nèhivì nihnú ndàcuìsì inì-xi vaxi càhàn xí. Còò, nèhivì cuáchi vaxi nanduquí, áma naxicocuíin ini-nè sàhà cuàchi-ne.

Ndiá disáhà-xí cónisá ínhîú dócô nècuàchì dacuahá Jesús na iá ì-yá ñuhivì yohó

18 Daaní, iin xichi na iníhîú nècuàchì dacuahá Juan Bautista xì stná nècuàchì fariseu, dandu nì tnàtuu itnii nèhivì nuù Jesús, te nì ndàcàtnùhù-né nuù-yá cachí-nè:

—¿Índù chuun iníhî dócô nècuàchì dacuahá Juan xì stná nècuàchì xídacuahá ley xi tè-fariseu, doco nècuàchì dacuahá mii-ní, còó?

¹⁹ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nècuàchì ndoó vicò nándàhà, ¿a vátùni iá ñà-cunihii-né na hora ndoó-né cutnâhâ-né xì noviu? Còó, vâchi na ndoó-né xì noviu, mà cúí cunihii dócô-nè.

²⁰ Doco vâxi iin quivì, dandu mà còó gà noviu nù-né, dandísá, tiempu yucán icúmi-nê cunihii dócô-nè.

Ndiá disáhà-xí sàni dàma estilu sàhana, te estilu saa nduá nì nacoó Jesús

²¹ 'Sicoto saa, màsà nácàhmá-ndàñá nù ñà-tùhú. Vâchi nú ducán, dandu dandánsiá ndé nì nacàhmá, te chicá icúmi ndàtà sìcoto tuhú mà. Dandu ñà-sàni ndàtà dahuun sìcoto-mà cundua.

²² Stná vinu, nú vinu saa nduá, mà dáquêe stná nèhivì-ñá ini itni iin tuhú, vâchi nú ducán, ndàtà-ñá, vâchi cahnsiá quida vinu saa ma, te cuitià-ñà, te cuchicuehe stná iin mà. Ñâyùcànduá, nú vinu saa nduá, dandu ini itni iin saa covàha.

Nansa nì xitnùhu nèhivì nècuàchì dacuahá-yá na ní sàhnù-nè sicàyòcò trigu quivì descansu

²³ Iin quivì descansu nì sandua, te yáha Jesús nù iin itu ndé iá trigu, te cutnâhâ stná-yà xì nècuàchì dacuahá-yá. Te nacua yáha-ne ducán sàhnù-nè sicàyòcò trigu mà saxí-né.

²⁴ Ñâyùcànduá, nì cachi nècuàchì fariseu xì-yá:

—Cundehè-ní nansa quidá nècuàchì dacuaaha-ní, quidá-né iin chuun có-sâha ley xi-nda quida-nda quivì descansu.

²⁵⁻²⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿A cóni càhví-nsiá (nù tutu ì) ndé nacáníá nansa nì quida David sàhana na xicánúú ndahví-nè xì compañeru-nè tiempu xi jefe xi dùtù nani Abiatar, te xíhì-nè doco? Nì quìhvi-ne ini veheñùhu xi Dios, te nì xixi-ne dìtà vídì ì, mate còò permisù cuxi-neà, cuisì-ní dùtù iá permisù cuxi xi ñá-yucán. Doco David, ndè stná compañeru-nè nì sàha-ne, nì caxixi stná nècuàchìmà.

²⁷ Dandu nì cachi stná-yà xì nèhivì yucán:

—Sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xì nèhivì, ñâyùcànduá nì sàcòò iin quivì descansu, màdiá nì cùyúcún nèhivì sàhà-ñá (chicá nducahnú) quivì mà.

²⁸ Ñâyùcànduá, yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, dandacú stnâi sàhà nansa quida nèhivì quivì mà.

3

Nansa nì nduvàha iin tiàa nì ìchì dahuun iin ndahà-xí

¹ Dandu cuàhàn Jesús veheñùhu. Te na sání quìhvi-ya yucán, (nì xini-yà) jaàn iá iin tiàa nì ìchì dahuun iin ndahà-xí.

² Doco ndoó stná nècuàchì fariseu yucán, indéhe váha-neyà, áma dándúvaha-ya nècuàchì cuhí-mà cahan-né, te ducán nihìndèè-né daquéè cuàchi-ne dìquì-yá sàhà ñà-ndúá quìvì descansu.

³ Dandu nì cachi-yà xì tiàa cuhí ndahà-xì mà:

—Ndacuiìn-ní, cuiìn-ní dava mahì nèhivì yohó.

⁴ Dandu nì càhàn-yà xì nèhivì nánì xì-yá yucán, cachí-yà:

—¿Nansa ndiá ìcà-ndà quida-nda quìvì descansu? ¿Amádi chicá iá váha quida-nda ñà-íá viì, te màdiá ñà-có-ndiáá? ¿Amádi chicá iá váha dacácu-nda nèhivì quìvì mà, te màdiá cahni stnàhà-ndà?

Doco nècuàchì yucán, còò ni-ìñàha ni nácíconíhí-né nùù-yá.

⁵ Ñàyùcàndúá, nì xiconúù-yá nùù nsidaa-né, te nì cuduchi ini-yà sàhà-né, vachi caxin sàstnùhù anima-nè. Dandu nì cachi-yà xì tiàa ma:

—Chitanini-ní ndahà-ní.

Dandu nì chitanini nècuàchì mà ndahà-né, te nì nduvàha dahuan.

⁶ Ñàyùcàndúá nì caquee nècuàchì fariseu mà nì càhàn-nè xì nècuàchì partidu herodianu, nì ndatnuhu-né nansa cui dandáñùhú-nèyà.

Nansa nì nataca cuàhà nèhivì nùù mar

⁷⁻⁸ Daaní, cuàhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá nùù mar, te cuàhà sàstnùhù nèhivì ladu Galilea nì catenchicùn stná xì-yá. Te na ní xitià cuentu ñà-ndiaha guá quidá-yá, dandu más nèhivì nì ndecoyo: nècuàchì ñuu Jerusalén, xì más gà nèhivì ladu Judea xì stná nèhivì ladu Idumea, xì nèhivì ladu duha yùte Jordán, xì nèhivì ladu ñuu Tiro xì ñuu Sidón, nsidaa-né vaxi-ne ndé iá-yà.

⁹ Ñàyùcàndúá, nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá ñà-cundiatu tùha-ne xì iin lancha ndé coo-ya sàhá màsà ndútnúú guá-yà mahì nèhivì cuáhà mà.

¹⁰ Vachi cuàhà-né nì dándúvaha-ya, ñàyùcàndúá nsidaa nècuàchì cuhí, nì nachitu-né nùù-yá, cuní-nè dacácùhun-ne ndahà-né ìcà-yá, te nduvàha-ne.

¹¹ Stná ñà-malu, na ní xinià-yà, nì sàcuítasisiá nùù-yá, cachá:

—Dèhemani Dios nduu-ní.

¹² Doco mii-yá, vihi gá cuàhà nì dandàcú ndee-yá nùà ñà-màsà cáchà ana divi nduú-yá.

Nansa nì nacàxin Jesús ùxìn ùì tiàa ñà-cunduu-ne apóstol xi-ya

¹³ Dandu nì nana-ya yucù, te nì cana-ya nècuàchì tuxí-yá ñà-nì cáquíxí-né nùù-yá.

14 Te nì nacàxin-ya ùxìn ùi-nè ñà-cunduu-ne nèhivì cutnahá xi-yá cacanu, dandu después techuún stná-yànè cùhùn-nè càhàn-nè xì nèhivì palabra xi-ya.

15 Te nì sàhatahvi-yànè ñà-dandúvaha-ne nècuàchì cuhí, te tavà stná-nè ñà-malu ñuhú anima nèhivì.

16 Te divi nècuàchì yohó xínduu nècuàchì nì nacàxin-ya: iin-ne nani Simón, te divi-ne nì dānānì stná-yà Pedro;

17 daaní, iá stná dèhe Zebedeo nani Jacobo xì ñani-nè Juan, ndúì nècuàchì mà nì dānānì stná-yà Boanerges, te cunì cachàmà ña càhàn dāvì càhàn-nè.

18 Daaní iá stná Andrés, xì Felipe, xì Bartolomé, xì Mateo, xì Tomás, xì dèhe Alfeo nani Jacobo, xì stná Tadeo, xì Simón nì sanduu partidu cachí-nè nècuàchì Canaán;

19 te nì ìa stná Judas Iscariote, divi nècuàchì icúmí cahin xì-yá.

Daaní, nì yàha-ya xì compañeru-yà ini iin vehe.

20 Te yucán nì nataca cuàhà gá tu nèhivì nùù-yá. Ñàyùcàndùá, cónì cúsáá gá-yà cuxi-ya, ni mii-yá ni nècuàchì dacuahá-yá.

21 Dandu nècuàchì xínduu nèhivì vehe-ya, nì xinitnùhu-ne nansa cachí nèhivì sàhà-yá ñà-sàni ndañuhu sàxìnítùnì-yà, cachí-nè. Ñàyùcàndùá, cuàhàn-nè ndé iá-yà ñà-cùnì-nè cundaca-neyà nùhù.

Nansa nì dàquée cuàchi nèhivì dìquì Jesús, ñà-malu chindée xí-yá, cachí-nè

22 Daaní, nècuàchì ley xi veheñùhu, nì caquee-ne ñuu Jerusalén, nì casaà-nè ndé iá-yà, te nì càhàn cuàchi-ne dìquì-yá, cachí-nè xì nèhivì:

—Nècuàchì jaàn, icúmí-né ñà-malu nani Beelzebú ini-nè, divi quisì cusáhnù. Ñàyùcàndùá, vātùnì tavá-né dava ga ñà-malu anima nèhivì, vāchi quisì mà chindée xí-né —nì cachi-ne.

23 Ñàyùcàndùá nì cana Jesús nèhivì, te nì nacani-ya historia nduú ejemplu, cachí-yà xì-né:

—Ñà-malu, ¿nansa cui tavà stnahá nsidaa mián? Mà cúí.

24 Vāchi ducán iá xán na iá xì nèhivì dandacú nùù iin ñuu, nú ni táhndè dava-ne, te náâ stnahá-né, dandu mà cúí dandacú gá-nè nùù ñuu mà.

25 Te nèhivì ndoó iin vehe, nú xiní ùhì stnahá-né, dandu mà cúí cundoo tàcá gà-nè.

26 Stná ñà-malu xi Satanás, nú ni táhndè dava, te cunì ùhì stnahá, dandu mà cuèá, te yāchi nsiha, nú ducán.

27 Vehe iin tiāa ndacuì, mà cúí quihvi ndevàha nèhivì, te tavá-né ñà-icúmí-té. Còò, vāchi dihna icúmí-né chicuhni-nè, dandu vātùnì quida-ne ducán.

28 Ñà-ndáà ndúá cachî xî-nsiá, mate nadaa ga cuàchi nèhivì iá nùù Dios, te ò nadaa ga xichi cáhàn ùhí-nè dìquì-yá, vátùni cuicahnú ini-yà sàhà-né.

29 Doco nú ni cáhàn ùhí-nè dìquì Espíritu Ìì xí Dios, dandísá, mà cúí cuicahnú ini-yà, sàhà-né, vàchi nicanicuahàn icúmí-né cunsida-ne cuàchi ma.

30 Ducán nì cachí-yà xì nèhivì yucán sàhà nècuàchì cáhàn tnùhù dìquì-yá, vàchi cachí-nè ñà-inácáá iin ñà-malu ini-yà.

Ñà-ndúá nì cachi Jesús sàhà dihi-yá xì sàhà ñani-yà na ní casaà-nè caná-néyà

31 Daaní, nì sàà stná dihi-yá xì ñani-yà tùvèhé, te nì techuún-né iin razón caná-néyà.

32 Ñàyùcàndúá, nèhivì ndoó nùù-yá, nì cachí-nè xì-yá:

—Cunaha-ní, tùvèhè cá' iín dihi-ní xì stná ñani-ní, caná-né mii-ní.

33 Dandu nì cachí-yà xì nèhivì mà:

—¿Ana divi nduú mamá xi cahan-nsiá? Te ò ¿ana divi xínduu ñani?

34 Dandu nì xiconúù-yá nì indehè-yá nsidaa nèhivì ndoó nùù-yá, te nì cachí-yà:

—Divi nècuàchì yohó xínduu nahi mamá xi, ò nahi ñani.

35 Vàchi nsidanicuú ana quidà-xì ñà-ndúá cuní Dios, divi xínduu nahi ñani, nahi cùhe, te nahi dihi stnáì.

4

Iin ejemplu sàhà iin nècuàchì xítú

1 Daaní, inga xichi nì quesaha Jesús dacuahá-yá nèhivì nùù mar. Te yucán nì nataca cuàhà gá-nè nùù-yá. Ñàyùcàndúá, nì nana-ya iin lancha iín yuhù mar mà, te nì sàcòo-ya inì-nu. Te nèhivì cuàhà mà, yuhù mar mà nì sàcùndoo-ne.

2 Dandu nì dàcuàhá-yánè cuàhà iñàha, nì nacani-ya xì-né cuàhà historia nduú ejemplu. Te dohó nì cachí-yà:

3 —Cunini-nsia. Nìsa ìa iin nècuàchì xítú, nì quee-ne cuàhàn-ne chihi-ne.

4 Te nì sate uun-ne tata mà. Te dava-ña, nì còya nùù ichì. Dandu nì quixi laa, nì saxì-siá.

5 Te dava stná mà, nì còya nùù cavà ndé còò cuàhà ñuhù. Te yàchì nì xitià, vàchi có-ndóò cucún ñuhù yucán.

6 Doco na ní ducàn orá, nì ichà, vàchi cónì níhì yohá.

7 Daaní, dava stná tata mà, mahì iñù nì còya. Te na ní sahnu iñù mà, dandu nì dàdáhvia viú cuati ma, ñàyùcàndúá cónì cuàha.

8 Daaní, dava stná tata mà, nì còya nùù ñuhù vaha, te nì xitià, nì sahnu, te nì cuàha; dava-ña, òcò ùxìn gà tantu nì cuàha; te

dava-ña, ùnì dico gà tantu, te dava-ña, ùhùn dico gà tantu nì cuàha.

⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ni cúníní vaha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachî.

Ñà-nduá dîsâhâ-xî nî nacani Jesús ejemplu, divi sâhá màsà cúndâà ini nècuàchì cahîchì ini-xî

¹⁰ Na ní ndòo mii Jesús xì ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá xì stná nècuàchì ndoó yatni, dandu nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá sâhá ejemplu mà.

¹¹ Ñàyùcàndùá, dohó nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, sàni nîhîtàhvî-nsiá cundaà inì-nsia nansa iá ñuhivì ìì xî Dios, mate nîsa là dèhé palabra sâhâmà antes. Doco nècuàchì dava ga, còo. Puru ejemplu icúmî nacani xì-né.

¹² Ducán iá sâhá-ñá màsà cúnítnùhu-ne, mate indéhe-né, te màsà cúndâà ini-nè, mate iníní-né. Pues ducán icúmî cuu xi-né sâhá-ñá màsà ndédúmá ini-nè, te cuicahnú ini Dios sâhá cuàchi-ne.

Ñà-nduá cuní cachi ejemplu sâhá nècuàchì xìtú

¹³ Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—¿A ñá-cô-cúndâà inì-nsia sâhá ejemplu jaàn nduá? Pues nú coó, dandu ¿nansa cui cundaà stná inì-nsia sâhá nsidaa ejemplu dava ga?

¹⁴ 'Pues cunaha-nsia, na ian quidá nècuàchì nì dàndiàchì uun xi tata mà, ducán quidá stná nècuàchì chîhî xì Palabra xi Dios ini anima nèhivì.

¹⁵ Tata nì còyo nùù ichì mà nduú nahi nèhivì iníní xî palabra xi Dios, doco yàchì vaxi ñà-malu dacúxíó-si palabra nì ndòo ini anima-nè mà.

¹⁶ Daaní, nahi tata nì còyo nùù cavà nduú nèhivì iníní xî palabra ìì, te luegu cudî ini-nè sâhá-ñá.

¹⁷ Doco na ian cùù xì viú còò yohò-xí, ducán cuú stná xì-né. Iyuhu gá quidándéé ini-nè nchícùn vii-né. Daaní, nú ni yáha-ne iin tnùndoho, ò nú quidáquímî nèhivì xì-né ñà-nchícùn-nè palabra xi-ya, dandu luegu naxícócuîin ini-nè, te nacóó-néà.

¹⁸ 'Daaní, nahi tata nì còyo mahì iñù nduú nèhivì iníní xî palabra ìì,

¹⁹ doco cuàhà gá nacánî ini-nè sâhá vida xi-ne ñuhivì yohó. Te cudî stná ini-nè dacáyà-nè ñà-cuicà-né, vâchi xího sàstnùhù-né cucumi-né cuàhà iñàha. Ñàyùcán nduá sadí xì núù palabra xi Dios ñà-mà cùì nîhîndéà chindeá-nè.

²⁰ Daaní, nahi tata nì còyo nùù ñuhù vaha nduú nèhivì iníní xî palabra ìì, te xiníndísâ-néà. Ñàyùcàndùá, queámà ñà-nduú-né na iin viú nì cana vii, a sea nduú-né nahi viú nì cana òcò ùxìn tantu, te ò ñá-nì cana ùnì dico tantu, te ò ñà-nì cana ùhùn dico tantu.

Iin ejemplu sàhà iin lámpara

21 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Nú xicàn-ndà quixi iin lámpara, dandu mà chícání dèhé-ndañá tixi iin canasta, ò tixi iin cama. Còó, cuin vateá iin xaan ndé cutnuà inicutu.

22 Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-nì ìa dèhé, icumíâ tùi vateá. Te nsidaa ñà-nduá quidá dèhé nèhivì, icúmíâ natùì claruá.

23 Ni cúníní vaha nsidaa-nsiá palabra jaàn.

24 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Cunini vaha-nsia na sáha xi-nsiá (ichì váha). Vàchi divi vara chitácùhá-nsiá icúmí stná mii-nsiá nacuitacùhá-nsiá. Doco nú iníní vaha-nsia, dandu chicá nihitáhvi-nsiá cundaà vaha inì-nsia.

25 Vàchi nècuàchì sàñùhú (ñà-vàha) inì-xi, chicá más icúmí-nê nihitáhvi-né; doco nèhivì có-ñùhú ndisa (ñà-vàha) inì-xi, ndè iyuhu (ñà-vàha) ñuhú ini-nè, icúmíâ cuxio nsiha.

Iin ejemplu sàhà tata sahnú nama

26 Dandu nì cachi stná Jesús:

—Na historia yohó, ducán iá stná ñuhivì ìì xí Dios. Nì chihi iin tiàa tata mahì itù-te.

27 Na túinuù, dandu ndácòo-tè (nácòtò-teá); daaní sàñaà quídi-te. Doco tata mà, xitià te sahnúá, mate có-cùndàà inì-te índù modo sahnúá.

28 Vàchi iin itu, miá cuàha. Dihna viu xitià, dandu después caná sicàyòcò-ñà, te nachitu nùniá.

29 Te nú sàni sisa vaha, dandu yàchì icúmí ndanchito cosecha, vachi sà-íá.

Ejemplu sàhà tata yutnù mostaza

30 Dandu nì cachi stná Jesús:

—¿Índù inàha cui cachi sàhà-ñá cundaà vaha inì-nsia nansa iá ñuhivì ìì xí Dios? ¿Índù ejemplu cui nacani sàhà ñà-cundaà inì-nsia nansa iá tiempu mà?

31-32 Pues, cunaha-nsiá, nahi tata yutnù mostaza, ducán iá tiempu mà. Vàchi tata mà, mate tata chicá cuati iá ñuhivì nduá, doco nú sàni chihi-ndañá, dandu sahnúá. Queé nahnú ndahà-nú, te vihi gá nducáhnúâ nùù nsidaa gá ñà-tàtá. Dècuèndè laa ndavá ansivi vaxi sácuitàndòò casi mahì ndahà-nú —nì cachi-yà.

33 Cunaha-nsiá, cuàhà gá ejemplu nahi ñà-jaàn nì nacani-ya xì nèhivì na dacuahá-yánè, según nansa nì sàà-nè cundaà ini-nè.

34 Puru historia nduú nahi ejemplu nì nacani-ya xì-né, doco na ní ndòò mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, dandu nì dàtùì nsihi-ya sàhàmà nùù-né.

Nansa nì dàcúcuñ Jesús tàchì, te nì nàcùñuhu dadí tècuì mar

35 Na ní cuñàà quìvì yucán, nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Cúhùn-ndà yàha-nda ladu mar.

36 Dandu nì dānācuñtìà compañeru-yà nèhivì cuáhà mà. Te mii-yá, nacua iá-yà ini lancha, ducán nì saca-neyà cuàhàn-nè yàha-ne mar. Te cuàhàn stnà iin ùì gà lancha ndoó stnà yucán.

37 Doco después nì dàñà iin tàchì dānā, te nì nacuahnu todò tècuíí, nì xìnu-tè ndè ini lancha mà, sàdaanì chitu-nú.

38 Doco mii-yá, indúhu-yá quídì-yà cahà-nú, ihí almohada dìni-yá. Dandu nì dānsícuñhu ini-nèyà, cachí-nè xì-yá:

—¡Ay! ¡Maestro! ¿A có-ndùlócô-ní ñà-vihini cui-ndà?

39 Dandu nì ndacuiin-yà, nì càhàn-yà nì sadi-yà nùù tàchì mà, te nì cachi-yà xì tècuíí mar:

—Ihí-ní ni coó, te ni ndúdádí.

Dandu luegu nì cucuñn tàchì, te nì nàcùñuhu dadí tècuíí.

40 Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì yucán:

—¿Índù chuun yúhí guâ-nsià? ¿A có-càhví-nsiá xì Dios?

41 Dandu nì yùhí sàstnùhù nècuàchì mà, te nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè (sàhà-yá):

—¿Índù clase nèhivì nduú nècuàchì yohó, te dècuèndè tàchì xì mar iníní xí-nê?

5

Nansa nì tavà Jesús ñà-malu ñuhú ini iin nècuàchì ñuu Gadara

1 Daaní, nì sàà-nè xì-yá inga ladu mar nùù ñuu nècuàchì Gadareno.

2 Te na ní quee-ya nùù lancha, luegu nì ndacùhun tnahá-yá xì iin tiàa ñuhú ñà-malu inì-xi, vaxi-ne dècuèndè mahì cueva ndé xí-indùxin nsìi.

3 Vachi de por sí, yucán iá dahuun-ne. Te còò ni-iin cui chicuhni xì-né, mate cadena ni cundúá.

4 Cuáhà xichi nì sàcùnuhni-nè xì manilla càa, xì stnà cadena. Doco siempre sahdé-nèà, te dacuachì stnà-nè manilla mà. Còò ni-iin cui nsida vùì xì sàxìnítñùnì-nè.

5 Nicanicuahàn ndui te ñuú ndáhi loco-nè, xicánúú-né yucù xì mahì cueva mà, danácuèhè-nè mii-né xì yùù.

6 Doco na ní xini xìcà-né Jesús, nì dāyáà-nè nì sàà-nè nùù-yá, te nì sàcùñn sàsì-né nùù-yá,

7 ndáhi ndee-né quidá ñà-malu, te nì cachi-nè:

—Jesús, ¿ndià cunduu-ní yùhù? (Yùhù ináhì mii-ní), Dèhemanì Dios iá dìquì-xí ansivi nduu-ní. Sàhà Dios sacúndáhvî nùù-ní, ¡màsà dándóhó-ní yùhù!

8 Pues ducán nì cachi nècuàchì mà, vachi làcà nì cachi-yà xì-ñá:

—¡Cuxio yohó ñà-malu nùù tiàa yohó!

9 Dandu nì ndàcàtnùhù stnà-yà nùá:

—¿Nansa nanu?

Te nì cachà:

—Ejército naní, vàchi cuàhà nduú-nsí.

10 Dandu cuàhà gá nì sacundahví tiàa ma nù-yá ñà-màsà téchúûn-yáñà cùhàn inga ñuu.

11 Te yatni yucú yucán nì sandoo cuàhà cochi, xixáhan-sì.

12 Ñàyùcàndüá, nì sacundahvíà nù-yá, cachá':

—Dayáha-ní nsiùhù ni cùhùn-nsì màcùñuhu-nsi ini cochi yucán.

13 Dandu nì dàndàà-yàñà. Ñàyùcàndüá nì caquea nù tiàa ma cuàhàn, nì sàcùñuha ini cochi yucán. Nahi ùi mil nì sanduu-sì. Daaní, carrera nì nuu nsidaa-sí candiaa yucán, te nì còyo-sì ini mar nì càhà-si.

14 Daaní, tè-xíndiaa xì cochi mà, nì yùhí-te; carrera mànuhù-té nì cachitnùhu-tè xì nècuàchì ini ñuu mà xì stná nècuàchì ndoó ranchu. Dandu nèhivì ndoó yucán, vaxi-ne cundehè-né ñà-ndüá nì cuu.

15 Nì quesaa nsidaa-né ndé iá-yà, te nì caxini-nè nècuàchì nìsa ñuhu cuàhà ñà-malu ini-xi, iá-nè, ndixí-né sìcoto, sàni nàcòo nsihi sàxinítnùnì-nè. Dandu nèhivì yucán, nì cayùhí-nè.

16 Te nècuàchì nì caxini nansa nì cuu, nì nacani-ne xì nsidaa nèhivì mà sàhà cochi xì sàhà stná tiàa ma.

17 Dandu nèhivì cuàhà mà, nì quesaha-né nì sacundahví-nè nù-yá ñà-nì queé dahuun-ya ñuu-nè.

18 Daaní, na sàni nana tu-ya lancha yucán, dandu nì càhàn nècuàchì nìsa ñuhu ñà-malu ini-xi, nì xicàn-nè áma cui cutnahá stná-nè xì-yá cùhùn.

19 Doco cóni sáha-ya cùhùn-nè:

—Còo —cachí-yà—, xuhun-ní vehe-ni, te cachitnùhu-ní xì tnaha-ní ñà-cuàhà guá nì quida Stohò-ní Dios xì-ní, te nì cuhi ini-ya mii-ní.

20 Ñàyùcàndüá, nì quee tiàa ma cuàhàn-nè inicutu ladu mà nani Decápolis, nì cachitnùhu-ne ñà-ndiaha guá nì quida Jesús xì-né. Te nsidaa nèhivì yucán, nì ndulocó-nè.

Nansa nì dànatíacú Jesús dèhe Jairo, te nì dàndúvaha stná-yà iin nècuàchì ñahà

21 Dandu nì nayàha-ya ini lancha cuàhàn-yà inga ladu mar. Te yucán yuhù mar mà nì nataca cuàhà sàstnùhù nèhivì nù-yá.

22 Dandu yucán nì sàà stná iin nècuàchì cusáhnù nù iin veheñùhu, Jairo nani-né. Te nì tnàtuu-ne nù-yá, nì tutuyuhu-né ñuhù nù sàhà-yá,

23 te nì sacundahví cuàhà-né nù-yá, cachí-nè:

—Meru cucáhvì dèheyoquí. Cùhùn-ndà, chindàndòò-ní ndahà-ní diquí-ñá sàhà-ñá nduvàha-ñà, te màsà cù-ña.

24 Ñàyùcànduá, cuàhàn-yà xì-né. Te cuàhà gá stná nèhivì cutnáhá xí-yá nchícùn stná-nè cuàhàn, dècuèndè tnuu cuàhàn-nè xì-yá ñà-cuàhà guá-nè.

25 Te cunaha-nsiá, mahì nèhivì mà cuàhàn stná iin nècuàchì ñahà cuhí. Ùxin ùi cuià sàcuàhàn-nè ndohó-né cuèhè nì.

26 Te cuàhà gá sàni ndoho-ne nì quida nècuàchì quidátátná, doco cóni níhì nècuàchì mà chindee-ñánê. Còó, chicá nì quida yaa cuèhè xi-ne, dècuèndè sàni dànsihí-né dihùn xí-né sàhá.

27 Doco na ní xinitnùhu-ne sàhá Jesús, nì quixi-ne ladu yàtà-yá mahì nèhivì cuàhà mà, te nì dàcùhùn ndahà-né nùu sìcoto xi-ya,

28 vachi nì nacani ini-nè: “Nú ni dúcùn ndahí mate sìcoto-ni xi-ya, vátùni nduvàhi”.

29 Te (ñà-ndáà nduá), luegu nì cucuìn nì-né, te nì cuu ini-nè sàni nduvàha-ne cuèhè dana ma.

30 Daaní, momentu mà nì cundaà stná ini-yà sàni dàndúvaha iin nèhivì xì poder xi-ya. Ñàyùcànduá, nì naxicocuìn duma-yá yàtà-xí mahì nèhivì cuàhà mà, te nì cachi-yà:

—¿Ana divi nì dúcùn ndahà-xí ìcà sìcoto xi?

31 Dandu nècuàchì dacuahá-yá, nì cachi-nè xì-yá:

—¿A có-xiní-ní ñà-cuàhà guá nèhivì ndoó yohó, te yáha ga tnuu cuàhàn-ndà? Te nú ducán, dandu jíndù chuun cachí-ní: “¿Ana nì dúcùn ndahà-xí ìcà sìcoto xi?”

32 Dandu nì xiconúu-yá nì indehè-yá, áma nátùì nècuàchì nì quida mà.

33 Te nècuàchì ñahà mà, ndé quidí cuisì-né ñà-yúhî-nè, vachi ináhá-nè ñà-nduá nì cuu xi ini-nè. Dandu nì tnàtuu-ne, nì sàcuìn sisi-né nùu-yá, te nì cachi ndàà-nè xì-yá nsidaa ñà-nduá nì cuu xi-né.

34 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Hija, sàni nduvàha-ní ñà-nì xinindisa-ní. Vátùni nùhù-ní contentu vichi. Iin-ni nì cúxíó cuèhè dana nisa quida xi-ní.

35 Na meru cachí-yá ducán, dandu nì caquesaa nèhivì vaxi vehe presidente xi veheñùhu ma, te nì cacachi-nè xì nècuàchì mà:

—Sàni xihì dèhe yoco-ní. Có-xiñùhù cuàhachuún gà-ní maestru.

36 Doco Jesús, cóni ndúlócô-yá sàhá ñà-nduá nì cachi-nè, cuisì-ní nì cachi-yà xì presidente mà:

—Màsà yúhî-ní. Cuisì cunihnu vaha inì-ní.

37 Dandu nì cachi-yà ñà-màsà cútnáhà gá nèhivì xì-yá, cuisì-ní Pedro, xì Jacobo, xì ñani Jacobo nani Juan.

38 Te nì sàà-yá xì-né ndè vehe presidente mà, te nì xini-yá ndoó chitu nèhivì, yáha ga quidácuàhà-né, sacú ndee-né, te cána fuerte-nè.

39 Dandu nì nsihvi-ya vehe, te nì cachi-yà:

—¿Índù chuun cána guá-nsia, te sacú guá-nsià? vèchi cóni xíhi ñahà chii yohó. Quidì uun ni-ña.

⁴⁰ Doco nècuàchimà, ni sàcùndiaa uun-neyà. Ñàyùcàndüá, ni tavà nsihí-yánè fuera, te ni saca-ya yuadíhá xì nècuàchì cutnáhá xí-yá, ni yàha-ne ndé indúhu ñahà chii ma.

⁴¹ Dandu ni tñii-ya ndahà-ña, cachí-yà:

—Talita cumi —te cuní cachàmà dàhàn ñuu yucán: Yohó cachí xì, ndacuiin xá.

⁴² Dandu vichi vichi ni ndacuiin-ña ni nacacanu-ña, vèchi nahi ùxin ùi cuià xicá-ña. Te nècuàchì cutnáhá xí-yá, ni candulocó sàstnùhù-né sàhà ñà-ndüá ni cuu.

⁴³ Doco mii-yá, ni chinaha-yánè ñà-màsà cáchì-nè xì nèhivì ñà-ndüá ni xini-nè. Dandu ni cachi-yà xì-né ni dácúxì-nèña.

6

Ñà-ndüá ni quida nèhivì ñuu Nazaret na ní nùhù Jesús ñuu-yà mà

¹ Dandu ni quee Jesús yucán mànuhù-yá ñuu-yà, te nchícùn stná nècuàchì dacuahá-yá, ndacá tnáhà-né xì-yá cuàhàn.

² Te na ní sàà quivì descansu ñuu yucán, ni sàhàn-yà veheñùhu, te ni quesaha-yá dacuahá-yá nèhivì. Te na ní inini-ne ñà-ndüá ni cachi-yà, ni ndulocó-nè, cachí-nè:

—¿Índù ni xini-ndà ni nìhìtáhì guá nècuàchì yòhó? Te ¿índù ni xini-ndà ni cunchichí guà-nè? ¿Te nansa iá stná milagru quidá-né?

³ Vèchi iin ana tùha yàcùn yutnù nduú-né. Te dihi-né nani María, te ñani-nè nduú Jacobo, xì José, xì Judas, xì Simón. Te ñahàcúha-ne, ¿a có-ndòò stná-nè yohó ndé ndòò-ndà?

Ducání ni cachi-nè ñà-ni cuduchi ini-nè sàhà-yá.

⁴ Doco ni cachi-yà xì-né:

—Iin ana cáhàn cuenta xi Dios, nú inga ñuu ni cáhàn-nè, dandu siempre quidáñùhù nèhivì ñuu mà-né, doco nèhivì ñuu mii-né, ò tnaha-ne, ò nèhivì vehe-ne, còó, có-quidáñùhù-ñánè —ni cachi-yà.

⁵ Ñàyùcàndüá, mànicúi quida-ya milagru ñuu-yà mà, cuisì iin ùi nècuàchì cuhí, ni chitàndòò-yá ndahà-yá dìqui-né, te ni nduvàha-ne.

⁶ Te ni ndulocó-yà ñà-có-cuní nècuàchì ñuu mà cunindisá-né.

Nansa ni techuún Jesús nècuàchì dacuahá-yá ñà-dacútià-nè palabra ù

Dandu ni nacàhin-ya vuelta cuàhà ñuu cuati, ni dàcuàhá-yá nècuàchì ñuu yucán.

⁷ Dandu nì cana-ya ùxìn ùi nècuàchì dàcuahá-yá, te nì dándàcú-yá ñà-cutnahá ùi ùi-nè cùhùn. Te nì sàhatahvì-yánè ñà-tavà-né ñà-malu.

⁸ Te nì cachi stná-yà xì-né ñà-còò ni-iñàha cunihi-ne cùhùn ichì mà, cuisì-ní bastón xi-ne; còò morral, còò pan, còò dìhùn cunihi-ne ini siuhmatixi-ne,

⁹ te ndisàn uun ni cúnái-né. Te cuisì imindaa dùhnù cundixi-ne cùhùn.

¹⁰ Te nì cachi stná-yà xì-né:

—Nú cuàhàn-nsiá cundoo-nsia iin vehe, dandu iin-ni cundoo-nsia yucán ndè cachi sàà quivì quee-nsia ñuu mà.

¹¹ Te nú có-cùnì nèhivì quihin casú-nè cunini-ne, dandu quee-nsia ñuu-nèmà, te catù-nsiá sàhà-nsiá ñà-còyo yàcá ñuu mà. Vàchi ñà-jaàn cunduu testigu dìqui-né quivì coo juicio xi-ne. Te yùhù cachì xì-nsiá, na sàà quivì ndàcàn Dios cuenta sàhà cuàchi, dandu chicá cuàhà castigu icúmí nècuàchìmà nihì-né nùù nècuàchì (malu) nì sandoo ñuu Sodoma xì ñuu Gomorra sàhaha.

¹² Dandu nècuàchì dacuahá-yá mà, nì caquihin-ne ichì cuàhàn-nè, nì càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndiá icà-né naxicocuìn ini-nè sàhà cuàchi-ne.

¹³ Te nì tavà stná-nè cuàhà ñà-malu ñuhú ini nèhivì, te nì saquin stná-nè seña xì aceite dìni cuàhà nècuàchi cuhí, te nì dándúvaha-ñanè.

Nansa nì xihì Juan Bautista

¹⁴ Ñà-cuàhà guá nì xitià fama xi Jesús, ñàyùcàndùá, nì xinitnùhu stná rey nani Herodes. Te sàhámà nì cachi tèmà:

—Sànì natiacu Juan Bautista, te ñàyùcàndùá quidá-né milagru.

¹⁵ Ducán nì cachi tèmà. Doco dava ga nèhivì, nì cacachi-nè sàhà-yá ñà-divi Elías nìsa là sàhaha nduú-yá. Te dava ga-nè, nì cachi-nè ñà-iin nècuàchì càhàn cuenta xì Dios nduú-yá, nahi nècuàchì profeta sàhaha.

¹⁶ Doco Herodes mà, dohó nì cachi-te na ní xinitnùhu-tè sàhà-yá:

—Còó, divi Juan nduú-né, vachi sàni natiacu-nè, mate ní quendodò dìni-né nì quide.

¹⁷ Ducán nì cachi tèmà, vachi antes nì chicadi-te Juan, nì dándàcú-te nùù soldadu xi-tè, te nì tniì tèmànè. Ñàyùcàndùá nì sàcùnuhni-nè cadena, te nì sàcùndiadi-nè vehècà. Pues nsidaa ñà-jaàn nì quida Herodes mà sàhà-ñá cunì-te ndòò vaha-tè nùù iin ñahà nani Herodías. Vachi sàni nandàhà-té xí-ñá mate ñahàdihí ñani-te Felipe nduú-ña.

¹⁸ Ñàyùcàndùá nì cachi Juan xì-té:

—Cò-sàha Dios lugar coo-ní xì ñahàdihí ñani-ní.

¹⁹ Pues divi sàhà ñà-jaàn nì xini ùhì Herodías mà Juan, te cunì-ña cahni-ñanè, doco mànicúì.

20 Vàchi Herodes mà, ináhá-tê Juan ñà-ndúú-né iin nècuàchì nihnú ndáà inì-xi, te ì stná ini-nè. Ñàyùcàndùá, yúhí-tené. Te divi sàhájàn nì xidahan stná-te nècuàchìmà nùù ñahà mà. Te cudû stná inì-te cunini-tè ñà-ndúá cachí nècuàchìmà, mate cóni sàà-te cundaà vaha inì-te.

21 Doco nì sàà iin quìvì nì cuu ofrecer nansa dandáñúhú ñahà màné, vachi nì naxìnu rey mà cuà, te nì quida-tè iin vicò cahnú nì casaà cuàhà tè-cùsáhnú ñuu mà, xì cuàhà stná comandante capitán, xì stná cuàhà tècuicà ndoó ladu Galilea yucán.

22 Dandu nì quìhvi dèheyoco Herodías mà ndé iá vicò, te nì itasaha sàstnùhù-ñá, nì dàcúdî inì-ña rey mà xì stná tè-xínduu visita xi-tè. Ñàyùcàndùá, nì cachì-te xi-ñá:

—Ndéni iñàha nì cui cunú, càcùn-ñá nùì, te nihùn-ñá.

23 Te nì chinaha-té Dios ñà-ndéni iñàha nì cui nì cãcàn-ña, cuàha-tèñá, mate ni cúndúá iin davatahvi ñuu ndé cusáhnú-te, cuàha-tèñá.

24 Ñàyùcàndùá nì quee-ñà cuàhàn-ña ndacàtnùhù-ñá nùù dihi-ñá:

—¿Ndíà ndúá càquìn?

Te nì cachi dihi-ñá:

—Dìni Juan Bautista càcùn —nì cacha.

25 Ñàyùcàndùá, yachì nì nansìhvi ñahà chii mà ndé iá rey mà, te nì xicàn-ña, cachí-ña:

—Dìni Juan Bautista taxi-ní luegu, cunacaà ini iin charola cahnú —cachá.

26 Dandu rey mà, cuàhà gá nì cuhuun inì-te, doco sàhà-ñá sàni dàndáa-te, te sàhà stná visita ndoó yucán, ñàyùcàndùá có-cùnì-te dama-tè ñà-ndúá nì cachì-te xi-ñá.

27 Sàhájàn vichi vichi nì techuún-te iin tè-cùhùn cahnì xì Juan, te cunihi tèmà dìni-né ndixi.

28 Ñàyùcàndùá, nì sàhàn tèmà vehecàa, nì quendodò-té dìni-né, te nihí-teá ini iin charola nì nansìhvi nì sàha-tè ñahà chii mà, dandu mii-ñá, nì sàha-ñá dihi-ñá.

29 Daaní, na ní caxinitnùhu nècuàchì nìsa dacuahá Juan, dandu nì casahàn itnii-né nì naquihin-ne iquicúñú nsii ma nì sùxin-ne nì chicaa-nèà ndé ndúú cueva xi nsii.

Nansa nì dàcùxí Jesús ùhùn mil nèhivi

30 Daaní, nì cansiaa nècuàchì nì techuún Jesús cacanu, te nì canataca-nè nùù-yá, nì nacani-ne xì-yá nsidaa ñà-ndúá nì quida-ne xì ñá-ndúá nì chinaha-nè.

31 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Naha-nsià cùhùn cuaán-nda iin xaan ndé có-ndòò nèhivi, quetatu chii-nsiá.

Ducán nì cachi-yà, vachi nì có-cùsáá gá-nè cuxi-ne, ñà-cuàhà guá nèhivi queé nsìhvi nùù-né.

32 Ñàyùcàndùá nì nana-ya xì-né ini iin lancha ñà-cùhùn cuaán-yá xì-né iin xaan ndé còò iin.

33 Doco nì xini nèhivì cuàhàn-ya, te cuàhà-né nì nacunì-nèyà, ñàyùcàndùá nì caquee-ne nsidaa ñuu nì dàyàà-nè, te dihna-ne nì sàà-nè nùù-yá.

34 Ñàyùcàndùá, na ní quee-ya nùù lancha mà, nì xini-yà cuàhà gá-nè ndoó, te nì cuhi ini-yànè, vàchi nahi rii còò stohò-xi, ducán nduú-né. Ñàyùcàndùá, nì dàcuàhá-yánè cuàhà iñàha.

35 Daaní, na ní cuaà nì catnàtuu nèhivì siempre nchícùn xì-yá nùù-yá, cachí-nè:

—Vichi sàcuàhàn nì cuaà, te lugar yohó, còò ni-iin vehe.

36 Ñàyùcàndùá, ndaquìndèè-ní xì nèhivì yohó ñà-nì cuítìà-nè cùhùn-nè ndè ranchu ò ñuu cuati ndoó yatni, te cuiin-ne ñà-cutiacu-nè, vàchi còò ñá-cuxi-ne lugar yohó.

37 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá dacuxí-nsiánè.

Te nì cachi-nè xì-yá:

—¿A cùhùn-nsì xì ùì cientu dihùn plata, te cuiin-nsi pan dacuxí-nsínè?

38 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Nadaa pan icúmí-nsiâ? Cuahán-nsià cundehè-nsiá.

Ñàyùcàndùá, (nì ndàcàtnùhù-né), te na ní cundaà ini-nè, nì cachi-nè:

—Ùhàn, xì ùì siaca.

39 Dandu nì dàndàcú-yá ni mácùndoo nsidaa nèhivì mà, cuaán cuaán iin iin grupu-nè nùù yùcù cuií.

40 Te ducán nì quida-ne nì sàcùndoo yucùn-né, cientu cientu-ne, te dava cientu dava cientu-nè nùù iin iin grupu-nè.

41 Dandu nì tñii-ya ùhùn pan mà xì ùì siaca ma, nì ndacoto ndiaá-yà dìquì-xí, te nì naquimanì-yá Dios sàhà-ñá. Dandu nì dàcuàchí-yá pan mà nì sàha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te mii-né, nì dasàn-nèà nùù nèhivì cuàhà mà; daaní, divi-ni ducán nì quida stná-yà xì ùì siaca, nì dàcuàchì stná-yàsi nùù-né.

42 Te nì xixi nsidaa-né nì ndenuu ini-nè.

43 Dandu nì chivàha-ne ñà-nì cuyodò gá, pedazu siaca xì stná pedazu pan, te nì chitu ùxìn ùì icà-ñá.

44 Te cunaha-nsiá, ùhùn mìl tiàa nì sanduu nèhivì nì xixi xi pan mà.

Nansa nì xìca ndodò Jesús nùù tècuì mar

45 Daaní, vichi duha nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì mácùñuhu-ne ini lancha, te codò nùù cueé-nè nùù-yá cùhùn-nè inga ladu mar dècuèndè ñuu Betsaida. Doco mii-yá, cuàhàn-ya danácuitià-yà nèhivì cuàhà mà.

46 Te nì nsihi nì ndaquindèè-yá xì-né, dandu nì nana-ya iin yucù nì xicàn tàhvì-yà nùu Dios.

47 Daaní, na ní cuñaà, xicá ìi lancha mà mahì mar. Doco mii-yá, mindaa-yá iá-yà ñuhù íchì.

48 Dandu nì xini xicà-yánè ñà-ùhì gà dacacá-nènu xi yutnù iá nahi pala, vèchi caná tàchì ladu nùu-né. Ñàyùcàndùá, sinduhá nì sàà-yà nùu-né, xicándódo-yá nùu tècuìi mar, te nihnú ini-yà yàha-ya iin ladu.

49 Doco na ní caxini-nè nansa xicá-yá nùu tècuìi ducán, dandu nì càna ndee-né, vèchi дума nduá càhàn-né.

50 Vèchi nsidaa-né, nì xini-nèyà, te nì ndulocó-nè, yúhì cuàhà-né. Doco nì càhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Nacuàhandee inì-nsia, vèchi yùhù nduì; màsà yúhì-nsia.

51 Dandu nì quècahnu-ya ini lancha ndé ndoó-né, te nì cucuìin tàchì mà. Ñàyùcàndùá, cuàhà sàstnùhù nì ndulocó gà-nè.

52 Vèchi cóni sánihì váha ini-nè sàhà milagru nì nducuahà pan mà, vèchi ùhì mànihì ini-nè.

Nansa nì dándúvaha Jesús cuàhà nècuàchì cuhí ñuu Genesaret

53 Daaní, na sáni yàha-ya xì-né mar mà, dandu nì sàà-yà ñuhù íchì iin ñuu nani Genesaret.

54 Te na ní quecoyo-ne xi-yá nùu barcu mà, dandu vichi vichi nì nacuni nèhivì ñuu mà-yá.

55 Ñàyùcàndùá, nì cadayáà-nè cuàhàn-nè inicutu ladu yucán, nì sàquihin-ne nècuàchì cuhí xi-ne, te nihí-né nècuàchìmà vèxi nùu-yá itánduhù-né nùu camilla. Te ndéni nì cui nì xinitnùhu-ne iá-yà, divi yucán nì sàà-nè xì nècuàchì mà.

56 Te na yàha-ya ñuu cuati, ò ñuu nahnú, te ò iin ranchu, o ndéni nì cui, yucán nì cachitánduhù-né nècuàchì cuhí xi-ne íchì, te nì xicàn-nè ñà-siquiera nùu sàhà sìcoto xi-ya nì dúcùn ndahà nècuàchì cuhí mà. Te nsidaa ana nì dúcùn ndahà-xí ducán, nì nduvàha-ne.

7

Ñà-nduá dacuidá cuàchi ndisa xi anima-ndà

1 Daaní, ñuu Jerusalén nì caquee dava nècuàchì fariseu xi stná nècuàchì ley xi veheñuhu vèxi-ne, nì quesaa-nè nùu Jesús.

2 Te nì caxini-nè nansa quidá nècuàchì dacuahá-yá, xixí-né comida xi-ne, te cóni ndàhá-né. Ñàyùcàndùá, nì caxitnùhu-ne nècuàchìmà. Vèchi modo jaàn nduhì ndahà-ndà (càhàn-né).

3 Vèchi nècuàchì fariseu mà, xì nsidaa gà nècuàchì raza Judea, nú màsà ndàhá-né, mà cúxí-né, vèchi ducán iá estilu xi xii-né chivàha-ne.

⁴ Te nú nì sàhàn-nè yàhvi, dècuèndè ndaha-ne, dandu cuxi-ne. Te cuàhà sàstnùhù gá estilu icúmí-nê chivàha-ne, vàchi icúmí-nê nacate stná-nè taza, quìdi, yoo, càa, cama.

⁵ Ñàyùcàndüá, nècuàchì fariseu mà, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu, nì xìcàn tnùhù-né nùù Jesús, cachí-nè:

—Nècuàchì dacuaha-ní, ¿índù chuun có-nchícùn-nè estilu xi xii-ndà? vàchi có-ndùhí ndahà-né na xixí-né.

⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndàà nduá nì cachitnùhu Isaías sàhà mii-nsiá sàhana, vàchi dananí uun-nsia vaha-nsia. Pues ñà-yohó ndüá nì cachí Dios, te nì tiaa Isaías yucán:

Nèhivì yohó, cuisì-ní yuhù-né quidáñùhù-nê yùhù, màdi ini anima-nè, vàchi xica ié` cahan-né.

⁷ Cahvi-né yùhù tuxí-né, doco có-ndiàà, vàchi nèhivì ùún nduú ana nì quidavàha xi ley chináhá-nè nèhivì, cachí Dios.

⁸ Vàchi mii-nsiá, mà úhì nacóó nihni-nsia ñà-ndüá nì dandàcú Dios, doco ñà-ndüú ley xi nèhivì ùún, ñà-jaàn ndisa quidá-nsiá cumplir. Costumbre xi-nsia nduú ñà-nàcáté-nsiá quìdi, xi taza, te cuàhà gá costumbre icúmí stná-nsià nahi ñà-jaàn.

⁹ Dandu nì cachi gà-yà xi-né:

—Mii-nsiá, tuxí inì-nsia vátùni naco-nsia ñà-ndüá nì dandàcú Dios, te cuisì estilu xi mii-nsiá chivàha-nsia.

¹⁰ (Cundehè-nsiá casu yohó): sàhana nì cachi Moisés ñà-icúmí coo tnùñuhu xi-nda nùù yuadíhí-ndá, te nú ni cáhàn ùhí iin nèhivì dìquì iin yuadíhí-nê, dandu icúmí-né cui-nè. (Ducán nì cachi Dios.)

¹¹ Doco tucu cachí mii-nsiá, vàchi cachí-nsià vátùni cachi iin nèhivì xì yuadíhí (ndahví-nè): “Mà cúí chindeí mii-nsiá xì ñà-ndüá icúmí, vàchi sàni cachi sàhà nsidaámà ñà-ndüá dihùn ñi; vàchi sàni cachi: Corbán nduá, te cuní cachàmà, dihùn xì Dios nduá”.

¹² Te nú ducán ni cachí nècuàchìmà, dandu có-sàha ga-nsià chindee gá-nè yuadíhí-nê (xì dihùn mà).

¹³ Ñàyùcàndüá, sàhà estilu xi-nsiamà, iladu sàni ndòo ley ñi mà, te cuisì estilu nì ndòo nùù-nsiá chivàha-nsia. Te cuàhà gá estilu tnaha ñà-yucán icúmí stná-nsià —nì cachi Jesús.

¹⁴ Dandu nì cana-ya nèhivì cuáhà mà ñà-tnàtuu-ne nùù-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunini nsidaa-nsiá, te cundaà vaha inì-nsia:

¹⁵ mà cúnsidá cuàchi ni-iin nèhivì sàhà ñà-ndüá xixí-né. Còo. Ñà-nìhnú ini anima-nè, te quidá-néa, divi ñà-jaàn nduá dacuidá cuàchi xì anima-nè.

¹⁶ Nì cúniní vaha nsidaa-nsiá.

¹⁷ Dandu nì yàha-ya ini vehe, te nì ndòo nèhivì cuáhà mà tùvèhé. Dandu nì ndàcàtnùhù nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá ndià ndüá cuní cachi ejemplu mà.

18 Te nì cachi-yà xì-né:

—¿A có-sànìhì stná ini mii-nsiá? Cunaha-nsiá, ñà-ìá fuera iquìcúñù-ndà, nú ni queá yuhù-ndà, mà cúí dacuidá cuàcha-ndó nùù Dios.

19 Vàchi màdì ini anima-ndà quíhvia. Còò, tìxi-nda cuáhàn, dandu después queá.

Ducán nì cachi-yà sàhà-ñá cundaà ini-ndà comida viì nduú nsidaa clase ñà-cutiacu-ndà, màdì cuáchi nduá cuxi-ndañá.

20 Dandu nì cachi stná-yà:

—Ñà-nduá nihnú ini nèhivì, te queá anima-nè, divi nduá dacuidá cuàchi xi-né.

21 Vàchi anima nèhivì ñuhú cuàchi-ne, te sàhà ñà-ñùhámà ini-nè, ñà-yùcànduá quidá stná-nè cuàhà ñà-có-ndiàá; vachi nacání quini ini-nè, te ò cáhàn-nè xì nècuàchì cónì nándàhà xì-né, te ò dava-ne, uun-ni ndoó-né xì ndé ni nèhivì ní cui; te dava-ne, sahní stnahá-né,

22 ò xidá cuíhná-né; te xího stná-nè ñà-ìcúmí ñanitnaha-ne; quini quidá stná-nè xì ñanitnaha-ne, te dandahví stnahá stná-nè; tùha quini stná-nè, te có-cùcáhàn núù-né; te cuàhà-né, cúmbidia stnahá stná ini-nè, te cáhàn quini-ne òquì ñanitnaha-ne; cuadú stná-nè, te nacání ndévàha ini-nè.

23 Pues ducán quidá-né, vachi ñuhú nsidaájàn ini anima-nè, te na quidá-néà, dandu dacuidá cuàcha-nè —nì cachi-yà.

Nansa nì xinindisá iin nècuàchì ñahà inga ñuu icúmí xí inga religión

24 Dandu nì quee Jesús ladu yucán cuáhàn-yà ladu ñuu Tiro xì ñuu Sidón. Te yucán nì sàà-yà visita iin vehe, doco có-cùnì-yà cundaà ini nèhivì ñà-ìá-yà yucán; doco mànìcùì coo dèhé-yà.

25-26 Vàchi vichi vichi nì xinitnùhu iin nècuàchì ñahà inácaa iin ñà-malu ini dèheyoco-xí. Iin nècuàchì inga ñuu nduú-né, iin ñuu nani Sirofenicia. Te na ní sàà-nè ndé iá-yà, nì sàcùìin sìsì-né nùù-yá, nì sacundahví-nè nùù-yá áma táva-yá ñà-malu anima dèhe-ne.

27 Doco nì cachi-yà xì-né:

—Dihna icúmí cutahví dèhe (ñuu nsiùhù, dandu después nèhivì inga ñuu), vachi ducán iá na ian xixí ñà-cuati. Dihna cuxi mii-vé, te ndenuu ini-vè, dandu después cuxi sihina cuati. Vàchi mà váha cuxio dità-vé, te cuxi-siá.

28 Doco nì cachi tu nècuàchimà xì-yá:

—Ñà-ndáà nduá, Señor. Doco cunaha-ní, dècuèndè stná sihina xicánúú tìxi mesa, níhi stná-si iyuhu xèhè dità cóyo ndé xixí dèhe-nda. (Ñàyùcànduá, chindee sacu stná-ní yùhù.)

29 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Vàtùni cachí-ní. Ñàyùcànduá, xuhun-ní vehe-ní, vachi sàni quee ñà-malu nùù dèhe-ní.

30 Daaní, mànuhù nècuàchìmà vehe-ne, te nì xini-nè indúhu víi dèhe-ne cama, vàchi sàni cuxio ñà-malu nìsa dandoho-xi-ñá.

Nansa nì nduvàha iin nècuàchì dòhò, te ihin stná-nè

31 Dandu nì quee Jesús ñuu Tiro mà, nì yàha-ya ñuu Sidón, xì stná ladu Decápolis, te nì nasaa-yà mar iá Galilea.

32 Te nèhivì yucán, nì saca-ne iin nècuàchì dòhò có-câhàn vii stná, te nì casaà-nè nùu-yá, nì sacundahví-nè ñà-nì chindánuú-yá ndahà-yá dìni nècuàchìmà, te nduvàha-ne.

33 Dandu nì tavà cuaán-yá nècuàchìmà, te nì dàquívhi-ya dìnìndàhá-yà ini tùtnù-né. Te nì dàcóyo-ya tèdìí-yà dìnìndàhá-yà nì chituu-ya nùu yàá-nè.

34 Dandu nì ndacoto ndiaá-yà dìquì-xí, te nì sàcàn ini-yà, cachí-yà xì tiàa ma dàhàn ñuu mà:

—¡Efata! —ñà-nduá cuní cachà: Ni nuná tùtnù-ní.

35 Dandu nì nuna tùtnù-né, te nì nduvàha stná yàá-nè, vátùni càhàn vii-né.

36 Te nì cachí-yà xì nsidaa nèhivì ndoó yucán ñà-màsà cáchì-nè ni-iñàha xi nèhivì, doco entre más cachí-yà xì-né ducán, vihi gá cuahà nì sate tnùhu-ne sàhà-yá.

37 Te yáha ga nì ndulocó nsidaa nèhivì, cachí-nè:

—Vii gá quidá-yá nsidanicuú iñàha. Dècuèndè tèdòhò natiácú quidá-yá, xì stná tè-ìhìn dànácâhàn-yà.

8

Nansa nì dàcùxí Jesús cùmì mìl nèhivì

1 Quivì yucán nì nataca tu cuahà sàstnùhù nèhivì, doco còò ni-iñàha cuxi-ne. Ñâyùcànduá, nì cana Jesús nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

2 —Yùhù cuhí inì nèhivì yohó, vàchi sàcuàhàn-ndà ùni quivì ndoó-né cutnáhâ-né xì-ndà yohó, te còò cá ñà-cuxi-ne.

3 Te nú ni dánâcùitiè-nè nùhù-nè vehe-ne, vihini cuitá-nè ichì, vàchi có-xixí-né, te xica ní caquixi dava-ne.

4 Dandu nì naxiconihí nècuàchì dacuahá-yà nùu-yá:

—Doco ¿índù nìhì-ndà ñà-dacuxi-ndané? vàchi yucù nduá yohó.

5 Dandu nì xicàn tnùhù-yà nùu-né:

—¿Nadaa pan nihí-nsiá?

—Ùsà-ñà iá —nì cachi-nè.

6 Dandu nì dàndàcú-yá nì mácùndoo vii nsidaa nèhivì mà ñuhù. Te nì tnii-ya ùsà pan mà, nì naquimanì-yá Dios sàhá, te nì dàcuàchí-yáñà. Dandu nì sàha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te mii-né, nì dasàn-néà nùu nèhivì cuahà mà.

⁷ Te nì ìa stná iin ùi siaca cuati; ñàyùcàndùá nì naquimanì stná-yà Dios sàhà-sí, te nì cachi-yà xì nècuàchìmà ñà-dasàn stná-nèsi nùù nèhivì.

⁸ Dandu nèhivì cuáhà mà, nì caxixi nsidaa-né, te nì ndenuu ini-nè. Te después, nì dàtàcá-nè ñà-ndùá nì cuyodò gá, te nì chitu ùsà canasta-ñà.

⁹ Te nèhivì nì caxixi ma, nahi cùmì mil nì sanduu-ne. Daaní, na sání dãnácútià-yà nsidaa nèhivì mà,

¹⁰ dandu nì nana tu-ya iin lancha xì nècuàchì dacuahá-yá cuàhàn-yà xì-né ndè ladu ñuu Dalmanuta.

Nansa nì xicàn nècuàchì fariseu ñà-quida Jesús iin milagru cundehè-né

¹¹ Daaní, nì casaà nècuàchì fariseu nùù-yá, te nì quesaha-né cuàà-nè xì-yá, dasaá-nèyà xicàn-nè ñà-quida-ya iin milagru xi Dios cundehè-né.

¹² Dandu nì sàcàn cuáhà ini-yà, te nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá xì dava ga nècuàchì ñuu yohó, ¿índù chuun xicàn guá-nsiá quide iin milagru cundehè-nsiá? Yùhù cachí xì-nsiá, mà sáà coo ni-iin milagru cundehè-nsiá.

¹³ Dandu nì nacoò uun-yanè, nì ndècahnu-ya ini lancha inga xichi, te nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà inga ladu mar.

Nansa nì dãnínúú ini Jesús nècuàchì dacuahá-yá milagru sàhà pan ñà-màsà nácánì gá ini-nè sàhà nansa nihì-né ñà-cutiacu-nè

¹⁴ Cunaha-nsiá, sàni nandòdó nècuàchì dacuahá-yá cunihì ga-nè pan cùhùn ini lancha mà. Cuisì iin-nia nihì-né cuàhàn.

¹⁵ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cundehè-nsiá, cuidadu gà ni cúndóó-nsiá sàhà tàtnà nsidátáchì xí pan xi nècuàchì fariseu xì stná Herodes.

¹⁶ Dandu nì quesaha-né nì ndatnuhu-né, cachí-nè:

—Ádi ñà-còò pan nihi-nda vaxi, ñàyùcàndùá cachí-yà xì-ndà ducán —cachí-nè.

¹⁷ Sàhájàn na ní cundaà ini-yà ñà-ndùá ndatnúhú-nè, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Có-xiñùhù ndatnuhu-nsiá sàhà-ñá còò pan nihì-nsiá vaxi. ¿A có-nsinúú inì-nsia (ñà-ndùá nì xini-nsià)? Yùhù xiní tãháha ga cundaà inì-nsia. ¿Na cueé guá sánihì inì-nsia!

¹⁸ Iá nduchinúù-nsiá, ñàyùcàndùá xiñuhu cundehè-nsiá. Te iá stná tùtnù-nsiá; xiñuhu cunini-nsia. ¿A có-nsinúú inì-nsia nansa nì cuu daa?

¹⁹ Na ní dasín ùhùn pan, te nì xixi ùhùn mil tiàa, ¿nadaa ga ìcà pedazu pan nì ndòò nì dàtàcá-nsià?

—Ùxìn ùià —cachí-nè.

²⁰ Dandu nì cachi tu-ya:

—Na ní dasín ùsà pan nì caxixi cùmì mil nèhivì, ¿nadaa ìcà pedazu pan nì dàtàcá-nsià?

—Ûsà —cachí-nè.

²¹ Dandu nì cachi tu-ya xì-né:

—¿A táñâha ga mànhì inì-nsia?

Nansa nì dândúvâha Jesús iin nècuàchì cuaá ñuu Betsaida

²² Dandu nì sàà-yà xì-né ñuu Betsaida, te nèhivì ndoó yucán, ndacá-né iin nècuàchì cuaá nì quesaa nùu-yá, sacúndáhví-nè ñà-nì chítúú-yá ndahà-yá nùu-né, te ni ndúvâha-ne.

²³ Ñàyúcàndúá, nì tnií-ya ndahà nècuàchímà, te nì tavà-yánè fuera ñuu tii ma. Dandu nì dàcùchí-yà tèdíí-yà nduchínúú-né, te nì chituu-ya ndahà-yá ndé cuhí nùu-né. Dandu nì ndàcàtnùhù-yá nùu-né, a sàni natùinuù-né, á coó.

²⁴ Dandu nì ndacoto-ne, te nì cachi-nè:

—Vàtùni indéhí nèhivì, xicánúú-né, doco na iá yutnù, ducán ndáa-ne.

²⁵ Dandu, nì nachituu-ya ndahà-yá nduchínúú-né, te nì indehè nsíí-né. Te momentu yucán nì nduvâha nduchínúú-né, te nì natùì nina.

²⁶ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchímà ñà-nì núhù-nè vehe-ne, doco màsà yâha-ne ñuu tii ma, ni màsà cáchí-nè xì nèhivì ndoó yucán.

Nansa nì cachi Pedro ñà-xiníndísâ-né divi Cristu nduú Jesús

²⁷ Daaní, cuáhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá ndè ñuu cuati ndoó yatni ñuu Cesarea de Filipino. Te na cuáhàn-nè ichì, dandu nì xicàn tnùhù-yá nùu-né, cachí-yà:

—¿Ana nduú yùhù, cachí nèhivì?

²⁸ Te nì cachi-nè xì-yá:

—Dava-ne cachí-nè Juan Bautista nduu-ní. Te dava-ne cachí-nè Elías nduu-ní, te dava ga-nè cachí-nè ñà-ndùù-ní nahi profeta sàhana.

²⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Doco mii-nsiá, ¿ana nduí cachí-nsià?

Dandu nì cachi Pedro:

—Divi Cristu (nì quixi dìquì-xí) nduu-ní.

³⁰ Dandu nì sàcùnaha nsidaa nècuàchì dacuahá-yá mà ñà-màsà cáchí-nè xì nèhivì dava ga ni-iin palabra mà.

Nansa nì cachitnùhu Jesús icúmí-yâ cui-yà

³¹ Dandu nì dàtúi-ya nùu-né nansa icúmí cuu xi-yá después. Nì cachi-yà xì-né ñà-mii-yá ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí-yâ ndoho cuahà-yá. Vâchi tè-sàhnú xídandacú, xì stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu, nsidaa-né icúmí-né cahíchì ini-nèyâ, dandu (càcàn-nè) cahnì nèhivì-yá. Doco tìxi ùni quivì icúmí-yâ natiacu-yà,

³² nì cachi-yà, cáhàn vate-yá xì-né ducán. Ñàyùcàndùá, nì tavà cuaán Pedro-yà, nì cachi-nè xì-yá ñà-màsà cáchí-yà ducán.

³³ Doco nì nacuico-yá ladu yàtà-yá, nì indehè-yá dava ga nècuàchì dacuahá-yá, te nì cáhàn duchi ini-yà xì Pedro, cachi-yà:

—Cuxio-ní nùí, vàchi nahi ñà-malu Satanás nduu-ní. Có-nìhnú vaha inì-ní Dios. Cuisì chuun xi nèhivì ñuhiví nihnú inì-ní.

³⁴ Dandu nì cana-ya nècuàchì dacuahá-yá xì dava ga nèhivì ndoó yucán, te nì cachi-yà xì-né:

—Nsidaa ana cuní cunchicùn xí, xiñuhu nacoó-ne ñà-ndùá cuní inì-ni mii-né quida-ne, te cunchicùn-nè yùhù, quida-ne cuenta na ian nsidá stná-nè cruz xi-ne ñà-cui stná-nè xí.

³⁵ Vàchi nú cuní iin nèhivì dacácu-ne vida xi-ne, cutu ñà-dandáñúhú-nèàmà cundua. Doco nú ni cuí-nè sàhà yùhù ò sàhà razón ndiaha xí, dandu ñà-sàni càcu ndisa vida xi-ne nduá.

³⁶ Vàchi mate ni níhì iin nèhivì nsidaa ñà-íá ñuhiví, doco ni mà sàà-mà cundua ñà-vàha xi-ne nú màsà sàà stná anima-nè càcua nùù Dios. Còó, mà cúí.

³⁷ Te ò nú ni cuní stná iin nèhivì nacuiin-ne anima-nè, còó, mà cúí.

³⁸ Vàchi nèhivì tiempu vichi, nacóó-né Dios, te xidá cuàchi-ne. Ñàyùcàndùá, iin nècuàchì íá mahì nèhivì malu ndoó vichi, te cucáhán nùù-né yàha-ne ladu xi, te ò cucáhán nùù-né cunini-ne palabra xi, ndahví-nè, vachi nú ducán, dandu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí stnáí nacuaí' mii-né quivì naxicocuín. Vàchi icúmí naxicocuín ñuhiví yohó, cutnahí xì ángel ì-xí quixi, te ndiaha gá icúmí nanchií' quida Yuamáni'.

9

¹ Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Palabra ndàcuisì nduá yohó cachítñuhi xì-nsiá, ñà-dava mii-nsiá nècuàchì itá yohó, antes cui-nsiá icúmí-nsiá cuni-nsiá cusahnú fuerte Dios xì poder xi-ya —nì cachi-yà.

Nansa nì nadama Jesús mii-yá nì natnuù nihni ndiaha-yá

² Daaní, nì yàha ìñù quivì, dandu nì saca-ya Pedro, xì Jacobo, xì Juan, cuàhàn cuaán-yá xì-né ndè dìni iin yucù ducún, te yucán nì nadama-ya mii-yá; tucu nì nàcùnahà-yà nì xini nècuàchìmà.

³ Nì nducuxín yaa sìcoto xi-ya, te nì nanchiì yéhà. Na cuxín yaa ñà-nduú yùhà (dìni yucù), ducán nì nducuxán. Còó ni-iin nèhivì ñuhiví cui nsida cuxín xán ducán.

⁴ Daaní, yucán nì ndecoyo stná nèhivì (sànaha) nani Elías xì Moisés, ndatnúhú-nè xì-yá.

⁵ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Maestro, ñnansicáhán-ndá ndoo-nda yohó! Chicá vaha quida vaha-nsi ùnì siahva, ian coo mii-ní, te inga coo Moisés yohó, te inga coo stná Elías yohó —nì cachi-nè.

⁶ Doco ñà-yáha guá yúhí nsidaa-né, ñàyùcàndúá ni cóni cúndáà ini Pedro nansa cachi-nè.

⁷ Daaní, nì nuu iin vícò yucán, te nì dàhvi nsidaa-né vícò mà. Dandu nì tiacu-nè cáhàn iin ana cáhàn mahiá, cachí-yà:

—Dèhemaní nduú ana yohó. Cunini-nsia ñà-ndúá cachí-yà.

⁸ Daaní, nì ndacoto nècuàchì dacuahá-yá, doco na iin cachí còò cá iin ni xini-nè, ndé làcà mii-yá iá yucán.

⁹ Daaní, nì naquihin-ya ichì mànuu-ya xì-né yucù yucán. Te ichì mà nì dándàcú-yá nùù-né, cachí-yà:

—Màsà nácání-nsiá xì nèhivì ñà-ndúá nì xini-nsia dècuèndè nú sàni natiacu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

¹⁰ Ñàyùcàndúá, nì chivàha nècuàchìmà chuun jaàn ini an-ima-nè, doco nacání cuáhà ini-nè nansa coo ñà-natiacu-yà.

¹¹ Dandu nì xicàn tnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—¿Índù chuun cachí nècuàchì ley xi veheñùhu ñà-dihna icúmí Elías naxicocuñ-nè?

¹² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndáà nduá, dihna icúmí Elías naxicocuñ-nè, te nsida vii-né nsidaa chuun có-íá vii. Doco ¿nansa cachí stná tutu ì sàhà yùhù? Pues nacáníamà nansa icúmí ndohi xì nansa icúmí nèhivì cahíchì ini-nè yùhù.

¹³ Doco cunaha-nsiá, sàni quixi Elías mà. Doco nèhivì, nì quida ndevàha-ne xì nècuàchìmà nacua nì cudì ini-nè, vàchi ducán sàni cachitnùhu tutu ì.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu inácaa ini iin tèchii

¹⁴ Dandu nì nasaa-yà xì compañeru-yà ndé nì ndòo dava ga nècuàchì dacuahá-yá. Te yucán nì xini-yà ndoó cuáhà nèhivì sàni nataca nùù nècuàchìmà. Te ndoó stná nècuàchì ley xi veheñùhu, nàá tnahá-né xì nèhivì xì-yá mà.

¹⁵ Te na ní xini nèhivì cuáhà mà mii-yá, luegu nì ndulocó nsidaa-né, te nì cadayáa-nè vaxi-ne, nì casàhú-nè xì-yá.

¹⁶ Dandu nì ndàcàtnùhù-yà nùù-né:

—¿Ndíà ndatnúhú guá-nsiá xì nècuàchì yohó?

¹⁷ Dandu nì cáhàn iin ana iin mahì nèhivì cuáhà mà, cachí-nè:

—Maestro, yohó ndaquí dèhi vaxi nùù-ní, vàchi inácaa iin ñà-malu ini-te, te sadiá nùù-té, mà cùì cáhàn-te.

¹⁸ Te ndéni nì cui iá-te, vaxa sahní ihá-te, ducán-te, dandu queé chihñù yuhù-té, saxíndiaá tnahá nùhu-tè, te nduyútnú tehe-té. Te sàni xicàn tàhví nùù nècuàchì dacua-ha-ní ñà-tavà-néà, doco mànicùí.

¹⁹ Dandu nì cachi Jesús:

—Mii-nsiá, mà túha-nsia cunindisá-nsiá. ¿Nadaa ga quivì icúmí coi xì-nsiá, te quidandee gá stná inì sàhà-nsiá? Pues cundaca-nsiáte quixi nùí.

²⁰ Dandu nì saca-ne tèchii ma vaxi nùù-yá. Doco na ní xini ñà-malu mà mii-yá, luegu nì sahnì ihá'-te, ñàyùcàndüá nì sàcasàn-té, natúì nihní-te, te caná chihñù yuhù-té.

²¹ Dandu nì xicàn tnùhù-yá nùù yua-té, cachí-yà:

—¿Nadaa tiempu sàcuàhàn-ndà ndohó-te ducán?

Dandu cachí yua-té:

—Ndè tii-té.

²² Te cuàhà xichi nduá-te mahì ñuhu quidá ñà-malu. Ndè stná ini yùte sàcasàn-té, vachi cuníà cahniá-te. Ñàyùcàndüá, nú vátùni chindee-ní nsiùhù, dandu cundehè ndahví-ní nsiùhù, te quida maní-ní xì-nsí.

²³ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cuisì cuníà cunindisa-ní, te vátùni. Vachi iin nècuàchì xiníndísá, vátùni nihítáhvì-né nsidaa ñà-vàha xicàn-nè.

²⁴ Dandu luegu nì sacu yua-té, te nì càhàn fuerte-nè, cachí-nè:

—Yùhù, xiníndísê vichi; te nú cò-sái cunindisá vahi, dandu chindee-ní yùhù ñà-nì cúníndísá gué'.

²⁵ Dandu nì xini Jesús ñà-vihi gá cuàhà nèhivì natácá. Ñàyùcàndüá, nì dándàcú-yá nì sadi-yá nùù ñà-malu mà, cachí-yà:

—Yohó ñà-malu quidá quini xi téchii yohó ñà-mà cùì càhàn-te, te có-tiàcú-te, nacoo dahuun-tè, te màsà nàxícócuñ gò nansihvu inì-te.

²⁶ Dandu yáha ga ndee ní ndàhìà, nì dándácùchá'-te, te nì quea cuàhàn. Doco nahi ana nì xihì nì ndòo-tè. Ñàyùcàndüá, cuàhà nèhivì nì cachi-nè:

—Sànì xihì dahuun-tè.

²⁷ Doco nì tnii-ya ndahà-té nì ditá-yà, te nì dándácúíin-yàte.

²⁸ Daaní, nì quìhvi cuaán-yá xì nècuàchì dacuahá-yá ini iin vehe, te yucán nì xicàn tnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—¿Índù chuun mànicúí tavà nsiùhù ñà-malu mà (nùù-te)?

²⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Mànicúí, vachi ñà-malu tnaha quisì mà, có-queá nansa ni nì cui, cuisì nú ni càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios, te cunihii stná-nsiá cundoo dòcò-nsiá.

Nansa nì cachitnùhu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yà cui-yà

³⁰ Dandu ndacá-yá nècuàchì dacuahá-yá cuàhàn-yà xì-né ndè ladu Galilea. Doco cuàhàn dèhé-yà, vachi có-cuní-yà cundaà ini nèhivì índù xicánúú-yá.

³¹ Te tiempu mà chináhá stná-yà nècuàchì dacuahá-yà mà (sàhà nansa icúmí-yà cui-yà), te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìvì, icúmí yàhi ndahà nèhivì (malu), vàchi iá iin tiàa icúmí quida xí entregar ñà-cahnì nèhivì yùhù; doco tìxi ùnì quivì icúmí natiacuì.

³² Pues divi nduá nì cachi-yà, doco cónì sàa nècuàchì mànihì ini-nè ñà-nduá cuní cachàmà. Te yúhì stná-nè ndàcàtnùhù-né nùu-yá sàhà-ñà.

Nansa nì cachi Jesús ana chicá ndiaá

³³ Dandu nì sàa-yà xì-né ndè ñuu Capernaum. Te na iá-yà ini iin vehe yucán, dandu nì xicàn tnùhù-yá nùu-né, cachí-yà:

—¿Ndíà nduá ndàcàtnùhù tnahá guâ-nsià ichì vaxi-nda?

³⁴ Doco dadí úun nì ndòo-ne, vàchi ichì mà nì cuàà-nè ndàcàtnùhù tnahá-né índù nècuàchì chicá ndiaá.

³⁵ Ñàyùcànduá, nì sàcòo-ya, te nì cana-ya nsì-úxin ùi-nè, te nì cachi-yà xì-né:

—Iin ana cuní cunduu ana chicá ndiaá, xiñuhu cunihnu ini-nè nduú-né ana chicá có-dàndàcú, te cunucuachi stná-nè nùu nsidaa nècuàchì dava ga.

³⁶ Dandu nì cana-ya iin tètii nì chicanì-ya mahì nsidaa-né, te nì numi nihni-yàte, cachí-yà xì-né:

³⁷ —Nú sàhà yùhù quidáñúhú nèhivì iin tètii nahi tè-yòhó, dandu davanì queá na ian yùhù quidáñúhú-nè. Te nú yùhù quidáñúhú-nè, dandu iin-nì quee stná ñà-quidáñúhú stná-nè ana nì techuun-xí vaxi.

Nècuàchì có-xinì ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè

³⁸ Dandu nì cachi Juan xì-yá:

—Maestro, nì xini-nsì iin tiàa tavá xi ñà-malu nùu nèhivì, te ndàcùcahan-né quivì mii-ní. Doco có-nduú-né iin ana cutnáhá xí-ndá xicánúú. Ñàyùcànduá, nì sadi-nsì nùu-né ñà-màsà quidá gá-nè ducán.

³⁹ Doco nì cachì Jesús xì-né:

—Còo, màsà cádí-nsià nùu-né, vàchi iin nècuàchì ndàcùcahan xi quivì, te quidá-né milagru ducán, ùhì càhàn quini stná-nè dìquí.

⁴⁰ Vàchi nsidaa ana có-xinì ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè.

⁴¹ Te nú ináhá nèhivì nduú-nsiá nèhivì xí, te sàhámà quidá víi-né xì-nsiá, dandu seguru icúmí-nè nihì-né ñà-vàha xi-ne nùu Dios, mate iyuhu tècuí-ni nduá nì sàha-nensià nì xihì-nsia.

Cuidadu cundoo-nda ñà-màsà quidá-ndá cuàchi

⁴² Dandu nì cachi tu Jesús:

—Iin ñà-cuati xiníndísá-xí, nú ni dátùcù nèhivì-ñá, dandu ñndahví-nè! Vàchi chicá vaha màcùndiacu iin yùu yódò òcùn-né, te ndiachi-né mahì mar sàhà-ñà màsà dátùcù gá-nè ñà-cuati.

43 Te nú sàhà ndahà-nsiá xidá cuàchi-nsia, dandu chicá vaha ni táhndèà. Vachi chicá nsiaha (sàà-nsià nùù Dios) xì iin-ni ndahà-nsiá, te cutiacu-nsià nicanicuahàn, te màdiá coo ndúìà, te ndiachi-nsiá andea, vachi yucán, mà cúí ndàhvà ñuhu.

44 Te sìcùdì ñuhú yucán, mà nunca cui-si, te ñuhu yucán, mà sàà ndàhvà.

45 Te nú sàhà sàhà-nsiá xidá cuàchi-nsia, dandu chicá vaha ni táhndè stná, vachi chicá nsiaha (sàà-nsià nùù Dios) xì iin-ni sàhà-nsiá, te cutiacu-nsià nicanicuahàn, te màdiá coo ndúìà, te ndiachi-nsiá andea, vachi yucán, mà cúí ndàhvà ñuhu.

46 Te sìcùdì ñuhú yucán, mà nunca cui-si, te ñuhu yucán, mà sàà ndàhvà.

47 Te nú sàhà nduchìnùù-nsiá xidá cuàchi-nsia, dandu chicá vaha ni tavá-nsiáñà. Vachi chicá nsiaha sàà-nsià xì imindaa nùù-nsiá, te màdiá coo ndúìà, te ndiachi-nsiá andea.

48 Vachi sìcùdì ñuhú yucán, mà nunca cui-si, te ñuhu yucán, mà sàà ndàhvà.

49 'Nsidanicuú nèhivì, icúmí-nê (yàha-ne tnùndoho) na ian nsù yadi-né yoho te yucán; (doco bien xi-ne cunduamà, na ian nduhádì comida) ñà-queá iìn.

50 Vaha ga iìn, vachi nsidá ádiá ñà-xìxì-ndà; doco nú sàni ndañuhu ñà-ádi xán, dandu mà cúí gá nduhadiá. Te na ian quidá iìn (iá vaha), ducán xiñuhu quida stná mii-nsiá xì anima-nsiá, te cundoo màni stná-nsiá.

10

Màsà cate stnàhà-ndà xì nècuàchì vehe-nda

1 Dandu nì quee Jesús ñuu yucán, cuahàn-yà ladu Judea, divi iin ladu Judea iá ndè inga ladu yùte Jordán. Te yucán nì nataca tu cuahà gá nèhivì nùù-yá. Te nì quesaha-yá dacuahá-yánè nacua quidá-yá siempre.

2 Te yucán nì casaà stná nècuàchì fariseu, te nì càhàn-nè xì-yá áma níhìndèè-né coo nansa daquée cuàchi-ne dìquì-yá. Te dohó nì cachi-nè xì-yá:

—¿A vátùni iá ñà-cate stnàhà-ndà xì ñahàdìhì-ndà?

3 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndíà ndúà nì dàndàcú Moisés quida-nsia?

4 Te nì cacachi nècuàchì yucán:

—Nì sàha Moisés lugar ñà-cuyucun iin tutu nùù juez, dandu vátùni cate stnàhà-ndà.

5 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, cuisì sàhà ñà-cô-cùnì-nsiá cunini vii-nsiá, ñàyùcàndúà nì tiaa Moisés ley jaàn.

6 Doco na ní sàcòò ñuhivì, còò. Vachi na ní quidayucun Dios ñuhivì, dandu nì quidayucun stná-yà nèhivì, iin-ne nì sàcùnduu tiàa, te inga-nè ñahà.

⁷ Ñà-jaàn nduá disáhà-xí nándàhà iin nècuàchì tiàa xi iin nècuàchì ñahà, te quecuáân-né nùu yuadíhí-nê.

⁸ Ñâyùcànduá, mate diín diín nì sanduu-ne antes, doco na imindaa nèhivì sàni nanduu-ne vitni. Te sàhámà, có-nduú gá-nè diín diín nèhivì; quida-nda cuenta na ian iin-ni nèhivì nduú-né.

⁹ Ñâyùcànduá, nú ducán sàni dàcuàcá stnahá Dios-nè, dandu ni-iin nèhivì màsà caté stnàhá-né —nì cachi Jesús.

¹⁰ Daaní, na sàni nansihvi-ya ini vehe, dandu nì ndàcàtnùhù gá nècuàchì dacuahá-yá nùu-yá sàhà chuun jaàn.

¹¹ Te nì cachi-yà xì-né:

—Nú ni caté iin tiàa ñahàdihí-nè, te coo-ne xì inga nècuàchì ñahà, dandu cuàchi ndisa nduá nùu Dios, te cuàchi nduú stná nùu ñahàdihí-nè primeru.

¹² Stná nècuàchì ñahà, nú ni caté-nè ìi-né, te nandàhà tú-né xì inga tiàa, cuàchi nduú stná.

Nansa nì chitàndòó Jesús ndahà-yá dìni ñà-cuati sàhà-ñá cundiatú anima-vè

¹³ Daaní, ndacá nèhivì ñà-cuati xí-né vaxi nùu-yá ñà-chitàndòó-yá ndahà-yá dìniá. Doco nècuàchì dacuahá-yá, nì sadi-nè nùu nècuàchìmà.

¹⁴ Te na ní xini-yà ñà-nduá quidá-né, nì cuduchi ini-yà, cachí-yà:

—Nacoo-nsia ñà-cuati ni quixá nùu. Màsà cádí-nsià nùu, vachi ana nihnú inì-xi nahi ñà-cuati, divi cunduu ana sàà ñuhivì ìi xí Dios.

¹⁵ Te yùhù cachí` xì-nsiá, nú màsà cóó (vitá ini nèhivì) nahi ñà-cuati, te ducán quihvi-ne ichì ñuhivì ìi xí mii-yá, dandu mà nunca sàà-nè yucán —nì cachi-yà.

¹⁶ Dandu nì numi nihni-yaña, nì chitàndòó-yá ndahà-yá dìniá, te nì xicàn tàhvi-yá ñà-ndiaha nùu Dios sàhà-ñá.

Nansa nì cachi Jesús xì iin tèchii cuica

¹⁷ Daaní, na lácà nì quihin Jesús ichì cuàhàn-yà, dandu nì xini-yà yucán vaxi iin tèchii carrera. Te na ní quesàa-te nùu-yá, nì sàcùin sàsì-té, cachí-te:

—Maestro, vaha ndisa-ní. Cachí-ní xì` ndià nduá quide, te nihitáhvi` vida ndiaha nicanicuahàn.

¹⁸ Dandu nì cachí-yà xì-né:

—¿Ndià nduá disáhà-xí cachí-ní xì: “Mii-ní vaha-ní”? Vachi còò ni-iin nèhivì ùún vaha ndisa, cuisì nú nduí Dios, dandu vaha ndise.

¹⁹ Pues vichi, ináhà-ní nansa nì dàndàcú-yá quida-nda: màsà cáhni stnaha-nda, nì màsà cáhàn-ndà xí inga ana có-nduú nècuàchì vehe-nda, te màsà quidá cuihna-nda, nì màsà cachí-ndà ni-iin tnùhu sàhà ñanitnaha-nda; te màsà

dándáhvî stnàhà-ndà. Te icúmí stnâ-ndà quidañuhu-nda yuadíhí-ndá.

²⁰ Dandu nì cachi tu tèmà xì-yá:

—Maestro, nsidaájàn sàni chivàhià dècuèndè na tíi.

²¹ Dandu màni mánì nì indehè-yáte, vâchi cuú ini-yà sàhà-té, te nì cachi-yà:

—Cumáni gá inga iñàha quida-ní. Dicò nsìhì-ní ñà-nduá icúmí-ní, te dasàn-ní dihùn mà nùu nècuàchì ndahví, dandísá, nihítáhvì-ní sàà-ní ansivi, te yucán cucumi ndisa-ní cuàhà ñà-cuicà. Dandu quixi stná-ní, cunchicùn-ní yùhù; te dis-
puestu coo-ní cuì-ní sàhí, mate ni cuí-ní nchìca cruz.

²² Doco tèchii ma, na ní inini-tè ñà-nduá nì cachi-yà, nì ndulocó-te, te nì cuhuun cuahà inì-te, vâchi yáha ga cuicà-té. Ñâyùcànduá, nì quihin-tè ichì cuàhàn-te.

²³ Dandu Jesús, nì xiconùu-yá nùu nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—¡Na ùhì guá sàà iin tècuicà ndè ñuhiví ìì xí Dios!

²⁴ Doco na ní inini nècuàchìmà, yáha ga nì ndulocó-nè. Ñâyùcànduá, inga xichi nì càhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Hijos, na ùhì guá nihítáhvì iin nècuàchì càhvì xì ñà-cuicà-xí yàha-ne ñuhiví ìì xí Dios.

²⁵ Ñà-ndaà nduá, ùhì dayáha-nda iin camellu nùu chìcòhò nduhù iquì; doco chicá ùhì yáha iin tècuicà ndè ñuhiví ìì xí Dios.

²⁶ Na ní inini nècuàchì dacuahá-yá ñà-jaàn, dandu yáha ga nì ndulocó-nè, te nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—Pues nú ducán, ¿nansa cui càcu anima iin nèhivì?

²⁷ Dandu nì indehè váha-yanè, te nì cachi-yà:

—Nèhivì ñuhiví, mà cúí quida-neàmà. Doco Dios, vâtùni, vâchi nsidaa iñàha, mà ùhì quida-yañà.

²⁸ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Nsiùhù, sàni nacoo-nsi nsidaa ñà-icúmí-nsí, te vâxi-nsi nchícùn-nsì mii-ní, Stoho-nsì Senór.

²⁹⁻³⁰ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Yùhù cachí xì-nsiá, nú sàhà yùhù icúmí iin nèhivì nacoo-ne iñàha, dandu iin cientu gà tantu icúmí-nè nihítáhvì-né. Mate icúmí-nè nacoo-ne vehe-ne, ò ñani-nè, ò cúha-ne, ò yua-né, ò dihi-né, ò ñahàdihí-nè, ò déhe-ne, ò ñuhù xí-né sàhà yùhù, ò sàhà razón ndiaha, có-quidá, vâchi iin cientu gà tantu ñà-jaàn nihítáhvì-né mientras iá-nè ñuhiví yohó, mate icúmí-nè ndoho stná-nè quida nèhivì ñuhiví. Doco na sàà-nè inga ñuhiví vâxi xi-nda, dandu nihì stná-nè vida ndiaha nicanicuahàn.

³¹ Doco cuàhà nèhivì idónuu vichi, icúmí-nè sàà-nè natenchicùn-nè cahà-xí quivì yucán; te cuàhà ana nchícùn cahà-xí vichi, icúmí-nè sàà-nè nàcòdònùu-né.

Nansa ni cachi tu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yâ cui-yâ

³² Daaní, ndacá Jesús nècuàchì dacuahá-yâ cuàhàn-yâ xì-né ichì mànana ndè ñuu Jerusalén, te idónuu-yâ nùù-né. Doco mii-né, yáha ga nacání ini-nè, te yúhí-nè. Dandu ni tavà cuàán-yâ nsi-ùxìn ùi-nè, te ni nacani-ya xì-né ñà-nduà sà-itúú cuu xi-yâ,

³³ cachí-yâ xì-né:

—Cunaha-nsiá, icúmí-ndá sàà-ndà ñuu Jerusalén. Te yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí yàhi ndahà dùtù xícusahnú yucán, xì ndahà stná nècuàchì ley xi veheñuhu. Te icúmí nècuàchì mà cachi-nè ñà-fuerza icúmí cui. Dandu dayáha-ne yùhù ndahà tè-inga raza.

³⁴ Te mii-té, cuàcùndiaà-te yùhù, te cahni cuií-te yùhù; te sivi dií-te nùí, dandu después cahni-té yùhù. Doco tixi ùni quivì icúmí natiacui —ni cachi-yâ.

Ñà-nduà ni xicàn Jacobo xì Juan nùù Jesús

³⁵ Daaní, ni tnàtuu dèhe Zebedeo nani Jacobo xì Juan nùù-yâ, cachí-nè xì-yâ:

—Maestro, cuní-nsi quidamanì-ní xì-nsí iin favor ñà-nduà xicàn-nsi.

³⁶ Dandu ni cachi-yâ:

—¿Índù iñàha cuní-nsià quide?

³⁷ Te ni cachi-nè xì-yâ:

—Na sàà tiempu ndiaha na cusáhnú-ní, cuàha-ní lugar ñà-cundoo iin iin-nsi iin iin ladu-ní; iin-nsi coo ladu cuàhá-ní, te inga-nsi coo ladu itní-ní.

³⁸ Dandu ni cachi-yâ xì-né:

—Mii-nsiá, có-sánihi ini-nsià ñà-nduà xicàn tàhvi-nsià nùí. ¿A vátùni cundee ini-nsià ndoho-nsia nacua icúmí ndohi, te yáha stná-nsià tnùndoho nacua icúmí yáhi?

³⁹ —Jaan —ni cachi-nè—, vátùni stná nsiùhù.

Dandu ni cachi-yâ xì-né:

—Ndisa, icúmí-nsiâ ndoho-nsia nahi yùhù; te icúmí stná-nsià yàha-nsia tnùndoho nahi yùhù.

⁴⁰ Doco ñà-daníhitàhvi mii-nsiá cundoo iin iin-nsia iin iin ladúì, mà cúí, vâchi có-quidá yùhù tocar quide ñà-jaàn. Nècuàchì nihitàhvi cundoo ladúì, cuisì nèhivì señaladu cunduu-ne, vâchi divi sàhà mii-né icúmí lugar mà cuyucàn.

⁴¹ Daaní, na ní xinitnùhu ùxìn gà nècuàchì dacuahá-yâ, dandu ni cuduchi gá ini-nè sàhà Jacobo xì Juan mà.

⁴² Doco Jesús, ni cana-ya nsidaa-né ñà-ni nátácá-nè nùù-yâ, te ni cachi-yâ xì-né:

—Ináhá-nsiâ sàhà tè-cùsàhnú inga ñuu, xínduu-tè autoridad cahan nèhivì, te fuerte cusáhnú-te nùù-né. Vâchi nsidaa tè-nihí chuun ñuu yucán, ndee dandacú-te nùù nèhivì yucán.

43 Doco mii-nsiá, màsà quidá-nsiá ducán. Còó, vàchi nú iá ana cuní cunduu ana dandacú nùù-nsiá, dandu icúmí-nê cunduu-ne ana xinúcuáchí nùù nsidaa-nsiá.

44 Vàchi nècuàchì cuní codònuù nùù-nsiá, icúmí-nê cunduu-ne nahi peón chindéé xí nèhivì dava ga.

45 Dècuèndè stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cónì quésài ñuhiví yohó ñà-cunucuachi nèhivì nùí. Còó, sàhà-ñá cunucuachi mií nùù-né nì quesài, dandu después cuàhi vida xi cuì cuenta xi-ne, te ducán nàcùndoo cuàhà-né libre —nì cachi-yà.

Nansa nì quida Jesús milagru, te nì natùinuù iin nècuàchì cuaá nani Bartimeo

46 Daaní, nì sàà-yà xì compañeru-yà iin ñuu nani Jericó. Te na xicá-yá ichì queé-yá ñuu mà, dandu nchícùn stná cuàhà gá nèhivì. Te yuhù ìchí yucán iá iin nècuàchì cuaá xícàn caridad. Bartimeo nani-né, vàchi dèhe Timeo nduú-né.

47 Te nì tiacu-nè sà-cùyátní Jesús de Nazaret. Ñàyùcànduá nì quesaha-né ndáhì-nè, cachí-nè:

—¡Jesús! ¡Mii-ní descendencia ì xì David! ¡Cuhì inì-ní yùhù!

48 Doco cuàhà nèhivì cuàhàn yucán, nì canàhá-nè xì nècuàchìmà:

—Màsà ndáhì gà-ní —cachí-nè.

Doco nècuàchì cuaá mà, chicá ndee ní ndáhì-nè, cachí-nè:

—¡Jesús! ¡Mii-ní descendencia ì xì David! ¡Cuhì inì-ní yùhù!

49 Dandu nì cucuiìn-yà, te nì cachi-yà xì compañeru-yà:

—Cana-nsianè nì quixí-né.

Dandu nì cana-ne nècuàchì cuaá mà, cachí-nè xì nècuàchìmà:

—Màsà cùhúún inì-ní; ndacuiìn-ní, vàchi caná-yá mii-ní.

50 Ñàyùcànduá, nì tavà-né dòò-né, nì dandiàchì-né iladú. Te yàchì nì ndacuiìn-nè cuàhàn-nè ndé iá-yà.

51 Dandu nì xicàn tnùhù-yà nùù-né, cachí-yà:

—¿Ndíà nduá cuní-ní quide?

Te nì cachi-nè xì-yá:

—Cuní natùinuí, maestro.

52 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán cuéyàà-ní, vàchi sàni nduvàha-ní ñà-nì xinindisa-ní.

Dandu luego nì natùinuù-né, te nì tenchicùn stná-nèyà ichì cuàhàn-yà.

11

Nansa nì cuu na ní sàà Jesús ñuu Jerusalén

1 Daaní, nì sàà-yà xì-né yatni ñuu Jerusalén ndé nduú ñuu cuati nani Betfagé xì Betania, yatni dìni yucù Olivo. Dandu nì càhàn-yà xì ùi nècuàchì dacuahá-yà ñà-cùhùn cuèé-nè nùù-xí.

² Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià ñuu tii chicá nùù-xí; te yucán icúmí-nsiá cuni-nsià ndé iín iin burru nuhní. Quisì tàñáha ga cuida nduú-si. Quisì yucán ndaxin-nsiá cundaca-nsiási quixi.

³ Te nú ndácàtnùhù nèhivì nùù-nsiá índù chuun ndaxin-nsiási, dandu cachi-nsià xì-né ñà-Stoho-ndà Señor xiñuhu xì-sí, doco luegu naxicocuñin-si —nì cachi-yà.

⁴ Daaní, luegu nì quihin ùi nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè, te nì xini-nè yucán iín burru nì cachi-yà, nuhní-si yuhù ichí yatni yehè iin vehe. Ñàyùcàndüá nì ndaxin-nési.

⁵ Doco dava nècuàchì itá yucán, nì cachi-nè:

—¿Índù chuun ndaxin-nsiá burru jaàn?

⁶ Dandu nì naxiconihí nècuàchìmà nacua nì cachi-yà xì-né. Dandu nì sàha nèhivì mà permisù ñà-cundaca-nési cùhùn.

⁷ Ñàyùcàndüá luegu nì saca-nési cuàhàn-nè ndé iá-yà, te nì chitàndóó-né sìcoto xi-ne dìquì-sí. Dandu nì sàcùnùù-yàsi.

⁸ Te cuàhà nècuàchì yucán, nì chitànduhù-né dòò-né ichì nacua cuàhàn yàha-ya. Te dava-ne, nì sahnde-nè ndahà yutnù nì chindoo stná-nè ichì.

⁹ Te nèhivì idónuu, xì stná nècuàchì nchícùn cahà-xí, cánandee-né, cachi-nè:

—¡Viva ana sahnú yohó! ¡Ndiaha gá ndeníhí vaha-ndané, vàchi cuenta xi Stoho-ndà Señor vaxi-ne!

¹⁰ Ndiaha gá coo, vàchi vaxi-ne cunduu-ne rey, cusahnú-né na ian nìsa cusahnú xì-ndà David. ¡Ansivéhé mií-yá iá ansivi! —nì cachi-nè.

¹¹ Cunaha-nsiá, ducán nì sàà Jesús ñuu Jerusalén. Dandu cuàhàn-yà veheñùhu cahnú, te nì xini-yà nansa iá nsidaa iñáha yucán. Dandu nì quee-ya ñuu mà cuàhàn-yà xì úxìn ùi compañeru-yà ndé ñuu tii Betania, vàchi sàni cuaà.

Nansa nì sadi Jesús nùù nù-higu cóni càná quisì vídì-nu

¹² Dandu dàtnàà inga quivì nì quee-ya xì-né ñuu Betania mà vaxi-ya. Te xihì-yà doco.

¹³ Te nì xini xicà-yá iín iin yutnù nani nù-higu, te iá ndahà cuì-nu. Ñàyùcàndüá, cuàhàn-yà cundehè-yá a có-càà sì-higu caxì-yá. Doco na ní tnàtuu-ya nì xini-yà micuísì ndahà-nú iá. Còò quisì vídì, vàchi tàñáha ga sàà tiempu cana-sì.

¹⁴ Dandu nì cachi-yà xì yutnù mà:

—Màsà nunca cana ga quisì vídì-yó caxì nèhivì.

Te nì inini stná nècuàchì dacuahá-yá nì cachi-yà ducán.

Nansa nì tavà Jesús tè-dìcò xi tè-xiín fuera patiu veheñùhu

¹⁵ Nì nsihì ñà-yucán, dandu nì sàà-yà xì nècuàchìmà ñuu Jerusalén. Dandu cuàhàn-yà veheñùhu cahnú, te nì taxi nsihí-yá tè-dìcò xi tè-xiín yucán. Nì naxiconihí-yá mesa xi tiàa

dama-xi díhùn inga ñuu, te nì ducùn stná-yà silla xi tè-dìcò xi loma.

¹⁶ Te cóni sáha stná-yà lugar nacuico ni-iin nèhivì carga xi-ne yàha-ne patiu veheñùhu cahnu-ma.

¹⁷ Te nì càhàn fuerte-yà xì nèhivì yucán, cachí-yà:

—Dohó cachí Dios nùù tutu ì: “Veheñùhu xi cunduu iin vehe ndé nataca nèhivì vaxi nsidanicuú ñuu càcàn tàhvi-né nùù”, cachí-yà. Doco sàhà mii-nsiá sàni nandua na iin lugar ndé ndoó cuàhà tècuìhnà.

¹⁸ Doco dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, inínì stná-nè ñà-nduá nì cachi-yà. Te vichi yúhî-nèyà, vachi ináhá-nê ndulócò nsidaa nèhivì sàhà ñà-nduá dacuahá-yá. Ñàyücànduá nì quesaha-né nandúcú-nê nansa cui cahnì-néyà.

¹⁹ Daaní, na ní cusinsiquin, dandu nì quee-ya ñuu mà mànùhù-yá (ñuu tii Betania).

Nansa nì ìchì dahuun nù-higu mà

²⁰ Daaní, dàtnàà inga quivì vaxi tu-ya xì nècuàchì dacuahá-yá, te nì nayàha-ne xì-yá (ndé iin yutnù mà), te nì xini-nè sàni ìchì dahuun-nù ndé yohò-nù.

²¹ Dandu nì nsinuu ini Pedro, te nì cachi-nè xì-yá:

—Cundehè-ní, Maestro, yutnù nì càhàn xì-ní, te nì sadì-nì nùù-xí icu, ¡sàni ìchì-nu!

²² Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Xiñuhu cunindisá vaha-nsia Dios.

²³ Vachi palabra seguru nduá cachí xì-nsiá yohó: nsidaa nèhivì có-íá xì duda, dècuèndè vátùni dandacú stná-nè nùù yucù jaàn ñà-cuxioa, te quècahnua ini mar, te divi ducán ndisa icúmí cuu, nú nihnú ndisa ini-nè cuu nacua nì cachi-nè.

²⁴ Ñàyücànduá, yùhù cachí xì-nsiá, nsidaa iñàha ni càcàn tàhvi-nsiá nùù Dios, nú xiníndisâ-nsiá ñà-sà-íá ñà-nduá nì xicàn-nsiá, dandu nìhì-nsiáñà.

²⁵ Doco dava xichi xicàn tàhvi-nsiá nùù-yá, te xiní ùhì-nsiá iin ñanìtnaha-nsia. Nú ducán nduá, dandu dihna icúmí-nsiá cuicahnú stnahá ini-nsiá, dandu vátùni cuicahnú stná ini Yuandiáhá-nsiá íá ansivi sàhà cuàchi-nsia.

²⁶ Vachi nú có-xicáhnù ini-nsiá sàhà ñanìtnaha-nsia, dandu mà cuicáhnù stná ini mii-yá sàhà cuàchi-nsia.

Nansa nì cachi tè-xídandacú còò derechu xi Jesús quida-ya ñà-nduá quidá-yá

²⁷ Daaní, nì sàà tu-ya xì-né ñuu Jerusalén. Te na xicánúú-yá ini veheñùhu cahnú yucán, dandu yucán nì casaà stná dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà, nì nàtuu-ne nùù-yá,

²⁸ cachí-nè:

—¿Índù nì nìhì-ní derechu quida-ní ñà-nduá quidà-ní? ¿Ana divi nì dándàcù nù-ní ñà-quida-ní ducán?

²⁹ Te nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù cuní stnàì ndàcàtnùhí nù mii-nsiá, te nú nì nàxícónihí-nsiá nùì, dandu cachitnùhu stnàì xì-nsiá ana divi nì dándàcù-xì nùì.

³⁰ Cachi-nsiá xì ana divi nì dándàcù-xì nùú Juan (Bautista) ñà-quida iì-né nèhivì. ¿A Dios nì cachi xì-né, te ò nèhivì ñuhivì? Naxiconihí-nsiá nùì.

³¹ Dandu nècuàchìmà, nì candatnuhu tnahá nsidaa ní míí-nê, cachí-nè:

—Nú nì cachí-ndà Dios nì dándàcù-xì nùú Juan, dandu cachi Jesús xì-ndà ¿índù chuun cónì xíníndísá-ndá nècuàchìmà?

³² Te nú nì cachí-ndà divi nèhivì ùún nì cachi xì-né, (dandu nì mà quéé víi stná mà).

Ducán nì cacachi nècuàchìmà, vàchi yúhî-nè ndià nduá cachi nèhivì xì-né, vàchi nsidaa nèhivì, quidá-né cuenta iin nècuàchì yuhù nùú Dios nì sanduu Juan.

³³ Ñàyùcànduá, nì cacachi nècuàchìmà xì-yá:

—Cò-cùndàà ini-nsì ana divi nì dándàcù-xì nùú Juan.

Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ni yùhù, mà cáhí stnàì xì-nsiá ana divi nì dándàcù-xì nùì ñà-quide ñà-nduá quidé.

12

Ejemplu sàhà medieru malu

¹ Daaní, nì quesaha Jesús nacání-yá xì-né puru ejemplu. Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Nì ìa iin lamú, nì dándàndèe-ne nducu yòhò sì-uva nùú ñuhù xì-né. Te nì quida-ne corra-ñà, xì stná iin pila cahnú ndé cuñuhu ndudi quisì mà; te nì quidavàha stná-nè iin torre ndé cundiaa peón inii itu-nè. Dandu nì tatu-nè itnii medieru, te cuàhàn-nè inga ñuu xìcà.

² Daaní, na sání sàà tiempu cùchi quisì vídì mà, dandu nì techuún-né iin peón xi-ne nùhù naquihin chii fruta mà nùú medieru xi-ne.

³ Doco na ní sàà peón mà, nì catnii medieru mà-né, nì sahnì cuìí-tené, te nì taxi-ténê, còò ni-ìñàha nihí-né nì násáá.

⁴ Daaní, inga tu nì techuún lamú mà inga peón xi-ne, doco divi-ni nì cacani yuu-ténê, ndè nì dándàcuèhè-te dìni-né, te nì canàhá-te xi-né.

⁵ Daaní, tucutu nì techuún lamú mà inga peón nùú-té. Doco tèmà, nì sahnì dahuun-téné. Dandu cuàhà gá xichi nì techuún lamú mà más gá peón nùú-té. Doco divi ducán-ní nì cuu, vàchi dava-ne nì sahnì cuìí-tené, te dava ga-nè nì sahnì dahuun-tè.

6 'Ndé làcà mindaa dèhemani lamú mà ndóo ga. Ñàyùcànduá último nì techuún stná-nè dèhe-ne cuàhàn, vàchi ádi quidañuhu-té dèhe-ne, nì cahan-né.

7 Doco medieru mà, nì candatnuhu tnahá-te, cachí-te: "Tè-yòhó nduú tè-icúmí ndutahví xì nsidaa ñuhù yohó. Vichi cahnì-ndàté chicá vaha, dandu mii-nda nanduu-nda stohà", nì cachì-te.

8 Ñàyùcànduá nì catnii-tè dèhe lamú mà, nì sahnì-ténê, te nì dàcàná-te nsìi ma yàtà corra.

9 'Pues vichi, ¿ndiá nduá icúmí lamú mà quida-ne xì medieru mà? Icúmí-né ñuhù-nè yucán, te cahnì nsìhí-nète, dandu nanducu saa-né inga ana quidachuún ñuhù xí-né.

10 Dandu nì cachi gà-yà xì nèhivì mà:

—A táñaha ga cahvi-nsia nùù tutu ìì xí Dios ndé cachá' palabra yohó:

Nì ìa iin cavà, te nì cahíchì ini albañil-ña. Doco vichi sàni sàà mà nì sàcùndua yùù vico esquina vehe.

11 Divi Stoho-ndà Señor nduú ana nì quida ducán. Te ndulócò-ndà ñà-ndiaha guá nì quida-ya.

(Ducán nacání nùù tutu ìì, nì cachi Jesús.)

12 Daaní, nècuàchì xícusahnú sàhà religión ñuu mà, nì cundaà ini-nè divi mii-né cáhàn-yà sàhà-xí na ní nacani-ya ejemplu mà. Ñàyùcànduá, nì cuni-nè tñii-neyà, te chicadi-neyà. Doco ñà-yúhí-nè nèhivì cuàhà yucán, ñàyùcànduá, nì naco-neyà, cuàhàn-nè.

Nansa nì cachi Jesús sàhà renta xi ñuu-ndà

13 Dandu nì techuún-né iin ùì nècuàchì fariseu quixi xi iin ùì nècuàchì partidu xi rey Herodes, cuní-nè dadaná-neyà na cáhàn-yà.

14 Ñàyùcànduá, nì tnàtuu-ne nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

—Maestro, ináhá-nsì mii-ní, ana ndàà cuisì inì-xi nduu-ní. Có-quihín casu-ní nansa cachí nèhivì, nì có-yúhí stná-ní nì-iin nèhivì, vàchi chináhá víi-ní ñà-nduú ichì váha Dios. Cachì-ní xì-nsí: ¿A vátùni sàha Dios lugar ñà-chiyàhvi-nda renta nùù rey cahnú César, á cóó? ¿A ndiá ìcà-ndà chiyàhvi-nda, á cóó?

15 Doco Jesús, sàni cundaà ini-yà có-xìcàn tñuhù sahnú ndisa-ne nùù-yá; ñàyùcànduá, nì cachi-yà:

—¿Índù chuun cuní-nsiá quida-nsia maña nùù? Cunihì-nsia iin òhùn quixi, cundehiá nansa iá'.

16 Dandu na ní quesaa òhùn plata mà, nì indehè-yáña, te nì cachi-yà xì-né:

—¿Bueno, ana òhùn-xí, te ana òhùn-xì itúú ìcà òhùn yohó?

Te nì cachi-nè:

—Divi rey cahnú César.

17 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ducán nduá, dandu nacuàha-nsia César ñà-nduá icúmí-nsiâ cuàha-nsiâte, te cuàha stná-nsiâ Dios ñà-nduá ndiá icà-nsiá cuàha-nsiayà —nì cachi-yà.

Dandu nèhivì iníní, nì ndulocó-nè ñà-nchìchí guâ nì naxi-conihí-yá nùu nècuàchìmà.

Nansa nì cachi Jesús iá nansa natiacu-ndà

¹⁸ Dandu nì catnàtuu itnii nècuàchì saduceu nùu-yá nì càhàn-nè xì-yá. Nècuàchì yucán, có-xiníndísâ-né icúmí natiacu nsii. Ñàyùcànduá, dohó nì cachi-nè xì-yá:

¹⁹ —Maestro, ñà-yòhó nduá nì tiaa Moisés quida-nda: “Nú sàni xihì iin tiàa, te còò déhe-ne nì ndóo xi ñahàdihí-nè, dandu icúmí ñani nsii ma nandàhà-né xì ñahà mà, áma cóo iin dèhe-ne; dandu quida-nda cuenta na ian dèhe nsii-ma cunduu mèè mà”.

²⁰ Cunaha-ní, nì sandoo ùsà ñaní. Te nècuàchì chicá sahnú, nì nandàhà-né xì iin nècuàchì ñahà, doco nì xihì-nè, te còò déhe-ne.

²¹ Dandu ñani-nè chicá nchícùn gà, nì nandàhà stná-nè xì ñahà cuaán ma, doco nì xihì stná nècuàchì ùi mà, te còò stná dèhe-ne. Te divì ducán nì cuu stná xì nècuàchì únì.

²² Dècuèndè nì sàà nsì-úsà-nè nì nandàhà iin iin-ne xì ñahà mà, (te iin iin-ne nì xihì-nè), doco còò ni-iin dèhe-ne nì ía (xì ñahà mà). Daaní, último nì xihì stná nècuàchìmà.

²³ Ñàyùcànduá, na sàà quivì (cachí-nsiâ) natiacu nsii, ¿índù tiàa ma nacuaca xì nècuàchì ñahà mà? vèchi antes nsì-úsà-nè nìsa ía xì-ñá —nì cachi-nè.

²⁴ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Còò, có-càchí vii-nsiá, vèchi có-cùndáa inì-nsia nansa cachí tutu ìi xí Dios, ni có-cùndáa stná inì-nsia ñà-càhnù-guá poder xi-ya.

²⁵ Cunaha-nsiá, na sàà quivì natiacu nèhivì, mà nándàhà gá-nè, vèchi nahi ángel ndoó ansivi icúmí-nè nanduu-ne.

²⁶ Te vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà nansa ía ñà-natiacu nsii. Ádi sàni cahvi-nsia nùu tutu nì tiaa Moisés ndé cachá sàhà yutnù tii (xíxìn), te ía Dios mahì-nú, te nì cachi-yà xì Moisés: “Yuhù nduí Dios càhvì nsì-Abraham, xì nsì-Isaac, xì nsì-Jacob”, cachí-yà.

²⁷ (Ñàyùcànduá, itíacú ìi nècuàchì sàhana ma), vèchi nècuàchì ní xihì dahuun ndisa, mà cúí cahvi-né Dios, cuisì nèhivì itíacú càhvì xì-yá. Ñàyùcànduá, ni-iyuhu có-íá vii ñà-nduá cachí mii-nsiá —nì cachi Jesús.

Nansa nì cachi Jesús índù ley xi Dios chicá ndiaá

²⁸ Daaní, iin nècuàchì ley xì veheñuhu, nì inini-ne nansa nì ndatnuhu stnahá-né, te nì cundaà ini-nè yáha ga nì naxi-conihí víi Jesús nùu nècuàchì yucán. Ñàyùcànduá, chicá nì tnàtuu-ne, te nì ndàcàtnùhù-né nùu-yá, cachí-nè:

—Nùù nsidaa ñà-nduá nì dándàcú Dios, ¿índù ñà-chicá ndiaá?

²⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-dándàcú Dios chicá ndiaá nduá yohó: “Cunini vaha-nsia, nèhivì Israel, vàchi Stoho-ndà Dios, imindaa-yá.

³⁰ Te icúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà-yá xì nsidanicuú anima-ndà, xì nsidanicuú voluntad xi-nda, xì nsidanicuú sàxìnìtnùnì-ndà, te nsidanicuú stná valor xi-nda”. Ñà-jaàn nduá dandacú Dios chicá ndiaá chivàha nèhivì.

³¹ Daaní, nacua cachí ley primeru mà, ducán cachí stná ley ùì dándàcú-yá: “Nacua cuú ini-ndà sàhà mii-nda, ducán icúmí stná-ndà cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda”. Còò cá ñà-nì dándàcú Dios chicá ndiaá nùù ùì ñà-jaàn.

³² Dandu nì cachi nècuàchì ley xi veheñuhu ma:

—Cachí vaha ndisa-ní, maestro; ñà-ndáà nduá, vàchi imindaa Dios íá, còò cá ana nduú Dios, cuisì mii-yá.

³³ Te icúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà-yá xì nsidanicuú anima-ndà, xì nsidanicuú sàxìnìtnùnì-ndà, xì nsidaa voluntad xi-nda, xì nsidaa stná valor xi-nda; te icúmí stná-ndà cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda, naçua cuú ini-ndà sàhà mii-nda. Vàchi ñà-jaàn chicá ndiaá nùù nsidanicuú promesa cuàha-ndayá, a sea nduá iin quisì coco nùù-yá; te ò ndéni promesa nì cùí —nì cachi-nè.

³⁴ Dandu Jesús, nì xini-yà nì naxiconihí víi nècuàchì mà nùù-yá; ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—Làcà iyuhu-ni cumáni, te sàà-ní cunduu-ní iin nèhivì ñuhivì ùì xí Dios.

Daaní, (na ní nsihi nì cachi-yà ñà-jaàn), dandu ni-iin nèhivì, cóni sàha ndee gá ini-nè dadavátnáhâ-né xì-yá.

Ana divi nduú yohòtéhè Cristu

³⁵ Daaní, iin quivì íá-yà veheñuhu cahnú, dacuahá-yá nèhivì, te nì cachi-yà xì-né:

—Cachí nècuàchì ley xi veheñuhu: “Descendencia xi xii-ndà David nduú Cristu”. Ducán cachí nècuàchì mà, doco ¿índùvì cuní cachàmà?

³⁶ Vàchi divi xii-ndà David nì tiaa stná-nè sàhà Cristu tìxi poder xi Espíritu ùì xí Dios, te dohó nì cachi-nè:

Ñì càhàn Yua-nda Dios xì Stohì (divi Cristu), nì cachi-yà: “Yohó coo-ní ladu cuàhì ndè cachi sàà cundeí nùù nsidaa tè-xìní ùhì xì-ní, dandu cusahnú fuerte-ní nùù-né”, nì cachi Dios.

³⁷ Cundehe-nsiá, nì cachi David ñà-Stoho-nè nduú Cristu. Doco nú ducán nduú-yá, dandu ¿índù modo cui cunduu stná-yà iin descendencia xi-ne? (Doco ñà-ndáà nduá) —nì cachi Jesús.

Te nsidaa nèhivì cuàhà yucán, cudû ini-nè xì ñà-nduá cachí-yà.

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà nècuàchì ley xi veheñùhu ñà-cò-quidá-né cumplir; cachí-yà

³⁸ Dandu nì dàcuàhá gá-yà nèhivì, cachí-yà:

—Còtó quida-nsia na xíquida nècuàchì ley xi veheñùhu. Vàchi ñà-dii xí-né nduá cacanu-ne cundixi-ne sìcoto quihín vico, te casàhú tñùñuhu nsidaa nèhivì xì-né yàhvi.

³⁹ Te na sàhàn-nè veheñùhu, ò ndoó-né iin vicò, dandu nandúcú-né lugar ndé chicá ndiaha cundoo-ne.

⁴⁰ Te tùha stná-nè (tnii diqui-né ley, te) xidándiáá stná-nè vehe nècuàchì nì xihì ì-xí, dandu después sàcuìta-ne nacuátú cuáhà-né na ian ndisa guá vaha-ne. Sàháyùcànduá, iin castigu chicá fuerte icúmí-nè nìhì-né —nì cachi Jesús.

Nansa nì nacuni Jesús cuáhà gá ndiaá promesa tii nì sàha ñahàcuàán ndahví

⁴¹ Iin xichi iá-yà veheñùhu cahnú yatni ndé itá alcancía xi Dios, te indéhe-yá nèhivì daquéé-ne dihùn ini alcancía mà. Tècuicà, cuáhà gá dihùn nì dàquéé-tè.

⁴² Dandu nì quixi stná iin nècuàchì ñahà ndahví nì xihì ì-xí; te nì dàquéé-ne ùì dihùn cuàtì ndiaá nahi ùxìn centavu.

⁴³ Ñàyùcànduá, nì cana Jesús nècuàchì dacuahá-yá nat-aca-nè nùù-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, chicá más nduá nì sàha nècuàchì viuda ndahví yohó nùù ñà-nì sàha nsidaa gá nèhivì yucán.

⁴⁴ Vàchi nsidaa gá-nè, cuisì ñà-cùyódo nùù-né nduá nì sàha-ne. Doco nècuàchì ñahà yohó, mate ndahví dahuun-ne, doco nì sàha-ne nsidanicuú dihùn sàhà ñà-cuiin-ne ñà-cutiacu-nè.

13

Ñà-nduá nì cachitnùhu Jesús cuu xi veheñùhu cahnú iá ñuu Jerusalén tiempu xi-ya

¹ Daaní, na ní quee-ya veheñùhu cahnú, dandu nì cachi iin nècuàchì dacuahá-yá xì-yá:

—Cundehè-ní, Maestro. ¡Na vico guá iá yùù nahnú nì cuàha veheñùhu yohó, te na cuaha guá ndáa stná vehe yohó!

² Doco nì naxiconihí Jesús nùù-né:

—¿A xiní-nsià vehe nahnú yohó? Cunaha-nsiá, vaxi iin quivì, dandu ni mà códotnahá gá ni-iin yùù yohó, vachi icúmíá caà nsihá quida nèhivì.

Ñà-nduá icúmí cuu ñà-cundaà ini-ndà sà-itúú xinu tiempu yohó

³ Daaní, cuàhàn cuaán-yá xì-né ndè yucù Olivo iá frente veheñùhu cahnú, te yucán nì sàcòo-ya. Te na ndoó-né xì-yá yucán, dandu nì càhàn ùnì-nè xì-yá, divi Pedro, xì Jacobo, xì Juan, nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

4 —Cachì-ní xì-nsí índù quivì cuu nsidaa ñà-nì cachì-ní jaàn. ¿Índù milagru coo ñà-cundaà ini-nsi ñà-sà-itúú quivì cuu nsidaájàn?

5 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuidadu cundoo-nsia ñà-màsà dándáhvî ni-iin nèhivì mii-nsiá.

6 Vâchi cuàhà ana icúmí quixi danani úún-né nduú-né yùhù, te cachi iin iin-ne xì nèhivì ñà-Cristu nduú-né. Te sàhájàn cuàhà nèhivì nihì-né dandahví-nè.

7 'Doco mii-nsiá, na cunitnùhu-nsia iá cuàhà guerra yoho te yucán, màsà yúhî-nsiá, vâchi fuerza icúmí coo ducán. Doco tãñáha ga xínu tiempu yohó nduájàn, iá gà ñà-vâxi cuu.

8 Daaní, ñuu xì ñuu, icúmíâ nàá stnahá. Vâchi cuàhà rey, icúmí-tê dandacú-te coo guerra xì inga ñuu. Te icúmí tnàa stná yoho te yucán ñuhiví, te coo stná tnama. Doco ñà-làcà cuàhàn quesaha tnùndoho cundumà.

9 'Doco mii-nsiá, cundoo tûha-nsia, vâchi icúmí nèhivì tnii-ne mii-nsiá cundaça-nensià cùhùn nùù tè-xícusahnú. Te icúmí-nsiá ñàhnì cui-nsiá ini veheñùhu. Te sàhà-ñá càhvi-nsiá yùhù, ñàyücàndüá, icúmí-né datnátuu stná-nè mii-nsiá nùù gobernador xì nùù rey (ñà-càhàn tnùhù-né dìqui-nsiá). Dandu ñà-jaàn cunduu tiempu vâha cachi vate-nsiá ñà-ndüá xiníndísâ-nsiá cunini-temà.

10 Te dècuèndè inicutu ñuhiví icúmí cuitiá stná razón ndiaha xí Dios, dandu después xínu (tiempu yohó).

11 Doco icúmí nèhivì canicuàchi-ne sàhà-nsiá, te cundaca-nensià cùhùn nùù tè-xícusahnú. Doco màsà nácánì ini-nsià ni-iyuhu índù palabra naxiconihí-nsiá nùù-té. Còó, cuisì nacua dachítùnì ini Dios mii-nsiá hora yucán, divi cachi-nsià xì-té. Vâchi màdì mii-nsiá cunduu ana càhàn; còó, divi Espíritu Ìì xí Dios icúmí dacáhàn xì-nsiá.

12 'Doco dava nèhivì, dècuèndè ñani-nè icúmí-nè cahin-nè nùù autoridad ñà-cui nècuàchìmà. Te dava stná-nè, dècuèndè dèhe-ne cahin stná-nè ñà-cuià. Te dava stná-nè, dècuèndè yuadíhí-nè cuni ùhì-nè, te canicuàchi stnahá-né ñà-cui-nè.

13 Te mii-nsiá, sàhà yùhù icúmí nsidaa nèhivì cuni ùhì-nènsiá. Doco nú iin-nì cunihñu vâha inì-nsia dècuèndè sàà xínu tiempu, dandu càcu-nsia nùù Dios.

14 'Sànahà nì cachitnùhu Daniel iin palabra xi Dios sàhà nansa icúmí coo iin figura dana có-xiñùhù dahuun-ya. Cunaha-nsiá, quivì cuni-nsià sàni sàcuùn figura mà iin xaan ndé còó permisú cuian, (dandu seña cundua). Te vichi xiñuhu cundaà ini nsidaa ana càhvi-xì tutu yohó. Pues na sàà quivì yucán, dandu ni cunúdehé nsidaa nèhivì ndoó ladu Judea yohó cùhùn-nè yucù.

15 Te nú ðìnivèhé ndoó-né (quetátú-nè), dandu (yàchì ni nuú-né cunudèhé stná-nè), doco màsà nànsìhvi ga-nè vehe nsiquihin-ne ñà-nduá icúmí-nê.

16 Te nú ndoó-né nù ìtú, dandu màsà nándúcú-né ni cotón-nè.

17 Te ðndahví nècuàchì ñahà cuhí cuàhàn tùinuù mèe-xi quivì yucán! Te ðndahví stná nècuàchì icúmí xí mèe chichì!

18 Te càcàn tàhvi stná-nsià nù Dios ñà-màsà cùvìxin na sáa tiempu cunudèhé-nsià mà.

19 Vàchi yàha ga icúmí nèhivì ndoho-ne quivì yucán. Còò cá tnùndoho chicá cahnú ni ía ndè quivì ni cuyucun ñuhivì xì ndé quivì coamà. Ni quivì después, mà sáa gà coo tnùndoho ndudava xán.

20 Te nú màsà cùndéhe ndahví Dios, dacúxíó yàchì-yà tnùndoho ma, dandu ndùtù nsìhí nèhivì ñuhivì ni cùí. Doco sàhà nèhivì sàni nacàxin-ya, ñàyùcànduá sàni chitnùní ini-yà ñà-chicá yàchì dacúxíó-yá tnùndoho.

21 'Quivì yucán màsà cúníndísâ-nsiá yuhù nèhivì cachì xì-nsiá: "Cundehè-nsiá, yohó ía ana nduú Cristu", te ò: "Yucán íá-yà".

22 Vàchi icúmí quixi cuàhà tètñuhù, te iin iin-tè cachì-te ñà-divi Cristu nduú-te. Te icúmí quixi cuàhà stná ana danani úún càhàn cuenta xi Dios. Ndè quida stná-te cuàhà milagru sàhà-ñá ndulocó nèhivì, áma níhì stná-te dandahví-te nèhivì ni nacàxin-ya cahan-té, doco mà cùí.

23 Ñàyùcànduá, mii-nsiá, cundoo tùha-nsia, vachi sàni ca-chitnùhì xì-nsiá nsidaa ñà-nduá icúmí cuu.

Nansa icúmí cuu quivì naxicocuïn Jesús

24 'Nú sàni yàha tiempu tnùndoho quivì yucán, dandu mà cúnchí gá ni orá ni yoo.

25 Te sìnsivì itándiáá ansivi, icúmí-sì còyo nihni-sì nù ñuhivì. Te sìtnúù nahnú, icúmí stná-si ndacùchì ndee-sí.

26 Dandu natù yuhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, cundehè nèhivì ñuhivì yuhù sàmànui mahì vico xì poder cahnú xí. Te ndiaha gá coo inicutu ndé mánui.

27 Dandu luegu icúmí techuín ángel xi cùhùn-nè inicutu ñuhivì ñà-danátácá-nè ana nduú nèhivì sàni nacàxin, mate ndoó-né iin xaan ndé vihi gá xica ñuhivì xì ansivi, doco icúmí-nè nataca-nè quixi-ne quida ángel xi.

28 'Vichi cuàhìn nacani xì-nsiá iin ejemplu sàhà nù-higu sàhà ñà-cundaà inì-nsia iñàha. Nú sàni ndunsidi-nú ni quesaha naná ditù yuté-nu, dandu ñà-yucán cundaà ini-ndà sà-ítúú tiempu ihni.

29 Pues ducání stná xì mii-nsiá; quivì cuni-nsià cuú ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá, dandu vátùni cundaà stná inì-nsia ñà-sàni cuyatni tiempu naxicocuïn nduá; sà-ítúú nihni.

³⁰ Te mà sàà cui nsihi nèhivì itiácú vichi dècuèndè cachi sàni cuu ndisa nsidaa ñà-nduá sàni cachi xi-nsiá vichi.

³¹ Cunaha-nsiá, icúmí sàà ansivi xi ñuhivì ndañuhá, doco palabra xi, còò, mà nunca sàà ndañuhá.

³² 'Doco ni quivì, te ni hora naxicocuïn, ni-iin nèhivì có-ínahá-nê, ni ángel ndoó ansivi, có-ínahá stnâ-nè. Ni stná yùhù ana nduú Dèhemanì Dios, có-ínahá stnâi; cuisì Yuamáni nduú ana ináhá.

³³ Ñàyùcànduá, cundoo tùha-nsia, te cunihnu vaha ini-nsiá, vachi có-ínahá-nsiâ índù hora divi cuu nsidaájàn.

³⁴ Ducán iá na ian quidá iin lamú na cuyúcùn-nè cùhùn xicà-né, dandacú-né nùù mozo xi-ne sàhà biene xi-ne. Iin iin mozo mà, nihí-te chuun quida-tè. Te mozo ndiaá yehè, ndacú nùù stná-te ñà-cundiaa tùha-tè yucán.

³⁵ Pues divi ducán stná mii-nsiá, xiñuhu cundoo tùha-nsia, vachi có-ínahá-nsiâ índù hora divi naxicocuïn yùhù ana nduú Lamú xi-nsia, sea cuñaà, ò dava ñùu, ò sinduhá cundua, te ò naha.

³⁶ Vachi nanàá icúmí naxicocuïn, ñàyùcànduá còtó (nandòó-nsiá ñà-jaàn), te na ian quidi-nsiá cundua.

³⁷ Ñàyùcànduá, yùhù cachí xi-nsiá nacua cachí xi nsidaa nèhivì xí, ni cúndóó tùha-nsia —ni cachi Jesús.

14

Nansa ni ndatnuhu tnahá nèhivì ñà-nàndúcú-nê nansa tniì-ne Jesús

¹ Daaní, cumáni gá ùì quivì cunduu vicò pascua xi stná vicò xixí-né pan có-ndutáchí. Te dùtù xícusahnú, xi nècuàchì ley xi veheñùhu, ni nanducu-né nansa tniì dèhé-nè Jesús ñà-cui-yà.

² Doco ni cachi-nè:

—Còò, màdì mahì vicò (quida-nda ducán), vachi te nú còò, vihini nacuidà nèhivì.

Nansa ni sòdò iin nècuàchì ñahà ndutè tnàmì itnu dìni Jesús

³ Iá-yà vehe iin nècuàchì ñuu Betania nani Simón, iin nèhivì ni sandoho cuèhè lepra antes. Te iá-yà xixí-yá, te yucán ni sàà stná iin nècuàchì ñahà, nihí-né iin quidi iá dùcùn-xí. Yùù ni cuyucàn mà, te ñuhá ndutè tnàmì finu nani nardo; te ndiaá sàstnùhù-té. Dandu ni sàhnù nècuàchì mà dùcùn quidi ma ni sòdò-nète itnu dìni-yá.

⁴ Doco dava nècuàchì xixí yucán, ni cuduchi gá ini-nè, cachí-nè iin-ne xi inga-nè:

—¿Índù chuun ni sate uun-ne ndutè jaàn, te ndiaá guà-te?

⁵ Chicá vaha dicò-nète ni cuí, te mà úhì quee iin ùni cientu dìhùn plata dasàn-ndà nùù nècuàchì ndahví.

Ducán cachí-nè, cánahá-nè xi nècuàchì mà.

⁶ Doco ni cachi Jesús xi nèhivì mà:

—Nacoo-nsia nècuàchì jaàn. ¿Índù chuun cánàhá-nsià xì-né? Vàchi iin ñà-vàha nduá sàni quida-ne xì'.

⁷ Vàchi nècuàchì ndahví, nicanicuahàn ndoó-né xì-nsiá, te mà úhì chindee-nsiánè nú cahan-nsiá. Doco yùhù, còò, sacù-ni quivì ié` xì-nsiá.

⁸ Ñàyùcàndüá, nècuàchì ñahà yohó, ñà-ndüá sàà-nè quida-ne, divi nduá sàni quida-ne sàhí, na ian sàni quidatatna-né cuerpu xi sàhà-ñá cundùxan, ducán nduá.

⁹ Te yùhù cachítnùhi xì-nsiá, nsidanicuú ñuu ndé sàà razón ndiaha xí Dios inicutu ñuhiví, yucán icúmí sàà stná palabra sàhà ñà-vàha nì quida nècuàchì ñahà yohó, te ducán mà nunca sàà nèhivì nandòdó-né nècuàchìmà.

Nansa nì saquin Judas compromisu cahin-nè Jesús nùù nècuàchì xídandacú

¹⁰ Nùù úxin ùì compañeru Jesús, iin-ne nani Judas Iscariote. Nècuàchì yohó, nì sàhàn-nè nùù dùtù xícusahnú, nì ndatnuhu-né xì nècuàchìmà ñà-cahin-nèyà.

¹¹ Te nì cacudii ini nècuàchìmà na ní cundaà ini-nè. Te nì saquin-nè compromisu chiyàhvi-ne. Ñàyùcàndüá, nì que-saha Judas mà nandúcú-né índù modo dayáha-neyà ndahà nècuàchì yucán.

Nansa nì cutnahá Jesús xì compañeru-yà nì xixi-ya Cena ùì

¹² Daaní, nì sàà tu quivì primeru xi vicò xixí-né pan có-ndùtáchí. Te quivì yucán xihì stná lelù nduú promesa siempre sáha-ne vicò pascua mà. Ñàyùcàndüá, nì cachi nècuàchì dacuahá-yá xì-yá:

—¿Índù divi cuní-ní cùhùn-nsì quidayucun-nsì ñà-cuxi-ní comida vicò pascua?

¹³ Dandu nì dàndacú-yá nùù ùì compañeru-yà, cachí-yà:

—Cuahán-nsià ini ñuu. Te yucán icúmí-nsiá ndacùhun tnahá-nsiá xì iin tiàa idádócò xì iin yoo tècuí. Nècuàchì yucán cunchicùn-nsià cùhùn.

¹⁴ Te divi vehe ndé quihvi-ne, yucán càhàn-nsià xì nècuàchì divéhé-xímá, cachi-nsià xì-né ñà-dòhó cachí maestru: ¿Índù iá quartu cahnú ndé cuxi-ya comida pascua xì nècuàchì dacuahá-yá?

¹⁵ Dandu icúmí nècuàchìmà dacuní-nè mii-nsiá índù iá iin vehe cahnú pisu dìqui-xí ndé sà-íá nsidaa ñà-ndüá xiñuhu. Yucán quidayucun-nsià ñà-cudiní-nda.

¹⁶ Dandu nì quihin ùì nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè. Te nì sàà-nè ini ñuu mà, te nacua nì cachi-yà, ducán ndisa nì cuu. Ñàyùcàndüá divi yucán nì quidayucun-nè comida pascua.

¹⁷ Daaní, na ní cuñaà, dandu nì sàà stná-yà xì nsi-úxin ùì nècuàchì dacuahá-yá.

¹⁸ Te na ndoó-né xixí-né, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, iá iin-nsia cuàhàn cahin xí. Te yohó iá-nè xixí-né xì-ndà.

¹⁹ Dandu nì nàcùndoo nsidaa nècuàchì mà tnùnsí ini, te nì cachi iin iin-ne xì-yá:

—¿A víhíní yùhù?

—¿Te ò yùhù? —cachí inga-nè.

²⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nùù nsì-úxìn ùi-nsiá, iin-nsia cuàhàn cahin xí, mate iin-ni xixí-né xì-ndà, te tavá stná-nè pan nùù cazuela yohó.

²¹ Ñà-ndáa nduá, icúmí cuu ndisa ñà-nduà` nì cachitnùhu nùù tutu ì ñà-ìcúmí cui yùhù ana nduu Tnaha Nèhiví Ñuhiví. Doco tiàa cuàhàn cahin xí, ¡ndahví-nè! Chicá vaha màsà túinuù-né ñuhiví nì cùì —nì cachi-yà.

²² Na meru xixí nsidaa-né, nì tnii-ya iin pan, te nì naquimanì-yá Dios sàhà-ñá, te nì dàcuàchí-yáñà, nì dasàn-yá nùù nècuàchì dacuahá-yá mà, cachí-yà:

—Tnii iin iin-nsia pan yohó, vèchi nahi iquicúñú yùhù nduá.

²³ Dandu nì tnii stná-yà pocillu, nì naquimanì stná-yà Dios sàhà ñà-ñuhú, te nì sàha-ya nì caxihi nsidaa-né.

²⁴ Dandu nì cachi-yà:

—Ndutè sì-uva yohó, nahi ñii nduú-te, vèchi divi sàhà ñii icúmí nacoi iin ichì sàà cunchicùn nèhiví nú sàni xitià-ñà sàhà cuàhà-né.

²⁵ Doco cunaha-nsiá, mà cóhó gué` ndutè sì-uva yohó dècuèndè cachi sàà nacoho saa túi-te quivì sàà cusahnú Dios inicutu ñuhiví yohó.

Nansa nì cachi Jesús xì Pedro ñà-ináhá-yà icúmí-né nacuaà-néyà

²⁶ Daaní, nì xito nsidaa-né alabanza, te nì quee-ne cuàhàn-nè xì-yá ndè yucù Olivo.

²⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñuú vichi icúmí nsidaa-nsiá nacoo nihni-nsia yùhù, vèchi ducán cachí tutu ì: “Cuàhìn dacúxíóé pastor, dandu icúmí rii cuitià nihni-sì”, cachá`.

²⁸ Doco nú sàni natiacui, dandu icúmí codònúì nùù-nsiá cùhùn ndè lađu Galilea.

²⁹ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Mate ni sàà nsidaa nèhiví nacoo nihni-ne mii-ní, doco yùhù, còó, mà nunca.

³⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-ní, divi ñuú vichi icúmí-ní nacuaà-ní yùhù. Tàñáha ga coto lehe ùi xichi sinduhá, te sàni nacuaà-ní yùhù ùnì xichi.

³¹ Doco Pedro, yáha ga ndee ní càhàn-nè, cachí-nè:

—Còó. Mate ni cahní-nèndó, doco mà nunca sàni nacuaì mii-ní —nì cachi-nè.

Te divi ducání nì cachi gà stná nsidaa nècuàchì dacuahá-yá mà.

Nansa nì sàhàn Jesús huertu nani Getsemaní, te nì xicàn tãhvì-yá nùù Yuamáni-yá

³² Dandu nì sàà-yà xì-né iin xaan nani Getsemaní. Te nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, yohó ndòo-nsia. Te yùhù, cùhìn chicá nùù-xí càcàn tãhvì nùù Dios.

³³ Dandu nì saca-ya Pedro xì Jacobo xì Juan, cuàhàn-yà xì-né. Te nì sàcòo-ya na ian yúhì-yà, te nì quesaha-yá yáha ga nacání cuàhà ini-yà.

³⁴ Te nì cachi-yà xì-né:

—Yáha ga ié tnùnsí ini, na ian cunià cahni dahuan yùhù. Ñàyùcàndúá, yohó ni ndóo-nsia, te cunchito tùha-nsia.

³⁵ Dandu cuàhàn-yà chicá nùù-xí, te nì sàcùnduhù ndèé-yá nì xicàn tãhvì-yá nùù Dios, áma cui cuxio tnùndoho icúmí-yá yàha-ya.

³⁶ Te dohó nì cachi-yà:

—Yuamáni', nsidaa iñàha vátuni quida-ní. Ñàyùcàndúá, xicàn tãhvì nùù-ní áma cúxíó tnùndoho icúmí yàhi, vàchi na iin (ñà-úa ñuhú iin) taza nduá nùí, te ùhì cohìa. Doco màdi ñà-ndúá cuní yùhù ni cùndúá, cuisì ñà-ndúá cuní mii-ní.

³⁷ Dandu vaxi tu-ya ndé nì ndòo nècuàchì dacuahá-yá, te nì xini-yà xíquidì-nè. Ñàyùcàndúá, nì cachi-yà xì Pedro:

—Simón, ¿índù chuun quídì-ní? ¿Áma cui cunchito-ní ducán iin hora ni?

³⁸ Cundo tùha-nsia, te càcàn tãhvì-nsiá nùù Dios sàhá màsà dándáhvì ñà-malu mii-nsiá, vàchi mate iá voluntad xì-nsia, doco iyuhu gá valor icúmí cuerpu-nsiá ñà-quadandee íni-nsia.

³⁹ Dandu nì sàhàn-yà inga xichi, te divi ducán-ní nì cachi tu-ya xì Yua-yá Dios.

⁴⁰ Dandu vaxi tu-ya, te nì xini-yà tucutu quídì-nè, vàchi sàdì vahná-nè. Ni có-nàníhì tnùnì ini-nè nansa naxiconihí-né nùù-yá.

⁴¹ Dandu tucu tu nì sàhàn-yà ñà-únì, te nì nsiaa tu-ya nùù-né, cachí-yà:

—Cùdù cuéyàà-nsiá, te quetatu-nsiá vichi, vàchi sà-íá, sàni sàà hora xi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, divi hora icúmí yàhi ndahà nèhivì cuáchi.

⁴² Ndacuita-nsia, cùhùn-ndà, vàchi sà-ítuú quesaa ana nì cahin xí'.

Nansa nì tnii nèhivì Jesús, te nì suhni-nèyà

⁴³ Daaní, na cáhàn ì-yá xì nècuàchì mà, dandu nì quesaa Judas, divi iin nècuàchì nùù ùxin ùì nècuàchì dacuahá-yá. Te ndacá stná-nè cuàhà gá tiàa xínihì xi espada xì garroti. Cuenta

xi dùtù xícusahnú vàxi-tè, xì cuenta xi stná nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà.

44 Te sàni ndatnuhu Judas xì nsidaa tiàa xícutnahá xi-né ñà-coo iin seña ana tniì-tè. Divi ana chítú-nè cunduu meru ana tniì cùhùn presu.

45 Dandu na sàni quesaa-nè, dandu vichi vichi nì tnàtuu-ne nùù Jesús, cachí-nè:

—¡Maestro, maestro!

Dandu nì chítú-nè nùù-yá.

46 Dandu compañeru-nèmà, nì tniì-tè Jesús, nì ndòo-ya ndahà-té.

47 Doco iin nèhivì xí-yá, nì tavà-né espada xi-ne, nì cani-ne iin tiàa quidáchúùn nùù dùtù cusáhnù, nì sahnde-nè iin tùtnù-té.

48 Dandu nì cachi-yà xì nsidaa nèhivì cuáhà mà:

—A ducán nduú modo tnií-nsiá yùhù, vàxi-nsia nihí-nsiá espada xì garroti ñà-tniì-nsia yùhù, na ian tècuìhnà nduí,

49 mate nsíquívì nìsa ìe xì-nsiá veheñùhu cahnú dacuahí nèhivì, doco cóni tniì-nsiá yùhù. Doco cunaha-nsiá, dohó quidá-nsiá xí vichi sàhà-ñá cuu ndisa ñà-nduá cachí nùù tutu ìì —nì cachi Jesús.

50 Dandu nì nacoo nihni nsidaa nècuàchì dacuahá-yá mii-yá, nì xinudèhé-nè.

Iin tèchii nì xinudèhé stná

51 Daaní, nchícùn stná iin tèchii ndixi-xi iin dahmà. Te nì tniì stná-te.

52 Doco nì ndòo sìcoto xi-tè, te nì xinu-tè cuáhàn-te iá chaa-té.

Ñà-nduá nì cachi Jesús na ní sàa-yà nùù Junta Cahnú

53 Daaní, ndacá tiàa ma-yá nì sàa dècuèndè ndé iá dùtù chicá cusáhnù. Te yucán sàni nataca nsidaa gá dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì sahnú xídandacú nùù ñuu mà, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu.

54 Te Pedro, nchícùn xicà ní-né mii-yá cuáhàn-nè. Te nì yàha stná-nè patiu xi vehe dùtù cusáhnúmá, te nì sàcòo stná-nè xì policia ndoó nadàa nùù ñuhu.

55 Daaní, dùtù xícusahnú, xì nsidaa Junta Càhnùmà, nì nducu-né ana daquéè cuàchi dìquì Jesús, (te cundua iin cuàchi pesadu) sàhà-ñá cui-yà. Doco còò iin nì túi càhàn ducán.

56 Vàchi cuáhà tètnùhù nì càhàn tnùhù dìquì-yá, doco cóni ndúdává ñà-nduá nì cachi iin iin-tè.

57 Vàchi dava-tè, nì ndacuìta-tè nì càhàn tnùhù-té dìquì-yá, cachí-te:

58 —Nècuàchì yohó, nì inini-nsi nì cachi-nè cuáhàn-nè da-caá-né veheñùhu nì quidavàha nèhivì (ñuu-ndà). Dandu tìxi ùni quivì cuáhàn-nè quidavàha saa-né inga-ñà, doco màdì xì ndahà nèhivì cuyucàn, cachí-nè —nì cachi tètnùhù mà.

⁵⁹ Doco ni ñà-jaàn, cóni ndúdává xí ñà-nduá ni cachi ingà-te.

⁶⁰ Dandu ni ndacuiin dùtù cusáhnù, cachí-nè xì-yá:

—¿Áma náxícóníhí-ní ni-iñàha? ¿Nansa iá ñà-càchí guâ nècuàchì yohó sàhà-ní?

⁶¹ Doco mii-yá, dadí uun iín-yá; còò ni-iñàha ni cachí-yà.

Dandu tucutu ni càhàn dùtù mà, cachí-nè:

—¿A divi Cristu Dèhemanì Yua-nda Dios nduù-ní càhàn-ní?

⁶² Dandu ni cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Jaan, divi nduí. Te icúmí-nsiâ cuni-nsiâ yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì na naxicocuîin, ié ladu cuahá mii-yá cahnú poder-xi mànuì mahì vïcò cahnú ansivi.

⁶³ Dandu dùtù cusáhnú má, (ni xidà ini-nè, ñàyucànduá) ni ndata canúú-né iyuhu sìcoto ndixí-né, te ni cachí-nè xì nèhivì cuahá mà:

—¿Cò-xiñhù gá-ndà ni-iin ana quixi cunduù testigu!

⁶⁴ Vàchi vichi sàni inini-nsia ñà-quini guá ni càhàn nècuàchì yohó. ¿Nansa quida-nda xi-né, cachí mii-nsiá?

Dandu nsidaa-né, ni cachí-nè ñà-ìcúmí-yâ cui-yà.

⁶⁵ Dandu ni caquesaha dava tiàa ma ni sivi dii-teyá, te ni chidàhvi stná-te nùù-yá, sahní cuì-teyá xì sìcàtù, cachí-te:

—¿Cachi cuàá-ní ana ni canì xi-ní!

Daaní, stná policia yucán, ndee ní canì-ne nùù-yá.

Nansa ni quida Pedro ni nacuaà-né Jesús

⁶⁶ Doco Pedro, tìxi-xi iá-nè patiu. Dandu ni quixi iin ñahà chii quidáchúùn vehe dùtù mà.

⁶⁷ Te na ní xinìa Pedro iín-né nadáà stná-nè nùù ñuhu, dandu ni indehè váha-ña nùù-né, te ni cacha xi-né:

—¿Amádi mii-ní nìsa cutnahá stná-ní xì Jesús de Nazaret?

⁶⁸ Doco ni nacuaà-né mii-yá, cachí-nè:

—Còò, tàcùnî nècuàchìmà, ni có-cundáà inì ñà-nduá cachú.

Dandu ni quee-ne cuahàn-nè corredor yucán. Te daa ní xito iin lehe.

⁶⁹ Te ñahà chii mà, ni indehè tú-ñané, te ni cachì-ña xi nècuàchì itá yucán:

—Compañeru Jesús nduú stná nècuàchì jaàn.

⁷⁰ Doco divi-ni ni nacuaà tú Pedro-yà.

Daaní, tìxi inga ratu gá, tucutu ni càhàn nècuàchì itá yucán xì-né, cachí-nè:

—Ndisa, iin compañeru nècuàchìmà nduu-ní, vàchi nècuàchì ladu Galilea nduu-ní, te nacua càhàn nèhivì ladu yucán, ducán càhàn stná-ní.

⁷¹ Dandu ni cachí-nè:

—Nú tètñhù nduí, ni quixí castigu xi nùù Dios. Yùhù, chináhí Dios, tàcùnî nècuàchì cachí-nsiàmà.

⁷² Dandu momentu yucán ni xito lehe ñà-ùì; te ni nsinuu ini Pedro nansa ni cachi Jesús xì-né daa, ñà-tàñaha ga coto

lehe ùi xichi, te ùni xichi sàni nacuaà-né mii-yá. Pues divi palabra mà (ní nsinuu ini-nè), te na ní nacani ini-nè sàhàmà, nì quesaha-né nì sacu-ne.

15

Nansa nì dàyáha-ne Jesús ndahà gobernador Pilatu

¹ Na ní tùinuù, dandu nì ndatnuhu dùtù xícusahnú xì tè-cùsáhnù nùù ñuu mà, xì stná nècuàchì ley xì veheñùhu, xì nsidaa gá stná Junta Cahnú. Ñàyùcàndüá, nì nacuhni-nè ndahà Jesús, cuàhàn-nè xì-yá nùù gobernador nani Pilatu, te yucán nì ndòo-ya ndahà témà.

² Dandu nì xicàn tnùhù-té nùù-yá, cachí-te:

—¿A ndísá rey xì nècuàchì raza Judea nduu-ní, á cóo?

—Nacua cachí-ní, divi ducán nduá —cachí-yà.

³ Dandu dùtù xícusahnú, cuàhà ní càhàn tnùhù-né sàhà-yá.

⁴ Dandu nì ndàcàtnùhù Pilatu nùù-yá inga xichi, cachí-te:

—¿Áma nàxícónihí-ní sàhà ñà-cuàhà guá càhàn-nè dìquì-ní?

⁵ Doco Jesús, còò ni-íñàha ni nàxícónihí-yá. Ñàyùcàndüá, nì ndulocó Pilatu.

Nansa nì cachi stná Pilatu icúmí Jesús cui-yà

⁶ Cunaha-nsiá, cada nacává vicò pascua mà, tùha gobernador mà dañà-té iin tè-ndiàdí, ndéni-te nì cui ndiadi cudí ini nèhivì cuàhà.

⁷ Te quivì yucán ndoó itnii tiàa vehecàa. Vàchi nì casahàn-te revolución dìquì gobiernu, te nì sahnì stnàhá-te. Te iin témà nani Barrabás.

⁸ Ñàyùcàndüá nì caquixi tu nèhivì cuàhà mà nì quesaha-né nì xicàn-nè nùù Pilatu ñà-nì quidá tú-te ñà-nduú costumbre xì-tè cada vicò mà.

⁹ Te nì naxiconihí-te nùù-né, cachí-te:

—¿A vátuni dañí Jesús yohó, divi nècuàchì cachí nduú rey xì nècuàchì raza-nsià Judea?

¹⁰ Ducán nì cachí-te xi-né, vàchi ináhà-tè ñà-sàhà mbidiá xì dùtù xícusahnú, ñàyùcàndüá nì dàyáha-ne Jesús ndahà-té.

¹¹ Doco dùtù mà, nì chiyuhù-né nèhivì cuàhà mà ñà-nì càcàn-nè dàñà Barrabás mà, te màdiá Jesús.

¹² Dandu nì càhàn tu Pilatu xì nèhivì mà, cachí-te:

—¿Ndíà nduá cuní-nsià quide xì nècuàchì yohó? Vàchi rey xì mii-nsiá nècuàchì raza Judea nduú-né, cachí-nsià.

¹³ Dandu ndee ní càna nsidaa nèhivì yucán, cachí-nè:

—¡Ni cuí-nè nchìca cruz!

¹⁴ Dandu nì cachi tu Pilatu:

—¿Índù chuun cui-nè ñà-còò falta xi-ne iá?

Doco chicá ndee ní càna nèhivì mà, cachí-nè:

—¡Ni cuí-nè nchìca cruz!

15 Te sàhà ñà-cùní Pilatu ndòo vàha-tè xì nèhivì mà, ñàyùcàndüá nì daña-té Barrabás. Te nì dándàcú-te ñàhni cuií Jesús xì chirrión. Dandu nì dándàcú stná-te nùù soldadu xi-tè ñà-cundaca-temàyá cùhùn chituu-tèyá nchìca cruz.

16 Doco primeru, nì casaca-tèyá ndè patiu vehechuún, te nì cana-tè nsidaa compañeru-te ñà-tnàtuu-tè.

17 Dandu nì chindixi-tèyá iin sìcoto moradu. Te nì cavà-té iin corona ifù nì chicaà-te dìni-yá.

18 Dandu nì sàcùndiaà-teyá, cána-tè, cachí-te:

—¡Viva! ¡Ádi rey xi tè-raza Judea nduu-ní!

19 Te nì cani fuerte-te dìni-yá xì iin nù-yòò. Dandu nì casivi dii-teyá, te nì sàcùitasisi-té nùù-yá, na ian quidañúhú-tèyá.

20 Daaní, na ní nsihì nì sàcùndiaà-teyá ducán, dandu nì tavà-té sìcoto moradu mà, te nì nachindixi-tèyá sìcoto xì mii-yá. Dandu nì saca-tèyá cuàhàn-te ñà-chituu-tèyá nchìca cruz.

Nansa nì chituu-tè Jesús nchìca cruz

21 Ichì yucán nì ndacùhun tnahá-te xi iin tiàa nani Simón, màndixi-ne nì sàhàn-nè nùù itú. Iin nècuàchì ñuu Cirene nduú-nè, te yua Alejandro xì Rufo nduú stná-nè. Te divi nècuàchimà nì tnii soldadu, te nì dàcuídá-tené cruz xi Jesús cuàhàn-nè.

22 Dandu nì casaà-te xi-yá iin xaan nani Gólgota. Quivì jaàn cachí dàhàn yucán, Nùù Iquidini.

23 Dandu nì cuni-te dacohó-teyá vinu dácà xì iin dùsa tatna nani mirra, doco cóni cùnì-yà.

24 Daaní, nì chituu-tèyá nchìca cruz. Te nì dasàn-té sìcoto xi-ya según nansa nì nihì iin iin-tè na ní idiquí-te sàhà-ñá.

25 Nahi cà-îin dàtnàà nduá nì chituu-tèyá nchìca cruz mà.

26 Te yucán nì cachituu stná-te iin ñà-càchítnùhu índù-ñá disáhà-xí dandohó-teyá. Te dohó cachá: “Rey xi tè-raza Judea”.

27 Cunaha-nsiá, yucán nì sàcùtundiaa stná ùi tècuìhnà nchìca cruz, iin-tè ladu cuàhá-yà, te ingà-te ladu itní-yà.

28 Te ducán nì cuu ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu tutu ì ndé cachá: “Nì quida nèhivì cuenta na ian tiàa malu nduú-yá”.

29 Dandu nèhivì yáha yucán, nì canàhá-nè xi-yá, dacuico dínì-nè, cahíchì ini-nèyà, te ndacótó dana-ne nùù-yá, cachí-nè:

—¡Ndahví-ní! ¡Cuàhàn-ní dacao-ní veheñùhu cahnú, te tìxi ùni quivì naquidavàha saa-ní inga-ñà cahan-ní!

30 Pues nú ducán fuerte guá-ní, dandu dacácu-ní mii-ní. Danuu-ní mii-ní nùù cruz cundehè-nsí —nì cachí-nè.

31 Ndè stná dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, divi-ni ducán nì sàcùndiaa stná-nèyà, cachí-nè iin-ne xi inga-nè:

—Nècuàchì jaàn, nìsa dacácu-ne nècuàchì dava ga, doco mà cùì dacácu-ne mii-né.

³² Doco nú ndisa Cristu rey xi nècuàchì raza-ndà Israel nduú-né, dandu ni dánúû-né mii-né nùù cruz jaàn cun-dehè-ndà, dandísá cunindisa-ndané.

Ducán nì cachi-nè. Te dècuèndè stná tiàa itándiáá stná nchìca cruz yucán, nì canàhá stná-te xi-yá.

Nansa nì xihì Jesús, nì dànàà-yá sàhà cuàchi-nda

³³ Daaní, càxíhúì xì ndé càhúni, nì nàcuìn tnùù inicutu ñuhiví.

³⁴ Dandu càhúni nì ndàhì ndee-yá, cachí-yá:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —te dohó cuní cachàmà: Dios mío, Dios mío, ¿a ñá-sàni ndòo nihni nduá yohó?

³⁵ Te dava nècuàchì itá yucán, nì tiacu-nè ndàhì-yà ducán, ñàyùcàndùá nì cachi-nè:

—Cunini-nsia, caná-né Elías.

³⁶ Dandu nì dàyáá iin-tè nì quihin-tè iin ñà-ñàhmá uun nani esponja, te nì chindaxin-tèá xì vinu nì xiò, nì chihi-tèá dìni iin vara yutnù, te nì sàha-tèyá nì sihvi-yá, cachí-te:

—Vichi naco-ndané cundiatu-nda, áma quíxí Elías nanihi xi-né.

³⁷ Dandu nì ndàhì ndee-yá, te nì xihì-yà.

³⁸ Daaní, yucán ini veheñùhu cahnú (ñuu mà) nì quedava ìì cortina cahnú (sadí nihni quartu xan). Iin-ni nì ndàtà-ñá ndé dìni-xí xì ndé tixi-xi.

³⁹ Te iin iin capitán nùù-yá, te nì xinì-te nansa nì ndàhì-yà, te nì xihì-yà. Ñàyùcàndùá nì cachi-te:

—Ñà-ndàà nduá, Dèhemanì Dios nì sanduu nècuàchì yohó.

⁴⁰ Daaní, yucán itá xica stná itnii nècuàchì ñahà, indéhe stná-nè (nansa cuú). Iin-ne nduú María Magdalena, te inga-nè nduú María dihi José xì Jacobo chii. Te inga-nè nduú Salomé.

⁴¹ Nècuàchì ladu Galilea xínduu nsidaa nècuàchimà, te na ní xicanuu-ya ladu yucán, nì cutnahá stná-nè xi-yá nì chindee-néyà. Te vichi itá xica-né, (indéhe-ne), cutnáhá-né xì cuàhà gá stná nècuàchì ñahà nì quixi stná xi-yá ndé ñuu Jerusalén.

Nansa nì ndùxin Jesús ini cueva

⁴² Te sàdaaní quècahnu orá quivì yucán. Te quivì mà nduú stná quivì icúmí-né nsidayucun-nè sàhà quivì descansu cunduu inga quivì mà.

⁴³ Ñàyùcàndùá nì sàà stná iin nècuàchì ñuu tii Arimatea nani José, nì xicàn-nè cuerpu xi Jesús. Iin nècuàchì dandacú nùù Junta Cahnú nduú-né, te nihnú stná ini-nè sàà tiempu cusahnú Dios ñuhiví yohó. Divi-ne nì sàhàn nùù Pilatu; cóni yúhî-nè, nì xicàn-nè cuerpu xi-ya.

44 Te nì ndulocó-te, a ndísá yàchì gà sàni xihì-yà, á coó. Ñàyùcàndüá, nì cana-tè iin capitán, nì xicàn tnùhù-té nùù témá a ndísá sàni xihì-yà, á coó.

45 —Jaan —nì cachi capitán mà.

Ñàyùcàndüá, nì sàha Pilatu lugar naquihin José mà cuerpu xi-ya.

46 Sàháyùcàndüá, nì xiin nècuàchìmà iin dahmà finu, te nihí-néá cuàhàn nì nanihi-ne cuerpu xi-ya, nì chidùcún-néyà, te nì chinacaa-nèyà ini cueva xí nsli sàni càan canúú ìcà cavà. Dandu nì dàtúi-né iin cavà cahnú yuhù cueva mà nì sàcùndiadià.

47 Te María Magdalena, xì María dihi José, nì caxini stná-nè lugar ndé nì sàcùnacaa-yà.

16

Nansa nì natiacu Jesús

1 Daaní, na sàni cuñaà quivì descansu, dandu nì sàhàn María Magdalena, xì Salomé, xì María dihi Jacobo, nì xiin-ne tàtnà tnàmì ñà-cunihi-ne cùhùn dacuchí-né cuerpu xi Jesús.

2 Dandu naha quivì primeru semana nì quihin-ne ichi cuàhàn-nè cueva ndé iá-yà. Te nì xìnu orá.

3 Te cachí-nè, iin-ne xì inga-nè:

—¿Ana chindee xi-nda dacúxíó xí cavà cahnú ndiadi yuhù cueva mà?

4 Doco nì candacoto-ne, te nì xini-nè sàni cuxio cavà mà, mate cahnú sàstnùhá.

5 Dandu nì quìhvi-ne ini cueva mà, te nì xini-nè iá iin ana nduú na iin nècuàchì chìi, iá-nè ladu cuàhá cueva mà, ndixí-né iin sìcoto quihín cuxín yaa. Ñàyùcàndüá nì candulocó gà nècuàchì ñahà mà.

6 Doco nì càhàn nècuàchì iá yucán, cachí-nè xì nècuàchìmà:

—Màsà yúhî-nsià; Jesús de Nazaret nandúcú-nsiâ, divi ana nì xihì nchìca cruz. Doco cunaha-nsiá, sàni natiacu-yà. Còò cá-yà yohó. Cundehè-nsiá lugar ndé nì sanduhù-yà.

7 Ñàyùcàndüá, cuahán-nsià cachitnùhu-nsia xì Pedro xì nècuàchì dava ga nìsa dacuahá-yà, te cachi-nsià xì-né ñà-ìcúmí-yâ codònuù-yà nùù-nsiá nùhù-yà ladu Galilea. Yucán icúmí-nsiâ cunì-nsiayà, vâchi ducán nì cachi-yà xì-nsiâ —nì cachi ángel.

8 Daaní, nì caquee nècuàchìmà cueva mà, nì dàyáà-nè cuàhàn-nè. Vâchi nì quesaha-né quidí-né, te ndulocó gà-nè. Doco sàhà ñà-nì yuhí guâ-nè, cónì càchí-nè ni-ìñàha xì nèhivì.

Nansa nì xini María Magdalena Jesús

9 Ducán nì natiacu Jesús naha quivì primeru semana. Te María Magdalena nduú nècuàchì primeru nì ndecunu-ya

nùù-xí. Nècuàchìmà, ùsà ñà-malu nì sañuhu ini-nè antes, doco nì tavà-yá nsidaámà anima-nè.

¹⁰ Pues divi nècuàchìmà nì xini xì-yá primeru, dandu nì sàhàn-nè nì cachitnùhu-ne xì compañeru-yà, divi nècuàchì nìsa xicanuu xi-yá antes. Vàchi ndoó-né tñùnsí ini, te sacú-né.

¹¹ Dandu nì nacani María mà xì-né ñà-sàni natiacu-yà, te nì ndecunu-ya nùù-né. Doco cóni xiníndísâ nècuàchìmà.

Nansa nì ndecunu Jesús nùù ùi nècuàchì dacuahá-yá

¹² Daaní, después cuàhàn ùi nèhivì xì-yá nùù campu, te yucán nì ndecunu tu-ya nùù-né, doco tucu nì nàcùnahà-yà.

¹³ Dandu nì naxicocuñin nècuàchìmà nì cachitnùhu-ne xì compañeru-nè. Doco cóni xiníndísâ stná nècuàchì dava ga mà yuhù-né.

Ñà-ndúá nì dàndàcú Jesús nùù nècuàchì dacuahá-yá quida-ne nú sàmànuhù-yá

¹⁴ Chicá después nì ndecunu tu-ya nì natùì-ya nùù nsihúxin iin nècuàchì dacuahá-yá na meru ndoó-né xixí-né. Te nì càhàn duchi ini-yà xì-né sàhà ñà-caxin guá anima-nè, vàchi cóni xiníndísâ-né yuhù nècuàchì nì xini xì-yá primeru ñà-sàni natiacu-yà.

¹⁵ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià inicutu ñuhivì, te cachitnùhu vate-nsiá razón ndiaha xì ñà-cunini nsidanicuú nèhivì.

¹⁶ Nècuàchì cunindisa-xán, te cuhì-né, icúmí-nê càcu-ne nùù Dios. Doco nècuàchì mà cúníndísâ-xân, nicanicuahàn icúmí-nê cunsida-ne cuàchi-ne.

¹⁷ Te nú sàni xinindisá nèhivì, dandu icúmí stná-nè quida-ne milagru. Sàhà yuhù icúmí-nê tavà-né ñà-malu ñuhù anima nèhivì, te càhàn stná-nè dàhàn sàà.

¹⁸ Te nú ni tnií-né iin còò dàná, te ò nú ni cohó-né ndutè dàná, dandu còò ni-íñàha cuu xi-né. Te icúmí stná-nè chitándóó-né ndahà-né dìni nècuàchì cuhì, te nduvàha nècuàchìmà —nì cachi-yà.

Nansa mànuhù Jesús ansivi cuàhàn-yà

¹⁹ Daaní, na ní nsihi nì càhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá ducán, dandu mànana cuisì-yá ansivi cuàhàn-yà, te nì sàcòo-ya ladu cuàhá Dios.

²⁰ Dandu nècuàchìmà, nì caquihin-ne ichì cuàhàn-nè, nì cachitnùhu vate-né inicutu ñà-ndúú razón ndiaha xì-yá. Te Stoho-ndà Señor, nì chindee stná-yà nì sàha-ya milagru ñà-cucumi-nda seguru divi palabra ndàcuisì nduá cachí-né.

Yohó nì nsihi historia.

Ñà-nduá Nì Tiaa San Lucas sàhà Jesucristu

Nansa nì nacani ini San Lucas nì tiaa-ne tutu yohó ñà-cahvi iin amigo xi-ne nani Teófilo

¹⁻² Cuàhà nèhivì sàni quida lucha tiaa-ne iin tutu ndé nachutnahá víi-né historia nacání xí ñà-nduá nì xini nèhivì xí-nsí nì cuu, nì tiaa-ne nacua nì cachitnùhu nècuàchì nì xininùu mà, vàchi ináhà nècuàchìmà nansa nì cuu dècuèndè quivì primeru, dandu nì dàcuítì stná-nè palabra mà, te ducán nì xinìtùhu stná nsiùhù.

³⁻⁴ Ñàyùcànduá, stná yùhù nì nacani stná inì tiai iin tutu ñà-nacání víi xi-ní sàhà nsidaa ñà-nduá nì ìa. Vàchi yùhù, sàni sài nì cundaà vaha inì sàhà nsidaa chuun yohó dècuèndè quivì primeru na ní quesaha-ñá. (Ñàyùcànduá, tiaí tutu yohó) nùu mii-ní don Teófilo, sàhà-ñá vètuni cundaà vaha inì-ní divi ñà-ndaà nduá sàni nacani nèhivì xì-ní sàhà-ñá.

Nansa nì cachitnùhu iin ángel ñà-ìcúmí tùinuù Juan Bautista ñuhiví

⁵ Tiempu dandacú rey Herodes nùu ñuu Judea nì sandua, te ñuu yucán nìsa ìa stná iin dùtù nani Zacarías. Turnu nì saquidachuún-né chuun xi dùtù. Te mii-né xì dùtù compañeru-nè, nsidaa-né nani-né turnu xi Abías. Te ñahàdihí-nè nani Elisabet. Descendencia xi dùtù Aarón sàhana xínduu ndúu nècuàchìmà.

⁶ Te nihnú ndàcuìsì ini-nè Yua-nda Dios; chívaha ndisa-ne nsidaa ñà-nduá dandacú-yá, nsidaa ñà-nduá cachí-yà.

⁷ Doco còò déhe-ne, vàchi de por sí, còò mèè xi Elisabet, te vichi ndúu-nè sàni sahnu cuahà-né.

⁸⁻⁹ Daaní, iin quivì nì sàà nì quida tocar Zacarías mà turnu xi-ne ñà-quida-ne chuun xi dùtù nùu Dios. Te estilu nìsa icumi dùtù mà nduá ñà-quidá-né iin sorteu (índù chuun divi quida cada iin iin-ne). Te Zacarías nì quida tocar ñà-quihvi-ne veheñùhu cahnú ñà-chiñùhmá-nè inciensu.

¹⁰ Te nsidaa nèhivì dava ga sàhàn veheñùhu yucán, ndoó-né tùvèhé nacuatù-né na hora chíñùhmá dùtù mà inciensu.

¹¹ Dandu ini veheñùhu ma nì ndecunu iin ángel xi Stoho-nda Señor, te nì xini Zacarías-nè, iín-né ladu cuahá mesa ndiaha ndé sàhmì-xì inciensu.

¹² Te nì yùhí Zacarías mà, yáha ga nacání ini-nè.

¹³ Dandu nì càhàn ángel mà xì-né, cachí-nè:

—Màsà yúhí-ní, Zacarías, vàchi cunaha-ní, sàni tiacu Dios ñà-nduá nì xicàn tàhvi-ní nùu-yá; ñàyùcànduá, cuahàn coo iin

dèhe-ní, vâchi cuàhàn coo iin mée xi nècuàchì vehe-ní Elisabet; mée tiàa cunduu-ve, te Juan dacúnání-nsiâvè.

¹⁴ Cuàhà gá icúmí-nsiâ cudìi inì-nsia, te naquimanì stná-nsià mii-yá; te cuàhà gá stná nèhivì icúmí cudìi inì-xi na quesaa-vè.

¹⁵ Te na cuahnu-ve, icúmí-vê nihì-vé iin chuun cahnú nùu Yua-nda Dios. Te ni vinu te ni ndutè ìhnì, mà nunca sàà-nè coho-ne ndutè mà. Mate táñâha ga tùinuù-né ñuhivì, doco sàchitu anima-nè Espíritu Ìì xí Dios.

¹⁶ Te sàhà palabra cachi-nè icúmí cuàhà nècuàchì raza-ní Israel naxicocuñin ini-nè, te natenchicùn-nè Stoho-ndà Dios.

¹⁷ Dihna dèhe-ní icúmí codònuù quesaa, dandu mii-yá. Icúmí-nê quida-ne nacua nìsa quida Elías sànaaha, iin-ni cu-nihnu ini-nè Dios nacua nìsa quida nècuàchì yucán, te iin-ni chindee stná Dios-nè. Te icúmí-nê càhàn stná-nè xì ana xínduu nècuàchì sahnú ñuu-ní, dandu nsinuu ini nècuàchì mà dèhe-ne, te nàcùndoo viì nsidaa-né. Te càhàn stná dèhe-ní xì cuàhà nèhivì có-ndùlócò xì Dios sàhà-ñá nihì nècuàchì mà nàcùnihnu vâha stná ini-nè, dandu nsidavì-né anima-nè, te cundoo tùha-ne na quesaa Stoho-ndà Señor —nì cachi ángel mà.

¹⁸ Dandu nì cachi Zacarías xì ángel:

—¿Índù iin milagru coo sàhà-ñá cundaà ndisa inì ñà-ndáa nduá cachí-ní? Vâchi yùhù, sàsàhnú cuáhì, te ducán stná ñahàdihí, sàsàhnú stná-nè.

¹⁹ Te nì cachi ángel mà:

—Yùhù nduí Gabriel, te nùu Dios iín tùhe nicanicuaahàn. Te divi-ya nì techuún-yá yùhù vâxi cachitnùhi xì-ní ñà-nduá sàni cachi xì-ní.

²⁰ Doco vichi icúmí-ní nduhihin-ní, mà cúí gá càhàn-ní ni-iin palabra dècuèndè quivì cuu ndisa ñà-nduá nì cachi xì-ní, vâchi có-xiníndísá-ní. Doco seguru icúmí cuu ñà-nduá nì cachi xì-ní —nì cachi ángel.

²¹ Daaní, nècuàchì xíndiatu tùvèhèmà, nacání gá ini-nè, ¿Índù chuun nì cuee guá Zacarías ini veheñùhu?

²² Dandu nì quee nècuàchì mà, doco mà cùì gá càhàn-nè. Ñâyùcànduá, nì cundaà ini nèhivì mà sàni dàcùní Dios nècuàchì mà ñàha na iá-nè veheñùhu, vâchi sàni nduhihin-né, te vichi cuisì-ní ndahà-né cuú quidá-né seña.

Nansa nì cuu ndisa ñà-nduá nì cachitnùhu ángel

²³ Daaní, después nì cuee Zacarías nì ìa-ne ñuu yucán dècuèndè nì xínu quivì xinúcuáchì-né yucán, dandu nì naquihin-ne ichì mànuhù-né vehe-ne.

²⁴⁻²⁵ Te nì yâha iin tiempu, dandu nì cundaà ini-nè sàñùhú mée xi ñahàdihí-nè Elisabet. Ñâyùcànduá, ùhùn yòò nì ndòo Elisabet mà vehe-ne, cudìi ini-nè, cachí-nè: “(Ansivéhé) Dios, sàni chindee-yá yùhù, vâchi ináhá-yâ sácùndiaa nèhivì yùhù;

ñàyùcàndüá nì indehè ndahví-yà yùhù, te vichi mà cáhîchì gá ini-nè yùhù”.

Nansa nì cachitnùhu iin ángel icúmí tùinuù Jesús ñuhiví

²⁶ Daaní, nì sàà iñù yòò, te nì techuún Dios ángel Gabriel mà inga xichi vàxi-ne iin ñuu tii nani Nazaret iá ladu Galilea,

²⁷ vàxi-ne cachitnùhu-ne xì iin nècuàchì ñahà chì nani María. Señorita nduú nècuàchì mà; te sàni ndiadi tnùhu xi-ne ñà-cuàhàn-nè nandàhà-né xì iin tiàa nani José, iin nècuàchì descendencia xi rey David.

²⁸ Te nì sàà ángel mà ndé iá María mà, nì yàha-ne ini vehe, te nì cachi-nè:

—Cuaàváha-ní. Cunaha-ní, sàni nìhì cuàhà-ní gracia nùù Stoho-ndà Dios, te cutnàhâ-yá xì-ní. Chicá ndiaha sàni nìhitàhvì-ní nùù nsidanicuú gá nècuàchì ñahà.

²⁹ Dandu María, indéhe-né ángel mà, te nì ndulocó-nè: ¿índù chuun cásàhú nècuàchì mà xì-né ducán? càhàn-né.

³⁰ Dandu cachí ángel mà:

—Màsà yúhî-nî, María, vàchi ndiaha gá sàni nìhitàhvì-ní nùù Dios ñà-quida-ya gracia sàhà-ní.

³¹ Cunaha-ní, icúmí coo iin mée xi-ní, tùinuù-vé ñuhiví; mée tiàa cunduu-ve, te Jesús cunani-vé quida-ní.

³² Cahnú chuun icúmí-yâ nìhì-yâ, vàchi Dèhemanì Stoho-ndà Dios iá ansivi cunduu-ya. Te chuun cucumi-yá nùù Yuamánì-yá cunduu ñà-dandacú-yá nacua nìsa dandacú yohòtéhè-yá David.

³³ Te nicanicuahàn icúmí-yâ cusahnú-yá nùù nsidaa nèhivì raza-ní Israel, te mà nunca sàà iin quivì mà dándacú gá-yà.

³⁴ Dandu nì cachi María xì ángel mà:

—Doco ¿índù modo cuu xí ducán, como tàyóo ìi yùhù?

³⁵ Dandu nì cachi tu ángel mà xì-né:

—Fuerte icúmí quixi Espíritu Ìi xí Dios ini anima-ní xì poder ìi xí-yá; vàchi iin milagru cundua quida Yua-nda Dios iá ansivi. Ñàyùcàndüá, ìi sástnùhù icúmí coo mée xi-ní, vàchi Dèhemanì Dios cunduu-ve.

³⁶⁻³⁷ Cunaha-ní, tnaha stná-ní Elisabet, cuàhàn coo stná iin mée xi-ne, mate sàsahnú cuàhà-né. Te vichi sàcuàhàn-ndà iñù yòò ñuhú mée xi-ne, mate antes nìsa cachi nèhivì mà cúí coo ni-iin dèhe-ne. Ducán nì nìhitàhvì-né nùù Dios, vàchi mà úhì quida-ya nsidanicuú iñàha.

³⁸ Dandu nì cachi María:

—Còò, vâtùni; yùhù icúmí quide ñà-ndüá cachí mii-yá. Vâtùni nì quidá-yá xí nacua cachí-nî —nì cachi-nè.

Dandu nì quee ángel mà cuàhàn-nè.

Nansa nì cachi María na ní sàhàn-nè visita vehe Elisabet

39-40 Quivì yucán nì quihin María ichì cuàhàn ndee-né iin ñuu iá ladu Judea ndé iá puru yucù cuàchì. Te na ní sàà-nè ñuu yucán, nì sàhàn-nè vehe Zacarías, nì casàhú-nè xì Elisabet.

41 Na ní tiacu nècuàchìmà casàhú María xì-né, dandu nì cundaà ini-nè nì ndacùchí fuerte mée xi-ne tixi-ne. Dandu fuerte nì quixi Espíritu Ì xí Dios ini anima-nè.

42 Te ndee ní càhàn-nè, cachí-nè xì María:

—Ndiaha gá sàni quida Yua-nda Dios xì mii-ní nùù nsidaa gá nècuàchì ñahà, te ndiaha gá coo stná mée xi-ní.

43 'Mii-ní, dihi Stoho-ndà Señor nduu-ní, doco vichi sàni quesaa-ní ndé ié', mate có-nâtùì (quixi-ní vehi).

44 Vàchi cunaha-ní, na ní tiacuì casàhú-ní xì', dandu nì ndacùchí fuerte mée-xi tixi ñà-cùdîì guá ini-vè.

45 Vàchi, ndiaha gá sàni cundiatú anima-ní, ñà-nì xinindisa-ní; te vichi seguru icúmí cuu ndisa razón xi Dios nì inini-ní.

46 Dandu nì cachi María:

Yùhù, cuàhà gá naquímán' Stoho-ndà Señor vichi,

47 te cuàhà gá cudúì ini animè sàhà-yá, divi mii-yá nì dàcácu xí.

48 Vàchi sàni xinimàni-yá yùhù, mate nècuàchì ndahví nduí. Ináhî, dècuèndè vichi xì ndé' nicanicuahàn icúmí nèhivì cundaà ini-nè ndiaha gá nì quida Dios xì'.

49 Fuerte sàstnùhù-yá, te cuàhà gá obra sàni quida-ya xì'; ì ndisa-ya sàni cundaà inì.

50 Nicanicuahàn icúmí-yâ cundehè ndahví-yà nèhivì càhvì xì-yá.

51-52 Te ndiaha gá obra nahnú quidá-yá, ñàyùcàndùá nsidaa nècuàchì cuadú, sàni cundee dahuun-ya nùù-né, xì nsidaa stná tè-xidandacú, sàni dàcúxíó stná-yàte nùù chuun xi-tè, te nì chidò-nùù-yá nècuàchì ndahví.

53 Stná nècuàchì xíhì guá doco, sàni sàha-yanè ñà-vàha xi-ne, te nì ndòò vaha ini-nè. Doco nècuàchì cuicà, còò ni-iñàha ni níhì-né nùù-yá, te cuàhàn-nè.

54-55 Sàhana nì càhàn-yà xì xì-ndà Abraham, te nì quida-ya comprometer ñà-nicanicuahàn icúmí-yâ chindee-yá mii-né xì descendencia xi-ne. Ñàyùcàndùá, vichi sàni quida-yañà-mà cumplir, sàni chindee-yá raza-ndà Israel, vachi cónì nándodó-yá ñà-ndùá nì cachi-yà daa, nì cachi María.

56 Daaní, ùni yòò nisa là ga nècuàchìmà xì Elisabet, dandu mànuhù-né vehe-ne.

Nansa nì cuu quivì nì tùinuù Juan Bautista ñuhivì

57 Daaní, nì sàà quivì quesaa mée xi Elisabet, te nì tùinuù-vé, mée tiàa nduú-vé.

58 Te nsidaa vecinu xi-ne, xì nsidaa stná tnaha-ne, nì xinitnùhu-ne nansa nì indehè ndahví Stoho-ndà Señor nècuàchìmà. Ñàyùcàndüá, nì cudüì gá ini nsidaa-né.

59 Te na ní xínu ùnà quivì, nì casaà nsidaa nèhivì mà (vehe Elisabet), vàchi cuàhàn màcùtuu seña xi Dios icà-vé; te cunì nèhivì mà dacúnání-nêvè Zacarías, nacua nani yua-vé.

60 Doço nì cachi dihi-vé;

—Còó, Juan cunduu quivì-vé.

61 Te nì cacachi nècuàchìmà:

—¿Índü chuun? vàchi còò ni-iin tnaha-nda nani Juan.

62 Dandu nì caquida nècuàchìmà seña nì ndàcàtnùhù-né nùu yua-vé, a ver nansa cunì mii-né cunani-vé.

63 Ñàyùcàndüá, nì xicàn nècuàchìmà iin tabla tii nì tiaa-ne ñà-Juan cunduu quivì-vé. Dandu nsidaa nècuàchì yucán, nì candulocó-nè.

64 Te divi momentu mà nì quesaha nì nacahàn fuerte Zacarías, vátùni nì nacahàn vii-né vichi. Te nì ndenihi vaha-ne Dios.

65 Daaní, nsidaa nèhivì ndoó yucù ladu Judea mà, nì ndatnuhu cuahà-né sàhà ñà-ndüá nì cuu ma.

66 Te nsidaa ana nì xinitnùhu sàhà-ñá, nì chivàha nsihi-neà ini anima-nè, cachí-nè:

—¿Índü iin clase nèhivì cunduu mée yohó?

Ducán nì cachi-nè, vàchi cuàhà gá nì chindee Dios-vè.

Ñà-ndüá nì cachi Zacarías na ní càhàn ndiaha-né nì cachitnùhu-ne nansa cuàhàn quida dèhe-ne Juan

67 Daaní, yua-vé Zacarías, fuerte nì quixi Espíritu Ìì xí Dios ini anima-nè, te ndiaha gá nì càhàn-nè nì quida-ya, cachí-nè:

68 Cuàhà gá naquímánì-ndà Stoho-ndà Dios, divi mii-yá ana càhvì nsidaa raza-ndà Israel, vàchi sàni indehè ndàhvì-yà ndohó nècuàchì nduú nèhivì xí-yá, te sàni dàcácu-yàndó.

69 Sàni techuún-yá iin ana chicá fuerte dacácu xi-nda, divi iin descendencia xi nèhivì xí-yá nani David.

70 Vàchi dècuèndè chicá sàhana sàni quida-ya comprometer ñà-quixi ana dacácu xi-nda, vàchi ducán nì cachi-yà xì nèhivì xí-yá (sàhana), te nì cachitnùhu nècuàchì ìì mà

71 ñà-ìcúmí-yá dacácu-yàndó nùu nsidaa ana xiní ùhì xì-ndà, xì nùu stná ana dava ga có-xiñùhù xì-ndà,

72 te cundehè ndàhvì-yà nsidaa yohòtéhè-ndà. Mà nándodó-yá tratu ìì nì saquin-yà xì xii-ndà.

73-75 Vàchi fuerte nì càhàn-yà ñà-seguru quida-ya ñà-ndüá nì cachi-yà xì xii-ndà Abraham, icúmí-yá cuidahan-yàndô nùu ndahà nsidaa tè-xiní ùhì xì-ndà, te mà yúhì gà-ndà. Dandu vátùni cunucuachi vii-nda nùu-yá nicanicuahàn, cunduu-nda nèhivì ìì xí-yá, nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi.

⁷⁶ Te miun xu, icúmú cunduu ana càhàn sàhà Yua-nda Dios iá dìquì-xí ansivi, vàchi dihna miun icúmú càhùn xì nèhivì sàhà-ñã natenchicùn-nè ichì váha, dandu na quivì quesaa Stoho-ndà Señor, sàndóò tùha-ne.

⁷⁷ Vàchi icúmú cachitnùhu xì nèhivì xí-yá nansa cui càcu anima-nè, te nandutu cuàchi-ne.

⁷⁸ Vàchi vichi, sàni cuhi ini Dios ndohó. Ndè dìquì-xí ansivi nì quee-ya nì quesaa-yà ñà-datnúù-yà sàxínitnùnì-ndà,

⁷⁹ xì stná sàxínitnùnì nèhivì có-sàà cundaà inì-xi, divi nèhivì sà-itúú ndañuhu anima-xi. Te vichi vátuni cundaca-yàndó iin ichì víí ndé cundoo vii-ndà nùù-yá, te cudii gá ini-ndà, nì cachi Zacarías.

⁸⁰ Daaní, nì sahnu mée Juan mà, te nì sàcòo fuerte anima-nè. Te iin-ni nì là-ne yucù dècuèndè nì sàà quivì nì quesaha-né canuu-ne càhàn-nè sàhù sàhà mii-yá xì nèhivì raza-nè Israel.

2

Nansa nì cuu quivì nì tùinuù Jesús ñuhivì

¹ Daaní, quivì yucán nì dándàcú tè-cùsáhnù César Augusto ñà-icúmí nandiahvi nsidaa nèhivì cusáhnù-te nùù-xí.

² Ñà-yúcán nì sanduu censu primeru nì quida-tè na tiempu dandacú Cirenio nùù ladu Siria.

³ Ñàyùcàndùá, nsidanicuú nèhivì, mànuhù-né ñuu-nè ñà-nayàha-ne nùù lista,

⁴ xì stná José, nì quee stná-nè ñuu Nazaret iá ladu Galilea mànuhù-né ladu Judea ndé nduú ñuu-nè nani Belén, vàchi descendencia xi David nduú stná-nè, ñàyùcàndùá, mànuhù-né ñuu tii ma ndé nìsa là David sànaaha,

⁵ cuàhàn-nè dayàha-ne quivì-né nùù lista mà. Te cutnáhá stná-nè xì María nècuàchì cuàhàn nandàhà xì-né, te ñuhú mée xi nècuàchimà.

⁶ Daaní, ndoó î-né ñuu yucán, te nì sàà quivì tùinuù mée mà.

⁷ Ñàyùcàndùá, yucán nì quesaa-vè ñuhivì; mée nuu xí-né nduú-vé, te nì chidùcún-névè sìcoto ndahví, te nì chin-duhù-névè ini iin canoa, vàchi có-sàà gà vehe ndé quídì nècuàchì xicá ichì.

Nansa nì ndecunu ángel ndé ndoó nècuàchì xíndiaa xì rii

⁸ Cunaha-ní, yatni ñuu yucán ndoó stná nèhivì quídì ndiaá xì rii xí.

⁹ Te na íin cachí nì ndecunu iin ángel xi Stoho-ndà Señor, nì sàcuìin-nè nùù nècuàchimà, te ndiaha gá nì natnuù inicutu ndé ndoó-né nì quida Stoho-ndà Señor. Ñàyùcàndùá, nì cayùhì cuaá-nè.

¹⁰ Dandu nì cachi ángel mà xì-né:

—Màsà yúhî-nsià, vâchi cunaha-nsiá, yohó vâxi nihí iin razón vâha cunini-nsia, iin razón cudîi ini nsidaa nèhivì ñuhivì nduá.

¹¹ Vâchi vichi ndè ñuu xì-nsiá David sàni tùinuù iin ana dacácu xi-nsiá, divi Stoho-ndà Cristu.

¹² Te na sâà-nsià yucán, icúmí-nsiá cuni-nsiàyà, idáducún-yá sîcoto, indúhu-yá ini iin canoa. Ñà-jaàn cunduu seña cundaà vâha ini-nsià divi ñà-ndàà nduá cachí xî-nsiá —nì cachi ángel.

¹³ Daaní, na íin cachí nì ndecoyo cuàhà gá ángel nì caquixi ansivi, cutnáhâ-né xî ángel nì quesaa primeru mà. Te ndeníhi vâha nsidaa-né Dios, cachí-nè:

¹⁴ Diquì-xí ansivi nì queé cuàhà tñùñuhu xí Yua-nda Dios, te ñuhivì yohó nì cúndóó víi nsidaa nèhivì cudîi ini-yà sâhâ-xí.

¹⁵ Daaní, nì ndanchito nsidaa ángel mà mànuhù-né gloria. Dandu nì cachi nècuàchì xíndiaa xî riì mà:

—Cúhùn-ndà vichi duha ñuu tii Belén, cundehè-ndà ñà-nduá nì cuu nì cachitnùhu Stoho-ndà Señor xi-ndà.

¹⁶ Ñâyùcànduá, ndee ní quihin-ne ichì cuàhàn-nè, te nì casaà-nè yucán, nì xini-nè yucán iá María xì José xì stná mée, indúhu-vé ini canoa.

¹⁷ Dandu nì nsihi nì xini-nè mée mà, dandu nì cachitnùhu-ne xì nèhivì ñà-nduá nì cachi ángel xì-né sâhâ-vé.

¹⁸ Te nsidaa nèhivì nì inini xì ñà-nduá nacání pastor mà, nì ndulocó-nè.

¹⁹ Te María, cóni nándòdó stná-nè ñà-nduá nì cachi ángel xì-né, iin-nì nacání ini-nè sâhámà.

²⁰ Daaní, nì caquihin pastor mà ichì mànuhù-né, ndeníhi vâha-ne Dios, naquímànì cuàhà-né mii-yá sâhâ nsidaa ñà-nduá nì xinitnùhu-ne, xì ñà-nduá nì xini-nè, vâchi nacua nì cachitnùhu ángel mà xì-né, divi ducán nì cuu.

Nansa nì quida José xì María na ní quida-ne Jesús presentar nùù Yua-nda Dios ini veheñùhu cahnú

²¹ Na ní yâha ùnà quivì, dandu nì sàcùtuu seña xi Dios ìcà mée Jesús mà, te nì nihì stná-yà quivì-yá; nì sàcùnani-yá Jesús, vâchi ñà-jaàn cunduu quivì-yá nì cachi ángel na táñâha ga nacùhun ndiaha-yá tixi dihi-yá.

²² Daaní, nì yâha quivì cuhí quihmi María, vâchi nì quida-ne cumplir nacua iá ley xi Moisés sâhâ nadaa quivì coo quihmi-né. Dandu mii-né xì José, nihí-névè cuàhàn ñuu Jerusalén ñà-chitanini-nevè nùù Yua-nda Dios,

²³ vâchi dohó cachí tutu ìi nduú ley xi Dios: “Tiàa primeru quesaa ñuhivì, nsidaa-vé cunduu-ve mée ndiaha xí Dios”.

²⁴ Te cachí stná ley mà ñà-ìcúmí-nè cuàha-ne ùi lungu, te nú coó, ùi loma cuachi. Ñâyùcànduá, nì sâhàn-nè nì sâha stná-nè quisi mà ñà-cuì-si cunduu-sì promesa nùù Dios.

25 Cunaha-ní, ñuu Jerusalén yucán nìsa ìa iin tiàa nani Simeón. Nècuàchì nihnú ndàcuìsì ini xì Dios nduú stná-nè, vàchi cahvi víi-néyà, te nihnú vàha ini-nè ñà-quixi ana cuàhàn chindee xi raza-nè Israel, te icúmí stná-nè Espíritu Ìì xí-yá.

26 Te divi Espíritu Ìì mà sàni cachitnùhu-ya xì-né antes ñà-mà cúí-nè dècuèndè cachi cuninù-né ana nduú Cristu nì quixi nù Stoho-ndà Señor.

27 Ñàyùcànduá, quivì yucán nì càhàn Espíritu Ìì xì-né, te nì sàà-nè veheñùhu cahnú na meru quíhvi stná yuadíhí-vè nihí-névè vàxi quida-ne nacua cachí ley ìì.

28 Dandu nècuàchì sàhnù-mà, nì sàcùnìndiaa-nè, te nì naquimanì-né Dios, cachí-nè:

29-30 Sà-ìá vichi, Señor mío, vátùnì nacua-ní yùhù vichi, vàchi contentu ié, vàchi nacua nì cachí-ní xì, divi ducán nì cuu ndisa, sàni xinì ana nì techuun-ní ñà-dacácu xì-nsí.

31 Mii-ní, nì chitnùnì ini-ní quesaa-yà, dandu nihì nèhivì nsi-danicuú ñuu cundaà ini-nè nansa cui càcu anima-nè quida-ya.

32 Vàchi icúmí-yà datnúù-yà sàxìnìtnùnì nsidaa nèhivì mà; te divi ducánì stná nècuàchì raza-nsì Israel, cuàhà gá tnùñúhù ndiaha icúmí-nsí nihì-nsí sàhà-yá, nì cachi Simeón.

33 Ñàyùcànduá, cuàhà gá nì ndulocó José xì María sàhà ñà-nduá nì cachi nècuàchì mà sàhà mée mà.

34 Dandu nì xìcàn tàhvi Simeón gracia xi Dios sàhà yuadíhí-vè, te nì cachi stná-nè xì dihi-vé:

—Cunaha-ní, sàhà mée yohó icúmí cundiatú anima cuàhà gá nècuàchì ñuu-ndà Israel. Doco dava ga stná-nè, quixi tnùndoho cahnú diquì-né, según nansa indéhe-né mii-yá nduú mée yohó. Te icúmí-yà cachitnùhu-ya sàhà ichi Yua-nda Dios, doco cuàhà stná nèhivì cahíhì ini xì-yá.

35 Te sàhàmà icúmí cundaà inì-xi ñà-nduá nihnú ini-nè ini anima-nè. Daaní, mii-ní, icúmí stná-ní (cunì-ní tnùndoho), na ian xída iin càa anima-ní —nì cachi Simeón.

36-37 Daaní, yucán nìsa ìa stná iin nècuàchì ñahà nani Ana, te sàni nihitáhvi-né càhàn-nè cuenta xi Dios. Dèhe iin tiàa nani Fanuel nduú-né, te Aser nani yohòtéhè-né. Sàsàhnù cuàhà-né vichi. Nì nandàhà-né na chii-né, te ùsà cuà nì ìa-ne xì ìì-né, dandu nì xìhì nècuàchì mà. Te vichi sàcuàhàn-ndà 84 cuà ìá mii-né. Te có-quèé-né veheñùhu cahnú, vàchi ndui te ñuu ìá-nè yucán, xinúcuáchí-nè nù Dios, iníhì-né, te xìcàn tàhvi-né nù-yá.

38 Ñàyùcànduá, divi momentu mà nì tnàtuu nècuàchì mà (ndé iin María xì José), te nì naquimanì stná-nè Dios (sàhà mée Jesús), dandu nì quesaha-né nì càhàn-nè xì nèhivì ñuu Jerusalén sàhà-vé, nì cachitnùhu-ne xì nèhivì xíndiatu ñà-quesaa mii-yá quida-xi obra, te càcu-nda.

³⁹ Daaní, José xì María, nì nsihi nì quida-ne nsidaa ñà-nduá dandacú ley xì Dios, dandu nì naquihin-ne ichì mànuhù-né ladu Galilea, nì nasaa-nè ñuu-nè Nazaret ndé ndoó-né.

⁴⁰ Te mée nduú mii-yá, nì sahnú-ya, nì cufuerté anima-yà, te chicá nì cunchichí-yà, cuàhà gá gracia xì Dios icúmí-yâ.

Nansa nì quida Jesús na chii-yá, te nì sàhàn-yà iin vicò ñuu Jerusalén

⁴¹ Cunaha-ní, cuià cuià nì sasahàn yuadíhí-yâ ñuu Jerusalén quivì nacává vicò pascua.

⁴² (Te nì cuu iin xichi) na sáxicá-yá ùxìn ùi cuià, dandu cuàhàn tu-ya xì-né vicò ñuu mà, vâchi ñà-jaàn nì sanduu estilu xi-ne.

⁴³ Daaní, nì nsihi vicò mà, te nì naquihin-ne ichì mànuhù-né; doco nì ndòo Jesús ñuu Jerusalén mà, te cóni xìní José xì María,

⁴⁴ vâchi ádi váxi-ya cutnâhâ-yá xì nèhivì dava ga càhàn-né. Ñàyùcànduá, iin quivì sàxicá-né mànuhù-né, dandu nì quesaha-né xicánúú-né nandúcú-nèyà, ndácàtnùhù-né nùu tnaha-ne xì stná amigo xi-ne.

⁴⁵⁻⁴⁶ Doco còó, cóni nâtùì-ya. Ñàyùcànduá, nì naxicocuñ-nè ñuu Jerusalén, áma ndácùhun-neyà càhàn-né. Te tixi ùni quivì nì natùì-ya, veheñùhu cahnú iá-yà, dava mahì maestru xì ley ìi, iníní-yá ñà-nduá cachí nècuàchìmà, te ndácàtnùhù stná-yà nùu-né.

⁴⁷ Te nsidaa ana iníní má, nì ndulocó-nè ñà-nchìchí guâ-yà, te naxícóníhí nchichí-yà nùu-né.

⁴⁸ Te na ní xini José xì María iá-yà yucán, dandu nì ndulocó-nè, te nì cachi dihi-yá:

—Hijo, ¿índù chuun nì quido xi-nsí ducán? vâchi yùhù xì yuo, cuàhà gá nì xicanuu-nsi nandúcú-nsí yohó, nacání cuàhà ini-nsì.

⁴⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Còó, có-nduá fuerza nanducu-nsiá yùhù, vâchi xiñuhu ñà-cundaà inì-nsia iá chuun nì nihí nùu Yua mií, te icúmí quideà.

⁵⁰ Doco José xì María, cóni sánìhì ini-nè ñà-nduá nì cachi-yà xì-né.

⁵¹⁻⁵² Dandu nì nacuaca-neyà mànuhù-né xì-yá ñuu Nazaret. Te nsidaa ñà-nduá nì cuu ma, nì chivàha María-ñà ini anima-nè. Te mii-yá, nìsa inini-ya nsidaa ñà-nduá nì cachi yuadíhí-yâ. Te chicá nì cunchichí-yà, te chicá nì sahnú-ya, te nicanicuahàn ndéé vâha-ya nùu Dios, te nsidaa stná nèhivì, nì cudì stná ini-nè sàhà-yá.

3

Nansa nì quida Juan Bautista nì càhàn-nè sàhù yucù

¹ Daaní, nì yàha tiempu, te nì sàà sàhùn cuàà cusáhnû rey cahnú Tiberio. Mismo cuàà yucán dandacú stná Poncio Pilatu nùù ladu Judea, nduú-te gobernador. Te ladu Galilea dandacú rey Herodes. Te ñani-te Felipe dandacú ndé nduú ladu Iturea xì ladu Traconite. Daaní, ndè ladu Abilinia dandacú iin gobernador nani Lisianas.

² Te dùtù chicá xícusahnú xínduu Anás xì Caifás. Te divi tiempu yucán nì quesaha Dios datnúù-yà ini sàxínítnùnì Juan (Bautista) ndé iá-nè yucù.

³ Ñàyùcàndùá nì quee-ne cuàhàn-nè inicutu ladu yatni yùte Jordán, te yucán nì càhàn-nè sàhù xì nèhivì ñà-ìcúmí-nè cuu-ne arrepentir sàhà ñà-cuicahnú ini Dios sàhà cuàchi-ne, dandu cuhì-né.

⁴ Vàchi ducán cachí stná nùù tutu ì nì tiaa profeta Isaías, divi nècuàchì nì sacahàn cuenta xì Dios; dohó nì tiaa-ne:

Tiacú cáhàn fuerte ana cáhàn yucù, te cachí-nè xì-ndà ñà-nsida viì-ndà (anima-ndà) na ian nduviì ichì ndé yàha Stoho-ndà Señor, te ichì ndàà cundua.

⁵ Te ducán iá stná na ian cuàhàn chitu stná nsidaa yui, te ndundaà stná nsidaa yucù, xì nsidaa lùnsì, xì nsidaa stná ichì cávà, icúmíá ndundaà, te ndé iá ichì chicuéhè, nduviì stná yucán. (Ducán icúmí nduviì stná anima nèhivì),

⁶ dandu nsidanicuú-né, icúmí-nè sàà-nè cuni-nè nansa sáhatahvì Dios salvación xì-ya.

(Ducán nì cachitnúhu tiàa ma nùù libru mà.)

⁷ Ñàyùcàndùá nì caquee cuàhà nèhivì inii ladu yucán, cuàhàn-nè nùù Juan, vàchi cuni-nè cuhì stná-nè. Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Mii-nsiá, na quidá còò, ducán quidá-nsiá, vàxi-nsia yohó xinúdèhé-nsià nùù castigu cahnú icúmí quixi. ¿Ana divi nì cachi xì-nsiá quida-nsia ducán?

⁸ Pues, ñà-ndùá xiñuhu nduá quida ndisa-nsia cumplir nacua ndiá ìcà-ndà nú sàni cuu ndisa-nda arrepentir. Ni màsà cáchi-nsia: “Divi Abraham nduú yohòtéhè-ndà, còò ni-iñàha cuu xi-nda”. Vàchi cunaha-nsiá, dècuèndè stná yùù ndoó yohó, vètùnì nanduu stná nahi nèhivì raza-ndà Abraham nú cuni mii-yá.

⁹ Te vichi sà-íá cuàhàn cachi-yà índù nèhivì nihì xì castigu, te ducán iá na ian nácàxin-nda yutnú có-càná fruta, te sà-ìníndáhá-ndá hacha tàhndè-nu coco-nù. Pues ducán icúmí cuu stná xì nèhivì có-quidá víi —nì cachi Juan.

¹⁰ Dandu nì cachi nèhivì cuàhà yucán:

—Nú ducán iá, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida-nsi, maestro?

¹¹ Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Nú ndoó nècuàchì còò dùhnù-xí, dandu ni dácûâtâhvì-ndâné ian, nú icúmí-ndá ùià. Te nècuàchì xihì doco, ni dácúxì stná-ndâné nú iá ñà-cutiacu-ndà.

¹² Daaní, yucán ni casaà stná nècuàchì dachíyâhvi, te ni cuhii stná-nè. Dandu ni xicàn tnùhù stná-nè nùù Juan, cachí-nè:

—Te nsiùhù, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida stná-nsì, maestro?

¹³ Dandu ni cachi Juan xì-né:

—Nacua cachí ley, divi ducán dachíyâhvi-nsia nèhivì, màdiá chicá más.

¹⁴ Daaní, stná soldadu, ni caxicàn tnùhù stná-nè nùù nècuàchìmà, cachí-nè:

—Nsiùhù, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida stná-nsì?

Dandu ni cachi Juan:

—Màsà dáyûhî-nsià ni-iin nèhivì, te tavà-nsiá dîhùn nùù-né; ni màsà quídáyúcún uun stná-nsià tnùhu. Te cundoo stná-nsià conforme xì ñà-nduá quíyâhvi-nsia —ni cachi Juan.

¹⁵ Ñâyùcànduá, nsidaa nèhivì, nacání ini-nè sàhà Juan mà, a Cristu (icúmí quixi nùù Dios) nduú-né cahan-né.

¹⁶ Dandú ni càhàn Juan xì nsidaa nèhivì yucán, cachí-nè:

—Yùhù, tècuí quidá ìí mii-nsiá, doco nchícùn gà vâxi mii-yá ana chicá cahnú poder xì nùù yùhù. Ni có-nâtùì cundui iin mozo xi-ya ñà-taví ndisàn-yá. Te icúmí-yâ quida ìi-yá anima-nsià tixi Espíritu Ìi xí Dios, te na ian quidá ñuhu, ducán quida stná-yà xì-nsiá (dandáñúhú stná-yà ñà-có-ndiáá).

¹⁷ Vâchi vichi sà-íá cuàhàn-yà quida-ya na quida-nda xì trigu, yutnù chipála dandiachi-ndañá, dècuèndè ndiachi nsihí trigu ndoó ñuhù, dandu chivâha-nda nùni mà, doco mihì-ñá, icúmíâ coca. Pues ducan icúmí stná-yà quida-ya (xì nèhivì, nèhivì xí mii-yá dacácu-ya, doco nèhivì dava ga), còò, nicanicuahàn icúmí-nê coco-ne.

¹⁸ Ducán ni cachi Juan na ní càhàn-nè sàhù, te cuàhà gá stná ñà-vâha ni cachi-nè xì nèhivì yucán, áma nânsídá vii-né modo xi-ne.

¹⁹ Daaní, rey Herodes, ni càhàn stná Juan mà xì-té sàhà cuñada xi-tè nani Herodías, vâchi iá-te xi ñahà mà, te ñahàdîhí ñanì-te Felipe nduú-ña. Te ni càhàn stná-nè xì-té sàhà nsidaa gá ñà-có-íá vii quidá-te.

²⁰ Doco tèmà, chicá más ni quida chicuéhè-te, dècuèndè ni sadi stná-te Juan vehecàa.

Nansa ni quida ìi Juan Jesús na táñâha ga cundiadi-nè

²¹ Na ní nsihì ni cuhii nsidaa nèhivì dava ga, dandu ni cuhii stná Jesús. Te iin-yá yucán xicàn tâhvì-yá, dandu ní nuna ansivi,

22 te nì nuu Espíritu ìì xí Dios dìquì-yá; na iá loma, ducán iá-yà mànùu-ya. Te nì tiacu stná tàchì Dios cáhàn-yà ansivi, cachí-yà (xì Jesús):

—Mii-ní, Dèhemaní nduu-ní. Te cudî cuáhà inì sàhà-ní.

Ana xínduu yohòtéhè Jesucristu

23 Cunaha-ní, xicá Jesús nahi òcò ùxìn cuià na ní quesaha-yá (quidá-yá chuun ndiaha xí-yá), te tuxí ini nèhivì dèhe José nduú-yá. Te iin tiàa nani Elí nì sanduu velú xi-ya.

24 Te yua Elí mà ní sanduu Matat; te yua Matat nì sanduu Leví; te yua Leví nì sanduu Melqui; te yua Melqui nì sanduu Jana; te yua Jana nì sanduu inga José;

25 te yua José mà ní sanduu Matatías; te yua Matatías nì sanduu Amós; te yua Amós nì sanduu Nahum; te yua Nahum nì sanduu Esli; te yua Esli nì sanduu Nagai;

26 te yua Nagai nì sanduu Maat; te yua Maat nì sanduu inga Matatías; te yua Matatías mà nì sanduu Semei; te yua Semei nì sanduu inga José; te yua José mà ní sanduu Judá;

27 te yua Judá nì sanduu Joana; te yua Joana nì sanduu Resa; te yua Resa nì sanduu Zorobabel; te yua Zorobabel nì sanduu Salatiel; te yua Salatiel nì sanduu Neri;

28 te yua Neri nì sanduu inga Melqui; te yua Melqui mà ní sanduu Adi; te yua Adi nì sanduu Cosam; te yua Cosam nì sanduu Elmodam; te yua Elmodam nì sanduu Er;

29 te yua Er nì sanduu Josué; te yua Josué nì sanduu Eliezer; te yua Eliezer nì sanduu Jorim; te yua Jorim nì sanduu inga Matat;

30 te yua Matat mà ní sanduu inga Leví; te yua Leví mà ní sanduu Simeón; te yua Simeón nì sanduu inga Judá; te yua inga Judá mà ní sanduu inga José; te yua inga José mà ní sanduu Jonán; te yua Jonán nì sanduu Eliaquim;

31 te yua Eliaquim nì sanduu Melea; te yua Melea nì sanuu Mainán; te yua Mainán nì sanduu Matata; te yua Matata nì sanduu Natán;

32 te yua Natán nì sanduu David; te yua David nì sanduu Isaí; te yua Isaí nì sanduu Obed; te yua Obed nì sanduu Booz; te yua Booz nì sanduu Salmón; te yua Salmón nì sanduu Naasón;

33 te yua Naasón nì sanduu Aminadab; te yua Aminadab nì sanduu Aram; te yua Aram nì sanduu Esrom; te yua Esrom nì sanduu Fares; te yua Fares nì sanduu inga Judá;

34 te yua Judá mà ní sanduu Jacob; te yua Jacob nì sanduu Isaac; te yua Isaac nì sanduu Abraham; te yua Abraham nì sanduu Taré; te yua Taré nì sanduu Nacor;

³⁵ te yua Nacor nì sanduu Serug; te yua Serug nì sanduu Ragau; te yua Ragau nì sanduu Peleg; te yua Peleg nì sanduu Heber; te yua Heber nì sanduu Sala;

³⁶ te yua Sala nì sanduu Cainán; te yua Cainán nì sanduu Arfaxad; te yua Arfaxad nì sanduu Sem; te yua Sem nì sanduu Noé; te yua Noé nì sanduu Lamec;

³⁷ te yua Lamec nì sanduu Matusalén; te yua Matusalén nì sanduu Enoc; te yua Enoc nì sanduu Jared; te yua Jared nì sanduu Mahalaleel; te yua Mahalaleel nì sanduu inga Cainán;

³⁸ te yua Cainan mà ní sanduu Enós; te yua Enós nì sanduu Set; te yua Set nì sanduu Adán; te yua Adán nduú Dios.

4

Nansa nì cuni ñà-malu dacà-sí Jesús ñà-quida-ya iin cuàchi

¹ Daaní, (nì nsihi nì cuhì Jesús) nì quee-ya ladu yùte Jordán, chitu anima-yà Espíritu Ìlì xí Dios. Dandu nihí Espíritu Ìlì mà-yá nì sàhàn ñà-coo-ya yucù dãná.

² Ùì dico quìvì nìsa ìa-ya yucán, te nì cuni ñà-malu dacà-síyá, (doco cónì cúndéé-sì). Te inii tiempu mà nì ìa dòcò-yà.

Daaní, na ní yàha quìvì mà, dandú nì xihì-yà doco.

³ Te nì cachi ñà-malu xi-yá:

—Nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, dandu cachi-ní xì yùù yohó ni nándúá pan cuxi-ní.

⁴ Dandú nì cachi Jesús xi-sí:

—Còò, vàchi dohó cachí nùù tutu ì: “Màdì cuisì pan cutiacu nèhivì; còò, vàchi xiñuhu cucumi stná-nè nsidaa palabra ìì cachí Dios”.

⁵ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-si xi-yá dìni iin yucù ducún, te nì dàcùnì-siyá nsidanicuú ñuu iá ñuhivì; iin ratu tii, te sàni dàcùnì-siyá nsidaámà.

⁶ Dandu cachí-si xi-yá:

—Vàtùni dacútâhvì mii-ní nsidaa ñuu yucán ñà-dandacu-ní nùá, te nìhì stná-ní nsidaa ñà-vico icúmíá, vàchi ndahí sà-ìá nsidaájàn, te dandacuí nùá, te anà-ni nì cui cudù inì dacútâhvì ñà-dandacú-né nùá.

⁷ Ñàyùcàndùá nú ni mácuìn sìsì-ní nùí, te cahvi-ní yùhù, dandu dacútâhvì mii-ní nsidaájàn.

⁸ Dandu nì cachi Jesús xi-sí:

—Còò, vàchi dohó cachí nùù tutu ì: “Cuisì mii Stoho-ndà Dios ndiá ìcà-ndà cahvi-nda, te cunucuachi-nda nùù-xí”.

⁹ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-si xi-yá ndè ñuu Jerusalén. Yucán nì chicoo-siyá ndè dìni veheñuhu cahnú, te nì cachi-si xi-yá:

—Nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, dandu dandiachi-ní mii-ní,

¹⁰ Vàchi ducán cachí nùù tutu ìì:
 Icúmí Dios dandacú-yá nùù ángel xi-ya ñà-cundiaa-nè mii-ní.

¹¹ Te cachí stná tutu mà:
 Icúmí ángel mà natnii ndahà-né mii-ní ñà-màsà máquìhi
 sahà-ní ni-iin yùù.

¹² Dandu nì cachi Jesús xì-sí:

—Cachí stná tutu ìì: “Màsà quidá canúú-ndá ñà-có-cùnì
 Stoho-ndà Señor”.

¹³ Dandu na ní nsihi ñà-nì cunì-si dacà-síyâ, dandu nì nacoo
 chii-síyâ cuàhàn-si.

*Nansa nì quesaha Jesús quidá-yá chuun ndiaha xí-yá ladu
 Galilea*

¹⁴ Daaní, mànuhù-yá ladu Galilea, chitu-yá poder xi Espíritu
 ìì xí Dios. Te nì xinitnùhu nèhivì sahà-yá inicutu ladu yucán.

¹⁵ Te nì xicanuu-ya nì nacàhin-ya nsidaa veheñùhu ñuu
 ladu yucán, dacuahá-yá nèhivì. Te nsidaa-né, nì ndenihi
 vaha-neyà.

Nansa nì quida nèhivì na ní nùhù Jesús ñuu-yà Nazaret

¹⁶⁻¹⁷ Dandu nì nasaa-yá ñuu Nazaret ndé nì sahnu-ya. Te
 na ní sàà quivì descansu, dandu nì sahàn-yà veheñùhu yucán,
 vàchi ducán nduú estilu xi-ya. Te nì ndacuiin-yà ini veheñùhu
 ma cuàhàn-yà cahvi-ya (tutu ìì) cunini nèhivì mà. Te nì sàha iin
 nèhivì-yá tutu nì tiaa profeta Isaías nì sacahàn cuenta xi Dios
 sàhana. Dandu nì nacuna-ya tutu mà nì nanducu-yá iin lugar,
 te dohó cachí ndé nì ndacùhun-ya:

¹⁸ Fuerte inacáá Espíritu ìì xí Dios ini anímè, vàchi sàni sàha-ya
 yùhù chuun ìì cachitnùhi ñà-vàha ndiaha xi nécuàchì
 ndahví, daaní, vàxi stnáì ñà-càhìn xì ana xíndoo tnùnsí
 ini, dandu cahnde ini-nè sahámà. Te vàxi stnáì ca-
 chitnùhi xì ana có-ndòó libre ñà-vàtùni caquee-ne libre
 quide; te nécuàchì cuaá, vàtùni natùì stná nùù-né quide,
 xì nécuàchì yáha tnùndoho, vàtùni càcu ndisa-ne nùámà
 quide.

¹⁹ Te vàxi stnáì cachì xì nsidaa nèhivì (ñà-vitni nduú) meru
 tiempu nàcùndoo vaha-ne xì Stoho-ndà Señor.

²⁰ Daaní, nì nacadi Jesús tutu mà, te nì naxiconihí-yáña nùù
 tiaa xinúcuáchí yucán. Dandu nì sàcòo-ya, te nsidaa nèhivì
 ndoó veheñùhu yucán, indéhe vaha-neyà.

²¹ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Vichi na meru nì inini-nsia palabra nì cahvi nùù-nsiá
 jaàn, ñà-sàni cuu ndisa nduá, (te quidé nacua cachá’).

²² Te nsidaa nèhivì yucán, nì ndenihi vaha-neyà, te nì ndu-
 locó-nè, vàchi yáha ga ndiaha cáhàn-yà. Doco cachí stná-nè
 iin-ne xì inga-nè:

—¿Amádi dèhe José nduú nécuàchì yohó?

23 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ádi cuáhàn-nsià cachi-nsià xì' nacua cachí dichu: “Nú cuhí-ní, te nduu-ní doctor, dandu ¿índu chuun có-dándùvaha-ní mii-ní?” Váchi sàni xinitnùhu-nsia nansa nì quide milagru ñuu Capernaum, ñàyùcàndùá ádi cuáhàn-nsià cachi-nsià xì' ñà-xiñùhù quida stnài milagru mà ñuu-ndà yohó nacua nì quide yucán.

24 Dandu nì cachi tu-ya:

—Ñà-ndáa nduá, ni-iin tiàa nì nihì chuun cáhàn cuenta xi Dios, có-quidáñúhú nècuàchì ñuu-nè mii-né.

25 Doco cunini-nsia palabra ndàcuisì yohó: na ní sanduu tiempu xi Elías sànaaha, te cóni cùún dàvi ùni cuà dàva, dandu fuerte nì quixi tnama inicutu ñuu-ndà Israel yohó, te ndoó cuàhà nècuàchì ñahà nì xihì ì-xí ladu xi-nda,

26-27 doco ni-iin-ne cóni níhítáhvì-né sàa Elías vehe-ne. Còó, iin nècuàchì cuaán inga ñuu nani Sarepta yatni ñuu Sidón, divi nì níhítáhvì sàa nècuàchì mà vehe-xi. Daaní, stnà tiempu xi profeta Eliseo, mate ndoó cuàhà ana cuhí cuèhè lepra ñuu-ndà Israel yohó, doco ni-iin-ne cóni dándùvaha Eliseo-nè, cuisì iin nècuàchì inga ñuu Siria nani Naamán —nì cachi Jesús.

28 Daaní, nsidaa nèhivì ndoó veheñùhu yucán, yáha ga nì caxidà ini-nè ñà-nì cachi-yà ducán.

29 Ñàyùcàndùá, nì ndacuìta nsihi-ne, nì tavà-néyà iladu ñuu mà. Te sàhà-ñá òni yucù indúhá, ñàyùcàndùá nihí-néyà nì casaà ndé iá tahvì, cuáhàn-nè dandiachi-néyà nì cuí.

30 Doco nì yáha uun-ya mahì nsidaa-né cuáhàn-yà.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu inácaa ini iin tiàa

31 Dandú nì sàa-yà ñuu Capernaum iá ladu Galilea, te yucán nì dàcuahá-yà nèhivì sáhàn veheñùhu quivì descansu.

32 Te nècuàchì mà, nì ndulocó-nè sàhà ñà-nduá dacuahá-yànè, vachi chináhá-yà nahi ana cusáhnù.

33 Te mahì nèhivì ndoó ini veheñùhu yucán nìsa là iin tiàa inácaa iin ñà-malu anima-xi. Te fuerte nì ndàhì ndee-né,

34 cachí-nè:

—¡Nacoo-ní nsiùhù! ¿Ndíà cunduu-ní nsiùhù, Jesús de Nazaret? ¿A váxi-ní dandáñúhú-ní nsiùhù nduá? ¡Yùhù ináhi mii-ní! ¡Ana ì nì quixi nùù Dios nduu-ní!

35 Dandu ní sadi Jesús nùá, cachí-yà:

—¡Màsà cáhùn, te quee cuahán! ¡Nacoo tiàa yohó!

Dandu indéhe nsidaa nèhivì yucán, te nì nàcasàn tiàa ma nì quida ñà-malu, te nì quee-sì cuáhàn-si, cóni dánâcuèhè-siné.

36 Ñàyùcàndùá nì ndulocó sàstnùhù nèhivì ndoó yucán, cachí-nè iin-ne xì inga-nè:

—¡Yáha ga fuerte palabra xi nècuàchì yohó! Vàchi na dandacú iin ana nì nìhì chuun cahnú, ducán dandacú-né nùù ñà-malu, te fuerza queá cuàhàn.

³⁷ Ñàyùcàndüá, nì xìtià razón sàhà-yá inicutu ladu yucán.

Nansa nì dàndúvaha Jesús dido Simón Pedro

³⁸ Daaní, na sání quee-ya veheñùhu yucán, dandu cuàhàn-yà vehe Simón. Te yucán indúhu dido-ne ñahà; cuhí vaha-ne, fuerte quidá yòcò xì-né. Dandu nì sacundahví nèhivì yucán ñà-nì quidá-yá favor chindee-yá nècuàchìmà.

³⁹ Ñàyùcàndüá nì nacahnù ndee-ya ladu dìni-né, te nì dàndacú-yá nùù yòcò mà ñà-nì cúcuìàn luegu. Te divi ducán nì cuu. Vichi vichi nì ndacuiin nècuàchìmà nì quesaha-né nì xinucuachi-né nùù mii-yá xì compañeru-yà.

Nansa nì dàndúvaha Jesús cuàhà gá nècuàchì cuhí

⁴⁰ Daaní, na ní quècahu orá, dandu nì casaca cuàhà nèhivì nècuàchì cuhí xi-ne, nihi-né nècuàchìmà nì sàà nùù-yá, nsidanuu cuèhè ndohó-né, ñàyùcàndüá nì chitàndóò-yá ndahà-yá dìni iin iin-ne, te ducán nì canduvaha-ne.

⁴¹ Nùù cuàhà nècuàchì cuhí nì caquee stná ñà-malu, cána-sì, cachí-sì xi-yá:

—Dèhemanì Dios nduu-ní.

Dandu nì sadi-yà nùù-sí, cóni sáha-ya càhàn gà-sì, vachi ináhá-sí Cristu nì quixi nùù Dios nduú-yá.

Nansa nì càhàn Jesús sàhù inicutu ladu Galilea

⁴² Daaní, na ní tùinuù (inga quivì), nì quee cuaán-yá cuàhàn-yà iin xaan ndé còò nèhivì. Te nandúcu nèhivì-yá nì casaà-nè ndé iá-yà, te nì xìcàn-nè ñà-màsà nácóó-yànè, te cùhùn-yà.

⁴³ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Ndè cuàhà stná inga ñuu icúmí cùhìn cachitnùhi xì nèhivì razón ndiaha sàhà ñuhivì ìì xí Dios, vachi sàhà chuun jaàn nì techuún Yuamánì yùhù vaxi —nì cachi-yà.

⁴⁴ Ñàyùcàndüá, ducán nì xìcanuu-ya ladu Galilea nì nacàhin-ya iin iin veheñùhu, te nì càhàn-yà sàhù (xì nèhivì xínataca yucán).

5

Nansa nì cuu iin milagru nì tavà nèhivì xí Jesús cuàhà siaca

¹ Iin xichi nì nataca cuàhà sàstnùhù nèhivì (nùù-yá), te yáha ga ndutnúú-yá quidá-né, vachi cuní-nè cunini-ne palabra xi Dios. Yuhù mar de Genesaret iín-yá;

² te nì xini-yà yucán itá ùì lancha (mahì tècuì mà), doco sàni caquee stohò-nu, nacáté-né ñunù xí-né, vachi tè-tává siaca xínduu-ne.

³ Ñàyùcàndüá, nì nana-ya nì quècahnu stná-yà ini iin lan-cha yucán, Simón nani stohò-nu. Dandu nì càhàn-yà xì nècuàchìmà áma dácûxíca tii gá-nènu cùhùn mahì tècuí, te ducán nì quida-ne. Dandu nì sàcòo-ya ini lancha mà, te nì quesaha-yá nì dàcuàhá-yà nèhivì cuàhà mà.

⁴ Daaní, nì nsihì nì dàcuàhá-yànè, dandu nì cachi-yà xì Simón:

—Vichi dacaca-ní lancha xi-ní dècuèndè ndé chicá cunú ñuhú tècuí, te danuú-nsiá ñunù xí-nsiá, te tñii-nsia siaca.

⁵ Doco nì cachi Simón xì-yá:

—Niüyacà sàni quidachuún-nsí, te còò ni-iin-sì nì níhì-nsí, Maestro. Doco vichi vätùni danuú tú-nsí ñunù xí-nsí nacua cachi-ní.

⁶ Daaní, na ní dänüü tú-né ñunù xí-né, nì tui cuàhà siaca, dècuèndè nì quesaha ndátà ñunù xí-né ñà-cuàhà guá-si.

⁷ Ñàyùcàndüá nì quida-ne seña nùu compañeru-nè ndoó inga lancha ñà-nì tnátuu stná nècuàchìmà chindee stná-nè. Doco na ní caquesaa-nè, nì chitu ndüi lancha mà puru siaca, sàmérù càhà-nu ni cuí.

⁸ Na ní xini Simón Pedro nì cuu ducán, dandu nì sàcuìn sisi-né nùu-yá, cachí-nè:

—Nacoo-ní yùhù, por favor, vächì iin nèhivì cuáchi nduí, Señor mío —nì cachi-nè.

⁹ Vächì mii-né xì nsidaa nècuàchì cutnâhâ xí-nê, yâha ga nì ndulocó-nè sâhà ñà-cuàhà guá siaca nì catavà-né.

¹⁰ Te ducán stná dèhe Zebedeo nani Jacobo xì Juan, cuàhà gá nì ndulocó stná-nè, vächì iin-ni compañeru xínduu-ne xì Simón nùu chuun xi-ne. Dandu nì cachi Jesús xì Simón:

—Màsà yúhî-ní, vächì quivì nùu-xí màdì gá siaca tavà-ní; nèhivì icúmí-ní tavà-ní ñà-quee-ne (ichì malu).

¹¹ Ñàyùcàndüá, nì dàtnátuu-ne lancha xi-ne nùu ñuhù íchî, te nsidaa-né nì nacoo ìi-né ñà-ndüá icúmí-nê, te nì tenchicùn-nè mii-yá.

Nansa nì cuu nì dändúvâha Jesús iin nèhivì ndoho-xi cuèhè lepra

¹² Daaní, nì cuu iin xichi iá-yà iin ñuu, te yucán iá stná iin tiàa ndoho-xi cuèhè lepra. Te nècuàchìmà, nì xini-nè yucán iin Jesús, ñàyùcàndüá nì sàcuìn sisi-né nùu-yá nì tutuyuhu-né nùu sâhà-yá, te nì xicàn tàhvì-né nùu-yá, cachí-nè:

—Señor mío, nú cuní-ní, vätùni dändúvâha-ní yùhù.

¹³ Dandu nì dàcùhùn Jesús ndahà-yá dìni-né, te nì cachi-yà:

—Juùn. Vichi duha ni ndúvâha-ní, cachí xì-ní.

Dandu na momentu nì cachi-yà ducán, nì quee cuèhè quida-xi-né.

¹⁴ Dandú nì sàcùnaha-né nùu-yá ñà-màsà cáchî-nè xì nèhivì, cuisì-ní ni cùhùn-nè nùu dùtù dacuní-nè nècuàchìmà icà-né

(ñà-sàni nduvàha-ne), dandu nacuàha-ne promesa nù Dios, vachi ducán cachí ley xi Moisés, te ducán cundaà stná ini nèhivì ñà-sàni nduvàha-ne.

¹⁵ Doco còò, vihi gá más nì xitià palabra sàhà-yá, te cuàhà gá nèhivì nì nachitu nù-yá, cuní-nè cunini-ne cáhàn-yà, te cuní stná-nè nduvàha-ne sàhà cuèhè quida-xi-né.

¹⁶ Doco mii-ya, nìsa quecuaán-yá iladu ndé còò nèhivì, te yucán nì xicàn tàhvì-yá.

Nansa nì dàndúvaha Jesús iin tiàa nì dàñà ù cuerpu xi

¹⁷ Daaní, iin quivì iá-yà dacuahá-yá nèhivì. Te yucán ndoó stná nècuàchì fariseu xì stná nècuàchì ley xi veheñuhu; nduú-né nèhivì nì caquixi cuàhà ñuu ladu Galilea, xì stná ñuu cuachi ladu Judea xì stná ñuu Jerusalén. Te fuerte nì chindee Dios nì dàndúvaha Jesús cuàhà nèhivì.

¹⁸ Daaní, yucán nì casaà gá stná itnii nèhivì nsida-xi iin camilla indúhu iin nècuàchì nì dàñà ù cuerpu-xi. Te nandúcu nècuàchìmà nansa dayáha-ne nècuàchì cuhí xi-ne ini vehe, te chinduhù-né nècuàchìmà nù-yá.

¹⁹ Doco cóni níhi-né nansa quida-ne ducán ñà-chitu guá nèhivì ndoó. Ñàyùcàndúá, nì canana-ne dìnivèhé, nì nacani-né teja, te nì dànùú-né camilla mà dècuèndè ndé iin Jesús mahì nèhivì mà.

²⁰ Te na ní xini-yà ñà-cuàhà guá xíxinindisá nècuàchìmà mii-yá, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Mii-ní nècuàchì tiàa jaàn, xicáhnù inì sàhà cuàchi-ní.

²¹ Dandu nècuàchì ley xi veheñuhu, xì stná nècuàchì fariseu, nì quesaha-né nacání ini-nè, te cachí-nè entre mii-né: “¿Índù chuun cachí guá tè-yòhó ducán? Mà ndóo ini Dios sàhà palabra cachí-te, vachi còò inga ana cui cuicahnú inì-xi sàhà-ndà, cuisì Dios”.

²²⁻²³ Doco Jesús, nì cundaà ini anima-yà ñà-ndúá nacání guá ini cada iin iin nècuàchìmà, ñàyùcàndúá nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun nacání ini-nsià ducán? Vichi cachi-nsià xí índù milagru nduú ñà-chicá ùhì quida-nda: a ñà-cachi uun-nda xì nècuàchì cuhí ñà-xicáhnù ini-ndà sàhà cuàchi-ne, te ò ñà-cachi-ndà xì-né nì ndácuín-nè, te nacaca-ne.

²⁴ Pues yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, cuàhìn quide iñàha ñà-cundaà ini-nsià ñà-ìcúmí ndise derechu cuicahnú inì sàhà cuàchi nèhivì ñuhivì.

Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Vichi cachí xì-ní, ndacuiin-ní ndanihi-ní camilla xi-ní, te xuhun-ní vehe-ní.

²⁵ Vichi vichi nì ndacuiin nècuàchì cuhí mà, indéhe nsi-daa nèhivì yucán; te nì ndanihi-ne camilla xi-ne, mànuhù-né vehe-ne ndeníhí vaha-ne Dios.

26 Dandu yáha ga nì ndulocó nsidaa nèhivì mà, te nì ndenihi vaha stná-nè mii-yá, te yúhì stná-nè, cachí-nè:

—Mà cándísá ini-ndà ñà-nduá nì xini-ndà vichi.

Nansa nì cana Jesús iin nècuàchì dachíyàhvi nani Mateo Leví ñà-cunchicùn-nè mii-yá

27 Daaní, nì quee-ya cuàhàn-yà, te nì xini-yà iin nècuàchì dachíyàhvi renta nani Leví, iá-nè lugar ndé naquíhín-né renta. Te nì cachi-yà xì-né:

—Nahà-ní cunchicùn-ní yùhù.

28 Dandu nì ndacuiin-nè nì nacoo nsihi-ne nsidaámà, te cuàhàn stná-nè xì-yá.

29 Daaní, después nì quida-ne iin vicò cahnú vehe-ne ñà-cañúhu-né Jesús. Te yucán nì casaà stná cuàhà nècuàchì dachíyàhvi, xì cuàhà stná nèhivì ùún, te ndoó nsidaa-né (xixí-né) yucán.

30 Doco nècuàchì ley xi veheñùhu xì stná nècuàchì fariseu, nì xitnùhu-ne nècuàchì dacuahá-yá, cachí-nè:

—¿Índù chuun cutnáhâ-nsiá xì nècuàchì dachíyàhvi jaèn xì stná dava ga nècuàchì cuáchi, te ndoó-nsiá xixí tàcá-nsiá xì-né?

31 Dandu nì naxiconihí Jesús nùù nècuàchìmà, cachí-yà:

—Màdì nècuàchì ndáa vaha xiñuhu xi ana quidatna xi-né. Còò; divi nècuàchì cuhí xiñuhu xi ana quidatna xi-né.

32 Yùhù, màdì nèhivì nihnú ndàcuìsì inì-xi vàxi càhàn xí. Còò; nèhivì cuáchi vàxi nanduquí, áma naxicocuñ inì-nè sàhà cuáchi-ne.

Ndiá disáhà-xí cónisá ínhî nècuàchì dacuahá Jesús na iá ù-yá ñuhiví yohó

33 Daaní, nì cachi nèhivì xì-yá:

—Nècuàchì dacuahá Juan xì stná nècuàchì xídacuahá tè-fariseu, xí-inihii nsidaa-né ndoó dòcò-nè, te nacuatú cuàhà-né, doco nècuàchì dacuahá mii-ní, còò. Có-nàcòó-né ñà-ìtiácú-nè.

34 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nècuàchì ndoó vicò nandàhà, ¿a cúí cunihii-né cundoo dòcò-nè nú ndoó-né cutnáhâ-né xì noviu? Còò.

35 Doco vàxi iin quivì mà cóó gá noviu nùù-né, dandísá, tiempo yucán icúmí-nè cunihii-né cundoo dòcò-nè.

Iin ejemplu nì nacani Jesús sàhà-ñá cundaà ini-ndà ùhì dàcàstnáhá ley saa xì estilu sànahà

36 Dandu nì nacani stná-yà xì-né inga ejemplu, cachí-yà:

—Sicoto saa, mà ndátá-ndáñâ quee iin pedazu tii ñà-nacàhmá-ndà ñà-tùhú. Nú ducán nì quida-nda, ñà-sàni ndàtà sicoto saa nduá, te ni mà ndúdává stná pedazu saa ma xi sicoto tùhú, vàchi nàhà-ñà.

³⁷ Stná vinu, nú vinu saa nduá, dandu mà dáquêe nêhivì-ñá ini itni iin tuhú, vâchi nú ducán, cahnsià quida vinu saa ma, te ndàtà-ñá, dandu cuitià vinu mà, te cuchicuéhè stná itni iin mà.

³⁸ Ñàyùcàndüá, nú vinu saa nduá, dandu itni iin sàà chívàha nêhivì-ñá, te còò ni-iñàha cuu xán, te ni stná itni mà.

³⁹ Iin tiàa tùha coho vinu tuhú, có-cùnì-te vinu saa, vâchi cachí-te: “Ñà-tùhú chicá vâha”.

6

Nansa nì xitnùhu nêhivì Jesús iin quivì descansu

¹ Daaní, iin quivì descansu nì yàha Jesús mahì iin itu. Te nì quesaha nêcuàchì dacuahá-yá sáhnù-nè sìcàyòcò trigu mà, te dacóyo-ne nùnìá ini ndahà-né, te saxí-néa.

² Doco nì cacachi nêcuàchì fariseu xì-yá:

—¿Índù chuun quidá-nsiá iin chuun có-sâha ley xi-nda quida-nda quivì descansu?

³ Dandu nì naxiconihí Jesús nùù-né, cachí-yà:

—¿A cónì càhvì-nsiá (nùù tutu ì) ndé cachá` nansa nì quida David sànaaha quivì nì xihì cuahà-né doco, mii-né xì stná compañeru-nè?

⁴ Ndè ini veheñùhu xi Dios nì quìhvi-ne, nì tniì-ne dìtà vídì ì ìá nùù Dios, te nì xixi-neà, dècuèndè compañeru-nè nì sàha stná-nè, mate còò permisù cuxi-nda dìtà mà, cuisì dùtù xixi xi ñà-yùcán.

⁵ Te nì cachi stná-yà xì-né:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nêhivì Ñuhivì, dandacú stnàì sàhà nansa quida nêhivì quivì descansu.

Nansa nì nduvàha iin nêhivì nì ìchì iin ndahà-xì

⁶ Daaní, inga quivì descansu nì quìhvi-ya ini veheñùhu, te nì dàcuahá-yá nêhivì; te yucán ìá stná iin tiàa sàni ìchì ndahà cuahá-xi.

⁷ Te yucán xíndoo stná nêcuàchì fariseu xì stná nêcuàchì ley xi veheñùhu, xínàní-nè mii-yá, a cuahàn-yà dandúvâha-ya tiàa ma, mate quivì descansu nduá, vâchi nú ducán, dandu nìhì ndèè-né daquêe cuàchi-ne diquì-yá cahan-né.

⁸ Doco mii-yá, ináhá-yâ nansa nacánì ini-nè. Ñàyùcàndüá, nì cachi-yà xì tiàa nì ìchì iin ndahà-ximà:

—Ndacuiìn-ní, cuiìn-ní mahì nêhivì yohó.

Te ducán nì quida nêcuàchimà.

⁹ Dandu nì cachi Jesús xì nsidaa-né:

—Yùhù cunì` cachì-nsiá xì` nansa ndiá ìcà-ndà quida-nda quivì descansu. ¿Amádi chicá ìá vâha quida-nda ñà-ìá viì, te màdiá ñà-có-ìá vâha? ¿Amádi chicá nsiha dacácu-nda nêhivì quivì mà, te màdiá cahni stnàhà-ndà?

¹⁰ Dandu nì xiconúù-yá nùù nsidaa-né, te nì cachi-yà xì tiàa ma:

Chitanini-ní ndahà-ní.

Te ducán nì quida-ne, te nì nduvàha dahuan.

¹¹ Dandu nècuàchì nì xitnùhu yucán, yáha ga nì caxidà ini-nè, te nì candatnuhu-né índù modo cadì-nè nùù Jesús.

Nansa nani ùxìn ùi nèhivì nì cana Jesús ñà-dacuahá-yánè

¹² Daaní, quivì yucán nì quecuaán-yá cuàhàn-yà yucù, te niùyacà nì ìa-ya yucán càhàn-yà xì Dios.

¹³ Na ní tùinuù nì cana-ya nèhivì dacuahá-yá, te nì nacàxin-ya ùxìn ùi-nè; nècuàchì apóstol cucumi chuun nùù-yá cunduu-ne nì cachi-yà xì-né.

¹⁴ Iin nècuàchìmà nani Simón, doco Pedro nì dàcúnání-yânè; daaní, inga-nè nani Andrés, divi ñani Pedro; te iá stná Jacobo, xì Juan, xì Felipe, xì Bartolomé,

¹⁵ xì Mateo, xì Tomás, xì Jacobo nduú dèhe Alfeo, xì stná inga Simón. El Celador cachí stná-nè xì Simón mà.

¹⁶ Daaní, iá stná ñani Jacobo nani Judas, xì stná Judas Iscariote, divi tiàa icúmí cahin xì-yá.

Nansa nì chinaha Jesús cuàhà nèhivì; te nì dandúvàha stná-yà nècuàchì cuhí xi-ne

¹⁷ Daaní, nì nuu-ya dècuèndè iin xaan ndé chicá ndàà, te nì nataca nsidaa nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá, mii-né xì cuàhà gá stná nèhivì, xínduu-ne nèhivì ladu Judea, xì nèhivì ñuu Jerusalén, xì nèhivì ñuu Tiro xì ñuu Sidón ndoó yuhù mar. Pues nsidaa nèhivì mà, nì casaà-nè yucán, cuní-nè cunini-ne càhàn-yà, te cuní stná-nè nduvàha nècuàchì cuhí xi-ne.

¹⁸ Stná nèhivì xíndoho quidá ñà-malu, nì canduvàha stná nsidaa-né nì quida-ya.

¹⁹ Te nsidaa nèhivì cuàhà mà, cuní-nè dùcùn ndahà-né ìcà-yá, te nduvàha-ne, vàchi fuerte iá milagru xi-ya, vätùni dandúvàha nsihi-yanè.

Nansa quida-nda, te cundoo-nda contentu ñuhiví

²⁰ Daaní, nì indehè-yá nsidaa nèhivì xínchicùn xì-yá ndoó yucán, te nì cachi-yà:

—Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì ndahví, vàchi sàni nihítàhvì-nsiá ñuhivì ìì xí Dios.

²¹ 'Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì xíhì doco vichi, vàchi icúmí-nsiá sàà-nsiá ndenuu ini-nsiá.

'Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì sacú, (te ndoó-nsiá tnùnsí ini) vichi, vàchi icúmí-nsiá sàà-nsiá cudìi cuàhà ini-nsiá.

²² 'Nansicáhán stná-nsiá na cahíchì ini nèhivì-nsiá, te nacóo dahuun-ne mii-nsiá, te ò cánàhá-nè daquée cuàchi-ne dìquì-nsiá sàhà yuhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví.

²³ Quivì cuu xi-nsiá ducán, dandu contentu ni cúndóo-nsiá, te cudìi ini-nsiá, vàchi iin ñà-vàha cahnú cucumi-nsiá ndè

gloria. Te nú quidá quini nèhivì xì-nsiá vichi, dandu nsinuu inì-nsia ñà-divi ducán ñsa quida stná xì-né xì nècuàchì ñsa cahàn cuenta xi Dios sàna.

24 'Doco mii-nsiá nècuàchì cuicà, ñdahví-nsià! vàchi mate iin vida vaha icúmí-nsiá vichi, doco después mà níhì gá-nsiá ni-iñàha.

25 'Te ñdahví stná mii-nsiá nècuàchì xixí tnaa guá vichi! vàchi icúmí sàà iin quivì tnaa inì-nsia. Te mii-nsiá nècuàchì cudí guá inì-xi sàhà vida-xi vichi, icúmí-nsiá cundoo-nsia tnùnsí ini, te cuhuun ga inì-nsia.

26 'Te ñdahví stná mii-nsiá nú ndeníhí vaha nsidanicuú nèhivì mii-nsiá! vàchi divi ducán ñsa quida stná yohòtéhe nèhivì vichi, ñsa ndenihi vaha stná nsidaa-né tètñhù cachí cáhàn cuenta xi Dios.

Ndiá icà-nda cuu stnahá ini-nda sàhà-nda

27 'Yùhù cachí xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì iníní vichi, xiñuhu-ñá cuu inì-nsia sàhà nèhivì xiní ùhì xì-nsiá, te obra vaha quida stná-nsiá sàhà ana cahíchì ini xì-nsiá.

28 Te cáhàn vii stná-nsiá xì nèhivì xícàn chihán dìquì-nsiá; te càcàn tàhvì stná-nsiá nùu Dios sàhà nèhivì quidá quini xi-nsiá.

29 Te nú ni caní iin tiàa iin ladu nùu-nsiá, dandu danácuíco stná-nsiá inga ladu nùu-nsiá; te nú candiáá iin tiàa sacú ndixí-nsiá, te cuní stná-te candiaa-tè òhñhù-nsiá, dandu màsà cuídáhàn-nsiáñà nùu-té.

30 Nsidaa ana xícàn iñàha nùu-nsiá, cuàha-nsia nècuàchì mà, te nú ni cándiáá-né iñàha xi-nsia, màsà nándàcàn gà-nsiáñà.

31 Nacua cuní mii-nsiá quida nèhivì xì-nsiá, divi ducán xiñuhu quida stná mii-nsiá xì-né.

32 'Vàchi nú cuisì nèhivì cuú inì-xi sàhà-nda cuú stná ini-nda sàhà-xí, dandu mà cuáha Dios premiu sàhájàn, vàchi ducán quidá stná ndéni nèhivì cuáchi nì cui, cuú ini-né sàhà nècuàchì cuú inì-xi sàhà mii-né.

33 Te nú cuisì quida-nda obra xì nèhivì quidá stná obra xì-nda, dandu mà cuáha Dios premiu sàhájàn, vàchi divi ducán xiquida stná ndéni nècuàchì cuáchi nì cui.

34 Te nú cuisì sáha too-nda dihùn nùu nèhivì ndiatu-nda danáá xì nùu-nda, dandu mà cuáha Dios premiu sàhájàn, vachi ndè stná nèhivì cuáchi, ducán xiquida stná-né, sáha toó stnahá stná-né dihùn, te naquíhín tú-néà.

35 Ñàyùcàndùá, (cachí xì-nsiá), xiñuhu-ñá cuu ini-nsiá sàhà nèhivì xiní ùhì xì-nsiá, te quida stná-nsiá obra xì-né, te cuàha toó stná-nsià-né iñàha, te màsà cúníhnú ini-nsiá naquihin-nsia dihùn mà, dandu cahnú coo premiu xi-nsia, te cunduu ndisa-nsia dèhe Yua-nda Dios iá dìquì-xí ansivì, vàchi mii-yá, quidá stná-yà favor xì nèhivì mà túha naquimanì xì-yá, xì stná nèhivì malu.

36 Ñàyùcàndùá, nacua cuhí ini Yuandiaha-nsiá nsidaa nèhivì, divi ducán ndiá ìcà stná mii-nsiá quida-nsia, cuhi stná ini-nsià nsidaa nèhivì.

37 'Màsà dácuidâ cuàchi tnahá-nsiá, dandú mà dácuidâ cuàchi stná Dios mii-nsiá. Màsà dáquêe cuàchi stnahá-nsiá òiquì-nsiá, dandu mà dáquêe cuàchi stná Dios òiquì mii-nsiá. Te cuicahnú stnahá stná ini-nsià sàhà-nsiá, dandu cuicahnú stná ini mii-yá sàhà-nsiá.

38 'Nú dacútâhvi stnahá-nsiá iñàha, dandu icúmí stná-nsià nihítâhvi-nsiá (nùù mii-yá), te ñà-ndùá cuàha-yansiá cundua na ian xiin-nda nùnì, te itácùha viì medida mà, ndè quidíníhni-teá ñà-quêe tnuva, te sádi vâha-teá, dècuèndè chiyódo gá stná-teá nùù-ndà. Pues, ducán iá stná na níhítâhvi-nsiá nùù mii-yá. Vâchi divi vara chitácùhá-nsià icúmí stná-nsià nacuitacùhá-nsià.

39 Dandu nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Nècuàchì cuaá, ¿a vátùni dacúndéhe stnahá-né ichì? ¿Amádi dácôyo nihni stnahá-né ini xìchì?

40 'Cunaha-nsiá, ni-iin tiàa làcà dàcuàhá nùù iin maestru, màdiá chicá ndiáá-nè nùù maestru xi-ne mà. Còó. Doco nú sàni sìhì nì cutùha vâha-ne, dandísá, nahì maestru-mà cunduu stná-nè.

41 'Màsà (cuítnùhu tnahá-nsiá), vâchi nú jaan, dandu queámà na ian nandúcú iin tiàa iin xèhè tii inácaa nduchínúù ñanìtnaha-ne. Doco inì nduchínúù mii-né inácaa stná iin ñà-chicá cahnú na iin sì-ndùhú yutnù, te có-quihín casu-nè.

42 Màsà (cuítnùhu tnahá-nsiá, cachí), vâchi ducán queámà na ian cachí iin-nsia xì iin ñanìtnaha-nsia: “Nacoo-ní yùhù tavì xèhè tii inácaa dácúcuín nduchínúù-ní”. Doco nècuàchì cachí ducán, dananì uun-ne ndiáá ndisa-ne, vâchi inácaa stná iin ñà-càhnú nduchínúù mii-né, te có-quihín casu-nè. Dihna xiñuhu tavà-né ñà-jaan nùù mii-né, dandu vátùni cutùvi viì nùù-né ñà-tavà-né xèhè tii inácaa nduchínúù ñanìtnaha-nemà.

Nansa nacuni-ndà ana nduú nèhivì vâha, te ana nduú nèhivì malu

43 'Nú iá vâha iin yutnù fruta, mà cuáha-nù fruta chicuèhè. Te iin yutnù iá cuèhè-xi, mà cuáha stná-nu fruta vâha.

44 Vâchi sàhà fruta-numa cundàa ini-ndà, a yùtnu vâha nduú-nu, ò á cóó. Na iin yutnù iñù, de por sí, có-càná sì-higu nùù-nú. Stná sì-uva, mà cuídá-ndá quisi mà nùù iin nducu yòhò iñù.

45 (Te ducán iá stná xì mii-nsiá.) Iin nècuàchì vâha, cuàhà ñà-vâha ñuhú ini anima-nè; te ñàyùcàndùá, divi palabra vâha ma nduá cachí-nè. Doco iin nècuàchì malu, cuàhà ñà-chicuèhè ñuhú ini anima-nè, ñàyùcàndùá ñà-chicuèhè nduá cachí

stná-nè. Vàchi ñà-ñùhú chitu ini anima-ndà, divi nduá cáhàn-ndà sàhà-xí.

Ejemplu sàhà ùi vehe

⁴⁶ 'Mii-nsiá, “Stoho-nsì Señor” cachí-nsià xì, doco ¿índù chuun có-càhvì-nsiá ñà-nduá cachí xì-nsiá?

⁴⁷⁻⁴⁸ Vichi cuàhìn nacani xì-nsiá sàhà nèhivì quíhvi ichì yùhù, te iníní víi-né palabra xi, quidá-néa cumplir. Nècuàchì xíquida ducán, queámà na ian nì quida iin tiàa na ní quidayucun-nè vehe-ne, cunú nì sate-ne ndè nì natùì cavà, dandu nì chicao-nè cimientu xan. Daaní, después nì quixi tèñuhu cuáhà, nì xínu-tè nì dùcùn-te ndè ìcà vehe ma, doco cónì nduá, vachi nùù cavà indúhá.

⁴⁹ 'Doco nèhivì iníní uun xi ñà-nduá cachí, te có-quihín casu-nè sàhà-ñá, ducán cuu stná xì-né na ian nì quida inga tiàa, nì quidayucun-nè vehe-ne nùù ñuhù ùún, cóò cimientu xan. Dandu nì xínu stná tèñuhu nì dùcùn-te ndè ìcà vehe ma, te vichi vichi nì ndua iá; nì chàhmà dahuan —nì cachi Jesús.

7

Nansa nì dándúvaha Jesús iin tiàa quidáchúûn nùù iin capitán

¹ Daaní, nì nsihi nì cáhàn-yà nì inini nsidaa nèhivì yucán, dandu cuàhàn-yà ñuu Capernaum.

² Te yucan iá iin tiàa nduú capitán dandacú, te icúmí-né iin mozo màni cuáhà nùù-né, doco sàni quicuehè nècuàchìmà, meru cucáhvì-nè.

³ Ñàyùcànduá, na ní xinitnùhu capitán mà sàhà-yá, dandu nì cana-ne itnii nècuàchì sahnú dandacú nùù nècuàchì raza Judea, te nì techuún-né nècuàchìmà ñà-cùhùn-nè cuacundahví-nè nùù-yá ñà-quixi-ya dándúvaha-ya mozo mà.

⁴ Ñàyùcànduá, nì casaà nècuàchì sahnùmà nùù-yá, te nì casacundahví-nè nùù-yá, cachí-nè:

—Quida sacù-ní favor xì capitán mà, vachi vaha ndisa ini-nè.

⁵ Cuú ini-nè sàhà nèhivì raza-ndà. Te nì chindee stná-nè nì cuyucun iin veheñuhu xi-nsi.

⁶ Daaní, nì sacatnahá-yá xì nècuàchìmà cuàhàn-yà. Te na sá-itúú-yá sàà-yà vehe capitán mà, dandu vaxi iin ùì amigo xi-ne, nihí-né razón xi nècuàchìmà vaxi nùù-yá, te dohó cachá:

—Señor mío, màsà dándóhò gà-ní mii-ní sàhí, vachi có-nâtùì yàha-ní vehi.

⁷ Nì có-nâtùì stnáì tnatùì ndé iá mii-ní. Cuisì icúmí-ní cachí-ní, dandu nduvaha mozo xi.

⁸ (Ináhí), vachi iá inga nèhivì dandacú nùù yùhù, te yùhù dandacú stnáì nùù tè-xínduu soldadu xi; te nú cachí xì iin-tè: “¡Cuahán!” dandu cùhùn-te; te ò nú cachí xì ingà-te: “¡Naha!” dandu quidá stná-teá; te ò nú cachí xì mozo xi: “Dohó quido”, dandu quidá stná-teá. Ducán cachí razón xi capitán mà.

⁹ Na ní nsihi nì inini Jesús razón mà, dandu nì ndulocó-yà sàhà nècuàchìmà, te nì nacuico-yá yàtà-yá nì indehè-yá nècuàchì nchícùn mà, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, có-xiní ni-iin nèhivì raza-ndà Israel xiníndísà vaha guá nahi capitán yohó.

¹⁰ Dandu amigo xi capitán mà, mànuhù-né vehe nècuàchìmà, te nì xini-nè sàni nduvàha mozo cuhí mà.

Nansa nì dānātiácú Jesús dèhe iin nècuàchì cuaán

¹¹ Daaní, nì yàha iin tiempu, te cuàhàn-yà inga ñuu nani Naín, te cuàhà nècuàchì dacuahá-yá xínchicùn xì-yá, te cuàhà stná nèhivì dava ga.

¹² Te sà-ítúú-yá sàà-yà yehè cahnú ndé quíhvi-nda ñuu mà, te nì xini-yà yucán vaxi nèhivì xínsida xi iin nsii. Vaxi stná dihi nsii ma, cutnáhâ-né xì cuàhà nèhivì. Sàni xihì stná ì nècuàchì ñahà mà, te mindaa dèhe-ne nduú nsii cuàhàn cundùxin vichi.

¹³ Doco na ní xini Stoho-ndà Señor nècuàchìmà, nì cuhi ini-yànè, te nì cachi-yà xì-né:

—Màsà cuácú gà-ní.

¹⁴ Dandu nì tnàtuu-ya nùù caja mà, te nì chituu-ya dìnindáhà-yà icà-nú. Ñàyùcàndüá, nì cucuìta tiàa xínsida xi-nú. Dandu nì cachi-yà xì nsii ma:

—Ndacuiìn-ní, cachí xì-ní, xu.

¹⁵ Dandu nsii ma, nì ndacòo-ne nì quesaha-né nì nacahàn-nè. Dandu nì cachi Jesús xì dihi-né:

—Yohó iá dèhe-ní.

¹⁶ Dandu nì cayùhí nsidaa nèhivì mà, te nì candenihi vaha-ne Dios, cachí-nè:

—Vichi ndisa, yohó sàni ndecunu ana vaxi cáhàn razón ndiaha xí Dios, te cuàhà sàstnùhù ñà-ndüá quidá-yá.

Te dava ga-nè xícachi stná-nè:

—Sàni indehè ndahví Dios ndohó tè-nduú nèhivì xí-yá.

¹⁷ Ñàyùcàndüá, nì xitià palabra sàhà Jesús inicutu ladu Judea yucán, xì inicutu stná ñuu chicá xica.

Nansa nì naxiconihí Jesús nùù nèhivì nì techuún Juan Bautista nì quixi nùù-yá

¹⁸ Daaní, nècuàchì dacuahá Juan, nì nacani-ne xì nècuàchìmà nsidaa ñà-ndüá quidá Jesús.

¹⁹ Ñàyùcàndüá, nì cana Juan mà ù tiàa dacuahá-né, te nì techuún-né nècuàchìmà ñà-cùhùn-nè nùù-yá ndacàtnùhù-né nùù-yá a ndísá mii-yá nduú ana ndiaha icúmí quesaa, te ò inga ana vaxi cundiatu-ne.

²⁰ Ñàyùcàndüá, cuàhàn nècuàchìmà ndé iá-yà, te nì cachi-nè xì-yá:

—Juan Bautista nì techuun-xi-nsí vaxi-nsi yohó ñà-ndàcàtnùhù-nsí nùù-ní, ¿a divi mii-ni nduú ndisa ana ndiaha icúmí quesaa, te ò inga ana vaxi cundiatu-nsi?

21 Daaní, divi hora xíndoo nècuàchì mà yucán nì dándúvaha-ya cuàhà nècuàchì cuhí. Te nì nduvàha stná cuàhà nècuàchì ñuhú ñà-malu inì-xi, xì cuàhà stná nècuàchì cuaá nì dånátui-ya nùù-xí.

22 Dandu nì cachi-yà xì tiàa nì caquesaa mà:

—Cuahán-nsià cachitnùhu-nsia xì Juan sàhà ñà-nduá nì xinì-nsia yohó, xì ñà-nduá nì inini-nsia, te cachi-nsià xì-né nansa nì cuu nì natùinuù nècuàchì cuaá, te nì nacaca stná nècuàchì xicácuéhê, te nì nduvàha stná nècuàchì ndohó cuèhè lepra, te nì nìhì stná nècuàchì dòhò nì natiacu tùtnù-né; stná nèhivì nì xihì, nì natiacu stná-nè. Te nècuàchì ndahví, sàni nìhitáhvi stná-nè cunini-ne razón ndiaha xí Dios.

23 Ñàyucànduá, nú cudí ini nèhivì modo xi, dandu contentu nì cúndóó-né —nì cachi-yà.

24 Daaní, na sàmànùhù nèhivì nì caquixi nùù Juan mà, dandu nì càhàn-yà xì nèhivì cuàhà ndoó yucán; dohó nì cachi-yà xì-né sàhà Juan:

—Na ní caquee-nsia ñuu-nsià cuàhàn-nsià yucù cundehè-nsiá Juan, ¿a cuàhàn-nsià cundehè-nsiá iin nèhivì (tùha dàma dìni-xí) na iin yutnù ndóyo quidá tàchì? (Còó.)

25 Te nú coó, dandu ¿nansa iá-nè cahan-nsiá? ¿A iin nèhivì ndixí vico nduú-né cahan-nsiá? Còó, vaxi nèhivì ndixí vico, te xíndoo-ne vicò nsiquívì, puru vehe rey xíndoo-ne.

26 Pues nú màdì ducán, dandu ¿nansa iá nècuàchì cuàhàn-nsià cundehè-nsiá? ¿A iin profeta càhàn cuenta xi Dios nduú-né? Pues jaan. Doco màdì cuisì profeta nduú-né, chicá más ndiaá-nè,

27 vaxi divi nècuàchì mà càhàn tutu ì sàhà-xí ndé cachí Dios: Cuàhìn techuín iin tiàa cùhùn, te dihna-ne yàha-ne càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón xi, te ducán nsida viì nècuàchì mà anima-nè, na ian nduviì iin ichì, dandu después yàha stná mii-ní (Cristu), cachí Dios nùù tutu ì mà.

28 Te yùhù, cachí xì-nsiá, nùù nsidaa nèhivì nì tùinuù ñuhivì, còò inga profeta chicá nì quida ndiaha nùù Juan Bautista. Còò ana inga ndudává xí-nè. Doco cachí stná xì-nsiá, chicá ndiaha coo xi ana cuàhàn cuni tiempu cusahnú Dios ñuhivì yohó, mate nèhivì ùún nduú-né —nì cachi Jesús.

29 Daaní, nècuàchì dachíyàhvi, xì nsidaa stná nèhivì, nì naquimanì-né Dios sàhà ñà-nduá nì cachi-yà, vaxi cuàhà-né sàni quida ì Juan-nè.

30 Doco nècuàchì fariseu xì nècuàchì ley xi veheñùhu, nì cahíchi ini-nè palabra nì cachi Dios sàhà-né, vaxi cóni sàha-ne cuhì-né quida Juan.

31-32 Daaní, nì cachi tu Stoho-ndà Señor:

—Cuàhìn cachì xì-nsiá nansa quidá nèhivì tiempu vichi. Dohó quidá-né na quidá ñà-cuati ndoó idádiquí ini iin ñuu, dava caná xì tnaha, cachá: “Siví-nsí, doco nsiohó, có-ításáhá-ndâ; daaní, xitó tàsì-nsí, doco nsiohó, có-sàcù-ndá”.

33 (Te ducán iá sàhà Juan Bautista xì yùhù), vàchi nì quixi Juan mà, nìsa ìa-ne yohó, cóni sáxíxí-né comida vaha, nì cóni sáxíhí stná-nè (vinu); ñàyùcàndüá, nì cachì-nsia sàhà-né: “(Tè-loco nduú-te), ádi sàni cundee ñà-malu nùù-té”.

34 Daaní, nì quesaa stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, te tùha stnáì cuxi comida vaha, te xihí stnáì (vinu), doco cachì-nsià sàhí ñà-yáha ga ndadí, te cachì stná-nsià ñà-tùhe coho cuahí, dècuèndè iá vaha stnáì xì nècuàchì dachíyàhvi, xì stná nsidaa gá nèhivì cuáchi, cachì-nsià.

35 Doco cunaha-nsiá, nú ndisa ñà-nchìchí ndiaha nduá quidé, te xiní stná inga ana quidá stná ducán, dandu quidáñúhú stná-nè yùhù.

Nansa nì quida Jesús na iá-yà vehe iin nècuàchì fariseu nani Simón

36 Daaní, nì cànà-yá cùhùn-yà vehe iin nècuàchì fariseu ñà-cutnahá-yá xì-né cuxi-ne xì-yá. (Ñàyùcàndüá, cuàhàn-yà yucán), te nì yàha-ya ini vehe nì sàcòo-ya.

37 Te ñuu yucán iá iin nècuàchì ñahà có-quidá sahnú. Te nì xinitnúhu nècuàchìmà sà-cuàhàn Jesús vehe nècuàchì fariseu-mà cuxi-ya. Ñàyùcàndüá nì tnii-ne iin quidi tii nì cuyucun yùù finu nani alabastro; ñuhú tàtnà tnàmì quidi ma,

38 te nihí-néa cuàhàn ndé iá-yà. Te nì sàcùìn-nè yàtà-yá yatni nùù sàhà-yá, te sacú cuáhà-né. Te ndutènúù-némà nì dándàxín-né sàhà-yá, dandu nì nsida ìchí-nèa xì ididíni-né. Nì tutuyuhu stná-nè sàhà-yá, te nì dácánúú-né ñà-tnami ma ìcà sàhà-yá.

39 Doco nècuàchì fariseu nì cana xi-yá mà, inì-ni mii-né nì nacani ini-nè, cachì-nè: “Nú ndisa iin nèhivì vaxi cuenta xì Dios nduú Jesús, dandu mà úhi cundaà ini-nè sàhà nècuàchì ñahà tnií xì (sàhà-né) ñà-nduú nècuàchìmà iin nèhivì cuáchi”. Ducán nì nacani ini nècuàchì fariseu mà.

40 Doco Jesús, nì cachì-yà xì-né:

—Íá ñà-ndüá cuní cachì xì-ní, Simón.

—Juùn, Maestro, cachì-ní xí —nì cachi Simón mà.

41 Dandu nì cachì-yà:

—Nì sandoo ù tiàa, te ndùù-nè, xí-inihica-né dihùn nùù inga iin tiàa. Iin nècuàchìmà, iníhíca-nè ùhùn cientu pesu, te inga-nè, cutu ù dico ùxìn pesu iníhíca-nè.

42 Doco ni-iin-ne, còò ni-ìñàha icúmí-nè ñà-danáa-né. Ñàyùcàndüá, tiàa iníhíca-nè nùù-ximà, nì dándütù-né cuenta

xi ndúi nècuàchìmà. Ñàyùcànduá, vichi cachì-ní xí, ¿Índù tiàa ma chicá cuàhàn cuu inì-xi sàhà nècuàchìmà cahan-ní?

⁴³ Dandu nì cachi Simón mà:

—Yùhù tuxí inì, nècuàchi chicá nì sanihica cuáhà mà, divi cunduu ana chicá cuú inì-xi sàhà nècuàchìmà.

Dandu cachí Jesús xi-né:

—Sàni cachi vaha-ní.

⁴⁴ Dandu nì ndacoto-ya yàtà-yá ndé iá nècuàchi ñahà mà, te nì cachi-yà xì Simón mà:

—¿A xiní-nî nècuàchi ñahà yohó? Na ní quesai, te nì quìhvi vehe-ní, còò tècuì nì chindánuu-ní ñà-ndoo sàhí; doco nècuàchi yohó, ndutènúú-né nì dàndàxín-né sàhí, te nì nsida ìchí-nèà xì ididìni-né.

⁴⁵ Te mii-ní, cóni tütúyúhú-nî yùhù na ní casàhú-nî xí, doco nècuàchi yohó, dècuèndè hora nì quesai, có-nàcòó-né ñà-tütúyúhú-né sàhí.

⁴⁶ Te mii-ní, cóni (quidáñúhú-nî yùhù) ñà-dacánúú-nî aceite díní. Doco nècuàchi yohó, tàtnà tnàmì sàni dácánúú-né sàhí.

⁴⁷ Ñàyùcànduá, mate cuáhà cuàchi-ne iá, doco ñà-sàni nihì-né perdón sàhámà nduá, (nàhà xicà), vàchi cuáhà gá cuú ini-nè (sàhí). Doco nú iyuhu cuàchi iá sàni nihì nèhivì perdón sàhà-xí, dandu chicá iyuhu cuú ini-nè (sàhí).

⁴⁸ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchi ñahà mà:

—Sàni xicahnú inì sàhà cuàchi-ní.

⁴⁹ Doco nèhivì dava ga ndoó xixí xi-yá yucán, nì nacani ini-nè, cachí-nè (entre mii-né):

—¿Cò-nduá ducán cachi Jesús ñà-jaàn, vàchi mà cúí cuicahnú ini-nè sàhà cuàchi-nda!

⁵⁰ Doco Jesús, nì cachí-yà xì nècuàchi ñahà mà:

—Sàni càcu-ní ñà-nì xinindisa-ní. Vàtùni cùhùn-ní, te contentu nì coo-ní.

8

Nansa nani itnii nècuàchi ñahà nì chindee xi Jesús

¹ Daaní, nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà nì nacàhin-ya ñuu nahnú te ñuu cuati, cáhàn-yà sàhù, cachítnùhu-ya xì nèhivì ñà-nduú razón ndiaha sàhà ñuhiví ìi xí Dios. Te cutnáhá stná-yà xì nsì-úxin ùi nècuàchi dacuahá-yá,

² xì dava stná nècuàchi ñahà nì dándúvaha-ya. Dava-ne, nìsa ñuhu ñà-malu ini-nè, te dava ga-nè, cuèhè nì sandoho-ne, doco nì dándúvaha-ya nsidaa-né. Iin nècuàchi ñahà mà nani María Magdalena. Úsà ñà-malu nì tavà-yá nùú-né.

³ Te inga-nè nani Juana, ñahàdihí Chuza, iin nècuàchi dandacú nùú biene xi rey Herodes. Te inga nècuàchi ñahà mà nani Susana, te cuáhà gá stná nècuàchi ñahà dava ga cutnáhá xí-yà cuàhàn-nè, chindéé-nèyà, te quidá stná-nè cooperar.

Ejemplu sàhà iin nècuàchì xitú

⁴ Daaní, nì quesaa cuàhà nèhivì nì caquixi iin iin ñuu, nì nataca-nè nùu-yá. Te nì càhàn-yà xì-né, nì nacani-ya xì-né iin historia nduú ejemplu. Te dohó nì cachi-yà:

⁵ —Nì ìa iin tiàa, te cuàhàn-nè chihi-ne. Te nì sate uun-ne tata mà. Ducán nì quida-ne, te dava-ña nì còya mahì ichì. Te yucán nì sànihni nèhivì-ñá; stná laa ndavá ansivi, nì saxi-síá.

⁶ Te dava stná tata mà, nì còya nùu cavà. Te yucán nì xitìa, doco nì ìchà, vàchi còò ndèhì.

⁷ Te dava stná tata mà, nì còya mahì iñù, te iin-ni nì sahnua xì-ñá mà. Doco nì dàdáhviàmà-ñá.

⁸ Doco dava stná tata mà, nùu ñuhù vaha nì còya, te nì xitìa viiá; ndè ùhùn dico tantu nì cana —nì cachi Jesús.

Dandu fuerte nì cachi-yà:

—¡Ni cúnínì vaha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachi!

Ñà-nduá disáhà-xí nì nacani Jesús cuàhà ejemplu

⁹ Después nì xicàn tnùhù nècuàchì dacuahá-yá nùu-yá, cachi-nè:

—¿Ndíá nduá cuní cachi ejemplu nì nacani-ní mà?

¹⁰ Dandu nì cachi-yà:

—Sànì sàhatahvì Dios mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsià sàhà ñuhivì ìì xí-yá, mate antes nìsa ìa dèhámà. Doco nècuàchì dava ga, còó. Puru ejemplu nacání xì-né sàhà-ñá màsà cúnítnùhu-ne, mate indéhe-né, te màsà cúndáà ini-nè, mate inínì-né.

Ñà-nduá cuní cachi ejemplu sàhà nècuàchì xitú

¹¹ Cunaha-nsiá, ñà-yohó nduá cuní cachi ejemplu mà: Tata mà nduú nahi Palabra xi Dios.

¹² Te tata nì còyo mahì ichì mà nduú nahi nèhivì inínì palabra (xi-ya), dandu vaxì ñà-malu, te dacúxió-si palabra mà ini anima-nè sàhá màsà cúníndísâ-né, te càcu anima-nè.

¹³ Daaní, tata nì còyo nùu cavà mà nduú nèhivì inínì xí palabra ìì, te luegu cudù ini-nè sàhámà. Doco nahi viu còò yohò-xí nduú-né, iin ratu tii xiníndísâ-né, dandu na yáha-ne tnùndoho, luegu nacóó-né palabra mà.

¹⁴ Daaní, tata nì còyo mahì iñù mà nduú nèhivì inínì xí palabra xi-ya, doco cuàhà gá nacání ini-nè sàhà vida xi-ne ñuhivì yohó; cuú cuàhà ini-nè sàhà biene xi-ne, te cuàhà gá diversión có-ìá vii nandúcú-nè. Ñàyùcànduá, ducán queá xì-né na ian nì cuu xi viu mà, nì dàhvìa nì quida iñù, vàchi có-sàà-nè quida-ne ñà-vaha nacua cuní Dios.

¹⁵ Daaní, tata nì còyo nùu ñuhù vaha nduú nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi; vaha anima-nè, inínì-né palabra vaha ma, te quidá ndisa-neà cumplir, iin-ni nchícùn-nèà, te sàhámà nduú-né nahi viu nì cana vii.

Ejemplu sàhà ñuhu itnúù

16 Nù sàni nacahmi-nda iin lámpara, mà chícání-ndáñâ tìxi iin cazuela, ò tíxi iin cama. Còó, icúmíâ cuian ndé ducún ñà-cutnuà nù nèhivì yáha ini vehe.

17 Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-íá dèhé, icúmíâ tùi vateá. Vàchi nsidaa ñà-ndùá quidádèhé nèhivì, icúmíâ natùi claruà, te cunitnùhu nèhivì sàhà-ñá.

18 Cunini vaha-nsia na sáha xi-nsiá ichì váha, vachi nècuàchì ñuhú (ñà-vàha) inì-xi, chicá más icúmí-nê nìhítàhvì-né; doco nèhivì có-ñuhú ndisa (ñà-vàha) inì-xi, mate tuxí ini-nè íá iyuhá, doco nsidaájàn, icúmíâ cuxio nsiha.

Ñà-ndùá nì cachi Jesús sàhà dihi-yá xì sàhà ñani-yà na ní casaà-nè caná-néyà

19 Daaní, nì sàà dihi-yá xì ñani-yà, doco mànicùì quìhvi-ne ndé íá-yà sàhà-ñá cuàhà guá nèhivì ndoó yucán.

20 Dandu nì cachi nèhivì xì-yá:

—Cunaha-ní, tùvèhè cǎ́ iin dihi-ní xì stná ñani-ní; cuní-nè cǎhàn-nè xì-ní.

21 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nsidea ana iníní xi Palabra xi Dios, te quidá ndisa-neà, divi-ne nduú nahi dihi, nahi ñani, te nahi cùhe.

Nansa nì quida Jesús nì cucuìn tàchì, te nì nacuñuhu dadí tècuí mar

22 Iin quivì nì nana-ya ini iin lancha, mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cùhùn-ndà yàha-nda inga ladu mar.

Ñàyùcàndùá, nì quihin lancha mà ichì cuàhàn-nu.

23 Te na xicá-nu cuàhàn-nu mahì mar, dandu nì quidì-yà. Daaní, nì quesaha nì cana iin tàchì fuerte vaxi ndè ñuhù íchì, te nì quesaha cuàhàn chitu lancha mà tècuí, yáha ga íá peligrú xì nsidaa-né.

24 Dandu nì catnàtuu-ne ndé indúhu-yá quidì-yà, te nì dándácòo-neyà, cachí-nè xì-yá:

—¡Maestro! ¡Maestro! ¡Cuàhàn-ndà cǎhàn-ndà!

Ñàyùcàndùá, nì ndacuiin-yà nì cǎhàn-yà nì sadi-yà nùù tàchì mà xì nùù ñà-nàcuáhnú tódo tècuí. Dandu nì cucuìn ñì nsidaámà, nì nàcuìn dadí uun.

25 Te nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun có-nìhnú vaha ndisa inì-nsia Dios?

Ñàyùcàndùá, nì yuhí-nè, te nì ndulocó-nè, cachí-nè iin-ne xì inga-nè sàhà-yá:

—¿Índù clase tiàa nduú ana yohó? Vachi ndè tàchì xì ndè stná mar dandacú-né nùù-xí, te iníníá-nè.

Nansa nì tavà Jesús cuàhà ñà-malu ñuhú ini iin tiàa ñuu Gadara

26 Daaní, cuàhàn lancha mà, te nì sàà-nu ndè ñuu nècuàchì gadarenu. Frente ladu Galilea indúhu ñuu mà.

27 Te nì nuu Jesús lancha mà nùù ñuhù íchí. Dandu yucán vaxi iin tiàa ñuu mà, ñuhú cuàhà ñà-malu anima-nè. Sàcàní tiempu ñuhá anima-nè. Có-ndìxí-né sìcoto, ni còò stná vehe-ne, cuisì mahì cueva ndé xí-indùxin nsii iá-nè.

28 Doco na ní xini-nè Jesús, nì ndàhì ndee-né nì sàcuìin sisi-né nùù-yá, te fuerte nì cachi-nè xì-yá:

—Jesús, ¿ndià cunduu-ní yùhù? (Yùhù ináhî), Dèhemanì mii-yá dandacú ndé chicá ansivi nduu-ní. Sacúndáhvî nùù-ní ìmàsà dándóhó-ní yùhù!

29 Ducán nì cachi nècuàchì-mà, vàchi sàcàchí Jesús xì ñà-malu mà ñà-nì quèá ini-nè. Vàchi antes cuàhà xichi nì dándòhá-nè, ñàyùcàndùá nì sàcùnuhni-nè xì cadena xì stná manilla càa, te ducán nìsa ìa-ne, ndiaá nèhivì-né. Doco siempre sahdé uun-ne ñà-nùhni-nè, te xinúdèhé-nè yucú sáhàn-nè quidá ñà-malu mà.

30 Dandu Jesús, nì xicàn tnùhù-yá nùá, cachí-yà:

—¿Nansa nanu?

Te nì cachà:

—Ejército naní —cachá, vàchi cuàhà sàstnùhù ñà-malu ñuhú anima-nè.

31 Te nì sacundahvíà nùù-yá ñà-màsà dándácû-yá cùhàn cuñuha yavi cunú sàstnùhù.

32 Te yatni yucán iá iin yucù ndé ndoó cuàhà cochi xixáhan-sì. Ñàyùcàndùá, nì xicàn tàhvíà nùù-yá áma cuáha-ya permisú cùhàn caquìhvia ini cochi yucán. Te nì sàha-ya permisú.

33 Dandu nì canacoyo nsidaa-ñá ini tiàa ma cuàhàn, te nì caquìhvia ini cochi mà. Dandu nsidaa quisì mà, (nì culocó-si); carrera nì canuu-sì candiaa mà nì còyo-sì mar, te nì càhà-sì.

34 Daaní, tè-xíndiaa xì cochi mà, na ní caxini-te nì cuu ducán, dandu carrera mànuhù-té nì nacani-tè xì nèhivì ñuu yucán xì stná nèhivì ranchu.

35 Dandu ní caquee nsidaa-né vaxi-ne cundaà ini-nè ndià nduá nì cuu. Te nì casaà-nè ndé iá Jesús, nì xini-nè, yucán iá tiàa nì caquee ñà-malu anima-xi, iá-nè nùù-yá, sàndìxí-né sìcoto vichi. Sàni nàcòò nsìhi sàxìnìtnùnì-nè. Ñàyùcàndùá, yáha ga nì cayùhí nèhivì mà.

36 Dandu tiàa nì caxini nansa nì cuu nì dándúvàha-ya tiàa ma, nì nacani-ne xì nèhivì nì caquesaa mà.

37 Dandu nsidaa nècuàchì ladu Gadara mà, nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-nì quèé-yá nùù ladu mà, vàchi yúhí cuaá-nè. Ñàyùcàndùá, nì nana tu-ya lancha ñà-cùhùn-yà.

38 Dandu tiàa nì caquee ñà-malu nùù-ximà, nì sacundahví-nè nùù-yá cuní-nè cutnahá-né xi-yá cùhùn. Doco nì techuún-yánè nùhù-nè, cachí-yà:

39 —Xuhun-ní vehe-ní, te nacani nchihi-ní nsidaa favor nì quida Dios xi-ní —nì cachi-yà.

Ñàyùcàndùá, mànuhù nècuàchìmà ñuu-nè yucán, te inii ní xicanuu-ne nacání-né xi nèhivì nansa (nì nduvàha-ne) nì quida Jesús.

Nansa nì dándúvaha Jesús dèhe Jairo, te nì dándúvaha stná-yà iin nècuàchì ñahà

40 Daaní, na ní nasaa-yà, nì cacudiì ini nèhivì ndòò yucán, vàchi xíndiatu nsidaa-né ñà-nsiaa-yà.

41 Daaní, nì sàà iin nècuàchì nani Jairo nùù-yá; iin nècuàchì cusáhnù nùù iin veheñuhu nduú-né. Te nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-cùhùn-yà vehe-ne.

42 Vàchi mindaa dèheyoco-né iá, nahi ùxìn ùi cuià xicá-ña, doco vichi sàcùcáhví-ña. Ñàyùcàndùá nì quihin Jesús ichì cuàhàn-yà. Doco cuàhà stná nèhivì cutnahá xí-yà, dècuèndè yáha ga tnuu cuàhàn-nè xi-yá ñà-cuàhà guá-nè.

43 Te mahì nèhivì mà cuàhàn stná iin nècuàchì ñahà, ùxìn ùi cuià sàcuàhàn-nè ndohó-né cuèhè nì, te sàni nsihi dihùn xí-né cuàhàn nùù cuàhà nècuàchì nì quidatatna xi-né, doco ni-iin nècuàchìmà, cóni níhi-né dándúvaha-ñané.

44 Te vichi divi ñahà mà nì quixi ladu yàtà Jesús, nì dàcùhùn-nè ndahà-né nùù icà sìcoto xi-ya. Te hora nchito ma nì cucuìn nùù-né.

45 Dandu ní cachi Jesús:

—¿Ana divi nì dùcùn ndahà-xí yùhù?

—Ni-iin-nsi —cachí nsidaa-né.

Te Pedro xi compañeru-nè, nì cachi-nè xi-yá:

—Yáha ga ndutnúú, Maestro; tnuu ga vaxi-nda mahì nèhivì.

¿Índù chuun ndácàtnùhù-ní ana nì dùcùn ndahà-xí icà sìcoto xi-ní?

46 Doco nì cachi-yà:

—Ináhí iá ana nì quida xí ducán, vàchi nì cundaà inì nì quide iin milagru.

47 Dandu nècuàchì ñahà mà, nì cundaà stná ini-nè ñà-sà-ínahá Jesús ñà-ndùá nì quida-ne. Ñàyùcàndùá, vaxi-ne, ndé quidí cuisì-né nì sàcuìn sísì-né nùù-yá. Te itá nsidaa nèhivì yucán, iní-né, te nì nacani nècuàchìmà xi-yá índù ñà-disáhà-xí nì dàcàcùhun-ne ndahà-né icà-yá, te nì nduvàha-ne vichi duha.

48 Dandu nì cachi-yà xi-né:

—Hija, sàni nduvàha-ní ñà-nì xinindisa-ní. Vàtùni nùhù-ní vichi, te contenu nì coo-ní.

49 Na meru cachí-yà ducan, dandu nì quesaa iin tiàa nì quixi vehe presidente xi veheñuhu ma, te nì cãhàn-te xi nècuàchìmà, cachí-te:

—Sànì xihì dèheyoco-ní. Có-xiñùhù cuàhachuún gà-ní Maestru.

50 Doco nì tiacu Jesús ñà-nduá nì cachi-te, ñàyucànduá nì cachi-yà xì nècuàchì dándàcù-mà:

—Màsà yúhî-nî. Cuisì cunihnu vaha inì-ní, te càcu-ña.

51 Daaní, (nì sàà-yà xì-né), te nì quìhvi-ya xì-né ini vehe. Doco cónì sáha-ya quìhvi inga nèhivì (ndé indúhu nsìi ma), cuisì Pedro xì Jacobo xì Juan xì stná yuadíhî-ña.

52 Vàchi ndoó cuàhà nèhivì, te sacú ndee-né, cána-ne ñà-sànì xihì-ña. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màsà cuácú-nsiá, vachi cónì xihì-ña; quídi uun ni-ña.

53 Dandu nècuàchìmà, nì sàcùndiaa-nèyà, vachi ináhá-nè ñà-sànì xihì-ña nduá.

54 Doco mii-yá, nì cachi-yà ni cáquéé nsihi-ne fuera. Dandu nì tniì-yà ndahà-ñá, te nì cãhàn fuerte-yà, cachí-yà:

—¡Ndacuiin xá!

55 Daaní, nì nsiaa tu espíritu xi-ña, te yàchì nì ndacuiin-ña. Te nì dándàcù-yá daquixí-né ñà-cutiacù-ña.

56 Te yuadíhî-ñâ, yáha ga nì ndulocó-nè. Dandu nì cachi-yà xì-né ñà-màsà nácání-né xì ni-iin nèhivì.

9

Nansa nì techuún Jesús ùxìn ùì nèhivì dacuahá-yá ñà-dacuítìà-nè palabra ùì

1 Daaní, nì cana Jesús ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá, te nì sàhatahvi-yánè ñà-vàtùni tavà-né nsidanuu clase ñà-malu ñuhú ini nèhivì, te vátùni dandúvaha stná-nè nèhivì cuhí.

2 Te nì sàcùnaha-né ñà-cùhùn-nè cachitnùhu-ne xì nèhivì palabra sàhà ñuhivì ùì xí Dios, te dandúvaha stná-nè nècuàchì cuhí.

3 Dohó nì cachi-yà xì-né:

—Ni-iñàha màsà cúnihî-nsiá cùhùn, ni bastón, ni morral, ni dità, ni dihùn, ni inga dùhnù-nsiá ñà-nadama-nsia màsà cúnihî-nsiá cùhùn.

4 Te nú nì sàà-nsiá iin vehe ndé cundoo-nsia, iin-ni cundoo-nsia yucán dècuèndè cachi sàà quìvì quee-nsia ñuu mà.

5 Doco nú có-cùnì nèhivì dayáha-ne mii-nsiá, dandu quee-nsia yucán, te nacatù-nsiá sàhà-nsiá còyo yàcá ñuu mà, cunduamà seña cónì quídá víi nècuàchìmà (xì-nsiá) —nì cachi-yà.

6 Daaní, nècuàchì dacuahá-yámà, nì caquihin-ne ichì cuàhàn-nè, nì nacàhin-ne cuàhà ñuu cuati nì cãhàn-nè xì nèhivì nansa iá razón vaha xi Dios, te nì dandúvaha stná-nè nècuàchì cuhí nsidanicuú lugar.

Nansa ni nacani cuàhà ini rey Herodes

⁷ Daaní, rey Herodes, ni xinitnùhu-tè ñà-cuàhà guá milagru quidá-yá, te ni ndulocó-te, vàchi cachí dava nèhivì ñà-sàni natiacu Juan (Bautista) nduájàn.

⁸ Doco dava ga-nè, ni cachi-nè divi Elías sàni ndecunu, te ò iin nècuàchì yuhù núù Dios sàni natiacu.

⁹ Doco Herodes, (ni ndulocó-te), te ni cachi-te:

—Yùhù ni sàhi orden tãhdè dìni Juan (Bautista). Doco inga nècuàchì cãhàn guá nèhivì sãhà-ximà, ¿ana divi nduú-né, te cuàhà guá ñà-quidà stná-nè? —ni cachi-te. Ñàyùcànduá cuní-te cundehè-té Jesús.

Nansa ni dàcútiácú Jesús cuàhà mil nèhivì

¹⁰ Daaní, sãmàndixi nsidaa nècuàchì dacuahá-yá ni cansiaa-nè, te ni nacani-ne xì-yá nsidaa ñà-nduá ni quida-ne ndé ni sãhàn-nè. Dandu ni nacuaça-ya nsidaa-né cuàhàn cuaán-yá xì-né iin xaan yatni ñuu Betsaida ndé còò nèhivì.

¹¹ Doco cuàhà nèhivì ni tenchicùn xì-yá, vàchi ni xinitnùhu-ne cuàhàn-yà. Ñàyùcànduá, ni casãhú-yà xì-né, te ni cãhàn-yà xì-né sãhà ichì dandacú Yua-nda Dios. Te ni dàndúvãha stná-yà nècuàchì cuhí xi-ne.

¹² Dandu ni cuaà quivì yucán. Te ùxin ùi nècuàchì dacuahá-yá, ni tnàtuu-ne nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

—Ndaqúndèè-ní xì nèhivì, dandu cùhùn-nè ñuu cuati, te ò ranchu yatni, te nihì-né ndé cuxi-ne, te cùdù-nè, vàchi yohó ndé ndoo-nda, còò vehe.

¹³ Doco ni cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá dacuxí-nsiánè.

Te ni cachi-nè:

—Cuisì ùhùn pan nihí-nsí, xì ùi siaca. ¿A cuní-ní cùhùn-nsì cuiin-nsi ñà-cuxi nsidaa nècuàchì yohó? —ni cachi-nè.

¹⁴ Vàchi nècuàchì tiãa ndoó yucán, ùhùn mil nduú nsidaa-né.

Dandu ni cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Cachi-nsià xì nèhivì ñà-ni mácùndoo-ne ñuhù, iin iin grupu-nè ùi dico ùxin, ùi dico ùxin ni cùndúú-né.

¹⁵ Ñàyùcànduá, ducán ni caquida nècuàchì dacuahá-yá, ni cãhàn-nè xì nèhivì, te ni sàcùndoo nsihi-ne.

¹⁶ Dandu ni tnii-ya ùhùn pan mà xì ùi siaca ma, te ni ndacoto ndiaá-yà dìquì-xí, ni naquimanì-yá Dios sãhámà. Dandu ni dàcuàchì-yãñà, te ni sãha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te ni dasàn-nèà nùù nèhivì.

¹⁷ Te nsidaa-né, ni xixi-ne ni ndenuu ini-nè. Dandu ni chivãha-ne ñà-ni cuyodò, te ni chitu ùxin ùi ìcà pedazu pan mà.

Nansa ni cachi Pedro ñà-xiníndisã-né ñà-divi Cristu dacácu xi-nda nduú Jesús

18 Daaní, nì ìa iin xichi nì quecuaán-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, te nì xicàn tàhvi-yá nùù Dios. Dandu después nì ndàcàtnùhù-yá nùù nècuàchìmà, cachí-yà:

—¿Ana nduú yùhù, cachí nèhivì?

19 Te nì cachi-nè xì-yá:

—Dava-ne cachí-nè ñà-Juan Bautista nduu-ní. Te dava-ne cachí-nè Elías nduu-ní. Te dava ga-nè cachí-nè iin nècuàchì profeta sàhana nduu-ní, te sàni natiacù-ní vichi cahan-né.

20 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Doco mii-nsiá, ¿ana nduí, cachí-nsià?

Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Divi Cristu nì quixi nùù Dios nduu-ní.

21 Dandu nì dàndàcù-yá nùù-né ñà-màsà nácání-né xì nèhivì nduú-yá Cristu.

Nansa nì cachitnùhu Jesús icúmí-yâ cui-yâ

22 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cuàhà gá icúmí ndohi. Vàchi tè-sàhnú xídandacù, xì stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì ley xì veheñùhu, nsidaa-né icúmí-né cahíchi ini-nè yùhù, dandu cacahni nèhivì yùhù. Doco tixi ùni quivì icúmí natiacù.

23 Te nì cachi stná-yà xì nsidaa-né;

—Nsidaa ana cuní cunchicùn xì, xiñuhu naco-ne ñà-nduà cuní ini-ni mii-né quida-ne, te nsiquivì quida-ne cuenta na ian nsidá stná-nè cruz xi-ne cutnàhâ-né xì (ñà-cui stná-nè).

24 Vàchi nsidaa ana cuní dacácu xi vida xi vichi, ñà-dàndáñùhù-nè mii-né nduá. Doco nú ni cui-nè sàhí, dandu ñà-sàni càcu ndisa vida xi-ne cundua.

25 Vàchi nú ni níhì iin nèhivì nsidaa ñà-ìá ñuhiví, ni ñà-jaàn, mà cúnduá iin bien xi-ne nú màsà sáa anima-nè cundiatú stná, te càcua.

26 Iin nèhivì, nú cucáhán nùù-né coo-ne ladu xi, o nú cucáhán nùù-né cunini-ne palabra xi, (ndahví-nè), vachi icúmí stnàì nacuai mii-né quivì naxicocuñn yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví. Te ndiaha gá coo quivì mà sàhà yùhù, xì sàhà Yuamánì, xì sàhà ángel ìì cacutnahá xì quixi.

27 Doco ñà-ndáa nduá cachí xì-nsiá, dava mii-nsiá nècuàchì itá yohó, tàñáha ga cui-nsià, te cuni-nsià nansa íá ñuhiví ìì xì Dios —nì cachi-yà.

Nansa nì nadama Jesús mii-yá nì natnuù nihni ndiaha-yá

28 Daaní, nì nsihi nì cachi-yà ducán, dandu nì yàha nahi ùnà gá quivì, te nì saca-ya Pedro xì Juan, xì Jacobo, cuàhàn-yà xì-né iin yucù ndé cuàhàn-yà càhàn-yà xì Dios.

29 (Daaní, na iá-yà yucán) xícàn tàhvì-yá nùù Dios, dandu ní xini nècuàchìmà tucu nì nàcùnahà-yà. Nì nducuxín yaa sìcoto xi-ya, te tnùù nihni ndiaha-ñá.

30-31 Dandu nì xini stná-nè, yucán nì canatùi stná ùi nècuàchì (sànahà) iin-ne nani Moisés, te inga-nè nani Elías. Te itá stná ndómà ndatnúhú-ndá xí-yâ. Te tnùù nihni stná-ndà, cáhàn-ndà xì-yá sàhà nansa icúmí-yâ cui-yâ ñuu Jerusalén.

32 Te Pedro xì compañeru-nè, sádì gâ vàhná-nè. Doco na ní nsicuihnú vii ini-nè, dandu nì caxini-nè ndiaha gá tnùù nihni-ya, te mimí nì caxini-nè itá stná ùi ndósàhnù-mà.

33 Daaní, na meru cuàhàn cuxica-nda, dandu ní cachi Pedro xì-yá:

—¡Maestro, nansicáhán-ndá ndoo-nda yohó! Chicá vàha quidavàha-nsi ùnì siahva, ian coo mii-ní, inga stná coo Moisés yohó, te inga coo stná Elías yohó.

Ducán nì cachi Pedro, vàchi cónì cúndàà ini-nè nansa cachí-nè.

34 Daaní, sà-cáhàn-nè xì-yá ducán, dandu nì nuu iin vìcò, te nì dàhvi nsidaa-né mahiá. Te nì cayùhí cuaá-nè na ní xini-nè nì cuu ducán.

35 Dandu nì tiacu-nè cáhàn iin ana cáhàn mahì vìcò mà, te dohó cachí-yà:

—Dèhemaní nduú ana yohó. Cunini-nsia ñà-nduá cachí-yà.

36 Daaní, nì ndacoto nècuàchì dacuahá-yámà, te nì xini-nè ndé cuisì mindaa mii-yá iá yucán. Doco después còò ni-iñàha ni cachí-nè xì ni-iin nèhivì sàhà nsidaa ñà-nduá nì xini-nè yucán.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu ináccáà nùù iin tèchii

37 Daaní, inga quivì nì nuu-ya xì-né yucù mà vàxi-ya. Dandu nì ndacùhun stnahá-yá xì cuáhà nèhivì sàni nataca.

38 Te iin nècuàchìmà nì cáhàn-nè xì-yá, sacúndáhvî fuerte-nè nùù-yá, cachí-nè:

—Maestro, sacúndáhvî nùù-ní, cundehè ndahví-nî tèchii xí, vàchi mindaa-té nduú dèhi.

39 Cunaha-ní, iin ñà-malu dandoho-xi-té, dandáhà-te, te xíhì ihí-te quidá, queé chihìñù yuhù-té: quini ga quidá xì-té, có-cùnía nacoà-te.

40 Ñâyùcànduá nì sacundahví nùù nècuàchì dacuahà-ní ñà-tavà-néà, doco mànicùí.

41 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ndahví-nsià, vàchi mà túha-nsia cunindisá-nsiá, ni có-sàà-nsià cundaà ini-nsia. ¿Nadaa ga quivì icúmí coo guè xì-nsiá, te quidandee gá stná inì sàhà-nsiá? Pues cundaca-ní dèhe-ní quixi —nì cachi-yà.

42 Daaní, sàvàxi-ne xì-té, te nì ducùn ñà-malu-te ñuhù ní sahnì ihá'-te. Ñàyùcàndùá, nì sadi-yà nùá, te nì dándúvaha-yàte. Dandu nì quida-yàte entregar nùu yua-té.

43 Te nsidaa nèhivì ndoó yucán, nì ndulocó cuàhà-nè ñà-ndiaha guá nì quida Dios.

Daaní, na ndulócô guá-nè sàhà nsidaa obra nì quida-ya, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

44 —Cunini vaha-nsia palabra cuàhìn cachì xì-nsiá. Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí yàhi coi ndahà nèhivì (malu), vàchi iá iin tiàa cuàhàn quida xí entregar —nì cachi-yà.

45 Doco nècuàchìmà, cóni cúndàà ini-nè ñà-ndùá nì cachi-yà, vàchi nì ìa dèhé chuun ma nùu-né; ñàyùcàndùá, cóni sánhì ini-nè. Te yúhì stná-nè ndàcàtnùhù-nè nùu-yá sàhámà.

Nansa nì cachi Jesús ana chicá ndiaá

46 Daaní, nì quesaha-né nì cuàà-nè ndàcàtnùhù stnahá-nè nùu-né ana chicá ndiaá.

47 Dandu nì cundaà ini-yà nansa xínacani ini-nè, te ñàyùcàndùá nì nacua-ya iin tètii nì chicani-yàte iladú-yà,

48 te nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Nú sàhà yùhù quidáñúhú iin nèhivì tètii yohó, dandu dava-ni queá na ian yùhù quidáñúhú-nè. Te nú yùhù quidáñúhú-nè, dandu iin-ni queá ñà-quidáñúhú stná-nè ana nì techuun-xí vàxi. Vàchi nècuàchì chicá nihnú ndáhvì inì-xi, divi nduú ana chicá ndiaá ndisa.

Nècuàchì có-xiní ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè

49 Dandu nì cachi Juan xì-yá:

—Maestro, nì xini-nsì iin tiàa tavá xi ñà-malu nùu nèhivì, te quivì mii-ní ndàcùcahan-né. Doco có-ndùú-nè iin ana cutnàhá xí-ndá xicánúú. Ñàyùcàndùá, nì sadi-nsì nùu-nè ñà-màsà quidá gá-nè ducán.

50 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Còò, màsà cádí-nsià nùu-nè, vàchi nsidaa ana có-xiní ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè.

Nansa nì cachi Jesús na ní cuni Jacobo xì Juan càcàn-nè quixi castigu nùu ana cóni quidáñúhú xí-yà

51 Daaní, na sá-ítúú tiempu nana-ya ansivi nùhù-yà, dandu nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà ñuu Jerusalén, iin-ni nihnú ini-yà sàà-yà yucán.

52 Te nì techuún-yá itnii tiàa codònùu nùu-yá ñà-cachitnùhu-ne icúmí-yà yàha-ya ichì yucán. Ñàyùcàndùá, nì casaà tiàa ma iin ñuu tii nècuàchì raza samaritanu, cuàhàn-nè nanducu-né ndé coo-ya nì cùí.

53 Doco nècuàchì ñuu mà, ni loho cóni cándísâ-né coo chii-yá ñuu-nè, vâchi sàni xinitnùhu-ne ñà-ichi Jerusalén nduá cuàhàn-yà.

54 Ñâyùcàndùá, ùi nècuàchì dacuahá-yá nani Jacobo xi Juan, na ní tiacu-nè ñà-dùcán nì cachi nècuàchì ñuu mà, dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsi Señor, ¿a có-cùnì-nî dandacú-nsi còyo ñuhu ansivi, te coco nsihi nèhivì ñuu yohó, vâchi ducán nì quida stná Elías sàhana?

55 Doco nì dà-íhì Jesús nècuàchìmà, cachí-yá:

—Mii-nsiá, có-cùndàá inì-nsia nansa ndiá ìcà-nsiá cunihnu vâha inì-nsia.

56 Vâchi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, ¿indù divi chuun nì quesai ñuhivì yohó? Pues divi sàhà ñà-dacácu nèhivì, te màdiá dandáñúhî-nè —nì cachi-yà.

Dandu cuàhàn-yà xì-né inga ñuu chicá nùù-xí.

Ñà-nduá nì cachi Jesús xì nèhivì cuní cunchicùn xì-yá

57 Daaní, na xicá-yá xì-né ichì, nì càhàn iin tiàa xì-yá, cachí-nè:

—Yùhù, dispuestu ié` cunchicuìn mii-ní ndéni nì cui nì cúhùn-ní, Señor mío.

58 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Lusu, iá nchihò-sí, te laa ndavá ansivi, iá stná tacà-si; doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, còò ni-iin lugar ndé cunduhí cùdì.

59 Daaní, nì cachi-yà xì inga nèhivì:

—Cunchicùn-ní yùhù.

Te nì cachi nècuàchìmà:

—Señor mío, dihna nì núhì ñà-coo chii gué` vehi dècuèndè (ni cuí) yué, te nì ndùxin-ne.

60 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nècuàchì có-íá vida anima-xi, divi ni cúxin xi nsì-xi. Doco mii-ní, cuahán-nî cachitnùhu-ní razón sàhà ñuhivì ìì xí Dios.

61 Dandu inga nèhivì, nì cachi-nè xì-yá:

—Yùhù, cunchicuìn mii-ní, Señor mío. Doco dihna ni núhì (coo chí) ndaquindéi xì nèhivì vehi.

62 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Iin nèhivì sà-ìtníí-xí yàtà, nú cuisì yàtà-né indéhe-né, dandu mà quéé víámà. Te ducán iá stná xì iin nèhivì (mà iin-ni nihnú ini xì yùhù), mà cùì sàà-nè cunduu-ne nèhivì xí ñuhivì ìì xí Dios.

10

Nansa nì techuún Stoho-ndà Señor 70 nèhivì xì-yá ñà-cùhùn-nè càhàn-nè palabra xi-ya

¹ Daaní, na ní nsihi nì cuu ducán, dandu nì nacàxin Stoho-ndà Señor ùnì dico ùxin (70) tiàa, te nì techuún-yánè cùhùn-nè ùi ùi-nè codònuù-né nùù-yá nacàhin-ne nsidaa ñuu xì nsidaa xaan ndé icúmí-yâ yàha stná-yâ.

² Ñâyùcàndùá, nì cachi-yâ xì-né:

—Ñà-ndàá nduá, cuàhà nèhivì (tàñáha ga cunindisá). Te na iin cosecha cahnú ndanihi-nda nduú-né, doco sacu nèhivì nduú ana (chindéé xí-ndá) ndanchitoa. Ñâyùcàndùá, càcàn tàhvi-nsiá nùù Lamú dandacú sàhà chuun yohó ñà-nì téchúùn gá-yà nèhivì cùhùn quida xi chuun (ìi xí-yá), vàchi na ian ndanchító iin cosecha ndiaha nduá.

³ 'Vàtùni cùhùn-nsiá vichi. Yùhù techuún mii-nsiá cùhùn-nsiá cacanu-nsia mahì nèhivì dàná, cunduu-nsia nahi lelù xicánúú mahì lobu.

⁴ Doco màsà cúníhí-nsiá ni-iin itni cuñuhu dìhùn, ni stná morral xi-nsia, ni inga ndisàn-nsiá. Te ni-iin nèhivì màsà càsàhú xì-nsiá ichì.

⁵ Te nú sàni sàà-nsiá iin vehe ndé cundoo-nsia, dandu cachi-nsiá xì stoho vehe ma: “Ni cundóó mánì mii-nsiá nèhivì vehe yohó”.

⁶ Dandu nú ndisa ndoó nèhivì tùha cundoo ndiaha vehe ma, dandu vátùni. Doco nú coó, ni cùnàhá ñà-nduá nì cachi-nsiá.

⁷ 'Cuisì iin-ni vehe cundoo-nsia, te cuxi-nsia te coho-nsia ñà-nduá sàha nècuàchì dìvéhé-xímá mii-nsiá. Vàchi nsidaa ana quidáchúùn, xiñuhu cuàha xi-né iin algu. Màdì vehe yohó vehe yucán cundoo-nsia, còò; iin-ni ni cundóó-nsiá cuisì iin-ni vehe.

⁸ Te nú ni sàà-nsiá iin ñuu, te candísà nèhivì cundoo-nsia yucán, dandu ñà-nduá sàha-nensiá, divi ñà-jaàn nduá cuxi-nsia.

⁹ Te dandúvaha stná-nsiá nècuàchì cuhí ndoó yucán, te dohó cachi-nsiá xì nèhivì yucán: “Vichi sàni quesaa razón sàhà ñuhivì ìi xí Dios ndé ndoó-nsiá”, cachi-nsiá.

¹⁰ Doco nú nì sàà-nsia iin ñuu, te có-xiníndísà nèhivì yucán mii-nsiá, dandu màcuíta-nsia mahì ichì cahnú ñuu mà, te cachi-nsia xì-né:

¹¹ “Dècuèndè yàcá ñuu-nsiá nì tni sàhà-nsí, icúmí-nsí catù váha-nsiñà còya, (vàchi ndahví gà modo xi-nsia). Doco cunaha váha-nsia, yohó ndé ndoó-nsiá sàni quesaa stná razón sàhà ñuhivì ìi xí Dios (mate cóni ndúlócò-nsiá)”. Ducán cachi-nsiá (xì nèhivì ñuu mà).

¹² Te yùhù cachí xì-nsiá na sàà quivì juiciu, dandu chicá cuàhà castigu icúmí nèhivì ñuu mà nìhì-né nùù nèhivì (malu) ñuu Sodoma.

¹³ ¡Ndahví nèhivì ñuu Corazín! ¡Ndahví stná nècuàchì ñuu Betsaida! Vàchi cuàhà milagru fuerte nì xini-nè, (te cóni ndúlócò-nè). Doco cunaha-nsiá, nú ducani ni coó stná milagru mà ñuu Tiro, ò ñuu Sidón nì cùí, dandísá, yàchì naxicocuíin

ini nècuàchì ñuu mà sàhà cuàchi-ne, te nàcùndixi ndahví-nè nàcùndoo-ne mahì yàà tutnù, (te cunduumà seña ñà-ndisa cuhí ini-nè mii-né sàhà cuàchi-ne).

¹⁴ Te quivì cuu juiciu, chicá iyuhu castigu icúmí nihì nèhivì ñuu Tiro mà, xì nèhivì ñuu Sidón mà, te chicá fuerte coo castigu xi ñuu Corazín xì ñuu Betsaida mà.

¹⁵ Stná nècuàchì ñuu Capernaum, mate tuxí ini-nè nana ducún-nè ndè gloria, doco còó, ndè andea icúmí-nè nuu-ne.

¹⁶ 'Cunaha-nsiá, nú ni quihín casu nèhivì sàhà ñà-nduá cachí mii-nsiá, dandu iin-ni queámà na ian quihín casu stná-nè yùhù. Te nú ni cáhìchì ini-nè mii-nsiá, icúmí quee stná mà na ian cahíchì stná ini-nè yùhù. Te nú yùhù ni cáhìchì ini-nè, dandu iin-ni quee stná mà na ian sàni cahíchì stná ini-nè mii-yá ana dìchúún-xí vaxi.

Ñà-nduá ni cachi Jesús xì 70 nèhivì ni dàcùltià xì palabra xi-ya

¹⁷ Daaní, ni naxicocuñ ùni dico ùxin (70) nècuàchì dacuahá-yá, te cudì ini-nè, cachí-nè xi-yá:

—Cunaha-ní, Stoho-nsi Señor, dècuèndè stná ñà-malu ni cundee-nsí nùù-xí ñà-ni ndacùcahan-nsí quivì-ní.

¹⁸ Dandu ni cachi-yà xi-né:

—Nì xini stnái ñà-malu cusáhnù, ni quea ndè gloria vaxan, ni nacava na ian ni tàsa.

¹⁹ Cunaha-nsiá, vichi sàni dàníhitàhvì stnái mii-nsiá ñà-nú ni cuánihni-nsia còò ò sìduhma, dandu (còò ni-ñàha cuu xi-nsiá); te vátùni cundee stná-nsià nùù nsidaa ñà-malu, mate yáha ga xiní ùhìandó, te yáha ga nacúndéâ, doco còò ni-ñàha cuu xi-nsiá.

²⁰ Xiñuhu cudì ini-nsià vichi, doco màdì sàhà-ñá vátùni ni cundee-nsiá nùù ñà-malu. Còó, cuisì xiñuhu cudì inì-nsia sàhà ñà-sàni sàcùtandiaa quivì-nsiá nùù (tutu iá) ansivi.

Ñà-nduá disàhà-xí ni cudì ini Jesús na ní nsiaa nècuàchì dacuahá-yá

²¹ Divi hora yucán ni cudì ini Jesús ni quida Espíritu Ìì xí Dios, te ni cachi-yà (xi Yuamáni-yá):

—Ndeníhí vahi mii-ní, Yuamáni' Dios; vachi mii-ní nduu-ní Stoho ansivi xi ñuhiví. (Te palabra Ìì xí-ní), sàni chitnùnì inì-ní ndòò dèhá' nùù nècuàchì nchichí; doco nùù nècuàchì nihnú ndahvi inì-xi nahi ñà-cuati, sàni dàtnúù-ní sàxìnítùnì-nè. Ducán iá, vachi ñà-jaàn nduá ni chitnùnì inì-ní quida-ní, te ni cudì inì-ní coo ducán —ni cachi-yà xi Yuamáni-yá.

²² Dandu ni cachi stná-yà:

—Nùù Yuamáni' sàni nihitàhvì dandacuí nùù nsidanicuú ñàha; te còò ni-iin nèhivì ináhà ana nduú yùhù, cuisì mii-yá; te cuisì yùhù ináhà stnái mii-yá, cuisì yùhù xi stná nèhivì cuní cundaà inì-xi sàhà-yá —ni cachi-yá.

23 Dandu nì nacuico-yá nùù nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Nansicáhán mii-nsiá, vàchi ndiaha gá iá ñà-nduá sàni xininùù-nsiá.

24 Cunaha-nsiá, cuàhà profeta sàhana, xì cuàhà stná rey, nìsa cuni-nè cundehè-né ñà-nduá sàni xini mii-nsiá, doco cóni nìhítáhvì-né cuni-nèa. Te nìsa cuni stná-nè cunini-ne ñà-nduá sàni inini mii-nsiá, doco cóni sàa-nè nìhítáhvì-né cunini-neà.

Nècuàchì samaritanu vaha inì-xi

25 Daaní, nì ndacuiin iin nècuàchì ley xi veheñùhu, cuní-nè cundaà ini-nè nansa naxiconihí Jesús nùù-né. Te dohó nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, ¿ndiá nduá quide, te nìhítáhvì vida ndiaha nicanicuahàn?

26 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Nansa cachí tutu nduú ley xi Dios? Sàni cahvi-niá. Pues ¿nansa cachá?

27 Dandu nì cachi nècuàchì mà:

—Dohó cachá: “Ícúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà Stoho-ndà Dios xì nsidanicuú anima-ndà, xì nsidanicuú ini-ndà, xì nsidanicuú valor xi-nda, xì nsidanicuú stná sàxínítnùnì-ndà. Te nacua cuú ini-ndà sàhà mii-nda, ducán icúmí stná-ndà cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda”.

28 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cachí vaha-ní. Ducán quida-ní, dandu nìhì-ní vida ndiaha nicanicuahàn.

29 Doco nècuàchì mà, có-cuní-nè cachi nèhivì xì-né tonto iá-nè, ñàyùcànduá, nì cachi-nè xì-yá:

—Doco ¿índù clase nèhivì cachí xì-ndà nduú ñanìtnaha-nda?

30 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—(Cunini-ní historia.) Nìsa ià iin tiàa ñuu Jerusalén, te nì quee-ne cuàhàn-nè inga ñuu nani Jericó. Doco (ichì mà) nì ndacùhun tnahá-né xì itnii tècuìhnà. Te nì sadì-te nùù-né, nì xidacuihna-té nsidaa sìcoto xi-ne, nì sahnì cuì-tené, grave nì dãnácuèhè-tené, te cuàhàn-te.

31 Daaní, nì cuu nì yàha iin dùtù ichì mà. Te nì xini-nè indúhu nècuàchì nì nacuèhè mà, doco iladú nì yàha-ne.

32 Daaní, yucán nì yàha stná iin tiàa levita (quidáchúùn veheñùhu), te nì xini stná-nè nècuàchì mà. Te divini iladú nì yàha stná-nè.

33 Daaní, ichì yucán nì yàha stná iin nècuàchì ñuu Samaria, te na ní sàa-nè ndé indúhu nècuàchì mà, nì xini-nè nècuàchì mà, te nì cuhi inì-ñané.

34 Nì tnàtuu-ne nì quidatatna-né ndé nì nacuèhè xi nècuàchì mà, nì dàqué-e-ne aceite xì vinu, te nì chidúcùn-nèa. Dandu nì chindànùú-ñané quisi ndacá-né. te cuàhàn-nè xì

nècuàchì mà dècuèndè iin vehe ndé quetátú nècuàchì xicá ichì caní. Yucán nì là-ne nì sandiaa-nè nècuàchì mà.

³⁵ Dandu inga quìvì na ní quihin-ne ichì cuáhàn-nè, nì tavà-né ùì dihùn, nì sàha-ne nècuàchì divéhé-xímá, cachí-nè: “Cundiaa sacù-ní nècuàchì ndahví yohó, te nú chicá cuàhà cuáhàn-ní quida-ní gastu, dandu icúmî danáí’ na náyàhi”, nì cachi-nè.

³⁶ Pues, vichi cachì-ní xì: nùù nsi-ùnì tiàa (nì yàha yucán), ¿indù nècuàchì meru nì sanduu ndisa ñanìtnaha nècuàchì nì ndacùhun tnahá xi tècuìhnà mà cahan-ní? —nì cachi Jesús.

³⁷ Dandu nì cachi nècuàchì ley xi veheñuhu ma:

—Pues, divi tiàa nì indehè ndahví xì nècuàchì mà.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues, cuahán-nî, te divi ducán quida stná mii-ní.

Nansa nì cachi Jesús xì ùì cùhì nani Marta xì María

³⁸ Daaní, nì yàha-ya xì compañeru-yà ndé chicá nùù-xí ndé iá iin ñuu tii. Te yucán iá iin nècuàchì ñahà nani Marta, te divi-ne nì quida xì-yá invitar ñà-coo-ya vehe.

³⁹ Te yucán iá stná iin cùhì nècuàchì mà nani María. Te María mà, cudú ini-nè coo-ne ñuhù nùù Jesús cunini-ne ñà-ndùá cachí-yà.

⁴⁰ Doco Marta, cuàhà gá chuun yuhùnùhú icúmî-nè, te ndé cutóntô-nè sàhà chuun ma. Ñàyùcàndùá, vaxi-ne ndé iá-yà, cachí-nè xì-yá:

—Señor mío, ¿a có-dàndóhâ mii-ní ñà-sàni nacoo cùhì yùhù quidachuún mindaí. Cachì-ní xì-né ñà-nì chindéé stná-nè yùhù.

⁴¹ Doco nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndahví-nî, Marta! Cuàhà gá nacání inì-ní. Cuàhà gá chuun sahní-nî mii-ní sàhà-xí.

⁴² Doco cuisì imindaa chuun nduú ñà-íá ndisa necesidad quida-nda. Te divi chuun vaha ma nduá cudú ini María quida-ne vichi, te yùhù, mà cuáhi cuxio chuun vaha ma nùù-né.

11

Nansa quida-nda nú cuní-ndà càcàn tàhvì-ndà nùù Yua-nda Dios

¹ Daaní, nì cuu iin xichi iá-yà iin xaan xícàn tàhvì-yá nùù Dios. Te nì nsihi nì càhàn-yà xì Dios ducán, dandu nì cachi iin nècuàchì dacuahá-yá:

—Señor mío, dacuaha-ní nsiùhù càcàn tàhvì stná-nsì nacua nìsa dacuahá Juan (Bautista) ana nchícùn xì mii-né.

² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Na xícàn tàhvì-nsiá nùù Dios, dohó cachì-nsia:

Yua-nsí Dios íá ansivi, ni ndácùcahan tnùñuhu nèhivì quivì-ní; te yàchì nì sàà stná tiempu cusahnu-ní ñuhivì yohó, xícàn tàhvì-nsí. Te nacua quidá ana ndoó ansivi ñà-nduá dandacu-ní, divi ducán ni quidá stná nèhivì ñuhivì yohó.

³ Pan xi-nsi iin quivì, iin quivì taxi tahvi-niá nùù-nsí.

⁴ Te cuicahnú inì-ní sàhà cuàchi iníhíca-nsí, vàchi nsiùhù, xicáhnù stná inì-nsi sàhà nsidaa ana iníhíca nùù-nsí. Te chindee-ní nsiùhù ñà-màsà dáca nèhivì nsiùhù, te dacácu stná-ní nsiùhù nùù ñà-malu nicanicuahàn. (Amén.)

⁵ Te ni cachi stná-yà xì-né:

—Ni cachí-ndà nú íá iin amigo xi-nda, te dava ñùu sàà-ndà vehe-ne, te cachí-ndà xì-né: “Amigo, taxi ica-ní ùnì pan nùí,

⁶ vàchi sàni quesaa iin amigo xi vehi, ichì caní nì quixi-ne. Te còò ni-íñàha cuàhi-nè cuxi-ne”.

⁷ Dandu amigo xi-nda inì vehe ma, vihini tiacu-nè, te cachi-nè xì-ndà: “Còó, màsà dáñáná-ní yùhù, vàchi ndiadi vaha yehí, te itánduhù-nsi xì dèhe-nsi. Mà cùì ndácòì cuàhi mii-ní ñà-nduá xícàn-ní”, cachi-nè vihini.

⁸ Cunaha-nsiá, mate amigo xi-nda nduú-né, doco ni sàhà ñà-jaàn mà cándisà-né ndacòo-ne cuàha-nèndó ñà-nduá xiñuhu-nda. Còó, doco sàhà-ñá nì cunaha iin-nda cáhàn-ndà yehè-né, ñàyùcànduá icúmí-nè ndacòo-ne cuàha-nèndó íñàha.

⁹ Te yùhù cachí stnài xì-nsiá, càcàn tàhvì-nsiá, te nihitáhvì-nsiá. Nanducu-nsiá (ñà-vàha nùù-yá), te tùia. Càhàn-nsiá (yehè-yá), te nuna.

¹⁰ Vàchi nsidaa ana xícàn tàhvì, icúmí-nè nihitáhvì ndisa-neà; te nsidaa ana nandúcú xí ñà-vàha, icúmí tui ndisamà nùù-né; te nsidaa ana xícàn tàhvì nùù yehè-yá, icúmí-yâ nacuna-yañà nùù-né.

¹¹ Nú ni cácàn iin dèhe-nsia iin pan cuxi-tè, amádi pan cuàha-nsiáte, te màdì iin yùù. Te nú cuñu siaca xícàn-te, màdì iin còò cuàha-nsiáte.

¹² Te ò nú nsivì xícàn-te caxì-té, màdì iin sìduhma cuàha-nsiáte. Còó.

¹³ Mii-nsiá, mate nèhivì cuáchi nduú-nsiá, doco tùha-nsia cuàha-nsia dèhe-nsia ñà-íá viì. Ñàyùcànduá Yuamánì-ndà íá ansivi, chicá icúmí-yâ cuàhatahvì-yá mii-nsiá Espíritu Ìì xí-yá nú ni cácàn tàhvì-nsiá nùù-yá.

Nansa ni dàquéé cuàchi nèhivì dìquì Jesús, có-quidá víi-yá, cachí-nè

¹⁴ Daaní, iin xichi nì cuu nì tavà-yá iin ñà-malu ìhin (ní nsida ìhin xi) iin nèhivì. Daaní, nì nsihì nì queamà, dandu vátuni nì nacahàn nècuàchìmà. Te nì ndulocó nèhivì cuàhà ndoó yucán.

¹⁵ Doco dava-ne, nì (xitnùhu-ne), cachí-nè:

—Ñà-malu cusáhnû nani Beelzebú, divi nduú ana chindéé, te ducán tavá Jesús ñà-malu —nì cachi-nè.

¹⁶ Te dava ga stná nèhivì yucán, nì xicàn-nè quida-ya iin milagru xi Dios cundehè-né, a ndísá cui quida-yaña, á coó, cahan-né.

¹⁷ Doco mii-yá, ináhá-yâ ñà-nduá nacání ini-nè. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Nècuàchì xídandacú nùù iin ñuu, nú ni táhndè dava-ne, te nâá stnahá-né, dandu còò gá modo cadandacú gá-nè nùù ñuu mà; te nèhivì ndoó iin vehe, nú xiní ùhì stnahá-né, dandu mà cúí cundoo tàcá gá-nè vehe ma.

¹⁸ Te ñà-malu Satanás, nú ni cuní ùhì-si tnaha-sì, dandu mà cúí gá dandacú-si nùù quisì dava ga mà. Ducán cachí, vâchi cachí mii-nsiá sàhí ñà-chindéé sî-Beelzebú yùhù, te ducán taví ñà-malu. Doco còò,

¹⁹ vâchi stná nèhivì xí mii-nsiá, tùha stná-nè tavà-né ñà-malu, te ¿ana dipódêr-xi quidá-néàmà? (Amádi poder xi Dios chindéé xí-nè), ñàyùcànduá, vâtùni cachi mii-né xì-nsiá ñà-cónì cachí vii-nsiá sàhà yùhù.

²⁰ Doco Dios nduú ana chindéé xî taví-si, ñàyùcànduá náhà xicà ñà-vichi sàni sàà tiempu cunì-nsia nansa dandácû ndiaha Dios.

²¹ 'Iin tiàa ndacui, nú nihí-te iin càa dana, te ndiaá-te vehe-tè, dandu còò ñi-ñàha cuu xi ñà-ìcúmí-tê.

²² Doco nú ni quésáá iin ndósàhnú chicá fuerte, te cundee ndómà nùù-té, dandu dandiachi nsihi-nda arma nihí-te, divi arma tuxí-te cuàhàn chindee xi-té nì cúí. Daaní, icúmí ndósàhnùmà nihì-ndà nsidaa ñà-ìcúmí-têmà, te quida-nda xán nacua cudii ini-ndà.

²³ 'Nsidaa ana có-íá favor xi, contra-xi nduú-né; te nsidaa ana có-chindéé xî danátáquì (nèhivì xí), ducán queámà na ian tàxi-né nècuàchìmà.

Nansa cuu xi iin nèhivì nú sàni naxicocuñ iin ñà-malu ni quee nùù-né antes, doco cónì quíhvi ndisa-ne ichi Dios

²⁴ 'Nú sàni quee ñà-malu nùù ini iin nèhivì, dandu xicánúú-si, yáha-sì lugar ìchí, nandúcú-sî ndé coo dadí-si; te nú ni cúndáa inì-si mà cùì, dandu cachí-si: “Còò, chicá vâha nùhì ini nèhivì ndé ñisa le antes, vâchi vehi nduá”.

²⁵ Ñàyùcànduá, mànuhù-sí anima nèhivì mà, te quidá-si cuenta na ian sàni ndundoa, te nì nducutá.

²⁶ Ñàyùcànduá, cuàhàn-si nácuàca-sì inga ùsà tnaha-sì chicá tùha quini, te caquíhvi nsihi-sì ini anima nècuàchìmà ñà-cuñuhu-sì yucán. Sàhájàn chicá pesadu nàcòò tiàa ma nùù antes.

Nansa nihì-ndà cucumi-nda iin anima ndiaha

27 Na cáhàn-yà ñà-jaàn xì nèhivì cuáhà mà, dandu nì cachi iin nècuàchì ñahà xì-yá:

—Nansicáhán nècuàchì nì dàtúinuù xì-ní ñuhiví, te nì dàchìchì-né mii-ní.

28 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Jaan. Doco chicá vaha cachi-ndà nansicáhán nèhivì iníni xí Palabra ì xí Dios, te quidá ndisa-neà cumplir.

Nansa nì cachi Jesús na ní xicàn nèhivì quida-ya iin milagru cundehè-né

29 Daaní, chicá nì nachitu nèhivì cuáhà nùù-yá. Te nì cáhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Nèhivì tiempu vichi, malu-nè. Xicàn-nè coo iin milagru cundehè-né, a ndísá icúmí poder cahan-né. Doco mà níhì-né cundehè-né inga milagru, cuisì ñà-ndúá (nì xini nèhivì sàhaha) na ní cuu iin milagru xì Jonás, iin nècuàchì nìsa cahàn cuenta xì Dios.

30 Vàchi milagru xì Jonás mà, ñà-yúcán nì sanduu iin seña nùù nèhivì ñuu Nínive. Doco divi ducán icúmí cuu xì stná yuhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí cuu stná iin milagru xì, te cunduu stná mà iin seña nùù nèhivì tiempu vichi.

31 Na quivì cuu juicio, te màcuíta nsidaa nèhivì tiempu vichi (nùù Dios), dandu yucán icúmí nàcuìin stná iin nècuàchì ñahà nì sanduu reina dandacú nùù ladu sur sàhaha. Te daquéé cuàchi-ne dìquì nèhivì tiempu vichi, vachi dècuèndè iin ñuu chicá xica nì quixi-ne ñà-cunini-ne cáhàn nchichí guâ rey Salomón. Doco cunaha-nsiá, vichi sàni quesaa inga ana chicá nchichí nùù Salomón mà, doco (cò-ndùlócò nèhivì).

32 Te quivì coo juicio mà, yucán màcuíta stná nèhivì ñuu sàhaha nani Nínive, te daquéé cuàchi stná-nè dìquì nèhivì tiempu vichi, vachi nèhivì yucán, nì naxicocuìin ini-nè sàhà cuàchi-ne na ní cáhàn Jonás xì-né. Doco nèhivì tiempu vichi, còó, cò-nàxícocuìin ini-nè mate sàni quesaa ana chicá ndiaha nùù Jonás mà.

Nansa ndiá icà-ndà cundiaa-ndà anima-ndà sàhà-ñá vátùni datnúù Dios sàxínítnùnì-ndà

33 Iin lámpara, cò-nàcuícun-ndañá sàhà-ñá cuiin dehá; ni mà cuían tìxi iin icà; còó, icúmíá cuian ndé ducún, dandu cutnuá cutùì nùù nèhivì yáha ini vehe.

34 Nduchínúù-ndà nduú ñà-tùínúù iquícúñú-ndà. Ñàyùcàndúá, nú iá vaha ma, dandu vátùni cutùì nuù-ndà ñà-quida-nda nsidanicuú iñàha. Doco nú cuhí nduchínúù-ndà, dandu nàcuìtnùù núù-ndà.

35 Te ducán stná xì anima-ndà. Ñàyùcàndúá, cuidadu cundoo-nsia, còtó cuiin tnuu ini anima-nsiá ndé cuáhàn datnúù mii-yá nì cúí.

³⁶ Doco nú ndisa, inicutu sàxínítnùnì-nsià datnúù-yà, dandu mà cóó ni-iin lugar ndé iín tnúú, vèchi cunduamà na ian nchií ndiaha inicutu sàxínítnùnì-nsià, te quee stná mà na ian tnúú fuerte iin lámpara nùù-ndà.

Nansa nì cachi Jesús ñà-có-quidá vii nècuàchì fariseu, te có-quidá vii stná nècuàchì ley xi veheñuhu

³⁷ Daaní, na ní nsihi nì càhàn-yà, dandu nì quida iin nècuàchì fariseu mii-yá invitar cùhùn-yà cuxi-ya xì-né. Ñàyùcànduá cuàhàn-yà, te nì yàha-ya ini vehe nècuàchìmà, te nì sàcòo-ya.

³⁸ Doco nècuàchìmà, nì ndulocó-nè ñà-cónì ndàhá-yá nacua nduú estilu xi-ne na cuàhàn-nè cuxi-ne.

³⁹ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì nècuàchìmà:

—(Ndahví estilu chívàha) mii-nsiá nècuàchì fariseu, vèchi ducán queámà na ian nacaté-ndá iin pocillu, ò iin còhò, te cuisì yàtà-ñá ndoó, doco (inià, quini iá`. Pues ducán iá stná) ini anima mii-nsiá, vèchi sàni xida cuàchi-nsia ñà-xího guá-nsià cuàhà iñàha, te nihnú quini ini-nsià.

⁴⁰ ¡Ndahví-nsià! vèchi mà túha-nsia cundaà ini-nsia. ¿A có-ínàhá-nsià ñà-iin-ni mii-yá nì quida vaha xì stná anima-nsià, màdiá cuisì iquicúñú-nsià?

⁴¹ Doco nú nihnú vaha inì-nsia, te cutùha-nsia dacútàhvi stnahá-nsiá, dandu vètuni cundaà inì-nsia iá vii nsidaa ñà-nduá (nì quidayucun Dios).

⁴² ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì fariseu! vèchi mate túha ndisa-nsia cuàha-nsia diezmu, (iá gà ndé có-quidá vii-nsiá). Mate sàha-nsia diezmu xi yùcù cuatiluha caxi-ndà nahi ndua ndòò, ò yùcù cuati nani ruda, doco nú nduá (iin chuun cahnú), có-ndùlócò-nsià sàhámà, vèchi có-nìhnú ndàcuisì ini-nsià, nì mà túha stná-nsià cuu ini-nsià sàhà Dios. Pues divi ñà-jaàn ndisa ndiá icà-nsiá quida-nsia cumplir, te ni có-xiñùhù nacoò stná-nsià diezmu mà.

⁴³ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì fariseu! vèchi na sàhàn-nsià veheñuhu, cuisì lugar ndé cundoo vii-nsiá nandúcú-nsiá; te na sàhàn-nsià yàhvi, cuní stná-nsià casàhú tnùñuhu cuàhà nèhivi xì-nsiá.

⁴⁴ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñuhu, xì mii stná-nsià nècuàchì fariseu! Datiaá uun-nsia vaha-nsia. Vèchi na iin yavi xì nsii, ducán iá mii-nsiá, te ò na iin ñaña có-nàhà gà, te vihini cuànihni nèhivi nùá ñà-có-sàha-ne cuenta nduá yavi. Ducán iá stná mii-nsiá.

⁴⁵ Dandu iin maestru xi ley ì mà, nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, nú ducán cachí-ní sàhà nècuàchìmà, dandu queámà na ian dìquì stná nsìùhù càhàn-ní.

⁴⁶ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—¡Ndahví stná mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu! vàchi tùha-nsia quidayucun-nsià cuàhà ley ñà-chivàha nèhivì, mate mà cúndéé ini-nè quida-neà. Doco mii-nsiá, có-dûcùn ni-iin dìndàhá-nsiàñà.

⁴⁷ ¡Ndahví-nsià! vàchi tùha-nsia quidavàha-nsia monu-mentu nùù ñàña xi nècuàchì nìsa cahàn cuenta xi Dios sàhana, doco divi xii-nsiá nduú ana nì sahnì xì nècuàchìmà.

⁴⁸ Ñàyùcànduá, ducán queá na ian cudû inì-nsia sàhà cuàchi nì quida xii-nsiámà, vàchi dihma mii-né nì sahnì xì nècuàchìmà, dandu vichi (daxínu mii-nsiá chuun xi-ne), quidávàha-nsia monumentu xi nsì ma.

⁴⁹ Ñàyùcànduá, dohó cachí Dios ñà-nchìchí guâ-yà: “Cuàhà profeta icúmî techuín, te càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón xi. Te cuàhà stná nècuàchì apóstol icúmî techuín nùù-né. Doco nèhivì malu mà, cahni-né nèhivì xí, te nú cóó, siquiera taxi-né nècuàchìmà”, cachí Dios.

⁵⁰ Doco cunaha-nsiá, icúmî nèhivì tiempu vichi cunsida-ne cuàchi sàhà nsidaa profeta nì casahnì nèhivì dècuèndè tiempu nì cuàha ñuhivì.

⁵¹ Ñà-ndáà nduá cachî xì-nsiá, icúmî nèhivì tiempu vichi cunsida-ne cuàchi sàhà nsidaa profeta nì xihì mà dècuèndè tiempu nì xihì Abel xì dècuèndè tiempu nì xihì stná Zacarías, divi Zacarías nì sahnì-né mahì veheñùhu cahnú xì mesa ì ndé sahmí-né ñà-càmánì-ndà Dios.

⁵² ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu! vàchi ducán iá na ian dandacú-nsiá sàhà (vehe ndé dacuahá) nèhivì cundaà ini-nè (sàhà Dios), doco nì chidèhé-nsià ndahàcáa nuna yehè vehe ma. Ni cóni quíhvi mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsiá sàhà-yá, te nì sadi stná-nsiá nùù nèhivì cuní quíhvi dacuahá —nì cachi Jesús.

⁵³ Daaní, nì nsihi nì cachi-yà nsidaájàn, dandu nì xidà ini nècuàchì ley xi veheñùhu ma, xì stná nècuàchì fariseu, te nì caquesaha-né nì càhàn ndee-né xì-yá, cuní-nè càhàn-yà, te cachi-yà sàhà cuàhà iñàha,

⁵⁴ áma cáchí-yà iñàha ñà-cui daquéé cuàchi-ne dìquì-yá.

12

Ícúmî cundaà ini-xi sàhà nsidaa nèhivì danani úún nduú nèhivì vaha

¹ Vichi sàni nataca chitu cuàhà mil nèhivì, dècuèndè sánihni tnahá-né. Dandu nì càhàn Jesús xì nèhivì mà. Primeru nì càhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá, cachí-yà:

—Cuidadu cundoo-nsia, còtó quida-nsia na quidá nècuàchì fariseu. Vàchi nacua (còò permisu cuichuún-nsiá) levadura (vicò xí-nsiá), divi ducán còò stná permisu quida-nsia na quidá nècuàchìmà, danani úún-né nduú-né nèhivì vaha.

² Cunaha-nsiá còò ni-iñàha coo dèhé nicanicuahàn. Icúmíâ tùia, te cunitnùhu nèhivì sàhá.

³ Dècuèndè stná ñà-ndùá nì cachi nèhivì na ndoó dèhé-nè ndé iin tnúú, icúmí palabra mà natùì vate stná ndé nchií orá. Te mate caya nì càhàn iin tiàa sàhà tùtnù compañeru-nè ndé ndoó-né vehe chicá ndiadí, doco icúmí palabra mà (cuìtià), vèchi nana ducún nèhivì, te cachitnùhu ndee-né nsidaámà.

Chicá vaha yùhí-ndà mii-yá dandacú sàhà vida xi-nda inga ñuhiví

⁴ 'Amigos, cachí xì-nsiá: màsà yùhí-nsià ana cui cahnì xì cuisì iquicúñú-nsià; còò, vèchi nú sàni xihì-nsià, dandu còò cá ni-iñàha cui quida ga-nè.

⁵ Doco yùhù cachí xì-nsiá ana ndiá ìcà-nsiá yùhí-nsià. Xiñuhu yùhí ndisa-nsia mii-yá ana icúmí derechu dandiachi xi anima-nsià andea nú sàni xihì-nsià. Mii-yá, ndisa xiñuhu yùhí-nsià.

⁶ 'Sàhà cuisì ùi tuní dicó-né ùhùn chòlihi. Doco ni-iin quisì mà, có-nândòdó Dios-si.

⁷ Dècuèndè ináhá stná-yà nadaa idìdínì itá dìnì iin iin nèhivì. Ñàyùcàndùá, màsà nácánì inì-nsia, vèchi chicá ndiaá-nsià nùù iin chòlihi tii, te ò nùù cuàhà stná-si.

⁸ 'Yùhù cachí xì-nsiá, nú cachí vate iin nèhivì ñà-ndùú-né nèhivì xí, dandu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí stnáì cachì nùù ángel xi Dios ñà-divi nèhivì xí nduú stná nècuàchìmà.

⁹ Doco nú ni chídèhé-nè ñà-ndùú-né nèhivì xí, dandu yùhù stná, icúmí nacuaà stnáì mii-né nùù ángel xi Dios.

¹⁰ 'Mate ni càhàn ùhí iin nèhivì dìquì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, doco vètùni nihì-né cuicahnú ini Dios sàhà-né. Doco nú dìquì Espíritu Ìi sàni càhàn ùhí-nè, dandu mà nunca sàà-yà cuicahnú ini-yà sàhà nècuàchìmà.

¹¹ 'Daaní, nú ni dátñâtuu nèhivì mii-nsiá nùù nècuàchì dandacú nùù veheñùhu, ò nùù juez, te ò nùù tè-nihí chuun, màsà nácánì ini-nsià nansa naxiconihí-nsiá nùù-té,

¹² vèchi momentu yucán icúmí Espíritu Ìi xí Dios chindee-yá mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsiá índù-ñá chicá ndiaha cachi-nsià —nì cachi Jesús.

Cuàhà peligrù ndacá ñà-cunduu-nda nècuàchì cuicà

¹³ Daaní, iin tiàa iin mahì nèhivì cuàhà yucán, nì cachi-nè xì Jesús:

—Maestro, càhàn-ní xì ñani ñà-nì cándísâ-né dacuachí-né interés nì ndutahvì-nsí (nùù yua-nsí).

¹⁴ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Senór, còò chuun ni níhì cundui juez nsidandaì sàhà chuun xi mii-nsiá, ni có-nduú stnàì iin ana dacuachi-xi biene xi-nsia.

¹⁵ Te nì cachi stná-yà xì nèhivì cuàhà mà:

—Cuidadu cundoo-nsia, màdí xihò-nsiá cuàhà iñàha, vàchi mate ni cóó cuàhà gá biene xi-nda, có-cùnì cachàmà ñà-sàni nhì ndisa-nda vida ndiaha. Còò.

¹⁶ Dandu nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, cachí-yà:

—Nisa ìa iin tècuicà; te iin cosecha cahnú nì cuàha itù-te.

¹⁷ Ñàyùcànduá, nì nacani inì-te, cachí-te: “¿Nansa quide? Vàchi có-cuàhà gá ndé covàha cosecha xi”.

¹⁸ Dandu nì cachì-te: “Chicá vaha dohó quide; cuàhìn duquín vehe cuachi yohó, te quidavàha saí vehe chicá nahnú sàhà-ñà vátùni sàà nàcòvaha cosecha xi, xì nsidaa gá stná ñà-cuiqué.

¹⁹ Dandu cachì inì-ni mií: Vichi sà-íá cuàhà iñàha íá vaha. Vátùni sàà ñà-jaàn cutiacuì cuàhà cuìá; vátùni quetatuì vichì, vàchi íá ñà-cuxi, te cohi. Contentu cuàhìn coi”, nì cachì-te.

²⁰ Doco nì càhàn Dios xì-té, cachí-yà: “¡Loco íó! vàchi ñuú vichi icúmì naquihin animo, dandu nsidaa biene sàni chivàhu, ¿ana ndòo xán?”, nì cachi-yà.

²¹ Te ducán icúmì coo xì nèhivì dacáyà xì cuàhà ñà-cuicà sàhà mii-xí, te nú còò ni-iñàha nduú ñà-cuicà ndisa-ne nùù Dios —nì cachi Jesús.

Nansa ndiaá Dios nècuàchì xínduu dèhe-ya

²² Daaní, después nì cachi stná-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Yùhù, cachí xì-nsiá, màsà nácánì ini-nsià sàhà vida xi-nsia nansa nhì-nsiá ñà-cutiacu-nsià, ni sàhà cuerpu xi-nsia, nansa tùi ñà-cundixi-nsia. Còò,

²³ vàchi màdì cuisì ñà-cuxi-nda nduá xiñuhu sàhà-ñá cumi ndisa-nda vida ndiaha; te cuerpu xi-nda ¿amádi chicá ndiaámà nùù sìcoto ndìxì-ndà?

²⁴ Cundehe-nsiá càlù, có-xitù-si, có-ndàmíhí-si cosecha xi-sì, ni còò vehe icúmì-sì, ni còò stná ni-iin lugar ndé chivàha-sì iñàha; doco Dios, dacútiácú-yàsi. Te mii-nsiá, ¿amádi chicá ndiaá-nsià nùù laa mà?

²⁵ Cunaha-nsiá, mate yáha ga sahní-nsiá dìni-nsiá, te nacánì inì-nsia, uun-ni nduámà, mà níhì-nsiá cuahnu ga-nsià ni-iin dava metro.

²⁶ Ñàyùcànduá, nú mà cùì quida-nsia chuun tii jaàn, dandu chicá vaha màsà cáhni gá-nsià dìni-nsiá sàhà chuun dava ga.

²⁷ Cundehe-nsiá nansa sahnú ita nani lirio; có-quidáchúùn-yá, ni có-quidávàha stná-yà sìcoto, doco chicá ndiaha ita mà nùù rey Salomón (nisa ìa sànahà), mate yáha ga vico nì sandixi-ne.

²⁸ Iin ita, yùcù-ni nduá, (có-ndiaá ndisa); quivì vitni íá` campu, te tnaa sàni ìchà, vihini quèa xitnù coca. Mate ducán

nduá, doco ndiaha gá nì quìdavàha Dios ita mà. Ñàyùcàndùá, vihi gá icúmí-yâ cuàhatahvì stná-yà ndohó iin ñà-cundixi-nda. Doco mii-nsiá, iyuhu gá xiníndísâ-nsiá Dios.

²⁹ 'Màsà cacánúú-nsiá cahni-nsiá dìni-nsiá nansa tù ñà-cuxi-nsia, coho-nsia.

³⁰ Vàchi nsidaa nèhivì ndoó ñuhivì, divi ñà-jaàn nduá nandúcú-nê. Doco ndohó, iá Yuamáni-nda Dios, te ináhá-yá xiñuhu nsidaàmà nù-ndà.

³¹ Ñàyùcàndùá, dihna xiñuhu nanducu-nsiá nansa chivàha vii-nsiá ley xi ñuhivì ì xí-yá, dandísá nihì stná-nsiá nsidaa ñà-nduá cumáni gá nù-nsiá.

Ndè Gloria xiñuhu dacáyà-nda ñà-cuicà-nda

³² 'Mii-nsiá, nahi rii-xí nduú-nsiá, te cachí xì-nsiá, màsà yúhî-nsiá, mate mà tú-nsiá, vâchi sàni chitnùnì ini Yuandi-aha-nsiá ñà-cundiatú anima-nsiá ndè ñuhivì ì xí-yá.

³³ 'Dicò-nsiá biene xi-nsia, te dacútâhvì-nsiá nècuàchi ndahví. Dandu queámà na ian sàni chivàha-nsia ñà-cuicà-nsiá ndè gloria. Te queé stná na ian iá vâha mà ini iin itni mà sáà tèhì, vâchi ndè gloria yucán, mà sáà ndañuhá, vâchi mà quihín tècuìhnà-ñá, ni mà cúsíquídí stná.

³⁴ Vâchi ndé quida-nda cuenta iá vâha ñà-cuicà-nda, divi lugar yucán cuàhàn-nda cunihnu cuàhà ini anima-nda —nì cachi Jesús.

Ndiá icà-nda cundoo tùha-nda, vâchi sà-itúú-yá naxicocuñ-yà

³⁵⁻³⁶ Dandu nì cachi-yà:

—Cundoo tùha-nsia na ian quidá peón xíndiatu na nsiáá lamú xi-tè na cuàhàn nècuàchìmà vicò nandàhà; nacuícun-té lámpara, te yáha ga ndiatú-te. Daaní, nú sàni nsiáa nècuàchìmà, te nì càhàn-nè yehè, dandu vichi vichi cuàhàn-te nacuna-tè nù-né.

³⁷ Nansicáhàn-tè nú ndiatú tùha-tè na nsiaa-nè, vâchi se-guru icúmí-nê quidayucun-nè, te dayáha-ne peón mà ndé cundoo-tè cuxi-tè.

³⁸ Te nú ndè dava ñùu, ò ndé` sinduhá ni nsiáá lamú mà, te xíndiatu ì peón mà, pues nansicáhàn-tè nì sandiatu-tè.

³⁹ '(Inga ejemplu), nú ináhá-ndá ndévì hora quixi tècuìhnà quìhvi-tè vehe-nda, dandu cundiatu tùha-nda, mà cuáha-nda quìhvi-tè.

⁴⁰ Divi ducán stná mii-nsiá, cundoo tùha stná-nsiá, vâchi iin quivì có-nihnú ini-nsia naxicocuñ yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì —nì cachi-yà.

Ejemplu sàhà peón xíndiaa xì vehe lamú cuàhàn xicà

⁴¹ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Señor mío, ¿a ní nacani-ní ejemplu jaàn ñà-cutùha miini nsiuhù, te ò cuní stná-ní quihin casu nsidaa nèhivì dava ga?

42 Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì-né:

—¿Ana tuxí ini-nsià nduú nahi peón nùù ejemplu yohó? Nì ìa iin peón; tùha-tè quida vìi-té, quidá sahnú-te. Te nì nihì-té chuun nùù lamú xì-tè ñà-dandacú-te nùù peón dava ga, te dasàn stná-te ñà-cutiacu nsidaa nècuàchìmà quivì cuiñuhá. Daaní, cuàhàn lamú mà.

43 Pues nansicáhán peón nì ndòo dandacu-ma nú iin-ni quidá víi-té dècuèndè nsiaa tu lamú xì-tè.

44 Cunaha-nsiá, icúmí nècuàchìmà cuàha-ne peón mà chuun ñà-dandacú-te sàhà nsidanicuú ñà-cuicà-né.

45 Doco nú nacání chicuèhè ini peón mà, te cachí-te: “Cu-cuee va lamú xi, dandu nsiaa-nè”, te quesáhá-tê cahnì cuií-te peón dava ga mà, tiàa-ne te ñahà-né, te cuisì-ní ñà-cuxi-tè, te coho-tè cucahan-té, te cutnáhâ stná-te xì tètè-xìni xihí-te.

46 Pues nú quidá-te ducán, dandu icúmí lamú xì-tè nsiaa-nè iin quivì có-nìhnú inì-te, cundua iin tiempu có-ínahá-tê, dandísá nihì-té iin castigu cahnú sàstnùhù, iin-ni ndoho-tè ñà-nduá icúmí ndoho nsidaa gá ana có-xìníndísâ xì-yâ.

47 'Iin peón, nú ináhá vâha-tè ñà-nduá cuní lamú xì-tè quida-tè, te có-quidá-teá, có-íníní-te ñà-nduá cachí-nè, dandu cuàhà gá icúmí-tè ñàhni-té.

48 Doco nú có-cúndáa vâha ini peón mà, te quidá-te iin falta, dandu chicá iyuhu ñàhni-te. Vâchi ducán queá na ian nacóo-ndá cuàhà ñà-icúmí-ndá nùù ndahà inga nèhivì (ñà-cundiaa-nèa). Pues nú ducán, dandu cuàhà stná iñàha icúmí-ndá naquihin-nda nùù nècuàchìmà. Vâchi nú ni ndóo cuàhà iñàha ndahà iin nèhivì, dandu divi-ni ducán cuàhà iñàha icúmí stná-ndà nandacàn-ndà nùù-né.

Mà ndóo ini dava nèhivì sàhà ichì Jesús; mà úhì tàhndè dava-ne sàhá

49 Cunaha-nsiá, yùhù vâxi cundui nahi ñuhu quiñuhu ñuhivì, (vâchi sàhà yùhù icúmí nèhivì tàhndè dava-ne). Te ja sácú vâha ñà-sànì quiñuhu ñuhu mà ni cúnduá!

50 Vâchi iá iin tnùndoho icúmí yàhi, te cuàhà gá nacání inì ndè cachi sàa hora yàhamà.

51 ¿A túxí inì-nsia vâxi ñuhivì yohó ñà-cucumi nèhivì paz? Còo, vâchi sàhà yùhù icúmí tàhndè dava nsidaa-né.

52 Ndè vichi xì ndé quivì nùù-xì icúmí tàhndè dava-ne. Por ejemplu, nú iá iin vehe, te ndóo ùhùn nèhivì, ùnì-nè cuni ùhì xì nècuàchì ùì mà. Te nú coó, ùì-nè cuni ùhì xì nècuàchì ùì mà.

53 Te ò iin tiàa, cuàhàn-nè cuni ùhì-nè dèhe-ne, te nú coó, dèhe-ne cuàhàn cuni ùhì xì mii-né; te ò iin nècuàchì ñahà, cuni ùhì-nè dèheyoco-né; ò nú coó, dèheyoco-nè mà cuni ùhì xì

mii-né; te ò dìdo iin nècuàchì ñhà cuni ùhì xì sànu-ne; ò nú coó, sànu-nemà cuni ùhì xì mii-né.

Ndiá icà-ndà nacuni-ndà índuvì tiempu nuná ñuhiví, te sáhatahvì Dios gracia xi-ya, vachi icúmí tiempu mà nsiha

⁵⁴ Dandu nì cachi-yà xì nèhivì cuàhà ndoó yucán:

—Mii-nsiá (nècuàchì ñuu yohó), nú nì xini-nsia itá vico ladu quécahnú orá, dandu cachí-nsiá: “Vàxi dàvì”, te ducán iá.

⁵⁵ Te nú caná tàchì ladu sur, dandu cachí-nsiá: “Cuàhàn coo ihni”, te divi ducán coo.

⁵⁶ ¡Ndahví-nsiá! Danani uun-nsia nchichí ndisa-nsia, vachi mate túha-nsia nacuni-nsiá seña iá ñuhiví xì ansivì, doco ¿índù chuun mà cùì nacuni stná-nsiá índù tiempu nduá vichí?

⁵⁷ Có-chìndéé sàxínítnùnì-nsiá mii-nsiá sàhà-ñá cui mànhì inì-nsia índù chuun nduá chuun vaha.

⁵⁸ Nú sàni sanicuàchì iin tiàa sàhà iin-nsia, te ndacá-tensíá cuàhàn nùù tè-nihí chuun, dandu chicá vaha nanducu-nsiá ñà-nacahan stnahá-nsiá Dios sàhà-nsiá na meru xicá-nsiá ichì cuàhàn-nsiá, te màdiá cundaca-tensíá sàà nùù juez, vachi juez mà, dayáha-tensíá ndahà comandante xi-tè, te chicadi temà-nsiá vehecàa.

⁵⁹ Te ñà-ndáa nduá cachí xì-nsiá, nú nì cuu-xi-nsiá ducán, dandu mà quéeé gá-nsiá dècuèndè nú sàni dànáa nsihí-nsiá nsidanicuú ñà-nduá nihíca-nsiá —nì cachi Jesús.

13

Chuun cahnú nduú ñà-cuu-nda arrepentir sàhà cuàchì-nda

¹ Daaní, tiempu yucán nì cachitnùhu nèhivì xì-yá nansa nì cuu xi nècuàchì ladu Galilea, nì dandàcú Pilatu, te nì sahnì soldadu-nè na meru sáhatahvì-né quisi nduú promesa xi-ne nùù Dios; meru xihí quisi mà, te nì sahnì-ténè.

² Dandu nì naxiconihí-yá nùù nècuàchì nì nacani ma, te dohó nì cachi-yà:

—Nècuàchì Galilea mà, ¿a tuxí ini-nsiá ñà-chicá nì sanduu-ne nèhivì cuàchì nùù nsidaa nècuàchì ñuu-nè, te sàhámà nì xihì-nè ducán?

³ Còó, cachí, vachi divi ducání ndañuhu stná mii-nsiá nú màsà cúú-nsiá arrepentir sàhà cuàchì-nsia.

⁴ Te ináhá stná-nsiá nansa nì cuu yatni Siloé yucán na ní ndua iin torre, te nì chàhmà sàhùn ùnì nèhivì. Pues ¿a tuxí ini-nsiá chicá nisa ìa cuàchì nècuàchì mà nùù nsidaa gá nèhivì ñuu-nè Jerusalén?

⁵ Còó, cachí; vachi dècuèndè mii stná-nsiá, divi ducání icúmí stná-nsiá ndañuhu-nsiá nú màsà náxícoçuìn inì-nsia sàhà cuàchì-nsia.

Ejemplu sàhà yutnù cónì cuàha quisi vídì-xi

⁶ Dandu nì nacani-ya ejemplu yohó:

—Nìsa ìa iin tiàa icúmí xí iin ñuhù íá ñà-tàtá, te yucán iin stná iin nù-higu. Te nì sàà tiàa ma iin xichi yucán, cuàhàn-nè cuida-ne fruta-nu ni cuí, doco còò ni-iin sìhigu-nu ni ndácùhun-ne.

⁷ Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì tèndiàá xì yutnù tatá mà: “Cu-naha-ní, sàcuàhàn ùnì cuà quixí indéhí, áma níhì sìhigu yutnù yohó cahín, doco còò-sí. Nì táhndè-nu chicá vaha; có-cuní cuin uun gà-nu yohó”.

⁸ Doco peón mà, nì cachi-te: “Senór, nacoo gà-nínu dècuèndè inga cuà, vachi cuní dadayí ñuhù sàhà-nú, te daquéi majada,

⁹ áma cuáha-nùsí; te nú coó, dandísá, táhndè-nu”, nì cachi peón mà.

Nansa nì quida Jesús iin quivì descansu, nì dándúvaha-ya iin nècuàchì ñahà xicá todo

¹⁰ Daaní, iin quivì sábadò íá-yà iin veheñuhu dacuahá-yá nèhivì.

¹¹ Te yucán nì quìhvi stná iin nècuàchì ñahà, sàhùn ùnì cuà dandohó iin ñà-malu-nè, nì cuítá yaa-ne quidá-si, ñàyùcàndùá xicá todo-ne, mà cùì nácuìn ndàà-nè.

¹² Doco na ní xini Jesús-nè, nì cana-yanè ñà-tnàtuu-ne. Dandu ní cachi-yà xì-né:

—Mii-ní nècuàchì ñahà jaàn, sàni quee cuèhè malu quidá quini xi-ní.

¹³ Dandu nì chitàndòó-yá ndahà-yá dìnì-né. Te vichi vichi nì ndundaà cuerpu xi-ne, te nì nihì-né nì nàcuìn ndàà-nè. Ñàyùcàndùá, cuàhà gá nì naquimani-né Dios.

¹⁴ Doco nècuàchì dandacú nùù veheñuhu yucán, nì cud-uchi ini-nè, vachi quivì descansu nduá na ní dándúvaha-ya nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá, nì cachi nècuàchì dandacu-ma xi nsidaa nèhivì yucán:

—Íñù quivì ùún íá quidachuun-nda; ñàyùcàndùá, quivì jaàn quixi-nsia nduvàha-nsia, màdiá quivì descansu.

¹⁵ Dandu nì naxiconihí Stoho-ndà Señor nùù nècuàchìmà, cachí-yà:

—¡Ndahví-ní! ¡Cachí uun-ní vaha-ní! vachi nsidaa-nsiá, cada quivì descansu ndàxìn-nsiá buey xi-nsia, ò burru xi-nsia, te sàhàn-nsia xì-sí ñà-coho-sì tècuì.

¹⁶ Te nècuàchì ñahà yohó, descendencia xi xii-ndà Abraham nduú stná-nè, ñàyùcàndùá, amádi ndiá ìcà stná-nè dàña stná-nè nùù cuèhè itnífí xì-nê, mate quivì descansu nduá, vachi sàcuàhàn-ndà sàhùn ùnì cuà nuhní iquicúñú-nè quidá ñà-malu —nì cachi-yà.

¹⁷ Daaní, nsidaa nècuàchì xiní ùhì xì-yá, nì nducahan-ne; doco nèhivì cuàhà mà, nì cudii ini-nè sàhà nsidaa obra ndiaha quidá-yá.

Iin ejemplu nì nacani Jesús ñà-cundaà ini-ndà nansa coo tiempu na xitià palabra xi-ya

¹⁸ Daaní, nì cachi gà-yà xì-né:

—¿Índù iñàha cui cachi sàhà-ñá cundaà vii inì-nsia nansa iá ñuhiví ì xí Dios? ¿Índù ejemplu cui nacani xì-nsiá, te sàà-nsiá cundaà ini-nsià nansa iá tiempu mà?

¹⁹ Pues cunaha-nsiá, nahi tata yutnù mostaza, ducán iá tiempu mà, na ian nì cuu na ní chihi iin tiàa tata mà itu-nè, te nì sahnua; iin yutnù cahnú nì nanduu-nù. Dècuèndè laa ndavá ansivi, vâxi stná-si quidávàha-si tacà-si mahi-nú.

Ejemplu sàhà tàtnà nsidátáchí xí yusàn pan, divi nduú levadura

²⁰ Daaní, tucutu nì cachi-yà:

—¿Índù ejemplu cui nacani xì-nsiá sàhà ñuhiví ì xí Dios?

²¹ Na iin tàtnà nsidátáchí xí yusàn pan, ducán nduá, vâchi divia nì quihin iin nècuàchì ñahà nì dàquée-ne mahi ùnì maquila yusàn harina, te nì ndutachi nsihá —nì cachi Jesús.

Yehè Sìtníhì

²² Daaní, na xicá-yá ichì Jerusalén, nì nacàhin-ya ñuu nahnú te ñuu cuati, dacuahá-yá nèhiví ndoó yucán.

²³ Te nì cachi iin nèhiví mà xì-yá:

—Señor mío, ¿a iyuhu nèhiví cunduu nècuàchì càcu anima-xi?

Dandu nì cachi-yà xì nsidaa nèhiví mà:

²⁴ —Quida-nsia lucha fuerte quihvi-nsia yehè sìtníhì gloria, vâchi ñà-yòhó cachí xì-nsiá: nùù nsidaa nèhiví cucuni quihvi yucán, cuàhà-né, mà níhì-né yàha-ne.

²⁵ Vâchi quida-nda cuenta na ian iá iin vehe, te cuní-nsiá quihvi-nsia, doco sàni nacadi nècuàchì divéhé-xímá yehè-né. Ñâyücàndüá sàà-nsiá, te cáhàn-nsiá yehè, cachí-nsiá: “Stoho-nsi Señor, nacuna sacù-ní nùù-nsí”. Dandu nècuàchì mà, icúmí-nê cachi-nè: “Còó, tàcùnî mii-nsiá, (ni có-ínáhî) índù nì quixi-nsia”.

²⁶ Dandu mii-nsiá, cuàhàn-nsiá cachi-nsiá: “Nsiùhù, nisa cutnahá-nsí xì-ní nì sandoo-nda nisa xixi-nda nisa xihi-nda (tècuí); te mii-ní, nisa dacuahá-ní nèhiví ñuu-nsí, calle ñuu-nsí”.

²⁷ Dandu nècuàchì sahnú yucán, icúmí-nê cachi-nè: “Yùhù cachí xì-nsiá, tàcùnî mii-nsiá, ni có-ínáhî índù nì quixi-nsia. Ñâyücàndüá, cuahán-nsiá iladu, vâchi nècuàchì chicuèhè xínduu-nsia”, cachi nècuàchì sahnua-ma.

²⁸ Pues (ducán stná mii-nsiá), icúmí-nsiá cuni-nsiá na yáha xii-ndà Abraham ndè ñuhiví ì xí Dios, mii-né xì stná Isaac, xì Jacobo, xì nsidaa stná nècuàchì profeta nisa cáhàn cuenta xi-ya sànaha. Nsidaa-né icúmí-nê màcúndoo-ne nùù Dios

ñuhivì ìì xí-yá. Doco mii-nsiá, còò; fuera icúmí-nsiâ ndòo-nsia. Dandu yáha ga cuàhàn-nsia cuacu-nsia, ndé càna nùhu-nsia (ñà-ndòhó guâ-nsià).

²⁹ Vâchi nsidanicuú ladu icúmí quee nêhivì sàà-nè ñuhivì ìì xí-yá, cunduu-ne nêhivì vâxi ladu caná hora, xì nêhivì ladu quécahnu stná, xì nêhivì ladu norte, xì nêhivì ladu sur, nsidaa-né icúmí-nê casaà-nè màcùndoo-ne (ndé iá vicò) ñuhivì ìì xí-yá.

³⁰ Vâchi nêhivì nchícùn cahà-xí vichi, icúmí-nê sàà-nè nàcòdò nùu-né nùu-xí (quìvì yucán), te nêcuàchì idónuu vichi, icúmí-nê sàà-nè natenchicùn-nè ndé cahà-xí.

Nansa nì sacu Jesús sàhà nêhivì ñuu Jerusalén

³¹ Divì quìvì yucán nì casaà dava nêcuàchì fariseu nùu-yá, te nì cachi-nè xì-yá:

—Cuahán-ní quecuaán-ní yohó, vâchi cuní Herodes cahni-té mii-ní.

³² Dandu nì cachi-yà xì nêcuàchìmà:

—Cuahán-nsià, te dohó cachi-nsià xì tè-icúmí guá maña mà: “Cunaha-ní, vichi xì tnaa cuàhìn taví ñà-malu ñuhú anima nêhivì, te dandúvâha stnáì nêcuàchì cuhí, dandu quìvì ùnì cuàhìn dansihí chuun xì”.

³³ Doco sà-iá ñà-caqui vichi, te tnaa, te idá, vâchi ndé ñuu Jerusalén nduú lugar ndé tûha ndisa nêhivì cahni-né iin ana cáhàn cuenta xi Dios.

³⁴ ¡Ndahví mii-nsiá nêcuàchì ñuu Jerusalén! vâchi tûha-nsia cahni-nsiá nêcuàchì cáhàn palabra xi Dios, vâchi na techúûn-yánè sàà-nè nùu-nsiá dandu caníyúú-nsiânè ñà-cui-nè. Na cuahà guá xichi nì cunì danátáquì mii-nsiá nùu na ian danátácá siùn pilu xi-sì ñà-nàcùñuhu quisi mà tìxi ndìxì-sí; doco còò, cónì cùnì-nsià.

³⁵ Ñâyùcànduá icúmí lugar xi-nsia yohó ndòo nihnia. Te cachí stnáì xì-nsiá, mà cuní gà-nsiá yùhù ndé cachi sàà quìvì cachi-nsià xì: “Ndiaha gá mii-ní, vâchi divì ana vâxi cuenta xi Stoho-ndà Señor nduu-ní”.

14

Nansa nì dandúvâha Jesús iin nêcuàchì ndohó cuèhè cuiun

¹⁻² Daaní, iin quìvì descansu cuàhàn-yà vehe iin nêcuàchì idónuu nùu nêcuàchì fariseu, cuàhàn-yà cuxi-ya yucán. Te vehe nêcuàchìmà iá stná iin nêcuàchì cuhí cuèhè cuiun, te iin-né nùu-yá. Ñâyùcànduá, dava ga nêcuàchì fariseu ndoó yucán, indéhe váha-neyà, nansa quida-ya.

³ Ñâyùcànduá, nì cachi-yà xì nêcuàchì fariseu mà xì stná nêcuàchì ley xi veheñuhu ndoó yucán:

—¿A sáha ley ìì xì-ndà dandúvâha-nda nêhivì nú quìvì descansu nduá? (Cachi-nsià xì.)

⁴ Doco nècuàchìmà, dadí úún nì ndòo-ne. Ñàyùcàndùá, nì tnii-ya ndahà nècuàchì cuhí mà, te nì dándúvaha-yanè. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Vàtùni cùhùn-ní vichi.

⁵ Dandu nì cachi stná-yà xì nècuàchì ndoó yucán:

—Nú iá iin burru, ò iin buey xi-nsia, te nì nacava-sì ini iin xìchi, ¿ama cùhùn-nsià carrera tavà-nsiási, mate quívi descansu nduá? —nì cachi-yà.

⁶ Te mii-né, mànicúí nanihì tnùnì ini-nè nansa naxi-conihí-né nùù-yá.

Mà váha ndanihi-nda mii-nda nduu-nda ana chicá ndiaá

⁷ Daaní, nì xini Jesús nansa quidá nècuàchì nì quesaa vicò mà, nandúcú-nê lugar cundoo-ne ndé chicá quee tnùñuhu xí-né. Ñàyùcàndùá, nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, cachí-yà:

⁸ —Nú cánà iin nèhivì cùhùn-nè iin vicò nandàhà, màsà cóo-né ndé nduú lugar chicá iá tnùñuhu-xí, vachi vihini sàà stná inga ana chicá quidáñúhú nècuàchì divéhé-xí.

⁹ Nú ducán, dandu icúmí nècuàchì divéhé-xímá tnàtuu-ne ndé iá nècuàchì nì sàà primeru mà, te cachi-nè xì nècuàchìmà: “Cuxio-ní, te ni cóo nècuàchì sahnú yohó lugar xi-ní”. Dandu nècuàchìmà, ndacuiin-nè, te cùhùn-nè coo-ne inga lugar ndè cahà-xí, te ndòo cahan-ne.

¹⁰ Cunaha-nsiá, nú cánà-ndà cùhùn-ndà iin vicò, dandu nanducu-nda lugar chicá cahà-xí coo-nda, dandu na tnàtuu nècuàchì divéhé-xímá, icúmí-nê cachi-nè xì-ndà: “Amigo, nahà-ní, coo-ní ndé nduú lugar chicá iá tnùñuhu-xí”. Pues nú ni quidá-né ducán, dandu chicá quee tnùñuhu xi-nda nùù nècuàchì cutnáhâ xí-ndá ndoo-nda xixi-nda yucán.

¹¹ Vachi nsidaa ana datiaá chicá ndiaá, icúmí-nè sàà-nè ndòo cahan-ne. Doco nsidaa ana ndanihí ndahví xì mii-xí, divi nduú ana chicá icúmí nihì xì tnùñuhu —nì cachi Jesús.

¹² Daaní, nì càhàn-yà xì nècuàchì nì cana xi-yá ñà-cuxi-ya, cachí-yà xì-né:

—Nú cuàhàn-ní quida-ní iin vicò vehe-ní, dàtnàà ò sàcuaà, dandu màsà cáná-nî amigo xi-ní, ò ñanì-ní, ò tnaha-ní, ò nècuàchì cuicà ndoó yatni, còtó cana stná-nè mii-ní vehe-ne, te ducán danáà-né favor nì quida-ní.

¹³ Còò, vachi nú cuní-nî quida-ní iin vicò, dandu cana-ní nècuàchì ndahví, xì nècuàchì nì nacuehè, xì nècuàchì xicá cuéhê, xì nècuàchì cuaà;

¹⁴ dandu ndiaha gá coo xi-ní, vachi nsidaa nècuàchì yucán, mà cúí danáà-né nùù-ní. Daaní (ndè inga vida) na natiacù-ní xì nsidaa gá nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi, icúmí-nî nihì-ní ñà-vàha xi-ní sàhámà —nì cachi Jesús.

Ejemplu sàhà vicò cahnú

15 Daaní, iin nècuàchì cutnáhâ xí-yâ ná xixí-yá yucán, nì tiacu-nè ñà-ndúá nì cachi-yà, te nì cachi-nè xì-yá:

—Ndiaha gá coo tiempu cundoo-nda ñuhiví ì xí Dios, te cuxi-nda pan yucán.

16 Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchìmà:

—Ñisa ìa iin tiàa nì quida iin vicò cahnú. Cuàhà gá nèhivì nì cana-ne.

17 Dandu na hora cuàhàn-nè cacuxi-ne, nì techuún-né iin peón xi-ne (ñà-caca-tè) cachitnùhu-tè xì nsidaa nècuàchì nì canà mà ñà-sà-ìá hora yàha-ne, vàchi sà-ìá listu nsidaá.

18 'Doco iin-ni nì cacachi nsidaa-né ñà-nì cuicáhnû ini nècuàchì quidà-xì vicò mà sàhà-né. Nècuàchì primeru, nì cachi-nè: “Còó, làcà nì xiin iin ñuhù xí, te icúmî cùhìn cundehià. Ni cuicáhnû ini-nè sàhí”, cachi-nè.

19 'Daaní, inga-nè, nì cachi-nè: “Còó, vàchi làcà nì xiin ùhùn yunta buey, te icúmî cùhìn cundaà inì sàhà-sí, a quidá víi-sí, á coó. Ni cuicáhnû ini nècuàchìmà sàhí”, nì cachi tiàa ma.

20 Daaní, inga-nè, nì cachi-nè: “Còó, vàchi làcà nì nandàhí, te ñàyùcàndúá, mà cúí cùhìn”.

21 'Ñàyùcàndúá, mànuhù peón mà, te nì nacani-tè xì lamú xi-tè nansa nì cacachi iin iin nèhivì mà. Ñàyùcàndúá, nì xidà ini nècuàchìmà, te nì cachi-nè xì peón mà: “Cuahán-ní vichi duha cacanu-ní inii calle ñuu-ndà yohó, calle nahnú te calle cuati, te danátacà-ní nècuàchì ndahví, nècuàchì nì nacuehè, xì stná nècuàchì xicá cuéhè, xì nècuàchì cuaá ñà-nì quixí-né vicò xí”.

22 'Ñàyùcàndúá, (ducán nì quida peón mà); dandu nì cachi-te: “Sàni quide ñà-ndúá nì cachi-ní xí, señor, te vātùnì cundoo más gá nèhivì”.

23 Dandu nì cachi tu lamú mà xì peón mà: “Vichi cuahán tu-ní nsidaa ichì xì nsidaa callejón, te datnátuu-ní nèhivì sàhà-ñá chitu vehi nèhivì.

24 Vàchi ñà-yohó cachí xì-nsiá, ni-iin nèhivì nì quide invitar daa, mà níhì-né ni-iyuhu ñà-cuxi-ne vehi”.

Nansa nì cachi Jesús xì-ndà ñà-iin-ni ni nácánì ini-ndà cunchicùn-ndáyá

25 Cunaha-ní, cuàhà gá nèhivì xínchicùn xì-yá cuàhàn stná-nè. Ñàyùcàndúá nì naxicocuïn-yà yàtà-yá, te nì cachi-yà xì-né:

26 —Nú vaxi iin nèhivì nùí, te cuní-nè cunchicùn-nè yùhù, dandu (màsà ndúlócò gà-nè ñà-ndúá cachí) yua-né, ò dihi-né, ò dèhe-ne, ò ñani-nè, ò cùha-ne, mate (ni cá-cútúxí ini nècuàchìmà) sàni xini ùhì tnaaha-nemà mii-né. Ni màsà cúú gà stná ini-nè sàhà vida xi-ne, vàchi nú coó, mà cúí sàà-nè cunduu-ne iin ana nchícùn xí.

27 Te xiñuhu stná (ñà-coo-ne dispuestu cui-nè sàhí), quida-ne cuenta na ian nsidá-né iin cruz cuàhàn-nè cui-nè. Vàchi nú có-nìhnú ini-nè ducán, te có-nchícùn stná-nè yùhù ducán, dandu mà cúí sàà-nè cunduu-ne iin nèhivì xí.

28 Vàchi nú cuní-ndà quidavàha-nda iin vehe ducún, amádi dihna coo-nda quida-nda cuenta xi-nda a vátùni sàà dìhùn xì-ndà,

29 còtó mà cúí daxínu-ndañá, cuisì cimientu xan daquésáhá-ndá, te sà-íà ni. Dandu nècuàchì indéhe, cuàhàn-nè cuàcùndiaa-nèndó,

30 cachi-nè: “Cuàhàn tè-jaàn quidavàha-tè iin vehe ni cúí, doco cóni níhi-té daxínu-teá”, cachi-nè (cuàcùndiaa-nèndó).

31 Daaní, stná iin rey, nú cuní-te cùhùn-te guerra nàá tnàhá-te xì inga rey vaxi xi soldadu-xi, amádi dihna coo-tè nacani vaha inì-te, a vátùni sàà ùxin mil soldadu xi-tè ñà-cundee-té nùò òcò mil soldadu xi inga rey mà, á cóó.

32 Te nú mà sàà soldadu xi-tè, dandu na táñâha ga cuyatni inga rey mà, dandu techuún-te nèhivì xí-te cùhùn-nè ndatnuhu-né xì temà nansa nsihi pleitu xi-tè.

33 Te ducán stná mii-nsiá, xiñuhu nandòdó-nsiá nsidanicuú iñàha icúmí-nsiâ, vachi nú cóó, dandu mà cúí sàà-nsiâ cunduu-nsia ana nchícùn xí.

Ejemplu nacání sàhà iin ni cuchicuehe, te ducán stná ndohó, mádí cuchicuehe anima-ndá

34 Vaha ga iin, (vachi nsidá ádiá ñà-xìxì-ndà); doco nú sàni ndañuhu ñà-ádì xán, dandu mà cúí gá ndu-adi gá.

35 Vachi còò cá chuan, mà cúnduá ñuhù chihi-nda, ni mà váha daquée stná-ndà nùò itu-ndà. Chicá vaha cate-ndañá. Ni cúníní vaha nsidaa-nsiá palabra jaàn.

15

Ejemplu nacání sàhà riì ni tùcù

1 Daaní, ni catnàtuu cuàhà tè-dàchíyàhvi, xì cuàhà gá stná nèhivì íà cuàchi-xi, vachi cuní-nè cunini-ne ñà-nduá cachí-yà.

2 Dandu nècuàchì fariseu, xì stná nècuàchì ley xi veheñuhu, ni xitnùhu-neyà, cachí-nè:

—Nècuàchì jaàn, cudî ini-nè cutnahá-né xì nècuàchì cuáchi; dècuèndè xixí tàcá stná-nè xì nècuàchímà.

3 Dandu ni nacani-ya xì-né iin ejemplu, te dohó ni cachi-yà:

4 —Nú ndoó iin cientu riì xì-ndà, te ni quecuaán iin-sì ¿ndíá nduá quida-nda? ¿Amádi naco-nda 99 quisi dava ga mà iin yodó, te cùhùn-ndà nanducu-nda inga quisi mà ndè cachi nanihì-ndàsí?

5 Daaní, nú sàni ndacùhun-ndasí, cudî ini-ndà

6 mànuhù-ndà vehe-nda idádocó-ndà quisi mà. Dandu cana-nda amigo xi-nda xì stná nècuàchì ndoó yatni, te

cachí-ndà xì-né: “¡Nahà-nsia cundoo-nda cudìi ini-ndà, vàchi sàni natùì rii xí nì ndañuhu ni cuí!”

⁷ Te yùhù cachí stnái xì-nsiá, nú nì sàà iin nèhivì iá cuàchi xi cuu-ne arrepentir, dandu yáha ga xícudìi ini ana ndoó gloria. Ndè chicá cudìi ini-nè sàhà nècuàchìmà nùù 99 nèhivì nihnú vaha inì-xi, vàchi mii-né, có-xiñùhù gá cuu-ne arrepentir.

Ejemplu nacání sàhà dìhùn nì ndañuhu, te nì natùia

⁸ Te ò (inga ejemplu. Nì cachí-ndà iá) iin nècuàchì ñahà icúmí xí ùxin dìhùn plata. Pues nú nì ndañúhú ian, amadí nacuicùn-né iin isi, te nasihvi-né vehe-ne ñà-nanducu-néa ndè cachi natùia.

⁹ Daaní, nú sàni nanihì-néa, dandu cana-ne amigo xi-ne xì stná nècuàchì ñahà xíndoo yatni, te cachi-nè xì nècuàchìmà: “Naha-nsià cundoo-nda cudìi ini-ndà, vàchi sàni natùì dìhùn xí nì ndañuhu ni cuí”, cachí-nè.

¹⁰ Te cachí stnái xì-nsiá, ducán cudìi stná ini nsidaa ángel xi Dios nú nì sàà iin nècuàchì iá cuàchi-xi cuu-ne arrepentir.

Ejemplu nacání sàhà dèhe nì sàhàn xicà

¹¹ Dandu nì cachi stná-yà:

—Nisa ìa iin tiàa ndoó ùì dèhe-xi.

¹² Te nì cachi tèchicá chii xi yua-té: “Papá, taxi-ní ñà-nduú tàhvì nihì-nsí nùù-ní”. Ñàyùcàndùá, nì sàha-ne iin iin-tè ñà-nduú tàhvì-té.

¹³ Cóni yáha cuàhà quivì, te nì dàtácá tèchicá chii ma nsidaa ñà-ìcúmí-tê, te cuàhàn xicà-té inga ñuu. Yucán nì quida ndevàha-tè gastu dìhùn xí-te, nì quihvi-tè cuàhà viciu.

¹⁴ Daaní, na ní nsihì dìhùn mà, nì quixi fuerte tnama ñuu yucán, te nì quesaha-té nì ndundahví-te.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, cuàhàn-te nùù iin lamú ñuu yucán, te nì nihì-té chuun nùù nècuàchìmà, nì techuún-nète cuàhàn-te campu dacáxâhan-tè cochi.

¹⁶ (Ñàyùcàndùá, yucán iá-te campu mà), dècuèndè nchichi yucù saxí cochi-mà cahan stná-te caxì-té, doco còò ni-iin nèhivì sáha xi-té ni-ìñàha.

¹⁷ Dandu nì nàcùnihnu sahnú inì-te, te nì cachì-te: “Cuàhà gá peón ndoó vehe yué, te iá cuàhà ñà-cutiacu-nè, dècuèndè cuyódo gá-ñà nùù-né. Doco yùhù, yohó ié` ndè cuní` cuí quidá doco.

¹⁸ Chicá vaha naquihin ichì nùhì ndé iá papá xi, te cachì xì-né: Papá, nsidá cuàchi nùù Dios, te nsidá cuàchi stnái nùù mii-ní.

¹⁹ Ni mà nátùì cunduu guè nahi dèhe-ní; nahi peón xi-ní cundui quida-ní cuenta”. Ducán nacání inì-te entre mii-té.

²⁰ Ñàyùcàndùá, nì naquihin-tè ichì mànuhù-té ndé iá yua-té.

"Te xica ñi vaxi-tè ndé iá nècuàchìmà, te nì xini-nète. Dandu nì cuhi ini-nète, te nì dàyáa-nè cuàhàn-nè nì numi nihni-nète. Nì tutuyuhu tnahá-né nù-né.

²¹ Dandu nì cachi dèhe-nemà xì-né: "Papá, nsidá cuàchi nùu mii-yá iá ansivi, te nsidá cuàchi stnài nùu mii-ní. Mà nátùu cunduu guè nahi dèhe-ní", nì cachì-te.

²² Doco yua-té, nì cachi-nè xì peón xi-ne: "Tavà-nsiá sìcoto chicá finu, te chindixi-nsiàte; te nì cúnacáá stná iin anillu òndìndàhá-te; nì nácuáin stná-te iin ndìsàn.

²³ Te cundaca stná-nsia chelù ndatnù quixi cui-si quida-nda vicò.

²⁴ Vàchi sàni xihì dèhi yohó cahín, doco vichi (sàni nsiaà-te) na iin tiàa nì natiacu. Sàni ndañuhu-té nì cuí, doco vichi sàni natùu-tè", nì cachi yua-té. Te nsidaa nècuàchi ndoó yucán, nì quesaha-né nì quida cahnú-né vicò mà.

²⁵ 'Daaní, dèhe sahnú nècuàchìmà, iá-te nùu itú. Te nì naquihin-tè ichì màndixi-tè. Te na ní cuyatni-tè vehe, nì tiacù-te quidándáá nèhivì, te itásáhá stná-nè.

²⁶ Ñàyùcàndùá, nì cana-tè iin peón; nì xicàn tñuhù-té nùu nècuàchìmà, cachì-te: "¿Ndíá ndúá cùu-guá vehi?"

²⁷ Dandu nì cachi peón mà xì-té: "Sàni nsiaa ñani-ní, ñàyùcàndùá nì cachi yua-ní ñà-nì càhní-nsí chelù ndatnù, vachi sàni natùu dèhe-ne, te còò ni-ñàha ni cuu xi-té".

²⁸ Ñàyùcàndùá, nì xidà ini ñani sàhnùmà, có-cuní-te nansihvi-tè vehe. Dandu nì quee yua-té nì càhàn vii-né xì-té.

²⁹ Doco nì cachì-te xi-né: "Cunaha-ní, sàcàní cuà ié` nùu-ní quidáchúin, te iníní nsidanicuú ñà-ndúá cachì-ní xì; doco tãháha ga dacútãhvi-ní yuhù ni-iin litú quida stnài vicò xì amigo xì.

³⁰ Doco vichi sàhà ñà-nì nsiaa tè-nduú dèhe-ní yohó, (ñàyùcàndùá quidà-ní iin vicò cahnú), dècuèndè nì xihì stná chelù ndatnù xi-nda sàhà-té, mate nduú-te iin ana nì quida uun gastu xì biene xi-ní sàhà ñàhá xí-te", nì cachi dèhe sahnùmà.

³¹ Dandu nì cachi yua-té: "Yohó, dèhi nduú stnàu. Siempre ió xì. Te nsidaa ñà-nduú biene xi, stoho stná` nduú stnàu.

³² Doco vitni ndíá icà-ndà quida-nda vicò, te cudii ini-ndà, vachi tè-ñanù yohó, nì xihì-te cahín, doco vichi yohó iá-te na ian nì natiacù-te; sàni ndañuhu dahuun-tè nì cahín, doco cóò, sàni nsiaà-te vichi".

16

Ejemplu nacání sàhà mayordomu cóni quidá víi

¹ Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Iin nècuàchì cuicà, nì ìa iin mayordomu xi-ne, te nì cachtñùhu nèhivì xì-né: “Có-quidá víi mayordomu xi-ní xì biene xi-ní”.

² Ñàyùcàndüá, nì cana-ne têmà, cachí-nè xì-té: “¿Nansa iá ñà-ndüá quidà-ní? vèchi cáhàn tnùhù nèhivì sàhà-ní núi. Pues vichi icúmí-ní quida nsihí-ní entregar cuenta xi-ní núi, vèchi cuàhìn taví mii-ní nùu chuun xi-ní ñà-ndüù-ní mayordomu”, nì cachí-nè.

³ Ñàyùcàndüá, nì quesaha-témà nacání inì-te, cachí-te inì-ni mii-té: “¿Nansa quide vichi? vèchi cuàhàn lamú xi dacúxió-né yùhù nùu chuun xi. Ndahví, vèchi còò valor xi quidachuín xi pala. Vihini càcàn stnàì caridad, doco cucáhàn núi.

⁴ ¡À! Vichi sàni cundaà inì nansa quide, te cundoo ana cuàha lugar coi vehe-xi na quei nùu chuun xi”, nì cachí-te.

⁵ Ñàyùcàndüá, nì cana-tè iin iin nèhivì iníhíca nùu lamú xi-tè. Te nì ndàcàtnùhù-té nùu nècuàchì primeru mà: “¿Nadaa iníhíca-ní nùu lamú xi?”

⁶ Te nì cachí nècuàchì mà: “Iin cientu tonel aceite iníhíquê”. Dandu nì cachí mayordomu mà: “Tnii-ní cuenta xi-ní, coo-ní yohó, te yèchi natiaa-ní cuenta xi-ní ñà-cundua cuisì ùi dico ùxin (50) tonel vichi”.

⁷ Dandu nì cachí-te xi inga-nè: “Te mii-ní, ¿nadaa iníhíca-ní?” Te nì cachí nècuàchì mà: “Iin cientu carga nùnì trigu iníhíquê”. Dandu nì cachí-te: “Tnii-ní cuenta xi-ní, te natiaa-ní cùmì dícò (80) carga-ní”.

⁸ Daaní, lamú xi-tè, nì cundaà ini-nè ñà-ndüá quidá-te. Ñàyùcàndüá, nì cachí-nè xì-té sàhà-ñá cóni quidá víi-té: “¡Nanchichí guá nì quida-ní!” nì cachí-nè. Vèchi cunaha-nsiá, nèhivì nihnú inì-xi cuisì ñuhiví yohó, chicá cuehé-nè nùu chuun xi-ne entre nsidaa mii-né, te chicá mà cuèhé nèhivì datnúu Dios sàxìnítñùnì-xi.

⁹ Te yùhù cachí xì-nsiá: mate dava-tè, có-quidá víi-té xì dihùn xí-te, doco mii-nsiá, xiñuhu cuichuún víi-nsiá ñà-cuicà-nsiá sàhà-ñá naquimanì nèhivì-nsiá, dandu na quívì nsihí dihùn xí-nsiá mà, vètùnì cuàha Dios sàà-nsiá nùu-yá vehe ndiaha-yá nicanicuahàn.

¹⁰ Nú sàni nihì iin nèhivì iin chuun tii, te quidá víi-néa, dandu ñà-jaàn cundaà ini-ndà vètùnì quida víi stná-nè iin chuun chicá cahnú. Te ò nú có-quidá víi-né chuun tii mà, dandu ni mà quidá víi stná-nè iin chuun cahnú.

¹¹ Ñàyùcàndüá, nú icúmí-ndá ñà-cuicà ñuhiví cuèchi yohó, te có-quidá víi-nda xán, dandu còò iin cuàha xi-nda ñà-ndüù ñà-cuicà ndiaha ndisa.

¹² Te nú có-quidá víi-nda chuun ñà-cundiaa-ndà biene xi inga ñanitnaha-nda, dandu còò iin cuàha xi-nda ñà-cunduu biene xi mii-nda.

13 'Iin tè-quidáchúûn, mà cúí coo ùi patrón xi-tè, vâchi nú ducán, dandu icúmí-tê cuni ùhì-te iin-ne, te inga-nè cuu inì-te sàhà-xí. Te ò ni cachí-ndà, iin-ne coo vâha xi-té, te inga-nè cahíchì inì-te. Te ducán stná mii-nsiá, nú cuú ini-nsià sàhà dihùn, dandu mà cúí cunucuachi stná-nsià nùù Dios —nì cachi Jesús.

14 Daaní, nècuàchì fariseu, itá stná-nè yucán, iníní-né nsidaa ñà-nduá cachí-yà, te nì sàcúndiaa-nèyà, vâchi cuàhà gá cuú ini-nè sàhà dihùn.

15 Ñâyúcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, nùù nèhivì cuní-nsià ndee vâha-nsia, na ian ni cúndúú-nsiá nèhivì váha guá. Doco Dios, ináhá-yá ñà-ñuhú ini anima-nsià. Vâchi ñà-nduá chicá xího nècuàchì ñuhiví yohó, có-nâtùia nùù mii-yá, vâchi ñà-chicá có-íá vâha nduá nùù-yá.

Iin palabra nì cachi Jesús sàhà ley xi Moisés xì sàhà ñuhiví ìi xí Dios

16 'Inii tiempu antes quesaa Juan (Bautista) nì sandiaa ley (xi Moisés) xì stná palabra nì cachi profeta nìsa cahàn cuenta xi Dios. Doco tiempu xi Juan vâxi duha nì quesaha xítia cuentu sàhà ñuhiví ìi xí Dios, te vichi nsidaa nèhivì, quidá-né lucha sàà-nè ñuhiví ìi mà.

17 'Doco ley (sàna) ma, nicanicuahàn cundua iin ley vâha; vâchi nì-iin seña tii xí iin letra xan, mà nunca sàà ndañuhá. Chicá mà úhì ndañuhu ansivi xì ñuhiví, doco ley mà, nicanicuahàn coa.

Nansa nì cachi Jesús ñà-mà váha cate tnàhà-ndà

18 'Nú nì caté stnahá iin tiàa xi ñahàdihí-nè, te coo-ne xì inga nècuàchì ñahà, cuàchi ndisa cundua. Te nú nì nándàhà stná iin nècuàchì tiàa xi iin nècuàchì ñahà ní sate stnahá, divini cuàchi cunduu stná mà.

Nansa nì cuu xi iin tècuicà xì stná iin nècuàchì ndahví nani Lázaro

19 'Nìsa ìa iin tècuicà, ndixí-te sìcoto cuxín finu, xì cuàhà gá sìcoto chicá viì. Te nsìquívì nìsa quida-tè vicò cahnú vehe-tè.

20 Te nìsa ìa stná iin nècuàchì satú nani Lázaro, indúhu-né yehè cahnú tècuicà mà, te itándiaa chitu nsìhi uhì ìcà-né.

21 Te cuní-nè nìhì-né pedazu cuati comida cóyo nùù mesa xi tècuicà mà cuxi-ne. Dècuèndè stná sìhina, vâxi-sì ndé iá-nè, te nacuahá yàá-si nsìhi uhì ìcà-némà.

22 Daaní, nì sàà quívì nì xìhì-nè, te nì caquixi ángel nì nacua-ne anima nècuàchì mà cuàhàn-nè ndé iá xii-ndà Abraham. Daaní, después nì xìhì stná tècuicà mà, te nì ndùxin-tè.

23 Dandu (nì sàà-te) ndé ndoó anima nècuàchì xínduu nsìi. Te yucán nì quesaha-té ndohó cuàhà-té. Dandu nì ndacoto-tè nì xini xicà-té yucán iá Abraham, te yatni uun iá stná Lázaro.

24 Ñàyùcàndùá, nì ndàhì ndee-té, cachí-te: “¡Abraham! ¡Xìi-nsí nduu-ní! Cundehè ndahví-nî yùhù; techuun-ní Lázaro quixi-ne dandaxín-né dìnìndàhá-nè tècuì, te danchíco-ne yàí, vàchi yáha ga ndohí ié` mahì ñuhu yohó”.

25 Doco nì cachi Abraham: “Nsinuu inì-ní, hijo, vàchi na nisa itiacù-ní ñuhiví, vàha vida nisa icumi-ní. Doco Lázaro yohó, còò; yáha ga ndahví nisa yáha-ne. Doco vichi sàni nihitáhvi-né cudii cuáhà ini-nè, mientras mii-ní, icúmí-ní ndoho-ní.

26 Te iá stná inga iñàha, vàchi mahì nsiùhù yohó xì mii-nsiá jaàn iá iin yui cahnú cunú sàstnùhù. Ñàyùcàndùá, mate ni cúcáhán-nsí yàha-nsi ndé iá-nî, doco mà cúí; te stná mii-nsiá, mà cúí yàha stná-nsià ndé ndoó nsiùhù yohó”.

27 Dandu nì cachi tèmà: “Pues, nú ma cúí, dandu sacúndáhvi` nùù-ní, tío Abraham; techuún sacù-ní Lázaro nùhù-nè vehe papá xi.

28 Vàchi yucán ndoó ùhùn ñani, te cuní cànàn Lázaro xì-té ñà-màsà quíxí stná-te lugar yohó ndé ndòhò guá-nsì”.

29 Dandu ní cachi Abraham xì-té: “Sà-icúmí-tê libru ìì nì tiaa Moisés, xì stná libru nì tiaa nècuàchì profeta. Nì cúníní-te ñà-ndùá cachí nùù tutu mà”.

30 Dandu nì cachì-te: “Còò, tío Abraham, vàchi nú ni nátiácú iin nsìi, te sàà-nè cànàn-nè xì-té, dandísà, icúmí-tê cuu-tè arrepentir”.

31 Doco nì cachi Abraham xì-té: “Nú có-cùní-te cunini-tè ñà-ndùá nì cachi Moisés, te ni ñà-ndùá nì cachi profeta, dandu mà sàà-te naxicocuìin inì-te mate ni nátiácú iin nsìi (cànàn xì-té)”.

17

Cuàhà gá ni coo-nda cuidadu, còtó quida-nda iin cuàchi

1 Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Ñà-ndàà nduá, icúmí dava nèhivì tùcù-nè ichì có-ndiàà quida ñanìtnaha-ne. Doco ndahví nècuàchì datúcù tnàhà-ximà.

2 Vàchi chicá vàha ni mácùndiacu iin yùù yódò dùcùn-né, te ndiachi-né mahì mar sàhà-ñá màsà dátúcù-nè ni-iin ñà-cuati yohó.

3 Ñàyùcàndùá, cuidadu cundoo-nsia sàhà ñà-ndùá quidá-nsiá.

‘Nú quidá iin ñanìtnaha-nsia cuàchi nùù-nsiá, dandu cànàn-nsiá xì-né sàhámà. Te nú ni nàxícócuìin inì-nè sàhà ñà-ndùá nì quida-ne, dandu cuicahnú inì-nsia sàhà-né.

4 Mate ùsà xichi iin quivì ni quidá-né iin cuàchi nùù-nsiá, có-quidá, vachi nú cada iin iin xichi vàxi-ne cachí-né ñà-cùú-né arrepentir, dandu icúmí-nsiá cuicahnú inì-nsia sàhà-né —nì cachi Jesús.

Vàtùni quida stná-ndà milagru nú nihnú vàha ini-ndà mii-yá

⁵ Dandu nècuàchì nì nìhì chuun nù Stoho-ndà Señor, nì xicàn tàhvi-né nù-yá, cachí-nè:

—Chindee-ní nsiùhù ñà-nì sàà-nsì cunindisá ví gá-nsì.

⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuati lihngu tata yutnù nani nù-mostaza. Te ñà-yòhó cachí xì-nsiá: nú xiníndisá ndisa-nsia, mate (iyuhu nduá) nahi tata mà, dandu dècuèndè vátùni dandacú-nsiá nù yutnù nahi yutnù fruta jaàn ñà-nì ndánchító-nu yohó, te cùhùn-nu ndiachi-nú mahì mar, dandu seguru ducán icúmí coo.

Ejemplu sàhà peón quidáchúùn nù-ndà

⁷ Ni cachí-ndà iá iin peón xi-nda, te quidachuún saín-te nù-ndà. Te vihini xitú-te, o ndiaá-te quisì xi-nda. Doco nú nì nsiaà-te vehe, ¿a cachí-ndà xì-té ñà-nì cùhùn-te cudamá-te?

⁸ Còó, dohó cuàhàn-ndà cachi-ndà xì-té: “Quidayucùn-ní ñà-cudamí, dandu nsidavii-ní mii-ní, te taxi-ní ñà-cuxi, te cohi. Doco mii-ní, dècuèndè después icúmí-ní cuxi-ní”, cachi-ndà xì-té.

⁹ Pues, ¿a náquímànì-ndà peón mà nú sàni quida-tè nsidaa ñà-nduá nì ndacu nuù-té? Ádi coó.

¹⁰ Pues divi ducán stná xì mii-nsiá, vàchi nú sàni nsihi nì quida-nsia nsidaa ñà-nduá nì ndacu nuù-nsiá, dandu icúmí-nsiá, cachi-nsiá: “Còò ni-ñàha ni quidá-nsí, cuisì ñà-nduá ndiá icà-nsí nì quida-nsí”, —nì cachi Jesús.

Nansa nì dándúvaha Jesús ùxìn tiàa ndohó cuèhè lepra

¹¹ Nchícùn Jesús ichi Jerusalén cuàhàn, te nì yàha-ya ladu Galilea xì stná ladu Samaria.

¹² Te na ní sàà-yà iin ñuu tii nì xini-yà yucán vaxi ùxìn tiàa ndohó cuèhè lepra. Itá xica-né,

¹³ cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Stoho-nsì Jesús! ¡Cundehè ndahví-ní nsiùhù!

¹⁴ Daaní, na ní xini Jesús nècuàchì mà, nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià dacuní-nsià dùtù icà-nsiá.

Ñàyúcànduá nì caquihin-ne ichi cuàhàn-nè. Te meru xicá-né ichi mà, dandu nì nduvàha nsidaa-né.

¹⁵ Te iin-ne, na ní xini-nè sàni nduvàha-ne, nì naxicocuïn-nè, nì ndenihi vaha cuahà-né Dios, ndee cáhàn-nè.

¹⁶ Te nì sàcuïn sísì-né nù-yá, naquímànì-néyà. Te nduú-né iin nècuàchì ñuu Samaria.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Amádi ùxìn tiàa nì nduvàha? Doco 9 nècuàchì dava ga mà, còò-né nì naxícocuïn.

¹⁸ Cuisì mindaa nècuàchì tùcù yohó nì naxicocuïn naquímànì xì Dios.

¹⁹ Dandu nì cachi-yà xì tiàa nì naxicocuïn mà:

—Ndacuiïn-ní xuhun-ní vehe-ní. Vátùni nì xinindisa-ní, te ñàyúcànduá nì nìhì-ní nì nduvàha-ní.

Nansa icúmí cuu quìvì naxicocuïñ Jesús ñà-cusahnú-yá nùù ñuhìvì yohó

20 Daaní, nì ndàcàtnùhù nècuàchì fariseu nùù-yá índù tiempu sàà quìvì cusahnú Dios ñuhìvì yohó. Te nì cachi-yà xì-né:

—Màdiá nduchìnúù-nsiá cuni-nsià ñuhìvì ì xí Dios.

21 Mà cúndúámà ñà-cachitnùhu nèhivì xì-nsiá, cachi-nè yohó iá ñuhìvì ì mà, te ò yucán iá'. Còó, vàchi yohó mahi mii-nsiá iá ñuhìvì ì mà.

22 Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Vàxi iin tiempu na yáha ga cunì-nsia cundua tiempu ndiaha (naxicocuïñ) yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìvì, doco tàñáha ga sàà cundua tiempu mà.

23 Te nú cachí nèhivì xì-nsiá ñà-yòhó sàni naxicocuïñ, te ò yucán ié', màsà cúhùn-nsiá xì-né, màsà cúnchícùn-nsiàné.

24 Vàchi na ian tása, te natnúù fuerte inicutu ansivi ndè iin ladu xì ndè inga ladu, ducán icúmí cuu stná xì yùhù na sàà quìvì xí, (te cundehè nsidaa nèhivì yùhù).

25 Doco antes, cuàhà iñàha icúmí ndohi; vàchi icúmí nèhivì tiempu vichi cahìchì ini-nè yùhù.

26 Te nacua nì cuu tiempu xi Noé sànaaha, ducán icúmí cuu stná na sàà meru quìvì xí yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìvì.

27 Vàchi tiempu xi Noé mà nisa (ndoo cuéyàà nèhivì ñuhìvì), xixí-né, xihí-né, te nándàhà-né. Te ducán nisa quida-ne dècuèndè nì sàà quìvì nì quìhvi Noé barcu cahnú, dandu nì quixi dàvì nì sahnì xì nsidaa nèhivì mà.

28 Daaní, ducaní stná nèhivì ñuu Sodoma tiempu xi Lot sànaaha, xixí-né, xihí-né, xiín-né, te dicó-né; xitú stná-nè, te quidávàha stná-nè vehe;

29 doco divi quìvì nì quee Lot ñuu mà, dandu ndè ansivi nì còyo ñuhu xì tàtnà cuaán sahan quini, te nì caxihì nsidaa nèhivì ñuu mà.

30 Ducán icúmí cuu stná na quìvì naxicocuïñ, te cuni nèhivì yùhù.

31 'Quìvì mà, nú ndoó nèhivì dìnivèhé-né (quetátú-nè), te ini vehe ñuhú ñà-icúmí-nè, dandu màsà ndúlócò-nè sàhàmà. Cuisi-nì nì cùnù dèhé-nè chicá vaha. Te ò nú ndoó-né nùù itù, dandu màsà nàxícócuïñ-nè vehe-ne.

32 Màsà nándòdò-nsiá nansa nì cuu xi ñahàdihí Lot.

33 Nsidaa ana cuni dacácu xì vida-xi, cutu-ñá dandáñúhú-nèàmà quea; doco nsidaa ana có-dàcácu xi vida xi, divi cunduu nècuàchì càcu.

34 'Yùhù cachí xì-nsiá, na sàà ñuú naxicocuïñ, dandu ndé quídì ùi nèhivì, icúmí cuxio iin-ne, te iin-ne ndòo.

35 Te ndé ndoó ùi nècuàchì ñahà cutnàhà nchicó, iin-ne icúmí cuxio, te inga-nè ndòo.

³⁶ Te ndé ndoó stná ùi tiàa nùù ìtú, iin-ne cuxio, te inga-nè ndòo.

³⁷ Dandu nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—Stoho-nsì Señor, ¿índù cuàhàn cuu ñà-jaàn?

Te nì cachi-yà:

—Cunaha-nsiá, (ducán iá nahi dichu cachí): “Ndé indúhu ñà-nì xihì, yucán icúmí nataca stná longo”.

18

Ejemplu nacání sàhà iin nècuàchì ndahví nì sàhàn nùù iin juez cuehé

¹ Dandu nì nacani Jesús xì-né iin ejemplu ñà-cundaà ini-nè ñà-iin-ni icúmí-ndá càcàn tàhvi-ndà nùù Dios, te màdiá cuhuun ini-ndà.

² Dohó nì cachi-yà:

—Nìsa ìa iin juez iin ñuu; doco ni cónì sácáhvì-tê Dios, ni stná nèhivì.

³ Te divi ñuu yucán nìsa ìa stná iin nècuàchì ñahà nì xihì ì-xí. Te sàhàn nècuàchì mà nùù juez mà, cachí-nè: “Nsidandaà-ní chuun xi, vàchi iá iin nècuàchì xiní ùhì xí”.

⁴⁻⁵ Doco cónì cùnì-te. Daaní, después nì nacani inì-te, cachí-te inì-ni mii-té: “Yáha ga sáhachuún ñahàcuàán yohó yùhù. Ñàyùcàndùá mate có-càhvì Dios, ni có-càhvì stnáì ni-iin nèhivì, doco cuàhìn nsidandaì chuun xi nècuàchì yohó, vàchi cuñáñi ñà-tutoo quixi-guá-nè nùù”.

⁶ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor:

—Cundehè-nsiá nansa nì cachi juez mà, mate malu-nè, (doco icúmí-nê chindee-né nècuàchì mà).

⁷⁻⁸ Ñàyùcàndùá, Dios, ¿áma nsidandaà stná-yà sàhà nèhivì nì nacàxin-ya nú ndui te ñuu xícàn tàhvi-né, te sacúndáhvì-nè nùù-yá? Te ¿a caní tiempu cueé-yà, te sàà quivì nsidandaà-yà ducán? Còó, yàchì icúmí-yá nachitacùhá-yà sàhà-né, cachí xì-nsiá. Doco quivì naxicocuñ yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, ¿a ndísá cunindisá cuàhà nèhivì yùhù cahan-nsiá? —nì cachi Jesús.

Ejemplu nacání sàhà iin nècuàchì fariseu cuadú, xì sàhà stná iin nècuàchì dachíyàhvi nì naxicocuñ ini-xi

⁹ Daaní, nì nacani-ya iin ejemplu sàhà nèhivì ndaníhí vaha guá xì mii-xí, te cachíchì ini-nè nècuàchì dava ga. Dohó nì cachi-yà:

¹⁰ —Ùi tiàa, cuàhàn-nè veheñùhu cahnú ñà-càcàntàhvi-nè nùù Dios. Iin-ne nduú nècuàchì fariseu, te inga-nè nduú nècuàchì dachíyàhvi.

¹¹ Te nècuàchì fariseu mà, nì sàcuìn-nè yucán, te nì naquimanì-né Dios sàhà mii-né, cachí-nè: “Ansivéhé-ní

Yua-nsí Dios, vâchi yùhù, có-quidá ndevâhi nacua quidá nècuàchì dava ga mà, te có-quidá cuihna stnâi ni-ĩnâha, vâchi có-quidé ni-iin ñà-có-ndiá ìqué quide, có-câhìn xì inga nècuàchì ñahà, ni có-quidá stnâi na quidá tè-dâchíyâhvi jaàn.

12 Còó; nùù cada ùnà quivì iníhíí' iá dòquí' ùì quivì, te nùù cada ùxìn pesu quidé ganar, chivâha cuain ian ñà-cunduu diezmu xan", nì cachi nècuàchìmà.

13 'Doco nècuàchì dachíyâhvi ma, xica iín-né, cucáhán nùù-né ndacoto-ne ansivi. Ñâyùcàndùá, iín-ne, caní-né nchìca-ne (ñà-cùù guá-nè sentir sàhà cuàchi-ne), te cachí-nè: "Yua-nsí Dios, cundehè ndahví-ní yùhù, vâchi nècuàchì cuáchi nduí", nì cachi-nè,

14 dandu mànuhù-né. Ñâyùcàndùá, yùhù cachí xì-nsiá, divi nècuàchì yucán nduú ana nì ndee vâha ndisa nùù Dios, te màdiá nècuàchì primeru mà. Vâchi nsidaa ana datiaá uun nduú nèhivì vâha guá, icúmí-nê nducahan-ne; te nsidaa ana ndaníhí ndahví xì mii-xí, chicá icúmí-nê ñhì-né tnũñuhu.

Nansa nì cachi Jesús ñà-màsà cádí-ndà nùù ñà-cuati ñà-cunchicuàn mii-yá

15 Daaní, ndacá nèhivì ñà-cuati xí-né vâxi nùù-yá ñà-chitàndóó-yá ndahà-yá ònì-vé. Doco na ní caxini nècuàchì dacuahá-yá, nì sadi-nè nùù nècuàchìmà.

16 Ñâyùcàndùá, nì cana Jesús ñà-cuati ma ni tnátua, te nì cachi-yà:

—Nacoo-nsia ñà-cuati ni quixá nùí. Màsà cádí-nsià nùá, vâchi cuisì nècuàchì nihnú inì-xi nahi miá cunduu ana sàà ñuhivì ìì xí Dios.

17 Ñà-ndáa nduá cachí xì-nsiá, nú ni coó (vità ini) nèhivì nahi ñà-cuati, dandu ñhì-né quíhvi-ne ñuhivì ìì xí-yá, doco nú coó, mà sàà-nè yucán —nì cachi-yà.

Nansa nì cachi Jesús xì iin tèchii cuica

18 Daaní, nì càhàn iin tè-ñhí chuun, nì xicàn tnùhù-té nùù-yá, cachí-te:

—Maestro, mii-ní vâha ndisa-ní. Cachi-ní xì ndiá quide, te ñhítâhví vida ndiaha ñicanicuahàn.

19 Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—¿Ndiá òsáhà-xí cachí-ní xì: "Mii-ní vâha-ní"? Vâchi còò ni-iin nèhivì ùùn vâha ndisa, cuisì nú nduí Dios, dandu vâha ndisa inì.

20 Pues vichi, sà-ìnáhá-ní nansa nì dândàcú-yá ñà-màsà cáhàn-ndà xì inga ana có-nduú nècuàchì vehe-nda; te màsà cáhni stnaha-nda, ni màsà quidá cuíhná-ndá, ni màsà cáhí-ndà iin tnùhu sàhà ñanìtnaha-nda, te ni coó stná tnũñuhu xì-nda nùù yuadíhí-ndá.

21 Dandu nì cachi tu-tè xì-yá:

—Cunaha-ní, nsidaájàn sàni chivàhi dècuèndè na tíí.

²² Na ní inini Jesús ñà-nduá nì cachì-te, dandu nì cachi-yà:

—Cumàni gá inga iñàha quida-ní. Dicò nsihì-ní ñà-nduá icúmí-ní, te dasàn-ní dihùn mà nùu nècuàchì ndahví; dandísá ñihítàhvi-ní sàà-ní ansivi, te yucán cucumi ndisa-ní cuàhà ñà-cuicà. Te quixi-ní cunchicùn stná-ní yùhù —nì cachi-yà.

²³ Doco tèmà, na ní inini-tè nì cachi-yà ducán, dandu yáha ga nì cuhuun inì-te, vàchi cuica cuàhà-té.

²⁴ Te na ní xini Jesús ñà-nì cuhuun guá inì-te, dandu nì cachi-yà:

—¡Na uhì guá sàà iin tècuicà ñuhiví ìì xí Dios!

²⁵ ùhì gá stná dayáha-nda iin camellu nùu chìcòhò ndúhu iquì; doco chicá ùhì yàha iin tècuicà ndè ñuhiví ìì xí Dios.

²⁶ Dandu nècuàchì xí-inini yucán, nì cachi-nè:

—Nú ducán nduá, dandu ¿nansa cui càcu anima iin nèhivì?

²⁷ Dandu nì cachi-yà:

—Ñà-nduá có-sâà nèhivì quida-ne, vátùni quida Dios-ñà.

²⁸ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Nsiùhù, sàni nacoò ìì-nsí nsidaa ñà-nduá icúmí-nsí, te vaxi-nsi nchícùn-nsì mii-ní, Stoho-nsì Señor.

²⁹ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Ñà-ndaà nduá cachì xì-nsiá yohó, nú nchícùn iin nèhivì ñuhiví ìì xí Dios, te sàhámà icúmí-nè nacoò-ne iñàha, (màsà ndúlócò-nè), mate ni nácóó-né vehe-ne, ò yuadíhí-nè, ò ñani-nè, ò cùha-ne, ò ñahàdihí-nè, ò dèhe-ne, (có-quidámà),

³⁰ vàchi después yáha ga cuàhà gá más icúmí-nè ñihítàhvi-né vida xi-ne ñuhiví yoho. Daaní, na sàà-nè inga ñuhiví vaxi xi-nda, dandu ñihítàhvi stná-nè vida ndiaha nicanicuahàn.

Nansa nì cachi tu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yâ cui-yà, dandu natiacu-yà

³¹ Daaní, nì tavà cuaán-yá ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, ichì ñuu Jerusalén nchícùn-ndà vichi, te ñuu yucán icúmí cuu ndisa nsidaa ñà-nduá nì tiaa nèhivì xí Dios sàhana sàhà yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví.

³² Vàchi icúmí nèhivì dayáha-ne yùhù ndahà tè-inga raza ñà-cuàcùndiaà-te yùhù, te canàhá stná-te xí. Te icúmí stná-te sivi díí-te nùí, te cahni cuìí-te yùhù.

³³ Dandu después cahni-té yùhù. Doco tìxi ùnì quivì icúmí natiacuì —nì cachi-yà.

³⁴ Doco nècuàchì dacuahá-yá, cóni cùndáà ini-nè sàhámà. Cóni sàà-nè mànihì ini-nè, vàchi nahi palabra dèhé nì sandua nùu-né.

Nansa ni quida Jesús milagru ñuu Jericó, ni dånátüi-ya nùü iin nècuàchì cuaá

³⁵ Yatni iá-yà ñuu Jericó vaxi-ya, te yuhù íchî yucán iá iin nècuàchì cuaá xícàn xì caridad.

³⁶ Te na ní tiacu-nè yáha cuàhà nèhivì, dandu ni ndàcàtnùhù-né ndià nduá cuú.

³⁷ Te ni cachi nèhivì ñà-divi Jesús de Nazaret cuàhàn yàha.

³⁸ Ñàyùcàndüá, ni ndàhì-nè, cachí-nè:

—¡Jesús! ¡Mii-ní descendencia ì xí David! ¡Cuhi inì-ní yùhù!

³⁹ Doco nèhivì idónuu (nùü nèhivì cuáhà mà), ni canàhá-nè xì nècuàchì cuaá mà, ni cadí-nè yuhù-né cachí nècuàchìmà xì-né.

Doco mii-né, chicá ndee ní ndàhì-nè, cachí-nè:

—¡Mii-ní descendencia ì xí David, cuhi inì-ní yùhù!

⁴⁰ Dandu ni cucuiin Jesús, ni dåndàcú-yá ñà-nì cündácá nèhivì nècuàchìmà quixi. Te na ní tnàtuu-ne, ni xícàn tnùhù-yá nùü-né,

⁴¹ cachí-yà:

—¿Ndià nduá cuní-ní quide?

Dandu ni cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, cuní natùinuì.

⁴² Dandu ni cachi-yà xì-né:

—¡Ni ndúvaha nduchìnúu-ní, cachí xì-ní! Vàchi ñà-sàni xinindisa-ní, ñàyùcàndüá sàni nduvàha-ní.

⁴³ Dandu luegu ni natùinuù-né, te ni tenchicùn stná-nèyà, naquímaní-né Dios. Te nsidaa nèhivì ni xini ñà-ndüá ni cuu, ni ndenihi ndiaha stná-nèyà sàhámà.

19

Nansa ni xinindisá iin nècuàchì cuicà nani Zaqueo, te ni nanduu-ne iin nèhivì xí Jesús

¹ Na ní sàà-yà ñuu Jericó, ni yàha uun-ya inii ñuu mà.

² Te cunaha-nsiá, ñuu mà iá stná iin nècuàchì cuicà nani Zaqueo. Te chuun xì nècuàchìmà nduá dandacú-né nùü dava ga tè-dàchíyàhvi.

³ Te cuní stná-nè cundehè-né Jesús ana nduú-yá. Doco mànicùì ñà-cuàhà guá nèhivì itá yucán, vàchi iin nècuàchì cuisì nduú-né.

⁴ Ñàyùcàndüá, ni dàyáà-nè chicá nùü-xí, te ni nana-ne dòcò iin yutnù fruta tnuu, vàchi yucán icúmí Jesús yàha-ya.

⁵ Dandu na ní sàà-yà lugar mà, ni ndacoto-ya ñiquì-xí, te ni xini-yà nècuàchìmà, dandu ni cachi-yà xì-né:

—Zaqueo, dansíhi-ní nuu-ní, vàchi vichi icúmí sài vehe-ní.

⁶ Ñàyùcàndüá, vichi vichi ni nuu yàchì nècuàchìmà, te ndacá-nèyà mànuhù vehe-ne, cudî ini-nè.

⁷ Doco nèhivì cuáhà mà, na ní xini-nè cuàhàn-yà xì nècuàchìmà, dandu nì xitnùhu-neyà, índù chuun cuàhàn-yà vehe iin nècuàchì iá cuáhà cuàchi-xi, nì cachi-nè.

⁸ Daaní, (na iá-yà vehe Zaqueo mà), nì ndacuiin nècuàchìmà, cachí-nè xì-yá:

—Señor mío, ñà-nduú davatahvi biene xi cuàhìn dasín nùù nèhivì ndahví. Te nècuàchì nì dándàhvì nì quihin dìhùn-xí, cùmì tantu gà cuàhìn nacuàhi-nè.

⁹ Dandu nì cachi Jesús (xì nèhivì yucán):

—Vichi sà-íá salvación xi nècuàchì divéhé-xí yohó, vàchi nacua nì quida yohòtéhe-ndà Abraham, ducán nì quida stná-nè, (te sàhámà nì càcu-ne),

¹⁰ vàchi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, nì quesai ñuhiví yohó ñà-nanduquí ana nì tucù inga ichì, te dacácuì anima-nè —nì cachi-yà.

Ejemplu nacaní sàhà ùxìn dìhùn oro

¹¹ Daaní, nsidaa nèhivì yucán, ndoó-né iníní-né ñà-nduà cachí-yà. Dandu nì nacani tu-ya xì-né inga ejemplu, vàchi sà-ítúú-yà sàà-yà ñuu Jerusalén, te tuxí ini-nè ñà-mà cuéé gà, te sàà tiempu ndiaha cusahnú Dios (ñuhiví yohó).

¹² Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Nìsa là iin dèhe rey, cuní-nè cùhùn xicà-né inga ñuu ñà-nìhì stná-nè chuun dandacú stná-nè, dandu después ndixi-ne (cusahnú-né).

¹³ Ñàyùcànduá, (na táñàha ga quihin-ne ichì, dandu) nì cana-ne ùxìn peón xi-ne, te nì sàha-ne iin iin-tè iin iin dìhùn oro, te nì cachi-nè xì-té: “Inii tiempu dècuèndè quivì naxicoquí icúmí-nsiá quida-nsia lucha nducuahà dìhùn yohó”, (nì cachi-nè xì-té, dandu cuàhàn-nè).

¹⁴ Doco nècuàchì ñuu-nè, sàhà-ñá có-xiñhù-né nècuàchìmà, ñàyùcànduá, nì techuún-né itnii nèhivì xí-né nihi-xi razón cuàhàn, te dohó cachí razón mà: “Cò-cuní-nsì cusahnú nècuàchì jaàn nùù-nsí”, cachá’.

¹⁵ Doco nècuàchìmà, vátùni nì nìhì-né chuun cusahnú-né, te nì naxicoquí-nè ñuu-nè mà. Dandu nì dandacú-né càà nsidaa peón nì sàha-ne iin iin dìhùn mà, vàchi cuní-nè cundaa ini-nè nadaa nì nandua.

¹⁶ Dandu nì tnàtuu tè-primeru, cachí-te: “Señor, imindaa dìhùn oro nì taxi-ní, doco vichi sàni nandua ùxìn dìhùn”.

¹⁷ Dandu nì cachi nècuàchìmà xì-té: “¡Vátùni iá! Peón vaha nduu-ní. Ñàyùcànduá icúmí-ní dandacu-ní nùù ùxìn ñuu nahnú, vàchi vii gá nì quida-ní xì iin chuun tii”.

¹⁸ Dandu nì tnàtuu peón ùi, cachí-te: “Señor, nì taxi-ní imindaa dìhùn oro, doco vichi sàni nandua ùhùn”.

19 Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì témà: “Mii-ní, icúmí-nî dandacu-ní nùù ùhùn ñuu nahnú”.

20 Dandu nì tnàtuu inga peón, cachí-te: “Señor, yohó naquihin-ní dihùn xí-nî, vâchi nì chivâhià nùù iin sìcoto.

21 Vâchi yúhî mii-ní. Ináhî nansa iá-nî, dana-ní, dècuèndè tùha stná-ní candiaà-ní iñàha mate cóni quidáchúún-nî, te tùha stná-ní quihin-ní cosecha ndé cóni xitù-ní”.

22 Dandu nì cachi nècuàchì dândàcù-mà xì peón mà: “¡Peón malu nduu-yó! Ináhú dana yùhù, te candiái iñàha ndé cóni quidáchúún, te ndaníhí cosecha ndé cóni xitúí.

23 Te nú ináhú ducán quidé, dandu ¿índù chuun cóni dàcúhùn dihùn xí nùù iin vehe ndé quidachuún-né xán, dandu na quívi nsiaì, vâtùni nihì stnáì dìquía ni cuí?”

24 Dandu nì cachi-nè xì peón itá yatni ma: “Candiaà-nsia dihùn nùù tè-yohó, te cuàha-nsia nècuàchì icúmí ùxìn dihùn oro jaàn”.

25 Dandu nì cacachi peón mà xì-né: “Doco Señor, sà-ìcúmí nècuàchì mà ùxìn-ñà vitni”.

26 Doco nì cachi nècuàchì cusáhnú-má: “Cunaha-nsiá, ana sà-ìcúmí algu vichi, icúmí-né nihì gá-né más, te ana icúmí cuisì iyuhu iñàha, icúmí cuxio nsidaa ñà-ndùá icúmí-né.

27 Doco nèhivì xiní ùhì xí, te có-cùnì-nè cusahnúí nùù-né, cundaca-nsianè quixi nùí, te cahni-nsiánè yohó”, nì cachi rey mà.

Nansa nì cuu na ní sàà Jesús ñuu Jerusalén

28 Daaní, nì nsihi nì nacani-ya ejemplu mà, nì quihin tu-ya ichì cuàhàn-yà Jerusalén, idónuu-yá nùù compañeru-yà cuàhàn-yà.

29 Te sà-ítúú-yá sàà-yà ñuu cuati Betfagé xì Betania, frente yucù Olivo. Dandu nì càhàn-yà xì ùì nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì cùhùn cueé-nè chicá nùù-xí.

30 Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià ñuu tii yatni yucán. Te na sàà-nsià yucán, dandu icúmí-nsià cuni-nsià ndé nuhní iin burru chii. Burru tañáha ga cuida nduú-si. Quisì yucán ndaxin-nsià cundaca-nsia quixi.

31 Te nú ndàcàtnùhù nèhivì nùù-nsiá índù chuun ndaxin-nsiási, dandu cachi-nsià xì-né ñà-Stoho-ndà Señor xiñuhu xi-sí —nì cachi-yà.

32 Dandu luegu nì caquihin ùì nècuàchì mà ichì cuàhàn-nè chuun ma, te nì xini-nè ñà-divi nacua nì cachi-yà xì-né, ducán ndisa nì ìa.

33 Te na meru ndaxin-nési, dandu nì càhàn stohò-si xi-né, cachí-nè:

—¿Índù chuun ndaxin-nsiá burru yohó?

34 Dandu nì cachi-nè:

—Stoho-ndà Señor xiñuhu xi-sí.

35 Dandu nì saca-nèsi cuàhàn-nè ndé iá-yà; te nì chindàndòó-né sìcoto xi-ne dìquì-sí, te nì sàcùnùù-yàsi

36 nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà (ñuu Jerusalén). Te ichì yucán ndé yàha-ya nì chitànduhù nèhivì dòò-né.

37 Te na sá-itúú-yá nacatacaa-ya yucù Olivo yucán, dandu nsidaa nèhivì nchícùn xi-yá, nì quesaha-né cána fuerte-ne, naquímánì-né Dios sàhà ñà-cuàhà guá milagru nì quida-ya nì xini-nè;

38 te palabra yohó nduá nì cachi-nè:

—¡Ndiaha gá rey yohó vaxi cuenta xi Stoho-ndà Señor! ¡Ndiaha gá iá paz ansivi! ¡Ndiaha gá quidá mii-yá iá dìquì-xí! —nì cachi-nè.

39 Dandu daya nècuàchì fariseu cuàhàn mahì nèhivì cuàhà mà, nì cachi-nè:

—Maestro, càhàn-ní xì nèhivì xí-ní (ñà-màsà cáchì-nè ducán).

40 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, nú nì cúdádí nècuàchì cána guá yohó, dandu fuerza icúmí cána stná nsidaa yùù ndoó yohó.

41 Daaní, nì sàà-yà yatni ñuu Jerusalén. Te nì indehè-yá ñuu cahnu-ma. Te nì sacu-ya sàhà nèhivì ndoó yucán,

42 cachí-yà:

—¡Ndahví-nsià! Vàchi meru quivì vaha xi-nsia nduá vitni. ¡A sácú vaha nú ni sàà-nsià cundaà inì-nsia nansa coo ndisa paz ñuù-nsia ni cuí! Doco cónì cúndáà inì-nsia. Ñàyucànduá, vichi sàni ndòò dèhámà nùù-nsiá, te mà níhì gá-nsià cundaà inì-nsia.

43 Cunaha-nsiá, vaxi iin quivì caquixi contra xi-nsia, te nahà-te ñuu-nsià, dandu caquidavàha-tè nama orilla ñuù-nsia ñà-cadi-te nùù-nsiá. Dandu nàá stnahá-te xi-nsiá nsidanicuú ladu.

44 Te dacaá nsihi-tè vehe-nsia, te cahni nsihí stná-te mii-nsiá. Mà ndóo ga ni-iin yùù idótnahá víi yohó. Nsidaájàn icúmí cuu xi-nsiá sàhà ñà-cónì nácúnì-nsià ana dacácu xi-nsiá ni cuí.

Nansa nì tavà Jesús tè-dìcò xì tè-xiín fuera patiu veheñùhu

45 Daaní, cuàhàn-yà veheñùhu cahnú, te nì taxi nsihí-yá tè-dìcò xì tè-xiín ndoó yucán,

46 cachí-yà xì-té:

—Dohó cachí Dios nùù tutu ì: “Veheñùhu xi, icúmíá cundua iin vehe ndé natácá nèhivì càcàn tàhvi nùí”. Doco sàhà mii-nsiá sàni nandua na iin lugar ndé ndoó cuàhà tècuìhnà —nì cachi-yà.

47 Daaní, nsiquivì sàhàn-yà veheñùhu cahnu-ma, te dacuahá-yá nèhivì. Doco dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì nihí chuun ñuu mà, nandúcú-né nansa cui dandáñùhú-nèyà.

48 Doco mànicùì nihì-né nansa quida-neà, vàchi nsidaa nèhivì cuáhà mà, inínì vàha-ne ñà-nduá dacuahá-yá.

20

Nansa ni cachi tè-xídandacú ñà-còò derechu xi Jesús quida-ya ñà-nduá quidá-yá

1 Daaní, nì cuu iin quivì mà iá-yà dacuahá-yá nèhivì veheñuhu cahnu-ma. Te na meru cáhàn-yà razón vàha xi Dios, dandu nì casaà stná dùtù xícusahnú, cutnàhâ-né xì nècuàchì ley xi veheñuhu, xì stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà,

2 cachí-nè xì-yá:

—Cachì-ní xì-nsí índù nì nihì-ní derechu quida-ní ñà-nduá quida-guá-ní. ¿Ana divi nì dándacú núù-ní ñà-quida-ní ducán?

3 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù ndácàtnùhù stnái nùù mii-nsiá iñàha, te cachi-nsiá xì.

4 ¿Ana divi nì dándacù-xì núù Juan Bautista ñà-quida iì-né nèhivì? ¿A Dios nì cachi xì-né, te ò nèhivì ñuhivì?

5 Dandu nècuàchìmà, nì candatnuhu tnahá nsidaa-ní mii-né, cachí-nè:

—¿Ndíà cachi-ndà? Vàchi nú ni cachí-ndà divi Dios nì dándacù-xì núù Juan, dandu cachi Jesús xì-ndà: “¿Índù chuun cóni xíníndísâ-nsiá nècuàchìmà, nú ducán?”

6 Doco nú ni cachí-ndà divi nèhivì ùún nì cachi xì nècuàchìmà, dandu cahni nèhivì-ndó xì yuù, vàchi nsidaa-né ndeníhí-né Juan mà ñà-nì sanduu ndisa-ne iin ana nìsa cáhàn cuenta xi Dios —nì cachi-nè.

7 Ñàyùcànduá, nì naxiconihí-né nùù Jesús ñà-có-cundáà ini-nè ana divi (nì dándacù-xì núù Juan mà).

8 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ni yùhù, mà cáchì stnái xì-nsiá ana divi nì dándacù-xì núù quide ñà-nduá quidé.

Ejemplu sàhà medieru malu

9 Dandu nì nacani-ya xì nèhivì iin ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Nìsa là iin lamú, te nì dándàndèe-ne nducu yòhò sì-úvà nùù ñuhù xì-né. Dandu nì tatu-nè itnii medieru cundiaa xán, te cuáhàn xicà-né caní tiempu.

10 Daaní, después, na sání sàà tiempu cùchi quisì vídì mà, dandu nì techuún-né iin peón xi-ne nùhù naquihin xi chii fruta mà nùù medieru mà. Doco na ní sàà peón mà, nì casahnì cuií-tené, te nì taxi-ténè, còò ni-iñàha nihí-né nì násáá.

11 Daaní, inga tu nì techuún lamú mà inga peón. Doco medieru mà, tucutu nì casahnì cuií-tené, nì quida quini-tè xì-né, te nì taxi tú-tené, còò ni-iñàha nihí-né nì násáá tu.

12 Daaní, ñà-úni nì techuún tu lamú mà inga nèhivì, doco divini ducán nì cuu xi-né, dècuèndè nì dànácùèhè tèmà-né, te fuerza nì tavà-ténê nùù ñuhù ndé iá ñà-tàtá mà.

13 Ñàyùcàndùá, nì cachi lamú mà: “¿Ndíà quide vichi? Ádi chicá vaha techuín dèhemaní nùhù-te, vachi vihini quidañuhu-té dèhi”, cachí-nè.

14 Doco medieru mà, na ní xini-te vaxi dèhe lamú xi-tè, dandu nì candatnuhu tnahá-te, cachí-te: “Tè-yohó nduú tè-ìcúmí ndutahví xì ñuhù yohó. Vichi cahni-ndaté chicá vaha, dandu mii-nda nanduu-nda stoho ñuhù yohó”, nì cacachì-te.

15 Ñàyùcàndùá, nì tavà-té nècuàchìmà iladu nùù ñuhù mà, te nì casahnì-ténê.

‘Pues vichi, ¿ñdíà nduá icúmí lamú mà quida-ne xì medieru mà?

16 Icúmí-nè nùhù-nè cahni nsihí-nète, dandu nanducu saa-né inga ana quidachuún ñuhù xí-né —nì cachi-yà.

Dandu nì cachi nèhivì xí-inini ma:

—¡Ay! ¡Ndiaha ini Dios, màsà cúú ducán!

17 Dandu nì indehè-yánè, te nì cachi-yà:

—Nacua cachí nùù tutu ì xì Dios, ñà-jaàn nduá icúmí cuu, vachi dohó cachá:

Ñì ìa iin cavà nì cahíchì ini albañil. Doco vichi sàni sàà mà nì sàcùndua yùù vico esquina vehe.

18 Te nsidaa ana caquìhi sàhà-xí cavà mà, icúmí-nè nacuèhè-nè. Te nsidaa ana nacava cavà mà dìquì-xí, tàdi nchìhì-nè quida-mà —nì cachi Jesús.

Nansa nì cachi Jesús sàhà renta xi ñuu-ndà

19 Dandu dùtù xí-cusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu ma, nì cuni-nè tñii-neyà hora mà, vachi nì cundaà ini-nè ñà-sàhà mii-né nì nacani-ya ejemplu mà, doco mànicùì tñii-neyà, vachi yúhî-nè nèhivì cuáhà mà.

20 Ñàyùcàndùá, nì techuún-né nèhivì cùhùn quida maña, datiaá uun-ne nduú-né nèhivì vaha, te cunini vaha-ne nansa cachí-yà, áma níhíndèè-né càhàn tñuhu-ne sàhà ñà-nduá cachí-yà, te ducán tñii-neyà dayáha-neyà ndahà gobernador.

21 Ñàyùcàndùá, cuàhàn nècuàchìmà nùù-yà, te nì ndàcàtnùhù-né, cachí-nè:

—Maestro, ináhà-nsì mii-ní, ana ndàà cuisì inì-xi nduu-ní, te cuisì ñà-ìá viì dacuaaha-ní nèhivì. Ni có-yúhî stná-ní ni-iin nèhivì; còò, vachi chináhà ví-ní ñà-nduú ichì váha Dios.

22 Ñàyùcàndùá, cuní-nsì cachì-ní xì-nsì, ¿a vátùnì sáha Dios lugar ñà-chiyàhvi-nda renta nùù rey cahnú César, á cóó?

23 Doco Jesús, sàni cundaà ini-yà ñà-có-xìcàn tñuhù sahnú ndisa-ne nùù-yà nduá. Ñàyùcàndùá, nì cachi-yà xì-né;

—¿Índù chuun cuní-nsià quida-nsia maña nùì?

24 Dacuní-nsià yùhù iin dihùn cundehí. Bueno, vichi cachì-nsia xí ana dìnúù-xí, te ana dìquívi-xí itúú ìcà dihùn yohó.

Te nì cachi-nè:

—Divi rey cahnú César.

25 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ducán nduá, dandu nacuàha-nsia César ñà-nduá icúmí-nsiá cuàha-nsiàte, te cuàha stná-nsià Dios ñà-nduá ndiá ìcà-nsiá cuàha-nsiayà —nì cachi-yà.

26 Ñàyùcànduá, (nì cundaà ini nèhivì nì ndàcàtnùhù mà) ñà-mà cùì dadaná-néyà na cáhàn-yà nùù nèhivì cuáhà mà. Ñàyùcànduá, nì ndulocó-nè, te dadí uun nì candòo-ne.

Nansa nì cachi Jesús ía nansa natiacu-ndà

27 Daaní, nì casaà itnii nècuàchì saduceu nùù-yá. Te nècuàchìmà, có-xiníndísâ-né ñà-icúmí-ndá natiacu-ndà. Ñàyùcànduá, nì xicàn tnùhù-né nùù-yá,

28 cachí-nè:

—Maestro, ñà-yòhó nduá nì tiaa Moisés quida-nda: nú sàni xihì iin tiàa, doco còò dèhe-ne nì ndóo (xì ñahàdihí-nè), dandu icúmí ñani nsii ma nandàhà-né xì ñahàcuáán mà áma cóó iin dèhe-ne; dandu quida-nda cuenta na ian dèhe nsii ma nduú mée mà.

29 Pues cunaha-ní, nì sandoo ùsà ñàní. Te nècuàchì chicá sahnu-ma, nì nandàhà-né xì iin nècuàchì ñahà, doco nì xihì-nè, te còò dèhe-ne.

30 Dandu ñani-nè chicá nchícùn gà mà, nì nandàhà stná-nè xì nècuàchìmà, doco nì xihì stná nècuàchì ùi mà, te còò stná dèhe-ne.

31 Daaní, nì nandàhà nècuàchì ùni xì ñahà mà, doco nì xihì stná-nè; te divi ducán nì cuu xì nsì-úsà ñàní mà; doco divini, còò ni-iin dèhe nsidaa-né.

32 Daaní, último nì xihì stná nècuàchì ñahà.

33 Ñàyùcànduá, na sàà quìvi (cachí-nsià) natiacu nsii, ¿índù tiàa ma nacuaça xì nècuàchì ñahà mà ñà-nsì-úsà-nè nìsa ìa xi-ñá? —nì cachi-nè.

34 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ñà-ndàà nduá, tùha nèhivì ñuhiví yohó nandàhà-né.

35 Doco nèhivì natùì natiacu cundoo inga ñuhiví, mà nándàhà gà-nè.

36 Nì mà cúí gà-nè, vàchi cuàhàn-nè ndudava-ne xì ángel, cunduu-ne dèhe ndisa Dios, vàchi ñà-sàni natiacu-nè cundua.

37 Doco sàhà chuun ñà-natiacu-ndà, claru nì cachi Moisés sàhana sàhà ñà-jaàn na ní nacani-ne sàhà yutnù tii (xíxin); nì cachi-nè ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú Dios càhvi nsì-Abraham, xì nsì-Isaac, xì nsì-Jacob.

38 (Ñàyùcànduá, itiacú ìi nsii ma), vàchi nècuàchì nì xihì dahuun ndisa, mà cúí cahvi-né Dios; còò, cuisì nèhivì itiacú

càhvì xi-yá. Vàchi nùù mii-yá, itiácú nsidaa ana nduú nèhivì —nì cachi Jesús.

39 Dandu nì naxiconihí dava nècuàchì ley xi veheñùhu, cachí-nè:

—Vàtùni cachí-nî, Maestro

40 Daaní, nì nsihì nì càhàn-yà xì-né ducán, còò gá iin ni sáhandee inì-xi ndàcàtnùhù gá xì nùù-yà sàhà ni-íñàha.

¿Ana divi nduú yohòtéhè Cristu?

41 Dandu nì cachi Jesús xì nèhivì cuáhà mà:

—Cachí nèhivì, yohòtéhè xii-ndà David cunduu (rey ndiaha nani) Cristu. Doco ¿nansa iájàn?

42-43 Vàchi mii David mà, nì tiaa-ne nùù libru ìi nani Salmos, te dohó nì cachi-nè:

Nì càhàn Yua-nda Dios xì Stohi (divi Cristu), nì cachi-yà: “Yohó coo-ní lađu cuahî ndè cachi sàà cundeí nùù nsidaa ana xini ùhì xì-ní, dandu cusahnú fuerte-ní nùù-né”, nì cachi Dios.

44 Cundehè-nsiá, nì cachi David ñà-Stoho-nè nduú Cristu. Doco nú ducán nduú-yá, dandu ¿índù modo cunduu stná-yà iin descendencia xi-ne? (Doco ñà-ndáa nduá.) —nì cachi Jesús.

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà nècuàchì ley xi veheñùhu, ñà-có-quidá-né cumplir; cachí-yà

45 Daaní, nì cachi-yà palabra yohó xì nècuàchì dacuahá-yá, iníni nsidaa nèhivì yucán:

46 —Còtó quida-nsia na xíquida nècuàchì ley xi veheñùhu, vàchi ñà-diì xì-né nduá cacanu-ne cundixi-ne sicoto quihín vico, te casàhù tñùñuhu nèhivì xì-né yàhvi. Te na sàhàn-nè veheñùhu, ò ndoó-né iin vicò, dandu nandúcú-nê lugar ndé chicá ndiaha cundoo-ne.

47 Te tùha stná-nè (tnii diqui-né ley, te) xidándiáá-nè vehe nècuàchì nì xihì ìi-xí, dandu después sácuita-ne nacuatú cuáhà-né na ian ndisa vàha guá-nè. Sàháyùcànduá, iin castigu chicá fuerte icúmí-nê nìhì-né —nì cachi Jesús.

21

Nansa nì nacuni Jesús cuáhà gá ndiáá promesa tii nì sàha nècuàchì ñahà ndahví

¹ Iá-yà veheñùhu cahnú, te nì ndacoto-ya nì xini-yà daquéé tècuicà promesa xi-tè ini alcancía xi Dios.

² Te nì xini stná-yà iá iin nècuàchì ñahà ndahví nì xihì ìi-xí, te nì dàquéé-ne ù ñà-úhùn centavu.

³ Dandu nì cachi-yà:

—Ñà-ndáa nduá cachí xì-nsiá, chicá más nduá nì sàha ñahà ndahví jaàn nùù ñà-nì sàha nsidaa gá nèhivì yucán.

4 Vàchi nsidaa gá-nè, cuisì ñà-cùyódo nùù-né nduá nì sàha-ne. Doco nècuàchì ñahà yohó, mate ndahví dahuun-ne, doco nì sàha-ne nsidanicuú dìhùn sàhà ñà-cuiin-ne ñà-cutiacu-nè.

Ñà-nduá nì cachitnùhu Jesús icúmí cuu xi veheñùhu cahnú íá ñuu Jerusalén tiempu xi-ya

5 Daaní, nì quesaha dava-ne nì càhàn-nè sàhà veheñùhu cahnú, na cuaha guá íá yùù nahnú nì cuyucàn, te na cuaha guá íá promesa nì sàhatahvì nèhivì nì nducutá, cachí-nè. Ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

6 —Cunaha-nsiá, vaxi iin quivì icúmí nèhivì ducùn-né nsidaa ñà-nduá indéhe-nsiá yohó, ni mà códotnahá gá ni-iin yùù yohó.

Ñà-nduá cuàhàn cuu quivì vaxi xi-nda

7 Dandu nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—Maestro, ¿índù quivì cuu ñà-nduá nì cachí-ní jaàn? ¿Índù milagru coo ñà-cundaà ini-nsi sà-ítúú quivì mà?

8 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuidadu cundoo-nsia màsà dándáhvì ni-iin nèhivì-nsiá. Vàchi cuàhà ana icúmí quixi danani uun nduú-né yùhù, te cachi iin iin-ne xì nèhivì ñà-Cristu nduú-né. Te ò cachi-nè: “Vichì ndisa sàni sàa quivì (xi-yá)”. Doco mii-nsiá, màsà cúncícùn-nsià nècuàchì mà.

9 Te nú cunitnùhu-nsia íá cuàhà guerra, ò íá revolución, màsà yúhí-nsià, vachi fuerza icúmí cuu ducán primeru. Doco táñáha ga nsihì tiempu yohó nduámà, íá gá ñà-vaxi cuu.

10 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, ñuu xì ñuu icúmíá nàá stnahá. Te cuàhà rey, icúmí-tê dandacú-te coo guerra xì inga ñuu.

11 Te icúmí tñaa fuerte, te quixi stná tnama yohó te yucán, te coo cuàhà stná cuèhè cuàhà ñuu; te ndè ansivì icúmí coo cuàhà seña nahnú dayúhí xì nèhivì.

12 'Doco na táñáha ga cuu nsidaájàn, dandu icúmí nèhivì tnii-ne mii-nsiá, te quida quini-ne xì-nsiá, cundaca-ne mii-nsiá cùhùn nùù tè-xídandacú veheñùhu, te chicadi stná-nè mii-nsiá vehecàa. Te icúmí stná-nè datnátuu-ne mii-nsiá nùù rey xì nùù gobernador (ñà-daquéè cuàchi-ne diquì-nsiá). Nsidaájàn icúmí-nè quida-ne xì-nsiá sàhà ñà-nchícùn-nsià yùhù.

13 Dandu cundua quivì quida tocar mii-nsiá datúi stná-nsià nùù nsidaa-né ñà-nduá xiníndísâ-nsiá.

14 Doco iin-ni cunihnu ini-nsià; màsà nácání ini-nsià nansa nachutnahá víi-nsiá palabra naxiconihí-nsiá nùù nècuàchì gobiernu mà,

15 Vàchi mií, icúmí chindeí sàxìnítnùnì-nsià ñà-vàtùnì càhàn nchichí-nsià, te naxiconihí víi-nsià nùù-né. Te mii-né, ni mà nánìhì tnùnì ini-nè nansa naxiconihí-né nùù-nsià. Còó, mà nìhì-né nacahnù-nè mii-nsià.

16 'Daaní, ndè stná yuadíhí-nsià, ò ñani-nsià, ò tnahaga-nsià, ò amigo xi-nsia, icúmí-nè cahin stná-nè mii-nsià nùù tè-xídandacuma; te dava-nsia icúmí-nè càcàn-nè ñà-cui-nsià.

17 Te sàhà yùhù icúmí nsidaa nèhivì cuni ùhì-nè mii-nsià.

18 Doco mà sàà-nsià ndañuhu-nsià (nùì); ni-iin ididíni-nsià mà ndañúhú.

19 Te nú iin-ni ni cúnindísâ-nsià, dandu nìhì-nsià cutiacu ndisa anima-nsià.

20 'Doco quivì cuni-nsià inicutu sàni natnaha soldadu ñuu Jerusalén yohó, dandu ñà-jaàn cundaà inì-nsia sà-ítúú quivì cuàhàn-te dandañúhú-tê ñuu yohó.

21 Ñàyùcàndùá, na sàà quivì mà, ni cunúdehé nsidaa nèhivì ndoó ladu Judea yohó, te cundoo dehé-nè yucù. Te nècuàchì ndoó ini ñuu yohó, ni cáquée-né fuera, te nècuàchì ndoó fuera, màsà nànsìhvi ga-nè ñuu.

22 Vàchi quivì yucán cunduu quivì nìhì (cuàhà nèhivì) castigu, te cuu ndisa nsidaa ñà-ndùá nì cachitnùhu tutu ì xì Dios sàhana.

23 ¡Ndahví nècuàchì ñahà cuhí cuàhàn tùinuù mèè-xi! Te ¡ndahví stná nècuàchì icúmí xì mèè chichi! Vàchi quivì yucán cuàhà gá tnùndoho icúmí coo inicutu ñuu yohó; cuàhà castigu icúmí nèhivì yohó nìhì-né.

24 Te cuàhà gá-nè cui nùù guerra, te cuàhà gá stná-nè cundaca-tè fuerza cùhùn ñuu xicà (ñà-quadachuún-né). Te icúmí nècuàchì inga raza dandacú-né nùù ñuu Jerusalén yohó deçuèndè nsìhi tiempu iá permisú quida-ne ducán.

Nansa icúmí cuu quivì naxicocuíñ Jesús

25 'Quivì yucán icúmí coo cuàhà seña nùù orá, xì nùù yoo, xì stná nùù sítnúù; te yáha ga icúmí ndulocó nèhivì ñuhivì yohó, te nacani cuaá ini-nè na tiácú-nè ñà-fuerte guá cahá ndee tècuí mar, te nacúáhnú ducún-te.

26 Dèçuèndè cuñaà-né ñà-yúhí guá-nè ndoó-né ndiatú-né cuu ñà-ndùá cuàhàn cuu ñuhivì. Ndè stná sítnúù nahnú itándiaa ansivi, icúmí-sì ndacùchí ndee-sì.

27 Dandu natùì yùhù ana nduú Tnahà Nèhivì Ñuhivì, cundehè nèhivì yùhù sàmànui mahì vïcò nahnú. Cahnú poder cucumí, te yáha ga ndiaha coo inicutu ndé ié'.

28 Daaní, quivì quesaha cuu nsidaájàn, dandu contentu ni cundóó-nsià; ndacoto ndiaá-nsià dìquì-xí, vàchi sà-ítúú hora càcu-nsia —nì cachi-yà.

29 Dandu nì nacani-ya xì-né inga ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Cundehè-nsiá nù-higuera jaàn, ò ndéni yutnù ní cui;

³⁰ nú indéhe-nda sàni ndunsidi-nú, dandu ñà-yùcán cundaà ini-ndà sà-ìtúú tiempu ihni.

³¹ Pues ducán stná mii-nsiá, quivì cuni-nsià cuú ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá, dandu vètùni cundaà inì-nsia ñà-sà-ìtúú tiempu cusahnú Dios ñuhiví nduá.

³² Ñà-ndáà nduá cachí, mà sáa cui nsihì nèhivì itiácú vichi dècuèndè cachì sàni cuu ndisa nsidaa ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá vichi.

³³ Cunaha-nsiá, icúmí sàà ansivi xì ñuhiví ndañuhá, doco palabra cachí yùhù, còò, mà nunca sàà ndañuhá.

³⁴ 'Cuidadu cundoo-nsia, còtó nandòdó-nsiá ichì váha, vèchi nú quidá cuáhà-nsiá vicò, te xíni-nsia, te ò nacání cuáhà inì-nsia sàhà vida xi-nsia ñuhiví yohó, pues vihini nandòdó-nsiá ichì mà, dandu nanàá sàà quivì coo tnùndoho, te có-nìhnú inì-nsia.

³⁵ Vèchi na ian (nanàá tnù iin quisì ini) iin trampa, ducán icúmí quixi tnùndoho dìquì nèhivì ìnicutu ñuhiví.

³⁶ Ñàyùcànduá, cunihnu tùha inì-nsia, te càcàn tàhvì-nsiá nìcanicuahàn sàhà-ñá vètùni càcu-nsia nùù nsidaa tnùndoho vèxi ma, te nihitáhvi-nsiá natùì-nsia màcundoo-nsia nùù yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví —nì cachì Jesús.

³⁷ Quivì yucán, veheñuhu cahnú iá-yà ndui, dacuahá-yá nèhivì, te ñuú núhù-yà (iin ñuu tii iá) Yucù Olivo.

³⁸ Dandu nsìquívì dàtnàà vèxi tu-ya veheñuhu. Ñàyùcànduá, nèhivì cuáhà mà, naha vèxi stná-nè veheñuhu, vèchi cuní-nè cunini-ne nansa cachí-yà.

22

Nansa nì ndatnuhu tnahá nèhivì nandúcú-nè nansa tnii-ne Jesús

¹⁻² Vicò pascua nìsa nani iin vicò nìsa xixi-ne pan có-ndùtáchí. Te sà-ìtúú vicò mà vèxan, te nì ndatnuhu tnahá dùtù xícusahnú xì nècuàchì ley xì veheñuhu, nandúcú-nè nansa nihì-né cahni-né Jesús, vèchi yúhì-nè (cunitnùhu) nèhivì cuáhà sàhámà.

³ Daaní, nì quìhvi ñà-malu ini anima iin tiàa dacuahá Jesús nani Judas Iscariote.

⁴ Ñàyùcànduá, nì sàhàn-nè nùù dùtù xícusahnú. Te nì càhàn-nè xì nècuàchìmà, xì stná tè-xídandacú nùù policia, nì ndatnuhu-né xì nècuàchìmà nansa cui quida-ne, te dayáha-ne mii-yá ndahá nècuàchìmà.

⁵ Te nècuàchìmà, nì cacudii ini-nè, te nì ndòò sahnú-né chiyàhvi-ne.

⁶ Ñâyùcàndüá nì cachi Judas vátùni iámà, te nì quesaha-né nì nanducu-né nansa nihì-né dayáha-neyà ndahà nècuàchìmà, doco ni cúndüá na có-ndòò cuàhà nèhivì indéhe.

Nansa nì cutnahá Jesús xì compañeru-yà nì xixi-ya Cena ì

⁷ Daaní, nì sàà vicò xixí-né pan có-ndùtáchí, te quìvì yucán xihì stná iin lelù nduú promesa siempre sáha-ne vicò pascua mà.

⁸ Ñâyùcàndüá nì techuún Jesús Pedro xì Juan, cachí-yà xì-né:
—Cuahán-nsià quidayucun-nsià ndé cuxi-nda vicò pascua.

⁹ Te nì cachi-nè xì-yá:

—¿Índù divi cuní-nì cùhùn-nsì quidayucun-nsì?

¹⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Na sàà-nsià ñuu mà, icúmí-nsiâ ndacùhun tnahá-nsiá xì iin tiàa idádocó xì iin yoo tècuí. Divi nècuàchìmà cunchicùn-nsià cùhùn dècuèndè vehe ndé quìhvi-ne.

¹¹ Dandu càhàn-nsià xì nècuàchì divéhé-xí má cachi-nsià xì-né ñà-dòhó cachí maestru xì-né: “¿ndévi iá vehe cahnú ndé cuxi-ya comida pascua xì nècuàchì dacuahá-yá?”

¹² Dandu nècuàchì divéhé-xí má, icúmí-nê dacuní-nè mii-nsiá índù iá iin vehe cahnú pisu dìquì-xí ndé sà-itá ví yutnù. Yucán nsidayucun-nsià ñà-cudiní-ndà.

¹³ Dandu nì caquihin nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè. Te nacua nì cachi-yà xì-né, ducán ndisa nì cuu. Ñâyùcàndüá yucán nì quidayucun-nè comida pascua.

¹⁴ Daaní, na ní sàà hora mà, dandu nì sàà-yà yucán, te nì sàcòo-ya xì nsì-úxin ùi nècuàchì nì nihì chuun nùù-yá.

¹⁵ Te nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù, ñuhú cuísi inì cutnahí xì-nsiá cuxi-nda vicò pascua yohó, dandu después icúmí ndohi.

¹⁶ Vàchi cachí xì-nsiá, mà cúxí guè comida vicò pascua ndè cachi sàà tiempu cusahnú Dios ñuhivì yohó; vàchi vicò yohó, ejemplu nduá, doco na sàà quìvì cusahnú-yá, dandu cunduamà ñà-sàni cuu ndisa ñà-ndüá cuní cachi vicò yohó —nì cachi-yà.

¹⁷ Dandu nì tnii-ya pocillu, te nì naquimanì-yá Dios (sàhà ndutè sì-úvà ñuhu-ma), te nì cachi-yà:

—Tnii-nsia pocillu yohó, te coho nsidaa-nsiá chichí-tê.

¹⁸ Vàchi cachí xì-nsiá, mà cóhó guè ndutè sì-úvà ndè cachi sàà tiempu cusahnú Dios ñuhivì yohó.

¹⁹ Dandu nì tnii stná-yà iin pan, nì naquimanì-yá Dios sàhá, te nì dàcuàchí-yáñà; dandu nì dasàn-yáñà nùù nsidaa-né, te nì cachi-yà xì-né:

—Pan yohó, nahi iguicúñùì nduá, vâchi cuàhìn cuàhatahvì vida xi (cuì) sàhà nsidaa-nsiá. (Cuxi-nsia vichi, dandu de-spués), nacua nì quida-nda vichi, ducán quida stná-nsià (quìvì nùù-xí) sàhà-ñá nsinuu inì-nsia yùhù —nì cachi-yà.

²⁰ Daaní, divini ducán nì quida stná-yà xì pocillu mà: na nì nsihì nì xixi-ne, dandu (nì tñii-yañà), te nì cachi-yà:

—Ñà-ñùhú pocillu yohó nduú seña xi ichì saa nacóì cunchicùn nêhivì, vâchi nahi nìi nduá, te icúmí nìi cuitài sàhà-ñá nìhitàhvì ndiaha-nsiá.

²¹⁻²² Doco cunaha-nsiá, tiàa cuàhàn cahin xì yùhù ana nduú Tnaha Nêhivì Ñuhivì, iá-nè yohó xixí tàcá-ndà xì-né nùù mesa yohó. Te mate ñà-ndàà nduá, icúmí cuì, vâchi ducán nì chitnùnì ini Dios, doco tiàa cuàhàn cahin xì, ¡ndahví-nè! —nì cachi Jesús.

²³ Ñâyùcànduá, nì quesaha nêhivì ndoó yucán nì xicàn tnùhù stnahá-né nùù-né ana nduú tiàa cuàhàn quida ducán cahan-né.

Nansa nì cuàà nècuàchì dacuahá-yá, iin iin-ne cuní-nè cunduu-ne ana chicá ndiaá

²⁴ Nì cuàà stná-nè sàhà-ñá ana cunduu nècuàchì chicá ndiaá.

²⁵ Ñâyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Tè-cùsàhnú inga ñuu, fuerte cusáhnú-te nùù nêhivì ñuu-te. Yua ñuu dandacú víi cachí tè-xícusahnuma sàhà mii-té.

²⁶ Doco mii-nsiá, mäsá quidá-nsiá na quidá tè-yucán. Vâchi nsidaa ana nìhì chuun dandacú nùù-nsiá, icúmí-né cunihnu (ndahví ini-nè) na iin nêhivì chicá chii; vâchi iin nècuàchì chicá idónuu, xiñuhu cunduu-ne nahi ana xinúcuáchí.

²⁷ Vâchi nì cachí-ndà iá iin lamú iá xixí, te iá stná iin nècuàchì xinúcuáchí (nùù chuun yuhùnùhú), pues ¿ana chicá idónuu cahan-nsiá? ¿Amádi lamú mà nduú ana chicá idónuu? Doco cundehè-nsiá yùhù, nansa quidé xì mii-nsiá: na ian quidá iin peón xinúcuáchí, ducán nduú modo xi quidé xì-nsiá.

²⁸ Mii-nsiá nduú nècuàchì iin-nì sàni tenchicùn xì, te nì yàha stná-nsià nsidaa tnùndoho nì yàhi.

²⁹ Ñâyùcànduá, nacua nì sàha Yué yùhù chuun cusahnúì, ducán nìhitàhvì stná mii-nsiá quide, nìhì stná-nsià chuun dandacú-nsiá.

³⁰ Vâchi na sàà quìvì cusahnúì, dandu icúmí stná mii-nsiá cutnahá-nsiá xì cundoo-nda cuxi-nda nùù mesa xi, te nìhitàhvì stná-nsià cundoo iin iin-nsia silla ndiaha, dandacú-nsiá nùù ùxìn ùi ñuu-ndà ndé cundoo nêhivì raza-ndà Israel.

Nansa nì cachi Jesús xì Pedro ñà-ináhá-yâ icúmí-nè nacuaà-néyà

³¹ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì Simón (Pedro):

—¡Ay, Simón! Nì xicàn ñà-malu permisú quida ndevàha-sì xì anima-ní na ian quidà-ndà na dandiáchí-ndá nùnì.

³² Doco yùhù, nì xicàn tàhví sàhà-ní ñà-màsà nándòdó-ní yùhù, Simón. Dandu mii-ní, quìvì sàni sàà-ní naxicocuìn inì-ní, dandu nacuaàhandee inì-ní ñanìtnaha-ní.

³³ Dandu nì cachi Simón xì-yá:

—Señor mío, iin-ni ié' dispuestu cunchicuìn mii-ní mate ni chícádí-nèndó, te ò ni cahní-nèndó.

³⁴ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Cachí xì-ní, Pedro: ñuú vichi na táñaha ga coto lehe sindùhá, te sàni nacuaà-ní yùhù ùnì xichi.

Nansa nì cachi Jesús na sá-itúú hora tnii nèhivì-yá

³⁵ Dandu nì cachi stná-yà xì nsidaa-né:

—Na ní techuín mii-nsiá nì xicanuu-nsia daa, nì dándàcuì nùù-nsiá ñà-nì ndóo cartera xi-nsia, xì stná morral xi-nsia, te nì màsà cúnihí stná-nsiá inga ndisàn-nsiá cùhùn. Pues, (vichi cachi-nsiá xí), ¿a ní quidamanì iñaha nùù-nsiá quìvì yucán?

Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Còó.

³⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues, tucu iá vichi, vèchi xiñuhu-ñá cunihi-nsia cartera xi-nsia na cùhùn-nsiá, te cunihi stná-nsiá morral xi-nsia cùhùn. Te nècuàchì có-icúmí espada, chicá vaha ni dicó-né dùhñù-né, te cuiin-ne ian.

³⁷ Vèchi dohó cachá` sàhí nùù tutu ìì: “Nì quida nèhivì cuenta na ian nduú-yá iin tiàa malu”. Ñàyùcànduá, yùhù cachí` (xì-nsiá), fuerza icúmí cuu ducán xí, vèchi nsidaa ñà-nduá cachá` sàhí, icúmíâ cuu ndisa.

³⁸ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, cundehè-ní yohó: Ùì espada nihí-nsí.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¡Daaní xì palabra jaàn!

Nansa nì sàhàn Jesús huertu nani Getsemaní, te nì xicàn tàhví-yá nùù Yuamáni-yá Dios

³⁹ Daaní, nì quee-ya vehe, te nacua nduú estilu xi-ya cuàhàn-yà Yucù Olivo, te nchícùn stná nècuàchì dacuahá-yá.

⁴⁰ Te na ní sàà-yà lugar cuní-yà, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Càcàn tàhví-nsiá nùù Dios sàhà-ñá màsà dándàhví ñà-malu mii-nsiá.

⁴¹ Dandu nì cuxica tii-yá chicá nùù-xí, nacua sàà dacana-nda iin yùù. Te yucán nì sàcuìn sìsì-yá nì xicàn tàhví-yá nùù Dios,

⁴² cachí-yà:

—Yuamáni', xicàn tàhví nùù-ní. Nú cuní-ní, dandu dacúxió-ní tnùndoho icúmí yàhi, vèchi nahi (ñà-ùà ñuhú

iin) taza, ducán nduá nùí. Doco màdì ñá-nduá cuní yùhù nì cùndúá; còó, ñà-nduá cuní mii-ní —nì cachi-yà.

⁴³ Dandu nì ndecunu iin ángel nì quixi ansivi, te nì chindee-né mii-yá ñà-nìhì gá-yà valor xi-ya.

⁴⁴ Vàchi yáha ga nacání ini-yà. Ñàyùcàndúá chicá fuerte nì càhàn-yà xì Dios. Te nì cana cuàhà tètñì-yá, doco tètñì mà, na ian cóyo gota nahnú nì, ducán nì còyo-tè ñuhù.

⁴⁵ Daaní, nì ndacuiin-yà vaxi-ya ndé itánduhù nècuàchì dacuahá-yá, te nì xini-yà xíquidì-nè ñà-cuàhà guá ndoó-né tnùnsí ini.

⁴⁶ Ñàyùcàndúá, nì cachi-yà xì-né:

—¿A ñá-sàni quidì-nsia nduá? Chicá vaha ndacuíta-nsia, te càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhá màsà dándáhvì ñà-malu mii-nsiá.

Nansa nì tnii nèhivì Jesús, te nì suhni-nèyà

⁴⁷ Na càhàn ì-yá xì nècuàchìmà, dandu nì quesaa cuàhà nèhivì. Te iin tiàa nì sanchicùn xì-yá nduú ana ndàcà-xì-né vaxi, divi Judas, vachi iin ana nìsa cutnahá xì nsì-úxin iin ga nècuàchì dacuahá-yá nduú-né. Te divi-ne nì tnàtuu-ne nùù-yá, nì chitú-nè nùù-yá.

⁴⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Judas, ñà-nì chitú-nì nùí, ¿a ducán nduú modo cahín-nì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì?

⁴⁹ Dandu compañeru-yà, nì cundaà ini-nè nansa cuàhàn cuu, ñàyùcàndúá nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, ¿a cánì-nsí mii-né xì espada vichi?

⁵⁰ Dandu iin compañeru-yà, nì cani-ne espada xi-ne iin tiàa quidáchuùn nùù dùtù cusáhnù, te nì tàhndè tùtnù-té ladu cuahá-te.

⁵¹ Doco nì cachi-yà:

—¡Daaní xì ñà-jaàn!

Te nì chituu-ya dìnìndàhá-yà tùtnù témà, te nì nduvàha dahuan.

⁵² Dandu nì càhàn-yà xì nsidaa nèhivì nì caquesaa tnii xi-yá, divi dùtù xícusahnú, xì tè-dàndàcú xíndiaa veheñùhu, xì dava ga stná nècuàchì nihí chuun, te nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—A ducán nduú modo (tnií-nsiá yùhù), vaxi-nsia nihí-nsiá espada xì garroti na ian tècuìhnà nduí,

⁵³ mate nsìquívì nìsa ìe xì-nsiá veheñùhu cahnú, te cóni tnii-nsiá yùhù. Doco vichi, meru tiempo xi mii-nsiá nduá, divi tiempo quida quini guá mii-sí dandacú nùù ichì ñáa.

Nansa nì nacuaà Pedro Jesús

⁵⁴ Dandu nì tnii-tèyá nì saca-tèyá cuàhàn-te ndè ini vehe dùtù cusáhnù. Te Pedro, nchícùn xica ní-né mii-yá cuàhàn-nè, (te nì yáha stná-nè) ini patiu vehe ma.

55 Dandu nèhivì ndoó yucán, nì xicùn-né iin ñuhu mahì patiu mà, te nì sàcùndoo-ne; te nì sàcòo stná Pedro mahì nsidaa-né.

56 Doco iin ñahà chii quidáchúùn yucán, nì xinì-ña Pedro na iá stná-nè ndé tnùù ñuhu mà, te nì indehè váha-ñané, cachí-ña:
—Nècuàchì yohó, compañeru Jesús nduú stná-nè.

57 Doco Pedro, nì nacuaà-néyà, cachí-nè:

—Yùhù, có-ínáhi Jesús, señorita.

58 Daaní, después, indéhe stná inga nèhivì-né, te nì cachi-nè:

—¿Amádi iin nèhivì xí Jesús nduú stná mii-ní?

Doco nì cachi Pedro:

—Còó, mà ndisá, señor.

59 Daaní, nì yàha inga hora, te fuerte nì cachi inga nèhivì (xì compañeru-nè):

—Ñà-ndàà nduá, nècuàchì yohó nduú iin nèhivì nì cutnahá stná xì Jesús, vàchi nècuàchì ladu Galilea nduú stná-nè.

60 Doco Pedro, nì cachi-nè:

—Señor, ni có-cùndàà inì ñà-nduá cáhàn-ní sàhà-xí.

Te cáhàn ìi Pedro palabra mà, te momentu mà nì xito lehe.

61 Dandu Stoho-ndà Señor, nì nacuíco-yá yàtà-yá, nì nda-coto-yanè. Te sàhà ñà-yucán nduá nì nsinuu inì-nè nansa nì cachi-yá xì-né daa ñà-tàñáha ga coto lehe, te ùnì xichi sàni nacuaà-néyà.

62 Ñàyùcànduá, nì quee-ya iladu patiu mà nì sacú cuahà-né.

Nansa nì quida quini policía xì Jesús, te nì sàcùndiaà-teyá

63 Daaní, tiàa xíndaca xi-yá, nì sàcùndiaà-teyá, te nì canì-tèyá.

64 Nì chidàhvi-tè nùù-yá, te nì canì-tèyá, cachí-te xi-yá:

—¡Cachi cuàá-ní ana nì canì xi-ní!

65 Te cuahà gá stná iñàha nì cacachì-te nì cahíchì uun inì-teyá.

Ñà-nduá nì cachi Jesús na ní sàà-yà nùù Junta Cahnú

66 Daaní, na ní tùinuù, nì nataca nsidaa nècuàchì nduú Junta Cahnú; nì càna nècuàchì sahnú dandacú nùù ñuu yucán, xì stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu. Dandu nì dàtnátuu-ne Jesús nùù nsidaa-né, te nì cachi-nè xì-yá:

67 —Nú divi Cristu ndiaha nduu-ní, dandu cachi ndàà-ní xì-nsí.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ni cachí xì-nsiá, mà nunca cunindisá-nsiá.

68 Te ò nú ni ndácàtnùhí nùù mii-nsiá iñàha, ni mà nàxícóníhí stná-nsiá nùù, te ni mà dáñá-nsiá yùhù.

69 Doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, dècuèndè vichi cuahàn duha icúmí coi ndahà cuahá mii-yá ana chicá cusáhnù, divi Dios.

70 Ñàyùcànduá, nsidaa nècuàchì Junta mà, nì xicàn tnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—¿A ndísá Dèhemanì Dios nduu-ní cahan-ní?

—Jaan —cachí-yà— nacua nì cachi-nsià, divi ducán nduá.

⁷¹ Ñàyùcànduá, nì cachi nèhivì Junta mà:

—Có-xiñùhù gá-ndà ni-iin testigu quixi, vàchi divi mii-né sàni cachi-nèà, te nì inini-nda —nì cachi-nè.

23

Nansa nì dàyáha-ne Jesús ndahà gobernador Pilatu

¹ Dandu nsidaa nècuàchì Junta yucán, nì ndacuìta-ne, nì saca-neyà cuàhàn-nè xì-yá nùù Pilatu.

² Te cuàhà nì càhàn tnùhu-ne sàhà-yá nùù témà, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, sàni xini-nsì, dacá-né dìni nèhivì ñuu-nsì yohó, vàchi cachí-nè mà váha chiyàhvi-nsi renta xi naciòn nùù rey cahnú César, vàchi cachí-nè mii-né nduú-né rey Cristu.

³ Dandu nì ndàcàtnùhù Pilatu nùù-yá, cachí-te:

—Mii-ní, ¿a ndísá rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní, á cóó? Dandu cachí Jesús:

—Nacua cachí-ní, divi ducán nduá.

⁴ Dandu nì cachí Pilatu xì dùtù xícusahnú, xì stná nèhivì cuàhà yucán:

—Sàni càhìn xì nècuàchì yohó, te còò ni-iin falta ni quidá-né tuxí.

⁵ Doco nècuàchì càhàn tnùhu sàhà-yá mà, vihi gá dana nì càhàn-nè, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, cuàhà nèhivì raza-nsì dacuahá-né, te danácuída-nè nècuàchì mà dècuèndè ladu Galilea xì ndé` stná ladu yohó, nsidanicuú ladu ndé ndoó-nsí —nì cacachi-nè.

⁶ Na ní inini Pilatu ñà-jaàn, dandu nì ndàcàtnùhù-té, ¿a nècuàchì Galilea nduú Jesús, á cóó?

⁷ Te divi (ñà-ndáà nduá). Ñàyùcànduá, nì cundaà inì-te ñà-divi rey Herodes nduú ana ndiá ìcà nsidandaà sàhà chuun ma. Sàháyùcànduá, nì dàyáha-tèyá ndahà rey mà, vàchi iá stná témà ñuu Jerusalén quivì yucán.

⁸ Daaní, na ní xini rey mà-yá, nì cudii gá inì-te, vàchi sàcàni tiempu cuní-te cundehè-tèyâ. Vàchi cuàhà gá ñà-nduá cachí nèhivì sàhà-yá, te cuní stná-te cundehè-té quida-ya iin milagru.

⁹ Ñàyùcànduá, cuàhà ní ndàcàtnùhù-té nùù-yá, doco còò ni-iñàha ni nàxícónihî-yá nùù-té.

¹⁰ Te yucán nì casaà stná dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, nì sàcuìta stná-nè, te yáha ga dana nì càhàn tnùhu-ne dìquì-yá.

¹¹ Doco Herodes xì soldadu xi-tè, cuisì-ní nì dàvadiquì uun-tèyá, te nì sàcùndiaà-teyá. Dandu nì chindixi-tèyá sìcoto vico, te nì dánhùhù-teyá nùù Pilatu.

12 Te cunaha-ní, divi quivì yucán nì nàcòvòha stnahá Herodes xì Pilatu, vèchi nìsa xini ùhì stnahá-te.

Nansa nì cachi stná Pilatu icúmí Jesús cui-yà

13 Dandu Pilatu, nì nacana-tè dùtù xícusahnú, xì nsidaa tè-nìhí chuun, xì nsidaa gá nèhivì. Te nì nsihi nì catnàtuu nsidaa-né nùù-té,

14 dandu nì cachì-te xi-né:

—Ndacá-nsiá nècuàchì yohó vèxi, vèchi cahan-nsiá dacá-né dìni nèhivì ñuù-nsia yohó. Doco sàni xicàn tnùhù vahi nùù-né indèhe nsidaa-nsiá, te sàni cundaà inì, còò ni-iin cuàchi-ne nacua cachí-nsiá.

15 Daaní, después nì dáyahi-nè ndahà Herodes, te nì sàhàn stná-nsia nùù nècuàchìmà, doco ni mii stná-nè, cóni cachí stná-nè sàhà ñà-cui Jesús, vèchi còò ni-iñàha iníhíca-nè.

16 Ñàyùcàndüá, cuàhìn dandacuí ñàhni cuií-nè, dandu dàñà-né.

17 (Ducán nì cachi Pilatu), vèchi fuerza icúmí-tè dañà-té iin nècuàchì ndiadí cada nacává vjò mà.

18 Doco nèhivì cuàhà itá yucán, iin-ni cána fuerte sàstnùhù-né, cachí-nè:

—¡Ni cui Jesús! ¡Barrabás ni dáñà cuní-nsì! —nì cachì-nè,

19 vèchi Barrabás mà nduú iin tiàa nì quida revolución ñuu yucán, te nì sahnì stnahá-te, ñàyùcàndüá, ndiadí-te vehecàa.

20 Daaní, tucutu nì càhàn Pilatu xì nèhivì cuàhà mà, fuerte nì càhàn-te, vèchi dispuestu iá-te dañà-té Jesús.

21 Doco nèhivì mà, tucutu cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Ni cui Jesús nchìca cruz! ¡Ni cui-nè, cuní-nsì!

22 Dandu ñà-únì nì càhàn-te xi-né, cachí-te:

—¿Índù chuun cui-nè ñà-còò ni-iin falta xi-ne iá? Sàni ndàcàtnùhì nùù-né, te còò ni-iñàha disàhà-xí cui-nè. Ñàyùcàndüá, icúmí-nè ñàhni cuií ni-ne, te dàñà-né —nì cachì-te.

23-24 Doco nèhivì cuàhà yucán xì stná dùtù cutnàhâ xí-nè, vihi gá fuerte nì càna ndee-né, xicàn-nè ñà-cui Jesús nchìca cruz. Te ñà-fuerte guá nì càna-ne, sàhàmà nì cundee-né (nì dàxínù ini-nè Pilatu) ñà-quida-tè nacua nì cuni mii-né.

25 Ñàyùcàndüá, nì dañà-té Barrabás nùù-né, vèchi divi-tè nì xicàn-nè dàñà, mate iin ana nì quida revolución nduú-te, te nì sahnì stnahá-te, ñàyùcàndüá nì sàcùndiadi-te. Doco Jesús, còò. Nì dáyaha Pilatu mii-yá (ndahà soldadu) ñà-quida temà xì-yá ñà-ndüá nì xicàn nèhivì cuàhà mà.

Nansa nì chituu-tè Jesús nchìca cruz

26 Dandu nì saca-tèyá cuàhàn-te xi-yá. Te ichì yucán nì xini-te vèxi iin nècuàchì ñuu Cirene nani Simón, màndixi-ne nì sàhàn-nè nùù ítú. Te divi nècuàchìmà ní tniì soldadu,

te nì dàcuìdá-tené cruz xi-ya; ñàyùcàndùá, nsidá-né cruz cuàhàn-nè nchícùn-nèyà.

27 Cunaha-ní, cuàhà gá nècuàchì ñahà nchícùn stná xì-yá cuàhàn, te cuàhà stná nèhivì dava ga. Te nècuàchì ñahà mà, yáha ga xísacu-ne, ndoó-né tnùnsí ini sàhà-yá.

28 Dandu nì nacuico-yá yàtà-yá, cachí-yá xì-né:

—Cunini vaha mii-nsiá nècuàchì ñahà ñuu Jerusalén. Màsà cuácú-nsiá sàhà yùhù. Chicá vaha nì cuacú-nsiá sàhà mii-nsiá xì sàhà dèhe-nsia.

29 Vàchi vaxi iin tiempu (ùhì) quivì nùù-xí, dandu icúmí nèhivì cachi-nè: “Nansicáhán nèhivì còò méè-xì. Chicá nsiha màsà cécú nì-iin dèhe-nda nì cuí, te màsà cécúmí-ndá nì-iin méè dachichi-nda chicá vaha”.

30 Te icúmí stná-nè cachi-nè: “¡A sácú vaha nì caá yucù ò lúnsi dìquì-ndà, te dàhvi dahuun-nda!” cachi-nè.

31 Vàchi (ducán iá nahi ejemplu sàhà tutnù): nú dècuèndè yutnù vida cuní nèhivì (cahmi-ne), dandu vihi gá mà úhì coco stná tutnù ìchí. (Te ducán stná yùhù: nú dècuèndè yùhù cuní nèhivì dandohó-né, dandu vihi gá más icúmí nèhivì malu ndoho stná-nè) —nì cachi-yà.

32 Cunaha-nsiá, ndacá stná soldadu mà ù tiàa nì quida falta, cutnàhà stná-te xi-yá cuàhàn ndé cui stná-te.

33 Dandu nì casaà nsidaa-né iin xaan ndé cachí-nè Nùù Iquì Dìnì. Te yucán nì chituu soldadu mà-yá nchìca cruz, mii-yá xì stná ù tè-nì quida cuàchi ma, iin-tè ladu cuahá-yà, te ingà-te ladu itní-yà.

34 Dandu nì cachi-yà:

—Padre mío, cuicahnú inì-ní sàhà nèhivì yohó, vachi có-ínahá-nè ñà-ndùá quidá-né.

Daaní, tè-xínduu soldadu mà, nì dasàn-té sìcoto xi-ya según nì nìhì iin iin-tè na ní idàdìquí-te sàhà-ñá.

35 Te indéhe váha nsidaa nèhivì cuàhà mà. Te itá stná nècuàchì nihí chuun, sácùndiaa-nèyà, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, nìsa dacácu-ne nècuàchì dava ga; pues vichi xiñuhu dacácu stná-nè mii-né, nú ndisa Dios nì techuun-xi-né vaxi, te nú mii-yá nani Cristu nduú-né cahan-né —nì cachi-nè.

36 Daaní, stná soldadu mà, nì sàcùndiaa stná-teyá, nì catnàtuu-tè nùù-yá chitánínì-te vinu ia ñà-coho-ya,

37 cachí-te:

—Nú ndisa rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní, dandu dacácu-ní mii-ní —cachí-te.

38 Te itúú stná iñàha dìnì cruz ndé itándiaa palabra dàhàn griegu, xì dàhàn latín, xì stná dàhàn hebreu, te dohó cachá: “Ana yohó nduú rey xi tè-raza Judea”.

39 Daaní, nì càhàn stná iin tè-ìtúú stná nchìca cruz yucán, divi iin tè-nì quida falta mà; te nì canàhá stná-te xi-yá, cachí-te:

—Nú ndisa rey Cristu nduu-ní, dandu dacácu-ní mii-ní, te dacácu stná-ní nsiùhù.

40 Doco inga tè-ìtúú stná yucán, nì càhàn duchi inì-te xi compañeru-tema, cachí-te:

—¿A có-yûhî stná-ní Dios ñà-iin-ni castigu sàni ñhì nsi-daa-nda?

41 Te ndohó, ndiá ìcà-ndà ndoho-nda, vâchi iá ndisa cuàchi-nda, ñâyùcànduá iá castigu xi-nda. Doco Jesús yohó, còó; còò ni-ìñàha iníhíca-yâ.

42 Dandu nì cachì-te xi Jesús:

—Nsinuu inì-ní yùhù na quivì naxicocuñ-ní cusahnu-ní ñuhiví yohó.

43 Dandu nì cachi-yà xì-té:

—Ñà-ndàà nduá cachî xì-ní, quivì vichi icúmí-nî cutnaha-ní xì cundoo-nda ñuhiví ndiaha xí Dios —nì cachi-yà.

Nansa nì xihî Jesús nì dânáà-yá sàhà cuàchi-nda

44-45 Daaní, nahi càxihùì nì dàhvi orá, te nì nàcuìin tnùù inicutu ñuhiví, te iin-ni nì ndòo ducán dècuèndè càhùnì nì cuaà. Te ini veheñùhu cahnú nì quedava cortina cahnú (sadí nihni cuarto yucán).

46 Dandu Jesús, fuerte nì ndàhì ndee-yá, cachí-yà:

—Padre mío, nùù ndahà mii-ní quidé entregar anímè —nì cachi-yà. Dandu nì xihì-yà.

47 Daaní, capitán (iín yucán), nì xini-te nsidaa ñà-nduá nì cuu, te nì ndenihi vâha-tè Dios, cachí-te:

—Ñà-ndàà nduá, nèhivì ndàcuìsì inì-xì nì sanduu nècuàchì yohó.

48 Te nsidaa gá nèhivì nì sàà yucán, nì xini-nè nansa nì cuu, dandu nì naquihin-ne ichì mànuhù-né vehe-ne, caní ndáha-né nchìca-ne.

49 Te yucán ndoó stná cuàhà nècuàchì ñahà nì quixi ñuu Galilea cutnáhâ-né xì-yá nì quesaa ñuu Jerusalén. Te mii-né xì stná nècuàchì dava ga ináhà xí-yâ, xica itá-né, indéhe váha-ne ñà-nduá nì cuu.

Nansa nì ndùxin Jesús ini cueva

50-51 Daaní, (ñuu mà) nìsa là stná iin tiàa nani José. Iin nècuàchì vâha nduú-né, vâchi ndàcuìsì ini-nè. Te meru ñuu-nè nduú iin ñuu tii nani Arimatea ndé ndoó puru nècuàchì raza-nè Judea. Iin nècuàchì Junta Cahnú nduú stná-nè, doco mii-né, cónì ndóo ini-nè xì ñà-nduá nì dândàcù compañeru-nè ñà-cui Jesús, vâchi nihnú ini-nè (Dios, te xiníndísâ-né) ñà-icúmí-yâ cusahnú-yá ñuhiví yohó.

52 Pues divi nècuàchìmà nì sàhàn nùù Pilatu, nì xicàn-nè iquicúñú Jesús.

53 Dandu nì sàhàn-nè nì nanihi-neyà, nì chidùcún-nèyà iin dahmà, te nì chinacaa-nèyà ini cueva xi nsì nì sate nèhivì nùù cavà. Te cueva mà, nì-iin nsì tañáha ga cundùxin inià.

54 Cunaha-ní, quivì yucán nì sanduu víspera xi vicò pascua, te sà-itúú cunduu stná quivì descansu.

55 Ñàyùcànduá, nècuàchì ñahà nì quixi Galilea mà, nì catenchicùn stná-nè nì sàhàn ndé nì sàcùndùxin-ya, te nì xini-nè lugar mà, xi nansa nì sàcùnacaa cuerpu-yà.

56 Dandu mànuhù-né, nì quidayucun-nè tàtnà tnàmì xi pomada sahán tnami. Daani, quivì descansu mà nì quetatu-nè nacua cachí ley (xi-ne).

24

Nansa nì natiacu Jesús

1 Naha va quivì primeru semana nì quihin nècuàchì ñahà mà ichì cuàhàn-nè ndé nì ndùxin-ya, nihí-né tàtnà tnàmì nì quidayucun-nè, te cutnàhà stná-nè xi itnii gá nècuàchì ñahà. Te na ní casaà-nè yucán

2 nì xini-nè sàni cuxio cavà cahnú nì sandiadi yuhù cueva mà.

3 Dandu nì caquìhvi-ne inì-xi, doco còò cá Stoho-ndà Jesús nì xini-nè.

4 Ñàyùcànduá, cuàhà gá nì ndulocó-nè. Dandu nì xini-nè yatni uun yucán nì sàcuíta ùi ana ndixín sìcoto cuxín yèhè.

5 Te nì cayùhí cuaá-nè, te nì nàcùnihni ndee-ne. Dandu nì cachi ángel mà xi-né:

—Còò necesidad nanducu-nsiá mii-yá yohó ndé nduú lugar xi nsì, vàchi sà-itàcú-yà.

6 Còò cá-yà yohó, vàchi sàni natiacu-yà. ¿A có-nsinúú inì-nsia ñà-nduá nì cachi-yà na iá va-ya xi-nsiá ladu Galilea?

7 Vàchi dohó nì cachi-yà: “Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí yàhi ndahà tè-malu, dandu cachituu-tè yùhù nchìca cruz; doco tìxi ùni quivì icúmí natiacuì”, nì cachi-yà.

8 Dandu nècuàchì ñahà mà, nì nsinuu ini-nè ñà-dùcán ndisa nì cachi-yà xi-né daa.

9 Dandu nì caquee-ne cueva mà mànuhù-né ndé ndoó-né, te nì nacani-ne nsidaámà xi ùxin iin nèhivì xí-yá, xi stná nècuàchì dava ga.

10 Cunaha-ní, nècuàchì ñahà mànuhù cachitnùhu xi nèhivì mà nduú María Magdalena, xi Juana, xi María dihi Jacobo, xi itnii gá stná nècuàchì ñahà dava ga.

11 Doco nècuàchì tiàa (nì inini ma), nì tuxi ini-nè ádi cuentu uun nduá nì nacani nècuàchì ñahà mà. Ñàyùcànduá, cóni xìníndísâ-né.

12 Doco Pedro, después nì ndacuiin-nè nì dàyáa-nè cuàhàn-nè sepultura mà. Te (na ní sàà-nè) nì xito nihni-ne inià nì xini-nè mii dahmà nì ndòo itánduhù iladú. Dandu mànuhù-né vehe-ne, nacaní cuàhà ini-nè ndià nduá nì cuu cahan-né.

Nansa nì ndecunu Jesús nùu ùi nèhivì xicá ichi ñuu tii Emaús

13 Daaní, divi quivì yucán cuàhàn ùi nèhivì xí-yá ichi ñuu Emaús. Nahi ùi hora nduá caca-nda ndè ñuu Jerusalén xì ndé ñuu tii yucán.

14 Te ùi nècuàchìmà, ndatnúhú-né cuàhàn-nè, cáhàn-nè sàhà nsidaa ñà-nduá làcà ní cuu.

15 Te meru ndatnúhú-né ducán, te nì cuyatni Jesús vàxi-ya; nì tnàtuu-ya nì sacatnahá-yá xì-né cuàhàn.

16 Doco cóni nácóó-yá mii-né nacuni-nèyà.

17 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndià nduá ndatnúhú guá-nsià cuàhàn-nsià, te ndoó-nsià tnùnsí ini?

18 Dandu nì naxiconihí iin nècuàchìmà nani Cleofas, nì cachi-nè xì-yá:

—Nsidaa gá nèhivì ndoó ñuu Jerusalén, ináhá-né ñà-nduá nì cuu yucán quivì vichi. Ádi cuisì mii-ní nduú ana tàcùnítñuhu sàhámà.

19 Dandu nì cachi-yà:

—¿Ndià nduá nì cuu yucán?

Te nì cachi-nè:

—Cáhàn-nsì sàhà Jesús de Nazaret, vàchi cunaha-ní, iin ana cáhàn ndisa cuenta xi Dios nì sanduu-ya. Cuàhà milagru fuerte nì quida-ya, te cuàhà palabra ndiaha nì chinaha-yà. Chuun ndiaha xí Dios nìsa quida-ya nì cundaà ini nsidaa nèhivì ñuu-ndà.

20 Doco dùtù xícusahnú, xì stná tè-nihí chuun ga, nì dàyáha-neyà ndahà ana nì sahnì xì-yá, te nì chituu-tèyá nchìca cruz.

21 Doco cunaha-ní, mii-yá nduú ana cuàhàn dacácu xi ñuu-ndà Israel nì cahan-nsí. Te vichi sàcuàhàn-ndà ùni quivì nì cuu xi-yá ducán.

22-23 Te quivì vichi nì sàà itnii nècuàchì ñahà iin-ni xìníndísâ stná xì-yá, te nì ndulocó-nsì nì quida-ne, vàchi naha nì sàhàn-nè sepultura (xi-ya), te còò gá iquicúñú-yà nì xìnì-nè, cachí-nè. Te nì ndecoyo stná ángel nùu-né, te cachí ángel mà sàni natiacu-yà.

24 Daaní, nì sàhàn stná dava compañeru-nsì sepultura mà, te nacua nì nacani nècuàchì ñahà mà, divi ducán nì xini stná-né ñà-còò gá iquicúñú-yà yucán.

25 Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—¡Ndahví-nsià! Mà túha-nsia mànhì inì-nsia; cueé sàstnùhù-nsiá cunindisá-nsiá nsidaa ñà-ndùá nì tiaa nècuàchì nì càhàn cuenta xì Dios sàhana.

26 Vàchi (claru nì cachitnùhu-ne sàhà) ana nduú Cristu, xì nansa icúmí-yá ndoho-ya, dandu después nanihì-yá tnùñuhu ndiaha xí-yá —nì cachi-yá.

27 Dandu nì quesaha-yá nì dàtúi-ya nùù-né nansa cachí tutu ìì sàhà mii-yá, divi tutu nì tiaa Moisés, xì stná tutu nì tiaa nsidaa gá nècuàchì profeta.

28 Doco vichi, sà-itúú sàà-nè xì-yá ñuu tii ndé cuàhàn-nè. Dandu nì cundaà ini-nè cuní-yá cùhùn-ya chicá nùù-xí.

29 Ñàyùcàndùá, nì sacundahví-nè nùù-yá, cachí-nè:

—Yohó ndòo-ní, chicá vaha, vachi sàni cuaà, te cuàhàn cuñaà.

Dandu nì yaha nsidaa-né ini iin vehe ñà-cutnahá chii gá-yá xì-né.

30 Te nì sàcòo-ya nùù iin mesa ñà-cuxi-ya xì-né. Te nì tnii-ya pan, nì naquimani-yá Dios sàhá, te nì dàcuàchí-yáña; dandu nì dasàn-yáña nùù-né.

31 Te momentu jaàn nì nihì-né nì nacuni-nèyà ana nduú-yá. Doco na íin cachí nì ndañuhu-yá nùù-né.

32 Dandu nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—¡Na ndiaha guá nihnú ini-ndà na ní càhàn-ya xì-ndà vaxi-nda ichì mà, te nì dàtúi-ya nùù-ndà nansa cuní cachi tutu ìì!

33 Dandu vichi duha nì ndacuíta-ne mànuhù-né ñuu Jerusalén, nì nasaa-nè vehe ndé sàni nataca ùxìn iin nècuàchì dacuahá-yá xì stná compañeru gà-nè.

34 Te nsidaa nècuàchìmà, nì cachitnùhu-ne xì nècuàchì làcà nì cansiaa mà, cachí-nè:

—Ñà-ndàà nduá, sàni natiacu Stoho-ndà Señor, vachi sàni xini Simón-yà.

35 Dandu nècuàchì nì cansiaa mà, nì nacani stná-nè xì nècuàchì yucán nansa nì cuu xi-né na cuàhàn-nè ichì yucán, te después nì nacuni-nèyà na ní dàcuàchí-yá pan (cuàhàn-nè cuxi-ne).

Nansa nì ndecunu Jesús nùù ùxìn iin nèhivì dacuahá-yá

36 Daaní, nacání vá nècuàchìmà ñà-jaàn, te nanàà nì sàcuìn Jesús dava mahì-xí. Te nì cachi-yá xì-né:

—¡Ni ndóo vaha ini nsidaa-nsiá!

37 Doco mii-né, nì cayùhí cuaá-nè; yáha ga nì ndulocó-nè, vachi ádi duma nduá nì cahan-né.

38 Ñàyùcàndùá, nì cachi-yá xì-né:

—¿Índù chuun yúhí guá-nsià? ¿Índù chuun nacání guá inì-nsia?

39 Cundehè-nsiá ndahí xì sàhí, dandu cundaà inì-nsia divi yùhù nduí. Tnii ndahà-nsiá yùhù, te cundaà inì-nsia màdì ihna nduí, vâchi ihna, còò iquicúñuà, doco yùhù, iá iquicúñuì sà-ìndéhe-nsiá

40 —nì cachi-yà.

Dandu nì dâcùnì-yànè ndahà-yá, xì sàhà-yá.

41 Doco có-xìníndísâ ndisa-ne ñà-cuàhà guá cudû ini-nè, te ndulócô-nè. Ñâyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—¿Á coo iyuhu ñà-cuxi-nda yohó?

42 Dandu nì sàha-neyà iyuhu cuñu siaca nì chòhò, xì stná iin dahnde ñùñù.

43 Ñâyùcànduá, nì tnii-yañà nì xixi-ya nì sandehè nsidaa-né.

44 Dandu, nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-yòhó nduá nì cachì xì-nsiá na nîsa ìe xì-nsiá antes, te nì cachì xì-nsiá ñà-fuerza icúmì cuu ndisa nsidaa ñà-nduá cachá` sàhí nùù ley xi Moisés xì nùù tutu nduú alabanza, xì nùù stná tutu nì tiaa nècuàchì profeta; nsidaámà, fuerza nì cuu ndisa, —nì cachi-yà.

45 Dandu nì dâtúi-ya nùù nsidaa-né nansa cuní cachi tutu ì, te nì sàà-nè nì cundaà ini-nè nì quida-ya.

46 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Nacua nì cachì xì-nsiá, ducán nîsa ìa destinadu cuu xi (yùhù ana nduú) Cristu, vâchi ducán nì cachitnùhu tutu ì ñà-icúmì ndohi, te cui, dandu tìxi ùnì quivì natiacuì.

47 Te nì cachitnùhu stná tutu mà ñà-después cuitià razón ndiaha ma inicutu ñuhiví, vâchi icúmì-nsiá cùhùn-nsiá càhàn-nsiá sàhí xì nsidaa nèhivì ñà-ndiá ìcà-né naxicocuñ inì-nè sàhà cuàchi-ne, dandu cuicahnú ini xì sàhà-né. Te ñuu primeru ndé càhàn-nsiá razón mà nduú ñuu Jerusalén yohó.

48 Te vichi sàni xìnì-nsia nsidaa ñà-nduá nì cuu (tiempu vichi), ñâyùcànduá testigu xínduu-nsia.

49 Cunaha-nsiá, sàni quida Yuamáni' comprometer quixi iin ana (chindee) xi-nsiá. Te yùhù cuàhìn techuín yàmà quixi coo-ya ini anima-nsiá. Ñâyùcànduá, yohó ni cúndóó-nsiá ñuu Jerusalén dècuèndè cachì sàni cundiatú-nsiá ndudu ì vâxi ansivi —nì cachi-yà.

Nansa mànuhù Jesús gloria

50 Daaní, nì saca-yanè cuàhàn-yà xì-né (fuera) ñuu Jerusalén dècuèndè ñuu tii Betania. Dandu nì chitanini ducún-yà ndahà-yá, te nì xicàn-yà ni quidá Dios gracia sàhà nsidaa-né.

51 Te meru xicàn tàhvì-yá nùù Dios ducán, dandu nì ndanchito-ya mànana-ya mànuhù-yá gloria.

52 Ñâyùcànduá nì sàcuìta sisi nsidaa-né nì naquimanì ndi-aha-néyà. Dandu nì quihin tu-ne ichì mànuhù-né ñuu Jerusalén, cudû gá ini-nè.

⁵³ Te nsìquívì nìsa sahàn-nè veheñùhu cahnú, ndoó-né ndeníhí vaha cuahà-né Dios, te naquímání stná-nèyà. Sà-ìá.

Ñà-nduá Nì Tiaa San Juan sàhà Jesucristu

Jesús nduú ana datúi nansa iá Dios, vâchi nì nanduu-ya nêhivì

¹ Na táyôo ñuhivì, sà-íá mii-yá ana datúi nansa nihnú ini Dios. Nùu Yua-nda Dios iá-yà, te mii stná-yà nduú stná-yà Dios.

² Te divi-ya iá nùu Yua-nda Dios na táyôo ñuhivì.

³ Mii-yá nì quidayucun-yà nsidanicuú iñàha iá ñuhivì. Te nú màsà cóo-yá, ni-iñàha mà cóo stná ñuhivì.

⁴ Sàhà mii-yá xí-itiacu nsidaa ana itiácú. Te sàhà ñà-itiácú ndiaha-yá, ñà-jaàn sàni sàà-yà datnúu ini-yà nêhivì ñuhivì.

⁵ Cunaha-nsiá, ichì ñáa nduá ñuhivì yohó, doco iin-ni datnúu ndiaha-yá ini anima-ndà; te nsidaa ñà-íá ichì ñáa ma, cóni cùi cundéa nùu-yá.

⁶ Nisa ìa iin tiàa nì nìhì chuun nùu Dios; Juan nani-né.

⁷ Te nì quixi-ne nì cachi-nè ñà-ndácuisì xì nêhivì nansa iá mii-yá ana datnúu xì sàxìnítùnì-ndà sàhà-ñá vátùnì cunindisá nsidaa-néyà.

⁸ Màdì Juan yucán nì sándúu ana datnúu ndiaha xi ini-ndà, cóo; cuisì nì quixi-ne ñà-cachitnùhu uun-ne nansa iá mii-yá quidà-xì ñà-jaàn,

⁹ vâchi ndisa sàvâxi mii-yá ana datnúu ndiaha xi ini anima nsidaa nêhivì, te mà dándáhvì-yàndó.

¹⁰ Nì ìa-ya ñuhivì, divi ñuhivì nì quidayucun-yà, doco cóni nácúnì nêhivì-yá.

¹¹ Stoho ñuhivì nduú-yá, te nì quixi-ya yohó, doco nêhivì ñuhivì xi-ya, nì cahíchì ini-nèyà.

¹² Doco nsidaa ana nì dáyáha xi-yá ini anima-xi, nì nìhitáhvì-né cunduu-ne dèhe ndisa-ya, te divi nduú nsidaa ndohó nècuàchì xiníndísá-xí-yâ, te ndácùchan xi quivì-yá.

¹³ Te ¿nansa nì nìhì-ndà nì sàcùnduu ndisa-nda dèhe-ya? Pues màdì sàhà-ñá nduu-nda descendencia xi iin nêhivì (chica ndiaá), ni màdì sàhà yua-nda, ni sàhà stná ñà-dùcán cuní iin nêhivì coo. Còo, sàhà cuisì-ña ducán cuní Dios.

¹⁴ Ndè ñuhivì yohó nì quixi mii-yá ana datúi nansa iá Dios, te nì nduvàha-ya iin nêhivì iá iquicúñu-xi. Te nisa ìa chii-yá yohó ndé ndoo-nda. Te nsiùhù, nì xini-nsì ñà-ndiaha guá iá-yà. Ndiaha gá-yà, cachì, vâchi mindaa Dêhemanì Yua-nda Dios nduú-yá, te chitu-yá gracia xì stná palabra ndácuisì.

Ñà-nduá nì cachi Juan Bautista sàhà Jesús

15 Daaní, nì càhàn Juan mà sàhà Jesús, nì ndàhì-nè, cachí-nè (xì nèhivì):

—Divi mii-yá nduú ana dísáhà-xí nì càhìn xì-nsiá daa, te nì cachì, dihna yàha yùhù, dandu después vaxi mii-yá ana chicá ndiaá nùí, vachi na táyôo yùhù, sà-íá mii-yá.

16 Chitu-yá cuàhà gá ñà-ndiaha ìí ñuhú ini-yá, ñàyùcànduá nùù mii-yá sàni ñihítáhvi stná-ndà cuàhà ñà-jaàn, cuàhà sàstnùhù gracia.

17 Vachi ley sànahà nduá nì dātúí Moisés antes, doco vichi sàni dātúí-ya ñà-nduú gracia ndiaha xí-yá xì stná palabra ndàcuisì xí-yá.

18 Còò ni-iin nèhivì nì xìní xì Yua-nda Dios ni-iin xichi. Doco mindaa Dèhemanì-yá íá nùù-yá, sàni dātúí yà-yùcán nansa íá Yuamáni-yá sàhà-ñá cundaà ini-ndà.

Ñà-nduá nì cachi Juan Bautista sàhà mii-né

19 Daaní, nècuàchì raza Judea ndoó ñuu Jerusalén, nì techuún-né iin ùì dùtù xi-ne nùù Juan, te cutnáhà stná-nè xì dava nècuàchì (xínúcuáchí veheñùhu nani) Levita. Te nì xicàn tnùhù-né nùù nècuàchìmà ana divi nduú-né.

20 Ñàyùcànduá, ñà-yòhó nduá nì cachi Juan; cónì càchí-nè á coó; nì cachi ndàà-nè:

—Yùhù, có-nduú mii-yá nani Cristu.

21 Dandu nì cacachi nècuàchìmà:

—(Pues nú coó), ¿ana divi nduu-ní? ¿A nsì-Elías nduu-ní?

Te nì cachi Juan:

—Còó.

Te nì cacachi tu nècuàchìmà:

—Entonces, ¿a divi nduu-ní mii-yá ana icúmí quixi canúú càhàn cuenta xì Dios?

—Còó —cachí Juan.

22 Ñàyùcànduá, nì cachi nècuàchìmà:

—Pues, ¿ana divi nduu-ní? vachi icúmí-nsì cachitnùhu-nsì xì nèhivì nì catechuun-xi-nsì vaxi-nsì. ¿Ndíà cachí-ní sàhà mii-ní?

23 Dandu nì cachi Juan:

—Yùhù nduú ana càhàn fuerte sàhù yucù, (te cachí xì nèhivì ñà-nsidavii-né anima-nè) na ian ndundaà iin ichì ndé yàha Stoño-ndà Señor nacua nì cachitnùhu Isaías sànahà na ní càhàn-nè cuenta xì Dios —nì cachi Juan.

24 Cunaha-nsiá, nècuàchì nì casaà nùù Juan mà, nècuàchì fariseu xínduu-ne.

25 Dandu nì xicàn tnùhù gá-nè, cachí-nè:

—Vichi, ¿índù chuun quidá ìí-ní nèhivì nú có-nduú-ní mii-yá nani Cristu, te có-nduú stná-ní nsì-Elías, te nì có-nduú stná-ní mii-yá icúmí quixi càhàn cuenta xì Dios?

26 Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Yùhù, ndisa, quidá ìí' nèhivì xì tècuí. Doco mahì mii-nsiá iá iin ana có-nàcúní-nsiá.

²⁷ Te mii-yá, nchícùn gà vaxi-ya nùí, te chicá ndiaá stná-yà nùí. Nì mà nátùí (cundui iin mozo xi-ya) ñà-tavà xì ndìsàn-yà —nì cachi Juan.

²⁸ Cunaha-nsiá, ndé iá ñuu tii Betábara ladu duha yùte Jordán, yucán nì cuu nsidaa ñà-yòhó.

Nì quixi Jesús ñuhiví yohó ñà-cui-yà na ian xíhì iin lelù nduú promesa

²⁹ Daaní, nì yàha inga quivì, dandu nì xini Juan vaxi Jesús, te nì cachi-nè:

—Cundehè-nsiá, jaàn vaxi mii-yá ana nduú nahi Lelù Íi nì sàhatahvì Dios (ñà-cui-yà) dacúxíó-yá cuàchi nèhivì ñuhiví.

³⁰ Sàhà mii-yá nì càhìn daa na ní cachi: nchícùn gà vaxi-ya nùí, vachi na táyôo yùhù ñuhiví, sà-íá-yà, vachi nicanicuahàn iá-yà.

³¹ Te cóni nácùnì mii-yá antes, doco sàhà-ñá cundaà ini raza-ndà Israel ana divi nduú-yá, sàhájàn nì nihí chuun quida ìí' nèhivì xì tècuí —nì cachi Juan.

³² Daaní, nì cachi tu-ne inga palabra yohó:

—Yùhù, nì xinì nì nuu Espíritu Ìì xí Dios; nahi loma náhà-yà mànuu-ya ansivi nì sàcòo-ya dìnì Jesús, te nì ndòo-ya yucán.

³³ Yùhù, cóni nácùnì mii-yá antes. Doco na ní sàha Yua-nda Dios yùhù chuun quida ìí' nèhivì, dandu nì cachi stná-yà xí': "Na cùnì-ní nuu Espíritu Ìì màcòo-ya dìnì iin (ana cuhí), dandu ñà-jaàn cundaà inì-ní divi nduú mii-yá cuàhàn nsida ìì xì anima nèhivì tìxi Espíritu Ìì".

³⁴ Ñàyùcànduá, yùhù, sàni xinì, te datúí nùù-nsiá ñà-divi Dèhemani Dios nduú Jesús —nì cachi Juan.

Nècuàchì primeru nì catenchicùn xì Jesús

³⁵ Daaní, nì yàha inga quivì, te yucán iin Juan, cutnàhâ-né xì ùì tiàa dacuahá-né.

³⁶ Te nì xinì-nè yatni yáha Jesús, ñàyùcànduá nì cachi-nè:

—Cundehè-nsiá, jaàn cuàhàn mii-yá ana nduú Lelù Íi vaxi nùù Dios.

³⁷ Te ùì tiàa dacuaha-ma, nì tiacu-nè nì càhàn Juan ducán, te nì tenchicùn-nè Jesús cuàhàn-nè.

³⁸ Dandu nì ndacoto-ya, te nì xinì-yà xínchicùn nècuàchìmà. Ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndíà nduá nandúcú-nsiá?

Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, ¿índù íá-ní?

³⁹ —Nahà-nsiá, cundehè-nsiá —nì cachi-yà xì-né.

Ñàyùcàndüá, cuàhàn-nè xì-yá, te nì xini-nè índù iá-yà. Te nì ndòo-ne xì-yá sàcuaà yucán, vàchi nahi càcúmì nì cuaà nduá.

⁴⁰⁻⁴¹ Iin tiàa nani Andrés nduú iin ana nì inini na ní càhàn Juan daa, te nì tenchicùn stná-nè Jesús. Dandu vichi duha nì sàhàn stná-nè nì nanducu-né ñani-nè nani Simón Pedro, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Sànì ndacùhun stnahá-nsí xì mii-yá nduú Mesías.

Quìvì Mesías nì cachi Andrés dàhàn mii-né, vàchi cunì cachàmà Cristu (nì quixi dìquì-xì).

⁴² Dandu nì saca-ne ñani-nè nì casaà-nè ndé iá-yà. Te na ní xini-yà Simón mà, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Dèhe Jonás nduu-ní, te nani-ní Simón, doco yùhù cuàhìn cachì xì-ní Cefas —nì cachi-yà. Te quìvì Cefas mà, Pedro cunì cachà.

Nansa nì cana Jesús iin tiàa nani Felipe xì inga-nè nani Natanael

⁴³ Daaní, nì yàha inga quìvì, te cunì Jesús nùhù-yà ladu Galilea. Te nì ndacùhun tnahá-yá xì iin tiàa nani Felipe, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunchicùn-ní yùhù nùhù-ndà.

⁴⁴ Cunaha-nsiá, ñuu Felipe mà nduú ñuu Betsaida, divi ñuu Andrés xì Pedro.

⁴⁵ Ñàyùcàndüá nì nanducu Felipe iin tiàa nani Natanael, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Cunaha-ní, sàni ndacùhun tnahá-nsí xì mii-yá nì tiaa Moisés sàhà-xì nùù ley ìì, te divi sàhà stná-yà nì tiaa stná cuàhà profeta nì càhàn cuenta xì Dios sàhana. Jesús de Nazaret nani-yá, te yua-yá nani José.

⁴⁶ Dandu nì cachi Natanael:

—¿A ndísá? ¿A iá iin nèhivì vàha ñuu Nazaret?

Dandu nì cachi Felipe:

—Nahà-ní cundehè-ní.

(Dandu cuàhàn-nè xì nècuàchìmà.)

⁴⁷ Te na ní xini Jesús vàxi Natanael, dandu nì cachi-yà sàhà-né:

—Yohó vàxi iin tiàa quidá ndisa nacua ndiá ìcà quida nècuàchì raza-ndà Israel, te ni-iyuhu mà túha-ne dandahví-nè.

⁴⁸ Dandu nì cachi Natanael xì-yá:

—¿Nansa ináhá-ní yùhù?

Te nì cachi Jesús xì-né:

—Na táñâha ga cana Felipe mii-ní, te iá-nî sàhà iin nù-higu, dandu nì xinituí mii-ní.

⁴⁹ Dandu nì cachi Natanael xì-yá:

—Dèhemani Dios nduu-ní, Maestro, divi rey icúmí cusáhnù nùù ñuu-ndà Israel nduu-ní.

⁵⁰ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Mà úhì guá nì xinindisa-ní na ní cachì nì xinituí mii-ní sàhà yutnù yucán. Cunaha-ní, icúmí-nî cunì-ní milagru chicá ndiaha.

⁵¹ Ñà-ndácuisì nduá cachî xî-ní, icúmí-nî cunì-ní nuna an-sivi, dandu quecoyo ángel xi Dios mánana mánuu cucuu-ne òiquì-xí ndé iín yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

2

Nansa nì quida Jesús milagru iin vicò nandàhà nì ìa ñuu Caná

¹ Daaní, quivì ùnì nì ìa iin vicò nandàhà ñuu tii Caná iá ladu Galilea. Te yucán nì sàà stná dihi Jesús.

² Te nì cànà stná mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá.

³ Te nì cuu nì nsihi tècuí vidi sì-uva coho-ne. Ñàyùcàndùá, nì càhàn dihi-yá xì-yá, cachí-nè:

—Sànì nsihi tècuí vidi sì-uva.

⁴ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Chicá vaha nacoó-ní ñà-jaàn nùù yùhù, vachi tàñáha ga sàà meru hora xi.

⁵ Dandu nì càhàn dihi-yá xì tiàa xinúcuáchì yucán, cachí-nè:

—Quida-nsia nacua cachí dèhi xì-nsiá.

⁶ Cunaha-nsiá, yucán itá ìñù barril yùù, iin ian vètùnì cuñuhu cùmì ò úhùn yoo tècuí. Tècuí mà xichúùn nècuàchì raza Judea ñà-nsidandoo-ne mii-né según estilu nduú ley xi-ne.

⁷ Te nì cachi Jesús xì tiàa yucán:

—Dachitu-nsiá barril jaàn tècuí.

Ñàyùcàndùá, ducán nì caquida-tè, dècuèndè yuhá nì chitu.

⁸ Dandu nì cachi-yà xì-té:

—Vichi chitacuhá-nsiá chii-té cunihì-nsia cùhùn nùù nècuàchì iín sáhnù nùù vicò.

Ñàyùcàndùá, ducán nì caquida-tè.

⁹ Te nì xihì nècuàchì mà iyuhu tècuí mà, doco sàni nanduu-tè tècuí vidi sì-uva. Te cóni sáha-ne cuenta índù nì quixi ndutè mà, doco tè-xinúcuáchì nì catavà xì-té, ináhá-tê. Daaní, na ní cundaà ini-nè nansa xihì ndutè mà, dandu nì cana-ne noviu nándàhà,

¹⁰ te nì cachi-nè xì nècuàchì mà:

—Nsidaa nèhivì, na sáha-ne tècuí vidi sì-uva coho-nda, dihna sáha-ne ndutè chicá vaha, dandu nú sàni xihì cuahà-ndátè, dandu tavá-né ndutè chicá ndahví. Doco mii-ní, cóò, làcà vichi nì tavà-ní ndutè chicá finu —nì cachi-nè.

¹¹ Ñà-jaàn nduú milagru primeru nì quida Jesús. Te ñuu Caná iá ladu Galilea nduú lugar ndé nì quida-yañà. Ducán nduú nì dàcùnì-yà nèhivì ñà-ndiaha guá quidá-yá, te nì xinindisá stná nècuàchì dacuahá-yá mii-yá.

12 Daaní, nì sàhàn Jesús ñuu Capernaum, mii-yá xì dihi-yá xì ñani-yà, xì stná nècuàchì dacuahá-yá. Te yucán nì cuee-yà iin ùi quìvì.

Nansa nì tavà Jesús nèhivì dicó ini patiu veheñùhu cahnú

13 Dandu nì quihin tu-ya ichì cuàhàn-yà ñuu cahnú Jerusalén, vàchi sà-ítúú vicò pascua, iin vicò nsidácáhnú nècuàchì raza Judea yucán.

14 (Ñàyùcàndùá, nì sàà-yà ñuu mà), te nì xini-yà yucán yehè veheñùhu cahnú itá nèhivì dicó; dicó-né buey, dicó-né riì, dicó-né loma, te ndoó stná nèhivì nadámá tnahá xi dihùn (vàxi inga ñuu).

15 Dandu nì cava-yà itnii yohò nì quidayucun-yà iin chirrión, te nì taxi nsihí-yánè yehè veheñùhuma, mii-né xì riì xí-né xì stná buey xi-ne. Te nì dandiàchì-yá dihùn damá-né, te nì ducùn nsihí-yá mesa xi-ne.

16 Te nì cachi stná-yà xì nècuàchì dicó xi loma mà:

—¡Tavà-nsiá quisì yohó fuera! vàchi màdì yàhvi nduú vehe ì Yuamánì —nì cachi-yà.

17 Dandu nì nsinuu ini nècuàchì dacuahá-yá nansa cachì nùù tutu ì ndé cachá: “Yáha ga cuàhà nacání inì sàhà veheñùhu ì xí-nì ñà-màsà dándâñùhú nèhivì ñà-ì icúmíá”.

18 Dandu nècuàchì raza-yà Judea yucán, nì cachi-nè xì-yá:

—Quida-ní iin milagru cunduu seña ñà-cundaà ini-nsì a icúmí-nì derechu quida-ní ñà-ndùá nì quida-ní, á coó.

19 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Vàtùni. Ducùn-nsiá veheñùhu yohó, te tìxi ùnì quìvì nsida saí-ñà.

20 Dandu nì cachi nècuàchì yucán:

—Ùi dico iñù cuià nì quidachuún nèhivì nì dàxínu-ne veheñùhu yohó. Te mii-ní, ¿a ndísá daxínu-nià tìxi ùnì quìvì? —nì cachi-nè.

21 Doco màdì veheñùhu ndisa nduá cáhàn-yà sàhà-xí; còò, vàchi ejemplu-ni nduámà; divi cuerpu mii-yá cáhàn-yà sàhà-xí.

22 Ñàyùcàndùá, después, na quìvì sàni natiacu-yà, dandu nì nsinuu ini nècuàchì nchícùn xì-yá ñà-dùcán nì cachi-yà xì-né daa, te nì sàà-nè nì xinindisá-né ñà-ndùá cachì nùù tutu ì, te nì xinindisá stná-nè ñà-ndùá nì cachi mii-yá daa.

Ináhá Jesús nansa iá anima nsidanicuú nèhivì

23 Cuàhà nèhivì nì xinindisa-xi-yá na ní xini-nè milagru nì quida-ya na iá-yà ñuu Jerusalén quìvì vicò pascua ma.

24 Doco mii-yá, cóni ícúmí-yá nècuàchimà seguru, vàchi ináhá-yà ñà-ñùhú ini anima nsidanicuú-né.

25 Còò necesidad icúmí-yâ cachi iin nèhivì xì-yá nansa iá anima ñanìtnaha-ne, vâchi ináhá-yâ nsidaa ñà-ndùá ñuhú ini anima nèhivì.

3

Nansa ni càhàn iin tiàa nani Nicodemo xi Jesús

¹ Nisa ìa iin nècuàchì fariseu nani Nicodemo. Iin nècuàchì xídandacú nùù ladu Judea mà nduú stná-nè.

² Te divi-ne ni sàhàn ndé iá Jesús iin sàñaà, te ni cachi-nè xì-yá:

—Maestro, ináhá-nsì divi mandu xi Dios vâxi-ní, vâchi nú màsà chíndéé Dios, dandu ni-iin nèhivì, mà níhì-né quida-ne milagru nacua quidá mii-ní.

³ Dandu ni cachi Jesús xì-né:

—Palabra ndàcuisì nduá yohó cachì xì-ní: nú màsà nácacú sáá nèhivì, dandu mà cúí sàà-nè cuni-nè ñuhivì ìì xí Dios.

⁴ Dandu ni cachi Nicodemo xì-yá:

—¿Nansa cui nacacu-nda nú sàni sahnu-nda? ¿A cúí nàcũñuhu saa-nda ini dihimáni-ndà, te nacacu-nda?

⁵ Dandu ni cachi Jesús xì-né:

—Ñà-ndàcuisì nduú palabra yohó cachì xì-ní: nú màsà nácacú sáá iin nèhivì quida tècuí xì stná Espíritu Ìì, dandu mà níhì-né yàha-ne ñuhivì ìì ndé cusáhnù Dios.

⁶ Vâchi nú sàni cacu-nda nùù yuadíhí-ndá, dandu iquicũnú icúmí-ndá. Doco nú sàni cacu anima-ndà quida Espíritu Ìì xí Dios, dandu espíritu (saa) cucumi stná-ndà.

⁷ Màsà ndúlócò-ní ñà-nì cachì xì-ní icúmí-ní nacacu saa-ní.

⁸ Vâchi ducán quidá stná tàchì, caná te caná yohó yucán, doco có-ínáhá-nsiâ índù lugar vâxa, ni índù lugar cuàhàn. Ducán iá stná xì anima nsidaa nèhivì ni nacacu ni quida Espíritu Ìì.

⁹ Dandu ni cachi Nicodemo xì-yá:

—Pues, ¿índù modo cunduu nsidaa ñà-càchí-ní jaàn?

¹⁰ Dandu ni cachi Jesús xì-né:

—Ìin maestru ñuu-ndà Israel nduu-ní, te có-sànìhì inì-ní sàhàjàn nacua ndiá ìcà-ní.

¹¹ Ñà-ndàcuisì nduá yohó cachì xì-ní: ñà-ndùá ináhá-nsì, divi ñà-jaàn cachì-nsì xì-nsiá. Te datúí stná-nsì nùù-nsiá ñà-ndùá sàni xini-nsì, doco có-xiníndísâ-nsiá.

¹² Mate cuisì sàhà ñà-ìá ñuhivì yohó-ní nduá cáhìn xì-nsiá, doco có-xiníndísâ-nsiá; ñàyùcàndùá, ùhì cunindisá stná-nsiá nú ni cáhìn xì-nsiá sàhà gloria (xí Dios).

¹³ Ni-iin nèhivì tàñaá ga nana-ne gloria. Doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, ansivi nduú vehi, te ni nui ni quesai (ñuhivì yohó).

14 Te nacua nì quida Moisés (sànaha) na nisa ìa-ne yucù, nì chituu ducún-nè iin còò (càa), pues ducán stná yuhù, icúmí nèhivì chituu ducún stná-nè yuhù.

15 Dandu nsidaa nèhivì cunindisa-xí, mà nunca sàa-nè ndañuhu-né; còò, nicanicuahàn cutiacu-nè.

16 Vàchi ñà-cuàhà guá cuú ini Yua-nda Dios sàhà nèhivì ñuhivì, nì sàhatahvì-yá mindaa Dèhemanì-yá (ñà-cui-yà), dandu nsidaa nèhivì xiníndísá-xí-yâ, mà sàa-nè ndañuhu-né, còò, nicanicuahàn icúmí-nê cutiacu-nè.

17 Vàchi màdì sàhà-ñá dandohó-yá nèhivì cuáchi nduá disáhà-xí nì ndacu nuù Dèhemanì-yá quixi-ya ñuhivì yohó, còò; divi sàhà-ñá càcu-ne nduá.

18 'Nú xiníndísâ iin nèhivì Dèhemanì Dios, dandu ñà-sàni càcu-ne nùù castigu sàhà cuàchi-ne nduá; doco nèhivì có-xiníndísâ, sà-ìá vâxi castigu xi-ne nùù-yá, vâchi có-xiníndísâ-né ñà-nduá cachí mindaa Dèhemanì-yá.

19 Te ¿ndiá nduú meru ñà-disáhà-xí vâxi castigu mà dìqui-né? Divi sàhà-ñá sàni quesaa palabra ndàcuisì ñuhivì yohó ñà-datnúà sàxinítnùnì nèhivì, doco chicá nì cudii ini-nè caca-ne ichì ñáa, màdì ichì ndé datnúù Dios, vâchi quini iá ñà-nduá quidá-né.

20 Te nsidaa nècuàchìmà, có-cùnì dahuun-ne cunini-ne palabra datnúù xì sàxinítnùnì-nè, nì có-tnàtuu stná-nè ndé càhàn xì palabra mà sàhà-ñá màsà túi ñà-quini guá quidá-né.

21 Doco iin nèhivì quidá víi nacua cachí palabra ndàcuisì, cudii ini-nè tnàtuu-ne ndé iá palabra datnúù xì sàxinítnùnì-nè, vâchi cunì-nè cundaà ini nsidaa nèhivì ñà-quidá víi-né nchícùn-nè ichì Dios —nì cachi Jesús.

Ñà-nduá nì cachi gà Juan Bautista sàhà Jesús

22 Daaní, nì quihin tu Jesús ichì cuàhàn-yà ladu Judea, mii-yá xì nècuàchì xínchicùn xì-yá. Te yucán nì ndòò chii-yá xì-né, dandu nì cuhii nèhivì cuàhà gá nì sàa yucán.

23 Stná Juan Bautista, yucán quidá ìi stná-nè nùù iin xaan nani Enón yatni lugar nani Salim, vâchi ñuhú cuàhà tècuíi yucán. Ñâyùcànduá, divi lugar mà sàhàn cuàhà nèhivì ñà-cuhii-né,

24 vâchi tàñáha ga cundiadi Juan.

25 Tiempu mà nì cuu nì quesaha nì cuàà nèhivì nchícùn xì Juan xì itnii gá nècuàchì raza-nè Judea, vâchi tucu tucu cachí iin iin-ne sàhà modo nduhii-ndà.

26 Dandu nsidaa-né nì quixi-ne nùù Juan nì cacachi-nè xì nècuàchìmà:

—Maestro, ináhá-ní ana nisa ìa xi-ní ladu duha yùte Jordán, te nì càhàn-ní sàhà-né, ndiaha gá-nè nì cachì-ní; pues vichi

mii stná-nè quidá ìi stná-nè nèhivì, te cuàhà gá nèhivì sáhàn nùù-né.

²⁷ Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Ni-iin nèhivì, mà cúí nìhì-né iin chuun ndiaha nú màsà cuàha Dios-né.

²⁸ Ináhá-nsiá nansa nì cachi: “Yùhù, có-nduì (rey ndiaha nani) Cristu, cuisì iin ana nì techuún Dios nduì, te dihna vaxì nùù mii-yá”.

²⁹ Cunaha-nsiá, na iá vicò nandàhà, iá iin noviu, te iá stná novia cutnáhà xí-né. Doco iá stná padrinu iladú, iníní-né, te cudî ini-nè na cáhàn noviu. Pues, ducán iá stná yùhù, nahi padrinu nduì, te yáha ga cudî inì sàhà mii-yá.

³⁰ Mii-yá, cueé-nì cueé-nì chicá icúmí-yà nìhì gá-yà tñùñuhu xí-yá, doco yùhù, còó. Cueé-nì cueé-nì icúmí nèhivì nandòdó-né yùhù.

Jesús nduú ana nì nuu ansivi

³¹ Mii-yá, dècuèndè dìquì-xì nì quee-ya, ñàyùcànduá chicá ndiaá-yà nùù nsidaa-nda. Iin nèhivì ñuhívì yohó, nèhivì úun nduú-né, te cuisì sàhà ñuhívì yohó cáhàn-né. Doco mii-yá, ansivi nì quixi-ya, te chicá ndiaá-yà.

³² Te ñà-nduá sàni xini-yà, xì ñà-nduá nì inini-ya, ñà-jaàn nduá cachí-yà xì nèhivì, doco có-xiníndísá-né ñà-nduá cachí-yà.

³³ Doco nú xiníndísá iin nèhivì-yá, dandu náhà claru sàni cundaà ini nècuàchìmà ñà-mii palabra ndàcuisì nduá cachí Dios.

³⁴ Vachi Jesús, mandu xi (Yua-nda) Dios vaxi-ya, te divi palabra ndiaha xí Yuamáni-yá cáhàn-yà, vachi màdì iyuhu-ní Espíritu Ìi sàni níhitáhvi-yá, còó. Sàni nìhì nsihí-yá Espíritu Ìi.

³⁵ Te cúú ini Yuamáni-yá sàhà-yá. Ndahà-yá sàni dàyáha Yuamáni-yá nsidanicuú ìñàha.

³⁶ Cunaha-nsiá, nsidaa ana xiníndísá-xì Dèhemanì Dios, nicanicuahàn cucumi-né vida ndiaha. Doco nèhivì có-xiníndísá, mà-níhì-né vida ndiaha ma. Còó, iin castigu cahnú icúmí-né nìhì-né nùù-yá, te sà-ítuá vaxan.

4

Nansa nì yàha iin nècuàchì ñahà ñuu Samaria ladu xi Jesús

¹⁻² Quivì yucán nì nducuahà gá nèhivì nchícùn xì Jesús. Te nì cuhì stná-né. Doco màdì mii Jesús nì quidá ìi xì-né, cuisì nècuàchì dacuahá-yà nì quida ìi xì-né. Dècuèndè más gà nèhivì xí-yá nì cuhì nùù nèhivì nì quida ìi Juan Bautista. Dandu nì xinitñuhu stná nècuàchì fariseu ñà-cuàhà guá nèhivì nchícùn xì-yá. Ñàyùcànduá, na ní cundaà ini-yà ñà-sà-ínáhà nècuàchìmà ñà-jaàn,

³ dandu nì quee-ya ladu Judea mànuhù-yá ladu Galilea, (mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá).

⁴ Te ichì mà icúmí-yá yàha-ya ladu Samaria.

⁵ Te xicá-yá nì nasaa-yà yatni iin ñuu tii nani Sicar. Te divi yucán nduú stná ñuhù ndé nìsa itnii José sàhana, vàchi ñuhù nì ndutahví-né nùu yua-né Jacob nduá.

⁶ Te yucán iá stná pozo nìsa xichuún Jacob mà sàhana. Pues divi yuhù pozo mà nì sàcòo chii-yá, vàchi caní ichì nì xica-ya, te xáví-yà. Nahi càxíhùì nduá,

⁷⁻⁸ te sàcuàhàn nsidaa nècuàchì dacuahá-yá ñuu mà ñà-cuiin-ne ñà-cutiacu-nè. Dandu (nùu pozo mà) nì tnàtuo stná iin nècuàchì ñahà ladu Samaria mà ñà-tavà-né tècuíí. Te nì cachi-yá xì-né:

—Taxi tahví-ní iyuhu tècuíí cohi.

⁹ Te nì cachi nècuàchì mà xì-yá:

—Doco mii-ní, iin nècuàchì raza Judea nduu-ní. ¿Índù chuun xicàn-ní tècuíí coho-ní nùu yùhù? vàchi nsidaa nècuàchì ñuu-ní, indéhe úhì-nè nsiùhù tè-nduú nècuàchì Samaria yohó.

¹⁰ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ndahví-ní, vàchi có-cùndáà inì-ní nansa quidá Dios, dacútâhvì-yá tnùmanì xí-yá nùu nèhivì; ni có-ínáhá stná-ní ana divi nduú yùhù ana xicàn xì tècuíí nùu-ní. Vàchi nú ni cùndáà inì-ní, dandu càcàn tahví-ní nùí, te dacútâhví mii-ní tècuíí cutiacu ndiaha-ní.

¹¹ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Señor, còo ni-iñàha nihi-ní tavà-ní tècuíí yohó, vàchi cunú ñuhú-te. ¿Nansa cui tavà-ní tècuíí cutiacu ndiahi?

¹² Cunaha-ní, pozo yohó nduú ndé nìsa xihi xii-ndà Jacob, mii-né xì nsidaa dèhe-ne xì quisi xì-né, dandu nì naco-neà nùu nsiùhù. ¿Te mii-ní, a chicá ndiaá-ní nùu xii-ndà mà cahan-ní?

¹³ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nú ni cohó nèhivì tècuíí pozo yohó, dandu tucutu icúmí-nè cui-nè tècuíí después.

¹⁴ Doco nú ni cohó-né tècuíí dacútâhvì yùhù-nè, dandu mà nunca cui gà-nète nicanicuahàn. Vàchi ducán quea na ian ñuhú tècuíí ini-nè, te ndéà ndiaha-té dècuèndè nihítâhvì-né vida ndiaha nicanicuahàn.

¹⁵ Dandu nì cachi nècuàchì ñahà mà:

—Señor, taxi-ní tècuíí mà cohi ñà-màsà cúí guè tècuíí, te màsà quíxí guè yohó taví-te.

¹⁶ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cuahán-ní cana-ní iì-ní quixi-nsia.

¹⁷ Dandu nì cachi nècuàchì mà:

—Còo iì yùhù.

Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ñà-ndáà nduá cachí-ní còò ìi-ní,

¹⁸ vàchi ùhùn xichi sàni nandàhà-ní, te nì sate tnahá-nsiá. Te tiàa iá xì-ní vichi, màdì ìi-ní nduú-né. Ñà-jaàn ndisa nì cachi ndàà-ní.

¹⁹ Dandu nì cachi nècuàchì mà:

—Vichi sàni cundaà inì, na iin nèhivì cáhàn cuenta xi Dios nduu-ní, señor.

²⁰ Doco estilu xi xì-nsí nduá cahvi-nsí Dios dìni yucù jaàn; doco mii-nsiá, còò. Ñuu-nsiá Jerusalén nduú lugar ndé ndiá icà-ndà cahvi-nda Dios, cachí mii-nsiá.

²¹ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Señora, cunindisa-ní yùhù: vàxi iin quivì, dandu màdì cuisì dìni yucù jaàn, nì màdì cuisì ñuu Jerusalén cùhùn-nsiá cahvi-nsiá Yua-nda Dios.

²² Mii-nsiá, có-ináhá ndisá-nsiá ana divi cahvi-nsiá. Doco nsiùhù, ináhá vâha-nsi ana cahvi-nsí, vàchi cuisì nsiùhù tè-nduú nècuàchì raza Judea icúmí xí palabra nansa càcu anima nèhivì.

²³ Cunaha-ní, vàxi iin quivì, dandu nèhivì cuní cahvi ndisa xi Dios, inì-ni anima-nè icúmí-nè cahvi-néyà, te cahvi stná-néyà nacua cachí palabra ndàcuisì xí-yá, vàchi ducán cuní-yà quida-ne na cahvi-néyà. Te vichi sàni sàà stná quivì quida-ne ducán.

²⁴ Vàchi mii espíritu ndiaha nduú Dios. Ñàyùcànduá, nú cuàhàn-ndà cahvi-ndayá, dandu inì-ni anima-ndà icúmí-ndá cahvi-ndayá; te icúmí-ndá cahvi stná-ndàyá cuisì nacua cachí palabra ndàcuisì xí-yá —nì cachi Jesús.

²⁵ Dandu nì cachi nècuàchì ñahà mà:

—Yùhù ináhî quixi mii-yá ana nduú Mesías, divi mii-yá nani Cristu. Te nú sàni quesaa-yà, dandu cachitnùhu-ya xì nèhivì nsidaa ñà-nduú ñà-ndàà.

²⁶ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Yùhù ana cáhàn xì-ní vichi, divi nduú mii-yá.

²⁷ Daaní, cáhàn va-ya xì nècuàchì yucán, te nì cansiaa tu nècuàchì dacuahá-yá. Te nì ndulocó-nè, cóni cundáà ini-nè índù chuun ndatnúhú-yâ xì nècuàchì ñahà mà. Doco cóni xicàn tnùhù-né nùù-yá índù chuun cáhàn-yà xì-né, nì cóni ndácàtnùhù-né nùù-yá índù palabra cachí-yà xì-né.

²⁸ Dandu nècuàchì ñahà mà, nì nacoò-ne yoo xi-ne mànuhù-né ini ñuu mà, te nì càhàn-nè xì nèhivì, cachí-nè:

²⁹ —Naha-nsià cùhùn-ndà cundehè-nsiá iin tiàa iá yucán, vàchi nì nacani-ne xì nsidaa ñà-nduá nì quide vida xi. ¿Amadí mii-yá nduú Cristu (ndiatu-nda)?

³⁰ Ñàyùcànduá, nì ndecoyo cuàhà nèhivì ñuu yucán vàxi-ne ndé iá Jesús,

³¹ vàchi iá ìi-yá xì nècuàchì dacuahá-yá. Te nì sacundahví nècuàchì dàcuahá-yá mà nùù-yá, cachí-nè:

—Maestro, cuxi-ní iyuhu.

³² Doco nì cachi-yà xì-né:

—Sà-ìcúmí ñà-cutiacuì mate có-cùndàà inì-nsia índù iñàha nduá.

³³ Dandu nì ndatnuhu nècuàchì dacuahá-yá iin-ne xì inga-nè, cachí-nè:

—¿A vihi-ni nì quixi iin nèhivì nihí xi ñà-nduá cuxi-ya cahan-nsiá?

³⁴ Ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

—Còó. Ñà-ìtiácú yùhù nduú ñà-quide cumplir nacua nì cachi mii-yá nì techuun-xí vàxi. Cuní dansihí chuun ndiaha nì sàha-ya yùhù. Te ñà-jaàn nduá itiacuì.

³⁵⁻³⁶ (Ináhí) cachí-nsiá cumání gá cùmì yòò, dandu ndanchito cosecha. Doco yùhù cachí xì-nsiá, cundehè-nsiá (nadaa nèhivì ndoó ñuhivì), vàchi nahi cosecha xínduu stná-nè, te sà-ìá ndanchitoa. Te na quidá nèhivì chuun ndiaha xí cosecha mà, pues ñà-nihì ñanìtnaha-ne vida ndiaha nicanicuahàn nduá. Dandu después, icúmí-nê nihì-né ñà-vàha xi-ne, te cudìi gá ini-nè, mii-né xì stná nèhivì nì chihi stná xì (palabra primeru).

³⁷ Te ñà-jaàn nduú nahi dichu cachí: “Díin nèhivì chihí, te díin nèhivì ndaníhí xí cosecha”.

³⁸ Yùhù nì techuín mii-nsiá ñà-quida-nsia iin chuun (ndiaha ñà-chindee-nsiá nèhivì nihì-né vida ndiaha, na ian) ndanihi-nsia cosecha. Doco màdì mii-nsiá nduú ana nì dàquésáhá xí chuun ma; còó, díin nèhivì nduú ana nì caquidachuún primeru, dandu después nì quihvi stná mii-nsiá —nì cachi Jesús.

³⁹ Cunaha-nsiá, cuàhà nèhivì ñuu tii ladu Samaria mà nì xinindisa-xi-yá, vàchi nì xinindisá-né palabra nì cachi nècuàchì ñahà mà ñà-nì nacani-ya xì-né nsidaa ñà-nduá nì quida-ne vida xi-ne.

⁴⁰ Ñàyùcànduá na ní quesaa nsidaa-né ndé iá-yà, dandu nì sacundahví-nè nùu-yá ñà-nì còó chii gá-yà ñuu-nè; te sàhàjàn nì là ga-yà ùi gá quivì.

⁴¹ Dandu cuàhà gá stná nèhivì nì xinindisa-xi-yá, vàchi nì inini-ne nì càhàn mii-yá.

⁴² Ñàyùcànduá, nì cacachi-nè xì nècuàchì ñahà mà:

—Vichi màdì cuisì sàhà ñà-nduá nì cachì-ní nì xiníndísâ-nsí; còó, vàchi vichi sàni inini stná-nsì mii-yá na càhàn-yà palabra xi-ya, ñàyùcànduá sàni cundaà ini-nsì ñà-divi mii-yá nduú ana dacácu xi nèhivì ñuhivì; meru Cristu nduú-yá —nì cachi-nè.

Nansa nì dàndúvaha Jesús dèhe iin nècuàchì dandacú

⁴³ Daaní, nì nsihì nì là Jesús ñuu yucán ùi quivì, dandu nì naquihin-ya ichì mànùhù-yá ladu Galilea.

44 Te mii-yá nduú ana nì cachi ñà-có-quidáñúhú nèhivì iin tiàa càhàn cuenta xì Dios nú nduú-né iin nècuàchì ñuu-nè.

45 Daaní, na ní nasaa-yà ladu Galilea mà, nì cudii ini nècuàchì ladu yucán sàhà-yà, vèchi nì sàhàn stná-nè ñuu Jerusalén quivì nì là vicò, te nì xini stná-nè nsidaa milagru nì quida-ya yucán.

46 Daaní, nì nasaa stná-yà ñuu tii Caná iá ladu mà, divi ñuu ndé nì quida-ya milagru xì tècuíi uun nì nanduu-tè ndutè vídi sì-uva. Te yucán nì quesaa stná iin nèhivì xí gobiernu nì quixi ñuu Capernaum, vèchi iá iin dèhe-ne cuhí.

47 Te nì xinitnùhu-ne sàni nsiaa tu Jesús nì sàhàn-yà ladu Judea. Ñàyùcàndüá vèxi-ne nchícùn-nèyà, te nì sacundahví-nè nùù-yà áma cùhùn-yà xì-né ñuu-nè, te dandúvaha-ya dèhe-ne, vèchi sàcùcàhví-te.

48 Doco nì cachi Jesús xì-né:

—Mii-nsiá, nú màsà quidé iin milagru fuerte cundehè-nsiá, mà sàà-nsià cunindisá-nsiá.

49 Doco nì cachi nècuàchìmà xì-yà:

—Señor, cùhùn-ndà vehi por favor, còtó cui dèhi.

50 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Vàtùni nùhù-ní, vèchi cuàhàn nduvàha dèhe-ní.

Dandu nì xinindisá nècuàchìmà palabra nì cachi-yà xì-né, ñàyùcàndüá mànuhù-né vehe-ne.

51 Te na sá-itúú-né nasaa-nè, nì ndacùhun tnahá-né xì itnii peón xi-ne nihi-xi razón vèxi, te nì cachi-te:

—Sàcuàhàn nduvàha dèhe-ní.

52 Dandu nì xicàn tnùhù-né índù hora nì quesaha nì nchìco cuèhè. Te nì cachi-te:

—Icu, nahi càhiin nì nchìco ini-vè.

53 Ñàyùcàndüá, nì cundaà ini-nè, divi hora nì càhàn-nè xì Jesús nì sanduamà, divi hora nì cachi-yà xì-né ñà-cuàhàn nduvàha dèhe-ne. Ñàyùcàndüá, nì xinindisá-nèyà, mii-né xì nsidaa stná nèhivì vehe-ne.

54 Cunaha-nsiá, milagru yohó nduú milagru ùi nì quida-ya na ní nasaa-yà ladu Galilea nì sàhàn-yà ñuu Judea.

5

Nansa nì dandúvaha Jesús iin tiàa nì dàñà tnahá ùi iquicúñù-xi

1 Daaní, quivì yucán nacává iin vicò xí nècuàchì raza Judea, ñàyùcàndüá, nì quihin tu-ya ichì cuàhàn-yà ñuu Jerusalén.

2 Te ini ñuu mà iá iin pila cahnú tècuíi. Te yucán itánduhù stná ùhùn vehe nahi corredor. Te lugar mà, Betesda naniá, te yatni iá mà ndé iá iin yehè ñuu mà nani Yehè Riì.

3 Pues divi vehe ma itánduhù cuàhà nècuàchì cuhí, nècuàchì cuaá, nècuàchì xicá cuéhè, nècuàchì yáha ga nì ìchì, xíndiatu nsidaa-né ndacùchí tècuíi mà.

⁴ Vàchi (cachí-nè) cada yáha iin tiempu, dandu nuú iin ángel xi Dios dandácùchí xì-té. Dandu nèhivì primeru quìhvi mahì-té, icúmí-nê nduvàha-ne nùu cuèhè quida xi-né, ndéni cuèhè nì cui nì cúndúá, icúmíâ cuxioa.

⁵ Te yucán iá stná iin tiàa indúhu yuhù tècuíí mà, 38 cuià icúmí-nê cuèhè quida xi-né.

⁶ Dandu, nì xini Jesús jaàn indúhu-né, te ináhá stná-yà ñà-càní cuià iá-nè xì cuèhè mà, ñàyùcàndúá, nì cachi-yà xì-né:

—Mii-ní, ¿a cuní-ní nduvàha-ní?

⁷ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Señor, còò iin chindee xí na hora ndácùchí tècuíí, te quìhvi stnáì mahì-té. Vàchi na meru sàì, dihna inga-nè nì sàà-nè nùì, te nuú-né ndé ñuhú tècuíí.

⁸ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ndacuiìn-ní, ndanihi-ní camilla xi-ní, te caca-ní.

⁹ Dandu vichi vichi nì nduvàha nècuàchìmà nì ndanihi-ne camilla xi-ne, nì nacaca-ne cuàhàn-nè. Te quìvì yucán, quìvì descansu nduá.

¹⁰ Ñàyùcàndúá, nì cachi dava nècuàchì ñuu mà xì nècuàchì nì nduvàha ma:

—Quìvì descansu nduá vichi. Còò ley xi-nda cunsida-ní camilla xi-ní.

¹¹ Dandu nì cachi tiàa ma xi-né:

—Nècuàchì nì dándúvaha xí, nì cachi-nè xì: “Ndanihi-ní camilla xi-ní, te caca-ní”.

¹² Dandu nì ndàcàtnùhù nèhivì mà nùu tiàa ma, cachí-nè:

—¿Ana divi nì cachi xì-ní ducán?

¹³ Doco nècuàchìmà, có-ínáhá-nê nansa nani ana nì dándúvaha xi-né, vachi sàcuàhàn Jesús, te cuàhà gá nèhivì ndoó lugar yucán.

¹⁴ Daaní, después nì ndacùhun tnahá-yá xì-né na xicánúú-né patiu veheñùhu, te nì cachi-yà xì-né:

—Vichi sàni nduvàha-ní. Màsà nàxícócuíìn-ní quida-ní cuàchi, còtó quixi iin tnùndoho chicá fuerte dìquì-ní.

¹⁵ Dandu tiàa ma, nì sàhàn-nè nì cachitnùhu-ne xì nècuàchì raza-nèmà ñà-divi Jesús nduú ana nì dándúvaha xi-né.

¹⁶ Ñàyùcàndúá nì caxini ùhì nècuàchì yucán mii-yá, te nì quesaha-né ndatnúhú-nê nansa cahni-néyà ñà-nì quida-ya milagru mà iin quìvì descansu.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa nècuàchì yucán:

—Yuamáni, iin-ni quidáchúûn-yá nsiquívì, ñàyùcàndúá ducán quidá stná yuhù.

¹⁸ Ñàyùcàndúá chicá más nì cuni nècuàchì ladu Judea mà cahni-néyà, vachi màdì cuisì-ní có-chívaha viì-yá quìvì descansu (cahan-né), sino que nì cachi stná-yà Dios nduú Yua-yá, te ducán ndudává stnahá-yá xì mii Dios.

Nansa icúmí Jesús derechu dandacú-yá

19 Dandu nì naxiconihí-yá nù nècuàchì mà, cachí-yà:

—Cunini-nsia palabra yohó cachí. Mii mà cúí quide ni-iñàha, cuisì ñà-nduá sàni xini quidá stná Yuamánì Dios, vèchi nacua quidá mii-yá, divi ducán icúmí quida stnáì.

20 Cunaha-nsiá, cuú ini-yà sàhí, te nsidaa obra ndiaha quidá mii-yá, ñà-jaàn dacuní stná-yà yùhù quide. Te vichi sàni xini-nsiá iin ùi milagru, doco cuàhà obra chicá ndiaha icúmí-yà dacuní-yà yùhù, dandu más gà icúmí-nsiá ndu-locó-nsiá.

21 Vèchi nacua danátiácú-yà nècuàchì nsii, te nacua-ha-yanè vida, divi ducán quidá stná yùhù. Ñàyucànduá, vètuni danátiácú stnáì ndéni nèhivì ní cui cudí inì.

22 Te có-nsidándáa-yà sàhà cuàchi nèhivì, vèchi ndahà yùhù sàni dàyáha-ya chuun jaàn.

23 Ducán, dandu quidañuhu stná nèhivì yùhù nacua quidañúhú-nè mii-yá. Vèchi nú màsà quidañúhú-nè yùhù ana nduú Dèhemanì-yá, dandu queámà na ian có-quidañúhú stná-nè mii-yá ana nì techuun-xí vèxi.

24 'Ñà-ndácuisì nduá cachí xì-nsiá: nú inínì iin nèhivì ñà-nduá cachí, te xiníndisà-né mii-yá nì techuun-xí vèxi, dandu cutiacu-nè nicanicuahàn. Mà sàa-nè cuni-nè juiciu, vèchi sàni yàha-ne ndahà mii-yá ana sàha xi vida ndiaha. Mà cóó gà-nè ladu ndé xihì anima-nè.

25 'Ñà-ndáa nduá yohó cachí xì-nsiá: vèxi iin tiempu, dandu icúmí yùhù ana nduú Dèhemanì Dios ndàhì fuertí, te canì nsidaa nècuàchì sàni xihì, dandu nsidaa ana cunini xí, nìhì-né vida ndiaha. Te cunaha-nsiá, vichi nduú stná tiempu mà.

26 'Yuamánì, nicanicuahàn ñuhú vida saín ini-yà. Te sàni chitnùnì stná ini-yà ñà-nicanicuahàn cucumi stná yùhù vida saín mà, vèchi Dèhemanì-yà nduí.

27 Te sàni sàha stná-yà yùhù chuun nsidandàì sàhà cuàchi nèhivì, vèchi tnaha nèhivì ñuhivì nduú stnáì.

28 Te có-nduá ñà-ndulocó-nsiá sàhà palabra jaàn, vèchi vèxi iin quivì, dandu nsidaa ana ñuhú tìxi ñuhù, icúmí-nè tiacu-nè na canì mii-né.

29 Dandu quecoyo nsihi-ne. Nècuàchì nìsa quida viì, nìhì-né natiacu-nè sàhà ñà-cutiacu ndiaha-né nicanicuahàn. Doco nècuàchì cóni quidá víi, cuisì natiacu-nè sàhà ñà-nìhì-né castigu sàhà cuàchi-ne.

Nansa nì cachi Jesús ñà-mandu xi Yuamánì-yá nì quesaa-yà ñuhivì yohó

30 'Cuenta xi mii, mà cúí quide ni-iñàha. Cuisì nacua nì sàcùnahí, divi ducán nsidándàì sàhà cuàchi nèhivì. Te nú nsidándàì sàhà-né ducán, dandu meru nacua ndiá cà cundua, vèchi divi Yuamánì nduú ana nì techuun-xí nì quesàì ñuhivì,

te ñà-nduá cuní mii-yá coo, divi nduá quidé, màdiá nandúquí ñà-quide ñà-cuní mií.

31 'Nú cuisí yùhù nì cundúú ana cachítñuhu xi-nsiá sàhà ana nduí, dandu mà có-ndiáá mà.

32 Doco iá inga nèhivì cachítñuhu sàhí, te ináhí cachí ndàà-nè.

33 Pues divi nduú Juan (Bautista). Te nì techuún-nsiá compañeru-nsiá ndàcàtnùhù-né nùù nècuàchìmà, te ñà-ndàà nduu palabra ni naxiconihí-né.

34 Doco yùhù, còò necesidad icúmí càhàn iin nèhivì ùún sàhí. Te ñà-nduá cachí xì-nsiá, ñà-jaàn cachí sàhà-ñá nìhì-nsiá càcu anima-nsiá.

35 Iin ratu tii nì cudii inì-nsia sàhà ñà-nduá quidá Juan (Bautista), vèchi iin ana datnúù xì sàxìnítñuní-nsiá (sàhà ichi Dios) nì sanduu ndisa-ne.

36 Doco iá inga iñàha chicá fuerte nùù palabra nì cachí Juan sàhí. Vèchi cuàhà chuun ndiaha nì sàhatahvì Yuamáni' yùhù ñà-quide, te divi sàhà chuun ndiaha ma vètùni cundaà inì-nsia ñà-divi mandu xi mii-yá vèxi.

37 Daaní, stná mii-yá sàni dàtúí-ya ana divi nduú yùhù. Doco mii-nsiá, tàcùnì-nsiá nansa càhàn-yà; te tàcùnì stná-nsiá nansa indéhe-yá.

38 Ni có-nìhnú stná inì-nsia ñà-nduá cachí-yà, vèchi có-xiníndísâ-nsiá yùhù ana vèxi cuenta xi-ya.

39 'Cuàhà gá dacuahá stná-nsiá tutu ìì, vèchi ducán nìhì-nsiá vida ndiaha nicanicuahàn, cachí-nsiá. Doco cunaha-nsiá, divi sàhà yùhù càhàn stná tutu ìì mà.

40 Doco có-cùnì-nsiá cunindisá-nsiá yùhù, te nìhì-nsiá vida ndiaha.

41 'Yùhù, có-xicánuí nandúquí nansa quidañuhu nèhivì yùhù.

42 Doco ináhí nansa nìhnú ini mii-nsiá; ináhí có-cùú ini-nsiá sàhà Dios.

43 'Mate cuenta xi Yuamáni' vèxi, có-xiníndísâ-nsiá yùhù. Doco nú ni quixí inga ana càhàn cuisí sàhà mii-xí, dandu divi cuàhàn-nsiá cunindisá-nsiá.

44 'Tùha-nsia nanducu-nsiá quidañuhu nèhivì mii-nsiá, doco ñà-ndee vèha-nsia nùù ana nduú mindaa Dios, còò, có-nàndúcú-nsiá ñà-jaàn. Ñàyùcànduá, sadíàmà nùù-nsiá ñà-mà cùì cunindisá-nsiá yùhù.

45 'Màsà túxí inì-nsia yùhù cuàhìn daquée cuàchi dìquì-nsiá nùù Yua-nda Dios. Còò, diín nduú ana icúmí canicuàchi sàhà-nsiá, divi nduú Moisés, mate tuxí ini-nsiá ley xi nècuàchìmà nduá cuàhàn dacácu xi-nsiá.

46 Vèchi nú nì xinindisá-nsiá ñà-nduá nì tiaa Moisés nì cùì, dandu cunindisá stná-nsiá yùhù, vèchi divi sàhà yùhù nì tiaa nècuàchìmà.

⁴⁷ Doco nú có-xiníndísâ-nsiá palabra nì tiaa-nemà, dandu mà sàà stná-nsià cunindisá-nsiá ñà-ndùá cachí yùhù —nì cachi Jesús.

6

Nansa nì dàcùxí Jesús ùhùn mil tiàa

¹ Daaní, nì quihin tu-ya ichì cuàhàn-yà inga ladu tècuifì cuàhà nani mar de Galilea. Te mar de Tiberio nani stná mà.

² Te cutnáhâ stná-yà xì cuàhà gá nèhivì, vâchi sàni xini-nè nansa nì quida-ya milagru nì dàndúvâha-ya cuàhà nècuàchì cuhí.

³ Dandu nì nana-ya iin yucù yucán, te nì sàcòo-ya, mii-yá xì stná nècuàchì dacuahá-yá.

⁴ Te quivì yucán nduú quivì sà-ítúú nacava vicò pascua, iin vicò cahnú xí nècuàchì raza Judea.

⁵ Te nì indehè-yá, nì xini-yà ñà-cuàhà guá nèhivì vâxi nùù-yá, ñàyùcàndùá, nì cachi-yà xì Felipe:

—¿Índù cui cùhùn-ndà cuiin-nda ñà-cutiacu nsidaa nèhivì yohó cahan-ní?

⁶ Ducán nì cachi-yà xì nècuàchìmà, doco sà-ínáhá-yâ nansa cuàhàn-yà quida-ya; nì cachi uun-ya xì-né a ver nansa cachi-nè.

⁷ Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì-yá:

—Còó, ni mà sàà ùì cientu dìhùn plata ñà-cuiin-nda pan cuxi-ne, vâchi ni ñà-jaàn mà sàà ñihì iin iin-ne iyuhu iyuhá —nì cachi-nè.

⁸ Dandu nì càhàn iin nècuàchì dacuahá-yá nani Andrés, divi ñani Simón Pedro, te nì cachi-nè xì-yá:

⁹ —Yohó iá iin tèchii ñihì-xì ùhùn pan tnuu xì ùì siaca cuati. Doco iyuhu ndujàn; mà sàà cuxì nsidaa nèhivì ñà-cuàhà guá-nè.

¹⁰ Dandu nì cachi Jesús:

—Càhàn-nsià xì nèhivì ni mácùndoo-ne ñuhù.

Ñàyùcàndùá nì sàcùndoo nsidaa nèhivì nùù yùcù cuií, vâchi iá cuàhà yùcù yucán. Te cunaha-nsiá, cuisì nècuàchì xínduu tiàa, ùhùn mil nì sanduu-ne.

¹¹ Dandu nì tñii-ya nsì-ùhùn pan mà, nì naquimanì-yá Dios sàhà-ñá, te nì dasàn-yáña nùù nècuàchì dacuahá-yá. Dandu mii-né, nì dàcuàchì-nèà nì sàha-ne nèhivì ndoó yucán. Te divi ducán nì quida stná-nè xì siaca. Te nsidaa nèhivì, nì ñihì-né nacua cudí ini-nè cuxi-ne.

¹² Daaní, na sàni chitu tìxi nsidaa-né, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Datacá-nsià ñà-nì cusobrá sàhá màsà ndáñuhú ni-iyuhá.

13 Ñàyùcàndùá, nì dâtàcá-nè ñà-nì ndòò ma na ní nsihi nì xixi nsidaa-né. Te nùù ùhùn pan mà nì cuyodò gá ùxìn ùì ìcà sìcàté chitu pedazu-ñà.

14 Dandu nì cundaà ini nèhivì yucán iin milagru nduá nì quida-ya, ñàyùcàndùá nì cachi-nè:

—Ñà-ndàá nduá, Jesús yohó nduú ana xíndiatu-nda quesaa ñuhivì, divi nècuàchì icúmí càhàn cuenta xi Dios.

15 Doco Jesús, ináhá-yâ nansa xínihnu ini-nè quida-ne, divi ñà-cùnì-nè tnii-neyà fuerza, te cunduu-ya rey dandacú nùù-né. Ñàyùcàndùá, nì quecuaán-yá inga xichi, cuàhàn mindaa-yá ndé nduú yucù.

Nansa nì xicandodò Jesús nùù tècuí mar

16 Daaní, nì cuaà quivì yucán, te nì nuu nècuàchì dacuahá-yá dècuèndè yuhù tècuí cuáhà mà.

17 Nì sàcũñuhu-ne ini lancha, te nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè inga ladu mar tii ma, cunì-nè cùhùn-nè ñuu Capernaum. Te nì cuñaà, te tañáha ga quesaa Jesús.

18 Dandu nì quesaha caná fuerte tàchì, ñàyùcàndùá, ducún nì nacuahnu todò tècuí.

19 Te na sàcuàhàn-nè ini lancha mà nahi ùhùn ò ìñù kilómetro, dandu nì xini-nè jaàn vaxi-ya, xicándódo-yá nùù tècuí, te sà-ítúú-yá quesaa-yá ndé cuàhàn lancha. Doco mii-né, nì yùhí-nè.

20 Dandu nì cachi-yá xì-né:

—Yùhù nduí; màsà yúhî-nsià.

21 Ñàyùcàndùá, nì dáyáha-neyà ini lancha, cudî ini-nè. Te vichi vichi na iin cachi sàni sàà lancha mà dècuèndè ñuu ndé nchícùn-nè cuàhàn-nè.

Nansa nì yàha stná nèhivì mar nandúcu-né Jesús, te nì cachi-yá xì-né nansa sáhatahvì-yá vida ndiaha

22 Daaní, inga quivì, te nì nataca cuáhà tú nèhivì yuhù mar (ndé nì quee lancha), te ináhá-nè imindaa-nú nìsa ìa yucán, te vichi cuàhàn nsihi nècuàchì dacuahá-yá inì-nu. Doco ináhá stná-nè ñà-có-cùtnáhâ-yá xì nècuàchì mà cuàhàn, vachi micúisi-né cuàhàn-nè.

23 Doco después nì caquesaa tu itnii gá lancha nì quixi dècuèndè ñuu Tiberias nì quesaa-nu ndé ndoó nèhivì cuáhà mà, divi lugar ndé nì caxixi-ne pan na ní naquimanì-yá sàhà-ñá.

24-25 Ñàyùcàndùá, na ní cundaà ini nèhivì yucán, ni còò-yá, te ni còò stná nècuàchì dacuahá-yá, dandu nì quècoyo stná-nè ini lancha, nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè mahì mar, te nì casaà stná-nè ñuu Capernaum, nandúcu-nèyà inga ladu mar mà. Te na ní ndacùhun-neyà, nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, ¿índù hora nì quesaa-ní yohó?

26 Te nì cachi-yà xì-né:

—Cunini-nsia palabra yohó: yùhù ináhî índù chuun nandúcú-nsiâ yùhù. Màdì sáhà ñà-nì xini-nsiâ milagru nduá; còò. Sàhà ñà-nì xixi vâha-nsia, te nì chitu tixi-nsia nduá.

27 Doco màsà nácání inì-nsia sàhà nansa nìhì-nsiâ ñà-cutiacu-nsiâ ñuhiví yohó, vâchi sacù-ni tiempu cundiaâ mà. Chicá nsiha nanducu-nsiâ ñà-ndiaha î cutiacù-nsia nicanicuahàn. Te divi ñà-jaàn nduá sáhatahvì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, vâchi nùù Yua-nda Dios sàni nìhìtâhvì ñà-quide chuun ì xì-yá.

28 Dandu nì cachi nèhivì mà xì-yá:

—Cachì-ní xì-nsí nansa quida-nsi sàhà-ñá cundua obra vâha nacua cuní Dios quida-nda.

29 Dandu cachí-yà xì-né:

—Ñà-cunindisá-nsiâ yùhù ana nì techuún-yá nì quesaa, divi ñà-jaàn nduú chuun vâha cuní Dios quida-nsia.

30 Dandu cachí-nè xì-yá:

—Pues nú ducán, dandu ¿índù seña quida-ní cundehè-nsí, te cunindisá-nsí? ¿Índù milagru quida-ní?

31 Vâchi xì-ndà, na ní saxica-ne yucù dàná, nìsa còyo ñà-ndiaha nani maná nìsa xixi-ne, vâchi ducán cachí nùù tutu ì: “Nùù ansivi nì dâcòyo Yua-nda Dios pan nìsa xixi-ne”.

32 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ñà-ndâcuisì nduá cachí xì-nsiâ: pan nì nìhì xì-nsiâ nùù Moisés sàna ma, cóni sándúú ndisa pan ndiaha vâxi ansivi. Còò. Yuamání nduú ana sáhatahvì xì pan ndisa ndiaha ma.

33 Vâchi pan sáhatahvì mii-yá nduú yùhù ana nì techuún-yá nì quixi ndè gloria sàhà ñà-cutiacu nèhivì ñuhiví.

34 Ñâyùcànduá, nì cachi nèhivì yucán:

—Señor, nicanicuahàn taxi tahvì-ní nsiùhù pan mà cuxi-nsi.

35 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù nduí nahi pan xi-nsia cuxi-nsia nsìquívì, te cutiacu-nsiâ. Vâchi nsidaa ana sàà cunindisa-xí, (ndiaha gá cundiatú anima-nè), na ian mà nunca cui-nè doco, te nì mà nunca cui stná-nè tècuí.

36 Doco nacua nì cachì xì-nsiâ, sàni xini-nsiâ nansa quidé, te có-xiníndisâ-nsiâ.

37 Doco sàni chitnùnì ini Yuamání ñà-cundoo ana nduú nèhivì xí, te nsidanicuú nècuâchímâ, icúmí-nè (sàà-nè cunchicùn-nè yùhù). Te mà nunca taxi nì-iin ana cuní tnâtuu nùí.

38 Vâchi divi sàhà-ñá quide ñà-nduá cuní mii-yá nì techuun-xí, ñâyùcànduá nì quei gloria nì quesà. Mà vâxi quide ñà-nduá cuní mií.

39 Te ¿ndiâ nduá cuní mii-yá nì techuun-xí? Pues, cuní-yá (ñà-iin-ni cundoo vii) nsidaa nèhivì nì sáhatahvì-yá yùhù;

có-cùnì-yà ndañuhu ni-iin-ne. Dandu na sáà xìnu tiempu, icúmì-nê natiacu nsihi-ne guide.

40 Ñàyùcàndùá, ndéni nêhivì ni cunítñuhu sàhà yùhù ana nduú Dêhemanì-yá, te cunindisá-né yùhù, vida ndiaha nicanicuahàn cucumi-né, vâchi ducán nì chitnùnì ini Yuamánì. Dandu quìvì xìnu tiempu, icúmì-nê natiacu-nê guide —nì cachi Jesús.

41 Ñàyùcàndùá, nì cuàà nècuàchì raza-yà Judea sàhà-yá ñà-nì cachi-yà nduú-yá pan ndiaha nì quixi gloria.

42 Te dohó nì cachi-nè, iin-ne xì inga-nè:

—Amádi dèhe José nduú Jesús yohó. Ináhá-ndá ana nduú yuadíhì-nê. ¿Índù chuun cachí-nè ndè gloria nì quixi-ne?

43 Ñàyùcàndùá, nì cachi Jesús xì nècuàchì yucán:

—¿Índù chuun cuàà-nsià ducán?

44 Mà níhì ni-iin nêhivì nàcùnìhnu ini-nè yùhù nú cónì níhítáhvi-né ducán nù Yuamánì nì techuun-xí; doco nú nì níhítáhvi-né ducán, dandu na quìvì xìnu tiempu, icúmì danátíacuí-nè.

45 Sàhana nì tiaa nècuàchì profeta nù tutu ìì, te dohó nì cachi-nè: “Cunaha-nsiá, icúmì Dios chinaha-yà nsidaa-né”, nì cachi-nè. Ñàyùcàndùá, nsidaa nêhivì inínì xí Yua-nda Dios, te cundaà vâha ini-nè, divi nduú nècuàchì icúmì cunchicùn xì yùhù.

46 ‘Còò ni-iin ni xiní xì Yua-nda Dios. Cuisì mindaa ana nì quixi nù-yá nì xinìnù xì-yá, (divi yùhù).

47 Ñà-ndáà nduá cachì xì-nsiá, nsidaa ana xiníndisá-xí yùhù, vida ndiaha nicanicuahàn sàni níhítáhvi-né.

48 Yùhù nduú nahi pan (cuxi nêhivì), te cutiacu-nè nicanicuahàn.

49 Xì-nsiá nìsa xìca yucù dàná, nìsa xixi-ne nùnì ansivi nani maná, doco nì xìhì nsihi-ne.

50 Doco pan cáhàn yùhù sàhà-xí, còò. Nù gloria nì quea vâxan, te nú sàni xixi iin nêhivì-ñá, dandu mà cúí gà-nè.

51 Pues cunaha-nsiá, yùhù nduú pan mà. Nù gloria nì nui vâxi, te nú nì cunchícùn iin nêhivì yùhù, dandu nicanicuahàn cutiacu-nè, (na ian) sàni xixi-ne yùhù, te ducán cutiacu-nè. Te ¿índù iñàha cundua cuàhi ñà-cunduu nahi pan mà? Pues divi cuerpu xi cunduu pan mà, vâchi icúmì cuàhi vida xi cuenta xi nêhivì ñuhivì sàhà-ñá níhì-né cutiacu-nè —nì cachi Jesús.

52 Ñàyùcàndùá, nì quesaha nècuàchì raza-yà Judea mà cuàà-nè entre mii-né, cachí-nè:

—¿Índù modo cuàha nècuàchì yohó iquícúñú-nè ñà-caxì-ndañá?

53 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Palabra ndàcuisì nduá cachî xî-nsiá yohó: nú màsà cáxi-nsiá cuñu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, te nú màsà cóhó-nsiá nìí, dandu còò vida ndiaha nùù-nsiá.

⁵⁴ Nsidaa ana saxí xî cuñuì, te xihí-né nìí, vida ndiaha nicanicuahàn icúmí-nê, te icúmí-nê natiacu-nè na xìnu tiempu.

⁵⁵ Vàchi cuñuì, ñà-cutiacu-ndà nduá, te nìí, ñà-coho-nda nduú stná.

⁵⁶ Nsidaa ana saxí xî cuñuì, te xihí-né nìí, sàni ndèe anima-nè ini anima yùhù, te iá stnáì ini anima mii-né.

⁵⁷ Yùhù itiácùì sàhà mii-yá ana nì techuun-xí vaxi, divi sàhà Yua-nda Dios iá nicanicuahàn. Te divi ducánì stná xì nsidaa ana saxí xî yùhù, sàhà yùhù cutiacu-nè.

⁵⁸ Pues, ducán nduú pan nì quixi gloria. Doco tucu iá pan nisa xixi xii-nsiá sànaaha, vachi siempre nì xihì-nè. Cunaha-nsiá, nsidaa ana xixi-xì pan cachî xî-nsiá vichi, nicanicuahàn cutiacu-nè.

⁵⁹ Ñà-jaàn nduá nì cachi Jesús na iá-yà veheñùhu ñuu Capernaum dacuahá-yá nèhivì.

Sàhà palabra xi Jesús nìhì-ndà vida ndiaha nicanicuahàn

⁶⁰ Na sàni inini nècuàchì dacuahá-yá ñà-nduá nì cachi-yà, dandu nì cachi dava-ne:

—Ùhì cunindisa-nda ñà-jaàn. Mà cándisâ nèhivì palabra jaàn.

⁶¹ Doco Jesús, ducánì ináhá-yâ nansa xícachi-nè cáhàn ndiaa-nèyà ducán. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—¿A có-ndôo ini-nsiá sàhà ñà-nduá nì cachi?

⁶² Pues nú cóó, (dandu ¿nansa cachi gà-nsiá sàhà) yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví na cuni-nsiá yùhù mànaní ansivi nùhì?

⁶³ Cunaha-nsiá, cuisì sàhà anima-ndà nìhì-ndà cutiacu ndiaha-nda, màdì sàhà iquìcúñú-ndà, vachi còò ni-iñàha nìhì-ndà nùjàn. Cuisì palabra sàni cachì xì-nsiá nduá dacútiácú xì anima-nsiá.

⁶⁴ Doco ináhî mii-nsiá ñà-dava-nsia có-xiníndisâ ndisa-nsia —nì cachi-yà.

Vàchi dècuèndè antes sà-ináhá-yâ ana xínduu nèhivì có-xiníndisâ, te ináhá stná-yà índu tiàa cuahàn cahin xì-yá.

⁶⁵ Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Nacua nì cachì xì-nsiá daa, ducán nduá: mà cúí cunchicùn iin nèhivì yùhù nú màsà níhitáhvi-né ducán nùù Yuamáni.

⁶⁶ Daaní, divi quivì yucán nì quecuaán cuahà nècuàchì dacuahá-yá, nì naxicocuñin ini-nè, cóni cútnáhâ gá-nè xì-yá cacanuu-ne.

67 Ñàyùcàndùá nì càhàn-yà xì ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá (cónì quécuaân):

—Mii-nsiá, ¿a nacoo stná-nsià yùhù?

68 Dandu nì cachi Simón Pedro xì-yá:

—Señor mío, còò inga gà ana cùhùn-nsì nùù-xí, vàchi cuisì sàhà palabra xì mii-ní nihitáhvi-nsí vida ndiaha nicanicuahàn.

69 Te xiníndísâ-nsí mii-ní ñà-ndùù-ní Cristu, divi Dèhemani mii-yá iá nicanicuahàn. Ináhá vâha-nsi ñà-jaàn.

70 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ûxìn ùì mii-nsiá sàni nacàxin, doco iin-nsia nduú nahi ñà-malu.

71 Pues divi palabra mà nì cachi-yà sàhà dèhe Simón, nècuàchì nani Judas Iscariote, vàchi divi-ne nduú tiàa cuàhàn cahin xì-yá, te nduú stná-nè iin nècuàchì dacuahá.

7

Ñà-ndùá nì cachi ñani Jesús xì-yá ñà-có-xiníndísâ-né mii-yá

1 Daaní, después, cuisì ladu Galilea nì quesaha xicánúú Jesús. Có-cuní gà-yà cacanu-u-ya ladu Judea, vàchi nècuàchì raza-yà ndoó ladu mà, cuní-nè cahni-néyà.

2 Doco vichi sà-ítúú iin vicò nsidácáhnû-né ladu Judea, divi vicò ndoó-né siahva.

3 Ñàyùcàndùá, nì càhàn ñani Jesús xì-yá, cachí-nè:

—Vichi chicá vâha quee-ní ladu yohó cuahán-ní ladu Judea, dandu cuni nsidaa nècuàchì dacuahá-ní mii-ní, te cundehè stná-nè milagru quida-ní.

4 Vàchi nú cuní-ndà cuitià fama xi-nda nùù nèhivì, dandu mà quidá dèhé-ndà ñà-ndùá quida-nda. Ñàyùcàndùá, nú cuàhà guá ñà-ndùá quida-ní, dandu quida vate-nià cundehè nsidaa nèhivì —nì cachi-nè xì-yá,

5 vàchi cunaha-nsiá, ni ñani-yà có-xiníndísá-xí-yâ.

6 Ñàyùcàndùá, nì cachi Jesús xì-né:

—Tañáha ga sàà quivì xí. Doco mii-nsiá, ndéni tiempu nì cui, vátùni quida-nsia ñà-ndùá cudí inì-nsia.

7 Te mà cuní ùhì nèhivì ñuhivì mii-nsiá. Doco yùhù, xiní ùhì-nè yùhù, vàchi cachí xì-né chuun quini nduá quidá-né.

8 Cuahán-nsià vicò mà; vàchi yùhù, tàñáha ga cùhìn, vàchi tàsàà quivì xí.

9 Ñà-jaàn nduá nì cachi-yà xì-né, te nì ndòò iì-yá ladu Galilea yucán.

Nansa nì quida Jesús na ní sàhàn-yà vicò ndoó-né siahva

10 Daaní, nì nsihì nì caquihin ñani-yà ichì, dandu nì quihin stná-yà ichì cuàhàn-yà vicò mà. Doco cuàhàn dèhé-yà, mà cuàhàn vate-yá.

11 Te yucán ndé iá vicò mà nì nanducu nècuàchì ladu Judea mii-yá, cachí-nè:

—¿Índù iá Jesús?

12 Te cuàhà gá nì ndatnuhu stná-nè sàhà-yá. Vàha ga-yà, cachí dava-ne, doco dava ga-nè, còó, mà váha-ya, vàchi dan-dahví uun-ya nèhivì, cachí-nè.

13 Doco ni-iin nèhivì, cóni cáhàn vate-né sàhà-yá, vàchi yúhî-nè nècuàchì ladu Judea mà.

14 Daaní, sàni cudava vicò, dandu nì sàà-yà yehè veheñùhu cahnú, te nì quesaha-yá dacuahá-yá nèhivì ndoó yucán.

15 Ñàyucàndùá, nì ndulocó nècuàchì ñuu mà, cachí-nè:

—¡Na nchichí guâ cáhàn nècuàchì yohó, te cóni xicá-né escuela (xi-nda)!

16 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cunaha-nsiá, màdi òndì yùhù taví ñà-ndùá dacuahí nèhivì. Vàchi divi mii-yá nì techuun-xí vaxi nduú ana nì chitnùnì inì-xi nansa coo ñà-ndùá chináhi.

17 Te ndéni nèhivì nì cui, nú iá voluntad xi-ne quida ndisa-ne ñà-ndùá cuní Dios, vátuni sàà-nè cundaà ini-nè sàhà palabra chináhi, a divi òndì mií queá, te ò Dios chindéé xí.

18 Vàchi nú inì-ni mii-nda chítñùnì ini-ndà índù palabra chihaha-ndà, dandu nàhà claru cuisì cuní-ndà tavà-ndà tnùñuhu xí mii-nda. Doco nú nandúcú-ndá nansa quee tnùñuhu xí ana nì techuun-xi-nda vaxi, dandu vátuni cundaà inì-xi, ñà-ndáá nduá cachí-ndà, màdiá dandahví-ndà nèhivì nduá.

19 'Moisés nì sàha xi-nsiá ley sàhana. Doco ni-iin-nsia có-quidá ndisa-nsia ñà-ndùá cachí ley mà. ¿Índù chuun cuní-nsiá cahnì-nsiá yùhù?

20 Dandu nì cachi nèhivì cuàhà yucán:

—Ndisa sàni culocó-ní nì quida ñà-malu. ¿Ana cuní cahnì xì-ní cahan-ní?

21 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Sàni ndulocó nsidaa-nsiá sàhà imindaa milagru nì quide.

22 (Ináhá-ndá), sàhana nì saquin Moisés iin ley ñà-màcòo seña xi Dios icà-ndà. Doco màdi mii Moisés nduú ana nì chitnùnì inì-xi ñà-coo estilu mà, vàchi xì-ndà chicá antes nduú ana nì dàquésáhá xân. Ñàyucàndùá, ducan quida-nda vichi, mate iin quivì descansu nduá, doco fuerza màcòo seña mà icà iin mée.

23 Cundehè-nsiá, dècuèndè stná iin quivì descansu saquin stná-nsiá seña mà icà-vé, (danácuèhè-nsiàvè) sàhà ñà-cuní-nsiá chivàha vìi-nsiá ley mà. Te yùhù, divi stná quivì descansu mà nì sandua na ní dándúvahi iin tiàa, te nì ndòo vàha-ne; doco sàhájàn xidà ini-nsia. ¿Nansa nduájàn?

24 (Yùhù cachí xì-nsiá), màsà cuítñùhu ndevàha-nsia nacua tuxí uun ini-nsiá. Nú cuàhàn-nsiá cáhàn tnùhù-nsiá sàhà

iin nèhivì, dandu ñà-ndácuisì xiñuhu cundua cachi-nsià —nì cachi-yà.

Nansa nì cachi Jesús xì nèhivì tuxí inì-xi nduú-yá iin nèhivì ñuhivíyohó

²⁵ Ñàyùcànduá, dava nècuàchì ñuu Jerusalén yucán, nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—¿Amádi nècuàchì jaàn nduú tiàa cuní-nè cahni-né?

²⁶ Doco cundehè-nsiá, jaàn iín-né mahì nèhivì, chináhá-nè, te cóa cachí nècuàchì cuní dandáñúhú xí-nè. ¿A vihi-ni sàni nacuni tè-xídandacú nùù-ndà ñà-divi Cristu (nì quixi nùù Dios) nduú-né?

²⁷ Doco nsiùhù, cóo, vàchi sà-ínáhá-nsî índù nì quixi nècuàchì jaàn. Vàchi na quívì quixi mii-yá ana nduú ndisa Cristu, mà cúndáà inì-xi índù nì quixi-ya —nì cachi-nè.

²⁸ Ñàyùcànduá, ndee ní càhàn Jesús xì nèhivì dacuahá-yá yehè veheñuhu, cachí-yà:

—¿A ináhá-nsiâ yùhù (tuxí inì-nsia)? ¿A ndisa ináhá-nsiâ ndévì nì quixi? Pues yùhù, màdiá inì-ni mii nì ndácú inì quixi; cóo. Iá ana nì techuun-xí vaxi, te vátùni cahvi-nda xi-yá. Doco mii-nsiá, có-ínáhá-nsiâyà.

²⁹ Yùhù, ndisa, ináhî mii-yá, vàchi divi-ya nduú ana nì techuun-xí, te ñàyùcànduá nùù mii-yá nì quixi —nì cachi Jesús.

³⁰ Ñàyùcànduá, nì nanducu nècuàchì mà nansa tnii-neyà, doco cóni níhì-né quida-neà, vàchi tàñáha ga sàà quívì cuu xi-yá ducán.

³¹ Doco cunaha-nsiá, cuàhà gá nèhivì itá yucán nì xinindisá stná-nè mii-yá, te nì cachi-nè:

—Cuàhà gá milagru quidá Jesús yohó. Ádi có-xiñùhù gá cundehè gá-ndà milagru sàhà-ñá cundaà ini-ndà divi rey ndiaha nì quixi nùù Dios nduú-yá.

Nansa nì quixi policia cuenta xi nècuàchì fariseu ñà-catnii-tè Jesús

³² Dandu nì cañinitnùhu nècuàchì fariseu ñà-nduá cachí nèhivì sàhà-yá. Ñàyùcànduá, mii-né xì dùtù xícusahnú, nì càhàn-nè xì policia ñà-cùhùn-te catnii-tèyá.

³³ Dandu nì càhàn-yà xì nèhivì inga xichi, cachí-yà:

—Sacù-ni tiempu coo guè xì-nsiá yohó, dandu icúmî nùhì nùù ana nì techuun-xí vaxi.

³⁴ Te mate nì nándúcú-nsiâ yùhù, doco mà ndácùhun-nsia yùhù, vàchi ndé cùhìn, mà cúí sàà-nsiâ.

³⁵ Dandu nècuàchì raza-yà Judea yucán, nì ndatnuhu-né entre mii-né, cachí-nè:

—¿Índù cùhùn nècuàchì yohó, te (cachí-nè) mà cúí ndacùhun-ndané? ¿A cùhùn xicà-né ñuu griegu ndé ndoó stná nècuàchì raza-ndà, te dacuahá-né nècuàchì griegu mà?

³⁶ Có-sànìhì ini-ndà ñà-càchí-nè ñà-mà cúí ndacùhun-ndané, mate ni nándúcú-ndánê, te mà cúí sàà stná-ndà lugar ndé cùhùn-nè —nì cachi nèhivì mà.

Na ian queé fuerte tènuhu iin yùte limpiu, ducán fuerte icúmí Dios cuàhatahvì-yá vida ndiaha xí-yá ini anima-ndà

³⁷ Daaní, nì sàà quivì nì xinu vicò mà, divi quivì chicá nducáhnû. Dandu ni ndacuiin Jesús mahì nèhivì, te nì cáhàn ndee-yá, cachí-yá xì-né:

—Nú iá ana xíhì tècuíí, dandu ni quixí-né núí, te coho vàha-ne.

³⁸ Vàchi nú xiníndísâ iin nèhivì xí, ducán queá nuù-né na ian caná fuerte tècuíí ini anima-nè, te xítia-te, nduú-te nahi tècuíí coho-nda cutiacu-ndà nicanicuahàn, divi nacua cachítnuhu nuù tutu ìì —nì cachi-yà.

³⁹ Doco tècuíí nì cachi-yà mà nduú (ejemplu, vàchi cunaha-nsiá), Espíritu Ìì nduú tècuíí mà, te nsidaa ana xiníndísá-xí-yá, icúmí-né nìhítáhvì-né Espíritu Ìì mà. Doco tàñáha ga cuàhatahvì Dios Yà-ìì mà, vàchi tàñáha ga nanihi Jesús tnùñuhu ndiaha xí-yá.

Nansa nì ndatnuhu nèhivì cuáhà sàhà Jesús

⁴⁰ Daaní, na ní inini dava nècuàchì itá yucán ñà-nduá nì cachi-yà, dandu nì cachi-nè:

—Ndisa, nècuàchì ndiatu-nda quesaa cáhàn cuenta xi Dios nduú ana yohó.

⁴¹ Te dava ga-nè, cachí-nè:

—Divi rey ndiaha Cristu nduú nècuàchì yohó.

Doco dava ga-nè, nì cachi-nè:

—¿A tuxí inì-nsia rey ndiaha Cristu cunduu iin nècuàchì nì quixi ladu Galilea (nahi Jesús)?

⁴² Amádi cachítnuhu tutu ìì sàhà rey mà ñà-divi yohòtéhè-yá nduú David, te ñuu nècuàchì mà nani Belén cunduu ñuu-yà, cachá'.

⁴³ Ñàyùcànduá, nì tàhndé dava nèhivì sàhà-yá.

⁴⁴ Te mate cuní dava-ne tnii-neyà, doco ni-iin-ne có-sàhandee ini-nè quida-neà.

Nansa nì cachi nècuàchì xídandacú ñà-có-càndísâ-né Jesús

⁴⁵ Daaní, na sámànuhù tè-xínduu policia ndé ndoó dùtù xícusahnú xì nècuàchì fariseu, te nì cachi nècuàchì mà xì-té:

—¿Índù chuun cónì sándácá-nsiá Jesús quixi?

⁴⁶ Te nì naxiconihí policia, cachí-te:

—Còò inga ana cáhàn ndiaha guá na cáhàn nècuàchì yucán.

47 Dandu nì cachi nècuàchì fariseu mà:

—¿A ndé` stná mii-nsiá sàni dàndàhví Jesús?

48 Cundehe-nsiá nsiuhù tè-xídandacú, ¿a sàni xinindisá-nsí? Còo, ni-iin-nsi. Te ¿ò dává gá nècuàchì fariseu? Còo. Ni-iin-ne, có-xinindisâ-né.

49 Doco dava ga nèhivì ndahví yucán, ni có-ìnáhá-nê nansa cachí ley ì, sàháyùcàndüá icúmí-nê nihì-né castigu xi-ne —nì cachi nècuàchìmà.

50 Cunaha-nsiá, yucán iá stná Nicodemo, divi nècuàchì nì sàhàn nùù Jesús daa, vàchi iin nècuàchì xídandacú nduú stná-nè. Te vichi nì càhàn stná-nè xì nsidaa compañeru-nèmà, cachí-nè:

51 —(Ñàni), ndéni nèhivì ní cui, nú cuní-ndà nsidandaà-ndà sàhà-né, dihna icúmí-ndá cunini-nda nansa cachí mii-né, dandísá, vètùni cundaà ini-ndà sàhà chuun xi-ne. Amádi ñà-jaàn nduú stná ley xi-nda.

52 Doco nì naxiconihí compañeru-nèmà cachí-nè:

—¿A ndé` stná mii-ní nduú stná-ní iin nècuàchì ladu Galilea? Nanducu váha-ní (nùù tutu ì), dandu cundaà inì-ní, còo ni-iin nècuàchì càhàn cuenta xi Dios quixi ladu Galilea —nì cachi-nè.

53 Dandu nsidaa-né nì nacuitià-nè mànuhù-né vehe-ne.

8

Ñà-ndüá nì cachi Jesús xì iin nècuàchì ñahà cóni quidá víi

1 Daaní, nì quee Jesús cuàhàn-yà yucù Olivo.

2 Dandu inga quìvì na ní tùinuù, vaxi tu-ya veheñùhu cahnú. Te nì nataca cuàhà gá nèhivì nùù-yá; te nì sàcòo-ya nì chinaha-yànè.

3 Dandu yucán nì sàà stná itnii maestru ináhá ley sànaha, xì stná dava nècuàchì fariseu, xíndaca-ne iin nècuàchì ñahà nì sàà, te nì chicani-ne nècuàchìmà nùù-yá, vàchi ñahà mà, nì càhàn-nè xì iin nècuàchì có-ndüú nècuàchì vehe-ne.

4 Ñàyùcàndüá nì cacachi nècuàchì tiàa ma xi-yá:

—Maestro, nì tnii-nsi ñahà yohó na quidá-né iin cuàchi.

5 Te cachí ley xi Moisés ñà-ìcúmí-nê cui-nè xì yùù nú quidá-né ducán. Doco mii-ní, ¿nansa cachí-ní quida-nda?

6 Ducán nì cachi nècuàchìmà, áma cáchí-yà iin ñà-có-ndiá ìcà-yá cahan-né, te ducán nihìndèè-né daquée cuàchi-ne dìqui-yá. Doco mii-yá, nì nàcòo ndee ni-ya, tiaá-yá nùù ñuhù xì dìnìndàhá-yà.

7 Dandu chicá cuàhà nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, ñàyùcàndüá, nì nàcòo ndaà-yà, te nì cachi-yà xì-né:

—Nú iá ndisa iin-nsia còo ni-iin falta-xi, dandu divi ni cùndüú primeru caniyuu-xi nècuàchì yohó.

8 Dandu ingà tu nì nàcòo ndee-ya, tiaá tú-yá nùù ñuhù.

9-10 Doco nsidaa nècuàchì itá yucán, ináhá-nê iá stná cuàchi-ne. Ñàyùcàndüá, dihna nècuàchì chicá sahnú nì caquee cuàhàn, dandu después nì caquee stná iin iin nècuàchì ñava ga mà cuàhàn-nè, ndé mii Jesús nì ndòo, xì stná nècuàchì ñahà mà. Dandu nì nàcòo ndaà-yà, te nì xini-yà ndélà mindaa nècuàchìmà iin. Ñàyùcàndüá, nì cachi-yà xì-né:

—Señora, ¿a sàcuàhàn nsidaa nèhivì daquéé cuàchi dìquì-ní? ¿Á coo cá ana cuní cahnì xì-ní?

11 Dandu nì cachi nècuàchìmà:

—Còó, Señor; còò cá iin.

Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Pues ni yùhù, có-cùnì stnàì cuì-ní. Cuahán-nî, te màsà nàxícócuïin-ní quida gà-ní cuàchi ma —nì cachi-yà.

Jesús nduú ana datnúù xì sàxìnítnùnì nèhivì ñuhiví

12 Daaní, nì càhàn gà Jesús xì nèhivì yucán, cachí-yà:

—Yùhù nduí ana datnúù xì sàxìnítnùnì nèhivì ñuhiví. Ñàyùcàndüá, nsidaa ana nchícùn xì, icúmí cutnuù ndiaha nùù ichì nchícùn-nè, te ducán nihítáhvi stná-nè vida ndiaha, vàchi mà nunca cunduamà ichì ñáa.

13 Dandu nì cachi nècuàchì fariseu xì-yá:

—Còó, mà ndisá, vàchi cuisì mii-ní ndeníhí vaha-ní mii-ní.

14 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Mate míí cáhìn sàhà-xí, doco vátùnì cundiaa mà, vàchi ináhí índù nì quei vàxi, te ináhí índù icúmí nùhì. Doco mii-nsiá, có-ínáhá-nsiá índù nì quei vàxi, ni có-ínáhá stnâ-nsiá índù icúmí nùhì.

15 Indéhe uun-nsia nansa quidá nèhivì, te ñà-jaàn cachí-nsiá sàhà-né, a quidá ví-né, ò á coó. Doco yùhù, có-càchî nú quidá ví-né, ò á coó.

16 Doco nú ndisa indéhí sàhà-né, dandu ñà-ndácuisì nduámà, vàchi màdì cuisì yùhù nduú ana cachí ducán, vàchi cutnáhâ stná Yuamání xí, divi mii-yá ana nì techuun-xí vàxi.

17 Cachí ley xi-nsia: xì ùì testigu vátùnì cunindisa-nda ñà-ndáà nduá cachí-nè.

18 Pues, cunaha-nsiá, yùhù nduú iin ana cáhàn favor xi. Daaní, iá stná mii-yá nì techuun-xí, divi Yuamání, te cáhàn stná-yà favor xi.

19 Dandu nì cacachi nècuàchìmà xì-yá:

—¿Índù iá yua-ní?

Te nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, ni có-ínáhá-nsiá yùhù, ni có-ínáhá stnâ-nsiá Yuamání. Vàchi nú ni cúnáhá ndisa-nsia yùhù nì cuí, dandu ñà-jaàn nihì stná-nsiá cunaha stná-nsiá mii-yá.

20 Ñà-jaàn nduá nì cachi Jesús na ní dâcuàhá-yá nèhivì ndoó yehè veheñuhu cahnú yatni ndé itá alcancia xi Dios. Doco còò iin ni tnii-xi-yá, vâchi tañáha ga sàà quivì cuu xi-yá ducán.

Nansa nì cachi Jesús icúmí-yâ cùhùn xìcà-yá, te mà cúí cunchicùn stná nèhivì có-xiníndísá

21 Daaní, nì cachi tu Jesús xì nècuàchì yucán:

—Yùhù icúmí cùhùn xìqué, te mii-nsiá, icúmí-nsiâ nanducu-nsiá yùhù, doco na quivì cui-nsiâ, icúmí-nsiâ cui-nsiâ xì cuàchi-nsiâ. Te lugar ndé cùhìn, mà cúí cùhùn stná-nsiâ.

22 Ñâyùcànduá, nì cachi nècuàchì raza-yà Judea mà entre mii-né:

—¿A vihini cahni nècuàchì jaàn mii-né, ñâyùcànduá nì cachi-nè lugar ndé cùhùn-nè mà cúí sàà stná-ndà?

23 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nèhivì ñuhivì yohó xínduu-nsiâ, doco yùhù, dìquì-xí ansivi nì quixi, có-nduì nèhivì ñuhivì yohó.

24 Ñâyùcànduá nì cachi xì-nsiá daa ñà-ìcúmí-nsiâ cui-nsiâ xì cuàchi-nsiâ. Vâchi nú có-xiníndísâ-nsiâ yùhù ñà-nduì ana nì cachi xì-nsiá, dandu quivì cui-nsiâ cunsida ì-nsiâ cuàchi-nsiâ.

25 Ñâyùcànduá, nì cachi-nè xì-yá:

—Pues, mii-ní ¿ana divi nduu-ní?

Te nì cachi-yà xì-né:

—Ndé primeru sàni cachi xì-nsiá ana nduì.

26 Te cuàhà gá icúmí guè` cundehí, te cachi sàhà-nsiá. Cunaha-nsiá, palabra ndâcuisì nduá cachí mii-yá ana díchúún-xí vâxi. Nùù mii-yá nì sàcùnahí cachi nsidaa ñà-nduá cachí xì mii-nsiá nèhivì ñuhivì yohó —nì cachi Jesús.

27 Doco nèhivì yucán, cóni sánihì ini-nè ñà-divi Yua-nda Dios cáhàn-yà sàhà-xí.

28 Ñâyùcànduá nì cachi tu-ya xì-né:

—Nú sàni sàà-nsiâ nì chituu ducún-nsiâ yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, dandu cundaà ini-nsiâ ñà-divi yùhù nduì ana cachí xì-nsiá, te màdì dìni míí chítñuní inì quide ñà-nduá quidé. Cuisì quidé ñà-nduá nì dândâcú Yuamání` nùì, te divi ñà-jaàn nduá cachí xì-nsiâ.

29 Cunaha-nsiá, divi Yuamání` nì techuun-xí vâxi, te nicanicuahàn iá-yà cutnáhâ stná-yà xì; mà nunca nacóó-yá yùhù, vâchi nicanicuahàn quidé ñà-nduá cudû ini-yà.

30 Ducán nì cachi Jesús, te sàhà palabra jaàn nì sàà nì xinindisá cuàhà gá nèhivì-yá.

Ndoó nèhivì iníni xí Dios, te ndoó nèhivì iníni xí cuàchi

31 Daaní, nì cáhàn Jesús xì nèhivì xiníndísá-xí-yâ, cachí-yâ:

—Nú iin-ni cunindisá vâha-nsiâ, dandu cunduu ndisa-nsiâ nèhivì xí,

³² te sàà stná-nsià mànihì ini-nsià ñà-ndúú palabra ndàcuisì. Te divi sàhà palabra mà icúmí-nsiâ caquee-nsia libre.

³³ Dandu nì cachi nèhivì xì-yá:

—Nsidaa-nsí, yohòtéhè-nsí nduú Abraham, te ni-iin xichi cóni ía ni-iin lamú dandacu-xi nùù-nsí. Ñàyùcàndùá, ¿índù chuun cachí-ní ñà-icúmí-nsí quee-nsi libre?

³⁴ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Palabra ndàcuisì nduá yòhó cachí xì-nsiá: nsidaa ana tùha quida xi cuàchi, divi cuàchi ma nduá dandacù-xi nùù-né vida xi-ne, na ian peón xi cuàchi ma nduú-né.

³⁵ Te iin peón, màdì nicanicuahàn coo-tè vehe lamú xi-tè. Tucu ía xì dèhe iin lamú, nicanicuahàn icúmí-nê coo-ne nùù nècuàchìmà.

³⁶ Ñàyùcàndùá, nú sàni dàcácu Dèhemanì (Dios) mii-nsiá, te sàni quee-nsia libre, dandísá, libre dahuun icúmí-nsiâ cundoo-nsia.

³⁷ Yùhù ináhì Abraham nduú yohòtéhè-nsiá. Doco vichi cuní-nsiâ cahni-nsiá yùhù, vàchi có-ndòo inì-nsia xì ñà-ndùá cachí xì-nsiá.

³⁸ Cuisì ñà-ndùá sàni xinì nùù Yuamáni' nduá cachí xì-nsiá, te ducán stná mii-nsiá, ñà-ndùá nì inini-nsia nùù yua-nsiá, divi nduá quidá stná-nsiâ.

³⁹⁻⁴⁰ Dandu nì cacachi nècuàchìmà xì-yá:

—Nsiùhù, Abraham nì sanduu primeru yua-nsí.

Te nì cachi Jesús xì-né:

—Nú ndisa Abraham ni cundúú yohòtéhè-nsiá nì cùí, dandu icúmí-nsiâ quida vii-nsiá nacua nìsa quida nècuàchìmà sàhana. Doco vichi cuní-nsiâ cahni-nsiá yùhù, mate palabra ndàcuisì nduá cachí xì-nsiá, te nduú stná mà palabra nì inini nùù Dios. Cunaha-nsiá ni-iin xichi cóni cuní Abraham quida-ne nacua cuní mii-nsiá quida-nsia xí.

⁴¹ Doco mii-nsiá, nacua quidá yua-nsiá, divi ducán quidá stná-nsiâ.

Dandu nì cachi nèhivì mà xì-yá:

—Nsiùhù, có-ndùú-nsí dèhe ndahví. Mindaa Yua-nsí ía, te divi nduú Dios.

⁴² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú Dios ni cundúú yua-nsiá nì cùí, dandu icúmí-nsiâ cuu ini-nsiâ sàhí, vàchi nùù mii-yá nì quei vàxi. Màdì yùhù nì nácání míí inì quixi, cóo. Divi mii-yá nì techuun-xí vàxi.

⁴³ Te ¿índù chuun mà cùí mànihì inì-nsia ñà-ndùá cachí xì-nsiá? Pues divi sàhà-ñà mà cundéé inì-nsia cunindisá-nsiá palabra xi.

⁴⁴ Vàchi divi ñà-malu nduú yua-nsiá, te nacua cudû inì quisi mà quida quini-sì, divi ducán stná mii-nsiá, cudû stná inì-nsia quida-nsia ducán. Dècuèndè tiempu chicá antes cudû inì-si

dacahní stnahá-si nêhivì. Mà nunca tùha-sì quida-sì ni-iñàha nduú ñà-ndàà, vâchi còò ni-iin palabra vâha nihnú inì-si. Te na câhàn tnùhù-sí, (màsà ndúlócô-ndà), vâchi ducání tnuhu ini anima-si. Tnuhu-sí, te yua ñá-tnùhù nduú-si.

45 Te yùhù, sàhà-ñá cachí xì-nsiá ñà-nduú ñà-ndácuisì, ñàyùcànduá có-xìníndísâ-nsiá yùhù.

46 Te nú iá cuàchi nì quide cahan-nsiá, dandu ¿indù chuun có-cachí claru-nsiáñà? Doco te nú ñà-ndàà nduá cachí xì-nsiá, dandu xiñuhu cunindisá-nsiá yùhù.

47 Nsidaa ana nduú nêhivì xí Dios, cudí ini-nè cunini-ne palabra vâxi nuú-yá. Doco sàhà-ñá có-nduú-nsiá nêhivì xí-yá, ñàyùcànduá có-iníní-nsiá palabra xi-ya —nì cachi Jesús.

Sà-ia Jesús na táyôo nêhivì sànahà

48 Dandu nì câhàn tu nêhivì raza-yà Judea xì-yá, cachí-nè:

—Ádi ñá-ndàà nduá cachí-nsì, iin nècuàchì samaritanu (sìquini) nduu-ní, te iá stná iin ñà-malu anima-ní.

49 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Còò ñà-malu anímè. (Na câhàn xì-nsiá), cuisì cuní quee tnùñuhu xí Yuamání. Doco mii-nsiá, cahíchì inì-nsia yùhù.

50 Có-nàndúquí nansa tavà nêhivì tnùñuhu xí míí, vâchi iá iin ana quida-xi ñà-jaàn, te mii-yá nduú stná ana icúmí nsidan-daà vîi sàhà nsidaa chuun.

51 Palabra ndácuisì nduá cachí xì-nsiá yohó: nú ni chívàha iin nêhivì ñà-nduá chináhi, dandu mà nunca sàà-nè cui-nè nicanicuahàn.

52 Dandu nì cachi nècuàchì raza-yà Judea yucán:

—Vichi sàni cundaà ndisa ini-nsì iá ñà-malu anima-ní, vâchi sànahà nì xihì Abraham yucán, te nì xihì stná nsidaa profeta nîsa câhàn cuenta xi Dios. Doco mii-ní cachí-ní mà nunca sàà cui nêhivì chívàha xi ñà-nduá cachí-ní.

53 ¿A tuxí inì-ní chicá ndiaá-ní nuú xii-ndà Abraham? Vâchi còò gá ndómà, xì stná profeta nîsa câhàn cuenta xi Dios, sàni caxihì nsihi-ne. ¿Ana divi nduu-ní cahan-ní?

54 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nú míí ni cachí ñà-chicá ndiaí, dandu, mà cúndiáá mà. Vâchi divi Yuamání nduú ana icúmí tavà xì tnùñuhu xí yùhù, mate mii-yá nduú ana câhvì stná-nsiá, cachí-nsiá.

55 Doco mii-nsiá, có-ináhá-nsiâyà; cuisì yùhù, ndisa, ináhí-yà. Te nú ni cachí có-ináhí-yà, dandu cunduu stnáì tè-tnùhù nahi mii-nsiá. Doco yùhù, ináhí mii-yá, te chívàhi ñà-nduá cachí-yà.

56 Xii-ndà Abraham mà, nì cudíi ini-nè ñà-nìhítâhvì-nè cuni-nè tiempu (quesà ñuhivì yohó). Ñàyùcànduá, contentu nì ndòo-ne na ní cuu ndisa ñà-jaàn.

57 Dandu nì cachi nêhivì mà xì-yá:

—¡Mii-ní, ni có-xicà-ní ùi dico ùxin cuà, te ináhá-nî Abraham cahan-ní!

⁵⁸ Dandu ni cachi Jesús xì-né:

—Cunaha-nsiá, tàyóo Abraham, doco yùhù sà-íé'.

⁵⁹ Ñàyùcàndüá ni dàtácá nècuàchìmà yùù cuàhàn-nè cahnì-néyà ni cùí, doco ni quee dèhé-yà veheñùhu ma ni chindaà-yà mahì-né cuàhàn-yà.

9

Nansa ni dàndúvaha Jesús iin nècuàchì cuaá dècuèndè quivì ni cacu-ne

¹ Dandu ni yàha Jesús chicá nùù-xí, te ni xini-yà yucán iá iin nècuàchì cuaá, dècuèndè ni cacu-ne cuaá-nè.

² Te ni xicàn tnùhù nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá, cachí-nè:

—Maestro, ¿ana cuàchi-xi nduá, te cuaá nècuàchì yohó ni cacu-ne? ¿A yuadíhí-nè iá cuàchi-xi, ò mii-né?

³ Dandu ni cachi Jesús xì-né:

—Ni còò cuàchi ni quidá nècuàchì yohó, ni stná yuadíhí-nè. Cunaha-nsiá, sàhà-ñá ni sàà nèhivì cundaà ini-nè ñà-ndiaha guá quidá Dios, ñàyùcàndüá ni cuu xi nècuàchì yohó ducán.

⁴ Yùhù, na iá va quivì, icúmî quide obra ndiaha ni sàcùnahí nùù mii-yá ana ni techuun-xí vaxi; vàchi (vaxi iin tiempu ùhì) nàcuìin tnùù, dandu mà cùí gá quida ni-iin nèhivì chuun xi mii-yá.

⁵ Yùhù, na iá ve ñuhiví yohó, chuun xi nduá datnúi sàxínítnùnì nèhivì.

⁶ Dandu ni nsihi ni cachi-yà ducán, ni dàcóyo-ya tèdìi-yà ñuhù, te ni quidavàha-ya iyuhu ndèhì ni dàcánúú-yá nùù nècuàchì cuaá mà.

⁷ Te ni cachi-yà xì-né:

—Vichi cuahán-nî quisi-ní ndé ñuhú tècuìi pila nani Siloé.

Pues cunaha-nsiá, quivì Siloé mà cuní cachá` dàhàn ñuu yucán ñà-sàni techuún nèhivì-ndó. Ñàyùcàndüá, ni sàhàn tiàa ma ni quisi-ne, te na mándixi-ne sàtùinuù-né.

⁸ Dandu nsidaa nècuàchì ndoó yatni ndé iá-nè, xì stná dava ga nècuàchì ináhá xì-nè antes cuaá-nè, ni cachi-nè:

—¿Amádi nècuàchì tiàa jaàn nduú ana nìsa ìa xicàn xì caridad?

⁹ Te dava-ne, cachí-nè:

—Divi nduú-né.

Te dava ga-nè, cachí-nè:

—Còò, cuisì na indéhe nècuàchì cuaá mà, ducán indéhe stná nècuàchì yohó.

Doco nècuàchì ni sanduu nècuàchì cuaá mà, ni cachi-nè:

—Divi nduí.

¹⁰ Dandu ni cacachi nècuàchì yucán xì nècuàchì mà:

—¿Nansa ni cuu ni natùinuù-ní?

11 Te nì cachi nècuàchìmà:

—Iin tiàa nani Jesús, nì quidavàha-ne iyuhu ndèhì nì dácánúú-né nùí, te nì cachi-nè xí: “Cuahán-ní ndè pila Siloé, te quisi-ní”. Ñàyùcàndüá, ducán nì quide, te nì natùinuí.

12 Dandu nì cachi nèhivì mà xì-né:

—Pues vichi, ¿indù íá tiàa ma?

Te nì cachi nècuàchìmà:

—Có-cùndàà inì.

13 Dandu nèhivì yucán, ndacá-né nècuàchìmà cuàhàn nùù nècuàchì fariseu.

14 Vàchi cunaha-nsiá, quivì descansu nduá na ní quidavàha Jesús ndèhì nì dånátùí-ya nùù nècuàchìmà.

15 Ñàyùcàndüá, nì xicàn tnùhù stná nècuàchì fariseu nùù nècuàchìmà nansa nì cuu nì natùinuù-né. Dandu nì cachi-nè:

—Nì quidavàha nècuàchìmà ndèhì, te nì dácánúú-nè nùí; dandu nì sàhìn nì quisi, te vichi duha nì natùinuí.

16 Dandu dava nècuàchì fariseu mà, nì cacachi-nè:

—Tiàa nì quida ducan xi nècuàchì yohó, có-íá-nè ladu xi Dios, vàchi có-chívàha-ne quivì descansu.

Doco dava ga nècuàchìmà, nì cacachi-nè:

—Còó, vàchi nú nècuàchì cuàchi ni cùndúú nècuàchìmà, dandu mà cúí quida-ne iin milagru nahi ñà-yòhó.

Ñàyùcàndüá, nì tãhndè dava nècuàchì fariseu mà.

17 Dandu nì cachi tu-ne xì tiàa nì sanduu nècuàchì cuaá mà: —Te mii-ní tu, ¿nansa cachí-ní sàhà nècuàchìmà ñà-sànì dånátùí-ne nùù-ní?

Dandu nì cachi nècuàchìmà:

—Iin profeta cãhàn cuenta xi Dios nduú-né.

18 Doco nècuàchì xídandacú nùù tè-raza Judea, cóni xíníndísá-né ñà-cuaá ndisa nècuàchìmà na ní cacu-ne. Ñàyùcàndüá, nì cana-ne yuadíhí nècuàchìmà,

19 te nì xicàn tnùhù-né nùù nècuàchì sahnuma, cachí-nè:

—¿A dèhe-nsia nduú nècuàchì yohó, te a ndísá cuaá-nè na ní cacu-ne, cachí-nsià? Te nú ducán, ¿nansa nì cuu nì natùinuù-né vichi?

20 Dandu nì cachi yuadíhí nècuàchìmà:

—Ináhá-nsí dèhe-nsi nduú tè-yòhó, te ñà-ndáà nduá cuaá-te na ní cacu-tè.

21 Doco có-cùndàà ini-nsì nansa nì cuu nì natùinuù-té, ni có-ináhá stná-nsì ana nduú nècuàchì nì dåndúvaha xi-té. Cunaha-nsiá, tè-sàhnú sàndüú-te; nùù mii-té ndácãtnùhù-nsiá. Vátùni nacani-tè nansa nì cuu xi-té.

22 Ñà-jaàn nduá nì cachi yuadíhí nècuàchìmà, vàchi yúhí-nè nècuàchì dava ga raza-nè Judea, vàchi sàni ndatnuhu váha nècuàchì (dandacú) sàhà nsidaa ana cachi vate sàhà Jesús ñà-ndüú-yá Cristu (nì quixi nùù Dios); te vichi sàni tavà-né orden ñà-mà cóó gá permisú cùhùn nècuàchìmà veheñuhu.

23 Ñàyùcàndùá, nì cachi yuadíhí tiàa ma ñà-sàsàhnú dèhe-nemà, chicá vaha ndacàtnùhù xì nùù mii-né.

24 Daaní, nì cana tu nècuàchì dandacu-ma tiàa nì nduvàha ma ñà-tnàtuu-ne, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Tavà-ní tñũnhu xí Dios; vachi nsiùhù, ináhá-nsí nècuàchì cuàchi nduú nècuàchì nì càhàn xì-ní.

25 Dandu nì cachi tiàa ma xi nsidaa-né:

—Yùhù, có-cùndáa inì, a nècuàchì cuàchi nduú-né, á coó. Cuisì imindaa inàha ináhí: divi ñà-antes nìsa ìa cuaá dahuin, doco vichi sàni natùinuí’.

26 Dandu nì cachi nècuàchìmà:

—¿Nansa nì quida-ne xì-ní? ¿Ndíà nduá nì quida-ne, te nì nanìhì-ní vista xì-ní?

27 Dandu nì cachi tiàa ma xi-né:

—Pues sàni cachì xì-nsiá nsidaámà, te có-xiníndísâ-nsiá. ¿Índù chuun cuní-nsiá nacani guè xì-nsiá ingà tu? ¿A cuní stná-nsiá yàha-nsia ladu xi Jesús?

28 Dandu nì quesaha nècuàchìmà cánahá-nè, cachí-nè:

—Mii-ní, ladu xi nècuàchìmà iá-ní, doco nsiùhù, ladu xi (xiì-ndà) Moisés iá-nsí.

29 Ináhá-nsí nì càhàn Dios xì Moisés, doco nècuàchì jaàn, ni có-ínahá-nsí índù ladu nì quixi-ne.

30 Dandu nì cachi tiàa ma xi nsidaa-né:

—Pues ndiaha mánì nduájàn. Ní có-ínahá-ndá índù nì quixi-ne, doco sàni dándúvaha-ne nduchinuí’.

31 Pues ináhá-ndá ñà-có-íníni Dios na xicàn tàhvi iin nèhivi có-quidá víi. Doco nú nihnú vaha ini-ndáyá, te quida-nda ñà-nduá cachí-yà, dandu quihín casu-yà na xicàn tàhvi-ndà nùù-yá.

32 Te ni dècuèndè sàhana có-xinítñùhu-nda coo ana danátùì xì nùù iin nèhivi cuaá dècuèndè quivì nì cacu-ne.

33 Ñàyùcàndùá, sàni cundaà inì, ladu xi Dios iá Jesús, vachi nú coó, mà cúí quida-ya ni-iin milagru.

34 Dandu nì cachi nsidaa nècuàchìmà xì tiàa ma:

—Mii-ní, dècuèndè nì quesaa-ní ñuhivì sà-ìá cuàhà cuàchi-ní, te ¿a tuxí inì-ní cuàhàn-ní chinahà-ní nsiùhù?

Ducán nì cachi-nè, te nì taxi-né nècuàchìmà tùvèhé.

35 Dandu nì xinitñùhu Jesús nansa nì cuu xi nècuàchìmà ñà-nì taxi-ñáné. Ñàyùcàndùá, na ní ndacùhun stnahá-yá xì-né, nì cachi-yà xì-né:

—¿A xiníndísá-ní mii-yá ana nduú Dèhemanì Dios?

36 Dandu nì cachi nècuàchìmà xì-yá:

—Señor, cachì-ní xí ana divi nduú-yá, dandu cunindisé.

37 Te nì cachi Jesús xì-né:

—Sàni xinì-ní mii-yá, vachi divi nduú yùhù ana càhàn xì-ní vichi.

38 Dandu nì cachi tiàa ma:

—Yùhù xiníndísê, Señor mío.

Te nì cahvi-néyà.

³⁹ Dandu nì cachi-yà:

—¿Índù chuun nì quesai ñuhiví yohó? Divi sàhà-ñá cunahà claru ana quidá víi ndisa; dandu nèhivì cuaá ini anima-xi, vátùni nìhì-né (cundaà ini-nè, na ian nì) natùinuù-né. Doco nèhivì tuxí inì-xi sàcùndáà vaha inì-xi, mii-né nduú ana icúmí cuaá anima-xi, (mà cùndáà gà ini-nè) —nì cachi-yà.

⁴⁰ Doco dava nècuàchì fariseu cutnàhâ xí-yâ yucán, nì inini-ne ñà-nduá nì cachi-yà, te nì cacachi-nè xì-yá:

—Te nsiùhù tu, ¿a cuaá stná ini anima-nsì cahan-ní?

⁴¹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú sàni nacuni-nsià cuaá ini anima-nsià nì cùì, dandu mà cóó gá cuàchi-nsia; doco vichi cachí-nsià (ñà-cùndáà vaha ini-nsià), te claru ináhá-nsiâ nsidaa iñàha. Ñàyùcànduá, iá ìì cuàchi-nsia.

10

Nansa nì nacani Jesús iin ejemplu sàhà rii

¹ Palabra ndàcuisì nduá yohó: nú quíhvi dèhé nèhivì ìcà corra ndé có-nduú yehè, dandu ináhá-ndá nècuàchì vaxì quidacuihna xi rii xì-ndà nduú-né.

² Doco nècuàchì quíhvi yehè corra, cóó, nècuàchì diríi-xí nduú-né.

³ Te iá stná peón xi-ne ndiaá xì yehè mà. Te cuisì nùù nècuàchì diríi-xí nacúná-te. Te na cáhàn nècuàchìmà xì rii xí-né, nacúnì-siné. Te caná-nèsi quivì iin iin-sì, dandu queé-si xi-né.

⁴⁻⁵ Te na tavá-nèsi ducán, dandu sácòdònùù-né nùù-sí cuahàn-nè; te vivíi-ni xínchicùn-siné, vachi ináhá-sí tàchì stohò-si. Doco inga nèhivì tùcù, cóó, mà cúnchicùn-siné. Xinúdèhé-si nùù-né, vachi có-nacúnì-si tàchì nèhivì tùcù.

⁶ Ñà-jaàn nduú iin ejemplu nì nacani Jesús xì nèhivì yucán, doco cóni cùndáà ini-nè ndiá nduá cuní cachàmà.

Pastor ndiaha nduú Jesús

⁷ Dandu nì cáhàn tu Jesús xì nèhivì yucán, cachí-yà:

—Palabra ndàcuisì nduá yohó: na iin yehè ndé quíhvi rii, ducán nduú yùhù.

⁸ Nsidaa ana nì quixi antes, tècuìhnà xínduu-tè, te cutu cuní-te quidacuihna-té rii xí. Doco nèhivì nduú nahi rii xí, cóni ndúlócò-nè.

⁹ Te (nacua nì cachì) ñà-nahi yehè nduí, ñàyùcànduá, sàhà yùhù vátùni quíhvi nèhivì, te nìhì-né salvación xi-ne, dandu después cucumi-né vida ndiaha xí-né, na iin rii sáhàn ndé iá cuàhà pastu, dandu màndixi tu-sì corra-si.

¹⁰ Iin tècuìhnà, cutu quixí-te ñà-quidacuihna-té ñà-nduá icúmí-ndá, te ò cahnì-téndò, te ò quida quini-tè xì-ndà. Doco

yùhù, còò, sàhà ñà-cui ñihítàhvì nèhivì cutiacu ndiaha-né nicanicuahàn, ñàyùcàndùá nì quesai (ñuhivì yohó).

11 Yùhù nduú ndise pastor vaha. Te sáhi vida xi sàhà-ñá ñihì nèhivì nduú nahi riì xí cutiacu-nè.

12 Doco dava tè-ndiàá xì riì, peón-ni nduú-te, te mà úhì nacoo-tèsí, vachi có-nduú ndisa-tè pastor xi-sì; có-nduú-te meru stohò-si. Ñàyùcàndùá nú nì xinì-te vaxi nsivòhú, dandu nacóò nihni-tèsí, te xinúdèhé-te; dandu tnií quisi mà-sí, te xítia nihni nsihi-sì.

13 Te ¿índù chuun xinúdèhé tèmà? Pues divi sàhà-ñá nduú-te peón-ni, te có-ndulócò-te sàhà-sí.

14 'Doco yùhù, pastor vaha ndisa nduí, te ináhá vahi nèhivì xí. Te mii-né, ináhá stná-nè yùhù.

15 Na ináhá Yuamánì yùhù, ducán ináhá stnài mii-yá. Te yùhù, vida xi sáhi sàhà-ñá càcu nèhivì xí, vachi nahi riì xí xínduu-ne.

16 Te ndoó gá más nèhivì nduú nahi riì xí. Te mate diín xaan ndoó-né vichi, doco icúmî cùhìn cundaqui-nè ndixi; dandu cunchicùn-nè yùhù, te iin-ni nacuatnahá-né xì nsidaa gá ana nduú riì xí; te mindaa yùhù cundiai-nè.

17 Yùhù icúmî cuàhi vida xi, te nú sàni nsihi nì cuu ducán, dandu icúmî naquihin tuià. Sahájàn cuú ini Yuamánì sàhí.

18 Cunaha-nsiá, còò ni-iin cui quindiaa xì vida xi. Voluntad xi mií cuàhià. Vàtùni cuàhià, te vátùni danátíacùì mií, vachi ducán nì ñihítàhvì nùu Yuamánì; divi ducán nì cachi-yà xì —nì cachi Jesús.

19 Daaní, nècuàchì ladu Judea mà, nì tàhndè dava-ne sàhà ñà-nduá nì cachi-yà.

20 Cuàhà-né nì (cahíchì ini-nèyà), cachi-nè:

—Iin ñà-malu inácaá ini tè-jaàn. Tè-loco nduú-te. ¿Índù chuun ndulócò-nsià sàhà-té?

21 Doco dava ga-nè nì cachi-nè:

—Còò, màdì iin nècuàchì inácaá ñà-malu nduú nècuàchì cáhàn ducán. ¿A tuxí ini-nsià cui dandúvaha ñà-malu iin nècuàchì cuaá?

Nansa nì cuni tu nècuàchì raza Judea cahni-né Jesús

22-23 Daaní, nì sàà quivì nducahnú ñà-nì xìnu veheñùhu cahnú. Tiempo vixin nì sandua, te iá tu Jesús ñuu Jerusalén, xicánúú-yá patiu veheñùhu ma ndé nani Portal de Salomón.

24 Te yucán nì sàà stná itnii nècuàchì raza-yà Judea, cachi-nè xì-yá:

—¿Nadaa ga tiempo cuàhàn-ní chidèhé gà-ní ana nduu-ní? Nú ndisa mii-yá nani Cristu nduu-ní, cachi ndàà-ní xì-nsí.

25 Dandu nì cachi Jesús:

—Sàni cachì xì-nsiá, doco có-xiníndísâ-nsiá. Nì ndacùcahín quìvì Yuamáni', te nì quide cuàhà milagru. Xì ñà-jaèn vātùni cundaà ini-nsià ana divi nduí.

²⁶ Doco mii-nsiá, có-xiníndísâ-nsiá, vàchi có-nduú-nsiá ana nduú rii xí, nacua nì cachì xì-nsiá.

²⁷ Vàchi nèhivì nduú nahi rii xí, iníní-né na cáhìn xì-né. Te ináhí-nè, te nchícùn-nè yùhù.

²⁸ Te sáhi-nè vida ndiaha nicanicuahàn, te mà nunca sàà ndañuhu anima-nè, ni còò iin tavà xì-né nùù ndahí'.

²⁹ Vàchi nùù Yuamáni' nì nihí nèhivì nduú nahi rii xí, te còò cá ana chicá fuerte nùù mii-yá; còò iin cui dandáñúhú-xí-né nùù ndahà-yá.

³⁰ Te yùhù xì Yuamáni', iin-ni xínduu-nsi —nì cachi Jesús.

³¹ Ñàyucànduá, nècuàchì raza-yà yucán, nì dàtácá tu-ne yùù ñà-caniyuu-neyà, te cahni-neyà.

³² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuàhà gá obra vàha sàni quide nì xini-nsià. Te nsidaa obra mà nduá nì nihítáhví' nùù Yuamáni'. Pues ¿índu obra xì (có-ndiáá), te sáhámà cuní-nsià cahni-nsiá yùhù?

³³ Dandu nì cachi nècuàchì mà xì-yá:

—Còò, màdì sàhà ñà-nì quidà-ní obra cuní-nsi cahni-nsi mii-ní; còò. Sàhà ñà-nì cachì-ní iin cuàchi, ñàyucànduá ndiá ìcà-nsí caniyuu-nsí mii-ní, vàchi cuní-ní ndudava-ní xì Dios, te nèhivì ùún nduu-ní.

³⁴ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Pues, ¿nansa divi cachí nùù tutu nduú ley xi-nsia? Dohó cachá': "Nahi dios xínduu-nsia, cachí'".

³⁵ Pues, ducán cachá' sàhà nèhivì sàhana ma, mate cuisì nèhivì ùún nì inini razón xi Dios nduú-né, doco nahi dios nduú-né, cachá', te ináhá-ndá, siempre ñà-ndácuìsì nduá cachí tutu ì.

³⁶ Doco yùhù, mate ní nihí iin chuun ì nùù Yuamáni', te nì techuún-yá yùhù nì quesai ñuhiví yohó, doco cachí-nsià iin cuàchi nduá ñà-càchí' nduí Dèhemani-yá.

³⁷ Cuisì cundehè-nsiá obra quidé, te nú có-nduá nahi obra quidá stná Yuamáni', dandu màsà cúníndísâ-nsiá yùhù.

³⁸ Doco nú dava-ní iá obra quidé xì obra quidá stná mii-yá, dandu xiñuhu cunindisá-nsiá. Te mate có-xiníndísâ-nsiá yùhù, doco siquiera cunindisá-nsiá milagru quidé, dandu vātùni sàà-nsià cundaà ini-nsià, te cunindisá stná-nsià ñuhú saín vida xì Yuamáni' anímè, te ñuhú saín stná vida xì yùhù ini mii-yá —nì cachi Jesús.

³⁹ Dandu nsidaa nècuàchì yucán, tucutu nì cuni-nè tnii-neyà, doco nì càcu-ya nùù-né.

⁴⁰ Daaní, inga xichi cuàhàn-yà inga ladu yùte Jordán ndé lugar ndé nì saquida ì Juan (Bautista) nèhivì. Te nì cuee chii-yá yucán.

⁴¹ Ñàyùcàndüá, cuàhà nèhivì nì casaà stná nùu-yá yucán, vèchi dohó cachí-nè:

—Còò milagru nisá quidá Juan (Bautista), doco nsidaa ñà-ndüá nì cachitnùhu-ne sàhà Jesús, divi ñà-ndáà ndüá, (sàni xini-nsi) —nì cachi nècuàchìmà.

⁴² Te tiempu iá-yà lugar yucán nì xinindisá cuàhà nèhivì mii-yá.

11

Nansa nì xihì Lázaro, te nì natiacu-nè

¹⁻² Daaní, después nì quicuehè iin nècuàchì ñuu tii Betania nani Lázaro. Te divi ñuu yucán ndoó stná ùi cùha-ne, iin-ne nani María, te inga-nè nani Marta. Te María mà nduú nècuàchì (nì sàà nùu Jesús después), te nì dàcùchí-né tàtnà tnàmì sàhà-yá, dandu nì nsida ìchí-nèà xì ididíni-né.

³ Pues divi cùha Lázaro mà nduú ana nì catechuún iin razón nùu Jesús, cachí-nè xì-yá:

—Stoho-nsi Señor, cuhí vaha nècuàchì màni guá nùu-ní.

⁴ Ñàyùcàndüá, (nì sàà razón mà ndé iá-yà); doco na ní tiacu-yà palabra mà, dandu nì cachi-yà:

—Cuèhè jaèn, có-ndüá cuèhè ñà-cui-ndà, cuisì iin cuèhè ñà-naquimanì cuáhà-ndà Dios ndüá, te quee cuàhà stná tnùñuhu xì Dèhemani-yá —nì cachi-yà.

⁵ Cunaha-nsiá, màni cuáhà Marta xì cùhì-nè xì cùha-ne nùu-yá.

⁶ Doco na ní xinitnùhu-ya cuhí nècuàchìmà, nì cuee chii gá-yà ùi quivì lugar yucán.

⁷ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Vichi cùhùn tu-nda ladu Judea.

⁸ Te nì cacachi nècuàchìmà xì-yá:

—Maestro, ¿a cuní tu-ní cùhùn-ní yucán? vèchi nècuàchì ladu mà, cuàhàn-nè cahni-né mii-ní xì yùu nì cùi, te tàyáha cuàhà quivì.

⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ûxin ùi hora nchii orá nùu-ndà, ñàyùcàndüá mà úhì canuu-nda ndui, te mà cáquhi sàhà-ndà, vèchi tnúu nùu-ndà ñuhivì yohó. Te ducán iá stná xì nsidaa ana datnúu ndiaha (Dios) anima-xi, (mà yúhì-nè).

¹⁰ Doco tucu iá nú xica-nda ñuú, mà úhì nàcasàn-ndà. Te divi ducán iá stná xì nèhivì có-dàtnúu Dios ini anima-xi.

¹¹ Na ní nsihì nì cachi-yà ducán, dandu nì cachi gá-yà xì-né:

—Quídi amigo xi-nda Lázaro. Ñàyùcàndùá, cùhìn dansícuìhnu inì-nè.

¹² Dandu nì cachi nècuàchì dacuahá-yá:

—Vàtùni Stoho-ndà Señor, vèchi nú quídi uun-ne vichi, ádi vátùni nduvàha-ne.

¹³ Ducán nì cachi-nè, vèchi tuxí ini-nè cáhàn-yà sàhà ñà-quídi-ndà na quetátú-ndà; doco cóo, sàhà ñà-xíhì-ndà cáhàn-yà.

¹⁴ Ñàyùcàndùá, chicá claru nì cáhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Cunaha-nsiá, sàni xihì Lázaro.

¹⁵ Te mate có-ìé' xì-né (na ní xihì-nè), doco vátùni, vèchi chindeámà ñà-sàà-nsiá cunindisá ndisa-nsia. Pues vichi cùhùn-ndà ndé iá nsi ma —nì cachi-yà.

¹⁶ Te yucán iá stná iin nècuàchì dacuahá-yá nani Tomás. Cuatí cachí nèhivì xì-né. Te vichi nì cachi-nè xì nsidaa gá compañeru-nè:

—Cùhùn stná-ndà xì-yá, te cui-ndà.

¹⁷ Daaní, (nì quihin nsidaa-né ichì cuáhàn-nè xì-yá), te nì sàà-nè ñuu tii Betania ndé iá nsi ma, te nì xinitnùhu-ne sàcuáhàn-ndà cùmì quivì inácaa-ndà cueva ndé índuxin-nda.

¹⁸ Cunaha-nsiá, yatni iá stná ñuu cahnú Jerusalén ndé nduú ñuu tii ma, nahi dava hora caca-nda,

¹⁹ (te yucán ndoo cuáhà) nècuàchì raza Judea. Ñàyùcàndùá, nì casaà stná cuáhà nècuàchì mà ndé iá Marta xì María, cuní-nè nacuahandee ini-nè nècuàchì mà sàhà nsi-cùha-ne.

²⁰ Daaní, na ní xinitnùhu Marta sàni quesaa Jesús, dandu cuáhàn-nè nànchìcùn-nèyà. Doco María, nì ndòo-ne vehe.

²¹ Te na ní sàà Marta ndé iín-yá, dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, nú ni ía-ní yohó nì cùí, dandu mà cúí cùhe.

²² Doco yùhù ináhí, nsidaa ñà-ndùá ni cácan tàhvi-ní nùu Dios vichi, seguru cuáhatahvi-yá mii-ní.

²³ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ícúmí cùha-ní natiacu-nè.

²⁴ Dandu nì cachi Marta xì-yá:

—Yùhù ináhí, ícúmí-nè natiacu-nè na sàa xínu tiempu, te natiacu nsidaa nèhivì.

²⁵ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Yùhù nduú ana danátíacú xì nèhivì, te sáhatahvi stnáí vida ndiaha. Ana cáhvi xí', mate sàni xihì-nè, doco ícúmí-nè natiacu-nè.

²⁶ Te nsidaa ana itiacú, te xiníndísâ-né yùhù, mà nunca sàà-nè cui ndisa-ne. ¿A xiníndísâ-ní ñà-jaàn?

²⁷ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Jaan, Señor mío; yùhù xiníndísê ñà-mii-ní nduu-ní Cristu Dèhemanì Dios, te ndé inga ñuhivì nì quee-ní nì quesaa-ní.

²⁸ Ducán nì cachi-nè, dandu mànuhù-né vehe-ne, te nì cana dèhé-nè cùhi-nè, cachí-nè xì nècuàchì mà:

—Sàni quesaa maestru Jesús, te caná-yá mii-ní.

²⁹ Ñàyùcàndüá, na ní tiacu María ñà-jaàn, dandu luegu ni ndacuiin-nè cuàhàn-nè ndé iá-yà,

³⁰ vàchi tãñáha ga sàà-yà meru ini ñuu mà, iá va-ya ndé ni ndacùhun tnahá-yá xì Marta.

³¹ Daaní, nècuàchì raza Judea ndoó nácuàhandee xi ini María vehe-ne, ni xini-nè na ní ndacuiin yàchì nècuàchì mà cuàhàn-nè, ñàyùcàndüá, ni tenchicùn stná-nè cuàhàn-nè, cachí-nè:

—Ádi cuàhàn nècuàchì jaàn ndé índùxin nsì ñà-coo-ne cuacu-ne.

³² Dandu ni sàà María ndé iá Jesús. Te ni sàcùin sìsì-né nùù-yá, cachí-nè:

—Señor mío, nú ni ía-ní yohó ni cùí, dandu mà cùí cùhe.

³³ Daaní, na ní xini Jesús sacú María, te sacú stná nèhivì cutnáhá xí-né, dandu ni sàcàn fuerte ini-yà, te ni cutàsi ini-yà.

³⁴ Dandu ni cachi-yà xì nèhivì yucán:

—¿Índù índùxin nsì?

Te ni cachi-nè xi-yá:

—Cùhùn-ndà cundehè-ní, Stoho-nsì Señor.

³⁵ Dandu ni sacú stná-yà.

³⁶ Te sàháyùcàndüá ni cacachi nècuàchì raza-yà (ni quixi Jerusalén):

—Cundehè-nsiá na cuahà guá cuú ini-yà sàhà nsì ma.

³⁷ Doco dava nèhivì yucán, ni (xitnùhu-ne), cachí-nè:

—Dècuèndè iin nècuàchì cuaá ni dànatùì Jesús yohó nùù-xí.

¿Índù chuun mànicùí dandúvaha-ne nècuàchì nsì yohó sàhà ñà-màsà cùí-nè ni cùí? —ni cachí-nè.

³⁸ Daaní, cuàhàn-yà xi-né te ni sàà nsidaa-né dècuèndè ndé índùxin nsì ma. Cueva ndüá, te ndiadí iin cavà cahnú yehá. Te mii-yá, sàcàn ndee ini-yà ni sàà-yà.

³⁹ Dandu ni cachi-yà xì nèhivì yucán:

—Dità-nsià cavà jaàn.

Doco ni càhàn Marta, cùha nsì-Lázaro, cachí-nè:

—Señor mío, sàcuàhàn-ndà cùmì quivì vichi; ádi sàsàhán quini nsì jaàn.

⁴⁰ Dandu ni cachi-yà xi-né:

—Sàni cachì xi-ní cuisì xiñuhu cunindisá vaha-ní, dandu cunì-ní ñà-ndiaha guá quidá Dios.

⁴¹ Ñàyùcàndüá, ni ditá nèhivì mà cavà ndiadí yehè cueva mà. Dandu ni ndacoto ndiaá-yà dìquì-xí, te ni cachi-yà:

—Ansivéhé-ní, Yuamáni, vàchi ni inini-ní ñà-ndüá ni xicàn tàhví nùù-ní.

⁴² Te ináhi, ducani iníni-ní yùhù na xicàn tàhví nùù-ní, doco ducán cachí xi-ní vichi sàhà-ñá ni cúnini nèhivì itá yohó, te cunindisá-né mii-ní ñà-ndùù-ní ana ni techuun-xí vàxi

43 —nì cachi-yà.

Dandu nì ndàhì ndee-yá, cachí-yà:

—¡Lázaro! ¡Quee-ní, nahà-ní!

44 Dandu nì natiacu nècuàchì nsì ma nì quee-ne cueva, idáducún ì-né sìcoto. Te nuhní stná ndahàsáhà-né, te nùù-né, idàhvi stná iin sìcoto. Dandu nì dándàcú-yá nùù nèhivì itá yucán, cachí-yà:

—Nacanì-nsiànè, te ni cacá-né —nì cachi-yà.

Nansa nì ndatnuhu tnahá nèhivì ñà-tnii-ne Jesús, te cahni-néyà

45 Ñàyùcàndüá, cuàhà nècuàchì raza Judea yucán, nì xinindisá stná-néyà na ní xini-nè nansa nì quida-ya. Divi nèhivì nì sàhàn vehe María nàcòtò xì nècuàchìmà xínduu-ne.

46 Doco dava ga nèhivì yucán, mànuhù-né, te nì chitnùhu-ne xì nècuàchì fariseu nansa nì quida-ya.

47 Ñàyùcàndüá, nì nataca nècuàchìmà xì dùtù xícusahnú, te nì ndatnuhu tnahá-né, cachí-nè:

—¿Ndíà quida-nda? vàchi cuàhà gá milagru quidá Jesús.

48 Te nú ni nácóó uun-ndané, dandu icúmí nsidaa nèhivì cunindisá-né nècuàchìmà. Te nú ducán, dandu caquixi tè-romanu, dacaá-te veheñùhu xi-nda, te dandutu stná-te nsidaa-nda ñuu-ndà yohó —nì cachi-nè.

49 Dandu nì càhàn iin tiàa nani Caifás, divi nècuàchì nduú dùtù cusáhnù cuà yucán. Te dohó nì cachi-nè:

—Mii-nsiá, có-cùndàà ini-nsià.

50 Có-sànhi inì-nsia ñà-nùù ndohó chicá vaha quea nú ni cuí imindaa nèhivì sàhà ñuu-ndà yohó, te màdiá ndañuhu nsidaa-nda —nì cachi-nè.

51 Doco Caifás mà, màdi inì-ni mii-né nì chitnùnì ini-nè cachi-nè ducán; còó, vàchi sàhà-ñá nduú-né dùtù cusáhnù cuà yucán, ñàyùcàndüá Dios nì dàchitnùnì ini-yànè cachi-nè ducán sàhà Jesús ñà-icúmí-yà cui-yà sàhà nèhivì ñuu-yà.

52 Te màdi cuisì sàhà nèhivì ñuu-yà. Còó, vàchi icúmí stná-yà cundaca-ya nsidaa nèhivì nduú dèhe ndisa Dios, te danátácá-yànè ñà-cundoo-ne iin-ni cahnú-ní, mate vichi xíndoo-ne inicutu ñuhivì.

53 Cunaha-nsiá, ndè quivì yucán nì quesaha tè-xídandacú ñuu mà ndatnuhu stnahá-te nansa quida-tè ñà-cahni-téyâ.

54 Ñàyùcàndüá, cóni xícanuu vate gá-yà mahì nèhivì raza-yà yucán, còó. Nì quee-ya cuàhàn-yà inga ñuu nani Efraín, iin ñuu indúhu yatni ndé nduú puru yucù. Te yucán nì ìa chii-yà xì nècuàchì dacuahá-yá.

55 Daaní, quivì yucán sà-ítúú nacava iin vicò nani vicò pascua, nduámà iin vicò siempre nsidácáhnù nècuàchì raza Judea yucán. Ñàyùcàndüá, cuàhà nèhivì nì quee ñuu cuati vaxi ñuu Jerusalén sàhà ñà-nduhii-né antes sàà vicò mà.

56 Te itá nècuàchìmà veheñùhu cahnú ndatnúhú-nê, ndácàtnùhù stnahá-né nùù-né a quixi stná Jesús vicò mà, á coó, cachí-nè iin-ne xì inga-nè:

—¿Nansa tuxí inì-nsia? ¿A quixi-ne, á coó? Ádi mà quíxí-né cahan-nsí.

57 Cunaha-nsiá, sàni quee iin orden nùù dùtù xícusahnú, xì nùù nècuàchì fariseu, cachí-nè xì nsidaa nèhivì ñà-ìcúmí-né cachitnúhu-ne índù iá-yà, nú ináhá-né, sàhà-ñá cùhùn nècuàchìmà tniì-neyà.

12

Nansa nì quida iin nècuàchì ñahà, nì dàcùchí-né sàhà Jesús xì tàtnà tñàmì

1 Daaní, cumánì gá ìñù quìvì cunduu vicò pascua, dandu nì sàà Jesús ñuu tii Betania, divi ñuu ndé iá nècuàchì nì dānātiácú-yà nani Lázaro.

2 Te ñuu mà nì quida stná nèhivì iin vicò tii sàhà-ñá cundoo-ne cuxi-ne xì-yá. Te vicò mà nì chindee stná Marta, nì quida-ne chuun yuhùnùhú. Te iá stná Lázaro yucán mahì nèhivì cutnáhâ xí-yâ xixí-yá.

3 Daaní, nì sàà stná María yucán, nihí-né dava litro ñà-tnami nani nardo, finu cuàhà-té, te yàhvi gà-te. Te nì dàcùchí-nète sàhà-yá, dandu ni nacuaaha-nète xi ididíni-né. Te inicutu vehe nì nacutu dico tñami-té.

4 Doco yucán iá stná iin nècuàchì dacuahá-yá nani Judas Iscariote, divi dèhe Simón, te nduú stná-nè tiàa icúmí dicò xì-yá después. Te dohó nì cachi-nè:

5 —¿Índù chuun cóni cùyàhvi ñà-tnami jaàn chicá vaha ni cuí? Vàchi vātùnì tui ùnì cientu dihùn plata sàhà ñà-jaàn, te dasàn-ndañá nùù nècuàchì ndahví.

6 Ducán nì cachi nècuàchìmà, doco màdì ndisa nècuàchì ndahví cuhí ini-nè; (mii-né cuhí ini-nè), vachi iin nècuàchì cuìhnà nduú-né. Te ndahà-né iá itni dihùn xì nsidaa nècuàchìmà, te tùha stná-nè cuida cuìhna-né dihùn ñuhuma.

7 Ñàyùcàndüá, nì cachi Jesús xì-né:

—Nacoo-ní nècuàchì ñahà yohó, vachi sàhà-ñá sà-ítúú quìvì cundùxin, ñàyùcàndüá nì chivàha-ne ñà-tnami yohó, te vichi nì xichuún-nèà.

8 Nècuàchì ndahví, nicanicuahàn ndoó-né yohó, doco yùhù, còó, sacù-ni quìvì ié` xì-nsiá —nì cachi-yà.

Nansa nì ndatnuhu tnahá nèhivì ñà-cahni stná-né Lázaro

9 Daaní, cuàhà gá stná nècuàchì raza Judea, nì sàà stná-né ñuu tii Betania mà na ní xinitnúhu-ne yucán iá-yà. Doco màdì cuisì mii-yá cuní-né cundehè-né, còó. Stná Lázaro cuní-né cundehè-né, vachi sàni natiacu nècuàchìmà.

10 Ñâyùcànduá, dècuèndè stná nècuàchìmà cuní stná dùtù xícusahnú cahni-né, te sàhámà nì quesaha-né ndatnúhú tnahá-né (nansa quida-ne).

11 Vàchi sàhà Lázaro cuàhà nèhivì ladu Judea mà cuní-nè yàha-ne ladu xi Jesús ñà-cunindisá stná-nèyà.

Nansa nì sàà Jesús ñuu Jerusalén

12 Daaní, nì yàha inga quivì. Te nèhivì cuàhà sàni quesaa ñuu Jerusalén chivàha xi vicò mà, nì xinitnúhu-ne ñà-ìcúmí Jesús quesaa stná-yà.

13 Ñâyùcànduá, nì sahnde-nè ndahà nù-ñúù, te nihí-nènu nì quee-ne cuàhàn-nè dècuèndè ndé vaxi-ya, cána ndee nsidaa-né, cachí-nè:

—¡Viva! ¡Ndiaha gá nècuàchì yohó, vachi cuenta xi Stoho-ndà Señor vaxi-ne! ¡Ndiaha gá-nè, vachi cuàhàn-nè cusahnú-né nùù ñuu-ndà Israel!

14 Dandu nì tui iin burru chii, te nì sàcùnùú-yá yàtà-sí. Ducán nì quida-ya, vachi dohó cachí nùù tutu ì:

15 Mii-nsiá nèhivì ñuu Sión yohó, màsà yúhî-nsiá, vachi icúmí quesaa mii-yá ana cusahnú nùù-nsiá, cuindànùú-yá iin burru chii —cachí tutu mà.

16 Doco nècuàchì dacuahá-yá, có-ínahá-nê ñà-sàhà mii-yá cachí tutu ì ducán. Cuisì dècuèndè después na sàni nanihì-yá tñùñuhu ndiaha xí-yá, dandu nì nsinuu ini-nè, ndisa, ducán cachí tutu mà, te divi ducán nì chindee stná-nèyà, (te nì quida ndisa-ya) nsidaámà.

17-18 Pues vichi sàni ndecoyo cuàhà nèhivì (ñuu mà) nánchìcùn xì-yá, vachi sàni xinitnúhu-ne sàhà milagru cahnú nì quida-ya na ní cana-ya Lázaro nì quee-ne sepultura nì natiacu-nè. Vachi nèhivì nì xini xì milagru mà, sàni dàcuítìà-nè cuentu inicutu.

19 Daaní nì xini nècuàchì fariseu ñà-cuàhà guá nèhivì nì ndecoyo, te nì ndatnuhu tnahá-né entre mii-né, cachí-nè:

—¡Jaàn xiní-nsiá ni-iyuhu có-quidà-ndà ganar! Cundehe-nsiá, nsidanicuú nèhivì nchìcùn xì Jesús vichi.

Nansa nì quixi nècuàchì raza Grecia nandúcu-né Jesús

20 Daaní, vicò mà nì sàà stná itnii nècuàchì ñuu Grecia ñà-cahvi-né Dios vicò mà.

21 Te nì tñàtuu-ne nùù Felipe, iin nècuàchì ñuu Betsaida iá ladu Galilea, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Señor, cuní-nsì càhàn-nsì xì Jesús.

22 Dandu nì sàhàn Felipe nì cachitnúhu-ne xì Andrés, dandu ndúi-nè cuàhàn-nè nùù mii-yá, te nì cachi-nè xì-yá sàhà nècuàchì ñuu Grecia mà.

23 Dandu nì naxiconihí-yá nùù-né, cachí-yà:

—Vichi sàni sàa quivì nanihí tnùñuhu ndiaha xí, divi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví.

²⁴ Cunini-nsia palabra ndàcuisì yohó: nú (cuhí ini-ndà) iin nùnì, te sàhàmà có-chìhì-ndàñá, dandu imindaa nùnì cundua nicanicuahàn. Doco nú sàni chihi-ndañá, dandísá icúmíá nducuahà´.

²⁵ Pues ducán iá stná xì vida xì nèhivì. Nú cuhí gà ini-nè vida xi-ne ñuhiví yohó, dandu icúmíá ndañuhu dahuan. Doco nú có-cùhí ini-nèa, dandu nicanicuahàn cucumi-né vida ndiaha.

²⁶ Te nú nduú ndisa-ne iin ana xinúcuáchí nùí, dandu ni cúnchìcùn-nè yùhù, te ndéni nì cui ni sái, yucán icúmí sàa stná nècuàchìmà cutnahá-né xí. Te nsidaa ana xinúcuáchí nùí, icúmí Yuamání quidañuhu-yánè.

²⁷ Vichi yáha ga nacání cuáhà inì. Doco ¿a cuáhìn càquìn nùù Yuamání ñà-nì dácâcu-ya yùhù nùù ñà-nduá icúmí cuu xí vichi? Còò, vâchi divi sàhà ñà-nì cùù-xí ducán nduá nì quesai ñuhiví.

²⁸ Te vichi dohó cachí xì Yuamání: “Tavà-ní tnùñuhu xí-ní cundehe nèhiví”.

Dandu nì tiacu tàchì ana cáhàn ansivi, cachí-yà:

—Sàni taví tnùñuhu xí, doco más gà-ñà icúmí quee nùù nèhivì quivì nùù-xí.

²⁹ Ñàyùcànduá, nèhivì itá yucán, na ní tiacu-nè tàchì-yá, nì cachi-nè:

—Dàvì ní càhàn.

Te dava ga-nè nì cachi-nè:

—Ádi ángel nì càhàn xì Jesús.

³⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màdi sàhà yùhù nì cáhàn Dios ndè ansivi nì tiacu-nsià; sàhà mii-nsiá nduá nì càhàn-yà.

³¹ Cunaha-nsiá, sà-ítúú ndundaà sàhà nsidaa ñà-có-ndiàá ñuhiví yohó. Te vichi icúmí Dios tavà-yá quisi dandacú nùù ñuhiví yohó.

³² Daaní, nú sàni chituu ducún nèhivì yùhù, dandu icúmí danátâquì cuáhà nèhivì nùí.

³³ Palabra mà nì cachi-yà nahi ejemplu sàhà-ñá cundaà ini-ndà índù modo icúmí nèhivì cahni-néyà (nchìca cruz).

³⁴ Dandu nì cachi nèhivì cuáhà mà xì-yá:

—Nsihù, sàni inini-nsi nì cahvi-ne nùù ley ì ndé cachá: “Nicanicuahàn icúmí coo mii-yá nani Cristu”. Doco mii-ní, cachí-ní ñà-icúmí nèhivì dananá ducún-nè mii-ní, (te cui-ní). Te cachí stná-ní ñà-nduù-ní Tnaha Nèhivì Ñuhiví. Pues ¿nansa iá (chuun quidá) iin ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví?

³⁵ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Iyuhu nduú tiempu cuáhàn cutnuù ndiaha luz (xi Dios) mahi-nsiá. Ñàyùcànduá, nacua datnúù ndiaha-yá nùù-nsiá,

ducán quida ndisa-nsia cumplir vichi, vèchi (vèxi iin quivì) vihini cuxio nsidaamá, te ndé cuisì ichì ñáa ndòo nùu-nsiá. Cunaha-nsiá, nú ni cacá iin nèhivì ichì ñáa, mà có-cùndáa tnùnì ini-nè índù nùu-xí sàà-nè.

³⁶ Doco vichi nduú meru hora datnúu ndiaha-yá luz (xi-ya) nùu-nsiá, ñàyùcàndüá cunindisá-nsiá sàhà-ñá sàà-nsiá cunduu-nsia dèhe mii-yá ana datnúu ndiaha xi-nsiá —nì cachi-yà.

Dandu nì quecuaán-yá iin xaan ndé mà ndácùhun nècuàchìmà-yá.

Nansa nì cahíchi ini nècuàchi ñuu Jesús mii-yá

³⁷ Mate cuàhà milagru nahnú nì quida-ya nì xini nèhivì, doco cóni sàà-nè cunindisá-néyà.

³⁸⁻³⁹ Te ducán nì cuu ndisa ñà-ndüá nì tiaa profeta sàhana nani Isaías, vèchi dohó nì cachitnùhu ndómà:

Stoho-nsi Señor, sacu nèhivì nì xinindisá ñà-ndüá nì cachi-nsi xì-né, mate cuàhà gá sàni quida-ní milagru fuerte, nì cachi ndómà.

Ñàyùcàndüá, mànicùí gá cunindisá nèhivì (raza-yà), vèchi dohó nì tiaa stná Isaías mà (ñà-ndüá nì cachi Dios) sàhà-né:

⁴⁰ Sàni dàcuái anima-nè, te quidámáxinì-nè quidé. Ñàyùcàndüá, có-cùnì-nè cundehè-né ichì yùhù, ni có-cùnì stná-nè mànihì ini-nè, ni có-cùnì stná-nè natnahnù-nè (ichì váha), te ducán nsida vii' anima-nè, nì cachi-yà.

⁴¹ Ñà-jaàn ndüá nì tiaa Isaías sàhana na ní xini ndómà seña xi Dios ñà-ndiaha guá cuàhàn quida Jesús, te nì cachitnùhu-nda sàhámà.

⁴² Doco cunaha-nsiá, cuàhà gá stná nèhivì raza-yà nì xinindisá stná-néyà, dècuèndè stná cuàhà nècuàchi dandacú. Doco cóni cèchí vate-né ñà-jaàn, vèchi nì yùhì-nè (cuìdà ini) nècuàchi fariseu-nè, te mà cóo gá permisù cùhùn-nè ve-heñùhu.

⁴³ Vèchi chicá nì cudì ini-nè ndee vaha-ne nùu nèhivì ñuhiví, te màdì nùu Dios.

Nansa icúmí palabra nì cachi Jesús nsidandaà sàhà cuàchi nèhivì ñuhiví

⁴⁴ Daaní, nì ndàhì ndee Jesús, cachi-yà:

—Nú xiníndisá nèhivì yùhù, màdì cuisì yùhù xiníndisá-né; cóo. Stná mii-yá ana nì techuun-xí vèxi xiníndisá stná-nè.

⁴⁵ Te nú indéhe-né yùhù, dandu indéhe stná-nè ana nì techuun-xí vèxi.

⁴⁶ Cunaha-nsiá, sàhà-ñá datnúu nùu nèhivì ichì cùhùn-nè, ñàyùcàndüá nì quesà ñuhiví yohó, dandu nsidaa ana xiníndisá xí, mà cacá gá-nè ichì ñáa.

47-48 Te nú cundáà ini iin nêhivì ñà-nduá cachí, te có-chívàha-neà, dandu icúmí ndundaà sàhà cuàchi-ne, te nìhì-né castigu. Doco màdì yùhù icúmí nsidandaà xì sàhà-né. Còò, vàchi màdì sàhà-ñá dandohí nêhivì nì quesà ñuhivì yohó. Còò; sàhà-ñá càcu-ne nì quesà. Divi palabra sàni cachì icúmí nsidandaà sàhà cuàchi nêhivì cahíchì inì-xi, te có-càndísâ-né ñà-nduá cachí. Icúmí palabra mà cachà nansa nìhì-né castigu na sàà xìnu tiempu.

49 Nsidaa ñà-nduá sàni cachì xì-nsiá, màdì dìnì mií nì quèá; còò, divi Yuamáni nduú ana nì sàcùnàhì nùu-xì; divi mii-yá nì cachi-yà xì ñà-nduá cuní-yà cachì xì-nsiá.

50 Te ináhì, nú nì cúníndísâ-nsiá ñà-nduá dandacú-yá, dandu vida ndiaha cucumi-nsiá nicanicuahàn. Ñâyùcànduá, nacia sàni cachi-yà xì, divi ñà-jaàn nduá cachí xì-nsiá —nì cachi Jesús.

13

Nansa nì nacate Jesús sàhà nècuàchì dacuahá-yá

1 Daaní, nì sàà vigilia vicò pascua, te ináhá Jesús sà-ítúú stná quivì icúmí-yá quee-ya ñuhivì yohó nùhù-yà ndé iá Yuamáni-yá. Te cunaha-nsiá, cuú cuáhà ini-yà sàhà nêhivì xì-yá ndoó ñuhivì yohó, ñâyùcànduá nì (quida-ya iñàha ñà-cundaà ini-ndà) yáha ga cuú cuáhà ini-yà sàhà-ndà.

2 (Vàchi divi ñuú vigilia mà) iá-yà cudínì-yà xì (nêhivì xì-yá). Doco iin nècuàchìmà nani Judas Iscariote, divi dèhe Simón, sànihnú ini-nè cahin-nèyà (nùu tè-xídandacú), vàchi ducán nì dãnácánì ini ñà-malu-nè quida-ne.

3 Te mii-yá, ináhá stná-yà sàni chitnùnì ini Yuamáni-yá ñà-dandacú-yà nùu nsidanicuú iñàha, te ináhá stná-yà ñà-nùu Yuamáni-yà nì quixi-ya, te después nùhù-yà.

4 Ñâyùcànduá, nì nacoò-ya ñà-xìxì-yá, te nì ndacuiin-yà, nì tavà-yà dùhnù quihín-yà, te nì chicuhni nihni-ya iin sìcoto caní tìxi-ya.

5 Daaní, nì tnii-ya iin tina, te nì dàchitù-yáñà tècuí, dandu nì quesaha-yá nacaté-yá sàhà nècuàchì dacuahá-yá, te después nì nsida íchì-yàñà xì sìcoto cani-ma.

6 Te na ní sàà-yà ndé iá Simón Pedro, dandu nì cachi-nè xì-yá:

—¿A ndisa cuní-nì nacate-ní sàhì, Señor mío?

7 Te nì cachi-yà xì-né:

—Vichi có-sànìhì inì-ní índù iñàha nduá cuàhìn quide xì-ní, doco vaxi iin quivì, dandu sàà-ní cundaà vaha inì-ní.

8 Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—¡Còò! ¡Mà nunca cuàhi nacate-ní sàhì!

Te nì cachi tu-ya xì-né:

—Nú màsà nácátí sàhà-ní, mà cúí cunduu-ní nèhivì xí.

⁹ Te nì cachi tu-ne xì-yá:

—Señor mío, nú ducán nduá, dandu nacate stná-ní ndahí xì ònì, te màdiá cuisì sàhí.

¹⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-ní, nú làcà nì xichi iin nèhivì, còò necesidad cuchi tu-ne, vàchi sà-íá ndoo inicutu ìcà-né, cuisì sàhà-né (cúdi), te ñà-jaàn xiñuhu ndoo. Te ducán íá stná xì mii-nsiá vichi, sàni ndoo vaha dahuun anima-nsiá. Doco màdi nsidaa-nsiá íá ndoo-nsiá.

¹¹ Ducán nì cachi-yà, vàchi ináhá-yâ ana cuàhàn dicò xì-yá, ñàyùcàndùá nì cachi-yà: “Màdi nsidaa-nsiá íá ndoo-nsiá”.

¹² Daaní, nì nsihi nì nacate-ya sàhà-né, dandu nì nàcùndixi-ya dùhnù quihín-yà, te nì sàcòo-ya. Te nì cachi-yà xì-né:

—¿A cundàà inì-nsia índù chuun nì quide xì-nsiá ducán?

¹³ Pues Maestro cachí-nsiá xí, te Stoho-nsì Señor cachí stná-nsiá xí. Te vátùnì íámà, vàchi divi nduí.

¹⁴ Doco cunaha-nsiá, mate maestru xì-nsia nduí, te stoho-nsiá nduí, doco nì nacati sàhà-nsiá. Ñàyùcàndùá, stná mii-nsiá ndiá ìcà-nsiá nacate stnahá stná-nsiá sàhà-nsiá.

¹⁵ Vàchi nacua nì quide xì mii-nsiá, divi ducán xiñuhu quida stná-nsiá.

¹⁶ Ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá yohó: màsà cútúxí ini iin peón ñà-chicá ndiaá-te nù lamú xi-tè. Stná iin tè-nìhì-xì iin razón, màsà cútúxí inì-te ñà-chicá ndiaá-te nù ana nì techuun-xi-té xì razón mà.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, nú sàni cundaa vaha inì-nsia ñà-ndáà nduá sàni cachì xì-nsiá, te quidá ndisa-nsia cumplir, dandu ndiaha gá cundoo-nsia.

¹⁸ ‘Doco có-câhìn sàhà nsidaa-nsiá. Yùhù ináhí índù nèhivì sàni nacàxin. Te nacua nì cachitnùhu nù tutu ì, ducán ndisa sàni cuu xí, vàchi dohó cachá: “Ìn tiàa cutnáhâ xí na xixí, divi nduú ana sàni nanduu ana xiní ùhì xì”.

¹⁹ Yùhù, tàñáha ga yàhi tnùndoho icúmí cuu xí, doco sàni cachitnùhì xì-nsiá sàhà-ñá, dandu na sáa cuu ducán, icúmí-nsiá cunindisá-nsiá ñà-divi yùhù nduú mii-yá.

²⁰ Ñà-ndácuisì nduá yohó cachí xì-nsiá: nú xiníndísâ nèhivì iin ana nì techuín, dandu queámà na ian sàni xinindisá stná-nè yùhù. Te nú ducán xiníndísâ-né yùhù, dandu cuní cachàmà xiníndísâ stná-nè mii-yá nì techuun-xí vaxì

²¹ —nì cachi-yà.

Nansa nì cachi Jesús ñà-divi Judas icúmí quida xi-yá entregar

Dandu nì quesaha-yá cuhúún cuáhà ini-yà, te nì cachitnùhu-ya xì nèhivì xì-yá yucán:

—Cunaha-nsiá, íá iin-nsia cuàhàn cahin xí’.

22 Ñàyùcàndùá nì quesaha nsidaa nècuàchìmà indéhe stnahá-né nù-né, nacání ini-nè ana divi cáhàn-yà sàhà-xí cahan-né.

23 Te yatni uun diìn-yá iá iin nècuàchì màni guá nù-yá.

24 Ñàyùcàndùá, nì quida Pedro iin seña nù nècuàchì mà ñà-nì ndácàtnùhù-né nù-yá ana divi cáhàn-yà sàhà-xí.

25 Dandu nècuàchìmà, chicá nì cuyatni-ne nù-yá, te nì cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, ¿ana divi nduú tiàa cachí-ní?

26 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuàhìn dandaxín iyuhu pan, te ana cuàhi, divi nècuàchì jaàn nduú-né.

Dandu nì dandàxín-yá pan mà, te nì sàha-ya Judas Iscariote, divi dèhe Simón.

27 Te na ní tñii nècuàchìmà pan mà, dandu nì quìhvi ñà-malu Satanás ini anima-nè. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-nduá cuàhàn-ní quida-ní, yàchì quida-niá.

28 Doco nèhivì dava ga cutnàhâ xí-yâ yucán, cóni cundáa ini-nè índù chuun nì cachi-yà palabra mà xì nècuàchìmà.

29 Dava-ne, nì tuxi ini-nè nì cachi-yà ducán sàhà ñà-nduú nècuàchìmà ana ndiaá xì dihùn xí nsidaa-né, te ádi iá iñàha cùhùn-nè cuiin-ne ñà-nducahnú vicò, te ò cùhùn-nè dasàn-né dihùn nù nècuàchì ndahví cahan-né, (doco còó).

30 Daaní, na ní nsihi nì tñii Judas mà pan mà, dandu vichi vichi nì quee-ne cuàhàn-nè; te ñuú nduá.

Ñà-nduú palabra saa nì dandàcú Jesús nù-ndà

31 Na sàcuàhàn Judas, dandu nì cachi Jesús:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, vichi sàni ñhì ndise tñùñuhu xí, te sàhà stná yùhù icúmí quee ga stná tñùñuhu xí (Yuamáni) Dios.

32 Ñàyùcàndùá, nú sàhà yùhù chicá coo tñùñuhu xí-yá, dandu stná yùhù ñhì gá stnái más tñùñuhu quida-ya; te yàchì icúmí-yâ quida-ya ducán.

33 Hijos, làcà iyuhu-ní coo guè xì-nsiá yohó. Vàchi nacua nì cachi xì nècuàchì raza-ndà Judea daa, ñà-jaàn nduá cachí stnái xì mii-nsiá vichi, icúmí-nsiâ nanducu-nsiá yùhù, doco lugar ndé cùhìn mà-cuí sàà-nsiá.

34 Te vichi dandacuí iin ley saa chivàha-nsia, divi ñà-cuu stnahá ini-nsiá sàhà-nsiá, ñà-jaàn nduá dandacuí; nacua cuú cuàhà inì sàhà mii-nsiá, divi ducán xiñuhu cuu stnahá stná ini-nsiá sàhà-nsiá.

35 Vàchi nú ni cuú stnahá ini-nsiá sàhà-nsiá, dandu sàhàjàn vátùnì cundaà ini nsidaa nèhivì ñà-divi nèhivì xí yùhù nduú-nsiá.

Nansa nì cachitnùhu Jesús ñà-icúmí Pedro nacuaà-néyà

³⁶ Dandu nì cachi Simón Pedro xì-yá:

—Señor mío, ¿índùvì cùhùn-ní?

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Vichi mà cúí cutnaha-ní xì' cùhùn índù icúmí cùhìn. Doco después, dandu icúmí stná-ní sàà-ní yucán.

³⁷ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, ¿índù chuun mà cúí cutnahá stnái xì-ní cùhùn vichi? Vàchi cunaha-ní, dispuestu ié' cui sàhà-ní.

³⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿A ndisa dispuestu iá-ní cui-ní sàhí cahan-ní? Yùhù cachí xì-ní, te ñà-ndáà nduá, tàñáha ga coto lehe, te sàni nacuaà-ní yùhù ùni xichi.

14

Ñà-nduá nì cachi Jesús xì nèhivì xì-yá ñà-mii-yá nduú-yá ichi sàà-ndà nùu Yua-nda Dios

¹ Màsà nácání gá ini-nsià; cuisì cunihnu ini-nsià Dios, te cunihnu stná ini-nsià yùhù.

² Ini vehe cahnú Yuamánì' iá cuàhà gá lugar ndé cundoo-nda. Te nú màdì ñà-ndáà nduájàn, dandu sàni cachì xì-nsiá nì cúí. Doco icúmí codònú' nùu-nsiá cùhìn sàhà ñà-quida vií' ndé cundoo stná-nsiá xì'.

³ Daaní, na nsihi quideàmà, dandu icúmí naxicocuìn nàcuàqui mii-nsiá nùhù-ndà sàhà-ñá cutnaha-nda cundoo-nda yucán.

⁴ Te lugar yucán, sàcùndáà inì-nsia índù iá', te sàcùndáà stná inì-nsia índù ichì sàà yucán.

⁵ Dandu nì cachi Tomás xì-yá:

—Señor mío, có-ínahá-nsì ichì mà, vàchi có-cùndáà ini-nsì índù cùhùn-ní.

⁶ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Yùhù nduí ichì mà, te nduú stnái ñà-ndácuisì, te nduú stnái ana (sáha xi) vida ndiaha. Nú màdì sàhà yùhù, còò íin sàà nùu Yuamánì'.

⁷ Doco nú ináhá-nsiá yùhù, dandu ináhá stná-nsiá mii-yá. Ñàyùcànduá, vichi sàni xini-nsiàyà, te sà-ínahá stná-nsiàyà.

⁸ Dandu nì cachi Felipe xì-yá:

—Señor mío, cuní-nsì cundehè-nsí Yua-nda Dios, dandu ndòò vàha ini-nsì.

⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Sàcuàhà gá tiempu ié' cutnàhî xì-nsiá, te ¿a táñáha ga nacuni-ní yùhù, Felipe? Cunaha-ní, nú sàni xini-nsiá yùhù, dandu ñà-sàni xini stná-nsiá Yuamánì' nduá, te còò cá necesidad cachì-ní ñà-cuní-nsiá cundehè-nsiàyà.

¹⁰ Ádi sá-xiníndísá-ní ñà-ñùhú saín vida xi ini Yuamánì', te ñuhú stná vida xi-yà ini yùhù. (Pues divì ducán nduá, te

sàhámà) nsidaa ñà-nduá cachî xî-nsiá, màdiá inì-ni mií ndacú inà, vâchi ini anímè iá Yuamání, te divi-ya nduú ana quidà-xì obra ndiaha xí-yá (xiní-nsià).

¹¹ Cunindisá-nsiá ñà-ñùhú vida xi ini mii-yá, te iá stna vida xi-ya ini yùhù. Te nú có-xiníndisâ-nsiá mate sàni cachî xî-nsiá ducán, doco siquiera cunindisá-nsiá ñà-sàni xini-nsiá milagru ndiaha ni quide.

¹² Ñà-ndáa nduá cachî xî-nsiá yohó: nú xiníndisâ ndisa iin nèhivì yùhù, dandu vâtùni quida stná-nè milagru nahi ñà-nduá quidé. Dècuèndè milagru chicá fuerte vâtùni quida stná-nè, vâchi icúmî nùhì ndé iá Yuamání.

¹³ Te nsidaa ñà-nduá ni cãcàn tàhvi-nsiá, te ndacùcahan-nsiá quiví, icúmî quideà, dandu chicá más nìhì Yuamání trũñuhu xí-yá sàhà yùhù ana nduú Dèhemanì-yá.

¹⁴ Ndéni iñàha ni cui ni cãcàn tàhvi-nsiá, te ndacùcahan-nsiá quiví, quideà.

Nansa ni quida Jesús comprometer techuún-yá Espíritu Ìi xí-yá quixi

¹⁵ 'Nú cuú ndisa ini-nsiá sàhí, dandu icúmí-nsiá chivàha-nsia ñà-nduá dandacuí nù-nsiá.

¹⁶ Icúmî cãcàn tàhvi stnáì nù-nsiá Yuamání, dandu techuún-yá inga ana quixi chindee xi-nsiá, te Yà-ìcúmí quixi ma, nicanicuahàn icúmí-yâ coo-ya cutnahá-yá xî-nsiá.

¹⁷ Divi Espíritu Ìi xí Dios nduú-yá, te cuisì ñà-ndacuisì cachí-yá. Nèhivì dava ga ñuhiví yohó, mà cúí nìhì-né Yà-ìi mà, vâchi có-tuì-yá nù-nsiá, te ni có-ìnhá stná-nèyà. Doco mii-nsiá, sà-ìnhá-nsiâyà, vâchi sà-ìá-yà cutnâhâ-yá xî-nsiá, te después, icúmí-yâ yàha-ya ini anima-nsiá coo-ya nicanicuahàn.

¹⁸ Yùhù, mà cuáhi ndòo penchì-nsiá, vâchi icúmî naxicocuíñ ñà-coi xî-nsiá.

¹⁹ 'Làcà sacu tiempu, dandu mà cúni gà nèhivì ñuhiví yùhù. Doco mii-nsiá, jaan. Vâtùni cuni-nsiá yùhù. Iin-ni itiacuì, te sàhà ñà-ìtiacuì, ñàyùcànduá iin-ni cutiacu stná mii-nsiá.

²⁰ Na sáa quivì yucán, dandu cundaà vâha inì-nsia ñà-iin-ni nduí xì Yuamání, te cundaà stná inì-nsia ñà-sà-ìá stná mii-nsiá ini anímè, te yùhù, ini anima mii-nsiá iá stnáì.

²¹ 'Ana ináhá xí ñà-nduá dandacuí, te quidá-néà cumplir, divi nècuàchì mà nduú ana cuú ndisa inì-xi sàhí. Daaní, nú cuú inì-nè sàhí, icúmí Yuamání cuu stná ini-yà sàhà-né, te stná yùhù, cuu stná inì sàhà mii-né, te datúí nansa nduú modo xi nù-nsiá.

²² Daaní, nì cãhàn Judas xî-yá, (doco inga Judas), màdi Judas Iscariote, te dohó nì cachi-nè xî-yá:

—Señor mío, ¿Índu chuun cuisì nùù nsiùhù icúmí-nî datúi-nî nansa nduú modo xi-ní? ¿Índu chuun mà quídá-nî ducán xì dava ga nèhivì ñuhiví?

²³ Dandu nì cachi Jesús xi-né:

—Nèhivì cuú inì-xi sàhí, tùha-ne chivàha-ne ñà-nduá cachí xi-né. Dandu Yuamáni', icúmí stná-yà cuu ini-yà sàhà-né, te sàà-nsi nùù-né ñà-cundoo-nsi ini anima iin iin-ne.

²⁴ Doco nècuàchì có-cuú inì-xi sàhí, có-chìvàha-ne ñà-nduá cachí. Te ñà-nduá cachí xi-nsiá, màdì inì-ni mií ndacú inì cachì ñà-jaàn. Còo, Yuamáni' nduú ana chítnùní inì-xi ñà-nduá cachí xi-nsiá.

²⁵ Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-jaàn sàni cachì xi-nsiá mientras ía ve xi-nsiá yohó.

²⁶ Doco ía inga ana cuàhàn chindee xi-nsiá, divi nduú Espíritu Ìi icúmí Yuamáni' techuún quixi cuenta xi. Te Yà-ì mà, icúmí-yà chinaha-yà mii-nsiá nsidaa iñàha, te dansínúú ini-yà mii-nsiá nsidaa ñà-nduá sàni cachì xi-nsiá.

²⁷ Mate cúhìn, doco sàhà yùhù vátùni cundoo-nsia contentu, divi nacua ié` contentu, ducán sáhatahvì stnáì mii-nsiá ñà-cundoo stná-nsiá contentu. Mà quidé na quídá nèhivì ñuhiví yohó, diín modo ndoó dí-né. Còo, màsà nácáni ini-nsiá sàhà ni-iñàha, ni màsà yúhî-nsiá.

²⁸ Vichi sàni inini-nsia nì cachì ñà-ìcúmí nùhù xìqué, dandu naxicocuín. Te nú ni cuú vaha ini-nsiá sàhí nì cùí, dandísá cudì gá inì-nsia ñà-nì cachì icúmí nùhì ndé ía Yuamáni', vachi chicá dandacú mii-yá.

²⁹ Cunaha-nsiá, sàni cachitnùhi xi-nsiá palabra yohó sàhà ñà-nduá cuàhàn cuu después, dandu quivì cuu ndisa nacua sàni cachì xi-nsiá, vátùni cunindisá ví-gá-nsiá.

³⁰ 'Pues vichi, mà cáhàn cuàhà gué` xi-nsiá, vachi sà-vàxi mii-sí dandacu-xi nùù nèhivì ñuhiví yohó, te còo ni-iñàha nduú-si xi yùhù.

³¹ Doco ñà-nduá cuàhìn quide, cuàhìn quideà sàhà ñà-cundaà ini nèhivì ñuhiví ñà-cuú ndisa inì sàhà Yuamáni', te cuní quidandise ñà-nduá nì dàndàcú-yá nùí. Ñàyùcànduá, ndacuita-nsia cúhùn-ndà.

15

Ejemplu sàhà nducuyòhò si-uva

¹ Ñà-ndáà nduá, ducán ié` xì nèhivì-xí na ian nducuyòhò ndèè nduí. (Te mii-né, nahi rama-nu nduú-né.) Te Yuamáni', nahi nècuàchì ndiaá xi-nú nduú-yá.

² Vachi nsidaa ndahà nducuyòhò, nu có-càná quisì vídià, tãhndèà. Te nú cuàha-sì nùù ndahà-nú, dandu tãhndè ndodò iin ian ndundoa sàhà-ñá chicá más quisì vídi cana. Ducán

nduú modo quidá stná Yuamáń' xì nsidaa nèhivì nihnú vâha ini xí.

³ Ñâyùcàndüá, stná mii-nsiá, sàni ndundoo stná anima-nsià ñà-sàni càhìn xì-nsiá palabra ndiaha.

⁴ Te vichi, iin-ni ni cúníhnú vâha ini-nsià yùhù, dandu icúmí coo stná vida-xi ini anima-nsià, vâchi ducán iá' na iin ndahà nducuyòhò, nú có-ítúú gá' ìcà nducuyòhò ndèè mà, dandu mà cuâha ga quisi vídì. Te ducán iá stná xì mii-nsiá, nú có-nìhnú vâha ga ini-nsià yùhù, dandu mà cúí quida ga-nsià ni-iin ñà-vâha.

⁵ Ñâyùcàndüá, yùhù nduí nahi nducuyòhò ndèè mà, te mii-nsiá nduú-nsiá nahi rama-nu. Nú iin-ni nihnú vâha ini-nsià yùhù, te iá stná vida xi ini anima-nsià, dandu vâtùni quida stná-nsià cuâhà gá ñà-vâha. Doco nú màsà chindéi mii-nsiá, mà cúí quida-nsià ni-iñâha.

⁶ Doco iin nèhivì, nú có-cuní-nè cunihnu ini-nè yùhù, dandu ducán cuu xi-né na iin ndahà yutnú sàni tâhndè, vâchi dítâ-nèà iladu ñà-ìchà, te nú sàni ìchà, dandu danátácá-nèà quèa ñuhu coca.

⁷ 'Doco nú ndisa, nihnú vâha ini-nsià yùhù, te iin-ni nsinúú ini-nsià ñà-ndüá cachí' xì-nsiá, dandísá, vâtùni càcàn tâhvi-nsiá nùù Dios ndéni iñâha nì cui, te nihì-nsiáñà.

⁸ Te nú cuâhà gá ñà-vâha nihì-nsiá quida-nsià, dandu chicá más tnùñuhu xí Yuamáń' quee, te sàà stná-nsià cunduu ndisa-nsià nèhivì nchícùn vîi xí.

⁹ Cunaha-nsiá, divi nacua cuú ini Yuamáń' sàhí, divi ducán cuú stná inì sàhà mii-nsiá. Ñâyùcàndüá, iin-ni ni cundóó mánì-nsiá nùí.

¹⁰ Cunaha-nsiá, nú ni chívâha-nsià ñà-ndüá dandacuí, dandísá, iin-ni cundoo manì-nsiá nùí. Vâchi yùhù, chívâha stnái ñà-ndüá cachí Yuamáń', ñâyùcàndüá màni gué' nùù-yá.

¹¹ 'Nsidaa ñà-jaàn sàni cachì xì-nsiá sàhà-ñá ni cúdfi stná ini-nsià nacua cudîi ini yùhù, vâchi cuní' cundoo-nsià contentu nicanicuahàn.

¹² Ñà-yòhó nduá dandacuí nùù-nsiá, ñà-nì cùú stnahá ini-nsià sàhà-nsiá, nacua quidá yùhù xì mii-nsiá, ducán cuní' quida stná-nsià.

¹³ 'Nú ni cúí iin nèhivì sàhà iin ana iá vâha xi-né, dandu cundaà ini-ndà, yâha ga cuú ndisa ini-nè sàhà nècuàchìmà.

¹⁴ Pues cunaha-nsiá, nècuàchì xíndoo vâha-xí nduú stná-nsià nú ni quidá ndisa-nsià ñà-ndüá dandacuí.

¹⁵ 'Vichi mà cáchí guè xì-nsiá ñà-ndüú-nsiá ana xinúcuáchí uun nùí; cóò, amigo-xi cachí' xì-nsiá, vâchi iin ana xinúcuáchí uun nùù lamú-xi, có-cundáà ini-nè nansa nacání ini lamú mà quida-ne. Doco yùhù, claru sàni cachì xì-nsiá nsidaa ñà-ndüá nì cachí Yuamáń' xí, ñâyùcàndüá, náhà xìcà, amigo-xi sàndüú-nsiá.

16 'Cunaha-nsiá, màdì mii-nsiá nì nácàxin-nsia yùhù. Còó, yùhù nì nacàxin mii-nsiá, te nì chitnùnì inì ñà-cùhùn-nsiá, quida-nsia cuàhà ñà-vàha. Te obra quida-nsiamà, mà ndútà. Dandu nsidaa ñà-nduá ni cacán tàhvi-nsiá nùu Yuamáni', te ndácùcahan-nsiá quìvì, seguru nìhì-nsiáñà.

17 'Ñà-yòhó nduá dandacuí nùu-nsiá, ñà-nì cùu stnahá ini-nsià sàhà-nsiá.

Nansa nì cachitnùhu Jesús ñà-mà cuíñúhú dava nèhivì ñuhivì ndohó tè-nduú nèhivì xí-yá, vàchi ni cóni xiñùhù stná-nè mii-yá

18 'Na xiní-nsià xiní ùhì nèhivì ñuhivì mii-nsiá, dandu xiñuhu nsinuu ini-nsià ñà-dihna yùhù nì xini ùhì stná-nè.

19 Doco nú iin-ni ni cúníhnú stná ini-nsià na nihnú ini mii-né, dandísá cuu ini-nè sàhà-nsiá nì cùí. Doco yùhù, sàni nacàxin mii-nsiá nùu nsidaa-né, te ñàyùcànduá xiní ùhì-nènsià, vàchi có-níhnú gá ini-nsià nahi mii-né.

20 Doco xiñuhu nsinuu inì-nsia nansa nì cachì xì-nsiá daa, ñà-màsà cútúxí ini iin peón ñà-chicá ndiaá-te nùu lamú xi-tè. Vàchi nú sàni quida quini nèhivì xì yùhù, dandu stná mii-nsiá icúmí-nè quida quini xi-né. Te nú ni chivàha-ne ñà-nduá nì cachi yùhù nì cùí, dandísá chivàha stná-nè ñà-nduá cachi mii-nsiá.

21 Cunaha-nsiá, ducán icúmí nèhivì cuni ùhì-nè mii-nsiá sàhà-ñá nduú-nsiá nèhivì xí, te sàhà stná ñà-có-ìnáhá-nè mii-yá ana nì techuun-xí vàxi.

22 'Nú màsà quésái ñuhivì yohó càhìn xì-né, dandu mà cúnsidá cuàchi-nè nì cùí. Doco vichi có-nàníhì gá ini-nè nansa cachi-nè sàhà cuàchi nì quida-ne.

23 Nú có-xiñùhù nèhivì yùhù, dandu nàhà claru ñà-có-xiñùhù stná-nè Yuamáni' nduú stná.

24 Cuàhà milagru sàni quide nì xini-nè. Mate ndoó gá nèhivì nì quida ga stná milagru, doco có-ndùdávámà xì ñà-nduá sàni quida yùhù. Te nú màsà quidé milagru mà, dandu mà cúnsidá cuàchi stná-nè nì cùí. Doco vichi sàni xini-nè yùhù xì stná Yuamáni', te ñàyùcànduá xiní ùhì-nè yùhù xì stná mii-yá.

25 Doco ducán nì quida-ne sàhà-ñá ni cuú ndisa ñà-nduá cachí nùu tutu ì xí-né ndé cachá: "Nì xini ùhì-nè yùhù, mate còò ni-ìñàha dìsàhà-xí nduá".

26 'Cunaha-nsiá, nú sàni nasai nùu Yuamáni', dandu icúmí techuín mii-yá ana nduú Espíritu Ì ñà-quixi-ya chindee-yá mii-nsiá. Te mii-yá, puru ñà-ndácuisì nihnú ini-yà. Nùu Yuamáni' icúmí-yâ quee-ya quixi-ya ñà-datnúu ini-yà mii-nsiá sàhí.

27 Dandu icúmí stná-nsià càhàn-nsià xì nèhivì sàhí, vàchi ndè quìvì primeru xicánúu-nsiá xí.

16

¹ 'Cuàhà gá sàni càhìn xì-nsiá sàhà-ñá màsà nàxícócuìn ini-nsiá.

² Vàchi nèhivì dava ga, icúmí-nê taxi-né mii-nsiá nùu ve-heñùhu xi-ne. Te vaxi stná iin tiempu na cutuxi ini-nè ñà-cùdî gá ini Dios nú ni cahní-né mii-nsiá.

³ Doco sàhà-ñá có-ínahá-nê Yuamáni', te ni có-ínahá stná-nè yùhù, ñàyùcànduá icúmí-nê quida-ne ducán.

⁴ Doco vichi sàni cachitnùhi xì-nsiá sàhà nsidaájàn, te sàhàmà quivì cuu xi-nsiá ducán, vètuni nsinuu ini-nsiá ñà-divi ducán ni cachì xì-nsiá.

Chuun ndiaha icúmí Espíritu Ìi xí Dios quida-ya

'Cóni càchitnùhi xì-nsiá palabra yohó antes, vachi yohó ié cutnáhî xì-nsiá.

⁵ Doco vichi icúmí nùhì nùu mii-yá ana ni techuun-xí vaxi. Te ni-iin-nsia có-ndâcàtnùhù-nsiá nùí índù cùhìn.

⁶ Doco ñà-nì cachì xì-nsiá ñà-nduá nì cachì, ñàyùcànduá yáha ga ndoó-nsiá tnùnsí ini vichi.

⁷ Doco cunaha-nsiá, ñà-ndàà nduá, chicá ndiaha icúmí quea nùu-nsiá nú sàcuàhìn, vachi nú màsà cùhìn, dandu mà quíxí mii-yá ana icúmí chindee xi-nsiá. Doco nú sàcuàhìn, dandu icúmí techuín mii-yá quixi-ya.

⁸ Te nú sàni quesaa-yà, dandu dacúndàà ini-yà nèhivì ñuhivì sàhà cuàchi-ne, xì sàhà stná ichì váha, xì sàhà stná nansa icúmí ndundaà sàhà-né.

⁹ Claru icúmí-yâ dacúndàà ini-yà nècuàchìmà ñà-íá ndisa cuàchi-ne ñà-có-xiníndísâ-né yùhù.

¹⁰ Te icúmí-yâ cachi stná-yà xì-né nansa iá ichì váha, vachi yùhù, mànuhì nùu Yuamáni' (iá ansivi), te mà cúní gà-nè yùhù.

¹¹ Daaní, icúmí-yâ cachi stná-yà xì-né nansa icúmí ndundaà sàhà-né, vachi cunaha-nsiá, sàni cachi Dios sàhà ñà-malu dandacú ñuhivì yohó ñà-icúmí-sí cunsida-sì cuàchi-sì nicanicuahàn.

¹² 'Cuàhà gá iñàha cumáni gá cachì xì-nsiá, doco vichi mà cúí, vachi tàñáha ga cui mànihì ini-nsia.

¹³ Doco después icúmí quesaa Espíritu Ìi, te mii-yá, puru ñà-ndácuisì nihnú ini-yà. Te icúmí-yâ chindee stná-yà mii-nsiá sàhà-ñá vètuni cundaà ini-nsiá nsidaa ñà-nduú ndisa palabra ndácuisì. Vachi màdì inì-nì mii-yá ndacu ini-yà ñà-nduá cuàhàn-yà cachi-yà. Còó, cuisì cachi-yà ñà-nduá iníní-yà cachí (Yuamáni'). Te icúmí-yâ cachitnùhu stná-yà xì-nsiá nansa icúmí coo quivì vaxi xi-nda.

¹⁴ Te tavà gá stná-yà más tnùñuhu xí; vachi nùu yùhù icúmí-yâ nihì-yá ñà-ndiaha ìi xí, te datnúu-yà sàxínitnùnì-nsiá.

15 Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-nduá icúmí Yuamáni', divi stoho stná nduí. Ñàyùcànduá cachî xî-nsiá ñà-ìcúmí Espíritu Ìi mà nihî-yá nsidaa ñà-nduú ñà-ndiaha îi xî, dandu datnúu stná-yà sàxínítnùnî mii-nsiá.

Icúmí nèhivî xî Jesús cuhuun ini-nè iin tiempu tii, doco yàchî icúmî-nè ndudîi ini-nè inga tu na natiacu-yà, nî cachi-yà

16 'Làcà sacu tiempu, dandu mà cúnî gà-nsià yùhù. Vàchi mànuhî nùu Yuamáni'. Doco sacù-nî quivî cunduamà, te cuni tu-nsia yùhù —nî cachi-yà.

17 Ñàyùcànduá, nî ndàcàtnùhù tnahá dava nècuàchî dacuahá-yà-mà nùu-né, cachî-nè:

—Ndîà nduá cunî cachi-yà ñà-sacu gà tiempu, te mà cúnî gà-ndàyá, te inga sacu quivî, dandu sà-cunî tu-ndayá, nî cachi-yà; te cachî stná-yà mànuhù-yà nùu Yuamáni-yà.

18 Pues ¿ndîà nduá cunî cachi palabra nî cachi-yà mà ñà-sacu gà tiempu coo ga-yà yohó? Có-cùndàà ini-ndà nansa cunî cachi ñà-jaàn —nî cachi-nè.

19 Daaní, Jesús, ñà-sà-ínáhá-yà cunî-nè ndàcàtnùhù-né nùu-yà sàhámà, ñàyùcànduá nî cachi-yà xî-né:

—¿A cunî-nsià ndàcàtnùhù-nsiá nùî sàhà ñà-nduá nî cachi xî-nsiá ñà-làcà iyuhu tiempu, te mà cúnî gà-nsià yùhù, te inga sacu quivî, dandu sa-cunî tu-nsia yùhù?

20 Ñà-yòhó cachítnùhi xî-nsiá: icúmî-nsiá cuacu-nsia, te cundoo-nsia tnùnsî ini (iin tiempu tii), doco nèhivî dava ga ndoó ñuhivî, còó. Icúmî-nè cudîi ini-nè. Doco mii-nsiá, mate ducán nî cúndóó-nsiá tnùnsî ini, doco después icúmî cuxio nsidaamá nùu-nsiá, te ndudîi tú ini-nsiá.

21 Iin nècuàchî ñahà, nú sàni sàà hora tùinuù mèe xi-ne ñuhivî, dandu yáha ga cuhúún ini-nè, vâchi sàni sàà quivî ndoho-ne quidamà. Doco nú sàni tùinuù-vé, dandu nándodó-né sàhà dolor, vâchi cudîi gá ini-nè ñà-sàni quesaa inga luchî tii.

22 Te ducán icúmî coo stná xî mii-nsiá. Mate cuáhà gá cuhúún inî-nsia vichî, doco yùhù icúmî cunî tui mii-nsiá después, dandu cuáhà gá ndudîi tú ini-nsiá. Te ni-iin nèhivî, mà cúí cadî-nè nùu ñà-jaàn.

Nansa icúmî Jesús cundee-yà

23 'Quivî yucán, mà ndàcàtnùhù gá-nsià ni-iñàha nùî, vâchi cuisî icúmî-nsiá ndacùcahan-nsiá quivî na xícàn tàhvî-nsiá nùu Yuamáni', dandu nihî-nsiá nsidaa ñà-nduá xícàn-nsiá. Palabra ndàcuisî nduájàn.

24 Tàñáha ga ndacùcahan-nsiá quivî na xícàn tàhvî-nsiá iñàha. Doco vichî ni cécàn tàhvî-nsiá ducán, te nihî-nsiáñà, dandu chicá cudîi ini-nsiá.

25 'Ndè vichi cuisì puru ejemplu-ni nduá nì nacani xì-nsiá. Doco vaxi iin quivì, dandu mà nácání guè` ejemplu xì-nsiá, vaxi claru icúmí cachì xì-nsiá sàhà Yuamánì'.

26 Daaní, tiempu yucán màdì yùhù càcàn guè nùù-yá sàhà-nsiá, cachì'. Còó, cuisì quivì yùhù icúmí-nsiá ndacùcahan-nsiá (na càcàn tàhvì-nsiá).

27 Vaxi cuú ini-yà sàhà-nsiá sàhà-ñá cuú stná ini-nsiá sàhí, te xiníndísá stná-nsiá ñà-nùù mii-yá nì quixi.

28 Vaxi (ñà-ndáà nduá), nùù mii-yá nì quixi nì quesai ñuhiví yohó; te vichi icúmí nacoí ñuhiví yohó, te nùhì nùù-yá.

29 Dandu nì cachì nècuàchì dacuahá-yá xì-yá:

—Vichi ndisa, claru cáhàn-ní. Màdì ejemplu uun nduá cachì-ní vichi.

30 Vitni sàni sàà-nsi nì cundaà ini-nsi ñà-ínáhá-ní nsi-danicuú iñàha. Te mate tàñáha ga ndacàtnùhù-nsi nùù-ní sàhà iñàha, (doco vátùni cachì-ní xì-nsi). Ñâyùcànduá vichi xiníndísá vaha-nsi, ñà-ndáà nduá, nùù Yua-nda Dios nì quixi-ní.

31 Dandu nì cachì Jesús xì-né:

—¿A ndísá xiníndísá vaha-nsia vichi?

32 Cunaha-nsiá, vaxi iin tiempu, dandu cuitià nihni-nsia vehe-nsia, te làcà mindaí naco-nsia. Te vichi sàni sàà stná tiempu mà. Doco màdì ndisa ndòò mií; còó, vaxi cutnàhà stná xì Yuamánì'.

33 Nsidaa ñà-jaàn sàni cachì xì-nsiá sàhà-ñá ni cúndóó-nsiá contentu ñà-nìhnú vaha ini-nsiá yùhù. Te mate quídá quíni nèhiví xì-nsiá na ndoó í-nsiá ñuhiví yohó, doco màsà cúhúún ini-nsiá sàhájàn, vaxi yùhù, sàni cundeí nùù nèhiví malu ñuhiví yohó.

17

Nansa nì xicàn tàhvì Jesús sàhà nèhiví xì-yá

1 Na ní nsihi nì cachì Jesús nsidaájàn, dandu nì ndacoto ndiaá-yà ansivi, te nì cachì-yà xì Yuamánì-yá:

—Cáhìn xì-ní Yuamánì'. Vichi ndisa, sàni sàà hora. Te yùhù ana nduú Dèhemani-ní, xíquèn ñà-nì tàvá-ní tnùñuhu xì nùù nèhiví ñuhiví, dandu vátùni quee stná tnùñuhu xì mii-ní quide.

2 Vaxi sàni chitnùnì inì-ní ñà-ndahà yùhù cundoo nsidan-icuú nèhiví. Dandu nèhiví nì chitnùnì inì-ní cunduu nèhiví xì, nìhì-né vida ndiaha nicanicuahàn nùì.

3 Te ¿índù modo nìhì-né vida ndiaha ma? Cuisì sàhà ñà-cunaha-né mii-ní xì stná yùhù Jesucristu, vaxi mii-ní, ñà-ndácuisì mindaa Dios nduu-ní, te yùhù nduí ana nì techuun-ní vaxi ñuhiví.

4 'Vichi sàni dàxínui chuun nì dàndàcù-ní nùì quide, te sàhà ñà-jaàn sàni quee cuàhà tnùñuhu xì-ní.

⁵ Ñàyùcàndüá, vichi xíquèn nùù mii-ní Yuamánì ñà-coi cutnahí xì-ní, te ducán quee más gà tnùñuhu xí; xíquèn ñà-coi nùù-ní xì tnùñuhu xí nacua ñisa ìe antes na táyôo ñuhiví.

⁶ 'Mii-ní, nì nacàxin-ní dava nèhivì ñuhiví yohó, te nì chitnùnì inì-ní ñà-cunduu-ne nèhivì xí. Te yùhù, sàni dàtúi nùù-né nansa iá-ní. Nèhivì xí mii-ní nì sanduu-ne, dandu nì chitnùnì inì-ní ñà-cunduu-ne nèhivì xí yùhù. Te vichi sàni chivàha-ne palabra xi-ní.

⁷ Te sàni cundaà stná ini-nè sàhà nsidaa iñàha nì sàhatahvì-ní yùhù, sà-ináhà-nè ñà-nùù mii-ní nì nihí-ñà.

⁸ Te palabra ndiaha nì cachì-ní xí, sàni cachi stnáì-ñà xì-né, te mii-né, cudí inì-nè xì palabra mà, te cundaà vaha ini-nè ñà-nùù mii-ní nì quei vaxi, vachi xiníndísà-né ñà-divi mii-ní nì techuun-xí nì quesai ñuhiví.

⁹ 'Vichi xicàn tàhvì nùù-ní sàhà-né, màdì sàhà dava ga nèhivì ñuhiví, còo, cuisì sàhà nèhivì nì chitnùnì inì-ní cunduu nèhivì xí; vachi nèhivì xí mii-ní xínduu stná-nè.

¹⁰ Nsidaa nèhivì-xí, nèhivì xí mii-ní nduú stná-nè. Te nèhivì xí mii-ní, nèhivì xí yùhù nduú stná-nè, te sàhà mii-né sàni quee más gà tnùñuhu xí.

¹¹ 'Pues vichi, mà cóo gué ñuhiví yohó. Icúmì nasai nùù mii-ní ana nduu Yua Í Ndiahí. Doco nèhivì nì sàhatahvì-ní yùhù, yohó icúmì-nè candòo-ne. Ñàyùcàndüá, sàhà poder xi-ní cundiaà-ní nsidaa-né sàhà-ñà iin-ni cunduu nsidaa-né nahi mii-ní xì yùhù, iin-ni xínduu-nda.

¹² Na iá ve xì-né ñuhiví yohó, nì sandiaì-nè xì poder xi-ní. Te nsidaa ana nì dàyáha-ní nùí, iin-ni ndiaá vahi-nè, cóni ndáñúhú ni-iin-ne, cuisì imindaa tè-de por sí icúmì ndañuhu, vachì ducán icúmì coo sàhà-ñà ni cuú ndisa ñà-nduá cachí nùù tutu ì sàhà-té.

¹³ 'Te vichi sàmànasai nùù-ní. Doco ñà-yòhó nduá cachí na iá ve ñuhiví yohó sàhà-ñà ni cúndóo nèhivì-xí contentu nacua iá stná yùhù contentu.

¹⁴ Sàni cachitnùhi xì-né palabra xi-ní. Doco nèhivì dava ga, xinì ùhì-ñané sàhà ñà-có-nìhnú gá ini-nè nahi nècuàchimà. Te ducán stná yùhù, có-nìhnú stná ini nahi nèhivì ñuhiví.

¹⁵ Te có-xíquèn ñà-tavà-nínè ñuhiví yohó. Cuisì xíquèn-ñà cundiaà-nínè ñà-màsà dáca ñà-malu-nè.

¹⁶ Yuhu, có-nìhnú ini nahi nèhivì ñuhiví yohó, ñàyùcàndüá, stná nèhivì-xí, có-nìhnú gà stná ini-nè nahi nècuàchì dava ga mà.

¹⁷ 'Daaní, xicàn tàhvì stnáì ñà-nì chínáhà-nínè ñà-nduú palabra ndàcuisì, te ducán sàà-nè cunduu-ne nèhivì nihnú ì inì-xi. Te palabra sàni cachì-ní, divi ñà-jaàn nduú ñà-ndàcuisì.

¹⁸ Nacua nì techuun-ní yùhù nì quesai ñuhiví yohó, ducán quidá stnáì, techuín mii-né ñà-cùhùn-nè (càhàn-nè xì) nèhivì ñuhiví.

19 Te sàhà ñà-vàha xi mii-né ié` dispuestu quide nsidaa chuun ì (iá gà quide), dandu vátùni sàà stná-nè cunihnu ì ini-nè nú sàni chivàha-ne ñà-ndùú palabra ndàcuisì.

20 'Doco màdì cuisì sàhà nèhivì yohó xícàn tàhvì. Còó, vàchi icúmí mii-né càhàn stná-nè xì nèhivì dava ga, dandu cunindisá stná nècuàchìmà yùhù. Ñàyùcàndùá, sàhà nècuàchì yucán xícàn tàhvì stnái.

21 'Daaní, xícàn tàhvì ñà-nahi iin-ni nèhivì ni cúndúú nsidaa nècuàchìmà, te iin-ni ni cúndúú stná anima mii-né xì anima ndohó, nahi mii-ní xì yùhù, iin-ni xínduu-nda: iá-ní ini anímè, te yùhù, iá stnái ini anima mii-ní. Ñàyùcàndùá xícàn tàhvì ñà-iin-ni anima ni cúcúmí nsidaa-né, dandu vátùni cunindisá nèhivì ñuhivì ñà-divi mii-ní nì techuun-xí nì quesà ñuhivì.

22 Te nacua nì chitnùnì inì-ní ñà-coo tnùñuhu xí yùhù, ducán sàni nihítàhvì stná mii-né cucumi-né tnùñuhu ma, dandu iin-ni cahnú cunduu nsidaa-né, nahi iin-ni xínduu stná ndohó.

23 Mii-ní, iá-ní ini anímè, te yùhù, ini anima mii-né coi; dandu iin-ni cahnú cunduu ndisa nsidaa-né xì ndohó. Te ducán icúmí nèhivì dava ga ñuhivì cundaà stná ini-nè ñà-divi mii-ní nì techuun-xí vaxi, te cundaà stná ini-nè ñà-cùú stná inì-ní sàhà nèhivì-xí nacua cuú inì-ní sàhà yùhù.

24 'Mii-ní nduu-ní Yuamáni', te nì chitnùnì inì-ní cundoo ana cunduu nèhivì xí. Ñàyùcàndùá, yùhù cuní sàà stná nsidaa nècuàchìmà cundoo-ne ndé cuàhìn coi sàhà-ñá iin-ni cutnahá-né xí, te cundehè-né nansa iá tnùñuhu ndiaha nì sàhatahvì-ní yùhù, vàchi ndè antes na táyôo ñuhivì, iin-ni cuú inì-ní sàhí.

25 Mii-ní, ndàcuisì nihnú inì-ní. Doco nèhivì ñuhivì, tàcùnì-nè mii-ní. Doco yùhù, ndisa, ináhí mii-ní. Te nèhivì cutnàhá xí yohó, sàni cundaà stná ini-nè ñà-divi mii-ní nì techuun-xí.

26 Te yùhù, sàni dàtúi nùù-né nansa iá-ní nacua cuàhìn quide quivì nùù-xí. Ducán dandu nihì-né cuu stnahá stná ini-nè sàhà-né nacua cuú ini mii-ní sàhà yùhù. Te ducán nihì stná yùhù coi ini anima nsidaa-né —nì cachi Jesús.

18

Nansa nì tnii-tè Jesús

1 Nì nsihì nì cachi-yà ducán, dandu nì quee-ya cuàhàn-yà nì yàha-ya inga ladu yui Cedrón, cutnàhá-yá xì nècuàchì dacuahá-yá. Te nì yàha-ya xì-né mahì iin huertu iá yucán.

2 Doco tiàa cuàhàn cahin xì-yá, divi Judas, ináhá stná-nè índù iá huertu mà, vàchi cuàhà xichi sàhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá yucán.

3 Ñàyùcàndùá, nì saca nècuàchìmà itnii soldadu, te nì nihì stná-nè itnii policia nùù dùtù xícusahnú xì nùù stná tè-xínduu fariseu, te cuàhàn-nè xì nsidaa tèmà ndé nduú huertu mà.

Te nsidaa-té, iníndáhá-tê lámpara xì nù-ñùhú xíxìn, xì stná càa dana nduú arma xi-tè.

⁴ Daaní, Jesús, como ináhá-yâ nsidaa ñà-nduá cuàhàn cuu xi-yá, nì quee-ya nì sànhìcùn-yà tèmà, te nì cachi-yà xì-té:

—¿Ana divi nandúcú-nsiá?

⁵ Te nì cachi-te xi-yá:

—Divi Jesús de Nazaret.

Dandu nì cachi-yà xì-té:

—Yùhù nduí.

Te yucán iín stná Judas, cutnâhá-né xì nsidaa témà. Te divi Judas mà nduú ana nì dicò xì-yá.

⁶ Daaní, na ní nsihi nì cachi-yà: “Yùhù nduí”, dandu yàhì nì naxiconihí duma canduá-te.

⁷ Dandu inga xichi nì cachi-yà xì-té:

—¿Ana divi nandúcú-nsiá?

Te nì cacachi-te:

—Divi Jesús de Nazaret.

⁸ Dandu nì cachi-yà:

—Sàni cachi xì-nsiá, yùhù nduí. Ñâyùcànduá, nú yùhù nchìcùn-nsiá, nacoò-nsiá nèhivì xí yohó ni núhù-nè.

⁹ Ducán nì cachi-yà xì-té sàhà-ñá ni cuú ndisa ñà-nduá nì cachi-yà ñà-còò ni-iin nèhivì xí-yá nì ndánúhú, ni-iin nèhivì nì chitnùnì inì Dios cunduu nèhivì xí-yá, cónì ndáñúhú-nê.

¹⁰ Daaní, nì tavà Simón Pedro espada xi-ne, te nì cani-ne iin mozo xi dùtù cusáhnû, nì sahnde ì-né tùtnù nècuàchì mà ladu cuahá-nè. Te Malco nani mozo mà.

¹¹ Doco nì cachi Jesús xì Pedro:

—Nachinacaà-ní espada xi-ní, vâchi yùhù, icúmî yâhi ñà-nduá nì chitnùnì inì Yuamáni' cuu xí.

Nansa ndacá-te Jesús nì sàà nùù dùtù cusáhnû

¹² Dandu capitán yucán, xì soldadu xi-tè, xì stná policia yucán, nì catnii-tèyá nì chichuhni-teyá.

¹³ Te nì saca-tèyá cuàhàn-te xi-yá nùù nècuàchì nani Anás, vâchi dido dùtù cusáhnû cuàà yucán nduú-né. Te Caifás nani dùtù cusahnu-ma.

¹⁴ Te divi-ne nduú ana nì càhàn xì nècuàchì raza-nè Judea daa na ní cachi-nè ñà-xiñùhù cui iin tiàa sàhà nsidaa nèhivì ñuu-nèmà.

Nansa nì nacuaà Pedro Jesús

¹⁵ Daaní, chicá cahà-xí ndé cuàhàn Jesús vâxi stná Simón Pedro xì inga stná nècuàchì dacuahá-yá. Te compañeru-nèmà, ináhá-nè dùtù cusáhnû. Ñâyùcànduá, na ní dàyáha soldadu-yà inì patiu vehe dùtù mà, dandu nì quìhvi stná inga-nèmà.

¹⁶ Doco Pedro, nì ndòò-ne nùù yehè patiu-ni ma. Ñâyùcànduá, vâxi tu compañeru-nè ináhá xí dùtù mà, te

nì càhàn-nè xì ñahà chùi ndiaá yehè mà áma dáyâha stná-ña Pedro.

¹⁷ Dandu nì cachi-ña xì Pedro:

—¿Amádi mii stná-ní nduu-ní iin nècuàchì nchícùn xì Jesús?

Te nì cachi-nè:

—Còó.

¹⁸ Daaní, divi yucán itá stná mozo (xi dùtù mà) xì stná policia. Te nì xicùn-té iin ñuhu tnùù ñà-nadaà-té, vâchi cúvixin ga. Te yucán nì tnàtuu stná Pedro, iín-né nadaà stná-nè.

Nansa nì ndàcàtnùhù dùtù cusáhnû nùù Jesús sàhà ñà-nduá quidá-yá

¹⁹ Daaní, dùtù cusáhnû, nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá sàhà nèhivì dacuahá-yá xì sàhà stná palabra chináhá-yànè.

²⁰ Ñâyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù, vate ní càhìn xì nsidaa nèhivì ini veheñùhu cuachi, te ini stná veheñùhu cahnú ndé siempre natácá nèhivì raza-ndà Judea. Divi yucán nduú lugar ndé siempre nìsa dacuahí nèhivì. Còò ni-iñàha nì chináhá dèhí.

²¹ Chicá vâha màsà ndàcàtnùhù-ní nùù mii; nùù nèhivì nì inini xì ñà-nduá nì cachi chicá vâha, vâchi mii-né ináhá-né ñà-nduá nì cachi.

²² Daaní, yatni ndé iín Jesús iín stná iin policia, te na ní cachi Jesús ducán, dandu nì cani-tè nùù-yá, cachí-te:

—¿Índù chuun cáhàn-ní xì dùtù ì ducán?

²³ Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—Nú cóni cáhàn vií' tuxi-ní, dandu cachi-ní xì' índù palabra cóni càhí vií'. Doco nú còò ni-iñàha nì cáhàn quini, dandu có-ícumí-nì cani-ní yùhù.

Nansa nì nacuaà Pedro Jesús ùi gà xichi

²⁴ Dandu nì dáyáha Anás mà-yá cuàhàn-yà ndahà dùtù cusáhnû nani Caifás. Te nuhní tnuu-ya cuàhàn-yà.

²⁵ Doco Simón Pedro, iín stná-nè nadaà-né. Dandu nèhivì itá yucán, nì ndàcàtnùhù-né nùù nècuàchìmà, cachí-nè:

—¿Amádi mii stná-ní nduu-ní nèhivì xì Jesús?

Dandu nì nacuaà nècuàchìmà mii-yá, cachí-nè:

—Còó, màdì yùhù.

²⁶ Daaní, nì càhàn inga mozo xi dùtù yucán, divi tnahà tiàa nì tàhndè tùtnù-xí; te nì cachi-te xì Pedro:

—¿Amádi mii-ní nì xinì iá xì Jesús huertu yucán?

²⁷ Doco inga tu nì cachi-nè:

—Còó.

Daaní, divi momentu mà nì xito lehe.

Nansa nì dáyáha-tè Jesús nùù Pilatu

²⁸ Daaní, nì saca-tèyá nì caquee-tè xì-yá nùù Caifás, cuàhàn-te xì-yá ndè vehe gobernador, te yucán nì dáyáha-tèyá

ini vehe. Iín váa gá nduá. Doco tè-xínduu raza Judea mà, cóni cá-quíhvi-tè vehe yucán, vèchi nú ni quíhvi-tè, dandu mà cóo ndoo ga-nè (nacua cachí ley xi-ne), te mà cóo gá permisú cuxi-tè ñà-nduá xixí-te na nduá vicò pascua mà.

²⁹ Dandu Pilatu, nì quee-tè fuera vèxi-tè ndé itá ana nì casaà mà, te nì cachì-te:

—¿Ndíà nduá nì quida tiàa yohó, te sanícuàchi-nsia sàhà-né?

³⁰ Dandu nì cacachì-te xi Pilatu:

—Nú nì cundúú-né iin nècuàchì cóni quidá cuàchi ni cuí, dandísá, mà cundácá-nsínè quixi nù-ní.

³¹ Dandu nì cachi Pilatu:

—Cundaca-nsianè cuahán, te mii-nsiá nsidandaà-nsià sàhà-né nacua cachí ley xi mii-nsiá.

Doco nì cacachi tè-raza Judea mà:

—Ley (xi mii-nsiá), có-sàha ñà-cahnì-nsí iin ana iá falta xi.

³² Ducán nì cacachì-te sàhà-ñá ni cuú ndisa ñà-nduá nì cachitnúhu Jesús na ní cachì-yà nansa icúmí-yà cui-yà.

³³ Daaní, nì nansihvi Pilatu vehe-tè, te nì cana-tè Jesús, nì cachì-te xi-yá:

—Mii-ní, ¿a ndísá rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní cahan-ní?

³⁴ Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—¿A mii-ní nì nacani inì-ní ndàcàtnùhù-ní nùì ducán, te ò inga nèhivì nì cachi xì-ní ducán?

³⁵ Dandu nì cachi Pilatu xì-yá:

—Yùhù, có-nduú iin tè-raza-ní Judea. Divi nècuàchì ñuù-ní xì dùtù xícusahnú nduú ana nì dáyáha xi-ní ndahí. ¿Índù cuàchi nì quida-ní?

³⁶ Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—Cunaha-ní, ñuu ndé cusáhnúí, có-nduá ñuhiví yohó, vèchi nú ñuhiví yohó ni cundúá, dandísá icúmí nèhivì-xí cuidahan-né yùhù nù ana xiní ùhì xí sàhà-ñá màsà yáhi ndahà nècuàchì raza Judea ni cuí. Doco ñuu ndé cusáhnúí, tucu iá, mà ndúdává xí ñuhiví yohó.

³⁷ Ñàyùcànduá, nì cachi tu Pilatu xì-yá:

—¿Àsù nduú stná-ní iin rey cusáhnú?

Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—Nacua cachí-ní, divi ducán nduá, divi rey nduí. Te divi sàhà-ñá cachitnúhi xì nèhivì ñà-nduú palabra ndàcuìsì, ñàyùcànduá nì quesai ñuhiví yohó. Te vichi nsidaa ana cudíi inì xì palabra ndàcuìsì mà, divi nduú stná ana cudíi inì xì ñà-nduá cachí.

³⁸ Dandu nì cachi Pilatu xì-yá:

—¿Índù ñà-ndisa nduú palabra ndàcuìsì?

Nansa nì dàndàà Pilatu ñà-cui Jesús

Daaní, nì nsihi nì cachi Pilatu ducán, dandu nì quee-tè inga xichi nì càhàn-te xi tè-xínduu raza Judea, cachí-te xi tèmà:

—Sàni càhìn xì nècuàchì yohó, te còò ni-iin falta ndácùhin-nè.

³⁹ Doco estilu xi-nsia nduá ñà-dañà iin tè-ndiàdí cada nacává vicò pascua yohó. Ñàyùcànduá, vichi ¿a cuní-nsià dañà nècuàchì yohó cachí nduú rey xi tè-raza-nsià Judea?

⁴⁰ Daaní, tucu tu nì càna fuerte nsidaa-témà, cachí-te:

—Còò, màdì nècuàchì jaàn cuní-nsi dañà. Barrabás chicá vaha ni dañà —nì cacachi-te.

Doco cunaha-nsiá, iin tècuìhnà nduú Barrabás mà.

19

¹ Daaní, nì dandàcú Pilatu nùù soldadu, te nì tavà-téyâ iladú, nì sahnì cuí-teyá xì iin chirrión.

² Dandu nì quidavaha-tè iin sicàté iñù, te nì chinacaà-teá òdìni-yá. Te nì chindixi stná-teyá iin capa moradu.

³ Dandu nì catnàtuu-tè nùù-yá, (nì sàcùndiaà-teyá), cachí-te:
—¡Tùinuùváha-ní, señor! ¡Vichi ndisa, sàni sàcùnduu-ní rey xi tè-raza Judea!

Dandu nì cacani-tè nùù-yá.

⁴ Daaní, tucutu nì quee Pilatu nùù nèhivì ndiatú yucán, cachí-te xi-né:

—Cunaha-nsiá, cuàhìn taví Jesús cundehè-nsiá, te cundaà inì-nsia ñà-còò ni-iin falta xi-ne nì ndácùhin.

⁵ Ñàyùcànduá, nì quee Jesús (vehe ma), ñuhú dínì-yá sicàté iñù mà, te ndixí stná-yà capa moradu mà. Dandu nì cachi Pilatu xì nsidaa nèhivì ndoó yucán:

—Cundehè-nsiánè, yohó iín-né.

⁶ Daaní, dùtù xícusahnú, xì stná policia, na ní xini-nèyà, dandu nì càna ndee-né, cachí-né:

—¡Nchìca cruz ni cuí nècuàchì jaàn! ¡Cahnì-nínè!

Dandu nì cachi Pilatu xì nsidaa-né:

—Mii-nsiá cundaca-nsianè cùhùn, te cahni-nsiánè, doco yùhù, còò, vachi còò cuàchi-ne nì ndácùhin.

⁷ Dandu nì cacachi nècuàchì raza Judea mà:

—Nsiùhù, icúmí-nsì iin ley, te según cachí ley mà icúmí nècuàchì jaàn cui-nè sàhà ñà-nì cachi-nè nduú-né Dèhemani Dios.

⁸ Dandu Pilatu, na ní inini-tè ñà-nì cacachi nècuàchì mà ducán, chicá nì yùhì-te,

⁹ te nì nansihvi-tè ini vehe cahnú-te nì càhàn tu-tè xì-yá, cachí-te:

—¿Índù ndisa nì quixi mii-ní?

Doco Jesús, cóni càhàn gà-yà.

¹⁰ Dandu cachí tu Pilatu xì-yá:

—¿Índù chuun có-câhàn-ní xì? ¿A có-ínáhá-nî ñà-yùhù icúmî poder: vátùni cahní mii-ní, te ò vátùni dacácuí mii-ní?

¹¹ Dandu nì cachi-yà xì-té:

—Ni còò ni-iyuhu poder cucumi-ní nú màsà chítnùní ini mii-yá iá ansivi ducán. Sàhámà tiàa nì dándàcú quixi nù-ní, chicá nsidá cuàchi-tè (nùu mii-ní) —nì cachi-yà.

¹² Daaní, dècuèndè hora yucán nì nanducu Pilatu nansa dañà-téyâ, doco chicá fuerte nì càna nsidaa tè-raza Judea mà, cachí-te:

—Nú ni dañà-ní Jesús jaàn, dandu náhà claru có-ndùu-ní amigo ndisa xì rey cahnú César. Vàchi nsidaa ana cachí nduú stná rey, xiní ùhì stná-nè rey cahnú César.

¹³ Daaní, na ní inini Pilatu ñà-jaàn, dandu nì tavà tú-teyá inga xichi, te nì sàcòo-tè silla ndé siempre iá-te nsidándàa-te chuun. Te silla mà, iín-nu dìquì yùu chipála itánduhù ñuhù, te Gabata nani lugar mà dàhàn hebreu.

¹⁴ Te sàni cahin quivì yucán, divi quivì nduú vigilia vicò pascua mà, dandu nì càhàn-te xì nsidaa nèhivì yucán, cachí-te: —Cundehè-nsiá, yohó iín nècuàchì nduú rey xi-nsia.

¹⁵ Doco ndee ní càna nsidaa nèhivì mà:

—¡Còò! ¡Ni cui-nè cuní-nsi! ¡Cahnì-nínè! ¡Ni mácùtuu-ne nchìca cruz!

Dandu cachí Pilatu xì nsidaa-né:

—¿A ndísá cuní-nsià cui rey xi-nsia nchìca cruz?

Te nì cacachi dùtù xícusahnuma:

—Cuisi imindaa rey xi-nsi iá, divi nduú César.

¹⁶ Ñàyùcàndùá, nì candisá Pilatu ñà-ndùá xicàn nècuàchìmà; nì dándàcú-te nì cui Jesús nchìca cruz. Dandu nì saca soldadu-yà cuàhàn-te xi-yá.

Nansa nì sàcùtuu Jesús nchìca cruz

¹⁷ Daaní, nì sàcùnsida-ya cruz xi-ya cuàhàn-yà, te nì sàà-yà nùu iin xaan nani lunsì Calvariù. Te Gólgota nani stná lugar yucán nùu dàhàn hebreu.

¹⁸ Te yucán nì cachituu-tèyá nchìca cruz, mii-yá xì inga ùi stná tiàa, iin iin-tè iin iin ladu-yà, te mii-yá mahì-xí.

¹⁹ Daaní, nì dándàcú stná Pilatu ñà-nì mácùtuu dìni cruz xi-ya iin ñà-càchì: “Jesús de Nazaret, rey xi tè-raza Judea”.

²⁰ Dandu nì cahvi cuàhà nècuàchì ñuu mà nansa cachá, vàchi lugar ndé nì chituu-tèyá nchìca cruz, yatni uun ñuu mà nduá. Te ùni dàhàn nì tìaa palabra mà: dàhàn hebreu, xì dàhàn griegu, xì dàhàn latín.

²¹ Dandu dùtù xícusahnu-ma, nì càhàn-nè xì Pilatu, cachí-nè:

—Màsà cáchì palabra mà “Rey xi tè-raza Judea”. Còò, chicá vaha tìaa-ní ñà-nì cachi uun-ne nduú-né rey xi nèhivì raza-nsi.

²² Dandu nì cachi Pilatu xì nècuàchì yucán:

—Còò. Ñà-ndùá sàni tìaa, ducanicoá

²³ Daaní, nì nsihi nì chituu soldadu-yà nchìca cruz, dandu nì dâcuàchí-te sìcoto xi-ya nùù nsicùmì-té. Chii chiá nì nìhì iin iin-tè. Doco cuaán nduú dùhnù quihín-yà, vâchi iin-ni cahnú nì cuàha; còò ni-iin xaan xi-ña ndé nì nsícu.

²⁴ Ñâyùcàndùá, nì cacachi soldadu mà:

—Màsà dâcuàchí-ndáñã. Chicá vâha cuidàdiquí-ndà suerte sâhà-ñã cundaà ini-ndà ana nìhì xán.

Pues ducán nì cuu sâhà-ñã nì cuú ndisa ñà-nduá nì cãchitnùhu nùù tutu ì ndé cachí palabra yohó: “Nì cadasàn-té sìcoto xi entre mii-té, te nì idàdiquí-te suerte, a ver índù-té nìhì xì ñà-nduá ndìxí”. Ñâyùcàndùá, ducán nì caquida soldadu mà.

²⁵ Daaní, sâhà cruz xi-ya iín stná dihi-yá xì cùhì-nè nani stná María, divi ñahàdihí Cleofas; te yucán iín stná María Magdalena.

²⁶ Te nì xini-yà dihi-yá, te nì xini stná-yà yucán iín stná iin nècuàchì dacuahá-yá cuú cuáhà ini-yà sâhà-xí. Ñâyùcàndùá, nì cachi-yà xì dihi-yá:

—Cundehè-ní mamá, jaàn iín dèhe-ní.

²⁷ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dâcuahàmà:

—Cundehè-ní, jaàn iín mamá xi-ní.

Te divi hora yucán nì nàcùndiaa nècuàchìmà dihi-yá.

Nansa nì xihì Jesús

²⁸ Daaní, ináhá-yâ ñà-sàni cuu ndisa nsidaa ñà-nduá nì cachi tutu ì, ñâyùcàndùá, nì cachi-yà:

—Xihì tècuí.

²⁹ Te yatni uun yucán iín iin quidi chitu vinu nì xìò. Ñâyùcàndùá, nì quihin soldadu iin ñà-ñãhmá nani esponja, nì chihi-tèá ònì iin vara nù-hisopo. Dandu nì chindaxin-tèá vinu mà, te nì dâcùhùn-teá nùù yuhù-yá

³⁰ nì sihvi-yá chiá. Dandu nì cachi-yà:

—Vichi ndisa sà-ìá.

Te nì nâcuindee ònì-yá, te nì xihì-yà.

Nansa nì dàquìhvi iin soldadu lanza xi-tè ònì Jesús

³¹ Dandu nècuàchì raza Judea, cóni cùnì-nè ndòò nsidaa nsì ma nchìca cruz, vâchi vigilia xi quivì descansu nduá. Te divi quivì descansu mà nì nacava stná iin vicò cahnú xí-né. Ñâyùcàndùá, nì ca-xicàn-nè favor nùù Pilatu ñà-nì cátnáhnù iquì naní sâhà iin iin ana itándiaa nchìca cruz (sâhà ñà-nì cùí yàchì-nè), dandu cuxio-ne nùù cruz.

³² Ñâyùcàndùá, nì casaà tu soldadu (ndé itá cruz), te nì casahnù-te iquisáhà iin tiàa itúú nchìca cruz iin ladu Jesús, dandu después ingà-te.

³³ Doco na ní tnàtuu-tè ndé itúú mii-yá, nì cundaà inì-te sàni xihì-yà; ñâyùcàndùá, cóni sâhnù gà-te iquisáhà-yá.

³⁴ Doco iin soldadu mà, nì dàquìhvi-tè lanza xi-tè diìn tìxì-yá, te nì dàñà nù-yá xì tècuíí.

³⁵ Yùhù nì xinì nsidaájàn, teayùcàndùá nacání xì-nsiá sàhá. Te ñà-ndácuìsì nduá cachíí. Yùhù ináhí, te cachítnùhu ndai xì-nsiá sàhá-ñá nì cúníndísâ stná-nsiá.

³⁶ Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-jaàn nì cuu xi-yá sàhá-ñá nì cuú ndisa nacua nì cachítnùhu nùù tutu ì ndé cachá: “Ni-iin iquì-yá mà-tnáhnù”.

³⁷ Daaní, cachí stná inga xaan nùù tutu mà, ndé cachá: “Icúmí nèhivì cuni-nè mii-yá ana nì dàquìhvi-tè (càa) ìcà-xí”.

Nansa nì ndùxin Jesús ini iin cueva

³⁸ Daaní, nì nsihàmà, dandu nì sàhàn iin tiàa nani José nùù Pilatu. Iin nècuàchì ñuu Arimatea nduú nècuàchìmà, te nduú stná-nè iin nèhivì xí Jesús, doco chídéhé-nè, vàchi yúhí-nè tè-dava ga raza-nè Judea. Pues divi mii-né nì sàhàn nì xicàn permisù nùù Pilatu nanihi-ne iquìcúñú-yà. Te juùn nì cachi Pilatu. Ñàyùcàndùá, nì sàhàn-nè nì nanihi-ne iquìcúñú-yà.

³⁹ Daaní, nì sàà stná Nicodemo yucán, divi nècuàchì nì sàhàn ñuu visita ndé iá-yà. Te vichi nihí-né ñà-tnami nani mirra nì sàà, te dácà stnahá stná mà xì inga ñà-tnami nani áloe. Nsidaájàn cùvèa nahi òcò ùxìn kilo.

⁴⁰ Ñàyùcàndùá, José xì Nicodemo mà, nì nanihi-ne iquìcúñú-yà nùù cruz, te nì chidùcún-neyà sìcoto finu cuxín, te nì dàquée stná-nè ñà-tnami ma, vàchi ducán nduú estilu xi nèhivì raza Judea na sácùndùxin-ne.

⁴¹ Cunaha-nsiá, yatni ndé nì sa-ítuu Jesús nchìca cruz, yucán itá stná itnii yutnù tàtá. Te mahì yutnù mà iá stná iin cueva làcà ní sate, doco tàñáha ga cundùxin ni-iin nsì-ña.

⁴² Te sàhá-ñá sà-ítúú quivì descansu xi nècuàchì ñuu mà, ñàyùcàndùá, ini cueva yucán-ní nì chindùxin-neyà, vàchi yatni nduá.

20

Nansa nì natiacu Jesús

¹ Daaní, quivì primeru semana, (divi quivì domingu) vaxì María Magdalena cueva ndé índùxin Jesús. Naha nduá, te iín tnuu va nduá. Dandu nì xini-nè, sàni cuxio cavà cahnú ndiadi yuhù cueva.

² Ñàyùcàndùá, nì dàyáà-nè cuàhàn-nè ndé iá Simón Pedro xì inga nècuàchì dacuahá-yá, divi nècuàchì màni guá nùù-yá, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Sàni tavà-té Stoho-ndà Señor ndé nì sácùndùxin-ya. Te có-cùndáà ini-nsì índù cuàhàn-te xi-yá.

³ Ñàyùcàndùá, nì quee Pedro xì compañeru-nè, cuàhàn stná-nè cueva yucán.

⁴ Te cutnáhâ-né nì dáyáa-nè cuàhàn-nè, doco chicá ndee ní dáyáa compañeru Pedro mà, teayùcàndùá, dihna nècuàchìmà nì sàà-nè nùù cueva.

⁵ Te nì nacàhnu ndee-ne nì xito nihni-ne ini cueva, te nì xini-nè ndé sìcoto xi-ya itánduhù, doco cónì quìhvi-ne inì-xi.

⁶ Daani, nchícùn Simón Pedro nì sàà stná-nè, doco mii-nè ndisa, nì quìhvi-ne inì-xi, te nì xini stná-nè itánduhù sìcoto xi-ya,

⁷ xì stná pañuelu nìsa idàhvi nùù-yá, doco có-ìndúhá xì sìcoto dava ga; iladú indúhá, te sàni natnahnù viá.

⁸ Dandu nì quìhvi stná compañeru Pedro nì sàà primeru, te nì xini stná-nè nansa iámà, te nì xinindisá-né.

⁹ Doco nì mii-né nì stná Pedro, tàñáha ga cundaà ini-nè nansa cachí nùù tutu ì ndé cachí icúmí-yâ natiacu-yâ.

¹⁰ Daaní, ndúì-nè mànuhù-né vehe-ne.

Nansa nì ndecunu Jesús nùù María Magdalena

¹¹ Doco yucán ndé iá cueva mà (nì sàà) stná María. Te vichi iìn-né fuera sacú-né. Te nì nacàhnu ndee-ne, nì xito nihni stná-nè ini cueva.

¹² Te yucán nì xini-nè ndoó ù òngel xi Dios lugar ndé nìsa induhù Jesús, iìn-ne ndé nì sanduu òmì-yá, te inga-nè ndé nì sanduu sàhà-yá.

¹³ Te nì cachi àngel mà xì María:

—Señorita, ¿ìndù chuun sacú-ní?

Dandu cachí-nè xì nècuàchìmà:

—Vàchi sànihí-te Stoho-nsì Señor cuàhàn, te có-cùndàà inì ìndù cuàhàn-te xi-yá.

¹⁴ Dandu nì ndecoto María ladu yàtà-né, te nì xini-nè yucán iìn mii-yá, doco cónì nácúní-nèyà nduú-yá Jesús.

¹⁵ Te nì cachi-yà xì-né:

—Señorita, ¿ìndù chuun sacú-ní? ¿Ana divi nandúcú-ní?

Doco María, nì tuxi ini-nè ádi té-ndiàá yutnù tàtà iá yucán nduú ana cáhàn; ñàyùcàndùá nì cachi-nè:

—Señor, nú mii-ní nì tavà-níyà, dandu cachi sacú-ní xì ìndù nì sànihí-níyà, te cùhìn naquihìn-yà.

¹⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¡María!

Dandu nì naxicocuìn-nè ladu yàtà-né, te nì cachi-nè dàhàn mii-né:

—¡Raboni! —ñà-nduá cuní cachà Maestro.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màsà dúcùn ndahà-ní yùhù, vàchi tàñáha ga nani nùù Yuamání. Còò. Cuahán-ní, cachitnùhu-ní xì nèhivì xí, vàchi nahi ñànì xínduu-ne. Te cachì-ní xì-né ñà-ìcúmí nani nùhì nùù Yuamání. Te cunaha-nsiá, Yuamánì mii-nsiá nduú stná-yà.

Te ana càhvì yúhù nduú-yá, nacua nduú stná-yà ana càhvì mii-nsiá —nì cachi Jesús.

18 Ñàyùcàndüá, nì sàhàn María Magdalena mà nì carchitnúhu-ne xì dava ga nècuàchì dacuahá-yá, nì nacani-ne nansa nì xini-nè Stoho-ndà Señor, te dohó te dohó nì cachi-yà xì-né.

Nansa nì ndecunu Jesús nù nècuàchì dacuahá-yá

19 Daaní, na ní cuñaà quìvì domingu mà nì nataca nsi-daa nècuàchì dacuahá-yá. Te nì nacadi vaha-ne yehè, vachi yúhî-nè nèhivì dava ga raza-nè Judea. Dandu (na iin cachí) nì sàcuìin Jesús dava mahì-né, te nì cachi-yà xì-né:

—Contentu nì cúndóó-nsiá.

20 Na ní nsihi nì cachi-yà ducán, dandu nì dàcùnì-yànè ndahà-yá xì diìn tixì-yá. Ñàyùcàndüá, cuahà gá nì cudì ini-nè ñà-sàni xini-nè divi Stoho-ndà Señor nduú-yá.

21 Dandu inga xichi nì cachi-yà xì-né:

—Contentu nì cúndóó-nsiá. Nacua nì techuún Yuamáni' yuhù nì quesai, ducán techúin stnái mii-nsiá cùhùn-nsiá.

22 Daaní, nì sivi tàchì-yá nù nsidaa-né, te nì cachi-yà:

—¡Ni nándèe Espíritu Ìi ini anima-nsiá, cachí!

23 Nú ni cuícahnù inì-nsia sàhà cuàchi nèhivì, dandu ñà-sàni ndutu ndisa-ña cundua; te nú màsà cuícahnù inì-nsia sàhà-né, dandu iá ì cuàchi-ne —nì cachi-yá.

Nansa nì sàà Tomás nì xinindisá-né ñà-nì natiacu Jesús

24 Doco nù ùxìn ù nècuàchì dacuahá-yá, iin-ne cónì ía-ne xì compañeru-nè na ní ndecunu Jesús nù-né. Divi Tomás nduú nècuàchì mà, te Cuatí cachí stná nèhivì xì-né.

25 Ñàyùcàndüá, nì cachi compañeru-nè xì-né:

—Cunaha-ní, ¡sàni xini-nsi Stoho-ndà Señor!

Doco mii-né, nì cachi-nè:

—Dècuèndè cundehí yantà ndahà-yá ndé nì ìhi clavu, te daquíhvi dìnìndàhí ndé nì xida mà, te daquíhvi stnái ndahí ndé (nì nacuehè) diìn tixì-yá, te nú cóó, mà cùnìndísê —nì cachi-nè.

26 Daaní, na ní xinu inga ùnà quìvì, nì nataca tu nècuàchì dacuahá-yá ini vehe. Doco daa ndisa iá stná Tomás xì nècuàchì ndòò-mà. Te ndiadí vaha tu yehè. Te nì sàà Jesús inga xichi nì sàcuìin-yà mahì-né, te nì cachi-yà:

—Contentu nì cúndóó-nsiá.

27 Dandu nì cachi-yà xì Tomás:

—Yohó daquíhvi-ní dìnìndàhá-ní, te cundehè-ní ndahí; dandu daquíhvi-ní ndahà-ní diìn tixí. Te cunindisá vaha-ní. Màsà cáchí gà-ní có-xinìndísá-ní.

28 Dandu nì cachi Tomás xì-yá:

—Stohì Señor nduu-ní, vachi Dios nduu-ní.

29 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Tomás, sàhà-ñá nì xininùù-ní yùhù, ñàyùcàndüá nì xinindisa-ní. Vihi gá ndiaha cundua nú ni cúníndísâ-nsiá mate tàñáha ga cuninùù-nsiá yùhù —nì cachi-yà.

Ñà-ndüá dìsáhà-xí nì tiaa Juan tutu yohó

³⁰ Cunaha-nsiá, cuàhà gá stná milagru nì quida Jesús nì indehè nècuàchì dacuahá-yá, doco cóni tiáá nsiha nùù tutu yohó.

³¹ Doco ñà-ndüá cachí nùù tutu yohó, nì tiaa-ña sàhà-ñá ni sàà-nsiá cunindisá-nsiá divi Cristu Dèhemanì Dios ndüú Jesús. Váchi nú sàni xinindisá-nsiá ñà-jaàn, te ndácùcahan-nsiá quívi-yá, dandu vida ndiaha sàni nihì stná-nsiá.

21

Nansa nì ndecunu Jesús nùù ùsà nècuàchì dacuahá-yá

¹ Daaní, nì nsihajàn, dandu nì ndecunu tu Jesús nùù nècuàchì dacuahá-yá na ndoó-né iin xaan yuhù mar nani mar Tiberias. Cuàhìn nacani xì-nsiá nansa nì cuu na ní ndecunu-ya nùù-né yucán.

² Cunaha-nsiá, cutnáhâ Simón Pedro xì Tomás nècuàchì nani Cuatí, te cutnáhâ stná Natanael nècuàchì diñúù-xi nani Caná íá ladu Galilea. Te ndoó stná (ù) dèhe Zebedeo, xì stná inga ù nècuàchì dacuahá-yá.

³ Te nì cachi Simón Pedro xì nsidaa-né:

—Cuàhìn taví siaca.

Dandu nì cachi compañeru-nè:

—Ni cùhùn nsidaa-nda.

Ñàyùcàndüá, nì sàcùñuhu nsidaa-né ini iin lancha cuàhàn-nè; doco ni-iin siaca cóni níhì-né niù yacà.

⁴ Daaní, na sàcuàhàn nì tùinuù, yucán nì sàà stná Jesús, íin-yá yuhù mar (yatni ndé ndoó-né) mà. Doco cóni nácúni-nèyà.

⁵ Ñàyùcàndüá, nì cachi-yà xì-né:

—Hijos, ¿a sàni nihì-nsiá ñà-caxì-ndà?

—Còò, còò ni-iin-sì —nì cachi nècuàchìmà.

⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ladu cuahá lancha, jaàn dacaná-nsiá ñunù xí-nsiá, dandu nihì-nsiási —nì cachi-yà.

Dandu ducán nì quida-ne, te ni mà cùì gá tavà-né ñunù xí-né ñà-chitu guá` cuàhà siaca nì nihì-né.

⁷ Dandu iin nècuàchì dacuahá-yá, divi nècuàchì màni guá nùù-yá, nì cachi-nè xì Pedro:

—¡Divi Stoho-ndà Señor nduú Yà-yòhó!

Nì nsihi nì inini Simón Pedro ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú-yá, dandu nì nàcùndixi-ne sacú-nè, váchi cuiisì sìcoto inì-xi ndixí-né. Dandu ní ndàvà-nè mahì tècuíi cuàhàn-nè.

8 Te después cuàhàn stná dava ga nècuàchì dacuaha-ma, doco ini lancha cuàhàn-nè, vèchi yatni iín-nu nùù ñuhù íchí, nahi 100 metro. Te cahà-nú itácáá ñunù chitu siaca.

9 Dandu nì nuu nècuàchì yucán ñuhù íchí, te nì xini-nè yucán ndoó tnùù sàxìxìn, te sà-itàndoó stná siaca chòhò. Te iá stná pan.

10 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cuahán-nsià quihin-nsia itnii siaca nì tavà-nsiá.

11 Ñàyùcàndùá, nì nana tu Simón Pedro lancha, te nì dìtá-nè ñunù mà nì naxìnuu ndè nùù ñuhù íchí. Chitu dini ñunù mà siaca, vèchi ñuhù 153 siaca nahnú. Mate cuàhà gá-si ñuhù, doco cóni sàchí ñunù mà.

12 Dandu nì cachi Jesús xì nsidaa-né:

—Naha-nsià, cadì inì-nsia.

Te ni-iin nècuàchì dacuaha-ma, cóni sáha ndee ini-nè ndàcàtnùhù-né nùù-yá ana nduú-yá, vèchi ináhá-né divi Stoho-ndà Señor nduú-yá.

13 Dandu nì tnàtuu Jesús nì tnii-ya pan, te nì dasàn-yáña nùù-né. Te nì dasàn stná-yà siaca (nì chòhò mà) nùù-né.

14 Ñà-jaàn nì sanduu ùnì xichi nì ndecunu Jesús nùù nècuàchì dacuahá-yá na sàni natiacu-yà.

15 Daaní, na ní sihi nì sadi ini nsidaa-né, dandu nì cachi-yà xì Simón Pedro:

—Simón, dehe Jonás, ¿a ñá-ndâà chicá cuú ndisa inì-ní sàhí nùù nècuàchì dava ga yohó?

—Jaan, Señor mío. Sà-ináhá-ní cuú inì sàhà-ní —nì cachi-nè.

Dandu cachí tu-ya xì-né:

—Nú ndisa, dandu cundiaà-ní nèhivì xí na ian ndiaá pastor lelù xí-né.

16 Daaní, ñà-ùì nì cachi-ya xì-né:

—Simón, dehe Jonás, ¿a cuú ndisa inì-ní sàhí?

Te nì cachi tu-ne xì-yá:

—Jaan, Señor mío. Sà-ináhá-ní cuú inì sàhà-ní.

Dandu cachí Jesús xì-né:

—Dacúndéhe-ní (nèhivì-xí ichì váha), na ian ndiaá-ndà riì.

17 Daaní, ñà-ùì nì cachi tu-ya xì-né:

—Simón, dehe Jonás, ¿a ñá-ndâà nduá, cuú ndisa inì-ní sàhí?

Pues vichi nì cuhuun ini-nè ñà-sà-ùì xichi ndàcàtnùhù-yá a ndísá cuú ini-nè sàhà-yá, á coó. Ñàyùcàndùá nì cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, nsidanicuú iñàha ináhá-ní. Ñàyùcàndùá, ináhá stná-ní, yùhù cuú ndisa inì sàhà-ní.

Dandu nì cachi-ya xì-né:

—Pues nú ducán, dandu cundiaà-ní nèhivì xí, na ian ndiaá-ndà riì xì-ndà.

18 Cunaha-ní, ñà-ndáà nduá cuàhìn cachitnùhi xì-ní yohó: na cuachi-ní, (nìsà nàcùndixi-ní sìcoto xi-ní), nì sansidatnuu-ní cinturón xi-ní, te cuàhàn-ní ndéni nì cui cudî inì-ní. Doco nú sàni sahnu-ní, dandu icúmí-nî ndanihi-ní ndahà-ní, te inga-nè icúmí-nê nsidatnuu-ne cinturón xi-ní, te cunihi-ne mii-ní cùhùn ndé có-cudî inì-ní cùhùn-ní.

19 Ñà-jaàn nduá nì cachi Jesús cachitnùhu-ya nansa quida nèhivì xì Pedro na quivì cui-nè, te ducán chicá quee tnùñuhu xí Dios.

Nansa icúmí cuu xi Juan

Daaní, nì nsihi nì cachi-yà ñà-jaàn, dandu nì cachi tu-ya xì Pedro:

—Cunchicùn-ní yùhù.

20 Daaní, nì nacuico Pedro yàtà-né, te nì xini-nè nchícùn stná nècuàchì dacuahá cuú guá ini-yà sàhà-xí. Te divi nècuàchìmà nduú nècuàchì nì ìa yatni diìn Jesús na ní sandoo-ne nì xixi-ne xì-yá daa, te nì xìcàn tnùhù-né nùu-yá nì cachi-nè: “Señor mío, ¿ana divi nduú tìaa icúmí cahin xì-ní?”

21 Pues, divi nècuàchìmà nì xini Pedro nchícùn vaxi, te nì cachi-nè xì-yá:

—Te nècuàchì jaàn tú, ¿nansa icúmí cuu xi-né, Señor mío?

22 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues nú cudî inì cutiacu-nè ndè cachi sàa quivì naxicocuûn, doco mii-ní, màsà nácání inì-ní sahájàn. (Chuun xi-ní nduá) ñà-cunchicùn-ní yùhù —nì cachi-yà.

23 Ñàyùcànduá, nì xìtià cuentu nùu nèhivì xì-yá, ñà-mà nunca cui nècuàchì dacuahama, cachí cuentu. Doco cóni cachi-yà mà cúí-nè. Còó, cuisì ní cachi-yà nú cuní-yà cutiacu-nè ndè cachi sàa quivì naxicocuûn-yà, màsà nácání ínì Pedro sàhámà.

24 Cunaha-ní, divi nècuàchìmà nduú yùhù, te divi yùhù nì tiaa nsidaa palabra yohó. Te ñà-ndácuisì nduá cachí, vachi ináhí cachí ndài xì-nsiá.

25 Cunaha-nsiá, cuàhà gá stná iñàha iá nì quida Jesús (ñuhivì yohó). Doco nú cuní-ndà tiaa nsihi-nda nsidaámà, dandu cuàhà sàstnùhù libru cundua. Te mà cuàhà-ñá ni inicutu ñuhivì, cachí yùhù. Sà-íá.

Chuun Nsiha Nì Caquida Nècuàchì Nì Nìhì Chuun Ìì nùù Jesús

Nansa nì quida Jesús comprometer icúmí quixi Espiritu Ìì xí Dios

¹⁻² Cásàhùì xì mii-ní señor Teófilo. Cunaha-ní, tutu nì tiaì primeru, nacámíamà sàhà ñà-nduá nì quida Jesús xì ñà-nduá nì chinaha-yà ndè quivì nì quesaha-yá xì ndé quivì nì nana-ya mànuhù-yá ansivi. Doco na táñaha ga nùhù-yà, dandu nì càhàn-yà xì apóstol ana nì sàhatahvì-yá chuun xi-ya; sàhà poder xi Espiritu Ìì xí Dios nì càhàn-yà xì-né nì dàndàcú-yá nùù-né nansa quida-ne.

³ Vàchi antes, na ní nsihi nì ndoho-ya, te nì xihì-yà, dandu vivu nì ndecunu-ya, te nì xini-nèyà ñà-sàni natiacu-yà, ùì dico quivì nì ndòo ga-yà ñuhìví, te cuàhà xichi nì ndecunu-ya nùù-né, te cuàhà gá stná ñà-nduá nì quida-ya sàhà-ñá cundaà ndisa ini-nè divi nduú-yá. Te nì càhàn stná-yà xì-né sàhà chuun xi ñuhìví Ìì xí Dios.

⁴ Daaní, na iá va-ya xì-né, nì cachi-yà xì-né ñà-màsà quéé yáchi-nè ñuu Jerusalén:

—Còó —cachí-yà— yohó cundiatu-nsia dècuèndè nìhìtáhvì-nsiá cuu xi-nsiá nacua sàni quida Yuamání' comprometer, divi ñà-nduá nì cachi stnáì xì-nsiá antes.

⁵ Vàchi ñà-ndáà nduá, tècuí nìsa quida ìì Juan nèhivì. Doco mii-nsiá, tìxi Espiritu Ìì xí Dios icúmí anima-nsià nduhìá tìxi sacu quivì —nì cachi-yà.

Nansa mànana Jesús mànuhù-yá gloria

⁶ Daaní, nì nataca tu nsidaa nècuàchì dacuahá-yà-mà nùù-yá, te nì xicàn tñuhù-né, cachí-nè:

—Stoho-nsì Señor, ¿a vichi nacáni inì-ní quee libre ñuu-ndà Israel quida-ní?

⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cò-sàhatahvì Dios mii-nsiá ñà-cunaha-nsiá índù iin quivì, ò índù iin tiempu cuu iñaha. Còó, vachi cuisì Yuamání' iá ansivi chítnùní inì-xì sàhà nsidaájàn.

⁸ Doco mii-nsiá, icúmí-nsiá nìhìtáhvì-nsiá quivì quixi fuerte Espiritu Ìì ini anima-nsià, dandu inicutu icúmí-nsiá càhàn-nsiá sàhí. Primeru ñuu Jerusalén yohó càhàn-nsiá, te ducàn stná inii ladu Judea, xì stná ndè ladu Samaria xì dècuèndè stná inicutu ñuhìví

⁹ —nì cachi-yà.

Daaní, indéhe-né nì ndanchito-ya mànana cuisì-yá ansivi, te nì dàhvi-ya nùù-né mahì iin vïcò mànuhù-yá.

¹⁰ Te na indéhe váha-ne ansivi ndé mànana-ya, dandu yucán ndé itá-né nì sàcùita stná ùi ana ndixín cuxín.

¹¹ Te nì cachi nècuàchìmà xì nècuàchì xí-indehè mà:

—Mii-nsiá nècuàchì ñuu Galilea, có-ndùá cundehè gá-nsiá ansivi, vàchi divi Jesús nì xini-nsiá mànuhù yucán, icúmí-yâ naxicocuñn-yà. Vàchi nacua iá-yà mànana-ya mànuhù-yá, divi ducán icúmí-yâ naxicocuñn-ya nuu-ya.

Nansa nì quee Matías nombradu cundehè-né chuun xi Judas

¹²⁻¹³ Dandu nsidaa nècuàchì apóstol mà, nì nuu-ne yucù Olivo yucán, mànuhù-né ñuu Jerusalén, vàchi yatni iá ñuu mà nùù yucù yucán, nahi dava hora caca-nda. Te na ní nasaa-nè, nì yàha-ne ndè iin vehe idótnahá, nì canana-ne dìquì-xí ndé ndoó-né. Te nèhivì ndoó yucán, dohó nani-né: Pedro, xì Jacobo, xì Juan, stná Andrés, xì Felipe, xì Tomás, xì Bartolomé, xì Mateo, xì stná dèhe Alfeo nani stná Jacobo, xì stná Simón Zelote, xì ñani Jacobo mà nani Judas.

¹⁴ Nsidaa nècuàchìmà, iin-ni nihnú ini-nè, te iin-ni xicàn tàhvi-né nùù Dios, mii-né xì stná ñani Jesús, xì dihi-yá María, xì más gà stná nècuàchì ñahà.

¹⁵⁻¹⁶ Daaní, quivì yucán nì nataca nsidaa nèhivì nchícùn ichì-yá. Na iin cientu òcò xínduu-ne. Te nì ndacuiin Pedro mahì nsidaa-né, cachí-nè:

—Ñánì, sàhana nì chindee Espíritu Ìi xí Dios xii-ndà David, te nì tiaa-ne nì cachitnùhu-ne sàhà Judas, divi tiàa nì sacatnahá xi nècuàchì nì tniì xi Jesús. Te ducán nì cuu, vàchi ñà-ndùá nì cachi Dios sàhana ma, fuerza nì cuu ndisa-ña.

¹⁷ Vàchi Judas mà, nìsa cutnahá-né xì-ndà, iin-ni chuun nìsa quida-nda xi-né antes.

¹⁸ Doco nì quida-ne iin cuàchi, nì tniì-ne dìhùn, te sàhà dìhùn mà nì xiin-ne iin ñuhù. Dandu nì nacava candéé-né yucán, nì cahnsi ìi-né nì quecoyo ìi sisi-nè.

¹⁹ Te nsidaa nèhivì ñuu Jerusalén yohó, nì xinitnùhu stná-né sàhámà. Ñàyùcàndùá nì sàcùnani ñuhù mà Acéldama, te cunì cachi quivì mà: “Ìin ñuhù ndé nì xitià nì”.

²⁰ Vàchi ducán nì cachitnùhu libru ndé itándiaa alabanza ìi ndé cachá: “Ni ndóo nihni vehe-ne. Màsà cùndóó gá nèhivì yucán”. Te cachí stná tutu mà: “Ni ndóo chuun xi-ne nùù inga nèhivì”.

²¹⁻²² Ñàyùcàndùá, xiñuhu nanducu-nda inga tiàa chindee tnaha-xi-nda cachitnùhu-nda, xi nèhivì ñà-sàni natiacu Stoho-ndà Jesús. Doco icúmí-né cunduu-ne iin ana sàni cutnahá xi-nda inii tiempu nìsa xicanuu-ya mahì-ndà

dècuèndè tiempu nìsa quida ì Juan xì ndè quivì nì nana-ya ansivi cuàhàn-yà —nì cachi Pedro.

²³ Ñàyùcàndüá, nì catavà-né ùi nèhivì. Iin-ne nani José Barsabás, te Justo nduú inga quivì-né. Daaní, inga nèmà nani Matías.

²⁴⁻²⁵ Dandu nì xicàn tàvhì nsidaa-né nùu Dios, cachí-nè:
—Stoho-nsi Señor, ináhá-ní nansa iá anima nsidaa nèhivì. Ñàyùcàndüá, nùu ùi tiàa yohó cuàha-ní nsiühù iin seña índu nècuàchì cundehè chuun xi-ní cuenta xi Judas, vèchi nècuàchìmà, sàhà cuàchi-ne, ñàyùcàndüá nì ndòo chuun xi-ne, te cuàhàn-nè ndé nì nchihò ini-nè cùhùn-nè —nì cachi-nè.

²⁶ Dandu nì caquida-ne iin sorteu, te nècuàchì nani Matías mà nì quee nombradu ñà-cutnahá stná-nè xì ùxìn iin ga nècuàchì apóstol.

2

Nansa nì nuu Espíritu Ìi xí Dios

¹ Daaní, meru quivì nducáhnù vicò Pentecostés, dandu iin-ni xaan nì nataca nsihì nècuàchì nchícùn ichì mii-yá.

² Ndoó-né, te nanàá nì tiacu-nè ndè dìquì-xí ansivi na ian cahá fuerte guá tàchì, te nì tiacu iniì ini vehe ndé ndoó-né.

³ Dandu nì xini-nè nchíí ñuhu cuati nahi yáa-ndà, te nì xìtià nihnia, iin ian nì ndòo dìni iin iin nèhivì yucán.

⁴ Te nsidaa-né, nì chitu anima-nè Espíritu Ìi xí Dios, te nì quesaha-né cáhàn-nè dàhàn sàà según nansa nì dàtnúu Espíritu Ìi sàxìnítnùnì iin iin-ne.

⁵ Cunaha-ní, ñuu Jerusalén yucán ndoó cuàhà nècuàchì raza Judea nì caquee nùu nsidaa ñuu inicutu ñuhivì. Nèhivì càhvì víi xí Dios nduú-né.

⁶ Te na ní tiacu-nè cáhàn guá nèhivì yucán, dandu nì nataca cuàhà-né, te yáha ga nì ndulocó-nè, vèchi iníní-né cáhàn nècuàchìmà dàhàn cada iin iin ñuu nècuàchì nì nataca iníní má.

⁷ Ñàyùcàndüá, nì ndulocó nsidaa-né, nacánì ini-nè, cachí-nè iin-ne xì inga-nè:

—Amádi puru nècuàchì ñuu Galilea xínduu nècuàchì cáhàn guá yohó.

⁸ Doco vichi iníní-ndá cáhàn-nè dàhàn nì sahnu cada iin iin ndohó. ¿Nansa cui quida-neàmà?

⁹ Vèchi mii-nda, cuàhà ñuu nì quixi-nda: ñuu Partia, xì ñuu Media, xì ñuu Elam, xì ñuu Mesopotamia, xì ladu Judea yohó, xì ñuu Capadocia, xì ñuu Ponto, xì ladu Asia,

¹⁰ xì ladu Frigia, xì ladu Panfilia, xì ñuu Egipto, xì stná ladu Africa iá nùu-xí ñuu Cirene, te yohó ndoó stná nècuàchì Roma, nduú-né nècuàchì raza Judea, te nduú stná-nè nècuàchì nì yàha ndè religiòn xì raza mà.

¹¹ Daaní, ndoó stná nècuàchì ñuu Creta, xì stná nècuàchì ladu Arabia. Doco nsidaa-nda iníní-ndá cáhàn nècuàchì yohó dàhàn iin iin-nda, ndeníhí vàha-ne Dios sàhà obra ndiaha quidá-yá —nì cacachi-nè.

¹² Ñàyùcàndùá nsidaa nècuàchì iníní yucán, nì ndulocó cuàhà-né, nacání cuàhà ini-nè, ndácàtnùhù tnàhá-né nùù-né, cachí-nè:

—¿Ndíà nduá cuní cachi ñà-yòhó?

¹³ Doco dava ga nèhivì, nì sàcùndiaa uun-ne, cachí-nè:

—Ádi xíni nsidaa nècuàchì jaàn nì quida vinu fuerte —cachí-nè.

Ñà-nduá nì cachi Pedro xì nèhivì cuàhà

¹⁴ Dandu Pedro, iín-né cutnáhâ-né xì ùxìn iin nècuàchì icúmí stná chuun nùù Jesús, te ndee nì cáhàn-nè xì nsidaa nècuàchì sàni nataca yucán, cachí-nè:

—Mii-nsiá tè-nduú ñanìtnaha raza-ndà Judea, xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì ndoó ñuu Jerusalén yohó, cunini-nsia cuàhìn càhìn.

¹⁵ Xíni-nsi tuxí inì-nsia, doco còó. Có-nduá ñà-xíni-nsi, vàchi làcà ní càhìn vitni.

¹⁶ Còó, ñà-nduá cáhàn nècuàchì yohó, divi nduú ñà-nduá nì cachi Joel sàhana na ní cachitnùhu-ne iin razón ndiaha xí Dios.

¹⁷ Te dohó cachí-yà, nì cachi Joel mà:

Quivì xínu tiempu, cuàhà icúmí cuàhatahví nsidaa nèhivì Espíritu Ìi xí. Ndè dèhe ii-nsiá xì dèhe yoco-nsiá, icúmíà càhàn ñà-nduú razón ndiaha xí. Te tiàa cuachi, icúmí dacuní nùù-nè cuàhà ñà-ndiaha; xì stná nècuàchì sahnú, icúmí quixi stná sani nùù-né.

¹⁸ Te quivì yucán, cuàhà icúmí cuàhatahví nècuàchì xinúcuáchì nùù, tiàa-ne te ñahà-né, cuàhà gá icúmí-nè nìhìtáhvì-né Espíritu Ìi xí, dandu càhàn-nè ñà-nduú razón xì.

¹⁹ Te dìquì-xí ansivi icúmí cuu cuàhà stná milagru fuerte guide, xì stná ñuhiví yohó, icúmí stná-nsià cuni-nsià milagru ndiaha xí. Vàchi icúmí cucuu nì, te cucuu ñuhu, te cucuu ñùhmà nahi ñùhmànsivì.

²⁰ Doco dihna icúmí ndàhvà orá, xì stná yoo, icúmí-sì nducuahá-si nahi nì, dandu sàà quivì xí yùhù ana nduú Stoho-nsià Señor.

²¹ Te nsidaa ana ndacùcahan xi quivì, icúmí-nè càcu-ne, nì cachi-yà.

²² 'Nsidaa-nsiá nècuàchì ñanìtnaha raza Israel, cunini vàha-nsia ñà-nduá cuàhìn cachì: nì quixi Jesús de Nazaret nì xicanuu-ya mahì nsidaa-nda, te ndiaha gá nì quida-ya nacua cuní Yua-nda Dios, vàchi sàhà poder ndiaha xí Dios nì quida-ya cuàhà milagru fuerte, cuàhà milagru ndiaha. Ináhà vàha-nsia sàhà ñà-jaàn.

23 Doco Dios, nì chitnùnì ini-yà ñà-tnii-nsia Jesús, te coo-ya ndahà-nsiá. Te divi ducán nì cuu, vàchi ináhá Dios nansa cuàhàn cuu xi (Dèhemanì-yá) Jesús. Ñàyùcànduá, nì tnii-nsiayà, te nì sahnì-nsiáyà, vàchi iin-nì nì ndatnuhu-nsiá xì tiàa malu, te nì cachituu-tèyá nchìca cruz.

24 Doco nì dãnátíacú Yua-nda Dios-yà, nì tavà-ñáyâ nùù tnùndoho ñà-nì xihì-yà, vàchi có-nduá ducán ndòo-ya tìxi ñuhù.

25 Te divi ducán nduá nì cachitnùhu stná David sàhana sàhà-yà, vàchi dohó nì cachi-nè:

Dios nì quide cuenta cutnáhá-xì nicanicuahàn, vàchi yatni iá-yà ladu cuahî sàhà-ñá màsà dáyûhî nèhivi yùhù, te quidi yùhù.

26 Ñàyùcànduá, cuàhà gá nì cudìi ini anímè, te nì naquimanì (mii-yá), vàchi mate ni ndúxin iquicúñúì, doco ináhì iá tnùndé ini xi.

27 Vàchi dohó sàni cachì xì Dios: “Ináhì, mà nácóó-nì anímè ñà-ndòa ndé ndoó vaha anima nècuàchì nsii; còó, yùhù tè-nduú dèhemanì-ní, mà cuáha-ní tnani iquicúñúì ñuhù.

28 Sàhà mii-ní sàni sàni nì cundaà inì nansa iá ichì cutiacu ndiahì; icúmí-ní dacúdîi inì-ní yùhù, vàchi seguru icúmí naxi-cocuîin cundehí nùù-ní”, nì cachi David.

29 'Doco ináhá-ndá nì sàa xii-ndàmà nì xihì-nè, ñáni, dandu nì ndùxin-ne, (ináhá-ndá), vàchi ñuu yohó nduú ndé indùxin-ne, te ndè vichi nàhà lugar mà.

30 Doco iin ana tùha cachitnùhu razón xi Dios nì sanduu stná nècuàchì mà, ñàyùcànduá ináhá stná-nè ñà-sàni quida Dios comprometer ñà-divi Cristu cunduu iin descendencia xi-ne, te seguru cusahnú stná-yà nacua nìsa cusahnú mii-né.

31 Ñàyùcànduá, nì dàcùnì Dios-nè iñaha, te nì xini-nè nansa cuàhàn cuu xi Cristu ñà-icúmí-yâ natiacu-yà, mà ndóo anima-yà ndé ndoó vaha anima nsii, ni mà tnánì stná iquicúñú-yà ñuhù.

32 Te divi ducán nì cuu, nì natiacu-yà nì quida Yua-nda Dios. Ináhá-nsì, vàchi testigu nduú-nsì.

33 Dandu después dècuèndè gloria mànana ducún-yà nì quida ndahà cuáhá Yua-nda Dios, te divi nduú ana nì quida comprometer cuàhatahvì stná-yà Espíritu Ìì xí-yá. Ñàyùcànduá sàni dàquixí fuerte Jesús Espíritu Ìì, te ñà-jaàn nduá dísàhà-xì cuú ñà-nduá xiní-nsiá te inínì-nsiá vichi.

34 Doco nsì-David (sàhana ma), tàñáha ga nana ducún-nè ndè ansivi; còó, vàchi palabra yohó nduá nì cachi-nè:

Nì cachi Dios xì Stoho yùhù: “Yohó coo-ní ladu cuahî

35 ndè cachi sàa cundeí nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-ní, dandu cusahnú fuerte-ní nùù-né”.

36 Ñàyùcàndüá, mii-nsiá xì dava ga stná nècuàchì Israel, ni cúnáhá vâha-nsia ñà-yòhó: mate nchìca cruz ni chituu-nsia Jesús, doco ni chitnùnì ini Dios ñà-divi mii-yá cunduu Stoho-ndà, te cunduu stná-yà rey ndiaha Cristu —ni cachi Pedro.

37 Daaní, ni nsihi ni inini nèhivì cuáhà mà ñà-jaàn, ni nàcùndoo-ne tnùnsí ini. Cuáhà gá ni nacani ini-nè, te ni cachi-nè xì Pedro xì dava ga nècuàchì apóstol:

—¿Nansa chicá vâha quida-nsi vichi, ñàni?

38 Dandü ni cachi Pedro xì-né:

—Icúmì iin iin-nsia naxicocuûn inì-nsia sàhà cuàchi-nsia, te cuhiì-nsiá, ndacùcahan-nsiá quivì Jesucristu sàha ñà-dùcán ndoo cuàchi anima-nsià, te nihitáhvi-nsiá nandèe Espíritu Ìì xí-yá anima-nsià;

39 vâchi sàni quida Stoho-ndà Dios comprometer ñà-icúmì-ndá nihitáhvi-ndà Espíritu Ìì xí-yá nú ni cúníndísá-ndá na caná-yàndó. Vâtùni nihitáhvi-ndà, mii-nda, xì stná dèhe-nda, xì stná anà-ni ni cui mate xica gá xíndoo-ne.

40 Ducán ni cachi Pedro xì nsidaa nècuàchìmà, vâchi cuáhà gá ni càhàn-nè ni dàtúi-ne ichì-yá nùù nècuàchìmà; te dohó ni cachi stná-nè:

—Nèhivì tiempu vichi, icúmì-nè ndañuhu-né, vâchi malu-nè. Ñàyùcàndüá, nacoò-nsianè, te càcu-nsia —ni cachi Pedro.

41 Daaní, cuáhà gá nècuàchì yucán, ni cudì ini-nè palabra ni inini-ne mà; nahi ùni mil nèhivì nduú-né, te ni yàha-ne ladu xì nècuàchì xiníndísâ. Te divi quivì yucán ni cuhiì nsidanicuú-né.

42 Daaní, iin-ni ni quesaha-né nchícùn-nè palabra dacuahá nècuàchì apóstol. Màni màni ndoó-né, xixí tàcá-nè, te iin-ni xicàn tàhvi stná-nè nùù Dios.

Nansa nisa quida nècuàchì primeru cahvi xi Jesús

43 Daaní, nsidaa nèhivì dava ga, yâha ga ni ndulocó-nè, vâchi (ni chindee Dios) nècuàchì apóstol, te ni caquida-ne cuáhà milagru fuerte, cuáhà milagru ndiaha.

44 Te nsidaa nècuàchì xiníndísâ xí-yâ, iin-ni nihnú ini-nè, te nsidaa ñà-ndüá icúmì-nè, nisa xichuún tàcá-nèà.

45 Te nú iá iin ñuhù xí-né, ò inga iñàha xi-ne, ni dicò-nèà, ni tùi dihùn, te ni dasàn-né dihùn mà segùn iá necesidad nùù iin iin-ne.

46 Te nsìquívì nisa nataca-nè veheñùhu cahnú, te vehe vehe iin iin-ne nisa xixi tàcá stná-nè, cudì ini-nè, te ndóo vâha ini-nè,

47 te ndeníhí vâha stná-nè Dios. Te nsidaa nèhivì dava ga, cudì stná ini-nè sàhà nècuàchì xiníndísámá, te quidáñùhù stná-nè nècuàchìmà. Te quivì quivì más gá nèhivì ni càna nùù Stoho-ndà Jesús ñà-càcu anima-nè, te ni nacuastnahá stná-nè xì nèhivì xí-yá.

3

Nansa nì nduvàha iin tiàa mà cùì cáca

¹ Iin quivì cutnàhá Pedro xì Juan cuàhàn-nè veheñùhu cahnú. Cáhùnì nì cuaà cuàhàn-nè yucán, vàchi divi hora yucán nìsa xicàn tàhvi nèhivì nùù Dios.

² Te iin yehè cahnú veheñùhu ma nìsa nani Yehè Ndiaha. Te nsìquivì nìsa saà nèhivì yehè mà nsidá-né iin tiàa mà cùì caca. De por sí ducán nì tùinuù-né ñuhivì. Ñàyùcàndüá, yucán nìsa chicoo nècuàchìmà-né sàhà-ñá càcàn-nè caridad nùù nècuàchì quìhvi yehè mà.

³ Pues vichi nì xini-nè Pedro xì Juan ñà-cuàhàn-nè quìhvi stná-nè, te sàhámà nì xicàn-nè iin caridad nùù nècuàchìmà.

⁴ Ñàyùcàndüá nì candacoto nècuàchìmà ndé iá-nè, te nì cachi Pedro xì-né:

—Cundehè-ní yohó.

⁵ Dandu nì ndacoto-ne nùù Pedro xì Juan, cuàhàn-nè nihì-né iñàha cahan-né.

⁶ Doco nì cachi Pedro xì-né:

—Ni còò plata nihí, te nì còò stná oro. Doco ñà-ndüá sái guide. Ndácùcahín quivì Jesucristu de Nazaret, te cachí xì-nì ndacuiin-ní caca-ní.

⁷ Dandu nì tnii-ne ndahàcuàhá tiàa ma, nì ndacani-ne nècuàchìmà. Te vichi duha nì ndufuerté sàhà-né,

⁸ yàchì nì ndanchito-ne, nì ndacuiin-nè, te luegu nì que-saha-né xicá-né; nì quìhvi stná-nè veheñùhu, cutnàhá-né xì Pedro xì Juan, nandávà nihni-ne, xicánúú-né naquímáni cuàhà-né Dios.

⁹ Te nsidaa nècuàchì itá yucán, nì xini-nè xicánúú nècuàchìmà, ndeníhí vaha-ne Dios,

¹⁰ te nì nacuni-nè nècuàchìmà ñà-ndüú-né tiàa nìsa ìa Yehè Ndiaha veheñùhu cahnú xicàn caridad. Ñàyùcàndüá, cuàhà gá nì ndulocó nèhivì mà, nacání ini-nè sàhà ñà-ndüá nì cuu xì tiàa ma, te nì nduvàha-ne.

Nansa nì càhàn Pedro sàhù na iá-nè Portal de Salomón

¹¹ Lugar yucán nduú corredor nani Portal de Salomón. Te tiàa nì nduvàha ma, itnìí ndáha stnahá vaha-ne xì Pedro xì Juan. Dandu nsidaa nèhivì veheñùhu yucán, nì nataca-nè ndé iá Pedro xì Juan, yáha ga ndulócô-nè.

¹² Ñàyùcàndüá na ní xini Pedro natácà-guá nèhivì, dandu nì càhàn-nè xì nsidaa-né, cachí-nè:

—Nècuàchì ñuu-ndà Israel, ¿Índù chuun ndulócô-nsià sàhà ñà-yòhó? ¿Índù chuun indéhe váha-nsia nsiùhù na ian nsiùhù nì dándúvaha xì nècuàchì yohó cahan-nsiá? Còó, màdì sàhà fuerza xì nsiùhù nì nihì nècuàchì yohó caca-ne, te nì màdì sàhà ñà-ì guá stná-nsì. Còò.

13-14 'Xii-ndà Abraham, xì Isaac, xì Jacob, nsidaa-né nìsa cahvi-né Dios ndiaha xi-nda, te divi mii-yá nduú ana nì chitnùnì inì-xi ñà-cucumi Dèhemanì-yá Jesús tnùñuhu ndiaha xì-yá. Doco mii-nsiá, nì dáyáha-nsiayà ndahà Pilatu, te nì nacuaà-nsiáyà na ní cuni tèmà dañà-téyâ. Ana ì ndisa nduú-yá, te ndàà cuisì ini-yà, doco (cónì ndúlócô-nsià), iin tè-sàhni nì xicàn-nsià dàña.

15 Dandu nì sahni-nsiáyà, mate divi sàhà mii-yá itiácú-ndà. Doco (Yua-nda) Dios, nì dãnatiácú-yà Jesús. Ináhá-nsî, vâchi testigu nduú-nsí.

16 Te cunaha-nsiá, divi sàhà ñà-nihnú vâha ini-nsi mii-yá, te ndácùcahan-nsí quivì-yá, ñàyùcànduá nì ndufuerté tiàa yohó. Indéhe-nsiánè, ináhá-nsiânè. Náhà xicà sàni nduvâha vâha-ne ñà-nì xinindisá stná-nè mii-yá.

17 'Te vichi sàni sànihì inì ñà-cónì cúndáà inì-nsia nduá, ñánì. Stná nècuàchì cusáhnû nùù ñuu-ndà, ni cónì cúndáà stná ini-nè, ñàyùcànduá nì quida-nsia ducán.

18 Doco ñà-nduá nì cachitnùhu Dios sàhana, divi ñà-jaèn nduá nì cuu ndisa nì quida-ya. Vâchi ñà-icúmí Cristu ndoho-ya, divi nduá nìsa cachi nsidaa nècuàchì profeta sàhana. Te ducán nì cuu ndisa.

19 Ñàyùcànduá, naxicocuñ inì-nsia sàhà cuàchi-nsia vichi, te natenchicùn-nsià ichì mii-yá sàhà-ñá ndutu cuàchi-nsia, dandu quixi tiempu cundoo ndiaha-nsiá quida-ya,

20 te techuún-yá Jesucristu ndixi-ya, vâchi divi-ya nduú ana nì chitnùnì ini Dios cunduu rey ndiaha xi-nda.

21 Doco vichi iá-yà gloria, te yucán icúmí-yâ coo-ya ndè cachi sàà tiempu nsida vii-yá nsidaa iñàha. Vâchi ducán nì cachitnùhu nèhivì xí Dios sàhana na ní càhàn-nè nì quida-ya.

22 Vâchi ñà-ndácuisì nduá nì cachitnùhu Moisés xì xii-ndà sàhana na ní cachi-nè palabra yohó: "Icúmí Stoho-ndà Dios nacàxin-ya iin descendencia xi-nda cunduu ana càhàn cuenta xi-ya. Te divi nacua nì quida yùhù, ducán icúmí quida stná ana quixi ma. Dandu mii-nsiá, icúmí-nsiâ cunini-nsia nsidaa ñà-nduá cachi-yà xì-nsiá.

23 Te nú ni coó iin nècuàchì có-cùnì cunini xi-yá, dandu icúmí nècuàchimà ndañuhu-né ñuu-nè", nì cachi Moisés.

24 'Cunaha-nsiá, nsidaa nècuàchì sàhana nìsa càhàn cuenta xi-ya, inii décuèndè tiempu nìsa càhàn Samuel te vâxi duha, nsidaa-né nì càhàn-nè sàhà tiempu vitni.

25 Te vichi, mii-nda nduu-nda dèhe nècuàchì nìsa càhàn razón mà. Ñàyùcànduá icúmí-ndá nihitáhvi-ndà ñà-ndiaha ñi nì quida Dios comprometer xì xii-ndà na ní saquin-yà tratu xì Abraham, te nì cachi-yà palabra yohó: "Sàhà iin descendencia xi-ní icúmí quixi ñà-ndiaha ñi cundiatú anima nsidanicuú nèhivì ñuhivì", nì cachi-yà.

²⁶ Ñàyùcàndüá, dihna ndohó nècuàchì (ñuu yohó) nì nihìtáhvi-ndà, vàchi divi chuun jaàn ní sàhatahvi Dios Dèhemanì-yá (Jesús), nì quixi-ya ndé ndoo-nda ñà-cundiatú anima nsidaa-nda nú nì náxícócuìn ini-ndà, te naco-nda ichì malu nchícùn-nda —nì cachi Pedro.

4

Ñà-ndüá nì cuu na ní càrà Pedro xì Juan nùu Junta Cahnú

¹ Daaní, na meru càhàn-nè xì nèhivì yucán, dandu nì caque-saa nècuàchì nduú dùtù ndé itá-né, cutnàhâ nècuàchìmà xì comandante ndiaá veheñùhu cahnu-ma, te cutnàhâ stná-nè xì nècuàchì saduceu,

² có-ndôo ini-nè ñà-chìnáhá Pedro xì Juan sàhà nansa nati-acu-ndà quida Jesús.

³ Ñàyùcàndüá, nì tnii-ne nècuàchìmà nì chicadi-ñàné ve-hecàa, te sàhà ñà-sàni cuaà, ñàyùcàndüá nì candòo-ne yucán ndè inga quivì.

⁴ Doco nècuàchì nì inini nì càhàn Pedro xì Juan palabra xì Dios, cuàhà-né nì xinindisá-né, ndè ùhùn mìl sàni nanduu nècuàchì tiàa xiníndísà.

⁵ Daaní, inga quivì nì nataca nècuàchì cusáhnû, xì nècuàchì sahnú nchichí, xì nècuàchì ley xì veheñùhu, nsidaa-né nì nataca-nè

⁶ ñuu Jerusalén yucán. Te nì sàà stná dùtù cusáhnû nani Anás, xì stná Caifás, xì Juan, xì Alejandro, xì nsidaa dava ga tnaha dùtù cusáhnúmá.

⁷ Dandu nì tavà-né Pedro xì Juan ñà-cundaca tnahá-né quixi, te nì sàcuìta nècuàchìmà dava mahì-xí. Dandu nì candacàtnùhù nècuàchì Junta mà nùu-né, cachí-nè:

—¿Ana òivalor-xì nì càhàn-nsià sàhà-xí nì quida-nsia ñà-ndüá nì quida-nsia? ¿Ana òiquívì-xí nì ndacùcahan-nsiá?

⁸ Dandu fuerte nì quixi Espíritu Ìi xí Dios ini anima Pedro, te nì naxiconihí-né nùu nècuàchìmà, cachí-nè:

—Mii-nsiá nècuàchì xícusahnú ñuu-ndà yohó, xì mii stná-nsiá nècuàchì sahnú nchichí raza-ndà Israel, cunini vaha-nsia.

⁹ Vichi xicàn tnùhù-nsiá nùu-nsí nansa nì quida-nsi iin obra xì nècuàchì ndahví yohó, nansa nì nduvàha-ne.

¹⁰ Pueş nì cúnáhá mii-nsiá xì nsidaa stná nècuàchì Israel ñà-divi Jesucristu de Nazaret nduú ana òiquívì-xí nì ndacùcahan-nsí, te nì nduvàha-ne. Te yohó iin stná-nè dava mahì-nsiá, indéhe-nsiánè. Te mate ní chituu-nsia Jesucristu nchìca cruz, te nì xihì-yà, doco nì natiacu-yà nì quida Yua-nda Dios.

¹¹ Te mate ní cahíchì ínì-nsiàyà, doco vichi sàni cuu xi-yá na ian nì cuu xi iin cavà nì cahíchì ini albañil, te después nì sàà nì sàcùndua yùu vòò indúhu esquina vehe.

12 Te còò inga gà ana sáha xi salvación, cuisì mii-yá. Vàchi inicutu ñuhiví còò inga gà ana dìquívì-xí ndacùcahan-nda, te càcu-nda nùù-xí. Còò inga gà ana nì techuún Dios ñuhiví yohó ñà-dacácu xi-nda, cuisì mii-yá —nì cachi Pedro.

13 Dandu nècuàchì dandacuma, nì xini-nè, có-yûhí Pedro cáhàn-nè, te có-yûhí stná Juan. Te ni có-ndùú stná ñà-nì dàcuahá cuáhà-né, còò, vàchi cóni xíca cuahà-né escuela. Ñàyùcàndúá, na ní quida nècuàchì Junta mà cuenta ducán, nì ndulocó-nè, te nì cundaà ini-nè, divi Jesús nìsa cutnahá xi nècuàchìmà.

14 Te tiàa nì nduvàha ma, yucán iin stná-nè xì nècuàchìmà. Ñàyùcàndúá, mà nì cùí nìhìndèè nècuàchì Junta mà canicuàchi-ne sàhà Pedro xì Juan.

15 Ñàyùcàndúá, nì dandacú-né ni cáquéé nècuàchìmà iladu, te nì ndatnuhu nsidaa-ní mii-né,

16 cachí-nè:

—¿Nansa quida-nda xi nècuàchì caá? Vàchi iin milagru cahnú ndisa nduá nì quida-ne, ináhá nsidaa nèhivì ñuu-ndá Jerusalén yohó, te ùhì cachi-nsi nduá tñuhu.

17 Doco sàhà-ñá màsà cuítìà gà palabra yohó, chicá vaha dayúhì-ndané ñà-màsà cáhàn gà-nè sàhà Jesús xì ni-iin nèhivì —nì cachi-nè.

18 Dandu nì cana-ne Pedro xì Juan, te fuerte nì chinaha-né nècuàchìmà ñà-màsà cáhàn gà-nè xì nèhivì sàhà Jesús, ni màsà dácuahá gà-nè ni-iin nèhivì sàhà-yá.

19 Doco Pedro xì Juan, nì cachi-nè:

—¿Índù ñà-tùxí ini mii-nsiá, a chicá vaha cunini-nsi ñà-nduá cachí mii-nsiá, te ò ñà-nduá cachí Dios?

20 Pues cunaha-nsiá, có-nduá ducán cuhìhin-nsí. Vàchi ndiá ìcà-nsí càhàn-nsi xì nèhivì ñà-nduá sàni xinìnùù-nsí xì ñà-nduá sàni tiacu tùtnù-nsí —nì cachi-nè.

21 Dandu nècuàchìmà, chicá nì càhàn dana-ne xì Pedro xì Juan, dandu después nì dañà-ñané, vàchi cóni túi ni-iin falta ñà-ndoho-ne. Te yúhí stná nècuàchì dandacu-ma ñà-vihini nacuidà nèhivì cuáhà ñuu-nè, vàchi nsidaa nècuàchìmà, naquímaní-né Dios sàhà ñà-nduá nì cuu.

22 Vàchi tiàa nì nduvàha sàhà milagru mà, sàni yàha-ne ùì dico cuìà xicá-né.

Nansa nì xicàn tàhvì nèhivì xí Dios nùù-yá, cuní-nè nacuahandee ini-yànè

23 Daaní, na ní quee Pedro xì Juan libre, dandu mànuhù-né ndé ndoó compañeru-nè, te nì cachitnùhu-ne nsidaa ñà-nduá nì cachi dùtù xícusahnú, xì ñà-nduá nì cachi nècuàchì sahnú xídandacú.

24 Te nì nsihi nì cachitnùhu-ne, dandu nsidaa-né, iin-ni nì xicàn tàhvì-né nùù Dios, cachí-nè:

—Stoho-nsì Señor, na mii-ní nduu-ní Dios; cuisì mii-ní nduú ana nì quidavàha xì ansivi, ñuhù íchî, mar, xì nsidaa stná iñàha iá inicutu ñuhiví xì ansivi.

²⁵ Te mii-ní nduú ana nì dàcáhàn xì iin nècuàchì sàhana cahvi xi-ní, divi xii-nsí David, te dohó nì cachi nècuàchimà:

Nèhivì ñuhiví, ¿índù chuun cuadú guâ-nè, te cànàhá guâ-nè dîquì Dios? ¿Índù chuun nacánì guâ ini cuàhà raza nèhivì quida-ne ñà-có-ndiàá?

²⁶ Vàchi cuàhà rey xícusahnú ñuhiví yohó, nì sàcùta listu-te xi dava ga tè-xidandacú; nì nataca nsidaa-té ñà-cuni ùhì-te Yua-nda Dios xì Dèhemanì-yá Cristu, nì cachi David.

²⁷ Te divi ñà-ndáà nduá, vâchi ducán nì cuu, divi ñuu yohó nì nataca rey Herodes, xì Poncio Pilatu, xì stná nècuàchì ñuu Israel yohó, xì stná cuàhà nèhivì inga nación, vâchi cuní-nè quida quini-ne xì Dèhemanì-ní Jesús, mate divi-ya nduú ana nì chitnùnì inì-ní cusahnú.

²⁸ Doco na ní quida nècuàchimà ducán, cuisì ñà-nduá nì nacani inì-ní dihna nì sandua, te nì sàha-ní lugar nì quida-ne ducán; vâchi mii-ní, nì chitnùnì inì-ní coo ducán,

²⁹ Stoho-nsì Señor. Te vichi (xícàn tàhvi-nsí) ñà-cunini-ní ñà-nduá cachí nècuàchimà, ndee gá cáhàn-nè, cuní-nè dayúhî-nè nsiùhù. Doco nacuahandee inì-ní nsiùhù nècuàchì cahvi xi-ní, te ducán vâtùni cachitnùhu-nsi palabra ì xí-nî, te mà yúhî-nsì.

³⁰ Xícàn tàhvi-nsí nù-ní ñà-nì dándûvâha-ní nècuàchì cuhí sàhà poder ì xí-nî. Te nsiùhù, icúmí-nsí ndacùcahan-nsí Dèhe ndiaha-ní Jesús, dandu mii-ní quida-ní nsidaa clase milagru (cundehè nèhivì) —nì cacachi nècuàchimà.

³¹ Daaní, nì nsihi nì xicàn tàhvi-né nù Dios ducán, dandu nì ndacùchí vehe ndé ndoó-né, te fuerte nì quixi Espíritu Ì xí-yá ini anima nsidaa-né, te ndee ní cànàn-nè palabra ì xí-yá, cóni yúhî-nè.

Nansa nisa quida nècuàchì xiníndísâ, iin-ni cahnú nisa ia biene xi nsidaa-né

³² Cunaha-ní, iin-ni sàxínitnùnì nisa icumi nsidanicuú nècuàchì xiníndísâ. Còò ni-iñàha nisá xidáhàn-nè nù ñanitnaha-ne, vâchi iin-ni cahnú-ní nisa ia nsidaa ñà-nduá icúmí-nè.

³³ Te poder cahnú xí Dios, cuàhà gá nì chindeá nècuàchì apóstol, vâchi fuerte nì cànàn-nè sàhù sàhà nansa nì xin-inù-né Stoho-ndà Jesús na sàni natiacu-yà. Te cuàhà stná gracia xi-ya iá nù nsidaa nèhivì xí-yá.

³⁴⁻³⁵ Ñâyùcànduá, cóni quidámànì ni-iñàha nù ni-iin-ne, vâchi nècuàchì nisa ia ñuhù-xí, ò vehe-xi, nì dicò-neá, te nihí-né dihùn mà nì sàhàn nì naco-neá nù nècuàchì apóstol, dandu mii-né, nì dasàn-neá nù nèhivì icúmí necesidad.

³⁶ Te iin nècuàchì nì dicò mà nani José; doco Bernabé nìsa cachi nècuàchì apóstol xì-né, vàchi quivì mà, iin ana nàcuàhandee ini xì-ndà cuní cachàmà. Ñuu Chipre ndúu ñuu-nè, te Leví ndúu yohòtéhè-né.

³⁷ Pues divi-ne nìsa icumi stná xì iin ñuhù, te nì dicò-néa. Dandu nihí-né dihùn yàhvia nì sàhàn nì sàha-ne nècuàchì apóstol, te nì ndòa ndahà nècuàchìmà.

5

Nansa nì quida Ananías xì Safira, nì xida cuàchi-ne

¹ Daaní, nìsa là iin tiàa nani Ananías xì ñahàdihí-nè Safira, te nì dicò stná-nè iin ñuhù.

² Doco nì chivàha cuaán-né chii dihùn sàhámà. Dandu dihùn nì cusobrá mà nduá nì tñii nècuàchì tiàa ma, te nihí-néa nì sàhàn nì sàha-ne nècuàchì apóstol, (na ian iá nsiha). Te ináhá stná ñahàdihí-nè nansa nì quida-ne.

³ Doco Pedro, nì cachi-nè:

—Ananías, ¿índù chuun nì sàha-ní nì dacà ñà-malu dìni-ní? Dècuèndè cuní-ní dandahví stná-ní Espiritu Ìi xí Dios, vàchi nì chidèhé-ní sàhà ñuhù mà.

⁴ ¿Amádi ñuhù xí mii-ní nì sandua daa, te vètùni quida-ní disponer sàhá? Daaní, na sàni dicò-níà, ¿amádi dihùn xí mii-ní nì sanduu stná? ¿Índù chuun nì nacani quini inì-ní, te nì quida-ní dohó? Cunaha-ní, màdi núu nèhivì nì cáhàn tnùhù-ní. Còó, núu Dios nì cáhàn tnùhù-ní —nì cachi Pedro.

⁵ Daaní, na ní nsihi nì inini Ananías ducán, dandu nì natnahnù-nè, te nì xihì-nè. Te nsidaa ana nì xinitnùhu ma, nì yùhí cuaá-nè.

⁶ Dandu nì caquixi tiàa cuachi gá, nì chidúcùn-te nsii ma, te nì xida-tèndó cuàhàn-ndà cundùxin-nda.

⁷ Daaní, na ní yàha ùni hora, nì quesaa stná ñahàdihí ndómà, doco tàñáha ga cunitnùhu-ne nansa nì cuu.

⁸ Dandu nì ndàcàtnùhù Pedro nùu-né, cachí-nè:

—Cachì-ní xí, ¿a ndísá tantu dohó nì dicò-nsiá ñuhù xí-nsiá? Te cachí nècuàchìmà:

—Jaan, divi ducán nì sandua.

⁹ Dandu nì cachi Pedro xì-né:

—¿Índù chuun nì ndatnuhu ndúi-nsià quida-nsia ducán, a ndísá cuidà ini Espiritu Ìi xí Stoho-ndà Señor, cahan-nsiá? Cunaha-ní, tiacú sàni nsiaa ana nì casahàn nì sùxin xi ì-ní, te vichi icúmí-tê cunsida stná-te mii-ní cùhùn —nì cachi Pedro.

¹⁰ Te vichi duha nì natnahnù stná nècuàchìmà nùu sàhà Pedro, te nì xihì-nè. Te na ní nansihvi tècuachima, sàni xihì-nè nì xini-te, ñàyùcànduá, nì tavà stná-te nsii ma nì sàhàn-te nì sùxin stná-te ndómà divi ndé nì sàcundùxin nsì-ì-ndà.

11 Ñàyùcàndüá, cuàhà gá nì yùhí nsidaa nècuàchì xiníndísâ ichì-yá, mii-né xì nsidaa stná nècuàchì dava ga nì xinitnùhu ma.

Nansa nì cuu cuàhà milagru ndiaha

12 Daaní, nècuàchì apóstol, ndiaha gá nì caquida-ne cuàhà milagru nì indehè nèhivì. Te nsidaa nècuàchì xiníndísámá, nsiquívì nìsa nataca-nè nù Portal de Salomón (iá yehè veheñùhu). Te iin-ni sàxìnítùnì nìsa icumi nsidaa-né.

13 Doco nèhivì dava ga, ni-iin-ne cónì sáhandee ini-nè cutnahá-né xì nècuàchì natácá mà, mate ndeníhí vaha cuahà-né nècuàchìmà.

14 Te nì sàà nì xinindisá cuàhà gá nèhivì, tiàa te ñahà-né, nì xinindisá-né Stoho-ndà Señor.

15 Dècuèndè nìsa tavà stná nèhivì nècuàchì cuhí xi-ne, nì chitánduhù-né nècuàchìmà yuhù ichí, dava-ne nù cama, te dava-ne nù yuì, ndiatú-né yàha Pedro, áma dúcùn-nè casì nècuàchìmà, te nduvàha-ne.

16 Stná ñuu cuati ndoó yatni nì caquee cuàhà stná nèhivì vaxi ñuu Jerusalén ndacá-né cuàhà nècuàchì ndohó quidá cuèhè, xì stná nècuàchì dandohó ñà-malu. Te nsidaa-né, nì nduvàha-ne.

Nansa nì catnii-ne nsidaa nècuàchì apóstol

17 Dandu dùtù xícusahnu-ma, yáha ga nì cumbìdia ini-nè, mii-né xì compañeru-nè tè-ndùú nècuàchì saduceu.

18 Ñàyùcàndüá, nì tnii-ne nècuàchì icúmí chuun nù Jesús, te nì chicadi-nè nècuàchìmà vehecàa.

19 Doco iin ángel xì Stoho-ndà Señor, ñuú nì sàà-nè vehecàa yucán, te nì nacuna-ne yehè nì tavà-né nècuàchìmà, te nì cachi-nè:

20 —Cuahán-nsià cuita-nsia veheñùhu cahnú, te naçani-nsia xì nèhivì nansa nihítáhvì-né cutiacu ndiaha anima-nè.

21 Ducán nì dándàcú-né nù nècuàchìmà quida-ne. Ñàyùcàndüá, na ní tùinuù, dandu nì quìhvi-ne veheñùhu cahnú, te nì quesaha-né dacuahá-né nèhivì.

Daaní, dùtù cusáhnù, xì compañeru-nè, nì cana-ne nècuàchì Junta ñà-nataca nsidaa-né, te quixi stná nsidaa nècuàchì sahnú nchichí ñuu Israel yucán. Dandu nì techuún-né policia cuàhàn-te vehecàa ñà-cundaca-tè nècuàchì ndiadí quixi.

22 Doco na ní casaà-te yucán, còò cá iin ni ndácùhun-tè. Ñàyùcàndüá, nì naxicocuñ-te nì cachitnùhu-tè,

23 cachí-te:

—Ñà-ndàà nduá, ndiadí vaha yehè vehecàa ma, te itá stná soldadu ndiaá xán, doco na ní nacuna-nsi, còò cá nècuàchì ndiadí mà.

24 Dandu dùtù cusáhnû, xì comandante ndiaá veheñùhu, xì stná dùtù nihí gá chuun nahnú, nì ndulocó-nè na ní xinitnùhu-ne ducán. ¿Índù fin cucumi chuun yohó? cahan-né.

25 Daaní, divi momentu mà nì quesaa inga tiàa nì cachitnùhu xi-né:

—Cunaha-nsiá, nècuàchì nì chicadi-nsià vehecàa, yucán sàndòó-né veheñùhu cahnú, dacuahá-né nèhivì —nì cachì-te.

26 Dandu comandante mà, cuàhàn-te xi policia xi-tè, te viví-ni nì saca-tè nècuàchì mà vaxi-ne, vachi yúhî-te nèhivì cuàhà mà ñà-vihini cacani yuu-néte cahan-té.

27 Ñàyùcàndüá, ndacá-te nècuàchì mà nì quesaa, te nì sàcuíta-ne nùù nsidaa nècuàchì Junta mà. Dandu nì cachi dùtù cusáhnû:

28 —¿Amádi sàni dàndàcú-nsí nùù-nsiá ñà-màsà chináhà gá-nsià nèhivì sàhà Jesús? Doco vichi, nsidanicuú lugar ñuu yohó sàni càhàn-nsià sàhù ñà-ndüú dàñùhù xi-nsia, te cuní-nsià ñà-nsiùhù nacuida-nsi cuàchi sàhà nècuàchì nì xihí mà.

29 Dandu Pedro xì dava ga nècuàchì apóstol, nì naxiconihí-né nùù nècuàchì mà, cachí-nè:

—Nsiùhù, icúmí-nsí cunchicùn-nsí ñà-ndüá cachí Dios, te màdi ñà-ndüá cachí nèhivì ùún.

30 Mii-nsiá nì chituu-nsiá Jesús nchica cruz. Doco mate modo ducán nì sahní-nsiáyà, doco vichi sàni natiacu-yà nì quida Dios, divi mindaa Dios nìsa cahvi xii-ndà.

31 Te vichi sàni saquin-yà Jesús ndahà cuàhá-yà ñà-cunduu-ya ana cusáhnû, te cunduu stná-yà ana dacácu xi-nda. Te ducán nì cuu sàhà-ñá ni cuu-nda arrepentir, nsidaa ndohó nècuàchì ñuu Israel yohó, te ducán nihì-yà nansa cuicahnú ini-yà sàhà cuàchi-nda.

32 Te nsiùhù, testigu xínduu-nsí, vachi nì xininùù-nsí ducán nì cuu. Te testigu nduú stná Espíritu ìì xí-yá ñuhú ini anima-nsí, vachi nsidaa ana cunini xi-yá, nihítàhvì-né ndèe Espíritu ìì xí-yá ini anima-nè quida-ya —nì cachi Pedro.

33 Doco nècuàchì dandacu-ma, na ní inini-ne ñà-jaàn, yáha ga nì caxidà ini-nè, te nì quesaha-né nì ndatnuhu tnahá-né nansa dandáñuhú-né nècuàchì mà.

34 Doco nùù nèhivì Junta mà, iá iin maestru nani Gamaliel, iin nècuàchì fariseu chináhà xì ley xi Dios. Nècuàchì vaha nduú-né cachí nsidaa nècuàchì ñuu yucán. Te divi-ne nì ndacuiin-nè nì dàndàcú-né quee cuaán chii nècuàchì apóstol mà.

35 Dandu nì cachi-nè xì nsidaa compañeru-nè yucán:

—Nsidaa mii-nsiá nècuàchì raza-ndà Israel, cuidadu ni cúndóó-ndá sàhà ñà-ndüá quida-nda xi nècuàchì càá.

³⁶ Vàchi ¿a có-nsînuu inì-nsia nansa nì cuu tiempu na ní ìa iin tiàa nani Teudas? Tè-càhnú ícà-xí nduú-te nìsa cachì-te. Te nahi cùmì cientu nèhivì nì quìhvi tnahá xi-té nì sanchicùn-nète. Doco por fin nì sahnì nèhivì-té, te nì xitià nihni nsidaa nècuàchì nchícùn xi-té, te ducán nì nsihi chuun ma.

³⁷ Daaní, después nì yàha inga casu na tiempu nì cuu-nda empadronar. Ìin tiàa ladu Galilea nani Judas, nì nihì-té nì dáyáha-tè cuàhà nèhivì ladu xi-tè. Doco nì xihì stná-te, te nì xitià nihni stná nsidaa nèhivì nì chiyuhù-té.

³⁸ Ñàyùcànduá, yùhù cachí xi-nsiá vichi, ni cúnàhá nècuàchì sàni tniì-nda jaàn. Chicá vaha nacoò-ndané, vachi nú inì-ni mii-né nì nacani ini-nè quida-ne ñà-nduá quidá-né, dandu icúmíâ ndòo uan.

³⁹ Doco nú Dios nì dàndàcù-xì nùù-né, dandu mà nunca nihì-ndà cadi-ndà nùù-né, te cachí, còtó Dios nàa stnàhà-xì-ndà —nì cachi Gamaliel mà.

⁴⁰ Dandu nsidaa compañeru nècuàchìmà, nì dàjuùn-nè nècuàchìmà, te nì cana-ne nècuàchì apóstol nì nansihvi tu-ne. Dandu nì sahnì cuií-nè nècuàchìmà, te nì chinaha-ñáné ñà-màsà cáhàn gà-nè xì nèhivì sàhà Jesús. Dandu nì daña Junta Cahnu-mané,

⁴¹ te nì caquee-ne libre, cudí ini-nè ñà-nì natùì stná-nè ndoho-ne sàhà chuun xi mii-yá.

⁴² Daaní, nsiquívi vehe vehe nìsa xicanuu-ne dacuahá-né nèhivì. Sáhàn stná-nè veheñuhu cahnú, te chináhà stná-nè nèhivì yucán, cáhàn-nè sàhù sàhà Jesucristu, ni-iyuhu cóni nácóó-nèamà.

6

Nansa nì cuu nombrar ùsà tiàa dasàn ñà-cutiacu nècuàchì ndahví

¹ Quìvì yucán vihi gá nì nducuahà nècuàchì nchícùn ichì mii-yá; dava-ne cáhàn-nè dàhàn hebreu, te dava ga-nè cáhàn-nè dàhàn griegu. Dandu nì quesaha nècuàchì griegu mà nì xitnùhu-ne compañeru-nè cáhàn hebreu, vachi ñahàcuáan xí-icumi nècuàchì griegu mà, có-nìhì váha-ne ñà-cutiacu-nè na dásàn-ñà quìvì quìvì.

² Ñàyùcànduá nì cana nsi-úxin ùì apóstol nsidaa nècuàchì xiníndísà, te nì cachì-nè xì nècuàchìmà:

—Nsiùhù, có-nduá ñà-nacoò nihni-nsi chuun xi palabra xi Dios, te cacanu-nsi dasàn-nsí ñà-cutiacu nèhivì.

³ Ñàyùcànduá, mii-nsiá nanducu-nsiá ùsà tiàa nchichí dan-dacú sàhà chuun yohó, ñánì. Nècuàchì tñùñuhu ni cundúú-né, te ni cóo chitu stná anima-nè Espíritu Ìì xí Dios.

⁴ Doco nsiùhù, iin-ni cuàhàn-nsì quida-nsi seguir càcàn tàhvi-nsí nùù-yá, te dacuahá-nsí nèhivi palabra xi-ya —nì cachi-nè.

⁵ Daaní, nsidaa nèhivi mà, nì cudiì ini-nè ñà-nduá nì cachi nècuàchì apóstol mà. Ñàyùcànduá, nì caquee nombradu usà tiàa. Iin-ne nani Esteban. Iin nècuàchì nihnú vaha inì-xi nduú-né, te chitu stná anima-nè Espíritu Ìì xí Dios. Te nì caquee stná nombradu nècuàchì nchícùn yohó: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, xì Nicolás. Nècuàchì inga raza nì quixi ñuu Antioquía nduú Nicolás mà, doco nì yàha-ne religión xi nècuàchì raza Judea.

⁶ Daa-ní, nsidaa nèhivi mà, nì saca-ne nècuàchì nombradu mà nùù nècuàchì apóstol; dandu apóstol mà, nì xicàn tàhvi-né nùù Dios, te nì chindòó-né ndahà-né dìni nècuàchìmà.

⁷ Daaní, después, chicá más nì cucuahà palabra xi Dios, vachi cuàhà gá nèhivi ñuu Jerusalén nì sàà nì xinindisá, te cuàhà gá stná nècuàchì dùtù nì sàà-nè nì xinindisá stná-nè palabra mà.

Nansa nì tniì Esteban

⁸ Daaní, nì xicanuu Esteban mahì nèhivi, te nì quida-ne cuàhà milagru ndiaha, vachi cuàhà gá icúmí-nè gracia xi Dios, te fuerte iá palabra cachí-nè.

⁹ Doco dava nèhivi, nì quesaha-né náâ tnahá-né xì nècuàchìmà. Nèhivi sáhàn veheñuhu nani Veheñuhu xi Nèhivi Libre xinduu-ne, te nì caquixi-ne inga ñuu, divi ñuu Cirene, xì ñuu Alejandría, xì ladu Cilicia, xì ladu Asia.

¹⁰ Doco mànicùì nihìndèè-né màcòdònùù-né nùù Esteban, vachi chindéé Espíritu Ìì xí Dios-nè càhàn nchichí-nè.

¹¹ Ñàyùcànduá, nècuàchì náâ xì-némà, nì nducu-né iin ùì tètñùhù, te nì chiyàhvi-nète ñà-càhàn tnùhù-té dìquì Esteban. Sàhà ñá-jaàn, dohó nì cachi tèmà:

—Nì inini-nsi nì cachi quini Esteban dìquì (yua-nda) Moisés xì dìquì stná Dios.

¹² Ñàyùcànduá, ducán nì nihì nècuàchì malu mà nì dànácuidà-nè nèhivi ñuu mà, mii-né xì stná nècuàchì sahnú dandacú, xì stná nècuàchì ley xi veheñuhu, te nì quida cuahà-né sàhà Esteban; yàchì nì sàà-nè ndé iá nècuàchìmà, te nì tniì-ñané, te ndacá-ñané nì casaà nùù nècuàchì Junta.

¹³ Yucán nì cana-ne tètñùhù mà nì tnàtuu-tè, te nì sanicua-chi-tè sàhà Esteban, cachí-te:

—De por sí, túha quini tè-jaàn, vachi quini càhàn-te dìquì veheñuhu ìì xì-ndà, xì dìquì stná ley ìì xì-ndà.

¹⁴ Te nì inini stná-nsì nì cachì-te ñà-icúmí quixi Jesús de Nazaret, te dacaá-né veheñuhu xi-nda. Dandu fuerza icúmí dàma estilu xi-nda, divi estilu nì nacoò xiì-ndà Moisés —nì cachi tèmà.

15 Dandu nsidaa nèhivì ndoó Junta mà, nì indehè-né nùù Esteban, te nì xini-nè, na indéhe ángel indéhe nècuàchìmà vichi.

7

Ñà-nduá nì cachi Esteban na ní càhàn-nè sàhà mii-né

1 Dandu dùtù cusáhnû, nì cachi-nè xì Esteban:

—¿A dívì ñà-ndàà nduá (xícachi nècuàchì jaàn), á coó?

2 Dandu nì naxiconihí Esteban, cachí-nè:

—Mii-nsiá, nècuàchì sahnú nchichí, cunini chii-nsiá, ñánì, vàchi (cuàhìn nacani) nansa nì quida Dios ndiaha xi-nda sànaħa dècuèndè na iá ìì xii-ndà Abraham ñuu nani Mesopotamia. Tãñaħa ga nadãma-ne ndé ñuu Harán, dandu nì dàcùnì Dios-nè mii-yá,

3 te dohó nì cachi-yà xì-né: “Nacoo-ní ñuù-ní yohó, te nacoo-ní tnaħa-ní, quihin-ní ichì cuahán-nì inga ñuu icúmì dacuní mii-ní”.

4 Ñàyùcànduá, nì quee-ne ladu Caldea yucán, te nì sàà-nè ñuu Harán. Te ñuu mà nì ndòo-ne dècuèndè nì xihì yua-né. Dandu inga xichi nì càhàn tu Dios xì-né, ñàyùcànduá nì quihin-ne ichì nì quesaa-nè ñuu yohó ndé ndoo-nda vichi.

5 Doco cónì sáħa-yanè ni-iin ñuhù cunduu ñuhù xí mii-né, ni siquiera iin ñuhù tù. Doco nì cachi-yà xì-né ñà-después cuàhàn-yà dacútãhvì-yánè inii ñuu yohó, te cucumi-néa, mii-né xì dèhe-ne. Ducán nì cachi-yà xì-né, mate táyôo ni-iin dèhe-ne.

6 Te nì cachi stná-yà ñà-ìcúmì descendencia xi-ne sàà-nè cundoo-ne inga ñuu xicà ndé cuichuún uun-ni nècuàchìmà-né, nì cachi-yà; te cuàhà ìcúmì-nè ndoho-ne quida nècuàchìmà, te cùmì cientu cuià cundua.

7 Doco dohó nì cachi stná-yà (xì Abraham mà): “Después icúmì dandohó stnái nèhivì cuichuun-xi tnaħa-ní ñuu xicà mà, dandu caquee-ne libre, ndixi-ne cahvi-né yùhù lugar yohó”, nì cachi-yà.

8 Dandu nì quida stná-yà iin tratu xì Abraham, nì cachi-yà ñà-ìcúmì tãhndè iin seña icà nsidaa dèhe ii-né. Ñàyùcànduá, na ní tùinuù dèhe ii-né nani Isaac, dandu tùxi ùnà quivì nì sàcùnìhi seña icà-vé. Daaní dèhe Isaac mà nani Jacob, nì sàcùtuu stná seña mà icà-vé. Te divi-ni ducán nì quida stná Jacob mà xì nsihúxìn ùì dèhe ii-né, divi nècuàchì nduú xii-ndà.

9 Te xii-ndà mà, nì cumbìdia ini-nè sàhà ñani chii-né nani José. Te ñàyùcànduá nì dicò-né nècuàchìmà nùù nèhivì cuàhàn ñuu Egipto. Doco Dios, nì cutnahá stná-yà xì nècuàchìmà iá-nè ñuu yucán,

10 nì dàyáħa-yanè nùù nsidaa tñùndoho nì xini-nè. Dandu nì cunchichí-nè nì quida-yà, te nì ndòo manì-né nùù rey Faraón

ñuu Egipto yucán, vâchi mii-yá nì chindee-yánè. Te nì quida rey mà nombrar José ñà-cunduu-ne nècuàchì cu-uì nùù-té ñuu mà, dècuèndè nì cachì-te ñà-dandacú stná-nè nùù nsidaa nècuàchì quidachuún vehe-tè.

11 'Daaní, nì quixi iin tnama inicutu ñuu mà, xì stná inii ñuu Canaán; iin tnùndoho cahnú nì sandua. Te xii-ndàmà, có-nîhì gá-nè ñà-cutiacu-nè.

12 Dandu nì xinitnùhu yua-né Jacob ñà-lá trigu ndè ñuu Egipto. Ñâyùcàndùá, nì techuún-né dèhe-ne cuàhàn-nè ñuu mà. Te primeru viaji nì sanduamà.

13 Daaní, viaji ùì nduá na ní dàtúi José mii-né nùù ñani-nèmà. Dandu nì cundaà ini rey Faraón índù raza nèhivì nduu José.

14 Te nì dàquixí stná José iin razón ñà-cùhùn stná yua-né Jacob xì nsidaa stná tnaha-ne. Te nsidaa nsidaa-né ùnì dico sàhùn (75) nduú-né.

15 Ñâyùcàndùá, nì sàà Jacob ñuu Egipto mà, te yucán nì ndòo-ne dècuèndè nì xihì-nè, mii-né xì nsidaa stná dèhe-ne.

16 Doco después nì natavà xii-ndà iquì nsii ma, te nihí-néà màndixi-ne ñuu-nè yohó dècuèndè ndè iá ñuu tii Siquem, te yucán nì ndùxan ini iin cueva, divi cueva nì xiin xii-ndà Abraham nùù dèhe iin tiàa nani Hamor.

17 'Daaní, nì cuyatni tiempu cuu ndisa ñà-nduá nì cachi Dios na ní càhàn-yà xì Abraham daa. Te yáha ga nì nducuahà descendencia xi nècuàchimà ndoó ñuu Egipto yucán; cuàhà sàstnùhù nì nanduu-ne.

18 Dandu nì quihvi inga rey dandacú nùù ñuu yucán. Te rey mà, cónì cundáà inì-te nansa (nì chindee) José antes.

19 Ñâyùcàndùá, nì dandàhvì-te xii-ndà mà, nì quida quini-tè xì-né, nì dandacú-te nùù-né ñà-nacoo nihni-ne mée cuati xí-né sàhà-ñá cui-vè.

20 Te divi tiempu mà nì tùinuù Moisés ñuhivì, te cudû ini Dios sàhà-vé. Cutu ùnì yòò nì là-ve xì yuadíhì-vé,

21 Te nì sàà hora icúmí-né nacoo nihni-nevè, doco (nì càcu-ve), vâchi nì ndacùhun iin dèheyoco rey mà-vé. Te nì dàcuàhnú-ñavé na iin dèhe-ñà.

22 Dandu después nì dàcuàhá vâha-ne nsidaa palabra nchichí ñuu Egipto yucán. Nì cutùha vâha-ne càhàn-nè sàhù, te nì là stná fama-nè sàhà chuun nahnú nìsa quida-ne.

23 'Daaní, na cuàhàn-nè xinu-ne ùì dico cuà, nì nacani ini-nè nùhù-nè nàcòtò-nè tnaha-ne, divi nècuàchì xínduu (descendencia xi xii-né) Israel.

24 Te yucán nì xini-nè iin tè-Egipto dandohó-te iin tnaha-ne. Ñâyùcàndùá, nì nacuidahan-né nècuàchimà nùù tèmà, te nì nachitacùhá-nè sàhà tnaha-nemà, nì sahnì-né tèmà.

²⁵ Vàchi nì tuxi ini-nè cuàhàn nsidaa tnaaha-ne cundaà ini-nè ñà-sàhà mii-né icúmí Dios dacácu-ya nsidanicuú-né. Doco còó, cóni cécúndáà ini nècuàchìmà.

²⁶ 'Daaní, inga quìvì-mà tucu tu xicánúú-né yucán, te nì xini-nè itá ùi tnaaha-ne náâ stnahá. Ñàyùcàndùá, nì cuni-nè nachindovii-né nècuàchìmà, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà: "Señores, ¿índu chuun caní stnahá-nsiá? ¿Amádi iin-ni ñani xínduu-nda?"

²⁷ Dandu tiàa caní stnahama, nì chindaha níhni-te Moisés, cachí-te: "¿Ana nì cachi xì-ní ñà-dàndàcù-ní nuù-nsí? Còó, còó permisu nsidandaà-ní chuun xi nsiùhù.

²⁸ ¿A cuní-ní cahni stná-ní yùhù nacua nì sahnì-ní tè-Egipto icu?" nì cachi-te.

²⁹ Dandu na ní inini Moisés ñà-jaàn, nì xinudèhé-nè cuàhàn-nè ñuu Madián. Te yucán nì ndòo-ne, te nì sàcúndoo stná ùi dèhe ii-né.

³⁰ 'Daaní, nì yàha ùi dico cuià iá-nè yucán, dandu iin quìvì xicánúú-né icà yucù nani Sinaí, te nì xini-nè xíxìn iin yutnú tii. Te mahì ñuhu mà nì natù iin ángel.

³¹ Ñàyùcàndùá, nì ndulocó-nè sàhà ñà-ndùá nì xini-nè. Te na ní cuyatni-ne ña-cuàhàn-nè cundehè váha-ne, dandu nì tiacu-nè cáhàn Stoho-ndà Dios xì-né, cachí-yà:

³² "Yùhù nduí Dios. Cuisi yùhù nìsa cahvi xii-ní Abraham, xì Isaac xì Jacob", nì cachi-yà. Ñàyùcàndùá, nì quesaha Moisés quidí-né, te yúhì-nè cundehè gá-nè.

³³ Dandu nì cachi tu Stoho-ndà Señor xì-né: "Tavà-ní ndisàn-ní, vachi ñuhù ndé iin-ní yohó, ñuhù ñi nduá.

³⁴ Cunaha-ní, sàni xinì nansa ndohó nèhivì-xí ndoó ñuu Egipto. Sàni tiacuí xítana-ne, te ndoho-guá-nè. Ñàyùcàndùá, sàni nui yohó ñà-vàxi nacuaqui-nè caquee-ne ñuu mà. Pues vichi cùhùn-ndà, vachi cuàhìn techuín mii-ní nuhù-ní ñuu Egipto", nì cachi Dios.

³⁵ Ñàyùcàndùá, divi Moisés nduú ana nì techuún-yá nuhù dandacu-xi nuù tnaaha-nda, te dacácu-ne nècuàchìmà, vachi divi ducán nì ndacu nuù-né nuù mii-yá nì tui mahì yutnú tii mà, te indéhe-yá nahi ángel. Pues divi-ne nduú ana nì cahíchi ini tnaaha-nda daa na ní cachi-nè: "¿Ana nì cachi xì-ní dandacu-ní nuù-nsí? Còó permisu nsidandaà-ní chuun xi-nsi".

³⁶ Doco divi Moisés mà nduú ana nì tavà xì nècuàchìmà ñuu Egipto yucán, te nì quida stná-nè cuàhà milagru fuerte ñuu mà, cuàhà milagru ndiaha. Dandu nuù Mar Cuahá, yucán nì cuu ga más milagru fuerte. Te inii ùi dico cuià nì cuu ga stná milagru nuù yucù dāná (ndé nì xicanuu-ne).

³⁷ 'Dandu después nì cachitnúhu Moisés inga palabra xì xii-ndà nècuàchì Israel mà, te dohó nì cachi-nè: "Vàxi iin quìvì na icúmí Stoho-ndà Dios cuàha-ya iin tnaaha-nda chuun

ndiaha càhàn cuenta xi-ya ñuu-ndà. Te nacua quidá yùhù, ducán icúmí quida stná ana icúmí quixi ma. Te icúmí-nsiá cahvi-nsiá ñà-ndùá cachi-yà”, nì cachi Moisés.

38 '(Ináhá-nsiâ), divi Moisés nduú ana nìsa ìa yucù dàna yucán, cutnâhâ-né xì nêhivì cuáhà nduú xii-ndà mà, te cutnâhâ stná-nè xì mii-yá nì càhàn xì-né yucù Sinaí mà, divi mii-yá indêhe nahi ángel. Te (ináhá-nsiá, divi nùù mii-yá) nì nìhì stná-nè palabra xì vida ndiaha icúmí-ndá chivàha-nda.

39 'Doco xii-ndà mà, còó, cónì cùnì-nè cunini-ne Moisés. Nì cahíchì ini-nè nècuàchìmà, vâchi cuisì cunì-nè nùhù dahuun-ne ñuu Egipto.

40 Te nì cacachi stná-nè xì Aarón: “Quidayucùn-ní iin ñà-cunduu stoho-ndà cundaca-nda codònuù nùù-ndà, vâchi sàcuàhàn Moisés, te cutu ní tavà úún-nèndó ñuu Egipto, te vichi có-cùndàà ini-nsì ndiá nì cuu xi-né”, nì cachi nècuàchìmà.

41 Te divi quivì yucán nì quidavàha-ne iin chelù. Dandu nì sahnì stná-nè quisì cunduu promesa nùù chelù mà, te cudíí gá ini-nè, vâchi sàni quidavàha-ne (iin ñà-cahvi-né).

42 Ñâyùcàndùá, nì naxicocuíin ini Dios sàhà-né, te nì nacoò uun-yanè ñà-quida-ne ñà-ndùú gustu xi-ne cahvi-né orá, xì yoo, xì sìtnùù. Ináhá-ndá nì cuu ducán, vâchi dohó cachí-yà nùù libru nì tiaa profeta sànaaha ndé cachí-yà:

¿Nsiohó nècuàchì Israel, ùì dico cuià nì xìca-ndá yucù, te nì sàha-ndá yùhù ofrenda xì promesa, divi quisì nì sahnì-ndá sàhí? Doco ¿a ndísá nì cahvi ndisa-ndá yùhù na ní quida-ndá ducán?

43 Còó, mà ndísá; yùù yócò (nduá nìsa cahvi-ndá, vâchi divia) nìsa nihi-ndá xicánúú, divi yùù yócò nani Moloc inácaa ini veha, xì stná stohò-ndá nani Renfán náhà nahi sìtnùù cahnú. Vâchi figura-ñà mà nì quidayucùn-ndá, te nì cahvi-ndá. Pues (divi sàhà nsidaámà) icúmî taxi xiqué nsiohó ndè nùù-xí ñuu Babilonia, nì cachi Dios.

44 (Dandu nì cachi gà stná Esteban palabra yohó):

—Na ní sandoo xii-ndà mà yucù, nìsa icumi-né iin vehe sìcoto ndé nìsa cahvi-né Dios. Vâchi nì dândàcú-yá nùù Moisés ñà-quidavàha-ne vehe ìì mà, te ndudava xì ñà-ndùá nì dàcùnì-yànè antes. Ñâyùcàndùá, nì cuyucun vehe ma.

45 Daaní, después nì ndòa nùù dèhe xii-ndà mà. Te nècuàchìmà, nsidá-néà nì quesaa-nè xì Josué ladu nación yohó ndé nì sandoo nêhivì cuáhà inga raza. Doco nì cacuxio nêhivì mà nùù ñuu-nè yohó, te nì nandua ñuu xii-ndà, vâchi nì chindee Dios xii-ndàmà ní taxi-né nècuàchìmà. Ñâyùcàndùá, ñuu yohó nì ndòo vehe ìì mà inii tiempu dècuèndè tiempu xì David.

46 Te David mà, nì xini màni Dios-nè. Ñàyùcànduá, nì xicàn tàhvì-né nùù-yá, áma cuáha-ya lugar quidayucun-nè iin veheñùhu cahnú xí-yá, vàchi divi-ya nduú ana cahvi nsidaa descendencia xi xii-né Jacob.

47 Doco (màdi mii-né, sino que dèhe-ne) Salomón nduú ana nì nihítàhvì nì quidayucun xì veheñùhu cahnù-ma.

48 'Doco cunaha-nsiá, cahnú Dios icúmí-ndá, màdi cuisì veheñùhu ñuhiví yohó iá-yà. Còó, vàchi ducán nì cachi stná iin nècuàchì nì càhàn cuenta xi-ya sàhana, nì tiaa-ne palabra yohó ndé cachí-yà:

49 Na iin silla cahnú ndé ié` dandacuí, ducán nduú ansivi. Te nahi bancu tii ndé quetátú sàhí, ducán nduú ñuhiví. Ñàyùcànduá, mà sáa nèhivì quidavàha-ne iin vehe cahnú ndé coi, vàchi màdi iin xaan-ni ié` quetátú.

50 Còó, yùhù nduú ana nì quida vàha xi ansivi xi ñuhiví; nsidaa ñá-jaàn nì quidavàhi xì ndahí, nì cachi Dios.

51 (Dandu nì cachi gà Esteban):

—Ndisa, ndee íní mii-nsiá. Có-nìhnú inì-nsia Dios, vàchi nahi tè-siúmí xínduu-nsia, ñàyùcànduá mà túha-nsia cunini-nsia. De por sí, xiní ùhi-nsiá Espíritu Ìi xí Dios; vàchi divi nacua nìsa quida xii-ndà sàhana, ducán quidá stná mii-nsiá vichi.

52 Vàchi nècuàchì yucán, quini ga nì quida-ne xì nsidaa nècuàchì nìsa càhàn cuenta xi Dios, nì sahnì-né nècuàchìmà, mate nduú nècuàchìmà ana nì cachitnùhu ñà-icúmí quixi mii-yá ana ndàà cuisì inì-xi. (Daaní, na ní quesaa-yà), divi mii-nsiá nì cahin xì-yá, te nì sahnì-nsiáyà.

53 De por sí, có-cuní dahuun-nsia chivàha-nsia ley xi Dios, mate ángel ndiaha nì sàha xi-nda ley mà.

54 —Ducán nì cachi Esteban xì nèhivì yucán.

Nansa nì sahnì nèhivì Esteban xì yùù

Dandu nèhivì iníní má, yáha ga nì caxidà ini-nè, nì saxìndiàá stnahá nùhu-ne.

55 Doco Esteban, chitu anima-nè Espíritu Ìi xí Dios. Dandu nì indehè-né dìquì-xí ansivi, te nì xini-nè tnùù ndiaha ndé iá Yua-nda Dios, te yucán iín Jesús ladu cuahá-yà.

56 Dandu nì cachi-nè:

—Cundehè-nsiá, nuná ansivi indéhí, te yucán ladu cuahá Yua-nda Dios iín mii-yá ana nduú Tnaha Ndiaha Nèhivì Ñuhiví.

57 Doco nèhivì yucán, ndee cána dana-ne, te sadí ndahà-né tùtnù-né, cuàhàn nsidaa-né carrera ndé iá nècuàchìmà.

58 Nì tavà-ñànè ñuu mà ñà-cahnì-ñànè xì yùù. Te tiàa nì càhàn tnùhù sàhà-né, nì tavà-né dùhnù-né, nì ndòa nùù iin tiàa chii nani Saulo.

59 Dandu nì quesaha-né nì cani-ne cuàhà yùù dìquì nècuàchìmà ñà-cuì-nè. Doco mii-né, nì ndacùcahan-né Jesús, cachí-nè:

—Stoho-nsì Jesús, ¡sà-íá natnii-ní anímè!

60 Dandu nì sàcuìn sìsì-né, te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—Stoho-nsì Señor, xícàn tàhví nùù-ní ñà-màsà quíhín cuenta-ní sàhà cuàchi quidá nèhivì yohó xì.

Te na ní nsìhi nì cachí-nè ducán, dandu nì ndàhvà-ne ñuhivì, na ian nì quidì-nè.

8

Nansa nì sanchicùn Saulo nèhivì cahvi xi Jesús ñà-dandohó-né nècuàchìmà

1 Te Saulo mà, cudì stná ini-nè ñà-nì xihì Esteban ducán. Daaní, divi quivì yucán nì quesaha nì cucuahà gá sàhà nècuàchì nchícùn ichì Jesús. Nì quesaha nèhivì dava ga dandohó-né nsidaa nèhivì xí-yá ndoó ñuu Jerusalén. Ñàyùcàndüá, nì xinudèhé nècuàchìmà, cuàhàn-nè inicutu ladu Judea xi ladu Samaria. Doco nècuàchì apóstol, còó, cóni xitià-nè.

2 Daani, (nì nsìhi nì sahnì nèhivì Esteban), dandu nì casaà dava nècuàchì nihnú vaha ini xì Dios, nì (nsiquihin-ne ndómà), te nì sùxin-nèndó. Te cuàhà gá nì casacu-ne sàhà-ndà.

3 Doco Saulo, yáha ga nì quida quini-ne xì nsidaa nècuàchì nchícùn ichì Jesús, vachi vehe vehe nì xicanuu-ne, nì quíhvi-ne nì tavà-né nècuàchìmà, tiàa-ne te ñahà-né, te ñuhú-né nècuàchìmà nì sàhàn nì chicadi vaha-ne.

Nansa nì xitià nihni razón ndiaha ndé' ladu ñuu Samaria

4 Doco nècuàchì nì xitià mà, inicutu nì sàhàn-nè nì dàcuítia-nè razón ndiaha xí Dios.

5 Iin nècuàchìmà nani Felipe, te divi-ne nì sàhàn iin ñuu íá ladu Samaria. Te yucán nì cãhàn-nè sàhù sàhà Cristu.

6 Te nì nataca cuàhà nèhivì ñuu mà, nì inini vaha nsidaa-né ñà-ndüá nì cachi Felipe, vachi nì xini stná-nè milagru nì quida nècuàchìmà,

7 vachi nì dandúvaha stná-nè cuàhà nèhivì ñuhú ñà-malu inì-xì. Caná fuertèà nì caquea ini-nè. Te nì nduvaha stná cuàhà nècuàchì nì dàñà ì cuerpu xi, xì cuàhà gá stná nècuàchì xicá cuéhê.

8 Ñàyùcàndüá, nì cudì sàstnùhù ini nècuàchì ñuu mà.

9 Doco yucán íá stná iin tiàa nani Simón. Sà-íá cuià íá-te ñuu mà. Tètàtnà tàdí nduú-te, te dandahví uun-tè nèhivì ladu yucán, vachi cachí-te xi-né ñà-chuun cahnú nduá nì nihítahví-té.

10 Ñàyùcàndüá, nsidaa nèhivì ñuu mà, xiníndísâ-né yuhù-té, nècuàchì ndahví te nècuàchì cuicà, nsidaa-né tuxí ini-nè ndudu ndiaha xí Dios icúmí-tê.

11 Ñâyùcàndùá, cahvi váha-nète, vàchi caní tiempu dan-dahví-tené xì tàtnà xí-te.

12 Doco na ní sàà Felipe yucán, te nì dàtúi-ne razón ndi-aha sàhà ñuhiví ìì xí Dios xì sàhà ichì Jesucristu, dandu nì xinindisá cuàhà nècuàchìmà, te nì cuhì stná-nè, tiàa-ne te ñahà-né.

13 Dècuèndè stná Simón mà, nì xinindisá stná-te, te nì cuhì stná-te. Dandu iin-nì nì tenchicùn stná-te Felipe, ndulócò cuàhà-té, vàchi nì xinì-te cuú cuàhà milagru ndiaha, cuàhà milagru fuerte.

14 Daaní, nècuàchì apóstol ndoó ñuu Jerusalén, nì xinitnùhu-ne ñà-ndùá nì cuu ladu Samaria yucán, ñà-sàni xinindisá cuàhà stná nècuàchì ladu yucán ñà-nduú palabra ìì xí Dios. Ñâyùcàndùá, nì techuún-né compañeru-nè Pedro xì Juan

15 ñà-cùhùn-nè ñuu mà, te càcàn tàhvi-né nùù Dios sàhà-ñá nandèe stná Espíritu ìì xí-yá ini anima nsidaa nècuàchì yucán.

16 Vàchi tàñáha ga nihítàhvi nècuàchìmà Espíritu ìì, cuisì-ñá nì cuhì-né na ní xinindisá-né Stoho-ndà Jesús.

17 Ñâyùcàndùá, nì sàà Pedro xì Juan yucán, te nì chitàndóo-né ndahà-né dìni nècuàchìmà, te nì nandèe Espíritu ìì xí Dios ini anima-nè.

18 Doco Simón ma, na ní xinì-te nansa nì nihítàhvi nècuàchìmà Espíritu ìì xí Dios ñà-nì sàcùitandoo ndahà apóstol dìni-né, dandu nì cahìn-te dihùn nùù nècuàchìmà,

19 cachí-te:

—Cuàhatahvi stná-nsià yùhù ndudu ìì mà, vàchi cuní stnáì chitàndóì ndahí dìni nèhivì, te nihì stná-nè Espíritu ìì xí Dios —nì cachì-te.

20 Doco nì cachi Pedro xì-té:

—Ni sàà-ní ndañuhu dahuun-ní xì dihùn xí-ní ñà-tùxí inì-ní vátùnì cuyàhvi tàhvi ndiaha-nda nùù Dios.

21 Có-ndùá ducán cucuu-ní xì chuun yohó, vàchi anima chicuèhè icúmí-ní nùù mii-yá.

22 Te vichi xiñuhu cuu-ní arrepentir sàhà cuàchi nì quida-ní, te càcàn tàhvi-ní nùù-yá, áma cuícáhnù ini-yá sàhà-ní ñà-nì nacani quini guá inì-ní.

23 Vàchi sàni cundaà inì, cuàhà gá cúmbidia inì-ní, te ñuhú inì-ní, vàchi sadí cuàchi-ní nùù-ní —nì cachi Pedro.

24 Dandu nì cachi Simón mà:

—Càcàn tàhvi-nsià nùù Stoho-ndà Señor sàhí ñà-màsà cúú xì ni-iñàha nacua nì cachi-nsià jaàn.

25 Daaní, Pedro xì Juan, chicá nì càhàn gà-nè (xì nècuàchì ñuu mà) palabra ìì xí-yá sàhà ichì ndiaha Stoho-ndà Señor.

Dandu mànuhù cuéyàà-nè ñuu Jerusalén, nì yàha-ne cuàhà ñuu cuati ndé ndoo nècuàchì samaritanu, te yucán nì càhàn stná-nè xì nèhivì mà ñà-ndùú razón ndiaha xí mii-yá.

Nansa nì xinindisá iin nècuàchì ñuu Etiopía

²⁶ Dandu nì quixi iin ángel xi Stoho-ndà Señor, nì càhàn-nè xì Felipe, cachí-nè:

—Quihin-ní ichì cuahán-ní ladu sur ndè cachi sàà-ní ichì cuàhàn ñuu Jerusalén xì ñuu Gaza; te ichì yucán, yucù nduá.

²⁷⁻²⁸ Ñàyùcànduá, nì quihin nècuàchì mà ichì cuàhàn-nè. Te cunaha-ní, yucán yáha stná iin tìaa ñuu Etiopía. Iin nècuàchì eunuco nduú-né, te chuun cahnú nihí-né nuù Candace, divi ñahà dandacú nuù ñuu Etiopía yucán, vàchi ana ndiaá xì ñà-cuicà ñahà mà nduú-né. Te vichi sàmànuhù-né ñà-nì sàhàn-nè ñuu Jerusalén nì cahví-né Dios. Te xicá-né carreta xi-ne, cahví-né tutu ì nì tìaa profeta nani Isaías.

²⁹ Dandu Espíritu Ìi xí Dios, nì càhàn-yà xì Felipe, cachí-yà:

—Cuahán ndé cuàhàn carreta yucán, cutnahu xi nècuàchì mà cùhùn.

³⁰ Ñàyùcànduá nì dàyáà Felipe nì sànhì-né carreta mà, te nì tiacu-nè cahví nècuàchì mà tutu nì tìaa Isaías. Ñàyùcànduá, nì xicàn trùhù-né nuù nècuàchì mà:

—¿A sànhì inì-ní ñà-nduá cahví-ní, á cóó?

³¹ Dandu nì cachi nècuàchì mà:

—Còò, mà cúí, vàchi còò iin cachi xí nansa cuní cachà sàhà-ñá ducán mànhì inì.

Dandu nì sàcùndàhví nècuàchì mà nuù Felipe ñà-nì nàná stná-nè nuù carreta, te cutnahá-né cundoo-ne mà.

³² Te tutu ì cahví nècuàchì mà, dohó cachí meru ndé cahví-né:

Na ian ndaca-nda iin riì cuàhàn-si ndé cui-si, ducán nì saca stná-te ndómà cuàhàn ndé cui-ndà, te divi na ian cuhíhín iin riì tì na dátê-si, ducán nì quida stná ndómà, cóni càhàn-ndà.

³³ Doco nèhivì, nì cahíchì ini-nèndó. Ndahví nì quida-ne, nì dàtnátuu-nèndó nuù juez, te nì dàcuídá cuàchi uun-nèndó, mate còò cuàchi-nda, dandu nì sahnì-nèndô. Te vichi mà cóó gá ni-iin descendencia xi-nda cahan nèhivì, (cachí tutu mà).

³⁴ Dandu nì cachi nècuàchì mà xì Felipe:

—Quida sacù-ní favor, cachì-ní xí; ¿índù nèhivì càhàn tutu yohó sàhà-xí? Isaías ni tìaa xán, doco ¿a divi mii-né càhàn sàhà-xì, te ò sàhà inga-nè?

³⁵ Dandu nì quesaha Felipe nì nacani-ne ñà-nduá cuní cachi palabra meru ndé cahví nècuàchì mà, te nì cachitnùhu nsihi-ne nansa iá ichì Jesús.

³⁶ Daaní, nì casaà-nè iin xaan ndé ñuhú tècuí. Te nì cachi tìaa ma:

—Cundehè-ní, yucán ñuhú tècuíí. ¿A íá ñà-cùmání quide? vàchi cunî cuhî stnâi vichi.

³⁷ Dandu nì cachi Felipe:

—Nú ndisa, iin-ni nihnú vàha inì-ní, vâtùni.

Dandu cachí nècuàchìmà:

—Yùhù xiníndísê Dèhemanì Dios nduú Jesús.

³⁸ Ñàyùcàndùá, nì dàndacú nècuàchìmà ñà-cucuiin carreta xi-ne, te ndúì-nè nì nuu-ne cuàhàn-nè ndé ñuhú tècuíí mà. Te nì quida ì Felipe nècuàchìmà.

³⁹ Dandu nì caquee-ne nù tècuíí mà mànana-ne. Te na iin cachí nì ndiachi Felipe nì quida Espíritu Ìi xí Stoho-ndà Señor cuàhàn-nè, nì ndañuhu-né nù vista xi inga nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá nì quihin tu nècuàchìmà ichì mànuhù-né, cudî gá stná ini-nè.

⁴⁰ Daaní, Felipe, ndè ñuu Azoto nì natùì-ne, te ñuu ñuu nì yàha-ne, dacuítià-nè razón ndiaha xí Dios dècuèndè nì sàà-nè ñuu Cesarea.

9

Nansa nì quìhvi Saulo ichì Jesús

¹ Daaní, Saulo, iin-ni xídà sàstnùhù ini-nè sàhà nècuàchì nchícùn ichì Stoho-ndà Señor. Dana cáhàn-nè, cuàhàn-nè cahni nsihí-né nècuàchìmà, cachí-nè. Ñàyùcàndùá nì sàhàn-nè nù dùtù cusáhnù,

² nì xicàn-nè tutu cunihi-ne cùhùn ñuu Damasco (cahvi nècuàchì dandacú) nù veheñuhu xi nèhivì raza-nè yucan sàhà-ñá ducán nihì-né permisù nanducu-né nèhivì nchícùn ichì Jesús, te màcùnuhni nècuàchìmà quixi-ne presu ñuu Jerusalén, tiàa o ñáha ni cùndúú-né.

³ Ñàyùcàndùá, nì quihin Saulo ichì cuàhàn-nè ñuu Damasco mà. Te sà-ítúú-né sàà-nè ñuu mà, dandu na iin cachí ndé dìquì-xí ansivi nì tnùù fuerte iin luz.

⁴ Te nì sàcasàn-né ñuhù nì quidamà, te nì tiacu-nè cáhàn iin ana cáhàn cachí xì-né:

—¡Saulo, Saulo! ¿Índù chuun nchícùn-ní yùhù quida quini-ní xì?

⁵ Dandu nì cachi Saulo:

—¿Ana nduu-ní, Señor mío?

Te nì cachi tu-ya:

—Yùhù nduí Jesús, divi ana dandoho-ní. Doco mii-ní quidá quíni-ní xì mii-ní, na ian quidá quisì caní sàhà nù garrocha —nì cachi-yà.

⁶ Dandu Saulo, ndé quidí cuisì-né ñà-yúhî guâ-nè, te nì cachi-nè:

—¿Ndíà nduá cuní-ní quide, Señor mío?

Dandu cachí tu Stoho-ndà Señor xì-né:

—Ndacuiin-ní, cuahán-ní ñuu Damasco, te yucán ndacu nuù-ní nansa quida-ní —nì cachi-yà.

⁷ Doco tiàa xícutnaha-xi-né cuahàn ichì mà, nì yùhí cuaá-te, vàchi nì inini-tè iá ana nì càhàn, doco còò iin tuí.

⁸ Dandu nì ndacuiin Saulo, te nì nacuna-ne nduchìnúù-né, doco mànicùì gá cundehè-né, (vàchi sàni cuaà nduchìnúù-né). Ñàyùcàndüá íditá ndahà tnahá-né nì sàà-nè ñuu Damasco.

⁹ Te yucán nì ìa-ne ùni quivì, có-tùnúù-né, có-xìxí-né, nì có-xìhí stná-nè tècuíí.

¹⁰ Te ñuu mà iá stná iin nècuàchì nchícùn xì Stoho-ndà Jesús nani Ananías. Te nì dàcùnì Jesús-nè mii-yá, cachí-yà xì-né:

—¡Ananías!

Te nì naxiconihí-né nuù-yá, cachí-nè:

—Yohó ié', Señor mío.

¹¹ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì-né:

—Quihin-ní ichì cuahán-ní calle nani Calle Ndàà, te yucán nanducu-ní iin tiàa nani Saulo. Iin nècuàchì ñuu Tarso nduù-né, te iá-nè vehe iin nèhivì nani Judas. Te vichi iá-nè xícàn tàhvi-né nùí.

¹² Te quivì vitni nì xini-nè iin seña na ian sánî-nè, te nì xini-nè mii-ní nì quìhvi-ní ndé iá-nè, te nì chitàndòò-ní ndahà-ní dìni-né, te nì nìhì-né nì natùinuù-né.

¹³ Doco nì cachi Ananías mà:

—Señor mío, cuahà nèhivì sàni cachi-nè xí nansa quidá nècuàchìmà, ñà-cuahà guá sàni dàndòhó-né nèhivì xí-ní ndoó ñuu Jerusalén.

¹⁴ Te vichi yohó sàni quesaa stná-nè nihí-né orden nuù dùtù xícusahnú ñà-tnii-ne nsídaa ana ndácùcahan xi quivì-ní.

¹⁵ Doco nì cachi Stoho-ndà Señor xì-né:

—Cuahán-ní, vàchi sàni nacàxin nècuàchìmà sàhà ñà-quida stná-nè chuun xi, cùhùn-nè càhàn-nè sàhù sàhí nuù nèhivì ndoó cuahà inga ñuu, xì nuù stná tè-xidandacú yucán, xì nuù stná nècuàchì Israel.

¹⁶ Te icúmí cachitnùhu stnàì xì-né ñà-cuahà guá icúmí-nè ndoho-ne sàhí —nì cachi Jesús.

¹⁷ Ñàyùcàndüá, nì quee Ananías mà cuahàn-nè vehe yucán, te nì yàha-ne ndé iá Saulo, nì chitàndòò-né ndahà-né dìni nècuàchìmà, cachí-nè:

—Ñánì Saulo, ichì vaxi-ní nì xini-ní Stoho-ndà Jesús. Pues divi-ya nì techuun-xí vaxi ndé iá-ní ñà-natùinuù-ní, te chitu stná anima-ní Espíritu Ìì xí-yá— nì cachi Ananías.

¹⁸ Daaní, vichi duha nì còyo ñà-sadí nihni nduchìnúù Saulo, nahi chididà dìi nì sandua, te nì natùì dahuun nduchìnúù-né. Dandu nì ndacuiin-nè, te nì cuhii-né.

¹⁹ Te na ní nacuxi-ne, dandu nì ndundee ini-nè. Te divi ñuu Damasco mà nì ndòo-ne itnii gá quivì, nìsa ìa-ne xì nèhivì xì Jesús ndoó yucán.

Nansa ni càhàn Saulo palabra xi Dios ñuu Damasco

²⁰ Daaní, vichi duha ni sàhàn-nè iin iin veheñùhu xi nècuàchì raza-nè Judea, ni càhàn-nè sàhù sàhà Jesús ñà-divi Dèhemanì Dios nduú-yá.

²¹ Ñàyùcàndüá, cuàhà gá ni ndulocó nsidaa ana inínì ni càhàn-nè, te ni ndàcàtnùhù tnahá-né nùù-nè, cachí-nè:

—¿Amádi nècuàchì yohó nduú tiàa nìsa ìa ñuu Jerusalén nìsa dandáñúhú guá xì nèhivì ndácùcahan xi quivì Jesús? Te ¿acónì quésáá stná-nè ñuu-ndà yohó ñà-tnii-ne nècuàchìmà, te cundaca-ñané presu nùhù ñuu Jerusalén ñà-cundoo-ne ndahà dùtù xícusahnú? —Ducán ni cachi nèhivì mà.

²² Doco Saulo, chicá ndee ní càhàn-nè xì nècuàchì raza-nè Judea ñuu Damasco mà, te nècuàchìmà, cónì nánihì tnùnì gá ini-nè nansa naxiconihí-né, vachi claru ni dàtúi Saulo sàhà Jesús, ñà-divi rey ndiaha xí raza-nè nduú-yá.

Nansa ni càcu Saulo nùù nèhivì raza-nè Judea

²³⁻²⁴ Daaní, ni yàha caní quivì, dandu ni nataca dava tè-raza Judea mà, te iin-ni ni candatnuhu-té ñà-cahni-té Saulo. Ñàyùcàndüá, ndui te ñuú ndiatú-te yehè nahnú ñuu mà, áma níhì-té cahni-ténê. Doco ni xinitnùhu-ne nansa cunì tèmà quida-tè xì-né.

²⁵ Ñàyùcàndüá, ñuú ni saca nèhivì xí Jesús-nè, cuàhàn-nè dìquì nama ndiadí nùù ñuu mà, te yucán ni dànùú-ñánê yàtà nama mà, inácaá-nè ini iin ìcà sicàtê.

²⁶ Dandu mànuhù-né ñuu Jerusalén.

Ñà-ndüá ni quida Saulo na ní nasaa-nè ñuu Jerusalén

Ñuu yucán ni cuni-nè nacuatnahá-né xì dava ga nèhivì xí Jesús, doco nsidaa nècuàchìmà, ni yùhì-nè, vachi có-xiníndisâ-né ñà-ndàà ndüá nchícùn ndisa Saulo ichì mii-yá.

²⁷ Ñàyùcàndüá, ni saca Bernabé nècuàchìmà, te ndacá tnahá-né ni sàà nùù nècuàchì apóstol, ni nacani-ne xì nècuàchìmà nansa ni cuu na ní xini Saulo Stoho-ndà Señor, te ni càhàn-yà xì-né. Te ni nacani stná-nè nansa ni quida Saulo ñuu Damasco, ni càhàn vate cuàhà-né sàhà Jesús ñuu yucán.

²⁸ Ñàyùcàndüá, yucán ni ndòo Saulo ñuu Jerusalén, xicánúú-né xì nèhivì xí Jesús.

²⁹ Te cuàhà gá ni càhàn-nè sàhà-yá, cónì yùhì-nè. Dècuèndè stná nècuàchì raza-nè càhàn dàhàn griegu ni càhàn stná xì-né, cuàhà gá ni ndatnuhu-né xì nècuàchìmà. Doco nècuàchìmà, cui sì xícuni-nè cahni-ñánê.

³⁰ Doco dava nèhivì cahvi stná xì Jesús, ni xinitnùhu-ne sàhà peligru mà. Ñàyùcàndüá, ni saca-ne Saulo mà cuàhàn-nè ndè ñuu Cesarea, dandu mànuhù nècuàchìmà ñuu Tarso.

³¹ Daaní, inicutu ladu Judea mà, xì ladu Samaria, xì stná ladu Galilea, ni ndudadí uun; vátùni nataca cuéyàà nèhivì xí

Jesús. Ñàyùcàndùá nì nacuàhandee gá ini-nè, te chicá nì cahvi víi-né Stoho-ndà Señor, vâchi nì chindee stná Espíritu ìlì xí-yá mii-né, te sàhámà chicá nì nducuahà-né.

Nansa nì nduvàha iin tiàa nani Eneas

³² Daaní, xicánúú Pedro visita inicutu ladu yucán, te nì sàà-nè iin ñuu tii nani Lida ñà-coo-ne visita xì nèhivì xí Jesús ndoó yucán.

³³ Te ñuu mà nì xini-nè iá iin tiàa nani Eneas; ùnà cuìà indúhu-né cama, vâchi sàni dàñà ìlì cuerpu xi-ne.

³⁴ Ñàyùcàndùá, nì cachi Pedro xì-né:

—Cunaha-ní, Eneas: momentu yohó cuàhàn Jesucristu dandúvaha-ya mii-ní. Ñàyùcàndùá ndacuiin-ní, nsida vii-ní cama xi-ní.

Dandu momentu mà nì ndacuiin-nè.

³⁵ Te (nì xicanuu-ne) ñuu Lida mà, xì stná yodò nani Sarón, te nì xini nèhivì-né. Ñàyùcàndùá cuàhà nècuàchìmà nì tenchicùn stná-nè ichì Stoho-ndà Señor.

Nansa nì natiacu iin nècuàchì ñahà nani Dorcas

³⁶ Daaní, tiempu yucán nìsa ìa iin nèhivì xí Jesús ñuu Jope nani Tabita. Te Dorcas nduú quivì-né dàhàn griegu. Te cuàhà gá obra nìsa quida-ne; cuàhà gá nìsa chindee-né nècuàchì ndahví.

³⁷ Doco quivì yucán nì quicuehè-nè, te nì xihì-nè. Ñàyùcàndùá, nì dàcùchì nèhivì nsii ma tècuìlì, te nì chinduhù-néndò iin cuarto dìquì-xí pìsu ùlì.

³⁸ Dandu nèhivì xí Jesús (ndoó ñuu mà), nì xinitnùhu-ne ñà-yatni uun iá Pedro ñuu Lida. Ñàyùcàndùá, nì techuún-né ùlì tiàa nì sàhàn nì sacundahví xì nùù nècuàchìmà ñà-quixi-ne vichi duha.

³⁹ Ñàyùcàndùá, nì quihin Pedro ichì vâxi-ne cutnâhâ-né xì tiàa ma, te nì caquesaa-nè vehe nsii ma. Dandu nì saca nèhivì mà-né nì nana-ne ndè vehe dìquì-xí. Te yucán nì tnàtuu nsidaa nècuàchì ñahà cuàán, itá-né sacú-né, dacunì-nè Pedro vestidu-nè xì dùhnù-né, vâchi na nìsa itiacu nsì-Dorcas mà, nì sansìcu-nda sìcoto xì nècuàchìmà.

⁴⁰ Dandu nì cachi Pedro xì nsidaa nèhivì mà ñà-nì cáquéé-né fuera. Te na sàni caquee-ne, dandu nì sàcuìin sìsì Pedro, nì xicàn tàhvì-né nùù Díos. Te nì nacuíco-né, nì indehè-né ndé indúhu nsii ma, te nì cachi-nè xì ndómà:

—Ndacuiin-ní, Tabita.

Dandu nì nacuna nècuàchìmà nduchìnúù-né, te na ní xini-nè Pedro, nì ndacòo-ne.

⁴¹ Te nì chitanini Pedro ndahà-né nì ndacani-ne nècuàchìmà. Daaní, nì cana-ne nsidaa nècuàchì dava ga ñà-nansihvi-ne, divi ñahàcuàán mà, xi dava ga stná nèhivì xí Jesús. Te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Yohó iá Tabita xi-nsia; sàni natiacu-nè.

⁴² Ñàyùcàndüá, nì xitià cuentu mà inicutu ñuu Jope nansa nì cuu xi nsì ma, te cuàhà gá nèhivi nì xinindisa-xi Stoho-ndà Señor.

⁴³ Dandu después, caní quivì nì ndòo ga Pedro ñuu mà, iá-nè vehe iin tiàa nani Simón, iin nècuàchì tùha dacáhi iin.

10

Nansa nì sàcùnaha iin soldadu nani Cornelio ñà-cana-ne Pedro quixi-ne vehe-ne

¹ Ñuu Cesarea nì sandoo cuàhà soldadu. “Tè-italianu” nìsa cachi nèhivi ñuu mà xì soldadu ndoó yucán. Te iin capitán xì soldadu mà nani Cornelio.

² Mii-ne xì nsidaa stná nèhivi ndoó vehe-ne, xínduu-ne nèhivi tnùñuhu cahvi ndisa xì Dios, te chívàha ndisa-ne tnùñuhu xí-yá. Te dasán stná-nè cuàhà òhùn ñà-chindee xì nècuàchì ndahví, te nacuatú cuàhà stná-nè.

³ Te nì cuu iin quivì nahi càhùnì nì cuaà nì dàcùnì Dios-nè tuí ndáí vaxi iin ángel quíhvi-ne vehe ndé iá-nè mà, te nì cachi ángel mà xì-né:

—¡Cornelio!

⁴ Dandu nì indehè váha-ne ángel ma, te yúhì cuàhà-né; dandu nì cachi-nè:

—¿Ndíá iá, señor?

Te nì cachi ángel mà xì-né:

—Sàni inini Dios ñà-ndüá xicàn tàhvi-ní nùù-yá, te sàni natùì stná obra xi-ní nùù-yá.

⁵ Ñàyùcàndüá, vichi duha techuun-ní nèhivi cùhùn ñuu Jope, te cana-ní iin tiàa nani Simón Pedro quixi-ne.

⁶ Cunaha-ní, iá-nè vehe iin nècuàchì dacáhi xì iin quisi, te yuhù mar indúhu vehe nècuàchìmà. Pues divi Pedro mà icúmì cachi xì-ní nansa ndíá icà-ní quida-ní —nì cachi ángel mà,

⁷ te cuàhàn-nè.

Daaní, luegu nì cana Cornelio ùì mozo xi-ne tnàtuu-ne, te nì cana stná-nè iin soldadu xinúcuáchì nùù-né, vachi iin nècuàchì cahvi víi xi Dios nduú stná nècuàchìmà.

⁸ Dandu nì nacani nsihi-ne xì nècuàchìmà nansa nì cuu, te nì techuún-ñané cùhùn-nè ñuu Jope.

⁹ Daaní, nahi càxíhúi inga quivì na sá-itúú-né casaà-nè ñuu mà, dandu divi hora mà nì nana Pedro òhìvèhé ndé iá-nè, cuàhàn-nè càcàn tàhvi-né nùù Dios.

¹⁰ Dandu nì quesaha-né nì xihì cuàhà-né doco, te cunì-nè cuxi-ne. Ñàyùcàndüá, cuàhàn cuyucun ñà-cudamá-nè. Doco na táñaha ga coo listúàmà, dandu nì dàcùnì Dios-nè iin seña na ian sánì-nè.

11 Nì xini-nè nì nuna ansivi, te yucán iá iin sìcoto na iin dahmà cácuñun nsi-cúmì punta-ñà dìquì-xí, mànuà dècuèndè ndé iá-nè.

12 Te nì xini-nè ini dahmà mà ñuhú nsidanuu clase quisi; quisi nahnú, quisi cuàti, xì quisi nduú laa.

13 Dandu nì tiacu-nè cáhàn iin ana cáhàn xì-né, cachí-yà:

—Ndacuiìn-ní cahni-ní quisi jaàn caxì-ní, Pedro.

14 Doco nì cachi Pedro:

—Còò, Señor mío, mà túhe caxí ñà-quini. Mà túhe caxí ñà-có-ndiá ìqué caxí.

15 Dandu cachí tu ana cáhàn xì-némà:

—Màsà cáhì-ní quini iá-sì, vàchi Dios nduú yùhù, te sàni cachì, iá vù quisi jaàn —nì cachi-yà.

16 Ùni xichi nì cáhàn-yà ducán, dandu nì nana dahmà mà ansivi mànuhá.

17 Ñàyùcàndüá, cuàhà gá nì nacani ini Pedro; ¿ndiá nduá cuní cachàmà? cahan-né. Te divi hora daa sàni caquesaa tiàa nì techuún Cornelio, itá-né yehè, vàchi sàni ndàcàtnùhù-né nùù nècuàchì ñuu mà ndévi iá vehe Simón mà.

18 Ñàyùcàndüá, meru cáhàn-nè yehè, xícàn tnùhù-né a divi vehe ma iá Simón Pedro, á coó.

19 Daaní, Pedro, iá-nè nacání vá ini-nè (ndiá cuní cachi) ñà-ndüá nì dàcùnì Dios-nè, te nì cachi Espíritu Ìì xì-né:

—Cunaha-ní, sàni quesaa ùni tiàa cuní cáhàn xì-ní.

20 Ndacuiìn-ní, nuu-ní, te cuahán-ní xì-né. Màsà nácání inì-ní, vàchi yùhù nduú ana nì cana xi-né.

21 Ñàyùcàndüá, nì nuu Pedro dècuèndè ndé itá tiàa vàxi nùù Cornelio mà, te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Amádi yùhù cuní-nsià cáhàn xì-nsiá. ¿Índù iin chuun nihí-nsiá vàxi?

22 Dandu nì cacachi nècuàchìmà:

—Nùù capitán Cornelio vàxi-nsi. Nècuàchì ndàà cuisì inì-xi nduú nècuàchìmà. Chívaha vù-né tnùñuhu xí Dios, te cuú ini nsidaa nècuàchì raza-ní Judea sàhà-né. Te iin ángel ìì xí Dios nì cachi xì-né ñà-nì caná-né mii-ní cùhùn-ní vehe-ne cáhàn-ní xì-né cunini-ne —nì cacachi tiàa ma.

23 Dandu nì dáyáha Pedro tiàa ma ini vehe-ne, te yucán nì caquidì nècuàchìmà iin ñuú. Dandu inga quivì nì naquihin-ne ichì ndacá tnáhâ-né xì Pedro mànuhù. Te iin ùi nècuàchì ñuu Jope cahvi stná xì Dios, cutnáhâ stná-nè xì Pedro cuàhàn.

24 Dandu quivì ùi nì casaà-nè ñuu Cesarea. Te yucán ndiatú Cornelio vehe-ne, mii-né xì tnaha-ne, xì nsidaa stná nècuàchì chicá cutnáhâ vaha xi-né, vàchi sàni cana-ne nècuàchìmà ñà-quixi-ne vehe-ne.

25 Dandu nì sàa Pedro meru vehe ma, te nì quee Cornelio, nì casàhù-nè xì nècuàchìmà, nì sàcuiìn sisi-né nì cahvi-né nècuàchìmà.

26 Doco Pedro, nì ndacani-ne nècuàchìmà, cachí-nè:

—Ndacuiìn-ní, vàchi na tiàa nduú mii-ní, ducán tiàa nduú yùhù.

27 Dandu nì quesaha-né ndatnúhú-nê xì nècuàchìmà, te ducán nì cayàha-ne ini vehe, te nì xini Pedro cuàhà gá nèhivì sàni nataca ndòò-mà.

28 Dandu nì cachí-nè xì nsidaa nècuàchìmà:

—Mii-nsiá, sà-ínáhá-nsiá nansa iá ley xì nsiùhù tè-nduú raza Judea, ñà-có-sàha ley xi-nsi nacuatnahá-nsí xì nèhivì inga ñuu (nahi mii-nsiá). Nì còò stná permisú yàha-nsi vehe-ne. Doco vichi sàni sàni nì cundaà inì nì quida Dios ñà-mà váha cachí-ndà xì nèhivì inga ñuu ñà-có-xiñùhù Dios-nè, te ò nècuàchì sìquini nduú-né. Còò.

29 Ñàyùcàndüá, na ní cana-nsia yùhù quixi, cóni cächí á coó. Vichi duha nì quihin ichì váxi. Ñàyùcàndüá, cunî cundaà inì ndià ndüá disáhà-xí nì cana-nsia yùhù.

30 Dandu nì cachí Cornelio:

—Cunaha-ní, sàcuàhàn-ndà cùmì quivì, divi hora yohó nahi càhùnì nì cuaà nì sandua. Te iníhíí iá dòquí, te xícàn tàhví nùù Dios. Dandu yucán nì ndecunu iin tiàa nì xini, ndiaha gá nchíí sicoto xi-ne.

31 Te nì cachí-nè xí: “Cornelio, sàni tiacu Dios xícàn tàhvi-ní nùù-yá, te sàni natùì stná obra xi-ní nùù-yá.

32 Ñàyùcàndüá, techuun-ní nèhivì cùhùn ñuu Jope, te cana-ní iin tiàa nani Simón Pedro; iá-nè vehe inga Simón, iin nècuàchì dacáhì xì iin. Yuhù mar nduú vehe-ne. Te nú sàni quesaa-nè yohó, dandu icúmí-nê càhàn-nè xì-ní”.

33 Ñàyùcàndüá, vichi vichi nì dàsàì razón ñà-quixi-ní. Te vátùnì nì quida-ní nì quesaa-ní. Te vichi, yohó ndoó nsi-daa-nsí nùù Dios ndiatú-nsí cunini-nsi nsidaa ñà-ndüá sàni cachí Dios xì-ní —nì cachí Cornelio.

Ñà-ndüá nì cachí Pedro na iá-nè vehe Cornelio

34 Dandu nì càhàn Pedro xì nsidaa nècuàchìmà, cachí-nè:

—Vichi sàni cundaà inì, ñà-ndàà nduá, có-càhíchì ini Dios ni-iin nèhivì.

35 Vàchi có-quidá mà, nú cuisì cahvi víi iin nèhivì mii-yá, te quidá víi-né, dandu icúmí-nê ndee vaha-ne nùù-yá, mate nèhivì ndéni ñuu nì cui nì cùndúú-né.

36-37 Te mii-nsiá, sà-ínáhá-nsiá ñà-ndüá nì cachitnúhu Dios xì raza-nsì Israel, nì dàquésáá-yà iin razón ndiaha nansa nàcùndoo vaha-nda nùù-yá quida Jesucristu. Te Jesucristu, Stoho nsidanicuú nèhivì ñuhivì nduú-yá.

Pues ináhá vaha-nsia ñà-ndüá nì cuu, ñà-dihna Juan nì quixi nì càhàn xì nèhivì, te nì quida ìi stná-nè nècuàchìmà. Daaní, ndè ñuu Galilea nì quesaha chuun xi Jesús de Nazaret,

te dècuèndè inicutu ladu Judea nì xitià stná palabra sàhà chuun ma.

³⁸ Te ináhá stná-nsià nansa nì quida-ya, nì nìhì fuerte-yà Espíritu Ìì xí Dios. Ñàyùcàndüá, nì xicanuu-ya nì quida-ya milagru ndiaha, nì dándúvaha-ya nsidaa ana ndohó quidá ñà-malu, vàchi Yuamáni-yá Dios iá xì-yá.

³⁹ Te nsiùhù, testigu xínduu-nsi, vàchi nì xininùu-nsí nsidaa ñà-ndüá nì quida-ya ladu Judea xì stná ñuu Jerusalén. Dandu nì sahnì nèhivì-yá. Nchìca cruz nì chituu-neyà.

⁴⁰⁻⁴¹ Doco tìxi ùnì quivì nì natiacu-yà nì quida Yua-yá Dios. Dandu cuàhà xichi nì ndecunu-ya nùu nèhivì, doco màdi núu nsidaa-né. Còò, cuisì nùu nsiùhù nècuàchì nì chitnùnì ini Dios ndecunu-ya nùu-xì, vàchi divi nsiùhù nì nacàxin-ya cunduu ana cuninùu xì-yá na ní natiacu-yà, dècuèndè nì cutnahá stná-yà xì-nsí nì xixi-nsi (nùu mesa).

⁴² Dandu nì sàcùnaha-nsí nùu-yá ñà-dacuítià-nsi palabra sàhà-yá nùu nèhivì, cachi-nsi xì-né ñà-divi mii-yá nì chitnùnì ini Dios nsidandaà sàhà cuàchi nsidanicuú nèhivì, nèhivì itiácú, xì nèhivì sàni xìhì.

⁴³ Te cunaha-nsiá, divi sàhà mii-yá nì cachitnùhu stná nsidaa nècuàchì nìsa cahàn cuenta xi Dios sàhana, nì cachi-nè ñà-sàhà mii-yá vátuni ndoo cuàchi nsidaa ana cunindisa-xi-yá, te ndacùcahan xi quivì-yá —nì cachi Pedro.

Nansa nì ndèe Espíritu Ìì xí Dios ini anima nèhivì inga raza ndoó vehe Cornelio

⁴⁴ Daaní, meru càhàn Pedro, dandu fuerte nì quixi Espíritu Ìì xí Dios ini anima nsidaa nècuàchì (inga raza) iníní má.

⁴⁵⁻⁴⁶ Te nì quesaha ní càhàn-nè dàhàn sàà, ndeníhì vaha-ne Dios. Ñàyùcàndüá nì ndulocó nècuàchì raza Judea nì quixi xi Pedro, vàchi nì xini-nè dècuèndè stná nècuàchì inga raza sàni nìhitàhvì Espíritu Ìì xí Dios.

⁴⁷ Ñàyùcàndüá nì cachi Pedro xì nècuàchì raza-nè xiníndísá-má:

—Sàni xini-nsià nansa nì nìhitàhvì stná nècuàchì yohó cumi-né Espíritu Ìì xí Dios nahi nsiùhù. Ádi còò iin cuní cadì xì nùu-né ñà-cuhiì-né vichi.

⁴⁸ Dandu nì cachi Pedro xì compañeru-nèmà ñà-nì ndacùcahan-né quivì Jesucristu, te quida ii-né nècuàchì sàà mà. Ñàyùcàndüá, na ní nsihi nì cuhiì nsidaa nècuàchì mà, dandu nì sacundahví-nè nùu Pedro ñà-nì còò chii gá-nè iin ùi gá quivì xì-né.

11

Ñà-ndüá nì cachi Pedro na ní cànà-né nùu nècuàchì xiníndísá ndoó ñuu Jerusalén

¹ Daaní, nì xitià cuentu nansa nì cuu nì xinindisá stná nècuàchì inga raza mà. Dècuèndè stná ladu Judea nì sàà razón mà, te ñàyùcàndùá nì xinitnùhu stná nècuàchì apóstol xì dava ga nècuàchì xiníndísâ.

² Sàhájàn na ní nasaa tu Pedro ñuu Jerusalén, dandu nì tnàtuu cuàhà nècuàchì raza-nè nùù-né, te nì quesaha-né xítñùhu-ñané,

³ cachí-nè:

—¿Índù chuun nì quìhitnaha-ní xì nècuàchì có-nchícùn ley xi-nda, te nì yàha-ní vehe-ne nì xixi-nsia?

⁴ Dandu nì nacani nsihi Pedro xì nècuàchìmà nansa nì cuu, te dohó nì cachi-nè:

⁵ —Ñuu Jope ié` xícàn tàhví nùù Dios, te nì dàcùnì-yà yùhù ìñàha. Nì xinì iin ñà-ndùú nahi dahmà cahnú cécùhun nsì-cúmì punta-ñà dìquì-xí, te ndè ansivi nì nua vàxan ndé ié`.

⁶ Indéhe váhi, te nacání inì, ¿ndià nduá ñuhuma? Te yucán ñuhú nsidanuu clase quisì: quisì nahnú, quisì yùcù, quisì cuàtì, xì stná laa.

⁷ Dandu nì tiacuì càhàn iin ana càhàn, cachí-yà xì: “Ndacuiìn-ní cahnì-nísi caxì-ní, Pedro”.

⁸ Doco nì cachi xì-yá: “Còó, Señor mío, mà túhe caxí ni-iin ñà-quini, ni-iin ñà-có-ndiá ìqué caxí”.

⁹ Dandu, inga xichi nì càhàn-yà ansivi, cachí-yà xì: “Màsà cachi-ní quini iá-si, vachi Dios nduú yùhù, te sàni cachi, iá vii-sí”, nì cachi-yà.

¹⁰ Ùnì xichi nì càhàn-yà xì ducán, dandu nì nana dahmà xì quisì mà mànuhá ansivi.

¹¹ Daaní, divi hora yucán sàni quesaa ùnì tiàa, itá-né tùvèhé ndé ié`. Ndè ñuu Cesarea nì quixi-ne nandúcú-né yùhù.

¹² Dandu nì cachi Espíritu ìi xì: “Cuahán-ní, cutnaha-ní xì nècuàchìmà cùhùn, doco màdí cachi-ní a ndísá, á coó”. Dandu ní saqui ìñù compañerúì iin-ni cahvi stná xì Jesús, divi nècuàchì itá yohó, te ndacá tnahá-nsì cuàhàn-nsì (ñuu yucán. Te na ní sàà-nsì), nì quìhvi-nsi ini vehe tiàa nì cana xí.

¹³ Dandu nì nacani-ne xì-nsí nansa nì cuu nì xini-né iin iin ángel xì Dios inì vehe-ne, te nì cachi ángel mà xì-né: “Techuun-ní tiàa cùhùn ñuu Jope cana-ní Simón Pedro quixi-ne,

¹⁴ vachi icúmí Pedro mà cachitnùhu-ne xì-ní iin razón ndi-aha nansa càcu anima-ní nùù Dios, miì-ní xì nsidaa stná nèhivì vehe-ní”, nì cachi ángel mà.

¹⁵ Daaní, làcà ní quesahí càhìn xì nèhivì ndoó yucán, te fuerte nì quixi Espíritu ìi xì Dios dìquì-né, nacua nì quida-ya xì ndohó daa.

¹⁶ Dandu ní nsinuu inì nansa nì cachitnùhu Stoho-ndà Señor xì-ndà na ní cachi-yà: “Ñà-ndáà nduá, tècuíi nìsa quida ìi

Juan nêhivì, doco mii-nsiá, tixi Espíritu ìì xí Dios icúmí-nsiâ nduhii-nsiá”, nì cachi-yà.

17 Pues divi ducán ndisa nì cuu stná xì nècuàchì inga raza mà, nì nìhìtáhvì stná-nè Espíritu ìì xí Dios nacua nì nìhìtáhvì ndohó na ní xinindisa-nda Stoho-ndà Jesucristu. Ñâyùcànduá, (nì cundaà inì), divi Dios nduú ana nì quida xi ñà-jaàn, te sàhámà nì nacani inì chicá vaha màsà cádi nùù-yá —nì cachi Pedro.

18 Dandu na ní nsihi nì inini nècuàchì Jerusalén mà palabra jaàn, dandu nì ndòò vaha ini-nè, te nì naquimanì-né Dios, cachí-nè:

—Pues ñà-ndáà nduá, dècuèndè stná nècuàchì inga raza sàni nìhìtáhvì ñà-cuu-ne arrepentir sàhà cuàchi-ne, te ducán cundiatú-nè vida ndiaha nicanicuahàn —nì cachi-nè.

Nansa nì xinindisá stná nêhivì ñuu Antioquía

19 Cunaha-ní, divi tiempu nì casahnì nêhivì Esteban nì quesaha stná-nè quida quini-ne xì nsidaa gá nêhivì xí Jesús. Ñâyùcànduá, cuàhà nècuàchì mà nì xitià nihni cuàhàn cuàhà ñuu. Dècuèndè stná ñuu Fenecia nì casaà dava-ne, xì ndè stná ñuu Chipre, xì ñuu Antioquía. Te yucán nì càhàn stná-nè palabra xi Dios, doco xi cuisì nècuàchì raza-nè Judea.

20 Daaní, dava nècuàchì ñuu Chipre xì dava stná nècuàchì ladu Cirene, nì casaà stná-nè ñuu Antioquía mà, te mii-né, ndisa, nì càhàn-nè xì nêhivì ñuu mà có-nduú raza Judea, nì cachitnùhu-ne ñà-nduú razón ndiaha sàhà Stoho-ndà Jesucristu.

21 Te cuàhà gá nì chindee-yánè, vàchi cuàhà nècuàchì ñuu mà nì xinindisá, te nì tenchicùn stná-nè ichì-yá.

22 Daaní, nì xinitnùhu stná nêhivì xí Jesús ndoó ñuu Jerusalén nsidaájàn. Ñâyùcànduá, nì techuún-né Bernabé cuàhàn-nè Antioquía.

23 Te na ní sàà-nè yucán, yáha ga nì cudii ini-nè na ní xini-nè ñà-cuàhà guá gracia sàni sàhatahvì Dios nêhivì yucán. Ñâyùcànduá, nì càhàn-nè xì nècuàchì mà ñà-siempre Stoho-ndà Señor ni cahvi xi-né.

24 Vàchi Bernabé mà, vaha ndisa ini-nè, vàchi chitu an-ima-nè Espíritu ìì xí Dios, te xiníndisâ fuerte-nèyà. Te cuàhà gá stná nêhivì ñuu mà nì tenchicùn xì ichì-yá.

25 Dandu nì quihin Bernabé mà ichì cuàhàn-nè ñuu Tarso nandúcú-né Saulo. Te na ní ndacùhun tnahá-né, nì nacuat-nahá-né màndixi-ne ñuu Antioquía.

26 Daaní, inii iin cuà totoo nì nataca-nè xì cuàhà nêhivì xí Jesús, nì dàcuàhá tnahá-né. Te cunaha-ní, divi ñuu Antioquía mà nduú ndé nì quesaha nêhivì cachí-nè cristianu xì nècuàchì nchícùn ichì Jesús.

27-28 Daaní, quìvì yucán nì casaà stná itnii nècuàchì profeta ñuu mà. Ñuu Jerusalén nì quixi-ne. Te iin-ne nani Agabo; te divi nècuàchì mà nì sàcuìn-nè mahì nèhivì natácá mà, te nì dácáhàn Espíritu lì xí Dios-nè, nì cachitnùhu-ne ñà-vàxi tnama inicutu ñuhivì. Te ñà-ndáà nduá, vàchi ducán nì cuu ndisa tiempu xi rey cahnú nani Claudio.

29 Ñàyùcàndùá, (na ní tiacu) nèhivì (ñà-vàxi tnama), dandu nì nacani ini-nè chicá vaha chindee-né nècuàchì hermanu (ndahví) ndoó ladu Judea, vátuni cuàha iin iin-ne iyuhu según ñà-nduá sàa-nè cuàha-ne.

30 Ñàyùcàndùá, nì nacuatnahá dìhùn, te nì quida-neà entregar nù ndahà Bernabé xì Saulo. Dandu nècuàchì mà, nihí-néà nì sàa (ladu Judea), te nì ndòa ndahà nècuàchì sahnú idónuu.

12

Nansa nì xihì Jacobo, te nì tniì stná Pedro

1 Daaní, divi tiempu yucán nì dándacú rey Herodes tniì dava nècuàchì natácá cahvi xi Jesús, ñà-dandohó-tené.

2 Te iin nècuàchì nì ndoho ma nduú ñani Juan nani Jacobo, vàchi nì dándacú rey mà, te nì sahnì-té nècuàchì mà xì espada.

3 Dandu nì xini rey mà cudì ini nècuàchì ñuu mà ñà-nì xihì ndómà, ñàyùcàndùá nì nacani inì-te chicá vaha tniì stná-te Pedro. Meru quìvì iá vicò xixí-né pan có-ndùtáchì nì sanduamà.

4 Ñàyùcàndùá nì tniì stná Pedro, te nì sàcùndiadi-nè, nì ndòo-ne ndahà soldadu, cùmì cùmì-té nì sandiaa xì-né, te cùmì turnu iá nsiquivì. Te rey mà, cuisì ndiatú-te yaha inga vicò, divi vicò pascua, dandu tavà-té nècuàchì mà ñà-cundehè nèhivì-né, (te cui-nè).

5 Ñàyùcàndùá, yucán iá Pedro, ndiadí-nè vehecàa. Doco nècuàchì natácá cahvi xi Jesús, cuàhà gá nì xicàn tàhvi-né nù Dios sàhà nècuàchì mà.

Nansa nì quee Pedro vehecàa nì quida Dios

6 Daaní, nì sàa iin ñuú antes quìvì cuàhàn rey mà tavà-té Pedro cundehè nèhivì-né. Te indùhu-né ini vehecàa ma, quídì naà-né. Te itánduhù stná soldadu iin iin ladu-nè, itnii-te cadena nuhní-nè, te xí-ita stná soldadu ndiaá yehè.

7 Dandu na iin cachí yucán nì ndecunu iin ángel xi Stoho-ndà Señor, te nì natnuù iin luz ini vehecàa ma. Te nì tuxìn ndáha ángel mà diìn tixì Pedro, nì dándácò-ñané, te nì cachi-nè:

—Ndacuiìn-ní vichi duha.

Daaní, cadena nuhní ndahà Pedro, nì dàñàtnahá miá.

8 Te nì cachi tu ángel:

—Nacuhni-ní siuhmatixi-ní, te nacuaiìn-ní ndisàn-ní.

Te na ní nsihi nì quida Pedro ducán, dandu nì cachi tu ángel mà xì-né:

—Cundixi-ní dòò-ní, te cunchicùn-ní yùhù cùhùn-ndà.

⁹ Ñàyùcàndùá, nì tenchicùn Pedro ángel mà cuàhàn-nè, doco cóni cúndáà ini-nè a ndísá ñà-ndáà nduá cuú xi-né, á coó, vàchi na ian sánî-nè quidá Dios nduá cahan-né.

¹⁰ Dandu nì cayàha-ne ndé iín iin soldadu ndiaá, te después nì yàha stná-nè nùù ingà-te, dandu nì sàà-nè ndé yehè cáa cahnú quee-nda calle ñuu mà. Te nì nuna miá, dandu nì caquee-ne fuera cuàhàn-nè. Te nì sàà-nè ndé nacáhndé-nè inga calle, te yucán nì nacoó ángel mà-né cuàhàn-nè.

¹¹ Dandu nì sàà Pedro nì cundaà vaha ini-nè, te nì cachi-nè:

—Vichi sàni cundaà inì, ñà-ndáà nduá, nì techuún Stoho-ndà Señor ángel xi-ya, nì sàà-nè nì tavà-né yùhù ndahà Herodes. Te vitni còò gá iñaha cuu xí nacua nì cuni tè-raza Judea cuu xí.

¹² Daaní, na ní nsihi nì nacani ini-nè sàhámà, dandu cuàhàn-nè vehe María nduú dihi Juan Marcos. Te yucán ndoó cuàhà nèhivì sàni nataca, xicàn tàhvi-né nùù Dios.

¹³ Dandu nì dàcàsàn Pedro tranca mà, cásàhú-nè. Te nì quee iin ñahà chii nani Rode vaxi-ña cunini-ña ana cáhàn.

¹⁴ Te nì nacuni-ña tàchi Pedro. Doco ñà-cuàhà guá cudii ini-ña, cóni nácúná-ña yehè; nì dàyáà-ña nì nansìhvià vehe, nì cachitnùha xì nèhivì mà ñà-divi Pedro nduú nècuàchi cáhàn yehè mà.

¹⁵ Doco nèhivì yucán, cóni xiníndísâ-né, ñàyùcàndùá nì cachi-nè xì-ña:

—Ádi sàni culocú.

Doco mii-ña, iin-ni cachí-ña divi ñà-ndáà nduá.

—Còò —cachí-nè—, ádi ángel (ndiaá) xì-né nduú ana cáhàn.

¹⁶ Doco iníní-né casan yehè, cásàhú ì Pedro. Ñàyùcàndùá nì (caquee-ne nì) nacuna-ne yehè, te nì xini-nè ;divi Pedro nduú-né! Ñàyùcàndùá nì ndulocó sàstnùhù-né.

¹⁷ Dandu nì cuu ndahà Pedro ñà-nì cúniní nècuàchimà ñà-nduá cuàhàn-nè cachi-nè, te nì nacani-ne nansa nì nihì-né nì quee-ne vehecàa ma nì quida Stoho-ndà Señor. Te nì cachi stná-nè xì nècuàchimà (nì cùhùn-nè) cachitnùhu stná-nè xì Jacobo xì dava ga compañeru-nè xiníndísâ. Dandu nì quee-ne cuàhàn-nè inga xaan.

¹⁸ Daaní, na ní tùinuù quivì yucán, cuàhà gá nì ndulocó soldadu, ¿índù cuàhàn Pedro? cahan-té.

¹⁹ Te rey Herodes, nì dândàcú-te ñà-nanducù-né cuàhà xaan. Doco cóni nátù-i-ne. Ñàyùcàndùá, nì sanicuàchi rey mà sàhà soldadu mà, te nì sahnì-ñátê. Dandu nì quee rey mà ladu Judea cuàhàn-te ñuu Cesarea, te yucán nì ndòo-tè.

Nansa nì xihì rey Herodes

²⁰ Cunaha-ní, xiní ùhì rey mà nèhivì ñuu Tiro xì nèhivì ñuu Sidón. Doco mii-né, cuní-nè nàcùndoo vàha-ne xì-té, vàchi ndè ñuù-te quixí ñà-ìtiácú-nè ñuu-nèmà. Ñàyùcàndùá, nì nìhì-né nì nàcùndoo vàha-ne xì iin ana xinúcuáchí nùù-té vehe-tè, divi iin tiàa nani Blasto. Dandu iin-nì nì ndatnuhu nsidaa-né, te nì catnàtuu-ne nùù rey mà tìxi Blasto mà, (áma níhì-né nàcùndoo vàha-ne xì-té).

²¹ Te nì saquìn-te iin quivì (quixi tu nsidaa-né). Ñàyùcàndùá, divi quivì mà nì sàcòo-tè silla cahnú xí-te, ndixì-te sìcoto vii xí-te, te nì càhàn-te sàhù xì nsidaa nècuàchìmà.

²² Dandu yáha ga nì càna fuerte-nè, cachí-nè:

—¡Màdì nèhivì ùún càhàn! ¡Iin dios nduú ana càhàn!
—cachí-nè, càna-ne.

²³ Dandu vichi duha nì dùcùn rey mà iin castigu nì quida ángel xi Stoho-ndà Señor, vàchi cóni tàvá-te tnùñuhu xí-yá. Ñàyùcàndùá, nì saxi sùndacu inì-te, te nì xihì-te.

²⁴ Doco razón ndiaha xí Stoho-ndà Señor, chicá nì xitià inicutu, te chicá cuàhà nèhivì nì tenchicùn xì palabra mà.

²⁵ Daaní, na ní nsihi nì xìnu chuun nì quida Bernabé xì Saulo ñuu Jerusalén yucán, dandu nì saca-ne Juan Marcos, te ndacá stnahá-né nì quee-ne ñuu mà mànuhù-né.

13

Nansa nì quihin Bernabé xì Saulo iin ichì caní cuàhàn-nè chuun xi Jesús

¹ Ñuu Antioquía mà nì sandoo cuàhà nècuàchì natácá cahvi xi-yá. Te dava-ne nduú nècuàchì chináhá, te dava-ne nduú profeta cachítñuhu razón xi Dios. Te nècuàchì chicá xíquida ducán nì sanduu Bernabé, xì Simón el Negro, xì stná Lucio nì quixi ñuu Cirene, xì stná Saulo, xì stná Manaén, iin nècuàchì dava-ni nì sahnu xi gobernador Herodes.

² Daaní, nì cuu iin quivì na cahvi nsidaa-né Stoho-ndà Señor, te iníhì stná-nè nùù-yá ndoó dòcò-nè, dandu nì cachi Espiritu ì xì-né:

—Cunaha-nsiá, cuaán cunduu chuun xi Bernabé xì Saulo vichi, vàchi sàni nacàxin mii-né. Ñàyùcàndùá, nacoo-nsianè nì cùhùn-nè quida-ne inga chuun xi —nì cachi-yà.

³ Ñàyùcàndùá chicá nì inihì-né, te nì xicàn tàhvì stná-nè nùù-yá. Dandu nì chitàndòó-né ndahà-né dìni Bernabé xì Saulo (ñà-cunduajàn seña ñà-sàni nìhì nècuàchìmà chuun ndiaha). Dandu nì ndaquindèè-né xì nècuàchìmà cuàhàn-nè.

Nansa nì quida Bernabé xì Saulo na ní sàà-nè ñuu Chipre

⁴ Ñàyùcàndüá, nì quihin nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè, vàchi sàni techuún Espíritu Ì-né cùhùn-nè. Te nì sàà-nè ñuu Seleucia. Te yucán nì nana-ne iin barcu cuàhàn-nè ndè iin ñuu cahnú nani Chipre.

⁵ Te meru ñuu ndé nì nuu-ne barcu mà nani Salamina. Dandu cuàhàn-nè veheñuhu xi nècuàchì raza-nè Judea iá yucán, te nì càhàn-nè palabra xi Dios. Te cutnáhâ stná Juan xì-né, xinúcuáchí nècuàchìmà nùù-né.

⁶⁻⁸ Dandu nì nacàhin-ne inii ñuu mà dècuèndè nì sàà-nè inga orilla mar ndé iá ñuu Pafos. Te yucán nì ndacùhun tnahá-né xì iin tètàtnà nani Barjesús. Te Elimas nani stná-te, vàchi ducán cachí-nè xì tètàtnà dàhàn yucán. Iin tè-raza Judea nduú stná-te, te càhàn-te razón xi Dios, cachí-te, doco dandahví uun-tè. Pues divi-tè iá nùù iin nècuàchì nchichí cusáhnú ladu yucán nani Sergio Paulo. Te nècuàchìmà, nì cana-ne Bernabé xì Saulo, vàchi cuní-nè cunini-ne palabra xi Dios. Doco tètàtnà mà, nì càhàn-te dìqui Bernabé xì Saulo, daquínùhu-tè nùù nècuàchì cusáhnú-má ñà-màsà cúníndísâ stná-nè ichì Jesús.

⁹ Dandu Saulo, ò nì càchí stná-ndà Pablo, fuerte nì quixi Espíritu Ì xí Dios ini anima-nè, ñàyùcàndüá nì indehè váha-ne tètàtnà mà,

¹⁰ cachí-nè xì-té:

—Ndahví-ní, vàchi dandahví uun-ní nèhivì ñà-cuàhà gá maña quida-ní, te ni-iin ñà-vàha có-cùú inì-ní sàhà-xí, vàchi dèhe ñà-malu nduu-ní. ¿Índù chuun tùha guá-ní datú-cù-ní nèhivì ñà-màsà cúnchícùn-nè ichì ndácuìsì Stoho-ndà Señor?

¹¹ Doco cunaha-ní, sàhà-ñá quida-ní ducán, ñàyùcàndüá icúmí-ní nihì-ní iin castigu xi Dios vichi. Icúmí-ní cuaà dahuun-ní iin ratu; ni nduà orá mà cútùì ga nùù-ní —nì cachi Pablo.

Dandu vichi duha nì cuaà nùù témà, te nì nàcuìin tnùù dahuan. Ñàyùcàndüá, nì quee-tè cuàhàn-te nanducu-té ana cuditá xì-té cacanu.

¹² Te na ní xini nècuàchì cusáhnú-má ñà-ndüá nì cuu, dandu nì xinindisá stná-nè palabra xi Dios, vàchi nì ndulocó-nè sàhà ñà-ndüá chináhá Pablo sàhà Stoho-ndà Señor.

Ñà-ndüá nì quida Pablo xì Bernabé na ní sàà-nè ñuu Antioquía iá ladu Pisidia

¹³ Dandu Pablo xì compañeru-nè, nì nana-ne iin barcu, te nì yàha-ne mar, nì sàà-nè ñuu Perga iá ladu Panfilia. Te yucán nì naco Juan-nè mànuhù-né Jerusalén.

¹⁴ Dandu nècuàchìmà, nì quee-ne ñuu Perga mà nì sàà-nè ndè ñuu Antioquía iá ladu Pisidia. Te quivì descansu cuàhàn-nè visita veheñuhu xi nècuàchì raza-nè Judea, te nì sàcúndoo-ne yucán.

15 Dandu nì cahvi nècuàchì xícusahnú veheñùhu ma tutu nduú ley xi Dios, xì stná tutu ì nì tiaa nècuàchì profeta sàhana. Dandu nì techuún-né razón nùu Pablo xì Bernabé, cachí-nè:

—Nú iá iin conseju vaha cuàha-nsia nsiùhù, vätüni cähàn-nsià vichi, ñàni.

16 Dandu nì ndacuiin Pablo, te nì dänáhà ndahà-né ñà-nì cúndóó dádí nsidaa-né, te nì cachi-nè:

—Mii-nsiá nècuàchì raza xi Israel, xì nsidaa gá mii-nsiá nècuàchì cahvi stná xi Dios, cunini vaha-nsia.

17 Divi Yua-nda Dios nduú ana cähvi nsidaa nèhivi raza-ndà, vächì sàhana nì nacàxin-ya xii-ndà ñà-cunduu-ne nèhivi xí-yá. Te na ndoó xícá ì-né ñuu Egipto, dandu ndiaha gá nì chindee-yánè, nì quida-ya cuàhà milagru nahnú, te nì tavà nsihí-yánè nùu ñuu mà nì caquee-ne libre.

18 Daaní, ùi dico cuà nì xicanuu-ne yucù dänä. Te mate ndahví modo xi-ne, doco nì quidandee ini-yà sähà-né inii cuà mà.

19 Daaní, después na ní sàà-nè ladu Canaán, dandu nì dändáñuhú ì-yá nèhivi ndoó ùsà ñuu nahnú yucán, te nì sàhatahvì-yánè ñuu mà.

20 'Daaní, nì yàha 450 cuà, te inii tiempu yucán puru juez nìsa dandacu-xi nùu xii-ndà mà, vächì ducán nì cachi mii-yá. Te ducán nìsa la dècuèndè tiempu nì quesaha Samuel cähàn-nè cuenta xi-ya.

21 Dandu nì xicàn xii-ndàmà coo iin rey dandacú nùu-né, (te màdi gá juez). Ñàyücàndüá, nì cachi Dios ñà-iin tiaa nani Saúl cunduu rey xi-ne, iin descendencia xi xii-nda Benjamín, te yua-né nì sanani Cis. Pues divi nècuàchìmà nì dändàcù ùi dico cuà nùu ñuu-ndà.

22 'Daaní, después nì dácúxíó Dios nècuàchìmà, te nì sàha-ya David chuun dandacuma, vächì dohó nì cachi-yà sähà-né: “Sànì xinì, vaha ga modo xi dèhe Isaí nani David, te cudí gá inì sähà-né. (Vächì ináhí) icúmí-nè quida-ne cumplir nsidaa ñà-ndüá cuní coo”, nì cachi Dios.

23 Dandu nì quida stná-yà comprometer ñà-cunduu iin descendencia ndiaha xí nècuàchìmà ana dacácu xi raza-ndà Israel. Ñàyücàndüá, cunaha-nsiá, divi Jesús nduú ana ndiaha mà nì chitnùnì ini Dios dacácu xi-nda.

24 Doco na táñàha ga quesaha Jesús (cähàn-yà palabra xi-ya), dandu dihna Juan nì quixi nì cähàn sähù xi nsidaa nècuàchì raza-ndà Israel sähà-ñá nì cùú-né arrepentir, te cuhii-né.

25 Dandu después na sádaa-ní nsihi vida xi Juan ñuhivì yohó, dandu nì cähàn-nè xì nèhivi, cachí-nè: “¿Ana nduú yùhù, cahan-nsiá? Pues cunaha-nsiá, màdi mii-yá nduí. Doco después na sàni yàhi, dandísá vaxi ana nduú mii-yá. Vächì yùhù, nì có-nâtüi cundui mozo xi-ya ñà-taví ndisàn-yá”, nì cachi Juan.

26 'Ni cúníní vâha nsidaa mii-nsiá nècuàchì nduú descendencia xi xii-ndà Abraham, xi nsidaa stná mii-nsiá nècuàchì dava ga cahvi stná xi Dios, vâchi nùu mii-nsiá sâvâxi razón yohó nansa càcu anima-ndà, ñânì.

27 Vâchi nècuàchì ndoó ñuu Jerusalén, xi stná tè-xícusahnú nùu-né yucán, cóni cúndàà ini-nè ana nduú Jesús, ni cóni cúndàà stná ini-nè ñà-nduá cuní cachi tutu ìi, mate divi nduá cahví-né cada quivì descansu, te divi nduú stná tutu ndé ni cachitnùhu profeta sâhana ñà-ìcúmí nèhivì cahni-néyâ. Te divi ducán ndisa ni cuu, vâchi tè-xícusahnú ñuu-ndàmà, ni dàyâha-tèyâ ndahà nèhivì cahni xi-yâ.

28 Mate còo ni-iin falta xi-ya, doco ni xicàn-te nùu Pilatu ñà-cui-yâ.

29 'Ñâyùcànduá, divi ducán ni cuu nacua ni cachitnùhu tutu ìi icúmí cuu xi-yâ, ni dàndòhó-teyâ, (te ni xihì-yâ). Dandu ni nanihi nèhivì cuerpu xi-ya nùu cruz, te ni chinduhù-néyâ ini cueva.

30 Doco después ni natiacu-yâ ni quida Yua-nda Dios.

31 Te cuàhâ xichi ni ndecunu-ya nùu nècuàchì ladu Galilea ni quixi xi-yâ ndè ñuu Jerusalén. Caní quivì ni ndecunu-ya ducán, te nèhivì ni xini xi-yâ, testigu xínduu-ne, nacání-né xi nèhivì sâhâ-yâ.

32-33 'Ñâyùcànduá, nsiùhù, cachitnùhu-nsi xi-nsiá iin razón ndiaha, vâchi nacua ni quida Dios xi xii-ndà comprometer ñà-ìcúmí-yâ danátíacú-yâ Jesús, pues divi ducán sâni quida ndisa-ya vichi tiempu xi ndohó nècuàchì nduú descendencia xi xii-ndà mà. Vâchi dohó cachí Dios nùu alabanza ìi, divi alabanza ùi ndé cachí-yâ: "Mii-ní, Dèhemani' nduu-ní. Sâ-ìtiácù-ní vichi ni guide".

34 Daaní, iá gà más ñà-nduá ni cachi Dios sâhâ-ñâ cundaà ini-ndà cuàhàn-yâ danátíacú-yâ Jesús, te mà cúí gà-yâ, ni mà téhì cuerpu xi-ya, vâchi dohó ni cachi stná Yuamáni-yâ xi-yâ: "Nacua ni cachì xi David ñà-seguru icúmí cundehe ndahvî mii-né, pues divi ducán icúmí quida stnâi xi mii-ní", ni cachi-yâ sâhana.

35 'Ñâyùcànduá, nùu inga alabanza ìi iá ndé ni càhàn David xi Dios, te dohó ni cachi-nè: "Mà cuâha-ní tèhì ana ìi xí-ní ini yavi".

36 Pues (inaha-nda), ñà-ndàà nduá, ni quida vii David mà xi nèhivì ñuu-ndà tiempu xi-ne, nacua ni cachi Dios xi-né, doco ni xihì-nè, te ni ndùxin-ne ndé ni ndùxin xii-né, dandu ni tnàni iquícúñú-nè ñuhù.

37 Doco Jesús, còo. Cóni tnàni iquícúñú-yâ, vâchi ni natiacu-yâ ni quida Yua-nda Dios.

38 'Ñâyùcànduá, ni cúnáhâ nsidaa-nsiá ñà-divi sâhâ Jesús vâtùni ndutu cuàchi-nda, ñânì.

39 Mate tíxi ley sahnú xí Moisés còò nansa ndoo ndisa cuàchi-nda, doco vichi nú ni cúníndísá-ndá Jesús, dandísá, vátùni, vàchi nsidaa ana xiníndísâ xí-yâ, seguru ndoo nsihi cuàchi-ne.

40 Ñâyùcàndüá, cuidadu cundoo-nsia ñà-màsà cúú xí-nsiâ nacua nì cachi nècuàchì sànhaha ndé nì cachi-nè:

41 Cundehè váha-nsia, mii-nsiá tè-càhíchì inì-xi, vàchi cuàhìn quide iin milagru cahnú tiempu xi-nsia. Doco mà cúníndísâ-nsiá, mate claru ni cachítñùhu nèhivì xì-nsiá, te sàhámà cuisì icúmí-nsiâ ndulocó cuàhà-nsiá, te sàà-nsià ndañuhu dahuun-nsia.

Ducán nì cachi Dios —cachí Pablo.

Nansa nì càhàn Pablo xì cuàhà gá más nèhivì ñuu Antioquíá íá ladu Pisidia

42 Daaní, na ní quee-ne xì compañeru-nè veheñùhu ma, dandu nì sacundahví nèhivì cuàhà mà nùù-né áma nácáni gá-nè xì nècuàchì mà palabra yucán inga quivì descansu.

43 Ñâyùcàndüá, na ní nsihi nì nacuitià nsidaa nècuàchì mà veheñùhu ma, dandu nì tenchicùn cuàhà-né Pablo xì Bernabé, xínduu-ne nècuàchì raza Judea, te xínduu stná-nè nècuàchì inga raza nì yàha ndè religiòn Judea mà ñà-cahvi stná-nè Dios. Dandu Pablo xì Bernabé, nì càhàn-nè xì nsidaa nècuàchì mà ñà-iin-ni ni cúnchícùn-nè íchì-yá ndé nìhì ndisa-nda gracia.

44 Daaní, nì yàha ùnà quivì, dandu nì nataca tu nèhivì, te làcà iyuhu-né nì cumanì cunduu nsidanicuú nèhivì ñuu mà nì nataca ñà-cunini-ne palabra ìì xí Dios.

45 Doco dava nècuàchì raza Judea mà, na ní xini-nè ñà-cuàhà guá nècuàchì inga raza sàni nataca, dandu nì cumbìdia ini-nè, te nì càhàn ùhì-nè dìquì ñà-ndüá nì cachi Pablo; quini ga nì càhàn-nè sàhà (palabra ìì mà).

46 Doco Pablo xì Bernabé, cóni yúhì-nè; nì naxiconihì-né nùù nècuàchì mà, cachí-nè:

—Primeru mii-nsiá nì nìhítáhvi-nsiá cunini-nsia palabra ìì xí Dios, doco vichi sàni cahíchì inì-nsia palabra mà, na ian có-cùnì-nsiá natùì-nsia cucumi-nsiá vida ndiaha nicanicuahàn. Ñâyùcàndüá icúmí-nsì càhàn-nsì razón mà xì nèhivì inga raza yohó.

47 Vàchi ducán nì sàcùnaha-nsì nùù Stoho-ndà Dios quida-nsi, vàchi dohó nì cachi-yà (xì Jesús):

Sàni sàhi mii-ní chuun ñà-danátñù-ní ini anima nèhivì nsidanicuú raza. Sàhà mii-ní icúmí càcu anima nèhivì ndoó dècuèndè ñuu chicá xica ñuhivì, nì cachi Dios.

Ducán nì cachi Pablo.

48 Te na ní nsihi nì inini nsidaa nècuàchì inga raza mà, dandu yàha ga nì cudii ini-nè; palabra vàha ndisa nduá yohó, nì cachi-nè. Dandu nì xiníndísá cuàhà nèhivì mà palabra

xi-ya, divi nècuàchì nì chitnùnì ini Dios cundiatú anima-xi cutiacu nicanicuahàn.

⁴⁹ Te ducán nì xitià palabra xi Stoho-ndà Jesús inicutu ladu yucán.

⁵⁰ Doco nècuàchì raza Judea (cò-xiníndísámá), nì dàquítñùhu-ne nùù ñahà cuicà sáhàn veheñùhu ma, xì nùù stná nècuàchì idónuu nùù ñuu mà, te nì nìhì-né nì ndulocó nsidaa nècuàchìmà nì quida-ne. Ñàyùcàndüá, nì cucuahà sàhà Pablo xì Bernabé, dècuèndè fuerza nì catavà-ñánè ñuu mà cuàhàn-nè.

⁵¹ Dandu nì catù-né sàhà-né ñà-nì cóyo yacá nì tñia ñuu mà, te (seña nduámà ñà-ìcúmì nècuàchì ñuu-mà cunsida-ne cuàchi-ne). Daaní, nì quihin Pablo xì Bernabé ichì cuàhàn-nè inga ñuu nani ñuu Iconio.

⁵² Doco nècuàchì xiníndísà nì candòo ñuu Antioquía mà, cuàhà gá nì cudii ini-nè (sàhà fe xi-ne), te nì chitu stná anima-nè Espíritu Ìì xí Dios.

14

Ñà-ndüá nì caquida Pablo xì Bernabé ñuu Iconio

¹ Daaní, nì sàa Pablo xì Bernabé ñuu Iconio, te nì quìhvi-ne veheñùhu xi nècuàchì raza-nè Judea nì càhàn-nè sàhù. Ñàyùcàndüá, cuàhà nèhivì raza-nè ndoó yucán nì xinindisá stná-nè, xì cuàhà stná nècuàchì raza ñuu mà.

² Doco dava nècuàchì raza Judea cóni xiníndísámá, nì dacà-né dìni nècuàchì ñuu-nè mà. Ñàyùcàndüá, cóni cùú gá ini nècuàchì ñuu mà sàhà compañeru-nè xiníndísà.

³ Doco Pablo xì Bernabé, caní quivì nì sandoo-ne yucán, te cuàhà gá nì càhàn vate-né xì nèhivì; cóni yúhì-nè, vàchi nì cundee ini-nè Stoho-ndà Señor sàhà gracia xi-ya. Te mii-yá, nì chindee-yánè, te nì quida-ne milagru ndiaha sàhà-ñá cundaà ini nèhivì divi ñà-ndáa nduú palabra chináhá-nè mà.

⁴ Doco nì tàhndè dava nècuàchì ñuu mà. Dava-ne nì ndòo-ne ladu xi nècuàchì raza Judea, te dava-ne nì ndòo-ne ladu xi nècuàchì apóstol.

⁵ Dandu nì nacuatnahá nècuàchì raza Judea mà xì dava ga nècuàchì ñuu mà, xì stná tè-xídandacú, te vaxi nsidaa-né carrera ñà-cùnì-nè quida quini-ne xì Pablo xì Bernabé, cunì-nè cahni-né nècuàchìmà xì yùù.

⁶⁻⁷ Doco nècuàchìmà, nì xinitnùhu-ne ñà-vàxi nsidaa nèhivì mà, te nì xinudèhé-nè cuàhàn-nè ladu Licaonia ndé iá ñuu Listra xì ñuu Derbe xì ranchu cuati xí ñuu mà. Te inicutu ma ní nacàhin-ne nì càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndüú razón ndiaha.

Nansa nì caquida nèhivì siùmì ñuu Listra, nì cani yuu-né Pablo ñà-cui nècuàchìmà

⁸ Cunaha-nsiá, ñuu Listra mà nìsa ìa iin tiàa cuhí sàhà-xí, vèchi ducán nì quesaa-nè ñuhiví. Te sàhámà nicanicuahàn iá-nè; mà cùì caca-ne.

⁹ Doco (iin quivì) na cáhàn Pablo, dandu nì inini stná nècuàchì mà. Te na ní indehè váha Pablo-nè, nì cundaà ini-nè xiníndísà váha nècuàchìmà, te sàhámà mà ùhì nduvàha-ne.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, nì cáhàn ndee Pablo xì-né, cachí-nè:

—Ndacuiin-ní, cuiin ndaà-ní.

Dandu vichi duha nì ndacuiin nècuàchìmà, te nì quesaha-né xicánúú-né.

¹¹ Te na ní xini nèhivì cuáhà yucán ñà-ndùá nì quida Pablo, nì càna ndee-né, cachí-nè:

—¡Ádi stoho-ndà xínduu nècuàchì yohó, te nì nuu-ne ñuhiví yohó nì nanduu-ne tiàa! —nì cachi nècuàchìmà, cáhàn-nè dàhàn mii-né ladu Licaonia yucán.

¹² (Cunaha-nsiá, iin stoho nècuàchì siúmí mà nduú yùù yócò nani) Júpiter, ñàyùcàndùá ducán nì cachi-nè xì Bernabé. (Te inga stoho-nè nani Mercurio.) Ñàyùcàndùá, divi ducán nì cachi-nè xi Pablo, vèchi chicá cáhàn Pablo nùù Bernabé.

¹³ Te ñuu mà nìsa ìa stná iin tiàa dacuxi-xi Júpiter mà ndé iá vèha orilla ñuu mà. Ñàyùcàndùá, vèha cuáhàn tèmà xì cuáhà nèhivì, te ndacá stná-te idunsiquì nì nducutu xi ita, cuáhàn-te cahni-tésí cunduu-sì promesa nùù Pablo xì Bernabé nì cùì.

¹⁴ Doco na ní xinitnùhu nècuàchìmà sàhájàn, dandu nì dàcuàchí-né orilla sìcoto xi-ne (ñà-nì cuduchi guá ini-nè), te nì dàyáà-nè nì quihvi-ne mahì nèhivì cuáhà yucán, te nì càna ndee-né xì nècuàchìmà, cachí-nè:

¹⁵ —¡Ay, señores! Màsà quidá-nsiá xì-nsí ducán, vèchi iin-ni xínduu stná-nsì nèhivì ùùn nahì mii-nsiá. Te divi vèxi-nsi cachitnùhu-nsi xì-nsiá ñà-ndiá ìcà-nsiá naco-nsia yùù yócò yohó, vèchi còò ni-ìñàha quidá, te cunchicùn-nsià Dios iá nicanicuahàn, vèchi cuisì mii-yá nì quidavàha xi ansivi xi ñuhù íchí, xì mar, xì nsidaa gá ñà-ìá ñuhiví.

¹⁶ Te tiempu nì yàha xi-nda nì sàha-ya nèhivì lugar cundoo-ne ñuhiví modo xi mii-né,

¹⁷ mate siempre sàha-yàndó ñà-cundaà ini-ndà nansa iá-yà, vèchi màni gá quidá-yá xì-ndà, dacuún-yá dàvì sàhà-ñá cana ñà-cuxi-nda, te ndenuu ini-ndà, dandu cudii cuáhà ini-ndà —nì cachi Pablo.

¹⁸ Doco mate ducán nì cachi-nè xì nèhivì cuáhà mà, ùhì nì sadi-nè nùù nècuàchìmà ñà-màsà cahnì-né idunsiquì-mà cunduu-sì promesa nùù-né.

¹⁹ Daaní, dava nècuàchì raza Judea ndoó ñuu Antioquía xi ñuu Iconio, nì quixi stná-nè ñuu Listra mà, te nì dàquítnùhu-ne nùù nèhivì ñuu mà. Ñàyùcàndùá, nì cacani yuu nècuàchìmà

Pablo, nì sahnì-ñánê nì cahan-né. Dandu ñuhú nihni-ne nècuàchì mà cuàhàn-nè iladu ñuu mà, te yucán nì nacoo-ñané.

²⁰ Doco después na sání nataca nècuàchì xiníndísâ ndé indúhu-né, dandu nì ndacuiin-nè mànuhù-né ñuu mà inga tu. Daaní, inga quivì cutnâhâ-né xì Bernabé nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè chicá nùù-xí ndè ñuu Derbe.

²¹ Te yucán nì càhàn stná-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón ndiaha xí Dios. Ñàyùcàndüá, cuàhà nècuàchì mà nì xinindísá stná, te nì dàcuàhá-né palabra xi-ya.

Daaní, nì quihin tu Pablo xì Bernabé ichì mànuhù-né, nì nayàha-ne ñuu Listra xì ñuu Iconio, te nì nasaa-nè ñuu Antioquía.

²² Te iin iin ñuu ndé nì nayàha-nemà nì nacuàhandee ini-nè nèhivì xiníndísâ, cachí-nè xì nècuàchì mà ñà-iin-ni ni cúníndísâ vâha-ne, te quidandee stná ini-nè, vâchi cuàhà vida icúmí yâha nsidaa nèhivì cuní sàà ñuhivì ìì xí Dios.

²³ Te iin iin ñuu mà nì quida stná-nè nombrar iin ùì nècuàchì sahnú cunduu ana codònuù nùù nèhivì xí Jesús ndoó yucán. Te na ní cuu nècuàchì mà nombrar nì xicàn tàhvì cuàhà-né nùù Dios, te nì inihì stná-nè. Dandu Pablo xì Bernabé, nì cachi-nè xì nsidaa nècuàchì xiníndísá-má:

—Yohó nì ndóo-nsia ndahà Stoho-ndà Señor, vâchi divi-ya nduú ana sâxiníndísâ-nsiá vichi —nì cachi-nè.

Nansa mànuhù Pablo xì Bernabé ñuu Antioquía íá ladu Siria

²⁴ Daaní, nì nayàha-ne ladu Pisidia, xì ladu Panfilia,

²⁵ te nì nasaa-nè ndè ñuu Perge. Te na ndoó-né yucán nì càhàn stná-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón ndiaha xí Dios. Dandu nì yâha-ne chicá nì nùù dècuèndè ñuu Atalia;

²⁶ te yucán nì quècoyo-ne iin barcu, nì yâha-ne mar, mànuhù-né ñuu Antioquía, vâchi divi yucán nduú ñuu ndé nì cachi nèhivì xì-né ñà-nì cùhùn-ne chuun xi Dios, te nì cùcúmí-nè cuàhà gracia xi-ya. Te vichi ndisa, sàni xìnu vii chuun xi-ne mà.

²⁷ Daaní, ñuu Antioquía mà nì dânatácá tnahá-né xì nsidaa nècuàchì xiníndísâ, te nì nacani nsihì-ne xì nècuàchì mà nansa nì chindee Dios-nè, te nì sâhatahvì-yá nì xinindísá stná nècuàchì ñuu xicà.

²⁸ Dandu caní quivì nì ndòo Pablo xì Bernabé ñuu Antioquía mà, cutnâhâ-né xì dava ga nècuàchì nchícùn ichì-yá.

15

Ñà-ndüá nì ndatnuhu nèhivì xí Jesús na ní nataca-nè ñuu Jerusalén

¹ Daaní, ñuu Antioquía yucán nì casaà stná dava nècuàchì ñuu Judea. Te nì quesaha-né dacuahá-né nèhivì xiníndísâ, te dohó nì cachi-nè:

—Fuerza màcòo seña xi Dios ìcà-nsiá, vàchi nú cóo, còo salvación xi-nsia, vàchi ñà-jaèn nduú estilu nì nacoo xii-ndà Moisés.

² Dandu Pablo xi Bernabé, cuàhà gá nì cuàà-nè xi nècuàchìmà, te nì cucahnú chuun ma. Ñàyùcàndüá, ndüi-nè nì caquee-ne nombradu xi itnii gá nèhivi ñà-cùhùn-nè ñuu Jerusalén nataca-nè xi nècuàchì apóstol xi stná nècuàchì sahnú idónuu yucán, te ndatnuhu víi nsidaa-né sàhà chuun ma.

³ Ñàyùcàndüá, nèhivi xí Jesús ñuu Antioquía yucán, nì sàndaca ichi tnahá-né, te cuàhàn nècuàchì nombradu mà. Nì yàha-ne ñuu Fenicia, xi ñuu Samaria, te yucán nì càhàn stná-nè xi nèhivi xí Jesús, nì nacani-ne nansa nì quìhvi cuàhà nècuàchì ñuu xicà ichi mii-yá. Ñàyùcàndüá, cuàhà gá nì cudiì ini nècuàchì iníni má.

⁴ Daaní, na ní sàà nècuàchì nombradu mà ñuu Jerusalén, dandu nì casàhú stnahá-né xi nècuàchì apóstol xi nècuàchì sahnú idónuu, xi nsidaa gá stná nèhivi xí Jesús. Te nì nacani-ne nsidaa ñà-ndüá nì quida-ne, xi nansa nì chindee Dios-nè sàhà chuun nì sàhàn-nè.

⁵ Doco dava nècuàchì fariseu xiníndísà stná ichì-yá, nì ndacuìta-ne, te nì cachi-nè:

—Nsidaa tiàa inga raza mà, xiñuhu màcùtuu stná seña xi Dios ìcà-né, te màcùnaha stná-nè ñà-nì chivàha-ne ley sànhaha xí Moisés —nì cachi-nè.

⁶ Ñàyùcàndüá, nì nataca cànúu nsidaa nècuàchì apóstol, xi nsidaa gá stná nècuàchì sahnú idónuu, te nì ndatnuhu-né sàhà chuun ma.

⁷ Cuàhà gá nì càhàn-nè; dandu nì ndacuiin Pedro, te nì cachi-nè:

—Sà-ìnáhá-nsiâ nansa nì quida Dios sàcuàhàn-ndà itnii cuìà, ñàni. Nùù tàcá-ndà nì cachi-yà ñà-yùhù cunduu ana càhàn xi nècuàchì inga raza sàhà-ñá cunini stná-ne razón ndiaha xí-yá, te cunindisá-né.

⁸ Te sàhà ñà-ìnáhá-yâ nansa iá anima nsidanicuú nèhivi, ñàyùcàndüá nì quida-ya xi nècuàchìmà nacua nì quida stná-yà xi ndohó daa, nì sàhatahvì stná-yànè Espíritu Ìi. Dandu nì cundaà ini-ndà, stná nècuàchìmà sàni ndee vaha nùù-yá.

⁹ Te sàhà-ñá iin-ni ndeníhí vaha-ya ndohó xi stná mii-né, ñàyùcàndüá nì nsida ndoo stná-yà cuàchi anima-nè na ní xinindisá-né.

¹⁰ Doco vichi ¿índù chuun có-ndôo ini-nsià xi ñà-ndüá nì quida Dios, te cachí-nsià xi nècuàchì inga raza mà ñà-fuerza chivàha stná-nè estilu sànhaha ma, vàchi nahi yugu vèe nduá? Nì mii-nda, te nì xii-ndà, cóni cúndéé ini-ndà chivàha-ndañá.

¹¹ Còo, (nì mà cácu stná-ndà sàhà ley mà), vàchi xiníndisá-ndá ñà-sàhà cuisì gracia xi Stoho-ndà Jesucristu

icúmí càcu anima-ndà, te divi ducán stná xì nècuàchì inga raza mà, sàhà cuisì gracia xi-ya càcu stná-nè —nì cachi Pedro.

12 Daaní, dadí uun nì nàcùndoo nèhivì cuáhà mà, dandu nì nacani stná Bernabé xì Pablo ñà-ndiaha guá nì quida Dios na ní xìcanuu-ne mahì nèhivì inga raza, te nì chindee-yánè nì quida-ya cuáhà milagru ndiaha yucán, cuáhà milagru fuerte.

13 Daaní, nì nsihi nì cacahàn nècuàchìmà, dandu nì càhàn stná Jacobo, cachí-nè:

—Cunini vaha-nsiá ñà-ndúá cuàhìn cachi, ñàni.

14 Sàni nacani Simón (Pedro) xì-ndà nansa nì quida Dios (sà-íá tiempu), nì indehè ndahví-yà nècuàchì inga raza, te nì quesaha-yá nì nacàxin stná-yànè ñà-cunduu stná-nè nèhivì xí-yá.

15 Te divi ducán cachí stná libru nì tiaa nècuàchì profeta sàhana, vachi dohó cachí iin tutu mà:

16 (Càhàn Dios, cachí-yà): “Icúmí naxicocuín después, te nachindee saa-túí nècuàchì descendencia xì David, vachi cuáhà tnùndoho sàni yàha-ne; doco ndiaha mání icúmí-nè nàcùndovì-né quide. Na ian nduyucun saa iin vehe sàni chàhmà, ducán icúmí raza David mà nanihítàhvì sàà-né quide.

17 Te nú ducán, dandu nsidaa stná nècuàchì raza dava ga inga ñuu, icúmí stná-nè nanducu-né yùhù ana nduú Stoho ñuhivì, vachi nèhivì-xí xínduu stná-nè”.

18 'Ducán nì cachi Stoho-ndà Señor, vachi dècuèndè chicá sàhana sàni cachitnùhu-ya ñà-dùcán icúmí cuu.

19 Ñàyùcàndúá, yùhù cachí xì-nsiá sàhà nècuàchì inga raza sàni caquìhvi ichì Dios: chicá vaha màsà cuáhachuún gá-ndàné xì ley sàhana ma.

20 Chicá vaha tiaa-nda iin tutu dacúhùn-ndà nùù-né, te cachi-ndà xì-né ñà-mà váha caxì-ndà comida nì sàcùndoo nùù yùù yócò, vachi sàni ndòo quinia. Ni màsà càhàn-ndà xì ni-iin nèhivì cóni nándàhà xì-ndà. Ni màsà cáxi-nda cuñu quisi dacuáhnà uun nèhivì. Te màsà cúxí stná-ndà nì.

21 (Cuisì ñà-jaàn-ní xiñuhu chivàha-ne), vachi ley xi Moisés mà, dècuèndè sàhana ndoó cuáhà tiàa iin iin ñuu chináhá xán, te cada quìvì descansu cahví-nèà ndé natácá-nè veheñuhu —nì cachi Jacobo.

22-23 Daaní, chicá nì ndatnuhu nècuàchì apóstol, xì nècuàchì sahnú idónuu, xì nsidaa gá stná nèhivì xí Jesús, te nì nacàxin-ne ùì nècuàchì idónuu ma ñà-cutnahá-né xì Pablo xì Bernabé cùhùn-nè ñuu Antioquía, cunihi-ne carta-mà cùhùn. Te nècuàchì nì caquee nombradu mà, iin-ne nani Judas Barsabás, te inga-nè nani Silas. Te dohó cachí tutu mà: “Nsiùhù tè-icúmí chuun nùù Jesús, xì stná nècuàchì sahnú idónuu, xì nsidaa gá

stná nèhivì xí mii-yá, cásàhú-nsì xì mii-nsiá nècuàchì ñani-nsì inga raza ndoó ñuu Antioquía xì ladu Siria xì ladu Cilicia.

²⁴ Cunaha-nsiá, sàni xinitnùhu-nsi nì sàhàn dava compañeru-nsi yucán ndé ndoó-nsiá, te nì dãnácání ini-nè mii-nsiá ñà-nì cachi-nè ñà-fuerza màcòo seña xi Dios icà-nsiá, te fuerza chivàha stná-nsià ley sànaaha, nì cachi-nè. Ñàyùcànduá nì ndulocó-nsià nì quida-ne. Doco màdi nùù nsiùhù nì ndàcù nùù-né ñà-dàcuàhá-né ducán, còó.

²⁵ Sàhà ñà-jaàn nduá iin-ni nì ndatnuhu váha nsidaa-nsí, te nì cachi-nsi chicá váha nacàxin-nsi iin ùi nèhivì cutnahá xi ñani màni-ndà Bernabé xi Pablo sàà ndé ndoó-nsiá.

²⁶ Vàchi sà-ìnahá-nsià nècuàchimà, (ñà-cuàhà guá vida) sàni yàha-ne sàhà Stoho-ndà Jesucristu, dècuèndè cuàhàn-nè cui-nè nì cui.

²⁷ Pues divi-ne sàni techuún-nsí, te cutnahá stná-nè xì Judas xì Silas casaà ndé ndoó-nsiá ñà-cachitnùhu nsidaa-né nansa iá ñà-nduá nì ndatnuhu-nsí.

²⁸ Vàchi cachí Espíritu Ìi xí Dios, te cachí stná nsiùhù, chicá váha màsà dándácû-nsí ñà-chivàha-nsia cuàhà iñàha, cuisì iin ùi ley nduá chicá xiñuhu, divi ñà-yòhó:

²⁹ ñà-màsà cáxi-nda ñà-nduá nì sàcùndoo nùù yùù yócò, te màsà cúxí-ndá nì; ni màsà cáxi-nda cuñu quisì nì sàhná uun; te ni-iin nèhivì, màsà càhàn-nè xì ana cóni nándàhà xì-né. Cunaha-nsiá, nú ni chivàha ndisa-nsia ñà-jaàn, dandu ñà-sàni quida vii-nsiá cundua. Ni cúcuéê ni-nsia”. Ducán cachí tutu mà.

³⁰ Ñàyùcànduá, nì techuún nècuàchì Jerusalén mà nsidaa nècuàchì nombradu mà cuàhàn-nè ñuu Antioquía. Te na ní casaà-nè yucán, nì dãnátácá tnahá-né xi nsidaa nècuàchì xiníndísá-xí-yá, te nì quida-ne entregar tutu mà.

³¹ Te na ní nsihi nì cahvi nècuàchimà tutu mà, dandu cuàhà gá nì cudii ini-nè, vachi cuàhà gá nì chindee razón mà mii-né.

³² Dandu, Judas xì Silas, nì càhàn stná-nè nì nacuàhandee ini-nè nsidaa nèhivì xí Jesús ndoó yucán, vachi nduú stná-nè profeta cachitnùhu razón xi Dios. Ñàyùcànduá chicá nì sàà nècuàchimà nì sàcùnihnu váha ndisa ini-nè mii-yá.

³³ Daaní, yucán nì candòo Judas xi Silas itnii gá quivì, dandu nì ndaquìndèè stnahá-né, te nì naquimanì váha stnahá-né, cuàhàn-nè quihin-ne ichì nùhù-nè.

³⁴⁻³⁵ Doco Silas, nì nacani ini-nè ñà-ndòo chii gá-nè yucán. Stná Pablo xì Bernabé, nì candòo stná-nè yucán. Ñàyùcànduá, mii-né xì cuàhà gá stná-nè, iin-ni nì chinaha stnahá-né ñà-nduú palabra xi Stoho-ndà Señor, te nì càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón ndiaha nansa càcu-ne.

Nansa nì quihin Pablo ichì cuàhàn-nè ñà-ùì cacanu-ne xi Palabra xi Dios

³⁶ Daaní, nì yaha chii tiempu, dandu nì cachi tu Pablo xì Bernabé:

—Cùhùn tu-nda naxicocuñin-nda nsidaa ñuu ndé nì sàhàn-nda nì càhàn-nda palabra xì Stoho-nda Señor, te nàcòtò-nda ñanitnaha-nda cahvi xi-yá ñuu yucán sàhà ñà-cundaà ini-nda nansa nihí-né cuàhàn —nì cachi Pablo.

³⁷ Doco Bernabé, nì nacani ini-nè cundaca stnahá stná-nè xì Juan Marcos cùhùn.

³⁸ Doco Pablo, cóni cùnì-nè, vàchi tuxí íní-nè, mà váha cundaca-ne nècuàchì mà cùhùn, vàchi na ní sàhàn-nè ñuu Panfilia daa, nì nacoo nihni nècuàchì mà-né màndixi-ne, cóni sàhàn gà-nè chii gá nùu-xí quida-ne chuun ma.

³⁹ Ñàyùcàndüá, nì cuàà Pablo xì Bernabé sàhà chuun ma; mànicüi cundoo-ne de acuerdo; dècuèndè nì sàà-nè nì tàhndè dava-ne. Sàhàmà nì saca Bernabé Marcos mà, nì canana-ne barcu cuàhàn-nè ñuu Chipre.

⁴⁰ Daaní Pablo, nì saca-ne Silas ñà-cutnahá-né cùhùn. Dandu nècuàchì hermanu ndoó yucán, nì xicàn tàhvì-né nùu Dios sàhà nècuàchì mà ñà-nì chindéé gracia xi-ya mii-né ichì cùhùn-nè. Ñàyùcàndüá, nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè,

⁴¹ nì nacàhin-ne ladu Siria xì ladu Cilicia, te iin iin ñuu ladu yucán nì càhàn-nè xì nèhivì cahvi xi Jesús nì nacuahandee ini-nè nècuàchì mà.

16

Nansa nì quesaha Timoteo xicánüü-né cutnahá-né xì Pablo xì Silas

¹ Daaní, nì nasaà Pablo xì Silas ñuu Derbe xì ñuu Listra. Te yucán iá iin nècuàchì chii nchícùn stná ichì Jesús nani Timoteo. Dèhe iin nècuàchì ñahà raza Judea nduú-né. Te cahvi stná dihi-némà mii-yá. Doco yua-né, iin nècuàchì raza griegu nduú-né.

² Te Timoteo mà, quidá víi ndisa-ne, cachí nsidaa nèhivì xì Dios ñuu Listra xì ñuu Iconio yucán.

³ Pues divi nècuàchì mà cuní Pablo cutnahá stná xì-né cùhùn. Ñàyùcàndüá, nì saca-ne nècuàchì mà nì chicoo-ne seña xì raza-nè Judea icà-né sàhá màsà cúdúchì ini nècuàchì raza-nè ndoó ladu yucán, vàchi nsidaa nècuàchì mà, ináhà-nè ñà-iin nèhivì raza griegu nduú yua Timoteo mà.

⁴ Daaní, Pablo xì compañeru-nè mà, nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè, te ñuu ñuu nì nacàhin-ne, nì càhàn-nè xì nèhivì xì Jesús, nì cachitnùhu-ne ñà-ndüá icúmí-nè chivàha-ne nacua nì sàcùnaha-né nùu nècuàchì apóstol xì dava ga nècuàchì sahnü ñuu Jerusalén.

⁵ Ñàyùcàndüá, nì nacuahandee ini nsidaa nècuàchì cahvi xi Jesús ndoó nsidaa ñuu mà, te quivì quivì nì nducuahà gá stná-nè.

Nansa nì dàcùní Dios Pablo seña xi-ya, te nì xini-nè iín iin nècuàchì ladu Macedonia cana-xi-né

⁶ Daaní, Pablo xì compañeru-nè, nì dàndàcú Espíritu ìi xí Dios nùù-né ñà-màsà cùhùn-nè xì razón ndiaha ndè ladu Asia. Ñàyùcàndùá, nì yàha-ne ndè chicá nùù-xí cuàhàn-nè, te nì nacàhin-ne ladu Frigia xì ladu Galacia.

⁷ Dandu nì sàà-nè raya ladu Misia, te yucán nì cuni-nè nàcahnde-nè sàà-nè ndè ladu Bitinia. Doco cóni sáha Espíritu ìi xí Jesús quida-ne ducán.

⁸ Ñàyùcàndùá, nì yàha ndaà-nè inii ladu Misia, te nì sàà-nè dècuèndè ñuu Troas.

⁹ Dandu ñuú nì dàcùní Dios Pablo iin seña, nì xini-nè ndè ladu Macedonia, te yucán iín iin tiàa ñuu mà, cachí-nè: “Nahà-ní ladu Macedonia yohó, te chindee-ní nsiùhù”, cachí-nè.

¹⁰ Daaní, ñà-nì sàní Pablo ducán, ñàyùcàndùá vichi duha nì nsidayucun-nè ñà-cùhùn-nè yucán, mii-né xì compañeru-nè xì stná yùhù, vàchi sàni cundaà ini-nsì, Dios nduú ana techúún-xí-nsì cùhùn-nsì cachitnùhu-nsì xì nèhivì ladu mà ñà-ndùú razón ndiaha xí-yá.

Nansa nì tàvà Dios Pablo xì Silas vehecàa iá ñuu Filipos

¹¹ Daaní, nì nana-nsi iin barcu ñuu Troas mà, te nì quihin-nù ichì cuàhàn-nu ñà-yàha-nù mar. Te nì yàha ndaà-nsì dècuèndè ñuu Samotracia, dandu inga quivì nì sàà-nsì ñuu Neápolis. Yucán nì nuu-nsi barcu mà,

¹² te cuàhàn-nsì chicá nùù-xí dècuèndè ñuu Filipos. Te divi ñuu mà nduú ndé iá chuun chicá nahnú ladu Macedonia yucán, te ndoó cuàhà stná nècuàchì Roma yucán. Pues divi ñuu yucán nì sàà-nsì nì sandoo chii-nsì itnii quivì.

¹³ Daaní, na ní sàà iin quivì descansu, dandu nì quee-nsi ñuu mà cuàhàn-nsì yuhù yúte ndé siempre natácá itnii nèhivì xicàn tàhvi nùù Dios. Ñàyùcàndùá, nì sàà-nsì yucán, nì sàcùndoo-nsì, te nì càhàn-nsì palabra xì Dios nì inini nècuàchì ñahà nì casaà stná yucán.

¹⁴ Te iin nècuàchì mà nani Lidia. Ñuu Tiatira nduú ñuu-nè, te chuun quidá-né nduá dicó-né sìcoto finu moradu. Te cahvi stná-nè Dios. Ñàyùcàndùá na ní càhàn Pablo palabra ìi, ndiaha gá nì chindee Dios-nè ñà-nì inini vaha-ne ini anima-nè, te nì xinindisá stná-nè palabra mà.

¹⁵ Dandu nì cuhii stná-nè, mii-né xì nèhivì vehe-ne. Te después nì càhàn-nè xì-nsì nì sacundahví-nè nùù-nsì, cachí-nè:

—Nú sàni cundaà inì-nsia ñà-iin nècuàchì nihnú vaha ndisa ini xì Jesús nduí, dandu yàha-nsia vehi cundoo chii-nsiá —nì cachi-nè.

Te vátuni nì cundee-né nì candisá-nsì cundoo-nsi yucán.

16 Daaní, iin quivì cuàhàn-nsì ndé xîcàn tàhvi-nsí nùu Dios, dandu nì ndacùhun tnahá-nsí xì iin ñahà chii inácaa iin ñà-malu inì-xi, te sàhà ñà-malu-mà tùha-ñà cachì-ña suerte xi-nda. Ñàyùcàndüá, tiàa xídandacu-xi sàhà-ñá, vihi dìhùn níhì-té ñà-tùha-ñà cachì-ña suerte xi nèhivì.

17 Pues divi ñahà chii mà nì quesaha-ñá nì tenchicùn-ña nsiùhù, ndàhì-ña palabra (sàhà-nsí), cachì-ña:

—Tiàa yohó, nècuàchì xinúcuáchì nùu mii-yá dandacú ndé chicá ansivi xínduu-ne, te cachítñuhu-ne xì-ndà nansa iá ichì ndé càcu anima-ndà —nì cachì-ña.

18 Pues nsiquívi nì quida-ña ducán, dècuèndè màni cundéé gâ ini Pablo. Ñàyùcàndüá, nì nacuíco-né yàtà-né nì càhàn-nè xì ñà-malu iá inì-ña, cachì-nè:

—Ndácùcahín quivì Jesucristu, te dandacuí nùu yohó ni yúxìn-yó ini ñahà chii jaàn, te cuáhàn.

Dandu vichi duha nì quee ñà-malu cuàhàn.

19 Doco tiàa xínduu patrón xi-ñà, nì cundaà inì-te ñà-mà níhì gá-te dìhùn sàhà-ñá. Ñàyùcàndüá, nì catnii-tè Pablo xì Silas, te nì ditá-tené cuàhàn-te xi-né dècuèndè inì-xi ndé ndoó nècuàchì dandacú.

20 Te yucán nì dàtnátuu-téné nùu nècuàchì nsidándàà sàhà chuun, te nì cachì-te xi nècuàchimà:

—Tiàa yohó, tè-raza Judea xínduu-tè, te cuàhà gá quidá tóntô-te nècuàchì ñuu-ndà.

21 Díin estilu chináhà-te, mate có-sàha ley xi-nda candisá-nda estilu mà. Còdò permisú chivàha-ndañá, vachi nècuàchì romanu nduu-nda.

22 Dandu nèhivì cuáhà itá yatni yucán, nì xidà stná ini-nè, ñàyùcàndüá nì dándacú juez mà ñà-tavà-té sicoto xi ndúi-nè, te canì-téné xì vara.

23 Te na ní nsíhì nì sahnì cuí-tené xì vara, dandu nì dàquécoyo-téné vehecàa, te nì chinaha-té nècuàchì ndiàà yucán ñà-nì cundiadí vaha nècuàchimà.

24 Ñàyùcàndüá, nì dàyáha-ne nècuàchimà ndé chicá inì-xi vehecàa ma, te nì dàquécoyo-ne sàhà nècuàchimà mahì iin yutnù cahnú.

25 Daaní, nahi dava ñùu ndoó-né (vehecàa ma) xîcàn tàhvi-né nùu Dios, te nacuatú-né alabanza xi-ya. Te inínì stná tè-xíndiadi gà mà.

26 Dandu nanàà nì tñaa fuerte sàstñuhù, te nì ndòyo ni-hni inii vehecàa ma, dècuèndè cimientu xan nì xichí stná. Ñàyùcàndüá nì nuna nsíhì yehè, te nì dàñà tnahá nsíhì cadena nuhnì tè-ndiadí mà.

27 Dandu nì nsicuihnú ini nècuàchì ndiàà mà, te nì xini-nè nuná yehè vehecàa. Ñàyùcàndüá nì tavà-né espada xi-ne, cuàhàn-nè cahnì-né mii-né ni cuí, vachi nì tuxi ini-nè sàni caquee nsíhì tè-ndiadí mà.

28 Doco nì ndàhì ndee Pablo, cachí-nè:

—¡Màsà quídá quíní-ní xì míí-ní, vàchi ndoó nsihi-nsi!

29 Dandu nècuàchìmà, nì xicàn-nè ñà-tnùù nùù-né, te nì quìhvi-ne ndè ini vehecàa ma, ndé quídí cuisì-né, te nì sàcùn sàsì-né nùù Pablo xì nùù Silas.

30 Dandu nì tavà-ñánê fuera, te nì cachi-nè:

—Señores, cachi-nsià xí, ¿ndià nduá quide, te càcu animè?

31 Dandu nì naxiconihí Pablo xì Silas nùù-né, cachí-nè:

—Cuisi cunindisa-ní Stoho-ndà Jesucristu, te càcu-ní xì stná nèhivì vehe-ní.

32 Dandu nì càhàn-nè xì nècuàchìmà ñà-nduú palabra xì Stoho-ndà Señor, te nì inini vaha-ne, mii-né, xì nsidaa stná nèhivì vehe-ne.

33 Daaní, divi hora ñuú mà nì saca-ñané cuàhàn-nè xì nècuàchìmà nì nacate-ne mandù icà nècuàchìmà ndé nì dùcùn. Daaní, vichi duha nì cuhii-né xì stná nèhivì vehe-ne.

34 Dandu nì saca-ñané nì nana-ne nì nansìhvi-ne vehe-ne, nì sàha-ñané ñà-nì xixi-ne, cudí ini-nè, vàchi sàni xinindisá-né Dios vichi. Te cudí stná ini nsidaa nèhivì ndoó vehe-nemà.

35 Daaní, na ní tùinuù inga quìvì, dandu nì techuún juez itnii policia cuàhàn-te cachitnùhu-tè ñà-vàtùni dàñà Pablo xì Silas.

36 Ñàyùcànduá, nècuàchì ndiàá xì vehecàa ma, ducán nì cachitnùhu-ne xì Pablo, cachí-nè:

—Sàni dàndàcù juez dàñà-nsiá: sà-íá caquee-nsia libre, cachí-nè. Ñàyùcànduá, màsà nácání gá inì-nsia, vàchi vátùni quee-nsia cùhùn-nsià —nì cachi-nè.

37 Doco Pablo, nì cachi-nè xì policia yucán:

—Nsiùhù, nècuàchì romanu nduú stná-nsi. Doco nì ñàhni cuí-nsi nùù nsidaa nèhivì, te nì còd stná justicia nì ía sàhà-nsí na ní sàcùndiadi-nsi yohó. Sàháyùcànduá, mà cándisâ-nsí quee dèhé-nsi. Cuní-nsi ni cáquixí mii juez tavà-né nsiùhù —nì cachi Pablo.

38 Dandu nì sàhàn policia mà nì cachitnùhu-tè xì juez ñà-nduá nì cachi Pablo. Ñàyùcànduá, nì yuhí nècuàchìmà na ní cundaà ini-nè nècuàchì romanu nduú stná Pablo xì Silas, (te ía stná derechu xi-ne).

39 Dandu nì quixi juez mà, te vivíi-ni nì càhàn-nè xì nècuàchìmà, nì tavà-ñánê, te nì sacundahví-nè nùù nècuàchìmà ñà-nì quèé-né ñuu mà.

40 Ñàyùcànduá, na sàni quee-ne vehecàa ma, dandu cuàhàn-nè vehe Lidia, nì nàcòtò-nè nsidaa nèhivì iin-ni cahvi xi Jesús, nì nacuahandee ini-nè nècuàchìmà. Dandu nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè.

17

Nansa nì cucuahà sàhà Pablo ñuu Tesalónica

¹ Daaní, nì yàha-ne ñuu Anfípolis xì ñuu Apolonia, te nì sàà-nè ñuu Tesalónica. Te yucán iá iin veheñuhu xi nècuàchì raza-nè Judea.

²⁻³ Te Pablo, de por sí sàhàn-nè visita veheñuhu xi nècuàchìmà (na sàà-nè iin iin ñuu). Ñàyùcàndüá ùnì semana cada quivì descansu nì sàhàn-nè veheñuhu yucán, nì càhàn-nè sàhù xì nècuàchì natácá yucán, nacání-né xì nècuàchìmà nansa cachítñuhu tutu ì sàhà rey ndiaha ndiatú-né ndé cachá ñà-ìcúmí rey mà ndoho-ya, dandu después natiacu-yà. Ducání nì dàcùahá-né nècuàchìmà, nacání-né sàhà Jesús ñà-divi mii-yá nduú rey ndiaha ma.

⁴ Ñàyùcàndüá, nì xinindisá dava nècuàchìmà, te nì tenchicùn stná-nè Pablo xì Silas. Cuàhà-né xínduu nècuàchì raza griegu ináhá stná iá Dios, te cuàhà stná-nè nduú nècuàchì ñahà xí-idònùù ladu yucán.

⁵ Doco dava tè-raza Judea yucán, cóni xíníndísâ-te palabra mà, vàchi nì cacumbidia inì-te sàhà Pablo. Ñàyùcàndüá, nì saca-tè itnii tiàa tùha quini xicánúú xíxîn, te nì nacana gà-te nèhivì cuáhà, te nì quida cuahà-té sàhà Pablo ñuu yucán; nì sàà-te ndè vehe Jasón, nì caquihvi-tè fuerza ini vehe-ne, nandúcú-té Pablo xì Silas, vàchi cuní-te tavà-ténê fuerza, te quida-téné entregar ndahà nèhivì cuáhà mà.

⁶ Doco cóni ndácùhun-téné. Ñàyùcàndüá, nì tavà-té Jasón xì iin ùì gà stná nècuàchì xiníndísá-xí-yâ. Te ñuhú níhni-tené nì sàà-te nùù tè-xícusahnú nùù ñuu mà, cána fuerte nsidaa-té, cachí-te:

—Ndè stná ñuu-ndà yohó sàni quesaa nècuàchì quidá tóntó xì nèhivì inicutu ñuhiví.

⁷ Te Jasón yohó, nì dàyáha stná-nè nècuàchìmà ini vehe-ne, mate ni-iin nècuàchìmà có-ndùlócô-nè sàhà ñà-ndüá dandacú rey cahnú César xi-nda, vàchi cachí-nè iá inga rey chicá cusáhnú nani Jesús.

⁸ Ducan nì cachi têmà xì nècuàchì ñuu mà. Ñàyùcàndüá cuàhà gá nì ndulocó tè-xícusahnu-ma sàhà palabra mà,

⁹ te nì dàndàcú-te ñà-fuerza nì dàquihvi Jasón xì compañeru-nè dihùn nduú fianza, dandu nì cadañà-né.

Ñà-ndüá nì quida Pablo xì Silas ñuu Berea

¹⁰ Daaní, nèhivì xí Jesús ndoó yucán, ñuú nì tavà déhê-nè Pablo xì Silas nì sàndaca ichi-ñané ñà-cùhùn-nè ñuu Berea. Te na ní casaà-nè yucán, nì sàhàn stná-nè veheñuhu xi nècuàchì raza Judea.

¹¹ Te nèhivì veheñuhu yucán, chicá nì nacani vii ini-nè nùù nècuàchì ñuu Tesalónica, vàchi xì nsidaa voluntad xi-ne nì inini vaha-ne palabra ì xí Dios. Nsiquívì nì nanducu váha-ne nùù

tutu ì ñà-cùnì-nè cundaà ini-nè a ndísá ñà-ndáà nduá cachí Pablo, á coó.

12 Ñàyùcàndùá, cuàhà nècuàchì raza Judea nì xinindisá, te cuàhà stná nècuàchì ñahà raza griegu xí-idònùù, xì cuàhà stná nècuàchì tiàa ñuu mà.

13 Doco tè-raza Judea ndoó ñuu Tesalónica, nì xinitnùhu-tè ñà-ndè stná ñuu Berea dacuítì Pablo razón ndiaha xí Dios. Ñàyùcàndùá, nì sàà stná-te ñuu Berea mà, te nì dacà stná-te ò dìnì nèhivì ñuu mà, nì dānācuídā-tené (sàhà Pablo).

14 Ñàyùcàndùá, nècuàchì cahvi xi Jesús, vichi vichi nì dàyáha-ne nècuàchì mà cuàhàn-nè ndè yuhù mar. Doco Silas xì Timoteo, cóni quèé-né ñuu mà.

15 Daaní, nècuàchì ndaca-xi Pablo cuàhàn, cutnāhā-né nì sàà ndè ñuu Atenas. Dandu na cuàhàn-nè naquihin-ne ichi mānuhù-né, nì sàcùnaha-né cachi-nè xì Silas xì Timoteo ñà-luegu ni quixí stná nècuàchì mà ndé iá Pablo.

Ñà-nduá nì cachi Pablo na ní càhàn-nè xì nècuàchì xícusahnú ñuu Atenas

16-17 Daaní, ndiatú Pablo quesaa compañeru-nè ñuu Atenas yucán, te nì xini-nè itá chitu figura cahvi nèhivì ñuu mà. Te nì cuduchi cuàhà ini-nè sàhāmà, ñàyùcàndùá, itnii xichi nì sàhàn-nè veheñùhu xì nècuàchì raza-nè Judea yucán, te nì càhàn-nè xì nècuàchì mà, xì stná nècuàchì inga raza sàhàn yucán. Te nsìquìvì nìsa sàhàn stná-nè yàhvi, nì càhàn-nè xì nsidaa nècuàchì ndàcùhun tnahā-xi-né.

18 Te dava tiàa nchícùn ley xì tè-epicúreo, xì dava stná tè-ley estoico, nì ndacùhun stnahá-te xi-né, te nì xicàn tnùhù stnahá-te nùù-né. Ñàyùcàndùá cachí dava-tè xì compañeru-te:

—¿Ndíà nduá cachí guá tè-jaàn xì-ndà?

Te nì cachi dava gà-te:

—Ádi stoho nècuàchì inga ñuu càhàn-te sàhà-xí.

Ducán nì cachi-te, vachi inínì-te càhàn Pablo sàhà Jesús, xì sàhà nansa natiacu-ndà.

19 Dandu nì saca-tè Pablo, cuàhàn-te xi-né iin xaan nani Areópago ndé natácá tè-xícusahnú nùù ñuu mà. Te yucán nì ndàcàtnùhù témà nùù-né, cachí-te:

—¿Nansa iá dàñùhù sàà dacuaha-guá-ní nèhivì?

20 Vachi sàni xinitnùhu-nsi càhàn-ní sàhà iñàha tàcùnì-nsi, te ñàyùcàndùá cunì-nsi cundaà ini-nsi sàhà ñà-nduá càhàn guá-ní jaàn —nì cachi-te.

21 Vachi nsidaa nècuàchì ñuu Atenas yucán, xì stná nècuàchì inga ñuu ndoó yucán, chicá cudí ini-nè cunitnùhu-ne, te ò cachi-nè sàhà iin ñà-saa.

22 Ñàyùcàndùá, nì sàcùin Pablo nùù nècuàchì sàni nataca lugar nani Areópago mà, te nì cachi-nè:

—Mii-nsiá nècuàchì ñuu Atenas yohó, sàni cundaà inì, cuàhà gá cahvi-nsiá stoho-nsià.

²³ Vàchi na xicánúí yohó nì xinì itá cuáhà ñà-ndùá cahvi-nsiá; te nì xini stnài yucán iin iin altar ndé itándiaa palabra yohó: “Dohó quidáñúhú-ndá iin Dios tàcùnì-ndà”, cachá. Pues cunaha-nsiá, mate có-ínáhá-nsiá Dios mà, te quidáñúhú-nsiâyà, doco yùhù cuàhìn cachitnùhi xì-nsiá sàhà-yá.

²⁴ Mii-yá nduú ana dandacu-xi nùù ansivi xi sàhà ñuhìví, vachi mii-yá nì quidayucun xán xì nsidaa stná ñà-íá nùá. Ñàyùcàndùá, có-xìñùhù-yá quidayucun nèhivì ni-iin vehe ndé coo-ya.

²⁵ Vàchi itiácú mii-yá; còò ni-iin ana dacútiácú xì-yá, vachi còò ni-íñàha quidámànì nùù-yá; còò. Mii-yá taxi-yá vida xi-nda, tàchì-ndà, xì nsidaa íñàha.

²⁶ Te iin-ni yohòtéhè-ndà nì quidayucun-yàndó, ñàyùcàndùá vichi xíndoo-nda inicutu ñuhìví, te cuàhà raza nduu-nda. Te mii-yá nduú ana nì chitnùnì inì-xi índù tiempu cundoo iin iin raza ñuhìví, xì índùvì nùù-xì cunduu iin iin ñuu cada raza,

²⁷ áma nanducu-né mii-yá, te cunitnàhá-né xì-yá na ian nandúcú ndáha cuaá-nèyà. Doco, cunaha-nsiá, yatni uun iá-yà ndé ndoó iin iin-nda.

²⁸ Vàchi sàhà mii-yá itiácú-ndà; divi sàhà mii-yá xicánúú-ndá, te ndoo-nda ñuhìví. Te dava stná tè-tùha nachutnahá palabra ñuu-nsiá yohó, sàni cachi-te: “Divi mii-yá nduú yohòtéhè-ndà”.

²⁹ Ñàyùcàndùá, nú ndisa, descendencia xi Dios nduu-nda, dandu màsà cútúxí ini-ndà Dios nduú iin figura nì nacani ini nèhivì, te nì quidavàha-neà xì oro ò plata ò yùù.

³⁰ Cunaha-nsiá, tiempu nì yàha xi-nda, cónì ítníí Dios cuenta sàhà modo xi nèhivì, vachi cónisá cúndáà ini-nè. Doco vichi, nùù nsidanicuú nèhivì inicutu ñuhìví dandacú-yá ñà-naxicocuñin ini-ndà sàhà cuàchi-nda.

³¹ Vàchi sàni saquin-yá iin quìvì cuàhàn-yà ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchi nèhivì ñuhìví, te nìhì-né nacua ndiá ìcà. Te sàni cachi stná-yà ana cunduu juez nsidandaà cuenta xi-ya; divi nduú iin ana (nì xìhì, te) nì natiacu nì quida-ya. Pues sàhàmà vátùnì cucumi ndisa-nda seguru ñà-ìcúmí coo ndisa juicio —nì cachi Pablo.

³² Daaní, na ní inini nècuàchì mà ñà-càchí Pablo iá nansa natiacu-ndà, dandu nì sàcùndiaa uun-ñané. Doco dava-ne, còò; dohó nì cachi-nè:

—Nsiùhù, cuní-nsì cunini ga-nsì càhàn-ní xì-nsí inga quìvì sàhà chuun jaàn.

³³ Dandu nì quee Pablo cuàhàn-nè.

³⁴ Doco dava tiàa nì inini ma, nì xinindisá-né, te nì tenchicùn-nè nècuàchìmà. Iin-ne nduú iin juez quidáchúûn lugar nani Areópago mà, te quìvì-né nduú Dionisio. Te inga-nè nduú iin ñahà nani Dámaris; te ndoó gà stná iin ùi ana nì xinindisá.

18

Ñà-nduá nì quida Pablo ñuu Corinto

¹ Nì nsihi (nì càhàn Pablo xì nècuàchìmà), dandu nì quee-ne ñuu Atenas cuàhàn-nè ñuu Corinto.

² Te yucán nì ndacùhun tnahá-né xì iin nècuàchì raza-nè Judea nani Aquila. Mii-né xì ñahàdihí-nè Priscila, xínduu-ne nècuàchì iin ñuu iá ladu Ponto, doco vichi làcà ní quixi-ne ñuu Roma iá ladu Italia, vàchi nì dàndàcú rey cahnú Claudio ñà-fuerza caquee nsihi nèhivì raza Judea ñuu mà cùhùn-nè. Ñàyùcànduá, ñuu Corinto yucán sàni caquesaa nècuàchìmà. Dandu nì sàà stná Pablo visita vehe-ne,

³ te yucán nì ndòo-ne cutnáhá-né xì nècuàchìmà quidáchúûn-né, vàchi iin-ni oficiu icúmí nsidaa-né, divi ñà-quidavàha-ne vehe sìcoto ndee.

⁴ Te cada iin iin quìvì descansu sàhàn-nè veheñùhu xì nècuàchì raza-nè, te nì càhàn Pablo xì nèhivì yucán, vàchi cuní-nè cunindisá stná nècuàchìmà, a sea nduú-né nècuàchì raza-nè, te ò nèhivì inga raza.

⁵ Daaní, nì quee Silas xì Timoteo ladu Macedonia, nì quesaa-nè ndé iá Pablo. Dandu Pablo, ndé cuisì chuun càhàn-nè palabra xì Dios nì quesaha-né quidá-né, te cuàhà gá nì dàcuàhá-né nècuàchì raza-nè yucán, cachí-nè ñà-divi rey ndiaha nani Cristu nduú Jesús.

⁶ Doco nècuàchì yucán, nì caquesaha-né nì cahíchì ini-nè palabra mà, te nì càhàn ùhí-nè dìquá. Ñàyùcànduá, nì naquidi Pablo sìcoto xi-ne, (te seña nduámà ñà-cuàhàn-nè nacoò dahuun-ne nècuàchìmà). Te nì cachi-nè:

—Yùhù, mà cúnsidá cuàchi nú nì sàà anima-nsià ndañuhá. Mii-nsiá cunsida cuàchi-nsia sàhà-nsiá. Ñàyùcànduá, vichi, nèhivì inga raza icúmí-nsí càhàn xì-nsí —nì cachi-nè.

⁷ Dandu nì quee-ne veheñùhu ma cuàhàn-nè vehe iin tiàa nani Justo. Iin nècuàchì nihnú vaha stná ini xì Dios nduú nècuàchìmà, te yatni inítnáhá stná vehe-ne xì veheñùhu yucán.

⁸ Doco nì là iin nècuàchì inúù xì veheñùhu ma nani Crispo, te nì xinindisá stná nècuàchìmà ichì Jesús, mii-né xì nsidaa nèhivì vehe-ne. Daaní, cuàhà gá stná nècuàchì ñuu mà, nì inini stná-nè palabra xi-ya, te nì xinindisá stná-nè, dandu nì cuhii-né.

⁹ Daaní, iin ñuú nì dàsání Dios Pablo nì cachi-yà xì-né:

—Màsà yúhî-nî, te màsà cú-íhín-nî xî nî-iin nèhivì. Iin-ni quida-ní seguir càhàn-ní xî-né.

¹⁰ Vàchi yùhù ié` cutnâhî xî-ní, te còò iin quida quini xi-ní, vàchi cuàhà nèhivì ñuu yohó icúmí cunduu nèhivì xí —nì cachi-yà.

¹¹ Ñàyùcàndüá, iin cuìa dava nì ìa Pablo ñuu yucán, nì dàcuàhá-né nèhivì ndoó yucán ñà-ndüú dàñùhù xi Dios.

¹² Daaní, ladu Acaya yucán iá stná iin tè-dàndàcú nani Galión. Te tiempu xi-tè nì nataca cuàhà tè-raza Judea, nì catnii-tè Pablo, nì saca-téné cuàhàn-te xi-né nùù tè-dàndàcù-mà, sanícuàchi-tè sàhà-né,

¹³ cachí-te:

—Tiàa yohó, diín nduú modo chináhá-nè cahvi-nda Dios, vàchi cunaha-ní, có-sàha ley xi-nda cahvi-nda Dios nacua cachí mii-né.

¹⁴ Dandu meru cuàhàn càhàn stná Pablo nì cùí, te nì cachi Galión mà:

—Mii-nsiá tè-raza Judea, nú ndisa quidá quíni tiàa yohó, te ò iin falta cahnú nduá nì quida-ne nì cùí, dandísá, vätùni candisé ñà-sànicuàchi-nsia sàhà-né nùí.

¹⁵ Doco còó, vàchi cuisì sàhà dàñùhù xi mii-nsiá càhàn-nsiá, xì sàhà stná nècuàchì nchichí xi-nsia, xì sàhà stná ley xi mii-nsiá. Ñàyùcàndüá, mii-nsiá cundehè-nsiá sàhà chuun yohó, vàchi yùhù, mà nsídándài-ñà —nì cachi-te.

¹⁶ Dandu nì dàndàcù-te cuxio nsihi-ne nùù-té.

¹⁷ Daaní, dava nècuàchì raza griegu ñuu mà, nì catnii-ne iin nècuàchì cusáhnù nùù veheñùhu xì nècuàchì raza Judea mà. Sóstenes nani nècuàchìmà, te nì sahnì cuí-ñané nùù Galión mà. Doco cónì ndúlócô-te.

Nansa nì naxicocuîn Pablo ndè ñuu Antioquía, dandu nì quihin tu-ne ichì inga xichi cuàhàn-nè chuun xi Jesús

¹⁸ Daaní, cuàhà gá quivì nì ìa Pablo ñuu yucán. Dandu nì ndaquìndèè-né xì nècuàchì hermanu ndoó ñuu mà, te cuàhàn-nè ñuu Cencrea. Te yucán nì daté tehe-né, vàchi seña (nì sanduamà) ñà-sàni saquin-nè iin compromisu nùù Dios. Daaní, ñà-cùnì-nè nùhù-nè ladu Siria, ñàyùcàndüá, nì nana-ne iin barcu, mii-né xì Aquila xì ñahàdihí nècuàchìmà nani Priscila, te nsidaa-né cuàhàn-nè barcu mà

¹⁹ nì sàà-nè ñuu Éfeso, vàchi divi ñuu yucán icúmí ndòò Priscila xì Aquila. Dandu nì sàhàn (nsidaa-né) veheñùhu xì nècuàchì raza-nè ñuu mà, te nì càhàn Pablo xì nèhivì natácá yucán.

²⁰ Te nècuàchìmà, nì cuni-nè cucuee chii gá Pablo xì-né inga ratu gà. Doco cónì cándisâ-né,

²¹ vàchi nì cachi-nè:

—Icúmí nùhì ñuu Jerusalén ñà-coi yucán quivì nacava vicò sà-ìtúú. Doco primeru Dios icúmí naxicocuïn yohó inga xichi —nì cachi-nè, dandu nì ndaquìndèè-né xì nècuàchìmà. Te nì nana tu-ne iin barcu iá ñuu mà cuàhàn-nè.

²² Dandu nì sàà barcu mà ñuu Cesarea, (te yucán nì nuu-ne), mànuhù-né ñuu Jerusalén, nì casàhù-nè xì nèhivì xí Jesús ndoo yucán, dandu nì quee tu-ne cuàhàn-nè ñuu Antioquía.

²³ Te yucán nìsa ìa-ne iin ratu, dandu nì quihin tu-ne ichì cuàhàn-nè ladu Galacia xì ladu Frigia. Te ñuu ñuu nì nacàhin-ne nì càhàn-nè xì nècuàchì nchícùn ichì Jesús, nì nacuahandee ini-nè nècuàchìmà.

Ñà-nduá nì cuu na ní sàà Apolos ñuu Éfeso, te nì càhàn-nè palabra ì xí Dios

²⁴ Daaní, ñuu Éfeso mà nì sàà stná iin nècuàchì raza Judea nani Apolos. Alejandría nduú meru ñuu-nè, te tùha vaha-ne càhàn-nè sàhù. Te ináhá váha stná-nè nansa nacání tutu ì,

²⁵ vachi cuàhà gá sàni dàcuàhá-né ichì Stoho-ndà Dios. Te òi gá stná ini-nè càhàn-nè sàhù. Ñàyùcànduá, claru chináhá-nè sàhà ichì-yá. Doco cuisì ley xi Juan Bautista nduá ináhá-nè.

²⁶ Pues divi nècuàchìmà nì quesaha-né càhàn ndee-né xì nèhivì sàhàn veheñùhu xi raza-nè ñuu Éfeso mà. Te nì inini stná Priscila xì Aquila. Ñàyùcànduá nì tavà cuàán-ñané nì nacani vii-né xì nècuàchìmà nansa meru iá ichì Dios.

²⁷ Daaní, después, nì cuni nècuàchìmà yàha-ne nù-xí ndé nduú ladu Acaya. Te nsidaa hermanu (ñuu Éfeso mà), nì cachi-nè:

—Ndiaha gá nú ni cùhùn-ní yucán.

Te nì tiaa stná-nè iin tutu cùhùn nuu nèhivì xí Jesús ndoo ladu Acaya mà ñà-cundua nù nècuàchìmà. Daaní, después na sàni sàà nècuàchìmà yucán, cuàhà gá nì nacuahandee ini-nè nsidaa nèhivì sàni nìhìtáhvì cunindisá ichì-yá.

²⁸ Vachi nì càhàn stná-nè xì cuàhà tè-raza-nè Judea, nì cahvi-ne libru ì iníní-te, te ducán claru nì quida-ne comprobar ana nduú Jesús, ñà-divi rey ndiaha nani Cristu nduú-yá, te ducán nì cundee-né nù témà, iníní nsidaa nèhivì.

19

Ñà-nduá nì quida Pablo na ní ìa-ne ñuu Éfeso

¹ Daaní, na iá ì Apolos ñuu Corinto, dandu nì quihin Pablo ichì nínu, nì yàha-ne ladu yucù mà, te nì sàà-nè ñuu Éfeso. Yucán nì ndacùhun tnahá-né xì itnii nècuàchì dacuahá ichì Dios.

² Te nì cachi-nè xì nècuàchìmà:

—Na ní xinindisá-nsiá palabra xi Dios, ¿a ní nìhìtáhvì stná-nsiá cucumi-nsiá Espíritu ì xí-yá?

—Còo —cachí nècuàchìmà— tàñáha ga cundaà ini-nsì a ñá-ìá Espíritu Ìì, ò ñá-còò-yá.

³ Dandu nì cachi Pablo xì-né:

—¿Ana dìquívì-xì nì ndacùcahan-né na ní cuhì-nsiá?

—Dàñùhù xi Juan Bautista nduá nì cuhì-nsí —nì cachi nècuàchìmà.

⁴ Dandu nì cachi Pablo:

—Ñà-ndáà nduá, nìsa quida ìì Juan mà nèhivì na ní cuu-ne arrepentir. Doco nì cachi stná-nè ñà-después icúmí quixi ana cunihnu vaha ndisa ini-ndá, divi nduú Jesucristu.

⁵ Ñàyùcànduá, na ní cundaà ini nècuàchìmà nansa cachí Pablo, dandu nì canduhì sàà-né, doco vichi quívì Stoho-ndá Jesús nì ndacùcahan-né.

⁶ Dandu nì chitàndòó Pablo ndahà-né dìni nècuàchìmà, te nì quixi fuerte Espíritu Ìì xí Dios ini anima nsidaa-né, te nì dàcáhàn-yàné dàhàn sàà, te nì càhàn stná-nè razón ndiaha nì quixi nùù Dios.

⁷ Te nsidaa nèhivì mà, ùxìn ùì tiàa nduú-né.

⁸ Dandu ùni yòò nì ìa ga Pablo ñuu mà, sáhàn-nè veheñùhu xi nècuàchì raza-nè, te càhàn-nè xì nèhivì yucán, nacání-né nansa iá ichì ndé dàndàcú Dios, te dacáhàn-nè nècuàchìmà ñà-nì cunchícùn vii-né ichì-yá.

⁹ Doco dava-ne, cóni cúdî ini-nè ley mà; cóni cùnì-nè cunindisá-nèa, ñàyùcànduá, quini ga nì càhàn-nè xì nèhivì dìquì ichì-yá. Sàhà ñà-jaàn nì nacoó Pablo nècuàchìmà, te nì tavà cuáán-né nsidaa nècuàchì nchícùn ichì-yá cuahàn-nè vehe iin tiàa nani Tiranno ndé nduú escuela. Te divi lugar mà nì dàcuàhá-né nècuàchìmà nsìquívì.

¹⁰ Te ùì cuàà nì chinaha-nè nèhivì ducán. Ñàyùcànduá, nsidanicuú nèhivì ndoó ladu Asia yucán, nì xinitnùhu-ne nansa iá razón ndiaha xí Stoho-ndá Jesús, nècuàchì raza Judea, xì stná nècuàchì dava ga, nsidaa-né nì xinitnùhu-ne.

¹¹ Te cuàhà gá milagru fuerte nì sàhatahvì Dios nì quida Pablo.

¹² Dècuèndè pañuelu xi-ne, ò ndé` sicoto itándiaa ìcà-né sáhàn nùù nècuàchì cuhì, te ndúvaha-ne, te yúxìn stná ñà-malu ñuhú ini-nè.

¹³⁻¹⁴ Doco yucán nì sandoo stná dava tè-raza Judea xicánúú tavá xi ñà-malu. Ùsà ñàní dèhe iin dùtù cusáhnû nani Esceva nduú-te. Te nì quesaha-té xicánúú-te ndácùcahan stná-te quívì Jesús tavá-te ñà-malu. Te dohó cachí-te xán: “Yùhù ndácùcáhn quívì Jesús, divi ana càhàn Pablo sàhà-xì, te dandacuí nùù-ndá ñà-quee-ndá, te cuahán-ndâ”, cachí-te.

¹⁵ Doco (iin xichi) na ní quida-tè ducán, dandu nì naxiconihí ñà-malu nùù-té, cachá`:

—Yùhù ináhî Jesús, te ináhá stnài ana nduú Pablo. Doco nsiohó, còò cuenta quihín nsiohó —cachá`.

¹⁶ Dandu tiàa inácaa-ña anima-xi, nì ndàvà-te nì ducùn ndàhà tnàhá-te xi témà, te nì cundee-té nùù nsì-úsà témà, dècuèndè nì dànàcuèhè stná-te témà, te nì dandiàchì ì-té sìcoto xi temà. Ñàyùcàndùá, nì canacoyo nsihi-tè vehe ma cuàhàn-te.

¹⁷ Ñà-jaàn nduá nì cuu, te nì xinitnùhu stná nsidaa nèhivì ñuu Éfeso yucán, nècuàchì raza Judea, xì stná nècuàchì dava ga. Ñàyùcàndùá, yáha ga nì yùhí-nè, te chicá nì ndenihi vàha stná-nè Stoho-ndà Jesús.

¹⁸ Te cuàhà gá stná nècuàchì xiníndísá-xí-yâ, nì quixi-ne nì nàhmà vate-né, nì dàtúi-ne falta nì quida-ne.

¹⁹ Te cuàhà nècuàchì nì sanduu nècuàchì tàtnà, nì catnii-ne tutu itùì ndé itándiaa ñà-tàtnà xí-né vaxi-ne, te nì sahmi nsihi-neà nùù nsidaa nèhivì. Te nì tavà stná-nè cuenta nadaa xíndiaa nsidaa tutu ma, te nì cundaà ini-nè nahi ùì dico ùxin mil (50,000) dìhùn plata ndiaa`.

²⁰ Ducán fuerte nì chindee Stoho-ndà Señor nì xitià nihni palabra xi-ya, te nì cucuahà-ña.

²¹ Daaní, na ní nsihi nì cuu ducan, dandu nì nacani ini Pablo cùhùn tu-ne ladu Macedonia xì ladu Acaya, dandu nùhù-nè ñuu Jerusalén. Te nì cachi stná-nè:

—Nú sàni là chíi ñuu Jerusalén yucán, dandu xiñuhu cùhùn stnài ñuu Roma.

²² Dandu nì càhàn-nè xì ùì nècuàchì xinúcuáchì nùù-nè nani Timoteo xì Erasto, te nì techuún-né nècuàchimà ñà-màcòdònù-né. Ñàyùcàndùá, nì quee nècuàchimà cuàhàn-nè ladu Macedonia, doco Pablo, nì ndòò chii gá-nè nì là-ne ladu Asia.

Nansa nì cuu cuahà sàhà ichì Jesús ñuu Éfeso

²³ Quivì yucán yáha ga nì cuu cuahà sàhà ichì-yá.

²⁴ Iin tiàa nani Demetrio nì dàquésáhá xân. Chuun xi nècuàchimà nduú ñà-quadachuún-né xì plata, quidávàha-ne vehe cuati tnaha vehe cahnú yùù yócò Diana (iá ñuu yucán). Te divi sàhà Demetrio mà cuàhà gá chuun nisa nihì maestru quidáchúûn stná xì plata mà.

²⁵ Ñàyùcàndùá iin quivì nì cana Demetrio mà nsidaa maestru mà xì dava ga stná tiàa tùha quidachuún nahi oficiu xì stná mà, te nì cachi-nè xì nsidaa-té:

—Mii-nsiá, sà-ináhá-nsiá ñà-sàhà chuun xi-nda yohó icúmí-ndá ñà-cuicà-ndà, ñàni.

²⁶ Doco sàni xini-nsia, te ò sàni xinitnùhu-nsia nansa quidá iin tiàa nani Pablo, càhàn-nè xì nèhivì, cachí-nè ñà-màdì dios ndisa nduú ñà-quadáyúcùn ndahà nèhivì ñuhivì, cachí-nè, te ducán sàni dacà-né cuàhà nèhivì ñuu-ndà yohó, xì cuàhà stná nèhivì, inicutu ladu Asia yohó.

²⁷ Ñàyùcàndüá, vihini sàà stná nèhivì cahíchì ini-nèndó sàhà chuun quida-nda. Te màdì cuisì ñà-jaàn, vàchi vihini sàà stná-nè cahíchì ini-nè veheñùhu xi dios xi-nda Diana, te dandáñúhú stná-nè tñuñuhu xí-ña, mate mii-ñá nduú ana cahvi nsidanicuú nèhivì ladu Asia yohó, xi nsidaa stná nèhivì inicutu ñuhiví. —Ducán nì cachi Demetrio mà.

²⁸ Ñàyùcàndüá, na ní nsihi nì inini nècuàchìmà ñà-jaàn, dandu yáha ga nì caxidà ini-nè, te nì càna ndee-né, cachí-nè:

—¡Ndiaha gá stoho-ndà Diana iá ñuu Éfeso yohó!

²⁹ Ñàyùcàndüá, nì candulocó nèhivì inicutu ñuu mà, te cuàhà gá nì cuu cuahà sàhámà dècuèndè nì tñii-ne ùì compañeru Pablo nani Gayo xì Aristarco. Nècuàchì ladu Macedonia cutnáhâ xi Pablo nì quixi-ne ichì nduú nècuàchìmà. Dandu nsidaa nèhivì cuàhà yucán, ñuhú-né nècuàchìmà carrera cuàhàn-nè, nì caquìhvi-ne ini lugar cahnú ndé natácá nèhivì ñuu mà.

³⁰ Te Pablo, nì cuni stná-nè quìhvi-ne càhàn-nè xì nèhivì mà, doco compañeru-nè nchícùn stná xì ichì Jesús, cóni sáha-ne lugar.

³¹ Te dava stná tè-xídandacú ladu Asia mà, ndoó vàha stná-te xi Pablo, ñàyùcàndüá nì dásàà-te iin razón nùù-né, sacúndáhvî-te ñà-màsà quìhvi-ne lugar yucán. (Sàhà ñà-jaàn nduá cóni quìhvi-ne.)

³² Doco ini lugar mà, iin-ni cána ndee nèhivì cuàhà mà, mate tucu tucu xícachi iin iin-ne, te ñà-yáha guá sàni nacuidà nsidaa-né, ñàyùcàndüá chicá cuàhà-né nì cóni sáha tñuní ini-nè índu chuun nì nataca-nè yucán.

³³ Daaní, dava tè-raza Judea, nì chindaha-té iin tnaha-tè nani Alejandro ñà-nì mácuìn-nè nùù nsidaa nèhivì cuàhà mà. Te nì ndàhì dava nèhivì mà xì Alejandro mà ñà-nì càhàn-nè xì nsidaa-né. Ñàyùcàndüá, nì dànàhà ndahà-né áma mácuñdoo dadí nècuàchìmà, vàchi cuní-nè càhàn-nè sàhà mii-né xì sàhà compañeru-nè nì cùí.

³⁴ Doco nèhivì cuàhà mà, na ní xinitnùhu-ne ñà-iin nècuàchì raza Judea nduú nècuàchìmà, dandu iin-ni nì càna ndee nsidaa-né, cachí-nè:

—¡Ndiaha gá stoho-ndà Diana iá ñuu Éfeso yohó! —cachí-nè. Te iin-ni nì càna fuerte nsidaa-né ducán nahi ùì hora.

³⁵ Daaní, por fin nì nihì tè-nduú secretariu ñuu mà nì nachindoo dadí-te nèhivì cuàhà mà. Dandu nì cachì-te xi-né:

—Mii-nsiá nècuàchì ñuu-ndà Éfeso yohó, ¿amádi sà-ìnáhá-nsiâ ñà-nsidanicuú nèhivì sàni xinitnùhu nansa quida-nda ñuu yohó, ndiaá-ndà vehe stoho cahnú-nda, divi mii-ñá ní quee ndé ansivi nì nacava-ñà ndé yohó?

³⁶ Pues (ináhá-nê), te mà cùi cáchí-nè có-nduá ñà-ndáa. Ñàyùcànduá, ndiá ìcà-nsiá cundoo sahnú-nsiá, te màdiá quida cuahà-nsiá ducán.

³⁷ Vàchi nècuàchì nì tñii-nsia ndacá-nsiá vaxi yohó, cóni quidá quini-ne xì veheñuhu xi-nda, ni cóni cáhàn quini-ne òiquì díos xi-nda.

³⁸ Ñàyùcànduá, nú cuní Demetrio xì compañeru-nè canicuàchi-ne sàhà iin nèhivì, dandu ni cùhùn-nè nùù juez ndoó ñuu yohó, te yucán ni canícuàchi stnahá-né sàhà-né.

³⁹ Te nú iá gà chuun xi-nsia vichi, dandu xiñuhu nataca-ndà ndatnuhu víi-nda ñà-nduú ichì ley.

⁴⁰ Vàchi vichi sàndòò-ndà tìxi peligru canicuàchi gobiernu sàhà nsidaa-nda, vachi vihini cutuxi ini-nè ñà-cuàhàn-ndà daquésáhá-ndá iin revolución nduá, te mà nánihì tñuní gà ini-nda nansa cachi-nda xì-né ndiá òisáhà-xí nì cuu cuahà guá vichi.

⁴¹ Ducán nì cachi tè-nduú secretariu mà, dandu nì òanácuítìà nsihi-tè nèhivì mà.

20

Nansa nì sàhàn Pablo ladu Macedonia xì ladu Grecia

¹ Daaní, na ní nsihi nì cuu cuahà mà, dandu nì cana Pablo nsidaa nèhivì xì Jesús ndoó yucán, te nì nacuahandee ini-nè nècuàchìmà. Dandu nì ndaquìndèè stnahá-né, te nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè ladu Macedonia.

² Te yucán nì nacàhin-ne cuahà ñuu, te nì càhàn cuahà-né xì nècuàchì hermanu ndoó yucán sàhà-ñá chicá ni cúníhnú vaha ini-nè mii-yá. Dandu nì quee-ne cuàhàn-nè chicá nùù-xí ndè ladu Grecia.

³⁻⁴ Te yucán nì ìa-ne ùnì yòò.

Doco na meru cuàhàn-nè quihin-ne barcu nùhù-nè ladu Siria nì cùí, dandu nì xinitnùhu-ne ñà-sàni ndatnuhu tè-raza Judea, cuní-te cahni-ténê. Ñàyùcànduá, nì naxicocuñin ini-nè, nì quihin-ne ichì cuàhàn-nè nayàha-ne ladu Macedonia, dandu nùhù-nè ladu Asia. Te ichì mà cutnàhâ stná-nè xì iin nècuàchì ñuu Berea nani Sópater, xì stná ùì nècuàchì ñuu Tesalónica nani Aristarco xì Segundo. Te cuàhàn stná iin nècuàchì ñuu Derbe nani Gayo, xì stná Timoteo, xì stná ùì nècuàchì ladu Asia nani Tíquico xì Trófimo.

⁵ Pues nsidaa compañeru Pablo mà, idónuu-né nì sàà-nè ñuu Troas. Te yucán nì cucuítì-ne ndiatú-né sàà stná Pablo xì yùhù.

⁶ Daaní nsiùhù tu, na sání yàha vicò xixí-né pan có-ndùtáchí, dandu nì nana-nsi barcu ñuu Filipos. Te ùhùn quivì nì xica-nù mar òècuèndè nì sàà-nu ñuu Troas. Yucán nì nacuatnahá-nsí xì nècuàchì cuàhàn cueé mà. Te ùsà quivì nì cuee-nsí nì sandoo-nsi yucán.

Nansa nì natiacu iin tèchii ñuu Troas na ní nacava-tè nùu iin vehe idótnahá

⁷ Quivì primeru semana nì nataca nsidaa nècuàchì nchícùn ichì Jesús, te nì cudiní-né. Dandu nì càhàn Pablo xì-né ñà-nduú palabra xi Dios, dècuèndè dava ñuu nì càhàn-nè, vèchi dàtnàà inga quivì icúmí-né quihin tu-ne ichì.

⁸ Te cuàhà ñuhu tnùu nihni ndé ndoó-nsí quartu dìquì-xì mà.

⁹ Te nùu iin ventana xan ma iá stná iin tèchii nani Eutico. Doco sàdì vahná-te ñà-nì cucaní guá hora càhàn Pablo. Sàhà ñà-yúcán nì quidì naà-té, te nì naxiconihí-te nì nacava-tè dècuèndè pisu ùnì. (Ñàyùcàndüá, nì nuu nèhivì mà) nì ndanihi-nète, doco sàni xihì-te.

¹⁰ Dandu nì nuu stná Pablo ndé indúhu-té, te nì numi nihni-nète, te nì cachi-nè:

—Màsà yúhí-nsià, vèchi itiácù-te.

¹¹ Dandu nì nana tu nsidaa-né, te nì caxixi-ne. Te caní tiempu nì ndatnuhu gá Pablo xì-né dècuèndè nì tùinuù, dandu ní quihin Pablo ichì cuàhàn-nè.

¹² Doco tèchii ma, ndacá nèhivì mà-té mànuhù, vèchi sàni natiacù-te, te ñàyùcàndüá nì cudii gá ini nsidaa-né.

Nansa nì yàha Pablo ndè ñuu Mileto

¹³ Daaní, nsiùhù, nì sàcòdònùù-nsí nùu Pablo, nì quihin-nsi barcu cuàhàn-nsí ñuu Asón, vèchi sàni ndatnuhu sahnú-nsí xì Pablo ñà-nacuaca-nsinè yucán, vèchi cuní-nè cacasahà-nè cùhùn-nè ichì mà.

¹⁴ Sàháyùcàndüá, ñuu Asón mà nì nacuatnahá-nsí xì-né. Dandu divi barcu mà nì sàhàn ndàà-nsí chicá nùu-xí ndè ñuu Mitilene.

¹⁵⁻¹⁶ Daaní, inga quivì nì quihin tu barcu mà ichì cuàhàn-nu xi-nsí ndè yatni ñuu Quío. Dandu inga quivì nì sàà-nsí ladu Samos, te después nì sàà stná-nsí ñuu Trogilio. Yucán nì que-tatu chii-nsí. Dandu inga quivì nì yàha uun-nsi ñuu Éfeso, nì sàà-nsí ñuu Mileto. Vèchi ducán nì nacani ini Pablo quida-nsi ñà-có-cùnì-nè cucuee-nè ladu Asia mà, vèchi yáha ga cuní-nè nasaa-nè ñuu Jerusalén antes nacava vicò Pentecostés.

Ñà-ndüá nì cachi Pablo xì nècuàchì inúu chuun xi Jesús ñuu Éfeso

¹⁷ Daaní, na ndoó-nsí ñuu Mileto, dandu nì techuún Pablo iin razón cuàhàn ñuu Éfeso, caná-né nècuàchì sahnú inúu chuun xi Jesús ñà-quixi-ne.

¹⁸ Te na ní caquesaa-nè, dandu nì cachi Pablo xì-né:

—Mii-nsiá, sà-ínahá-nsiá modo xi, nansa quidé dècuèndè quivì primeru nì quesai ladu Asia yohó; te ínahá stná-nsiá nansa nisa quide inicutu tiempu nisa ìe cutnàhì xì-nsiá,

¹⁹ xinúcuáchì nùu Stoho-ndà Señor. Vèchi cónisá ìa cuadúì. Dècuèndè nisa sacu stnái cuàhà xichi sàhà-nsiá. Te cuàhà

gá vida nì yàhi nì quida tè-raza Judea na ní candatnuhu-té ñà-dandáñúhú-tê yùhù.

²⁰ Te ináhá stná-nsià ñà-cónì chídèhî ni-iñàha cunduu ñà-vàha xi anima-nsià. Còó, vàchi nsidaamá nì cachitnùhi xì-nsiá. Cuàhà gá nì chinahì mii-nsiá na ní nataca-ndà iin-ni xaan, te na xicánúú stnáì dacuahí-nsià dècuèndè vehe-nsia.

²¹ Nsidanicuú nèhivì nì càhàn xí, a ducán xínduu-ne nècuàchì raza Judea, te ò nècuàchì inga raza, doco claru nì cachì xì-né ñà-ndiá ìcà-né cuu-ne arrepentir nùù Yua-nda Dios, te cuni-hnu vaha ini-nè Stoho-ndà Jesucristu.

²² 'Pues vichi, yáha ga dansíhi anímè ñà-nùhù-tui ñuu Jerusalén, mate có-cùndáà inì nansa cuu xí yucán.

²³ Cuisi ináhî ñà-yòhó: cada sái iin ñuu, dandu cachí Espiritu Ì xí Dios ini anímè ñà-ìcúmî cundiadi, te ò ndohi yucán.

²⁴ Doco có-nàcání inì sàhámà, vàchi có-ndùlócò guè sàhà vida xi, mate ni cahní-te yùhù. Cuisi cunî daxínu vii' chuun icúmî, dandu cudii inì. Vàchi cunî quide cumplir chuun nì nihì nùù Stoho-ndà Jesús ñà-càhìn xì nèhivì ñà-ndùú razón ndiaha sàhà gracia xi Dios.

²⁵ 'Cunaha-nsiá, mahì mii-nsiá nì xicanui càhìn palabra sàhà ñuhivì ì xí Dios. Doco vichi, ináhî mà cúnístnàhá gá-ndà.

²⁶ Ñàyùcàndùá, dohó cachí xì-nsiá vichi: nú ni sàà ndañuhu anima iin-nsia, yùhù mà cúnsídá cuàchi guè,

²⁷ vàchi sàni dàcuahí mii-nsiá nsidaa ñà-ndùá nì cachi Dios quida-nda, cónì chídèhî ni-iyuhu razón mà.

²⁸ Sàháyùcàndùá, cundiaa vaha-nsia mii-nsiá, te cundiaa vaha stná-nsià nsidaa gá nèhivì xí Dios, vàchi nahi iá chuun ndiaá-ndà riì, ducán iá stná chuun icúmî-nsiá nùù Espiritu Ì xí Dios. Ñàyùcàndùá, cunuù víi-nsiá nèhivì xí-yá, vàchi xì nìi-yá sàni dànáá-yá sàhà nsidaa-nda sàhà ñà-cunduu-nda nèhivì xí-yá.

²⁹ Yùhù ináhî, nú sàcuàhìn, dandu icúmî ndecoyo tiàa dana cuni dacà xì dìni-nsiá. Na quidá quisì íhì, có-dàcácu-sì riì, ducán quida stná nècuàchì mà xì-nsiá.

³⁰ Te nùù nsidaa stná mii-nsiá icúmî dava nèhivì que-saha stná-nè chináhá stnahá-né iin ñà-tnùhù áma cúnchícùn stná-nsià ichì mii-né.

³¹ Ñàyùcàndùá, cuàhà gá cundoo tùha-nsia, te nsinuu ini-nsià nansa nì quide, vàchi ùnì cuà nì ìe xì-nsiá, te nicanicuahàn nìsa chinahì mii-nsiá; ndui te ñuú nìsa cahìn xì-nsiá, ndè nìsa sacu stnáì sàhà-nsiá.

³² 'Pues vichi ni ndóo-nsia xì Dios, te ni cundiáá-yànsià, ñáni. Te ni cúnchícùn-nsià palabra sàhà gracia xi-ya, vàchi nú ni cundéhe-nsiá palabra mà, dandu sàà-nsià cunindisá víi-nsiá, te ducán cundiatú stná anima-nsià ñà-vàha ndiaha xí-yá, te

nìhitàhvì stná-nsià cutnahá-nsiá xì nsidaa gá ana sàni ndoo anima-xi nì quida-ya.

³³ Yùhù, nì-iin biene xi nì-iin nèhivì cóni xíhoé, nì plata xi-ne, nì oro xi-ne, nì sìcoto xi-ne.

³⁴ Còó, vàchi ináhá-nsiâ, xì ndahí nìsa quidachuín, te ducán nìsa tùi ñà-ndùá nìsa itiacu-nsì.

³⁵ Sàni xini-nsià nsidaa ñà-ndùá nìsa quide, te sàhámà vátuni cundaà inì-nsia ndiá ìcà nsidaa-nda quidachuun-nda, dandu nìhì-ndà nansa chindee stná-ndà ana iá necesidad xì. Te xiñuhu nsinuu stná inì-nsia palabra nì cachi Stoho-ndà Jesús na ní cachi-yà: “Chicá cundiatú anima-ndà ñà-dacútâhvì-ndà iñàha, te màdiá cutahvì mii-ndañá”.

³⁶ Daaní, nì nsihi nì cachi Pablo ñà-jaàn, dandu nì sàcùitasisi nsidaa-né, te nì xicàn tàhvì Pablo nùu Dios.

³⁷ Dandu cuàhà gá nì casacu nsidaa-né, te nì numi nihni stnahá-né, te nì tutuyuhu stnahá-né nùu-né,

³⁸ vàchi yáha ga nì nàcùndoo nsidaa-né tnùnsí ini ñà-nì cachi Pablo mà cúní stnahá gá-nè. Dandu nì sàndaca ichi-ñánè dècuèndè nùu barcu.

21

Nansa mànuhù Pablo ñuu Jerusalén

¹ Nì nsihi nì ndaquìndèè-nsí xì nèhivì yucán, dandu nì quihin barcu mà ichi cuàhàn-nu. Primeru nì yàha ndaà-nu ndè ñuu Cos. Dandu inga quivì nì sàà-nsi ñuu Rodas, te después nì sàà-nsi ñuu Pátara.

² Yucán nì xini-nsi iin barcu icúmí cùhùn ladu Fenicia. Ñàyùcàndùá, yutnù yucán nì nana-nsi cuàhàn-nsi.

³ Te na ní xini xicà-nsí ñuu cahnú mahì mar nani Chipre, dandu nì yàha-nsi iin ladu, te ladu itní-nsi nì ndòo ñuu mà. Dandu nì sàà-nsi ladu Siria. Meru ñuu ndé nì sàà barcu mà nùu ñuhù nani ñuu Tiro, te divi lugar mà cuàhàn nuu carga xi-nù.

⁴ Te yucán nì ndacùhun tnahá stná-nsi xì nèhivì xí Jesús; ñàyùcàndùá, ùsà quivì nì sandoo-nsi xì-né mà. Dandu nì dácáhàn Espíritu Ìi xí Dios dava nècuàchìmà, te nì cachi-nè xì Pablo ñà-màsà cùhùn-nè ñuu Jerusalén.

⁵⁻⁶ Doco na ní nsihi ùsà quivì mà, dandu nì quihin tu-nsi ichi cuàhàn-nsi, te nì sàndaca ichi nsidaa nècuàchìmà nsiùhù, tiàa xì ñahà xì stná dèhe-ne, nsidaa-nsí nì sàhàn-nsi orilla ñuu mà dècuèndè yuhù mar. Te yucán nì sàcùitasisi-nsí nì xicàn tàhvì-nsí nùu Dios, dandu nì ndaquìndèè tnahá-nsí, te nì numi nihni stnahá-nsí. Dandu nì nana nsiùhù barcu mà, te mànuhù nècuàchìmà vehe-ne.

⁷ Daaní, nì quee barcu mà ñuu Tiro, te nì xica-nù mahì mar ndè ñuu Tolemaida. Yucán nì nuu-nsi, te nì casàhú-nsi xì nècuàchì hermanu ñuu mà. Te iin quivì-ní nì cuee-nsi yucán.

⁸ Dandu inga quivì nì quihin tu-nsi ichì cuàhàn-nsì, Pablo xì nsiùhù nècuàchì cutnàhâ xí-nê, te nì sàà-nsì ñuu Cesarea. Te yucán cuàhàn-nsì vehe Felipe cundoo-nsi. Te Felipe mà nduú iin nècuàchì nùù ùsà tiàa (nìsa dasàn xì ración), doco vichi xicánúú stná-nè cáhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú palabra sàhà Jesús.

⁹ Te cùmì dèhe yoco-né ndoó xínduu señorita, te sàni nìhìtáhvì stná nsiúcumiá cachitnùha razón xì Dios.

¹⁰ Pues divi vehe nècuàchìmà nì sandoo-nsi itnii quivì. Dandu yucán nì sàà stná iin tiàa nì quixi ladu Judea nani Agabo. Te tùha stná-nè cachitnùhu-ne razón xì Dios.

¹¹ Te nì tnàtuu-ne nùù-nsì, nì ndaxin-né siuhmatìxi Pablo, dandu nì suhni-nèà sàhà-né xì ndahà-né, te nì cachi-nè:

—Dohó cachitnùhu Espíritu Ìì xí Dios: “Tiàa dìsiúhmátìxi-xì yohó, icúmì stná-nè cunuhni-nè quida tè-raza Judea ñuu Jerusalén, dandu yàha-ne ndahà tè-inga ñuu”.

¹² Ñàyùcànduá, na ní cachi-nè ducán, dandu nsiùhù xì stná nècuàchì ñuu Cesarea mà, nì sacundahví-nsi nùù Pablo ñà-màsà cùhùn-nè ñuu Jerusalén.

¹³ Doco nì cachi-nè xì-nsì:

—Màsà cuácú gá-nsià, vàchi yáha ga cuí sentir ñà-quidá-nsiá ducán, vàchi dispuestu ié` màcùnuhni ñuu Jerusalén, mate dècuèndè nì cùì stnáì yucán sàhà Stoho-ndà Jesús —nì cachi-nè.

¹⁴ Pues sàhà-ñá mànicùì cadi-nsi nùù-né, còò ni-iñàha ni cachí gà-nsì, cuiisì ní cachi-nsi:

—Dios cachi-yà.

¹⁵ Daaní, nì nsidayucun-nsi carga xi-nsi cuàhàn-nsi ñuu Jerusalén.

¹⁶ Te nì cutnahá stná-nsi xì iin ùì nècuàchì xiníndísâ ndoó ñuu Cesarea mà cuàhàn-nsi, te (nì sàà-nsi ñuu Jerusalén) ndé vehe iin nècuàchì nì quixi ñuu Chipre nani Mnasón. Mii-né, sàcànì quivì nchícùn stná-nè ichì Jesús, te divi vehe-ne nduú ndé cundoo-nsi.

Nansa nì sàhàn Pablo nì ndatnuhu-né xì Jacobo

¹⁷ Daaní, na ní sàà-nsi ñuu mà, dandu nì casàhú-nsi xì nècuàchì hermanu ndoó yucán, te nì cudii ini-nè ñà-sàni sàà-nsi.

¹⁸ Daaní, inga quivì cuàhàn-nsi xì Pablo dècuèndè ndé iá Jacobo. Te yucán sàni nataca stná nsidaa nècuàchì sahnú inùù xì nèhivì xí Dios.

¹⁹ Dandu nì casàhú Pablo xì nècuàchìmà, te nì nacani nsihi-ne nansa nì cuu na ní sàhàn-nè ñuu xicà, te (nì quida-ne chuun ìì xí Dios), te ndiaha gá nì chindee-yànè yucán.

²⁰ Daaní, na ní nsihi nì inini nècuàchìmà, dandu nì naquimanì-néyà, te nì cachi-nè xì Pablo:

—Ñánì, sàxìní-ní ndoó cuàhà mil nècuàchì raza-ndà xiníndísà ichì-yá. Te nsidaa-né, nchícùn viì-né ley xi Moisés.

²¹ Doco cachí cuentu sàhà mii-ní ñà-chínàhà-ní nècuàchì raza-ndà ndoó inga ñuu ñà-màsà quíhín casu gà-nè sàhà ley mà, ni có-xiñùhù gá màcùtuu seña xi Dios ìcà dèhe-ne, ni có-ndiá ìcà stná-nè chivàha ga-nè estilu xi raza-ndà.

²² Ñàyùcànduá ¿ndiá quida-nda? vàchi icúmí nèhivì nat-aca-nè nú sàni xinitnùhu-ne iá-ní yohó.

²³⁻²⁴ Chicá vàha dohó quida-ní. Cundaca-ní cùmì tiàa ndoó yohó sàni saquin xì iin compromisu nùù Dios, te cùhùn-nsià nduhii-nsiá (nacua cachí ley xi-nda), te quida-ní chii gastu sàhà-né. Dandu después dâté tehe dìni-né. Vàchi nú ducán ni quida-ní, dandu vâtùni cundaà ini nèhivì cuentu uun nduá ndatnúhú-nè sàhà-ní, vàchi (cuninùù-né) quidá víi-ní, te chívàha viì-ní ley xi-nda.

²⁵ 'Doco nsidaa nècuàchì inga raza yucán, còó; sàni dàsàà-ndà iin carta nùù-né ndé cachí-ndà ñà-còò necesidad chivàha-ne ley mà, cuisì ñà-màsà cáxi-né ñà-nì sàcùndoo nùù yùù yócò, te màsà cúxí stná-nè nì, ni màsà cáxi-né cuñu quisì nì sàhná uun, ni màsà cóó-né xì nècuàchì cóni nándàhà xì-né —ni cachì Jacobo.

Nansa ni catnii-tè Pablo na iá-nè veheñùhu cahnú

²⁶ Daaní, ni saca Pablo nsi-cùmì tiàa ma, te ni quee-ne inga quivì ni casahàn-nè ñà-nsidandoo nsidaa-né mii-né nacua cachí ley xi-ne. Dandu ni quíhvi-ne veheñùhu cahnú, ni cachitnùhu-ne nadaa ga quivì cunihii-né, dandu después cuàha iin iin-ne quisì cunduu promesa xi-ne.

²⁷ Ùsà quivì nduú tiempu (cunihii-né). Te sàdaaní xínu quivì mà, dandu dava tè-raza Judea ni caquixi ladu Asia, ni xinì-te Pablo na iá-nè veheñùhu ma. Ñàyùcànduá ni quesaha-té ni nsida tontó-te nèhivì cuàhà yucán. Nì catnii-tè Pablo,

²⁸ te ni càna ndee-té, cachí-te:

—Mii-nsiá tè-raza-ndà Israel, chindee-nsiá nsiùhù, vàchi divì tàyòhó nduú tiàa càhàn guá diquì-ndà ñà-có-ndiàá raza-ndà, cachí-te, ni có-ndiàá stná ley xi-nda, te ni có-ndiàá gà stná veheñùhu yohó, cachí-te. Te ducán chinàhà-te nèhivì inicutu. Te màdì sàhà cuisì ñà-jaàn nduá; còó, vàchi ni saca stná-te iin tè-raza sìquini ni quíhvi-tè xì témà veheñùhu yohó. Ñàyùcànduá, sàni cuchicuehe ñà-ìì icúmí vehe ìì yohó.

²⁹ Ducán ni cachì témà, vàchi antes ni caxini-te xicánúú Pablo ñuu mà cutnáhà-né xì iin nècuàchì ñuu Éfeso nani Trófimo, (iin nècuàchì inga raza). Te ni catuxì ini-te ndacá stná Pablo tiàa ma ni sàhàn ini veheñùhu cahnu-ma.

³⁰ Ñàyùcànduá ni nacuidà nsidaa nèhivì inicutu ñuu mà, ni dàyàà-nè vaxi-ne ni nachitu-né. Te ñuhú nihni-ne Pablo ni

tavà-né nècuàchìmà fuera veheñùhu cahnu-ma, te vichi duha nì nacadi nsihi-ne yehè patiu mà.

³¹ Meru nandúcú-nê modo nansa cahni-né Pablo, dandu nì sàà razón nùu comandante coronel ñà-sàni nacuidà sàstnùhù nsidaa nèhivì ñuu Jerusalén mà.

³² Dandu nì nacuaca comandante mà cuàhà soldadu xì stná capitán xi-ne, te nì dayáà-nè xi-té cuàhàn-nè ndé quidá cuàhà guá nèhivì. Te na ní xini nèhivì mà vaxi comandante xì soldadu mà, dandu nì cucuìta iì-né, cóni cànì gá-nè Pablo.

³³ Dandu nì tnàtuu comandante nì dândàcú-né nùu soldadu xi-ne ñà-nì tnií-te Pablo, te màcùnuhni-nè xì ùi cadena. Dandu nì ndacàtnùhù-né nùu nèhivì cuàhà mà:

—¿Ana nduú tiàa yohó, te ndià nì quida-tè?

³⁴ Doco nèhivì cuàhà yucán, cána ndee-né; tucu tucu cachí iin iin-ne, mànicuí cundaà ini comandante nansa ndisa iá chuun ma ñà-cána guá nècuàchìmà. Ñàyùcàndüá, nì dândàcú-né nùu soldadu xi-ne ñà-nì cúdácá-te Pablo nùhù ini vehe cahnú-te.

³⁵ Sàhámà, ndacá témàné nì nasaa vehe-tè, cuàhàn-te nana-tè cuai. Doco ñà-dana guá ndoó nèhivì cuàhà mà, ñàyùcàndüá fuerza nì sàcùnsida-tè Pablo nì nana,

³⁶ vachi nchícùn chitu nsidaa-né, cána-ne, cachí-nè:

—Cahni-ndà tè-jaàn chicá vaha.

Nansa nì càhàn Pablo sàhà mii-né nùu nèhivì cuàhà

³⁷ Daaní, na meru cuàhàn soldadu mà dayáha-tè Pablo ini vehe cahnú-te, dandu nì cachi-nè xì comandante coronel yucán:

—¿A iá permisú càhàn tíi xì-ní?

Dandu nì cachi-nè xì Pablo:

—¿A túha stná-ní càhàn-ní dàhàn griegu?

³⁸ ¿A có-ndùù-ní tè-ñuu Egipto nì quida revolución daa, te nì idònuù-ní nùu cùmì mil tè-tèhì nì saca-níte cuàhàn-nsia yucù?

³⁹ —Còó —cachí Pablo—, yùhù, tè-raza Judea nduí. Meru ñui nduú ñuu Tarso iá ladu Cilicia. Tiàa iá derechu-xi nduí; te ñui mà, có-ndùù stná iin ñuu tii. Ñàyùcàndüá sacúndáhvi nùu-ní áma táxi-ní permisú càhàn xì nèhivì cuàhà yohó —nì cachi-nè.

⁴⁰ Dandu nì sàha comandante mà lugar càhàn-nè. Ñàyùcàndüá, nì ndacuiin-nè nùu cuai mà, te nì dánhà ndahà-né ñà-nì cúdádí nsidaa nèhivì mà. Te na ní ndudadí nsihi nècuàchìmà, dandu nì càhàn-nè. Doco puru dàhàn (nèhivì ñuu mà) nì càhàn-nè, divi dàhàn hebreu, te dohó nì cachi-nè:

22

¹ —Mii-nsiá nècuàchì sahnú, xì nsidaa gá stná ñani dava ga, cunini-nsia cuàhàn càhàn sàhà mií —nì cachi Pablo.

² Dandu nêhivì cuáhà yucan, na ní cundaà ini-nè ñà-divi dàhàn mii-né cáhàn stna nècuàchìmà, dandu chicá nì cud-adí-né. Te nì cachi gà Pablo:

³ —Yùhù, iin nècuàchì raza Judea nduí. Ñuu Tarso iá ladu Cilicia nduú lugar ndé nì tìnuí ñuhiví, doco ñuu yohó nì sahnui. Te maestru Gamaliel nduú ana nisa dacuaha-xí. Ñàyùcàndüá, nì dàcuáhà vahi nsidaa ñà-ndüá cachí ley xi xii-ndà, vâchi yáha ga nisa cunì chivâha víí ley xi Dios, divi nacua cuní stná mii-nsiá vichi.

⁴ 'Daaní, nì quesahí dandohó stnâi nècuàchì nchícùn ichì Jesús. Tiàa te ñahà nisa chicuhnì, te nisa chicadi-nè; dècuèndè cui stná-nè nisa cunì.

⁵ Ináhà dùtù cusáhnù ndoó vichi, xì stná nsidaa nècuàchì sahnù dandacú, vâtùnì cachi stná-nè nansa nisa quide nú nì cùcáhán-nê, vâchi ináhà-nê (vida xi). Te divi nuù mii-né nì nihí tutu nduú orden ñà-cunihì cùhùn nuù nècuàchì raza-ndà ñuu Damasco. Ñàyùcàndüá, nì quihin ichì ñuu mà cuàhìn tñii nsihì nêhivì xí Jesús (ndoó yucán), te chicuhnì-nè cundaqui-nè ndixi ñuu-ndà yohó sàhà ñá-ndoho stná-nè nì cahín.

⁶ Ñàyùcàndüá, xiqué cuàhìn (ichì mà). Te nahi càxíhúi nì sandua na sá-itúú sàì ñuu Damasco mà, dandu nanàá nì natnuù nihni inicutu ndé cuàhìn; dècuèndè dìquì-xí ansivi nì quixi nduà luz mà.

⁷ Te hora mà nì nâcasín, te nì tiacuì cáhàn iin ana cáhàn xí, cachí-yà: “¡Saulo, Saulo! ¿Índù chuun nchícùn-ní yùhù quida quini-ní xí?”

⁸ Dandu yùhù, nì cachì xì-yá: “¿Ana nduú mii-ní, Señor mío?” Te nì cachi tu-ya: “Jesús de Nazaret nduí, divi ana dandoho-ní”, nì cachi-yà.

⁹ Doco compañeruì, mate ní xini-nè ñà-tnúù luz mà, te nì cayùhí cuàhà-né, doco cónì tiàcú-nè ñà-ndüá nì cachí-yà xí.

¹⁰ Dandu nì cachì xì-yá: “¿Ndíà nduá cuní-ní quide, Señor mío?” Dandu nì cachì-tu-ya xí: “Ndacuiin-ní, cuahán-ní ñuu Damasco, te yucán icúmí-ní ndacu nuù-ní ñà-ndüá sàni chitnùnì inì quida-ní”, nì cachi-yà.

¹¹ Doco cunaha-nsiá, ñà-fuerte guá nì tnúù ndiaha nì xini mà, ñàyùcàndüá nì ndañuhu vista xi. Te sàhà-ñá có-tùnúí, ñàyùcàndüá nì sàcùnii ndahà tnahí xì compañeruì, te nì saca-ne yùhù cuàhàn-nsi ndè cachi nì sàà-nsi ñuu Damasco mà.

¹² Te divi ñuu mà iá iin tiàa nani Ananías. Iin nècuàchì cahví xi Dios nduú-né, te chivâha vii-né ley xi-ya. Ñàyùcàndüá, nsidaa nècuàchì raza-ndà ndoó yucán, ndenihí vâha stná-nè nècuàchìmà.

13 Pues divi nècuàchìmà nì sàà nì sàcuìn nùì, te nì cachi-nè xì: “Ñàni Saulo, ndacoto-ní, natùinuù-ní vichi, cachî xî-ní”, nì cachi-nè. Dandu luegu nì natùinuù, te vètùni nì xinì mii-né.

14 Dandu nì cachi-nè xì: “Mii-yá nìsa cahvi xì-ndà, dècuèndè sànahà nì chitnùnì ini-yà ñà-cundaà inì-ní sàhà-yá, te nihitáhvi stná-ní cuninuù-ní mii-yá único ana ndàcuìsi inì-xi, divi Jesús, te cunini stná-ní cáhàn-yà.

15 Ñàyùcànduá, vichi icúmí-ní cáhàn-ní sàhà-yá xì cuàhà nèhivì, te nacani-ní xì-né ñà-nduá nì xinì-ní, te nì tiacù-ní.

16 Pues vichi, sà-ìá, ndacuiìn-ní, te cuahán-ní cuhii-ní, ndacùcahan-ní quivì Stoho-ndà Señor, dandu ndoo cuàchi anima-ní”, nì cachi Ananías mà xì.

17 Daaní, después nì nsiaì ñuu Jerusalén yohó, te nì sàhìn veheñùhu cahnú. Te na ié yucán xicàn tàhvi nùù Dios, dandu nì dàcùnì-yà yùhù iin seña xi-ya.

18 Nì xinì mii-yá, te cachí-yà xì: “Dansíhi-ní, te quee yàchì-ní ñuu Jerusalén yohó, vàchi nècuàchì ñuù-ní yohó, mà cúníndísà-né ñà-nduá cachi-ní xì-né sàhì”.

19 Dandu nì naxiconihí nùù-yá, cachí: “Señor mío, nsidaa nèhivì, sà-ináhá-nê nansa nìsa quide antes, nìsa nacàhin veheñùhu tnií nècuàchì xiníndísá-xí-ní, te sadí-nè vehecàa, te nì sahnì cuì stnáì-nè.

20 Stná nèhivì xí-ní nani Esteban, testigu nì sanduu stnáì na ní sahnì nèhivì-né, te nì xitià nì-né. Ni cuí-nè, nì cachi stnáì. Dècuèndè nì sandiaì sìcoto xi nèhivì nì sahnì xì-né mà”.

21 Dandu mii-yá, nì cachi-yà xì: “Quee-ní yohó, vàchi icúmì techuín mii-ní cùhùn xicà-ní dècuèndè ndé ndoo nèhivì inga raza”, nì cachi-yà. —(Ducán nì cachi Pablo, cáhàn-nè xì nèhivì cuàhà mà.)

22 Doco jaàn-ní nduú nùù-xí nì inini nècuàchìmà, vàchi nì quesaha tú-né nì càna ndee-né, cachí-nè:

—¡Ni cuí dahuun tējaàn! ¡Có-xiñùhù coo gà-te ñuhiví!

23 Ducán nì cachi-nè, càna-ne, dandiachi-né dùhnù-né, te quidá canúu-nè yàcá.

24 Ñàyùcànduá, nì dàndàcú comandante coronel mà nùù soldadu xi-ne ñà-daquíhvi-tè Pablo ini vehe cahnú-te, te dandohó-tené xì chirrión sàhà-ñá nàhmà-né, te cundaà inì-xi ndiá dísàhà-xí càna guá nèhivì sàhà-né ducán.

25 Doco na ní nsihi nì chicuhni vaha soldadu-nè, dandu nì cachi-nè xì iin capitán iin yucán:

—¿A sàha ley xi gobiernu quida-ní xì dohó, ñà-cahnì cuì-ní yùhù? vàchi nècuàchì romanu nduì, (iá derechu xi), te tàñáha ga coo justicia sàhì —nì cachi-nè.

26 Ñàyùcànduá, na ní cundaà ini capitán mà ñà-jaàn, dandu nì sàhàn-te nì cachitnùhu-tè xì comandante mà:

—Cuidadu coo-ní xì nècuàchì jaàn, vàchi nècuàchì romanu nduú-né —nì cachi-te.

²⁷ Dandu nì quixi comandante mà ndé iá Pablo, te nì cachi-nè xì nècuàchì-mà:

—Cachi-ní xí, ¿a ndísá nècuàchì romanu nduu-ní, á coó?

—Jaan —nì cachi-nè.

²⁸ Dandu cachí tu comandante mà:

—Yùhù, yáha ga cuàhà dihùn nì dàquìhvi, te nì nihì stnái nì sàcùndui nècuàchì romanu.

Dandu nì cachi Pablo:

—Doco yùhù, còó, vàchi dècuèndè nì quesai ñuhiví nduí nècuàchì libre.

²⁹ Dandu tiàa cuàhàn cahni cuií xì-né nì cuií, luegu nì na-coo-téné cuàhàn-te. Dècuèndè stná comandante coronel mà, nì yùhí-nè sàhà ñà-nì dándàcú-né nì sàcùnuhni nècuàchì-mà, te nduú-né iin nècuàchì romanu, iin nècuàchì libre.

Ñà-nduá nì cachi Pablo xì nècuàchì Junta

³⁰ Daaní, nì tùinuù inga quivì, dandu cuní comandante-mà cundaà ndisa ini-nè ndià disáhà-xí cáhàn tnùhù guá tè-raza Judea mà dìquì Pablo. Ñàyùcànduá, nì ndaxin-né cadena nuhní nècuàchì-mà, te nì dándàcú-né nataca dùtù xícusahnú, xì nsidaa stná nècuàchì sahnú idónuu. Dandu nì tavà-né Pablo cuàhàn-nè xì nècuàchì-mà vehe ndé natácá nècuàchì sàhnùmà, te nì chicani-ñané mahì nsidaa nècuàchì-mà.

23

¹ Dandu nì indehè váha Pablo nùù nsidaa nècuàchì Junta mà, te nì cachi-nè:

—Ñánì, ndahà Dios ié ñuhiví yohó, te quivì vichi, còó ni-iñàha dandohó gá xì anímè.

² Doco dùtù cusáhnû yucán nani Ananías, nì dándàcú-né nùù tiàa itá yatni ndé iín Pablo ñà-nì càní-te yuhù-né.

³ Dandu nì cachi Pablo xì dùtù mà:

—Cunaha-ní, icúmí stná Dios cani-ya mii-ní iin castigu, ñà-dànàní uun-ní nduu-ní nèhiví váha. ¿Amádi iá-nî jaàn ñà-cuàhàn-ní nsidandaà-ní chuun-xi sàhà ley xi-nda? Pues nú ducán, dandu ¿índù chuun nì dándàcù-ní nùù-té ñà-nì càní-te yuhù? vàchi có-sàha ley xi-nda (cani stnaha-nda) —nì cachi Pablo.

⁴ Dandu nècuàchì xí-ita yatni yucán, nì cachi-nè xì Pablo:

—¿Índù chuun cànhá-nî xì ndómà, vàchi dùtù cusáhnû iá nùù Dios ndùù-ndà?

⁵ Dandu nì cachi Pablo:

—Ñánì, cóni cùndáa inì nduú ndómà dùtù cusáhnû. Vàchi cachí libru ì: “Màsà cànhá-ndà dìquì nècuàchì nihí chuun ñuu-ndà” —nì cachi-nè.

⁶ Dandu nì indehè Pablo nùù nècuàchì Junta mà, te nì xini-nè, dava-ne, nècuàchì saduceu nduú-né, te dava ga-nè,

nècuàchì fariseu nduú-né. Ñàyùcàndüá, ndee ní càhàn Pablo, nì cachi-nè xì nsidaa nècuàchìmà:

—Ñánì, nècuàchì fariseu nduú stná yùhù; vàchi yué, divi fariseu nì sanduu stná-nè. Te divi sàhà-ñá xiníndísé iá tnùndé ini natiacu-ndà nú nì xihì-ndà, ñàyùcàndüá sanícuàchi nèhivì sàhí vichi.

⁷ Na ní nsihi nì cachi-nè ducán, dandu nì quesaha nècuàchì fariseu mà nì nàá stnahá-né xì nècuàchì saduceu mà. Dècuèndè nì tàhndè dava-ne, vàchi tucu tucu xínacani ini-nè.

⁸ Vàchi nsidaa nècuàchì saduceu mà, có-xiníndísâ-né ñà-ícúmí-ndá natiacu-ndà, ni còò ángel, ni còò stná anima-ndà, cachí-nè. Doco nècuàchì fariseu, ndisa, xiníndísâ-né nsidaámà.

⁹ Ñàyùcàndüá, yáha ga nì cucuahà sàhámà, te fuerte nì càna nsidaa-né. Dava maestru nduú fariseu, nì ndacuìta stná-nè, càhàn fuerte-nè, cachí-nè:

—Còò, nuá nùù nsiùhù, còò falta xi nècuàchì yohó. Vihini ñà-ndàà ndüá iin ángel nì cachi xì-né iñàha, te ò iin espíritu xi Dios nì càhàn xì-né. Ñàyùcàndüá (cuidadu ni cúndóó-ndá) còtó Dios nàá stnàhà xì-ndà —nì cachi-nè.

¹⁰ Dandu yáha ga nì cucuahà gá nàá stnahá nèhivì mà, ndè yúhí comandante mà vihini cuàhàn-nè danácuèhè dahuun-ne Pablo. Ñàyùcàndüá, nì dàndàcú-né ni tnátuu soldadu, te fuerza nì tavà-té Pablo nùù nècuàchì yucán, nì nacuaca-tènè mànuhù-té xí-nê ndè vehe cahnú-te.

¹¹ Daaní, nì cuñaà quivì yucán. Dandu nì dàcùnì Stoho-ndà Señor Pablo mii-yá. Yatni iín-yá, càhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Màsà cúhúún inì-ní, Pablo, vàchi nacua sàni càhàn-ní sàhí ñuu Jerusalén yohó, ducán icúmí-ní càhàn stná-ní sàhí ndè ñuu Roma.

Nansa nì candatnuhu tè-có-xiníndísâ ñà-cahni-té Pablo

¹² Na ní tùinuù inga quivì, dandu dava tè-raza Judea mà, nì candatnuhu-té nì chinaha-té Dios, cachí-te:

—Mà cúxí-ndá, ni mà cóhó-ndá tècuìì ndè cachi cahni-ndà Pablo, te nú coó, ni sàà Dios cahni-yándô.

¹³ Cunaha-ní, tiàa nì candatnuhu ducán, yáha ùì dico nì sanduu-tè.

¹⁴ Ñàyùcàndüá, nì caquee-tè cuàhàn-te nùù dùtù xícusahnú ndoó cutnàhâ xí nècuàchì sahnú xídandacú, te nì cacachì-te xi-né:

—Nsiùhù, sàni chinaha-nsí Dios ñà-mà cúxí gá-nsì ndè cachi cahni-nsí Pablo, te nú coó, ni cuí-nsì quida-ya.

¹⁵ Ñàyùcàndüá, mii-nsiá xì nsidaa dava ga nècuàchì dandacú, càcàn-nsià favor nùù comandante coronel, cachi-nsià xi-né ñà-cùnì-nsià ndàcàtnùhù gá-nsià nùù Pablo, te sàhàjàn nduá cunì-nsià quixi-ne tnaa, cundaca-ne Pablo

quixi nùù-nsiá. Dandu nsiùhù, cuàhàn-nsi cuita tùha-nsi ichì cahni-nsínè —nì cachi tè-raza Judea mà.

¹⁶ Doco yucán nisa ìa iin sobrinu xi Pablo, iin dèhe cùha-ne, te nì xinitnùhu stná-te nansa cuàhàn tiàa cuahà mà quida-tè, cundiatu dèhé-tené. Ñàyucàndüá, nì sàhàn tèchii ma vehe cahnú soldadu, te nì quihvi-tè nì cachitnùhu-tè xi Pablo.

¹⁷ Dandu nècuàchìmà, nì cana-ne iin capitán, cachí-nè xì témà:

—Cundaca-ní tèchii yohó cùhùn nùù comandante coronel, vèchi nihí-te iin razón cuní cundaa ini-nè.

¹⁸ Ñàyucàndüá, nì saca capitán mà tèchii ma cuàhàn-te nùù comandante coronel, te nì cachi-te xi nècuàchìmà:

—Nècuàchì ndiadí nani Pablo, nì cana-ne yùhù nì xicàn-nè favor cundaqui tèchii yohó quixi nùù-ní, vèchi nihí-te iin razón vèxi.

¹⁹ Dandu nì tñii comandante mà ndahà tèchii ma nì tavà cuàán-nète nì xicàn tnùhù-né nùù-té:

—¿Índü ìñàha cuní-ní cachi-ní xí?

²⁰ Te nì cachi tèchii ma:

—Cunaha-ní, iin-ni sàni ndatnuhu váha dava tè-raza Judea ñà-cuàhàn-te càcàn-te favor nùù-ní ñà-cundaca-ní tiu xi Pablo cùhùn nùù nsidaa nècuàchì xídandacú, vèchi cuàhàn-nè quida-ne na ian cuní-nè ndàcàtnùhù gá-nè nùù tiu-xi.

²¹ Doco, mii-ní, màsà cúníndísá-ní quida-ne, vèchi cuahà tiàa cuàhàn cundiatu dèhé, más ùi dīco xīnduu-tè, te sàni chinaha-té Dios ñà-cuàhàn-te cahni-té tiu xi. Ni mà cúxí gá-te, ni mà cóhó gá-te tècuí ndè cachi cui-nè, xí cachi-te. Te vichi, sà-ità tùha-tè ndiatú-te dandáa-ní —nì cachi tèchii ma.

²² Dandu nì chinaha comandante témà, cachí-nè:

—Sà-íá nùhù-ní vitni, doco màsà cachi-ní xì ni-iin nèhivì ñà-ndüá nì cachitnùhu-ní xí.

Nansa nì dàsàà comandante Pablo nùù gobernador Félix

²³ Dandu nì cana comandante mà ùi capitán, te nì cachi-nè xì-té:

—Quidayucun-nsià ñà-caquihin-nsia ichì cundaca-nsia ùi cientu soldadu cùhùn ñuu Cesarea, te nì cácuñùn stná ùi dīco ùxìn (70) soldadu xì idu, xì stná ùi cientu tè-nihí lanza. Nsidaa-nsiá cundoo tùha-nsia caquee-nsia cà-ìin sàñà —nì cachi-nè.

²⁴ Dandu nì cachi stná-nè nì cuítá iin ùi idu cunú stná Pablo, te nì cundácá víi-ténè sàa nùù gobernador Félix.

²⁵ Daaní, nì tiàa stná comandante mà iin tutu cùhùn, te dohó cachá:

²⁶ “Yùhù nani Claudio Lisias, te cásàhú tnùñuhí xì mii-ní nècuàchì gobernador Félix.

²⁷ Tiàa nani Pablo, nì catnii tè-raza Judea-nè, cuàhàn-te cahni-ténè nì cùí, dandu nì sàa yùhù ndacá stnahí xì soldadu,

te nì nacuidahín-nè nùù témà, vàchi sàni cundaà inì nduú-né iin nècuàchi romanu.

²⁸ Daaní, cuní cundaà inì ndià disáhà-xí dacuidá cuàchi guá-tené, ñàyùcàndüá nì saquìn-nè nùù nsidaa tè-xídandacú nùù raza-nè.

²⁹ Te yucán nì xini, còò ni-iin cuàchi icúmí-né ñà-cui-nè, nì ñà-cundiadi stná-nè, cuisì-ní sàhà dàñùhù xi mii-té cáhàn tñùhù-té sàhà-né.

³⁰ Daaní, después nì xinitnùhu stnáì nansa ndatnùhú dava-tè, cuní-te dandáñùhú-tênê. Ñàyùcàndüá, vichi duha nì dandacuí sàa-nè nùù mii-ní; te nì dandacú stnáì nùù tiàa xícahàn tñùhù mà ñà-nì sàa stná-te nùù-ní. Ni cúcuéê ni-ní”. (Ñà-jaàn ndüá nì tiàa comandante mà.)

³¹ Daaní, soldadu mà, ducán nì caquida-tè cumplir, divi ñuu mà nì saca-tè Pablo nì sàa-te xi-né ndé ñuu Antípatris.

³²⁻³³ Dandu inga quivì nì naxicocuín tè-xicásáhà mà mànuhù-té ndé ndoó-te, doco tè-xínihi xi idu, nì ndòo-tè xi Pablo. Dandu nì quihin tu-tè ichì cuàhàn-te xi-né nì sàa ñuu Cesarea. Yucán nì nacoò-tè carta nihí-te nùù gobernador, te nì nacoò stná-te Pablo ndahà témà.

³⁴⁻³⁵ Dandu nì nsihi nì cahvi témà tutu mà, dandu nì xicàn tñùhù-té nùù Pablo índù ladu nduú ñuu-nè. Te na ní cundaà inì-te divi ladu Cilicia nduú ñuu-nè, dandu nì cachì-te:

—Na quésáá stná nècuàchi cáhàn tñùhù sàhà-ní, dandísá ndundaà dahuun chuun xi-ní —nì cachì-te.

Dandu nì dandacú-te cundiadi Pablo vehechuún cahnú nì quidavàha nsi-Herodes.

24

Ñà-ndüá nì cachi Pablo xi Félix na ní cáhàn-nè sàhà mii-né

¹ Tixi ùhùn quivì nì quesaa dùtù cusáhnù nani Ananías xi stná dava nècuàchi sahnú dandacú. Te nì quesaa stná iin tiàa nduú abogadu nani Tértulo, ñà-cunduu-ne yuhù nècuàchìmà. Te nì tnatuu nsidaa-né nùù gobernador ñà-canicuàchi-ne sàhà Pablo.

² Dandú nì càna stná Pablo quixi-ne. Te na ní quesaa-nè, dandu nì quesaha Tértulo mà nì cáhàn tñùhù-né sàhà nècuàchìmà, cachí-nè:

—Señor gobernador, sàhà mii-ní ndoó dádí nsidaa-nsí caní tiempu ñuu-nsì yohó, te cuàhà iñàha sàni nacani inì-ní nì quida-ní sàhà ñà-vàha xi ñuu-nsì.

³ Ñàyùcàndüá, nicanicuahàn naquímànì-nsí mii-ní ndéni nì cui nì cúndóó-nsí ñà-nì quida-ní xi-nsí cuàhà favor.

⁴ Doco vichi sàhà-ñá màsà cuàha chuún gá-nsì mii-ní, ñàyùcàndüá sacúndáhvì-nsì ñà-quida-ní favor cunini chii-ní cáhàn-nsì.

⁵ 'Cunaha-ní, iin tè-chìcuéhè nduú Pablo jaàn, vàchi yáha ga datáhnèdè dava-tè nèhivì raza-nsi inicutu ñuhivì. Idónuu-té nùu nècuàchì nchícùn ley tucu xi iin nècuàchì ñuu Nazaret.

⁶ Te nì cuni stná-te quidachicuéhè-tè ñà-ì icúmí veheñuhu xi-nsi. Ñàyùcànduá, nì tnii-nsite, te mii-nsí cuàhàn-nsi nsidandaà-nsi sàhà chuun ma modo xi-nsi nì cùí,

⁷ doco yucán ní sàà comandante coronel nani Lisias, te nì candiaa-nè tiàa jaàn fuerza nùu-nsí.

⁸ Dandu nì dándàcú-né nùu-nsí ñà-quixi-nsi yohó nùu mii-ní nú cuní-nsi canicuàchi-nsi sàhà-té, nì cachi-nè. Te vichì vátùni cundaà ndisa inì-ní ndiá dísàhà-xí sanícuàchi-nsi sàhà-té, cuisì-ní ndàcàtnùhù-ní nùu mii-té —nì cachi Tértulo mà.

⁹ Dandu nì càhàn stná nsidaa gá tè-raza Judea itá yucán, divi ñà-ndácuisì nduú nsidaájàn, nì cacachì-te.

¹⁰ Dandu nì quida gobernador mà seña nùu Pablo ñà-vátùni càhàn stná-nè vichi. Ñàyùcànduá, nì càhàn-nè, cachì-nè:

—Yùhù ináhí cuàhà cuià iá-ní icúmí-ní chuun nsidandaà-ní ñuu-nsi yohó. Ñàyùcànduá, cudí inì ñà-vátùni càhìn sàhí nùu-ní.

¹¹ Cunaha-ní, mà úhì ndàcàtnùhù-ní, te cundaà vaha inì-ní ñà-làcà ùxìn ù quivì cuàhàn-nda nì nasai ñuu Jerusalén cuàhìn cahví Dios.

¹² Doco ni-iin xichi cónì nái` xì ni-iin nèhivì veheñuhu yucán, te ni-iin xichi cónì dánàcuìdè-nè, ni nèhivì sàhàn veheñuhu, ni stná nèhivì xicánúú calle.

¹³ Mate sanícuàchì nècuàchì yohó sàhí, doco còò ni-iñàha cui quida-ne comprobar.

¹⁴ Doco yùhù cachì ndài xì-ní, iin ichì ndiaha nduá nchícùn, te ducán cahví Dios, divi mii-yá nìsa cahvi stná xii-nsí, mate cachì nècuàchì yohó iin ichì tnùhù nduá. Doco yùhù xiníndísè nsidaa ñà-itúú nùu tutu nduú ley xi-nsi, te xiníndísà stnái nsidaa ñà-nduá nì tiaa profeta nìsa càhàn cuenta xi-ya.

¹⁵ Nacua nì cachi mii-né, ducán cachì stná yùhù, ñà-íá ndisa tnùndé ini ndiatu-nda nùu-yá, vàchi icúmí nsidaa-nda natiacu-nda, nèhivì vaha te nèhivì malu.

¹⁶ Ñàyùcànduá, yùhù, nicanicuahàn quidé lucha ñà-màsà cóó ni-iin cuàchi dandoho-xi anímè, vàchi ni-iin cuàchi có-cùnì quide nùu Dios, te ni nùu nèhivì.

¹⁷ 'Cunaha-ní, caní cuià có-ìé` ñuì, dandu nì nasai yucán, nihí cuàhà ñà-nduá cutahvì nèhivì ndahví ndoó yucán, te nihí stnái promesa xi.

¹⁸ Pues chuun jaàn nduá dísàhà-xí nì nasai yucán, te nì nsidandoo stnái míí (nacua cachì ley xi raza-nsi). Te xicánúú sahnúí patiu veheñuhu cahnú yucán, cónì dánàcuìdè nèhivì, nì cónì quidá stnái ni-iin escándalo. Doco dava nècuàchì raza-nsi nì quixi ladu Asia, nì xini-nè yùhù yucán.

¹⁹ Te nú ndisa cuní nècuàchìmà càhàn tnùhù-né sàhí, dandu ndiá ìcà-né màcuìta stná-nè nùù-ní yohó, te canicuàchi mii-né sàhí.

²⁰ Te ò nècuàchì itá yohó, nú nì xini-nè iá iin falta nì quide na ní ìe nùù nsidaa tè-xídandacú, dandu ni cachí-nèa vichi duha, cuní.

²¹ Cuisi vihini tuxí ini-nè iin falta nduá na ní càhàn fuertí` xì nsidaa nècuàchìmà nì cachì ñà-xíníndísê icúmí-ndá natiacu-ndà —nì cachi Pablo.

²² Daaní, na ní inini Félix ñà-jaàn, nì cucani-tè chuun xi Pablo, cachí-te xi nsidaa-né:

—Ni quésáá gà comandante coronel Lisias, dandu ndàcàtnùhù guè` sàhà-ñá cundaà vaha inì nansa iá chuun xi-nsia.

Ducán nì cachi Félix, vachi algu ináhá stná-te sàhà ichì Jesús.

²³ Dandu nì dàndàcú-te nùù iin capítan ñà-nì cúndiáa-te Pablo, doco màsà cúndiádí dahuun-ne, te ni màsà cadí stná-te nùù ni-iin ana iá vaha xi-né nú cuní nècuàchìmà quixi-ne dacútiácú-ñàné, te ò nácótò stnahá-né.

²⁴ (Daaní, mànuhù Félix mà.) Te nì yàha itnii quìvì, dandu nì quixi tu-tè xì ñahàdìhí-te nani Drusila; iin nècuàchì ñahà raza Judea nduú-né. Dandu nì cana-tè Pablo ñà-tnàtuu-ne, vachi cuní-te cunini-tè nansa iá ichì cunihnu vaha ini-ndà Jesucristu.

²⁵ Ñàyùcànduá, nì càhàn Pablo xì ndúì-nè, dansítñùù ini-nè nècuàchìmà nansa cuní Dios quida vii-ndà sàhà-ñá màsà quídá ndevàha-nda nansa ni nì cui, vachi icúmí coo iin quìvì juiciu. Dandu Félix mà, cuàhà gá nì yùhí-te, cachí-te xi Pablo:

—Còò, xuhun-ní (cuartu xi-ní) vichi. Te después, nú cusáí, dandu cana-tui mii-ní.

²⁶ Ducán nì cachì-te, vachi tuxí stná inì-te vihini daquìhvi Pablo dìhùn sàhà-ñá dañà-ténê. Ñàyùcànduá, cuàhà xichi nì cana-tèné nì ndatnuhu-té xí-nê.

²⁷ Doco na ní yàha ùì cuàà, dandu nì quee-tè nùù mesa, te nì quìhvi inga tiàa nani Porcio Festo lugar xi-tè. Doco cónì tàvã-te Pablo libre, vachi cuní-te ndòò vaha-tè xì nèhivì raza Judea.

25

Nansa nì càhàn Pablo sàhà mii-né nùù gobernador saa nani Festo

¹ Daaní, nì quesaa Festo mà ladu yucán. Doco tìxi ùnì quìvì nì quee-tè ñuu Cesarea cuàhàn-te ñuu Jerusalén.

²⁻³ Te yucán nì tnàtuu dùtù cusáhnù, xì stná nècuàchì chicá idónuu, nì càhàn-nè xì Festo sàhà Pablo, càhàn tnùhù-né sàhà nècuàchìmà. Te nì xìcàn-nè cana-tè nècuàchìmà quixi-ne ndè Jerusalén, vachi cuàhà tiàa cuàhàn cundiatu dèhé ñà-cahnì-ténê ichì mà.

⁴ Doco nì naxiconihí Festo nù nècuàchìmà, cachí-te:

—Còò, ñuu Cesarea mà icúmí Pablo ndòo-ne. Yucán ndiaá soldadu-nè. Te yùhù, tìxi iin ù quivì icúmí stnàì naxicocuñ yucán.

⁵ Ñàyùcàndüá, yucán nì cùhùn stná nsidaa mii-nsiá nècuàchì idónuu, cutnàhâ-nsiá xí cùhùn-ndà. Dandísá, nú iá cuàchi nècuàchìmà, dandu vátùni canicuàchi-nsia —nì cachi-te.

⁶ Daaní, nì cuee gà-te ùnà ò úxin gà quivì ñuu yucán, dandu mànuhù-té ñuu Cesarea, (te cuàhàn stná tè-xídandacu-ma). Dandu inga quivì nì yàha Festo ndé ndundàà sàhà nèhivì, te nì sàcòò-tè. Dandu nì dandàcú-te nì queé Pablo.

⁷ Te na ní quesaa nècuàchìmà, dandu nì sàcuìta stná nècuàchì raza Judea nì quixi Jerusalén mà, nì càhàn tnùhù-né sàhà nècuàchìmà. Cuàhà gá chuun pesadu nì cachi-nè dìquì nècuàchìmà. Doco puru ñà-mànicuì ñihìndèè-né nì sandua.

⁸ Daaní Pablo, nì naxiconihí-né nù nècuàchìmà, cachí-nè:

—Yùhù, còò ni-iin falta nì quidé dìquì ley xi nècuàchì raza xi, nì còò stná falta nì quidé dìquì veheñùhu xi-nsi, nì dìquì stná rey cahnú César.

⁹ Doco Festo, cuní-te ndòò vàha-tè xi nècuàchì raza Judea mà, ñàyùcàndüá, nì cachi-te xi Pablo:

—¿A cándísá-nì cùhùn-ní ñuu Jerusalén, te yucán nsidandaì sàhà ñà-ndüá cachí nècuàchì yohó?

¹⁰ Dandu nì cachi Pablo xi-té:

—(Còò.) Divi lugar yohó nduú ndé cachí rey César xiñuhu ndundaà sàhà nèhivì. Ñàyùcàndüá yohó ié'. Te mii-ní, sàvaha ináhá-nì còò falta nì quidé dìquì nècuàchì raza xi.

¹¹ Doco cunaha-ní, nú ndisa iá pesadu cuàchi, te ò nú ndisa cuàhà gá iníhiquê, te xiñuhu cuì, pues vátùni; cahnì-nsiá yùhù, mà cáchi á coó. Doco nú coó, nú tnùhu nduá cachí nècuàchì yohó, dandu còò permisú danáyàha ni-iin juez yùhù ndahà-né. Pues vichi xíquèn ñà-dayàha-ní yùhù ndahà rey cahnú César —nì cachi Pablo.

¹² Daaní, Festo, nì ndatnuhu-té xí nècuàchì sàha razón xi-té nansa quida-tè, dandu nì cachi-te xi Pablo:

—Mii-ní, sàni xicàn-ní ndundaà chuun xi-ní nù César. Pues vátùni iá; divi nù César icúmí-nì cùhùn-ní.

Nansa nì xicàn rey Agripa càhàn Pablo nù-né

¹³ Na ní yàha itnii quivì, dandu nì sàà stná rey Agripa xi Berenice ñuu Cesarea mà ñà-cajàhù-nè xi Festo.

¹⁴ Te como caní quivì nì ndòo-ne yucán, ñàyùcàndüá nì càhàn Festo xi rey mà sàhà Pablo, cachí-te:

—Na ní quee Félix nù mesa, nì ndòò iin nècuàchì ndiadì yohó (nani Pablo).

15 Ñàyùcàndüá na ní sàhìn ñuu Jerusalén, dandu nì catnàtuu dùtù xícusahnú xì stná nècuàchì dandacú nùù ñuu mà, nì xicàn-nè dandacuí ñà-cui nècuàchì ndiadí mà.

16 Doco nì naxiconihí nùù-né: “Nsiùhù tè-nduú nècuàchì romanu, còò estilu icúmí-nsí cahnì-nsí ni-iin nèhivì nansa nì nì cui. Còó, vàchi dihna icúmí-té cuita-tè nùù nècuàchì sanícuàchì sàhà-ñá ducán vátùni cucumi-té lugar càhàn stná-te sàhà mii-té nansa iá ñà-ndüá càhàn tnùhù-né sàhà-té”.

17 Ñàyùcàndüá, nì caquixi nècuàchì ñuu Jerusalén mà dècuèndè yohó, te vichi duha inga quivì nì sàhìn vehechuún, nì sàcòì silla xi, te nì dandacuí ni tavá-te Pablo mà.

18 Dandu nì sàcuíta stná nècuàchì càhàn tnùhù, te nì sanícuàchì-ne sàhà nècuàchì mà. Chuun pesadu cundua nì cahín. Doco còó, cóni sándüá ducán.

19 Cuisi sàhà creencia xi-ne nì càhàn-nè, xì sàhà stná iin ana nì xihì nani Jesús. Doco Pablo, tucu cachí-nè: itiácú Jesús, cachí-nè.

20 Doco yùhù, cóni cúndàà vaha inì nansa chicá vaha quide xì chuun jaàn. Ñàyùcàndüá, nì càhìn xì Pablo, áma cándísá-né cùhùn-nè ñuu Jerusalén, te yucán ndundaà sàhà chuun xi-ne.

21 Doco còó, lugar yohó nì xicàn-nè cundiadi-nè ndè cachi (cùhùn-nè) ndundaà sàhà-né nùù rey cahnú César. Ñàyùcàndüá, nì dandacuí coo vaha-ne ndè cachi techuín-nè cùhùn-nè nùù rey mà —nì cachi Festo.

22 Dandu nì cachi rey Agripa mà xì Festo:

—Yùhù, cudí stná inì cunini ñà-ndüá cachí nècuàchì mà.

—Vátùni, tnaa cunini-ní —nì cachi Festo.

23 Daaní, inga quivì vaxi tu Agripa xì Berenice ndè salón cahnú ndé ndundaà sàhà nsidaa chuun. Nì quìhvi-ne yucán, vico sàstnùhù ndáa-ne. Te yucán sàni caquesaa stná comandante coronel xì cuàhà stná nècuàchì chicá idónuu ñuu yucán. Dandu nì dandacuí Festo ñà-nì tavá-te Pablo. (Te na ní quesaa-nè),

24 dandu nì cachi Festo mà:

—Mii-ní rey Agripa, xì nsidaa stná mii-nsiá nècuàchì nì quesaa, yohó indéhe-nsiá nècuàchì (cachí xì-nsiá). Cunaha-nsiá, na ní sàhìn ñuu Jerusalén, cuàhà gá nècuàchì raza Judea nì xicàn favor nùù, dècuèndè nì càna fuerte-nè, cuní-nè cui nècuàchì yohó. Stná ñuu Cesarea yohó, divi nì ducán xicàn stná-ne.

25 Doco nùù yùhù, còò ni-iin falta xi-ne nì túi. Dandu mii-né, nì xicàn stná-nè ndundaà sàhà-né nùù rey cahnú, ñàyùcàndüá, sàni nacani inì, te icúmí techuín-nè cùhùn-nè yucán.

26 Doco cuisì ñà-còò ni-ñàha cui cachi ndise na tiai nùù señor rey cahnú sàhà-né. Ñàyùcàndüá sàni tavà canúí-nè nùù mii-ní rey Agripa, xì nùù stná nsidaa mii-nsiá nècuàchì dava

ga, vâchi cunî nanducu-nsiá índù iñàha cui tiai nùù tutu cùhùn xì-né.

²⁷ Vâchi có-nduá ñà-techuun-nda iin nècuàchì presu cùhùn nùù rey mà nú còò ni-iñàha cachítnùhu ñà-nduú falta xi-ne —ni cachi Festo.

26

Ñà-nduá ni cachi Pablo na ní càhàn-nè sàhà mii-né nùù rey Agripa

¹ Daaní, Agripa mà, ni cachi-nè xì Pablo:

—Vâtùni càhàn-ní sàhà-ní vichi.

Dandu ni cuu ndahà Pablo, te ni quesaha-né ni càhàn-nè, cachí-nè:

² —Nansicáhîn vichi, vâchi nùù mii-ní cuàhìn càhìn. Pues cuàhà gá ñà-nduá ni càhàn tnùhù nècuàchì raza-ndà sàhí, rey Agripa.

³ Doco cudî inì vichi, vâchi ináhá-ní nansa ndisa iá nsidaa estilu xi raza-ndà, te cundáa stná inì-ní sàhà nsidaa chuun ndatnúhú cuáhà-ndà. Ñâyúcandúá, sacúndáhvî nùù-ní ñà-ní còò calma xi-ní cunini-ní ñà-nduá cuàhìn càhìn.

⁴ Nsidaa nècuàchì ñuu Judea, ináhá-nè nansa nisa quide na ní sandui tèchii. Dihna nisa ie ñuù, dandu ni sàhìn nisa ie ñuu Jerusalén.

⁵ Te nècuàchì raza-ndà ndoó yucán, dècuèndè sàhana ináhá-nè yùhù. Te nú cuní-nè cachitnùhu ndaà-nè, vâtùni cachi-nè nansa nisa quide na ní sanchicuìn ley xi nècuàchì fariseu. Nsidaa nècuàchì ley mà, chicá fuerte chívàha-ne religiòn xi raza-ndà.

⁶ Doco vichi yohó ié', sanícuàchi-ne sàhí. Te ¿índù falta xi iá? Cuisì ñà-xiníndísê palabra ni quida Dios comprometer xi xì-ndà, divi ñà-cuàhàn-yà danátíacú-yà nsì.

⁷ Pues sàhà ñà-ní cachi-yà ducán, ñâyúcandúá, nsidaa nèhivì nduú nsì-úxin ùì descendencia xi raza-ndà, xinúcuáchí vî-né nùù Dios ndui te ñuú, xiníndísâ-né, te ndiatú-né cuu ndisa ñà-nduá ni quida-ya comprometer mà. Cunaha-ní rey Agripa, yùhù xiníndísâ stnáì, te ñà-jaàn nduá disáhà-xí sanícuàchi nèhivì raza-ndà sàhí.

⁸ 'Mii-nsiá, ¿a ndísá có-xiníndísâ stná-nsià ñà-vâtùni danátíacú Dios nsì? (Pues ináhá-ndá, vâtùni.)

⁹ Yùhù, ndisa, nisa tuxi inì ñà-ndiá íqué quida quini xì nèhivì ndácùcahan xi Jesús de Nazaret.

¹⁰ Te divi ñà-jaàn nduá nisa quide ñuu Jerusalén, vâchi ndè nùù dùtù cusáhnû ni taví permísu, te cuàhà nèhivì xí Jesús nisa sadì vehecàa. Dandu quivì cuàhàn-te cacahnì-té nècuàchimà, stná yùhù ni sadandáa stnáì.

¹¹ Te nisa nacàhìn stnáì nsidaa veheñùhu cuachi nisa nanduquí nèhivì xí Jesús ñà-dandohí-nè áma níhíndéi nacuaà-né

mii-yá. Te ñà-cuàhà guá ñisa xidà inì sàhà-né, dècuèndè ñisa sahàn stnái ñuu xicà nì sanchicuìn-nè.

12 'Pues sàhà chuun jaàn nduá cuàhìn ichì ñuu Damasco, nihí orden nì quee nùù dùtù xícusahnú. Ñàyùcànduá, iá permisú-xi cuàhìn sàhà chuun ma.

13 Te nahì càxíhuì nì sandua, señor rey, dandu ichì cuàhìn mà nì xinì yáha ga fuerte nì natnuù nihni iin luz ndé xiqué cuàhìn xì compañeruì, ndè dìquì-xí ansivi vàxa, te chicá ndiaha nì natnuà nùù orá.

14 Ñàyùcànduá, nì nàcasàn nsidaa-nsí ñuhù, te nì tiacuì nì càhàn iin ana càhàn dàhàn hebreu, cachí-yà xí: “¡Saulo, Saulo! ¿Índù chuun nchícùn-ní yùhù quidá quíní-ní xì? Cuisì mii-ní quidá quíní-ní xì mii-ní, vàchi na quidá quisì caní sàhà nùù garrocha, ducán quidá stná-ní”.

15 'Dandu yùhù, nì cachì: “¿Ana nduú mii-ní, Señor mío?” Dandu nì cachi-yà xí: “Yùhù nduú Jesús, divi ana dandoho-ní.

16 Doco vichì ndacuìn-ní, vàchi sàhà-ñá nì xinì-ní yùhù, ñàyùcànduá icúmí-ní cunduu-ní ana cunucuachi nùù, cunduu-ní testigu sàhà ñà-nduá nì xinì-ní vichì, xì sàhà ñà-nduá cuni gà-ní na dacuní guè mii-ní mí quivì vàxi xi-nda.

17 Te vichì cunaha-ní, cuàhìn techuín mii-ní ñà-cùhùn-ní càhàn-ní xì nècuàchì nsidaa inga raza. Te nú cuní-nè quida quini-ne xì-ní, dandu cuidahín mii-ní nùù-né, nùù mii-né xì nùù stná nècuàchì raza-ní Judea.

18 Doco icúmí-ní càhàn-ní xì-né sàhà-ñá datnúù Dios sàxínítnùnì-nè, te quee-ne ichì ñáa, quihìn-ne ichì ndiaha-yá. Vàchi nú nì càhàn-ní xì-né, dandu vátùni dàña-né nùù ndàhá ñà-malu, te candòo-ne ndahà Dios. Ndotu stná cuàchi-ne, te cunduu-ne nèhivì ìì xí, dandu cutnahá-né xì nsidaa gá ana xiníndísá-xí, te ñìhítàhvì stná-nè cuàhà ñà-ndiaha”, nì cachi Jesús xí.

19 Ñàyùcànduá, nì quida ndise cumplir nsidaa ñà-nduá nì cachi-yà xí na ní xinì mii-yá ansivi, señor rey.

20 Vàchi primeru nì càhìn xì nècuàchì ñuu Damasco, dandu nì ndixi stnái ñuu Jerusalén, te nì càhìn xì nèhivì yucán xì stná inicutu ladu Judea, xì cuàhà stná ñuu inga raza. Te nsidaa lugar mà nì cachì xì-né ñà-xiñhù cuu-ne arrepentir, te yàha-ne ladu xi Dios, dandu quida vii-né nacua ndiá icà-né nú ndisa sàni naxicocuín ini-nè sàhà cuàchi-ne, nì cachì xì-né.

21 'Pues cunaha-ní, nsidaájàn nduá disáhà-xí nì tnii nècuàchì raza-ndà yùhù patiu veheñùhu cahnú, cuàhàn-nè cahnì-né yùhù nì cùì.

22 Doco Dios nduú ana chindéé xí, ñàyùcànduá, iin-ni nchícùn ndài (ichì váha-ya) dècuèndè quivì vichì, iin-ni càhìn xì nèhivì sàhà-yá, a xínduu-ne nècuàchì ndahví, te ò nècuàchì

chicá idónuu, nsidaa-né cáhàn xí, cachí` xì-né ñà-nduá nì cachitnùhu Moisés, xì ñà-nduá nì cachi stná nècuàchì profeta,
²³ ñà-ìcúmí Cristu ndoho-ya, (te cui-yà), dandu cunduu-ya ana primeru natiacu, te después danátnùu-yà ichì ndiaha-yá nùu nèhivì, na nèhivì ñuu-ndà, te ducán stná nèhivì inga ñuu —nì cachi Pablo.

²⁴ Cáhàn va Pablo ducán, dandu nì ndàhì Festo, cachí-te:

—Pablo, sàni culocó sàxìnítùnì-nì ñà-cuàhà guá dacuaha-ní.

²⁵ Doco nì cachi Pablo xì-né:

—Señor gobernador Festo, cuicahnú inì-ní, doco màdiá nì culoquí` nduá, vàchi ñà-ndácuisì nduá cachí` xì-ní. Cáhàn sahnúí.

²⁶ Te cunaha-ní, yohó iá stná rey Agripa, te có-cucáhán núí` càhìn nùu mii-né, vàchi ináhá-nê sàhà chuun yohó. Seguru icúmí ñà-sàni cundaà vaha ini-nè, vàchi chuun yohó, cóni sándúá iin chuun iá dèhé.

²⁷ Mii-ní rey Agripa, ádi xiníndísá stná-ní ñà-nduá nì tiaa nècuàchì profeta sàna. Pues yùhù ináhí, ducán xiníndísá-ní.

²⁸ Dandu nì cachi Agripa xì-né:

—Cuisì iyuhu gá palabra cachì-ní, te vihini yàha stnáì cunchicuìn Jesucristu.

²⁹ Dandu nì cachi Pablo xì-né:

—A sea iyuhu-ní, te ò cuàhà gá cumáni, doco cahnú gá Dios iin-ni ni quidá stná-ní nacua nì quida yùhù, (nì xiníndisé mii-yá. A sácú vaha nì cúníndísá stná-ní), mii-ní xì nsidaa gá stná nècuàchì iníni yohó. Cuisì-ní có-cuní` cunuhni stná-nsià cadena nahi mií

³⁰ —nì cachi Pablo.

Dandu nì ndacùta nsidaa nècuàchì ndoó yucán, divi rey Agripa xì gobernador, xì Berenice, xì nècuàchì dava ga ndoó stná xì-né yucán.

³¹ Te nì cuxio-ne iladu, ndatnúhú-nè, cachí-nè:

—Ni còò falta xì nècuàchì jaàn dìsáhà-xí cui-nè, ni ñà-cundiadi-nè.

³² Te nì cachi rey mà xì Festo:

—Nú màsà càcàn-nè yàha-ne nùu rey cahnú César, dandu mà úhì dàñà-né vichi duha nì cùí.

27

Nansa nì dàyáha-tè Pablo cùhùn-nè ñuu Roma

¹ Daaní, Pablo xì itnii gá tè-ndiadí, nì yàha-ne ndahà iin capitán nani Julio, iin soldadu siempre cutnáhà xí soldadu xì meru rey César Augusto, vàchi sàni cachi tè-xídandacu-ma ñà-ìcúmí-nsí quihin-nsi barcu cùhùn-nsì ladu Italia.

² Te nìsa ià stná iin tiàa nani Aristarco cutnahá stná xì-nsí cùhùn. Iin nècuàchì ladu Macedonia nduú-né, te meru ñuu-nè

nduú ñuu Tesalónica. Ñâyùcàndüá, nì nana nsidaa-nsí iin barcu nì quixi ñuu Adramitio, vâchi sàdaaní cuàhàn-nu quihin-nù ichì nùhù-nu, te icúmí-nù yàha-nù ladu Asia. Dandu nì ditá-nu nì quihin-nù ichì cuàhàn-nu xi-nsí.

³ Dandu nì yàha iin quivì, te nì sàà-nsì ñuu Sidón. Te yucán nì quidamani capitán mà nì sàha-ne permisú (ñà-nuu Pablo barcu), ñâyùcàndüá nì sàhàn nècuàchìmà ini ñuu yucán ndé ndoó amigo xi-ne, te nì nihì-né ñà-ndüá xiñuhu.

⁴ Dandu nì ditá tu barcu mà ichì cuàhàn-nu, te nì yàha-nsi iin ñuu cahnú nani Chipre indúhu mahì mar. Ladu ndé có-dúcùn guá tàchì nì yàha-nsi, vâchi ladu nùù-xí caná tàchì mà.

⁵ Daaní, nì yàha-nsi chicá nùù-xí mahì mar iá frente ladu Cilicia xì ladu Panfilia, te nì sàà-nsì ñuu nani Mira iá ladu Licia.

⁶ Yucán nì xini capitán mà inga barcu nì quixi ñuu Alejandría, te icúmí-nù cùhùn stná-nu ladu Italia. Ñâyùcàndüá, divi barcu mà nì dándacú-né nana-nsi, te cuàhàn-nsì.

⁷⁻⁸ Daaní, cuàhà quivì nì xica cueé-nu, vâchi ùhì xicá-nu, làcà ní cuyatni-nù nùù ñuu Gnido, te cóni sáha ga tàchì caca gà-nu. Ñâyùcàndüá, nì sàha-nù vuelta nì yàha-nsi yatni iin esquina ñuu Creta ndé nani Salmón. Dandu yuhù mar diin ñuu Creta mà nì yàha-nsi, doco ùhì stná caca barcu yucán. Dandu nì sàà-nsì nùù ñuhù íchì iin xaan nani Buenos Puertos, yatni ndé iá ñuu Lasea.

⁹ Doco vichi sàni cuee sàstnùhù-nsí, dècuèndè sàni yàha vicò iníhî-ndà, te vihini quida quini mar xì barcu (nú nì cùhùn-nu). Ñâyùcàndüá, nì càhàn Pablo (xì nèhivì ndoó barcu mà),

¹⁰ cachí-nè:

—Señores, sàni sài nì cundaà inì cuàhàn coo cuàhà tnùndoho xi-nda nú nì cùhùn gà-ndà nùù-xí. Mà ùhì ndañuhu carga, xi mii stná barcu, ndè stná mii-nda vihini ndañuhu-nda.

¹¹ Doco capitán mà, chicá nì xinindisá-né ñà-ndüá cachí tiàa dacaca-xi barcu mà, xì ñà-ndüá cachí stná stohò-nu, te màdi ñà-ndüá cachí Pablo.

¹² Ñâyùcàndüá, cuàhà nècuàchì yucán, chicá nì cuni-nè caquee-ne lugar mà, vâchi có-ndüá iin lugar vâha yàha-nda tiempu vixin. Ñâyùcàndüá, nì cachi-nè chicá vâha cùhùn-nè nùù-xí ndè ñuu Fenice, dandu vâtùni cundoo-ne yucán tiempu vixin. Ñuu Fenice mà nduú iin ñuu inga orilla ñuu Creta, te cuisì dúcùn tàchì iin iin dián ndé quècahnu hora.

Nansa nì dàñà fuerte dàvitàchí mar

¹³ Daaní, nì quesaha caná yadi tàchì ladu, te nì tuxi ini nècuàchì barcu ñà-vâtùni cùhùn-nsì. Ñâyùcàndüá, nì quihin tu-nsi ichì cuàhàn-nsi orilla mar iladu ñuu Creta mà.

14 Doco tìxi inga iin ratu nì quesaha nì cana iin tàchì dāná, ladu ñuu mà vāxan, tàchì yódo ladu nìnu cachí-nè xán.

15 Te nì cacùhan barcu xi-nsi, mànicùì gá ñhìndèè-nsí caca ndaà-nu ladu vāxan, ñàyùcàndùá nì sahnde ini-nsì, vāchi ndé ndiàchì úún-nu cuàhàn-nu.

16 Dandu nì yàha-nsi iladu ñuu tii nani Clauda indúhu mahi mar. Te yucán có-cāná cuáhà guá tàchì. Cunaha-ní, barcu cahnú xí-nsí mà, íditá stná-nu iin lancha tii. Te ndee ní quidachuún-nsí, dandu nì nihì-nsí nì tavà-nsínu.

17 Dandu nì dàcùnúndúú-te iin cable ndee ìcà barcu cahnú sàhà-ñá màsà ndúá-nu. Te nì yùhí stná-te sàà-nu ndé yadi iá ñusì, te cacùhun-nù. Ñàyùcàndùá, nì dānùú-te sìcoto ndee dítà tàchì-nú, te ndiachi úún-nu cuàhàn-nu quidá tàchì mà.

18 Daaní, inga quivì, yáha ga caná ìi tàchì dāná mà. Ñàyùcàndùá nì quesaha-té nì dāndiàchì-té carga xi-nù ini mar.

19 Te quivì ùnì nì dāndiàchì ndahà stná-nsì nsidaa gá ñà-ndúá nihì-nu.

20 Dandu nì yàha cuáhà gá quivì, te có-tuì orá, có-tuì sìtnúú, te yáha ga dúcùn dàvitáchì daná mà nsiùhù. Ñàyùcàndùá, còò gá tnùndé ini càcu-nsi nì cahan-nsí.

21 Daaní, na sàni yàha cuáhà quivì ndoó dòcò-nsì có-xìxì-nsí, dandu nì sàcuìin Pablo mahi nsidaa-nsí, te nì cachi-nè xì-nsí:

—Compañeros, chica vāha nú nì inini-nsia yùhù nì cùì ñà-màsà quée-ndá ñuu Creta quixi-nda, dandísá mà cācùhun-nda tnùndoho yohó.

22 Doco vichi, cachí xì-nsiá, màsà cùhúún inì-nsia, vāchi ni-iin-nda mà cúì-ndá, cuiisì barcu xi-nda cuàhàn ndañuhu.

23-24 Doco cunaha-nsiá, ñuú ndùvehè nì xinì yatni ndé (indúhí) nì sàcuìin iin ángel xi Dios nùí. Vāchi mii-yá nduú-yá Stohì, divi ana xinúcuáchì nùù-xí. Pues divi ángel mà nì cachi-nè xí: “Màsà yúhì-ní, Pablo, vāchi icúmí-ní sàà-ní nācuìin-ní nùù rey cahnú César. Te cunaha-ní, sàni indehè ndāhví Dios mii-nsiá, vāchi dohó cachí-yà xì-ní: mà sàà ni-iin nèhivì cutnāhā xí-ní cui-nè, ni-iin nèhivì barcu yohó”, nì cachi ángel mà.

25 Ñàyùcàndùá contentu ni nácùndoo-nsia, compañeros, vāchi nacua sàni cachi Dios xí, divi ducán icúmí coo, te seguru icúmì.

26 Doco antes icúmí-ndá ndiachi-nda orilla iin ñuu tii mahi mar —nì cachi Pablo.

27 Daaní, nì yàha ùxìn cùmì gá quivì, te vichi xicá barcu iladu mar ndé cachí-nè nduú mar Adria. Nahí dava ñuu nduá, te ndiachi ndiachi barcu xi-nsi quidá tàchì. Dandu peón xíquidachuún barcu mà, nì tuxi ini-te ádi sàni cuyatni-nù nùù ñuhù íchì càhàn-té.

28 Ñàyùcàndüá, nì chitacùhá-te nadaa tantu cunú ñuhú tècuíi yucán, te nì cundaà inì-te òcò sàhùn iin (36) metro cunú-te. Dandu iyuhu gá nù-xí, tucu tu nì chitacùhá-te, te òcò ùsà (27) metro cunú-te chicá yucán.

29 Ñàyùcàndüá, nì yùhí-te dùcùn barcu cavà nahnú ñuhú ini mar. Sàhámà nì dānùú-te cùmì càa nahnú xí barcu ndè cahà mar sàhà-ñā māsà cācā gā-nu. Dandu ndiatú cuisi-té tūinuù.

30 Daaní, peón xi barcu, nì cunì-te cunu-tè. Ñàyùcàndüá, nì sàcuìta-tè nùù barcu mà, quidá-te na ian cuàhàn-te danuú gā-te inga càa nahnú ndè cahà mar, doco dandáhvī-te, vāchi lancha tii ma nduá nì dānùú-te.

31 Dandu nì cachi Pablo xì capitán xì stnā soldadu ndoó yucán:

—Nú māsà ndóo peón jaàn barcu yohó, mà cácu-nsia.

32 Ñàyùcàndüá, nì sàhàn soldadu mà nì sahdè-te cable itácáá lancha mà, te nì ndiachi-nú mahì mar.

33-34 Daaní, na sàcuàhàn tūinuù, dandu nì càhàn Pablo xì nsidaa compañeru-nè, cachí-nè:

—Chicá vāha cuxi-nsia iñāha, vāchi sàcuàhàn-ndà ùxìn cùmì quivì có-xixí-nsiá, nchitó-nsiá, nacání ini-nsiā. Ñàyùcàndüá sacúndáhvī nùù-nsiá ñā-cuxi-nsia, vāchi ducán xiñuhu quida-nda, dandu càcu vāha-nda, vāchi cunaha-nsiá, còò nì-iñāha cuu xi nì-iin-nda.

35 —nì cachi Pablo.

Dandu nì tñii-ne iin pan, te nì naquimanì-né Dios nì indehè nsidaa-né. Dandu nì dàcuàchí-néà, te nì quesaha-né xixí-né.

36-37 Ñàyùcàndüá, nsidaa gá nèhivì yucán, contentu nì ndòo-ne, te nì xixi stnā-nè. Te nsidaa nsidaa nsiùhù nècuàchì ñuhú barcu ma, ùi cientu ùnì dico sàhùn iin (276) nèhivì nì sanduu-nsi.

Nansa nì cuu xi barcu, nì tuxì-nú nì sachi-nù nùù mar

38-39 Daaní, na ní nsihi nì xixi nèhivì mà nì ndenuu ini-nè, dandu nì sate nsihi-ne trigu (nduú carga xi-nù) ñā-cùní-nè nduñama chii gā-nu. Dandu na ní tūinuù claru, (nì xini xicà-té yucán iá) iin ñuu mahì mar. Doco cónì nácùnì-te índù ñuu nduá. Doco nì xini stnā-te yucán iá iin ndahà mar ndé iá ndàà ñusì orilla-ñā, te vāha lugar mà daxínu-tè barcu cahan-té.

40 Ñàyùcàndüá, nì sahdè-te cable xi càa itnii xí-nù mahì mar, te nì ndòa. Dandu nì dàñā stnā cable nuhní yutnù chipála dacaca-xi-nú. Te nì nana stnā sìcoto ndee itániní ladu nùù-nú (ñā-dítā tàchì-nú). Ñàyùcàndüá nì quesaha-nú nì nacaca-nù, te cueéni cueéni nì cuyatni-nù ndé iá ñuhù íchì mà.

41 Doco nì sàà-nu iin xaan ndé vāxi ùi ichì tècuíi, te yucán nì cacùhun-nù cahà mar. Nì ndùxin tnuu nùù-nú, doco cahà-nú, nì quesaha nì sachi ì-ñā nì quida tècuíi dùcùn ndee guá ìcà-nú.

42 Dandu soldadu yucán, nì cacuni-te cahni nsihí-te nècuàchì ndiadí ndiaá-te, vèchi vihini dutè-né mar mà, te cunu-ne cahan-té.

43 Doco capitán yucán, cóni cùnì-nè cui Pablo. Ñàyùcàndüá, cóni sáha-ne cahni soldadu mà nècuàchì ndiadí. Dandu nì dándacú stná-nè nùu nècuàchì túha dutè ñà-dihna mii-né nì quécoyo-ne mahì tècuilí dècuèndè nì xínu-ne ñuhù íchì.

44 Dandu nècuàchì mà túha, cunchicùn-nè cùhùn-nè cundòó candee-né dìqui yutnù nduú tabla, ò inga yutnù xí barcu nì sachi. Ñàyùcàndüá, ducán nì nìhì nsihí-nsí nì quee-nsi ndè ñuhù íchì, te nì càcu-nsi.

28

Ñà-ndüá nì quida Pablo na ní ìa-ne ñuu tii Malta mahì mar

1 Na ní nsihì nì càcu-nsi nùu mar mà, dandu nì xinitnùhu-nsi Malta nani ñuu yucán.

2 Te nèhivì ndoó yucán, nì quida manì-né xì-nsí nì chiñuhu-nè iin ñuhu, te nì cachi-nè xì-nsí ñà-nì tnátuu-nsi nadaà-nsí, vèchi cuún dàvì, te vixin ga.

3 Ñàyùcàndüá nì nducu stná Pablo chii tutnù íchì. Doco na meru daquéè-nènu mahì ñuhu mà, dandu nì quecunu iin còò dáná xínu-sì nùu ñuhu, te nì tñinùhu tnuu-sì ndahà-né.

4 Ñàyùcàndüá, na ní caxini nècuàchì ñuu mà itácáá còò mà ndahà Pablo, nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—Ádi té-nì sahnì nduú tè-jaàn, ñàyùcàndüá vichi icúmí-té danáa-te sàhà-té. Mate sání càcu-tè nùu mar, doco mà níhì-té cutiacu gà-te —nì cachi-nè.

5-6 Doco nì quidi Pablo ndahà-né, te nì ndiachì còò mà mahì ñuhu. Ñàyùcàndüá, nsidaa nèhivì yucán, ndé ndiátú úún-né, vèchi tuxí ini-nè cuàhàn xìun ndahà Pablo, ò nú cóó, nanáa nàcasàn-né cui-nè. Doco caní tiempu ndiatú-né indéhe-né, te còò ni-ìñàha ni cuu-xi nècuàchìmà. Iin-ni iá-nè. Ñàyùcàndüá, tucu nì nacani ini nèhivì mà, cachì-nè:

—Ádi iin dios nduú nècuàchì jaàn.

Nansa nì dándúvaha Pablo yua nècuàchì dandacú nani Publio

7 Yatni yucán nduú ñuhù xí nècuàchì dandacú nùu ñuu mà; Publio nani-né. Te nècuàchìmà, nì dáyáha-ne nsiùhù vehe-ne. Ùnì quivì nì sandoo-nsi yucán. Te cuàhà gá nì cunsìhi ini-nè nsiùhù.

8 Te yucán iá stná yua-né, indúhu-né, sáhayocá-nè, vèchi cuhí-nè cuèhè daxìn. Dandu nì quìhvi Pablo ndé indúhu nècuàchìmà, te nì xicàn tàhvi-né nùu Dios, nì chitándòó-né ndahà-né dìqui nècuàchìmà, te ducán nì nduvàha-ne.

9-11 Dandu después dava ga nècuàchì cuhí ndoó ñuu mà, nì caquixi stná-nè, te nì nduvàha stná-nè. Ñàyùcàndüá, cuàhà

gá nì cañúhu nècuàchì ñuu mà nsiùhù. Te na ní xínu ùnì yòò ndoó-nsí yucan, dandu nì nana-nsi iin barcu cuàhàn-nsi quihin tu-nsi ichì nacaca-nù xì-nsí. Te nèhivì ñuu mà, nì sàhatahvì stná-nè nsiùhù nsidaa ñà-ndùá xiñuhu nùù-nsí. Te barcu mà, iin yutnù nì ìa yucán inii tiempu vixin nduú-nu. Ñuu Alejandría nduú meru ñuù-nu; te nùù-nú itá muñecu nani Cástor xì Pólux. Pues divi barcu mà nduú yutnù nì nana-nsi, te cuàhàn-nsi.

12-13 Daaní, primeru nì sàà-nsì ñuu Siracusa, te ùnì quivì nì sandoo-nsi yucán. Dandu nì caquee tu-nsi, te duha duha nì càvà barcu xicá-nu cuàhàn-nu, te ducán nì sàà-nu xi-nsí ndè ñuu Regio. Dandu inga quivì, te nì quesaha tú tàchì ladu. Ñàyùcàndùá, nì caquee tu-nsi cuàhàn-nsi. Te tìxi ùì quivì nì sàà-nsì iin ñuu nani Poteolos.

14 Ñuu yucán nì ndacùhun tnahá-nsí xì nècuàchì iin-ni nchícùn stná xì Jesús, te nì xicàn-nè ñà-ndòo-nsi xì-né iin ùsà quivì. Dandu después nì quihin tu-nsi ichì cuàhàn-nsi carretera cuàhàn ñuu Roma.

15 Daaní, ñuu Roma mà nì quee ga stná nèhivì xí Jesús vaxi-ne, vachi sàni xinitnùhu stná-nè sàvaxi-nsi. Dava-ne, dècuèndè ñuu nani Yàhvi xì Apio nì quesaa-nè, te dava ga-nè cuisì ndé' ñuu tii nani ùnì Changaru nì quesaa-nè (ñà-ndacùhun tnahá-né xì-nsí.) Te na ní xini Pablo nècuàchì mà, nì naquimani-né Dios, te nì ndòo-ne contentu.

16 Daaní, nì sàà nsidaa-nsí ñuu Roma. Te capitán cutnáhà xí-nsí, nì quida-ne entregar tiàa ndiaá-nè, nì ndòo nècuàchì mà ndahà iin comandante. Doco Pablo, nì nihì-né permisú coo cuaán-né, mii-né xì stná iin soldadu cundiaa xì-né.

Nansa nì càhàn Pablo xì nècuàchì raza-nè ndoó ñuu Roma

17 Daaní, nì yàha ùnì quivì, te nì nacana Pablo nècuàchì raza-nè chicá idónuu nì sàà vehe-ne. Te na sàni nataca nsidaa-né, dandu nì cachi Pablo xì-né:

—Ñàni, còò ni-ìñàha ni quidé dìquì nècuàchì ñuu-ndà, te ni-iin xichi cóni càhìchì stná inì estilu xi xii-ndà. Doco nì tñii nècuàchì raza-ndà yùhù na ié' ñuu Jerusalén, te nì dàyàha-ne yùhù ndahà tè-romanu.

18-19 Te tè-yucán, nì xicàn tnùhù váha-tè nùí, dandu cuàhàn-te dañà-té yùhù nì cùí, vachi còò ni-ìñàha disáhà-xí cùí. Doco nècuàchì raza-ndà ndoó yucán, cóni cùnì-nè dañí. Ñàyùcàndùá, fuerza nì xìquèn dayàha-tè yùhù nùù rey cahnú César ñà-nsidandaà tèmà sàhí. Doco ni-iyuhu có-ndùámà ñá-cùnì daquéè cuàchi dìquì nèhivì raza-ndà; còò.

20 'Pues cunaha-nsiá, iá ñà-disáhà-xí nì quide mii-nsiá invitar cundehí-nsiá, te càhin xì-nsiá yohó, vachi vichi ndisa sà-íá iin tnùndé ini ndiaha xí nècuàchì raza-ndà Israel. Doco divi

sàhà-ñã (xiníndísê tnùndé ini ndiaha ma), ñàyùcàndùá nì sàì nì sàcùnuhni cadena yohó —nì cachi Pablo.

²¹ Dandu nì cacachi nècuàchìmà xì Pablo:

—Còò; còò ni-iin carta nì quixí ladu Judea cáhàn sàhà-ní, nì còò ni-iin stná nècuàchì raza-ndà nì quésáá daquée cuàchi-xì dìquì-ní.

²² Doco cachí-ní xì-nsí nansa iá ichì sàà, tuxí ini-ní. Vàchi nsiùhù cuní-nsì cundaà ini-nsì, vachi nsidanicuú lugar cáhàn ùhì nèhivì dìquì ichì mà —nì cachi-nè.

²³ Daaní, nì saquin Pablo iin quivì quixi tu nsidaa-né. Te na ní sàà quivì mà, cuàhà gá nèhivì nì casaà vehe Pablo. Ñàyùcàndùá, ndè dàtnàà, xì ndè nì cuaà dahuun nì ndòo-ne yucán, cáhàn Pablo xì-né, datúí-ne nansa iá ichì ndé dandacú Dios, te dansínuu ini-nè nècuàchìmà nansa cachí ley xì Dios nì tiaa Moisés, xì nansa cuní cachi stná palabra nì tiaa nècuàchì profeta sàhana. Ducán nì quida-ne, vachi cuní-nè dacúníndísâ-né nècuàchìmà, te cahvi-ne xì Jesús.

²⁴ Daaní, na ní nsihamá, dandu dava nècuàchì iníní má, nì xinindísâ-né, te dava-ne, còò.

²⁵ Màdì iin-ni ni xiníndísâ nsidaa-né. Daaní después cuní-nè nùhù-nè. Doco na táñâha ga caquee-ne, nì cachi Pablo xì-né:

—Ndisa, ñà-ndàà nduá nì cachi Espíritu Ìì xí Dios xì xii-ndà sàhana na ní dàcáhàn-yà profeta nani Isaías, vachi dohó nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

²⁶ Cuahán-ní, càhàn-ní xì nècuàchì raza-ní yohó, te dohó cachì-ní xì-né: “Mii-nsiá, cuàhà gá icúmí-nsiâ cunini-nsia, doco mà sàà-nsiâ mànihì ini-nsiâ. Te cuàhà gá icúmí-nsiâ cundehè-nsiá, doco mà cúndáà ndisa inì-nsia”. (Ducán cachì-ní xì nècuàchì raza-ní.)

²⁷ Vachi nsidaa nèhivì mà, quidámáxini-nè, na ian ùhì tiacu-nè. Te quidá-né na ian dànácuáni-nè nùù-né, vachi có-cuní-nè cundehè-né (ichì váha), ni có-cuní stná-nè cunini-ne, ni có-cuní stná-nè mànihì ini-nè, ni có-cuní stná-nè natahnù-nè ichì yùhù, te ducán nsida víí anima-nè, nì cachi Dios.

²⁸ Pues vichi cunaha-nsiá, sàni nìhítáhvi nèhivì nsidaa gá raza cunini stná-nè razón ndiaha nansa càcu-ne nùù-yá. Te mii-né, ndisa, icúmí-nè cunsihi ini-ne cunini-ne

²⁹ —nì cachi Pablo.

Dandu nècuàchì raza Judea mà, nì caquee nsihi-ne, te nì quesaha-né ndatnúhú fuerte-nè sàhà palabra mà.

Nansa nì quida Pablo na ndiadí-nè vehe-ne ñuu Roma

³⁰ Daaní, inii ùì cuà nìsa ìa Pablo iin vehe renta (ñuu mà), te dayáha-ne nsidaa nèhivì sàà nùù-né,

³¹ cachítnùhu-ne xì nècuàchìmà sàhà ichì ñuhivì ìì xí Dios, vachi libre iá-nè càhàn-nè xì nsidaa nèhivì mà. Ñàyùcàndùá,

cuàhà gá nì dàcuàhá-né nècuàchìmà sàhà Stoho-ndà Jesu-
cristu, còò iin ni sadí xì nùù-né.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Roma

¹ Yùhù nduí Pablo, iin nècuàchì xinúcuáchí nùu Jesucristu. Divi mii-yá nì cachi-yá xí ñà-cùhìn chuun xi-ya; mii-yá nì nacàxin-ya yùhù ñà-cachitnùhi razón ndiaha xí Dios inicutu.

² Te divi razón mà nduú stná palabra nì cachitnùhu-ya sàhana na ní dàtnùu-yà ini nècuàchì nì sacahàn cuenta xi-ya, te nì tiaa-ne ñà-yùcán nùu tutu ìi.

³⁻⁴ Cunaha-nsiá, cáhàn palabra mà sàhà Dèhemanì-yá, te cachá' ñà-nduú-yá iin descendencia xi rey David, vèchi iin nècuàchì ñuhiví yohó nì sanduu xii-yá, cachá'. Doco (diín lugar nì quixi) anima ìi-yá, vèchi Dèhemanì Dios nduú-yá, te icúmí-yá poder, ináhá vâha-nda ñà-jaàn, vèchi mate ní xihì-yà, doco nì natiacu-yà.

⁵ Te divi nùu mii-yá sàni nìhitáhvi nsiùhù cacanu-nsi chuun xi-ya ñà-càhàn-nsi xì nèhivì nsidanicuú ñuu, áma sáá stná-nè cunini-ne ley xi-ya, te cunindisá-néyà, dandu más gà tnùñuhu xí-yá quee.

⁶ Te mii-nsiá, ducán nì xinindisá stná-nsià, vèchi nì cana stná Jesucristu mii-nsiá (ñà-cunchicùn-nsiàyà).

⁷ Te vichi tiaí tutu yohó nùu nsidaa mii-nsiá nècuàchì ndoó ñuu Roma. Cunaha-nsiá, ñà-màni guá-nsià nùu Yua-nda Dios, ñàyùcànduá nì cana-yansià sàhà-ñá cunduu stná-nsià nèhivì ìi xí-yá.

Te vichi xicàn tàhvi sàhà-nsiá nùu mii-yá xì nùu Stoho-nda Jesucristu ñà-nì cuáha-yansià gracia, te contenu ni cúndóó-nsiá quida-ya.

Nansa nì cachi Pablo ñà-cuní-nè cùhùn-nè ñuu Roma nàcòtò-nè nèhivì xí Dios ndoó yucán

⁸ Primeru cuàhìn cachi ñà-yòhó: yùhù ndácùcahín Jesucristu, te naquímání' (Yua-nda) Dios sàhà nsidaa-nsiá ñà-ndiaha guá xiníndisâ-nsiá mii-yá. Te vichi dècuèndè inicutu ñuhiví sàni xinitnùhu-ne sàhájàn.

⁹ Yùhù, xì nsidaa anímè xinúcuáchí nùu-yá, cachitnùhi razón ndiaha sàhà Dèhemanì-yá. Te mii-yá, ináhá-yà ñà-ndàà nduá nsinúú cuáhà inì mii-nsiá, te xicàn tàhvi sàhà-nsiá nùu-yá.

¹⁰ Te xicàn tàhvi stnáí áma cóó iin quivì nìhí tiempu sàì nàcòtì mii-nsiá, nú ducán cuní stná mii-yá.

¹¹ Vèchi cuàhà gá cuní sàì sàhà-ñá nìhitáhvi gá-nsià más ñà-nduá cui chindee xì anima-nsià, dandu chicá nacuahandee inì-nsià.

12 Te ò ni cachí-ndà, ñà-cùnì-ndà chindee stnaha-nda ñà-chicá cunindisá víi-ndayá, vâchi nsidaa-nda, iin-ni xiníndísá-ndáyâ.

13 Ñánì, cuní cundaà ini-nsià ñà-cuàhà gá xichi nacání inì sài ndé ndoó-nsiá, doco siempre iá ñà-sàdí nùí. Doco vichi ndisa, (vihini sài), vâchi stná ndé ndoó-nsiá cuní quida stná chuun ìí xí Dios, nacua sàni quide dava ga ñuu, sàhà-ñá ducán quee stná cuàhà ñà-vâha xi mii-nsiá.

14 Vâchi ndiá ìqué (cachitnùhi razón ndiaha xí-yá) xì nsi-danicuú nèhivì, a xínduu-ne nècuàchì ñuu ndé cáhàn-nè dàhàn griegu, te ò ndéni ñuu nì cui, doco icúmí càhìn xì nsidaa-né, a nchichí-nè, te ò mà nchichí-nè.

15 Ñàyùcàndúá, nùù yùhù, dispuestu ié sài cachitnùhu stná xì mii-nsiá nècuàchì Roma ñà-ndùú razón ndiaha.

Cahnú poder xi razón ndiaha xí Dios

16 Yùhù, có-cùcáhán nùí cachitnùhi razón ndiaha xí Cristu, vâchi cunaha-nsiá, sàhà palabra jaàn vâtùni càcu anima-nda quida poder xi-ya, nú sàni xinindisa-ndayá, mate nècuàchì ndéni ñuu nì cui ni cùndúú-ndá. Doco dihna xiñuhu (cunitnùhu) nècuàchì raza Judea, dandu stná nèhivì dava ga ñuu ñuhivì.

17 Vâchi divì sàhà razón ndiaha ma datúí Dios nansa cui ndee vâha-nda nùù-yá nú nì cùnindísá vâha-ndayá, vâchi cuisì-ní ñà-jaàn nduá ndiaá, nacua cachí stná tutu ìí: “Nú sàni ndee vâha-nda nùù-yá ñà-xiníndísá-ndáyâ, dandu vida ndiaha nihítàhvì stná-ndà”.

Nsidaa nèhivì, iá cuàchi-ne, cachí Pablo

18 Sàni cundaà ini-ndà fuerte icúmí quixi castigu xi Dios diquì nsidaa nèhivì có-quidá víi, vâchi quini quidá-né, te cuehé gâ-nè, có-sâha-ne cuitiá palabra ndàcuisì xí-yá,

19 mate sá-ínáhá vâha-ne sàhà ñà-ndúá cui cundaà ini-ndà sàhà-yá, vâchi sàni datúí-yañà nùù-ndà.

20 Vâchi dècuèndè nì sàcòo ñuhivì nàhà claru ñà-ndúá cui cundaà ini-ndà sàhà-yá; mà úhì cundehè-ndà nsidaa ñà-ndúá nì quidavâha-ya, te cundaà ini-ndà. Nàhà xicà icúmí-yâ poder ndisa nicanicuahàn, te claru cundaà stná ini-ndà ñà-mii-yá nduú-yá Dios. Ñàyùcàndúá, còò ni-iin ñà-disáhà-xí (nacua nèhivì-yá).

21 Vâchi na nisa inaha-néyà antes, cóni càhvì ndisa-neyà nacua ndiá icà-né, ni cóni náquímànì stná-nèyà. Cuisì inì-ni mii-né nì chitnùnì ndevàha ini-nè nansa quida-ne, mànicùí gá mànhì tnúnì ini-nè nansa quida vù-né.

22 Ñà-nchichí guá-nè càhàn-né, ñà-yùcán nì tùi-ne nduú-né nècuàchì neciu.

23 (Te ñà-neciu guá-nè), nì nandòdó-né ñà-ndiaha guá iá-yà, te cahan-né iin figura iá nahi nèhivì nduú Dios, mate nèhivì,

xíhì-nè, doco mii-yá, itiácú-yà nicanicuahàn. Te nì quidavàha stná-nè figura laa, xì stná quisì nahnú, xì quisì cuàti, (te nì cahvi-nèñà).

²⁴ Ñàyùcàndüá, nì cuhuun ini Dios sàhà-né, te nì cachi-yà nì cùhùn-nè ichì sìquini nì nchihò ini-nè. Te ducán ndisa nì quida-ne, (yáha ga quini) nì quida-ne xì iquicúñú-nè, cóni chívàha ga-nè tnùñuhu xí-né.

²⁵ Nì nacuaà dahuun-ne palabra ndàcuisì xí-yá, te ñà-ndüü tnùhu nì candisá-né. Màdì mii-yá ana nì quidavàha xi ñuhivì nì càhvi-né; còó, cuisì-ní ñà-ndüá nì quidavàha-ya ñuhivì yohó nì cahvi-né; cuisì ñà-jaàn ndüá nì xinucuachi-né nùù-xí, màdì nùù mii-yá ndiaha itiácú nicanicuahàn, amén.

²⁶ Ñàyùcàndüá, nì nacoò dahuun-yanè. Dandu chicá quini nì quida ndevàha-ne xì mii-né. Dècuèndè stná nècuàchì ñahà, cóni nándàhà gá-ña xì nècuàchì tiàa nacua quidá nècuàchì ñahà. Còó, entre mii-ñá nìsa quida-ña cuàchi.

²⁷ Te ducání stná tiàa, dava ga stná-te, cóni nándàhà gá stná-te xi ñahà. (Ndahví-te), vàchi entre mii-té nì naxihò stnahá-te, te nì quida-tè cuàchi. Doco sàhà ñà-yùcán nì nìhì stná ìcà-té (cuèhè), vàchi ñà-yùcán nduú castigu xi-tè nacua xiñuhu coo xi-té ñà-nì quee-tè ichì váha.

²⁸ Te-ñà cóni cúdî gá ini-nè cunihnu ini-nè mii-yá, ñàyùcàndüá, nì nacoò dahuun stná-yànè, te sàhámà nì cuchicuehe dahuun sàxinítnùnì-nè. Cuisì ñà-có-ndiá ìcà-né quida-ne ndüá nchícùn-nè vichi.

²⁹ Vàchi chitu anima-nè nsidanuu ñà-chìcuèhè. Ñàyùcàndüá quidá ndevàha-ne cuàchi xi nècuàchì ñahà. Yáha ga có-quidá víi-né. Xího-né cuàhà iñàha, te cúmbidia stná ini-nè. Te túha stná-nè cahnì stnahá-né, vàchi nââ stnahá-né ñà-malu guá-nè, te dana ga stná-nè; dandahví stnahá stná-nè, te cáhàn ndiaa stnahá-né,

³⁰ vàchi quini ga cáhàn-nè dìquì ñanìtnaha-ne. Có-xiñùhù-né Dios, vàchi cuadú gà-nè, mii-né nduú-né mii-né cahan-né. Ndiaha gá-nè cahan-né, doco maña gà-nè. Có-ìní-né ñà-ndüá cachí yuadíhí-né.

³¹ Nì có-sâà-nè cundaà vâha ini-nè, te có-quidá stná-nè cumplir nú sàni cachi-nè iñàha. Mà túha-ne cuhi stnahá ini-nè. Nicanicuahàn chuhún ini-ne sàhà iin ñanìtnaha-ne, te mà túha-ne cundehe ndahví stnahá-né.

³² Te mate ináhá vâha-ne ñà-icúmí Dios nsidandaà-yà sàhà cuàchi quidá-némà, doco có-ndùlócô-nè, mate ináhá-né ñà-xiñùhù cui-nè sàhà falta mà, doco iin-ni quidá-néà, ndè cudî ga stná ini-nè nú quidá stná nèhivì dava ga ducán.

Palabra xiñuhu cachi-ndà xi ana tuxí inì-xi chicá vâha-ne nùù ñanìtnaha-ne

¹ Ñâyùcàndüá, (nú iá iin nêhivì), ndéni nêhivì ni cúndúú-né, te xítñuhu-ne ñanìtnaha-ne, dandu vâtùni cachi stná-ndà dohó xi-né: “Mii-ní, iá stná cuàchi-ní; ñâyùcàndüá có-xiñùhù cuitñuhu-ní ducán; iá-nî xítñuhu-ní ñanìtnaha-ní, doco cunaha-ní, xidá cuàchi stná mii-ní quida-ní, vâchi nacua quidá mii-né, ducán quidá stná mii-ní.

² Te sâ-ínáhá-ndá, palabra ndâcuisì cundua na nsidandaà Dios sâhà cuàchi nêhivì có-quidá víi.

³ Ñâyùcàndüá, ¿a tuxí inì-ní cui càcu-ní nùù castigu mà? (Mà cúí), vâchi mate xítñuhu-ní nècuàchì quidá xi cuàchi ma, doco ducán quidá stná mii-ní.

⁴ Cunaha-ní, màni gá quidá Dios xi-ndà, vâchi ndee cahnú ini-yà sâhà-ndà. Te ¿a cahíchì inì-ní ñà-quidá-yá ducán? ¿A có-cúndáà inì-ní ñà-ndüá disâhà-xí quidá ndiaha guá-yà ducán? Pues divi sâhà-ñá ni sâà-ndà naxicocuñ ini-ndà sâhà cuàchi-nda ndüá.

⁵ Doco (mii-ní, cóò), ndee gá inì-ní, có-cùu-ní arrepentir, ñâyùcàndüá cáyà, te cáyà castigu nihì-ní quivì juiciu, dandu quivì mà icúmí nêhivì cundaà ini-nè cuisì nsidándáà Dios nacua ndiá ìcà-yá quida-ya,

⁶ te cuàha-yàndó (castigu, ò cuàha-yàndó iin ñà-vâha), según nansa ni quida iin iin-nda.

⁷ Dandu nêhivì iin-ni quida-xi chuun vii, nihì-né vida ndiaha nicanicuahàn, vâchi sâhà ñà-ndüá quidá-nemà nandúcú-nê nansa quee tñùñuhu ndiaha xí-né (nùù-yá), vâchi cuní-nè ndee vâha-ne nùù-yá, te cundoo stná-nè nùù-yá nicanicuahàn.

⁸ Doco nêhivì có-nchícùn palabra ndâcuisì, iin castigu fuerte nihì-né ñà-cúdúchí guâ ini-yà sâhà-né, vâchi cuisì-ní ni nacani ini-nè quida-ne ñà-ndüù gustu xi mii-né.

⁹ Cuàhà tñundoho fuerte cucumi nsidaa nècuàchì có-quidá víi ma, te yâha ga nacani cuaá ini-nè sâhájàn. Dihna nècuàchì raza Judea ndundaà sâhà-xí, dandu después nsidaa gá nêhivì inga raza.

¹⁰ Doco nêhivì quidá víi ma, nihì-né cundoo ndiaha-né, vâchi nihì-né natùi-ne nùù Dios, dandu màni gá cundoo-ne. Dihna nècuàchì raza Judea nihìtâhvi ducán, dandu después nêhivì raza dava ga”.

¹¹ Pues ducán ndüá, vâchi cunaha-nsiá, iin-ni indéhe Dios nsidanicuú nêhivì ñuhivì.

¹² Nêhivì tàcùnì ley xi-ya, nú quida-ne cuàchi, dandu icúmí-nê ndañuhu-né, te quivì cuu xi-né ducán, mà chindéé ley mà-né. Daaní stná nêhivì ináhá vâha ley xi-ya, divi nacua cachí ley mà, ducán icúmí cuu xi-né quivì ndundaà sâhà-né.

13 Vâchi nú ni quidá ndisa nèhivì cumplir ley xi-ya, dandu vâtùni ndee vâha-ne nùù-yá. Doco nú cuisì inínì uun-neà, dandu mà cúndiáàmà.

14 Vâchi dava nèhivì, tàcùnì-nè ley xi-ya, doco tùha-ne quida-ne cumplir ñà-nduá cachá, vâchi inì-ni mii-né nacánì ini-nè quida-ne ducán. Ñâyùcànduá, divi ñà-jaàn cunduu na iin ley xi-ne.

15 Vâchi cuisì ñà-cundehè-ndàné nansa quidá-né, te cundaà ini-ndà ñà-ini anima-nè sáníhì ini-nè nansa iá ley xi-ya. Ináhá vâha-ne iá iin ley chivâha-nda. Te stná sàxínìtnùnì-nè, ducánì cachí stná`xì-né. Vâchi dava xichi dandohó sàxínìtnùnì-ndà ndohó, te dava xichi cachá`xì-ndà ñà-còò cuáchi-nda.

16 (Pues cunaha-nsiá, nsidaa ñà-jaàn, claru icúmíá tùia) quivì nsidandaà Yua-nda Dios sàhà nsidaa ñà-íá dèhé ini anima nèhivì. Te divi ndahà Jesucristu icúmí-yá nacooya juiciu mà, nacua cachí razón ndiaha cachítnùhi xì nèhivì.

Nansa ni quida nècuàchì raza Judea, cóni chivâha stná-nè ley xi-ya

17 (Vichi cuàhìn càhìn sàhà) nèhivì raza-nsì. Nècuàchì raza Judea nduá danani nèhivì raza-nsì. Te cuàhà nèhivì raza mà, yáha ga nihnú ndéé ini-nè ñà-icúmí-né ley ì xí Dios; ñâyùcànduá chicá ndiáá-nè cahan-né, vâchi mii-yá càhvì-né,

18 te ináhá-né ñà-nduá dandacú-yá quida-nda. Te sàhà-ñá dàcuahá cuáhà-né ley ì mà, ñâyùcànduá cundaà ini-nè índù iñàha nduú chuun vii, te índù ñá-còò.

19 Sàhámà quidá-né cuenta ñà-mii-né icúmí nacani xi nsidaa nèhivì nansa iá ichì váha cahan-né; xiñuhu danátnùù ini-nè nsidaa nècuàchì xicá ichì ñáa, tuxí ini-nè.

20 Cuisì mii-né cui dacúndéhe xi tè-neciu iin ichì víi, vâchi maestru nduú-né cahan-né. Nahi mée có-ínáhá xínduu nècuàchì dava ga, cahan-né, te ñâyùcànduá, cuní-nè chinaha-nè nècuàchímà, vâchi tuxí ini-nè ñà-sàhà ley dacuahá-né mà vâtùni mànhì ini-nè nsidanicuú iñàha, te cundaà stná ini-nè sàhà nsidaa ñà-nduú ñà-ndáa.

21 Pues vichì, nú ducán cudí guá ini-nè dacuahá-né nèhivì dava ga, ¿a có-xiñùhù dacuahá stná-nè mii-né? Vâchi cachí-nè xì nèhivì ñà-màsà quidá cuíhná-né, doco ¿a ndísá có-xidá cuíhná stná mii-né?

22 Te cachí stná-nè xì nèhivì ñà-màsà cáhàn-nè xì inga nèhivì cóni nándàhà xì-né, doco ¿a ndísá có-quidá stná-nè ducán? Cahíchì ini-nè ñà-nduú yùù yócò, doco ¿a có-xidá cuíhná stná-nè ñà-cuicà iá veheñùhu?

23 Ndee cáhàn-nè sàhà-ñá sà-icúmí-né ley ì xí Dios, doco có-chivâha ndisa-neà, te cuní cachámà na ian cahíchì ini-nè mii-yá nduá.

24 Pues, divi ducán cachí stná tutu ìì ndé cachá: “Sàhà modo ndahví xi nècuàchì raza-ndà, ñàyùcàndúá sácùndiaa quini tè-inga raza Dios xi-nda”.

25 Cunaha-nsiá, ñà-ìtúú seña xi-ya ìcà-ndà, vátùni cundiaa mà nú chívàha ndisa-nda ley xi-ya; doco nú cóo, dandu davani queámà na ian cóo ni-iin seña mà ìcà-ndà.

26 Ñàyùcàndúá, nècuàchì (inga raza) cóo seña ìcà-xí, nú ni chívàha-ne ley xi-ya, dandu vátùni quida stná-ndà cuenta na ian itúú ndisa seña mà ìcà-né.

27 Cunaha-nsiá, mate cóo seña mà ìcà-né, te chívàha stná-né ley mà, ñà-jaàn datúí claru ñà-có-quidá víi nècuàchì raza-nsi Judea, vàchi có-chívàha-ne ley mà, mate icúmí-né tutu ìì, te itúú stná seña mà ìcà-né.

28 Ñàyùcàndúá, ¿ana cachi-ndà nduú ndisa nècuàchì raza Judea? ¿A sàhà descendencia xi-ne nduá? Cóo. Te ñà-ìtúú seña xi Dios, ¿a cuísi sàhà ìcà-ndà nduájàn? Cóo.

29 Chuun xi anima-ndà nduá, te ini anima-ndà nduú ndisa-nda nècuàchì raza Judea. Te ducání stná ñà-dúcùn-ndà seña xi-ya, cuísi ini anima-ndà nduú ñà-ndiáá. Iin ñà-nìhnú vàha ini-ndà nduá, màdì iin ley nì tiaa nùù tutu. Te nú iá (víi ndisa) anima-ndà ducán, dandu icúmí-ndá ndee vàha-nda, doco nùù Dios, màdì nùù nèhivì.

3

1 Nú ducán nduá, dandu ¿índù chuun cachí-ndà ndiaha gá iá ñà-ndùù-ndà nèhivì raza Judea, te itúú seña xi Dios ìcà-ndà?

2 Pues cuàhà gá ventaja nduá, te cuàhà modo chindéa. Primeru, cuàhà gá nduá ñà-nì nihítàhvì nèhivì raza mà cucumi-né tutu ìì cachítnùhu palabra xi-ya.

3 Vàchi mate có-xiníndísâ dava-ne, doco có-cùnì cachàmà ñà-nacuaà Dios ñà-ndúá nì cachi-yà.

4 Cóo, vàchi mate nsidaa nèhivì, tnuhu-né, doco mii-yá, icúmí-yâ quida ndisa-ya cumplir ñà-ndúá nì cachi-yà. Te ducán cachí stná nùù tutu ìì (ndé cáhàn nèhivì xì-yá, cachí-né): “Claru icúmí tùi ñà-cuísì mii-ní cachí xì ñà-ndùù ñà-ndàá, te nú daquéé cuàchì nèhivì dìquì-ní, dandu divi mii-ní icúmí-ní cundee-ní nùù-né”.

5-6 Mate chicá nàhà claru ndiaha gá iá Dios (na xiní-ndà ñà-quini guá quidá nèhivì cuáchi), doco ¿a sáhàmà cui cachi stná-ndà ñà-có-quidá víi-yá na sàha-yàndó castigu sàhà cuàchi-nda? Cóo, màsà nunca cachi-ndà ducán. Cuisì nì cachi palabra jaàn sàhà-ñá divi ducán (tuxí ini dava) nèhivì. Doco cóo, mà cúí cachi ndisa-nda ducán, vàchi nú ducán nì cùndúá, mà cúí nihì Dios nansa nsidandaà-yà sàhà cuàchi-nda nì cúí.

7 Doco cachí dava nèhivì ñà-chicá quee tñùñuhu xì Dios nú ni cachí-né iin tñùhu, vàchi tuxí ini-né ñà-sàhàjàn chicá

nsinuu ini-ndà ndàà cuisì ini Dios. Doco nú ducan ni cùndúá ñà-quee tñũñuhu xí-yá sàhà cuàchi-nda, dandu có-ndiá ìcà-yá nsidandaà-yà sàhà cuàchi-nda ni cuí.

⁸ Te nú ducán nduú stná, ¿amádi chicá ndiaha ñà-quida cuahà-ndà ñà-có-ndiáá, dandu chicá quee viá ni cuí? (Doco còò, màsà cáchí-ndà ducán, mate) cachí dava nèhivì ñà-divi ducán chináhá nsiühù, daquée cuàchi-ne dìquì-nsí. Doco nècuàchìmà, icúmí-nê ndoho-ne sàhà (ñà-dàquée cuàchi-ne ducán), vàchi divi nduá xiñuhu coo xi-né.

Nsidanicuú nèhivì, iá cuàchi-ne

⁹ Pues, ¿índù ñà-cachi-ndà vichi? ¿A ndísá chicá ndiaha nècuàchì (raza Judea)? Còò, vàchi sàni cundaà vaha ini-ndà, nèhivì cuàchi nduú nsidanicuu-nda, nahi nèhivì inga raza, te ducán stná nècuàchì raza-nsì Judea.

¹⁰ Vàchi ducán cachí stná nùù tutu ìì:

Còò ni-iin ana nihnú ndàcuisì inì-xi;

¹¹ Còò ni-iin ana sàà cundaà inì-xi, còò ni-iin nandúcú ndisa nansa iá ichì Dios.

¹² Nsidaa nèhivì, sàni tucù-nè ichì malu; nsidaa-né sàni cuchicuehe anima-nè. Ni-iin-ne có-quidá víi-né.

¹³ Te (ñà-quini guá) cáhàn-nè, ducán nduá nahi dico ndé ni nuna yavi xi nsii. Te túha ga stná-nè dandahví stnahá-né. Ducán iá palabra xi-ne nahi venenu xi iin còò dàná.

¹⁴ Cuàhà gá xicàn tàhvì chihán-nè dìquì ñanìtnaha-ne, te cáhàn ndiaa stná-nè dìquì nècuàchìmà.

¹⁵ Yàchì gà nacání ini-nè cahni stnahá-né.

¹⁶ Te ndéni ni cui ni yáha-ne, yucán xiní nèhivì tñùndoho.

¹⁷ Vàchi mà túha-ne cunchicùn-nè ichì ndé cundoo manì-ndà.

¹⁸ Te có-yúhì stná-nè Dios, vàchi có-nìhnú ini-nèyá.

¹⁹ Pues ináhá-ndá, nsidaa ñà-ndúá cachí ley sànahà ma, sàhà-ñá cunini nèhivì ndoó tixi ley mà nduá, te ducán (nducahan-ne), te cadi-nè yuhù-né, vàchi iá stná cuàchi-ne, nacua iá cuàchi nsidanicuú nèhivì ñuhivì.

²⁰ Nàyùcàndúá, ni-iin-nda mà sàà-ndà ndee vaha-nda nùù Dios sàhà cuisì ñà-chivàha-nda ley sànahà ma, vàchi chuun quidá ley mà, cuisì nduá ñà-cundaà ini-ndà iá ndisa cuàchi-nda.

Nú xiníndísá-ndá mii-yá, icúmí càcu anima-ndà

²¹ Doco vichi cunaha-nsiá, iá ndisa nansa ndee vaha-nda nùù-yá, te còò ni-iin ley chivàha-nda sàhámà. Mà úhì cundaà stná ini-ndà ñà-jaàn nú ni cahvi-nda tutu nduú ley xi-ya, xì stná tutu nì tiaa nècuàchì profeta.

²²⁻²³ Vàchi nú sàni xinindisa-nda Jesucristu, dandu icúmí-ndá ndee vaha-nda nùù-yá, nsidanicuú ndohó nècuàchì nchícùn xì-yá. Vàchi iin-ni indéhe Dios nsidaa nèhivì sàhà

ñà-iin-ni iá cuàchi nsidaa-né, te iin-ni có-sâa stná-nè tavà-né tñũñuhu xí-yá.

²⁴ Doco sàhà-ñá nì dànàà Jesucristu sàhà-ndà, ñàyùcànduá uun-ni sáhatahvì-yándô gracia xi-ya, te sàhájàn vátùni ndee vaha-nda nùù-yá, te càcu dahuun anima-ndà.

²⁵ Vàchi nì chitnùnì ini Yua-nda Dios ñà-cunduu Jesucristu ana icúmì cui, te cuitià nì-yá, dandu nsidaa ana cahvi xì ñà-nduá nì quida-ya, mà nsínúú gá ini (Yua-nda) Dios sàhà cuàchi-ne. Te sàhájàn cundaà stná ini nèhivì ñà-vátùni nì quida-ya xì nèhivì sànaaha na ní dáyáha uun-ya cuàchi-ne, te nì quidandee gá ini-yà sàhà-né.

²⁶ Daaní, inga ñà-disáhà-xì nì xihì-yà nduú stná ñà-cundaà ini nèhivì ñà-ndiaha gá quidá stná-yà tiempu vichi. Te mate ñá-ndáà cuisì cundua na nsidandaà-yà sàhà-ndà, doco nú cahvi-nda xi Jesús, dandu vátùni ndenihi-yándó na ian nduu-nda nèhivì còò falta xi.

²⁷ Daaní, nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachi-ndà sàhà nèhivì ndeníhì vaha guá xì mii-xì? Pues, có-nduá ñà-cachi gà-nè ducán. ¿Índù chuun? ¿A sàhà-ñá cóni chivàha vii-né ley ì? Còò, divi sàhà-ñá mà cundiáá gà ni-iñàha nùù-yá, cuisì ñà-cunihnu vaha ini-ndáyá.

²⁸ Ñàyùcànduá, vichi sàni cundaà ini-ndà nansa quida-nda, te ndee vaha-nda nùù-yá. Divi ñà-cunihnu vaha ini-ndà mii-yá nduá xiñuhu, màdì ñá-chivàha-nda ley (sànaaha ma).

²⁹ ¿A cuisì Dios xi nèhivì raza Judea nduú-yá? (Còò.) ¿A có-nduú stná-yà Dios xi nsidaa gá nèhivì ñuhivì? Jaan, vachi Dios xi stná mii-né nduú-yá.

³⁰ Vàchi imindaa Dios iá, te vátùni ndee vaha nsidaa nèhivì nùù-yá nú ni cúníndisâ-néyà, có-quidá a nduú-né nècuàchi raza Judea, te ò nèhivì inga raza.

³¹ Doco nú cachí-ndà cuisì cundiaa ñà-cunihnu vaha ini-ndáyá, dandu ¿a ducán queá na ian có-ndiáá gá ley nì sàha-ya? Còò, màdì ducán nduá. Dècuèndè chicá más icúmì cundiaa ley mà, nú ducán.

4

Nansa nì quida Abraham sànaaha

¹ Doco ¿nansa cachi-ndà sàhà xii-ndà Abraham sànaaha? ¿Nansa iá ñà-nduá nì nihitáhvi-né?

² Pues nú sàhà obra xi mii-né nì nihì-né ndee vaha-ne nùù Dios nì cùí, dandu vihini ndenihi ndiaha-né mii-né sàhájàn, doco nùù mii-yá, còò, mà cùí.

³ Doco ¿nansa cachí tutu ì sàhà-né? Dohó cachá: “Ñà-nì xinindisá Abraham Dios, ñàyùcànduá nì nihì-né nì ndee vaha-ne nùù-yá”, cachá.

⁴ Pues, ni cachí-ndà iá iin ana quidáchúûn nùù-ndà. ¿A cutáhvi-né ñà-nduú raya xi-ne? Còó, vâchi ñà-înhíicá-ndá nùù-né nduá.

⁵ Doco (tucu iá xî ichî Dios), vâchi mate còò obra ni quida-nda, doco nú xiníndísá-ndá mii-yá, dandu vâtùni quida-ya cuenta vâha ndisa-nda. Vâchi nùù mii-yá iá nansa ndenihi vâha-yândó, mate néhivî cuâchi nduu-nda.

⁶ Daaní, ducán stná David sânahá, nî cachi-nè ñà-ndiaha guá iá xî nèhivî níhítáhvi ndee vâha nùù-yá mate còò obra xi-ne.

⁷ Ñà-yòhó nduá nî cachi David mà:

Nansicáhán nèhivî nú sàni xicahnú ini Stoho-ndà Dios sàhà falta xi-ne, te sàni cuxio cuâchi-ne.

⁸ Nansicáhán-nê nú cò-îtníí gá-ya cuenta sàhà cuâchi-ne.

⁹ Pues vichi, nú ducán nduá, ¿a vâtùni níhítáhvi stná nècuàchî nsidanicuú raza, te ò cuísi nèhivî iá seña xi-ya ìcà-xí? Pues iin casu mà nduú stná Abraham yucán. Sàni cachi-ndá nî ndee vâha-ne nùù-yá sàhà cuisî-ñá nî xiníndísá-né mii-yá.

¹⁰ Doco ¿índù ñà-dìsáhà-xí nî ndee vâha-ne nùù-yá? ¿A sàhà ñà-ítúú seña mà ìcà-né? Còó, vâchi tàyóo ñà-jaàn (na ní ndee vâha-ne nùù-yá).

¹¹ Dècuèndè después, dandu nî sàcùnaha-né ñà-màcùtuu seña mà, te cunduamà iin ñà-cundaà ini-ndà sàni ndee vâha ndisa-ne nùù-yá sàhà-ñá nî xiníndísá-né mii-yá. Vâchi tañáha ga màcùtuu seña mà ìcà-né, te sàxiníndísâ-néyà. Te sàhà-ñá nî quida-ne ducán, ñâyùcànduá ndohó, quidá stná-ndá cuenta na ian nduú stná-nè yua nsidaa nècuàchî xiníndísá-xí-yá, mate còò ni-iin seña mà ìcà-né, doco xiníndísâ-né, te ducán ndee vâha stná-nè nùù-yá.

¹² Daaní, stná nècuàchî iá seña mà ìcà-xí, yua stná mii-né nduú stná nècuàchìmà. Doco màdi cuísi sàhà seña mà nduú nècuàchìmà yua-né. Còó; sàhà-ñá nî xiníndísá stná-nè mii-yá nduú stná mà, vâchi davani nî quida stná-nè nacua nî quida nècuàchìmà na táyôo seña mà ìcà-né.

Cuàhà ñà-ndiaha ù nî quida Dios comprometer, doco cuisî-ní nèhivî xiníndísâ níhítáhvi xán

¹³ Sânahá nî quida stná Dios comprometer xî Abraham mà ñà-níhítáhvi-né cucumi-né ñuhivî yohó, mii-né xî descendencia xi-ne. Doco ñà-yucán nî sanduu sàhà-ñá nî xiníndísá-né mii-yá, te ducán nî ndee vâha-ne nùù-yá, màdi sàhà iin estilu nî chivâha-ne.

¹⁴ Vâchi nú cuisî ana chivâha xi estilu sânahá níhítáhvi, dandu mà cúndiáá gà ñà-xiníndísá-ndáyâ, ni mà níhítáhvi gá stná-ndá ñà-ndiaha ù nî quida-ya comprometer.

¹⁵ Vâchi nú sàhà ley sânahá ni cúnduá, dandu cuisî ñà-ndoho-nda cunduú stná. Doco nú còò ni-iin ley, dandu còò stná necesidad cutnii-ya cuenta sàhà cuâchi-nda.

16 Sàhà ñà-jaàn cuisì ñà-cunihnu vaha ini-ndà mii-yá nduú ñà-ndiàá, vachi modo jaàn vátùni dacútáhvì stná-yàndó gracia xi-ya, te ducán ñhítáhvì stná nsidanicuú ana nduú descendencia xi Abraham, nahi ñèhivì nchícùn ley sàhana, te ducán stná ndohó ana xiníndísâ nahi Abraham mà. Vachi ducán cui quida stná-ndà cuenta ñà-nduú stná nècuàchìmà xì nsidan-icuu-nda.

17 Pues ducán nì cachi stná Dios nùù tutu ìì (na ní càhàn-yà xì-né), cachí-yà: “Cuàhà gá descendencia xi-ní cundoo; cuàhà ñuu cunduu-ne”. Ñàyùcàndùá, xì-ndà nduú stná Abraham mà nùù Dios. Vachi nì xinindisá vaha-ne mii-yá, divi mii-yá tùha danátíacú xì nsì, te cuisì càhàn-yà, te màcòo ndéni iñàha nì cui, mate antes tàyóo ni-ian.

18 Te Abraham mà, mate còò tnùndé ini xi-ne (cahan-nda), doco iin-ni nì xinindisá-né mii-yá, nihnú ini-nè iá ndisa tnùndé ini coo iin dèhe-ne, te nducuahà descendencia xi-ne, te sàà-nè cunduu-ne cuàhà raza, nacua nì cachi Dios xì-né.

19 Iin-ni nì xinindisá-né ducán, mate ináhá-né yáha ga sàsàhnú-né. Vachi sà-ítúú xínu-ne 100 cuià, te ináhá stná-nè ñà-mà cúí gá coo dèhe (ñahàdihí-nè) Sara.

20 Doco nì xinindisá vaha-ne ñà-nduá nì cachi Dios xì-né, cóni ía-ne xì duda, vachi iin-ni nihnú ndàcuisì ini-nè mii-yá; te nì naquimani stná-nèyà,

21 vachi nì xinindisá-né ñà-vátùni quida ndisa-ya cumplir ñà-nduá nì cachi-yà xì-né.

22-23 Te sàhà ñà-nìhnú ini-nè ducán, ñàyùcàndùá nì ndee vaha-ne nùù-yá.

Divi ñà-jaàn nduá cachí stná tutu ìì, doco màdì cuísi sàhà Abraham càhàn palabra mà.

24 Còò, sàhà stná ndohó càhàn, vachi stná ndohó, vátùni ndee vaha stná-ndà nùù-yá nú ni cúníhnú vaha stná ini-ndà mii-yá ana nì danátíacú xì Stoho-ndà Jesús, (divi Yua-nda Dios).

25 Vachi mii-yá nduú ana nì chitnùnì inì-xi ñà-cui Jesús sàhà cuàchi-nda, te después natiacu-yà sàhà-ñá ñhì-ndà nanduu-nda ñèhivì vaha nùù-yá.

5

Nansa ía ñà-ndiaha ù ñhítáhvì-ndà nú sàni ndee vaha-nda nùù Dios

1 Vichi ndisa sàni ndee vaha-nda nùù-yá ñà-sàni xinindisa-ndayá. Ñàyùcàndùá, ndiaha gá sàndòò-ndà nùù-yá nì quida Stoho-ndà Jesucristu.

2 Te sàhà ñà-nìhnú ini-ndà mii-yá ducán, ñà-jaàn nì cundi-atú cuàhà anima-ndà, vachi (nsìquívi) níhì-ndà gracia xi-ya, te cudí gá stná ini-ndà ndiatu-nda sàà quívi cundoo-nda xi-yá gloria xi-ya.

³ Doco màdì sáhà cuisì ñà-jaàn cudî ini-ndà. Còó, vâchi cudî stná ini-ndà nú icúmí-ndá yàha-nda tnùndoho, vâchi sàhájàn cutùha-nda quidandee ini-ndà.

⁴ Daaní, nú sàvâtùni quidandee ini-ndà, dandu ñà-cudîi ini Dios sàhà-ndà queamà; daaní, nú ducán, dandu chicá sàà-ndà cunaha-nda iá ndisa consuelu xi-nda nù-yá.

⁵ Te nú ducán nihnú ndisa ini-ndà, dandu seguru nihì-ndà consuelu mà, mà dándáhvî-yándó. Vâchi sàni sàhatahvî-yándó Espíritu Ìlì xí-yá, te divi Espíritu Ìlì nduú ana chináhá xì-ndà ñà-cuàhà guá cuú ini Dios sàhà-ndà.

⁶ Vâchi ndohó, na táñâha ga cucumi-nda ni-iñâha chindee xi-nda, dandu meru hora vâha ma ni xihì Cristu sàhà-ndà, mate nècuàchì có-quidá víi nduu-nda.

⁷ Vâchi iin nèhivì ñuhiví, ùhì candisá-né cui-nè sàhà iin ñanìtnaha-ne, mate nèhivì vâha ni cúndúú nècuàchìmà. Doco vihini coo iin tiàa cuàhandee inì-xi cui sàhà inga nèhivì nú vâha ndisa ini nècuàchìmà.

⁸ Doco Cristu, mate iá va cuàhà cuàchi-nda, ni sàha-ya ni xihì-yà cuenta xi-nda. Sàhà ñà-jaàn vâtùni cundaà ini-ndà cuú ndisa ini Dios sàhà-ndà.

⁹ Te vichì sàni ndee vâha-nda nù-yá ñà-nì xihì-yà ducán, te ni xitià nù-yá. Ñâyùcàndúá, vichì, chicá más icúmí-yá dacácu-ya anima-ndà nù castigu xi-nda, vâchi ñà-sàni ndòo vâha-nda nù-yá nduá.

¹⁰ Vâchi antes, na ian xiní ùhì-ndà yá ni sandua, doco sàhà ñà-nì xihì Dèhemani-yá sàhà-ndà, ñâyùcàndúá ni nàcùndoo vâha-nda nù-yá. Te nú ducán nduá vichì, dandu chicá mà ùhì càcu dahuun-nda nù-yá, vâchi sàni natiacu Dèhemani-yá, te itiacú-yà.

¹¹ Te yáha ga cudî stná ini-ndà sàhà-yá vichì, vâchi sacahvi-ndayá ñà-nì chindee Stoho-ndà Jesucristu ndohó, te ni nihì anima-ndà ni nàcùndoo vâha xi-yá.

Nansa ni quida Adán, xi nansa ni quida Cristu

¹² Cunaha-nsiá, sàhà ñà-nì quida imindaa tiàa Adán, ñà-jaàn nduá ni sàcòo cuàchi ñuhiví. Daaní, sàhà stná cuàchi ni quida-ne mà, ñâyùcàndúá ni xihì-nè, te ni quesaha xihì stná nsidaa gá nèhivì nchícùn gà, vâchi ni quida stná-nè falta.

¹³ Vâchi (tiempu yucán), mate táyôo ley xi Dios nù nèhivì ñuhiví, doco divi cuàchi nduá nisa quida-ne. Ñà-ndáà nduá, có-itnîí Dios cuenta sàhà cuàchi-nda nú còò ni-iin ley.

¹⁴ Doco dècuèndè tiempu xi Adán xi dècuèndè tiempu xi Moisés, iin-nì ni xihì stná nsidaa nèhivì, mate có-ndudává cuàchi ni quidá-né xi cuàchi ni quida Adán mà.

Te Adán mà, mate iyuhu ndudává chuun ni quida-ne xi chuun ni quida Jesús na ní quesaa-yà ñuhiví,

¹⁵ doco có-ndùdává cuáhà-ñá. Vàchi tnùmanì níhì-ndà nùù mii-yá, tucu iá nùù ñá-ndúá nì quida Adán, vàchi sàhà cuàchi nì quida imindaa nècuàchìmà, cuáhà sàstnùhù nèhivì nì que-saha xíhì. Doco iá stná imindaa ana nì nanduu tiàa nì quida chicá ndiaha, divi nduú Jesucristu, vàchi sàhà gracia xi-ya nì sàhatahvì-yá cuáhà nèhivì tnùmanì ndiaha xí-yá, te cáyà cáyà gracia mà nùù-ndà.

¹⁶ Te ñà-ndúá nì cuu na ní quida mindaa tiàa ma cuàchi, có-ndùdává stná xì ñà-ndúá nì cuu na ní sàhatahvì Dios ndohó, vàchi cuisì imindaa cuàchi nì sandua, doco icúmí nèhivì ndoho-ne. Te vichi, mate cuáhà cuàchi-nda iá, doco ndiaha gá sàni nihítáhvì-ndà nùù-yá, te ndeé vaha-nda nùù-yá.

¹⁷ Doco (tiempu xi Adán mà) nì quesaha xíhì nèhivì; fuerza nìsa xihì-nè sàhà ñà-ndúá nì quida mindaa nècuàchìmà. Doco nú sàhà imindaa-né nì cuu xì nèhivì ducán, dandu náhà xicà chicá ndiaá ñà-ndúá nì quida imindaa Jesucristu, vàchi sàhà mii-yá vátùni nihì-ndà vihi gracia; nihì-ndà tnùmanì xì-ndà ñà-ndee vaha-nda nùù-yá, te ducán seguru cundee-nda (nùù ñà-có-ndiàá), te cutiacu ndiaha-nda quida-ya.

¹⁸ Ñàyùcàndúá, nacua nì là imindaa ana nì quida xi iin falta sàhana, te ducán nì quixi tnùndoho nùù nsidaa nèhivì, pues ducán iá stná xì obra vaha nì quida imindaa mii-yá; sàhà obra mà vátùni nihì nsidaa nèhivì ndee vaha-ne nùù-yá, dandu cutiacu ndiaha-né.

¹⁹ Imindaa nèhivì sàhana cóni íníní xí-yá, ñàyùcàndúá, nì nanduu nsidaa descendencia xi-ne nèhivì cuàchi. Te ducání stná (Jesús), imindaa mii-yá nì sanini vii xì (ñà-ndúá cachi Dios), te ducán nì nihì cuáhà stná-ndà nanduu-nda nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi.

²⁰ Nì sàha Dios ley xi-ya sàhà (ñà-cunahà claru) cuáhà cuàchi quidá nèhivì. Te ndisa, cuáhà gá nì cucuahà cuàchi-ne, doco cunaha-nsiá, divi sàhámà chicá más sàni sàhatahvì Dios vihi gá gracia xi-ya.

²¹ Ducán quidá-yá sàhà-ñá cui cundee gracia mà, vàchi antes na ian nì cundee cuàchi nùù nèhivì, te nì xihì-nè. Doco vichi icúmí cundee stná gracia xi-ya, dandu nanduu-nda nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi, te cutiacu-ndà nicanicuahàn. Te Stoho-ndà Jesucristu nduú ana quidà-xì nsidaájàn.

6

Nansa cundee-nda nùù cuàchi-nda, te nihì-ndà quida vii-ndà nacua cuní Jesucristu

¹ Nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachi-ndà? ¿A chicá vaha quida ga-ndà más cuàchi sàhà-ñá nihì gá-ndà más gracia?

² Còó, mà váha, vèchi ¿nansa cui quida ga-ndà ducán, nú na ian sàni xihì-ndà nùájàn nduá? Còò ni-iin ñà-disáhà-xí quida ga-ndà ducán.

³ Amádi sá-ínahá-nsiâ nansa nì cuu na ní cuhiì-ndà, nì sacatnahá anima-ndà xì anima Cristu. Pues nú ducan, dandu sàhà ñà-jaàn xiñuhu quida stná-ndà cuenta na ian nì xihì stná-ndà na ní xihì mii-yá,

⁴ te na ian nì cutnahá stná-ndà xì-yá na ní ndùxin-ya. Ñàyùcàndùá, ducán queá na ian nì xihì stná-ndà. Daaní, ñà-nì natiacu-yà nì quida poder ndiaha xí Yuamáni-yá, divi ducáni stná ndohó, sàni nihì stná-ndà iin vida saa nùu-yá.

⁵ Cunaha-nsiá, nú (ducán quida-nda cuenta) na ian iin-ni nì xihì stná-ndà xì mii-yá, dandu seguru icúmí sàà stná-ndà natiacu-ndà nahi mii-yá.

⁶ Te ináhá stná-ndà, nú nihnú ini-ndà nì xihì-ndà xì-yá nchìca cruz, dandu sàni cuxio stná sàxínitnùnì nì sa-icumi-nda antes. Ducan quida-nda sàhà-ñá màsà níhì gá cuàchi-nda cundeá nùu-ndà, ni màsà dándácú gá stná-mà nùu-ndà.

⁷ Vèchi nú na ian sàni xihì-ndà nduá, dandu mà cúí dandacú gá cuàchi-nda nùu-ndà ñà-quida-ndañá.

⁸ Ñàyùcàndùá, nú (quida-nda cuenta) sàni xihì stná-ndà xì mii-yá, dandu xiníndísá stná-ndà icúmí-ndá cutiacu-ndà cundoo-nda xi-yá.

⁹ Ináhá-ndá nì xihì-yà, doco vichi sàni natiacu-yà. Te mà nunca sàà gà-yà cui-yà. Còò gá nansa cui-yà.

¹⁰ Te na ní xihì-yà, iin xichi-ni nì xihì-yà sàhà cuàchi-nda. Doco vichi ñà-sàni natiacu-yà nduá, te itiácú (ndiaha-yá), iá-yà nùu Yua-nda Dios nicanicuahàn.

¹¹ Te ducán stná ndohó, xiñuhu cunihnu ini-ndà na ian sàni xihì stná-ndà sàhà-ñá màsà quídá gá-ndà cuàchi. Te ni cúníhnú stná ini-ndà itiácú ndisa-nda nùu Dios quídá Stoho-ndà Jesu-cristu.

¹² Ñàyùcàndùá, mientras itiácú-ndà xì iquícúñú-ndà ñuhivì yohó, màsà cuáha-nda cundee cuàchi-nda nùu-ndà ñà-quida-nda ndéni cuàchi quini nì cui.

¹³ Màsà cuáha-nda quida-nda ni-iin cuàchi, ni ndahà-ndà, ni sàhà-ndà, ni-iin xaan xi-nda. Còó, vèchi có-queè víamà. Xiñuhu quida-nda cuenta na ian sàni natiacu-ndà, te vichi ní dáyâha-nda mii-nda ndahà Dios. Cuisì mii-ní-yá ni cuáha-nda cuichuun-xi-nda, dandu cuisì ñà-vàha cunduu ñà-quida-nda.

¹⁴ Vèchi mà dándácú gá cuàchi-nda nùu-ndà, vèchi màdì ley sàhana nduá nchícùn-ndà vichi, cuisì gracia xi-ya nduá nihnú ini-ndà.

Iin ejemplu nacání nansa nìsa ia xi-nda na táñaha ga cunucuachi-nda nùu Dios

15 Doco nú cuisì gracia xi-ya nduá nihnú ini-ndà, ¿a libre iá-ndà quida ndevàha-nda cuàchi sàhà-ñá còò gá ley sàhana ma nùu-ndà? Còò, mà nunca.

16 Vàchi sà-ìnhá-nsiâ nansa iá na sàà-ndà ndahà iin lamú, pues divi peón xi temà icúmí-ndá cunduu-nda, te cunucuachi-nda nùu-té. Te ducání iá stná xì anima-ndà, vàchi nú ni quida-nda cuàchi, dandu ndahà ñà-jaèn iá-ndà, te ducán icúmí-ndá sàà-ndà cui-ndà. Doco nú Dios xinúcuáchí-ndá nùu-xí, dandu sàà-ndà cunihnu ndàcuisì ini-ndà.

17 Antes lamú xi-nsia nì sanduu cuàchi-nsia, doco ansivéhé Dios, xì nsidaa voluntad xi-nsia nì xinindisá-nsiá dàñhù nì sàcùnaha-nsiá.

18 Te vichì sàni quee-nsia libre nùu cuàchi-nsia; cuisì ñà-lá vii xinúcuáchí-nsiá nùu-xí.

19 Pues ejemplu mà nacání xì-nsiá sàhà (peón quidáchúûn) ñuhiví yohó, vàchi cuàhà xichi ùhì cundaà ini-ndà. Ñàyücàndüá, dohó cachí xì-nsiá: nacula nisa cudiì guá inì-nsia cunchicùn-nsiá ñà-lá sìquini, te yáha ga nisa quida ndevàha-nsia, pues vichi xiñuhu cudiì stná inì-nsia cunchicùn-nsiá cuisì chuun iá vii, dandu nìhì-nsiá cunduu-nsia nèhivì ìì xí-yá.

20 Vàchi cunaha-nsiá, na nisa ndoo-nsia nùu ndahà cuàchi-nsia, cóni sá-íníní-nsiá ley xi ichì víi.

21 Doco còò ni-ìnhà ni nìhì-nsiá nùu inga ichì mà, vàchi cuisì-ní ñà-dandáñuhú-xí-ndá nduámà. Te dècuèndè vichi nducáhàn vá-nsiá sàhà ñà-ndüá nisa quida-nsia antes mà.

22 Ndahà cuàchi-nsia nì sandoo-nsia, doco vichi sàni cuxio-nsia nùajàn, te xinúcuáchí-nsiâ nùu Dios; sàni dàhí stná-yà sàxínítnùnì-nsiá, te fin xi-nsia cunduu ñà-cutiacu-nsiá nicanicuahàn.

23 Vàchi nú cuàchi-nda nduá xinúcuáchí-ndá nùu-xí, dandu cuisì ñà-ndañuhu-nda cundua nìhì-nda. Doco ñà-ndüá cutáhvi uun-nda nùu Dios nduú ñà-cutiacu ndiaha-nda nicanicuahàn quida Stoho-ndà Jesucristu.

7

Inga ejemplu ñà-cundaà ini-ndà nansa nisa ia xi-nda na tãñaha ga cunucuachi-nda nùu Dios

1 Ñàni, dava-nsia sà-ìnhá-nsiâ nansa cachí ley xi Dios. Pues nú ducán, dandu mà ùhì cundaà stná ini-nsiá palabra cuàhìn cachì yohó. Sà-ìnhá-nsiâ (ñà-cuisì-ní) dècuèndè quivì cui-ndà dandacú ley mà nùu-ndà.

2 Vàchi nú sàni nandàhà iin nècuàchì ñahà, dandu iin-ni icúmí-nè coo-ne xì ìì-né mientras itiacù-va nècuàchimà, cachí ley mà; doco nú sàni xihì nècuàchimà, dandu mà cündiáá gá ley xi-ne.

³ Doco mientras itiácù-va-ne, còò permisú coo nècuàchì ñahà mà xì inga tiàa, vàchi nú ducán, dandu cuàchi nduá. Doco nú sàni xihì ìi-némà, dandu libre iá-nè nandàhà-né xì inga nècuàchì tiàa, te mà cúndúá cuàchi, cachí ley mà.

⁴ (Pues ejemplu nduú stná nsidaájàn), ñàni, vàchi sàhà ñà-quidà-ndà cuenta nì xihì stná-ndà xì Cristu, ñàyùcàndùá, (ináhá-ndá) có-dàndàcú gá ley sàhana ma nùù-ndà. Libre iá-ndà vichi, vètùni cundoo-nda xi inga stoho-ndà, divi Stoho-ndà Señor nì natiacu, te ducán chindee-yándô quida-nda cuàhà ñà-vàha, te cudìi ini-yà.

⁵ Antes puru ñà-cùdîi ini mii-nda nìsa xihò-ndà quida-nda; doco na ní cundaà stná ini-ndà nansa cachí ley (xì Dios ñà-màsà quidá-ndá ducán), dandu chicá más nì cuni-ndà quida ndevàha-nda cuàchi, te sàhájàn cuàhàn-ndà cui-ndà nì cùí, (te ndañuhu-nda).

⁶ Doco vichi sàni cuxio-nda nùù ley sàhana ma, vàchi quida-nda cuenta na ian sàni xihì-ndà, te có-dàndàcú gá ley mà nùù-ndà, vètùni cunucuachi-nda (nùù Dios) vichi, vètùni cunihnu ini-ndà iin-nì ichì sàà ndé (cahvi-nda mii-yá) ini anima-ndà, màdiá cunchicùn cuisì gá-ndà nacua cachí tutu (nduú ley sàhana ma).

Nansa iá cuàchi ñuhú ini anima-ndà, te quidá quinia xì-ndà

⁷ Pues, nú ducán nduá, dandu ¿a cuàchi nduú ñà-càchì ley mà? Còò, màsà nunca cachi-ndà ducán. Vàchi còò nansa cundaà ini-ndà ìndù iñàha có-íá vìi nú màsà cáchitnùhu ley mà. Por ejemplu, nú màsà cáchì ley mà ñà-mà váha xihò-ndà (ñà-ìcúmí ñanitnaha-nda), dandu yùhù mà cúndáà ini (cuàchi nduá) ñà-xihò-ndà nì cùí.

⁸ Doco na ní inini nansa cachí ley mà, dandu cuàchi (iá ini anímè), más gà nì dàxíhoá yùhù, te sàhà ley mà vihi gà nì cucuahà deseú xì ñà-xíhoé. Vàchi nú có-cúndáà ini-ndà sàhà ley mà, dandu (chicá dadí iá) cuàchi-nda na ian sàni xihà.

⁹ Antes nì ìa iin tiempu nìsa cudìi gá inì ié` ñuhiví, te còò nì-iñàha nì sándúú ley mà nùí. Doco nì sàà iin quivì nì cundaà inì sàhà-ñá, dandu na ian nì natiacu cuàchi iá ini anímè. Te (nì cuhuun inì) na ian nì xihì.

¹⁰ Te (nì cundaà inì) sàhà ley mà ñà-mate ní sàcòà sàhà-ñá chindeá-ndó cutiacu ndiaha-nda nì cùí, doco vichi divi sàhájàn cuàhìn ndañuhí nì cùí.

¹¹ Vàchi cuàchi (iá ini anímè), sàhà-ñá ináhî nansa cachí ley mà, ñàyùcàndùá nì dàndàhvíà yùhù, te (nì cundeá nùí), na ian nì sahníà yùhù.

¹² Ñàyùcàndùá, (ináhá-ndá), ìi ndisa ley xi-ya, te ìi ndisa stná ñà-nduá dandacuá, vàchi ndiaha gá cachá; vàha ndisa-ña.

13 Pues nú ducán nduá, dandu ¿a tuxí ini-ndà ñà-sàhà ley vaha ma (nì cuchicuehe) anímè, na ian nì xihà? Còó, màsà cáchí-ndà ducán. Divi cuàchi nduá nì quida quini xi anímè, (màdì ley mà). Te ducán nì cuu sàhà-ñá cunahà claru divi cuàchi nduá quidá quini, vachi mate ley vaha ndisa nduú ley xi-ya, doco sàhà divi ley mà nì ndudana cuàchi (ini anímè), te vihi gá nì nàcùnihu quini ini. Ñàyùcànduá, sàhà ñà-nì ndudana cuàchi ducán sàhà iin ley vaha, chicá sàni nàcunahà claru ñà-yáha ga quini iá ñà-quida-nda cuàchi.

14 Ináhá-ndá, ndudu ì nì cachi Espíritu Ìi xí Dios nduú ley xi-ya; doco yùhù, còó; ducání nduí iin tiàa chicuéhè, màdì libre ié quide ñà-íá vii, cutu cuàchi nduá quidé.

15 Vachi ni có-cùndáa vaha inì nansa iá ñà-nduá quidé, vachi ñà-cudí inì sàhà-xí, có-quidéa. Te ñà-có-cuní quide, ñà-yúcán nduá quidé.

16 Te nú ducán nduá quidé, dandu náhà xicà, ley vaha ndisa nduú ley mà.

17 Ñàyùcànduá, màdì ndisa yùhù quidà xì cuàchi ma, còó. Ñà-nduú ñà-chicuéhè ñuhú ini anímè, divi nduá quidà xì ñà-jaàn.

18 Yùhù ináhí, inii mií nacua nduí nèhivì, còó ni-iin ñà-vaha. Mate cudí inì quide ñà-íá vii, doco có-nánihí nansa quida ndiseà.

19 Vachi chuun vii cuní quide, có-quidéa; te chuun quini có-cuní quide, ñà-yúcán nduá quidé.

20 Ñàyùcànduá, nú có-cuní quidé ñà-nduá quide, dandu màdì yùhù ndisa nduú ana quidà xì (ñà-có-ndiámà). Divi cuàchi iá ini anímè quidà xán.

21 Ñàyùcànduá, sàni cundaà inì, ducán iá xì; na quívì cuní quide iin chuun vii, dandu sadí ñà-chicuéhè iá ini anímè nùí.

22 Ñà-ndáa nduá, ini anímè cudí inì sàhà ley xi Dios.

23 Doco ñà-íá stná inga ley (chicuéhè) ini ndahásáhí, ñà-yúcán nduá sadí xì nù ñà-vaha nacání inì quide, te cundéâmà nùí ñà-quide cuàchi cuní cuerpu xi quide.

24 ¡Ndahví ndise! ¿Ana dacácu xí nù iquicúñú malu icúmí? Vachi sàhà ñà-yòhó cuàhàn ndañuhu dahuin nì cùí.

25 Doco ¡ansivéhé Dios, vachi sàhà Stoho-ndà Jesucristu (vátùni càcui)! Ñàyùcànduá, ini anímè xinúcuáchí nù mii-yá nacua cachí ley xi-ya, doco iquicúñú, còó, cutu ñà-nduú cuàchi (cuní) quide.

8

Nansa cutiacu-ndà vida ndiaha quida Espíritu Ìi xí Dios

¹ Vichi sàhà nsidaa ñà-jaàn, mà cóó gá ni-iin castigu xi-nda nú nduú ndisa-nda nèhiví xí Jesucristu. Te có-ndùlócô gà-ndà sàhà ñà-nduá xího-nda, cuisì-nì nihnú ini-ndà sàhà ñà-nduá cachí Espíritu Ìì xí Dios.

² Vàchi ñà-íá-ndà ndahà Yà-ìì mà, ñàyùcànduá sàhà Jesucristu níhítáhvi-ndà vida ndiaha. Te ducán sàni quee dahuun stná-ndà libre nùù ndahà cuàchi-nda; mà cúí gá cahniándô.

³ Doco ley sànaaha ma, mànicúí (chindeándô), vachi mà sàà nèhiví chivàha vii-néà, ñàyùcànduá, mii Dios (nì chindee-yándô), nì dàquixí-yá Dèhemani-yá, nì nanduu-ya iin tiàa nahi nsidaa ndohó nèhiví cuàchi, (dandu nì dānāā-yá) sàhà cuàchi-nda sàhà-ñá màsà dándácú gá mà nùù-ndà ñuhiví yohó.

⁴ Ducán, dandu vātùni quida ndisa-nda nsidaa ñà-vàha cachí ley xi-ya, vachi có-ndùlócô gà-ndà sàhà ñà-sìquini xího nèhiví ñuhiví, cuisì-ní ñà-nduá cachí Espíritu Ìì xí Dios nduá nihnú ini-ndà.

⁵ Vachi nèhiví tùha cunchicùn ñà-nduá cudíì ini mii-né, cuisì-ní ñà-jaàn nduá nihnú ini sàxìnítùnínè. Doco nèhiví nchícùn xì ñà-cudíì ini Espíritu Ìì xí Dios, cuisì-ní chuun xi Yà-ìì mà nduá nihnú ini-nè.

⁶ Vachi nú cuisì-ní ñà-xího-nda nduá nihnú ini-ndà, dandu icúmí-ndá sàà-ndà cui dahuun-nda. Doco nú ndudu Ìì xí Espíritu xí Dios nduá nihnú ini-ndà, dandu cutiacu ndiaha ndisa-nda, te contentu cundoo-nda quida-ya.

⁷ Cunaha-nsiá, nú cuisì ñá-cudíì ini mii-ni-nda nduá nihnú ini-ndà, dandu na ian xiní ùhì-ndà Dios nduá, vachi nú ducán, dandu có-íá gà-ndà sujetu nùù ley xi-ya, te nì mà cúí cunchicùn vii-ndà ley mà.

⁸ Ñàyùcànduá, nèhiví nihnú inì-xi cuisì ñà-nduú gustu xi mii-né, mà cúí natùì-ne nùù Dios.

⁹ Doco mii-nsiá, có-nihnú gà inì-nsia ñà-nduú gustu xi mii-nsiá, nú ndisa inácaa Espíritu Ìì xí Dios anima-nsià; cóó. Ñà-nduá cachí Espíritu Ìì nduá nihnú ini-nsià. Doco cunaha-nsiá, nú íá iin nèhiví cóò Espíritu Ìì xí Cristu anima-xi, có-nduú ndisa-ne iin nèhiví xí mii-yá.

¹⁰ Doco nú íá Cristu ini anima-ndà, dandu ñà-sàni ndee vaha-nda nùù-yá nduá, te ducán itiacú ndisa anima-ndà nùù-yá, mate quida-nda cuenta na ian sàni xihì iquicúñú-ndà sàhà cuàchi nì quida-nda.

¹¹ Cunaha-nsiá, Yua-nda Dios nduú ana nì dānātiácú xí Jesucristu, te ñà-íá Espíritu Ìì xí-yá ini-ndà, ñàyùcànduá mate nì cuí-ndà, doco icúmí stná-ndà natiacu-ndà quida-ya, vachi inácaa Yà-ìì mà ini-ndà.

12 Ñà-jaàn nduá dísáhà-xí có-xiñhù quida ga-ndà nansa ni nì cui nacua cudû ini mii-nda quida-nda. Còó, ñáni. Màsà cúndóó-ndá quida-nda ducán.

13 Vâchi nú ni quida-nda cuisì ñà-nduá cudû ini mii-nda, dandu icúmí-ndá ndañuhu-nda. Ñâyùcànduá, ni cuáha-nda chindee Espíritu Ìi ndohó, dandu ñhì-ndà dandáñuhú dahuun-nda chuun (sìquini) cuní-ndà quida-nda, te nú ni ñhì-ndà ducán, dandu vida ndiaha ñhítáhvi-ndà.

14 Vâchi nsidaa ana nihnú ini xì Espíritu Ìi xí Dios ñà-dacúndéhe-yànè ichì cunchicùn-nè, divi xínduu dèhe ndisa-ya.

15 Nùù mii-yá sàni ñhì-ndà Espíritu Ìi xí-yá, doco Yà-ìi mà, có-nduú-yá iin ana dandacú ndéé nùù-ndà, te ò dayúhì xì-ndà. Còó, siempre chindéé-yândô ñà-cunihnu ini-ndà nduú ndisa-nda dèhe Dios, te ducán cui cachi-ndà xì-yá: “¡Yuamánì!” vâchi yua-nda nduú-yá.

16 Te divi ducán cachí stná Yà-ìi mà xì-ndà ini anima-ndà, ñà-nduú ndisa-nda dèhe-ya; te stná anima-ndà, ducán cachí stná xì-ndà.

17 Te nú dèhe-ya xínduu-nda, dandu icúmí stná-ndà ndu-tahvi-ndà ñà-cuicà-yá nùù-yá, vâchi icúmí-ndá cutnaha-nda xi Cristu ñhítáhvi stná-ndà nahi mii-yá, nú ni ndohó stná-ndà sàhà-yá. Vâchi nú ni ndoho-nda sàhà-yá, dandu icúmí stná-ndà sàà-ndà cundoo ndiaha-nda nùù-yá.

18 Vâchi iyuhu nduá icúmí-ndá ndoho-nda tiempu vichi, cachí yùhù, daaní, después, yáha ga chicá ndiaha cunduu ñà-nduá ñhítáhvi-ndà.

19 Te nsidanicuú ñà-nduá nì quidavàha Dios, ducán iá na ian ndiatú stná, vâchi cuàhà gá cuníà sàà tiempu cunahà claru ana xínduu ndisa dèhe-ya.

20 Vâchi nsidaa ñà-nduá nì quidavàha-ya ñuhiví yohó, nì sàà nì cuchicueha. Doco màdì sáhà ñà-cuní miá nì cuú ducán, còó; sàhà-ñá ducán nì chitnùnì ini mii-yá. Te vichi (sàni sàha-yàndó iin) tnùndé ini,

21 divi ñà-quee libre stná ñuhiví yohó, mà cúndúú gá iin lugar nì cuchicuehe; vâchi icúmí cununa ndisa ñuhiví, dandu cundoo ndiaha nsidaa ana nduú dèhe-ya.

22 Te ináhà-ndá, ndè vichi ndohó ñuhiví yohó na ian ndohá sàhà ñà-vàxi inga ñuhiví saa.

23 Te màdì cuísi ñuhiví nduá quidá ducán; còó, ndè mii stná-ndà, na ian nsíhi ini-ndà ndiatu-nda cuu ducán. Doco vichi iá iin ñà-ndiaha sàni ñhítáhvi-ndà, divi ñà-cucumi-nda Espíritu Ìi xí-yá, vâchi divi-ya nduú tnùmanì primeru xi-nda nùù-yá. Ñâyùcànduá ndiatú cuísi-nda ndè cachi sàà tiempu cachí vate-yá xì nsidaa ñehiví ñà-divi dèhe-ya xínduu-nda,

dandu quee ndisa-nda libre, (mà quídá gá-ndà cuàchi).

²⁴⁻²⁵ Vàchi na ní càcu anima-ndà, divi tnùndé ini jaàn nduá nì nihì-ndà. Ñàyùcànduá, cuéyàà-ni ni cúndiátú-ndá dècuèndè cachi cuni-ndáñá, vachi nú tnùndé ini ndisa nduá, dandu ñà-tàñaha ga nihì-ndà nduá, vachi nú sàni nihì-ndà iñaha, dandu mà cáchí gá-ndà xán nduá tnùndé ini.

²⁶ (Ináhá-ndá), mà fuerte anima-ndà, doco Espíritu Ìì xí Dios, chindéé-yâ ndohó, vachi có-cùndáà ini-ndà nansa càcàn tàhvi-ndà nùu Yuandiaha-nda modo ndiá ìcà-ndà, doco Yà-ìì mà, cáhàn nihni-ya sàhà-ndà nùu Yua-nda Dios, mate ndohó, cuisì-nì sácàn ini-ndà quídá-yá, te ni có-sàà-ndà cachi claru-ndà ni-iin palabra.

²⁷ Doco mii-yá, indéhe váha-ya nansa iá anima iin iin nèhivì, te ináhá stná-yà nansa nihnú ini Espíritu Ìì xí-yá, vachi Yà-ìì mà, cuisì ñà-nduá cuní Yuandiaha-nda nduá xícàn tàhvi-yá sàhà-ndà.

Na xínu tiempu icúmí-ndá cundee-nda nùu nsidaa tnùndoho

²⁸ Ináhá stná-ndà ñà-yòhó: nsidanicuú iñaha cuú xi-nda, ñà-chindée xi-nda sàhà ñà-vàha xi-nda nduá, nú cuú ini-ndà sàhà Dios, te nduu-nda ana nì chitnùní ini-yà cana-ya ladu xi-ya.

²⁹ Vachi nsidaa nèhivì sà-ináhá-yâ dècuèndè antes, divi nì chitnùní ini-yà sàà-nè cunduu-ne nahi Dèhemanì-yá (Jesús), te ducán cundoo cuàhà gá dèhe-ya, te Jesús cunduu dèhe-ya primeru.

³⁰ Daaní, nsidaa ana nì chitnùní ini-yà cunduu nèhivì xí-yá ducán, divi nduú ana nì cana-ya. Te nèhivì nì cana-ya, divi nì nihì stná nì ndee vaha nùu-yá. Te nsidaa ana nì ndee vaha nùu-yá ducán, divi nì nihitáhvi stná tnùñuhu ndiaha xí-yá.

³¹ Pues nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachi-ndà vichi? (Dohó cachi-ndà): nú Dios iá sàhà-nda, dandu còò ni-iñaha cundee nùu-ndà.

³² Vachi cunaha-nsiá, ni Dèhemanì-yá cóni cùhí ini-yà; nì sàhatahvi-yándô nì xihì-yàmà sàhà nsidaa-nda. Ñàyùcànduá seguru icúmí-yâ cuàha stná-yándó nsidaa ñà-nduá xiñuhu gá-ndà.

³³ Te vichi, ¿a iá ana cui dacuidá cuàchi dìquì-ndà nú sàni nacàxin-yándó? (Còó, mà cúí), vachi sàndèníhí vaha-yándó.

³⁴ Te ¿a iá stná ana cui dacúnsidá cuàchi xi-nda? Còó, vachi divi Cristu nì xihì cuenta xi-nda, te nì natiacu-yà, dandu nì sàcòò-ya ladu cuàhá Yuamánì-yá Dios, te ndé cáhàn nihni stná-yà sàhà-ndà.

³⁵ Daaní, ¿a iá stná ana cui dacúxíó xí-ndá nùu Cristu ñà-màsà cúú gá ini-yà sàhà-ndà? Còó, mà níhìndèè-né ducán, mate cuàhà tnùndoho ni coó, te ò cuàhà vida ni yáha-nda, te

ò ni quidá quíní nèhivì xì-ndà. Doco còó, mà níhì-né ducán, mate ni coó tnama, ò nì yáha ndahví-ndà, ò núú cuàhà peligrú iá-ndà, te cuní nèhivì cahní-néndô, doco iin-ni cuú ini Dios sàhà-ndà.

³⁶ Vàchi, ducán cachí stná tutu ìì (ndé cáhàn nèhivì xì-yá, cachí-nè):

Sàhà ñà-ndúú-nsí nèhivì xí mii-ní, ñàyücàndúá ndui te ñuú nchícùn nèhivì nsiùhù ñà-cahní-né nsiùhù, quidá-né cuenta na ian riì nduú-nsí cundaca-ne nsiùhù cùhùn ndé cui-nsí.

Ducán cachá.

³⁷ Doco cunaha-nsiá, nsidaa tnùndoho ma, sàni cundee dahuun-nda núá, vachi cuú ini-yà sàhà-ndà, te chindéé-yândô.

³⁸⁻³⁹ Te yùhù, ináhá vâhi iin-ni icúmí-yâ cuu ini-yà sàhà-ndà mate ni cuní-ndà cuàhà vida, te ò nì sáà-ndà cui-ndà, te ò ndéni iñàha nì cui ni quidá iin ángel, ò iin ana dandacú, ò iin ñà-malu, doco iin-ni icúmí-ndá cundoo-nda nùú-yá; mate ni coó cuàhà tnùndoho quivì vichi, ò tnaa idá, doco cunaha-nsiá, còò ni-iin ana ndoó ansivì, ò andea, ò ndéni nì cui, mà cúí dacúxióandó nùú ndahà-yá, vachi cuú ini-yà sàhà-ndà, te sàhà Stoho-ndà Jesucristu (sàni indehè ndàhví-yândó).

9

Icúmí Dios chindee-yá nèhivì raza Israel

¹ Nèhivì xí Cristu nduí, te ináhá-yâ ñà-ndáà nduá (cuàhìn cachì xì-nsiá); te icúmí cachi ndàì xì-nsiá, vachi inácaá stná Espíritu ìì xí Dios inì, ñàyücàndúá, ináhí ini anímè ñà-ndáà nduá cuàhìn cachì yohó.

² Cunaha-nsiá, cuàhà gá tnùnsí ini ié', te nicanicuahàn iá ñà-ndúá dandoho-xí,

³ vachi (nacání inì) sàhà ñanìtnahi, divi nèhivì raza xi. Dis- puestu ié' nihìchìhén, te ndañuhí nùú Cristu nì cùí (sàhà-ñà nì sàà tnahi càcu-ne nùú-yá).

⁴ Vachi divi descendencia xi xii-nsí Israel nduú stná-nè, te quidá stná-yà cuenta na ian dèhe-ya nduú stná-nè; mahì mii-né nìsa itnuù ndiaha-yá. Dècuèndè nì ndatnuhu sahnú stná-yà xì-né, te nì saquin-yà iin tratu, nì sàha-yanè ley ìì xí-yá. Te nì cachitnùhu stná-yà nansa cunucuachi-né nùú-yá na cahvi-néyà. Te cuàhà gá ñà-ndiaha ìì nì quida-ya comprometer xì-né.

⁵ Te yohòtéhè primeru-nè, divi yohòtéhè xii-nsí, (cuàhà gá fama-nè) nì sàcòo; te iin nèhivì ñuu-nsí nì sanduu stná dihi Cristu. Te Cristu, nicanicuahàn naquimani-ndà mii-yá, vachi Dios nduú-yá, te dandacú-yá nùú nsidanicuú iñàha, amén.

⁶ Doco nsidaa ñà-ndúá nì cachi Dios (sàhà raza-nsí mà), màsà cúnìhnú ini-ndà sàni yáha uan. Vachi màdi nsidaa descendencia xi xii-nsí Israel nduú ndisa nèhivì ìì xí raza mà.

⁷ Mate descendencia xi Abraham nduú-né, doco có-cùni cachàmà ñà-ndùu ndisa stná-nè cuenta xi Abraham, vèchi nì cachi Dios xi nècuàchì sàhnù-mà ñà-cuisì descendencia xi dèhe-ne Isaac cunduu nècuàchì nihitáhvi.

⁸ Te palabra jaàn cunì cachi ñà-còo ni-iin nèhivì cunduu dèhe ndisa Dios sàhà cuisì raza-nè. Còo, dèhe-ya nduú nsidaa ana nì saquin-yà iin compromisu sàhà-xì.

⁹ Vèchi (ducán nduú modó nì quesaa dèhe Abraham); vèchi nì là iin palabra nì cachi sahnù-yá xi nècuàchì mà, divi ñà-yòhó: “Ìin quivì señaladu icúmì quixi, te daa sá-íá dèhe (ñahàdìhí-nì nani) Sara”.

¹⁰ Doco cunaha-nsiá, màdì cuisì ñà-jaàn nduá íá, vèchi íá stná ñà-nduá nì cuu xi Rebeca, ñahàdìhí xii-nsí Isaac. Na ñuhù dèhe-ne nduú cuatí,

¹¹⁻¹² nì cachi Dios xi-né: “Dèhe-ní cacu primeru icúmì cunucuachi nùu luchì nchícùn gà”. Doco (na ní cachi-yà ducán), tàñáha ga tùinuù mée mà, tàñáha ga quida-tè ni-íñàha, ni-iin ñà-vàha, te ni-iin stná ñà-có-íá vàha. Doco ñà-jaàn nì cachi-yà sàhà-ñá cunahà claru có-nâcàxin-ya ni-iin nèhivì sàhà obra quidá-né, cuisì sàhà-ñá ducán chítñuní ini-yà quida-ya.

¹³ Te ducán nì cachi stná-yà nùu tutu ì: “Jacob cuú inì sàhà-xì, doco Esaú, còo, có-xiñuhí-te”, nì cachi-yà.

¹⁴ Doco nú ducán nduá, ¿a ñà-cô-quidá víi Dios nduámà? Còo, màsà nunca cachi-ndà ducán!

¹⁵ Vèchi dohó nì cachi stná-yà xi Moisés: “Cuisì yùhù icúmì cachi ana cundehè ndahví, te ana cuàhìn cuhi inì”.

¹⁶ Ñàyùcànduá, màdì ñá-nduá cunì nèhivì quida-ne nduú ñà-cundiaa, ni màdì stná ñà-nduá sáhandee íní-nè quida-ne; còo, cuisì cundiaa ñà-cundehè ndahví-yànè.

¹⁷ Vèchi nùu tutu ì itándiaa palabra yohó nì cachi Dios xi rey ñuu Egipto nani Faraón: “Yùhù, sàni chítñuní inì cunduu-ní iin rey, doco ¿índù chuun? Cuisì sàhà-ñá cundeí nùu-ní xi poder cahnú xí, dandu cundaà ini nèhivì inicutu ñuhivì sàhí, nansa íá poder xi”, nì cachi-yà.

¹⁸ Ñàyùcànduá, nú ducán cunì-yà, vátùnì cundehè ndahví-yà iin nèhivì, te inga-nè nsidacaxin-yá anima-xì.

¹⁹ Doco (sàhà ñà-jaàn) vihini cachi stná iin nèhivì: “Nú ducán quidá Yua-nda Dios, dandu có-ndiá ìcà-yá cutnii-ya cuenta sàhà cuàchi-nda, vèchi mii-yá nduú-yá mii-yá, te ¿ndiá quida ndohó?”

²⁰ Doco còo, màsà cáchì-ndà ducán, vèchi có-ndùdává-ndá xí mii-yá, te ¿índù chuun cáchì-ndà ducán xi-yá? Vèchi nì cáchì-ndà íá iin quidi nì quidavàha iin nèhivì. ¿A vátùnì nú nì cáchá` xi-né: “¿Índù chuun dohó nì quidavàha-ní yùhù?” Còo,

²¹ Vàchi icúmí tiàa ma derechu quidavàha-neà nansa ni cúdî ini-nè. Vâtùni tnii-ne chii barru, te tavà-né iin quidi finu, dandu quihin stná-nè inga iyuhá, te quidayucun stná-nè inga quidi chicá corriente.

²² Pues ducán stná xì mii-yá, mate cuní-yà dacuní-yà nèhivì (xicá ichì malu) ñà-fuerte guá castigu xi-ya, te ñà-càhnù-guá poder xi-ya, doco caní tiempu nì quidandee ini-yà sàhà-né mate ndiá ìcà-né ñhì-né castigu, te xínduu-ne cuisì ana icúmí ndañuhu yàchì quida-ya, (nahi quidi corriente mà).

²³ Doco ndohó, còó, (tucu iá), vàchi na iin quidi finu nduu-nda nùù-yá, te cuní-yà cundaà stná ini nèhivì ñà-ndiaha guá quidá-yá xì ana indéhe ndahví-yà. Te divi nècuàchì cundiátû mà nduú ndohó nècuàchì nì chitnùnì ini-yà ñhìtáhvì xì tnùñuhu ndiaha xí-yá.

²⁴ Ñâyücànduá, nì cana-ya nsidanicuú ndohó, màdì cuisì nèhivì raza Judea.

²⁵ Vàchi dohó cachí stná tutu nì tiaa Oseas sànaaha ndé cachí Dios palabra yohó:

Nèhivì yucán, mate sàni cachì xì-né có-nduú-né nèhivì xí, doco después icúmî cachì xì-né ñà-nduú-né nèhivì xí. Cónì sácúú inì sàhà-né antes, doco icúmî sài cachì ñà-mànì gá-nè nùì.

²⁶ Vàchi nèhivì ñuu ndé nì cachì ñà-có-nduú-né nèhivì xí, pues divi-ne cunduu-ne dèhe ndisa yùhù ana nduú Dios vivu.

²⁷ Doco nècuàchì Israel, dohó nì tiaa Isaías sàhà-né: “Mate cuáhà gá nècuàchì Israel ndoó nahi ñusi cuàtì ndoó yuhù mar, doco sacu-nè icúmí càcu,

²⁸ vàchi ñà-nduá sàni cachi Stoho-ndà Señor quida-ya ñuhivì yohó, yàchì icúmí-yâ daxínu dahuun-yañà”.

²⁹ Daaní, ñà-yòhó nì cachi stná Isaías mà:

Ansivéhé Stoho-ndà Señor, vàchi dandacú-yá nùù nsidanicuú iñàha; te nú mà dácâcu-ya iin ùi-ndà nì cùí, dandu (nsihi dahuun-nda) na ian nì cuu xi nèhivì ñuu Sodoma xì nèhivì ñuu Gomorra.

³⁰ Nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachì-ndà sàhà nècuàchì có-nduú raza Israel? (Pues dohó cachì-ndà): mate cónì sánándúcú-né nansa cui ndee vaha-ne nùù-yá, doco vichi vâtùni ñhìtáhvì-né ducán nú ni cúníndísâ-néyà.

³¹ Doco nècuàchì Israel, mate nchícùn-nè iin ley tuxí ini-nè ñà-ndee vaha-ne nùù-yá, doco còó, cónì ñhì-né natùì-ne nùù-yá ducán.

³² Te ¿índù chuun? Pues divi sàhà-ñá cuní-nè ñhìtáhvì-né sàhà cuisì obra quidá-né, te màdì sàhà ñà-ñhñú ini-nèyà. Vàchi (na ní cuduchi ini-nè sàhà Jesús), dandu nì cuu xi-né na iin nèhivì nì saquìhi sàhà-xí iin yùù, te nì sàcasàn-né.

³³ Vàchi divi ducán nì cachi Dios nùù tutu ìì, (ndé cachí-yà):

Cuàhìn techuín iin ana sàà ñuu Sión, (divi nduú Jerusalén), te cunduu-ya na iin yùù cahnú caquhi sàhà nèhivì, te ndua-nè, vâchi nèhivì ñuu mà, icúmí-nê cuduchi ini-nè sàhà-yá. Doco nèhivì cunindisa-xi-yá, mà sàà-nè naxic-ocuíñ ini-nè.

10

Ndéni nèhivì ní cui, nú ni cúníndísá-né Jesús, vâtùni càcu-ne

¹ Ñàni, xì nsidaa anímè cuní càcu nèhivì raza xi Israel nùù Dios, te ñà-jaàn nduá siempre xicàn tàhví nùù-yá.

² Pues ñà-ndáà nduá, sàhandee ini-nè cahví-néyà, doco tà cúndáà vâha ini-nè nansa ndiá ìcà-né quida-ne.

³ Cuní-nè ndee vâha-ne nùù-yá, doco sàni nacuaà-né modo nì cachi-yà quida-ne ducán, te modo xi mii-né cuní-nè quida-neàmà. Ñàyùcànduá, ducán queá na ian sàni cahíchi ini-nè ichì mii-yá.

⁴ Vâchi cunaha-nsiá, nú ichì Cristu xiníndísá-ndá, te ducán sàni ndee vâha-nda nùù-yá, dandu còò cá necesidad cunchicùn gà-ndà ley sàhana.

⁵ Daaní, Moisés, nì tiaa stná-nè iin palabra sàhà nèhivì nchícùn ley mà, te sàhámà cuní-nè ndee vâha-ne nùù-yá nì cui. Dohó nì cachi Moisés: “(Cuisi) nú quida ndisa-nda cumplir nsidaa ñà-nduá cachí ley mà, dandu nihì-ndà cutiacu ndiaha-nda”.

⁶ Doco nú sàhà fe xi-nda cuní-ndà ndee vâha-nda nùù-yá, (dandu ni cúníní-nda palabra yohó) cachí stná ley mà: “Màsà cútúxí ini-ndà mii-nda icúmí-ndá nana-nda ndè gloria —na ian cuàhàn-ndà cundaca-nda Cristu nuu ndè ñuhivì yohó— còò;

⁷ ni màsà cútúxí stná ini-ndà ñà-ìcúmí-ndá nuu cunú-ndà ndè tixi ñuhivì”, na ian cuàhàn-ndà danátiácú-ndà Cristu, te cundaca-ndayá naxinu yohó. Còò.

⁸ Pues ¿nansa ndisa cachí palabra mà (quida-nda)? Divi dohó cachá: “Yatni uun iá palabra xi-ya, mà úhì càhàn-niá, mà úhì cunihnu vâha inì-niá ini anima-ní”. Te divi palabra mà nduá cachítñuhu-nsi xì nèhivì na cachí-nsi xì-né xiñuhu cunindísá-né mii-yá.

⁹ Vâchi nú cachí vate-nda ñà-mii Jesús nduú Stoho-ndà Señor, te ini anima-nda xiníndísá-ndá ñà-nì natiacu-yà nì quida Dios, dandísá, càcu anima-nda nùù-yá.

¹⁰ Vâchi ini anima-nda nduú lugar ndé xiníndísá-ndáyà, te ndee vâha-nda nùù-yá; te xì yuhù-ndà cachí vate-nda (ñà-nchícùn-ndà mii-yá), dandu xì ñà-jaàn nihì-ndà salvación xi-nda. Palabra yohó nduá cachítñuhu-nsi xì nèhivì.

¹¹ Vâchi dohó cachí tutu ì: “Ni-iin nèhivì, mà sàà-nè naxic-ocuíñ ini-nè ñà-nì xinindísá-né mii-yá”.

¹² Vàchi iin-ni ndiaá nsidaa-nda nùù-yá, nahi nècuàchì raza Judea, te ducán stná nèhivì inga ñuu. Vàchi imindaa Stoho-ndà Señor iá-yà nùù nsidaa-nda, te ndiaha gá sáhatahvì-yándò gracia xi-ya na ndácùcahan-ndayá.

¹³ Vàchi nsidaa ana ndacùcahan xi quìvì-yá, icúmí-nè càcu-ne.

¹⁴ Doco (náhà xicà), nú tãñáha ga cunindisá nèhivì-yá, mà ndácùcahan-néyà. Te-ni còò stná nansa cunindisá-néyà nú tãñáha ga cunitnùhu-ne sàhà-yá. Te-ni còò stná nansa cunitnùhu-ne sàhà-yá nú còò ana cachitnùhu xi-nè.

¹⁵ Te ni mà cacánúú stná ana cachitnùhu sàhà-yá nú còò ana techuun-xi-né. Ñàyùcàndùá, dohó cachí stná tutu ì: “Na ndiaha mánì iá nú sàni quesaa ana cachitnùhu xi-nda razón ndiaha xí mii-yá”.

¹⁶ Doco màdì nsidaa nèhivì raza Israel nì càhvì xì razón ndiaha ma. Vàchi (dohó) nì cachi stná Isaías (xì Dios): “Sacu nèhivì nì xinindisa-xi ñà-ndùá nì cachi-nsi xì-né (sàhà mii-ní), Stoho-nsi Señor”.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, sàni cundaà ini-ndà, dihna icúmí-ndá cunini-nda (palabra), dandu nihì-ndà cunindisa-nda. Te ñà-ndùá cunini-nda, divi razón xi Cristu nduá.

¹⁸ Doco amádi sàni inini nèhivì raza Israel. Jaan. Ñà-ndáà nduá sàni inini-ne palabra mà, vàchi (cachí tutu ì): Inicutu sàni tiacutnùhu-ne palabra (sàhà-yá). Dècuèndè ndè chicá xica sàni xinitnùhu-ne.

¹⁹ Doco ¿a sàhà ñà-cónì cúndáà ini nèhivì Israel, ñàyùcàndùá (cónì xiníndísâ-né)? (Pues cunini-nsia palabra) nì tiaa Moisés, (ndé cáhàn Dios xì nèhivì Israel, cachí-yà):

Mii-nsiá, có-nàcúní-nsià nèhivì inga ñuu ñà-ndùú-né ñuu ndisa, doco (ñà-cuàhà guá gracia) cuàhìn quide sàhà-né, icúmí-nsià cumbìdia inì-nsia sàhà-né. Te mate ni có-sàà nèhivì ñuu mà cundaà vaha ini-nè vichi, (doco icúmí chindeí-nè), dandu cuìdà ini mii-nsiá sàhà-né, nì cachi Dios.

²⁰ Daaní, después nì tiaa stná Isaías inga palabra xi-ya. Ndee ní càhàn-yà, te dohó nì cachi-yà:

Nèhivì cónì nándúcú xì antes, sàni nihitáhvi-né cahvi víi-né yùhù vichi. Mate antes cónì sándúlócò-nè sàhí, doco vichi sàni dàtnùì sàxinítnùnì-nè.

²¹ Doco sàhà nècuàchì raza Israel, dohó cachí-yà: “(¡Ndahví-nè!) vàchi ndui te ñuú iin càhìn xì-né, te caná stnáì-nè, doco có-iníni-né, cutu càhàn-nè dìquì palabra xì”.

11

¹ Pues nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachi-ndà? ¿A ñà-sàni nacoò nihni Dios nèhivì xí-yá (Israel) nduá vichi? Còó, màsà cachí-ndà ducán. Vàchi cunaha-nsiá, yùhù nduú stnáì iin

nèhivì Israel. Yohòtéhè stnàì nduú Abraham, te descendencia xi xii-nsí Benjamín nduú stnàì.

² Váchì nèhivì raza-nsì Israel, dècuèndè chicá sàhana sàni cachi Dios ñà-nèhivì xí mii-yá nduú-né. Ñàyùcànduá, màdi-ñá sàni nacoo nihni-ya nèhivì xí-yá nduá.

Mà nunca sàà ndañuhu nèhivì raza Israel

Amádi sá-ínáhá-nsiá nansa cachí tutu ìi ndé cáhàn Elías, xicàn tàhvi-né nùù Dios, nacání-né xì-yá ñà-cuàhà guá cuàchi nèhivì Israel iá. Pues divi palabra yohó nì cachi-nè xì-yá:

³ “Nsiùhù nècuàchi cáhàn cuenta xi-ní, sà-cuàhà-nsí sàni sahnì nèhivì, te sàni dàndütù stná-nè nsidaa lugar ndé cahvi-nsí mii-ní, Stoho-nsi Señor: làcà mindaí ndói, te nchícùn stná-nè ñà-cahni-né yùhù”.

⁴ Doco ¿ndiá nduá nì cachi Dios xì Elías mà? Dohó nì cachi-yà: “Còó, váchì sàni chitnùnì inì ñà-cundoo ùsà gà mil nèhivì-xí mà cáhvi xí yùù yócò nani Baal, ni mà sàà stná-nè cuitasisi-né nùá”, nì cachi-yà.

⁵ Te ducánì iá stná tiempu vichi. Sàhà gracia xi-ya ndoó stná dava nèhivì Israel xiníndísá xí-yá vichi, mate sacu xínduu-ne, doco sàni nacàxin-yanè.

⁶ Te nú cuisì sàhà gracia xi-ya nduá, dandu mà cúí cunduu stná sàhà obra nì quidá-né. Váchì nú nì cúndiáá obra xi-ne nùù-yá nì cúí, dandu mà cúndiáá gà stná gracia xi-ya.

⁷ Te nú ducán nduá, dandu ¿nansa cachi-ndà vichi? Pues dohó cachi-ndà: cuàhà gà nèhivì Israel cóni níhi-né (ñà-ndiaha ìi) nìsa nanducu guá-nè; cuisì nèhivì nì nacàxin Dios nì nihitáhvi xán. Dandu cuàhà gà dava nècuàchi Israel mà, nì yàha nì nducaxin anima-nè.

⁸ Te dohó cachí stná nùù tutu ìi: “Sàni chitnùnì ini Dios cucumi nèhivì mà iin anima mà ndúlócò gà, na ian quidì-nè, quidámáxinì-nè, na ian cuaá-nè, te ò doho stná-nè, tè dècuèndè quivì vichi, ducán iá xì-né”, cachí tutu mà.

⁹ Daaní stná David sàhana, dohó nì cachi stná-nè: Ni sàà nèhivì (malu mà) yàha-ne tnùndoho na meru ndoó-né quidá-né vicò xí-né, te yàchi nì cúnduámà; te ni sàà stná-nè yàha-ne cuàhà vida, dandu nacuitacùhá sàhà cuàchi-ne.

¹⁰ Te màsà sàà stná-nè cundaà vaha ini-nè; còó. Ni sàà-nè cunsida-ne (castigu xi-ne) nicanicuahàn, nì cachi David.

¹¹ Ñàyùcànduá, vichi ndisa iá falta xi nècuàchi Israel. Doco, ¿a sání ndañuhu dahuun-ne ñà-nì quida-ne ducán? Còó, váchì cunaha-nsiá, sàhà-ñá nì quida-ne falta mà, ñà-jaàn nduá òsàhà-xí sàni nihì stná nsidaa nèhivì inga raza nansa càcu anima-nè. Daaní, después vihini naxicocuñ stná ini nècuàchi Israel na indéhe-né ñà-sàni càcu nèhivì inga raza mà.

¹² Cunaha-nsiá, sàhà-ñá nì quida nècuàchì Israel mà falta, ñàyùcàndüá cuàhà gá ñà-ndiaha ì sàni ndòo nùù dava ga nèhivì ñuhivì. Doco nú sàhà falta xi nècuàchìmà sàni nìhìtáhvì nèhivì dava ga, dandu chicá más ndiaha nàcòo na sàà quivì nàcùndoo vàha nècuàchìmà xì Dios.

Nansa nì nìhìtáhvì nèhivì nsidanicuú raza coo nansa càcu-ne
¹³ Vichì cuàhìn càhìn xì mii-nsiá nècuàchì có-ndüú nèhivì Israel. Yùhù, nùù Dios sàni nìhì chuun cacanuì cachítnùhi palabra xi-ya xì mii-nsiá. Te ndisa iin chuun ndiaha nduá, cachí.

¹⁴ Te cuní quida vií chuun yohó sàhà-ñá cundehè stná nèhivì raza xì, áma ndúdì stná ini dava-ne (cunindisá stná-nè), te càcu-ne.

¹⁵ Vàchi nú (sàhà cuàchi-ne) nì cuxio-ne nùù Dios, te sàhámà nì nihì dava ga nèhivì ñuhivì nì nàcùndoo vàha-ne nùù-yá, dandu (chicá más ndiaha) icúmí nàcòo nú sàni nandudì tu ini Dios sàhà-né. (Ndiaha gá ndisa) queamà na ian nì xihì iin nèhivì, te nì natiacu-nè.

¹⁶ Cunaha-nsiá, cachí estilu sàhaha sàhà pan primeru ñà-ndüá pan ì dócò-ndà nùù Dios. Te nú ducán nduá, dandu nàhà xicá ì stná dava ga yusàn nì cuàha pan mà. Te nahi seña jaàn nduú palabra yohó (sàhà nèhivì Israel, vachi nú ì yohòtéhè-né sàhaha, dandu ì stná nsidaa gá descendencia xi nècuàchìmà vichi). Te ducán iá stná nahi yohò iin yutnú; nú iá vàha yohò-nú, dandu nsidaa stná rama-nu iá vàha.

Nahi chiò yutnú nì natnì tnahá nduú nèhivì có-ndüú raza Israel, cachí Pablo, vachi sàni nìhìtáhvì stná-nè ñà-ndiaha ì nìsa icumi cuisì nècuàchì Israel antes

¹⁷ Vachi nècuàchì raza-nsì Israel, na iin yutnú tàtá olivo, ducán nduú stná-nè, te nsidaa nèhivì inga raza, nahi chiò inga yutnú yùcù, ducán nduú-né. Daaní, ni cachí-ndà ní tãhndè iin ùi rama yutnú tàtá, te nì natnì tnahá xi iin ùi ndahà yutnú yùcù. Pues divi ducán nduá sàni quida Dios xì mii-nsiá nècuàchì inga raza; vachi rama yutnú yùcù nì natnì tnahama, sà-itiácüá sàhà ñà-vàha dananá yohò yutnú tàtá mà; dífã fuertéa tècuì nùù yohò-núma. (Te divi ducán iá stná xì mii-nsiá, sàni nìhìtáhvì stná-nsiá ñà-ndiaha ì xì nècuàchì Israel.)

¹⁸ Doco màsà cútúxí inì-nsia chicá ndiaá-nsiá nùù nèhivì Israel mà, vachi divi sàhà nècuàchìmà sàni nìhìtáhvì-nsiá ñà-ndiaha ì mà, nacula iá xì chiò cuàtì yutnú nì natnì tnahama, divi sàhà yohò yutnú mà itiácüá, màdì-ñá sàhà chiò cuàtìmà itiácü yohò-nú.

¹⁹⁻²⁰ Doco vihini cachi-nsiá palabra yohó: “(Chicá ndiaá nsiùhù) nùù nècuàchì Israel, vachi (nì quindiaa Dios-nè nùù lugar xi-ne sàhà-ñá quihvi nsiùhù), na ian nì tãhndè chiò yutnú finu mà sàhà-ñá coo lugar quihvi chiò yutnú yùcù”.

Pues ñà-ndáà nduá nì cuxio dava nècuàchì (Israel nùu Dios). Doco ¿indù chuun? Cuisi sàhà-ñá cóni sáníhnú gà ini-nè mii-yá. Ñàyùcànduá, mate nùu mii-yá ndoó-nsiá vichi, doco cuisì sàhà-ñá iin-ni nihnú vaha ini-nsiàyà nduá. Màsà cútúxí ini-nsià chicá ndiaá-nsià. Còo, chicá xiñuhu ñà-caquin-nsià cuidadu.

²¹ Vàchi (nècuàchì Israel mà, cóni quidá víi-né, te sàhájàn) nì cuxio-ne nùu-yá nacua nì cuu xi chiò yutnú tàtá nì tàhndè mà; ñàyùcànduá, ducán stná mii-nsiá ana nì quìhvi después, cuidadu cundoo-nsia còtó dacúxíó stná Dios mii-nsiá.

²² Sàhà nsidaa ñà-jaàn, vètùni cundaà vaha ini-ndà nansa iá modo xi Dios; iá ndisa gracia xi-ya, doco iá stná nansa sàha-ya castigu. Vàchi nècuàchì raza nì tùcù inga ichì mà, cóni dácâcu-yanè, doco mii-nsiá, còo; màni gà nì quida-ya xì-nsiá. Doco iin-ni xiñuhu quida-nsia seguir cunchicùn-nsià gracia xi-ya, vachi nú coó, dacúxíó stná-yà mii-nsiá nùu-yá.

²³ Daaní, nècuàchì nì cuxio antes mà, nú ni nácúníndísâ-né mii-yá, vètùni (nàcùndoo vaha stná-nè xì-yá), te ducán queamà na ian nì natnì tnahá tú chiò yutnú nì tàhndè mà, vachi Dios, icúmí-yâ poder quida-ya ducán.

²⁴ Vàchi mii-nsiá, mate nècuàchì inga raza nduú-nsiá, doco sàni nìhítàhvi-nsiá cuàhà ñà-vàha xi nècuàchì Israel mà. Te ducán queamà na ian nì tàhndè chiò yutnú yùcù olivo, te nì natnì tnahá-nu xi iin yutnú tàtá. Pues nú sàni nìhítàhvi mii-nsiá ducán, dandu chicá mà úhì nansìhvi tu nèhivì raza Israel mà lugar primeru xi-ne, vachi queamà na ian danátnì tnahà tu-nda chiò yutnú finu icà mismo mii yutnú ndé nì tàhndè.

²⁵ Ñàni, cuní cundaà inì-nsia sàhà iin chuun nìsa là dèhé antes còtó cachi-nsià ñà-chicá nchichí-nsià. Vàchi cunaha-nsiá, cuàhà nècuàchì Israel, quidámáxini-nè vichi, te ducán icúmí coo ndè cachi sàa cuacatnahá nadaa ga nèhivì inga raza quìhvi ichì mii-yá.

²⁶ Daaní, icúmí càcu stná nsidaa nècuàchì raza Israel, nacua cachí Dios nùu tutu ì:

Mahì nèhivì ñuu Sión descendencia xi Jacob, yucán icúmí quee mii-yá ana dacácu xi-né, dandu dandáñúhú-yâ nsidaa ñà-có-ndiàá nì quida-ne.

²⁷ Te nú sàni cuxio nsidaa cuàchi-nemà, dandu cundaà ini-nè sàni quida ndise cumplir palabra nì càhàn sàhnúí xì-né antes.

²⁸ Cunaha-nsiá, sàhà-ñá (cahíchì ini) nèhivì Israel razón ndiaha xí Dios vichi, ñàyùcànduá na ian xini ùhì-nèyà nduá, doco ñà-vàha xi mii-nsiá sàni queamà. Doco nècuàchì mà, màni cuàhà vá-né nùu-yá sàhà xii-né, vachi nì cachi-yà xi xii-né icúmí-yâ nacàxin-ya descendencia xi-ne.

29 Te mà túha Dios naquihin-ya ñà-ndùá sàni sàhatahvì-yándò; ni mà túha stná-yà naxicocuïn ini-yà nú sàni chitnùnì ini-yà cana-yàndó.

30 Antes cónisá ínínì-nsiá mii-yá, doco vichi sàhà-ñá cónì ínínì nècuàchì Israel, ñàyùcàndùá mii-nsiá nì indehè ndàhvì-yà vichi.

31 Te ducánì iá stná xì mii-né, mate có-ínínì-néyà vichi, doco ¿índù fin cucumiámà? Divi sàhà-ñá nacundehè ndàhvì-yà nè nacua nì indehè ndàhvì stná-yà mii-nsiá.

32 Ñàyùcàndùá, nùù mii-yá iin-ni xínduu nsidanicuu-nda nèhivì cuáchi có-ínínì xí-yá. Te divi sàhájàn vátùnì iin-ni cundehè ndàhvì stná-yà nsidanicuu-nda.

Nchichí gà nì quida Dios nsidaa obra xi-ya

33 ¡Na cuahà guá obra ndiaha sàni quida Dios! Te nchichí sàstnùhù stná-yà, ináhá-yá nsidanicuuú iñàha. Te ináhá-yá ñà-ndùá cachì-yà, xì ñà-ndùá quidá-yá, mate nèhivì, có-sànìhì ini-nè.

34 Vàchi còò ni-iin ana cundáà ndisa inì-xi nansa nihnú ini Stoho-ndà Señor. Te nì còò stná ana chicá nchichí, te ducán sáha-xi-yá conseju.

35 Nì còò stná ana xícàn tòó-yá iñàha nùù-xì, te cunihica-yá nùù-né; còó.

36 Vàchi mii-yá nì quidavàha xi nsidanicuuú iñàha, te sàhà poder xi-ya iá ì nsidaa ñà-jaàn ñuhivì yohó. Te cuisì sàhà (ñà-nì quèé gà más tñùñuhu) xí-yá, ñàyùcàndùá nì sàcòò nsidaámà, ansivéhé cahnú-yá nicanicuahàn. Amén.

12

Nansa cuní Dios quida-nda xi vida xi-nda

1 Pues vichi, sàhà-ñá cuahà guá sàni cuhi ini-yà ndohó, ñàyùcàndùá, sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-dayáha dahuun-nsia mii-nsiá ndahà-yá, ñáni. Vàchi nú ducán, dandu queamà na ian mii-nda nduu-nda promesa sàhatahvì-ndàyá, doco iin ñà-ìtiácú. Te ñà-jaàn nduuú stná meru promesa ì cudû ini-yà sàhà-xì, vachi divi nacua ndiá ìcà-ndà cahvi vii-ndàyá ini anima-ndà nduájàn.

2 Doco modo chicuèhè nihnú ini nèhivì ñuhivì yohó, màsà cúnchícùn gà-ndàñá. Xiñuhu ndusaa dahuun sàxìnítnùnì-ndà sàhà-ñá dàma modo xi-nda, vachi nú ni nácùnihnu ndiaha ini-ndà, dandu sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà nansa cuní-yà quida-nda, vachi cuahà obra vaha cudû ini-yà quida-nda, xì cuahà ñà-ìá vii.

3 Yùhù sàni nihìtáhvì gracia nùù-yá (ñà-quide chuun ndiaha xí-yá). Ñàyùcàndùá, cachì xì nsidaa-nsiá ñà-mà váha ndanihi vaha-nda mii-nda más gà nùù ñà-ndùá ndiá

icà-ndà. Xiñuhu nacani sahnú ini-ndà sàhà mii-nda según nansa nì sàhatahvì-yá iin iin-nda cunindisa-ndayá, (te ducán cunucuachi-nda nùù-yá).

4 Na ian indéhe-nda iquicúñú-ndà, cuàhà ñà-nduá icúmíâ, doco iin ian xì chuun quidá.

5 Pues ducaní iá stná ndohó. Sàhà-ñá nchícùn-ndà Cristu, iin-nì iquicúñú xínduu nsidaa-nda, mate cuàhà-ndà, vèchi iin-nì chindéé stnaha-nda iin-nda xi inga-ndà nahi cuerpu-ndà.

6 Ñàyucànduá, iin iin-nda sàni nìhitàhvì-ndà iin ñà-vàha cui quida-nda según nansa nì sàhatahvì-yándô gracia xi-ya. Ñàyucànduá, nú sàni nìhitàhvì-ndà càhàn-ndà iin razón ndi-aha quixí nùù-yá, dandu divi ñà-jaàn nduá ni cúnsihi ini-ndà quida-nda nacua sàà-ndà xiníndísá-ndá.

7 Te ò nú sàni nìhitàhvì-ndà cunucuachi-nda nùù ñanìtnaha-nda, dandu divi ñà-jaàn ni quidá stná-ndà. Daaní, nú ñà-chinaha-ndà ñanìtnaha-nda nduá nì nìhitàhvì-ndà, dandu divi ducan ni quida-nda.

8 Daaní, nú nì nìhitàhvì-ndà danácuàhandee stnahá ini-ndà, dandu divi ducan ni quidá ndisa stná-ndà. Te ò nú chuun nì nìhitàhvì-ndà nduú ñà-dacútàhvì-ndà ñanìtnaha-nda iñàha, dandu divi ñà-jaàn ni quidá stná-ndà, doco màdi sàhà-ñá ndanihi vaha nèhivì-ndó. Còó. Te ò nú nì nìhitàhvì-ndà ñà-cunuù-ndà (chuun xi Dios), dandu ñà-jaàn ni quidá stná-ndà, doco vivíi-ni ni quida-ndañá. Daaní, nú chuun nì nìhitàhvì-ndà nduú ñà-cundehè ndàhvì stnaha-nda, dandu ni cúdíi ini-ndà quida-nda ducán.

Nansa ndiá icà-ndà quida-nda nú sàni quihin-nda ichì Jesús

9 Nsidaa-nda, icúmí-ndá cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, doco màsà dánánì uun-nda. Te ni loho màsà cúú ini-ndà sàhà ñà-có-íá vaha. Còó; cuisì ñà-íá vù nì cunchícùn-ndà.

10 Te xiñuhu stná ñà-cuni màni stnàhà-ndà, vèchi iin-nì ñanì xínduu-nda; te siempre xiñuhu quidañuhu stnaha-nda, te ni nácóó stná-ndà ñanìtnaha-nda ni queé tnùñuhu xí mii-né, (màdi ndohó).

11 Màsà cúdúsán-ndá; còó. Ni cuàhandee ini-ndà quida-nda ñà-nduá quidà-ndà. Xì nsidaa anima-ndà ni cúnúcuáchí-ndá nùù Stoho-ndà Señor.

12 Te iin-ni ni cúdíi stná ini-ndà sàhà tnùndé ini ndiatu-nda nùù-yá. Te nú yáha-nda tnùndoho, dandu iin-nì ni quidándéé stná ini-ndà, te nicanicuahàn nì càcàn tàhvì-ndà nùù-yá.

13 Te nú iá ñà-nduá xiñuhu iin nèhivì xí Dios, dandu ni chíndéé-ndánê. Te siempre ni quidañuhú-ndá nècuàchì sàá visita vehe-nda.

14 Daaní, nèhivì quidá quínì xí-ndá, ni càcàn tàhvì-ndà sàhà-né, màdi-ñá càcàn chihán-ndà diquì-né.

15 Ni cúndóó díi-nda xi nècuàchì cudîi ini-xi, te ò nú tnùnsí ini ndoó-né, dandu stná ndohó ni cúndóó stná-nda tnùnsí ini.

16 Iin-ni ni cúndóó mání nsidaa-nda. Màsà cútúxí ini-nda mii-nda nduu-nda mii-nda; còó. Xiñuhu ñà-cunihnu ndahvi ini-nda. Màsà cúníhnú ini-nda nchichí gà-nda.

17 Te nú sàni quida quini nèhivi xi-nda, màsà nácání ini-nda naxicocuín-nda quida stná-nda xi-né nacua ni quida mii-né xi-nda. Siempre ni cuáhandee stná ini-nda quida vii-nda xi nsidaa nèhivi.

18 Dècuèndè ñà-nduá sàa-nda quida-nda, ducán xiñuhu cundoo manì-nda xi nsidanicuú-né.

19 Ñani mání, màsà náchítacùhá-nda ñà-nduá quidá nèhivi xi-nda. Nùù Dios ni ndóó nsidaájàn, vèchi dohó cachí-yà nùù tutu ì: “Cuisi yùhù icúmí nachitacùhá xi sàhà nsidaa ñàha. Nsidaa ana iníhíca, icúmí-nê danáa-né quide, cachí Stoho-nda Señor”.

20 Daaní, dohó cachí stná tutu ì: “Nú iá iin ana xiní ùhì xi-nda, te xíhì-nè doco, ò xíhì-nè tècuí, dandu ni dácúxí-ndané, te ni cuáha stná-ndané tècuí coho-ne. Vèchi nú ducan ni quida-nda, dandu icúmí-nê nducahan-ne”.

21 Màsà cuáha-nda quida stná-nda nacua quidá nèhivi malu xi-nda; còó. Ni quidá víi-nda xi-né, vèchi sàhájàn ñà-sàni cundee-nda nùù-né nduá.

13

1 Nsidaa-nda ni cúníní-nda nècuàchì xídandacú, vèchi Dios nduú ana ni chitnùní ini-xi cundoo ana dandacú nsidanicuú lugar. Nècuàchì icúmí cargu vichi, nùù mii-yá ni nihì-né chuun ma.

2 Ñàyùcànduá, iin nècuàchì cahíchì ini xi autoridad, divi ley xi mii-yá nduá cahíchì stná ini-né. Te nsidaa ana có-ndùlócó (sàhà ley mà), tnùndoho nduá icúmí-nê nihì-né.

3 Vèchi chuun xi nècuàchì dandacú, có-nduá ñà-dayúhí xi-nda te nú quidá víi-nda. Còó. Cuisi nècuàchì có-quidá víi icúmí-nê dayúhí-né. Te nú có-cúní-nda dayúhí-nèndó, dandu cuisì ñà-lá vii ni quida-nda, dandu icúmí nècuàchimà cudii ini-né sàhà-nda.

4 Vèchi ducán queá na iin chuun xi Dios nduá quidá-né sàhà ñà-vàha xi-nda. Doco nú có-quidá víi-nda, chicá vaha ni yúhí-nda, vèchi autoridad mà, icúmí-nê derechu dandohó-nèndó, te vètùni quida-neà. Vèchi na ian nùù Dios xinúcuáchì-né na dandohó-né ana có-quidá víi.

5 Ñàyùcànduá, xiñuhu cunini-ndané, doco màdì cuisì sàhà-ñá yúhí-nda nihì-nda castigu, còó; sàhà stná ñà-màsà cúnsídá cuàchi-nda (nùù Dios).

⁶ Ñà-jaàn nduá disáhà-xí chíyàhvi stná-ndà renta nùù ñuu-ndà. Vàchi autoridad xi-nda, na ian nùù Dios xinúcuáchí-nê, te ñà-jaàn nduú chuun xi-ne.

⁷ Ñàyùcàndüá, xiñuhu danàà-ndà ñà-ndüá iníhíca-ndá nùù iin iin nêhivì. Nècuàchì xícàn dihùn sàhà ñuu-ndà, ni cuáha-ndané, xì stná nècuàchì xícàn renta. Te nsidaa ana xiñuhu quidañuhu-nda, ni coó tñùñuhu xi-nda nùù-né.

⁸ Ni-ñàha màsà cúníhíca-ndá nùù nêhivì. Doco ñà-ndüá iníhíca ndisa-nda nduú ñà-cuu ini-ndà sàhà-né. Te nú ni quida-nda ñà-jaàn, dandu ñà-sàni quida-nda cumplir nsidaa ñà-ndüá cachí ley ì nduá.

⁹ Vàchi dohó cachí ley mà: màsà cáhàn-ndà xì inga ana có-ndüú nècuàchì vehe-nda, te màsà cáhni stnaha-nda, ni màsà quídacuíhná-ndá; ni màsà cáhàn-ndà iin tñuhu sàhà ñanìtnaha-nda; ni màsà xího stná-ndà ñà-ndüá icúmí nècuàchìmà. Te íá gà más ñà-ndüá cachá', doco nsidaa palabra jaàn, iin cuisì palabra-ni nduá, vèchi ñà-ndüá cuní cachàmà nduú ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà nacua cuú ini-ndà sàhà mii-nda.

¹⁰ Te nú ducán quida-nda xi ñanìtnaha-nda, dandísá (ñà-quidá víi-nda xi-né nduá), vèchi còò dañu quidà-ndà xì-né. Ñàyùcàndüá, nú cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, dandísá ñà-sàni quida vii-ndà cumplir ley ì nduú stná.

¹¹ Nsidaámà xiñuhu quida-nda, vèchi ináhá-ndá nansa vèxi tiempu vichi, meru tiempu (ñà-quida vii-ndà) nduá; ñàyùcàndüá màsà cúndóo-ndá quidámáxinì-ndà, vèchi vichi chicá sàcùyátní quívì càcu dahuun-nda, mà cuéé cuàhà gá' na ian (nìsa nihnu ini-ndà) na quívì nì xinindisa-nda mii-yá.

¹² Te vichi sà-ítúú tiempu danátnùù (Dios ini anima cuàhà nêhivì) inicutu, vèchi tiempu vichi (na xicá-né ichì) ñáa, yàchì icúmíà yàha. Ñàyùcàndüá, ni nácóo dahuun-nda nsidaa ñà-ndüú chuun xi ichì ñáa ma, te ni cútùha-nda quida-nda chūun vaha ñà-cui chindee xi-nda caca-nda ichì ndé datnú-yandó.

¹³ Xiñuhu cacanuú vii-ndà nacua datnúù-yà ini-ndà. Te na-coo dahuun stná-ndà ñà-xíni-nda, xì-ñá quidà-ndà escándalo, te màsà cáhàn stná-ndà xì nêhivì cóni nándàhà xì-ndà. Ni màsà quídá ndevàha stná-ndà ñà-íá quini; ni màsà náâ stnahá stná-ndà, te màsà cúmbidia stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

¹⁴ Cuisì nacua nihnú ini Stoho-ndà Jesucristu, ducan ni cúníhnú stná ini-ndà, te ñà-jaàn nduá icúmí chindee xi-nda. Ni-iyuhu màsà cúníhnú ini-ndà ñà-ndüú ñà-chìcuéhè nihnú ini nêhivì ñuhivì, còtó sàà-ndà quida stná-ndà ñà-jaàn.

14

Màsà cuítñuhu-nda ñanìtnaha-nda

¹ Dava nèhivì, mate xiníndísâ stná-nè mii-yá, doco có-sâà-nè cundaà ini-ne (nansa iá nsidaa ley xi-ya). Doco ndohó, xiñuhu quidañuhu-ndané, te càhàn-ndà xì-né, doco màsà nââ-ndà xì-né sàhà ñà-có-quidá-né nacua quidá ndohó.

² Vàchi dava-nda, nsidanicuú comida xixi-nda; iá viá, cachí-ndà. Doco dava nèhivì, có-sâà-nè cundaà ini-nè, ñàyùcàndüá có-sàxí-né ni-iin cuñu, cuisì inga iñàha.

³ Pues nècuàchì xixí nsidanicuú iñàha, mà váha cahíchì ini-nè iin ñanìtnaha-ne có-sàxí cuñu. Te nècuàchì có-sàxí cuñu mà, màsà cuítnùhu-ne ñanìtnaha-ne saxí xi cuñu, vâchi iin-ni sàni ndee vâha stná nècuàchìmà nùu Dios.

⁴ Vâchi nú xítñuhu tnaha-nda ducán, dandu queámà na ian quida-nda na xítñuhu-nda ana quidáchúûn nùu inga nèhivì, te (ínáhá-ndá) có-queé víamà. Cuisì lamú xi nècuàchìmà icúmí cachi a quidá víi peón xi-ne, á coó. (Ñàyùcàndüá, màsà cuítnùhu-nda inga ana xinúcuáchí nùu Dios), vâchi ádi vátùni sâà-nè quida vii-né, vâchi icúmí-yâ chindee-yánè.

⁵ Dava nèhivì, quivì señaladu nduá nsidácáhnû-né, doco dava ga-nè, iin-ni nihnú ini-nè nsidaa quivì ndiaá. Pues cada iin iin-nda ni cúnáhá-ndá nansa cuní-ndà quida-nda.

⁶ Nècuàchì chívàha xi iin quivì señaladu, sàhà-ñá nihnú vâha ini-nè Stoho-ndà Señor nduá. Te ducaní stná nècuàchì có-chívàha iin quivì señaladu, nicanicuahàn nihnú vâha stná ini-nè mii-yá. Te nècuàchì xixí nsidanicuú stná comida, nùu Stoho-ndà Señor xixí-néa, te naquímànì stná-nèyà sàhà-ñá. Daaní, nèhivì có-xixí ndéni comida nì cui, divi nùu stná mii-yá có-xixí-néa, doco naquímànì stná-nèyà (sàhà ñà-ndüá xixí-né).

⁷ Vâchi màdì micuísì-nda ndoo-nda ñuhivì yohó, te màdì ini-ni mii-nda cachí-ndà cui-ndà.

⁸ Vâchi nú itiácú-ndà ñuhivì yohó, divi nùu Stoho-ndà Señor ndoo-nda; te na sâà quivì cui-ndà, mii-yá dandacú-yá sàhà stná mà. Ñàyùcàndüá, a ducán itiácú-ndà te ò ní xihì-ndà, iin-ni nduu-nda nèhivì xí Stoho-ndà Señor.

⁹ Vâchi Cristu, divi sàhà ñà-nì sâà-yà cusahnú-yá nùu nsidaa nsì, xì stná nècuàchì itiácú, sàhà ñà-jaàn nduá nì xihì-yà, te nì natiacu-yà nì ndanchito-ya.

¹⁰ Ñàyùcàndüá, mà váha cuítnùhu-nda ñanìtnaha-nda; mà váha cahíchì stnahá stná ini-ndà. Vâchi nsidanicuu-nda, icúmí-ndá màcuíta stná-ndà nùu-yá, dandu cachi-yà xì-ndà a ní quida vii-ndà, á coó.

¹¹ Vâchi ducán cachí stná tutu ì ndé càhàn Stoho-ndà Señor, cachí-yà:

Nicanicuahàn itiácù, ñàyùcàndüá seguru nduá yohó cachí vichi: icúmí nsidanicuú nèhivì màcuitasisi-né nùí, te cachi-nè (divi Dios nduí).

12 Ñàyùcàndùá, vátùni cundaà ini-ndà, iin iin-nda icúmí-ndá nacuàha-nda cuenta nùù-yá.

Cuidadu ni cúndóo-ndá sàhà ñà-ndùá quida-nda, còtó sàhà ndohó sàà iin ñanìtnaha-nda cuida cuàchi-ne

13 Ñàyùcàndùá, màsà cuìtnùhu ga-ndà ñanìtnaha-nda. Doco iá ndisa ñà-ndùá xiñuhu quida-nda: xiñuhu cundoo-nda cuidadu ñà-màdí sàhà ndohó cuida cuàchi iin ñanìtnaha-nda.

14 Vàchi yùhù ináhí, còò ni-iñàha iá ñuhiví yohó nsidá cuàchi-xi inì-ni miá. Te ducán cachí stná palabra nì cachi Stoho-ndà Jesús xì-ndà. Doco nú mii-nda dacuidá cuàchi-nda iñàha, dandu na ian iá ndisa cuàcha nùù-ndà.

15 Ñàyùcàndùá, nú cudúchí ini iin ñanìtnaha-nda sàhà iin ñà-ndùá xixi-nda (ñà-tuxí ini-nè cuàchi nduá), dandu màsà cúxí gá-ndà ñà-jaàn, vachi nú ducán, dandu có-quidá víi-nda, na ian có-cuú gá ini-ndà sàhà nècuàchìmà nduá. Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cúndóo-ndá ñà-màsà sàà ndañuhu anima iin ñanìtnaha-nda sàhà ñà-cudí guá ini-ndà cuxi-nda, vachi sàhà stná nècuàchìmà nì xihí Cristu.

16 Vátùni iá nsidaa ñà-ndùá quida-nda cahan-nda, doco cuidadu ni cúndóo-ndá còtó cachi iin ñanìtnaha-nda quini iá ñà-ndùá quida-nda.

17 Vachi ley xi rey xi-nda Dios, có-ndùá iin ley sàhà ñà-xixi-ndà ò ñà-xihì-ndà. Còó, vachi nùù mii-yá ñà-ndiàá ndisa nduú ñà-quida vii-ndà, xì ñà-cundoo manì-ndà, xì ñà-cudì stná ini-ndà quida Espíritu ìlì xí-yá.

18 Vachi nú ñà-jaàn quida-nda, dandu divi ñà-xinúcuáchí-ndá nùù Cristu nduá, te cudí stná ini Yua-nda Dios sàhà-ndà, dècuèndè nùù stná nèhiví icúmí-ndá ndee vaha stná-ndà.

19 Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacani cuàhà ini-ndà nansa cundoo manì-ndà xì ñanìtnaha-nda, te nanducu stná-ndà nansa nacuàhandee ini-ndàné.

20 Te (cuidadu ni cúndóo stná-ndà) sàhà ñà-ndùá xixi-nda, còtó sàhájàn dandañúhú-ndá obra xi Dios (ini anima inga nèhiví). Ináhí, iá permisú caxì-ndà, ò cuxi-nda ndéni iñàha nì cui. Doco mà váha caxì-ndañá nú tuxí ini inga-nè nduá cuàchi, màdí sàhà ndohó cuàhandee ini-nè caxì stná-nèà.

21 Chicá vaha màsà cáxi-nda iin cuñu, ò coho-nda iin vinu, ò ndéni iñàha nì cui nú tuxí ini iin ñanìtnaha-nda cuàchi nduá, te vihini quida stná-nè ducán ñà-mà fuerte anima-nè.

22 Mate ináhá-ndá iá vaha caxì-ndà ndéni iñàha nì cui, doco inì-ni mii-ní-ndá ni chívàha-nda ñà-jaàn, chicá vaha, dandu cuisì mii-nda xi Dios cunaha-nda sàhà-ñá.

Nú còò ni-iin duda, te ináhá-ndá màdí cuáchi nduá quida-nda, dandu nansicáhán-ndá.

23 Doco nú iá-ndà xì duda, te có-ináhá ndisa-nda a cuáchi nduá ñà-caxì-ndà iñàha, ò á coó, dandu iin falta cundua

nú ni caxí-ndañá, vâchi có-xiníndísâ ndisa-nda iin ñà-vàha nduá. Vâchi cunaha-nsiá, nsidaa ñà-nduá quida-nda, te có-xiníndísá-ndá nduá iin chuun viì, dandu cuàchi cundua.

15

Màsà quidá-ndá cuisì ñà-cùdûi inì-ni mii-nda, sino que ñà-cunduu ñà-vàha xi ñanìtnaha-nda

¹ Ñàyùcànduá, ndohó tè-sà-xiníndísâ fuerte, ndiá icà-ndá quidandee ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda nú tàñáha ga cunindisá vâha-ne. Te xiñuhu ñà-chindee stná-ndané, màdi-ñá quida-nda cuisì ñà-cùdûi inì-ni mii-nda.

² Viví-ni ni quida-nda xi ñanìtnaha-nda sàhà-ñá cundua ñà-vàha xi-ne, te cundoo-ne contentu, vâchi nú ducán, dandu chicá icúmí-nê nacuahandee ini-nè.

³ Vâchi ni stná Cristu, cóni quidá-yá cuisì ñà-nduá nì cùdûi inì-ni mii-yá. Vâchi dohó cachí stná nùù tutu ìì, (ndé cáhàn Cristu xì Yuamáni-yá), cachí-yà: “Ñà-nduá nì canàhá nèhivì dìquì mii-ní, yùhù nì nacuida xi nsidaájàn”.

⁴ Cunaha-nsiá, nsidaa palabra nì tiaa nècuàchì sàhana nùù tutu ìì, sàhà-ñá dacuahá stná ndohó nduá, te ducán dandu chicá cutùha-nda cucumi-nda paciencia, te nacuahandee stná ini-ndà, vâchi nú ducán, dandu chicá nsinuu ini-ndà ñà-ìà ndisa tnùndé ini ndiaha xi-nda.

⁵ Pues divì Dios nduú ana chindéé xí-ndá quidandee ini-ndà ducán, te nàcuàhandee stná ini-yàndó. Ñàyùcànduá, nùù mii-yá xicàn tàhvì ñà-nì cùndóó mánì nsidaa-nsiá nacua cunì Jesucristu quida-nda.

⁶ Te xicàn tàhvì stnáì ñà-iin-ni nì cúníhnú vâha ini nsidaa-nsiá, te iin-ni nì náquímànì stná-nsià mii-yá ana càhvì Stoho-ndà Jesucristu, divì Yuamáni-yá.

⁷ Te (ináhá stná-ndà) cóni cáhìchì ini-yà ni-iin-nda. Ñàyùcànduá, xiñuhu-ñá cahvi stnaha-nda iin-nda xi inga-ndà, dandu chicá quee tnùñuhu xí-yá.

Nansa nì chitnùnì ini Dios ñà-cunitnùhu nèhivì nsidanicuú ñuu razón ndiaha xí-yá

⁸ Nsidaa palabra jaàn, ñà-yòhó nduá cunì cachà: nì quixi Cristu (ñuhivì yohó) ñà-quida-ya chuun ndiaha xí-yá sàhà raza-nsì Israel sàhà-ñá cuu ndisa ñà-nduá nì cachì Dios xì xii-nsì sàhana, te sàhà ñà-cundaà stná ini nèhivì ñà-mà túha-ya dandahví-yàndó.

⁹ Daaní, nsidaa stná nèhivì inga raza, nì indehè ndàhvì stná-yà mii-né, te vichi vátùni naquimanì stná-nèyá sàhàmà. Vâchi dohó cachì tutu ìì:

Icúmì naquimanì mii-ní (Dios), te cunini stná nèhivì nsidanicuú ñuu; cuàhìn nacuatui alabanza xi-ní, te tavì tnùñuhu xí-ní.

10 Daaní, nùu inga xaan xí tutu ìi mà dohó cachí stná:

Vàtùni cudìi stná ini mii-nsiá nèhivì nsidanicuú ñuu, nacua cudìi ini nèhivì meru ñuu nì nacàxin-ya.

11 Daaní, inga xaan dohó cachí stná:

Nsidaa mii-nsiá nècuàchì inga ñuu, te inga raza, nì náquímànì-nsiá Dios, te ndanihi cahnú stná-nsià yà.

12 Daaní, stná Isaías, nì tiaa stná-nè iin palabra, te dohó cachá:

Icúmí quesaa iin descendencia xi Isai, te chuun xi-ya cunduu ñà-cusahnú-yá nùu nèhivì nsidaa ñuu, te icúmí-nè cahvi-ne xì-yá, nì cachi Isaías.

13 Pues Dios nduú ana sàha xi-nda tnùndé ini ndiaha xi-nda; ñàyùcànduá xicàn tàhvi sàhà nsidaa mii-nsiá nècuàchì xiníndisá-xì-yá ñà-nì cúndóó-nsiá contentu, te nì yáha vaha stná-nsià quida-ya, dandu chicá más icúmí coo tnùndé ini xi-nsia quida ndudu ìi xí Espíritu ìi xí-yá.

14 Ñánì, có-ié` xì duda sàhà-nsiá; ináhî, vaha ndisa ini-nsià, te cundàa vaha stná inì-nsia (sàhà ichì-yá), vátùni dacuahá tnahá stná-nsià ichì váha.

15 Doco nùu tutu yohó tiaí iin palabra nùu-nsiá, te mate ní càhàn ndeí xì-nsiá iyuhu, doco cuisì ñá-nì dànsínúú inì mii-nsiá (sàhà ichì-yá) nduájàn. Vàchi (chuun quide ducán) nduá nì nìhitáhvi` nùu-yá na ní quida-ya gracia sàhì

16 ñà-cundui iin ana cunucuachi nùu-yá, te cacanui mahì nèhivì nsidaa ñuu cachitnùhi xì-né ñà-nduú razón ndiaha xí Jesucristu. Vàchi cuní sàa cuàhà-né nùu-yá na ian nì cúndúú-né promesa dóquì` nùu-yá, dandu cudìi stná ini-ya sàhà-né ñà-sànì nduhì stná anima-nè nì quida Espíritu ìi.

17 Vichi sàhà-ñá nì chindee Jesucristu yùhù, ñàyùcànduá vátùni cudìi inì sàhà chuun xi-ya sàni quide.

18 Doco iin chuun nì quida inga nèhivì, còó, mà càhìn sàhámà, cuisì sàhà chuun nì chindee-yá yùhù, te nì cachitnùhi xì nèhivì sàhà-yá. Te cuàhà stná ñà-nduá nì quide, te ducán nì xinindisá cuàhà nèhivì inga ñuu.

19 Cuàhà milagru ndiaha nì quide, xì cuàhà seña fuerte, te cuàhà gá nì chindee stná ndudu ìi xí Espíritu xi-ya. Ñàyùcànduá, inicutu sàni cachitnùhi razón ndiaha xí Cristu ndé ñuu Jerusalén xì dècuèndè ladu Ilírico.

20 Vàchi ñà-nduá siempre cuní` nduá cùhìn ñuu ndé tàcùnì nèhivì palabra xi Cristu, te cachitnùhi xì-né ñà-nduú razón ndiaha. Có-cuní` cùhìn ndé sà-íá ana quidà xì chuun ìi mà.

21 Còó, vachi cuní` coo nacua cachí tutu ìi:

Nècuàchì ñuu ndé tàñáha ga sàa razón sàhà-yá, icúmí-nè cunìtnùhu-ne. Mate vichi tàñáha ga cunini-ne palabra mà, doco icúmí-nè sàa-nè cundaa ini-nè.

22 Cunaha-nsiá, divi sàhà chuun jaàn tàñáha ga sàì ndé ndoó-nsiá, mate ní cunì sàì cuàhà xichi ni cuí.

23 Doco vichi, còò cá chuun icúmí ladu yohó, te sàcàní cuàà cuàhà gá cunì sàì nàcòtì mii-nsiá.

24 Ñàyùcàndùá, quivì quide disponer cùhìn ladu España, dandu yàhi. Daaní, nú sàni sandoo chii-nda contentu, dandu iin ñà-vàha cundua nú ni chíndéé-nsiá yùhù ñà-naquihin tui ichì cùhìn ladu España.

25 Doco vichi cùhìn ñuu Jerusalén cunihi iyuhu ñà-chindee xi nèhivì xí Dios ndoó yucán.

26 Vàchi nèhivì ladu Macedonia xì ladu Acaya, nì nacani ini-nè nì dàcuátnáhâ-né iin ñà-chindee xi nècuàchìmà, vàchi dava nècuàchìmà, ndahví yáha-ne.

27 Ñàyùcàndùá, nì cudìi ini nècuàchì xicà mà nì dàcútàhvì tnàhá-né, vàchi ducán ndiá ìcà-né quida-ne, vàchi divi nù nèhivì ñuu Jerusalén mà nì quixi palabra vàha xiníndísâ-né, nacua mii-né, (te ducán stná nsiùhù xì nsidaa stná mii-nsiá hermanu) ndoó inga ñuu. Ñàyùcàndùá, ndiá ìcà-ndà chindee-nda sàhà necesidad icúmí nècuàchì ñuu Jerusalén mà.

28 Daaní, nú sàni dàxínui chuun nacoì ñà-ndùá nì cutahvì nècuàchìmà, dandu quihin tui ichì cùhìn ladu España, te ichì mà icúmí yàha stnái ndé ndoó-nsiá.

29 Te nú sàni sàì, ináhî ñà-ìcúmí Cristu dachitu-yá anima nsidaa-nda ñà-ndiaha ì icúmí palabra xi-ya.

30 Ñáni, yùhù ináhî, iin-ni nchícùn nsidaa-nda Stoho-ndà Jesucristu, te cuú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà quidá Espíritu ìi. Ñàyùcàndùá, sacúndáhvì nù-nsiá ñà-iin-ni ni càcàn tàhvì-nsiá sàhí nù Dios, nacua quidá yùhù, xicàn tàhvì stnái nù-yá.

31 Càcàn tàhvì-nsiá sàhí ñà-nì cáci nù ndahà nèhivì có-xiníndísâ ndoó ñuu Judea. Daaní, sàhà chuun cùhìn ñuu Jerusalén ñà-nacoì ñà-chindee xi nèhivì xí Dios yucán, càcàn tàhvì stná-nsiá nù-yá sàhà ñà-nì cúdîi ini nècuàchìmà sàhà ñà-ndùá cunihi cùhìn.

32 Dandísá vátuni cudìi stná inì na sàì ndé ndoó-nsiá, nú cunì-yà sàì, te después coo chíi xì-nsiá quetatui.

33 Pues vichi ní cúndóó-nsiá xì Dios, te ni yáha vàha-nsia quida-ya. Amén.

16

Ñà-ndùá nì cachi Pablo na ní casàhù-nè xì nsidaa nèhivì ináhâ-né ñuu Roma

1 Yùhù quidé recomendar doña Febe, vàchi vàha ndisa-ne, na iin cùha-nda nduú-né, te nduú stná-nè iin ana xinúcuáchi nù nèhivì xí Dios natácá ñuu-nè Cencrea.

² Ñàyùcàndüá, nacuna-nsia yehè-nsiá nùù-né nacua ndiá ìcà-ndà quida-nda xi nèhivì xí-yá, vèchi iin-ni nchícùn stná-nè Stoho-ndà Señor. Te nú iá necesidad icúmí-nê sàhà iin chuun xi-ne, dandu chindee-nsiánè, vèchi cuàhà gá sàni chindee stná-nè nèhivì dava ga, xi stná yùhù.

³ Cásàhúì xì Priscila xì Aquila; nècuàchì nìsa cutnahá stná xì quidá-nsí chuun xi Jesucristu nduú-né.

⁴ Dècuèndè cuàhàn-nè cui stná-nè sàhí nì cùì, ñàyùcàndüá yùhù naquímánì mii-né; te màdì cuísi yùhù, ndè stná nsidaa nèhivì cahvi xi Dios cuàhà gá ñuu, naquímánì stná-nè nècuàchìmà.

⁵ Te cásàhú stnáì xì nsidaa gá nèhivì natácá vehe nècuàchìmà cahvi xi-yá.

Daaní, cásàhú stnáì xì Epeneto, vèchi màni gá-nè nùì; nècuàchì primeru nì xinindisa-xi Cristu ladu Acaya nduú-né.

⁶ Te cásàhú stnáì xì María. Ináhì, cuàhà gá quidá nècuàchìmà chuun (xi Dios) jaàn ndé ndoó-nsiá.

⁷ Te cásàhú stnáì xì nècuàchì ñuì nani Andrónico xì Junias. Ndúi-nè iá fama-nè nùù nsidaa gá nècuàchì apóstol. Te cunaha-nsiá, tàñáha ga sàì tenchicuìn ichì Cristu, doco sà-xiníndísâ-né mii-yá. Daaní, después iin-ni nì sandiadi stná-nsì vehecaà.

⁸ Daaní, cásàhú stnáì xì Amplias, vèchi iin-ni iá stná-nè nùù Stoho-ndà Señor, te cuú ndisa inì sàhà-né.

⁹ Te cásàhú stnáì xì Urbano, vèchi iin-ni nìsa cutnahá-nsì quidá-nsí chuun xi Cristu. Daaní, cásàhú stnáì xì Estaquis, vèchi màni stná nècuàchìmà nùì.

¹⁰ Te cásàhú stnáì xì Apeles. Iin nèhivì seguru xi Cristu nduú stná-nè. Te cásàhú stnáì xì nsidaa nèhivì vehe Aristóbulo.

¹¹ Daaní, cásàhú stnáì xì nècuàchì ñuì nani Herodión. Te cásàhú stnáì xì nsidaa nèhivì vehe Narciso xiníndísâ stná xì Stoho-ndà Señor.

¹² Daaní, cásàhú stnáì xì Trifena xì Trifosa. Divi chuun xi Stoho-ndà Señor xíquida stná nècuàchìmà. Te Pérsida, cuàhà gá obra xi mii-yá quidá stná-nè, te màni cuàhà stná-nè nùù nsidaa-nda, ñàyùcàndüá cásàhú stnáì xì-né.

¹³ Daaní, cásàhú stnáì xì Rufo. Iin nèhivì vaha ndisa xi Stoho-ndà Señor nduú stná-nè. Stná dihi Rufo, cásàhú stnáì xì-né, vèchi na iin dihi mií nduú stná nècuàchìmà, cunaha-nsiá.

¹⁴ Daaní, cásàhú stnáì xì Asíncrito, xì Flegonte, xì Hermas, xì Patrobas, xì Hermes, xì nsidaa stná ñani-ndà ndoó vehe-ne.

¹⁵ Daaní, stná Filólogo, xì Julia, xì Nereo, xì cùha-ne, cásàhú stnáì xì nsidaa-né, xì stná Olimpás xì nsidaa gá nèhivì xí Dios cutnahá xí-né.

¹⁶ Te nsidaa-nsiá, nacasàhú tnahá víi-nsiá ñà-xínduu-nsia nèhivì ìì xí mii-yá. Daaní, nsidaa nèhivì natácá cahvi xi Cristu (cuàhà ñuu ladu yohó), cásàhú stná-nè xì-nsiá.

17 Yùhù sacúndáhvî nùù-nsiá, ñáni: cuidadu ni cúndóó-nsiá sàhà nècuàchì cuní datáhnèdè dava xi-nsiá, te datúcù-nènsiá iin ichì cónì dàcuàhá-nsiá. Nacoo dahuun-nsia nsidaa nècuàchìmà.

18 Vàchi nèhivì quidá ducán, màdì nùù Stoho-ndà Jesucristu xinúcuáchí-nê, cuisì-ní gustu sìquini xi mii-né nduá quidá-né. Viì gá cáhàn-nè, te palabra vico xichúùn-né, ñàyùcàndùá mà úhì dandahví-nè nèhivì mà-fuerte inì-xi.

19 Doco mii-nsiá, sà-quidá ví-nsiá, te cuàhà gá xaan sàni xitiá stná cuentu nansa tùha-nsia cunini vii-nsiá (palabra xi Dios). Te yùhù, yáha ga cudî inì sàhájàn, doco cuní ñà-más gà ni cúndáà vaha inì-nsia nansa quida vii-nsiá. Doco iin chuun malu, còó; ni-iyuhu có-cùmí mànihi tnùnì ini-nsiá sàhájàn.

20 Te Dios, yàchì icúmí-yâ (cundee-yá nùù) ñà-malu na ian cuànihni-ya dìnì-sí, te ndòò-sì tìxi-xi cundehè-nsiá, vachi mii-yá, tùha-ya cuàha-yàndó paz.

Vichi ni cúcúmí-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu.

21 Yohó iá stná Timoteo, iin nècuàchì cutnàhâ xì quidá-nsí chuun ì xí-yá, te cásàhú stná-nè xì-nsiá. Te cásàhú stná (ùnì) nècuàchì ñuì nani Lucio, xì Jásón, xì Sosípater.

22 Yùhù nani Tercio, te nduí ana nì tiaa xi (palabra xi Pablo) nùù carta yohó, te cásàhú stnài xì nsidaa-nsiá, vachi iin-ni xiníndísà stná-nsiá Stoho-ndà Señor. (Pues vichi tucutu cachi Pablo iin palabra.)

23 Daaní, cásàhú stná Gayo xì-nsiá, nècuàchì divéhé-xí ndé ié. Te divi yohó nduú stná lugar ndé natácá nèhivì cahvi xi Dios. Daaní, cásàhú stná Erasto, nècuàchì nduú tesoreru ñuu yohó; te cásàhú stná inga ñani-ndà nani Cuarto.

24 Vichi ni cúcúmí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Señor. Amén.

Ultimo palabra xi carta yohó ndé naquímànì Pablo mii-yá

25 Vichi ni-ndáníhí cahnu-nda mii-yá. Vâtùni nacuahandee ini-yàndó nacua cachí razón ndiaha cachítnùhi xì nèhivì, divi palabra nì xinitnùhu-nsia sàhà Jesucristu; te divi nduú stná palabra nisa là dèhé caní cuà dècuèndè sàhana.

26 Doco vichi sàni tùi vateá, vachi mii-yá ana itiácú nicanicuahàn, sàni dàtnùù-yà ini-ndà sàhà razón xi-ya nì tiaa nècuàchì profeta sàhana. Te vichi dandacú-yá ñà-nì cuítia palabra mà inicutu sàhà-ñá cunitnùhu nèhivì nsidanicuú ñuu, dandu cunindisá stná-nèyà, te cunini-neyà.

27 Mindaa-ní míí-yá nduú Dios, te mindaa-ní míí-yá nduú stná ana nchichí ndisa. Te vichi sàhà Jesucristu ni náquímànì-ndàyá nicanicuahàn. Amén.

Tutu Nuu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Corinto

¹ Yùhù nduí Pablo, te nduú stnái iin ana nì cànà ñà-cucumí chuun ndiaha nùù Jesucristu, vèchi ñà-jaàn nduá nì chitnùnì ini Dios quide. Te yohó cutnàhâ stnái xì ñani-ndà Sóstenes,

² tiaá-nsí tutu yohó nùù nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá cahvi xi Dios ñuu Corinto jaàn. Nèhivì ìi xí-yá xínduu stná-nsiá ñà-sàni yàha-nsia ladu xi Stoho-ndà Jesucristu, te nì cànà stná-nsiá cunduu-nsia nèhivì cunihnu ìi inì-xi, nahi nsidaa gá nèhivì ndácùcahan xi quivì-yá, vèchi Stoho nsidaa-nda nduú-yá, nahi ndohó, te ducán stná mii-né.

³ Vichi ni cúcúmí cuáhà-nsiá gracia nùù Yua-nda Dios xì nùù Stoho-ndà Jesucristu, te contentu ni cúndóo-nsiá quida-ya.

⁴ Yùhù, nicanicuahàn naquímánì Dios sàhà-nsiá, vèchi cuáhà gá sàni sàhatahvì-yá mii-nsiá sàhà-ñá xínduu-nsia nèhivì xí Jesucristu.

⁵ Nsidanicuú modo sàni nìhitàhvì-nsiá nùù-yá; tùha-nsia càhàn ndiaha-nsiá, te cundàà vaha stná inì-nsia (sàhà ichì-yá).

⁶ Ñàyùcànduá, na xiní nèhivì (ñà-ndiaha guá) quidá-nsiá vètùnì cundàà ini-nè ñà-ndàà nduá sàni cachi-nsì sàhà Cristu.

⁷ Vèchi có-cùmánì gá ni-inga modo nìhitàhvì gá-nsiá tàhvì ndiaha nùù-yá, te vichi ndiatú cuéyàà stná-nsiá naxicocuïn Stoho-ndà Jesucristu, te cuni-ndáyá.

⁸⁻⁹ Te iin-ni icúmí Yua-nda Dios nacuahandee ini-yà anima-nsiá, dandu mà cóó gá ni-iin falta xi-nsia nùù-yá quivì naxicocuïn Dèhemanì-yá Stoho-ndà Jesucristu. Vèchi vètùnì cahvi-nda xi-yá, te mii-yá nduú ana sàni cana-yàndó ñà-cundoo-nda nùù Dèhemanì-yá.

Màsà táhndè dava-nda

¹⁰ Sacúndàhvì nùù-nsiá ñà-nì nsínúú inì-nsia Stoho-ndà Jesucristu, te màsà náà stnahá-nsiá, ñánì. Iin-ni iñàha ni cúnìhnú yàha ini nsidaa-nsiá. Màsà táhndè dava-nsia. Iin-ni nì cúndóó mánì-nsiá, te iin-ni iñàha ni nácánì inì-nsia.

¹¹ Vèchi nacánì nèhivì vehe Cloé xí, cachí-nè ñà-sàni táhndè dava-nsia, ñánì.

¹² Ñà-sàni táhndè dava-nsia nduá cachí, vèchi diín diín iñàha cachí iin iin-nsia. Vèchi dava-nsia, cachí-nsiá nèhivì xí Pablo nduú-nsiá, te dava-nsia, cachí-nsiá nèhivì xí Apolos ò Pedro nduú-nsiá, te dava ga-nsiá, nèhivì xí Cristu nduú-nsiá, cachí-nsiá.

¹³ Doco, ¿a ndísá ndoó cuáhà partidu xi Cristu? Còó. Té ¿a ndísá nì xihì yùhù Pablo cuenta xi-nsia? Còó. Té ¿a ndísá nì ndacùcahan nèhivì quivì yùhù na ní cuhì-nsiá? Còó.

14-15 Yùhù, ni cóni quidá ì' cuàhà-nsiá, cuisì Crispo xì Gayo. Ansivéhé Dios, cuisì mii-né nì quida ì', còtó cachi nèhivì nì ndacùcahín mií na ní quida ì' nècuàchìmà.

16 Pues, ndisa, stná nèhivì vehe Estéfanos nì quida ì' stnàì, doco có-ínahá guè` a ní quida ì' guè` más gà nèhivì, á cóó.

17 Vàchi màdi-ñá quida ì' nèhivì nduá nì dándàcú Jesucristu núì, còó; cuisì ñà-nacani xì-né ñà-nduú razón ndiaha xí-yá, doco màdi ñà-càhàn nchichí uin xì-né cunduajàn, còó, còtó mà nátùì tñùñuhu xí Cristu nansa nì xihì-yà nchìca cruz.

Cuisì ndiaá Jesucristu, màdiá càhàn nchichí-ndà

18 Nèhivì nchìcùn ichì ndé ndañuhu-nda, sácùndiaa uun-ne na càhàn-ndà xì-né sàhà obra nì quida Jesús (na ní xihì-yà) nchìca cruz; doco ndohó nècuàchì dàcácu-ya, còó, vachi nùù ndohó, cahnú poder icúmí palabra mà.

19 Cunaha-nsiá, dohó (cachí-yà) nùù tutu ìì: Cuàhìn dandáñúhì nsidaa palabra xícahàn tè-nchichí, xì stná palabra xi nècuàchì tuxí ini-xi ináhá guâ, icúmí dandutí palabra mà, cachí-yà.

20 Ñàyùcànduá, mà cúndiáá gà ñà-nduá cachí guâ tè-nchichí ñuhivì yohó, mate xínduu-tè maestru xi ley sànahà, te ò yáha ga tùha-tè càhàn-te sàhù. Vachi sàhà obra xi Dios sàni cundaà ini-ndà có-ndiáa palabra tuxí ini nèhivì ñuhivì nduú palabra nchichí guâ.

21 Cuàhà gá nandúcú-né nansa cunchichí-nè, doco Dios, nì chitnùnì ini-yà ñà-màdi sàhà ñà-jaàn nihì-né cundaà ini-né sàhà-yá. Ducán nì quida-ya disponer, vachi nchichí ndisa-ya. Dandu nì chitnùnì stná ini-yà ñà-cuitià palabra ì' xí-yá ini-cutu, te na xiníndísà nèhivì, dandu vátùnì càcu anima-né, mate (cachí nèhivì) palabra loco nduá.

22 Nècuàchì raza Judea, xícàn-né cuu iin milagru, (dandu cunindisá-né). Te nècuàchì raza Grecia, cuisì cuní-né cunini-ne iin palabra chicá nchichí.

23 Doco nsiùhù, palabra sàhà nansa nì xihì Cristu nchìca cruz nduá cachítñuhu-nsi, mate cudúchì ini nècuàchì raza Judea sàhájàn, te tuxí stná ini nècuàchì inga ñuu palabra diquí nduá.

24 Doco ndohó nèhivì nì nacàxin-ya, sàni cundaà ini-ndà sàhà-yá, ináhá-ndá cahnú cuàhà poder xi-ya, te nchichí ndisa stná-yà. Ducán xiníndísá-ndá, a ducán nduu-nda nèhivì raza Judea, te ò nèhivì inga raza.

25 Vachi mate ni tuxí ini nèhivì nì càhàn Dios iin palabra diquí, doco cunaha-nsiá, chicá nchichí palabra mà nùù nsidaa ñà-nduá cui cachi nèhivì ñuhivì. Daaní, stná poder xi-ya, mate iyuhu ñà-nduá quidá-yá tuxí ini-né, doco chicá fuertéàmà nùù nsidanicuú poder xi mii-né.

26 Te xiñuhu nsinuu stná ini-nsià nansa nì quida Dios na ní nacàxin-yàndó ñà-cunduu-nda nèhivì xí-yá, ñánì. Sacu-nda nduu-nda nècuàchì nchichí cachí nèhivì ñuhiví, te sacu stná-nda nduu-nda nècuàchì dandacú, te ò nècuàchì cuicà.

27 Doco Dios, nì nacàxin-yàndó, mate mà nchichí-nda. Te ¿índù chuun? Divi sàhà-ñá dandúcáhán-yá nèhivì cachí xínduu ana nchichí guá. Stná nèhivì còò poder-xi sàni nacàxin-ya sàhà-ñá nducahan nèhivì tuxí inì-xi chicá icúmí xí poder.

28 Stná nèhivì chicá ndahví nì nacàxin stná-yá, xì stná nèhivì cahíchì ini nècuàchì dava ga, xì stná nèhivì chicá có-ndiáá, pues divi nduú ana sàni nacàxin-ya, te ducán cundee-yá nùu nècuàchì tuxí inì-xi ndiáá guá.

29 Daaní, quivì icúmí nsidaa nèhivì tnàtuu-ne nùu-yá, mà cúníhnú gá ini ni-iin-ne ñà-mii-né nduú-né mii-né.

30 Doco ndohó, nùu mii-yá sàni nìhítáhvi-nda ñà-cundoo-nda nùu Jesucristu, te datnúu-yá sàxínítnùnì-nda, dandu níhi-nda càhàn nchichí ndisa-nda. Te sàhà stná Dèhemanì-yámà sàni ndee vaha-nda nùu-yá, te nì ndoo stná cuàchi anima-nda nì quida-ya, vàchi Dèhemanì-yá nduú ana nì dànáá xì sàhà-nda, te nì càcu-nda.

31 Ñàyücànduá, ducán iá nacua cachí nùu tutu ì: “Nú cuní-nda tavà-nda tnùñuhu xì mii-nda, dandu ni cúnáhá-nda ñà-cuisi Stoho-nda Señor nduú tnùñuhu xi-nda”.

2

Cuisi sàhà Jesús càhàn Pablo xì nèhivì

1 Yùhù, na ní sàì ñuu-nsià, màdì palabra nchichí nduá nì càhìn xì-nsiá; còò. Ni màdì palabra finu guá nì nácánì xì-nsiá na ní cachitnùhi xì-nsiá ñà-nduú razón ndiaha xì Dios.

2 Còò, vàchi nì nacani inì ñà-màsà càhìn sàhà inga iin chuun, cuisì-ní sàhà Jesucristu, xì sàhà nansa nì xihì-yá nchìca cruz.

3 Te nì xini-nsià ndè nì cuité, te ndè nì quidi stnáì ñà-nàcánì guá inì

4 na ní càhìn xì-nsiá ñà-nduú palabra ì xí-yá. Màdì palabra vico uun xi maestru nchichí nduá nì càchì xì-nsiá daa; còò. Espíritu ì xì Dios nduú ana nì chindee xì, mii-yá xì milagru xì-ya.

5 Vàchi nì nacani inì mà váha cunchicùn-nsia ñà-nduú iin palabra nchichí xì nèhivì uún. Còò, micuísì ndudu ì xì Dios nduá cuní cahvi xì-nsiá.

6 Doco cunaha-nsiá, palabra nchichí ndisa nduá xichúûn stná-nsì na càhàn-nsì xì nèhivì sàxíníndísà vaha xì-yá. Doco tucu iá palabra mà nùu ñà-nduá càhàn nècuàchì nchichí ñuhiví yohó, te ò iin palabra càhàn tè-xídandacú ñuhiví yohó. Vàchi mate ndee càhàn-te, doco yàchì icúmí-tê ndañuhu-té ñuhiví.

⁷ Doco nsiùhù, palabra nchichí xi Dios nduá cáhàn-nsì.

Datnúú Espíritu Ìl sàxìnítnùnì-ndà sàhà palabra nchichí xi Yua-nda Dios

Antes nìsa ìa dèhé palabra mà, cónisá cùndáà ini nèhivì. Doco cunaha-nsiá, dècuèndè na táyôo ñuhiví, dandu nì chitnùnì ini-yà ñà-ndohó sàà-ndà cundaà ini-ndà sàhà palabra mà, te ducán nìhítàhvì-ndà sàà-ndà gloria xi-ya.

⁸ Doco tè-xídandacú ñuhiví yohó, cóni sàà-te cundaà inì-te palabra nchichí ìl mà, vèchi nú ni cùndáà inì-te ni cuí, mà cáhni-té Stoho ndiaha-nda nchìca cruz.

⁹ Doco cunaha-nsiá, dohó cachí nùu tutu ìl:

Cuàhà ñà-vàha sàni nsidayucun Dios ñà-nìhítàhvì nècuàchì cuí inì-xi sàhà-yá. Doco ni-iin nèhivì, tàñáha ga cun-inùu-né nansa iá mà; tàñáha ga cunitnúhu-ne sàhà ñà-nsiaha guá mà; ni-iin xichi cóni nìhnú ini-nè nansa COA.

¹⁰ (Pues mate ducán ndisa nduá), doco ndohó, sàni cundaà ini-ndà sàhà-ñá, sà-ìnáhá-ndá nansa iá, vèchi ducán sàni quida Espíritu Ìl xí-yá. Vèchi Espíritu Ìl, ináhá-yâ nsidan-icúu ñàha; ndè ináhá stná-yà nsidanicuú ñà-nduá nacání ini Yua-nda Dios.

¹¹ Nì cachí-ndà iá iin nèhivì nacání inì-xi sàhà ñàha; pues còo inga nèhivì cundaà inì-xi sàhà ñà-nduá nìhnú ini nècuàchì mà, cuisì miinì-né ináhá-nè. Te ducán iá stná Dios, còo inga ana ináhá ñà-nduá nacání ini-yà, cuisì-ní Espíritu Ìl xí-yá.

¹² Te ndohó, màdì iin espíritu xi ñuhiví yohó nduá nì nìhì-ndà; còo. Divi Espíritu Ìl xí mii-yá nì nìhítàhvì-ndà, te sàhá yùcán nduá vètùnì mànihì ini-ndà ñà-ndiaha guá sàni nìhítàhvì-ndà nùu-yá.

¹³ Te divi ñà-jaàn nduá datúi-nsi nùu nèhivì nìhnú vaha ini xì Espíritu Ìl xí-yá. Doco màdì palabra nchichí xi nèhivì ñuhiví nduá cáhàn-nsì na datúi-nsi ñà-jaàn; còo, cuisì palabra chináhá Espíritu Ìl nduá cáhàn-nsì.

¹⁴ Doco nèhivì nìhnú ini xì cuisì ñà-nduá cachí sàxìnítnùnì mii-né, mà cúí sàà-nè cundaà ini-nè sàhà chuun xi Espíritu Ìl xí Dios, vèchi nahi palabra loco nduá nùu-né. Ñàyùcànduá, mà cùì mànihì ini-nè, vèchi cuisì nú ni chíndéé Espíritu Ìl nèhivì, dandu vètùnì sàà-nè mànihì ini-nè.

¹⁵ Doco iin nèhivì datnúú Espíritu Ìl anima-xi, mà úhì sàà-nè cundaà vaha ini-nè sàhà nsidaa ñàha. Doco nèhivì dava ga, mà cùì sàà-nè cundaà ini-nè nansa ndisa nìhnú ini nèhivì xì Dios mà.

¹⁶ (Vèchi ducán cachí nùu tutu ìl:) “Còo ni-iin ana cùndáà ndisa inì-xi nansa nìhnú ini Stoho-ndà Señor. Te ni còo stná ana chicá nchichí, te ducán cuàha-xi-yá conseju”, cachá.

Doco cunaha-nsiá, divi nacua nihnú ini Cristu, ducán sàni nihitáhvi-ndà cunihnu stná ini-ndà vichi.

3

¹ Ducán iá, ñáni; doco (na ní sa-ìe xì-nsiá daa), mànicùì dacuahá vahi mii-nsiá, vachi tàñáha ga cunihnu vaha inì-nsia nacua cuní Espíritu Ìì xí Dios. Na nihnú ini ndéni nèhivì ní cui, ducán nihnú inì-nsia, na ian nihnú iquin ini-nsià, có-sânìhì víi ini-nsià ichì Cristu.

² Na iin mée sáha-nda cuisì-ní tèndodo, te màdiá comida chicá fuerte, ducán nì quida stnáì xì-nsiá, (puru palabra mà úhì cundaà ini-ndà nduá nì dàcuahí mii-nsiá, màdiá palabra chicá nchichí), vachi cóni sàà-nsià cundaà inì-nsia, te dècuèndè stná vichi, tàñáha ga sàà-nsià mànihì váha inì-nsia.

³ Vachi nihnú ìi inì-nsia nahi nsidaa nèhivì dava ga ñuhivì. Vachi ñà-cúmbìdia inì-nsia, te náâ stnahá-nsiá, te táhndè dava-nsia, pues, ¿amádi divi ñà-jaàn nduú modo xíquida nèhivì ñuhivì? Te divi sàhà ñà-jaàn náhà claru nihnú ìi inì-nsia nahi mii-né.

⁴ Vachi dava-nsia, cachí-nsià nèhivì xí Pablo nduú-nsiá, te dava-nsia, cachí-nsià nèhivì xí Apolo nduú-nsiá. Doco ¿amádi divi ñà-jaàn nduá quidá stná nèhivì ñuhivì yohó?

Nsidaa-nda cutnáhá-ndá xinúcuáchí-ndá nùù Dios

⁵ Doco cunaha-nsiá, màdi nèhivì chicá ndiaá nduú Apolo, te ni màdi nèhivì chicá ndiaá nduú stná yùhù Pablo. Cuisì nèhivì xinúcuáchí nùù Dios nduú-nsí, te sàhà nsiùhù sàni xinindisá stná-nsià palabra ìì xí-yá. Ñàyucàndüá, cada iin iin-nda xi chuun nì nihitáhvi-ndà nùù-yá.

⁶ Vachi (ducán iá nahi chuun itu-ndà), iin-nda chihí, te inga-ndà cùhñù, doco Dios nduú ana dacuahnu-xi viu. Te ducani iá stná xì nsiùhù, primeru yùhù (nì cachitnùhì xì-nsiá palabra ìì). Daaní, después nì chindee stná Apolo. Doco cuisì sàhà Dios nì quee vii (obra mà).

⁷ Màdiá chicá ndiaá ana nì càhàn xì palabra primeru, te ni màdiá chicá ndiaá stná ana nì chindee después, cuisì mii Dios nduú ana chicá ndiaá, te cuisì sàhà mii-yá nducuáhà palabra xi-ya.

⁸ Nècuàchì quidáchúûn primeru, xì stná nècuàchì nchícùn gà, iin-ni xíndiaa-nsì nùù-yá. Doco según chuun quidá iin iin-nda, ducán icúmí-ndá nihì-ndà tnùmanì xì-ndà nùù-yá.

⁹ Te vichi iin-ni xinúcuáchí nsidaa-nsí nùù-yá. Te mii-nsiá, na iin itu Dios (ndé quidáchúûn-nsí) nduú-nsiá. Te nahi stná iin vehe nì dàndàcú-yá cuàha, ducán nduú stná-nsià.

¹⁰ Te yùhù, na iin albañil tùha vaha, ducán nduí, te nì quidachuín (chuun xi Dios ndé ndoó-nsiá). Na iin cimientu nduú (chuun primeru) nì quide jaàn sàhà gracia xi-ya. Te

vichi sà-ìá inga ana quida-xi chuun ma, na ian dacuahnú-né nama. Doco cuidadu ni cúndóó nsidaa nèhivì quidá seguir xì chuun nì dàquésáhì mà.

11 Màsà cáchí-nè iá inga (palabra chicá ndiaá); còó. Cuisì ndiaá palabra sàhà Jesucristu (nì cachitnùhi xì-nsiá) primeru, vèchi nahì cimientu nduá.

12 Te nú cuní iin nèhivì (quida-ne seguir xì obra mà), dandu queámà na ian cuàhàn-nè dacuahnú-né nama dìquì cimientu mà. Te nú cuàhàn-nè quida vii-né obra mà, dandu ducán queá na ian xichúûn-né oro, ò plata, ò yùù yéhè. Doco nú có-quidá vii-né obra mà, dandu ducán queá na ian xichúûn-né yutnù, ò mihì, ò ñùù.

13 Dandu después icúmí sàà iin quivì cundaà inì-xi nansa iá obra nì quida iin iin-nda. Vèchi na sàà quivì mà icúmí coo nahì ñuhu xíxìn, te sàhà ñuhu mà cundaà inì-xi a natùì obra xi-nda nùù Dios, á coó.

14 Nú màsà cócò obra xi-nda, dandu icúmí-ndá nihì-ndà ñà-vàha xi-nda nùù-yá.

15 Doco nú ni cocá, dandu mà níhì-ndà ñà-vàha cuàhàn-ndà nihì-ndà nì cui, doco anima-ndà, vátùnì càcu viá, mate cundu-amà na ian (nì chindee-nda mii-nda nùù) ñuhu xíxìn.

16 Mii-nsiá, ¿a có-nsinúú inì-nsia ñà-ndùù-ndà na iin vehe ìì ndé iá Dios? Vèchi iá Espíritu ìì xí-yá ini anima-ndà.

17 Ñàyùcànduá, nú ni dándâñúhú iin nèhivì ñà-ìì icúmí lugar xi-ya, dandu icúmí nècuàchìmà ndañuhu dahuun stná-nè quida-ya. Vèchi ndé iá-yà, yáha ga ìì lugar mà, te cunaha-nsiá, divì nahì vehe ìì-yá nduu-nda.

18 Màdí dandahví-nsià mii-nsiá, vèchi nú iá ana tuxí inì-xi nduú nècuàchì nchichí nùù nèhivì ñuhiví yohó, dandu xiñuhu dàma-ne, mate (cachí nèhivì) sàni culocó-nè, vèchi nú ducán, dandu ñà-sàni ndunchichí ndisa-ne cundua.

19 Vèchi ñà-nduá tuxí ini nèhivì nduú ñà-chicá nchichí, pues nùù Dios ñà-loco nduá. Te dohó cachí stná nùù tutu ìì: “Icúmí Dios cundee-yá nùù tènchichí na meru xíquida cuahà-té maña dandáhví-te”.

20 Daaní, inga xaan cachí stná tutu mà: “Ináhá Dios, ñà-chìcuéhè uun nduá chítùnì guá ini nècuàchì nchichí”.

21 Ñàyùcànduá, màsà cútúxì ini ni-iin-nsia chicá ndiaá-nsià ñà-nchìcùn-nsià iin tal nèhivì. Vèchi nsidanicuú nèhivì, xì nsidanicuú iñàha, divì cuenta xi mii-nsiá nduá.

22 A ducán yùhù Pablo, te ò Apolo, te ò Pedro, có-quidá, cuenta xi mii-nsiá nduú nsidaa-nsí. Dècuèndè stná ñuhiví yohó, cuenta xi stná-ndà nduájàn, te mate nì cútíacú-ndà, te ò nì sàà-ndà cui-ndà, có-quidá, vèchi nsidaa ñà-nduá cùù xì-ndà quivì vichi, ò quivì vaxì xi-nda, sàhà bien xi-nda nduá.

23 Te Cristu nduú Stoho-ndà. Te Stoho mii-yá nduú (Yua-nda) Dios.

4

Nansa iá vida nì yàha nècuàchì apóstol nì nìhì chuun nùu Jesús

¹ Sàhà ñà-nduá sàni cachì jaàn xiñuhu ndanihi nèhivì nsiùhù ñà-ndùú-nsí ana xinúcuáchí nùu Cristu; xiñuhu cundaà ini-nè ñà-ndàà nduá nì nìhì ndisa-nsi chuun ñà-dacuahá-nsí nèhivì palabra ì nìsa là dèhé sàhana.

² Te nú ducán nduá, dandu ndiá ìcà-nsí quida viì-nsí chuun ma, vèchi divi ducán nduá xiñuhu quida nsidaa ana dandacú nùu chuun xi inga nèhivì.

³ Doco yùhù, có-ndùlòquî nú cachí-nsià ñà-quidá vííí, ò á coó. Nì có-nàcání stná inì nú cachí dava ga nèhivì ñà-có-quidá vííí, te caná-né yùhù nùu iin juez. Nì yùhù, có-càchí stnáì sàhà míí, a quidá vííí, á coó.

⁴ Te mate có-dàndòhó sàxinítnùnî míí, doco có-cùnì cachàmà ñà-còò falta xi, vèchi mii Stoho-ndà Señor icúmí cachi a ní quida viíí, á coó.

⁵ Ñàyùcànduá, màsà cuítnùhu-nda ñànitnaha-nda, vèchi tàsàà quivì cundaà ndisa ini-ndà. Dècuèndè naxicocuñn-yà, dandu natùì claru nansa ndisa iá nsidaa chuun iá dèhé vichi. Dandu mii-yá datúi-ya nansa niñnú ini cada iin iin-nda, te cachi-yà xì-ndà ndé tantu sàni quida vii iin iin-nda.

⁶ Cunaha-nsiá, sàhà ñà-vàha xi-nsia sàni cachì xì-nsiá nsi-daájàn sàhà Apolo xì yùhù, ñàni, áma mánihì ini-nsià ñà-mà váha dayáha-nda ñà-nduá cachí tutu ì, vèchi mà váha ndenihi cahnu-nda iin (ana nchícùn-ndà), mientras inga-nè cahíchì ini-ndà; còò.

⁷ Vèchi iin-ni xínduu-nsia xì nsidanicuú gá nèhivì. Nsi-daa ñà-nduá sàni nìhítàhvì-nsiá, ñà-nduá nì dàcútàhvì Dios mii-nsiá nduá. Te nú sàni cutahvì uun-nda iñàha, dandu mà váha cutuxi ini-ndà chicá ndiaá-ndà sàhámà, vèchi ñà-nì cutahvì uun-nda nduá.

⁸ Doco vichi niñnú ini-nsia na ian sàni nducuica-nsiá. Sàni ndanchito ducùn-nsià na iin rey cahan-nsiá, te menos nì ndòò nsiùhù nùu-nsiá. A sácú vaha nú nì cùndúú ndisa-nsia ana chicá dandacú, dandu nsiùhù, sàa stná-nsì cutnahá-nsí xì-nsiá dandacu-nda.

⁹ Doco nsiùhù nècuàchì apóstol, sàni sàha Dios nsiùhù iin lugar chicá cahà-xí tuxí inì, na ian nì cùndúú-nsí nèhivì fuerza icúmí cui sàhà-ñá cundehè nèhivì (nansa ndohó-nsí. Doco cunaha-nsiá,) indéhe stná ángel mozo xi Dios.

¹⁰ Vèchi sàhà-ñá nchícùn-nsi Cristu, ndeníhì nèhivì nsiùhù nahi nècuàchì loco. Doco mii-nsiá, (mà loco-nsià); nchichí gà-nsià cahan-nsiá ñà-ndòó-nsiá ladu xi-ya. Nsiùhù, còò ni-iñàha níhindèè-nsí cahan nèhivì; doco mii-nsiá, cuàhà gá poder xi-nsia iá (cahan-nsiá). Cahíchì stná ini nèhivì nsiùhù; doco mii-nsiá, iá tñùñuhu xí-nsiá nùu-né.

11 Nsiùhù, dècuèndè vichi xíhì-nsì doco, xíhì-nsì tècuíí, còò ñá-cundixi vii-nsí. Sahní cuií stná-nè nsiùhù, te xicánúú stná-nsì yoho yucán, vèchi còò ni-iin xaan ndé cundoo sain-nsí.

12 Ndee quidáchúûn-nsí, te nú cánahá-nè xì-nsí, dandu vivíi-ni naxícóníhí-nsí nùù-né. Te nú quidá quíní-né xì-nsí, dandu quidándéé ini-nsí.

13 Te nú cáhàn quini-ne xì-nsí, dandu calma-ni sáha-nsinë ichì váha. Doco mii-né, ndeníhí-né nsiùhù nahi mihì chicuéhè, te ò ana chicá còò chuun-xi.

14 Pues, ¿índù chuun cachí xì-nsiá ducán? ¿A sáhà-ñá cuní cucahan núù-nsiá nduá? Còò, cuisì sàhà ñà-ni sàà-nsiá cundaà vaha ini-nsiá, vèchi nahi dèhi nduú-nsiá, te màni-nsiá nùí.

15 Pues mate ni cúndóó ùxìn mìl ana dacuahá nchichí xì-nsiá ichì Cristu, doco imindaa ana nduú ndisa nahi yua-nsiá, divi yùhù. Vèchi yùhù nì cachitnùhi xì-nsiá razón ndiaha sàhà Jesucristu, ñàyùcàndüá divi nahi dèhi xínduu-nsia.

16 Sàhà ñà-jaàn sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-iin-ni quida-nsia nacua quidá yùhù.

17 Ñà-jaàn nduá disáhà-xí sàni techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, vèchi mii-né, nchícùn vii-né Stoho-ndà Señor. Na iin dèhi nduú stná-nè, te màni gá-nè nùí. Pues divi icúmí cáhàn xì-nsiá, te dansínúú ini-nè mii-nsiá nansa iá modo-xi nchícuin Cristu nacua nduá chináhi nèhivì nsidanicuú lugar ndé natácá-nè cahvi-néyà.

18 Doco vichi, ináhí, ndee xícahàn dava-nsia, vèchi tuxí ini-nsia mà sài ndé ndoó-nsiá.

19 Doco yàchi icúmí sài, nú cuní mii-yá, dandu cundaà inì sàhà nècuàchì cáhàn ndee guá mà, a ndísá icúmí-nè ndudu ì, á cóó.

20 Vèchi ley xi ñuhiví ì xí Dios, màdì palabra uun nduá. Còò, poder xi mii-yá nduá icúmí stná.

21 Pues vichi cachi-nsiá xí nansa cuní-nsiá guide. ¿A cuní-nsiá sài, te cáhàn ndeí xì-nsiá, te ò cuní-nsiá sài cáhàn màni xì-nsiá, te cundoo vii-ndà?

5

Nansa nì cachi Pablo xiñuhu quida nèhivì ñuu Corinto xì iin tiàa cóni quidá víi xi iin nècuàchì ñahà

1 Cachí nèhivì nacání-né xí ñà-íá iin-nsia nì ìa xi dihi (quín-xi). Cunaha-nsiá, cahnú cuàchi nduájàn; dècuèndè nèhivì có-ínahá sàhà Dios, ni có-quidá-né ducán.

2 Doco mii-nsiá, (ndahví-nsiá), vèchi tuxí vá ini-nsiá ndiaha gá-nsiá. Doco ndiá ìcà-nsiá màcúndoo-nsia tnùnsí ini, te tavà cuàán-nsiá tiàa nì quida ducán ñà-màsà cóó gá-nè nùù-nsiá.

³ Te yùhù, mate xica ié, doco na ian jaàn iá anímè cutnáhî xî-nsiá, ducán nduá; te sàni nacani inì sàhà chuun jaàn, ñàyùcàndùá, cuàhìn cachì xî-nsiá nansa quida-nsia xî nècuàchì nì quida xi cuàchi ma.

⁴⁻⁵ Xiñuhu nataca nsidaa-nsiá, te coo stná ndudu ì xî Stoho-ndà Jesucristu, te na ian coo stná anímè xî-nsiá cundua. Dandu ndacùcahan-nsiá quivì-yá, te cachì-nsiá xî nècuàchìmà ñà-ìcúmí-ndá nacoo-ndané nùù ndahà ñà-malu, te ducán nìhì iquicúñú-nè iin castigu sàhà-ñá después càcu anima-nè quivì (màcuìta-nda nùù) Stoho-ndà Jesús.

Ejemplu nì sanduu vicò pascua sànahà na nìsa cuxio nsihi pan nihí levadura nsidátáchí xân

⁶ Mii-nsiá, tuxí ini-nsiá ñà-vii gá xíquida-nsia vichi, doco còó, có-íá vii ñà-nduá quidá-nsiá. ¿A có-ínáhá-nsiá dichu cachì: “Mate iyuhu-ní tàtnà nsidátáchí xí pan queé, doco cuàhà gá ndutáchâ”? (Te ducán iá stná xî falta, mate iyuhu-ní-ñá ni cóó, doco xitià inicutu.)

⁷ Ñàyùcàndùá, (xiñuhu cuxio nsidaa ñà-quini nìsa ìa antes, dandu nanduu-nda nèhivì sàà xí Dios, cunduu-nda nahi) yusàn pan cóni queé ni-iyuhu ñà-nsidátáchí xân. Vàchi mii-yá, sàndèníhí-yàndó nduu-nda nèhivì sàà còò falta-xi ñà-sàni xihì Cristu cuenta xi-nda. Te ducán queámà na ian quidá-né vicò pascua (na xihì lelù nduú promesa), vachi Cristu nduú nahi promesa xi-nda.

⁸ Te vicò pascua mà, puru pan có-ndutáchí xixí-né. (Te ejemplu nduámà.) Ñàyùcàndùá ndohó, puru ñà-nduú ñà-ndáà cuisì nì cúnchícùn-ndà. Màsà dátíiáà uun-nda quida-nda ñà-íá vaha, vachi queámà na ian có-chívaha vii-ndà vicò mà; te màsà cúníhnú chícuéhè stná ini-ndà, te ni màsà quidá-ndá ni-iin ñà-íá quini, vachi nú ducán, dandu queámà na ian có-chívaha vii-ndà vicò, te na ian cóni cúxíó nsihi tàtnà nsidátáchí xí pan mà.

⁹ Nùù inga tutu nì tiai antes nì cachì xî-nsiá ñà-màsà cútnáhá-ndá xí nèhivì tùha càhàn xì ana cóni nándàhà xì-né.

¹⁰ Ducán nì tiai nùù-nsiá, doco có-cuní cachàmà ñà-naco-nsia nsidanicuú nèhivì xíquida ducán ñuhiví yohó, vachi cuisì inga ñuhiví cunduu lugar ndé mà cútnáhà gá-ndà xî nècuàchìmà, vachi ñuhiví yohó ndoó cuàhà ana có-quidá víi: xího-né cucumi-né cuàhà ñà-cuicà, o xidácuíhná-né, te ò xicàn tàhvì-né nùù ñà-cò-nduú Dios.

¹¹ Doco ñà-nduá nì cachì nùù carta mà nduá yohó: nú nècuàchì có-quidá víi ma nduú iin ñani-ndà (iin-ni cahvi xi mii-yá), dandu màsà cútnáhà gá-ndà xì-né nú iá cuàchi-ne sàhà nècuàchì ñahà, te ò tùha-ne xihò-né ñà-ìcúmí ñanìtnaha-ne, te ò cahvi-né iin ñà-cò-nduú Dios, te ò túha-ne canáhà-né, te ò túha-ne xini-ne, te ò xidácuíhná-né, dandu

màsà cútnáhâ gá-ndà xì-né. Ni nácóó dahuun-ndané; ni màsà cuáhàndee ini-ndà cuxi-nda xì-né.

¹²⁻¹³ Cunaha-nsiá, có-quidá tocar yùhù nsidandaì sàhà cuàchi nèhivì có-nchícùn ichì mii-yá. Mii-yá quida xì ñà-jaàn. Doco mii-nsiá, fuerza icúmí-nsiâ cachi-nsià nansa cuu xì nèhivì cutnáhâ xí-nsiâ nú ni sàà-nè quida-ne cuàchi. Ñàyùcàndüá, dohó cachí xì-nsiá: ni cúxíó dahuun tiàa iá falta-xi ma nùù-nsiá.

6

Màsà cùhùn-ndà nùù juez, te canicuàchi stnaha-nda sàhà-ndà, cachí Pablo

¹ Có-ndiá ìcà-nsiá canicuàchi stnahá-nsiá sàhà-nsiá nùù iin juez có-xìníndísá-xí ichì Dios. Chicá vaha nùù nèhivì xí mii-yá ni ndúndáa sàhà chuun xì-nsia.

² Amádi sá-ínáhá-nsiá ñà-divi ndohó nèhivì xí-yá cunduu ana (chindee) nsidandaà-xì sàhà nèhivì ñuhivì yohó quivì juiciu. Pues nú ducán nduá, dandu ádi vátùnì sàà-ndà nsidandaà-ndà sàhà chuun cuatiluha cuú ofrecer tiempo vichi.

³ Cunaha-nsiá, dècuèndè stná ángel icúmí-ndá nsidandaà-ndà sàhà-xí. Pues nú ducán, dandu ádi mà úhì nsidandaà stná-ndà sàhà chuun sencillu iá ñuhivì yohó-ní.

⁴ Ñàyùcàndüá, nú iá iin pleitu xì-nsia, dandu xiñuhu nacàxin-nsia nèhivì tuxí inì-nsia chicá mà nchichí, te mii-né nsidandaà sàhájàn.

⁵ Pues, ñà-jaàn cachí uin xì-nsiá áma cúcáhán nùù-nsiá sàhájàn. ¿A ndísá còò ni-iin ñani-ndà nchichí mahì-nsiá? ¿A ndísá còò iin cui nsidandaà sàhà chuun xi iin-nsia inga-nsià?

⁶ Doco (ndahví-nsià), vàchi sáhàn-nsià sanícuàchi stnahá-nsiá sàhà-nsiá, mate iin-ni ñaní xínduu-nda. Dècuèndè nùù iin juez có-xìníndísâ (xí Jesús) sáhàn-nsià.

⁷ Ñàyùcàndüá, iin falta cahnú xí-nsiá nduájàn, vàchi có-ndiá ìcà-ndà canicuàchi stnaha-nda sàhà-ndà. Chicá vaha ni cuàha-nda quidaquini-ne xì-ndà, te quidandee ini-ndà. Chicá vaha nacoo-ndané cahnìndàhvì-nèndó.

⁸ Doco mii-nsiá, có-quidándéé stnahá ini-nsià sàhà-nsiá. Còó. Dècuèndè quidáquíní-nsiá xì ñanìtnaha-nsia, te xidándiáá-nsià ñà-ndüá icúmí-nè, mate iin-ni ñaní xínduu nsidaa-nda.

⁹ Sà-ínáhá-nsiâ ñà-mà níhì nèhivì malu sàà-nè ñuhivì ì xì Dios. Ñàyùcàndüá, màsà dándàhvì ni-iin nèhivì mii-nsiá, vàchi mà cúndiátù anima ni-iin nèhivì nchícùn xì ñahà, ni-iin stná nèhivì cahví xi yùù ò figura, ni-iin stná nèhivì iá xì inga ana có-ndüù nècuàchi vehe-ne, ni-iin stná nèhivì nduú ùi nèhivì,

¹⁰ ni-iin tècuìhnà, ni-iin stná ana tùha xího xì ñà-icúmí inga nèhivì, ni-iin stná tè-xíni, ni-iin stná tè-tùha canáhá, ni-iin

stná tè-sàhníndáhví xì ñanìtnaha xi. Ni-iin nècuàchì jaàn mà nìhìtáhví xì ñuhìví ìì xí Dios.

¹¹ Te mii-nsiá, divi ducán nìsa quida dava-nsia antes. Doco sàni ndoo cuàchi-nsiamà, te sàni ndu-ìì stná anima-nsiá. Ñàyùcàndúá, nèhivì vaha sanduú-nsiá nùù mii-yá vichi. Ducán nì cuu xi-nsiá na ní (xinindisá-nsiá palabra ìì, te nì) ndacùcahan-nsiá quivì Stoho-ndà Jesucristu, vachi nì chindee stná Espíritu ìì xí Yua-nda Dios.

Nsidaa-nda xiñuhu quidañuhu-nda cuerpu xi-nda; màsà quidá ndevàha-nda xi mii-nda

¹² (Cachí nèhivì:) “Vàtùni quida-nda ñà-ndúá cudìì ini-ndà”. Pues vihini, doco màdì nsidaa iñàha nduá iin ñà-chìndéé xí-ndá. Mate vihini quida-nda ñà-ndúá cuní-ndà, doco màsà cuàha-nda cundee ni-iin ñà-có-íá vaha nùù sàxìnìtnùnì-ndà.

¹³ Vachi dohó cachí stná iin dichu: “Tìxi-nda nduú fin xi ñà-ndúá xixi-nda, te chuun quidá tìxi-nda nduú stná ñà-cuñuhamá”. Doco cunaha-nsiá, iin-ni fin icúmí ndúìàjàn, vachi vaxi iin quivì icúmí Dios dandáñúhú-yá nsidaájàn. Te cuerpu xi-nda, ¿ìndù chuun icúmí? Pues màdì-ñá coo-nda xi ndéni ñahà ní cui; còó. Divi ñà-cunucuachi víi-nda nùù Stoho-ndà Señor nduú chuun xan. Te cunaha-nsiá, íá stná-yá sàhà-ndà.

¹⁴ Ñàyùcàndúá, nacua nì natiacu-yà nì quida Yuamáni-yá Dios, divi ducán stná ndohó, icúmí-ndá natiacu stná-ndà quida ndudu ìì xí-yá.

¹⁵ ¿A có-nsìnúú inì-nsia ñà-ndahàsáhà Cristu nduu-nda? Te nú ducán, ¿a íá vaha coo stná-ndà xì iin ñahà ndevàha, nú nahi ndahàsáhà-yá sàndùù-ndà? Còó, màsà nunca quida-nda ducán.

¹⁶ ¿A có-nsìnuu stná inì-nsia nansa íá xì iin tiàa nì quida iin cuàchi xi iin ñahà ndevàha, ñà-iin-ni nèhivì sàni nanduu-ne? Vachi ducán cachí tutu ìì: “Iin-ni nèhivì cunduu ndùì-nè, (nècuàchì tiàa xi nècuàchì ñahà)”.

¹⁷ Doco nú sàni yàha-nda ndahà Stoho-ndà Señor, dandu iin-ni anima sàni nanduu-nda xi mii-yá.

¹⁸ Ñàyùcàndúá, nacoo dahuun-nsia cuàchi ñà-càhàn-ndà xì inga ana cóni nándàhà xì-ndà. Nsidaa cuàchi dava ga, có-quidá quíni guà xì iquìcúñú-ndà. Doco nú ni quida-nda iin falta xì iin nècuàchì ñahà, dandu ñà-sàni quida-nda cuàchi nùù cuerpu xi mii-nda nduájàn.

¹⁹ ¿A có-ìnáhá-nsiá ñà-vehe Espíritu ìì xí-yá nduú cuerpu xi-nda, vachi sàni nìhìtáhví-ndà Yà-ìì mà nùù-yá? Ñàyùcàndúá, màdiá mii-nda nduu-nda stoho-ndà;

²⁰ còó. Mii-yá, sàni xiin-yàndó na ní dànàà-yá sàhà-ndà, te sàhámà nsidaa ñà-ndúá quidà-ndà na itiacú-ndà xì cuerpu xi-nda, divi sàhà tñuñuhu xí mii-yá ni cúndúá.

7

Nansa xiñuhu quida-nda xi nècuàchi vehe-nda

¹ Vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà ñà-nduá nì tiaa-nsia nù. Cunaha-nsiá, cuaha-ni iá nú iá mii iin tiàa, te có-ia-nè xì ni-iin nècuàchi ñahà.

² Doco còtó quida nècuàchìmà iin cuàchi, chicá vaha ni nándàhà-né; te ducání stná nècuàchi ñahà, chicá vaha ni cúcúmí-né ì-né.

³ Te cada iin iin tiàa sàni nandàhà, ndiá ìcà-né quida ndisa-ne cumplir chuun nì nihì-né ñà-coo-ne xì ñahàdihí-nè. Stná nècuàchi ñahà, ndiá ìcà stná-nè quida vii-né cumplir nacua nduú chuun xi-ne ñà-coo stná-nè xì ì-né.

⁴ Màdi micuísì nècuàchi ñahà nduú ana cachi nansa quida-ne, a coo-ne xì ì-né, á coó. Icúmí cachi stná nècuàchi tiàa. Te ducání stná nècuàchi tiàa ma, màdi cuisì mii-né cachi stná-nè nansa quida-ne xì ñahàdihí-nè, vachi icúmí cachi stná nècuàchi ñahà.

⁵ Màsà cáchí-nsiá “còó” nùù nècuàchi vehe-nsia. Cuisì nú vihini cuni-nsiá cunihii-nsiá iin ùi quivì sàhà-ñá càcàn tàhvi-nsiá nùù Dios. Dandu después nacuastnahá-nsiá, vachi nú coó, vihini dacà ñà-malu Satanás sàxínitnùnì-nsiá ñà-có-cundéé gâ ini-nsiá cunihii-nsiá.

⁶ Nsidaa ñà-jaàn cachí xì-nsiá, doco màdi ñà-dàndacuí nùù-nsiá nduá; còó. Cuisì cachí xì-nsiá ducán sàhà-ñá cundaà ini-nsiá nansa iá iin ñà-vaha cui quida-nsia.

⁷ Vachi yùhù, cudii inì nú ni quidá nsidaa nèhivì nacua quidé, (ñà-có-ìé` xì ni-iin nècuàchi ñahà). Doco cada iin iin-nda según nansa nì nihítàhvi-ndà nùù Dios, vachi tucu tucu sáhatahvi-yá iin iin-nda.

⁸ Ñàyùcànduá, yùhù cachí xì nsidaa nècuàchi ñahà cuaán, xì nsidaa stná nècuàchi tàñáha ga nandàhà, ndiaha gá coo xi-né nú ni quidá-né nahi yùhù (ñà-cóni nándàhí).

⁹ Doco nú mà cundéé ini-nè cunihii-né ducán, dandu nì nándàhà-né chicá vaha, te màsà càcánúú-né xího stnahá uun-ne.

¹⁰ Doco nèhivì sàni nandàhà, iá ndisa ñà-nduá dandacuí nùù-né. Te màdi cuisì yùhù cachí xì-né palabra yohó; vachi ducán dandacuí stná Stoho-ndà Señor. Te dohó cachí-yà: ni-iin nècuàchi ñahà màsà nácóó-né ì-né.

¹¹ Doco nú sàni nacoo-ne nècuàchìmà, dandu (màsà nándàhà gá-nè xì inga tiàa). Iin-ni ni coó mii-né, te nú coó, ni nàxícócuñ-nè nacuastnahá-né xì ì-né. Daaní, divi ducání xí stná nècuàchi tiàa, màsà càtéstnahá stná-nè xì ñahàdihí-nè.

¹² Daaní, mii-nsiá nècuàchi dava ga tu, cuisì cuàhìn cachí xì-nsiá ñà-nduá nacání uun inì, vachi có-nduá iin ley dandacuí Dios. Nú iá iin ñani-ndà có-xiníndisá ñahàdihí-xi, màsà càté-nè nècuàchìmà nú cudii ini nècuàchìmà coo ndisa-ne xì ì-némà.

13 Te ducání stná xì nècuàchì ñahà: mate có-xìníndísâ ì-né, doco chicá vâha màsà cátè stná-nè ì-né, nú cudû ini nècuàchì mà coo ndisa-ne xì ñahàdìhí-nèmà.

14 Vâchi mate cuisì nècuàchì ñahà xìníndísâ, doco sàhájàn chicá mà úhì cundiatú stná ì-né nù Dios; te ducání stná nècuàchì ñahà có-xìníndísâ, nú nècuàchì xìníndísâ nduú ì-né. Doco nú ndúì-nè có-xìníndísâ-né, dandu ùhì iá cundiatú mée xi-ne. Doco nú xìníndísâ-né, (mate imindaa-né), dandu mée ì ndisa cunduu-ve.

15 Doco cunaha-nsiá, nú cuní nècuàchì có-xìníndísâ-má quecuaán-né, dandu mà cútnúú-ní, pues ni cúhùn-nè. Te nú sàcuàhàn-nè, dandu libre iá nècuàchì xìníndísâ nì ndòò, ò sea nècuàchì tiàa ò nècuàchì ñahà ni cúndúú-né. Doco ¿índù ñà-chicá cuní Dios quida-nda? Divi ñà-cundoo manì-ndà.

16 Vâchi iin nècuàchì ñahà, có-ínáhá-nè ñà-vihini sàhà mii-né sàa nècuàchì vehe-ne càcu stná anima-nè. Te có-ínáhá stná iin nècuàchì tiàa, pues vihini sàhà mii-né sàa stná ñahàdìhí-nè càcu-ne.

Màsà nácání ini-ndà nansa ndenihi nèhivì ñuhiví yohó ndohó

17 Nacua nduú modo nì chitnùnì ini Dios cundoo-nda ñuhiví, ducán xiñuhu cundoo cuéyàà-ndà. Nacua iá-ndà na ní quìhi-nda ichì-yá, ducán xiñuhu quida-nda seguir. Divi palabra jaàn nduá cachî xì nsidaa nèhivì cahvi xi-yá.

18 Vâchi nú sà-ítúú seña xi Dios ìcà-ndà na ní quìhi-nda ichì-yá, dandu màsà nándúcú-ndá nansa ndutu ñà-jaàn. Te ducání stná, nú còò seña mà ìcà-ndà na ní quìhi-nda ichì-yá, dandu màsà nándúcú-ndá nansa màcùtua ìcà-ndà.

19 Vâchi seña mà, nú itúá, ò nú có-ítúá, còò nì-íñaha cuní cachàmà. Doco ñà-chivàha-nda ñà-nduá dandacú-yá, ñà-jaàn ndisa nduú ñà-ndiáá.

20 Doco nacua nì sandoo iin iin-nda na ní quìhi-nda ichì-yá, divi ducán ni cúndóó ì-ndà.

21 Dava-nsia, có-ndòó-nsiá libre, fuerza quidáchúûn-nsiá nù lamú xi-nsia, te ducán nisa ìa stná quivì nì quìhi-nsia ichì-yá. Doco màsà nácání ini-nsiá sàhájàn; còó. Doco nú iá nansa cui caquee-nsia libre, dandu chicá vâha ni quidá stná-nsiá aprovechar.

22 Cunaha-nsiá, mate fuerza quidáchúûn-ndá quidá inga nèhivì, doco nú ichì Stoho-ndà Cristu nduá nchícùn-ndà, dandu libre iá-ndà nù mii-yá. Te divi ducán stná, nú nèhivì xicánúú libre nduu-nda vichi, dandu iá stná ana xínúcuáchí-ndá nù-xí, divi mii-yá.

23 Te sàni dãnáà-yá sàhà-ndá. Ñàyùcànduá, màsà cuáha-nda quida-nda chuun nì dândàcú ana nduú nèhivì úùn.

24 (Pues sàhà nsidaájàn yùhù cachî xì-nsiá) ñà-nacua ndoo-nda antes na táñaha ga quìhi-nda ichì-yá, divi ducán ni cúndóó ì stná-ndá vichi, ñàni.

25 Vichi cuàhìn càhìn sàhà ñahà cuàchì tàñáha ga nandàhà. Còò ni-iñàha ni cachí Stoho-ndà Señor xí sàhà nècuàchìmà, doco sàhà gracia xi-ya, vètùnì cahvi-nsia xì conseju sáhi mii-nsiá. Pues sàhámà cuàhìn cachì ñà-nduá nihnú uun inì:

26 chicá vàha iin-ni ni cùndóó-ndá nacua ndoo-nda vichi cahan yùhù, vàchi tiempu ùhì nduá vichì.

27 Ñàyùcànduá, nú iá ñahàdihí-ndà, dandu màsà càtéstnàhà-ndà. Te nú còò ñahadihí-ndà, dandu chicá vàha màsà nándúcú-ndá nansa nandàhà-ndà.

28 Doco nú ni nándàhà iin tiàa, màdì cuáchi nduá. Te ò nú ni nándàhà iin ñahà chìì, màdì cuáchi nduú stná. Cuisiá mà mánì tnùndoho yàha-ne, te yùhù, có-cùnî ndoho guá-nsià.

29 Cunaha-nsiá, mà vaxi ga cuàhà tiempu, ñáni. Ñàyùcànduá, nú iá ñahàdihí-ndà, màsà cúníhnú ini-ndà nduámà iin chuun chicá cahnú.

30 Te nú sacu-nda (sàhà iin tnùndoho), màsà ndúlócô gà-ndà sàhájàn. Te nú cudî ini-ndà sàhà iñàha, màsà cútúxí ini-ndà chuun chicá ndiaá nduá. Te nú sàni xiin-nda iin traste, màsà cúníhnú ini-ndà yàha ga xiñuhá nù-ndà.

31 Te nú icúmí-ndá cuàhà chuun ñuhiví yohó, màsà ndúlócô cuàhà-ndà sàhájàn, vàchi ñuhiví yohó, icumíá ndañuhá.

32 Yùhù, có-cùnî nacani cuahà inì-nsia sàhà ni-iñàha. Iin nèhivì còò nècuàchì vehe-xi, (mà úhì) nihnú ini-nè sàhà chuun xi Stoho-ndà Señor nansa quida-ne, te cudì ini-yà.

33 Doco iin nècuàchì iá ñahàdihí-xi, chicá nacánì ini-nè sàhà chuun xi ñuhiví yohó, vàchi nandúcú-nè nansa cudì ini ñahàdihí-nè.

34 Daaní, iin nècuàchì ñahà sàni nandàhà, tucu quidá stná-nè nùu iin nècuàchì còò íi-xí. Nècuàchì còò íi-xí, (mà úhì) nihnú ini-nè chuun xi Stoho-ndà Señor, vàchi cuní-nè cundiaa-nè mii-né, te coo ndoo anima-nè, dandu cunduu-ne iin nèhivì íi xí-yá. Doco iin nècuàchì iá ìi-xí, chicá nihnú ini-nè chuun xi ñuhiví yohó, vàchi nacánì ini-nè sàhà nècuàchì vehe-ne.

35 Pues, nsidaa ñà-jaàn cachí xì-nsiá sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xi-nsia, màdì sàhà-ñá cadì nùu-nsiá iin modo có-ndiá ìqué. Cuisi cuní quida-nsia ñà-íá viì, te nìhì-nsiá cunucuachi víi-nsiá nùu Stoho-ndà Señor, màdiá coo iin ñà-mà cùì chivàha-nsia.

36 Pues ni cachí-ndà iá iin tiàa yàha ga cuní nandàhà xì ana cudì inì-te, te có-quidá víi-té ñà-íá miá cahan-té. Pues nú ducán nduá xiñuhu coo, dandu vètùnì quida-tè nacua nihnú inì-te, divi ñà-nandàhà-té xí-ñâ, màdì cuáchi cundua.

37 Doco nú iin-ni sàni nacani vàha inì-te, te còò necesidad nandàhà-té, vètùnì quidandee inì-te, cachí-te, dandu ñà-jaàn quidá víi-té. Iin-ni sàni nacani inì-te ñà-mà nándàhà-té, te amiga xi-te mà, señorita quida ìi-ñâ seguir cunduu-ñâ.

³⁸ Ñâyùcànduá, (ndújàjàn, vátùni iá'): nú ni nándàhà-té xí-ñâ, vátùni iá ñà-nduá quidá-te; te nú ni cachí-te mà nándàhà-té, vátùni quidá stná-te, doco chicá nsiha nduájàn nù ingà mà.

³⁹ Iin nècuàchì ñahà sàni nandàhà, iin-ni icúmí-nê coo-ne xì ì-né ndè cachi sàa cui nècuàchìmà. Doco nú sàni xhì nècuàchìmà, dandu libre iá-nè nandàhà-né xì inga tiàa cudî ini-nè, cuisì-ní ni cundúú stná inga tiàa ma iin nèhivì xì Stoho-ndà Señor.

⁴⁰ Doco nú ni cachí-nè mà nándàhà gá-nè, dandu chicá ndiaha quea, tuxí ini yùhù. Te yùhù quidé cuenta chindée stná Espíritu Ì xí Dios sàxínítnùní.

8

Màsà cáxi-nda ò cuxi-nda ñà-nduá chindóó nèhivì nù ñà-nduá cahvi-né

¹ Vichi cuàhìn càhìn sàhà nansa quida-nda xi ñà-nduú ofrenda chindóó nèhivì nù ñà-càhvì-né. Pues vihini cachi-nda: “Nsidaa-nda ináhá vâha-nda (sàhà chuun jaàn)”. Doco nú ducán cachí-ndà ñà-ináhá cuàhà-ndà iñàha, dandu queámà na ian ndiaá gá-ndà tuxí ini-ndà. Doco nú cuú ndisa ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda, dandísá sàa-ndà cunduu-nda nèhivì ndiaá ndisa.

² Te nú tuxí ini-ndà ináhá cuàhà-ndà, dandu cumàni gá ñà-cundaà vâha ini-ndà nacua ndiá icà-ndà.

³ Doco nú cuú ini-ndà sàhà Dios, dandu mii-yá, ináhá ndisa stná-yà ndohó.

⁴ Ñâyùcànduá, ñà-yòhó nduá cachí sàhà ofrenda chindóó nèhivì nù ñà-càhvì-né. Ináhá-ndá ñà-imindaa Dios iá, te còo ni-iñàha ndiaá figura iá ñuhiví yohó,

⁵ mate cuàhà gá ñà-nduá cachí nèhivì nduú ana cahvi-né ansivi ò ñuhiví, vâchi cuàhà iñàha cachí-nè nduú dios xi-ne ò stoho-nè.

⁶ Doco nù ndohó, imindaa Yua-nda Dios iá. Cuisì mii-yá nì quidavâha xi nsidaa iñàha, te xinúcuáchí-ndá nù-yá. Te iminda stná Stoho-ndà Jesucristu cahvi-nda, vâchi sàhà ndudu ì xí-yá nì sàcòo nsidaa ñà-íá, dècuèndè stná ndohó.

⁷ Doco màdì nsidaa nèhivì sánihì váha ini-nè sàhájàn. Vâchi dava nècuàchì xiníndísâ, quidá ì-né cuenta ñà-dàcútiácú ndisa xi figura mà nduú ofrenda chindóó nèhivì nùá, vâchi antes ducán nisa quida stná-nè. Ñâyùcànduá, na xixí-né ofrenda mà vichi, nihnú ini-nè ñà-sàni cumanchá anima-nè nduá, vâchi tàñàha ga cutùha vâha-ne nacuni-nè sàhámà.

⁸ Pues, nàhà claru màdì xì ñà-ìtiácú-ndà icúmí-ndá ndee vâha-nda nù Dios, vâchi nú sàni saxì-ndà iñàha, màdiá chicá ndiaá-ndà, te ò nú có-cùnì-ndà caxì-ndà iñàha, iin-ni iá stná-ndà, (còni xidá cuàchi-nda.)

⁹ Doco cuidadu ni cúndóó-ndá, vâchi mate iá derechu xi-nda (caxi-ndâ ñà-yúcán), doco vihini coo iin nèhivì có-cùndáà inì-xi sàhámà, te vihini sàhà ndohó cuida cuàchi-ne.

¹⁰ ¿Índù modo? Pues, ni cachí-ndâ sàni xini iin nèhivì mii-nsiá nècuàchì ináhá guâ, te nì quìhvi-nsia vehe ndé itá ñà-nduá cahvi nèhivì, te ndoó-nsiá vehe ma, xixí-nsiá ofrenda xi-ñamà. Te nèhivì nì xini xì-nsiá mà, nú nì cúndúú-né iin nècuàchì có-cùndáà vâha inì-xi, vihini cuàhandee stná ini-nè caxì stná-nè ñà-jaèn.

¹¹ Ñâyùcànduá, sàhà-ñá tuxí mii-nsiá ináhá guâ-nsiá (nansa quidá-nsiá), vihini dandáñúhú-nsiá anima ñanìtnaha-nsia, mate sàhà stná mii-né nì xihì Cristu.

¹² Ñâyùcànduá, có-queé víámà, vâchi nú ni quida-nda cuàchi nuù ñanìtnaha-nda ducán, dandu nuù stná Cristu nì quida stná-ndâ cuàchi queámà, vâchi sàni dàtúcù-ndâ sàxìnìtnùnì nècuàchì mà ñà-có-sâà-nè cundaà vâha ini-nè.

¹³ Ñâyùcànduá, yùhù, nú cuàhàn iin ñanìtnahi quida-ne iin cuàchi sàhà ñà-nduá cuní caxí nì cui, dandu chicá vâha màsà nunca caxì gué` ni-iin cuñu mà, còtó cuida cuàchi iin ñanìtnahi.

9

Nansa nì cachi Pablo xì nèhivì xítñùhu xi-né ñà-quidáchúûn-né nahi dava ga nèhivì

¹ Yùhù, ¿amádi libre ié? ¿Amádi iin nècuàchì apóstol nduú stnáì? Dècuèndè mii Stoho-ndâ Jesús sàni xininuù stnáì. Te mii-nsiá, ináhá stná-nsiá nì quide chuun ndiaha xí-yá ndé ndoó-nsiá, te nì xinindisá-nsiá mii-yá.

² Vihini có-nàcúnì dava nèhivì yùhù ñà-nduú ndise iin apóstol, doco mii-nsiá, ináhá vâha-nsia, vâchi ñà-sàhà yùhù sà-xìníndísâ-nsiá ichì-yá, divi sàhámà cundáà vâha ini-ndâ ñà-nuù mii-yá sàni nìhìtáhvì chuun quidé.

³ Vichi cuàhìn cachì iñàha xi-nsiá, vâchi ndoó dava nèhivì xítñùhu xí.

⁴ Pues, ¿amádi iá stná derechu xi-nsi (cahvi-nsi xì-nsiá) ñà-dacuxí-nsiá nsiùhù?

⁵ Te amádi iá stná derechu xi-nsi nandàhà-nsí, te cundaca-nsi iin ñahàdihí-nsi nacua quidá stná ñani Stoho-ndâ Señor, xì stná Pedro, xì stná dava ga nècuàchì apóstol.

⁶ Vihini tuxí ini-nsiá ñà-cuisì Bernabé xì yùhù xínduu nèhivì còò derechu-xi; doco iá stná derechu xi-nsi naco-nsi chuun xi ñuhiví yohó, te quida-nsi cuisì chuun ì.

⁷ Vâchi ducán iá xì-nsí na ian quidá soldadu, màdì cuenta xi mii-té sàhàn-te guerra. (Còó.) Daaní, nacua quidá stná tè-ndiáá xì yutnù quisi vídì, saxí stná-te iin ùi-si; te ò nú quisi ndacá-te, iá stná derechu xi-tè cuhni-tè tëndodo-sí coho-tè.

⁸ Te màsà cútúxí stná inì-nsia ñà-sàhà-ñá có-ndùí mii-yá, ñàyùcàndùá, có-ndiàá palabra cachí jaàn. Còó, vàchi divi ducán cachí stná ley ì ndé nì tiaa Moisés

⁹ nù tutu ì, te nì cachi Dios: “Màsà cúnñuhú ñunù yuhù bueya na sáníhni-sì trigu cóya”. Pues, náhà claru, màdì sáhà-ñá màni guá quisi mà nù-yá nduá òsáhà-xí nì cächí-yà ducán.

¹⁰ Còó, sàhà ndohó nì cachi-yà ducán, (vàchi ejemplu) nduá, te cuní cachàmà ñà-ndiá ìcà coo tnùndé ini xi nècuàchì (chináhá palabra ì) ñà-nìhì-né iin algu, divi nacua iá stná xì iin nècuàchì xitú, te ò iin peón dacóyo nùnì, nihnú ini-nè nihì stná-nè iyuhá.

¹¹ Te nsiùhù, nú sàni cachitnùhu-nsi xì-nsiá meru palabra cutiacu ndiaha anima-nsià, dandu amádi iyuhu nduá nú ni cuáha-nsia nsiùhù iyuhu ñà-cutiacu-nsi ñuhivì yohó.

¹² Te nú ndoó nèhivì dava ga iá derechu-xi càcàn-nè ñà-jaàn nù-nsiá, dandu ¿amádi chicá iá stná derechu xi nsiùhù sàhà ñà-jaàn?

Doco còó; có-xìcàn-nsi ni-iñàha nù-nsiá, mate iá ndisa derechu xi-nsi. Cuisì quidándéé ini-nsi, còtó nú ni càcàn-nsi iñàha cadiàmà nù nèhivì, te mà cùmíndísá gá-nè razón ndiaha xí Cristu.

¹³ Ádi sá-ínáhá stná-nsià nansa xíquida dùtù quida-xi chuun ì veheñùhu (xi nècuàchì raza Judea), xixí-né promesa sáa yucán. Vachi dùtù xinúcuáchì nù mesa ì ndé xìxìn quisi nduú promesa, níhì-né iyuhu cuñu mà.

¹⁴ Ñàyùcàndùá, náhà claru sàni chitnùnì ini Stoho-ndà Señor ñà-dùcán quida stná nèhivì cachitnùhu razón ndiaha, divi sàhà chuun quidá-némà icúmí-né nihì stná-nè ñà-cutiacu-nè.

¹⁵ Doco yùhù, cóni xíquèn ñà-jaàn nù-nsiá, mate iá derechu xi. Ni màsà cútúxí stná inì-nsia a tiaí carta yohó ñà-quidé reclamu ñà-nduú derechu xi. Còó, chicá vaha dihna ní cuí, te (màdiá quideàjàn), vachi nú ducán, dandu mà cúí gá cachì xì nèhivì ñà-nduá cudù guá inì cachì xì-né, (divi ñà-có-xíquèn ni-iñàha).

¹⁶ Ñà-ndáa nduá, razón ndiaha xí Dios nduá cachitnùhi; doco có-nihnú inì camáni nèhivì yùhù sàhámà, vachi nihnú inì ñà-fuerza cachitnùhi palabra mà, te ndahví (gà cuú inì) nú màsà cächitnùhi razón ndiaha ma.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, nú cuisì yùhù nì chitnùnì inì cacanui xì palabra mà nì cùí, dandu vihini coo ñà-cunduu nahi raya xi. Doco nú nihnú inì ñà-fuerza quide chuun ma, dandu sàhàjàn cundaà ini-ndà iin chuun ì nì nihì nù mii-yá nduá.

¹⁸ Doco te nú ducán nì nihì chuun ma, dandu ¿índù iñàha cunduu tnùmanì nihitáhví? Pues, divi ñà-uun-ni cachitnùhi xì nèhivì razón ndiaha xí Cristu, te có-quiyáhvi, mate iá derechu xi càquàn, doco có-xíquèn nù-né.

¹⁹ Yùhù, libre ié'; còò ni-iin ana cachi xí' nansa quide. Doco nihnú inì ñà-ìé' sujetu nùù nsidaa nèhivì áma vihini sàà stná-nè cunchicùn-nè ichì mii-yá.

²⁰ Yùhù, voluntad xi chívàha stnáì estilu xi nècuàchì raza-xi Judea na hora cutnáhì xì-né, áma sàà dava-ne cunindisá stná-nè. Ñà-jaàn nduá quidé mate nùù yùhù có-ndiàá gà ley sàhana xí-némà, doco voluntad xi mií nchícuàn áma sàà stná dava-ne cunindisá stná-nè.

²¹ Daaní, nú ié' cutnáhì xì nèhivì có-nchícùn estilu xi ley mà, dandu có-nchícùn stnáì-ñà, áma (chíndéé stná mà) ñà-cunindisá stná dava-ne ichì-yá. Doco màsà cúníhnú inì-nsia ñà-ndùì iin nèhivì còò ni-iin ley xi Dios nùù-xí; còò, vàchi nchícùn ndisa stnáì ley xi Cristu.

²² Daaní, na ié' cutnáhì xì nèhivì mà-fuerte anima-xi, dandu quidá stnáì na quidá mii-né, áma níh' dacuní stnáì dava-ne ichì váha. Vàchi ducání quidé xì nsidaa nèhivì: nacua quidá mii-né, ducán quidá stnáì, áma sàà stná-nè càcu anima-nè.

²³ Nsidaa ñà-jaàn quidé sàhà-ñá chicá quee tñùñuhu xí razón ndiaha xí-yá, dandu nihítáhvì stnáì iin ñà-ndiaha sàhà palabra mà.

²⁴ Sà-ínahá-nsiâ, na xinú tècuachi carrera, cuisì imindaa-té níhì xì premiu, mate cuáhà-té nì dàdàvâ stnahá-te. Pues ducání íá stná xì ndohó, xiñuhu cuàhandee ini-nda, dandu nihítáhvì stná-ndà nùù-yá.

²⁵ Daaní, nú cuàhàn tècuachi ma dadavá stnahá-te ducán, xíndiaa stná-te mii-té, có-quidá ndevàha-tè xì mii-té (áma níhì-té cóo fuerte-te). Te ¿índù chuun? Divi sàhà-ñá cuní-te nihì-té (iin premiu tii) mà cúnahá ni-iin ratu, iin sicàté ndahà cuí yutnú cuñuhu ñinì-té. Doco ndohó, iin corona ndiaha mà nunça cutuhú nduá nihì-ndà nú ni cuàhandee ini-ndà (cunchicùn-ndà mii-yá).

²⁶ Ñàyücàndüá, yùhù sàhandee cahnú inì, nahi tè-xinú carrera, doco ináhì índù nùù-xí cuàhìn. Te na quidá stná tècuachi ídiquí box, ducán sàhandee stná inì, doco có-ídiquí uin; ináhì ñà-ndüá quidé.

²⁷ Sadí nùù ñà-xíhoé quide. Có-sâhi ñà-quida ndevàhi xì mií, còtó mà nátù guè nùù mii-yá mate cuáhà gà sàni càhìn xì nèhivì dava ga sàhà ichì-yá.

10

Màsà cáhvì-ndá figura nahi nisa quida nèhivì Israel sàhana na ní caquee-ne ñuu Egipto

¹ Ñàni, cuní cundaà inì-nsia nansa nì cuu xi nèhivì sàhana, nsidanícuú-né (nì chindee Dios-nè), nisa xíca-ne tíxi còndàhvì iin vicò xí-yá, te nsidaa-né nì yàha uun stná-nè mahì mar yucán.

2 Ñàyùcàndüá, na ian cùù-xì-ndà na cuhî-ndà, ducan quida-nda cuenta sàhà mii-né na ian nì cuhî stná-nè tìxi vòcò mà xì ini mar mà, te ducán nì nanduu-ne nèhivì xí Moisés.

3 Daaní, iin-ni nìsa itiacu stná nsidaa-né ñà-ndüá nì sàhatahvì Dios-nè,

4 te iin-ni nìsa xihì stná-nè tècuì ndiaha, divi tècuì nì cana nùù iin cavà. Te cavà mà, seña nì sandua nahi Cristu, vàchi nì cutnahá stná-yà xì-né ichì cuàhàn-nè.

5 Pues mate ducán nì cuu xi-né, doco cóni ndóo ini Dios xì modo xi-ne, te ñàyùcàndüá cuàhà sàstnùhù-né nì xihì nùù yucù yucán.

6 Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-ndüá nì cuu xi nèhivì sànahà ma, divi sàhà-ñá cundaà ini ndohó vichi ndüá, màdí nchihò stná ini-ndà quida chicuéhè-ndà na ian nì quida mii-né.

7 Ni màsà cáhvì stná-ndà figura na ian nì quida dava-ne, vàchi ducán nacání tutu ì: “Nì sàcùndoo-ne nì xixi-ne, te nì xihì-ne, dandu después nì ndacuìta-ne nì itasaha-né (nùù figura xi-ne)”, cachá`.

8 Ni màsà cáhàn-ndà xì ana cóni nándàhà xì-ndà nacua nìsa quida dava nècuàchì yucán, vàchi después nì xihì òcò ùni mìl-nè iin quivì-ní.

9 Ni màsà quidá canúú-ndá ñà-có-cuní Stoho-ndà Señor, vàchi ducán nì quida dava-ne, te sàhájàn nì ndecoyo cuàhà còò, nì tniì-sinè, te nì xihì-nè.

10 Ni màsà cáhàn ndiaa-ndà (diquì-yá) nacua nì quida dava-ne, te nì ndañuhu cuàhà-né nì quida ángel xi-ya.

11 Cunaha-nsiá, nsidaájàn nì cuu xi nècuàchì sànahà ma sàhà ñà-nì cúndàà ini-ndà (màsà quidá stná-ndà ducán). Vàchi divi sàhà ndohó nì tiaa nsidaámà nùù tutu ì sàhà-ñá cundaà ini-ndà nansa quida-nda quivì vichi na xínu tiempu.

12 Ñàyùcàndüá, nú nihnú ini-ndà sà-lá vaha-nda nùù Dios, dandu ni caquín-ndà cuidadu còtó sàà-ndà quida stná-ndà iin cuàchì có-nihnú ini-ndà.

13 Nsidaa ñà-ndüá yáha-nda vichi, cuisì ñà-ndòhò stná nsidanicuú nèhivì ñuhivì ndüá. Te vátùni cahvi vii-ndà xì-yá ñà-mà cuáha-ya cuu xi-nda ñà-ndüá mà cúndéé ini-ndà sàhà-xí. Còó, vàchi (nú cuàhàn-ndà quida-nda iin cuàchì nì cú), dandu siempre datú Dios nansa càcu-nda nùájàn sàhà-ñá vátùni quidandee ini-ndà.

14 Ñàyùcàndüá, cuidadu ni cúndóo-nsiá, ñani màní; màsà nunca cahvi-nsiá ni-iin figura.

Cuisì nùù Dios ni cuáha-nda promesa xi-nda; te màsà cáxi-nda ò cúxí-ndá ñà-ndüá nì chindoo nèhivì nùù figura

15 Cuàhìn cachì xì-nsiá iñàha, te mii-nsiá cachi-nsiá xì, amádi ndisa á coó, vàchi quidé cuenta xínduu-nsia nèhivì cundàà inì-xi.

16 Na (nacuítáhvi-ndà, xihi-nda) ñà-ñùhú copa ndiaha ma, te naquímànì-ndà mii-yá. Pues ducan quida-nda, te nihnú ini nsidaa-nda ñà-sàhà ndohó nì xitià nù-yá. Te na xixí stná-ndà pan ì, dandu iin-ni nihnú stná ini nsidaa-nda nansa nì sàha-ya iquicúñú-yà (sàhà-ndà). Sà-ínáhá-nsiâ nsidaájàn.

17 Ñàyùcàndùá nahi imindaa nèhivi sàni nanduu nsi-daa-nda, mate cuáhà-ndà ndoó, vâchi iin-ni pan (ì) xixí nsi-daa-nda.

18 Cundehè-nsiá nansa xíquida nècuàchì raza Israel nú sàni sàha-ne iin quisi nduú promesa, te nì xihi-si nùù mesa ì, dandu después saxí-né cuñù-si. Pues sàhà ñà-sàxí-né promesa mà, nàhà xicà xínduu stná-nè ana (nihnú ini xì religiòn mà).

19-20 Pues cachì nsidaájàn xì-nsiá, doco có-cuní cachàmà ñà-itiácú ndisa figura cahvi nèhivi có-ínáhá xí Dios, ni có-cuní cachì stná ñà-ndiáá ndisa promesa sàha-neñà. Còó, doco cunaha-nsiá, iá ndisa ana ònùù-xí sàha-ne promesa xi-ne. Divi nùù ñà-malu sàha-neà, màdì nùù Dios. Te yùhù, có-cuní dahuin cunihnu ini-nsià quisi mà.

21 Vâchi còò permisù cuitahvi-ndà coho-nda copa ì xí Dios, te después coho stná-ndà ñà-ndùá sàha-ne ñà-malu; còò. Vâchi còò permisù cuxi-nda pan ì xí Dios, te después cuxi stná-ndà ñà-dàcùxí-nèsi.

22 Mii-nsiá, ¿a ndísá cuní-nsià dacuídà ini-nsià Stoho-ndà Dios ducán? ¿A tuxí ini-nsià chicá fuerte-nsià nùù-yá? (Doco mà ndisá.)

23 (Ñà-ndáà nduá), libre iá-ndà quida-nda nacua cudî ini-ndà, doco (xiñuhu nsinuu ini-ndà) màdì nsidaa iñàha nduú iin ñà-vàha. Libre iá-ndà, cachí-ndà, doco màdì nsidaa iñàha nduú iin ñà-cuàhàn chindee xi-nda.

24 Ñàyùcàndùá, màsà nándúcú-ndá ñà-ndùá cudî inì-ni mii-nda; chicá ndiaha nanducu-nda nansa chicá yàha vàha ñanìtnaha-nda.

25 Nsidaa cuñu dicó tè-dicó yàhvi, vâtùni caxì-ndañá. Còò necesidad nacani ini-ndà ndàcàtnùhù-ndà sàhámà,

26 vâchi Stoho-ndà Señor nduú stoho nsidanicuú iñàha iá ñuhiví yohó.

27 Daaní, na cánà-ndà cùhùn-ndà iin vicò iá vehe iin tiàa có-xiníndísá-xí-yâ, te cudî ini-ndà cùhùn-ndà, dandu vâtùni caxì stná-ndà nsidaa ñà-ndùá taxí nècuàchìmà; nì màsà ndàcàtnùhù-ndà sàhà comida mà; màsà nácáni ini-ndà sàhà.

28 Doco vihini cachì iin nèhivi xì-ndà: “Cuñu yohó, promesa nì sandoo nùù figura cahvi-né nduá”. Pues nú ducán, dandu sàhà nècuàchìmà màsà caxi-nda cuñu mà, còtó cuduchi ini-nè, vâchi vihini quida-ne cuenta nduájàn iin cuàchi.

29 Mate có-quidá mii-nda cuenta ducán, vihini nihnú ini mii-né ducán.

Doco ndohó, vihini cachi-ndà ñà-libre iá-ndà, te màdiá fuerza icúmí-ndá quida-nda ñà-nduá cuní inga nèhivì cachí ì gá inì-xì.

30 Vàchi naquímánì-ndà Dios sàhà ñà-nduá saxí-nda, ñàyùcànduá còò ñà-dìsàhà-xí cundoo nèhivì cuitnùhu-nèndó sàhà ñà-nduá saxí-nda.

31 (Vihini cachi-ndà ducán, doco de todos modos), nsidan-icuí ñà-nduá quida-nda, sàhà ñà-nì queé gá tnùñuhu ndiaha xí Dios ni cúnduá, a ducán saxí-nda ò xihì-nda iñàha, te ò ndéni iñàha ni quida-nda.

32 Màsà dácùdúchí ini-ndà ni-iin nèhivì, a ducán nduú-né iin nècuàchì raza Judea, ò iin nèhivì inga raza (có-xìníndísâ), te ò iin nèhivì cahvi víi xì-yá.

33 Iin-ni ni quidá stná-nsià nacua quidá yùhù, có-nàndúquí ñà-cudiì inì mií, cuisì-ní quidé lucha ñà-màsà cúdúchí ini nèhivì sàhì, dandu vihini sàà stná-nè càcu anima-nè.

11

1 Ñàyùcànduá, nacua quidá yùhù, ducání quida stná mii-nsiá, vàchi divi Cristu nduú ana nchícuìn.

Nansa xiñuhu quida nècuàchì ñahà na natácá-ndà

2 Cuaha-ni quidá-nsiá, ñánì, vàchi iin-ni nsinúú inì-nsia yùhù, te nsinúú stná inì-nsia palabra nì cachì xì-nsiá ñà-chivàha-nsia.

3 Te vichì cuní cundaà inì-nsia ñà-divi Cristu nduú ana dandacú nùù nsidaa nècuàchì tiàa, te nècuàchì tiàa nduú ana dandacú nùù nècuàchì ñahà, ducání nacua dandacú stná Yua-nda Dios nùù Cristu.

4 Cunaha-nsiá, có-nduá ducán càcàn tàhvi iin tiàa nùù Dios nú ñuhú-né mbelu, ni mà váha cachitnùhu stná-nè razón xi-ya nú ñuhú-nèàmà, vàchi có-nduámà tnùñuhu xí dìni-né.

5 Doco nècuàchì ñahà, nú xìcàn tàhvi-né, ò cachitnùhu-ne razón xi-ya, te có-ìdàhvi dìni-né ni-iñàha, dandu xiñuhu cuc-ahan nùù-né sàhà dìni-né, vàchi davani queámà na ian sàni daté tehe-né.

6 Vàchi nú có-ìdàhvi dìni-né ni-iñàha, dandu chicá vaha ni daté cuati dìni-né. Te nú ni cúcàhán nùù-né daté cuati-né, ò daté tehe-né, dandu xiñuhu ni cúdàhvi dìni-né.

7 Iin nècuàchì tiàa, có-xiñùhù cudàhvi dìni-né, (na xìcàn tàhvi-né), vàchi nacua iá mii-yá ducán nì quidayucun-yànè, ñàyùcànduá, xiñuhu tavà-né tnùñuhu xí-yá; doco nècuàchì ñahà, tnùñuhu xí nècuàchì tiàa tavá-né, ñàyùcànduá (xiñuhu ni cúdàhvi dìni-né).

8 Vàchi màdi (iin iquì) nècuàchì ñahà nì cúyúcún nècuàchì tiàa. Còò. Iquì tiàa nì cuyucun nècuàchì ñahà.

⁹ Te divi sàhà-ñá chindee-né ì-né, ñàyùcàndùá nì sàcòo-ne, màdiá nì sàcòo tiàa ñà-chindee-né nècuàchì ñahà.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, xiñuhu cudàhvi dìni nècuàchì ñahà, te cundu-ama seña ñà-lá ana dàndàcù-xì nùù-né. Te sàhà stná (indéhe) ángel xi Dios, ñàyùcàndùá xiñuhu quida stná-nè ducán.

¹¹ Doco có-càchî ñà-cuisì nècuàchì tiàa nduú ana ndiáá, ni có-càchî stnáì ñà-cuisì nècuàchì ñahà ndiáá stná; còó, vàchi nú ndoo-nda nùù Stoho-ndà Señor, dandu iin-ni xiñuhu stnahá nsidaa-nda.

¹² Ñàyùcàndùá, mate iin (ìquì) nècuàchì tiàa nì sàcòo nècuàchì ñahà, doco vichi nècuàchì ñahà nduú ana datúinuù xì nècuàchì tiàa. Doco cunaha-nsiá, mii Dios nduú ana chítnùnì inì-xi sàhà nsidanicuú iñàha.

¹³ Mii-nsiá cachi-nsià xì nansa tuxí inì-nsia: ¿a vátuni iá cahan-nsiá nú ni càcàn tàhvi iin nècuàchì ñahà nú uun-ni iá òni-né?

¹⁴ Pues, nsidaa-nda, ducánì ináhá-ndá cucáhán nùù iin nècuàchì tiàa nú nì ndunanì ididínì-né.

¹⁵ Doco nècuàchì ñahà, còó, cuàhà gá cudî ini-nè nú naní ididínì-né, vàchi na iñàha ídàhvi dìni-né nduá, te ducán nì nihítàhvi-né coo-ne.

¹⁶ (Pues ñà-jaàn nduá cachî xì-nsiá), doco nú có-ndôo ini iin nèhivì xì palabra yohó, dandu ni cúnáhá-nê cuisì ñà-jaàn nduú estilu xi-nda, te divi ñà-jaàn nduú stná estilu xi nsidaa gá nèhivì cahvi xi Dios.

Nansa nì cachi Pablo xì nècuàchì ñuu Corinto ñà-có-quidá víi-né na nacuíáhvi-né Cena ù xì Stoho-ndà Señor

¹⁷ Vichi cuàhìn cachi xì-nsiá iñàha, doco màdiá ndeníhi vahi mii-nsià nduá; còó, vàchi cunaha-nsiá, có-queé víi na natácá-nsià; mal queá.

¹⁸ Primeru cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà-ñá tucu tucu nihnú ini iin iin grupu-nsià, vàchi ducán cachí nèhivì xì, te tuxí inì vihini ñà-ndáà ndua.

¹⁹ Vàchi vihini cachi stná-ndà ñà-ìcúmì coo itnii grupu nùù-nsiá sàhà-ñá cundaà vaha ini-ndà ana xínduu nècuàchì chicá ndiáá, (doco màdi ñà-cáhàn sàhnù-ndà cunduajàn).

²⁰ Ñàyùcàndùá, yùhù cachî, màdiá nacuíáhvi ndisa-nsia Cena ù xì Stoho-ndà Señor nduá na natácá-nsià jaàn.

²¹ Vàchi cada iin iin-nsia, yàchì quesáhá-nsiá xixí-nsiá ñà-nduá nihí iin iin-nsia, te dava ga nèhivì, ni có-sâa comida xi-ne, te dava ga-nè, dècuèndè xihí-né.

²² Cunaha-nsiá, vehe-nda nduú lugar ndé ndiá ìcà-ndà cuxi-nda ducán. Màsà quidá-ndá relaju na natácá-ndà, vàchi nèhivì xì Dios xínduu-nda. Ni màsà dándûcáhán-ndá ñanìtnaha-nda nduú nècuàchì ndahví. Pues, ¿nansa tuxí inì-nsia? ¿A cuàhìn ndenihi vahi-nsià sàhà ñà-nduá quidá-nsiá? Còó, mà quidéà.

Nansa nì quida Jesús Cena ì primeru

23 Nùu meru mii Stoho-ndà Jesús nì nihí palabra nacání nansa nì quida-ya na ní sanduu ñúú quivì nì cahìn-teyá. Te divi palabra yucán nduá sàni nacani xì-nsiá, nansa nì tnii-ya pan,

24 te nì naquimanì-yá (Yua-yá) sàhà-ñá, dandu nì dàcuàchí-yáñà, te nì cachi-yà: “Nahi iquicúñú mií nduá yohó, te divi iquicúñú nduá sáhatahvì sàhà mii-nsiá. Te nacua quidé vichi, divi ducán icúmí-nsiá quida stná-nsiá sàhà-ñá nsinuu inì-nsia yùhù”, nì cachi-yà.

25 Daaní, na ní nsihi nì xixi nsidaa-né, dandu nì tnii-ya pocillu, te nì cachi-yà: “Ñà-ñùhú pocillu yohó nduú seña xi ichi saa nacóí cunchicùn nèhivì, vàchi nahi nì nduá. Te cada coho-nsia ndutè yohó, dandu nsinuu inì-nsia yùhù”, (nì cachi Stoho-ndà Señor).

26 Te ndisa, cada xixi-nda pan mà, te xihì-nda ndutè ì mà, ñà-jaàn nsinúú ini-ndà ñà-nì xihì-yà (sàhà-ndà), te iin-nì icúmí-ndá quida-nda ducán dècuèndè cachi sàà quivì naxic-ocuíñ-yà.

27 Ñàyùcànduá, nú cuní-ndà nacuitahvì-ndà cuxi-nda pan xi Stoho-ndà Señor, ò coho-nda yà-ì xí-yá, dandu màdiá nansa ni nì cui ni quida-ndañá, vàchi nú ducán, dandu cuàchi cundua, vàchi ñà-cóni chívàha-nda tnùñuhu xí iquicúñú-yà xi nì-yá nduá.

28 Ñàyùcànduá, xiñuhu nacani vàha ini-ndà, te ndundoo anima-ndà, dandu vátùni nacuitahvì víi-nda pan mà, te coho-nda yà-ì mà.

29 Vàchi nú có-nihnú ini-ndà pan mà nduú nahi cuerpu xi-ya xìxì-ndà, te xihí stná-ndà yà-ì mà, dandu dacuidá cuàchi-nda mii-nda na quida-nda ducán.

30 Pues, divi ñà-jaàn nduú meru ñà-disáhà-xí cuhí cuàhà-nsiá, te ndohó-nsiá quidá cuèhè; dècuèndè sàni xihì stná dava-nsia.

31 Chicá vàha nacani vàha ini-ndà, te ndundoo vii anima-ndà antes, dandu mà níhì-ndà castigu.

32 Doco te nú níhì-ndà iin castigu nùu-yá, divi ñà-sáha-yàndó conseju nduájàn sàhà-ñá màsà ndáñúhú dahuun-nda nahi dava ga nèhivì ñuhiví.

33 Ñàyùcànduá, na natácá-nsiá, cundiatu-nsia cundoo nsihi-nsia, ñánì, dandu vátùni cuxi-nsia.

34 Doco nú xihì ndisa iin nèhivì doco, dandu chicá vàha ndè vehe-ne ni cuxí-né, te màdiá nihì-nsiá castigu na natácá-nsiá cundua. (Ñà-jaàn nduá cachí xì-nsiá vichi) ndè cachi nasai yucán, dandu ndatnuhu gué` xì-nsiá sàhà chuun iá gà.

12

Nansa íá ñà-nduá níhítáhvì ndiaha-nda cutáhvì-ndà nùù Espíritu Ìì

¹ Yùhù cunî cundaà ini-nsià sàhà ñà-nduá níhítáhvì ndiaha-nda nùù Espíritu Ìì, ñàni.

² Sà-ínáhá-nsiá nansa nì saquida-nsia antes na táñàha ga cunindisá-nsiá mii-yá, cuisì nacua nìsa cachi nèhivì xì-nsiá, ducán nìsa quida-nsia, nìsa cahvi-nsiá cuàhà figura xì yùù, mate có-càhàn mà.

³ Ñàyùcànduá, cunî cundaà inì-nsia palabra yohó: nú ndisa Espíritu Ìì xí Dios nduú ana chindéé xí-ndá càhàn-ndà, dandu mà nunca cachi-ndà sàhà Jesús ñà-có-ndiáa-yà. Te davani stná, nú màsà chindéé Espíritu Ìì ndohó, dandu mà cúí cachi-ndà: ñà-cuisì Jesús nduú Stoho-ndà Señor (dandacú inicutu).

⁴ Cunaha-nsiá, nsidanuu clase ñà-ndiaha sàni níhítáhvì-ndà nùù-yá, doco imindaa Espíritu Ìì xí-yá nduú ana nì dàcútáhvì xì-ndàñá.

⁵ Te cuàhà gá stná modo xinúcuáchí iin iin-nda nùù-yá, doco imindaa-ní Stoho-ndà Señor nduú ana xinúcuáchí-ndá nùù-xí.

⁶ Te cuàhà gá stná chuun ndiaha quidá Dios ini anima iin iin-nda, doco imindaa-yá nduú ana quidà-xì nsidaajàn.

⁷ Te iin iin-nda sàni níhítáhvì nansa chindee ndiaha Espíritu Ìì ndohó sàhà ñà-vàha xi nsidaa-nda.

⁸ Dava-nda, sàni níhítáhvì-ndà ñà-càhàn nchichí-ndà. Te dava-nda, sàni níhítáhvì-ndà ñà-cundaà tui ini-ndà, doco mismo mii Espíritu Ìì nduú ana chindéé xí-ndá ducán.

⁹ Daaní, dava tu-nda, nùù mismo Espíritu Ìì sàni níhítáhvì ndiaha-nda cucumi váha-nda fe; te dava tu-nda, nì níhítáhvì-ndà dandúvaha-nda nèhivì, doco mismo Espíritu Ìì nduú ana nì sàhatahvì xì-ndà ducán.

¹⁰ Te ò vihini nì níhítáhvì-ndà quida-nda milagru ndiaha, te ò cachitnùhu-nda ñà-nduú razón ndiaha xí-yá. Te dava ga tu-nda, vátùni cundaà ini-ndà a díví Espíritu Ìì, ò iin ñà-malu nduú ana quida-xi iñàha. Daaní, dava tu-nda, tùha-nda càhàn-ndà inga dàhàn sàà, te dava ga tu-nda cachitnùhu-nda nansa cuní cachi dàhàn sàà mà.

¹¹ Doco nsidanicuú ñà-nduá nì níhítáhvì-ndà mà, divi Espíritu Ìì nduú ana chindéé xí-ndá quida-nda ducán, te iin iin-nda níhítáhvì-ndà según nansa chítùnì ini-yá cuàhatahvì-yándô.

Nahi iquicúñú mii-yá xínduu nsidaa-nda

¹² Ndohó, íá ndahà-ndà, te íá sàhà-ndà; cuàhà iñàha sàni níhì iquicúñú-ndà cucumiá, doco mindaa cuerpu xì-nda nduá.

Mate cuáhà iñàha quidá, doco imindaa-ní cuerpu nduá. Pues, ducán iá stná Cristu xì ndohó na ian ndohó xì iquicúñú-ndà.

13 Vàchi nsidanicuu-nda, nahi iin-ni cuerpu xi mii-yá sàni nanduu-nda na ní nduhii anima-ndà nì quida Espíritu Ìì xí-yá. Vàchi iin-ni Espíritu Ìì sàni nihítàhvì ndiaha nsidaa-nda, ò xínduu-nda nècuàchì raza Judea, te ò nècuàchì inga raza, có-quidámà, ò xínduu-nda nècuàchì libre, te ò nècuàchì ndoó ana dàndàcù-xì nùù-xí.

14 Sà-ìnáhá-ndá, iá ndahà-ndà, iá sàhà-ndà; màdi uun-ni iá iquicúñú-ndà.

15 Pues (nú ni cuí càhàn) iin sàhà-ndà, vihini cachà: “Còó; yùhù, có-nduí iin ndahà, ñàyùcànduá, có-nduí cuerpu yohó”. Pues mate ducán ni cachá, doco iin-ni nduá sàhà-ndà.

16 Te nú ni cachí stná tùtnù-ndà: “Còó, yùhù, có-nduí iin nduchinúù, ñàyùcànduá có-nduí cuerpu yohó”. Pues, mate ducán ni cachá, doco divi iin-ni nduá tùtnù-ndà.

17 Vàchi nú cuisì nduchinúù-ndà ni cúndúú inicutu-nda, dandu ¿nansa cui tiacu-ndà? Te nú cuisì tùtnù-ndà ni cúndúú-ndá, dandu ¿nansa cui sahan iñàha dìtnì-ndà? Mà cúí.

18 Ñàyùcànduá, sàni quidavàha Dios iquicúñú-ndà xì nsidaa ñà-nduá xichúân, te nsidaámà iá chuun quidá según nansa ni chitnùnì ini-yà.

19 Vàchi nú cuisì iin-ni chuun ni cuí quida cuerpu xi-nda, dandu mà cúndúú ndisa-nda nèhivì.

20 Doco còó, mate iin-ni cuerpu xi-nda nduá, doco nsidanuu clase chuun quidá.

21 Ñàyùcànduá, có-íá vaha cachi nduchinúù-ndà xì ndahà-ndà: “Có-xiñùhí mii-ní”. Ni mà váha cachi stná dìni-ndà xì sàhà-ndà: “Có-xiñùhí mii-ní”.

22 Còó, vachi mate iá dava xaan xi-nda tuxí ini-ndà có-xiñùhù guá, doco nahnú chuun quidá.

23 Te nú iá ndé tuxí ini-ndà mà vícó iá, divi jaàn chicá ndiaá-ndà, te saquín-ndà cuidadu sàhà-ñá màsà cúcáhàn núù-ndà.

24 Vàchi ndé vico-ni iá, có-xiñùhù (cundiaa guá-ndañá). Pues ducán nì chitnùnì ini Dios coo cuerpu xi-nda sàhà-ñá chicá cundiaa-ndà ndé xi-nda có-ndiaá cachí-ndà mà.

25 Dandu nsidaa ndahàsàhà-ndà, icúmíâ chindee tnahá, te iin-ni coo vii iquicúñú-ndà.

26 Vàchi mate imindaa lugar xi cuerpu-ndà ndohó, doco inii iquicúñú-ndà cuú stná sentir. Te nú cudî ini iin xaan xi-nda nahi ndahà-ndà, dandu inii cuerpu xi-nda cudî stná inia.

27-28 Pues vichi cachí xì-nsiá ñà-nahi iquicúñú Cristu xínduu nsidaa ndohó nècuàchì cahvi xi-yá, te iin iin-nda sàni sàhatahvì-yá chuun quida-nda núù-yá nacua quidá sàhà-ndà, ò ndahà-ndà. Dihna nsiùhù nècuàchì apóstol sàni nihítàhvì-nsí

ñà-cacanu-nsi quida-nsi chuun xi-ya. Daaní, nchícùn gà ana xínduu nècuàchì cachítñuhu razón ndiaha xí-yá. Daaní, nchícùn gà nècuàchì chináhá palabra ìi. Daaní, ndoó stná nècuàchì quidà-xì milagru, xì stná nècuàchì dandúvaha xi-nda. Te ndoó stná nècuàchì xicánúú chindéé xí ñanítñaha-xi, xì stná nècuàchì dandacú, xì stná nècuàchì cáhàn inga dáhàn sàà.

²⁹ Pues, nàhà xicà màdì nsidaa-nda ni níhì-ndà chuun cunduu-nda apóstol; ni màdì nsidaa-nda túha-nda cachitñuhu-nda razón ndiaha xí-yá, te màdì nsidaa stná-ndà túha-nda chinaha-ndà nèhivì; còó. Ni màdì nsidaa-nda quida-nda milagru,

³⁰ ò dandúvaha-nda nèhivì. Ni màdì nsidaa stná-ndà cáhàn-ndà inga dáhàn sàà, ni mà túha nsidaa-nda cachitñuhu-nda nansa cuní cachi dáhàn sàà mà. Còó.

³¹ Doco de todos modos, iin iin-nda xiñuhu cudìi cuáhà ini-ndà nihítáhvi-ndà más gà ñà-chicá ndiaha sàni cachi mà. Doco cunaha-nsiá, iá inga ichì chicá nsiha cunchicùn-ndà, te vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhámà.

13

Divi ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà nduú ichì chicá nsiha

¹ Ni cachì-ndà sàni nihítáhvi-ndà càhàn-ndà nsidanicuú dáhàn ñuhivì xì ndè stná dáhàn ángel, doco nú có-cuú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, ni mà cúndiáá nsidaámà, vachi ducán queé ñà-cáhàn-ndàmà (nahi ruidu-ni), na ian cadì úún iin cãa, ò iin platillu.

² Te ò vihini sàni nihítáhvi-ndà cachitñuhu-nda razón ndiaha, te sánhì stná ini-ndà sàhà nsidaa chuun nsiha chicá dèhé, te ináhá stná-ndà nsidanicuú ñàhà, te iin-ni icúmí vaha-nda fe, dècuèndè vètùnì dandacu-nda, te cuxio iin yucù. Doco te nú có-cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, dandísá uun-ni nduú nsidaa ñà-nduá túha-nda quida-ndama.

³ Te nú ni dasán nsíhì-ndá ñà-cuicà-ndà, te ò ni cuáha-nda coco-nda (sàhà iin chuun vaha), doco te nú có-cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, ni-iyuhu mà cúndiáá nsidaámà.

⁴ Cunaha-nsiá, nú cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, dandu mà úhì coo calma-ndà xì nèhivì, te cuhì ini-ndané. Te mà cúmbidia stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, nú ducán. Ni mà cútúxí stná ini-ndà mii-nda nduu-nda mii-nda, ni mà cúndàa cuadú stná-ndà.

⁵ Vachi nú cuú ndisa ini-ndà sàhà iin nèhivì, dandu mà quidá-ndá ni-iin ñà-quini xi-né. Ni mà cóó interesadu stná-ndà, ni mà cuídà yàchì stná ini-ndà sàhà-né, te mà cháhùn stná ini-ndà sàhà-né.

⁶ Vachi cunaha-nsiá, nú cuú ndisa ini-ndà sàhà iin ñanítñaha-nda, dandu mà cúdíi ini-ndà nú ni quidá-né iin ñà-có-ndiáá. Còó, ñà-cunchicùn vii-né ichì ndàà nduá cuní-ndà quida-ne, nú cuú ini-ndà sàhà-né.

⁷ Te nú màni-né nùù-ndà ducán, dandu mà úhì quidandee stná ini-ndà sàhà-né; ni mà úhì cahvi stná-ndà xì-né ñà-chicá quida vîi-né después, vachi siempre iá tnündé ini, cachi-ndà, te vâtùni cucumi-nda paciencia.

⁸ Cunaha-nsiá, vâxi iin quivì, te mà cóó gá necesidad cachitnùhu nêhivì xì-ndà iin razón xi Dios, ni mà cáhàn gà-ndà dàhàn sàà, ni mà cóó cá stná necesidad cachitnùhu-ya xì-ndà iin ñà-có-ináhá-ndá. Doco ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, mà nunca ndutámà nùù-yá.

⁹ Quivì vichi, có-ináhá nsihi-nda nsidaa iñàha; còó. Stná iin palabra dacáhàn-yà nêhivì, có-nduámà iin palabra cachitnùhu nsihi xi-nda nsidanicuú iñàha; còó.

¹⁰ Doco na sàà quivì cununa ndisa ñuhivì, dandu mà cáhàn gà-ndà nsidaa ñà-có-íá nsihi ma.

¹¹ Na tíí, nahi mée nisa cahìn, vâchi nacua nacání ini nsidaa-vé, ducán nisa nacani stná inì; ducán nisa nihnu inì. Doco vichi sàni sahnui, te ñàyùcàndùá, có-quidá gué nahi mée.

¹² Te ducán icúmí coo stná xì-ndà después. Vâchi quivì vichi indêhe-nda (nansa yáha-nda, doco có-cundáà vâha ini-ndà), vâchi na ian indêhe-nda nùù iin yûtátá có-tùí víi, ducán nduá. Doco vâxi iin quivì, dandu mà cóó gá ducán, vâchi viví-ni icúmí-ndá cundehè claru-ndà mii-yá. Quivì vichi cuisì iyuhu-ní cundáà ini-ndà, doco quivì yucán icúmí-ndá cundáà vâha ndisa ini-ndà nacua cundáà ini mii-yá sàhà ndohó.

¹³ Ñàyùcàndùá, ùni iñàha xiñuhu quida-nda vichi. Ni cúcúmí vâha-nda fe, te ni cúníhnú vâha ini-ndà ñà-siempre chindee-yándô; daaní, ni cúcúú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà. Doco nùù nsì-ùni ñà-jaàn, chicá ndiaá ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

14

Nansa ndiá icà-ndà quida-nda na cáhàn-ndà inga dàhàn sàà quidá Espíritu Ìi

¹ (Ñà-ndáà ndua), xiñuhu cuu stnahá ndisa ini-ndà sàhà-ndà. Daaní, cuní stnài nanducu-nsiá nansa nihítàhvì gá-nsià más tàhvì ndiaha xí-yá. Te ñà-chicá cuní nihítàhvì-nsiá nduú ñà-cachitnùhu-nsia razón ndiaha xí-yá.

² Vâchi na cáhàn-ndà dàhàn sàà, màdì nêhivì ñuhivì cáhàn xì-ndà. Còó. Dios cáhàn xì-ndà, doco nêhivì ñuhivì, có-cundáà ini-nè nansa cachí-ndà. Divi Espíritu Ìi chindéé xí-ndá cáhàn-ndà ducán, doco iin chuun iá dèhé nduá cachí-ndà.

³ Doco na cachitnùhu-nda razón ndiaha xí-yá, dandísá nêhivì ñuhivì cáhàn xì-ndà, vâtùni chindee-ndané ñà-chicá cunihnu vîi ini-nèyà, te chicá nacuahandee ini-nè.

⁴ Doco nú dàhàn sàà nduá cáhàn-ndà na natácá-ndà, dandu ñà-chindee xi anima mii-ni-nda nduámà. Doco na

cachítñuhu-nda razón ndiaha xí-yá, dandu nsidanicuú nèhivì nácuaàhandee inì-xi.

⁵ Mate cúdii inì nú ni cuáhatahvì Dios nsidaa-nsiá ñà-càhàn-nsiá dàhàn sàà, doco chicá cudii inì nú ni níhitáhvì-nsiá cachitñuhu-nsia razón ndiaha xí-yá, vèchi chicá ndiaha ñà-jaàn. Doco nú ni càhàn-ndà dàhàn sàà, te después cachitñuhu stná-ndà nansa cuní cachi palabra mà, dandu vètuni, vèchi (sàhà-ñá claru iá palabra mà) vètuni nihì stná nsidaa compañeru-ndà iin ñà-vàha xi mii stná-nè.

⁶ Ni cachí-ndà ni sái ndé ndoó-nsiá, te cuisì-ní inga dàhàn sàà ni càhìn xì-nsiá. ¿A vètuni chindeámà mii-nsiá, ñàni? Còò, vèchi xiñuhu ñà-nacani claru stnái xì-nsiá iin palabra sàni dàtnúù ini Dios yùhù, te ò iin palabra nì cundaà tui inì nì quida-ya, te ò nú coó, iin razón ndiaha nì quixi nùù-yá, te ò iin ñà-vàha cui chinahì mii-nsiá.

⁷ Vèchi dècuèndè stná ñà-quidándáa-ndá, ni cundúa iin pitu, ò iin yutnù cuerda, nú nansa-ni nì cui ni quidándáa-ndáñà, dandu mà cundáa ini nèhivì índù yaa tavá-nda.

⁸ Stná corneta sivi soldadu, nú có-sivi vii-té, mà cundáa ini compañeru-te ñà-sà-ia hora quidayucùn-te cùhùn-te guerra.

⁹ Te ducání stná ndohó na càhàn-ndà, nú có-càhàn claru-ndà (dàhàn mii-nda), mà cúí cundaà ini nèhivì nansa cachí-ndà. Uun-ni queamà.

¹⁰ Pues cuàhà gá dàhàn iá ñuhivì, te iin ian vètuni càhàn nèhivì, te cundaà stnahá ini-nè.

¹¹ Doco nú có-ináhá-ndá nansa cuní cachi dàhàn càhàn iin nèhivì, dandu có-cundáa ini-ndà nansa cachí-nè; nahì nèhivì inga ñuu xicà nduú-né, te ni mii-né, có-cundáa stná ini-nè ñà-ndúa cachí ndohó.

¹² Pues ducání stná mii-nsiá (xì dàhàn sàà càhàn-nsiá). Yùhù ináhì, yáha ga cuní-nsiá nihitáhvì-nsiá cuàhà iñàha nùù-yá. Doco ñà-chicá xiñuhu nduá nihitáhvì-ndà iin ñà-chindee xi ñanìtnaha-nda natácá xì-ndà. Pues divi tàhvì clase jaàn nduá cuní nanducu-nsiá.

¹³ Ñàyucàndúa, nú sàtùha-nda càhàn-ndà inga dàhàn sàà, dandu xiñuhu stná ñà-càcàn tàhvì-ndà cuáhatahvì Dios-ndó ñà-cachitñuhu-nda nansa cuní cachi dàhàn mà na càhàn-ndáñà,

¹⁴ vèchi na càhàn-ndà ducán, inì-ni anima-ndà càhàn stná-ndà, xicàn tàhvì-ndà nùù-yá, doco ini sàxìnìtnùnì-ndà, có-cundáa ini-ndà nansa cachí-ndà.

¹⁵ Pues, nú ducán nduá, dandu ¿nansa chicá vèchi quida-nda? Pues, cuàhàn-ndà càcàn tàhvì-ndà nùù-yá (xì dàhàn) ináhá espíritu xi-nda, doco màdì cuisì ñà-jaàn, Icúmì-ndá càcàn tàhvì stná-ndà nùù-yá xì iin palabra ñà-cundáa ini-ndà. Stná ñà-coto-nda; cuàhàn-ndà coto-nda (xì dàhàn) ináhá espíritu xi-nda, dandu después coto stná-ndà iin alabanza cundáa ini-ndà nansa cachá.

16 Vàchi nú naquímànì-ndà mii-yá xì cuisì-ní dàhàn ináhá espíritu xi mii-nda, dandu ùhì cachi nècuàchì mà-túha “amén” (nà ní nsihi nì càhàn-ndà), vachì ni có-cùndáà ini-nè nansa cachí-ndà.

17 Pues, ñà-naquimanì-ndà Dios, divi naquímànì váha-ndayá, vètùnì iá mà, doco có-nìhì ñanìtnaha-nda cundumà iin ñà-vàha xi stná anima mii-né.

18 Yùhù cachí, ansivéhé Dios, cuàhà gá càhìn dàhàn sàà; chicá càhìn ducán nùù nsidaa mii-nsiá.

19 Doco nú sàni nataca-ndà ñà-cahvi-nda mii-yá, dandu chicá nsiaha càhìn siquiera ùhùn-ni palabra ñà-cundaà ndisa ini-nsià, te màdiá ùxìn mil palabra inga dàhàn mà-cùndáà ini-nsia, vachì cuisì nú cundáà vaha ini-nsià, dandu vètùnì chinahì mii-nsiá iñàha.

20 Màsà cúnìhnú ini-nsià nahi mée, ñànì. Vètùnì iá nú nihnú iquin ini-ndà sàhà chuun chicuéhè iá ñuhivì; doco (nú chuun sahnú nduá), dandu xiñuhu nacani ini-ndà nahi nècuàchì sahnú, màdì gá nahi mée.

21 Nùù tutu ìì dohó cachí mii-yá: “Icúmí càhìn xì nècuàchì raza yohó, vachì icúmí quixì nècuàchì inga ñuu càhàn inga dàhàn, te cuenta-xi icúmí-nê càhàn-nè xì nècuàchì yohó, doco ni sàhà ñà-yúcán mà quíhìn cásû-nè, cachí Stoho-ndà Señor”.

22 Ñàyùcànduá, ñà-jaàn cundáà ini-ndà seña nduá càhàn-ndà dàhàn sàà, áma cùndáà ini nècuàchì có-xiníndisâ. Doco ñà-cachitnùhu-nda razón ndiaha, quidámà chuun sàhà nèhivì sàxiníndisâ, màdì sàhà nèhivì có-xiníndisâ.

23 Ni cachí-ndà nú sàni nataca-nsià, te càhàn iin iin-nsia dàhàn sàà, te yucán sàà stná nèhivì có-cùndáà ini-xi, ò nèhivì có-xiníndisâ. Pues ádi icúmí-nê cachi-nè sàni culocó-nsiá.

24 Doco nú cachitnùhu iin iin-nsia iin razón ndiaha xì Dios (dàhàn cundáà ini-xi), dandu dansínúú iniàmàné cuàchì quidá-né, te cundaà ini-nè nansa iá ndisa anima-nè,

25 dècuèndè natùì vate stná ñà-nduá iá dèhé nì quida-ne antes. Dandu màcùitasisi-né ñà-cahvi-né Dios, te cachi-nè iá ndisa Dios nùù-nsiá.

26 ¿Ndíà nduá cuní cachi nsidaa ñà-jaàn? Pues dohó iá, ñànì: na natácá-ndà, iin iin-nda iá iin alabanza coto-nda, ò iin palabra vaha chinaha-ndà, te ò iin ñà-ndiaha sàni dàcùnì Dios ndohó, ò iin palabra xi iin dàhàn sàà, te ò cachitnùhu iin-nda ñà-nduá cuní cachi dàhàn sàà mà. Doco nsidaa ñà-jaàn, sàhà ñà-vàha xi nsidaa ana nì nataca nì cùnduá.

Nsidaa ñà-nduá quida-nda na natácá-ndà, xiñuhu quida vii-ndañá, màdiá nansa ni nì cui

27 Nú ndoó nèhivì cuní càhàn dàhàn sàà, dandu vètùnì càhàn ùì-nè, ò ùnì-nè, doco màsà yáha ùnì-nè, te nì nsihi iin-ne, dandu quesaha inga-nè. Iin iin-ne ni cùcúmí-nè tiempu xi-ne

càhàn-nè. Te xiñuhu coo stná iin ana cachitnùhu nansa cuní cachi palabra mà.

²⁸ Doco nú còò ni-iin-nsia tùha cachitnùhu sàhà ñà-jaàn, dandu màsà càhàn nèhivì dàhàn sàà na natácá-nsià, cuisì-ní dècuèndè iá mii-né, dandu mii-né xì Dios cunini.

²⁹ Daaní, nècuàchì cachitnùhu razón ndiaha xí-yá, vátùni càhàn ùi ò ùni-nè, te ni cúniní nèhivì dava ga, te cachi-nè a vátùni iá ñà-ndùá nì cachi nècuàchìmà, á coó.

³⁰ Doco nú yucán iá inga nècuàchì datnúù Dios sàxìnítùnì-xì iin palabra ndiaha, dandu xiñuhu cudadí nècuàchì primeru.

³¹ Vàchi nsidaa ana datnúù Dios iin razón ndiaha, vátùni cachitnùhu iin iin-ne razón mà na hora quidá-né tocar, dandu vátùni sàà nsidaa-nda cundaà ini-ndà, te nacuaàhandee stná ini-ndà.

³² Te nsidaa ana sàni nìhítàhvì cachitnùhu razón ndiaha, icúmí-nè dandacú-né nùù anima mii-né, (a càhàn-nè, á coó).

³³ Cunaha-nsiá, màdì nansa-ni nì cui quidá ndevàha Dios ñà-ndùá quidá-yá, còò; vivíi-ni, te cuéyàà-ni nduú modo quidá mii-yá.

Nacua quidá nsidaa nèhivì xí Dios nsidaa lugar ndé natácá-nè cahvi-neyà, (ducán cuní quida stná mii-nsiá),

³⁴ màsà càhàn nècuàchì ñahà na natácá nsidaa-nsiá ducán, vachi còò permisú. Icúmí-nè cunini-ne nacua cachí stná tutu nduú ley xi-ya.

³⁵ Nú cuní-nè ndàcàtnùhù-né, dandu ni cacán tnùhù-né nùù nècuàchì vehe-ne nú sàni nasaa-nè vehe. Vachi có-ndùá ducán càhàn iin nècuàchì ñahà na natácá-nsià.

³⁶ Cuní nsinuu inì-nsia ñà-màdì mii-nsiá dínúù-xì nì quésáhá palabra xì Dios. Ni màdì cuisì mii-nsiá nì xìníndísá stná xì palabra mà.

³⁷ Te nú jaàn ndoó nèhivì tuxí inì-xì datnúù Dios sàxìnítùnì-xì, te ò ní nìhítàhvì ndiaha-né cahan-né, dandu xiñuhu cundaà stná ini-nè ñà-divi palabra yohó nduú palabra nì dàndàcú Stoho-ndà Señor.

³⁸ Doco nú cò-cùnì-nè nacuni-nè ñà-palabra ìi xí mii-yá nduá yohó, dandu ni mii stná-nsià, màsà nácúnì stná-nsià nè ñà-ndùú-né ana nì nìhítàhvì ndisa.

³⁹ Ducán iá, ñànì. Yùhù cuní nanducu-nsiá más gà nansa nìhítàhvì-nsiá cachitnùhu-nsia razón ndiaha xí-yá. Te nèhivì càhàn dàhàn sàà, màsà cádì-nsià nùù-né; còò.

⁴⁰ Doco nsidaa ñà-ndùá quidá-nsiá (na natácá-nsià), vivíi-ni nì quidá-nsià, te iin iin-nsia (nì càhàn-nsià) nacua nchícùn stnahá-nsiá.

15

Sàni natiacu ndisa Jesucristu

¹ Ñání, cunî cundaà vaha ini-nsià sàhà palabra ndiaha nì cachitnùhi xì-nsiá daa. Vàchi nì xinindisá-nsiá palabra mà, te iin-ni dècuèndè vichi quidá stná-nsià seguir ducán.

² Te sàhà stná palabra mà icúmí-nsiá càcu-nsia nú iin-ni nì cúníhnú vaha inì-nsiaña. Våtùni càcu-nsia, cachí, doco ¿a víhíni uun-ni quee ñà-nì xinindisá-nsiá ducán? (Còó),

³ vàchi cunaha-nsiá, palabra ndiaá ndisa nduá nì cachitnùhi xì-nsiá daa, vàchi divi nduú stná palabra nì nihí (nùù) Cristu, te nacáníamà nansa nì xihì-yà nì nacuida-ya cuàchi-nda nacua cachí nùù tutu ìi.

⁴ Dandu nì ndùxin-ya, doco tìxi ùnì quivì nì natiacu-yà nacua cachí stná tutu mà.

⁵ Dandu nì ndecunu-ya nùù Pedro xì nùù stná dava ga nècuàchì dacuahá-yá; ùxin ùi nì sanduu-ne.

⁶ Daaní, después nì ndecunu stná-yà iin xichi na ní nataca más ùhùn cientu ñani-ndà. Te cunaha-nsiá, dècuèndè vichi xí-itiacu ìi cuahà vá nècuàchìmà, doco dava-ne sàni ndàhvà-nè ñuhiví yohó.

⁷ Daaní después, nì ndecunu stná-yà nùù Jacobo, xì nùù stná nsidanicuú nècuàchì xínduu apóstol.

⁸⁻⁹ Daaní, último nì ndecunu-ya nùù yùhù. Díin tiempu nì sandua, màdi iin-ni xì nècuàchì dava ga mà. Vàchi nùù nsidaa gá ana nì nihì chuun nùù-yá, yùhù nduí ana chicá có-ndiáá. Ndisa nì nihí chuun ndiaha nùù-yá, doco màdi sàhà-ñá vaha güé` nì sánduá; còó, vàchi yùhù, cuahà gá nèhivì xí Dios nìsa quida quini xí.

¹⁰ Doco sàhà gracia xi-ya nì nihítáhvì` cucumí chuun ìi nùù-yá. Te màdi uun-ni sàni quee gracia nì quida-ya mà, vàchi cuahà gá chuun ndiaha sàni quide, dècuèndè chicá más sàni quide nùù nècuàchì dava ga. Doco màdi ndisa yùhù nì quidà-xì nsidaa ñà-ndiaha ma; còó. Divi gracia xi-ya nì chindee xí.

¹¹ Doco có-quidámà, a sea yùhù, ò dava ga apóstol, doco iin-ni xíachi nsidaa-nsí sàhà Jesús ñà-nì natiacu ndisa-ya, te divi palabra jaàn nduá nì xinindisá stná mii-nsiá.

Nansa icúmí-ndà natiacu-ndà

¹² Pues, nú ducán cachí-nsì sàhà Cristu ñà-nì natiacu ndisa-ya, dandu ¿índu chuun cachí dava-nsia ñà-mà cúí natiacu ni-iin nsìi?

¹³ Vàchi nú mà cúí natiacu nsìi ni cúí, dandu ni cóni nátiácú stná mii-yá.

¹⁴ Te nú cóni nátiácú-yà nì cúí, dandu uun-ni quee ñà-cáhàn-nsì xì nèhivì. Stná mii-nsiá, sàni xinindisá stná-nsiáyà, doco uun-ni quee stná mà nì cúí.

¹⁵ Te nsiùhù tu, na ian tnuhu-nsí cuní cachàmà, vàchi sàni cachí-nsì sàhà Dios nì dånátiácú-yà Cristu. Doco nú mà cúí

natiacu ni-iin nsii (nacua cachí dava-nsia), dandu ñà-cóni nátiácú stná Cristu nduú stná mà.

16-17 Vàchi nú mà cúí natiacu nsii, dandu cóni nátiácú stná mii-yá, te iin-ni iá ì-ndà xì cuàchi-nda, cuquidá-xí ni xinindisa-nda, nú ducán.

18 Te divi ducán stná xì nèhivì xí-yá sàni caxihì, ñà-sàni ndañuhu dahuun stná-nè nduá, nú ducán.

19 Cunaha-nsiá, nèhivì chicá còò tnündé inì-xi nduu-nda nú cuisì ñuhivì yohó-ní chindéé Cristu ndohó.

20 Doco (còò, ñà-ndáa cuisì nduá) sàni natiacu-yà; dihna mii-yá ni natiacu-yà, dandu después icúmí natiacu stná cuàhà gá ana ni xihì.

21 Sàhà cuàchi ni quida iin tiàa sàhana ni quesaha nèhivì xihì-nè. Doco vichi sàhà (mii-yá) ana ni nanduu na iin tiàa, ñàyùcàndüá vátùni nihitáhvi stná cuàhà-né natiacu-nè.

22 Vàchi sàhà-ñá nduu-nda descendencia xi Adán, ñàyùcàndüá xihì nsidaa nèhivì tiempu vichi. Doco nsidaa ana ndoó ladu xi Cristu, icúmí-nè sàa-nè natiacu-nè quida-ya.

23 Doco diín nduú quivì ni natiacu Cristu, te diín cunduu quivì quida tocar dava ga nèhivì. Dihna mii-yá ni natiacu-yà, te mii-yá nduú primeru ni cuu xi ducán; daaní, después natiacu stná ndohó nèhivì xí-yá quivì (naxicocuñ-yà, te) cuni-ndáyá.

24 Daa cunduu quivì icúmí-yâ cundee-yá nù nsidaa ñà-malu cusáhnû, xì nù stná nsidaa ana itá fuerte, xì nù nsidaa gá stná ñà-fuerte iá ñuhivì. Daaní icúmí sàa quivì xinu tiempu, te dayáha Cristu chuun dandacú-yá ndè ndahá Yuamáni-yá.

25 Doco antes ñà-jaàn, iin-ni icúmí-yâ cusahnú-yá dècuèndè cundee-yá nù nsidaa ana xiní ùhì xì-yá.

26 Pues sàhà ñà-yáha ga có-cudíi ini-yà xihì nèhivì, ñàyùcàndüá por último icúmí-yâ cundee-yá nù ñà-xihì-ndà, te mà nunca cui gá-ndà.

27 Vàchi cachí tutu ì ñà-icúmí sàa nsidanicuú iñàha coa sujetu nù-yá. Doco nàhà xicà màdi Yuamáni-yá coo stná sujetu nù-yá, vachi divi Yuamáni-yá nduú ana disáhà-xí ni cundee-yá nù nsidaa ana xiní ùhì xì-yá.

28 Daaní, nú sàni cundee-yá nù nsidaa contra xi-ya mà, dandu stná mii-yá, coo stná-yà sujetu nù Yuamáni-yá, vachi divi sàhà poder xi yà-yúcán ni cundee-yá ducán. Dandu quivì mà, mii Yua-nda Dios cunduu ana cusáhnû inicutu.

29 Inga casu: dava stná nèhivì, sáhàn-nè cuhí-né cuenta xi nèhivì sàni xihì. Pues, ¿índü chuun quidá-né ducán, cuhí-né sàhà nsii ma nú ndisa mà cúí natiacu ni-iin nsii ni cúí?

30 Daaní, nsiùhù tu, tixi cuàhà peligru ndoó-nsí nsidanicuú tiempu. (Doco uun-ni queamà nú mà sàa-ndà natiacu-ndà

después.)

31 Quivì quivì yáha-nsi peligrú cui-nsì, ñáni. Ñà-ndáa cuisì nduájàn divi nacua nduú stná ñà-ndácuìsì cudíi gá ini sàhà-nsiá ñà-iin-ni nchícùn stná-nsiá Stoho-ndà Jesucristu.

32 Yùhù, cuàhà vida nì xini ñuu Éfeso nùù (nèhivì dana guà nahi) nsicaha. Doco ni mà cúndiáá stná` mà (nùì) nú mà nunca sàà-ndà natiacu-ndà. Vàchi te nú ducán, dandu chicá vaha quida-nda nacua cachí dichu: “Ni cuxí vaha-nda, te coho vaha-nda, vachi tnaa cui-ndà”.

33 Màsà cuáha-nsia dandahví ni-iin nèhivì-nsiá (ducán, vachi cachí stná dichu): “Nú chicuèhè nècuàchì nduú compañeru-ndà, dandu cuchicuehe stná modo xi-nda”.

34 Xiñuhu nàcùnihu vii inì-nsia, (ñáni). Màsà quidá gá-nsiá cuàchi, vachi sàni cundaà inì, dava-nsia ni có-ínahá-nsiá Dios. Ducán cachí xì-nsiá áma ndúcáhán-nsiá (nacua ndiá ìcà-nsiá).

Nansa coo iquicúñú-ndà na natiacu-ndà

35 Doco vihini cachi iin nèhivì: “¿Índù modo cui natiacu iin nsìi nú sàni xihì-nè? ¿Nansa cuàhàn coo iquicúñú-nè?”

36 Pues neciu-ndà nú ni cachí-ndà ducán. Vachi dècuèndè stná tata chihì-ndà, icúmíá ndùxan, dandu cuitià.

37 Te tata chihì-ndàmà, có-ndùdává xí ñà-nduá cuàhàn nacuitià; còó, cutu íin tata uun nduá chihì-ndà, sea ni cúnduá nùnì trigu, ò inga nùnì.

38 Dandu dacuahnú Dios-ñà, te sàà coa nacua nì chitnùnì ini-yà coa. Te nú sàni sahnua, dandu díin díin nùnì cundua según iin iin clase nduá.

39 Pues ducání iá stná xì cuerpu xi iin iin ñà-ìá ñuhiví. Vachi tucu tucu ndáa nèhivì, quisi, laa, siaca.

40 Stná ñà-nchií itándiaa ansivi, tucu iá` nùù ñà-ìá ñuhiví yohó. Cuaha-ni iá ñà-ìá ansivi, te cuaha-ni iá stná ñà-ìá ñuhiví, doco tucu tucu xíndàa vico iin ían.

41 Ndiaha gá nchií orá, te viconi iá nchií yoo, doco tucu nchií-si. Cuaha-ni iá nchií stná sìtnúù, doco tucu tucu xíndàa vico iin iin-sì.

42 Pues ducán icúmí coo stná xì ndohó quivì natiacu-ndà, tucu nàcòo stná cuerpu xi-nda. Nú sàni ndùxin iin nsìi, sívì iquicúñú-nè, doco na sàà quivì natiacu-nè, iin-ni mà cúí gá-nè.

43 Te mate mà cuáhá-ní nisá ìa-ne na ní ndùxin-ne, doco ndiaha gá nàcòo-ne quivì natiacu-nè. Te còó gá ni-iin fuerza iin nsìi na ndùxin-ne. Doco nú sàni natiacu-nè, yáha ga fuerte ndiaha nàcòo-ne.

44 Íin iquicúñú ñuhiví yohó icúmí-ndá na ndùxin-nda. Doco nú sàni natiacu-ndà, dandu cuerpu ndiaha cundua, vātùni cundoo-nda gloria. Cuerpu xi-nda icúmí-ndá vichi, iin

ñà-cundoo-nda ñuhiví yohó nduá, doco cunaha-nsiá, icúmí coo stná iin ñà-cundoo-nda inga ñuhiví.

45 Te dohó cachí stná nùù tutu ì: “Tiàa nì cuyucun primeru, nì sàcùnduu-ne iin nèhiví itiácú, divi nduú Adán”. Doco iá stná inga ana nduú nahi Adán, divi mii-yá nì quixi nchícùn gà, te nùù anima mii-yá níhitàhvi nèhiví vida ndiaha.

46 Doco ¿nansa nisa ìa iquicúñú nècuàchì nì quixi primeru mà? Pues divi primeru nì sàcòo iquicúñú cui coo ñuhiví yohó-ní, te màdì ñà-nduá itiácú ndiaha na iin Espíritu ì. Còo, siempre nchícùn gà vaxamà.

47 Ñàyùcàndüá, nècuàchì primeru yucán, ñuhù ñuhiví yohó nì cuyucun-nè; doco ana nchícùn gà nì quixi ma, ansivi ní quixi-ya, te divi Stoho-ndà Señor nduú-yá.

48 Nèhiví ñuhiví, nacua nisa ìa xì-né nì cuyucun ñuhù, ducán xíndaa stná-nè vichi. Doco nsidaa nèhiví nduú nèhiví cuenta xi gloria, divi nacua iá mii-yá iá gloria, ducan xíndaa stná-nè.

49 Ñàyùcàndüá, tiempu vichi ndáa-nda nahi xì-ndà nì cuyucun ñuhù, doco después icúmí-ndá nàcùnduu-nda nacua iá mii-yá iá gloria.

50 Doco cunaha-nsiá, na xínduu ì-ndà nèhiví ñuhiví yohó xì iquicúñú-ndà, tàñáha ga cui sàa-ndà cundoo-nda ñuhiví ì xí-yá, ñánì. Te ducánì stná, nú tàñáha ga dàma iquicúñú-ndà, mà cúí sàa stná-ndà cundoo-nda ndé mà sívì gá iquicúñú-ndà; vàchi tiempu vichi sívì-ndà na xíhì-ndà.

51 Ñàyùcàndüá, cuàhìn cachì xì-nsiá iin palabra nisa ìa dèhé antes; cunaha-nsiá, mà sàa nsidaa-nda cui-ndà; doco nsidaa-nda icúmí-ndánadàma iquicúñú-ndà.

52 Na tiácú sívì corneta último, dandu yáha ga yàchì, na íin cachì nadàma dahuun-nda. Vàchi icúmí sívì corneta, dandu natiacu nsì ñà-mà cúí gà-nè.

53-54 Tiempu vichi xíhì nèhiví ñuhiví, te sívì-né; doco ndohó, vaxi iin quivì dandu nadàma-nda, dandu nicanicuahàn cunaha iquicúñú-ndà. (Ñà-ndáa nduá), xíhì-ndà vichi, doco nú sàni nadàma iquicúñú-ndà, dandu mà nunca cui gà-ndà. Daaní, (na tiempu sàni níhitàhvi-ndà ducán), dandu ñà-sàni cuu ndisa palabra cachì tutu ì cundua, vàchi dohó cachá: “Vichi ndisa sàni cundee dahuun Dios; mà cúndúú gá-ndà nsìi.

55 Na ní xíhì-ndà, cuàhàn-ndà ndoho fuerte-ndà nì cúí, doco vichi còo. Mate ní xíhì-ndà, doco mà nunca cundee gá tnùndoho ma nùù-ndà”, cachá.

56 Pues sàhà ñà-íá cuàchi nèhiví, ñà-yùcán nduá dayúhì xì-né na xíhì-nè. Vàchi nacua fuerte iá castigu cachì ley ì, ducán fuerte icúmí coo stná tnùndoho níhì-né sàhà cuàchi nì quida-ne.

57 Doco nùu ndohó, còó, vèchi ansivéhé Dios, vètùni cundee-nda nùu nsidaájàn quida Stoho-ndà Jesucristu.

58 Ñàyùcàndùá, iin-ni xiñuhu-ñá nacuàhandee ini-nsiá, ñani màní. Iin-ni ni cúníhnú vaha inì-nsia Stoho-ndà Señor, te quida stná-nsiá cuàhà obra ndiaha xí-yá, vèchi ináhá-ndá, màdi úún-ní quee ñà-xinúcuáchí-ndá nùu-yá.

16

Nansa ni xicàn Pablo nùu nècuàchì ñuu Corinto ñà-datacá-nè cooperación sàhà nècuàchì ndahví

1 Vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà nansa quida tnaha-nda cooperar ñà-chindee-nda dava ga nèhivì xí Dios. Cunaha-nsiá, nacua ni cachì xì nèhivì xí-yá ndoó ladu Galacia, ducán cuní quida stná mii-nsiá.

2 Cada quivì domingu xiñuhu tavà cuàán iin iin-nsia iyuhu ñà-nduá sàni quida-nsia ganar, dandu quivì sài ndé ndoó-nsiá, có-nduú gá ñà-càcàn gá-nsiá dihùn.

3 Te nú sàni sài, dandu icúmí stná-nsiá nacàxin-nsia iin ùi nèhivì techuín cùhùn ñuu Jerusalén ñà-cunihi-ne tnùmaní xí-nsiá cùhùn. Te icúmí tiaa stnái iin carta cunihi-ne cùhùn ñà-nduá iin chuun vaha.

4 Te nú tuxí inì vètùni cùhùn stnái, dandu cutnàhì xì nècuàchì mà cùhùn-nsì.

Nansa nihnú ini Pablo cacanuú ga-nè ñuu te ñuu

5 Yùhù nihnú inì quihin ichì cùhìn ladu Macedonia. Te nú sàni yàhi ladu yucán, dandu icúmí sàa stnái ndé ndoó mii-nsiá ñuu Corinto jaàn.

6 Te vihini coo chíí xì-nsiá jaàn cahín, dècuèndè vihini coi inii tiempu vixin, dandu después chindee-nsiá yùhù cùhìn chicá nùu-xí ndé icúmí cùhìn.

7 Vèchi có-cùní yàha uin ndé ndoó-nsiá; có-cùní casàhú uin xì-nsiá. Cahnú gá Dios siquiera iyuhu tiempu cuní coi cutnahí xì-nsiá.

8 Doco vichi cuàhìn coi ñuu Éfeso yohó dècuèndè nacava vicò Pentecostés;

9 vèchi ñuu yohó, ndiaha gá-sàni nuna ñuhivì nduá, vèchi sà-íá cuàhà chuun xi mii-yá quida-nsi, mate ndoó cuàhà stná ana xidá inì-xi.

10 Nú ni sáa Timoteo ndé ndoó-nsiá, quidañuhu-nsiánè sàhà ñà-nì còó-né contentu na íá-nè jaàn, vèchi iin-ni quidá stná-nè chuun xi Stoho-ndà Señor, nahi yùhù.

11 Ñàyùcàndùá, màsà cáhìchì inì-nsianè. Te chindee-nsiánè na naquihin-ne ichì ndixi-ne ndé ié', vèchi ndiatuí-nè nsiaa-nè xì compañeru-nè.

12 Daaní, ñani-ndà Apolos, cuàhà gá nì sacundahví nùu-né áma cùtnáhâ-né xì compañeru-nsi sàa-nè ndé ndoó-nsiá. Doco

có-íá-nè dispuestu cùhùn-nè vichi-ni. Ndè iin quivì chicá cusaa-ne, dandu sàà-nè.

Nansa nì cachi Pablo nì casàhú-nè xì nsidaa nèhivì xí Dios ndoó ñuu Corinto

¹³ Cundoo tùha-nsia (ñà-màsà dándáhvî nèhivì-nsiá). Iin-ni cunindisá vàha-nsia, te cunihnu fuerte ini-nsià, te nacuañhandee stná ini-nsià.

¹⁴ Nsidanicuú chuun icúmí-nsiâ xì ñanìtnaha-nsia, màsà nándodó-nsiá cuu manì stnahá ini-nsià sàhà-nsiá.

¹⁵ Ináhá-nsiâ sàhà Estéfanas xì nsidaa nèhivì vehe-ne, ñà-xínduu-ne nèhivì primeru nì xinindisa-xi mii-yá jaàn ladu Acaya. Te ináhá stná-nsià ñà-cuàhà guá voluntad icúmí-nè chindee-né nsidaa nèhivì xí Dios, ñáni.

¹⁶ Ñàyücàndüá, cuní quidañuhu stná-nsiànè xì nsidaa stná ana niñnú inì-xi nahi mii-né, xì nsidaa gá stná nècuàchì xinúcuáchì nùu-yá, te chindéé sàhà chuun nsiha, cuní quidañuhu víi-nsiánè.

¹⁷ Nì cudìi gá inì na ní quesaa Estéfanas xì Fortunato xì Acaico, vàchi mate mànicùí quixi mii-nsiá, doco siquiera mii-né nì quesaa-nè, te sàhájàn sà-ìé` contentu.

¹⁸ Sàni nacuañhandee ini-nè anímè, te divi ducání tùha stná-nè quida-ne xì mii-nsiá, ináhí. Ñàyücàndüá, xiñuhu quidañuhu víi-nsiánè, mii-né xì nsidaa gá stná nèhivì nahi mii-né.

¹⁹ Nsidaa nèhivì natácá càhvì xì Dios ladu Asia yohó, cásàhú-nè xì-nsiá. Te cásàhú stná Aquila, xì Priscila, xì nsidaa gá stná nèhivì natácá vehe-ne; cuàhà gá (cudìi ini-nè) ñà-ndòó-nsiá ladu xi mii-yá.

²⁰ Nsidanicuú nèhivì xí-yá (ladu yohó), cásàhú-nè xì-nsiá. Te mii-nsiá, nacasàhú stnahá víi stná-nsià ñà-nduú-nsiá nèhivì ìi xí-yá.

²¹ Ndahà yùhù Pablo tiaí palabra yohó, te cásàhú stnài xì nsidaa-nsiá.

²² Nú íá ana có-cùu inì-xi sàhà Stoho-ndà Jesucristu, dandu ni sàà-nè ndañuhu-né nùu-yá. Te vichi cachí-ndà xí-yá: "Naxicocuñ-ní cuní-nsi, Stoho-nsi Señor".

²³ Nì cúcúmí víhí-nsiâ gracia xi Stoho-ndà Jesucristu.

²⁴ Te cuní nsinuu inì-nsia nansa cuú inì sàhà-nsiá ñà-iin-ni xínduu-nda nèhivì xí Jesucristu. Sà-íá.

Tutu Ùì Nì Tiaa San Pablo nù Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Corinto

¹ Yùhù nduí Pablo, iin nècuàchì nì nìhì chuun ì nù Jesucristu, vèchi ducán nì chitnùní ini Dios quide. Te yohó cutnàhá stnàì xì ñani-ndà Timoteo, te cásàhú-nsì xì mii-nsiá nècuàchì natácá cahvi xi Dios ñuu Corinto jaàn, te cásàhú stná-nsì xì nsidaa gá nèhivì xí mii-yá ndoó inicutu ladu Acaya yucán.

² Nùu Yua-nda Dios xì nùu Stoho-ndà Jesucristu ni quixì cuàhà gracia sàhà-nsiá, te ni yáha vàha-nsia nicanicuahàn quida-ya.

Nansa nì ndoho Pablo sàhà ñà-nchìcùn-nè Jesús

³ ¡Ansivéhé cahnú Dios xi Stoho-ndà Jesucristu, divi Yuamánì-yá! Te Yua ndohó nduú stná-yà, te cuàhà gá cuhì ini-yàndó, te nácuàhandee stná ini-yàndó, vèchi cahvi-ndayá.

⁴ Te nácuàha-yàndó valor na hora yáha-nda tnùndoho. Ducán dandu vètùni nacuaàhandee stná ini-ndà compañeru-ndà quivì yáha stná-nè tnùndoho, vèchi sàhà-ñá sàni chindee-yá ndohó, ñàyùcàndüá vètùni chindee stná-ndà ñanìtnaha-nda.

⁵ Ñà-ndáà nduá, ndohó cuàhà-ndà na yáha-nda tnùndoho na ian nì yàha stná Cristu, doco cunaha-nsiá, ndiaha gá nácuàha stná-yàndó valor sàhámà.

⁶ Ñàyùcàndüá, nú ndohó nsiùhù, dandu sàhà-ñá nìhì stná mii-nsiá ndufuerté anima-nsiá, te càcu-nsia nduájàn. Daaní, divi ducání stná, nú sàni nacuaàhandee ini Dios anima nsiùhù, divini nduú stná mà sàhà-ñá nacuaàhandee stná ini-nsì mii-nsiá. Dandu vètùni nìhì stná-nsiá quidandee víi inì-nsia na hora ndohó-nsiá nahi nsiùhù.

⁷ Ñàyùcàndüá, ináhá váha-nsi, nú icúmí-nsiá ndoho-nsia nahi nsiùhù, dandu icúmí quee viámà sàhà-nsiá, vèchi ndiaha gá icúmí-yá nacuaàhandee stná ini-yà mii-nsiá nacua quidá-yá xì nsiùhù.

⁸ Ñánì, cunì-nsì cundaà ini-nsiá nansa nì yàha-nsi ladu Asia, cuàhà tnùndoho nì xini-nsì yucán. Mà cùndéé ini-nsì nì cahan-nsì, cuàhàn-nsì cui dahuun-nsì nì tuxi-nsì,

⁹ te sàni sahnde ini-nsì sàhà vida xi-nsì. Doco ducán nì cuu xi-nsì sàhà ñà-nì cùndáà ini-nsì màsà cáhvi-nsì xì mii-nsì; cuisì Dios ni cahvi xi-nda, vèchi mii-yá, mà úhì danátíacú stná-yàndó mate sàni xìhì-ndà.

¹⁰ Te ñà-ndáà nduá, divi mii-yá nì dàcácu-ya nsiùhù nùu peligrù cahnu-ma na cuàhàn-nsì cui-nsì nì cúí, te (ansivéhé gá-yà), vèchi dècuèndè quivì vichi dacácu ì-yá nsiùhù. Te

xiníndísâ-nsí ñà-dècuèndè stná tnaa idá icúmí-yâ quida-ya ducán,

¹¹ nú iin-ni chindéé stná mii-nsiá xícàn tàhvi-nsiá nùu Dios sàhà-nsí. Daaní, nú ducán xícàn tàhvi cuàhà nèhivì sàhà-nsí, dandu cuàhà gá stná nèhivì icúmí naquimanì xì-yá sàhà-ñá ndiaha guá quidá-yá sàhà-ndà.

Nansa nì cachi Pablo ñà-ndiúú-né nècuàchì seguru, có-dàndàhvi-nè nèhivì

¹² Cunaha-nsiá, cuàhà gá cudî ini-nsi ñà-ínáhá-nsí vii gá quidá-nsí ñuhivì yohó. Có-dàndàhvi-nsi ni-iin nèhivì, vâchi cuisì ichì mii-yá indéhe-nsí. Te na ní sandoo-nsi ñuu-nsià yucán, chicá más nì sàhandee ini-nsi quida vii-nsí ducán. Cóni dátíiáa uun-nsi nduú-nsí nècuàchì nchichí guâ, na quidá dava nèhivì ñuhivì. Còó, cuisì gracia xi Dios nì chindee xì-nsí.

¹³ Te carta tiaá-nsí nùu-nsiá, (còò ni-iin palabra ndóo dèhé nùá), vátùnì cahvi-nsiáñà, te mà úhì cundaà ini-nsiá ñà-nduá cachá. Vâchi cunaha-nsiá, yùhù cuní ni sàà-nsià mànihì váha inì-nsià.

¹⁴ (Ináhí), algu sàcuàhàn-nsià cundaà ini-nsià vichi, doco cumánì vá. (Te nú sàni sàà-nsià nì cundaà váha ndisa ini-nsià), dandu quivì naxicocuîin Stoho-ndà Jesucristu, icúmí-nsiá cudii ini-nsià sàhà-nsí, te cudii stná ini nsiùhù sàhà mii-nsiá.

¹⁵⁻¹⁶ Pues sàhà-ñá ináhá vâhi nsidaájàn, ñàyùcànduá nì nacani inì sàni ndé ndoó-nsiá nì cui. Te sàhà-ñá cui nìhítáhvì váha-nsià, ñàyùcànduá ùi xichi nàcòtì mii-nsiá nì cahín. Primeru yâhi ndé ndoó-nsiá na cùhìn ladu Macedonia; dandu nayàha tui na ndixi nì cahín. Te después, nú sàni chindee-nsiá yùhù, dandu naquihin ichì cùhìn ladu Judea nì cui.

¹⁷ Doco (ñà-cóni sái), màdì ñà-cóni nácánì sahnú inì nduá. Còó, vâchi màdiá nansa ni nì cui nacánì inì; ni có-nàcánì inì na iin nèhivì còò Dios ini anima-xi. Vâchi nú ducán ni cundúí, dandu “jaan” cachì vichi, te después “còó”.

¹⁸ Doco ináhá Dios (cóni dàamá-nsí palabra nì cachi-nsi xì-nsiá daa) na ian dajúùn-nsi vichi, te después “còó” cachí-nsi. Còó.

¹⁹ Yùhù xì Silvano xì Timoteo, palabra sàhà Dèhemanì Dios Jesucristu nduá nì càhàn-nsi xì-nsiá daa. Te mii-yá, mà nunca (dandahví-yà nèhivì), te cachi-yà: “Jaan, (iá consuelu”, dandu después), còó. Vâchi nú “jaan” cachí-yà, dandu divi ñà-ndácuisì nduá.

²⁰ Vâchi nsidaa ñà-nduá sàni quida Dios comprometer, seguru icúmíiá cuu ndisa quida Cristu. Ñà-jaàn nduá dísáhà-xì ndácùcahan-nda quivì Jesucristu na naquímánì-ndà Dios, te cachí-ndà xì-yá amén.

²¹ Te divi Dios nduú ana nácuàhandee ini xì-ndà ñà-cunchicùn vii-ndà Cristu, te sàni dàhíi stná-yá sàxínítnùnì-ndà.

22 Te ducán iá stná na ian nì dùcùn seña xi-ya anima-ndà; te nì sàhatahvì stná-yàndó Espiritu Ìlì xí-yá ñà-coo Yà-ìlì mà ini anima-ndà, te cunaha-nsiá, cuiisì tnùmáni primeru nduú yà-jaàn, vachi chicá más icúmí-ndá nihitáhvi-ndà después.

Ñà-nduá disáhà-xí cóni sáa Pablo ñuu Corinto

23 Cunaha-nsiá, cuiisì sàhà-ñá có-cuní càhàn ndeí xì-nsiá, ñàyùcànduá disáhà-xí tãñáha ga sàa tui ñuu-nsiá jaàn. Ináhá Dios ñà-ndáa nduá cachì xì-nsiá, te nú dandahvì, dandu ni cui chicá vaha.

24 Doco màsà cúníhnú ini-nsiá ñà-cuní-nsì dandacú-nsì nùu-nsiá sàhà ñà-nduá xiníndísá-nsiá. Còó, vachi sàni xinindisá víi-nsiá. Cuiisì cuní-nsì chindee-nsì mii-nsiá ñà-chicá contentu ni cúndóó-nsiá.

2

1 Ñàyùcànduá, yùhù nì cachì ini animè, mà cùhìn visita ndé ndoó-nsiá nú puru tnùnsí ini cundua.

2 Vachi nú nì nácùndoo-nsia tnùnsí ini quide, dandu mà sài cudìlì gá inì, vachi divi mii-nsiá nduú ana cunì cudìlì inì sàhà-xí.

3 Ñàyùcànduá, nì tiai iin carta nùu-nsiá còtó sài ndé ndoó-nsiá, te cuiisì cuhuun inì sàhà-nsiá mate ñà-cudìlì inì sàhà-nsiá nduá cunì. Ducán cachì, vachi tuxí inì ñà-nduá cudìlì ini yùhù sàhà-xí, divi nduú ñà-cudìlì stná ini mii-nsiá sàhà-xí.

4 Cunaha-nsiá, cuàhà gá nì nacani inì na ní tiai carta mà; cuàhà gá nì dàndòhí mií, ndè nì sacui. Doco màdì sàhà-ñá cunì dacúhúun inì mii-nsiá nduá nì tiaiàmà; còó, cuiisì sàhà-ñá ni cúndáa ini-nsiá ñà-cuàhà gá cuú inì sàhà-nsiá.

Xiñuhu cuicahnú ini-ndà sàhà iin nècuàchì nì quida xi cuàchì nú sàni cuu-ne arrepentir

5 Nú iá iin-nsia nì cuhuun ini dava-nda sàhà-xí, pues màdì yùhù nduú ana nìsa icumi guá tnùnsí ini jaàn. Còó, mii stná-nsiá nìsa icumi xi ñà-jaàn, siquiera iyuhá. “Iyuhá”, cachì, sàhá màsà quidá cuàhà güé'-ñà.

6 Doco vichi, sà-íá; còó gá necesidad càhàn duchi gá ini-nsiá xì nècuàchì nì quida falta mà nacua nì càhàn-nsiá xì-né na ní nataca-nsiá daa.

7 Vichi xiñuhu cuicahnú inì-nsia sàhà-né, te nacuahandee ini-nsiàné sàhá màsà cóo-né cuàhà tnùnsí ini, te cundeámà nùu-né.

8 Ñàyùcànduá, sacúndáhvi nùu-nsiá ñà-càhàn vii-nsiá xì-né vichi, te cachi-nsiá xì-né ñà-cuú ndisa inì-nsia sàhà-né.

9 Cunaha-nsiá, na ní tiai carta mà nùu-nsiá daa, divi sàhà-ñá cundaà inì a cúníni-nsiá, á cóo nì sandua.

10 Ñàyùcànduá, nú xicáhnú ini mii-nsiá sàhà falta xi iin nèhivi, dandu ducaní quidá stná yùhù. Te nú iá ndisa ñà-nduá

xiñuhu cuicahnú inì sàhà-xí, dandu quideà. Vàchi sàhà ñà-vàha xi mii-nsiá nduá. Te indéhe Cristu; ináhá-yâ (nansa quida-nda). Pues xiñuhu cuicahnú tnahá ini-ndà sàhà-ndà sàhà-ñá

¹¹ màsà níhìndèè ñà-malu dacà-síndô, vàchi ináhá-ndá, maña cuàhà ndisa-sì.

Sàhà Jesucristu icúmí-ndá cundee-nda nùù nsidaa tnùndoho, xì sàhà nsidaa cuàchi

¹² Na ní quesai ñuu Troas ñà-cachitnùhi palabra ìì xí Cristu, dandu nì cundaà inì iá ndisa nansa quide cuàhà chuun xì Stoho-ndà Señor (ñuu yucán) nì cùí.

¹³ Doco cónì cùí coi contentu yucán, vàchi còò ñani-ndà Tito nì ndácùhin. Ñàyùcànduá, nì ndaquìndèi xì nècuàchì ñuu mà, te nì quihin tui ichì vàxi ladu Macedonia yohó.

¹⁴ Doco ansivéhé Dios, vàchi nicanicuahàn chindéé Jesucristu ndohó, vátùni cundee-nda nùù nsidanicuú tnùndoho. Te chindéé stná-yándó na cachitnùhu-nda palabra ìì xí-yá inicutu sàhà-ñá cundaà ini nèhivì nansa iá ichì-yá, dandu na ian inicutu xítia iin dico tnamì nduá.

¹⁵ Vàchi nsiùhù, (na cachitnùhu-nsi palabra) sàhà Cristu, dandu na ian xítia iin dico ndiaha nduá, te na ian sahán tnamíà nùù Dios, (vàchi cudí ini-yà sàhà-ñá). Te nèhivì ñuhivì, na ian sahán stná dico palabra mà nùù-né, ni cùndúú-né nècuàchì càcu anima-xi, te ò nècuàchì ndañúhú anima-xi.

¹⁶ Nèhivì ndañúhú anima-xi, có-cudí ini-nè palabra mà, vàchi nahi dico nsii nduá nùù-né, te yúhì-nè cui-nè quida. Doco nècuàchì icúmí càcu anima-xi, còò, na ian tnamì gá palabra mà nùù-né, vàchi sàhámà vátùni nihì-né vida ndiaha. Pues sàhà nsidaàjàn, cuisì nèhivì vàha ndisa xiñuhu (cachitnùhu xi palabra mà).

¹⁷ Ñàyùcànduá nsiùhù, có-quidá-nsí na quidá cuàhà nèhivì, quidá ndevàha-ne xì palabra ìì mà. Còò; có-dàndàhvì-nsì ní-iin nèhivì. Mii-yá ináhá-yâ nansa quidá-nsí, cachí ndàà-nsi xì-né nacua nì cachi-yà xì nsiùhù, cáhàn viì-nsí xì-né, vàchi nèhivì xí Cristu nduú-nsí.

3

Nansa iá tratu saa nì saquin Dios xì nèhivì

¹ Ñà-jaàn cachí-nsi xì-nsiá, doco màdì-ñá ndaníhí-nsi tnùñuhu xí mii-nsí nduú túá. Ni còò stná necesidad cunihi-nsi iin tutu nduú recomendación na sàà-nsi ndé ndoó-nsiá, ni còò stná necesidad càcàn-nsi iin tutu nùù-nsiá (ñà-cunihi-nsi cùhùn inga ñuu), mate ducán quidá dava nèhivì.

² Vàchi divi mii-nsiá nduú-nsiá nahi tutu (quidà-xì nsiùhù recomendar), vàchi mà úhì cundehè nèhivì (ñà-quidá víi-nsiá), te cundaà ini-nè (ñà-ndàà nduá cachí-nsi). Na iin carta

xínduu-nsia, cachí, te na ian itándiaa palabra xan ini anima-nsi, ducán nduá.

³ Na iin carta nì tiaa mii Cristu nduú-nsiá, vèchi (na ní cachitnùhu-nsi palabra ì xì-nsiá), dandu na ian nì dàsàa-nsi carta mà nì sandua. Doco màdi tinta nì tiaa Cristu carta mà. Còò, sàhà Espíritu Ì xì mii-yá iá nicanicuahàn, ducán nì tiaa-ya ini anima-nsià, màdi ìcà iin yùù chipála.

⁴ Ináhá-nsi ñà-ndáà nduá cachí-nsi yohó, vèchi cundéé ini-nsi Dios sàhà-ñá xiníndísâ-nsi Cristu.

⁵ Doco có-tùxí ini-nsi vètùni sàà mii-ní nsiùhù ñà-quida vii-nsi chuun yohó. Còò, cuisì nú chindee Dios nsiùhù, dandu vètùni sàà-nsi quida-nsi chuun (xi-ya).

⁶ Ñàyùcàndüá, sàhà mii-yá vètùni cachitnùhu vii-nsi xì nèhivì nansa iá ley saa xí-yá. Te ley mà, có-ndüá palabra nì tiaa uun-ni; còò, palabra nì taxi Espíritu Ì xì-yá nduá. Vèchi nú letra uun ni cúndüá, dandu cuisì cuàhàn cachàmà xì-ndà ñà-cui-ndà; doco tucu quidá Espíritu Ì; puru vida ndiaha sàha-ya.

⁷⁻⁸ Ñà-ndáà nduá, ndiaha gá nisa ìa ley sàhana mate ìcà yùù chipála nì sàcùtandiaà. Vèchi (na ní nìhì Moisés ley mà), nì nanchiì ndiaha nùù-né, te sàhà ñà-yùcàn mànicùì gá cundehè nèhivì Israel nùù-né. Doco inga iin ratu gà, dandu có-nchiì gá mà. Ñàyùcàndüá, nú ni cachí-ndà ndiaha gá nisa ìa ley primeru mà, te cutu ñá-sàà-ndà cui-ndà cachá, dandu chicá nàhà xìcà ndiaha gá iá (palabra cachí) Espíritu Ì.

⁹ Cunaha-nsiá, sàhà ley sàhana ma vètùni nì cundaà ini-ndà iá castigu sàhà cuàchi-nda. Doco nú ni cachí-ndà ndiaha gá nì ìa na ní quesaa ley mà, dandu chicá más ndiaha palabra saa cachitnùhu xi-nda nansa ndee vaha-nda nùù-yá.

¹⁰ Te vichi, sàhà-ñá yáha ga nsiha palabra saa ma, ñàyùcàndüá có-quidá gá-ndà cuenta nsiha gá ley primeru mà.

¹¹ Doco nú ni cachí-ndà ley ndiaha nduú ley sàhana ma, te cóni ìa naha cuàhà, dandu vihi gá ndiaha ndisa iá palabra saa, vèchi nicanicuahàn icúmíâ coa.

¹² Te vichi, sàhà-ñá ináhá-ndá iá tnùndé ini ndiaha xi-nda ma, ñàyùcàndüá có-yùhí-nsi càhàn vate-nsí xì nèhivì.

¹³ Có-quidá-nsí na ian nì quida Moisés, nì chidàhvi-ne nùù-né xì iin sìcoto sàhá màsà cúnì nècuàchì (raza-nè) Israel na cueé-ni cueé-ni ndáhvà ñà-tnùù ndiaha nùù-né.

¹⁴ (Te seña nduámà) ñà-cónì cúndáà vaha ini nècuàchì Israel yucán. Te dècùèndè stná tiempu vichi, ducán iá na ian idàhvi sàxínitnùnì-nè iin sìcoto, ñàyùcàndüá có-sàà-nè cundaà ini-nè na iní-né cahví nèhivì tutu xi ley sàhana. Cuisì-ní nú ni quíhvi-ne ichì Cristu, dandísá, vètùni sàà-nè cundaà ini-nè.

¹⁵ Te dècuèndè stná vichi, na cahví-né (tutu nì tiaa) Moisés mà, ducán iá na ian ídàhvi ì sàxìnìtnùnì-nè, (cò-cùndàà ini-nè).

¹⁶ Doco nú ni quíhvi-ne ichì Stoho-ndà Señor, dandísá cuxio ñà-dàdàhvi xi sàxìnìtnùnì-nèmà, te claru mànhì ini-nè.

¹⁷ Vàchi Stoho-ndà Señor, divi Espíritu Ì nduú-yá, te ndéni nì cui ni coó Espíritu Ì xí-yá, yucán ndisa nuná ñuhivì ì xí-yá nùù-ndà.

¹⁸ Ñàyùcànduá, ndohó, sàni cundaà ini-ndà, có-ídàhvi ga nùù-ndà (nahi Moisés), còó. Te ñà-ndiaha guá sàni nàcòo anima-ndà nì quida-ya, ñàyùcànduá, queámà na ian nduu-nda iin yùtátá nchií ndiaha quidá iin luz. Te cueé-ni cueé-ni dáma stná-ndà dècuèndè sàà-ndà coo ndiaha-nda nahi mii-yá. Pues divi ñà-jaàn nduá quidá-yá xì-ndà, vachi Espíritu Ì nduú-yá.

4

¹ Sàhà gracia xi Dios nì nìhìtáhvì-nsí chuun ndiaha quidá-nsí; ñàyùcànduá, có-cùhúún ini-nsí.

² Mà túha-nsi quida dèhé-nsi ni-iin chuun chicuéhè, ni mà túha-nsi dandahví-nsi nèhivì; te mà túha stná-nsi dama-nsi palabra ì xí-yá. Còó, puru ñà-ndácuìsì nduá cachítñuhu vate-nsí xì-né. Mà úhì cundehè-néndô, te cachi-nè a quidá víi-nsí á coó. Te mii-yá, indéhe stná-yà nansa quidá-nsí.

³ Te nú cachítñuhu-nsi razón ndiaha xí-yá, te có-sàà nèhivì cundaà vaha ini-nè, pues ¿ndià dísáhà-xí nduámà? Divi sàhà-ñá nchícùn-nè ichì ndé cuàhàn-nè ndañuhu-né.

⁴ Vachi quìsì cahví guá nèhivì ñuhivì yohó, sàni dàcuàá-si anima nèhivì có-xìnìndísá sàhà ñà-màsà dátñùù ndiaha Dios sàxìnìtnùnì-nè; ñàyùcànduá mà cùì cundaà ini-nè razón vaha sàhà Cristu, mate ndiaha gá-yà, te mimíí nacua iá Yua-nda Dios, ducán iá stná-yà.

⁵ Cunaha-nsiá, na cachítñuhu-nsi palabra ì, màdì sàhà mii-nsí cáhàn-nsi. Còó, sàhà Stoho-ndà Jesucristu cáhàn-nsi, te cui sàhà cachí-nsi sàhà nsiùhù ñà-nduú-nsí nèhivì xinúcuáchí nùù mii-nsiá, vachi ináhá-nsí (màni cuáhà-nsiá) nùù-yá.

⁶ (Vichi cuní nsinuu ini-nsià nansa nì cuu sànahà) na nisa ìin tnuu inicutu ñuhivì, te nì cachi Dios: “Ni coó luz”, te nì sàcòa. Pues ducán nì quida stná-yà xì ndohó, nì dàtnùù-yà ini anima-ndà, dandu nì cundaà ini-ndà ñà-ndiaha guá-yà, te divi sàhájàn na ian nchií ndiaha stná nùù Jesucristu.

Iin-ni ni cúnìhnú vaha ini-ndà Jesucristu nicanicuahàn

⁷ Ndisa ndudu ì xí mii-yá nduá sàni nìhìtáhvì-ndà vichi, te nahi ñà-cuicà-ndà nduú stná mà. Doco có-cùnì cachà-mà ñà-càhnú gá poder ícúmí ndohó, còó. Vachi cui sàni na iin quidì ñuhù ndé ñuhú ndudu ì mà nduu-nda. Ñàyùcànduá nàhà xicà poder ndiaha xí mii-yá nduájàn.

⁸ Sahájàn, nsiùhù, có-cùhúún ini-nsi, mate yáha-nsi cuàhà tnùndoho, te nacání cuàhà ini-nsi dava xichi, doco siempre iá nansa càcu-nsi.

⁹ Quini quidá nèhivì xì-nsí, doco có-nàcóó nihni Dios nsiùhù. Sahní cuií-nè nsiùhù, doco mà cùi sàà-nè dandáñúhù dahuun-ne nsiùhù.

¹⁰ Na xicánúú-nsí ñuhiví yohó, siempre nihnú ini-nsi vihini cui-nsi nahi nì xihì stná Stoho-ndà Jesús. Doco nú ducán nihnú ini-nsi, dandu sàhámà vátùni cundaà stná ini nèhivì ñà-ìtiácú stná-yà, te chindéé-yândô.

¹¹ Doco na ndoó ì-nsí ñuhiví, nicanicuahàn ndoó-nsí tìxi peligrú cui-nsi sàhà-yá sàhà-ñá cundaà ini nèhivì ñà-divi vida ndiaha xí-yá nduá icúmí-ndá, mate siempre iá peligrú cui-nsi.

¹² Ñàyùcàndüá, nicanicuahàn ducán iá xì nsiùhù na ian cuàhàn-nsi cui-nsi, doco sàhà ñà-jaàn vátùni nihì mii-nsiá nansa cutiacu-nsià vida ndiaha xí-yá.

¹³ Nùù tutu ìì dohó nì tiaa iin nèhivì: “Yùhù xiníndísé mii-yá, ñàyùcàndüá, nì cachì ñà-ndüá nì cachì”. Pues nsiùhù, divi ducán nihnú stná ini-nsi mii-yá nahi nècuàchì yucán, te sàhájàn cáhàn vate stná-nsi palabra xi-ya.

¹⁴ Te nsinúú ini-nsi nansa nì quida Yua-nda Dios, nì danátíácú-yà Stoho-ndà Jesús. Ñàyùcàndüá, divi ducán icúmí-yá quida stná-yà xì ndohó, danátíácú stná-yàndó, dandu sàà nsidaa-nda nùù-yá.

¹⁵ Cunaha-nsiá, nsidanicuú ñà-ndüá yáha-nsi, sàhà ñà-vàha xi mii-nsiá nduá. Te nú sàhámà chicá cuàhà nèhivì nihì xì gracia xi-ya, dandu chicá cuàhà stná-nè naquimanì xì-yá sàhà-ñá nì quèè gà más tnùñuhu xí-yá.

¹⁶ Ñàyùcàndüá, có-cùhúún ini-nsi, vàchi mate cueé-ni cueé-ni chicá cui-tâ-nsi, doco anima-nsi, còó, vàchi nsiquívì (chicá nácuàhandee ini-nsi) na ian ndusáá-nsí.

¹⁷ Ñà-ndáà nduá, ndoho-nda vichi, doco quida-nda cuenta na ian, sacù-ni nduá, te yàchì icúmíá nsiha. Doco sàhà-ñá ndoho-nda vichi, cuàhà sàstnùhù ñà-ndiaha ìì xí-yá icúmí-ndá nihítàhvì-ndà después, te nicanicuahàn cundua.

¹⁸ Ñàyùcàndüá, có-ndùlócô gà-ndà sàhà ñà-ndüá indéhe-nda ñuhiví yohó, cuisì (nihnú ini-ndà) sàhà ñà-tàñáha ga sàà-ndà cuni-ndà. Vàchi ñà-ndüá tui indéhe-nda, ñà-yáha-ni nduá, doco (ñà-ndiaha ìì xí mii-yá), mate có-tuía cundehè-ndà, doco nicanicuahàn cunaha-ñá.

5

¹ Có-quidá nú ni sàà ndañuhu iquicúñú-ndà ñuhiví yohó, vàchi nahi vehe ndé ndoó toó-ní-ndá nduá. Doco ináhá-ndá nú sàni nsiha, dandu cucumi-nda inga iquicúñú-ndà iá ansivi,

te na iin vehe saín-ndà cundua, vâchi Dios icúmí quidavâha xán, màdì nèhivì, te nicanicuahàn icúmíâ cunahá.

² Doco tiempu vichi na ian sácàn ini-ndà, vâchi yáha ga cuní-ndà nihì-ndà iquicúñú saa iá ndè gloria mà. Vâchi nahi vehe saa-nda cundua, te cunduu stná na ian màcùndixi-nda inga sìcoto saa.

³ Te ináhá-ndá, nú sàni nihì-ndà iquicúñú saa ma, màdì uun-ni coo anima-ndà na ian chaá; còó.

⁴ Doco mientras ndoó ì-ndà xì iquicúñú-ndà ñuhivì yohó, sácàn ini-ndà, có-cùú vâha ini-ndà; doco màdì sàhà-ñá cuní-ndà cuxio iquicúñú-ndà icúmí-ndá vichi nduájàn, còó; ñà-cùnì-ndà naquihin-nda iquicúñú saa-nda nduá, dandu mà sáà gà-ndà cui-ndà, vâchi vida ndiaha icúmí-ndá nihì-ndà, te icúmíâmà cundee dahuan nù ñà-cui-ndà.

⁵ Pues divi Dios nduú ana chindéé xí-ndá ñà-nìhìtáhvi-ndà ducán, vâchi sàni sàhatahvi-yándò Espíritu Ìi xí-yá, doco cuisì tñumanì primeru nduú Yà-ì mà.

⁶ Ñàyùcànduá nihnú ndéé guâ ini-ndà vichi. Te ináhá stná-ndà ñà-mientras ndoó ì-ndà cuerpu xi-nda, dandu tàñáha ga cui cuni-ndà nù-yá.

⁷ Vâchi na ndoo-nda ñuhivì yohó, cuisì nihnú vâha ini-ndà yá, màdiá xinínù-ndà yá.

⁸ Pues vichi nihnú ndee ndisa ini-ndà, cachí. Doco chicá cudì ini-ndà nú ni nácóó-ndá iquicúñú-ndà yohó, te cùhùn-ndà cundoo-nda nù-yá.

⁹ Ñàyùcànduá dísáhà-xí sàhandee ini-ndà, áma cudí ini-yà sàhà ñà-nduá quidà-ndà, a sea sàndòò-ndà nù-yá, te ò tàñáha ga sàà-ndà nù-yá.

¹⁰ Vâchi nsidanicuu-nda icúmí-ndá màcùita-nda nù Stoho-ndà Cristu, te cachi-yà xì-ndà nansa ndisa iá, a sáni quida vii-ndà ñuhivì yohó, ò á cóó. Dandu cuàha-yándò ñà-nduá ndiá ìcà iin iin-nda nihì-ndà.

¹¹ Ñàyùcànduá, nsiùhù, yúhì-nsì còtó mà ndóo ini-yà sàhà-nsí, te sàhámà cáhàn-nsì xì nsidaa nèhivì áma (cúníndísá stná-nèyà).

Vâha ndisa ni cóó anima-ndà, màdiá datiaá uun-nda quida vii-ndà

Ináhá vâha Dios nansa iá anima-nsì, te cahnú gá Dios ni cundáà vâha stná ini mii-nsiá nansa nihnú ini-nsì.

¹² Tucutu cachí-nsì xì-nsiá ducán, doco màdì ñà-cùnì-nsì cáhàn vii-nsí sàhà mii-nsí nduá, còó. Cuisì nandúcú-nsí nansa cui cudì inì-nsiá sàhà-nsí, te ducán nihì-nsiá nansa naxi-conihí-nsiá nù nècuàchì (xítñuhu xi-nsí), vâchi nècuàchìmà, có-ndùlócô-nè nú iá vâha anima-ndà, á cóó. Doco nú datiaá uun-nda quida vii-ndà, xì ñà-jaàn cudí ini-nè.

13 Te nú tuxí ini-nè loco-nsì, pues sàhà mii-yá nduá. Te nú ndisa nècuàchì nihnú víi inì-xi nduú-nsì, dandu divi sàhà-ñá vaha xi mii-nsiá nduú stná mà.

Nansa cui nàcùndoo vaha nèhivì nùu Dios

14 Cunaha-nsiá, yaha ga cuú ini Cristu sàhà nsidaa-nda, ñàyùcànduá icúmí-nsì quida-nsi ñà-nduá quidá-nsì. Vachi nì xihì-yà sàhà-ndà, te mate imindaa ana nì xihì, doco cuenta xi nsidaa-nda nduámà. Ñàyùcànduá quidá stná-ndà cuenta na ian sàni xihì stná nsidaa-nda.

15 Te nú sàni xihì-yà sàhà nsidaa ndohó nècuàchì itiácú, dandu có-xiñùhù gá-ndà cundoo uun-nda ñuhiví, te quida-nda cuisì ñà-cùdîi ini mii-nda; còó. Cuisì mii-yà xiñuhu cunihnu ini-ndà, vachi mii-yà nì xihì sàhà-ndà, te nì natiacu-yà.

16 Ñàyùcànduá, vichi có-ndèníhí gá-nsì ni-iin nèhivì na ian ndeníhí stnahá nèhivì ñuhiví yohó. Còó. Mate antes dècuèndè stná Cristu nì sandenihi-nsi na quidá nèhivì ñuhiví yohó, doco vichi còó cá.

17 Sàhámà (cundáa ini-ndà), nú ndoó ndisa-nda ladu xi Cristu, dandu nèhivì saa nduu-nda. Sàni yaha nsidaa ñà-nduá nisa ia antes, te vichi sàni ndusaa nsidanicuú iñaha nùu-ndà.

18 Pues nsidaámà, cuisì ñà-nduá nì quida (Yua-nda) Dios sàhà-ndà nduá. Ñàyùcànduá, vètuni nì nàcùndoo vaha-nda xì-yà sàhà obra nì quida Jesucristu. Te nsiùhù, sàni nìhítàhvì stná-nsì chuun ñà-càhàn-nsì xì nèhivì sàhà-ñá nàcùndoo vaha stná-nè xì-yà.

19 Ñàyùcànduá, dohó cachí-nsì xì-né, ñà-íá Yua-nda Dios anima Cristu (na ní xihì-yà nchìca cruz), te ducán nì nìhì-yà nansa nàcùndoo vaha nsidaa nèhivì ñuhiví nùu-yà, mà cútní gá-yà cuenta sàhà cuàchi-ne. Daaní, nì sàha-ya nsiùhù chuun ñà-cachitnùhu-nsì xì nèhivì nansa vètuni nàcùndoo vaha-ne xì-yà.

20 Sàhà ñà-jaàn cuenta xi Cristu xicánúú-nsì cáhàn-nsì xì nsidaa nèhivì. Doco (màdì ndisa nsiùhù cáhàn), Dios nduú ana cáhàn xì-né, na ian sacúndáhvì-yà nùu-né sàhà palabra xi-nsì. Ñàyùcànduá, cáhàn-nsì cuenta xi Cristu, sacúndáhvì-nsì nùu-né, á ma nàcùndoo vaha-ne xì (Yua-nda) Dios.

21 Vachi Dèhemanì-yà, còó ni-iin cuàchi nì quidá-yà, doco sàhà ndohó nì chitnùnì ini Yuamáni-yà ñà-nacuida-ya castigu xi-nda, na ian mii-yà nì quida-ya nsidaa falta xi-nda. Te divi sàhámà nú nchícùn-ndàyá, dandu ñà-sàni ndee vaha dahuun-nda nùu-yà nduá.

6

Quìvì vichi nduú meru quìvì nàcùndoo vaha-nda xi Dios

¹ Chuun ìì xí mii-yá nduá quidá-nsí, te cutnâhâ stná-yà xì-nsí nùá; ñâyùcànduá, sacúndâhvî-nsì nùù-nsiá ñà-màsà cúndúá uun-ni nì ñihítâhvì-nsiá gracia xi-ya.

² Vâchi dohó cachí-yà nùù tutu ìì:

Meru tiempu vâha nì sandua na (ní sacundahví-nî) nùí, ñâyùcànduá nì inini, te nì indehè ndahví mii-ní. Nì chindeí mii-ní, vâchi meru quívì dacácuì nêhivì nì sandua.

Pues cunaha-nsiá, vichi vichi nduú meru quívì ñhì-ndâ gracia xi-ya; divi quívì vichi nduú meru quívì (cuní-yà) dacácu-yândó.

Nansa iá modo vîi nì quida Pablo chuun ìì xí Jesús

³ Nsiùhù, quidá-nsí lucha ñà-màsà quidá-nsí ni-íñâha ñà-cuitnùhu nêhivì nsiùhù, vâchi có-cuní-nsì daquéé cuâchi-ne ñiquì chuun ìì quidá-nsí.

⁴ Mate cuáhâ íñâha yâha-nsi, doco cuní-nsì quida vîi-nsí chuun, áma cúndââ ini nêhivì ñà-divi nùù Dios xinúcuáchí-nsí. Doco dava xichi cuáhâ gá icúmí-nsí quidandee ini-nsì, te ndoho cuahâ-nsí. Cuáhâ vida yâha-nsi, xì cuáhâ tnùndoho.

⁵ Dècuèndè sahní cuií-nè nsiùhù, te chicadí-nè nsiùhù; te dava xichi nacuídâ stná-nè sâhâ-nsí. Ùhì gá iá chuun quidá-nsí. Xicánúú-nsí desveladu, te xíhì stná-nsì doco.

⁶ Doco quidá-nsí lucha ñà-màsà cóo ni-iin falta xi-nsí. Cuisì ñà-nduá ináhâ-nsí (nùù Dios) nduá cachí-nsì xì nêhivì. Te quidándéé stná ini-nsì sâhâ-né, viví-nì quidá-nsí xì-né. Te chindéé stná Espíritu Ìì xí-yá nsiùhù sâhâ ñà-nì cùú ndisa ini-nsì sâhâ-né.

⁷ Puru ñà-nduú ñà-ndâcuísì xí Dios cáhàn-nsì xì-né, te chindéé stná ndudu ìì xí-yá nsiùhù. Te ¿índù arma ñihí-nsí? Cuisì ñà-quidá víi-nsí nacua cuní mii-yá, divi ñà-jaàn nduá chindéé-nsí mii-nsí, te quidá-nsí mii-nsí defender.

⁸ ò sea cañúhu-né nsiùhù, te ò cahíchì ini-nè nsiùhù, iin-ni quidá-nsí seguir chuun xi-nsi. Mate daquéé cuâchi-ne ñiquì-nsí, te ò tavá-né tnùñuhu xí-nsí, có-quidá mà. Tnuhu-nsí cahan-né, doco có-quidá, vâchi micuísi ñà-nduú ñà-ndââ cáhàn-nsì xì-né.

⁹ Te mate dava-ne nacúâa-né nsiùhù, doco cuáhâ gá stná-nè ináhâ vâha-ne nsiùhù. Cuáhâ xichi cuáhàn-nsì cui-nsì nì cùí, doco itiácú ìì-nsí. Dandohó stná-nè nsiùhù, doco tàñâha ga ñhì-né cahni-né nsiùhù.

¹⁰ Mate iá nansa ndoó-nsí tnùnsí ini, doco nicanicuahàn ndoó stná-nsì contentu. Ndahví yâha stná-nsì, doco divi sâhâ nsiùhù ñhì cuáhâ nêhivì ñà-cuicâ (ndiaha xí Djos). Còò ni-íñâha icúmí-nsí ñuhivì yohó, doco nsidanicuú íñâha sâni ñihítâhvì-nsí cucumi-nsí.

11 Mii-nsiá nècuàchì ñuu Corinto, claru sàni dàtúi nùu-nsiá nsidaa ñà-nduá nihnú inì. Sàni cachì xì-nsiá nsidaa ñà-nduá ñuhú ini anímè.

12 Ñàyùcànduá, nùu yùhù, còò desconfianza, vàchi mànì cuáhà-nsiá nùí. Mii-nsiá nduú ana cuú desconfiar. Cuenta xi mii-nsiá nduájàn, màdi yùhù.

13 Na iin yua-nsiá, ducán cáhìn xì-nsiá vichi, te cachí xì-nsiá ñà-cuú ndisa inì sàhà-nsiá. Ñàyùcànduá sacúndáhvî nùu-nsiá ñà-ducání ni quidá stná-nsiá xì yùhù.

Na iin vehe Dios nduu-nda

14 Màsà nácúatnáhá-ndá xí nèhivì có-xiníndísá-xí mii-yá, vàchi nahi yunta có-ndùdává queámà. ¿A ndísá vátùni nacuastrahá ñà-íá vii xì ñà-íá quini? Còó, ni mà cúí nacuastrahá stná ñà-nchii orá xì ñà-íin tnúú.

15 Ni mà cúí nacuatnahá stná Cristu xì ñà-malu Satanás. Stná iin nècuàchì xiníndísá, mà váha nacuatnahá-né xì iin nèhivì có-xiníndísá.

16 Te ò iin veheñuhu ìì xí Dios, ¿a váha cuita stná yùu yócò yucán? Còó. Pues cunaha-nsiá, nahi veheñuhu ìì ndé íá Dios vivu, ducán xínduu stná ndohó, vàchi dohó cachí-yà nùu tutu ìì:

Yùhù cuàhìn coi ndé ndoó-né, te cacanu stnài mahì-né, vàchi ana cahvi-né cundui, te mii-né, nèhivì xí cunduu-ne.

17 Ñàyùcànduá, dohó cachí stná-yà:

Quee cuaán-nsiá nùu nsidaa nèhivì (malu mà), màsà cúndóó gá-nsiá mahì-né. Ni màsà tníí-nsiá ni-iin ñà-siquini, dandu cudii inì sàhà-nsiá,

18 te cundui na iin yua-nsiá, te mii-nsiá cunduu-nsia nahi dèhi, cachí Stoho-ndà Señor, divi mii-yá ana icúmí xí nsidanicuú poder.

7

1 Pues ducán sàni cachi-yà quida-ya xì-ndà, ñani mànì. Ñàyùcànduá, xiñuhu-ñá nacoò dahuun-nda nsidanicuú ñà-íá quini, a ducán nduá cuàchi quida-nda xi ndahàsáhà-ndà, te ò ñà-nduá quida-nda cuisì ini anima-ndà. Nsiquívi chicá más xiñuhu cunihnu ìì ndisa ini-ndà, te yùhí stná-ndà (còtó mà cúdí) ini-yà sàhà-ndà.

Nansa ni naxicocuíni ini nècuàchì ñuu Corinto sàhà falta xi-ne

2 Sacúndáhvî-nsi nùu-nsiá ñà-nì nácúníhnú váha ndisa ini-nsiá nsihù, vàchi cónì quidá quíní-nsí xì ni-iin-nsia; ni cónì dàtúcù-nsi ni-iin-nsia; ni cónì dandàhvî stná-nsi ni-iin-nsia.

3 Doco màdiá daquée cuàchi dìquì-nsiá nduá cachí xì-nsiá ducán. Còó, vàchi sàni cachì xì-nsiá ñà-mànì cuáhà-nsiá nùí, te nicanicuahàn nihnú inì mii-nsiá ini anímè, a ducán itiácú-ndà ñuhiví, te ò ni sàà-ndà cui-ndà.

⁴ Cuàhà gá confianza sà-ìcúmî xî-nsiá vichi, te cudî gá inì sàhà modo nihnú inì-nsia, ñàyùcàndüá, mate ni sài yàhi cuàhà tnùndoho, doco cudî inì, vàchi sàni ndòo vàha inì sàhà-nsiá, te contentu ié' vichi.

⁵ Doco cunaha-nsiá, na ní quesaa-nsi ladu Macedonia yohó, mànicúí cundoo dadí-nsí. Cuàhà iñàha sadí xì nùù-nsí, te cuàhà nèhivì xini ùhì xì-nsí, dècuèndè ini stná anima-nsi nì nacani cuahà ini-nsi.

⁶ Doco iá ana chindéé xí nècuàchì cuhúún inì-xi, divi mii-yá; ñàyùcàndüá na ní ndacùhun tnahá-nsí xì Tito, cuàhà gá nì nacuahandee ini-nsi na ní xini-nsinè.

⁷ Te màdì cuisì sàhà-ñá nì quesaa nècuàchì mà nì cudii ini-nsi; còó, vàchi sàhà stná ñà-nì cudii guá ini mii-né sàhà-nsiá, ñàyùcàndüá ndiaha gá nì ndòo ini-nsi. Vàchi nì nacani-ne xì-nsí ñà-cùdî ini-nsià cuni-nsià nsiùhù inga tu, te cuú cuàhà stná-nsià sentir (sàhà ñá-ndüá nì quida-nsia). Sànihnú vàha inì-nsia nsiùhù, cachí-nè. Pues sàhà nsidaájàn chicá nì nihì yùhù nì ndudii inì.

⁸ Cunaha-nsiá, mate ní sandoo-nsia tnùnsí ini nì quida tutu nì tiai daa, doco có-ié' arrepentidu sàhámà vichi, mate antes ndisa, nì nacani inì nanduu gué' nì tiaiàmà cahín, vàchi (nì xini) nì sàcùndoo-nsia tnùnsí ini, mate iyuhu-ní quivì.

⁹ Doco vichi sàni ndudii tú inì. Doco màdì sàhà-ñá nì cuhuun inì-nsia nduájàn. Còó, divi sàhà-ñá nì nihì-nsiá nì cuu-nsia arrepentir na ní nsihi nì cuhuun guá inì-nsia mà. Vàchi ñà-nì sàcùndoo-nsia tnùnsí ini mà, iin obra ndiaha xí Dios nì sandua, màdiá iin dañu nì quidá-nsí xì-nsiá.

¹⁰ Vàchi nú Dios nduú ana quidà-xì tnùnsí ini xi-nda, dandu vátùnì sàà-ndà naxicocuïn ini-ndà, te nihì-ndà càcu-nda. Te nú sàni càcu-nda, dandu mà nunca naxicocuïn gà ini-ndà sàhájàn. Doco nú ndoo-nda tnùnsí ini nahi dava ga nèhivì ñuhiví, mà úhì cahniámàndó.

¹¹ Doco mii-nsiá, sàhà-ñá Dios nì sàha xi-nsiá tnùnsí ini mà, (cuàhà gá ñà-vàha sàni quea nùù-nsiá). Vàchi nì quesaha-nsiá nacámí sahnú inì-nsia sàhà ñà-ndüá nì cuu, te nì cunsihi ini-nsià cuxio dahuun falta mà nùù-nsiá. Cóni ndóo ga inì-nsia sàhà chuun quini ma, dècuèndè nì yùhí stná-nsià. Dispuestu nì ndòo-nsia naquida vii tú-nsiá, te ndundaà vàha sàhà chuun ma. Dandu nì nsinuu stná inì-nsia yùhù. Pues vichi sàni cundaà inì nì quida-nsia, sà-íá vii anima-nsià.

¹² Na ní tiai carta mà, màdì cuisì sàhà nèhivì nì quida xi falta mà nì tiaià. Ni màdì cuisì sàhà stná nèhivì nì ndoho sàhà falta mà; còó. Ni tiai sàhà ñà-nì sàà-nsià mànihì vàha inì-nsia ñà-cúú ndisa ini-nsi sàhà-nsiá, nacua ináhá mii-yá.

¹³ Te vichi sàhà-ñá sàni cundaà vàha inì-nsia ñà-dùcán nduá, ñàyùcàndüá sàni ndòo vàha inì. Te chicá más nì cudii stná inì

na ní xini ñà-contentu guá nì ndòo stná Tito sàhà-nsiá, vèchi yáha ga nì cudíi ini-nè nì quida-nsia.

14 Te divi nacua nì cachì xì-né antes ñà-ínáhî, icúmí-nsiâ quida vii-nsiá, (pues ducán nì cuu ndisa). Ñàyùcàndùá, có-cùcáhán núí nì cachì ducán. Vèchi nacua nì cachì xì-né, ducán nì xini-nè ñà-ndáà nduá nacua íá ndàà nsidaa palabra (ì) nì cachì xì-nsiá antes.

15 Te mii-nsiá, chicá màni stná-nsiâ nùù-né vichi, vèchi cudíi ini-nè na nsinúú ini-nè nansa nì quida-nsia, vèchi nì quidañuhu-nsiánè na ní sàà-nè yucán, te nì inini vii-nsiánè dècuèndè nì quidi stná-nsiâ nì yùhí guâ-nsiâ.

16 Ñàyùcàndùá, yùhù cudíi inì vichi, vèchi ináhá vâhi vâtùni cahvi xì-nsiá (ñà-quida vii-nsiâ).

8

Xiñuhu chindee tnaha-nda quivì íá necesidad xi ñanìtnaha-nda

1 Ñàni, cuàhìn nacani xì-nsiá ñà-cuàhà guá gracia sàni quida Dios xì nèhivì xí-yá ndoó ladu Macedonia.

2 Vèchi mate cuàhà gá tnùndoho yáha-ne, doco contentu ndoó-né. Te mate ndahví gà-nè, doco nì cudíi ini-nè, (nì quida stná-nè cooperar), ñàyùcàndùá, cuàhà gá ñà-nduá nì taca.

3 Vâha ga voluntad icúmí-nê, ináhî, vèchi nì sàha-ne ñà-nduá sàà-nè quida-ne; còó, dècuèndè más ñà-nduá sàà-nè quida-ne nì sàha-ne, mate ndahví dahuun-ne.

4 Doco nì sacundahví-nè nùù-nsí, áma cuáha-nsi quida stná-nè cooperar chindee stná-nè nècuàchì (ndahví) nchícùn stná xì Yua-nda Dios.

5 Te divi ducán nì quida-ne. Te más gà nì quida-ne nùù ñà-nduá nì tuxi ini-nsi cuàhàn-nè quida-ne, vèchi primeru nì dáyáha-ne mii-né ndahà Stoho-ndà Señor, dandu después nì ndòo stná-nè cunini-ne ñà-nduá cachi nsiùhù según nansa cuni stná mii-yá.

6 Pues sàhà nsidaámà sàni cachi stná-nsi xì Tito ñà-nì cáhàn-nè xì mii-nsiá, áma quídá màni stná-nsiâ, te cuacatnahá nsihi cooperación xi-nsia, vèchi divi nècuàchìmà nduú ana (nì cáhàn xì-nsiá) primeru sàhájàn.

7 Mii-nsiá, cuàhà gá sàni nihítáhvi-nsiâ (nùù Yua-nda Dios). Xiníndísâ fuerte-nsiâ, te cáhàn ndiaha stná-nsiâ palabra xi-ya. Sàcùndáà vâha stná inì-nsia sàhà ichì-yá, te dii gá stná inì-nsia cunchicùn-nsiâ ichì mà. Daaní, cuú cuàhà stná inì-nsia sàhà-nsí. Ñàyùcàndùá, ndiaha gá coo nú ni cútùha stná-nsiâ quida-nsia cuàhà obra ñà-chindee stnaha-nda.

8 Màdi-ñá dandacuí nùù-nsiâ nduá yohó, còó. Cuisì cuní cundaà inì-nsia ñà-cuàhà guá sàni cunsihi stná ini nèhivì

dava ga (nì quida-ne cooperar), te cuní stnái cunahà claru ñà-cuàhà guá cuú ini-nsià sàhà ñanìtnaha-nsia.

⁹ Vàchi ináhá stná-nsià ñà-ndiaha guá nì quida Stoho-ndà Jesucristu; cuica sàstnùhù iá-yà (gloria xi-ya), doco sàhà ndohó nì quixi ndahví-yà, te ñàyùcànduá, vátùni nì nihì-ndà ñà-cuicà ndiaha ndisa.

¹⁰⁻¹¹ Vichi cuàhìn cachì xì-nsiá ñà-nduá tuxí ini yùhù sàhà chuun yohó. Cunaha-nsiá, ndiaha gá nì quida-nsia agua na ní cunsihi inì-nsia, te nì quesaha-nsiá (datacá-nsià algu). Ñàyùcànduá, chicá vaha ni dákínu dahuun-nsia obra mà vichi. Te nacua nìsa cudíi guá inì-nsia daa, ducani xiñuhu quida stná-nsià seguir vichi, te cuàha-nsia cooperación xi-nsia según nansa sàa iin iin-nsia cuàha-nsia.

¹² Vàchi nú iá vaha voluntad xi-nda cuàha-nda, dandu cudíi ini Dios sàhà-ndà, (a cuáhà, ò iyuhá), vàchi según ñà-icúmí-ndá nduá; có-xìcàn-yà ñà-có-icúmí-ndá.

¹³ Madiá cuní ndundahví mii-nsiá, te nducuica nècuàchìmà. Còó.

¹⁴ Cuisì cuní ñà-dava dava ni coá. Vàchi vichi icúmí mii-nsiá algu, te vátùni chindeámà nèhivì iá guá necesidad xi. Daaní, na quívì coo stná necesidad xi mii-nsiá, vátùni chindee stná nècuàchìmà mii-nsiá. Ducán dandu sàa ndudava ñà-nduá icúmí nsidaa-nda.

¹⁵ Cunaha-nsiá, divi ducán cachí stná nùù tutu ì ndé cachá: “Nècuàchì nì dàtácá cuàhà (ñà-cuxi-ne), cónì cuyódoá nùù-né; te nècuàchì nì dàtácá xì iyuhu-niá, ni cónì quidá mánìá nùù-né”.

Nansa nì quida Pablo recomendar Tito nùù nècuàchì ñuu Corinto

¹⁶ Ansivéhé Dios sàhà gracia nì quida-ya xì Tito, vàchi iin-ni nihnú stná ini-nè nahi yùhù, iin-ni cuní stná-nè chindee-né mii-nsiá.

¹⁷ Ñàyùcànduá, na ní càhìn xì-né (ñà-nì cùhùn-nè ndé ndoó-nsiá) nì dándàà-nè. Te voluntad xi-ne nì sanduu stná, vàchi cudíi gá stná ini-nè sàhà-nsiá.

¹⁸ Daaní, iá stná inga ñani-ndà icúmí cutnahá stná xì Tito sàa. Cuàhà tnùñuhu icúmí-nè nùù nsidaa nèhivì xí Dios ndoó cuàhà ñuu, vàchi cuàhà gá chindéé-nè xítia razón ndiaha xí-yá.

¹⁹ Te divi stná-nè nì quee-ne nombradu ñà-cutnahá-né xì-nsí chindee stná-nè xì obra quidá-nsí (sàhà nècuàchì ndahví). Te ¿índù chuun quidá-nsí obra mà? Divi sàhà-ñá ni queé más tnùñuhu xí Dios, te cundaà stná ini nèhivì ñà-cuàhà guá cudíi ini-nsià quida-nsia obra.

²⁰ Ñàyùcànduá, (cutnahá stná nècuàchìmà xì-nsí) sàhà-ñá màsà níhìndèè nèhivì cuitnùhu-ne nsiùhù sàhà dihùn mà, vàchi cuàhà gá nduá sàni taca.

²¹ Cuní-nsi quida vii-nsí nùù nsidanicuú chuun xi-nsi, vàchi indéhe Dios. Doco nùù stná nèhivì cuní-nsi quee vii stná mà.

²² Daaní, iá stná inga ñani-ndà techuún-nsí cutnahá stná-nè sàà jaàn. Cunaha-nsiá, cuàhà gá chuun sàni sàha-nsinè, ñàyùcàndùá sàni cundaà ini-nsi cùnsìhi ndisa ini-nè quidá-né chuun xi mii-yá. Te vichi chicá más cudùì ini-nè, vàchi ináhá-nè cuàhàn-nsià quida stná-nsià cumplir vichi.

²³ Ñàyùcàndùá, nú ndàcàtnùhù nèhivì ana nduú Tito, pues cachi-nsià xi-né ñà-divi compañeru yùhù nduú-né; nduú-nsi iin-ni quidá-nsí chuun ìì xí-yá ñà-chindee-nsí mii-nsiá. Te nú ni ndàcàtnùhù stná-nè sàhà dava ga ñani-ndà (icúmí sàà), dandu cachi-nsia ñà-nduú-né nècuàchì nì quida nèhivì xí Dios nombrar, te quidá víi stná-nè nacua cuní Cristu.

²⁴ Ñàyùcàndùá, quidañuhu-nsiá nsidaa nècuàchì mà sàhà-ñá cundaà ini-nè màni ndisa-ne nùù-nsiá, te ducán cundaà stná ini nèhivì xí-yá ndoó cuàhà inga ñuu. Te nú ducán màni guá quida-nsia xi-né, dandu cunahà claru stná divi ñà-ndàà nduú nsidaa ñà-vàha sàni cachi xì nèhivì sàhà-nsiá.

9

Ñà-nduá dìsáhà-xí nì techuún Pablo nèhivì cùhùn ñuu Corinto quihin xi cooperación sàhà nècuàchì ndahví

¹ Vichi còò necesidad cachi guè xi-nsiá sàhà ñà-nduá dat-acá-nsià sàhà nèhivì xí Dios,

² vàchi ináhì iá cuàhà voluntad xi-nsia, te ducán sàni cachi stnáì xì nècuàchì ladu Macedonia yohó. Vàchi cudùì ini nacani xi-né nansa quidá-nsiá ladu Acaya jaàn, dècuèndè agua sàndòó-nsiá dispuestu chindee-nsiá, cachí xì-né. Ñàyùcàndùá, cuàhà gá stná nècuàchì ladu yohó sàni ndudii stná ini-nè (cuàha-ne).

³ Doco de todos modos, cuàhìn techuún iin ùù ñani-ndà sàà ndé ndoó-nsiá (ñà-chindee-né) mii-nsiá datacá nsihi-nsia ñà-nduá cuàhàn-nsià cuàha-nsia. Dandu cunahà claru ñà-ndàcuisì nduá nì cachi (xì nècuàchì ladu yohó), màdi tnùhu, vàchi icúmí coo ndisa cooperación xi-nsia.

⁴ Vàchi cahví xi-nsiá ñà-coo listu nsidaámà, vàchi nú sàni sàà-nsi después, te tãñáha ga cuacatnahá, dandu cucahan núù-nsí, yùhù xì stná nècuàchì Macedonia cutnáhá xí. Te mii stná-nsià, vihini cucahan núù-nsiá, nú coá.

⁵ Ñàyùcàndùá, nì nacani ini, chicá vaha càhìn xì iin ùù ñani-ndà yohó ñà-codònùù-né sàà-nè chindee-né mii-nsiá cuacatnahá ñà-nduá nì cachi-nsià antes mà. Dandísá, coo listuá, te cundua na iin tnùmanì ndiaha nì sàhatahvì-nsiá, màdiá nahi dihùn nì tavà-nsí nùù-nsiá.

⁶ Cunî nsinuu inî-nsia palabra yohó: nú iyuhu chihi-nda, dandu iyuhu cosecha nachivàha-nda; doco nú chihi cuahà-ndà, dandu cahnú coo stná cosecha xi-nda.

⁷ Cada iin iin-nda según cudî ini-ndà, ducan xiñuhu cuàhatahvì-ndà; nú có-cuní ndisa-nda quida-nda cooperar, dandu còò necesidad cuàha-nda; màdì fuerza nduá. Vàchi Dios, cuahà gá cudî ini-yà nú iá vaha voluntad xi-nda cuàhatahvì-ndà iñaha.

⁸ Te vátùni quida stná-yà cuahà gracia sàhà-ndà, te nihì-ndà nsidaa ñà-nduá xiñuhu nùù-ndà. Ni-iñaha mà-quidá falta nùù-ndà, dandu vátùni quida stná-ndà nsidanicuú clase obra vaha.

⁹ Vàchi dohó cachí stná nùù tutu ì: Nì dácútàhvì nècuàchì mà cuahà nèhivì ndahví; cóni cùhí ini-nè biene xi-ne, ñàyùcànduá nicanicuahàn iá obra xi-nemà (nùù Dios).

¹⁰ Divi Dios nduú ana sáha xi-nda ñà-nduá chihi-nda, xì ñà-nduá xixí stná-ndà. Ñàyùcànduá, icúmí-yà cuàha stná-yàndó nsidaa ñà-nduá xiñuhu sàhà-ñá (quida-nda obra), dandu quee cuahà stná (ñà-vaha nùù-ndà). Vàchi nahi tata chihi-nda, ducán nduú biene xi-nda, te nahi cosecha nduú stná obra quida-ndama.

¹¹ Ñàyùcànduá, nú sàni nducuahà ñà-nduá icúmí-ndá, dandu chicá más cui dácútàhvì stnahá stná-ndà. Te divi sàhà tnùmanì cuàhàn-nsi dasàn-nsímà icúmí cuahà nèhivì naquimanì-né Dios.

¹² Vàchi na chindéé-ndá ñanìtnaha-nda ducán, (cuahà gá quidá), màdì sàhà cuisì necesidad xi-ne chindéá; còó, vàchi cuahà gá stná nèhivì icúmí naquimanì ndiaha xi-yá sàhà obra mà.

¹³ Vàchi nú sàni xini-nè nansa nì chindee-nsiánè, dandu icúmí-nè ndenihi cahnú-néyà sàhà-nsiá ñà-sàni xini-nè ñà-ndàà nduá, nchìcùn vii-nsiá razón ndiaha xí Cristu nacua cachí-nsià. Te icúmí stná-nè naquimanì-néyà sàhà ayuda nì sàha-nsianè, xì sàhà stná nsidaa ayuda sàha-nsia ndéni nèhivì ní cui.

¹⁴ Ñàyùcànduá, màni gá icúmí-nè cunihnu ini-nè sàhà-nsiá, te càcàn tàhvì stná-nè sàhà-nsiá nùù-yá ñà-nì xini-nè cuahà gá gracia quidá-yá sàhà-nsiá.

¹⁵ Te vichi, jansivéhé cahnú-yá sàhà tnùmanì ndiaha xí-yá nì sàhatahvì-yándò, (divi Dèhemani-yá)! Ni mà cúí sàà-ndà naquimanì-ndàyá nacua ndiá ìcà-ndà.

10

Nansa nì dânsínúú ini Pablo nècuàchì ñuu Corinto ñà-ìá derechu xi-ne, vàchi Jesús nduú ana nì sàha xi-né chuun ì quidá-né

1-2 Sà-ìnáhá-nsiâ màni ini Cristu; mà dáná-yá. Ñàyùcàndùá, yùhù Pablo, sacúndáhvi` nùù-nsiá ñà-màsà cóo ni-iin necesidad càhàn ndeí xì-nsiá na sái. Vàchi cachí dava nèhivì sàhí ñà-ndùí iin nèhivì cùchìtnu na ié` cutnàhî xì-nsiá, doco na iá xiqué, (te tiaí carta xi), dandu mà úhì càhàn ndeí, cachí-nè. Pues ñà-ndàá nduá, vihini nihnú inì càhàn fuertí` xì dava-nsia. Vàchi tuxí ini dava-nsia sàhà-nsí ñà-quidá ndevàha-nsi na quidá ndéni nèhivì ní cui ñuhivì yohó.

3 Pues, ñà-ndàá nduá, nèhivì ñuhivì yohó nduú-nsí, doco na cuní-nsí cundee-nsí (nùù ñà-có-ndiàá), có-quidá-nsí guerra na quidá nèhivì ñuhivì yohó.

4 Iá ndisa nahi arma xi-nsi, doco có-nduá arma xi ñuhivì yohó. Còó, arma ndiaha xí Dios nduá xichúûn-nsí, te nihá ndudu ìì xí-yá, ñàyùcàndùá vâtùni cundee-nsí nùù nsidaa ñà-có-ndiàá iá ñuhivì yohó mate fuerte gà-ñà.

5 Vâtùni cundee-nsí nùù nsidaa palabra nchichí chítnùnì ini nèhivì tuxí inì-xi mii-né nduú-né mii-né, te sadí-nè nùù (palabra cachítnùhu) nansa cunitnàhà-ndà xì Dios. Vâtùni cundee stná-nsí nùù-né ñà-nì sàà-nè cunini stná-nè Cristu, te cunihnu vaha stná ini-nè cuisì nacua cuní mii-yá.

6 Te mii-nsiá tu, nú sàà-nsiâ cunini vaha ndisa-nsiayá, dandu ndiaha gá coo. Doco nècuàchì iin-ni có-cuní cunini (xi-yá), icúmí-nsí cuàha-nsinè iin conseju fuerte.

7 Yùhù cuní cundehè-nsiá nansa ndisa iá chuun yohó. Nú iá iin-nsia tuxí inì-xi nduú nèhivì xí Cristu, pues ni cúnáhá-nsiâ ñà-stná nsiùhù nduú stná-nsí nèhivì xí-yá nahi mii-nsiá.

8 Mate ní càhàn ndeí iyuhu xi-nsiá na ní cachì ñà-íá ndisa derechu xi, doco có-cùcáhàn núúí sàhámà. Vàchi derechu mà, sàhà-ñá nacuahandee ini-nsí mii-nsiá nduá disàhà-xí nì nihi-nsíñà nùù Stoho-ndà Señor, màdiá sàhà-ñá quida quini-nsí xi-nsiá.

9 Te màdi sàhà-ñá dayúhî stná-nsí mii-nsiá tiaá-nsí carta yohó. Còó.

10 Yùhù (ináhî) cachí dava nèhivì sàhí ñà-ndee càhàn nùù carta xi, te fuerte palabra tiaí, doco nú sà-íé` nùù-né, te indéhe-né núú, dandu mà finu guè, te ni mà túha guè càhàn vií, cachí-nè.

11 Doco ni cúnáhá-nê ñà-divi nacua cachí-nsí nùù carta xi-nsí na ndoó xicá-nsí, divi ducán icúmí-nsí quida stná-nsí na sàà-nsí ndé ndoó-nsiá.

12 Nsiùhù, ni-iyuhu có-cuní-nsí dadavá stnahá-nsí xì nèhivì ndeníhí vaha guá xì mii-xí, cóó; vàchi tucu dahuun xíquida-ne. Tuxí ini-nè ñà-cuisì modo xi mii-né nduú ley chicá ndiaá, te ndeníhí vaha tnahá iin-ne inga-nè. Ñàyùcàndùá (nàhà xicà), nècuàchì có-cùndàá inì-xi nduú-né.

13 Doco nsiùhù, có-nàndúcú-nsí ñà-quee tnùñuhu xí-nsí, ni có-dàquìhvi-nsi mii-nsí nùù iin chuun cóni sàha Dios nsiùhù.

Cuisi chuun nì nìhì-nsí nùu mii-yá nduá cáhàn-nsi sàhà-xí. Te dècuèndè ndé ndoó-nsiá jaàn nì sàhà stná-yà nsiùhù chuun quida-nsi.

¹⁴ Ñàyùcànduá, màdiá yáha-nsi nùu-xí ndé nì cachi-yà xì-nsi nduá. Tucu cundua nú màsà sáa-nsi ndé ndoó-nsiá nì cúí. Doco cóo, nècuàchì primeru nì cáhàn xì-nsiá razón ndiaha xí Cristu nduú-nsí.

¹⁵ Doco iin chuun cónì sáha-ya nsiùhù, cóo, mà cáhàn-nsi sàhámà na ian nduá chuun xì-nsi; cóo. Doco nihnú ini-nsi quida ga-nsi más gà chuun xi-ya ndé ndoó-nsiá jaàn nú sàni nìhì-nsiá nì xinindisá-nsiá chicá fuerte, doco siempre mà yáha-nsi ndé nduú nùu-xí nì cachi Dios xì-nsí.

¹⁶ Dandu después dècuèndè stná ñuu ndoó chicá nùu-xí cuní stná-nsi cùhùn-nsi cachitnùhu-nsi razón ndiaha xí-yá, doco nì xí ñá-jaàn, mà nándúcú-nsí quee tnùñuhu xí-nsí sàhà iin chuun nì quida inga nèhivì.

¹⁷ Vàchi nú cuní-ndà tavà-ndà tnùñuhu xí mii-nda, dandu nì cúnáhá-ndá ñà-cuisi Stoho-ndà Señor nduú tnùñuhu xi-nda.

¹⁸ Vàchi ¿índù clase nèhivì icúmí ndee vaha nùu-yá? ¿A nèhivì tavá tnùñuhu xí mii-xí? Cóo, cuisì ana cudî ini mii-yá sàhà-xí icúmí ndee vaha.

11

Ñà-nduá nì cachi Pablo sàhà nèhivì dananí uun nduú apóstol nì nìhì chuun nùu Jesús

¹ Vichi cuàhìn càhìn iin ratu na iin tè-cùmání; ñàyùcànduá, sacúndáhvî nùu-nsiá ñà-quidandee inì-nsia sàhí, por favor.

² Vàchi yùhù, cuàhà gá nacání inì sàhà-nsiá na ian nacání stná ini Yua-nda Dios sàhà ndohó. Cunaha-nsiá, ducan iá stná na ian nì ndiadi tnùhu xi iin novia cuàhàn nandàhà. Vàchi mii-nsiá, na iin novia nduú-nsiá, te cuní sàa-nsiá ndé iá Cristu te cundoo-nsia nùu-yá nicanicuahàn. Doco na sàa-nsiá yucán cuní cunduu-nsia (nèhivì vii ndisa) na iin novia siempre sàni quida vii.

³ Doco yúhî xì-nsiá, còtò dàcà dìni-nsiá, te mà cúníhnú vaha ga ndisa inì-nsiayà. Vàchi ducán nì cuu xi Eva sàna, (nì tnàtuu) cóo (nduú ñà-malu), te ñà-tnùhù guá-si nì nìhì-sí nì dandàhví-siné.

⁴ Ñàyùcànduá, mii-nsiá, (caquin-nsiá cuidadu), vàchi nú nì sàa iin nèhivì nùu-nsiá, te càhàn-nè sàhà inga Jesús, mà úhì candisá-nsiánè, mate diín nduú Jesús xi nècuàchìmà, te diín nduú Jesús nì cachi nsiùhù xì-nsiá; te (xiní-nsi) mà úhì candisá stná-nsiá yàha-nsia ndahà inga espíritu (quida-ne), mate diín espíritu nduá, màdi Espíritu Ì nì nìhì-nsiá daa. Te (xiní-nsi), mà úhì stná cunindisá-nsiá inga palabra saa có-ndùdává xí palabra ì nì xinindisá-nsiá daa.

⁵ Doco siquieria, yùhù, davani ndiaá stnàì xì nècuàchì tuxí inì-xi xínduu guá apóstol ndiaha.

⁶ Mate vihini mà túha güé` càhàn vií, doco ináhá vâhi ñà-ndüá cachí. Te mii-nsiá ináhá vâha stná-nsià ñà-divi ñà-ndàà nduájàn, vâchi sàni xininùù-nsiá nsidaa ñà-ndüá sàni quida-nsi.

⁷ Doco ¿a tuxí inì-nsia cuàchi nduá ñà-uun-ni nì cachitnùhi xì-nsiá razón ndiaha xí mii-yá? Dècuèndè menos nì ndòì sàhà-ñá cunî nì ndóo mii-nsiá xì chicá más tnùñuhu.

⁸ Vâchi na ní sa-ìe jaàn chindéi mii-nsiá, ¿índù nì quixi ñà-nsa itiacui? Pues divi nùù nèhivì xí-yá ndoó inga ñuu. Ñâyùcàndüá, yùhù quidé cuenta na ian nì sahnìndàhvì nècuàchì mà, te có-ndüá ducán.

⁹ Daaní, después na ní quida manì dìhùn nùì, ni-iin centavu cóni xíquèn nùù-nsiá. Còó; divi ñani-ndà nì quixi ladu Macedonia nì taxi xi ñà-ndüá xiñuhí mà. Te cuàhà cuidadu nì saquin vâhi ñà-màsà quídá-nsiá ni-iin gastu sàhí, te nicanicuahàn ducan icúmí quide.

¹⁰ Te yùhù cachí xì-nsiá nacua chindéé Cristu yùhù càhàn ndàì, mà nácóì cachì xì nèhivì inicutu ladu Acaya xi-nsia (ñà-có-tnèì dìhùn xí-nsiá). Còó, mà cuáhi cadì ni-iin nèhivì nùì cachì ñà-jaàn.

¹¹ Te, ¿índù chuun cachí ducán? ¿A sàhà-ñá có-cùú inì sàhà-nsiá? Còó, vâchi ináhá Dios ñà-cùú ndisa inì sàhà-nsiá.

¹² Doco iin-ni icúmí quidé ñà-ndüá quide sàhá màsà nìhìndèè nèhivì-mà coo cuadú gà-nè, te cachì-nè davani iá stná chuun xi-ne xì chuun xi nsiùhù.

¹³ Vâchi cunaha-nsiá, tnùhu nduá cachí-nè ñà-nùù mii-yá nì nìhì-né chuun xi-ne. Dandahví uun-ne, te dananí uun-ne nduú-né apóstol xi Cristu.

¹⁴ Te mà úhì quida-ne ducán, vâchi stná ñà-malu Satanás, túha stná-si dama-sì mii-sí nanduu-sì na iin ángel nchíí ndiaha.

¹⁵ Ñâyùcàndüá, nècuàchì nchícùn xì-sí, mà úhì stná dama-ne modo xi-ne na iin nèhivì quida-xi iin chuun vii. Doco cunaha-nsiá, icúmí-né nìhì-né (iin castigu) xi-ne nacua ndiá icà-né.

Nansa nì ndoho Pablo sàhà-ñá quídá-né chuun ùì xí Jesús

¹⁶ Vichi tucutu cachí xì-nsiá: màsà cútúxí inì-nsia iin tè-loco nduí. Doco nú ducán tuxí inì-nsia, dandu nì cuáha-nsia lugar càhàn chíí na iin tè-loco; vâchi stná yùhù cudì stná inì cachì nansa ndiaá güê` (nacua quídá dava nèhivì ndé ndoó-nsiá).

¹⁷ Doco ñà-ndüá cuàhìn cachì xì-nsiá vichi, có-ndüá na iin palabra (sahnú) nì nìhí nùù Stoho-ndà Señor; cuisì na iin palabra loco nduá, vâchi ñà-cuàhìn ndenihi vâhi mií nduá.

18 Vàchi sàni xinì, ñà-cuàhà guá nèhivì ndeníhí vaha xi mii-xí sàhà ñà-nduá quidá-né, ñàyùcànduá yùhù stná cuàhìn quide ducán.

19 Vàchi mii-nsiá, ñà-cuàhà guá ináhá-nsiá, ñàyùcànduá mà ùhì candisá-nsiá càhàn iin tè-loco xì-nsiá.

20 Dècuèndè candisá stná-nsiá nú xichúùn nèhivì mii-nsiá, te ò tnií-né ñà-ìcúmí-nsiá, te ò dandacú ndee-né nù-nsiá, te ò cachíchì ini-nè mii-nsiá, te ò caní-né nù-nsiá; pues nsidaámà candisá-nsiá.

21 Doco nsiùhù, cuicahnú gà ini-nsia sàhà-nsí, vachi cóni quidá-nsí xì-nsiá ducán.

Doco nú (jaàn) ndoó guá nèhivì sáhandee inì-xi ndeníhí vaha xi mii-xí, ádi vátùni stná yùhù càhìn sàhà míi ducán. Cuisì cuní cundaà ini-nsia ñà-na ian càhàn iin tè-loco nduá yohó.

22 Pues cachí nèhivì mà ñà-divi raza hebreu xínduu-ne. Doco yùhù, divi raza mà nduú stnáì. Daaní, nècuàchì ñuu Israel nduú stná-nè cachí-nè; pues divi ducání stná yùhù. Daaní, cachí stná-nè ñà-Abraham nì sanduu yohòtéhè-né. Pues nì cúnáhá-nè yohòtéhè stnáì nì sanduu nècuàchì mà.

23 Daaní, cachí-nè ñà-divi Cristu xinúcuáchí-nè nù-xí. Pues divi ducání stná yùhù. Doco chicá más chuun xi mii-yá sàni quide nù mii-né. Mate na càhàn tè-loco càhìn, doco ducán cachí, más gà nì quide nù mii-né. Chicá cuàhà nì ñàhni cuí. Te chicá cuàhà nì sandiadi nù mii-né. Cuàhà gà xichi sà-ìé ñà-cuì nì cuí.

24 Ùhùn xichi nì casahnì cuí tè-raza Judea yùhù xì chirrión, 39 golpe nì ñhì iin iin xichi.

25 Te ùni xichi nì ñàhni cuí stnáì xì vara, te iin xichi nì caniyuu-té yùhù sàhà-ñá cuí. Te ùni xichi nì càhà stná barcu ndé cuàhìn, ñàyùcànduá iin ndui xì iin ñuu nì xique mahì tècuí mar.

26 Cuàhà gà sàni xicanui. Dava yùte, ndé cùúnàhí nì yàhi. Te dava xichi ndiatú tècuìhnà yùhù yàhi. Dècuèndè stná nèhivì raza míi, cuní stná-nè quida quini-ne xí, mii-né xì stná nècuàchì inga ñuu. Cuàhà gà peligrú yáhi na xicánuí ñuu nahnú, te ò yucù daná, ò mar. Te peligrú nduú stná na ié mahì nèhivì dananí uun nchícùn xì mii-yá.

27 Cunaha-nsiá, yáha ga ùhì chuun quidé, vachi cuàhà vida yáhi xicánuí. Có-quídì, xíhì doco, xíhì tècuí; te nú coámà, quidándéé ini, mate xíhì vixin ñà-còò sícoto vaha xi.

28 Pues, ñà-jaàn nduá yáhi, te iá gà más ñà-cóni càchí xì-nsiá. Daaní, nsiquívì cuàhà gà nacání stná ini sàhà nèhivì xí Dios ndoó iin iin ñuu.

29 Vàchi nú débìl iá anima iin ñani-ndà, dandu stná yùhù, na ian débìl iá stnáì; te nú sàni tùcù iin-ne nì quida nèhivì, dandu stná yùhù ndohó stnáì.

³⁰ Ñàyùcàndùá, nú ndisa íá necesidad ndenihi vâha mií, dandu chicá vâha nacani xî-nsiá ñà-cuàhà guá vida yâhi, te dandohámà yùhù.

³¹ Cunaha-nsiá, ñà-ndácuìsì nduú nsidaa ñà-ndùá cachí xî-nsiá yohó, te ináhá stná mii-yá ana cahvi Stoho-ndà Jesu-cristu, divi Yuamáni-yá, ansivéhé-yâ nicanicuahàn.

³² Na ní sa-ìe ñuu Damasco, íá stná iin gobernador xinúcuáchí nùù rey Aretas yucán, te divi-tè nì dândàcú-te cundiaa soldadu yehè ñuu mà ñà-cùnì-te tnii-tè yùhù.

³³ Doco (nì nani) nama ndiadí ñuu mà ndé íá iin ventana tii, te nì sàcùnacai iin ìcà sicaté, te nì dānùú nèhivì yùhù (inga ladu), te ducán nì nihí nì càcui nùù gobernador mà.

12

Nansa nì dācùnì Dios Pablo iñàha, te nì xini-nè cuàhà ñà-ndiaha

¹ Yùhù ináhí còò nì-iñàha nihìndèè-ndà nú ndeníhí vâha-nda mii-nda, doco cuàhìn quide seguir. Vichi cuàhìn càhìn xî-nsiá sàhà ñà-ndùá dacuní Dios ndohó, vâchi cuàhà gá ñà-ndiaha xiní nèhivì dava xichi.

² Yùhù ináhí iin tiàa xiníndísá-xí Cristu, te sàcuàhàn-ndà iin ùxìn cùmi cuà nì ndiachi-né dècuèndè ansivi ùnì (chicá dìquì-xí). Có-ìnhí a ní sàhàn-nè yucán xì na íá iquìcùñú-nè, te ò cuisì anima-nè, sólo Dios ináhá.

³⁻⁴ Doco yùhù, ináhí nècuàchì mà, te nì ndiachi-né nì sàhàn-nè ndè (iin lugar ndiaha) nani paraíso, mate có-ìnhí a ní ndiachi stná iquìcùñú-nè nì sàhàn, te ò mii-ní anima-nè, cuisì Dios ináhá. Te ndè lugar yucán nì inini-ne palabra yâha ga ndiaha. Doco còò stná permisù cachi-ndà palabra mà xì nèhivì.

⁵⁻⁶ Pues iin nècuàchì nì xini ñà-jaàn, vihini taví tnùñuhu xí-né sàhà ñà-jaàn, vâchi màdì tnùhu nduá, te nì màdì palabra cumáni cundua nú nì cachí ducán nì cùí, (vâchi cunaha-nsiá, yùhù nduú nècuàchì mà). Doco còò, mà cachí ñà-jaàn. Cuisì nacání xî-nsiá ñà-nduì iin nèhivì ùùn, te ndohó stnài, còtó cutuxi ini nèhivì cuàhà gá ndiaí, mate tàñàha ga cuni-nè nansa ndisa quidé, te ò tàña'ha ga cunitnùhu-ne nansa ndisa íá modo xì.

⁷ Cunaha-nsiá, ñà-ndiaha guá íá ñà-ndùá nì xini ansivi daa, ñàyùcàndùá nì sàha Dios yùhù iin (ñà-dāndòhò-xí na ian) ihí iin iñù cahnú ìqué. Ducán (sàha-ya permisù) quida ñà-malu xì sàhà-ñá màsà ndeníhí vâha güé` mií.

⁸ Mate ùnì xichi nì xicàn tàhvì nùù-yá áma dácûxíó-yàña,

⁹ doco dohó nì cachi-yà xì: “Cunaha-ní, vātùnì sàà gracia xì nùù-ní. Vâchi nú cuítà-nì, dandu chicá ndiaha icúmì chindeí mii-ní”, nì cachi-yà. Ñàyùcàndùá, vichi cudí inì nú cuítè`,

vàchi nú ducán, dandu chicá más icúmî ñihítáhví' ndudu ìi xí Cristu.

¹⁰ Sàhà ñà-jaàn, cudî inì nú còò fuerzî', te ò cánàhá nèhivì xí', te ò yáha ndahví', te ò taxi nèhivì yùhù, te ò yáhi cuàhà vida sàhà mii-yá, vâchi nú (cuàhà gá ndohí), te còò fuerzî', dandu chicá cuàhà icúmî ñihítáhví' ndudu ìi xí-yá.

Ndiá disáhà-xí nì nacani guá ini Pablo sàhà nèhivì xí Dios ñuu Corinto

¹¹ Cunaha-nsiá, na ní ndenihi vâha güè' mií xí palabra jaàn, na iin palabra cachí iin tè-cùmáni nì sandua. Doco fuerza nì cachí ducán sàhà ñà-ndúá (cachí) mii-nsiá sàhí. Vâchi mii-nsiá nduú ana ndiá ìcà tavà xí tñùñuhu xí nì cùí. Mate nì cachí-ndà còò nì-ñàha ndiaí, doco siquiera dava-ni ndiaí' xí nèhivì cachí guá xí-nsiá nduú-né apóstol xí mii-yá.

¹² Vâchi na ní sa-ìe xí-nsiá, cuàhà gá milagru fuerte ñisa quide. Cuàhà gá ñàha ñà-ndulocó nèhivì nì quide, te cuàhà gá nì quidandee stná inì (na ní xinì cuàhà vida). Ñâyùcàndüá, sàhà nsidaámà vâtùni cundaà inì-nsia divi ana nì techuún mii-yá nduí.

¹³ Nacua siempre quidé xí nèhivì xí Dios inga ñuu, divi ducán ñisa quida stnáì xí mii-nsiá. Cuisì imindaa ñàha cóni ndúdávà, divi ñà-cóni tñì dihùn xí-nsiá. Te nú cuàchi nduájàn, dandu sacúndáhvî' nùù-nsiá ñà-cuicahnú ini-nsiá sàhí, por favor.

¹⁴ Vichi sà-ìé' ñà-sàì ndé ndoó-nsiá inga tu, te vichi cundua ùni xichi. Doco nì-ñàha mà cáquìn nùù-nsiá, vâchi màdi ñà-ìcúmî-nsiá nduá cuú inì sàhà-xí, còò; mii-nsiá cuú inì sàhà-xí. Vâchi (nahi dèhi xínduu-nsia, te) có-quidá tocar iin dèhe dacáyà biene ndutahví yuadíhá. Còò, yuadíhá quidá tocar dandútâhvì xí biene xí nùù miá.

¹⁵ Ñâyùcàndüá, dispuestu ié' quide ndéni gastu nì cui sàhà ñà-vâha xí anima-nsiá, dècuèndè vida xí cuàha stnáì nú iá necesidad. Doco ñà-ndúá xiní', mate ducán chicá más cuú inì sàhà-nsiá, doco chicá menos cuú ini mii-nsiá sàhí.

¹⁶ Dava stná nèhivì, cachí-nè sàhí ñà-ndáà nduá, cóni tñì dihùn xí-nsiá, doco ñà-cuàhà guá maña icúmî, ñâyùcàndüá, inga modo nì sahnìndahví' mii-nsiá, cachí-nè.

¹⁷ Doco ¿a ní sahnìndahví' ndise mii-nsiá na ní techuún nèhivì nì sàà nùù-nsiá? (Còò.) Te ¿a ní candiaa-nè dihùn xí-nsiá? (Còò.)

¹⁸ Nì sacundahví' nùù Tito (ñà-cùhùn-nè) ndé ndoó-nsiá, teayùcàndüá cutnáhâ-né xí inga ñani-ndà nì sàà. Doco ¿a ndísá nì sahnìndahví'-nè mii-nsiá? (Còò.) Amádi iin-ni nì quida stná-nè nahi yùhù, vâchi iin-ni nihnú stná ini-nè nahi yùhù.

¹⁹ Vihini tuxí inì-nsia cuisì cáhìn ducán sàhà-ñá ndòò vâha tu-nsi xí-nsiá. Doco còò. Indéhe Dios, ináhá-yâ nansa cachí', te ndácùcahan stnáì Cristu. Cuisì sàhà ñà-nacuàhandee inì mii-nsiá, ñâyùcàndüá tiaí nsidaa ñà-yòhó, ñani màní.

²⁰ Doco yúhî` sàhà-nsiá còtó sàì yucán, te mà cúdî gá inì sàhà ñà-nduá quidá-nsiá, te ò mii-nsiá, mà ndóo stná inì-nsia sàhí. Ndisa, yúhî` sàhà-nsiá, còtó sàì, te ndoó-nsiá nââ tnahá-nsiá, cúmbidia inì-nsia, dacuídà stnahá inì-nsia, te ò ndeníhí ndi-aha gá-nsiá mii-nsiá, te ò dandahví tnahá-nsiá, te xítñuhu tnahá-nsiá, te ò cucuádû-nsiá, có-xìcánúú víi gá-nsiá.

²¹ Ndisa, yúhî, còtó sàà tui, te ndòo cahin nùù Dios. Nacání gá inì ñà-vihini cundoo nècuàchì nì quida cuàchi sà-íá quivì, te tãñáha ga naxicocuñin ini-nè sàhà-ñá. Ndisa icúmí coi tnùnsí ini sàhà-né nú tãñáha ga cuu-ne arrepentir sàhà cuàchi nì quida-ne, a sea nì càhàn-nè xì ana cóni nándàhà xì-né, te ò íá viciu xi-ne, te ò ní quida-ne inga ñà-sìquini.

13

Nansa nì cachi Pablo na ní dàxínu-ne carta yohó, cuidadu ni cúndóo-ndá màsà quidá ndevàha-nda, cachí-nè

¹ Vichi cunduu ùnì xichi sàì ndé ndoó-nsiá. Te nú sàni sàì, (te quesáhá-ndá ndatnúhú-ndá sàhà ana có-quidá víi), dandu fuerza nduá cundoo ùì ò ùnì testigu, dandu cundaà ini-ndà ìndù ñà-ndùú ñà-ndácuisì.

² Te vichi íá stná ñà-nduá cunî cachì xì nsidaa nèhivì nì xida cuàchi antes, te nì cúníní stná nsidaa gá-nsiá, vàchi nacua nì cachì na ní sàhìn visita ùì mà, ducán cachí stnàì vichi mate xica ié'; nú ni sàì, mà dácâcui ni-iin nèhivì (xiñuhu conseju).

³ Ducán icúmí quide, vàchi xìcàn-nsiá iin seña cundaà inì-nsia, a ndísá divi Cristu nì sàha xí derechu ñà-càhìn xì-nsiá ducán, á cóo. Cunaha-nsiá, màdì débil íá mii-yá ana dândàcù-xì nùù-ndà, còo; quidá-yá poder xi-ya nùù-ndà.

⁴ Mate na ian débil nì ìa-ya na ní chituu-tèyá nchìca cruz, doco vichi, còo. Itiácú-yà vichi sàhà poder xi ndudu ìì xí Dios. Ñàyùcànduá, stná nsiùhù, mate còò stná fuerza xi-nsi nahi Cristu daa, doco sàhà poder xi-ya icúmí-nsí cutiacu gà-nsí ñà-chindee-nsí mii-nsiá.

⁵ Nacani vàha inì-nsia, a xiníndísâ ndisa-nsia mii-yá, á cóo. Cundehè váha-nsia anima-nsiá. Xiñuhu cuàha-nsia cuenta ñà-ìnacáá Jesucristu ini anima-nsiá. Doco te nú còò-yá, dandísá, có-ndùú-nsiá nèhivì sàni natùì nùù-yá.

⁶ Doco cahnú gà Dios vátùni cundaà inì-nsia sàhà nsiùhù ñà-ndùú-nsí nècuàchì sàni natùì nùù-yá.

⁷ Te vichi xìcàn tàhvi-nsí nùù-yá sàhà-nsiá ñà-màsà quidá-nsiá ni-iin falta. Doco có-càchí-nsí ducán sàhà ñà-cutuxi ini-nsiá vàha ga nsiùhù. Cuisì cuní-nsí quida-nsia ñà-íá víi, mate vihini mà sáa-nsiá cundaà vàha inì-nsia ñà-sàni natùì stná-nsi nùù-yá.

⁸ Doco nú ñà-ndácuisì nduú palabra chináhá-nsí, dandu mà cúí cadi nèhivì nùá, cuisíá cui quidañuhu-nèá, te dacuítìà-nèá.

⁹Te nsiùhù, mate nduú-nsí nahi nèhivì còò ni-iñàha-xi, doco cudî ini-nsì sàhámà; cuisíá cuní-nsì ñà-cucumi-nsiá iin fe fuerte. Te iin-ni icúmí-nsí càcàn tàhvì gá-nsì nùù-yá sàhà-nsiá ndè cachi sàà-nsia nduhì dahuun inì-nsia.

¹⁰Cunaha-nsiá, cuàhìn dasái carta yohó nùù-nsiá na tañáha ga sài nàcòti-nsiá, còtó sài, te icúmí dandacú ndeí nùù-nsiá. Vàchi ñà-ndàà nduá, iá derechu xi sàni ñihí nùù Stoho-ndà Señor, doco cuisì sàhà ñá-nacuàhandee inì mii-nsiá nduájàn, màdì sàhà-ñá quida quini xì-nsiá.

¹¹Vichi, ni yáha vaha nsidaa-nsiá, ñáni. Quida-nsia lucha quida viì-nsiá nicanicuahàn. Te màsà cúhúún inì-nsia. Iin-ni ni cúníhnú stná ini nsidaa-nsiá, te cundoo manì-nsiá, dandu icúmí Dios cutnahá ndisa-ya xì-nsiá. (Ansivéhé-yâ), cuú ini-yà sàhà-ndà, te danácòo dadí ndiaha-yá ini-ndà.

¹²Nacasàhú stnahá ví-nsiá ñà-xínduu-nsia nèhivì ìì xí-yá.

¹³Te nsidaa stná nèhivì xí-yá ndoó yohó, cásàhú stná-nè xì-nsiá.

¹⁴Vichi ni cúcúmí-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Te ni sàà stná-nsiá cundaà inì-nsia ñà-cuàhà guá cuú ini Yua-nda Dios sàhà-ndà. Te nicanicuahàn ni cútnáhâ stná Espíritu ìì xí-yá xì nsidaa-nsiá. Amén.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ladu Galacia

¹ Yùhù nduí Pablo, iin ana nì nìhì chuun ì nùù Jesucristu xì nùù ana nì dànátíacú xì-yá, divi Yua-nda Dios. Màdì nùù nèhivì nì níhì chuun ma. Còó, màdì nèhivì ùún nduú ana nì sáha xí-ñà.

² Yùhù xì nsidaa nèhivì xí-yá cutnàhâ xí yohó, cásàhú-nsì xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì ladu Galacia natácá cahvi xì-yá.

³ Ni cùcúmí cuáhà-nsiá gracia nùù Yua-nda Dios xì stná Stoho-ndà Jesucristu. Te nì cùndóó cueé-nsiá quida-ya.

⁴ Pues divi Jesucristu nduú ana nì sàha nì xìhì sàhà cuàchi-nda sàhà-ñá càcu-nda nùù nsidaa ñà-có-lá vii iá ñuhivì yohó, vàchi ñà-jaàn nduá nì chitnùní ini Yua-nda Dios coo,

⁵ ansivéhé cahnú-yá nicanicuahàn. Amén.

Còò cá inga palabra ì cunchicùn-ndà, te càcu-nda, cuisí-ní palabra ì xí Jesús

⁶ Cunaha-nsiá, cuáhà gá ndulóquî ñà-yàchì guá sàni na-coo-nsia ichì víi mii-yá ana nì cana xi-nda sàhà gracia xi-ya. Vàchi inga palabra sànhicùn-nsia vichi. Vàha palabra mà cahan-nsiá,

⁷ doco còó, mà sàà ndudava xi ñà-ndùú palabra vaha ndisa xi mii-yá. (Cunaha-nsiá, náhà xicà) jaàn ndoó dava nèhivì cuní dacà xì-nsiá, cuní-nè dama-ne ñà-ndùú razón ndiaha xí Cristu.

⁸ Doco nú có-ndùdává palabra xi-ne mà xì palabra nì cachitnùhu nsiùhù xì-nsiá daa, dandu ni sàà nècuàchimà ndañuhu-né ndè andea chicá vaha, mate ángel nì quixi ansivi nduú-né; te ò stná nsiùhù, nú có-ndùdává gá palabra cachí-nsì vichi xi ñà-primeru, dandu ni sàà stná-nsì ndañuhu-nsí chicá vaha.

⁹ Tucutu cachí xì-nsiá nacua sàni cachì xì-nsiá antes, ndéni nèhivì ní cui ni cáhàn xì-nsiá iin palabra tucu iá, te có-ndùá palabra nì xinindisá-nsiá daa, pues ni sàà-nè ndañuhu-né andea chicá vaha.

¹⁰ Ducán cachí, doco màdì sàhà-ñá cuní ndòò vahi xì nèhivì ñuhiví nduá. Còó. Dios nduú ana cuní cudì inì-xi sàhì, vàchi nú nèhivì-ní, dandísá mà cúí cunduu guè iin nècuàchì xinúcuáchí nùù Cristu.

Nansa nì nìhì Pablo chuun ì nùù Jesucristu

¹¹ Cunaha-nsiá, màdì nèhivì ùún nì náchúhún tnahá xi palabra ndiaha nì cachitnùhi (xì-nsiá), ñàni.

¹² Màdi nèhivì ñuhiví yohó nì nácání xí palabra mà xí'. Cóni dàcuàhíà nùù nèhivì ùùn. Còó, divi Jesucristu nduú ana nì dàtnùù xì sàxínítnùníf sàhá mà.

¹³ Mii-nsiá, sà-ínáhá-nsiâ nansa nìsa quide antes na ní sanchicuìn religiòn xi nècuàchì raza-nsì Judea, yáha ga nìsa quida quini xì nèhivì natácá cahvi xi Dios, vàchi nìsa cunì dandáñúhí nsidaa nècuàchìmà nì cùí.

¹⁴ Te yàchì nì quee stná cuàhà fama xi nùù nèhivì religiòn xi-nsi, te menos nì ndòò nsidaa nècuàchì dava ga nùí, vàchi chicá ndee nì sanchicuìn estilu xi xii-nsí.

¹⁵ Doco Dios, sàhá ñà-sàni nacàxin-ya yùhù ndè na táñâha ga tùinuí ñuhiví, ñàyùcànduá nì quida-ya gracia sàhí, te nì cana-ya yùhù, vàchi ducán nì chitnùnì ini-ya

¹⁶⁻¹⁷ ñà-cuninùí Dèhemanì-yá, dandu después (cùhìn ca-canui) cachitnùhi xì nèhivì nsidaa ñuu (ñà-ndiaha guá) Dèhemanì-yá. Daaní, na ní nsihi nì xinì mii-yá, dandu yàchì nì sàhìn ladu Arabia. Cóni sàhìn ndatnuhí xì nèhivì ñuhiví yohó, nì cóni sàhàn stnáì ñuu Jerusalén ndé ndoó nècuàchì apóstol mate dihna-ne nì nihì-né chuun ìì xí-yá, dandu yùhù. Còó, dihna ladu Arabia nì sàhìn, dandu nì ndixi tui ñuu Damasco.

¹⁸ Daaní, nì yàha ùnì cuà, dandísá nì sàhìn ñuu Jerusalén, te nì xinitnàhí xì Pedro. Te yucán nì ìe sàhùn quivì nì sacutnahí xì nècuàchìmà.

¹⁹ Doco nècuàchì xinduu apóstol dava ga, còó, cóni xinì-nè, cuisì-ní ñani Stoho-ndà Señor nani Jacobo nì xinì.

²⁰ Te cunaha-nsiá, nsidaa ñà-nduá tiaí nùù-nsiá yohó, ñà-ndácuisì nduá, vàchi ináhá Dios.

²¹ Daaní, después, màndixi nì nsiaa tui ladu Siria, te después nì nsiaa stnáì ladu Cilicia.

²² Doco nèhivì cahvi xi Cristu ndoó ladu Judea, cóni sàà-nè cunitnàhá-né xí,

²³ cuisì-ní nì xinitnùhu-ne ñà-có-quidá quini guè xì-né. Antes nìsa cunì dandáñúhí nècuàchìmà sàhá-ñá xiníndísá-né mii-yá, doco vichi xicánúú stnáì cachitnùhi xì nèhivì nansa cunindisá stná-nèyà. Pues divi palabra jaàn nduá nì xinitnùhu nècuàchìmà sàhí,

²⁴ te cuàhà gá nì naquimanì-né Dios sàhámà.

2

Ñà-nduá nì cacachi dava ga nècuàchì apóstol na ní nataca-nè xì Pablo ñuu Jerusalén, te nì ndatnuhu-né

¹ Daaní, nì yàha ùxìn cùmì cuà, dandu nì sàhàn tui ñuu Jerusalén, cutnàhâ stnáì xì Bernabé, te ndacá stnáì Tito.

² Vàchi nì dàtnùù Dios ini anímè ñà-icúmì cùhìn, ñàyùcànduá nì sàhìn ñuu mà. Te na ní sàì yucán, dandu nì nataca cuaán-nsí, yùhù xì nèhivì idónuu, te nì ndatnuhí xì-né nì dàtúi nùù-né

nansa ndisa iá palabra ì cachítñuhi xì nèhivì inga ñuu. Ducán nì quide sàhá màsà ndóo uun nsidaa chuun cuàhìn quide, ni màsà ndóo uun stná nsidaa ñà-nduá sàni quide antes.

³ Doco còó, cóni cächì-nè (iá ñà-quidámànì gá). Ni cóni cächì stná-nè icúmí màcùtuu stná seña xì Dios ìcà compañeruì Tito, mate nècuàchì inga raza nduú-né.

⁴ Ñà-ndaà nduá, yucán nì sandoo stná dava nèhivì (cachì ñà-fuerza màcùtuu seña mà), doco nèhivì nì tnàtuu dèhé uun ndé nataca-nsì nì sanduu-ne, có-nduú ndisa-ne nèhivì xì Yua-nda Dios, vàchi maña uun nì quida-ne, cuisì-ní cuní-nè cuitñuhu-ne nansa quida-nda ñà-có-nchìcùn gà-ndà ley xì mii-né sàhà-ñá libre ndoo-nda nì quida Jesucristu. Doco vichi cuní-nè natenchìcùn tu-nda ley xì-ne.

⁵ Doco nsiùhù, còó, ni-iyuhu cóni cándisâ-nsí palabra xì-ne, vàchi cuní-nsì ñà-iin-ni cucumi ù-nsiá palabra ndàcuisì xí-yá nacua cachì razón ndiaha xí-yá.

⁶ (Nacua sàni cachì), yucán nì ndatnuhí xì nècuàchì cachì chicá idónuu. Doco nùu yùhù, có-quidámà a xínduu-ne nècuàchì iá fama xì, ò á còó, vàchi iin-ni indèhe Dios nsidan-icuu-nda. Pues, cunaha-nsiá, cóni dàndàcù nècuàchìmà nù ñà-dami ñà-nduá quidé.

⁷ Còó, vàchi nì cundaà ini-nè ñà-yùhù quidá tocar cacaniu mahì nèhivì cuàhà raza (cachitñuhi palabra ì); doco Pedro, còó, cuisì nèhivì raza-nsì Judea cachitñuhu xì-né palabra mà.

⁸ Te mate ducán nduá, doco imindaa mii-yá nduú ana chindéé xí ndùì-nsì. Mahì nèhivì raza Judea xicánúú Pedro quidá-né chuun ì xí-yá, te yùhù, mahì nèhivì inga raza xicánúí, doco iin-ni chindéé-yá ndùì-nsì.

⁹ Ñàyùcànduá, nì sàà nècuàchì idónuu mà nì cundaà ini-nè nansa iá chuun ì sàni nihitáhví. Te sàhámà nì tniì ndahà tnàhá-né xí, xì stná Bernabé. Cunaha-nsiá, Jacobo xì Pedro xì Juan nì sanduu nècuàchì idónuu mà, te nì cachì-nè xì-nsì ñà-iin-ni chuun nduá quidá nsidaa-nsì, cuisìá nùu nèhivì inga raza nì cùhùn nsiùhù, te mii-né, nèhivì raza Judea càhàn xì-né, nì cachì-nè.

¹⁰ Cuisì-ní (inga palabra gà) nì cachì stná-nè xì-nsì, divi ñà-màsà nándodó-nsì chindee-nsì nèhivì ndahví (ndoó ladu xì-ne). Ñàyùcànduá, yùhù siempre ñà-jaàn nduá nacání inì quide.

Nansa nì cachi Pablo xì Pedro na ní ìa-ne ñuu Antioquía, nì sàha-ne nècuàchìmà iin conseju

¹¹ Doco después, na ní quesaa Pedro ñuu Antioquía, dandu nì càhìn xì-né, nì indehè váhi nùu-né, te nì chinahí-nè, vàchi cóni quidá víi-né yucán.

12 Vàchi na táñha ga quesaa nècuàchì ñuu-nsì vaxi cuenta xi Jacobo, dandu ni saxixi tàcá-nè xi nsidaa nècuàchì inga raza yucán. Doco na sání caquesaa nècuàchì inga mà, dandu ni naxicocuñ inì-nè, cóni xixi gá-nè xi nècuàchì inga raza mà, vaxi yúhì-nè cuitnùhu nècuàchì raza-nsì Judea.

13 Dandu después, nsidaa gá stná nècuàchì raza-nsì ndoo yucán, cóni quidá víi stná-nè, (vaxi ni quecuaán stná-nè), mate ináhá-nè nansa ndiá ìcà-né quida-ne; ndè stná Bernabé ni quida stná-nè ducán.

14 Doco yùhù, na ní xinì có-xìquida viì-né nacua cachì palabra ndàcuisì xì razón ndiaha, dandu ni cachì xi Pedro, te iníni nsidaa nèhivì yucán; ni cachì: “Mii-ní, iin nècuàchì raza-ndà Judea nduú stná-ní, doco vichi (sàquidà-ní nahi nèhivì inga ñuu), có-chìvaha gà-ní estilu xi raza-ndà, vaxi vichi sàquidà-ndà na quidá nèhivì inga raza. Ñàyucàndúá, ¿índù chuun sání quida stná-ní na ian cuní-ní ñà-fuerza chivaha stná nècuàchì inga raza mà estilu xi raza-ndà?” (ni cachì xi-né).

Nansa icúmí nècuàchì raza Judea quida-ne sàhà-ñá càcu-ne, divi icúmí stná-nè cunindisá-né mii-yá

15 Nsiùhù nècuàchì raza Judea, có-nduú-nsì nècuàchì cuàchi nahi nècuàchì inga raza (cahan-nsì).

16 Doco ináhá vaha-nsi còo ni-iin ndee vaha nùu Dios sàhà-ñá chivaha uun-ne ley sàhana. Còo, cuisì-ní nú ni cuníhnú vaha ini-ndà mii Jesucristu, dandísá càcu-nda, ináhá-ndá. Ñàyucàndúá, divi ñà-jaàn nduá quidá-nsì, vaxi ináhá-nsì cuisì ñà-cunihnu vaha ini-ndà mii-yá ndiaá, te ducán ndee vaha-nda nùu-yá, màdiá chivaha-nda ley sàhana ma, vaxi sàhà ley mà, mà sáa ni-iin nèhivì ndee vaha-ne nùu-yá.

17 Doco nú micúisi sàhà Cristu cuní nsiùhù nècuàchì raza Judea ndee vaha-nsi nùu (Yua-nda) Dios, dandu ñà-yucán queá ñà-nduú stná-nsì nèhivì cuáchi (nahi nèhivì dava ga). Doco te nú ducán nèhivì cuáchi nduú stná-nsì, dandu ¿a sàhà ñà-nchìcùn-nsi Cristu nduájàn? Còo, ni loho có-nduá ducán.

18 Doco nú iladú sání nacoo canúu-ndá iñaha (nahi ley sàhana ma), te tucutu cuní-ndà natenchìcùn-ndañá, dandísá nsidá cuàchi-nda, doco cuisì mii-nda quidá xi mii-nda ducán.

19 Yùhù, sàhà-ñá (fuerte guá castigu) xi ley mà, ni sài ni quide cuenta na ian sání xihì ni quidamà; doco vichi sání natiacu stnái, te sà-itiácúì nùu Dios.

20 Vaxi quidé cuenta na ian ni cutnahí xi Dèhemani-yá Cristu na ní sàcùtuu-ya nchìca cruz. Doco vichi, sà-itiácúì, vaxi inì anímè itiácú mii-yá, màdi ndisa yùhù. Mate ñuhivì yohó ié, te iá iquicúñùì, doco cuisì sàhà ñà-nìhnú vaha inì

mii-yá, ñàyùcàndùá itiacúi vichi. Cahví xì-yá, vàchi cuú íní-yà sàhí, te nì sàha-ya nì xìhì-yà sàhí.

²¹ Ñàyùcàndùá, yùhù cachí, mà váha nacoo-nda gracia xi Dios iladu; (doco divi ducán quea) nú sàhà ley sàhana ma sàni ndee vaha-nda nùu-yá nì cui, vàchi nú ducán, dandu uun-ni nduá nì xìhì Cristu.

3

Cuisi sàhà fe xi-nda cui ndee vaha-nda nùu Dios, màdi sàhà-ñá chivàha-nda ley sàhana

¹ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì Galacia! vàchi có-nìhnú ví gá inì-nsia vichi. ¿Índù chuun nì sàha-nsia nì dándàhvì nèhivì mii-nsiá, te vichi có-nchícùn gá-nsiá palabra ndàcuisì xí-yá, mate claru sàni cachitnùhi xì-nsiá sàhà Jesucristu, nansa nì xìhì-yà nchìca cruz?

² Pues vichi cuní cachi-nsiá xì: ¿ndià nduá nì quida-nsia, te nì nìhì-nsiá Espíritu Ìì xí Dios? ¿A ní chivàha-nsia iin ley sàhana? (Còó), cuisì ñà-nì inini-nsia palabra ìì, te nì xinindisá-nsiá, ñàyùcàndùá nì nìhì-nsiá Espíritu Ìì.

³ Ñàyùcàndùá, ¿índù chuun có-sâà-nsiá cundaà inì-nsia? (Sà-ínahá-nsiá) ñà-divi Espíritu Ìì nduú ana nì chindee xi-nsiá na ní quesaha-nsiá xicá-nsiá ichì Dios. Te vichi ¿a tuxí inì-nsia ñà-micuísì-nsiá cuàhàn-nsiá daxínu-nsia (salvación xi-nsia)?

⁴ Cuàhà gá sàni ndoho-nsia (sàhà Jesús), te ¿a icúmí ndòo uun stná nsidaámà? Cahnú gá Dios ñà-màsà ndóo uan.

⁵ Daaní, jaàn iá stná iin ana dáníhítàhvì xì-nsiá ñà-chindee Espíritu Ìì mii-nsiá, te quidá stná-nè milagru ndiaha. Doco ¿a sàhà ñà-nchícùn-nè ley sàhana nduá quidá-néàmà? Còó, cuisì sàhà ñà-xiníndisá-né mii-yá.

⁶ Pues, divi ñà-jaàn nduá nì quida stná Abraham sàhana, nì xinindisá-né Dios, te ñà-yúcán nì ndee vaha-ne nùu-yá.

⁷ Sàhà ñà-jaàn vátùni cundaà ini-ndà sàhà nsidaa nècuàchì sà-icúmí xí fe ñà-nahi descendencia xi Abraham xíndu stná-nè.

⁸ Vàchi nùu tutu ìì nì tiaa sàhana nì cachitnùhu Dios nansa icúmí nèhivì vichi ndee vaha-ne nùu-yá sàhà cuisì-ñá xiníndisá-né mii-yá, mate nèhivì ndéni raza nì cui nì cúndúú-né. Ñàyùcàndùá, nì cachitnùhu-ya xì Abraham iin ñà-vàha, cachí-yà: “Sàhà mii-ní icúmí nèhivì nsidaa ñuu nìhítàhvì-né cuàhà gá ñà-ndiaha ìì”.

⁹ Ñàyùcàndùá, vátùni cundaà ini-ndà, nú xiníndisá stná-ndàyá, dandu cundiatú stná anima-ndà na ian nì cundiatú Abraham sàhana na ní xinindisá-né mii-yá.

¹⁰ Doco nú cuisì cuní-ndà cundoo-nda sujetu nùu ley sàhana, dandu iin-ni icúmí stná-ndà nìhì-ndà castigu cachí ley mà,

vàchi dohó cachá: “Nèhivì có-quidá ndisa nsidaa ñà-nduá cachí tutu yohó, tàhvì chíhán-né”, cachá.

¹¹ Sàhámà nàhà claru, mà sàà iin nèhivì ndee vaha-ne nù Dios sàhà-ñá nchícùn-nè ley mà, vachi cachí stná tutu ì mà: “Nèhivì xiníndísá-xí-yâ, te ndeé vaha-ne nù-yâ, divi cucumi xi vida ndiaha”.

¹² Doco ley sàhaha mà, màdì fe nduá xicàn cucumi-nda. Còó, vachi cachá: “Cuisì nú ni quidá ndisa-nda cumplir nsidaa ñà-nduá cachá, dandu nihì-ndà cutiacu ndiaha-nda”.

¹³ Doco ndohó, sàni xidahan Cristu-ndó nù chihan cachí ley mà, vachi mii-yâ, cuenta xi-nda ni ndoho-ya castigu sàhà chihan mà nacua cachí nù tutu ì: “Tàhvì chíhán nsidaa ana itácáá nù iin yutnù”, (cachí Dios).

¹⁴ Pues divi ducán ni cuu xi Jesucristu sàhà-ñá vátùnì nihitàhvì stná nèhivì nsidanicuú ñuu ñà-ndiaha ì ni cachi Dios xi Abraham. Ñàyùcànduá, vichi cuisì xiñuhu cunindisa-ndayá, dandu nihitàhvì-ndà Espíritu ì ni quida-ya comprometer antes.

Tucu íá ley sàhaha, có-ndùdává xí ñà-ndiaha ì ni cachi Dios xi Abraham chicá antes

¹⁵ Vichi cuàhìn nacani xi-nsiá iin ejemplu tii, ñáni; cuàhìn nacani xi-nsiá nansa quidá nsidaa-nda ñuhiví yohó. Ináhá-ndá nú sàni cuyucun iin tutu ndé ni ndatnuhu sahnu-nda ñà-quida-nda iñàha, te sàni cua firmar, dandu iin-ni sàni ndòà, mà dáma, ni mà chíyôdo gá-ndà palabra nùá. Te ducán quida-nda mate tutu xi nèhivì ùún nduá.

¹⁶ (Pues divi ducán sàni quida stná Dios), ni saquin-yà compromisu nù Abraham ñà-nihitàhvì-né ñà-ndiaha ì xí-yâ, mii-né xi ana cunduu descendencia xi-ne. Doco (na ní cachi-yà xi-né ducán), cóni cachi-yà icúmí nsidaa gá inga descendencia xi-ne nihitàhvì-né, na ian cuàhà-né (càhàn-yà sàhà-xi) ni cùí. Còó, sàhà imindaa descendencia xi-ne ni càhàn-yà sàhà-xí, divi nduú Cristu.

¹⁷ Ñàyùcànduá, yùhù cachí, nú ducán fuerte guá ni saquin Dios compromisu xi Abraham, te ù xichi ni cachi-yà xi-né palabra mà, dandu mà cúí dàma-ña quida iin ley ni cuyucun 430 cuà después; còó, mà cúí ndòò uun ñà-nduá ni cachi-yà mate ní sàcòò inga ley mà.

¹⁸ Vachi nú sàhà ley mà nihitàhvì-ndà ni cùí, dandu mà cùnduá iin compromisu icúmí-yâ quida ndisa-ya cumplir. Còó. Doco ñà-ndiaha ì ni cachi-yà xi Abraham mà, ñà-yùcán ndisa nduú compromisu.

¹⁹ Pues (sàhámà ndácàtnùhù-ndà), ¿índù chuun quidá ley sàhahama vichi? Pues cuisì sàhà ñà-cundaà ini nèhivì índù-ñá

nduú cuàchi, ñàyùcàndùá nì sàha-yanè ley mà, dandu cucumi-néà dècuèndè quesaa mii-yá ana nduú ndisa descendencia xi Abraham, vàchi divi mii-yá nduú ana cuàhàn nìhìtáhvì xì ñà-ndiaha ì nì cachi Dios daa. Cunaha-nsiá, tìxi iin ángel mozo xi-ya nì sàha-ya ley mà, te Moisés nduú ana nì sàcuìn dava cuenta xi nèhivì nùù Dios.

²⁰ Doco nú cachí-ndà nì sàcuìn dava Moisés, pues cunì cachàmà ndoó ùì ana (ndatnúhú), màdiá imindaa (ana cáhàn). Doco (na ní saquin Dios compromisu xì Abraham), còò, cuisì-ní imindaa mii-yá (nì cáhàn, te sàhámà mà cúí ndòò uan).

Chuun quidá ley sàhana nduá chindéândô sàà-ndà cunindisa-nda Jesucristu

²¹ (Pues, ¿nansa cachi-ndà vichi?) ¿A sadí ley sàhana ma nùù compromisu nì cachi Dios quida-ya? ¡Còò, mà cúí! Vàchi ni có-sàà ley mà taxa vida ndiaha. Doco nú vátùnì quida ducán ni cúí, dandísá divi sàhájàn vátùnì ndee vàha-nda nùù-yá.

²² Doco còò, màdi ñà-jaàn nduú chuun quidá ley mà, cuisì nduá iin ñà-càchítñùhu uun xi-nda ñà-ndòó nsidaa-nda tìxi poder xi cuàchi-nda. Te ducán iá sàhà-ñá ni sàà-ndà cunindisa-nda Jesucristu, te nìhì-ndà ñà-ndiaha ì nì cachi Dios antes.

²³ Doco na táñàha ga sàà tiempu ñà-cuisì cunindisa-ndayá, dandu ley sàhana ma nduá nì sanchicùn-ndà, còò inga iñàha, vàchi ducán nì chitnùnì ini Dios quida-nda, divi ñà-cundiatu uun-nda ndè cachi sàà quivì datúi-ya nansa cui cunindisa-nda (Jesús).

²⁴ Vàchi ley sàhana ma, na ian quidá nècuàchì ndiaá xì ñà-cuati, ducán nì saquida, cuisì nìsa chindeándô ndè cachi nì sàà tiempu nì quesaa Cristu, dandu cunindisa-nda mii-yá, te ducán ndee vàha-nda nùù-yá.

²⁵ Te vichi cuisì-ní fe mà nduá nchícùn-ndà, ñàyùcàndùá có-xiñùhù gá cunindisa-nda ley sàhana ma na ian nduá ana ndiaá xì-ndà vichi.

²⁶ Còò, vàchi sàhà-ñá xiníndísá-ndá Jesucristu, ñàyùcàndùá, nahi dèhe sahnú-yá sàndùú nsidaa-nda.

²⁷ Vàchi, na ní cuhì-ndà quivì nì tenchicùn-ndà Cristu, dandu na ian nì dàma anima-ndà nduá, te nì nàcùnihu ini-ndà nahi mii-yá.

²⁸ Sàhámà mà cúí cachi gà-ndà diín nduú nècuàchì raza Judea, te diín nduú nècuàchì raza Grecia; còò. Stná nècuàchì nduú patrón, xì stná nècuàchì quidáchúùn saín nùù-né, na ian iin-ni sàni nanduu nsidaa-né vichi. Ni màdi (chicá ndiaá) stná nècuàchì tiàa nùù nècuàchì ñahà; còò. Iin-ni xínduu nsidaa-nda ñà-nchícùn-ndà Jesucristu.

29 Te nú nêhivì xí Cristu nduu-nda, dandu vâtùni quida stná-ndà cuenta ñà-ndùú stná-ndà descendencia xi Abraham, te ducán vâtùni nihítáhvi stná-ndà ñà-ndiaha ñi nì cachi Dios daa.

4

1 Vichi chicá claru cuàhìn cachì xì-nsiá ñà-ndùá cuní cachi nsidaa palabra jaàn. Ni cachì-ndà iá iin tètii icúmí ndutahvi xì ñà-cuicà nùù yua-té. Doco nú tii vá-te, dandu queámà na ian peón uun nduú-te, mate stoho nsidanicuú ñà-cuicà mà icúmí-té cunduu-tè. Doco tii vá-te,

2 Ñàyùcàndùá, iá-te ndahà ana ndiaá xì-té, te ndoó stná ana ndiaá xì ñà-cuicà témà ndè cachi sàà-te cuicà-te nì cachi yua-té.

3 Pues divi ducán nìsa ìa stná xì ndohó na táñâha ga sàà-ndà cundaà vâha ini-ndà; nahi ñà-cuati nì sanduu stná-ndà; iin ichi chicá sencillu xi ñuhiví yohó-ní nduá nì sanchicùn-ndà, te cuisì ñà-ndùá cachámà nìsa quida-nda.

4 Doco na ní sàà meru tiempu vâha, dandu nì techuún Dios Dêhemani-yá quixi-ya ñuhiví yohó ñà-tùnuù-yá nùù dihi-yá. Te (na nìsa ìa-ya yohó) nìsa ìa stná-yà sujetu nùù ley sahnú-ma.

5 Doco ñà-dìsáhà-xí nì quixi-ya nduú ñà-danáa-yá sàhà nsidaa nêhivì ndoó stná sujetu nùù ley mà, dandu càcu-ne. Ñàyùcàndùá, (sàhà-ñá-nì quida-ya ducán), vâtùni nì sàcùnduu-nda dèhe ndisa Yuamáni-yá.

6 Te Yuamáni-yá, sàhà stnámà sàni sàhatahvi stná-yàndó Espíritu xi Dêhemani-yá ñà-coo Yà-ìi mà ini anima-ndà; te vichi cachí fuerte-yàmà “Yuamáni” (ini anima-ndà, cáhàn-yà cuenta xi-nda nùù Yua-nda Dios).

7 Ñàyùcàndùá có-ndùú gá-ndà cuisì nahi peón xi-ya; còó. Dèhe ndisa-ya sàndùù-ndà, te nú ducán, dandu cuàhà gá icúmí-ndà nihítáhvi-ndà nùù-yá sàhà ñà-nchícùn-ndà Cristu.

Ñà-ndùá nì cachi gá Pablo, ndulócô-nè sàhà-ñá nì tùcù nècuàchì Galacia inga ichi

8 Antes, na táñâha ga cunaha-nsiá Dios, dandu stoho-nsiá nì sanduu ñà-có-ndùú ndisa Dios, te ndee ní sacusahnúá nùù-nsiá.

9 Doco vichi, sà-ìnáhá-nsiá mii-yá, te ò chicá vâha ni cachí-ndà sà-ìnáhá-yâ mii-nsiá. Ñàyùcàndùá, ¿índù chuun cuní tu-nsia nàcùndoo-nsia tìxi iin ley mà cúí chindee xi-nsiá? Vâchi ley mà, còò ni-ìñâha nihì-nsiá nùá.

10 Doco vichi cuàhà estilu chívâha-nsia; cuàhà quivì chívâha-nsia, xì cuàhà stná vicò, te nsidácáhnù stná-nsiá na natiácú yoo. Dècuèndè stná cuicà nsidácáhnù-nsiá.

11 Ñàyùcàndùá, cuàhà gá nacání inì sàhà-nsiá, màdí ndòo uun nsidaa ñà-ndùá sàni dàcuàhí mii-nsiá.

12 Yùhù sacúndáhví` nùù-nsiá ñà-iin-ni ni nácúníhnú inì-nsia nacua nihnú ini yùhù, ñàni; vâchi (na ní sâi yucán) ndè modo xi mii-nsiá nì nadàma stnâi.

Mii-nsia, còò ni-iñàha ni quidá-nsiá xì yùhù.

13 A nsinúú inì-nsia ñà-sàhà iin cuèhè (nì ndòì ndé ndoó-nsiá), dandu nì càhìn xì-nsiá razón ndiaha xí mii-yá.

14 Te mii-nsiá, cóni cáhìchì inì-nsia yùhù, mate cuáhà vida nì xinì sàhà cuèhè mà, doco cóni nácóó-nsiá yùhù. Còò; nì naquimanì-nsiá yùhù na ian ángel xi Dios nduí, ò nahi mismo Jesucristu.

15 Pues vichi, ¿ndiá nduá nì cuu? Vâchi yáha ga nì sacudii inì-nsia antes nì cùí. Yùhù ináhí, dispuestu nì sandoo-nsia dècuèndè cuàha stná-nsiá yùhù nduchínúù-nsiá nú ni cáquàn nì cùí.

16 Dòcò vichi, ¿a sàni nacuni ùhì-nsiá yùhù ñà-nì cachi xì-nsiá cuisì ñà-ndúú ñà-ndáà?

17 Nècuàchì sàni dándàhví xì-nsiá, màni gá càhàn-nè xì-nsiá, doco có-íá vâha, vâchi cuisì cuní-nè danándodó-né mii-nsiá nsiùhù, te cunchicùn-nsiá mii-né.

18 Pues vâtùni iá ñà-càhàn màni-ndà xì nèhivì, cuisì-ní iin chuun vâha nì cúnduá, dandu ñà-jaàn ndisa cudii inì, mate có-íé` xì-nsiá jaàn.

19 Vâchi cunaha-nsiá, nahi dèhi xínduu-nsia; doco vichi cuáhà gá dandohí mií sàhà-nsiá inga xichi, te iin-ni icúmí ndohi ndé cachi sàà-nsiá (nàcùnihnu vâha tu inì-nsia) nahi Cristu. Vâchi na ian ndohó dihi-nda na quesáá-ndà ñuhivì, ducán ndohó stnâi sàhà mii-nsiá.

20 A sácú vâha nì coí ndé ndoó-nsiá vichi. Te a sácú vâha stná ñà-màsà càhàn ndee gué` xì-nsiá nì cùí. De plano, có-cùndáà inì nansa ga quide xì-nsiá.

Ejemplu sàhà ùi nècuàchì ñahà sàhana nani Agar xì Sara

21 Vichi cuàhìn cachi inga iin palabra xì mii-nsiá nècuàchì cuní cunchicùn xì ley sàhana. Cuní ñà-nsinuu ini-nsiá nansa cachí mismo ley mà ndé

22 nacáníá nansa nì quida Abraham sàhana. Ùi dèhe-ne nì tùinuù-xí ñuhiví, cachá`, te dihi dèhe sahnú-né nì sanduu (Agar). Nècuàchìmà, iin nècuàchì có-íá libre nì sanduu-ne, vâchi ducání quidáchúûn saín-né. Doco dihi inga dèhe Abraham mà (nani Isaac, còò; meru ñahàdihí-nè) nì sanduu nècuàchìmà, te iin nècuàchì libre nì sanduu-ne.

23 Te iá inga iñàha sàhà dèhe criada mà, vâchi na ian quesáá nsidanicuú gá mée ñuhiví, ducán nì quesàà-te. Doco dèhe nècuàchì libre mà, còó. Milagru nì sandua nì tùinuù-vé ñuhiví, te ducán nì cuu ndisa palabra nì cachi Dios xì Abraham antes.

24 Te cunaha-nsiá, ejemplu nduú stná nsidaájàn, vâchi nahi ùi ley xínduu stná nècuàchì ñahà mà. Agar yucán nduú ley nì

nìhì nèhivì ndè yucù Sinaí, te nèhivì nchícùn xì ley mà vichi, có-ndòó-né libre.

²⁵ Ladu Arabia iá yucù mà, te ley nì nìhì nèhivì lugar yucán nduú nahi Agar mà. Te (ináhá-ndá) có-ndòó nèhivì nchícùn xì ley mà libre vichi, vàchi ñuu-nè Jerusalén, có-ndúá iin ñuu iá libre vichi.

²⁶ Doco ñuu ndohó Jerusalén iá ansivi, nahi dihi-nda nduá, te libre ndisa iá.

²⁷ Vàchi dohó cachí tutu ìì:

Nècuàchì ñahà còò déhe-xi, nì cúdíì ini-nè mate ni-iin dèhe-ne còò. Te xiñuhu ndàhì vico stná-nè, te cudíì ini-nè mate táñaha ga tùinuù ni-iin méè xi-ne, vàchi (cuàhà gá cundiatú-nè). Mate còò gá nècuàchì vehe-ne, vátùni cudíì ini-nè (na ian) ndoó cuàhà dèhe-ne.

²⁸ Pues cunaha-nsiá, nahi (dèhe Abraham nani) Isaac mà (xínduu nsidaa-nda), ñánì, vàchi dèhe ndisa mii-yá sàni nanduu-nda sàhà palabra ndiaha nì cachi-yà, na ian nì cuu xi stná Isaac mà.

²⁹ Doco ñani Isaac nì tùinuù-xí nahi nsidaa gá nèhivì ñuhiví, quini nì quida-tè xì ñani tii-té, divi tètii nì tùinuù ñuhiví nì quida Espíritu Ìì. Te iin-ni dècuèndè vichi ducán quidá stná nèhivì có-nchícùn xì Espíritu Ìì, quini quidá stná-nè (xì-ndà).

³⁰ Doco ¿índù gá ñà-cachí tutu ìì? Dohó cachá: “Tavà dahuun-ní criada mà xì dèhe-ne vehe-ní, vàchi mà ndútáhvi dèhe-ne nù-ní, cuisì-ní dèhe nècuàchì libre nìhítáhvi”, ducán cachá.

³¹ Ñàyùcàndúá, (sàhà ejemplu mà sàni cundaà ini-ndà), divi nahi dèhe nècuàchì libre mà xínduu-nda, ñánì, màdì nahi dèhe nècuàchì có-íá libre.

5

Iin-ni ni cúndóó-ndá libre nùù ley sàhana

¹ Vichi sàni tavà Cristu ndohó libre nùù ley sàhana, te sàhájàn cuní-yà cundoo dahuun-nda libre nicanicuahàn. Ñàyùcàndúá, iin-ni ni cúnáhá-nsiá ñà-jaàn, te màsà túcù-nsiá cunchicùn-nsiá ley sàhana ma, vàchi sadiámà nùù-ndà na iin yugu (xi buey).

² Cunini vaha-nsia; yùhù Pablo cáhìn xì-nsiá: mà cúí chindéé Cristu mii-nsiá te nú fuerza nì cácan-nsiá màcùtuu seña xi Dios icà-nsiá (nacua cachí ley sàhana).

³ Yùhù cachí xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì cuní màcùtuu seña mà icà-xí, nú ducán nì cuu-xì-nsiá, dandu fuerza quida stná-nsiá cumplir nsidaa gá ñà-ndúá cachí ley mà.

⁴ Vàchi nú cuní-nsiá ndee vaha-nsia nùù-yá sàhà ley mà, dandu còò ni-iñaha nduú gá Cristu nùù-nsiá. Vàchi ñà-sàni nacuaà-nsiá gracia xi-ya nduá.

⁵ Doco cunaha-nsiá, cuisì ñà-cunindisa-nda mii-yá nduá xiñuhu, te ducán chindéé stná Espíritu Ìi xí-yá ndohó quida-nda, vâchi sâhà cuisì ñà-jaàn nduá niñnú ini-ndà ndee vâha-nda nùu-yá.

⁶ Vâchi nùu ndohó nèhivì xí Jesucristu, có-quidámà a itúú seña mà ìcà-ndà, ò á coó, cuisì ñà-ndiáá nduú ñà-cunihnu vâha ini-ndà mii-yá, te cuu stnahá ini-ndà sâhà-ndà.

⁷ Mii-nsiá, ndiaha gá nì saquida-nsia antes na nîsa xinindisá ví-nsiá. Doco vichi, ¿nansa nì ñihì nèhivì nì dàtúcù-nè mii-nsiá ñà-có-nchìcùn gà-nsiá ñà-ndùú ñà-ndácuísì?

⁸ Pues (nâhà xicà), màdì mii-yá ana cana-xi-nsiá gloria nduú ana datúcù xì-nsiá ducán. Còó,

⁹ Te (inâhá-nsiâ) iyuhu-ní tàtnà nsidátáchí xí pan quée, te cuàhà gá ndutáchâ. (Te ducán stná xì chuun malu, iyuhu-ní ñà-có-ndiáá, te sàni xìtiâ inicutu.)

¹⁰ Doco yùhù càhví xì Stoho-ndà Señor ñà-màsà cúnchìcùn gà-nsiá ichì mà. Te nècuàchì dacá xì ònì-nsiá, icúmí-né cunsida-ne cuàchi-ne, ndéni nèhivì ní cui ni cúndúú-né.

¹¹ Ñàni, nú ni quésâhî cachì xì nèhivì ñà-xiñùhù màcùtuu seña mà ìcà-né, dandísá mà quidá quini ga nècuàchì (raza Judea) xì nì cùí, ni mà cúdúchí stná ini-nè sâhà palabra cachí sâhà (nansa nì xìhì Jesús nchìca) cruz.

¹² Nècuàchì dacá xi-nsiá, chicá vâha ni sâà-nè quida quini-ne xì mii-né, (màdì mii-nsiá).

¹³ Cunaha-nsiá, divi sâhà-ñá ñihì-ndà quee-nda libre, ñâyùcàndúá nì cana Dios ndohó, ñàni. Doco màdì sâhájàn icúmí-ndá permisú quida ndevâha-nda; còó, mà cùí. Vâchi vichi ñà-nduá xiñuhu nduú ñà-iin-ni cuu stnahá ini-ndà sâhà-ndà, te ducán ñihì-ndà cunucuachi víi-nda nùu ñanìtnaha-nda.

¹⁴ Vâchi iá iin palabra tii cachí ley mà, te nú ni quida-ndañá cumplir, dandu queámà ñà-sàni chivâha stná-ndà nsidanicuú ley mà. Te divi palabra tii ma nduú ñà-xiñùhù cuu ini-ndà sâhà ñanìtnaha-nda nacua cuú stná ini-ndà sâhà mii-nda.

¹⁵ Doco nú nâá stnahâ-ndà na iin quisi dâná, dandu vihini sâà stná-ndà dandáñúhú stnaha-nda.

Nansa chindéé Espíritu Ìi ndohó, sadí-yà nùu ñà-có-íá víi cuní-ndà quida-nda dava xichi

¹⁶ Yùhù cachí xì-nsiá, iin-ni ni cándísâ-nda chindee Espíritu Ìi xí Dios anima-ndà, dandu mà quidá gá-ndà ñà-có-ndiáá xího nèhivì ñuhivì quida-ne.

¹⁷ Vâchi Espíritu Ìi, có-ndôo ini-yà sâhà ñà-chìcuéhè cuní ndahà sâhà-ndà quida, te ni có-càndísâ stná-mà quida ñà-nduá cuní Espíritu Ìi, vâchi có-xiñùhù tnâhá-yá xán, ñâyùcàndúá, ùhì iá quida-nda ñà-nduá cuní-ndà quida-nda.

18 Doco nú Espíritu ìì nduú ana dachítùnì ini xì-ndà, dandu còò modo dandacú gá ley sàhana ma nùù-ndà.

19 Náhà xicà índù ìñàha nduá xího nèhivì ñuhiví quida-ne, vàchi xiní-ndà càhàn-nè xì nèhivì cónì nándàhà xì-né. Quini quidá-né, doco có-cúcáhán nùù-né.

20 Cahvi-né ñà-có-nduú Dios ndisa, te sáhàn stná-nè nùù tètàtnà xì nùù tètadí. Daaní, xiní ùhì stnahá stná-nè, te náà stnahá stná-nè. Xího stná-nè ñà-ìcúmí ñanìtnaha-ne. Te yàchì xidà stná ini-nè. Ventaja xi mii-né nduá siempre cuní-nè tavà-né. Te mà ùhì cudoo stná-nè, te quecuaán-né xì nècuàchì xínduu nèhivì xí mii-né.

21 Tùha stná-nè cumbidia ini-nè, te sahní stnahá stná dava-ne. Xíni stná-nè, te quidá-né escándalo. Te cuàhà gá ñà-chìcuéhè nahi ñà-jaàn quidá stná-nè. Pues sàni cachì xì-nsiá sàhà nèhivì tùha ducán, te tucutu cachí guè xì-nsiá vichi sàhà-né ñà-mà nunca nìhìtáhvi-né sàà-nè cundoo-ne ñuhiví ìì xí Dios.

22 Doco díin ìñàha nduá quidá Espíritu ìì ini anima-ndà, vàchi sàhà mii-yá vètùnì cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te cudii ndiaha stná ini-ndà. Vètùnì cunihnu dadí ndiaha stná ini-ndà quida-ya. Te mà ùhì quidandee stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, nú chindéé-yándô. Te ma ùhì stná càhàn màni stnaha-nda iin-nda inga-ndà, te cunduu stná-ndà nèhivì vaha. Sàhà mii-yá mà ùhì quida ndisa-nda cumplir;

23 te mà cóó dana stná-ndà. Te vètùnì nìhì stná-ndà cadi-ndà nùù-ndà ñà-màsà quidá ndevàha-nda. Cunaha-nsiá, (inicutu ñuhiví) còò ni-iin ley cachí xì-ndà ñà-màsà quidá-ndá ñà-vàha yohó.

24 Vàchi nsidaa ndohó nèhivì xí Jesucristu, quida-nda cuenta na ian nì xihì stná-ndà na ní xihì-yà nchìca cruz, te sàháyucànduá mà xího gá-ndà quida quini-nda, ni mà cúníhnú quínì gá stná ini-ndà.

25 Vàchi nú sàhà Espíritu ìì itiacú-ndà vichi, dandu ni cuàha stná-ndà dacúndéhe-yándô ichì-yá.

26 Màsà cúcáhán-ndá mii-nda nduu-nda mii-nda, te cundoo-nda datnahá stnaha-nda. Còó, màsà cúmbidia stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

6

Ndiá icà-ndà chindee stnaha-nda

1 Ñàni, nú ni cándiàá sàhà iin-nsia nùù cualquier iin cuàchi, dandu viví-ni càhàn-nsià xì nècuàchì cónì quidá víi ma sàhà ñà-nìhì-né nacunihnu vii ini-nè, doco cuiis nèhivì chitu Espíritu ìì xí Dios ni cúnduú ana càhàn xì-né. Te xiñuhu coo stná nècuàchì mà cuidadu màdí quida stná mii-né iin falta.

² Te nú ia iin ñanìtnaha-nda có-cùndàà vaha inì-xi, dandu siempre ni nácuàhandee ini-ndané, vachi ñà-chívàha vii-ndà ley xí Cristu nduámà.

³ Te nú tuxí ini-ndà cuahà gá ndiaá-ndà, dandu cuisìa mii-nda dandahví-ndà mii-nda nduámà, vachi còò ni-iñàha ndiaá-ndà, nú ducán.

⁴ Ñàyùcànduá, iin iin-nda xiñuhu nacani ini-ndà a vátuni iá ñà-nduá quidà-ndà, á cóó, te nú ducán, dandísá vátuni cudii ini-ndà sàhà mii-nda, màdiá cundehè-ndà ñà-nduá quidá ñanìtnaha-nda, a ver, amádi chicá quidá ví ndohó.

⁵ Vachi iin iin-nda icúmí-ndá nacuaaha-nda cuenta sàhà ñà-nduá nì quida-nda.

⁶ Nsidaa nèhivì dacuahá palabra ì nùò ana chìnáhá xì-né, ndiá ìcà stná-nè chindee-né nècuàchì mà xì ñà-nduá icúmí-nè.

⁷ Màsà cuáha-nsia dandahví nèhivì mii-nsiá. Mà cúí nàcuìdiqui uun-nda mii-yá, vachi cachí dichu: “Ñà-nduá nì chihi-nda, divi ñhì-ndà”.

⁸ Vachi nú nì quida-nda cuisì ñà-nduá xího ini mii-nda, dandu icúmí-ndá sàà-ndà ndañuhu dahuun-nda. Doco nú nì quida-nda nacua cuní Espíritu Ì xí Dios, dandu sàhámà ñhítáhvi-ndà vida ndiaha nicanicuahàn.

⁹ Ñàyùcànduá, màsà cúñáñá-ndá quida-nda nsidaa ñà-íá vii, vachi nú iin-ni nì quida-nda ducán, te có-cùhúún ini-ndà, dandu cundiatú ndiaha anima-ndà.

¹⁰ Sàhájàn, nú iá nansa quida-nda obra nùò ñanìtnaha-nda, dandu nì quida-ndañá. Te nú nèhivì iin-ni cahví stná xì Yua-nda Dios nduú stná-nè, dandu chicá más xiñuhu chindee-ndané.

Ultimo ñà-nduá nì cachi Pablo xì nècuàchì ladu Galacia, te ndahà mii-né nì tiaa-neà

¹¹ Vichi mií tiaí letra nahnú yohó.

¹² (Cuàhìn càhàn guè xì-nsiá sàhà) nècuàchì cuní màcùtuu seña xì Dios ìcà nèhivì. Cunaha-nsiá, cuisì sàhà-ñá cuní-nè ndòò vaha-ne xì nèhivì nduá, vachi yúhì-nè quida quini nèhivì xì-né (nú nchìcùn-nè cuisì ichì mii-yá ana nì xhì) nchìca cruz, divi Cristu.

¹³ Te cunaha-nsiá, ni có-chívàha vii stná mii-né ley sànaha ma, mate cudí guá ini-nè itúú seña mà ìcà-né. Te cuní-nè màcùtuu stná mà ìcà mii-nsiá sàhà-ñá cundee-né nùò-nsiá, te ducán quee cuahà tñùñuhu xì-né (cahan-né).

¹⁴ Doco yùhù, cuisì tñùñuhu xì ana nì xhì nchìca cruz nduá cuní quee, divi tñùñuhu xì Stoho-ndà Jesucristu. Te sàhà-ñá nì xhì-yà ducán, còò cá ni-iñàha iá ñuhiví yohó (ndiaá nùì), vachi quidé cuenta na ian sàni xhì stnái nchìca cruz xì mii-yá, te có-ndùlócò guè sàhà ñà-íá ñuhiví yohó.

¹⁵ Vachi nú nèhivì xì Jesucristu nduu-nda, dandu màdi ñà-cutuu seña ìcà-ndà nduá ndiaá. Te nú còò stná seña mà,

ni mà chéndéé stná mà-ndó, cuisì ndiaá ñà-cucumi-nda iin anima saa.

¹⁶ Te nsidaa nèhivì nchícùn ndisa xi palabra yohó, ni sáà-nè cundiatú ndiaha anima-nè, te Dios ni cúndéhe ndahví xì-né, vèchi quidá-yá cuenta na ian xínduu stná-nè nèhivì xí-yá Israel.

¹⁷ Vichi màsà cuáhachuún uun ga ni-iin nèhivì yùhù, vèchi cuàhà gá (sàni ndohi sàhà) Jesús, cuàhà gá seña itándiaa ìqué (ndé ni dùcùn).

¹⁸ Ni cúcúmí anima-nsià cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesu-cristu, ñáni. Sà-ìá.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Éfeso

¹ Yùhù nduí Pablo, iin ana nì nihì chuun ìi nùu Jesucristu, vèchi ducán nì chitnùní ini Dios quide. Te vichi tiaí carta yohó nùu nsidaa mii-nsiá nèhivì ìi xí-yá ñuu Éfeso, nsidaa mii-nsiá nècuàchì iin-ni cahvi stná xì Jesucristu.

² Contentu ni cùndóó-nsiá quida Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu, te cuàhà gá gracia xi-ya ni cùcúmí-nsiá.

Cuàhà gá cundiatú anima nsidaa nèhivì xí Jesús

³ Ansivéhé cahnú Yua-nda Dios, divi mii-yá ana cahvi stná Stoho-ndà Jesucristu, vèchi Yuamàni-yámà nduú-yá. Te sàhà-ñá nduu-nda nèhivì xí Dèhemanì-yá, ñàyùcàndùá sàni sàhatahvì-yándô nsidanicuú ñà-ndiaha ìi iá ansivi.

⁴ Te sàhà stná ñà-ndùá nì quida mii-yá, ñàyùcàndùá nì nacàxin Dios ndohó dècuèndè na táyô ñuhivì sàhà-ñá cundoo-nda nùu-yá, te cunduu-nda nèhivì ìi còò falta xi.

⁵ Te sàhà ñá-cùu guá ini-yà sàhà-ndà, ñàyùcàndùá nì chitnùní ini-yà sàà-ndà cunduu-nda dèhe ndisa-ya. Divi ñà-jaàn nduá nì nacani ini-yà, te sàhámà nì chitnùní ini-yà ñà-nìhitàhvì-ndà ducán sàhà (obra nì quida) Jesucristu.

⁶ Te vichi tavá-nda tnùñuhu xí-yá ñà-ndiaha guá nì quida-ya nì sàhatahvì-yándô gracia, te sàhà gracia mà sàni nihì-ndà nì cundiatú vaha anima-ndà nì quida Dèhemanì-yá.

⁷ Vèchi sàhà-ñá nì xihì Dèhemanì-yá, te nì xitià nì-yá, ñàyùcàndùá vátùni nì nacuidahan-yándô nùu tnùndoho, vèchi nì ndutu cuàchi-nda ñà-nì quida guá-yà gracia sàhà-ndà;

⁸ te sàhà gracia nì quida-ya mà, fuerte gá sàni dàtnùu-yà ini anima-ndà; ndiaha gá sàni nduhì sàxínitnùní-ndà nì quida-ya.

⁹ Tiempu antes nìsa ìa dèhé ñà-ndùá nì nacani ini-yà quida-ya quivì vèxi xi-nda, doco vichi sàni cachitnùhu-ya xì-ndà nansa iámà, nì cachi-yà nansa nì chitnùní ini-yà quida-ya,

¹⁰ ñà-cunduu Cristu ana cusahnú nùu nsidanicuú iñàha, ñà-lá ansivi xì ñá-lá stná ñuhivì. Te seguru icúmí cuu ndisa nsidaámà na sàà meru quivì xán.

¹¹ Sàhà-ñá nduu-nda nèhivì xí Cristu, ñàyùcàndùá sàni nìhitàhvì guá-ndà nùu Dios, vèchi divi ñà-jaàn nduá nì nacani ini-yà antes. Te mii-yá, nacua chitnùní ini-yà quida-ya, divi ducán siempre quidá ndisa stná-yà.

12 Te nsiühù nècuàchè primeru nì quìhvi ichì Cristu, ducán nì chitnuni ini-yà nìhìtáhvi gá-nsì sàhà-ñá chicá más tnùñuhu xí-yá quee sàhà ñà-ndiaha guá nì quida-ya xì-nsí.

13 Daaní, después nì xinitnùhu stná mii-nsiá palabra ndàcuisì xí-yá, divi razón vaha nansa càcu-nda, te nì xinindisá stná-nsià Cristu. Ñàyùcàndùá nì nìhì stná-nsià Espíritu Ìì xí-yá, nacua nì quida-ya comprometer. Te Espíritu Ìì mà nduú nahi seña ñà-sàni nanduu-nda nèhivì Ìì xí-yá.

14 Doco cuisì-ní tnùmáni primeru nduú Espíritu Ìì, vachi más gà icúmí-ndá nìhìtáhvi-ndà na sàà quivì nacuaca-yàndó, vachi nèhivì xí mii-yá nduu-nda ñà-sàni dànáà-yá sàhà-ndà. Te cuàhà gá stná tnùñuhu ndiaha xí-yá icúmí quee quivì (nìhìtáhvi guá-ndà ducán).

Nansa nì xicàn tàhvi Pablo nùù Dios ñà-nì cuáhatahvi-yá nèhivì xí-yá iin anima nchichí

15 Cunaha-nsiá, sàni xinitnùhi ñà-fuerte guá nihnú inì-nsia Stoho-ndà Jesús xì ñá-cuàhà guá cuú stná inì-nsia sàhà nsidaa nèhivì xí-yá. Ñàyùcàndùá,

16 siempre naquímánì Dios sàhà-nsiá, te xicàn tàhvi nùù-yá

17 ñà-nì ndúnychíchì ndiaha-nsiá quida Espíritu Ìì; te nì chíndéé stná-yà mii-nsiá mànihì ini-nsià sàhà Dios, dandu chicá cunaha váha-nsiayà. Divi ñà-jaàn nduá xicàn tàhvi nùù Yuandiaha-nda Dios, divi mii-yá ana cahvi stná Stoho-ndà Jesucristu.

18 Daaní, xicàn tàhvi stnáì nùù-yá ñà-nì dátñùù-yà sàxínitnùnì-nsià sàhà-ñá cundaà vaha ini-nsià nansa iá tnùndé ini ndiatu-nda nùù-yá, vachi ñà-sàni cana-yàndó iá ndisa tnùndé ini xi-nda. Te xicàn tàhvi stnáì ñà-nì sàà-nsià mànihì ini-nsià ñà-ndiaha guá sàni nìhìtáhvi-ndà cuàhà ñà-vaha nùù-yá, nsidanicuú ndohó nèhivì Ìì xí-yá.

19 Te xicàn tàhvi stnáì ñà-nì cúndáà inì-nsia ñà-cuàhà guá poder ndiaha icúmí-yá, te vátuni nacuahandee ini-yà ndohó nècuàchè xiníndisá-xí-yá. Te divi sàhà poder ndiaha ma

20 nì dànatíacú-yá (Dèhemanì-yá) Cristu, dandu nì nsihi nì natiacu-yà nì nana-ya ansivi dècuèndè gloria, te nì sàcòo-ya ladu cuahá Yua-nda Dios.

21 Te vichi dìquì-xí iá-yà, te cuàhà gá más ndiaá-yà nùù nsidaa ana cusáhnù, xì nùù nsidaa ana itá fuerte, xì nùù nsidaa ana icúmí xí poder, xì nùù nsidaa ana dàndàcú, xì nùù nsidanicuú gà stná ana ndácùcahan nèhivì tiempu vichi, te ò tiempu vaxi xi-nda inga ñuhiví.

22 Nsidanicuú iñàha, sàni ndòa sujetu nùù Cristu nì quida Yua-nda Dios. Te nsidaa ndohó nèhivì iin-ni cahvi xí-yá, sàni chitnùnì ini-yà dandacú Cristu nùù-ndà na ian dàndàcú dìnì-ndà nùù-ndà.

23 Te ndohó, nahi iquicúñú mii-yá nduú stná-ndà. Te sàhà ndohó na ian sàni sacatnahá nsihi cuerpu xi-ya, na ian iá nsihi-ya vichi. Te mii-yá nduú ana iá inicutu ñuhiví xì ansivi.

2

Nansa cuú ini Dios sàhà-ndà, te nì dácacu-yàndó

1 Vichi sà-itiácú ndisa anima-nsià. Doco antes na ian còò vida xi anima-nsià nì sà-la nùù-yá ñà-cuàhà guá cuàchi-nsia;

2 vàchi nisa cudii inì-nsia quida-nsia falta nahi nsidaa gá nèhivì ñuhiví. Nisa inini-nsia tàchi malú cusáhnú nùù nsidaa gá ñà-malu xicá ansiví, te diví quisí jaàn dácàhàn xì nsidaa nèhivì có-íniní xí Dios.

3 Daaní, stná nsiùhù, nisa xicanuu stná-nsì cutnàhâ-nsí xì nècuàchì có-quidá víi ma; vàchi nsidaa-nda, nacua nisa xicàn ini cuerpu xi-nda xì sàxìnìtnùnì-ndà, ducán nisa cudii ini-ndà quida-nda. Ñàyùcànduá, cuàhà gá castigu xi Dios nì càyà sàhà cuàchi-nda, nacua càyà-ñà sàhà nsidaa gá stná nèhivì cuáchi.

4 Doco Dios, cuàhà sàstnùhù cuhí ini-yàndó; vàchi yáha ga cuú ini-yà sàhà-ndà;

5 ñàyùcànduá, nì quida-ya gracia sàhà-ndà, te nì dácacu-yàndó. Mate còò vida ndiaha nùù anima-ndà sàhà cuàchi nì quida-nda, doco nì quida-ya cuenta na ian nì natiacu stná-ndà na ní natiacu Cristu.

6 Ñàyùcànduá, ducán iá na ian nì cutnaha-nda xi-yá na ní natiacu-yà nì quida Yua-nda Dios. Te quidá stná-yà cuenta na ian sàni nana stná-ndà ndè gloria, te vichi cutnaha-nda xi Jesucristu ndoo-nda yucán xi-yá nì quida Yua-nda Dios.

7 Pues ñà-jaàn sàni quida-ya sàhà-ñá nicanicuahàn ni queé cuàhà tnùñuhu xí-yá sàhà gracia nì quida-ya na ní indehè ndahví-yàndó sàhà Jesucristu;

8 vàchi micuísí gracia nduá sàni càcu-nda ñàni xinindisa-ndayá. Màdi iin chuun ni quidá ndohó nduá nì càcu-nda, còò. Ñà-nduá nì cutahví-ndà nùù Dios nduá.

9 Ni màdi obra vàha ni quida-nda nduá nì dácacu xi-nda. Còò, còtó sàà iin-nda cucahan-nda chicá ndiaá-ndà.

10 Còò, mii-yá nì quida-ya obra xì ndohó, te sàhájàn sàni ndusaa anima-ndà. Vàchi na ní sàcùndoo-nda nùù Jesucristu nì ndusaa ínì-ndà sàhà-ñá cui quida stná-ndà cuàhà obra vàha nacua nì chitnùnì ini-yà quida-nda.

Nsidaa nèhivì xí Jesús, iin-ni nèhivì xínduu-ne

11 Ñàyùcànduá, xiñuhu nsinuu ini nsidaa mii-nsiá nècuàchì inga raza, vàchi có-nduú-nsiá nèhivì raza Judea. Nèhivì còò seña xi Dios ìcà-xí cachí nsiùhù nècuàchì raza mà xì mii-nsiá; te nèhivì seña xi Dios cachí-nsì xì mii-nsí, vàchi iá iin seña

nì chituu nèhivì ìcà-nsí. Ñàyùcàndùá xiñuhu nsinuu ini-nsià nansa nisa ìa xi-nsiá antes,

¹² cónisá níhnú inì-nsia Cristu antes, màncùí (nihítáhvì-nsiá) nahi nèhivì ñuu-nsi Israel, te cónisá ínáhá stná-nsià ni-íñàha sàhà tratu nì saquin-yá, te nì quida-ya comprometer cuàhà gá ñà-ndiaha. Còò ni-iin tnùndé ini nìsá ícúmí-nsiâ, ni còò stná Dios nìsá ìa nùù-nsiá.

¹³ Xica nisa ìa-ya nùù-nsiá antes, doco vichi sàhà-ñá (nì xihì) Cristu, te nì xitià nìi-yá, ñàyùcàndùá vátùnì sàni tnàtuu yatni-nsia nùù-yá nduá, vàchi divi Jesucristu sàni xinindisá stná-nsià.

¹⁴ ùi raza nì sanduu-nda antes, na ian nì tàhndè dava-nda; doco vichi sàni nacuatnaha-nda nì quida-ya; iin-ni nì nàcùnduu-nda quidá-yá cuenta vichi, te iá paz, có-xinì ùhì stnahá gá-ndà.

¹⁵ Cunaha-nsiá, sàhà-ñá nì nanduu-ya nèhivì, (te nì xihì-yà), ñàyùcàndùá nì nihì-yá nì nacadi-yà ichì ley sàna. Cuàhà gá nisa dandacú ley mà nùù-ndà, cuàhà gá nisa xicàn-ñà quida-nda, doco nsidaámà, sàni cuxicá nì quida-ya, te vichi iin-ni nèhivì saa sàni nanduu-nda, có-nduú gá-ndà ùi raza, ñàyùcàndùá, sà-ìá paz.

¹⁶ Vàchi na ní xihì-yà nchìca cruz, nì nihì-yá nì nàcùndoo vaha nduú raza-ndà xì Dios, te nì nihì stná-yà nì nachindoo vaha-yàndó, có-xinì ùhì tnahá gá-ndà vichi. Vàchi iin-ni nèhivì sàni nanduu nsidaa-nda nì quida-ya.

¹⁷ Na ní quixi Cristu, nihí-yá iin razón ndiaha nì quesaa, te nì cachitnùhu-ya nansa coo paz nùù nsidaa-nda. Mii-nsiá, mate xica nisa ìa Dios nùù-nsiá, doco nì sàà stná palabra mà nùù-nsiá. Daaní, nsiùhù, na ian yatni nùù ichì-yá nì sandoo-nsi, te nì sàà stná palabra mà nùù-nsí.

¹⁸ Vàchi sàhà Jesucristu sàni nihìndèè nduú raza-ndà tnàtuu-nda nùù Yua-nda Dios. Te iá stná imindaa Espiritu ìi xí-yá, te chindee stná-yàmà ñà-tnàtuu-nda nùù-yá.

¹⁹ Mii-nsiá, có-nduú gá-nsià nahi nèhivì xio, ò nèhivì fuera, còò. Meru nèhivì ìi xí ñuu Dios nduú stná-nsià vichi nahi nsiùhù. Dècuèndè nduú stná-nsià nahi nèhivì ndoó vehe-ya.

²⁰ Te ndisa, na iin vehe nduú stná-ndà. Te nahi cimientu xan nduú apóstol xì nsidaa stná profeta nisa cahàn cuenta xi-ya. Te nahi cavà cahnú indúhu esquina cimientu, ducán nduú Jesucristu.

²¹ Ñàyùcàndùá, base xi-nda nduú-yá, te na ian cueé-ni cueé-ni cudúcùn iin vehe na cuàha-ñà, ducán stná ndohó, (cueé-ni cueé-ni nacuatnáhá-ndá) dècuèndè sàà-ndà cunduu ndisa-nda na iin veheñuhu ìi xí Stoho-ndà Señor.

²² Te mii-nsiá, sàhà-ñá nchícùn stná-nsià mii-yá, vátùnì sàni nacuatnahá stná-nsià (xì nsiùhù), te ducán sàà nsidaa-nda

cunduu-nda na iin vehe-ya ndé coo-ya nicanicuahàn sàhà Espíritu Ìì xí-yá.

3

Nansa iá chuun xi Pablo ñà-cachitnùhu-ne palabra ìì xì nèhivì inga raza

¹ Yùhù Pablo, ndiadí vehecàa vichi sàhà-ñá (quidé chuun ìì xí) Jesucristu. Te chuun ìì mà, sàhà ñà-vàha xi stná mii-nsiá nècuàchì inga raza nduú stná.

² Ádi sá-ínahá-nsiâ nansa nì quida Dios gracia sàhí, te nì nihítáhvì quide chuun (chinahì) mii-nsiá.

³ Vàchi mii-yá, nì dàtnúù-yà sàxínítnùnì yùhù nansa iá palabra ndiaha nìsa ìa dèhé antes. Te divi sàhámà nì tiai iin carta tii (nì sàà nùù-nsiá) daa.

⁴⁻⁵ Ñàyùcàndúá, nú sàni cahvi-nsia carta mà, dandu vátùni cundaà ini-nsiá nansa nì nihítáhvì mànihì inì palabra sàhà Cristu nìsa ìa dèhé antes. Cunaha-nsiá, cóni nihítáhvì nèhivì sàhana cunitnùhu-ne palabra mà; doco vichi sàni dàtnúù Espíritu Ìì sàxínítnùnì nsiùhù nècuàchì apóstol xi-ya, xì stná nècuàchì dava ga cáhàn cuenta xi-ya.

⁶ Te divi ñà-yòhó nduú (palabra mà): ñà-vátùni nihítáhvì stná nèhivì inga ñuu nú nì cúníndísà-né palabra xi-ya, mate có-nduú-né nècuàchì raza-nsì Judea. Nahi iin-ni nèhivì cunduu nduú raza mà. Ñàyùcàndúá, vátùni nihítáhvì nècuàchì inga raza ñà-ndiaha ìì nì quida-ya comprometer, vachi nèhivì xí Cristu cunduu stná-nè.

⁷ Cunaha-nsiá, nì quida Dios gracia sàhí nì sàhatahvì-yá yùhù chuun ñà-cachitnùhi palabra ìì xí-yá; te sàhà poder ndiaha xí-yá (nì cana-ya yùhù),

⁸ mate nduí iin ana chicá có-ndiáá nùù nsidaa nèhivì xí-yá, doco nì nihí (chuun) ndiaha nùù-yá, divi ñà-cachitnùhi xì nèhivì nsidaa ñuu ñà-ndiaha guá iá ñà-ndúá sàhatahvì Cristu ndohó.

⁹ Te nì nihì stnáì chuun datúi nùù nsidaa nèhivì nansa nì chitnùnì ini Dios quida-ya. Dècuèndè chicá sàhana nìsa ìa dèhámà, cuisì Dios nìsa inaha xán; iin-ni ndè antes nì quidavàha-ya ñuhivì ináhá-yáñà.

¹⁰ Doco vichi sàni dàtúi-ya nsidaámà sàhà-ñá ndulocó nsidaa ángel xi-ya xì nsidaa stná espíritu xicá ansivi, na indéhe-né ñà-ndiaha guá quidá-yá xì nèhivì càhvì xí-yá, dandu cundaà vaha ini-nè nchichí cuàhà-yá sàhà nsidaa chuun quidá-yá.

¹¹ Pues dècuèndè nicanicuahàn antes, ñà-jaàn nduá nì nacani ini-yà quida-ya, te divi ñà-jaàn nì nihì stná-yà nì dàxínu-ya na ní quida Stoho-ndà Jesucristu (obra xi-ya).

¹² Te vichi nuná ñuhiví nùù-ndà, vètùni tnàtuu-nda nùù Dios, mà yúhî gà-ndà, vèchi xiníndísá-ndá Jesucristu.

¹³ Ñàyùcàndùá, yùhù sacúndáhvî nùù-nsiá nà-màsà cùhúún ini-nsiá sàhà ñà-cuàhà guá ndohí sàhà mii-nsiá (nècuàchì inga ñuu); còó, vèchi xiñuhu quida-nsia cuenta na ian tnùñuhu xí-nsiá nduá.

Cuàhà sàstnùhù cuú ini Jesucristu sàhà-ndà

¹⁴⁻¹⁵ Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-jaàn nduá disàhà-xí cuàhìn càcàn tàhví nùù Yua-nda Dios vichi. Siempre sàcuìn sísì nùù-yá, te cachî xî-yá Yua-nda Dios, vèchi mii-yá nduú yua nsidaa ndohó nècuàchì ndoó nùù-yá, a sea ndoo-nda ñuhiví yohó, te ò ansivi ndoo-nda.

¹⁶ Pues vichi xícàn tàhví nùù-yá ñà-nì nàcuàhandee ini Espíritu Ìì xí Dios mii-nsiá, vèchi cuàhà gá poder ndiaha icúmí-yá.

¹⁷ Te xícàn tàhví stnái nùù-yá ñà-nicanicuahàn ni cúníhnú vaha inì-nsia Cristu, te ducán coo-ya contentu ini anima-nsiá. Te xícàn tàhví stnái nùù-yá ñà-nì cùú fuerte ndisa ini-nsiá sàhà-yá xì sàhà stná ñanìtnaha-nsia na ian iín fuerte iin yutnú ducún, te ò indúhu fuerte iin vehe cahnú.

¹⁸⁻¹⁹ Te nú ducán, dandu vètùni mànihì váha ini-nsiá ñà-cuàhà guá cuú ini Cristu sàhà-ndà. Te divi ducán xícàn tàhví stnái sàhà nsidaa gá nèhiví xí-yá, ñà-nì sàà nsidaa-nda mànihì ini-ndà ñà-yáha guá cuàhà cuú ini-yá sàhà nsidaa-nda, ndéni ana nì cui ni cúndúú-ndá, te ndéni nì cui ni cúndóó-ndá. Doco còó, ni mà cùì sàà-ndà cundaà nsihi ini-ndà sàhájàn, doco siquiera xícàn tàhví ñà-chicá más ni cúndáà ini-nsiá sàhà-ñá, te ducán sàà anima-nsiá nachituá mii Dios.

²⁰ Te vichi ansivéhé Dios, vètùni quida-ya nsidanicuú ñà-nduá xícàn tàhví-ndà nùù-yá, dècuèndè yáha ga más cui quida-ya nùájàn, mate iin chuun cahnú sàstnùhù nduá ni cúníhnú ini-ndà càcàn-ndà, doco (vètùni ñihì-ndàñá), vèchi cahnú poder xi-ya, te divi poder mà quidáchúún stná ini anima-ndà.

²¹ ¡Ansivéhé cahnú-yá! Nicanicuahàn xiñuhu naquimanì-ndáyá sàhà ñà-ndiaha guá iá Jesucristu xì ñà-ndiaha guá quidá stná-yá xì nsidaa ndohó nèhiví cahvi xi-yá. Te dècuèndè nicanicuahàn ducanicoó. Amén.

4

Iin-ni nèhiví sàni nanduu-nda nì quida Espíritu Ìì xí Dios

¹ Sàhà-ñá nchícùn Stoho-ndà Señor ié` vehecàa yohó. Ñàyùcàndùá sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-nì cécánúú víi stná-nsiá nacua ndiá icà-ndà, vèchi sàni cana-yàndó (ñà-cunduu-nda nèhiví ìì xí-yá).

² Sàhà ñà-jaàn xiñuhu cunihnu ndahvi ini-ndà, te cunihnu manì stná ini-ndà. Iin-ni ni quidándéé cahnú ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda. Calma ni cúndóó-ndá. Iin-ni ni cúcúú ini-ndà sàhà-né.

³ Vàchi nahi iin-ni nèhivì xínduu-nda nì quida Espíritu ìi xí-yá; ñàyùcàndùá, iin-ni ni cúndóó màni nsidaa-nda, vachi chindéâmà ñà-màsà táhndè dava-nda.

⁴ Vàchi nahi iin-ni cuerpu mii-ya (nduú nsidaa-nda), te imindaa Espíritu ìi xí-yá iá stná, te iin-ni tnùndé ini ndiatú stná nsidaa-nda ñà-sàni cana-yàndó.

⁵ Te imindaa Stoho-ndà Señor iá stná, xì imindaa stná ñà-nduá xiníndísá-ndá. Daaní, iin-ni sàni cuhii stná nsidaa-nda.

⁶ Vàchi imindaa Dios iá, te Yua nsidanicuu-nda nduú-yá, vachi cusáhnû-yá nùu nsidaa-nda, te chindéé-yá nsidaa-nda, te iá stná-yà ini anima nsidaa-nda.

⁷ Doco cada iin iin-nda sàni nihítáhvì-ndà nùu Cristu según nansa nì cudii ini mii-yá cuàhatahvì-yándô.

⁸ Ñàyùcàndùá, dohó cachí nùu tutu ìi:

Sàni nana-ya ndè gloria, ndacá stná-yà cuàhà gá ana nì cundee-yá nùu-xí, dandu nì sàhatahvì stná-yà nèhivì ñuhivì cuàhà ñà-vàha.

⁹ Pues cachí tutu mà ñà-nì nana-ya (ansivi), doco ¿ndiá nduá cuní cachàmà? Dohó cuní cachà, ñà-antes nì nuu-ya ndè tìxi ñuhù ndé chicá cunú.

¹⁰ Daaní, después nì nana stná-yà ansivi ndé chicá ducún sàhà-ñà nachitu inicutu ñuhivì poder xi-ya.

¹¹ Te nì sàhatahvì stná-yà nèhivì cuàhà ñà-ndiaha. Dava-nsi nì nihítáhvì-nsí cunduu-nsi apóstol cacanu-nsi chuun xi-yá. Te dava-nda nì nihítáhvì-ndà cunduu-nda profeta cáhàn razón quixí nùu-yá. Te dava ga-ndà nì nihítáhvì-ndà cunduu-nda ana tùha vii cachitnùhu xì nèhivì nansa càcu anima-nè. Te dava stná-ndà nì nihítáhvì-ndà cunuù-ndà nèhivì xí mii-yá, te chinaha stná-ndàné.

¹² (Ducán nì chitnùní ini-yà nihítáhvì iin iin-nda) sàhà-ñà cui chindee stnaha-nda, te sahájàn nihì stná-ndà cunucuachi víi-nda nùu-yá, dandu nacuahandee stná ini nsidaa-nda na ian cuàhàn ndufuerté cuerpu xi mii Dèhemanì-yá Cristu.

¹³ Ducán dandu vátùni sàà nsidaa-nda cunindísá víi-nda palabra xi-ya, te cunaha ndisa-nda Dèhemanì-yá. (Te ndiaha gá ñà-jaàn), vachi nú ducán, dandu nàcùnihnu ini-ndà nahi iin nèhivì sahnú, te ini stná anima-ndà cuacatnahá stná nsidaa gracia xi Dèhemanì-yá Cristu.

¹⁴ Mà cúndúú gá-ndà nahi méé; (mà cúníndísá-ndá) nansa nì nì cui ñà-nduá chináhá nèhivì. (Mà tucù nahá-ndà inga ichì) na ian dandiachi tàchì-ndó yohó te yucán. Nì mà níhì stná

nèhivì maña dandahví-nèndó, mate cuní-nè datúcù-nèndó iin ichì có-nduú ñà-ndáa.

¹⁵ Ñàyùcàndüá, sàhà-ñá màsà cúú xí-ndá ducán, xiñuhu ni cáhàn-ndà puru ñà-ndácuisì xì ñanìtnaha-nda. Màni máni ni cáhàn-ndà xì-né, dandu sàà-ndà quida sahnu-nda nacua cuní Cristu, vèchi mii-yá, nahi dìni-ndà (dandacu-xi nùù-ndà), ducán nduú-yá.

¹⁶ Te ndohó, nahi ndahàsàhà-yá nduu-nda, vèchi iin-ni sàni nacuatnahá nsidanicuu-nda ni quida-ya sàhà-ñá ni chindéé stnaha-nda, te cunduu-nda nahi iin-ni cuerpu xi-ya. Vèchi chuun xi mii-yá nduá dandacú-yá, te chuun xi ndohó nduá ñà-quida-nda chuun ni quida tocar iin iin-nda. Ñàyùcàndüá, ducán queé stná mà na ian sahnú cuerpu xi-ya, te ndufuértèa, dandu chicá (ndiaha gá) cucuu stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà.

Nansa ndiá ìcà-ndà quida-nda ñà-sàni nìhìtáhvì-ndà vida ndiaha nùù Jesucristu

¹⁷ Ñàyùcàndüá, yùhù ndácùcahín Jesucristu, te chináhì mii-nsiá ñà-màsà quidá gá-nsià na quidá nèhivì có-ìnahá xí Dios, vèchi cuisì ñà-chìcuéhè nihnú ini-nè.

¹⁸ Có-dàtnùù Dios sàxinítnùnì-nè. Còò vida ndiaha xí mii-yá nùù-né, vèchi có-cùndáa tnùnì ini-nè sàhà-yá ñà-caxin guá anima-nè.

¹⁹ Mà túha-ne cucahan nùù-né, mate cuàhà gá viciu icúmì-nè, vèchi ñà-diì xí-né nduá quidá sìquinì-né.

²⁰ Doco mii-nsiá, còò. Tucu iá ichì Jesucristu ni dàcuahá-nsiá.

²¹ Te (a sácú vaha) nú sàni sàà-nsià ni cundaà vaha ndisa ini-nsia sàhà-yá, te (a sácú vaha) nú sàni chinaha-yà mii-nsiá nacua nduú ñà-ndácuisì sàhà-yá.

²² Te dohó cachí palabra xi-ya, (ñà-có-ìá vaha) ñà-ndüá nìsa quida-nda antes. Xiñuhu nacoò dahuun-nda modo nìsa nihnu ini-ndà, vèchi ñà-yùcán cuàhàn dandáñhú xí-ndá ni cuí. Cutu dandahviàndó, te daxíhoándô cuàhà ñà-sìquini.

²³ Ñàyùcàndüá vichi xiñuhu nacani ini-ndà iin modo saa,

²⁴ te quida-nda cuenta na ian sàni ndusaa-nda, na ian làcà ni quidavaha Dios ndohó, vèchi vichi sàni sàhatahvì-yándô ñà-cunduu-nda nahi mii-yá, vètùni quida-nda nacua cachí palabra ndàcuisì ndé cachí-yà xì-ndà ñà-cunihnu ì ini-ndà, te quida vè-ndà xì ñanìtnaha-nda.

²⁵ Ñàyùcàndüá, ni-iin xichi màsà dándáhvì stnahá gá-ndà. Micuísì palabra ndàcuisì ni cáhàn-ndà xì ñanìtnaha-nda, vèchi iin-ni nèhivì xínduu nsidaa-nda vichi.

²⁶ Te nú ni cuídà ini-ndà sàhà ñàha, cuidadu ni cúndóó-ndá ñà-màsà quidá-ndá iin cuàchi; màsà cuídà ini-ndà inii ndui yacá.

27 Màsà cuáha-nda lugar dacà ñà-malu sàxìnìtnùnì-ndà.

28 Nú nìsa xidacuihna-nda antes, màsà quidá gá-ndà ducán. Iin chuun vìi ni quidáchúún-ndá vichi, dandu cucumi-nda iñàha xi mii-nda, te cui dacútâhvi-ndà nèhivì iá necesidad-xi.

29 Daaní, màsà cáhàn quini stná-ndà vichi. Còó, puru palabra vìi ni cúndúá, cundaca xi anima-ndà, dandu ndiaha gá chindeá nècuàchì inínì na cáhàn-ndà.

30 Te màsà dácûhúún stná ini-ndà Espíritu Ìì xí Dios, vàchi mii-yá nduú seña ñà-ndùù-ndà nèhivì ìì xí-yá, te iin-ni cucumi-ndayá dècuèndè quivì càcu dahuun-nda.

31 Màsà chùhún gá ini-ndà sàhà iñàha. Te màsà cuidà gá stná ini-ndà. Ni màsà ndúdáná-ndá; còó. Ni màsà cánàhá stná-ndà, te màsà cáhàn quini ga stná-ndà. Ni màsà cúndéhe úhì stnahá stná-ndà.

32 Còó, màni ni cúndóó-ndá xí ñanìtnaha-nda, te cuhi stnahá stná ini-ndà. Te nsidaa-nda xiñuhu cuicahnú stnahá ini-ndà sàhà-ndà nacua ni quida Yua-nda Dios xi ndohó (ñà-nì xihì) Cristu sàhà-ndà.

5

1 Ñàyùcàndùá, na ian quidá Dios, ducan ni quidá stná-ndà, vàchi dèhe-ya nduu-nda, te màni cuáhà-ndà nùù-yá.

2 Iin-ni ni cúcúú stnahá ini-ndà sàhà-ndà nacua cuú stná ini Cristu sàhà ndohó, vàchi sàhámà nì sàha-ya vida xi-ya cuenta xi-nda, te ducán nì nìhi-ndà nì cudìi ini Yua-nda Dios sàhà-ndà.

3 Nèhivì xí mii-yá nduu-nda vichi, ñàyùcàndùá, màsà cáhàn-ndà xi ana cóni nándàhà xì-ndà; màsà quidá sìquini-ndà, nì màsà xího-nda ñà-ndùá icúmì inga nèhivì. Còó. Ni màsà ndácùcahan ga stná-ndà ni-iin chuun sì-quini mà, vàchi nèhivì ìì xí mii-yá nduu-nda vichi.

4 Na cáhàn-ndà, màsà cáhàn-ndà palabra sìquini, ò palabra chicuéhè, nì màsà cuácùndiaa stnaha-nda. Còó, mà váha càhàn-ndà ducán. Lugar xi ñà-jaàn xiñuhu naquimanì-ndà Dios.

5 Vàchi ináhá-ndá, mà càcu ni-iin nèhivì có-quidá sahnú xi nècuàchì ñahà; mà càcu ni-iin nèhivì sìquini, ni-iin stná ana xího cucumi cuáhà iñàha, vàchi nèhivì xího guá ducán, queámà na ian cahvi-né ñà-jaàn. Pues ni-iin nèhivì quidá ducán, mà nìhítâhvi-né ñuhivì ìì xí Cristu, divi nduú ñuhivì ìì xí Dios.

6 Nú dacáhàn nèhivì-nsiá ñà-quida-nsia ñà-có-ndiàá mà, màsà cuáha-nsia dandahví-nè mii-nsiá, vàchi icúmì Dios dandohó-yá nsidaa nèhivì có-ìinínì xí-yâ, te quidá-né ñà-chìcuéhe (sàni cachì mà).

7 Ñàyùcàndùá, màsà quíhvi tnahá-nsiá xì nèhivì quidá ducán.

Nansa ndiá icà-ndà quida-nda ñà-sàni dàtnúù Dios sàxínítnùnì-ndà

⁸ Ichì ñáa nduá nì sanchicùn-ndà antes, doco vichi sàni dàtnúù Stoho-ndà Señor sàxínítnùnì-ndà, ñàyùcàndùá, xiñuhu cacanu vii-ndà vichi.

⁹ Vàchi nú ndisa datnúù ndiaha-yá ini-ndà, dandu cundu-duu-nda nèhivì vaha inì-xi nihnú ndàcuìsì inì-xi, te cunchicùn vii stná-ndà palabra ndàcuìsì.

¹⁰ Nsidaa ñà-ndùá quidà-ndà, xiñuhu nacani ini-ndà a cudí ini Stoho-ndà Señor sàhà-ñá, á coó.

¹¹ Màsà quíhvi tnaha-nda xi nèhivì có-quidá víi, vachi ichì ñáa xicá-né. Còó, vihi gá vaha dahíhì-ndàné.

¹² Vachi ndóo cahan stná-ndà nú ndatnúhú-nê sàhà chuun sìquini quidá dehé-nè.

¹³ Doco nú ni dáhíhì-ndàné dandu queámà na ian datnúù-ndà iin luz nùù chuun quidá-né sàhà-ñá cunahà xicà nansa já chuun ma. Vachi claru náhà nsidaa iñàha nú tnúù nihni iin luz nùá.

¹⁴ Ñàyùcàndùá, ducán cachí (dichu):

Ndacòo mii-ní nècuàhì quidì jaàn, te nsicuihnú inì-ní, na ian natiacù-ní, dandu datnúù ndiaha Cristu nùù-ní, cachá.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacani vaha ini-ndà nansa quida-nda mientras ndoo-nda ñuhivì yohó. Màsà cacánúù-ndá nahi nèhivì có-cùndàà inì-xi; ni cúníhnú sahnú ini-ndà.

¹⁶ Te nú iá nansa quida-nda (iin chuun vii), yàchì ni nácánì ini-ndà quida-ndañá, vachi ndoó cuàhà gá nèhivì có-quidá víi tiempu vichi.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, màsà quidá-ndá nahi nèhivì neciu; cuàhà gá xiñuhu mànihì ini-ndà nansa divi cuní Stoho-ndà Señor quida-nda.

¹⁸ Ni màsà cóhó-ndá vinu, te xìni-nda, vachi escándalo nduámà. Còó, fuerte ni coó Espíritu Ìi xí Dios ini anima-ndà, chicá vaha.

¹⁹ Te na cáhàn-ndà ndatnúhú-ndá iin-nda xi inga-ndà, dandu coto stná-ndà salmu nacuatú-nda alabanza xi Stoho-ndà Señor xi alabanza datnúù Espíritu Ìi xí-yá sàxínítnùnì-ndà. Nsidaa modo yohó coto-nda, te ndenihi vaha-nda mii-yá xì nsidaa anima-ndà.

²⁰ Nicanicuahàn xiñuhu ndacùcahan-nda Stoho-ndà Jesu-cristu, te naquimanì-ndà Yua-nda Dios sàhà nsidanicuú iñàha.

Nansa xiñuhu quida-nda xì nèhivì vehe-nda

²¹ Nsidaa-nda, xiñuhu cahvi stnaaha-nda iin-nda xi inga-ndà, vachi nsidaa-nda, iin-ni cahvi stná-ndà mii-yá.

²² Mii-nsiá nècuàchì ñahà, xiñuhu cahvi-nsiá iì-nsiá na ian quidà-ndà xì Stoho-ndà Cristu.

²³ Vàchi nacua dandacú mii-yá nùù nèhivì càhvì xì-yá, ducán dandacú stná iin nècuàchì tiàa nùù ñahàdihí-nè. Vàchi divi Cristu nduú ana nì dácácu xi ndohó nèhivì xí-yá, te nahi cuerpu xi-ya nduú stná-ndà.

²⁴ Ñàyùcàndùá, nacua iníní-ndá mii-yá, ducán xiñuhu cunini stná nècuàchì ñahà nsidaa ñà-ndùá cachí iì-né.

²⁵ Daaní, mii-nsiá nècuàchì tiàa, icúmí-nsiá cuu ini-nsiá sàhà ñahàdihí-nsiá nacua quidá Cristu xì nsidaa ndohó nèhivì càhvì xì-yá. Vàchi nì sàha-ya vida xi-ya cuenta xi-nda

²⁶ sàhà-ñà nduhì ini-ndà, te ndoo cuàchi iá anima-ndà quida palabra iì xí-yá, na ian nì ndoa xì tècuì.

²⁷ Daaní, quivì cana-yàndó, vátùnì sàa-ndà nùù-yá, te ndi-aha gá cundoo-nda. Mà cóó gá ni-iin mancha anima-ndà, ni iin xaan ndé iá chicuéhè; còò ni-iñàha, vàchi nèhivì iì xí-yá cunduu-nda. Mà cóó gá ni-iin falta xi-nda nùù-yá.

²⁸ Cunaha-nsiá, nacua cuú ini iin nècuàchì tiàa sàhà mii-né, ducán xiñuhu cuu stná ini-nè sàhà ñahàdihí-nè. Te nú ducán nì cuú ini-nè sàhà nècuàchì mà, dandu queámà na ian cuú stná ini-nè sàhà mii-né.

²⁹ Te ináhá-ndá, còò ni-iin nèhivì cahíchì ini xì mii-xí. Còó, de por sí dacuxi-nda mii-nda, te ndiaá-ndà mii-nda. Te divi ducán quidá stná Stoho-ndà Señor xì nsidaa ndohó nècuàchì càhvì xì-yá.

³⁰ Vàchi nahi iquìcúñú mii-yá nduu-nda.

³¹ Te divi ñà-jaàn nduú stná ñà-dìsàhà-xí nándàhà iin nècuàchì tiàa xì iin nècuàchì ñahà, te quecuáàn-né nùù yuadíhí-nè. Ñàyùcàndùá, mate diín diín nì sanduu-ne antes, doco vichi na iin-ni nèhivì sàni nanduu-ne. (Ducán cachí tutu ì.)

³² Te mate ùhì cundaà nsihi ini-ndà sàhà palabra ndiaha ma, doco cunaha-nsiá, sàhà stná Cristu cáhàn, xì sàhà stná ndohó nèhivì càhvì xì-yá.

³³ Doco de todos modos, xiñuhu cuu ini nècuàchì tiàa sàhà ñahàdihí-nè nacua cuú ini-nè sàhà mii-né. Te nècuàchì ñahà, xiñuhu cahvi vùù stná-nè iì-né.

6

Nansa ndiá icà quida nècuàchì cuàtì xì stná nècuàchì cuàchì

¹ Daaní, nsiohó nècuàchì cuàtì xì nècuàchì cuàchì, cunini-ndá yuadíhí-ndâ, vàchi ñà-jaàn nduú ñà-lá vùù nùù Stoho-ndà Señor.

²⁻³ Ni cóó tnññuhu xí-ndâ nùù yuadíhí-ndâ, dandu yàha vàha-ndá; caní cuià cundoo naha-ndá ñuhiví. Cunaha-ndá, ley jaàn nduú ñà-primeru nì cachi Dios ñà-cutahvì-ndà iin ñà-vàha (nú ni chívàha-ndañá).

⁴ Daaní, mii-nsiá nècuàchì tiàa xínduu yua, màsà dácuîdà uun inì-nsia dèhe-nsia; xiñuhu dacuahnú víi-nsiáña. Conseju vii ni cuáha-nsia, te chinaha vii-nsiáña nacua cuní Stoho-ndà Señor.

Nansa xiñuhu quida peón ndoó saín nùu lamú xi

⁵ Daaní, mii-nsiá nècuàchì xínduu peón, cunini vii-nsiá ñà-ndùá dandacú lamú xi-nsia ñuhìví yohó. Quidañuhu-nsiánè, te cahvi víi-nsiánè. Iin-ni cunihnu vaha inì-nsia na ian Cristu nduú ana xinúcuáchí-nsiá nùu-xí.

⁶ Doco màdiá cuisì na indéhe-né, dandu quidachuún víi-nsiá sàhà-ñá ndee vaha-nsia nùu-né; còó. Quidachuún-nsiá na ian Cristu nduú patrón quidáchúûn saín-nsiá nùu-xí; iin-ni ni cúníhnú ini-nsiá ñà-quida vii-nsiá nacua cuní Dios quida-nda.

⁷ Na quidáchúûn-nsiá, ni coó vaha voluntad xi-nsia ñà-quida-nsia iin chuun vii, quida-nsia cuenta na ian Stoho-ndà Señor xinúcuáchí-nsiá nùu-xí, màdi nùu nèhivì úûn.

⁸ Vàchi ináhá-ndá, nùu mii-yá icúmí-ndá ñhì-ndà iin ñà-vàha xi-nda sàhà nsidanicuú chuun vii ni quida-nda, a ducán xínduu-nda nècuàchì libre, te ò nècuàchì ndoó saín nùu iin lamú.

⁹ Daaní, mii-nsiá nècuàchì xínduu lamú, divi ducaní quida stná-nsiá xì ana nduú peón xi-nsia. Màsà cáhàn dana-nsia, vachi ináhá-ndá iá stná ana nduú Stoho-ndà, divi mii-yá iá ansivi, te (xiñuhu nsinuu ini-nsiá) ñà-nùu mii-yá iin-ni ndiaá nsidanicuú nèhivì.

Ñà-ndùá sáhatahvì Dios ndohó ñà-chindee xi-nda cundee-nda nùu ñà-malu

¹⁰ Imindaa iñàha iá gà cachì, ñánì: iin-ni ni cúníhnú fuerte ini-ndà Stoho-ndà Señor, te ducán ñhì-ndà nacuahandee ini-ndà, vachi yáha ga cahnú poder xi-ya.

¹¹ Cunaha-nsiá, cuàhà ñà-ndùá ni chitnùnì ini-yà cunduu nahi arma xi-nda ñà-chindee xi-nda sàhà-ñá màsà dáca ñà-malu-ndó, te dandahví-sindó.

¹² Vachi màdi nèhivì ñuhìví yohó nduú ana náâ stnàhà xì-ndà. Còó. Divi ñà-malu náâ stnàhà xì-ndà. Cuàhà-sí, te fuerte-si, te ndoó stná ana xícusahnú nùu-sí. Cunaha-nsiá, divi ñà-malu nduú ana dandacu-xi nùu nsidaa nèhivì nchícùn ichì ñáa. Divi quisì sìquini xicánúú ansivi nduú-si.

¹³ Ñâyùcàndùá, ni cuíchúûn-ndá nsidaa ñà-ndùú arma ni chitnùnì ini Dios chindee xi-nda na quivì cuní ñà-malu tnàtuu fuerte-si nùu-ndà. Daaní, nú sàni cundee-nda (nùu-sí), vètùnì cundoo fuerte ì-ndà.

¹⁴ Sàhà ñà-jaàn iin-ni ni cúníhnú fuerte ini-ndà. (Cuisì ñà-ndácuìsì ni cúníhnú ini-ndà, te chindeámàndó) na ian chindéé cinturón ndee nuhnì tixi soldadu (ñà-coo fuerza-te). Daaní, xiñuhu quida-nda puru ñà-íá vii, te cunduamà na iin dùhnù cáa ndixí soldadu ñà-chindee xi nchìca-tè.

¹⁵ Daaní, na ian mácùnàì soldadu ndìsàn-té (ñà-cacanu-u-tè), ducán stná ndohó, ndiá ìcà-ndà cunihnu ini-ndà (cacanu-nda xi) razón ndiaha nansa nàcùndoo vaha-nda xi Dios.

¹⁶ Cunaha-nsiá (fuerte gà cuní ñà-malu dacà-síndô), na ian dandiachi-sí cuàhà flecha xixìn ìcà-ndà; doco nú iin-ni nihnú vaha ini-ndà mii-yá, dandu chindéâmandó na ian ni cúndúá iin ñà-sicàté caxin (ñà-màsà cuída flecha mà-ndó).

¹⁷ Daaní, nahi mbelú càa soldadu, ducán nduú stná ñà-nìhnú ini-ndà ñà-sà-ìá salvación xi-nda; daaní, nahi es-pada xi-nda nduú stná palabra ì nì cachi Dios, vachi divi palabra mà nduá xichúûn Espíritu ìì xí-yá.

¹⁸ Daaní, nicanicuahàn xiñuhu càcàn tàhvi-ndà nùù-yá nacua datnúù Espíritu ìì xí-yá ini-ndà. Càcàn-ndà nùù-yá nsidaa ñà-nduá xiñuhu, te iin-ni ni cúndóó tùha stná-ndà. Màsà cúdúsán-ndá càcàn tàhvi-ndà nùù-yá, còò. Xiñuhu càcàn tàhvi-ndà ñà-chindee-yá nsidanicuú ana nduú nèhivì xí-yá.

¹⁹ Daaní, sàhà stná yùhù ni càcàn tàhvi stná-nsià sàhà-ñá chindee-yá yùhù na càhìn xì nèhivì, te màsà dáyûhîa yùhù càhìn sàhà razón ndiaha xí-yá, divi razón nisa ìa dèhé sàna.

²⁰ Cunaha-nsiá, divi sàhà-ñá nì cuítia palabra mà, ñàyùcàndúá nì techuún Dios yùhù ñà-cacanuì, te divi sàhà stná mà ié` vehecàa yohó. Ñàyùcàndúá, càcàn tàhvi-nsiá sàhì sàhà-ñá màsà yúhî càhàn vatí palabra mà nacua ndiá ìqué.

Nansa nì dàxínu Pablo carta xi-ne, cásàhú-nè xì nsidaa nèhivì ñuu Éfeso

²¹ Yùhù cunî cundaà inì-nsia nansa yáhi xì nansa quidé yohó; ñàyùcàndúá sàni càhìn xì ñani màni-ndà Tíquico yohó, áma nacani-ne xì-nsiá nsidaájàn. Te cunaha-nsiá, cuàhà gá sàni chindee stná nècuàchìmà yùhù. Iin-ni quidá víi stná-nè nsidaa chuun xi Stoho-ndà Señor.

²² Pues vichi cuàhìn techuún-nè sàà-nè ndé ndoó-nsiá, dandu vátuni cachitnùhu-ne nansa yáha-nsi yohó sàhá màsà cúhúún gá ini-nsiá.

²³ Vichi ndácùcahìn Stoho-ndà Jesucristu, te xícàn tàhvi nùù Yua-nda Dios sàhà-nsiá, ñánì. Xícàn tàhvi ñà-nì cúndóó víi-nsiá, te ni cúcúú stnahá stná ini-nsià sàhà-nsiá; te nicanicuahàn ni cúníhnú vaha inì-nsia mii-yá.

²⁴ Te vichi ni cúcúmí cuàhà-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu, nú ndisa iin-ni cúú ini-nsià sàhà-yá nicanicuahàn. Amén.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Filipos

¹ Yùhù nduí Pablo, te compañeruì yohó nduú Timoteo. Nèhivì xinúcuáchí nùu Jesucristu nduú-nsí. Te tiaá-nsí tutu yohó nùu nsidaa mii-nsiá nèhivì xí Jesucristu ndoó ñuu Filipos, xínduu-nsia ana idónuu, xí stná ana xinúcuáchí, xí nsidaa gá stná mii-nsiá nèhivì dava ga ndoó nùu-yá.

² Contentu ni cúndóo-nsiá quida Yua-nda Dios xí Stoho-ndà Jesucristu, te cuàhà gá gracia xi-ya ni cúcúmí-nsiá.

Ñà-nduá nì xicàn tàhvi Pablo nùu Dios ñà-quida-ya sàhà nècuàchì xiníndísâ

³ Yùhù, na cada nsinúu inì mii-nsiá, naquímànì Dios sàhà-nsiá.

⁴ Te cuàhà gá cudî stná inì na cada xicàn tàhvi sàhà-nsiá nùu-yá,

⁵ vâchi nsinúu inì nansa quidá-nsiá chindéé stná-nsiá ñà-cuítia razón vâha xi-ya, nacua quidá yùhù. Te ináhî iin-ni sàni chindee stná-nsiá ducán ndè quivì nì xinitnâhì xí-nsiá xí ndè vichi.

⁶ (Ñâyùcànduá, nâhà xicà) iin obra ndiaha nduá sàni que-saha-yá quidá-yá ini anima-nsiá, te ináhî iin-ni icúmí-yâ quida-ya ducán dècuèndè sàà quivì (naxicocuîin) Jesucristu.

⁷ Te divi ducán ndiá ìqué cunihnu inì sàhà-nsiá, vâchi màni cuàhà-nsiá nùí, te iin-ni nìhítâhvi stná-nsiá gracia (xí Dios) nahi yùhù. Vâchi cunaha-nsiá, mate yohó ié`ndiadî vehecàa, doco sáhatahvi stná-yà yùhù gracia, te iin-ni icúmî nìhítâhvi gué` ducán, mate (dacúhùn-te yùhù nùu juez), doco siempre icúmî càhàn nihni sàhà razón ndiaha xí-yá ñà-nduá palabra ndàcuisi.

⁸ Te mii-yá, ináhâ-yâ ñà-cuàhà guá nsinúu inì nsidaa-nsiá, nacua quidá stná Jesucristu xí-ndà, cuàhà gá cuú ini-yà sàhà-ndà.

⁹ Ñâyùcànduá, yùhù xicàn tàhvi nùu-yá ñà-chicá más ni sàà-nsiá cucuu stnahá ini-nsiá sàhà-nsiá, te iin-ni ni sàà stná-nsiá cundaà ini-nsia índu chuun nduú ñà-íá vii, te índu chuun có-íá vii.

¹⁰ Nú ducán, dandu mà úhì cudî inì-nsiá quida-nsia cuisì ñà-chicá ndiaha, te cunihnu ì inì-nsiá dècuèndè quivì naxicocuîin-yà, mà cóó gá ni-iin falta xi-nsia.

¹¹ Te mii-yá, icúmí-yâ chindee-yándô ñà-quida vii-ndà ducán, dandu chicá cuàhà ñà-vâha xi-nda quee, te chicá cuàhà naquimanì stná-ndâyá, te quee ga más tnũñuhu xí-yá.

Cuàhà gá ñà-ndiaha xí Jesucristu ñihì-ndà nú ni cúnchícùn vii-ndàyá vida xi-nda ñuhiví yohó

12 Ñánì, cuní cundaà ini-nsià sàhà ñà-nduá yáhi yohó, vàchi divi sàhà ñà-nduá sàni cuu xí, ñàyùcànduá chicá más sàni xitià razón ndiaha xí-yá inicutu.

13 Dècuèndè nsidaa nèhivì ndoó vehechuún cahnú, xì nsidaa stná soldadu, sàni cundaà ini-nè ñà-divi sàhà Cristu ndiadí.

14 Te cuàhà gá stná ñani-ndà nchícùn xì Stoho-ndà Señor, sà-sáha stná-nè valor vichi, vàchi sàni xini-nè (nansa quidé mate) ndiadí vehecàa yohó, te sàháyùcànduá vichi có-yúhí gá-nè càhàn vate-né palabra xi-ya.

15 Yùhù ináhí nansa quidá dava nèhivì càhàn sàhà Cristu, cuisì quidá-né ducán ñà-cúmbidia ini-nè, vàchi có-ndôo ini-nè xì (ñà-nduá cachí). Doco dava-ne, còó, quidá víi ndisa-ne, vàchi sàhà ñà-íà vaha voluntad xi-ne, ñàyùcànduá càhàn-nè sàhà Cristu.

16 Doco nècuàchì có-quidá víi ma, sàhà-ñá interesadu gá-nè, ñàyùcànduá càhàn-nè sàhà-yá, có-nduá sàhà ñà-quidá víi ndisa-ne, còó; cuisì cuní-nè ñà-chicá màsà yáha vahi vehecàa yohó.

17 Doco tucu quidá nèhivì quidá víi ndisa ma, cuú ndisa ini-nè (sàhí) na càhàn-nè sàhà-yá, vàchi ináhá-nè iin-ni nihnú stná inì càhìn razón ndiaha xí-yá nicanicuahàn.

18 Pues vichi ¿nansa cachi-ndà sàhà nsidaájàn? Pues yùhù cachí ñà-có-quidámà, a dananí uun-ne, te ò càhàn sahnú-né, ndéni modo nì cui, doco xitià palabra sàhà Cristu, te ñà-jaàn nduá cudí inì sàhà-xí. Te chicá más icúmí cudíi gá inì después.

19 Vàchi ináhí, icúmí chuun jaàn quee viá sàhí, vàchi xicàn tàhvi-nsiá sàhí, te chindéé stná Espíritu Ìi xí Jesucristu.

20 Yùhù nicanicuahàn nacání inì còtó quide iin ñà-cui nducahin sàhà-xí. (Có-cuní quide ducán); iin-ni cuní quide nacua siempre quidé, divi ñà-càhàn vatí sàhà-yá. Iin-ni cuní quida vii' áma quéé más gá tñùñuhu xí Cristu a ducán nì cui' sàhà-yá, te ò cutiacu guè ñuhiví yohó.

21 Vàchi nú itiácù-ve, dandu puru (ñà-taví más gá tñùñuhu) xí mii-yá cundua. Te ò nú ni sái cui stnài (sàhájàn), dandu chicá ndiaha quee stnámà.

22 Doco nú ni cóo guè' ñuhiví yohó, vihi-ni quida guè más gá obra xi-ya. Ñàyùcànduá, có-ináhí índù-ñá chicá nsiha cuu xí,

23 vàchi nduú chuun jaàn ndiaha gá íá, te ùhì nacàxin-ñà. Ian nduá ñà-nú ni cui cùhìn coi nùu Cristu; te cuàhà gá nihnú stná inì ñà-jaàn, vàchi chicá ndiaha queamà cahín.

24 Daaní, ingà nduú ñà-nú ni nánihítàhvi guè' ñuhiví. Ñà-jaàn ndisa chicá cunduu ñà-vaha xi mii-nsiá,

²⁵ ináhî. Ñâyùcànduá, sàni cundaà inì, icúmî coo chii gué` ñuhiví yohó sàhà-ñá cutnahí xì-nsiá, te chindee gué` mii-nsiá ñà-chicá cunindisá ví-nsiáyà, te cudì gá inì-nsia sàhà-yá.

²⁶ Te cuàhà gá icúmí stnâ-nsiá naquimanì-nsiáyà sàhí na sàà tui ndé ndoó-nsiá, te cutnahá túí xì-nsiá.

²⁷ Mii-nsiá, sà-xínduu-nsia nècuàchì nchícùn xì palabra ndi-aha xí Cristu. Ñâyùcànduá, xiñuhu quida-nsia cuisì ñà-íá vìi nacua cachí palabra mà, a ducán ni sài nàcòtì-nsià, te ò màsà sài, có-quidá, ndéni modo nì cui, cunî cunitnùhi sàhà-nsiá iin razón vaha ñà-iin-ni nchícùn ì-nsiá ichì víi, te iin-ni anima icúmí stná-nsiá. Cunî cunitnùhi sàhà-nsiá ñà-iin-ni nihnú vaha inì-nsia, te sáhandee stná inì-nsia xiníndísâ víi-nsiá razón ndiaha xí-yá.

²⁸ Te nècuàchì xiní ùhì xì-nsiá, màsà cuáha-nsia dayúhî-nè mii-nsiá ni-iyuhu. Te ñà-có-yúhî-nsià mà, divi cundua seña nùè-né ñà-mii-né icúmí-né sàà-nè ndañuhu-né. Doco nùè ndohó, còó, seña cundua mà ñà-icúmí càcu anima-ndà nùè Dios.

²⁹ Vâchi cunaha-nsiá, màdì cuisì ñà-cunindisa-nda Cristu nduá nì chitnùnì ini-yà quida-nda. Còó, vâchi sàhà gracia xi-ya sàni chitnùnì stná ini-yà ñà-ndoho stná-ndà sàhà-yá.

³⁰ Te sàni xini-nsià, divi ducán nì cuu xi yùhù antes; cuàhà gá nì ndohi, te ndè vichi ndohó î' (sàhà-yá), ináhá-nsiá.

2

Nansa nì nacoo chii Jesucristu gloria xi-ya, doco después nì nanihì-yá más gà tñùñuhu xí-yá nì quida Yua-nda Dios

¹ Ináhá-ndà, sàhà Cristu cuní-ndà quida vìi-ndà; te sàhà-ñá màni stná-ndà nùè-yá ducán, ñâyùcànduá sáhandee ini-ndà nchícùn vìi-ndàyá. Te (ináhá stná-ndà) cutnâhâ Espíritu ì xì-ndà ndoo-nda ñuhiví, te cuhí stnahá stná ini-ndà.

² (Pues sàhà nsidaájàn, cunî cuacundahvî nùè nsidaa-nsiá) ñà-nì quidá-nsiá iin ñà-dacúdî ini xì: cunî ñà-iin-ni cuni-hnu ini nsidaa-nsiá. Cunî ñà-iin-ni cucuu stnahá ini-nsiá sàhà-nsiá, na ian iin-ni anima xì iin-ni sàxínitnùnì icúmí-nsiá.

³ Màsà quidá-nsiá ni-iñàha sàhà cuisì interés; còó. Nì màsà cútúxí ini ni-iin-nsia ñà-mii-nsiá nduú-nsiá mii-nsiá, te quida-nsia iñàha. Còó. Chicá vaha cunihnu ndahvi ini-ndà; iin iin-nda ni cúníhnú ini-ndà ñà-chicá ndiaá ñanitnaha-nda nùè mii-nda.

⁴ Nì màdì gá cuisì chuun xi mii-nda cunsìhi ini-ndà quida-nda; còó. Xiñuhu nacani stná ini-ndà sàhà ñà-nduá cuní ñanitnaha-nda.

⁵ Nì cúcúmí-ndà iin sàxínitnùnì nahi ñà-icúmí Jesucristu,

⁶ vâchi mate Dios nduú-yá, doco cóni nácánì ini-yà ñà-chicá ndiaá nduá ñà-ndùdává-yá xì Yuandiáhá-yá; còó.

⁷ Ñàyùcàndüá, nì nacoó-ya (nsidaa tñũñuhu ma), te nì nan-duu-ya na iin (tiàa ñuhiví yohó; na iin) ana xinúcuáchí uun, ducán nì nanduu-ya.

⁸ Te sàhà ñà-jaàn nì nàcùnihu ndahvi stná ini-yà, nì inini-ya nsidaa ñà-ndüá nì ndacu nuù-yá quida-ya, dandu nì xihì-yà, dècuèndè nchica iin cruz nì sàcùtuu-ya.

⁹ Ñàyùcàndüá, vichi sàni nanihi-yá chicá cuàhà tñũñuhu ndiaha xí-yá nì quida Yua-nda Dios; te chicá ndiaá quivì-yá nùu quivì nsidanicuú gá nèhivì.

¹⁰ Sàhà ñà-jaàn (icúmí sàa iin quivì) ndacùcahan vate xi quivì-yá Jesús, dandu icúmí nsidanicuú nèhivì nàcùtasisi-né (nùu-yá), nsidaa nèhivì ñuhiví yohó, xì nsidaa stná ana ndoó ansivi xi tixi ñuhù,

¹¹ nsidaa-né icúmí-nê nacuni-nè mii-yá, te cachi vate-né ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú-yá, dandu chicá más icúmí quee tñũñuhu xí Yuandiaha-yá Dios.

¹² Ñàyùcàndüá cunî cunini-nsia ñà-ndüá cachî xì-nsiá mate xica ié` nùu-nsiá, ñani màní. Na nisa ìe ndé ndoó-nsiá nisa inini vii-nsiá yuhù; doco vichi chicá más cunî cunini-nsia, te quida vii-nsiá lucha ñà-càcu-nsia (nùu chuun có-ìá vii yucán), vâchi nú iin-ni ni cúníhnú ndahvi ini-nsiá, te cahvi víi-nsiá mii-yá, dandu vâtùni càcu-nsia.

¹³ Vâchi Dios nduú ana datnúu xì ini-ndà ñà-quida-nda ñà-ndüá cuní-yà, te chindéé stná-yàndó ñà-quida ndisa-nda cumplir nsidaámà.

Nicanicuahàn ni cúndóo mánì-ndà

¹⁴ Màsà cúndóo-nsiá daquéé cuàchi tnahá-nsiá, te nâá stnahá-nsiá sàhà ñà-ndüá quidá-nsiá.

¹⁵ Còò; iin-ni ni cúndóo mánì-nsiá sàhà-ñá màsà cuídá cuàchi-nsia, vâchi ducán ndüá ndiá ìcà quida ana nduú ndisa dèhe Dios; vâchi ndoó ìi-ndà ñuhiví yohó, te cuàhà ñanìtnaha-nda, malu-nè, có-nìhnú víi ini-nè. Ñàyùcàndüá, màsà quidá-ndá ni-iin ñà-có-ìá vii, vâchi ndohó nduú ana datnúu Dios sàxìnìtnùnì-xi sàhà-ñá cundehè nèhivì ñuhiví ichì váha.

¹⁶ Sàhà ñà-jaàn iin-ni ni cúnchícùn-nsiá palabra cáhàn sàhà vida ndiaha, vâchi nú ducán, dandu na quivì (naxicocuîin) Jesucristu, vâtùni cudii cuáhà inì ñà-màdi uun-ni ni queé nsidaa ñà-ndüá nì ndoho güé` na ní quide chuun ìi xí-yá (ndé ndoó-nsiá).

¹⁷ Ináhî xiníndísâ víi-nsiá vichi, te ñà-jaàn nduú na iin chuun ndiaha quidá-nsiá nùu-yá, na iin ofrenda dócò-nsiá nùu-yá. Te yuhù, nú ni sâi cui stnáì (sàhà-yá), dandu nahi inga ofrenda sáhatahvi gá-nsiâyà cunduu stná ñà-jaàn. Te

cachí yùhù vátùni iájàn, vàchi cudìi stná inì sàhà-ñá. Ndè stná mii-nsiá, vátùni cudìi stná inì-nsia sàhà-ñá.

¹⁸ Te divi ducán cunî quida-nsia.

Timoteo xì Epafrodito

¹⁹ Nú ni cùndéhe ndahví Stoho-ndà Jesús, yàchì icúmí techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, dandu (na nsiaa tu-ne), vátùni nacunitnùhu stnái nansa yáha-nsia jaàn, dandu ndòo vaha inì sàhà-nsiá.

²⁰ Te divi Timoteo nduú ana cuàhìn techuín sàà, vàchi ndé ié' yohó, còò cá ana nahi mii-né, còò cá inga ana cuú ndisa inì-xi sàhà-nsiá nahi mii-né.

²¹ Vàchi nsidaa gá nèhivì, cuisì chuun xi mii-né nsíhi ini-nè, có-nàndúcú-nê (nansa nducuahà) chuun ìì xí Jesucristu.

²² Doco sà-ínáhá-nsiâ Timoteo, ñà-vàha ndisa-ne; te ináhá stnâ-nsiá cutnâhâ-nsí nì xicanuu-nsi cachítnùhu-nsi razón ndiaha xí-yá, nacua chindéé iin dèhe ana nduú yua-né, ducán nì quida Timoteo.

²³ Ñàyùcàndùá, divi-ne cunî techuín sàà ndé ndoó-nsiá nú sàni cundaà inì nansa cuàhàn coo xí.

²⁴ Doco cahví xì Stoho-ndà Señor ñà-yàchì quee stnái libre yohó, te sàà stnái.

²⁵ Doco vichi tuxí inì chicá vaha techuín Epafrodito nasaa-nè. Cunaha-nsiá, na iin ñani mií nduú-né, vàchi iin-ni quidá-nsí chuun ìì xí Capitán ndiaha xi-nda. Te divi nduú ana nì techuín stná mii-nsiá ñà-cunihi-ne ñà-ndùá xiñuhu nù quixi.

²⁶ Te vichi cuàhà gá cuní-nè cuni tu-ne mii-nsiá. Te cuhúún gá stná ini-nè, vàchi ináhá-nè sàni xinitnùhu-nsia ñà-nì quicuehè-nè.

²⁷ Te ndisa, cuèhè dana nì sandua, cuàhàn-nè cui-nè nì cùí, doco nì indehè ndahví Dios-nè, (cóni xíhi-nè). Te màdì cuisì mii-né nì níhítáhvì ducán; còò, vàchi dècuèndè stná yùhù nì nihítáhvì sàhà-ñá nì nduvàha-ne, te vichi mà cóó gué' tnùnsí ini.

²⁸ Ñàyùcàndùá, chicá cunî naquihin-ne ichì nasaa-nè sàhà-ñá cudìi gá stná ini mii-nsiá. Te nú ducán, dandu yùhù stná, chicá mà cóó gué' tnùnsí ini.

²⁹ Daaní, nú sàni nasaa tu-ne, dandu xiñuhu cudìi ini-nsiá sàhà-né, te quidañuhu-nsiánè nacua ndiá ìcà-ndà quida-nda xi nsidaa ñani-ndà iin-ni (xinúcuáchí víi) stná nù Stoho-ndà Señor.

³⁰ Vàchi mii-né, sàhà chuun ìì xí Cristu cuàhàn-nè cui-nè nì cùí; nì cóni ndúlócô-nè sàhámà, cuisì-ní cuní-nè quida ndisa-ne cumplir chuun (nì nihì-né) ñà-chindee-né yùhù, vàchi mii-nsiá, mà cùí quida-nsia ñà-jaàn (ñà-xica ndoó-nsiá).

3

Ñà-ndiàá ndisa sàhà ñà-ndee vaha-nda nùu Dios

1 Iá inga iñàha cuní cachì xì-nsiá, ñáni: nicanicuahàn xiñuhu cudìi ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùu Stoho-ndà Señor. Te nú divi palabra jaàn sàni tiai nùu-nsiá antes, có-quidámà, vàchi iin palabra chindee ndisa xi-nsiá nduá, te yùhù, có-cuñáñi natiaia.

2 Cuidadu cundoo-nsia sàhà nèhivì malu chináhá xì ley chicuèhè, vàchi nècuàchì quidá ducán, nihnú sìquini ini-nè na iin quisi. Te caquin stná-nsiá cuidadu sàhà nèhivì (cuní màcùtuu seña xì raza Judea icà nèhivì), vàchi cutu ñà-dànácuèhè-nè nècuàchìmà queájàn.

3 Vàchi ndohó nduú nèhivì icúmí ndisa xi seña mà, doco ini anima-ndà iá, vàchi anima-ndà nduú ndé cahvi-nda Dios. Cuisi Jesucristu cudíi ini-ndà sàhà-xí, có-tuxí ini-ndà cui cundiaa inga iñàha quida-nda,

4 mate yùhù, vihini cunihnu inì ndiaá stnái, te chindeámà yùhù (nùu Dios). Cunaha-nsiá, nú cuisì descendencia xi-nda, te ò obra xi-nda ni cúndiáá nùu-yá nì cùí, dandu cuisì yùhù chicá cundiaa.

5 Vàchi na ní tùinuí ñuhiví, nì sàcùtuu stná seña mà ìqué tìxi ùnà quivì (nagua cachí ley). Iin nècuàchì raza Israel nduú stnái, vàchi descendencia xi dèhe Israel nani Benjamín nduú, te cáhàn stnái dàhàn hebreu nahi yuadíhí. Daaní, iin nècuàchì fariseu nduú stnái, te nacua (chívàha fuerte) nècuàchìmà ley sàhana, ducán nisa quida stnái.

6 Yáha ga nisa xinindisé (ley mà), te ñàyùcànduá nisa quida quini güè` xì nèhivì cahvi xi Jesús. Nsidaa ley sàhana ma nisa chivàhi; còò falta nì quidé dìqui ley mà.

7 Ñàyùcànduá, vátùni cundiaa nsidaámà (nùu Dios) nì cahín. Doco còó, vàchi na ní sàì nì cundaà inì sàhà Cristu, dandu nì sànihì stná inì ñà-ni-iyuhu có-ndiàá nsidaa ñà-nduá nisa quide mà.

8 Te vichi nihnú inì vátùni ndañuhu nsidanicuú fama xi mà ñà-sà-ináhí Stoho-ndà Jesucristu vichi, te yáha ga ndiaha ñà-jaàn. Doco nsidaa ñà-nduá nisa cahvi xí antes, ndevàha iñàha nduá nùí vichi, còò cá chuan nùí. Ducán nihnú inì sàhà-ñá ni nihitáhví cutnahí xì-yà nicanicuahàn,

9 te ndahà mii-yá coi. Doco màdì sáhà obra xi mií icúmí ndee vahi nùu-yá, còó, vàchi cuisì nùu ley sàhana ndiaá obra mà. Te vichi único ñà-ndiàá ndisa nduú ñà-cunindisa-ndayá, dandísá vátùni ndee vaha-nda nùu Yuamàni-yá, vàchi xiníndísá-ndáyà.

10 Ñà-jaàn nduá quidé vichi sàhà-ñá cui sàì cunaha váha ndise mii-yá, te cucumi stnái poder ndiaha xí-yá, vàchi divi

sàhà poder ndiaha ma nì nìhì-yá nì natiacu-yà. Daaní, dispuestu iá stnái ndohi nahi mii-yá, te cunihnu stná inì nì xìhì stnái na ian nì xìhì-yà,

¹¹ áma níhítáhvi' natiacu stnái.

Xiñuhu cuàhandee ndisa ini-ndà áma níhìndèè-ndà cunduu-nda nèhivì vàha ndisa

¹² Tàñáha ga sàì cunduu ndise iin nèhivì nacua cuní Jesucristu cundui. Tàñáha ga sàì cundui iin ana còò ndisa falta xi; còò. Cuisì iin-ni nchícuìn mii-yá, áma ducán níhìndèí cundui iin nèhivì vàha ndisa nacua nihnú ini-yà cundui na ní cana-ya yùhù.

¹³ Ináhì tàñáha ga sàì cundui nacua icúmí cundui después; còò, ñánì. Doco iá ndisa iin ñà-nduá quidé: quidé lucha nandòdó dahuin nsidaa ñà-nduá sàni yàha, te sàhandee cahnú inì, áma níhì' (chicá quida vii') quivì vaxi xi-nda.

¹⁴ Na ian quidá tècuachi dadavástnàhâ carrera, ducán quidé, iin-ni nchícuìn ichì cuàhìn, divi ichì mii-yá iá ansivi; dandu quivì nsihi (vida xi), nihnú inì nìhì stnái iin ñà-vàha ndiaha nù-yá, vachi divi sàhájàn nduá nì cana Dios ndohó ñà-cunchicùn-ndà Jesucristu.

¹⁵ Ñàyùcànduá, nsidaa ndohó ana xiníndísâ vàha, xiñuhu cunihnu ini-ndà nacua sàni cachì jaàn. Te nú tucu nacání ini-nsià sàhà iñàha, dandu icúmí Dios datnúu-yà sàxinítnùnì-nsià sàhámà.

¹⁶ Doco nsidaa ñà-nduá sàni sàà-ndà nì cundaà vàha ini-ndà, divi ñà-jaàn nduá xiñuhu cunchicùn ndisa-nda.

¹⁷ Ñánì, nacua quidá yùhù, ducán cuní quida stná mii-nsiá. Te sà-ináhá-nsiâ nansa quidá-nsí, ñàyùcànduá, cundehè-nsiá ana quidá víi stná nahi nsiùhù, te ducání quida stná mii-nsiá.

¹⁸ Vachi ndoó cuáhà ana có-quidá víi. Cuáhà xichi sàni càhìn xì-nsiá sàhà nècuàchìmà, te vichi tucu tu dansínuu inì mii-nsiá sàhà-né, dècuèndè sacú stnái sàhámà. Vachi quidé cuenta na ian xiní ùhì nècuàchìmà (palabra nacání nansa nì xìhì) Cristu nchìca cruz (sàhà-ndà).

¹⁹ Doco fin icúmí-nê nduú ñà-ndañuhu dahuun-ne, vachi còò ndisa Dios nùu-né, cuisì ñà-nduá xího mii-né nduá ndulócò-nè sàhà-xí, te tuxí ini-nè ñà-sàhà chuun sìquini quidá guá-nèmà icúmí quee tnùñuhu xí-né, vachi cuisì ñuhivì yohó-ní nduá nihnú ini-nè.

²⁰ Doco ndohó, còò. Ansivi nduú ñuu-ndà, te dècuèndè yucán icúmí nuu ana dacácu xi-nda, divi nduú Stoho-ndà Jesucristu. Ñàyùcànduá, vichi ndiatú cuéyàà-ndà sàà quivì naxicocuìn-yà,

²¹ dandu nadama-ya iquìcúñú icúmí-ndá vichi, vachi ñà-débil nduá, doco na sàà quivì yucán, icúmíâ dâma stná nahi cuerpu ndiaha mii-yá. Te mà ùhì quida-ya ñà-jaàn, vachi

cahnú poder xi-ya, vətùni cundee-yá nùu nsidanicuú iñàha, te cusahnú-yá.

4

1 Pues sàhà nsidaájàn iin-ni ni cúníhnú vàha ini-ndà Stoho-ndà Señor.

Xiñuhu nàcùndoo vàha-nda xi ñanìtnaha-nda

Cunaha-nsiá, màni gá-nsià nùu, ñàni; cuàhà gá nsinúu inì mii-nsiá, te cudì stná inì sàhà-nsiá. Na iin ñà-vàha-xi xínduu-nsia nùu, vàchi cuú ndisa inì sàhà-nsiá.

2 Te yùhù, sacúndáhvî nùu Evodia xì nùu Síntique ñà-nì nàcùndoo vàha-ne, vàchi iin-ni Stoho-ndà Señor càhvì-ndà.

3 Daaní, stná mii-ní nècuàchì nduú compañeru màní jaàn, sacúndáhvî stnài nùu-ní ñà-chindee-ní nècuàchì ñàhà jaàn, vàchi cuàhà gá nì chindee stná-nè yùhù; iin-ni nì xicanuu nsidaa-nda nì dàcuítia-ndà razón ndiaha xí-yá, ndohó, xì mii-né, xì stná Clemente, xì dava ga stná compañeruì ndoó jaàn. Nsidaa-nsiá, sàni nacàva stná quivì-nsiá nùu tutu xi vida ndiaha.

Màsà nácánì ini-ndà, vàchi icúmì Jesús naxicocuñ-yà

4 Nicanicuahàn xiñuhu cudì ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùu Stoho-ndà Señor. Tucutu cachì xì-nsiá, ni cudì cuàhà ini-ndà sàhà-yá.

5 Màni gá ni quida-nda xi nsidanicuú nèhivì, te (nsinuu stná ini-ndà) ñà-sà-ítuú Stoho-ndà Señor naxicocuñ-yà.

6 Màsà nácánì ini-ndà sàhà ni-iñàha; còó. Nsidaa ñà-nduá yàha-nda, ni càhàn-ndà xì Dios sàhà. Ni càcàn tàhvì-ndà nùu-yá, te naquimanì stná-ndâyá.

7 Dandu seguru sàà-ndà cunihnu dadí ndiaha ini-ndà quida-ya, te mà yúhì gà-ndà, ni mà ndúlócò gà stná-ndà, vàchi ndiaha gá chindéé Jesucristu, mate có-sàà-ndà mànihi ini-ndà nansa quidá-yá, te ndañuhu ñà-yúhì-ndà.

Ndiá icà-ndà nacani ù ini-ndà

8 Ultimo ñà-nduá cachì xì-nsiá nduá yohó: cuidadu ni cundóó-nsiá sàhà ñà-nduá nihnú ini-nsiá. Cuisi-ní ñà-nduú ñà-ndacuisi ni cúníhnú ini-ndà, ñàni; cuisi-ní ñà-íá tñùñuhu-xí, xì ñà-íá vii, xì ñà-nduú chuun sahnú ò chuun ndiaha, nsidaájàn vətùni nacani ini-ndà sàhà-xí. Vàchi nú íá tñùñuhu víi xán, te ò íá stná fama xan ñà-nduá iin chuun vàha, dandu vətùni cunihnu vàha ini-ndàñá.

9 Nì quidá ndisa-nsia cumprìr nsidaa ñà-nduá nì chinahì mii-nsiá na ní dàcuàhì-nsiá, vàchi nì xini stná-nsiá nansa íá modo xì, te nì inini stná-nsiá ñà-nduá nì cachì xì-nsiá. Pues nsidaájàn xiñuhu quida ndisa-nsia cumprìr, dandu vətùni cundoo vàha-nsia xì Dios; te cunaha-nsiá, cuàhà gá cuní-yá cundoo manì-ndà.

Nansa nì cachi Pablo nì naquimani-né nècuàchì ñuu Filipos sàhà ñà-nduá nì cutahví-né nùu nècuàchìmà

10 Cuàhà gá cudî inì sàhà mii-nsiá quidá Stoho-ndà Señor, vàchi sàni nsinuu tu ini-nsiá yùhù. Sà-íá quivì có-chindéé gâ-nsiá yùhù, doco cuisì sàhà-ñá mà cùì, màdiá sàhà ñà-nì nándòdò ndisa-nsia yùhù.

11 Te màdi sàhà ñà-íá cuàhà necesidad xi nduá cachî ducán; cóò, vàchi sàni cutùhe coi contentu a yáha vahi, á cóò.

12 Sàni càin yáha ndahví, te sàni càan stnái nú icúmî cuàhà iñàha; vátùni íá nsidaájàn nùí. Vàchi a ducán xihì doco, te ò có-xihì doco, davani queá nùí, có-quidá, a ducán íá necesidad xi, te ò cuàhà iñàha icúmî,

13 ndéni iñàha nì cui yáhi, vátùni ié` ñà-quidandee ínì sàhá, vàchi divi Cristu nduú ana nácuàhandee inì xì'.

14 Cunaha-nsiá, mate ducán cachî xì-nsiá, doco cuaha-ni íá ñà-nduá nì quida-nsia nì chindee-nsiá yùhù sàhà necesidad nìsa icumí.

15 Te ináhá-nsiá nansa nì quida-nsia quivì primeru na ní xicanui xì razón ndiaha, te nì quei ndé ndoó-nsiá ladu Macedonia jaàn vaxi. Pues cóò cá nèhivì xí mii-yá nì naxícónihî iin ñà-vàha nùí, cuisì mii-nsiá nècuàchì ñuu Filipos.

16 Te màdi cuisì ñà-jaàn, vàchi iin ùì xichi nì techuún gá stná-nsiá iin cooperación xi-nsia na ní sa-ìe ñuu Tesalónica.

17 Doco cunaha-nsiá, màdi ñá-cùnî níhî cuàhà iñàha nùu-nsiá nduá, cóò. Cuisì cunî coo obra xi-nsia, te ducán nihì-nsiá cuàhà ñà-vàha nùu Dios.

18 Pues vichi sàni quesaa nsidaa ñà-nduá nì techuún-nsiá nùí, vàchi sàni quida Epafrodito-ñà entregar nùí; ñàyùcànduá, ndiaha gá sàni cundiatùì vichi, na ian sàni nducuiqué nduá. Te tnùmani xí-nsiá mà, na iin promesa nì dòcò-nsiá nùu Dios nduú stná, na iin ñà-tnami nì sàhatahvì-nsiá mii-yá, te cudî gá ini-yà sàhà-ñá, vàchi divi ducán cuní-yà quida-nda.

19 Ñàyùcànduá, nsidaa ñà-nduá xiñuhu nùu mii-nsiá, icúmî-yá taxi-yañà, vàchi cuàhà gá ñà-cuicà ndiaha icúmî-yá, te sàhatahvì-yañà ndohó sàhà ñà-nduù-nda nèhivì xí Jesucristu.

20 ¡Ansivéhé cahnú-yá! Nicanicuahàn ni tavá-nda tnùñuhu xí-yá, vàchi Yuandiáhá-ndá nduú-yá. Amén.

Nansa nì casàhú stnahá Pablo xì nsidaa gá nèhivì ñuu Filipos

21 Casàhú-nsiá xì nsidaa gá ana nduú nèhivì xí Jesucristu ndoó jaàn. Te nsidaa stná compañeruì yohó, casàhú stná-nè xì mii-nsiá.

22 Stná nèhivì xí-yá quidáchúûn vehe rey cahnú César, cuàhà gá casàhú stná-nè xì-nsiá. Te nsidaa dava ga nèhivì xí-yá ndoó yatni yohó, casàhú stná-nè.

²³ Ni cúcúmí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesu-cristu. Sà-lá.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Colosas

¹ Yùhù nduí Pablo, iin ana nì nihì chuun nùu Jesucristu, vèchi ducán nì chitnùnì ini Dios. Te yohó iá stná ñani-ndà Timoteo,

² cutnáhâ-nsí casàhú-nsì xì nsidaa mii-nsiá nèhivì ì xí Cristu ndoó ñuu Colosas, vèchi mii-nsiá, iin-ni nchìcùn vii stná-nsiá ichì-yá, te nahi iin-ni ñani xínduu stná nsidaa-nda. Pues, vichi nì cúcúmí cuáhà-nsiá gracia xi Yua-nda Dios. Contentu nì cúndóó-nsiá quida-ya.

Ñà-nduá nì xicàn Pablo nùu Dios na ní xicàn tàhvì-ne' sàhà nèhivì xiníndísá-xí-yâ

³ Nsiùhù, cada xicàn tàhvì-nsí nùu Yuandiaha Stoho-ndà Jesucristu, naquímànì-nsí mii-yá sàhà-nsiá.

⁴ Vèchi sàni xinitnùhu-nsi ñà-cuáhà guá nihnú vaha ini-nsiá Dèhemanì-yá, xì ñà-cuáhà guá cuú stná inì-nsia sàhà nsidaa nèhivì xí-yá.

⁵⁻⁶ Ansivéhé-yâ, vèchi cuáhà gá tnùndé ini icúmí-ndà ñà-nìhítàhvì-ndà ñà-ndiaha ì xí-yá iá ansivi. Te divi ñà-jaàn nduá nì xinitnùhu-nsia na ní sàà palabra ndàcuisì xí-yá nùu-nsiá, te nì inini-nsia razón vaha xi-ya. Pues divi palabra mà nduá sàni xitiá stná inicutu ñuhivì, te ndiaha gá chindéâ nèhivì. Te vichi cuáhà gá stná nèhivì sàni quìhvì ichì mà nacua nì quida mii-nsiá quivì nì xinitnùhu-nsia palabra mà, te nì cundaà inì-nsia nansa iá ndisa gracia xi Dios.

⁷ Pues inii dècuèndè quivì yucán sàni chindeámà mii-nsiá. Te gracia xi-ya mà nduú stná ñà-nduá nì dàcuáhà stná Epafra mii-nsiá. Vèchi iin-ni xinúcuáchí stná nècuàchìmà nùu Cristu nahi nsiùhù, te màni cuáhà stná-nè nùu-nsí. Vii gá quidá stná-nè nsidaa chuun ì xí-yá yucán ndé ndoó-nsiá.

⁸ Te divi nùu mii-né nì xinitnùhu-nsi nansa yáha-nsia xì nansa cuú stná inì-nsia sàhà-nsí quidá Espíritu Ì xí Dios.

⁹ Ñàyùcànduá, dècuèndè quivì nì cundaà ini-nsi ñà-jaàn, iin-ni xicàn tàhvì-nsí nùu-yá sàhà-nsiá, xicàn tàhvì-nsí ñà-nì sàà-nsià mànihì ini-nsià nansa cunì-yà quida-nda ñuhivì yohó. Te xicàn tàhvì stná-nsi ñà-nì sàà-nsià cundaà nsihi inì-nsia sàhà ichì-yá, te cucumi-nsiá iin sàxínitnùnì ndiaha.

¹⁰ Ducán dandu nihìndèè-nsiá cacanuú vii-nsiá ñuhivì yohó nacua ndiá icà-ndà quida-nda ñà-nduù-ndà nèhivì xí Stoho-ndà Señor. Te ducán cudii stná ini-yà sàhà-ndà, vèchi modo jaàn nihì stná-ndà quida-nda nsidanicuú clase obra vaha, te sàà stná-ndà cunaha váha-ndayá chicá más.

11 Te sàhà-ñá ndiaha gá poder xi-ya, ñàyùcàndùá xícàn tàhvi stná-nsi ñà-ni nácuàhandee ini-yà mii-nsiá xì poder ndiaha ma, dandu vátùni quidandee cahnú inì-nsia, (mate ni yáha-nsia tnùndoho), doco vátùni cudì inì-nsia,

12 te naquimanì stná-nsià Yua-nda Dios (sàhà gracia xi-ya). Vàchi sàni dama-ya anima-ndà, te vichi vátùni nihitáhvi stná-ndà cuàhà ñà-ndiaha ì xí-yá nacua nihitáhvi nsidaa gá nèhivi ì xí-yá, vachi sàni dàtnúu-yà sàxìnínùnì-ndà.

13 Te vichi sàni tavà-yándô nù ndahà (ñà-malu, vachi) cuisì ichi ñáa ni sanduamà, te ni dàyáha-yàndó ndè ndahà Dèhemanì-yá Jesús.

14 Sàni quee-nda libre (nù ndahà-sí), vachi sàhà nì Jesús ni xitià, ñàyùcàndùá vátùni ni xicahnú ini-yà sàhà cuàchi-nda.

Nansa ni nihì-ndà ni nàcùndoo vaha-nda xi Dios sàhà-ñá ni xihì Jesucristu sàhà-ndà

15 Có-tùì Yua-nda Dios cundehè-ndàyá, doco mimíí nacua iá-yà, divi ducán iá stná Dèhemanì-yá (Jesús). Te divi Dèhemanì-yá nduú ana chicá ndiaá nù nsidanicuú iñàha iá ñuhiví.

16 Vachi sàhà ndahà Dèhemanì-yá ni quidavàha-ya nsidaa ñà-lá ñuhiví xì ansivi, nsidaa ñà-ndùá indéhe-nda, xì nsidaa stná ñà-có-tùì cundehè-ndà, divi sàhà ndahà Jesús ni cuyucun nsidaájàn. Vachi ni quida vaha-ya ángel dandacú, xì stná ángel chicá xinúcuáchí, xì nsidaa gá stná ana fuerte xicánúú ansivi, nsidaa-némà, sàhà ndahà-yá ni cuyucàn sàhà-ñá ni queé gá más tnùñuhu xí-yá.

17 Tàyóo ni-iñàha ñuhiví, te sà-lá mii-yá. Te sàhà stná poder xi-ya itnúi tnahá nsidanicuú iñàha.

18 Te ndohó nècuàchì iin-ni cahvi xi-yá, nahi cuerpu xi-ya nduu-nda, te mii-yá, dandacú-yá nù-ndà na ian dandacú dìni-ndà nù-ndà. Nù mii-yá sàni nihì-ndà vida xi-nda. Dihna-ya ni natiacu-yà nù nsidaa nèhivi, ñàyùcàndùá nduú-yá ana chicá cusáhnù inicutu ñuhiví.

19 Vachi sàni chitnùnì ini Yua-nda Dios cuñuhu chitu (vida saín xí-yá) ini anima Dèhemanì-yá.

20 Te cunaha-nsiá, ñà-ni xihì-yà nchìca cruz, te ni xitià nì-yá, sàhà ñà-jaàn nduá vátùni nàcùndoo vaha-nda nù-yá, vátùni nihitáhvi nsidaa nèhivi nàcùndoo vii-né xí-yá, a ducán nduú-né ana ndoó ñuhiví yohó, te ò ana ndoó ansivi.

21 Antes cónisá níhnú ini-nsià mii-yá. Ndè nìsa xini ùhì stná-nsiàyà sàhà chuun malu nìsa quida guá-nsià, doco vichi sàni nàcùndoo vaha-nsia xí-yá.

22 Vachi sàhà ñà-ni nanduu-ya nahi nèhivi ñuhiví, te ni xihì-yà, ñàyùcàndùá vátùni ni nihitáhvi-ndà nàcùnihnu ì

ini-ndà, te cuxio dahuun cuàchi-nda, ndutu nsihá. Ducán dandu vátùni sàà-ndà nùù (Yua-nda Dios) quida-ya.

²³ Doco xiñuhu ñà-iin-ni cunihnu vaha ini-ndàya; màsà nácóó-ndá fe xi-nda. Màsà nándodó-nda ichì-yá, ni màsà cuáha-nda datúcù nèhivì-ndó nùù razón ndiaha, vàchi sàhà palabra mà iá tnùndé ini xi-nda. Te (ansivéhé Dios), sàni inini stná-nsià palabra mà; daaní, dècuèndè stná inicutu ñuhivì sàni xitià stná. Te yùhù stná Pablo, xinúcuáchí stnài (nùù chuun ma), cachítnùhi palabra mà xì nèhivì.

Ñà-nduú chuun ni ñihì Pablo ñà-cunucuachi-né nùù nsidaa nèhivì iin-ni cahvi xi Jesús

²⁴ Mate cuáhà gá ndohí sàhà-nsiá, doco cudî inì, vàchi nú ni ndohí ducán, dandu chicá yàchì cuacatnahá nsidaa ñà-ìcúmí ndoho gá Cristu sàhà nèhivì cahvi xi-yá, vàchi nahi cuerpu-yà nduu-nda.

²⁵ Te sàhà ñà-vàha xi mii-nsiá sàni chitnùnì ini-yà cunucuachí nùù nsidaa nèhivì cahvi xi-yá. Te chuun sàni ñihì nduú ñà-cachitnùhu nsihi palabra xi-ya.

²⁶ Palabra nisa ìa dèhé antes nduá cachítnùhi. Caní cuià cóni cúndáa inì xii-ndà sàhámà. Doco vichi sàni datú-yañà nùù nèhivì xí-yá.

²⁷ Vàchi nì chitnùnì ini-yà cundaà ini-ndà ñà-ndiaha guá iá palabra mà, te cuní stná-yà cunitnùhu nèhivì nsidanicuú ñuu. Pues dohó cachí palabra mà: vátùni coo Cristu meru ini anima-ndà, te sàhámà vichi iá iin tnùndé ini ndiaha xi-nda ñà-sàà-ndà ndè gloria.

²⁸ Ñàyùcànduá, divi mii-yá disáhà-xì cáhàn-nsì xì nsidaa nèhivì, chináhà-nsînè, te sàha-nsinè ichì vaha, áma sàà-nè cunihnu vaha ndisa ini-nè mii-yá nacua ndiá ìcà-né.

²⁹ Pues ñà-jaàn nduú chuun sáhandee inì quide nacua chindéé-yà yùhù, vàchi sàha fuerte-yà yùhù poder ndiaha xí-yá quideàmà.

2

¹ Yùhù cuní cundaà inì-nsia ñà-cuàhà guá (xícàn tàhvì nùù Dios) sàhà-nsiá xì sàhà stná nècuàchì ñuu Laodicea, te có-nándodó stnài nsidaa nèhivì ndoó jaàn tãñaha ga cuni nùù xí.

² Xícàn tàhvì ñà-nì nàcuàhandee inì-nsia, te iin-ni ni cuú stnahá stná inì-nsia sàhà-nsiá. Te ni sáa stná-nsià cundaà vaha inì-nsia sàhà ichì-yá, dandu mà cúndóó gá-nsià xì duda. Te ndiaha gá cunduajàn, vàchi después icúmì-nsià sàà-nsià màñhì ndisá inì-nsia palabra sàhà-yá nisa ìa dèhé antes, divi palabra sàhà Jesucristu.

³ Vàchi cuià ichì mii-yá nduú ichì nchichí ndiaha ndisa; cuià ichì-yá nduú ichì ndé cundaà ndisa ini-ndà.

4 Ducán cachí` xì-nsiá sàhá màsà chíyúhu ni-iin nèhivì mii-nsiá, te dandahví-nènsià.

5-6 Vàchi mate có-ìé` cutnáhî xì-nsiá yucán, doco nihnú inì mii-nsiá, te cudû gá inì na xinítnùhi quidá víi-nsiá, te xiníndísâ fuerte stná-nsià Stoho-ndà Jesucristu. Ñàyùcàndùá, nacua nì quida-nsia na ní quìhvi-nsia ichì-yá, divi ducán quida-nsia seguir vichi, iin-ni ni cúnchícùn vii-nsiá ichì-yá.

7 Iin-ni màsà túcù-nsià quida inga palabra, te nsìquívì chicá más ni sàà-nsià cunihnu fuerte inì-nsia mii-yá sàhà-ñá màsà nunca naco-nsia ñà-ndùá nì chinaha-nsì mii-nsiá. Iin-ni nì quidá-nsiá nsidaámà, te nicanicuahàn ni náquímánì stná-nsiàyà.

Nansa iá vida saa sà-icúmí-ndá ñà-nchícùn-ndà Jesucristu

8 Cuidadu ni cúndóo-nsiá màdí datúcù inga nèhivì mii-nsiá. Nchichí cáhàn-nè, doco dandahví uun-ne. Cutu estilu nì naco-nsia nèhivì nduá cachí-nè. Dàñhù xi nèhivì ùún ñuhivì yohó nduá, có-nduá ley xi Cristu.

9 Doco mii-yá, meru Dios nduú-yá; mimí nacua iá Yua-nda Dios, ducán iá stná-yà, te iá stná iquicúñú-yà.

10 Te sàhà ñà-sàni ndèe anima-ndà ini anima mii-yá, ñàyùcàndùá chitu stná anima-ndà mii-yá vichi. Te chicá fuerte-yà nùù nsidanicuú ángel, xì nùù stná nsidanicuú ñà-malu.

11 Daaní, sàhá stná ñà-nchícùn-ndàyá, sàni sàcùtuu stná seña xi Dios, (ini anima-ndà); màdì ìcà-ndà nì sàcùtua. Te ¿índù ñà-cùnì cachi seña mà? Divi ñà-sàni cuxio cuàchi anima-ndà, nsidanicuú cuàchi nìsa xicàn guá cuerpu xi-nda quida-nda.

12 Te na ní cuhii-ndà, seña nì sanduamà na ian cutnaha-nda xi mii-yá nì ndùxin stná-ndà, te nì natiacu stná-ndà nahì mii-yá. Pues ducan quida-nda cuenta nì cuu xi-nda ñà-sàni xinindisa-nda cahnú gá poder icúmì (Yua-nda) Dios, te sàhámà nì dãnátíacú-yà Jesús.

13 Te mii-nsiá, sàhá falta xi-nsia, xì sàhá stná ñà-có-nduú-nsiá raza itúú seña xi-ya ìcà-xí, ñàyùcàndùá còò vida ndiaha xí anima-nsià nìsá ìa. Doco tucu iá vichi, sàni natiacu-nsià quidá-yá cuenta, (nacua mii-nsiá, te ducán stná nsiùhù). Vàchi ñà-nì dãnátíacú-yà Jesús, divi ndiaá stná sàhá nsidaa ndohó. Te sàhá-ñá ducán nduá, sàni xicahnú stná ini-yà sàhá nsidaa cuàchi-nda.

14 Nì dandùtù-yá nsidaa ñà-nduá iníhíca-ndá nùù-yá. Nì ndutu dahuun cuenta itnìí-yá sàhá-ndà. Iá ndisa falta xi-nda nìsa cachi cuenta ma, doco vichi sàni cuxio nsidaámà nì quida Jesucristu, vachi nì sàcùtuu-ya nchìca cruz, te sàhá ñà-jaàn nduá nì ndutu cuenta mà.

15 Te nsidaa ñà-malu, mate yáha ga fuerte-si, te ò dana guá-si, doco nì cundee dahuun-ya nùù-sí. Yáha ga nì nducahan-sì nì quida-ya, vàchi ndiaha gá nì cundee-yá (na ní xìhì-yà) nchìca cruz.

Xiñuhu nandòdó dahuun-nda nsidaa estilu cáhàn sàhà cuisì modo xi ñuhivì yohó

16 Sàhà nsidaa ñà-jaàn, màsà ndúlócô-nsià nèhivì xítñuhu xi-nsiá sàhà ñà-nduá xixì-nsiá, ò ñà-nduá xihí-nsiá, te ò iin vicò (cuní-nè) chivàha-nsia, mate nì cundúá iin vicò cahnú, ò vicò natiácú yoo, te ò iin quivì ndoó ndahà-nsiá.

17 Vàchi nsidaa estilu sánaha ma, seña uun nì sandua, vàchi divi Cristu nduú ana nì cachitnùhamà sàhà-xí.

18 Ñàyùcànduá, màsà cuáha-nsia (dandahví nèhivì-nsiá, vàchi nú ducán), dandu ndañuhu premiu xi-nsia. Cachí nèhivì dandahví mà ñà-xiñùhù cahíchì ini-ndà mii-nda, te cahvi stná-ndà ángel, cachí-nè, (vàchi) iá ñà-nduá nì dàcùnì Dios-nè, cachí-nè. Mii-né nduú-né mii-né càhàn-né, doco cuisì ñà-ìá ñuhivì yohó-ní nduá nihnú ini-nè.

19 Ducán quidá-né, doco ñà-có-nchícùn ndisa ga-nè Cristu nduá. Doco cunaha-nsiá, nahi dìni-ndà nduú mii-yá; te ndohó, nahi cuerpu xi-ya nduu-nda, ñàyùcànduá iin-ni cahnú sàni nanduu nsidaa-nda nì quida-ya, nacua ñuhú tnáhà ndahàsàhà iquicúnú-ndà. Ñàyùcànduá, sàhà mii-yá siempre nácuàhandee ini-ndà, te ndufuértê anima-ndà nacua chítñunì ini Yua-nda Dios cuu xi-nda.

20 Vichi, xiñuhu quida-nda cuenta na ian nì cutnaha-nda xi Cristu na ní xìhì-yà, te ñàyùcànduá có-xiñùhù gá ñà-cunihnu ini-ndà ni-iin ley cáhàn sàhà cuisì ñà-ìá ñuhivì yohó-ní. Mate ndoo-nda ñuhivì, doco có-nduá ñà-chivàha-nda

21 cuàhà ley cachí ñà-màsà tníí-ndá iin ñà-jaàn, ò màsà cúxí-ndá inga iñàha, te ò màsà dúcùn ndahà stná-ndà ñà-yùcán.

22 Còó, vàchi ñà-ìcúmì nsihi-ni nduú nsidaájàn, te cuisì nèhivì ñuhivì nduú ana nì quidavàha xi ley jaàn.

23 Vihini tuxí ini-ndà iin palabra nchichí nduá cachí-nèmà, vàchi cachí-nè ñà-fuerte nì cuàhandee ini-ndà sàhà religiòn mà, te ni cáhíchì stná ini-ndà mii-nda, te ni dándóhò stná-ndà mii-nda, cachí-nè. Doco cunaha-nsiá, ni-iyuhu mà cúí chindee ley mà ndohó ñà-cadi-ndà nùù (cuàhà ñà-chìcuéhè) xího-nda quida-nda dava xichi.

3

1 Bueno, sàhà-ñá quidà-ndà cuenta cutnàhà stná-ndà xi Cristu na ní natiacu-yà, ñàyùcànduá xiñuhu nanducu-nda nansa quida vii-ndà nacua nduú ley xi ansivì, vàchi ndè ansivì yucán iá-yà ladu cuahá Yua-nda Dios.

² Te vichi xiñuhu cunihnu ini-ndà chuun xi (mii-yá iá) ndè gloria mà, màdì chuun xi ñuhìvì yohó.

³ Vàchi ducán nduá na ian nì xihì stná-ndà (na ní xihì mii-yá), doco vichi itiácú-ndà sàhà poder xi-ya, te cutnàhâ stná-ndà xì-yá ñuhu-nda (ndahà Yua-nda) Dios.

⁴ Daaní, na sàà quivì naxicocuñn-yà, dandu cutnahá stná-ndà xì-yá cundoo-nda ndé yáha ga nchií ndiaha.

Nacoo dahuun-nda ñà-nduá nìsa quida-nda antes, te quida-nda ñà-vàha cachí Jesús

⁵ Ñàyucànduá, xiñuhu dandáñuhú dahuun-nda nsidaa (chuun sìquini cudíi guá ini nèhivì) ñuhìvì quida-ne. Màsà nàxícócuñn gà-ndà càhàn-ndà xì ana cóni nándahà xì-ndà, te màsà cúníhnú sìquini ini-ndà; màsà cúñuhú ini-ndà ñà-coo-nda xi inga nècuàchì ñahà. Ni màsà xího stná-ndà cucumi-nda cuàhà iñàha, vàchi na ian cahvi-nda ñà-jaàn queá.

⁶ Cunaha-nsiá, sàhà nsidaa cuàchi jaàn icúmí quixi castigu fuerte xi Dios dìquì nsidaa nèhivì có-íníní xí-yâ.

⁷ Te divi nsidaa cuàchi jaàn nìsa quida stná-nsià antes na nìsa cudìi gá inì-nsià sàhà.

⁸ Doco vichi xiñuhu nacoo stná-ndà más gà falta xi-nda. Màsà cuidà gà ini-ndà; màsà ndúdáná gà-ndà. Te màsà cundéhe úhì stnàhá stná-ndà. Ni màsà dáquée cuàchi-nda dìquì ñanìtnaha-nda; te màsà càhàn quini-nda.

⁹ Ni màsà dándáhvì stnahá gá stná-ndà, vàchi sàni nacoo dahuun-nda modo nìsa nihnu ini-ndà antes; có-quidá gá-ndà nahi antes.

¹⁰ Nahi nèhivì sàà sàni nanduu-nda, te cueé-ni cueé-ni cuàhàn ndusaa stná sàxinìtnùnì-ndà, dandu sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà, te cunihnu stná ini-ndà nacua nihnú ini mii-yá ana nì dándúsáá xí-ndà.

Có-quidá, ndéni nèhivì ní cui ni cundúú-ndá, cuisì ndiaá ñà-nchícùn-ndà Jesús, màdì raza-ndà

¹¹ Nèhivì sàà xínduu-nda, có-quidá a nduu-nda nèhivì raza Grecia, te ò nèhivì raza Judea. Te ni có-quidá stná a ituú marca xi Dios icà-ndà, ò á cóó. Ni có-cúní cachi stná nú nduu-nda nècuàchì inga ñuu, mate nècuàchì siúmí nì sanduu-ne. Còó. Ni có-quidá stná a nduu-nda nèhivì libre, te ò nèhivì quidáchúùn saín nuù iin lamú. Còó, vàchi cuisì ñà-nchícùn-ndà Cristu nduú ñà-ndiáá; te divi-ya iá stná ini anima nsidaa-nda.

Calma ni cúndóó-ndá xí ñanìtnaha-nda, te nacuahandee stnahá ini-ndà

¹² Sàni nacàxin Dios ndohó. Nèhivì ìì xí-yá sàndùù-ndà vichi, te màni-ndà nuù-yá. Ñàyucànduá, xiñuhu cutùha-nda cuhi stnahá ini-ndà. Iin-ni ni cúníhnú màni ini-ndà, te cunihnu

ndahvi stná ini-ndà. Màsà cóo dana-nda. Còò; iin-ni ni quidándéé ini-ndà.

¹³ Te nú iá iin ñanìtnaha-nda nì quida xi iin falta, dandu ni quidándéé cahnú ini-ndà sàhà-né, te cuicahnú ini-ndà sàhà-né nacua nì xicahnú stná ini Cristu sàhà ndohó.

¹⁴ Daaní, ñà-chicá más xiñuhu nduú ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, vâchi nú ducani quida-nda, dandu ñà-sàni nacuat-nahá nsidaa ñà-vâha xiñuhu quida-nda nduájàn.

¹⁵ Te ni caquín stná-ndà cuidadu ñà-màsà quidá-ndá ni-iñàha dandáñúhú xí ñà-nìhnú dadí ndiaha ini-ndà nacua cuní Dios cunihnu dadí ini-ndà. Vâchi cunaha-nsiá, divi sàhà-ñá cundoo ndiaha-nda, te cunduu-nda nahi iin-ni nèhivì, ñàyùcàndùá nì cana-yàndó (ladu xi-ya). Te xiñuhu ñà-naquimanì stná-ndàyá.

¹⁶ Nicanicuahàn ni cóo chitu anima-ndà palabra ì xí Cristu. Te xiñuhu càhàn stná-ndà iin-nda xi inga-ndà, te chinaha stnahá víi-nda palabra nchichí ndiaha xí-yá sàhà-ñá chicá ni cúnsihi ini-ndà (quida vii-ndà). Te coto stná-ndà nsidaa clase alabanza xi-ya, nacuat-nda, te coto stná-ndà alabanza nacua datnúè Espíritu Ì xí-yá ini-ndà. Te siempre naquimanì-ndàyá ini anima-ndà.

¹⁷ Nsidanicuú ñà-ndùá quidà-ndà, xì ñá-ndùá cachí-ndà, xiñuhu ndacùcahan-nda Stoho-ndà Jesús, te ducán naquimanì stná-ndà Yua-nda Dios.

Nansa quida-nda, te cundoo mani-ndà xì nsidaa nèhivì, a nduú-né tnaha-nda, ò lamú xi-nda, ò peón xi-nda

¹⁸ Mii-nsiá nècuàchì ñahà, xiñuhu cahvi-nsiá ì-nsiá nacua ndiá ìcà nèhivì xí Stoho-ndà Señor quida-ne.

¹⁹ Daaní, mii-nsiá nècuàchì tiàa, xiñuhu cuu ini-nsiá sàhà ñahàdihí-nsiá. Màsà dándácú ndee-nsiá nùù-né.

²⁰ Te nsiohó nècuàchì cuàtì xì nècuàchì cuàchì, ni cúniní stná-ndá nsidaa ñà-ndùá cachí yuadìhí-ndá, vâchi ducán dandu cudìi ini Stoho-ndà Señor sàhà-ndá.

²¹ Daaní, mii-nsiá nècuàchì tiàa xínduu yua, màsà dácuìdà canúú inì-nsia dèhe-nsia sàhá màsà cùhúún inià.

²² Daaní, mii-nsiá nècuàchì ndoó saín nùù iin lamú, ni cúniní víi-nsiánè. Màdiá cuisì na indèhe-né, dandu quidachuún víi-nsiá sàhà-ñá ndee vâha-nsia nùù-né. Còó. Chicá vâha nsinuu inì-nsia Dios, te iin-nì nì cúnìhnú víi inì-nsia quidachuún víi-nsiá.

²³ Nsidanicuú chuun ndacú nùù-nsiá, contenu ni quidá-nsiáñà. Quida-nsia cuenta na ian Stoho-ndà Señor nduú patrón xi-nsia, te màdiá nèhivì ùún.

²⁴ Vâchi nùù Stoho-ndà Cristu icúmí-nsiá nìhìtáhvi-nsiá, te cundiatú stná anima-nsiá, vâchi divi mii-yá nduú ana xinúcuáchì ndísá-ndá nùù-xí.

25 Doco nèhivì có-quidá víi, icúmí nacuitacùhá-nè nacua quidá-né, te mà quíhín casu Dios ana nduú-né.

4

1 Daaní, mii-nsiá nècuàchì nduú patrón, quida vùi-nsiá xì peón xi-nsia nacua ndiá ìcà-ndà quida-nda, vèchi ináhá-ndá dècuèndè gloria iá stná ana dandacu-xi nùù-ndà.

2 Daaní, nsidaa-nsiá, iin-ni ni cacán tàhvi-nsiá nùù Dios. Màsà nácóó-nsiá ñà-jaàn. Te naquimanì stná-nsiá mii-yá.

3 Te quida-nsia favor, sàhà stná nsiùhù ni cacán tàhvi-nsiá sàhà-ñá ni cúnúná ichì cachitnùhu cuahà-nsí palabra xi Cristu, divi palabra nisa ìa dèhé sàhana. Pues divi sàhà stná palabra (ndiaha ma ié yohó) ndiadí vehecàa.

4 Ñàyùcàndúá, cacán tàhvi-nsiá sàhí nùù-yá, áma níhí nansa càhàn vatí palabra mà xì nèhivì nacua ndiá ìqué quide.

5 Siempre xiñuhu quida vùi-ndà xì nèhivì có-nchìcùn xì ichì-yá. Te nú iá nansa cui quida-nda iin obra, dandu yàchì nì quidà-ndàñá.

6 Te na càhàn-ndà xì nèhivì, vivìi-ni ni càhàn-ndà xì-né. Meru palabra xiñuhu ni cundúá cachi-ndà xì-né. Chicá vaha nacani vaha ini-ndà nansa naxiconihí víi-nda nùù iin iin ana càhàn xì-ndà.

Ultimo palabra cachí Pablo, cásàhú-nè xì nsidaa nèhivì ñuu Colosas

7 Ñani-ndà Tíquico, màni cuàhà-né nùù; cuàhà gá sàni chindee-né yùhù, te iin-ni xinúcuáchí víi stná-nè nùù Stoho-ndà Señor. Pues mii-né icúmí-né nacani-ne xì-nsiá sàhí, nansa yáhi.

8 Ñà-jaàn nduá sàni sàcùnaha-né quida-ne na sàà-nè ndé ndoó-nsiá, cachitnùhu-ne xì-nsiá nansa iá chuun xi-nsi yohó sàhà ñá-ndòo vaha stná inì-nsia.

9 Daaní, icúmí cutnahá stná inga ñani-ndà (sàà-nè xì Tíquico), divi compañeru-nsiá nani Onésimo. Iin-ni nihnú stná inì-nè ichì Yua-nda Dios, te cuàhà gá cuú stná inì sàhà-né. Pues ndúì nècuàchìmà, icúmí-né nacani-ne xì-nsiá sàhà nsidaa ñà-ìá yohó.

10 Cunaha-nsiá, iá stná inga compañeruì vehecàa yohó nani Aristarco, te cásàhú stná-nè xì-nsiá. Te (ñuu) yohó iá stná primu xi Bernabé nani Marcos, te cásàhú stná-nè xì-nsiá. Te Marcos mà, sàni cachì xì-nsiá sàhà-né ñà-nì quidáñhùhù-nsiânè nú ni sàà-nè ndé ndoó-nsiá.

11 Daaní, yohó iá stná Jesús Justo, te cásàhú stná-nè xì-nsiá. Cunaha-nsiá, còò cá más nècuàchì raza Judea yohó chindéé xì nùù chuun xì ñuhiví ìì xí Dios, cuisì nècuàchì yohó, ñàyùcàndúá cuàhà gá cudí inì sàhà-né.

¹² Daaní, cásàhú stná Epafras, divi nècuàchì ñuu-nsià (iá yohó). Nècuàchìmà, xinúcuáchí vîi-né nùu Cristu, te cuàhà gá xícàn tàhvi-né nùu Dios sàhà-nsiá, sacúndáhvî-nè nùu-yá ñà-iin-ni ni cúníhnú vaha inì-nsia ichì-yá, te iin-ni ni quidá stná-nsià ñà-nduá cuní-yà.

¹³ Yùhù nduí testigu ñà-cuàhà guá nacámí ini-nè sàhà-nsiá xì sàhà stná nècuàchì ñuu Laodicea xì ñuu Hierápolis.

¹⁴ Daaní, cásàhú stná doctor Lucas. Màni cuáhà nècuàchìmà nùu-ndà. Daaní, cásàhú stná Demas.

¹⁵ Te mii-nsiá, casàhú stná-nsià xì ñani-ndà ndoó ñuu Laodicea yucán. Te casàhú stná-nsià xì Ninfas xì nsidaa gá nèhivì natácá vehe-ne.

¹⁶ Nú sàni cahvi-nsia carta yohó, dandu dacúhùn-nsiàñà nùu nèhivì xí Dios ndoó ñuu Laodicea mà sàhà-ñá cahvi stná nècuàchìmàñá. Te carta (nì tiaa stnáì) nùu mii-né, cahvi stná-nsiàñà.

¹⁷ Daaní, càhàn stná-nsià xì Arquipo cachi-nsià xì-né ñà-màsà nándodó-né quida ndisa-ne chuun ndiaha sàni nìhì-né nùu Stoho-ndà Señor.

¹⁸ Yùhù nduí Pablo, te ndahà mií tiaí saludu yohó nùu nsidaa-nsiá. Te sacúndáhvî nùu-nsiá ñà-nì nsínuu inì-nsia ñà-yòhó ié ndiadí vehecàa.

Ni cùcúmí-nsiá cuàhà gracia xi-ya. Sà-íá.

Tutu Nuu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Tesalónica

¹ Yùhù Pablo, xì Silvano, xì stná Timoteo, cásàhú-nsì xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì ñuu Tesalónica cahvi stná xì Jesús. Mii-nsiá, sàni natù-nsia nùù Yua-nda Dios, xì nùù Stoho-ndà Jesucristu. Te vichi nì cuní màni-yá mii-nsiá; contentu nì cúndóó-nsiá quida-ya.

²⁻³ Nsiùhù, nicanicuahàn naquímànì-nsí Dios sàhà nsi-daa-nsiá, te càhàn-nsì xì-yá xìcàn tàhvi-nsí sàhà-nsiá nsìquívì. Nsinúú ini-nsì nansa nì quida-nsia na ní xinindisá-nsiá mii-yá, te sàhàmà nì quesaha-nsiá quidá víi-nsiá cumplir. Ináhá-nsì cuú stnahá stná ini-nsiá sàhà-nsiá, te chindéé stnahá stná-nsiá. Daaní, ináhá stná-nsì ñà-iin-ni cundéé inì-nsia Stoho-ndà Jesucristu nsìquívì (nahi nsiùhù). Te sàhà-ñá indéhe stná Yua-nda Dios ndohó, ináhá stná-yà nsi-daájàn.

⁴ Te cunaha-nsiá, cuú cuáhà ini-yà sàhà-nsiá, ñáni. Te ináhá váha stná-nsì ñà-sàni nacàxin stná-yà mii-nsiá ñà-cunduu-nsia nèhivì xí-yá.

⁵ Vàchi na ní sàà-nsì yucán, te nì càhàn-nsì xì-nsiá ñà-nduú razón ndiaha xí-yá, màdì palabra uun ni sándúámà. Còó, vachi Espíritu Ìì xí-yá nduú ana nì chindee stná xì-nsí, te nì quida stná-yà milagru xi-ya. Te ndee ní càhàn-nsì xì-nsiá, vachi ináhá-nsì ñà-ndáà nduá. Te ináhá-nsiá nansa nìsa quida-nsi na ní sandoo-nsi yucán, ñà-cuisì sàhà ñà-cunduu bien xi-nsia nìsa quida-nsi nsidanicuú iñàha.

⁶ Daaní, mii-nsiá, nì quesaha stná-nsiá nì tenchicùn-nsiá ñà-nduú ichì nsiùhù, vachi divi ichì Stoho-ndà Señor nduú stnámà. Te divi palabra xi mii-yá nduá nì xinindisá-nsiá daa, ñàyùcàndùá nì cudii cuáhà inì-nsia nì quida Espíritu Ìì xí-yá, mate cuáhà gá nì dàndòhó nèhivì-nsiá.

⁷ Dècuèndè stná nècuàchi xinindisá ndoó ladu Macedonia xì ladu Acaya, nsidaa-né sàni cundaà stná ini-nè nansa ndiá ìcà-né quida stná-nè ñà-nì xinitnùhu-ne nansa quidá víi mii-nsiá.

⁸ Vàchi sàhà mii-nsiá nì xitìà palabra xi Stoho-ndà Señor inicutu ladu yucán. Doco màdì cuisì ladu yucán, còó, vachi cuáhà gá stná ñuu nì xinitnùhu nansa nì quida-nsia na ní xinindisá-nsiá Dios. Cunaha-nsiá, nì còó gá necesidad càhàn-nsì sàhà-nsiá xì nèhivì (inga ñuu mà), vachi dècuèndè stná mii-né,

⁹ nacání-né xì-nsí nansa nì quida-nsia na ní sàà-nsì ndé ndoó-nsiá, nì nacoò-nsia ñà-nduú yùù yócò, te nì

tenchicùn-nsià ichì mii-yá, vàchi nì cudìi ini-nsià cahvi-nsiá ana nduú ndisa Dios itiácú nicanicuahàn.

¹⁰ Te vichi ndiatú cuéyàà stná-nsià naxicocuûin Dèhemanì-yá Jesús iá ndè gloria, vàchi divi Yà-yùcán nduú ana nì dànátíácú Yuamánì-yá, te divi stná-yà icúmí-yâ dacácu-yàndó ñà-màsà níhì-ndà castigu icúmí quixi.

2

¹ Ináhá-nsiâ nansa nì ìa na ní sàà-nsì ndé ndoó-nsiá, màdiá uun-nì nì sanduamà, ñàni.

² Còó, vàchi nì chindee Dios nsiùhù, te cóni yúhî-nsì càhàn ndee-nsí, nì cachitnùhu-nsi xì-nsiá razón ndiaha xí-yá, mate xiní ùhì nèhivì nsiùhù, te mate antes nì ndoho guá-nsì ñuu Filipos na ní quida quini-tè xì-nsí yucán. Sà-ìnháhá-nsiâ nsidaájàn.

³ Te palabra nì cachitnùhu-nsi xì-nsiá, palabra ndàcuisì xí mii-yá nduá. Ni-iin ñà-siquini cóni càchí-nsì xì-nsiá, te ni-iyuhu cóni dándàhvì stná-nsì mii-nsiá.

⁴ Còó, vàchi Dios nduú ana nì natù-nsi nùù-xí ñà-nìhì-nsí chuun dacuítia-nsì razón ndiaha xí-yá. Ñàyùcànduá, divi ñà-jaàn nduá cachitnùhu-nsi xì nèhivì; te cunaha-nsiá, ñà-ndee vaha-nsi nùù mii-yá nduá nandúcú-nsí, màdiá nùù nèhivì, vàchi cuisì mii-yá nduú ana indéhe ini anima-ndà.

⁵ Sà-ìnháhá-nsiâ ñà-ni-iin xichi cóni càhàn vico uun-nsi xì-nsiá. Te ináhá stná-yà, mà nunca nì dándàhvì-nsi mii-nsiá sàhà-ñà tavà-nsí dihùn nùù-nsiá.

⁶ Nì cóni xicàn-nsì quidañuhu-nsiá nsiùhù, nì mii-nsiá, te nì nèhivì dava ga, mate iá derechu xi-nsi càcàn-nsì ñà-quidañuhu nèhivì nsiùhù, vàchi divi Cristu nì sàha xi-nsí chuun quidá-nsí.

⁷ Doco còó, cóni xicàn-nsì ñà-jaàn. Viví-ni nì càhàn-nsì xì-nsiá na ní sandoo-nsi yucán. Na ian quidá iin dihi ndiaá xì mée xi, ducán nìsa quida stná-nsì.

⁸ Nì cachitnùhu-nsì razón ndiaha xí-yá, doco màdi cuisì ñà-jaàn, vàchi ñà-cuàhà guá cuú ini-nsì sàhà-nsiá, ñàyùcànduá dispuestu nì sandoo stná-nsì cui-nsì sàhà-nsiá, ñà-mànì guá-nsiá nùù-nsí.

⁹ Te ádi nsinúú stná ini-nsiá nansa nìsa quida-nsi, ñàni, ndui te ñuú nìsa quidachuún-nsí, dècuèndè nìsa xàví sàstnùhù stná-nsì, vàchi có-cùnì-nsì quida-nsia cuàhà gastu sàhà-nsí, ñàyùcànduá màdi cuisì-ní razón ndiaha xí Dios nì càhàn-nsì xì-nsiá, còó; nìsa quidachuún stná-nsì.

¹⁰ Mii-nsiá, sàni xininùù-nsiá nansa nìsa quida-nsi na ní sandoo-nsi mahì-nsiá na ní quesaha-nsiá xiníndísá-nsiá; stná Dios, ináhá-yâ nansa nìsa quida-nsi, modo cudíi ini mii-yá nìsa quida-nsi, iin modo vaha; còó ni-iin falta nì quidá-nsí.

11 Ináhá-nsiâ nansa nì cãhàn-nsi xì-nsiá ñà-xiñùhù quida vii-nsiá, te nì nacuàhandee stná ini-nsi iin iin-nsia na ian cãhàn iin yua xi dèhe-ne.

12 Nì chinaha-nsí mii-nsiá ñà-cacanuú vii-nsiá ñuhiví, vâchi ducán ndiá icà-ndà quida-nda ñà-sàni cana-yàndó sàà-ndà ñuhiví ì xí-yá ndé ndiaha guá íá.

13 Ñàyùcàndüá nicanicuahàn naquímánì-nsí Dios, vâchi na ní cãhàn-nsi xì-nsiá palabra xi-ya, nì xinindisá-nsiá, te nì cundaà inì-nsia palabra ndisa xi mii-yá nduá, màdì palabra xi nèhiví ùún. Te divi ñà-ndàà nduá, palabra xi mii-yá nduá, te ndiaha gá quidáchúân ini anima nsidaa ndohó nècuàchì xiníndisá-xi-yâ.

14 Daaní, después, ducán nì cuu stná xì-nsiá nacua nì cuu xi nèhiví xí Jesucristu ndoó ladu Judea, vâchi cuàhà nèhiví xí-yá ladu yucán, nì ndoho stná-nè nì caquida tè-raza Judea. Te divi ducán nì ndoho stná mii-nsiá nì caquida nècuàchì ñuu-nsiâ, ñáni.

15 (Doco ndahví) nècuàchì raza Judea mà, vâchi nì casahnì-né Stoho-ndà Jesús, te nì casahnì stná-nè nècuàchì raza-nè nì cãhàn xì-né razón ndiaha xí-yá. Daaní, dècuèndè nsiùhù nì taxi stná-nè. De por sí, mà túha-ne quida vii-né nùù Dios; te xiní ùhì stná-nè nsidaa nèhiví.

16 Vâchi sadí-nè nùù-nsí na cuní-nsi cãhàn-nsi xì nèhiví inga raza sãhà-ñá nihì-né càcu anima-nè. Doco nècuàchì razí mà, có-sãha-ne quida-nsi ducán; ñàyùcàndüá, cuàhà gá sàni yàha-ne nì xida cuàchi-ne. Doco vichi sàni sàà hora nihì-né castigu xi-ne ñà-ndoho-ne.

Nansa nì cachi Pablo ñà-cuú cuàhà ini-nè sãhà nècuàchì xiníndisá ndoó ñuu Tesalónica

17 Nsiùhù, yáha ga cuní-nsi sàà-nsi nàcòtò-nsi mii-nsiá, ñáni. Ndahví-nsi, vâchi xica ndoó-nsiá, doco siempre nsinúú ini-nsi mii-nsiá, mate có-xiní stnaha-nda iin ù quiví.

18 Ñàyùcàndüá, nì quida-nsi lucha sàà-nsi yucán. Yùhù, Pablo, itnii xichi nì cuní sài, doco nì sadi ñà-malu nùù-nsí.

19 (Doco màni cuàhà-nsiá nùù-nsí), vâchi ¿ana disáhà-xí cundua icúmí coo consuelu xi-nsi, te cudii cuàhà ini-nsí? Pues, divi mii-nsiá nduú ana disáhà-xí, vâchi sãhà mii-nsiá icúmí-nsí nihì-nsí iin ñà-vàha nùù Stoho-ndà Jesús, te cudii gá ini-nsi quiví naxicocuñ-yà, te màcuíta-nda nùù-yá.

20 Vâchi ndisa, sãhà mii-nsiá ndiaha sàstnùhù nihnú ini-nsi, te yáha ga cudí ini-nsi.

3

1-2 Daaní, después nì cachi-nsi chicá vaha sàà Timoteo ndé ndoó-nsiá, vâchi có-cùndéé gá ini-nsi ñà-nàcání ini-nsi nansa

nihí-nsiá cuàhàn, te cahan-nsí vátùni ndòo mii-nsí ñuu Ate-nas. Te Timoteo, ñani ndisa-nda nduú stná-nè, te xinúcuáchi stná-nè nùu Dios, cutnâhâ-né xì-nsí quidá stná-nè chuun ìi (dacuítia-ndà) razón ndiaha xí Cristu. Ñàyücàndüá, (chicá vâha techuún-nsí mii-né sàà-nè cahan-nsí), dandu chindee-né mii-nsiá, nacuahandee ini-nènsià ñà-chicá fuerte ni cúníndísâ vâha-nsia,

³ te màdí ndulocó-nsià na quidá quini nèhivì xì-nsiá; vâchi seguru icúmí-ndá yâha-nda ducán, ináhá-nsiá.

⁴ Vâchi na ndoó vá-nsí ndé ndoó-nsiá, nì cachi-nsí xì-nsiá ñà-icúmí-ndá yâha-nda vida quida nèhivì. Te divi ducán nì cuu xi-nsiá sàni xini-nsiá.

⁵ Ñàyücàndüá, yùhù, ñà-nàcání guâ inì sâhâ-nsiá, nì techuín Timoteo nùhù-nè (nàcòtò-nè mii-nsiá, dandu) nacachitnùhu-ne xì nansa yâha-nsia, a íin-ní nihnú vâha ini-nsia mii-yá, á cóo, vâchi yúhí-nsí dacà ñà-malu òini-nsiá, te uun-ni ndòo chuun nì quida-nsi xì-nsiá.

⁶ Doco cóo, vichi sàni nsiaa tu-ne ñà-nì nùhù-nè nì nàcòtò-nènsià, te iin razón vâha nduá sàni nacachitnùhu-ne xì-nsí, vâchi iin-ni nihnú vâha ndisa ini-nsiâyà, te cuú stnahá inì-nsia sâhâ-nsiá. Te nsinúú stná inì-nsia nsiùhù, cachí-nè, vâchi nacua yâha ga cuní nsiùhù sàà-nsí nàcòtò-nsí mii-nsiá, divi ducán ndohó stná mii-nsiá sâhâ nsiùhù.

⁷ Ñàyücàndüá, mate ndohó-nsí yohó, te yâha-nsi cuàhà vida, doco ndiaha gá sàni ndòo vâha ini-nsí, ñánì, vâchi sàni cundaà ini-nsí iin-ni nihnú vâha ini-nsià mii-yá.

⁸ Cunaha-nsiá, dohó nduámà na ian natiácú-nsí (na nacúnitnùhu-nsi) iin-ni nchícùn vii-nsiá ichì Stoho-ndà Señor.

⁹ Te vichi ¡na cuahà guá naquímánì-nsí Dios sâhâ-nsiá! Te ináhá-yâ yâha ga cudû ini-nsí sâhâ-nsiá.

¹⁰ Ndui te ñuú xícàn tàhvì cuáhâ-nsí nùu-yá áma níhítâhvì-nsí nàcòtò gà-nsí mii-nsiá, te ducán cui chindee gá-nsí mii-nsiá ñà-cunindisá vâha ga-nsià.

¹¹ Te vichi, xícàn tàhvì stná-nsí nùu Yua-nda Dios xì nùu Stoho-ndà Jesucristu ñà-nì dácúndéhe-yá nsiùhù ichì sàà tu-nsi visita ndé ndoó-nsiá.

¹² Daaní, xícàn tàhvì stná-nsí nùu-yá ñà-chicá ni cúcuú stnahá ini-nsià sâhâ-nsiá xì sâhâ nsidaa gá stná nèhivì nacua cuú stná ini nsiùhù sâhâ mii-nsiá.

¹³ Vâchi nú ducán, dandu ñà-sàni nàcùnihu ìi ndisa inì-nsia cundua, te mà cóo gá falta xi-nsia nùu Yua-nda Dios na quívì naxicocuíñ Stoho-ndà Jesucristu, te cutnahá-yá xì nsidaa nèhivì xí-yá.

4

Màsà nàcání ini-ndà quida-nda iin falta xì iin nècuàchì ñahà

1 Cuisì mindaa iñàha cachi gà-nsi xì-nsiá, ñáni. Sàni dàcuàhá-nsi mii-nsiá nansa ndiá ìcà-nsiá cundoo vii-nsiá ñuhiví, dandu cudii ini Dios sàhà-nsiá. Pues vichi chinaha-nsi mii-nsiá, te sacúndáhvî-nsi nùu-nsiá ñà-chicá más quida-nsia ñà-jaàn cumplir.

2 Vàchi ináhá vâha-nsia ñà-nduá nì dândàcú-nsi nùu-nsiá na ní sandoo-nsi xì-nsiá, te nì càhàn-nsi xì-nsiá cuenta xi Stoho-ndà Jesús.

3 Pues divi ñà-yòhó nduá cuní-yà quida-nda sàhà-ñá cunduu-nda nèhivì ìì xí-yá: divi ñà-màsà càhàn-ndà xì ni-iin nèhivì cóni nándàhà xì-ndà.

4 Cuní-yà cundaà ini-ndà nansa càcàn vii-ndà iin ana cunduu ñahàdihí-ndà, dandu iin-ni coo sahnu-nda xi-né. Te nsidaa nècuàchì ñàha dava ga, ni cóo stná tnùñuhu xi-nda nùu-né.

5 Màsà xího-nda coo-nda xi inga nècuàchì ñahà. Màsà quidá ndevàha-nda xi mii-nda nansa ni nì cui, vâchi ñà-jaàn nduá quidá nèhivì còò Dios nùu-xí.

6 Te màsà quidá-ndá iin falta dandahví-ndà ñanìtnaha-nda, te quìhvi tnaha-nda xi nècuàchì vehe-ne, vâchi icúmí Stoho-ndà Señor nachitacùhá-yà sàhà nsidaámà. Ñà-jaàn sàni cachi-nsi xì-nsiá antes na ní chinaha váha-nsi mii-nsiá sàhájàn.

7 Ñàyùcànduá, nacani ini-nsiá, ¿índu chuun sàni cana Yua-nda Dios ndohó? Pues divi sàhà-ñá coo ndoo anima-ndà, màdì sàhà-ñá quida ndevàha-nda xì iin nècuàchì ñahà.

8 Ñàyùcànduá, nú ndoó ana cahíchì ini xì palabra yohó, pues màdì nèhivì ùún nduú ana cahíchì ini-nè; còò, mii Dios cahíchì ini-nè, divi ana sàni sàhatahvì xì-ndà Espíritu ìì-xí.

Cuàhà gá cuú stnahá ini nècuàchì ñuu Tesalónica sàhà-né

9 Vichi (sàni cundaà inì), divi Dios nduú ana nì chindee xì-nsiá ñà-cùu stnahá guá inì-nsia sàhà-nsiá. Ñàyùcànduá, còò necesidad tiai ni-iin palabra nùu-nsiá sàhájàn.

10 Vâchi ináhí cuú ini-nsiá sàhà nsidaa nèhivì xí Yua-nda Dios ndoó inicutu ladu xì-nsia Macedonia. Doco cuní-nsi chicá más quida-nsia ducán.

11 Nacua sàà-nsiá, cundoo manì-nsiá xì nèhivì. Cuisì chuun xi mii-nsiá cunsìhi ini-nsiá, te quidachuún cuéyàà-nsiá oficiu xì-nsia, vâchi divi ducán nì dândàcú-nsi nùu-nsiá daa.

12 Vâchi nú ducán ni quida-nda, dandu stná nècuàchì có-xiníndísâ, quidañuhu stná-nèndó, te mà cóo stná ni-iñàha quidamani nùu-ndà.

Nansa icúmí coo na naxicocuñ Jesús

13 Ñáni, cuní cundaà inì-nsia sàhà compañeru-ndà sàni caxihì, nansa cuàhàn cuu xi-né, dandu mà cúhúún gá inì-nsia

sàhà-né. Vàchi nècuàchì có-xìníndísâ, yáha ga cuhúún ini-nè sàhà nsii xi-ne, vachì còò gá tñundé ini icúmí-nê.

¹⁴ Doco ndohó, xiníndísá-ndá ñà-ndàà nduá nì xìhì Jesús, te nì natiacu-yà, ñàyùcàndùá, divi ducán icúmí cuu stná xì ndohó nú xiníndísá-ndáyâ na xíhì-ndà, icúmí-ndá natiacu stná-ndà quida (Yua-nda) Dios.

¹⁵ Pues vichi cachítnùhu-nsi xì-nsiá iin razón nì quixi nùù Stoho-ndà Señor. Cunaha-nsiá, mate itiácú ì-ndà na sáá quivì naxicocuñn-yà, doco mà códonuu-nda nùù nècuàchì sàni ndàhvà ñuhiví. Còó,

¹⁶ vachì icúmí-yâ nuu-ya ansivi quixi-ya, dandu tiacu-ndà ndáhì-yà dandacú-yá. Te tiacu stná-ndà tàchì iin àngel cusáhnù, te ndee sivi stná corneta xi Dios. Dandu nèhivì xí Cristu xínduu nsii, icúmí-nê natiacu-nè primeru, (canacoyo-ne yavi xi-ne).

¹⁷ Daaní, nsidaa ndohó nèhivì (xí-yá) ndòo cutiacu daa, ndiachi stná-ndà nana-nda mahì vïcò nacuatnaha-nda xi nsidaa nècuàchì nsii ma nànc'hìcùn ìchì-ndà mii-yá mahì ansivi. Ducán cundoo-nda cutnaha-nda xi-yá nicanicuahàn.

¹⁸ Jaàn nì inini-nsia iin razón xi-ya. Ñàyùcàndùá, dansínúú tnahá ini-nsiá palabra yohó sàhà-ñá màsà cùhúún gá inì-nsia (sàhà nècuàchì nì xìhì).

5

¹ Doco còò necesidad tiaa guè nùù-nsiá sàhà ñà-nduá icúmí coo quivì vaxi xi-nda, ñàni,

² vachì sà-ínáhá vâha-nsia nansa sàà quivì xi Stoho-ndà Señor, ñà-cundua iin tiempu có-nìhnú ini-ndà, na ian quixi tècuìhnà (vehe-nda) ñuú, te có-nìhnú ini-ndà.

³ Vachì meru quivì cachí nèhivì dadí uun iá, còò ni-iñàha cuu xi-né, dandu nanáa quixi tñundoho cahnu-ma, na ian quesáhá dolor xi nècuàchì ñahà cuahàn tùinuù mèè-xi, dandu (nèhivì có-ndòò tùha), mà cácu-ne.

⁴ Doco ndohó, màdi ichì ñáa nduá nchícùn-ndà, ñàni; ñàyùcàndùá mà cundúú quivì mà iin tiempu có-nìhnú ini-ndà.

⁵ Vachì sàni dàtnúù Dios sàxínítnùnì-ndà, te ducán nduá na ian xicánúú-ndá ndui, màdiá ñuú; còò, vachì có-nduù-ndà nèhivì xí ichì ñáa.

⁶ Ñàyùcàndùá, màsà quídá-ndá na quídá nèhivì xicá ichì malu mà, vachì mii-né, (có-ndùlócô-nè), na ian quídì-nè nduá. Doco ndohó, ni cundóó tùha-nda, te nacani sahnú ini-ndà.

⁷ Vachì nècuàchì quídì, ñuú xíquidì-nè, te necuachi xíni, ñuú xihí-né (cuàhà xichì).

⁸ Doco ndohó, nècuàchì nchícùn ichì datnúù-yà sàxínítnùnì-xi nduu-nda, te na ian ndui (nduú ñuú) nùù-ndà. Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacani sahnú ini-ndà, te cunindisá

vàha-nda mii-yá. Te ni cuú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, (dandu chindeámà anima-ndà, na ian quidá soldadu), ndixí-te dùhnù cáa (chindee xi anima-te). Daaní, ñuhú stná-te iin mbelú càa (chindee xi dìni-té). Pues ducání stná ndohó, iá iin tnùndé ini xi-nda (chindéé xí sàxínítnùnì-ndà), divi nduú tnùndé ini ñà-càcu-nda nùù Dios.

⁹ Váchì màdì ñà-ñhì-ndà castigu nduá sàni chitnùnì ini-yà cuu xi-nda. Còó, divi ñà-càcu-nda quida Stoho-ndà Jesucristu nduá sàni chitnùnì ini-yà.

¹⁰ Váchì mii-yá, nì sàha-ya nì xihì-ya cuenta xi-nda sàhà-ñà ñhì-ndà cundoo-nda nùù-yá nicanicuahàn, a ducán nduu-nda nècuàchì itiácú, te ò nècuàchì sàni xihì, doco nsidaa-nda icúmì-ndá cundoo-nda nùù-yá.

¹¹ Ñàyùcànduá, càhàn-nsià nacuahandee stnahá inì-nsià nacua quidá-nsiá vichi.

Ultimo ñà-nduú ley xi Jesús nì cachi Pablo xì nècuàchì ñuu Tesalónica nùù tutu yohó

¹² Sacúndáhvi-nsì nùù-nsiá ñà-quidañuhu-nsiá nèhivì quidáchúún chuun ìì xí mii-yá ndé ndoó-nsiá, ñánì, váchì nècuàchì xí-idònnù nduú-né, te sàha-ne mii-nsiá ichì váha.

¹³ Sàhà chuun ndiaha quidá-né xiñuhu coo cuàhà tnùñuhu xí-nsiá nùù-né, te cuu stná ini-nsiá sàhà-né. Te nsidaa-nsiá, nì cúndóó mánì stná-nsià.

¹⁴ Vichi chináhì mii-nsiá iin ùì gà iñàha icúmì-nsiá quida-nsià, ñánì: xiñuhu cuàha-nsià nècuàchì xicánúú xixín iin conseju vii: te nècuàchì cuhúún inì-xi, nacuahandee ini-nsiàné. Daaní, nècuàchì tàñáha ga cunindisá víi, chindee-nsiàné. Cuàhà gá calma cundoo-nsià xì nsidanicuú nèhivì.

¹⁵ Te nú quidá quínì-né xì-ndà, màsà náchítácuhá-ndà ñà-nduá nì quida-ne. Còó, cuisì-nì nì cúníhnú ini-ndà quida-nda ñà-nduú iin ñà-vaha xi ñanìtnaha-nda, a ducán nduú-né iin nècuàchì xiníndísá stná, te ò nècuàchì còó.

¹⁶⁻¹⁷ Nicanicuahàn xiñuhu cundoo-nda contentu, te nsidanicuú tiempu ni cácan tàhvi-ndà nùù Dios,

¹⁸ te naquimanì stná-ndàyá sàhà nsidaa ñà-nduá yáha-nda, váchì ñà-jaàn nduá cuní Dios quida-nda nú nduu-nda ana nchícùn xì Jesucristu.

¹⁹ Màsà cadí-ndà nùù ñà-nduá cuní Espíritu ìì quida-ya (ini anima-ndà),

²⁰ te màsà cáhìchì stná ini-ndà ñà-nduá cachì nèhivì na dacàhàn Dios-nè iin razón xi-ya.

²¹ Nsidanicuú chuun, xiñuhu ndàcàtnùhù váha-nda, a chúún váha nduá, á coó; te nú (sàni cundaà ini-ndà) chuun vii nduá, dandu divi ñà-jaàn nì cúnhícùn ndisa-nda.

²² Doco nsidanicuú chuun malu, còó; nacoò dahuun-ndañá.

²³ Ndiaha gá ndoo-nda ñuhíví quidá Yua-nda Dios. Te vichi xícàn tàhvì-nsí nùù-yá ñà-sàhà poder xi-ya ni sáà-nsià cunihnu ì ndisa ini-nsià. Cahnú gá Dios màsà cóó ni-iin falta nùù-nsiá ndè cachi sàà quívì naxicocuïn Stoho-ndà Jesucristu. Màsà quidá-nsiá ni-iin falta ini anima-nsià, ni ini stná sàxìnítñùnì-nsià, ni sàhà stná ndahàsàhà-nsiá; iin-ni ni cóó ví nsidaájàn.

²⁴ Divi mii-yá sàni cana-yàndó, ñàyùcànduá vátùni cumi-nda seguru ñà-quida ndisa-ya cumplir (nsidaa ñà-nduá sàni cachi-yà xì-ndà).

²⁵ Ñánì, cuàhà gá xíquèn càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhà-nsí.

²⁶ Nacasàhù-nsià xì nsidaa hermanu. Cuàha-nsianè iin saludu vaha.

²⁷ Yùhù, nùù Stoho-ndà Señor chináhí mii-nsiá ñà-nì càhvì-nsiá carta yohó cunini nsidaa nèhivì iin-ni cahvi stná xì-yá.

²⁸ Ni cúcúmí cuáhà-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Sà-íá.

Tutu Ûi Nì Tiaa Saṅ Pabło nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Tesalónica

1-2 Yùhù Pabło, xì Silvano, xì stná Timoteo, cásàhù-nsì xì nsi-daa mii-nsiá nècuàchì ñuu Tesalónica nchícùn xì Yua-nda Dios xì Jesucristu, vàchi cahvi-nsiáyà. Pues vichi ni cunímànì-yá mii-nsiá; contentu ni cúndóó-nsiá quida-ya.

3 Nsiùhù, nicanicuahàn icúmí-nsí naquimanì-nsí mii-yá sàhà-nsiá, ñàni. Te ñà-jaàn ndiá ìcà-nsiá quida-nsi, vàchi nsiquìvì chicá más xiníndísà víi-nsiá, te chicá cuú stnahá stná ini nsidaa-nsiá sàhà-nsiá.

4 Ñàyùcànduá, na xicánúú-nsí sàhàn-nsì visita ndé natácá nèhivì xí Dios, cudû ini-nsi nacánì-nsí xì-né nansa quidá-nsiá, iin-ni xiníndísà vaha-nsia, te quidándéé stná inì-nsia, mate quidá quíni nèhivì xì-nsiá, te yáha-nsia tnùndoho quidá-né.

Nèhivì dandoho-xi-nda vichi, icúmí-né ndoho stná-nè quìvì naxicocuïn Jesús

5 Cunaha-nsiá, sàhà-ñá quidándéé víi inì-nsia na ndohó-nsiá, seña nduájàn ñà-después icúmí Dios nsidandaà-yà sàhà-nsiá iin modo ndiaha, dandu natùì-nsia nùu-yá, te yáha-nsia ñuhivì ìì xí-yá. Vàchi (ináhì) divi sàhà-ñá nchícùn-nsiá ñuhivì ìì mà, ñàyùcànduá dandohó nèhivì-nsiá vichi.

6 Sàhámà cuisì ñà-ndiá ìcà coo cundua na dandohó-yá nèhivì dandoho-xi-nsiá.

7 Mate quini quidá-né xì-nsiá vichi, doco icúmí-yâ cuàhatahvì-yánsiá ñà-vàha ndiá ìcà-nsiá nihì-nsiá, vàchi icúmí-nsiá cutnahá-nsiá xì nsiùhù nàcùndoo ndiaha-nda paz quìvì naxicocuïn Stoho-ndà Jesús. Icúmí-ndá cuni-ndá mii-yá na nuu-ya ansivi, cutnahá-yá xì ángel fuerte xi-ya.

8 Mahì ñuhu xixìn icúmí-yâ nuu-ya, dandu nihì nèhivì có-nàcúnì xì Dios castigu xiñuhu nihì-né, vàchi có-ndùlócô-nè sàhà razón ndiaha xí Stoho-ndà Jesucristu.

9 Ñàyùcànduá, icúmí-né danáà-né; nicanicuahàn icúmí-né ndoho-ne; vàchi icúmí-né cuxica dahuun-ne nùu-yá; mà cúndóó-né cuni-nè cusahnú ndiaha-yá.

10 Doco ndohó nèhivì ìì xiníndísà-xí-yâ, cuàhà gá icúmí-ndá tavà-ndà tnùñuhu xí-yá, te naquimanì stná-ndàyá quìvì naxicocuïn-yà. Pues ducán icúmí-ndá quida-nda, nsiùhù te mii-nsiá, vàchi stná mii-nsiá nì xinindisá-nsiá na ní sàà-nsì nì cachitnùhu-nsi xì-nsiá sàhà-yá.

11 Ñàyùcànduá, nicanicuahàn xicàn tàhvì-nsí nùu-yá sàhà-ñá vātùni ndee vaha-nsia nùu-yá, vàchi sàni cana-yàndó

(sàà-ndà nùù-yá). Te xicàn tàhvi stná-nsi ñà-chindee-yá mii-nsiá xì poder xi-ya, te ducán ñhì-nsiá quida ndisa-nsia nsidaa ñà-vàha nihnú inì-nsia quida-nsia xì nsidaa stná obra cuní-nsiá quida-nsia ñà-xìníndísâ-nsiáyà.

¹² Vàchi nú ni quidá-nsiá ducán, dandu chicá más quee tñũñuhu xì Stoho-ndà Jesucristu. Daaní, stná mii-nsiá, sàhà gracia xi Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu, icúmí-nsiá quee stná tñũñuhu xì-nsiá.

2

Nansa icúmí ndecunu contra xi Cristu, te dandahví-te nèhivì có-nchïcùn xì ley xi-ya

¹ Vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà quivì naxicocuñ Stoho-ndà Jesús, te nacuatnaha-nda nùù-yá, ñàni. Pues sacúndáhvî-nsi nùù-nsiá

² ñà-màsà yúhí-nsiá nú cachí nèhivì ñà-vichi sàni sàà quivì xì Stoho-ndà Señor. Còó, màsà nácání ini-nsiá, (vàchi có-nduá ducán). Mate cachí-nè divi Espíritu ìi xì Dios nì cachitnùhu xi-né, te ò ducán cachí stná-nè na càhàn-nè sàhù, te ò cachí-nè iá carta nùù-nsí cachí ducán, (doco còó, màsà cúníndísâ-nsiánè).

³ Màsà cuàha-nsia dandahví ni-iin nèhivì mii-nsiá ni-iyuhu; vàchi mà cúí quixi quivì mà dècuèndè cachi sàà iin tiempu quesaha càhàn cuàhà nèhivì dìquì Dios, dandu ndecunu iin tiàa nihnú inì-xì micuísì cuàchi. Doco tèmà, mà cúí ñhì-tè càcu-tè nùù andea.

⁴ Vàchi icúmí-tê cuni ùhì-te nsidaa ñà-nduá cahvi nèhivì nduú dios xi-ne, te ducán stná nsidaa inga iñàha cahvi-né, vàchi chicá ndiaá mii-té cachì-te. Te icúmí stná-te màcòò-tè veheñuhu cahnú xì Dios, te cachì-te xi nèhivì ñà-cuisi mii-té ndiá icà-né cahví-né.

⁵ ¿A sàni nandòó-nsiá ñà-jaàn? Vàchi divi chuun jaàn ní chinahì mii-nsiá na nisa ìe ndé ndoó-nsiá.

⁶ Te vichi ináhá stná-nsiá ndiá nduá sadí nùù tèmà ñà-mà cùì ndecunu-tè vichi. Doco na sàà meru quivì xì-te, dandu ndecunu-tè.

⁷ Doco dècuèndè vichi, sà-ìá ley malu xi-tè ñuhiví yohó, mate quidáchúùn dèhá`. Te divi ducán icúmí coo dèhá` dècuèndè cachi cuxio ana (sadí xì nùù-té).

⁸ Dandísá ndecunu vate-té, divi tè-ñihnú-guá inì-xì micuísì cuàchi. Doco icúmí-tê cùì-te quida tàchì Stoho-ndà Señor, vàchi icúmí stná-yà natùì-ya, te yáha ga ndiaha cunchiì-yá na quivì naxicocuñ-yà, te divi sàhájàn icúmí-tê ndañuhu-té.

⁹ Cunaha-nsiá, divi ñà-malu Satanás nduú ana icúmí chindee xi-té ñà-ndecunu-tè ñuhiví yohó. Te divi sàhà poder xi quisi mà icúmí-té quida-tè nsidanuu clase milagru

xi-tè ñà-ndulocó nèhivì, te cunindisá-nète. Doco nsidaámà, ñà-tnùhù cundua.

¹⁰ Te sàhà-ñá malu guá-te, icúmí-tê dandahví dahuun-tè nsidaa nèhivì icúmí sàa ndañuhu anima-xi. Divi sàhà-ñá cahíchi ini-nè palabra ndàcuisi xí Dios cunduamà, vèchi cóni cuú ini-nè sàhà palabra cuàhàn dacácu xi-né ni cuí.

¹¹ Ñàyùcàndùá, icúmí-yá nacoo dahuun-yanè sàhà-ñá dàcà sàxìnítñuní-nè, te cunindisá-né palabra tnùhù xí témà.

¹² Doco ducán icúmí coo sàhà-ñá nìhì nsidaa nèhivì mà castigu nacua ndiá ìcà coo xi-né, vèchi có-xiníndísà-né palabra ndàcuisi; cóò, cuisì ñà-có-ndiáá cudíi ini-nè cunchicùn-nè.

¹³ Doco mii-nsiá, cuú ini Dios sàhà-nsiá, ñánì. Ñàyùcàndùá ndiá ìcà stná-nsì naquimanì-nsí mii-yá sàhà-nsiá, vèchi dècuèndè tiempu chicá antes sàni chitnùnì ini-yà càcu-nsia nùù-yá. Te icúmí-nsiá càcu ndisa-nsia, vèchi sàni nduhii anima-nsià ni quida Espíritu ìì xí-yá na ní xinindisá-nsiá ñà-ndùú palabra ndàcuisi.

¹⁴ Te divi sàhà ñà-nì sàà-nsià càcu-nsia mà, ñàyùcàndùá ni cana-ya mii-nsiá na ní cachitnùhu-nsi xì-nsiá ñà-ndùú razón ndiaha xí-yá, vèchi cuní-yà cutnahá stná-nsià xì Stoho-ndà Jesucristu cundoo-nda xi-yá ndé ndiaha guá iá nsidaa iñàha.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, iin-ni cunihnu vaha inì-nsia mii-yá, ñánì. Te iin-ni quida stná-nsià cumplir ñà-ndùú ley ni chinaha-nsì mii-nsiá, a ducán nduá ñà-nì inini-nsia nùù-nsí, te ò ñà-nduá ni cahvi-nsia nùù carta ni tiaa-nsi.

¹⁶⁻¹⁷ Te vichi xicàn tàhvi-nsí nùù Stoho-ndà Jesucristu xì nùù Yua-nda Dios, vèchi divi-ya nduú ana ni quida iin obra ndiaha sàhà-ndà ñà-mànì guá-ndà nùù-yá, vèchi ni sàhatahvi-yándô gracia xi-ya, te ducán vátùnì nacuaàhandee ini-ndà nicanicuàhàn, te ndiaha gá stná iá tnùndé ini (icúmí-ndá vichi. Pues) divi nùù mii-yá xicàn tàhvi-nsí ñà-nì nàcuàhandee ini-yànsià càhàn-nsià micuísì ñà-íá vii, te cuisì ñà-ndùú chuun vii ni quidá stná-nsià, xicàn tàhvi-nsí.

3

Nansa ni xicàn Pablo ñà-nì càcàn tàhvi nècuàchì ñuu Tesalónica sàhà-né

¹ Ñà-yòhó cachí guè xì-nsiá, ñánì. Sacúndáhvi` nùù-nsiá ñà-nì càcàn tàhvi-nsiá nùù Dios sàhà-nsí ñà-vátùnì nìhì-nsí dacuítia-nsì palabra ìì xí Stoho-ndà Señor nsidanicuú xaan. Te càcàn tàhvi stná-nsià sàhà-ñá ni cóò tnùñuhu xí nèhivì sàhà palabra mà nacua ni quida mii-nsiá.

² Daaní, càcàn tàhvi stná-nsià sàhà-ñá vátùnì càcu-nsi nùù nèhivì malu, vèchi màdì nsidaa nèhivì nduú nèhivì xiníndísà.

³ Te vátùnì cahvi-nda xi-yá, vèchi icúmí-yá nacuaàhandee ini-yà anima-ndà, te nacuidahan-yándô nùù ñà-malu.

⁴ Ñâyùcànduá, cahví-nsí xì-yá sàhà-nsiá; ináhá-nsí ñà-iin-ni icúmí-nsiá quida-nsia cumplir ñà-nduá nì chinaha-nsi mii-nsiá, divi nacua sàquidá-nsiá vichi.

⁵ Doco xicàn tàhvi-nsí nùu Stoho-ndà Jesucristu ñà-chicá ni nsínúú inì-nsia ñà-cuàhà guá cuú ini-yá sàhà-ndà, te chicá ni sàà-nsiá quidandee stná ini-nsià nacua nì quida mii-yá.

Màsà cúndóo xixín-ndà ñuhìvì

⁶ Nú iá iin compañeru-nsià tùha cacanuu xixín, te có-cùnì-nè cunchicùn-nè ñà-nduá nì chinaha-nsi mii-nsiá, dandu màsà cútnáhâ gá-nsià xì-né. Nsiùhù ndácùcahan-nsí quivì Stoho-ndà Jesucristu, te cachí-nsi xì-nsiá ñà-nacoo-nsianè, ñáni.

⁷ Vàchi ináhá-nsiá nansa ndiá icà-nsiá quida-nsia, divi nacua nìsa quida stná nsiùhù na ní sandoo-nsi xì-nsiá, cóni sácúduásán-nsí.

⁸ Màdi uun-ni ni níhì-nsí ñà-nduá nì saxixi-nsi; cóo. Ndui te ñuu nìsa quidachuún-nsí, ndè nìsa xàvì tehe-nsí sàhà-ñá màsà cuáhachuún-nsí mii-nsiá,

⁹ mate icúmí-nsí derechu càcàn-nsi ñà-chindee-nsiá nsiùhù, doco cóo. Nì quidachuún-nsí sàhà-ñá cundaà ini-nsià ducán xiñuhu quida stná mii-nsiá.

¹⁰ Vàchi ñà-yòhó nduú ley nì sàha-nsi mii-nsiá na ní sandoo-nsi xì-nsiá: nú có-cùnì nèhivì quidachuún-né, cóo derechu icúmí-nè (càcàn-nè) ñà-cuxi-ne.

¹¹ Vàchi sàni xinitnùhu-nsi ndoó dava compañeru-nsià xicánúú xixín, có-quidáchuún-né, cuisì daquíhi yuhù-né nùu chuun xi dava ga nèhivì.

¹² Ñâyùcànduá, nsidaa mii-nsiá nècuàchì quidá ducán, ni cùnínì-nsiá, vachi cuenta xi Stoho-ndà Jesucristu cáhìn, te cachí xiñuhu quidachuún-nsiá, te cundehè-nsiá chuun xi mii-nsiá, dandu cuenta xi mii-nsiá cutiacu-nsià. Ñà-jaàn nduá dandacuí nùu-nsiá.

¹³ (Vichi cáhìn xì nsidaa-nsiá), ñáni: iin-ni ni cunchicùn-nsiá quida-nsia nsidanicuú chuun vii, te màsà cúñáñá-nsiá quida-nsia ducán.

¹⁴ Doco nú iá iin compañeru-nsià có-ndùlócô sàhà ñà-nduá cachí-nsi nùu tutu yohó, dandu cundehè-nsiá ana nduú-né, te màsà cútnáhâ gá-nsià xì-né. Nacoo-nsianè áma sàà-nè cucahan nùu-né.

¹⁵ Doco màsà cúndéhe úhì-nsiànè; cóo. Cuàha-nsianè ichì váha na ian cáhàn-ndà xì iin ñani-ndà.

Ultimo ñà-nduá nì cachi Pablo xì nècuàchì ñuu Tesalónica na nì xicàn tàhvi-né nùu Dios sàhà nècuàchì mà

¹⁶ Pues vichi xicàn tàhvi-nsí nùu Stoho-ndà Señor ñà-iin-ni ni cúndóo-nsiá contentu nsidanicuú quivì, ndéni nì cui ni

cúndóó-nsiá, vèchi mii-yá, (cudû inì-yà) chindee-yándô cundoo-nda contentu ducán. Pues vichi ni ndóo nsidaa-nsiá xì-yá nicanicuahàn, (ñánì).

¹⁷ Yùhù nduí Pablo, te cásàhùì xì nsidaa-nsiá. Ndahà míí tiaí saludu yohó, vèchi divi nduú seña tiaí nùù nsidaa carta xi; ducán nduú modo tiaí (firma xi).

¹⁸ Ni cúcúmí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesu-cristu. Sà-ìá.

Tutu Nuu Nì Tiaa San Pablo nùu Timoteo

¹ Yùhù nduí Pablo, te cásàhùì xì mii-ní Timoteo. Yùhù nduí iin apóstol xicánúú chuun xi Stoho-ndà Jesucristu, vèchi ducán nì chitnùnì ini mii-yá xì Yuamánì-yá, divi ana nì dàcácu xi-nda, te vichi iá ndisa tnundé ini xi-nda nùu-yá.

² Te vichi tiaí tutu yohó nùu mii-ní Timoteo, vèchi sàni xinindisá stná-ní (ichì-yá), te quidá ndísê cuenta nahi dèhi nduu-ní. Pues vichi xicàn tàhví nùu Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu ñà-nì cùnì mánì-yá mii-ní. Ni cundéhe ndahví-yà mii-ní, te iin-ni ni coo-ní contentu xicàn tàhví.

Ñà-nduá nì cachi Pablo xì Timoteo sàhà nèhivì chináhá iin ichì có-nduú ndisa ichì Jesús

³ Na ní quihin ichì cuàhìn ladu Macedonia, nì xiquèn ñà-ndòo chii gá-ní ñuu Éfeso sàhà ñà-cachì-ní xì dava tiaa yucan ñà-màsà chináhá gá-nè ñà-có-nduú ñà-ndáa. (Pues nacua nì cachì xì-ní daa, divi ducán quida-ní vichi.)

⁴ Cachì-ní xì-né ñà-màsà ndúlócò-nè sàhà cuentu nacáni nèhivì, nì sàhà stná lista xì cuàhà xii-ndà, vèchi còò fin xi ñà-jaàn, te còò stná ni-iin chuun vaha quidá stná, cuisì ñà-dacuáa xì nèhivì nduá. Ni có-chindéamándó cunucuachi víi-ndu Dios, vèchi cuisì fe xi-nda nduá chindéé xí-ndá quida-nda ducán.

⁵ Doco ¿índù-ñá disáhà-xí sàni sàcùnaha-nda chivàha-nda palabra ìi xí-yá? Pues divi sàhà ñà-ndundoo cuàchi an-ima-ndà, dandu cunihnu vii ini sàxínitnùnì-ndà, te cunihnu vaha ndisa ini-ndàyá, vèchi nú ducán, dandu sàa stná-ndà cucuu stnahá ndisa ini-ndà sàhà-ndà.

⁶ Doco dava nèhivì, có-quidá-né cumplir ducán, ñàyùcànduá, sàni tùcù-nè inga ichì, te vichi ndoó-né cáhàn cáhàn-nè chináhá-nè nèhivì, doco còò ni-ìñàha níhì ndèè-né.

⁷ Maestru chináhá vii xì ley ìi nduú-né cahan-né, doco ni mii-né có-cùndáa ini-nè ñà-nduá dacuahá-né, mate ndee gá cáhàn-nè (xì nèhivì).

⁸ Ináhá-ndá, vaha ndisa ley xi mii-yá, doco nú cuàhàn-ndà chinaha-ndáñá, dandu xiñuhu chinaha-ndà nacua ndiá icà-ndà.

⁹ Te ináhá stná-ndà cóni cùyúcùn ley mà sàhà-ñá cadià nùu nècuàchì nihnú ndàcuisì inì-xi; còò. Sàhà-ñá cadià nùu nèhivì cuàchi, ñàyùcànduá nì cuyucàn. Vèchi ndoó nèhivì nihnú chicúehè inì-xi, có-ínínì-né ley xi-ya, vèchi cahíchì ini-nè ley mà, te quidá ndevàha-ne cuàchi. Malu-nè, vèchi có-ndúlócò-nè sàhà ichì-yá. Dava-ne, dècuèndè caní stná-nè ana sahnú xí-né, te ò sahní stnahá-né.

¹⁰ Tùha-ne cundoo ñahà xí-né. Te ò dava-ne nduú tiàa nihnú inì-xi na ian nihnú ini nècuàchì ñahà, te dava-ne, xidácuíhná stnahá-né; tnuhu gá stná dava-ne; có-câhàn sahnú-né. Sàhà nsidaa nècuàchimà nì cuyucun ley ìì xí Dios, sàhà-ñá màsà quidá gá-nè ñà-nduá sàni cachì jaàn, te ò ndéni iñàha có-ìà nacua cachì palabra ìì.

¹¹ Te palabra mà, divi nduú razón ndiaha cáhàn yùhù; vâchi nùù Dios ndiaha xi-nda sàni nìhitàhvì ñà-câhìn razón mà xi nèhivì.

¹² Te vâtùni nì nìhìndèí guide chuun jaàn, vâchi nì nacuañandee ini-yà yùhù. Ñâyùcànduá, naquímánì mii-yá, divi Stoho-ndà Jesucristu. Ansivéhé-yâ, nì ndenihi-ya yùhù ñà-nduú iin nècuàchì seguru, te ñâyùcànduá nì sàha-ya yùhù chuun ndiaha jaàn.

¹³ Yùhù, ndisa, antes nì sacahàn ndevâhi dìquì-yá, te nìsa quida quini xì nèhivì xí-yá; yâha ga dana nìsa ìe. Doco nì indehè ndahví-yà yùhù, vâchi sàhà-ñá cóni-cúndáà inì, ñâyùcànduá nìsa guide ducán, vâchi tàñáha ga sàì cunindisé.

¹⁴ Dandu cuàhà gá nì sàhatahvì Stoho-ndà Jesucristu gracia xi-ya, te nì nìhì nì xinindisé mii-yá; nì quesahí cuú inì sàhà-yá.

¹⁵⁻¹⁶ Vâchi nì nuu-ya ndè ñuhivì yohó sàhà-ñá dacácu-ya ndohó nècuàchì iá cuàchi-xi. Palabra ndàcuìsì nduájàn, te nsidaa-nda xiñuhu cunindisa-ndañá. Te yùhù, mate nècuàchì chicá malu nì sandui, doco nì indehè ndahví-yà yùhù. Te ¿índù chuun? Divi sàhà-ñá cundaà ini nèhivì ñà-cuàhà guá quidándéé ini-yà sàhà iin ana chicá (có-quidá víi). Dandu nèhivì vâxi después, cunindisá stná-nè mii-yá nacua nì quida yùhù, te cucumi stná-nè vida ndiaha nicanicuahàn.

¹⁷ Sàhà nsidaájàn, nicanicuahàn xiñuhu tavà-ndà tnùñuhu xí-yá, te naquimanì stná-ndâyá, vâchi único ana cusáhnù nicanicuahàn nduú-yá; mate có-tùì-yá cundehè-ndà, doco iin-ni iá-yà nicanicuahàn. Mindalini Dios nduú-yá, te nchichì sàstnùhù-yá.

¹⁸ Nahi dèhi nduu-ní, Timoteo, te chináhì mii-ní ñà-quida-ní nacua sàni cachì xì-ní. Te divi ducán nì cacachì stná razón ndiaha nì quixi nùù Dios daa, te nì cachitnùha sàhà-ní. Ñâyùcànduá, nsinuu vâha inì-ní ñà-nduá nì cachì palabra mà, vâchi sàhámà vâtùni nìhì-ní cuahàndee gá inì-ní (sàhà chuun ìì xí-yá), na ian sàhandee fuerte ini iin soldadu quidá víi chuun-xi, ducán quida-ní.

¹⁹ Màsà nácóó-ní ñà-xiníndísâ víi-ní. Cunsìhi inì-ní sàhà anima-ní ñà-nì cóò víiá, vâchi dava nèhivì, sàhà-ñá có-ndùlócô-nè sàhà anima-nè, ñâyùcànduá có-xiníndísâ víi gá-nè. Te ñà-jaàn ndisa nduá tnùndoho.

²⁰ Ùì tiàa sàni quida ducán nduú Himeneo xì Alejandro. Ñâyùcànduá, sàni nacoò dahuin-nè ñà-coo-ne ndahà ñà-malu

áma sàà-nè cundaà ini-nè ñà-mà váha càhàn ndevàha-nda sàhà ichì Dios.

2

Ñà-nduá ni cachi Pablo sàhà nansa càcàn tàhvi-ndà nùu Dios

¹⁻² Primeru cachí xì-ní ñà-xiñùhù càcàn tàhvi-ndà nùu Dios sàhà nsidaa nèhivì. Cuàhà gá càcàn tàhvi-ndà sàhà nècuàchì cusáhnù nùu ñuu-ndà xì sàhà stná nsidaa ana nihí chuun. Càcàn tàhvi-ndà sàhà nsidaa-né áma chindee Dios-nè. Te naquimanì stná-ndà mii-yà sàhà-né áma níhi-ndà cundoo cuéyàà-ndà ñuhivì, còò ni-ñàhà màsà yáha-nda, te iin-ni cahvi víi-ndayá, dandu quida vii-ndà nacua ndiá ìcà-ndà.

³ Vàchi nsidaámà, chuun vaha nduá nùu Dios, te divi nduá cudí ini-yà sàhà-xí. Mii-yà nduú ana nì dácacu xi-nda,

⁴ te cuní stná-yà càcu anima nsidaa stná nèhivì; cuní-yà sàà stná-nè cundaà vaha ini-nè ñà-nduú palabra ndàcuisì xí-yá.

⁵⁻⁶ Vàchi imindaa Dios iá, te imindaa ana càhàn nihni sàhà-ndà nùu-yá, divi nduú Jesucristu, vachi mii-yá, nì nanduu-ya iin nèhivì, te nì sàha-ya vida xi-ya nì xihì-yà cuenta xi nsidaa-nda sàhà-ñà dàñà-ndà nùu cuàchi-nda. Ndoó testigu, te sàhámà meru tiempu vaha nì dàtúi-ne palabra mà nùu nèhivì.

⁷ Ñàyùcànduá, nì ndacu nuu stná yùhù ñà-cacani cachítnùhi xì nèhivì palabra mà. Ñà-ndáà nduá cachí, có-nduá tnùhu, ináhá Cristu, divi nùu mii-yá nì nihí chuun ma ñà-chinahì nèhivì nsidaa ñuu nansa iá palabra ndàcuisì ndiá ìcà-né cunindisá-né.

⁸ Nsidanicuú lugar (ndé natácá-nsià), yùhù cuní càcàn tàhvi nècuàchì tiàa nùu Dios. Doco nú cuàhàn-nè càcàn tàhvi-né nùu-yá, te chitanini-ne ndahà-né (nùu-yá), dandu ni cundúú-né nèhivì iá ndoo anima-xi, nèhivì có-xidà inì-xi; nì màsà cundúú stná-nè nèhivì xiní ùhì stnahá.

⁹ Te nècuàchì ñahà, cuisì estilu iá vii ni cóo sicoto ndixí-né, iin estilu có-ndáa quini, iin modo mà cuítnùhu nèhivì-né. Te màsà (dáyàha-ne) natnii vico-né dìni-né, ni màsà ndúcútú cuáhà-né xì oro, ò yùu mina, ò vestidu (yáha ga ndiaá).

¹⁰ Còò, anima-nè ni cóo víi chicá vaha sàhá ducán quida-ne cuáhà obra, vachi ducán xiñuhu quida nsidaa ñahà cachí cahvi ndisa xi Dios.

¹¹ Te na ndoó-né iníni-né chináhá nèhivì (palabra xi-ya), dandu ni cundóo dadí-né, te ni quidá-né cumplir ñà-nduá cachí palabra mà.

¹² Te có-sàhi chinaha nècuàchì ñahà, ni có-sàhi dandacú stná-nè iin chuun nùu nècuàchì tiàa; còò. Icúmí-nè cundoo dadí-né.

¹³ Vachi dihna nècuàchì tiàa Adán nì quidavàha-ya, màdi nècuàchì ñahà Eva.

14 Te màdì Adán nduú ana nì dándàhví (ñà-malu), còó; nècuàchì ñahà nduú ana nì xinindisá tnùhu xi-sì, te ducán nì xida cuàchi-ne.

15 Doco iin nècuàchì ñahà quivì vichi, nú iin-ni xiníndisâ víi-né, te cuú ini-nè sàhà (nècuàchì vehe-ne), dandu vátùni càcu-ne na túinuù mée xi-ne ñuhiví. Doco iin-ni nì coó sahnú ini-nè, te coo ì stná ini-nè, dandu càcu-ne na quesaa mée xi-ne.

3

Índù clase nèhivì xiñuhu cunduu iin tiàa cunuù núù nèhivì xí Dios

1 Nú cuní iin tiàa nihì-né chuun cunuù-né núù nèhivì xí Dios, dandu vátùni, vàchi ñà-ndàà nduá, iin chuun ndiaha nduá.

2 Ñàyùcànduá, nècuàchì cuàhàn nihì chuun cunuù mà, icúmí-né cunduu-ne iin nèhivì còò falta xi, iin nèhivì imindaa nècuàchì vehe-xi. Xiñuhu cunduu-ne nècuàchì sahnú ini-xi, iin nècuàchì iá tnùñuhu-xí; màsà cúndúú-né nècuàchì quidá escándalo. Te xiñuhu stná ñà-cunduu-ne iin tiàa cudfi inì-xi dayáha visita vehe-ne. Te xiñuhu stná cunduu-ne ana túha chinaha vaha xi nèhivì.

3 Màsà cúndúú-né nècuàchì túha xini, ò iin nècuàchì túha cani stnahá, còó; nècuàchì vaha inì-xi ni cúndúú-né, nècuàchì màni inì-xi. Te màsà cúndúú-né iin ana túha nàá stnahá, ò iin ana toó xì dihùn.

4 Iin tiàa dandacú víi núù nèhivì vehe-xi ni cúndúú-né; xiñuhu cunini víi dèhe-ne, te ni coó stná tnùñuhu xán núù-né.

5 Vàchi nú mà túha iin tiàa dandacú víi-né núù nèhivì vehe-ne, dandu mà cúí cunuù víi stná-nè núù nèhivì xí Dios.

6 Te cuidadu ni coó stná-ní ñà-màsà cúndúú-né iin ana làcà saa-ní nì quihin ichi-yá, còtó cutuxi ini-nè cuàhà gá ndiaá-nè, vàchi nú ducán, ñà-sàni xidacuàchi-ne cundua nacua nì cuu xi ñà-malu.

7 Daaní, ni cúndúú stná-nè iin ana icúmí tnùñuhu núù dava ga nèhivì ñuu-nè; vàchi nú có-quidá víi-né núù nècuàchì ñuu-nè mà, dandu mà úhi daquéé cuàchi nècuàchì mà diquì-né, te ducán ñà-sàni quida ñà-malu ganar cundua.

Índù clase nèhivì cunduu nècuàchì nihì chuun xinúcuáchí nani diácono

8 Daaní, stná nècuàchì xinúcuáchí dasán obra, ni cá cúndúú stná-nè nècuàchì tnùñuhu, nècuàchì cumplidu ndisa. Màsà cúndúú-né nècuàchì xihí cuáhà vinu; ni màsà cúndúú stná-nè nècuàchì cuú ini-xi sàhà dihùn; còó.

9 Xiñuhu cunduu-ne nècuàchì cúnshì inì-xi sàhà anima-xi ñà-nì còó víiá. Te iin-ni nì cúnchícùn stná-nè ndudu ì nì dàtùí Dios núù-ndà ñà-cunindisa-nda.

10 Te nú cuàhàn-nè cunucuachi-né ducán, dihna xiñuhu quidachuún chii-né chuun ma, dandu nú còò ni-iin falta xi-ne, dandu vátùni ndòò ndisa-ne xì cargu mà.

¹¹ Stná nècuàchì ñahà (cunucuachi ducán), xiñuhu cunduu stná-nè nècuàchì tnũñuhu, màdì nècuàchì túha cuitnùhu, còò; nècuàchì sahnú inì-xi ni cúndúú-né, nècuàchì mà túha dan-dahví ni-iyuhu.

¹² Nècuàchì tiàa xinúcuáchí, mindaa ñahàdihí-nè ni cúcúmí-né, te ni cúndúú stná-nè ana dandacú víi nùù dèhe-xi, xì nùù nsidaa gá nèhivì vehe-ne.

¹³ Vàchi nú ni cúnúcuáchí vîi-nda chuun xi mii-yá, dandu nihì-ndà iin gradu ndiaha (nùù-yá), te nihì stná-ndà ñà-mà yúhî gà-ndà càhàn-ndà sàhà Jesucristu, nansa xiníndísá-ndáyâ.

Nansa ni cachi Pablo ndià disáhà-xí ni tiaa-ne carta yohó

¹⁴⁻¹⁵ Yàchì sàì jaàn ndé iá-nî cahín, doco nú ni cueé cuàhí coi yohó, dandu siquiera sàni tiai iin ùù iñàha ñà-cundaà vaha inì-ní nansa cacanuu vaha-ní. Vàchi ndohó, iin-ni nèhivì nihnú vaha ini xì Dios xínduu-nda; te mii-yá, mindaa ana itiácu nicanicuahàn nduú-yá. Te sàni cana-ya nsidaa-nda ñà-cunduu-nda nèhivì xí-yá. Te icúmí stná-ndà palabra ndàcuisì xí-yá, ñàyùcàndùá inùù-ndàñá, te ndiaá-ndàñá.

¹⁶ Ndisa, ñà-ndáà nduá, ndiaha gá palabra sàni dàtúi-ya nùù-ndà, vachi nacáníá nansa ni nanduu-ya nèhivì, te ni xini nèhivì ñuhiví-yà. Te sàhà Espíritu Ìì ni cundaà ini-nè, còò falta xi-ya. Daaní, stná ángel xi-ya, ni xini stná-nèyà, dandu ni dàcuítì nèhivì razón sàhà-yá mahì nèhivì ndoó cuàhà ñuu ñuhiví yohó, te cuàhà gá-nè ni xinindisá stná xì-yá. Daaní, mànuhù-yá ansivi ndè gloria xi-ya.

4

Nansa coo palabra tnùhu cuitià na sàà quivì xinu tiempu yohó

¹ Claru cachítntùhu Espíritu Ìì xí Dios nansa icúmí coo quivì xinu tiempu yohó. Dava nèhivì, dècuèndè sàà-nè nacuaà-né ñà-nduá xiníndísá-né, cachí-yà, dandu cunchicùn-nè ñà-tnùhù cacachi ñà-malu, vachi cunindisá-né nacua cuníá cunindisá-né.

² Te tiàa icúmí dacuaha-xi-né ducán, vaha gà-te datiaá-te, doco tnùhu cundua cachì-te. Mà cúí gá mànhì inì-te índù chuun nduú iin chuun vaha, vachi mà cúú gá sàxínitnùnì-te sentir, na ian (xíhì) iin quisi ndé dúcùn tnuni.

³ Te cuàhàn-te cachì-te xi nèhivì ñà-cuàchi nduá cucumí-nda ñahàdihí-ndà, te cuàchi nduú stná ñà-caxì-ndà dava ñà-nduá saxí-nda, cachì-te. Doco nsidaa ñà-itíácu-ndà, ñà-nduá ni quidavàha Dios nduá; nùù mii-yá vaxan, ñàyùcàndùá vátuni cutiacu-ndàñá nú naquímànì-ndáyá sàhà-ñá, vachi xiníndísá-ndá (ìchì-yá), te ináhá-ndá ñà-nduú palabra ndàcuisì.

⁴ Vàchi nsidaa ñà-ndùá nì quidavàha-ya, iá viiá. Te màsà cáhìchì ini-ndà ni-iñaha nì quidavàha-ya, vātùni iá nsidaá nú ni náquímànì-ndàyá sàhà-ñá.

⁵ Vàchi sàhà palabra nì cachi-yà xì sàhà stná ñà-nàquímànì-ndàyá, ducan sàà ñà-cutiacu-ndà ndee vaha-ña nùù-yá.

Ñà-ndùá nì cachi Pablo xiñuhu quida iin ana dacuaha-xi nèhivì nchícùn ichì-yá

⁶ Palabra nì cachì xì-ní jaàn cachi stná-ní xì nsidaa nèhivì iin-ni xícahvi xì Yua-nda Dios ducán. Dandísá cunduu-ní iin ana xinúcuáchì víi nùù Jesucristu, te chicá ndufuerté anima-ní ñà-xiníndísá vaha-ní, te nchícùn-ní dàñùhù iá vii mà.

⁷ Doco màsà ndúlócô-ní sàhà cuentu có-ndiàá, ò sàhà creencia-ní. Còó, ñà-ndùá xiñuhu nduú ñà-fuerte cuàhandee ini-ní cunihnu ini-ní cuisì ichì mii-yá.

⁸ Cunaha-ní, nú fuerte ni quida-nda iin ejerciciu, dandu chindeámà iquicúñú-ndà iyuhu. Doco nú fuerte nihnú ini-ndà ichì-yá, ñà-jaàn ndisa, nsidanicuú modo chindeámàndó, vachi ducán nihì-ndà iin vida ndiaha na ndoo-va-nda ñuhivì yohó, xì stná na cundoo-nda inga ñuhivì.

⁹ Palabra ndàcuisì nduá yohó, te nsidaa-nda ndiá ìcà-ndà cunindisa-ndañá.

¹⁰ (Pues sàhà-ñá nduámà ñà-ndàcuisì), ñàyùcàndùá sàhandee ini-ndà quida vii-ndà (chuun ì xì-yá) mate quidá quíni nèhivì xì-ndà, vachi mii-yá, nicanicuahàn itiácú-yà, te sàhámà iá tnùndé ini xi-nda nùù-yá, vachi tùha-ya dacácu-ya nsidaa clase nèhivì, ñàyùcàndùá nú nduu-nda nèhivì xiníndísá-xì-yá, dandu ináhá-ndá vātùni càcu vii-ndà nùù-yá.

¹¹ Divi palabra jaàn icúmí-ní dacuaha-ní nèhivì, te chihaha-nínè quida-neà.

¹² Te mii-ní tu, xiñuhu (quida vii stná-ní), màdí cachìchì ini nèhivì mii-ní ñà-ndùù-ní iin nècuàchì chii. Ñàyùcàndùá, càhàn vii-ní xì-né; te cacanuu vii-ní. Te ni cúcuú stná inì-ní sàhà nsidaa ñanìtnaha-ní. Te siempre cunihnu vaha inì-ní mii-yá, vachi ducán cundiaà-ní anima-ní. Daaní, nú indéhe nècuàchì xiníndísá gá ñà-iin-ni quida-ní nsidaájàn, dandu vātùni quida stná-nè ducán.

¹³ Mate cuéi dandu sàì ndé iá-ní, iin-ni quida-ní seguir cahvi-ní tutu ì, te iin-ni ni nácuàhandee inì-ní nèhivì, te dacuahá stná-nínè (na natácá-nsià jaàn).

¹⁴ Te nsinuu stná inì-ní ñà-íá iin ñà-ndùá nì nihitáhvi-ní (nùù Dios) daa na ní chitàndó nècuàchì sahnú ndahà-né dìni-ní, te nì càhàn-nè xì-ní razón ndiaha xì-yá. Ñàyùcàndùá, iin-ni quida-ní ñà-ndùá sàni nihitáhvi-ní quida-ní.

15 Nsidaa ñà-nduá cachí xì-ní yohó, nsinuu vaha inì-niá; iin-ni cunihnu vaha inì-niá, dandu cundaà ini nèhivì ñà-chicá más sàni cutùha-ní cunchicùn viì-ní ichì-yá.

16 Te cuidadu coo-ní xì mii-ní (ñà-quida viì-ní), te cuidadu coo stná-ní ñà-màsà dácuáhâ ndevàha-ní nèhivì. Dandu nú iin-ni ni quida-ní nsidaa ñà-yòhó, vâtùni càcu-ní nù Dios, te càcu stná nèhivì iníní xí ñà-nduá chináhà-ní.

5

Modo ndiá icà-ndà càhàn-ndà xì nècuàchì iá falta-xi na sáha-ndané ichì váha

1 Nú ni quidá iin nècuàchì sahnú iin falta, màsà cánahá ndevàha-nda xi-né. Còó. Càhàn viì-ndà xì-né na ian càhàn-ndà xì iin yua-nda. Te nú tiàa chiì nduú ana iá falta xi, dandu càhàn viì-ndà xì-né na ian iin ñani-ndà nduú-né.

2 Te nú nècuàchì ñahà sahnú nduú ana (sáha-nda ichì váha), dandu càhàn viì stná-ndà xì-né na ian dihi-nda nduú-né; te ò nú nècuàchì ñahà chiì nduú-né, dandu càhàn tnùñuhu-nda xi-né iin modo viì na ian ni cúndúú-nè iin cùha-nda.

Nansa xiñuhu chindee-nda tnaha-nda nú yâha ndahví-nè

3 Nú ndoó nècuàchì ñahà nì xihì iì-xí, dandu dacútiácú-nsià nècuàchimà, nú ndisa (còò tnaha-ne cundehè-né nù-xí).

4 Doco nú ndoó dèhe-ne, ò déheñani-né, dandu xiñuhu cundaà ini nècuàchimà ñà-ndiá icà-né quidañuhu-né tnaha-nemà, te nachindee-né ana sahnú xí némà, vâchi cundumà iin obra vaha nù Dios, iin obra cudí ini-yà sàhà-xí.

5 Doco cunaha-nsiá, nú nècuàchì cuaán ndisa nduú-né, te còò tnaha-ne cundehè-né nù-xí, dandu cuisì Dios cundéé ini-nè, te iin-ni xicàn tàhvì stná-nè nù-yá ndui te ñuú.

6 Doco nú tucu nihnú ini-nè, te cuisì cudí ini-nè quida-ne ñà-nduú gustu xi mii-né, dandu mate itiácú-nè, doco ñà-sàni ndañuhu vida ndiaha xí-né nduá.

7 Nsidaa palabra jaàn chinaha vaha-ní nsidaa compañeru-ní sàhà-ñá màsà quidá-né ni-iin falta, te ducán nihì nèhivì nansa daquéé cuàchi-ne dìquì-ndà,

8 vâchi cunaha-ní, chuun cahnú nduá chindee-nda tnaha-nda, te chicá más cahnú chuun nduú ñà-chindee-nda nèhivì meru vehe-nda, vâchi nú coó, dandu ñà-sàni nacuaà-ndà ichì Dios nduá, te chicá quini queá nù modo xi nècuàchì có-xiníndísâ.

Ñà-nduá nì cachi Pablo quida nèhivì xí Jesús na cuáhàn-nè tavà-né lista xi nècuàchì ñahà sahnú nihì xì ayuda

9 Cuisì nècuàchì cuaán sàni xínu ùni dico (60) cuià ni cúndúú ana nàcava nù lista, cuisì ana nisa là xi imindaa nsì-iì-xí.

10 Te ni cúndúú stná-nè iin nècuàchì ináhà-nsiâ nì quida cuàhà obra. Xiñuhu cundaà inì-nsia a ní dàcuàhnú víi-né luchi cuati, te ¿a túha stná-nè quidañuhu víi-né nèhivì sàà vehe-ne?

¿A túha stná-nè cunucuachi-né nùù dava ga nèhivì xí Dios, mate chuun cuati luha nduá? Te ¿a túha stná-nè chindee-né nècuàchì yáha tnùndoho, te ò ndéni nèhivì ní cui yáha ndahví? Nú ducán quidá-né, dandu vátùni nàcàva stná-né nùù lista xi nèhivì (chindee-nsiá).

¹¹ Doco nècuàchì chicá cuachi, còò, vàchi (sàhà-ñá cuachi vá-né), mà úhì sàà-ne nacani tucu ini-nè, te nandòdó-né (chuun) cuní Cristu quida-ne, te nandàhà tú-né.

¹² Doco iin falta xi-ne cunduamà, vàchi ñà-nduá nì cachi-nè, sàni nacoo-neà.

¹³ Nècuàchì chicá cuachi ma, mà úhì cuni dùsàn-né, te cacanu xixín-né vehe vehe. Te màdì cuisì ñà-jaàn, vàchi cutùha stná-né cuitnùhu-ne, daquíhiyuhù-né nùù chuun xi nècuàchì dava ga, te cachi-nè ñà-có-ndiá ìcà-né cachi-nè.

¹⁴ Ñàyùcànduá, yùhù cachí, chicá vàha ni nándàhà ñahàcuàán nú cuachi-né, te ni cúnsìhi ini-nè dèhe-ne, xì chuun vehe-ne, dandu mà níhìndèè nècuàchì có-íá ladu xi-nda daquéè cuàchi-ne (diquì-ndà sàhà nècuàchìmà).

¹⁵ Vàchi cunaha-ní, vichi sandoó dava nècuàchìmà sàni tùcù ichi ñà-malu.

¹⁶ Ñàyùcànduá, nú iá iin nècuàchì tiàa xiníndísà, ò iin nècuàchì ñahà xiníndísà, te ndoó tnaha-ne nì xìhì ì-xí, dandu mii-né ndiá ìcà-né chindee-né nècuàchìmà sàhà-ñá màsà cóo necesidad cundehè nècuàchìmà nùù tãcã mii-nsiá. Vàchi nú chindee-nsiá tnaha-nsia ducán, dandu vátùni sàà-nsiá chindee-nsiá nècuàchì cuaán iá ndisa necesidad xi.

Nansa xiñuhu quidañuhu-nda nècuàchì sahnú inúù nùù nèhivì xí Dios

¹⁷ Nècuàchì sahnú inúù víi nùù nèhivì xí Dios, ndiá ìcà-ndà quidañuhu-ndané. Te nú nduú-né iin nècuàchì cáhàn xì-ndà sàhù, te dacuahá-nèndó palabra ì xí-yá, dandu chicá más xiñuhu quidañuhu-ndané.

¹⁸ Vàchi cachí nùù tutu ì (iin ejemplu tii) ndé cachá: “Màsà cúñúhú ñunù yuhù buey na sáníhni-sì sicáyòcó trigu cóyo nùnìá”. Daaní, cachí stná tutu mà: “Nú sàni quidachuun-nda, iá stná derechu xi-nda nihì-ndà raya xi-nda”, cachá.

Nansa quida-nda nú daquéè cuàchi nèhivì diquì iin nècuàchì sahnú inúù xì-ndà

¹⁹ Nú daquéè cuàchi iin nèhivì diquì iin nècuàchì sahnù-mà, doco imindaa ana daquéè cuàchi, dandu màsà cándísá-ní, vàchi xiñuhu siquiera ùì ò úni-nè, (dandu vátùni cunini vàha-ní ñà-nduá cachí-nè).

²⁰ Te nú ndisa iá falta xi nècuàchì xidá cuàchi ma, te có-ndùlócò-nè, dandu chinaha-nínè nùù nsidaa compañeru-nsiá sàhà-ñá (ni nácánì ini-nè, te) yùhí-nè.

²¹ Yùhù cachí xì-ní, (Timoteo), iin-ni nacua nduú nsidaa ley yohó, ducán icúmí-nî quida-ní (xì nècuàchì sahnú dandacú); iin-ni icúmí-nî ndenìhi-ní nsidanicuú-né, màdí chicá vii quida-ní xì ana iá vaha xi-ní. Ducán chináhî mii-ní quida-ní, te ináhá stná (Yua-nda) Dios xì Jesucristu, xì nsidaa stná ángel ìì xí-yá.

Más gà conseju ni sàha Pablo Timoteo

²² Na cuáhàn-ní cuàha-ní iin nèhivì chuun ñà-dandacú-né, màdí nansa-ni nì cui quida-niá. Dihna nacani vaha inì-ní. Te màsà (cuàha-nínè chuun nú nduú-né) nècuàchì có-quidá víi, vachi nacuida stná-ní cuàchi quida-ne. Cundiaà-ní anima-ní.

²³ (Ináhî) tutoo ndecuéhè-ní cuhí tìxi-ní, ñàyùcànduá coho stná-ní chii vinu si-uva, màdì cuisì tècuíi uun.

²⁴ Dava nèhivì, mate tàñáha ga sàà hora coo juiciu xi-ne, doco náhà xicà iá cuàchi-ne. Te dava ga-nè, cuisì ndè después natùì cuàchi-ne.

²⁵ Te divi ducání stná xì nècuàchì quidá víi; vachi nú sàni quida-nda obra, claru tùia nùù nèhivì; te mate dèhé ni quida-ndañá, doco mà cúì coo dèhá` nicanicuahàn.

6

Nansa xiñuhu quida nècuàchì ndoó saín nùù iin lamú

¹ Nècuàchì ndoó saín nùù iin lamú, ni coó tnùñuhu xí-né nùù lamú xi-ne, vachi nú ducán, mà níhìndèè nèhivì càhàn-nè dìquì mii-yá ana cahvi-nda, ni dìquì stná ñà-nduá xiníndísá-ndá.

² Te nú iin nècuàchì xiníndísá nduú lamú xi-ne, dandu màdí chicá menos quidañuhu-né lamú xi-nemà sàhà-ñá dava-ni nduú-né nùù Yua-nda Dios. Còó; chicá más ni coó voluntad xi peón mà quidachuún víi-né, vachi iin-ni xí-xinindísá-né, te cuú stnahá stná ini-nè sàhà-né, ñàyùcànduá chicá ndiá ìcà peón mà cunucuachi víi-né nùù nècuàchìmà.

Cunaha-ní nsidaa palabra yohó icúmí-nî cachitnùhu-ní xì nèhivì yucán, te dacuahá víi-nínè.

Contentu ni cúndóó-ndá xí ñâ-nduá icúmí-ndá, màsà xího-nda cuàhà iñàha, vachi sà-ìá mii-yá ini anima-ndá

³⁻⁴ Nú ndoó nèhivì chináhá stnahá xì tucu palabra có-càchì nacua cachí palabra vii xí Stoho-ndà Jesucristu, dandu (màdì ichì mii-yá nduá), cutu tuxí ini nècuàchìmà ndiaá cuàhà-né. Te nú có-càndísá-né palabra nacua nduú ichì ìì mii-yá, dandu còò ni-iñàha ináhá ndisa-ne. Còó, cuisì-ní ñà-cùdîi ini-nè cuàà-nè sàhà chuun cuatiluha nduá. Doco después mà úhì quesaha-né cumbídiá stnahá ini-nè sàhà-né, te nââ stnahá stná-nè; dandu vihi gá pesadu càhàn-nè dìquì ñanìtnaha-ne, te chicá indèhe diín stnahá stná-nè.

⁵ Dandu quesáhá-nê daquée cuàchi stnahá stná-nè, vàchi sàni dàcà sàxìnìtnùnì-nè, te có-nìhnú gà ini-nè ñà-nduú ñà-ndácuisì. Cutu ñá-nìhì-ndà dìhùn nduá dìsàhà-xì cunchicùn-ndà ichì Dios cahan-né. Pues nsidaa nècuàchi nihnú inì-xi ducán, nacoò dahuun-nínè.

⁶ Pues ñà-ndàà nduá, cuàhà gá ñà-cuicà nduá nù-ndà nú nchícùn vii-ndà ichì-yá, te ndoo-nda contentu xì ñà-nduá sà-ìcúmì-ndá.

⁷ Vàchi còò ni-iñàha nihi-nda ni quésáá ñuhivì yohó, te còò ni-iñàha cunihi stná-ndà cùhùn na quee-nda yohó.

⁸ Ñàyùcànduá, nú iá ñà-cutiacu-ndà xì ñà-cundixi-nda, xì ñà-jaàn-ní ni cúndóó-ndá contentu.

⁹ Dava nèhivì, yáha ga cuní-nè nducuíca-né, doco cunaha-ní, cuàhà peligrú ndacá mà, vàchi nú nihnú ini-nè ducán, mà úhì sàà-nè dacuidá cuàchi-ne mii-né, te mà úhì dandahví ñà-malu-nè, te dacà-sí dìni-né sàhà-ñá xího cuàhà-né iñàha. Doco mii-né quidáquínì-né xì mii-né, vàchi sàhà ñà-jaàn icúmì cuchicuehe anima-nè, te mà nátù ga-nè nùu Dios.

¹⁰ Vàchi nú cuú ini-ndà sàhà dìhùn, mà úhì quida-nda nsidanuu clase cuàchi, vàchi nahi yohò cuàchi nduá. Doco divi ducán sàni quida dava nèhivì, nì cuu cuahà ini-nè sàhà dìhùn, te sàhàjàn nì tucù-nè inga ichì ndé có-xiníndísà víi gá-nè, te cunaha-nsiá, dècuèndè vichi cuàhà gá dandohó-né anima-nè.

¹¹ Doco mii-ní, iin nèhivì xí Dios nduu-ní. Ñàyùcànduá ni-iin xichi màsà nácánì inì-ní quida-ní nacua quidá nècuàchì yucán. Iin-ni cuàhandee inì-ní quida-ní ñà-nduú ichì váha, te nanducu-ní nansa cahví víi-ní mii-yá. Iin-ni ni cúníhnú inì-níyá, te iin-ni cuu stná inì-ní (sàhà-yá xì sàhà stná ñanìtnaha-ní). Quidandee inì-ní sàhà nsidaa iñàha, te siempre coo màni inì-ní.

¹² Cuàhandee gá inì-ní ñà-màsà dáca xì dìni-ní, te nacoò-ní fe vaha xi-ní; iin-ni cunsihi inì-ní ñà-seguru cucumi-ní vida ndiaha nicanicuahàn, vàchi sàhà-ñá nihì-níàmà, ñàyùcànduá nì cana Dios mii-ní, te ndee ní cachi stná-ní iin palabra vaha ñà-cuàhàn-ní cunchicùn vii-ní ichì-yá; te cuàhà stná nèhivì nì inini na ní cachi-ní ducán.

¹³⁻¹⁴ Ñàyùcànduá, vichi chináhì mii-ní ñà-chivàha-ní palabra ndiaha nì cachi Dios. Ducán cachì xì-ní, te inínì stná mii-yá, divi mii-yá ana dìpoder-xì itiacú nsidanicuú iñàha iá ñuhivì; te inínì stná Jesucristu, divi mii-yá, ana nì cachi vate stná ñà-nduú palabra ndiaha na ní dàtnátuu-tèyá nùu Poncio Pilato. Ñàyùcànduá, iin-ni chivàha-ní ñà-nduá nì ndacu nuù-ní nuù-yá. Màsà cúmànchâ anima-ní, te ni-iyuhu palabra mà màsà nándòdó-ní ndè cachi sàà quivì naxicocuíin Stoho-ndà Jesucristu.

¹⁵ Vàchi meru quivì xí-yá icúmì-yâ tui-ya nùu-ndà quida

Yua-nda Dios, (ansivéhé-yâ), vâchi ndiaha gá-yà. Mindalini mii-yá dandacú-yá ñuhiví, cuisì mii-yá cusáhnû-yá nùù nsidaa rey, xì nùù nsidaa gá ana icúmí chuun ñuhiví yohó.

¹⁶ Cuisì mii-yá nduú ana de por sí icúmí xí vida ndiaha nicanicuahàn. Fuerte tnùù nihni ndiaha ndé iá-yà, te mà cùì nihì nèhivì cuyatni-ne. Còò ni-iin ana nì xínínùù xì-yá, ni mà nunca sàà-nè cuni-nèyà. Te vichi nicanicuahàn ni queé tnùñuhu xì-yá, te nicanicuahàn ni cúsáhnû fuerte-yà (inicutu), amén.

Nansa xiñuhu cunihnu ini nècuàchì cuicà

¹⁷ Cànhàn-ní xì nèhivì icúmí xí ñâ-cuicà ñuhiví yohó, te chihaha-nínè ñà-màsà cóo cuadú-nè, ni màsà cáhví-né xì dihùn xì-némà, vâchi còò seguru xan. Còó. Dios ni cahvi xi-nda, vâchi mii-yá, nicanicuahàn itiacú-yà, te cuisì mii-yá vâha ndisa inì-xi, te sâha-yândó nsidanicuú ñà-nduá xiñuhu nùù-ndà sàhà ñà-cundoo-nda contentu ñuhiví yohó.

¹⁸ Cachì-ní xì nècuàchì cuicà mà ñà-ndiá icà-né quida-ne obra; dispuestu ni cundóó-né dasàn-né ñà-nduá icúmí-nè, te cundehe ndahví-nè ñanitnaha-ne, dandu obra ndiaha-ma cunduu ñà-cuicà-né.

¹⁹ Te na càyà cuàhà ñà-jaàn, dandu cunduumà iñàha chindee xi-né dècuèndè stná inga (vida) vâxi xi-nda, te ducán nihì stná-nè cutiacu ndisa-ne vida ndiaha.

²⁰⁻²¹ Yùhù cachí xì-ní Timoteo, cundiaa vâha-ní (palabra ì) nì ndacu nuù-ní cundiaà-ní. Màsà quíhitnaha-ní xì nèhivì cáhàn ndevàha palabra loco mate cachí-nè chicá ndiaá ñà-nduá ináhá mii-né. Ináhá-nè, cachí-nè, doco cachí va-ne, vâchi có-nduá ducán. Dava nèhivì, ducán nì tuxi inì-nè, doco divi sàhámà nì tucù-nè nì quee-ne nùù ichì xiníndísâ víi-nda mii-yá.

Ní cúcúmí cuáhà-ní gracia xi-ya. Sà-íá.

Tutu Ùì Nì Tiaa San Pablo nùù Timoteo

1 Yùhù nduí Pablo, iin nècuàchì nì nìhì chuun ndiaha nùù Jesucristu, vàchi ducán nì chitnùnì ini Dios sàhí nacua nì chitnùnì stná ini-yà ñà-nìhì-ndà vida ndiaha nùù Jesucristu, vàchi ducán sàni cachi-yà xì-ndà.

2 Te vichi cásàhùì xì mii-ní Timoteo, vàchi nahi dèhemaní nduu-ní. Te xícàn tàhví nùù Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu ñà-nì cuáha-ya mii-ní vihi gracia, te ni cundéhe ndahví stná-yà mii-ní. Contentu ni coo-ní quida-ya.

Nansa nì cachi Pablo xì Timoteo ñà-nsinúú ini-nè nècuàchì mà

3 Nacua nìsa quida xì nìsa xinucuachi ví-né nùù Dios, ducán quidá stná yùhù vichi, còò ni-iin falta dandoho-xi sàxinítnùnì. Pues divi nùù mii-yá xícàn tàhví sàhà-ní: ndui te ñuú naquímánì mii-yá sàhà-ní. Nicanicuahàn nsinúú ini mii-ní.

4 Mà cùì nándodí nansa nì sacu-ní daa. Yáha ga cuní cundehí mii-ní, dandu ndòò vàha ini anímè.

5 Yùhù nsinúú stná ini nansa quida-ní ñà-siempre nihnú vàha inì-ní mii-yá, màdiá danani úún-ní nduá. Primeru nitá xi-ní Loida, nìsa xinindisá-né mii-yá, dandu después dihi-ní Eunice, te vichi stná mii-ní, ducán nihnú vàha stná inì-níyá ináhì.

6 Ñàyùcànduá, xiñuhu nsinuu inì-ní nansa nì nìhìtáhvi-ní na ní chitandòì ndahí dìni-ní daa, te vichi cuní nandudì inì-ní quida-ní nacua nduú tàhvi-ní.

7 Vàchi ¿índù iñàha quidá Espíritu xi Dios ini anima-ndà? ¿A chicá yúhì-ndà quidá-yá? Còò, ñà-chicá ndufuerté anima-ndà nduá quidá-yá; te sàhà mii-yá chicá cuú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, te chicá nacání sahnú ini-ndà quidá-yá.

8 Ñàyùcànduá, màsà cúcáhán nùù-ní càhàn-ní xì nèhivì sàhà Stoho-ndà Señor, ni màsà cúcáhán nùù stná-ní sàhà yùhù ñà-ìé' vehecàa sàhà-yá. Còò. Dispuestu ni coo-ní ndoho stná-ní sàhà razón ndiaha xí-yá, vàchi icúmí-yá chindee-yándò.

9 Nì dàcácu-ya anima-ndà, te nì cana-yàndó ñà-cunchicùn-ndà ichì ì-yá. Doco màdi sàhà obra vàha ni quida-nda nduámà; còò; cuisì sàhà-ñá ducán nì chitnùnì ini mii-yá, te sàhà-ñá màni gá stná ini-yà. Dècuèndè na táyôo ñuhivì, dandu nì chitnùnì ini-yà ñà-cuàha-yàndó gracia xi-ya nú sàni tenchicùn-ndà Jesucristu.

10 Te vichi sàni tùi vate gracia mà nì quida-ya, vàchi nì quixi Jesucristu ñuhivì yohó ñà-dacácu-yàndó, te sàhà-ñá nì

cundee-yá nì càcu-nda, mà sàà-ndà cui ndisa-nda. Còó. Te vichi xítìà razón ndiaha xí-yá, te ducán datnúù-yà anima nèhivì ñuhivì nansa nihì-né vida ndiaha nicanicuahàn ñà-mà nunca cui ndisa-ne.

¹¹ Pues divi razón mà nì nihí chuun cachitnúhi xì nèhivì, vàchi mii-yá, nì techuún-yá yùhù cùhìn chinahì nèhivì nsidan-icuú ñuu.

¹² Te divi sàhà ñà-jaàn ié` ndohí (quidá nèhivì). Doco có-cùcáhán nùí, vàchi ináhí ana xiníndísè; ndahà mii-yá sàni dáyáhi mií, te ináhí iin-ni icúmí-yâ cundiaa-yà vida xi dècuèndè quivì nasai nùù-yá.

¹³ Dàñùhù nì dàcuàhí mii-ní, ñà-jaàn nsinuu vaha inì-ní, te màsà dàmá-nià, vàchi vātùni chindeá mii-ní, cuisì xiñuhu ñà-iin-ni cunihnu vaha stná inì-ní mii-yá, te cuu stná inì-ní sàhà nsidaa nèhivì, vàchi ducán ndiá ìcà-ndà quida-nda nú nchícùn-ndà Jesucristu.

¹⁴ Sàhà poder xi Espíritu Ìi cundiaa vaha-ní palabra ndàcuisì nì nacoì nùù-ní, vàchi iá-yà ini anima-ndà.

¹⁵ Nacua ináhá-ní tucu sàncání ini nsidaa compañeru-ndà ndoó ladu Asia, có-cùú gà ini-nè sàhí. Iin nècuàchìmà nduú Figelo, te inga-nèmà nduú Hermógenes.

¹⁶ Doco Onesíforo, còó; có-cùcáhán nùù-né ñà-ìé` vehecàa yohó. Ni cùndéhe ndahví Dios-nè xì stná nèhivì vehe-ne, vàchi cuàhà xichi nì quixi-ne visita, te ndiaha gà nì ndòo vaha inì nì quida-ne.

¹⁷ Vàchi na ní quixi-ne ñuu Roma yohó, cuàhà nì xìcanuu-ne nì nanducu-né yùhù, dandu nì ndacùhun-ne yùhù.

¹⁸ Ñàyücàndúá, ni cùndéhe ndahví Stoho-ndà Señor-nè na sàà quivì (nacuàha-nda cuenta nùù-yá). Vàchi mii-ní, ináhá vaha-ní ñà-cuàhà guá ñà-vaha nì quida stná-nè (xì-ndà) na ní sandoo-nda ñuu Éfeso.

2

Xiñuhu cuàhandee ini-ndà cunchicùn vii-ndà Jesucristu

¹ Nahi dèhe mií nduu-ní, te cachí xì-ní ñà-nì nsínúú vaha inì-ní nansa nì quida Jesucristu gracia sàhà-ndà, te nì ndèe anima-ndà ini anima mii-yá. Pues vichi divi sàhà gracia mà nì cúníhnú fuerte inì-ní.

² Cuàhà gà iñàha sàni dàcuàhí mii-ní, te nì inini stná cuàhà gà más nèhivì. Pues vichi xiñuhu nacàxin-ní itnii nècuàchì seguru, te chinaha stná-nínè ñà-ndúú palabra nì dàcuàhí mii-ní, dandu vātùni chinaha stná-nè más gà nèhivì.

3-4 Quidandee inì-ní sàhà nsidaa vida yáha-ní, nacua quidándéé ini iin soldadu vàha, vàchi soldadu xi Jesucristu nduú stná-ndà. Te cunaha-ní, nsidaa ana nduú soldadu, nacóó níhni-te nsidaa chuun xi mii-té sàhà-ñá cunì-te cunchicùn vii-té ana dandacú núù-té.

5 (Inga ejemplu): nú nduu-nda tècuachi dadavástnâhâ juego, dandu fuerza icúmí-ndá cunchicùn-ndà ley xi juego mà, vàchi nú coó, mà nunca quida-nda ganar.

6 Daaní, nú nduu-nda nècuàchì xitú, te quidáchúûn víi-nda itu-ndà, dandu primeru mii-nda cunduu nècuàchì níhì xì ñà-ndùá caná viu mà.

7 Pues nacani vâha inì-ní sàhà ñà-ndùá cachí xì-ní yohó, te icúmí Dios chindee-yá mii-ní ñà-cundaà vâha inì-ní sàhà nsidaájàn.

8 Nsinuu inì-ní sàhà Jesucristu ñà-nì natiacu-yà, te nduú stná-yà descendencia xi rey David. Divi ñà-jaàn nduá cachí xì nèhivì na (xicánuí) cachítnùhi xì-né razón ndiaha xí-yá.

9 Te sàhà-ñá quidé ducán, ñâyùcàndùá ndohí vichi, sà-ìnáhá-nî; dècuèndè ndiadí stnâi vehecàa vichi, vàchi quidá nèhivì cuenta ñà-ndùì iin tè-tùha quini. Doco palabra xi Dios, còó, có-ndiàdià, (xítia ìà).

10 Ñâyùcàndùá, quidándéé inì sàhà nsidaa ñà-ndùá yáhi, vàchi nú ducán, dandu nihítáhvi nècuàchì nì nacàxin Dios sàà-nè càcu ndisa-ne quida Jesucristu, te nicanicuahan cundoo ndiaha stná-nè núù-yá (nahi ndohó).

11 Ñà-ndàà nduú palabra yohó: nú icúmí-ndá cui-ndà sàhà-ñá nchícùn-ndà mii-yá, dandu icúmí stná-ndà natiacu-ndà, te cundoo-nda núù-yá.

12 Te nú dandohó nèhivì-ndó (sàhà-yá), dandu quivì sàà-yà cusahnú-yá, cutnahá stná-ndà xì-yá cusahnu-nda. Doco nú ni nácuáa-ndayá, dandu icúmí stná-yà nacuaà-yá ndohó.

13 Mate ndohó, có-xiníndísá-ndá, doco mii-yá, iin-ni icúmí-yâ quida vii-yá cumplir. Mà cúí nacuaà-yá (ñà-ndùá sàni cachi-yà), vàchi mii-yá nduú-yá mii-yá.

Nansa xiñuhu quida nèhivì chináhá xì palabra xi Dios

14 Càhàn-ní xì nècuàchì (chináhá xì nèhivì xí Dios), te dansínúú inì-nínè sàhà palabra yohó. Cachì-ní xì-né ñà-Stoho-ndà Señor nduú ana ndácùcahan-nda, te sàháyùcàndùá màsà cúndóó-ndá náâ stnahá uun-nda sàhà chuun cuatiluha, vàchi nú ducán, mà níhìndèè-ndà ni-iyuhu ñà-vâha, cuisì danácání gá ini-ndà nèhivì iníní má.

15 Cuàhandee inì-ní (quida vii-ní) sàhà-ñá ndee vâha-ní núù Dios, màdí cucahan núù-ní (núù-yá) na iin peón có-quidá víi. Quida vii-ní chuun xi-ní; chinaha vii-nínè palabra ndàcuisi divi nacua iá ndisa palabra mà.

16 Doco iin palabra chicuéhè, ni loho màsà quíhín casu-ní ñà-jaàn. Vàchi ¿índù ñàha ñhì-ndà nùù palabra mà? Cuisi ñà-chicá más tucù-ndà inga ichì có-ndùú ichì mii-yá.

17 Vàchi nahi cuèhè xitià nihni iquicúñú-ndà, te saxá-ndó, ducán quidá stná dāñùhù (có-ndiáá mà). Te divi ñà-jaàn nduá quidá stná dāñùhù chináhá Himeneo xi Fileto.

18 Vàchi sàni tucù nècuàchì mà iin ichì tnùhù, te cachí-nè (madiá quivì nùù-xí natiacu-ndà); còó, ñà-sàni natiacu-ndà nduá, cachí-nè, te sàhà palabra jaàn sàni dacà-né dìni dava nèhivì, te có-xiníndísâ gá nècuàchì mà.

19 Doco tucu iá iin obra xi Dios; mà nunca ndañuhá; na iin cimientu fuerte nduá; te na ian itúú stná iin seña xi-ya ìcà-ñá (ndé cachá): “Ináhá Stoho-ndà Señor índù nèhivì nduú nèhivì xí-yá”. Te cachí stná palabra mà: “Nsidaa ana ndácùcahan xi quivì Cristu, ni nácóó dahuun-ne ichì malu”.

Ejemplu sàhà traste vehe nècuàchì cuicà

20 Cuàhà traste yuhùnùhú ndoó vehe iin nècuàchì cuicà, te dava traste mà, oro ò plata nì cuyucàn, te cuisì ñà-vii quée inià. Doco dava traste mà, yutnù ò ñuhù nì cuyucàn, ñàyùcàndùá xichúún-ndāñā ndéni chuun nì cui.

21 (Pues ducán iá stná xì mii-nda.) Ñàyùcàndùá, nú ni cúxíó nsidaa ñà-íá quini ini anima-ndà, dandu nahi traste vico-ma cunduu-nda, vachi sà-íá ndoo anima-ndà, te vātùni quida-nda chuun nùù Stoho-ndà Dios; vātùni quida-nda nsidanicuú obra vaha.

22 Ñàyùcàndùá, mii-ní, nandòó dahuun-ní nsidaa ñà-nduá xího guá tècuachi dava ga, te cuisì ichì ndáá Dios cunchicùn-ní, divi ichì ndé nihnú vaha ini-ndà mii-yá, te cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, vachi ichì mà ñhì-ndà cundoo màni nsidaa-nda. Divi ducán xiñuhu quida nsidaa ndohó nècuàchì iá ndoo anima-xi, te ndácùcahan-nda Stoho-ndà Señor.

23 Doco nú ndoó nèhivì ndatnúhú cuàhà gá sàhà chuun cuatiluha có-ndiáá ndisa, dandu màsà quíhvitrana-ní xì-né, vachi mà úhì quesaha-nsiá náâ stnahá-nsiá sàhà chuun nahi ñà-jaàn.

24 Doco có-íá vaha nàá-ndà xì nèhivì, vachi ana xinúcuáchì nùù Stoho-ndà Señor nduu-nda. Còó, vivíi xiñuhu càhàn-ndà xì-né, te dacuahá víi-ndané; ni cóó calma-ndà xì-né.

25 Mate càhàn-nè dìquì ley xi-nda, doco vivíi-ni dansítñùù ini-ndané, vachi vihini cundehè ndahví Dios-nè, te naxicocuíñ ini-nè nacuni-nè índù palabra nduú palabra ndácuisì,

26 dandu ñhì-né nacunihnu víi ini-nè, te càcu-ne nùù ndahà ñà-malu, vachi quisi mà, nì dacà-sí dìni-né sàhà-ñá dandacú-si nùù-né nacua cudíi ini-si.

3

1 Yùhù cuní cundaà inì-ní nansa icúmí coo quivì xinu tiempu yohó, vàchi tiempu ùhì cundua.

2 Cuàhà gá nèhivì tiempu yucán chicá icúmí-nê cuu ini-nè sàhà mii-né, xì sàhà dìhùn stná; chicá ndiaá mii-né cucahan-né, te coo cuadú stná-nè, mà úhì càhàn-nè dìquì Dios. Ni mà ndúlócô gà-nè sàhà ñà-nduá cachí yuadíhí-nê; mà náquímáni stnahá gá stná-nè; te icúmí-nê cahíchì stná ini-nè nsidaa ñà-nduú chuun ì.

3 Te mà cúhì stnahá gá stná ini-nè. Mà cúcáhán gà-nè nàcùndoo vàha-ne; nècuàchì xicánúú uun xì ñà-tnùhù cunduu-ne, ni mà cá-chítùnì gà ini-nè. Cuàhà gá icúmí-nè ndu-tehii stná-nè, te cahíchì stná ini-nè nsidaa ñà-nduú chuun vàha.

4 Mà úhì cahin stnahá-né, te mà cóó ì gá stná ndahà-né; mii-né nduú-né mii-né cucahan-né. Chicá cuu ini-nè sàhà ñà-cùdì ini-nè quida-ne, te màdì sàhà Dios.

5 Mate quídá-né na ian cahvi-néyà, doco mà cándísâ-né ndudu ì xí-yá. Doco mii-ní, màsà quíhvi tnaha-ní xì nècuàchì quidá ducán.

6 Vàchi nacua icúmí quida nèhivì tiempu mà, ducán sàquidá stná dava tiàa vichi, tùha-tè cacanu-te vehe vehe, te na có-sâha nèhivì cuenta, dandu dacúníndísâ-te nècuàchì ñahà palabra xi-tè, vàchi mà fuerte ini nècuàchì mà sàhà-ñá dandoho guá cuàhà falta xi-ne mii-né; mà úhì quida ndevàha-ne cuàhà ñàha.

7 Ñàyùcànduá, cuàhà ley dacuahá-né, doco ni có-sâà-nè cundaà ini-nè ñà-nduú palabra ndàcuisì.

8 Te tiàa (chináhá chicuéhè xì-né) ducán, xíquida-tè nacua nì caquida tètàtnà nani Janes xì Jambres sàhana na ní cunì-te cadì-te nùu Moisés; te divi ducán quidá stná (tètnùhù) chináhá vichi, cunì stná-te cadì-te nùu (nèhivì chináhá vii) xì palabra ndàcuisì, vàchi yáha ga ndahví sàxínìtnùnì-te, ñàyùcànduá có-cùnì Dios cunindisa-nda palabra chináhà-te.

9 Doco cunaha-ní, divi jaàn-ní nùu-xí sàà-te, vàchi claru icúmí nsidaa nèhivì cundaà ini-nè sàhà tèmà ñà-loco-te, divi nacua nì xini stná nèhivì sàhana sàhà tètàtnà yucán.

10 Doco mii-ní, sàni xini-ní nsidaa ñà-nduá chináhì nèhivì; ináhá-ní xicánúú sahnúí, te nihnú vaha inì mii-yá. Ináhá stná-ní ñà-nduá nihnú inì quide vida xi. Te in áhá stná-ní ndee cahnú ìni, te cuú ndisa ìni sàhà ñanìtnahi; quidá ndéé inì sàhà-né.

11 Te sàni xini stná-ní ñà-cuàhà guá vida nì yàhi nì quida nèhivì, te nì ndoho cuahí, vàchi nì xini-ní nansa nì cuu xí na ní ìe ñuu Antioquía, xì ñuu Iconio, xì ñuu Listra. Ináhá-ní nansa nì quida quini nèhivì xí yucán. Doco (ansivéhé) Stoho-ndà Señor, nì xidahan-yá yùhù nùu nsidaa tnùndoho ma.

¹² (Pues ducán nì ndohi), vâchi nsidaa ana cuní cunchicùn vii ichì Jesucristu, icúmí stná-nè cuni-nè cuàhà vida quida nèhivì.

¹³ Doco nècuàchì malu, xì nècuàchì tnùhù, chicá más icúmí dàcà sàxínitnùnì-nè ñà-dàndàhvì stnahá-né.

¹⁴ Doco mii-ní, iin-ni cunihnu vâha inì-ní ñà-nduá sàni dàcuàhà-ní, te nì xinindisa-ní, vâchi ináhá-ní ana nduú nècuàchì nì chinaha xì-ní, ñà-nduú-né nècuàchì seguru.

¹⁵ Te ináhá stná-ní ñà-dècuèndè tii-ní sàni cundaà inì-ní nansa cachí tutu ì; te cunaha-ní, nú sàni cundaà ndisa inì-ndà nansa cachí tutu mà, te xiníndísá stná-ndà Jesucristu, vâtùni càcu anima-ndà.

¹⁶ Vâchi nsidaa ñà-nduá cachí nùu tutu ì, ñà-nì dàtnúu Dios sàxínitnùnì nèhivì nduá. Ñàyùcànduá, sàhà tutu mà vâtùni chinaha-ndà nèhivì ichì-yá. Vâtùni càhàn stná-ndà xì-né nú sàni tùcù-nè inga ichì, dandu chindee-ndané natenchicùn-nè ichì váha, te dacuahá gá-ndané nansa cunduu-ne nèhivì ndàcuisì inì-xi. Pues sàhà nsidaa ñà-jaàn vâtùni quida tutu ì mà chuun

¹⁷ nùu ndohó nèhivì xí Dios, te ducán chindeá cuacatnahá nsidaa ñà-nduá xiñuhu nùu anima-ndà, mà quidá falta gá ni-ñàha nùu-ndà, te ducán mà úhì quida-nda ndéni chuun vâha nì cui.

4

¹ Vichi indéhe Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu, divi ana icúmí naxicocuñin cusahnú-yá, te nsidandaà-yà sàhà nsidaa nèhivì, nècuàchì itiácú xì nècuàchì nì xihì; pues mii-yá nduú ana indéhe, (te iní-ní-yá) ñà-chínáhî mii-ni palabra cuàhìn cachì xì-ní yohó, (Timoteo):

² dacuítia-ní palabra ì xì-yá; coo tùha-ní (càhàn-ní xì nèhivì) nsidanicuú tiempu, ndéni hora nì cui. Nú iá falta xi-ne, càhàn vii-ní xì-né; dansítntùu inì-nínè sàhà falta xi-nemà, te nacuahandee inì-nínè áma naquida vii-né. Iin-ni quidandee inì-ní sàhà-né, te iin-ni dacuahá-nínè.

³ Vâchi vâxi iin quivì mà cándísâ gá nèhivì cunini-ne palabra ndàcuisì. Còo, cuàhàn-nè nanducu-né cuàhà ana chinaha xì-né cuisì ñà-nduá cudî ini mii-né cunini-ne, vâchi ducán nchihò ini-nè quida-ne.

⁴ Cuàhàn-nè quidamaxínì-nè. Mà cúniní gá-nè palabra ndàcuisì xí-yá, puru ñà-nduú cuentu uun cuàhàn-nè cunini-ne.

⁵ Doco mii-ní, nicanicuahàn nacani sahnú inì-ní. Quidandee inì-ní sàhà nsidaa tnùndoho icúmí-ní cunì-ní; (inicutu) cachitnùhu-ní razón ndiaha xí mii-yá, te daxínu vii-ní nsidaa chuun ì xí-yá sàni sàha-ya mii-ní.

⁶ Vâchi yùhù, sà-íé` ñà-nùhì (nùu Dios). Nahi promesa sàha-nda mii-yá nduí, vâchi sàni sàhà hora caqui.

⁷ (Doco cunaha-ní, inii vida xi) sàni sàhandee gá inì quide ñà-nduá sái quide; sàni xinu nù-xí ñà-nduá nì sàcùnahí quide, te iin-ní nihnú vaha inì Stoho-ndà Señor.

⁸ Sàháyùcànduá, icúmí-yâ dacútâhvi-yâ yùhù iin ñà-vaha na sàa quivì ndiaha vaxi xi-nda, vâchi iin juez ndàcuisì inì-xi nduú-yâ. Doco màdì cuisì yùhù nihitâhvi na sàa quivì mà. Còò, vâchi cundiatú stná nsidanicuú ana cudî inì-xi cuninù xì-yâ na quivì naxicocuîn-yâ.

Ñà-nduá nì cachi Pablo na ní xicàn-nè favor nùu Timoteo, te nì ndaquindèè stná-nè xì nècuàchìmà

⁹ Sacúndâhvi nùu-ní yàchì quixi-ní yohó.

¹⁰ Vâchi sàni nacoò nihni Demas yùhù, vâchi chicá nì cudii ini-nè ñà-nduá iá ñuhiví yohó, te ñâyùcànduá sàcuàhàn-nè ñuu Tesalónica. Daaní, Crescente, ladu Galacia cuàhàn-nè; te Tito, ndè ladu Dalmacia cuàhàn nècuàchìmà.

¹¹ Làcà mindaa Lucas iá xí vichi. Ñâyùcànduá, cachí xì-ní ñà-nacuaca-ní Marcos cutnahá-nsiá quixi, vâchi (ináhî), vâtùni chindee stná-nè yùhù ñà-quide chuun ì xí mii-yâ.

¹² Daaní, Tíquico, sàni techuín-nè cuàhàn-nè ñuu Éfeso.

¹³ Cunaha-ní, iá iin dòí nì ndòò vehe Carpo ñuu Troas. Diviajàn naquihin-ní, te cunihi-ní quixi na quivì quixi-ní. Te cuní stnài quixi tutu xi, xì stná libru xi; doco tutu mà nduá chicá xiñuhu (nùí).

¹⁴⁻¹⁵ Cuidadu coo-ní xì herreru nani Alejandro, vâchi cuàhà gá dañu nì quida-ne nì càhàn quini-ne dìquí, xì dìquí stná ñà-nduá nì cachi-nsi. Doco icúmí Stoho-ndà Señor cuàha-yanè según ñà-nduá nì quida-ne.

¹⁶ Cunaha-ní, primeru xichi nì càhìn sàhà mií nùu juez, còò ni-iin tiàa nì chindéé xí. Cahnú gá Dios màsà cúníí-yâ cuenta sàhà ñà-nduá nì quida-nemà, vâchi nsidaa-né nì nacoò nihni-ne yùhù.

¹⁷ Doco mii-yâ, còò; iin stná-yâ cutnâhâ-yâ xí na ní sàhìn yucán, te nì nacuàhandee ini-yâ yùhù, vâtùni nì dâxínui chuun icúmí ñà-càhìn xì nèhivì palabra xi-ya, te cunini nsidanicuú raza nèhivì. Daaní, (na ní nsihi nì càhìn), dandu nì càcui, mate cuàhàn-te dandáñúhú dahuun-tè yùhù nì cùí.

¹⁸ Te cunaha-ní, icúmí Stoho-ndà Señor nacuidahan-yâ yùhù nùu nsidaa ñà-nduá quida nèhivì malu, vâchi iin-ní icúmí-yâ cundiaa-yâ yùhù ndè cachi sài ñuhiví ì xí-yâ iá ansivì. Ansivéhé cahnú-yâ nicanicuàhàn, amén.

¹⁹ Casàhú-ní xì Prisca xì Aquila, xì stná Onesíforo xì nèhivì vehe-ne.

²⁰ (Cachitnùhu stnài xì-ní) ñà-nì ndòò Erasto ñuu Corinto. Te Tróximo, ñuu Mileto nì ndòò-ne, vâchi cuhí-nè.

²¹ Yùhù sacúndáhvî` nùù-ní ñà-nì quìxí yáchì-ní antes tiempu vixin. Cásàhú Eubulu xì-ní, te cásàhú stná Pudente, xì Lino xì Claudia, xì nsidaa gá nèhivì nduú hermanu.

²² Ni cútnáhâ anima-ní xì Stoho-ndà Jesucristu, te cuàhà gracia xi-ya ni cúcúmí-nî. Sà-lá.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Tito

¹ Yùhù nduí Pablo, iin ana xinúcuáchí nùu Dios. Ñàyùcàndùá xicánúí cáhin xì nèhivì sàhà-ñá vátùni sàà nècuàchì sàni nacàxin-ya cunindisá-néyà. Vàchi ñà-jaàn nduú chuun nì nihí nùu Jesucristu quide, dandu cundaà ini nèhivì índù-ñá nduú palabra ndàcuisì sàhà nansa cahvi vii-ndàyá,

² xì sàhà stná tnùndé ini ndiatu-nda ñà-nihì-ndà vida ndi-aha nicanicuahàn, vachi ndè na táyoo ñuhiví, sàni quida-ya comprometer nihitáhvi-ndà ducán, te mii-yá, mà nunca dan-dahví-yàndó.

³ Te vichi sàni dàtúi-ya palabra mà, vachi sàni sàà meru tiempu tuiá, te cunitnùhu-ndañá. Ñàyùcàndùá, xicánúí cachítnùhi palabra mà nacua nì dàndàcú-yá nùu quide, vachi mii-yá, cuní-yà dacácu-ya (nsidaa) nèhivì.

⁴ Pues, vichi tiaí tutu yohó nùu mii-ní, Tito, vachi nahi dèhe ndise nduu-ní, ñà-iin-ni sàni xinindisá stná-ní ichi váha. Ñàyùcàndùá, xicàn tàhví nùu Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu, divi ana nì dàcácu xi-nda, te xíquèn ñà-ni cuáha-ya mii-ní cuàhà gracia xi-ya, te ni cundéhe ndahví stná-yà mii-ní; contentu ni coo-ní quida-ya.

Ñà-nduú chuun nì ndacu nuu Tito quida-ne ñuu Creta

⁵ Na ní quei ndé iá-ní jaàn ñuu Creta, nì cachì xì-ní ñà-ni ndóo-ní daxínu-ní chuun cumàni vá. Te iin chuun ma nduú ñà-nacàxin-nda nècuàchì cunuù xì nèhivì xí Dios iin iin ñuu. Ñàyùcàndùá, nacua nì cachì xì-ní, divi ducán quida-ní.

⁶ Doco cuisì tiàa còò falta-xi nì cécúndúú ana nacàxin ma. Vachi xiñuhu cunduu-ne tiàa iá xì imindaa nècuàchì vehe-xi, te ni cundúú stná-nè iin ana iníní víi dèhe-xi, vachi nú cachì nèhivì escandaloso dèhe-ne, te ò có-íá sahnú iniá, dandu màsà quéé nècuàchì mà nombradu.

⁷ Vachi iin tiàa inúù xì nèhivì cahvi xi Dios, icúmí-nè cunduu-ne iin nècuàchì còò falta-xi, vachi divi mii-yá nduú ana xinúcuáchí-nè nùu-xí. Ñàyùcàndùá, màsà cundúú-nè nècuàchì cuadú, ò iin nècuàchì xidà yàchì inì-xi; còó. Ni màsà cundúú stná-nè ana tùha coho, ò iin nècuàchì cáhàn tèhì. Ni màsà cundúú stná-nè iin ana cuú inì-xi sàhà dìhùn.

⁸ Te xiñuhu cunduu stná-nè iin tiàa cudí inì-xi dayáha visita vehe-xi; iin nèhivì cudí inì-xi sàhà nsidanicuú chuun vaha nì cundúú-né. Doco màsà cundúú-nè nècuàchì quidá nansa nì nì cui xi mii-xí; còó. Nècuàchì sahnú inì-xi nì cundúú-nè, nècuàchì ìi ndisa inì-xi, vachi nsidaa nècuàchì inúù mà, xiñuhu cunduu-ne nècuàchì ndàcuisì inì-xi.

⁹ Iin-ni xiñuhu cunchicùn vii-né palabra ndàcuisì xí-yá nacua nì dàcuàhá nèhivì-né, dandu vátùni nacuahandee stnahá

ini-nè, te nìhì stná-nè naxiconihí víi-né nùù nècuàchì xítñùhu, vâchi divi dàñhù ndàcuisì nduá nì dàcuàhá-né.

¹⁰ Vâchi cunaha-ní, ndoó cuàhá nèhivì chináhá ndevàha iin palabra loco, te dandahví uun-ne nèhivì. Nècuàchì chicá quidá ducán xínduu nècuàchì raza Judea.

¹¹ Ñâyùcàndüá, xiñuhu cadi xì núù-né. Vâchi dava xaan sàni dacà-né dìni nsidanicuú nèhivì ndoó iin vehe. Te dècuèndè quíyàhvi stná-nè na chináhá-nè palabra chicuéhè mà; ñâyùcàndüá, dihùn chicuéhè nduú stná ñà-ndüá níhì-né mà.

Ñà-ndüá nì sanduu modo xi nèhivì ñuu Creta sànahà

¹²⁻¹³ Ñà-ndáà nduá nì cachi iin tiàa ñuu jaàn na ní càhàn-te sàhù xì nècuàchì ñuù-te. Te dohó nì cachì-te: “Ndohó nècuàchì ñuu Creta yohó, de por sí tñuhu-nda; nahi quisì dānā nduú stná-ndà, vâchi ndadi sástñùhù-ndà, te dusan gá stná-ndà”, nì cachì-te. Ñâyùcàndüá, icúmí-ní chinaha víi-ní nècuàchì ndoó jaàn sàhà-ñá cunihnu vii ndisa ini-nè nsidaa ñà-ndüá xiñuhu cunindisá-né.

¹⁴ Màsà quíhín casu gà-nè ñà-ndüú cuentu uun nacání tè-raza Judea xì-né; ni màsà cúníní gá stná-nè ñà-ndüá dandacú ni-iin nèhivì sàni tùcù ichì ndàcuisì.

¹⁵ Nú iá ndoo ndisa anima-ndà, dandu ndiaha gá iá nsi-daa ñà-lá ñuhivì nùù-ndà. Doco nèhivì nihnú sìquini inì-xi, te có-xiníndísá-né, còò ni-iñàha nduú ñà-viì nùù-né, vâchi dècuèndè stná sàxínítnùnì-nè có-lá viì gá. Ni có-cùcáhán gá nùù-né ñà-quini guá nihnú ini-nè.

¹⁶ Vâchi ndahví gà modo xi-ne, mà túha-ne cunini-ne, ñâyùcàndüá mà cúí quida-ne ni-iin chuun vii. Mate cachí-nè ináhá-nè Dios, doco còó, vâchi sàhà modo quidá-né, ñà-jaàn cundáà ini-ndà sàni nacuaà-néyà.

2

¹ Doco mii-ní, cuisì ñà-lá vii ni cúndúú ñà-ndüá chinahà-ní nèhivì.

² Nècuàchì tiàa sahnú, màsà cóhó-né, te xíni-ne. Xiñuhu nacani sahnú stná ini-nè, te quida vii-né sàhà ñà-nì-còò tñùñuhu xì nèhivì nùù-né. Fuerte ni cúníndísá stná-nè mii-yá. Te ni cuú stná ini-nè sàhà ñanìtnaha-ne nacua ndiá ìcà-né. Te iin-ni ni cóo calma stná-nè.

³⁻⁴ Daaní, stná nècuàchì ñahà sahnú, divi ducán ni quidá stná-nè. Ni cacánúú víi-né nacua xiñuhu quida nsidaa ndohó nèhivì xí mii-yá. Màsà cuítnùhu-ne ñanìtnaha-ne, te màsà tñíí stná viciu-nè. Cuisì ichì váha ni cuáha-ne nècuàchì ñahà chicá cuachì sàhà-ñá ducán cutùha stná nècuàchì mà nansa cuu ndisa stná ini-nè sàhà ìi-né xì sàhà dèhe-ne.

⁵ Te ni cútùha stná-nè nacani sahnú ini-nè, te cunihnu ìi stná ini-nè. Ni cúnsihi stná ini-nè chuun vehe-ne, te ni cúníhnú mánì stná ini-nè. Daaní, icúmí stná-nè cunini vii-né ìi-né

sàhà-ñá màsà sàà-nè dandáñúhú-nê tnùñuhu xí palabra xi Dios.

⁶ Daaní, nècuàchì tiàa chicá cuachi, cachì-ní xì-né ñà-nì cùndóó sahnú-né.

⁷ Te mii-ní tu, cuisì ichì váha ni cúnchícùn-ní sàhà-ñá màsà túcù nècuàchì dava ga. Te na chináhà-nínè, càhàn ndàà-ní xì-né, càhàn tnùñuhu-ní.

⁸ Cuisì ñà-íá viì ni càhàn-ní xì-né sàhà-ñá màsà níhì ni-iin nèhivì cachi-nè íá falta xi-ní, vâchi nú ni càhàn vii-ndà, dandu cucahan núù nècuàchì xiní ùhì xì-ndà ñà-có-níhì-né nansa daquéé cuàchi-ne dìquì-ndà.

⁹ Cachì-ní xì peón ndoó saín núù lamú-xi ñà-nì cúníní-né ñà-nduá cachí nècuàchìmà. Icúmí-nê quida-ne cumplir ñà-nduá dandacú lamú xi-ne; màsà náná táchì-né xì nècuàchìmà.

¹⁰ Ni màsà cuídá cuihná stná-nè ñà-nduú biene xi nècuàchìmà; còó; nècuàchì ndàcuisì ini-xì ni cùndúú-né sàhà-ñá ducán ni cùndàà ini nèhivì ñà-ndiaha guá íá ley xi mii-yá ana dacácu xi-nda.

¹¹ Vâchi vichi sàni sàà tiempu ni xinimàni Dios nèhivì ñuhivì; sà-íá nansa càcu anima nsidaa-né.

¹² Te divi sàhà ñà-yúcán cundàà ini-ndà xiñuhu nacoo dahuun-nda ichì malu; màsà xího gá-ndà ñà-nduá xího guá nèhivì dava ga ndoó ñuhiví yohó. Còó, vâchi sàhà gracia xi-ya sàni cundàà ini-ndà nansa xiñuhu quida-nda na ndoo-va-nda ñuhiví yohó, ñà-cundoo sahnú-nda, te cunihnu ndàcuisì ini-ndà nacua cuní Dios quida-nda.

¹³ Te ndiatú stná-ndà sàà quivì ndiaha nduú tnùndé ini xi-nda, divi quivì nanchiì ndiaha (ansivi), te cuninù-ndà naxícócuin Jesucristu, divi ana ni dàcácu xi-nda. Te mii-yá, nahnú gá obra xi-ya, vâchi Dios nduú-yá.

¹⁴ Te ni sàha-ya vida xi-ya ni dānāā-yá sàhà-ndà sàhà-ñá càcu-nda núù ichì malu, te ndoo stná anima-ndà, dandu sàà-ndà cunduu ndisa-nda nèhivì xí-yá, te cudiì ini-ndà quida stná-ndà cuàhà ñà-vàha.

¹⁵ Cunaha-ní, ñà-jaàn nduá icúmí-ní cachì-ní xì nèhivì yucán. Càhàn-ní xì-né sàhà-ñá quida-neà cumplir. Te nú íá falta xi-ne, dandu càhàn stná-ní xì-né, vâchi icúmí-ní derechu. Màdí cahíchì ini ni-iin nèhivì mii-ní.

3

Nansa xiñuhu quida-nda na ndoo-nda ñuhiví yohó

¹ Dansínúú ini-ní (nèhivì xí-ní) ñà-icúmí coo tnùñuhu xi-nda núù nèhivì xí gobiernu xì núù nsidaa stná tè-níhí chuun. Ni cúníní-ndá ñà-nduá cachí-te, te ni coó stná voluntad xi-nda chindee-nda nsidanicuú chuun vâha.

² Te màsà cáhàn quini-nda dìquì ni-iin nèhivì. Nì cúndóó mánì nsidaa-nda. Màsà nââ stnaha-nda. Còó. Nì cáhàn tnũñuhu-nda xi nsidaa nèhivì.

³ Vâchi ndohó stná, nahi quisi nì sandoo-nda ñuhiví antes. Cónisá íníní-ndá Dios. Iin ichì tnũhù nduá nì sanchicùn-ndà. Nsidanuu clase viciu nì tniì xi-nda, te cuàhà diversión chicuèhè nìsa nanducu-nda. De por sí, mà váha-nda dihna, vâchi nìsa cumbidia stnahá ini-ndà, te nìsa cahíchi stnahá stná ini-ndà. Cuàhà gá nìsa xini ùhì stnaha-nda sàhà-ndà.

⁴ Doco nì sàà iin quivì nì xinitnũhu-nda sàhà Dios, ñà-vàtùni dacácu-yàndó, ñàyùcànduá nì cundaà ini-ndà, vâha ga ini-yà, te màni gá stná ini-yà.

⁵ Dandu nì dàcácu-ya anima-ndà, doco màdi sàhà ñà-nì ía obra vâha nì quidá ndohó. Còó. Cuisì sàhà ñà-nì indehè ndahví-yàndó, ñàyùcànduá nì càcu-nda, vâchi nì nsidandoo-ya cuàchi íá nùù anima-ndà ñà-nì nacacu saa-nda (ñuhiví ìì xí-yá), te nì ndusaa stná anima-ndà nì quida Espíritu Ìì xí-yá.

⁶ Vâchi ñà-nì dàcácu Jesucristu ndohó, ñàyùcànduá cuàhà gá nì dàquixí stná Yua-nda Dios Espíritu xi-ya anima-ndà.

⁷ Ñàyùcànduá, sàhà gracia xi-ya sàni ndee vâha-nda nùù-yà, te sà-íá ndisa tnũndé ini xi-nda ñà-nìhítáhvi-ndà vida ndiaha nicanicuahàn.

⁸ Nsidaa ñà-sàni cachì xì-ní yohó, vátùni cahvi-ní xán. Doco xiñuhu stná cáhàn fuerte-ní palabra yohó xì dava ga nèhivì cahvi stná xì-yá, áma cúnsìhi ini-nè quida-ne nsidanicuú chuun vii. Vâchi palabra ndiaha nduá, te nú ni quida-ndañá, dandísá, cuàhà gá ñà-ndiaha nìhì-ndà.

⁹ Doco nú xiní-ndà nââ stnahá nèhivì sàhà iin chuun có-nduú ñà-ndiàá ndisa, dandu màsà quíhvi-ní sàhámà. Nì màsà ndúlócô stná-ní sàhà cuentu uun sàhà xì-ndà. Stná ley sànaaha, màsà nââ-ní xì nèhivì sàhámà, vâchi còò ni-íñàha tavà-ndà quida-nda ducán.

¹⁰ Nú íá iin nècuàchì grupu xi-nsia tùha cahnde dava xi-nsiá, dandu cáhàn-ní xì-né iin ò ùì xichi. Te nú có-quihín casu-nè, dandu nacoo dahuun-nsianè.

¹¹ Vâchi ináhá-ndá sàni tùcù-nè inga ichì. Íá ndisa cuàchi-ne, te mismo cuàchi-ne icúmí dayúhí xì-né.

Nansa nihnú ini Pablo quida-ne quivì nùù-xí

¹² Yùhù nihnú inì techuín Artemas ò Tíquico sàà-nè ndé íá-ní. Te nú sàni sàà-nè jaàn, dandu quida-ní lucha quixi-ní ñuu Nicópolis, vâchi divi ñuu mà nihnú inì coi inii tiempu vìxin.

¹³ Te na sàà stná Apolos xì abogadu nani Zenas ndé íá-ní, dandu cunsìhi ini-ní chindee-ní nècuàchìmà. Quida-ní arreglar nansa cùhùn-nè chicá nùù-xí, te màsà cúmàni ni-íñàha nùù-nè cùhùn-nè.

¹⁴ Cunaha-ní, nsidaa nèhivì xì-ndà, xiñuhu cutùha-ne quidachuún-né iin chuun vaha sàhà-ñá màsà cúndóó uun-ne ñuhiví, vachi nú ducán ni quida-nda, dandu vètùni chindee stná-ndà quivì íá necesidad nùù iin ñanìtnaha-nda.

¹⁵ Nsidaa nècuàchì ndoó yohó, casàhú-nè xì-ní. Te mii-ní, casàhú stná-ní xì nsidaa nècuàchì cuú inì-xi sàhà-nsí ñà-iin-ni xiníndísâ stná-nsì mii-yá. Ni cúcúmí cuáhà nsidaa-nsiá gracia xi-ya. Sà-íá.

Tutu Nì Tiaa San Pablo nù Filemón

¹ Yùhù nduí Pablo. Te vichi ndiadí vehecàa sàhà-ñá nchícùn Jesucristu. Te ñani-ndà Timoteo, yohó íá stná-nè xí. Te cásàhú-nsì xì mii-ní Filemón, vèchi iin-ni quidá stná-ní chuun xi Jesús (nahi nsiùhù). Te màni cuàhà-ní nùu-nsí.

² Te cásàhú stná-nsì xì doña Apia, vèchi màni stná-nè nùu-nsí na iin cùha-nda. Daaní, cásàhú stná-nsì xì Arquipo, vèchi iin-ni nchícùn stná-te capitán ndiaha xí-nda. Stná nsi-daa ana natácá cahvi xi Dios vehe-nsia, cásàhú stná-nsì xì-né.

³ (Pues vichi xícàn tàhvi-nsí nùu) Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu ñà-ni cùnì màni-yá nsidaa-nsiá, te contentu ni cúndóo-nsiá quida-ya.

Ñà-nduá nì xícàn Pablo nùu Filemón

⁴ Yùhù naquímání mii-yá sàhà mii-ní na cada xícàn tàhvi nùu-yá sàhà-ní,

⁵ vèchi sàni xinitnùhi ñà-cuàhà guá cuú inì-ní sàhà nsidaa nèhivi xì Dios, te xiníndísà vaha stná-ní Stoho-ndà Jesús.

⁶ Ñàyùcànduá, xícàn tàhvi nùu Dios ñà-ni sáa-ní mànihì inì-ní ñà-cuàhà guá ñà-vaha ndiaha sàni nihitáhvi-ndà nùu Jesucristu, vèchi nú ducán cundaà vaha ini-ndà, dandu vètùni quida stná-ndà cuàhà obra, te ñà-jaàn nduá ndiá icà-ndà quida-nda nú sàni xinidisa-nda mii-yá.

⁷ Cunaha-ní, cuàhà gá cudí inì ñà-cùu guá inì-ní sàhà nèhivi xì Dios. Ndiaha gá sàni ndòo inì vichi, vèchi tùha-ní nacuaàhandee inì-ní nèhivi xí-yá.

⁸ Ñàyùcànduá, sàhà-ñá nchícùn stná-ní Cristu, mà úhì dan-dacuí nùu-ní quida-ní favor sàhà iin chuun cuú ofrecer.

⁹ Doco còo, mà quidé ducán; chicá vaha cuacundahví nùu-ní, vèchi ináhì cuàhà gá cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà. Te cuní nsinuu stná inì-ní ñà-nduú iin nècuàchì chicá sàni sahnu cuahà, te ndiadí stná ñà-íé' ladu xi Jesucristu.

¹⁰ Ñàyùcànduá sacúndáhvi nùu-ní ñà-nacuaca-ní Onésimo, vèchi na iin dèhi nduú-né. Ndiadí vahi yohó, doco sàhà yùhù sàni nihì stná-nè nì xinindisá-né mii-yá.

¹¹ Cunaha-ní, mate antes cónì quidá víi-né na ní sa-ìa-ne nùu-ní, doco vichi vètùni quida vii-né chuun vaha nùu-ní, xì stná nùu yùhù.

¹² Te vichi cuàhìn techuín-nè nasaa-nè ndé íá-ní. Ñàyùcànduá, quidamanì-ní nacuaca-nínè, vèchi màni cuàhà-né nùu.

¹³ Cachì-ní, vèchi nìsa nihnu inì ndòo-ne xì yohó ñà-coo-ne cuenta xi mii-ní, te cunucuachi-né nùu na íé' vehecàa yohó sàhà-ñá chicá cuitià razón ndiaha xí-yá.

14 Doco còó, chicá vaha màsà ndóo-ne yohó nú tàñáha ga cachi mii-ní, vachi có-cùnî cundua fuerza quida-ní favor mà. Còó, ñà-ndùá cudû ini mii-ní ni cúndúá, cunî.

15 Mate iin ùi quivì nì quee-ne nùù-ní, doco quida-ní cuenta na ian ducán (nì quida Dios) sàhà ñá-vàtùni nàcòo tu-ne xì-ní nicanicuahàn.

16 Doco vichi, mà cúndúú gá-nè peón nì xiin-ní, còó. Nahi ñani-ní cunduu-ne, te chicá ndiaá iin ñani-ndà nùù iin peón. Màni cuáhà-né nùí, doco chicá más icúmí-nê coo manì-né nùù mii-ní, vachi cuàhàn-nè coo-ne xì-ní vehe-ní, cutnahá stná-nè xì-ní cahvi-nsiá Stoho-ndà Señor.

17 Ñàyùcàndúá, nú nihnú stná inì-ní ñà-iin-ni xínduu-nda compañeru (nùù Dios), dandu quida stná-ní xì nècuàchì jaàn na ian quidà-ní xì yùhù.

18 Te nú iá iin cuàchi nì quida-ne nùù-ní, ò nú iá ñà-ndùá iníhíca-nê, dandu nùù yùhù quida-níà cobrar.

19 Yùhù nduí Pablo, te icúmí danái-ñà. Cunaha-ní, ndahà yùhù tiaí palabra yohó. Doco sà-ináhá-ní, cuàhà gá iníhíca stná mii-ní nùù yùhù, te có-xiñùhù dansínúú inì mii-ní ñà-sàhà yùhù nì nanihitáhvi-ní vida xi-ní.

20 Ñánì, sacúndáhvî nùù-ní, quidamanì-ní xì ñà-jaàn, vachi iin-ni nchícùn-ndà Stoho-ndà Señor. Quida-ní favor sàhà-ñà ni coí contentu, vachi (ináhá-ní) iin-ni xiníndísá-ndá mii-yá.

21 Pues yùhù, cundéé inì mii-ní ñà-cunini-ní yùhù; te ináhí icúmí-ní quida-ní ñà-ndùá cachí; ndè más gá icúmí-ní quida-ní, ñàyùcàndúá, tiaí carta yohó nùù-ní.

22 Daaní, cuní stnài nì cóó tùha iin vehe tii ñà-coi ndé iá-ní, vachi icúmí esperanza ñà-chindee Dios yùhù, vachi divi ñà-jaàn nduá xícàn tàhvi-nsiá nùù-yá sàhí. Ñàyùcàndúá, nihnú inì sài ndé ndoó-nsiá.

23 Yohó iá stná Epafras, ndiadí stná-nè sàhà-ñà nchícùn-nè Jesucristu. Te cásàhú stná-nè xì mii-ní,

24 te cásàhú gá stná dava ga compañerùì xì-ní, divi Marcos, xì Aristarco, xì Demas, xì Lucas; vachi xínduu stná-ne ana chindéé xí sàhà chuun (xi Dios).

25 Pues vichi nì níhitáhvi cuáhà-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu ini anima-nsiá. Sà-íá.

Tutu Nì Tiaa Iin Nèhivì xí Dios nùù Nècuàchì Hebreu

Nì quixi Dèhemanì Dios, nì cachitnùhu-ya xì nèhivì ñuhivì ñà-ndùù palabra xi Yua-yá

¹ Sàhana na cuní Dios càhàn-yà xì xì-ndà, nìsa techuún-yá iin nèhivì ñà-cachitnùhu-ne xì nècuàchìmà palabra xi-ya. Cuàhà gá xichi nì quida-ya ducán, te cuàhà gá ejemplu nìsa xichuún-yá na ní cachitnùhu-ya palabra mà.

² Doco quivì vichi na cuàhàn xinu tiempu, Dèhemanì-yá nduú ana nì techuún-yá càhàn xì-ndà. Vàchi sàhà ndahà fuerte Dèhemanì-yá nì quidavàha-ya nsidanicuú ñuhivì iá, te nì chitnùnì stná ini-yà ñà-divi Yà-mà cunduu ana nìhìtáhvì dandacú sàhà nsidaámà.

³ Cunaha-nsiá, nacua ndiaha gá mii-yá, ducán ndiaha stná Dèhemanì-yá, na ian nduà-yá nduú Yà-mà, vachi iin-ni nacua iá-yà, divi ducán iá stná Yà-mà. Te Yà-mà, sàha-ñá fuerte dandacú ndiaha-yá, ñàyùcàndùá quidáchuún víi nsidanicuú ñà-íá ñuhivì. Te na ní nsihi nì nsidandoo-ya cuàchi-nda, dandu mànuhù-yá ansivi, te nì sàcòo-ya ladu cuàhá Yuandiáhá-yâ.

⁴ Ñàyùcàndùá, chicá más ndiaá-yà nùù nsidaa ángel, vachi nì chitnùnì ini Yuamáni-yá ñà-cachi-ndà xì Jesús Dèhemanì-yá, te ñà-yòhó nduú ñà-chicá ndiaá nùù nsidaa ñà-ndùá cachí-ndà xì iin ángel.

⁵ Vachi còo ni-iin ángel nì níhìtáhvì cachi Dios xì-né dohó: Dèhemanì nduu-ní: vichi sà-itiácù-ní nì quide. (Còó, có-càchí-yà ducán xì ni-iin ángel.)

Daaní, inga xichi dohó nì cachi stná-yà (sàhà Jesús): Na quidá iin yua, ducán icúmì quide xì mii-yá; te mii-yá, na iin dèhi cunduu stná-yà nùí. (Ni cónì cachí Dios ducán xì ni-iin ángel.)

⁶ Daaní, nì chitnùnì stná ini-yà quesaa Dèhemanì-yá ñuhivì yohó, te quivì nì cuu ducán, dandu nì cachi-yà (xì nsidaa ángel xi-ya):

Nsidaa nsiohó ana nduú ángel xi, icúmì-ndâ cahvi-ndá Dèhemanì yohó.

⁷ Doco na ní càhàn-yà sàhà ángel mà, dohó nì cachi-yà: Nì quidavàha-ya ángel xi-ya (ñà-cacanu yàchì-nè) nahi tàchì; vachi nahi mozo xinúcuáchí nùù-yá nduú-né (sàha-ne castigu xi-ya) nahi ñuhu xíxìn.

⁸ Doco na ní càhàn-yà sàhà Dèhemanì-yá, dohó nì cachi-yà: Dios nduu-ní, te nicanicuahàn icúmì-nì cusahnu-ní; te micuísì modo viì icúmì-nì dandacu-ní nùù nèhivì.

⁹ Cuú ndisa inì-ní sàhà nsidaa ñà-ìá viì, doco có-cuú dahuun inì-ní ni-iyuhu sàhà cuàchi. Ñàyùcàndùá, nùu mii-yá ana cahvi-ní sàni ñhìtáhvì-ní ñà-cudiì cuáhà inì-ní; cunaha-ní, chicá icúmí-ní cudiì inì-ní nùu nsidaa gá ana cutnáhâ xí-ní.

¹⁰ Daaní, (inga xaan nacání nansa nì cachi stná nèhivì na cáhàn-nè xì-yá):

Stoho-nsi Señor, sànahà nì quidavàha-ní ñuhìví. Ndahà mii-ní nì cuàha stná nsidaa sìtnúú itándiaa ansivi.

¹¹ Te mate nsidaájàn icúmíâ nsiha, doco mii-ní, còó; nicanicuahàn icúmí-ní coo-ní. Nsidaa ñà-ìá ñuhìví, icúmíâ ndutuhá, na ian sìcoto.

¹² Te na ian nacáhnù viì nèhivì iin dùhnù-né, ducán icúmí-ní quida-ní xì ansivi, vàchi icúmíâ nadàma, na ian nadama-nda ñà-ndixì-ndà. Doco mii-ní, còó. Iin-ni icúmí-ní coo-ní; mà nunca sàà quìvì ndañuhu-ní, nì cachi-nè.

¹³ Doco Dios, cóni càchí-yà xì ni-iin ángel palabra yohó; (cuisi mii Dèhemanì-yá nì cachi xì-yá dohó):

Yohó coo-ní ladu cuahí ndè cachi sàà cundeí nùu nsidaa ana xiní ùhì xì-ní; dandu cusahnú fuerte-ní nùu-né, nì cachi-yà.

¹⁴ Vàchi ángel, ináhà-ndá ñà-cuisi espíritu viì xinúcuáchì nùu Dios nduú-né; ndacú-ní núu-né ñà-cacanu-ne cunucuachi-né nùu-yá, te chindee-né nsidaa ndohó nèhivì icúmí càcu anima-xi.

2

Màsà nunca nandòdò-nda gracia xi-ya ñà-cuní-yà dacàcu-ya anima-ndà

¹ Sàhà nsidaájàn, cuáhà gá xiñuhu cunihnu vaha ini-ndà razón ndiaha sàni xinitnùhu-nda, còtó cueé-ni cueé-ni tucù-ndà inga ichì.

² Vàchi ley sànahà, mate cuisì ángel nduú ana nì cachitnùhu xi-nda sàhà-ñá, doco fuerte nì sandiaa stná, te nècuàchì cóni ndúlócò sàhà-ñá, iin castigu cahnú nì ñhì-né nacua ndiá ìcà cuu xi nsidaa nèhivì có-íní.

³ Ñàyùcàndùá, ndohó nècuàchì (tiempu vichi), ¿nansa cui càcu stná-ndà nú màsà quíhín casu-ndà sàhà palabra ndiaha cachí nansa càcu-nda? Vàchi divi Stoho-ndà Señor nduú ana primeru nì cachitnùhu palabra mà, dandu después nì xinitnùhu stná ndohó nì quida nèhivì nì inini nì cáhàn mii-yá.

⁴ Te nì chindee stná Yua-nda Dios sàhà-ñá cundaà ini-ndà divi ñà-ndàà nduámà, vàchi nì quida-ya nsidanuu clase mi-lagru ndiaha, te nì sàhatahvì stná-yàndó Espíritu Ìì xí-yá; (te vichi) cuáhà gá ñà-ndiaha ìì quidá Espíritu Ìì sàhà-ndà según nansa cuní Yua-nda Dios.

Nansa ni nanduu Jesús nahi nêhivî, te ducán ni nihî-yá nansa dacácu-yándó

⁵ Cunaha-nsiá, sàni cachì xî-nsiá sàhà inga ñuhivî vaxi xi-nda. Doco màdi ángel cunduu ana cusahnú nùá, vâchi cóni chitnùnî ini Dios ducán.

⁶ Nùu tutu ìi iá ndé ni càhàn iin nêhivî (xî-yá), te dohó ni cachi-nè:

Nêhivî ñuhivî, có-ndiáá guâ-nè, doco nihnú inî-nínè. Còo necesidad icúmî-nî ñà-nsinuu inî-ní nêhivî ñuhivî, doco divi nduá quida-ní.

⁷ Te sàni chitnùnî stná inî-ní ñà-sàhà sacu quivî mà-sàà nêhivî ñuhivî ndudava-ne xî ángel xi-ní. Te ni nihîáhvi stná-nè cuahà gá tnũñuhu ndiaha ni quida-ní. Te ni chitnùnî stná inî-ní ñà-cusahnú-né nùu nsidaa ñà-nduá ni quidavàha-ní.

⁸ Nsidanicuú iñàha, vâtùni dandacú-né nùá ni quida-ní. Ducán cachá`.

Pues nú ducán sàni nihîáhvi nêhivî quida-ne, dandu nsidanicuú iñàha, mà cúí ndòo uan iladu, fuerza icúmî-né dandacú-né nùu nsidanicuú iñàha. Doco quivî vichi nàhà xicà, tãñáha ga sàà quivî dandacú ndisa-ne nùu nsidaa ñà-jaàn.

⁹ Doco Jesús, ndisa, sàni cundaà vâha ini-ndà sàhà mii-yá, cuahà gá tnũñuhu ndiaha sàni nanihi-yá. Vâchi sacù-ni quivî cóni ndúdává-yá xî ángel, doco sàhà gracia xi Dios ni ndoho-ya, te ni xihî-yá sàhà nsidaa-nda, te sàháyucànduá ni nanihi nsihî-yá tnũñuhu ndiaha xî-yá.

¹⁰ Dios nduú ana ni quidavàha xi nsidanicuú ñà-ía. Te sàhà ñà-ni còo más tnũñuhu xî-yá, ñàyucànduá ni sàcòo nsidaamá. Doco cuní stná-yà cundoo cuahà dèhe-ya gloria xi-ya. Ñàyucànduá, ni chitnùnî ini-yà ñà-ndoho Jesús, vâchi ducán nduá xiñuhu cuu xi-yá sàhà-ñá ni cuácátnáhâ nsidaa ñà-nduá icúmî cuu xi-yá. Ñàyucànduá, sàhà-ñá ni ndoho-ya ducán, ñà-jaàn ni nihî-yá salvación xi-nda.

¹¹ Te cunaha-nsiá, mate divi-ya nduú ana ndiaha dandúhî xî anima-ndà, doco iin-ni Yuamáni-yá icúmî-yâ nahi ndohó. Sàháyucànduá có-cucáhán núu-yá cachi-yà xî-ndà ñà-nduú-ndà nahi tnaha-ya.

¹² Vâchi (nùu tutu ìi) dohó cachí-yà (xî Yuamáni-yá):
Na natácá tnahi, dandu icúmî nacani xî-né (ñà-ndiaha guá)
iá-nî, te coto stnáì alabanza nùu-ní, cachí-yà.

¹³ Daaní, inga xaan cachí stná:
Yùhù icúmî cahvi xî mii-yá.

Te inga xaan cachí stná:
Cundehè-nsiá, yohó iá stnáì xî nêhivî ni chitnùnî ini Dios cunduu (nahi) dèhi.

¹⁴ Pues sàhà-ñá nduu-nda dèhe-ya, te iá iquicúñú-ndà, ñàyucànduá stná mii-yá, ni nihî stná-yà iin iquicúñú (nahi

ndohó), te ducán nì nìhì-yá nansa cui-yà. Ñàyùcàndùá, sàhà-ñá nì xìhì-yà, vátùni nì cundee-yá nùù ñà-malu, vàchi quisi jaàn nìsa dandacú sàhà-ñá cui nèhivì ñuhiví.

¹⁵ Te nèhivì, yúhì sàstnùhù-né cui-nè, ñàyùcàndùá, mà úhì dandacú-sì nùù-né inii vida xi-ne. Doco vichi (sàhà-ñá nì cundee-yá nùù-sì), vátùni cuidahan-yándó nùù ndahà-sí.

¹⁶ Vàchi màdì ángel nì cùhì ini-yà na ní quixi-ya ñuhiví yohó; còó. Divi ndohó nècuàchì descendencia xi Abraham nì quixi-ya nì chindee-yá.

¹⁷ Ñàyùcàndùá nì xiñuhu nanduu-ya iin tiàa; meru nacua ndáa nèhivì ñuhiví yohó, ducán nì nanduu-ya, na iin tnaha-ne. Te sàhà ñà-jaàn vátùni nì sàcùnduu stná-yà nahi dùtù xi-nda nùù Dios, vátùni cahvi-nda xi-yá ñà-cundehè ndàhvì-yàndó. Te sàhà stná nì nanduu-ya iin tiàa, vátùni nì dànáa-yá sàhà cuàchi-nda, te ducán mà níhì gá-ndà castigu sàhà cuàchi-nda.

¹⁸ Te sàhà-ñá nì yàha stná-yà cuàhà vida na ní ndoho guá-yà, ñàyùcàndùá vátùni chindee stná-yàndó na quivì yàha stná-ndà tnùndoho.

3

Chicá ndiaá Jesús nùù Moisés mate ndahà nècuàchì mà nì quixi ley sàhana

¹ Cunaha-nsiá, iin-ni xínduu-nda nèhivì ìì xí Dios, te iin-ni sàni cana stná-yàndó ñà-sàà-ndà gloria xi-ya, ñáni. Ñàyùcàndùá, sàhà nsidaájàn nicanicuahàn xiñuhu cunihnu vaha ini-ndà Jesús, vàchi mii-yá nduú ana cahvi-nda, te divi stná-yà nduú ana nì techuún Dios ñà-quixi nùù-ndà, te nì sàcùnduu-ya dùtù xi-nda.

² Te na ní techuún Dios-yà quixi-ya, dandu nì quida ndisa-ya cumplir nsidaa ñà-ndùá nì sàcùnaha-yá, nacua nì quida stná Moisés sàhana na ní sandiaa-nè nèhivì xí-yá.

³ Doco chicá más tnùñuhu icúmì Jesús nùù Moisés mà. Vàchi ducán nduá na ian cuáha iin vehe, cuisì tnùñuhu xí ana nì quidavàha xán nduá queé, màdì tnùñuhu xí miá.

⁴ Te iin iin vehe, iá ana nì quidavàha xán, doco nsidanicuú ñà-íá ñuhiví, cuisì Dios nduú ana nì quidavàha xán.

⁵ Ñàyùcàndùá, ducán nìsa quida viì Moisés sàhana, nì sandiaa-nè nèhivì xí Dios na iin nècuàchì xinúcuáchì (nùù-yá); te chuun xi-ne nì sanduu stná ñà-cáhàn-nè sàhà palabra icúmì Dios datúi-ya después.

⁶ Doco Cristu, (tucu iá xì mii-yá, vàchi) Dèhemanì Dios nduú-yá. Te quidá víi stná-yà (nahi Moisés), doco chuun xi-ya nduá ñà-dàndacú-yá nùù nsidaa nèhivì xí Yuamáni-yá. Te divi nèhivì xí-yá sànduú stná ndohó nú màsà yúhì-ndà, te iin-ni nì cùdî ini-ndà cahvi-nda xi-yá dècuèndè na sàà xìnu tiempu.

Nansa sàà nèhivì xí Jesús ndé iá descansu ndiaha xí-yá

⁷ Ñàyùcàndüá, xiñuhu quida-nda nacua cachí Espíritu ìi xì-ndà nùù tutu ìi ndé cachí-yà:

Vichi sacúndáhvi` nùù-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá ñà-ndüá dandacú Dios.

⁸ Màsà quídámáxìní-nsiá na ian nìsa quida xì-nsiá sànaaha na ní xìca-ne yucù dänä. Cuàhà gá nì dàcuídà ini-nè yùhù, ndè nì nanduu-ne nahi contra xi.

⁹ Te ùi dico cuià nì xini nècuàchìmà milagru ndiaha nì quide xì-né; doco còò, iin-ni nì quida canúú-nê (ñà-ndüá dàcuídà ini xì).

¹⁰ Ñàyùcàndüá, yáha ga nì cuduchi inì sàhà nsidaa-né, te nì cachì: “Cutu cuní nècuàchìmà tucù-nè inga ichì; mà túha-ne cunchicùn vii-né ichí”.

¹¹ Ñàyùcàndüá, nì xidà inì; ndee ní cachì xì-né palabra yohó, te mà dāmíá: “Mà nunca cuàhi yáha-ne (lugar ndiaha xí) ndé cundoo-ne descansu nì cùí”. Ducán nì cachì Dios.

¹² Ñàyùcàndüá, cuidadu ni cúndóò-nsiá ñánì, còtó coo iin-nsia nacání chucuéhè inì-xi, te nandòdó-nsiáyà, có-xìníndísâ gá-nsiáyà, mate Dios iá nicanicuahàn nduú-yá.

¹³ Sàhájàn nsìquívì xiñuhu nacuahandee stnahá ini-ndà, mientras iá va tiempu vichi, còtó sàà-ndà cunduu-nda nècuàchì quídámáxìní, vàchi mà úhì dandahví cuàchi-nda ndohó, te cuu xi-nda ducán.

¹⁴ Vàchi cunaha-nsiá, cuisì nú iin-ni nì cúnchícùn vii-ndàyá ndè xínu tiempu, te cunihnu vaha ini-ndàyá nacua nì que-saha-nda, dandísá sàà-ndà nihítáhvi-ndà cundoo-nda nùù Cristu.

¹⁵ Ñàyùcàndüá, dohó cachí-yà (nùù tutu ìi):

Vichi sacúndáhvi` nùù-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá ñà-ndüá dandacú Dios. Màsà quídámáxìní-nsiá na ian nìsa quida nècuàchì sànaaha, te cuàhà gá nì dàcuídà ini-nè yùhù, cachí-yà.

¹⁶ Te ¿índü nèhivì nduú nècuàchì nì inini xi (palabra xi-ya), te después nì cahíchì ini-nèà? Pues divi nsidaa nècuàchì nì tavà Moisés ñuu Egipto yucán.

¹⁷ Te ¿ana divi nduú nèhivì nì cuduchi guá ini Dios sàhà-xí inii ùi dico cuià mà? Pues, divi nècuàchì cuàchi ma, te ñàyùcàndüá òisáhà-xí nì xihì-nè yucù dänä mà.

¹⁸ Te ¿amádi divi-ni stná-nè xínduu ana nì càhàn ndee guá-yà sàhà-xí ñà-mà yáha-ne lugar xi-ya ndé nihì-né descansu nì cùí? Pues jaan, vàchi nècuàchìmà, cónì cúnì-nè cunini-neyà.

¹⁹ Ñàyùcàndüá, vátùni cundaà ini-ndà, divi sàhà-ñá cónì cúnì-nè cunindísá-né, ñàyùcàndüá màni cùí yáha-ne (lugar ndiaha ma).

4

¹ Doco cunaha-nsiá, vichi iá va nansa cui sàa-ndà lugar ndiaha xí-yá nacua nì cachi-yà xì-ndà. Ñàyùcànduá, cuidadu ni cúndóo-nsiá còtó ndañuhu-nsiá ichì sàni tñii-nsia cuàhàn-nsiá cundoo-nsia nùu-yá ducán.

² Vàchi nùu ndohó sàni cachitnùhu-ne ñà-nduú razón ndiaha xí-yá davani nacua nì cachitnùhu stná-nè xì nèhivì sàhana ma. Doco mii-né, cóni níhi-né ni-iin provechu nùu palabra mà, vàchi mate ní xinitnùhu-ne, doco cóni xiníndísâ-né.

³ Doco ndohó nècuàchì xiníndísâ, vâtùni sàa-ndà ndé iá descansu ndiaha ma, vàchi (mà níhitáhvi gá nècuàchì sàhana ma, vàchi) dohó nì cachi-yà:

Yùhù, nì xidà inì; ndee ní cachì xì-né iin palabra, te mà dámíá: mà nunca cuàhi yàha-ne (lugar ndiaha xí) ndé cundoo-ne descansu nì cùí.

Ducán nì cachi Dios, vàchi dècuèndè tiempu nì quidavàha-ya ñuhivì sàni xìnu chuun xi-ya.

⁴ Vàchi nùu tutu ìi iá ndé cachí nansa (nì quida-ya) quivì ùsà; te dohó cachá:

Quivì ùsà nì quetatu Dios, vàchi sàni xìnu nsidaa chuun nì quida-ya.

⁵ Daaní, iá stná ndé cachí stná-yà inga palabra yohó nùu tutu mà:

Mà nunca cuàhi sàa nècuàchì mà lugar ndiaha xí ndé cundoo-ne descansu nì cùí.

⁶ Pues (nàhà xicà) fuerza icúmí cundoo dava nèhivì lugar ndiaha ma, doco nèhivì nì inini xi razón ndiaha primeru mà, cóni níhi-né sàa-nè cundoo-ne yucán, vàchi cóni xiníndísâ-né.

⁷ Sàhà ñà-jaàn nì cachi stná-yà inga palabra después: vâtùni iá inga tiempu vàha, cachí-yà, divi nduú quivì vichi. Vàchi nì yàha inga caní tiempu, dandu nì tiaa stná David inga palabra xi Dios. Divi nduú palabra làcà (nì tiai nùu tutu yohó) ndé cachí-yà:

Vichi sacúndáhvi` nùu-nsiá ñà-nì cúníní-nsiá ñà-nduá dandacú Dios. Màsà quídámáxìní-nsiá, cachí-yà.

⁸ Daaní, después nì sàa stná Josué (cusahnú-né nùu nèhivì sàhana ma, doco) ni sàhà mii-né cóni níhi nècuàchì mà descansu ndiaha ma. Vàchi nú jaan, dandu mà cachí Dios coo inga quivì (cui níhi-ndà descansu mà) después.

⁹ Doco divi sàhà ñà-jaàn vâtùni cundaà ini ndohó ana nduú nèhivì xí Dios ñà-íá va iin lugar ndé cundoo-nda quetatu ndiaha-nda.

¹⁰ Vàchi cunaha-nsiá, nú sàni níhi-ndà descansu mà, dandu ñà-sàni nsihì chuun xi-nda (ñuhivì yohó) cundua, divi nacua nì là stná xí mii-yá na ní xìnu chuun nì quida-ya, nì quetatu-yà.

¹¹ Ñàyùcàndùá, xiñuhu ñà-cuàhandee ini-ndà sàà-ndà lugar ndiaha ma ndé nihì ndisa-nda descansu, còtó quida-nda nacua nì quida nèhivì sàhana ma, cónì xìníndísâ-né.

¹² Vàchi cunaha-nsiá, cahnú poder xi palabra ì xí Dios. Na ian itiácùá, teayùcàndùá (vátùni sàà yàchà ndè chicá ini anima-ndà) na ian nduá iin espada diin nduì ladu-xi, doco palabra mà, chicá fuerteà nùu iin espada, vachi dècuèndè meru espíritu xi-nda sàà stná, xì dècuèndè stná chicá ini sàxínítnùnì-ndà. Te divi sàhà palabra mà vátùni cunahà claru nansa nacánì ndisa ini-ndà, xì nansa nihnú stná ini-ndà quida-nda.

¹³ Cunaha-nsiá, còò ni-iñàha cui coo dèhé nùu Dios; vachi nùu mii-yá túi claru nsidanicuú iñàha, te indéhe stná-yà nsidaa ñà-ndùá quida-nda, dandu después divi nùu mii-yá icúmí-ndá nacuahà-nda cuenta.

Jesús nduú dùtù ndiaha xi-nda

¹⁴ Dèhemanì Dios nduú Jesús, te vichi sàni nasaa-yà nùu Yuamánì-yá iá ansivi; dùtù ndiaha xi-nda nduú-yá vichi, ñàyùcàndùá iin-ni nì cúnchícùn vii-ndà ichì-yá nacua sàquidà-ndà vichi.

¹⁵ Vachi mii-yá, vátùni cuhi ndisa ini-yàndó na yáha-nda tnùndoho, vachi cuahà gá iñàha sàni yàha stná mii-yá, doco cónì quidá-yá ni-iin cuàchi.

¹⁶ Ñàyùcàndùá, màsà yúhì-ndà càcàn tàhvi-ndà nùu-yá, vachi yucán iá-yà nùu silla ndiaha xí-yá ndé sáhatahvi-yá gracia xi-ya. Vachi icúmí-yá cundehè ndàhvi-yàndó, te quida-ya gracia mà sàhà-ndà na meru xiñuhá.

5

¹ Nsidaa dùtù ñuhivì yohó, chuun nì nihì-né nduá ñà-cáhàn-nè sàhà nèhivì nùu Dios, te dócò stná-nè promesa xi nèhivì nùu-yá. Stná promesa icúmí coco nùu-yá, icúmí-né cahmi stná-nè nsidaámà sàhà cuàchi nèhivì.

² Te sàhà-ñá nduú stná-nè iin ana iin-ni ndohó nahi ñanìtnaha-xi, vátùni cuhi ini-nè nèhivì dava ga nú có-sàà nècuàchìmà cundaà vaha ini-nè, te ò nú sàni queue-ne ichì váha.

³ Doco sàhà-ñá nduú stná dùtù mà nèhivì úún, ñàyùcàndùá icúmí-né cuàha stná-nè promesa sàhà cuàchi mii-né nacua quidá-né sàhà nèhivì dava ga.

⁴ Te màdì mii dùtù nácàxin-ne mii-né ñà-nihì-né chuun ndiaha ma; cóó. Cuisì Dios nácàxin xi-né, na ian nì quida-ya xì Aarón sàhana.

⁵ Pues, ducánì stná Cristu, màdì mii-yá nì càchì-yà cunduu-ya dùtù sàhà-ñá chiigá tavà-yá tnùñuhu xí mii-yá; cóó. Divi Yuamánì-yá nì sàha xi-yá chuun ma, vachi dohó nì cachi yàmà xì-yá:

Mii-ní nduu-ní Dèhemanĩ; vichi sà-itiácù-ní nì quide.

⁶ Te divi ducán nì cachi stná-yà inga xaan xí tutu ì mà:

Nicanicuahàn cucumi-ní chuun cunduu-ní nahi dùtù, nacua
iá chuun xi (dùtù sàhana nani) Melquisedec, nì cachi
Dios.

⁷ Vachi (iin xichi) na iá va Jesús (ñuhiví yohó) nahi tiàa,
dandu nì xicàn tàhvi fuerte-yà nù Yuandiaha-yá Dios, vachi
sàhà-yámà vātùnì càcu-ya ñà-màsà cúí dahuun-ya. Cuàhà gá
nì sacundahví-yà, dècuèndè nì sacu stná-yà; te sàhà-ñá ni-
hnú ndiaha guá ini-yà, ñàyùcàndüá nì cuhi ini Yuandiaha-yá
mii-yá.

⁸ Cunaha-nsiá, mate meru Dèhemanì Dios nduú-yá, doco
nì quida stná-yà tocar ndoho stná-yà sàhà-ñá cundaà vaha
ini-yà nansa iá ñà-nchícùn-ndà nsidaa ñà-ndüá nì ndacu
nuù-yá.

⁹ Daaní, na ní nsihi nì ndoho-ya, dandu sà-iá, nicanicuahàn
vātùnì dacácu-ya nsidaa nèhivì inínì xí-yâ.

¹⁰ Vachi sàni cachi Yuamánì-yá ñà-mii-yá cunduu-ya dùtù
chicá ndiaá, te quida-ya chuun xi dùtù na ian nisa quida
Melquisedec mà (sàhana).

Ndahví nsidaa nèhivì nacóó xí ichì Jesús

¹¹ Cunaha-nsiá, iá cuàhà gá ñà-cùnì cachi xì-nsiá sàhà
chuun yohó, doco ùhì chinahì mii-nsiá sàhà-ñá vichi, vachi ùhì
sàà-nsiá cundaà vaha inì-nsiá,

¹² mate vichi sàni sàa tiempu ñà-chinaha mii-nsiá dava
ga nèhivì nì cúí, doco còó, xiñuhu ì ñà-danácúáhâ gá nèhivì
mii-nsiá ndè palabra chicá mà ùhì xi-ya. Vachi nahi ñà-cuati
nduú-nsiá, nahi ana tà cútùha cuxi comida fuerte, nahi mée
chichi ì nduú-nsiá.

¹³ Vachi nèhivì tà cútùha vü nansa cuní cachi palabra xi ichì
váha-ya, nahi mée xínduu-ne, na ian tëndodo itiacù-va-ne.

¹⁴ Doco nèhivì sàni cutùha nacuni índü ichì nduú ichì váha,
pues nahi nècuàchì sahnú xixí xi comida fuerte xínduu-ne,
vachi sàni sàhandee ínì-nè cutùha vaha-ne índü-ñá iá vaha, te
índü-ñá có-lá vaha.

6

¹ Ñàyùcàndüá, xiñuhu cunduu-nda nahi nècuàchì sahnú,
te cutùha-nda palabra chicá nchichí xi Cristu, màdiá cuisì
dàñùhù chicá sencillu cunihnu ini-ndà nicanicuahàn; còó.
Màsà ndésáhá tú-ndá xí palabra primeru, vachi sàni cundaà
vaha ini-ndà sàhà palabra mà, ináhà-ndá nacániá nansa naxi-
cocuñì ini-ndà sàhà cuàchi-nda ñà-còò chuan. Te sà-ináhà
stná-ndà nansa icúmì-ndá cunihnu vaha ini-ndà Dios,

² xì nansa cuhi-ndà, xì nansa chitàndòò-ndà ndahà-ndà
dìni nèhivì (na xicàn tàhvi-ndà sàhà-né). Te sà-ináhà stná-ndà

nansa icúmí nsì natiacu-nè, xì nansa icúmí coo stná juiciu final.

³ (Doco cumáni gá ñà-ndùá xiñuhu cundaà ini-ndà sàhà-xí.) Ñàyùcàndùá, cahnú gá Dios icúmí-ndá quida-nda seguir (ndè cachi ndufuerte fe xi-nda).

⁴⁻⁶ Vàchi nú sàni dàtnùù Dios sàxìnítùnì iin nèhivì, te después sàà-nè nacoò-ne (ichì ndiaha ma), dandu mà cúí gá sàà-nè naxicocuñin ini-nè inga xichi sàhámà. Vàchi sà-ínáhá-nè nansa iá ñà-nihítàhvì ndiaha-nda nùù Dios, te sàni xini stná-nè nansa iá ñà-cucumi-nda Espíritu Ìì xí-yá. Ndè ináhá stná-nè ñà-ndiaha guá iá palabra Ìì xí-yá, te ini anima-nè sàni xini stná-nè milagru xi-ya nahi milagru xi inga ñuhivì vaxi xi-nda. Doco (ndahví-nè) nú sàni nacoò-ne ichì mà, vachi cuní cachàmà na ian nì nachituu-ne Dèhemanì-yá nchìca cruz inga xichi tu, te nduú stná na ian sácùndiaa vate-néyà.

⁷ Ñàyùcàndùá, (ducán icúmí cuu xi nècuàchìmà nahi ejemplu sàhà) ñuhù xi-nda, vachi nú sàni cuun ndiaha dàvì, te nì ndèe cunú ndèhì, dandu (tuxí ini-ndà) cuàhàn cundiatú-ndà, ádi cuàha viì itu-ndà. Te divi ducání stná xì nèhivì. (Nú iin-nì nchícùn viì-né mii-yá), dandu vètùnì cundiatú anima-nè.

⁸ Doco nú (nacoò-ne ichì-yá), dandu cunduu-ne nahi ñuhù ndé cuisì sahnú yùcù ññu, ò yùcù chicuéhè, vachi mà ndéè vaha-ne nùù-yá, te vichi sà-ítuú nìhì-né iin castigu cahnú, te fin xi-ne cunduu ñà-coco-ne.

⁹ Doco tucu icúmí cuu xi mii-nsiá, ñani mànì, ináhì, mate sàni cachì xì-nsiá ñà-ndùá nì cachì. Vàchi seguru icúmí mii-nsiá ñà-cundiatú anima-nsiá, te càcu-nsiá.

¹⁰ Vàchi vaha Dios, te mà nándodó-yá obra sàni quida-nsia; nì mà nándodó stná-yà nansa cuú guá inì-nsia sàhà-yá, te sàhámà nì chindee-nsiá dava ga nèhivì xí-yá; te dècuèndè vichi chindéé ñi-nsiánè.

¹¹ Te nsiùhù, cuní-nsì iin-nì nì cúnsìhi inì-nsia quida-nsia ducán ndè quivì último sàhà-ñá cucumi-nsiá seguru cuàhàn-nsiá nihítàhvì ndisa-nsia ñà-ndiaha ñi ndiatu-nda.

¹² Mäsà cúdúsán-ndá; còó. Iin-nì nì cúníndísá-ndá, te quida ndee ini-ndà nacia nisa quida nèhivì sàni nihítàhvì ñà-ndiaha ñi nì cachi-yà xi-ndà.

Iin tnùndé ini ndiaha icúmí nsidaa nèhivì xí Dios

¹³ Na ní saquin Dios compromisu xì Abraham sànaaha, nì cachi-yà xì-né: “Yùhù chináhì mii”. Ducán nì cachi-yà, vachi còò cá inga ana chicá ndiaá nùù mii-yá.

¹⁴ Te nì cachi stná-yà xì (Abraham) yucán: “Seguru icúmí cundiatú anima-ní quide; te cuàhà gá descendencia xi-ní icúmí cundoo”.

15 Ñàyùcàndüá, ducán nì sandiatu cuéyàà nècuàchìmà dècuèndè nì sàà quivì nì nihì-né ñà-ndüá nì cachi Dios xì-né.

16 Nèhivì ñuhivì yohó, nú cuní-nè caquin fuerte-nè iin compromisu, dandu ndácùcahan-né quivì iin ana chicá ndiaá nùu mii-né, (nahi Dios), te nú sàni chinaha-né mii-yá, dandu sà-íá, icúmí-né nacahan-né Dios.

17 Ñàyùcàndüá, na ní quida Yua-nda Dios comprometer ñà-icúmí-ndá nihitáhvi-ndà ñà-ndiaha ìi xí-yá, dandu nì ndacùcahan-yá mii-yá, vèchi cuní-yà cundaà vaha ini-ndà iin palabra mà-dáma ndüá nì cachi-yà.

18 Ducán dandu ùi palabra nduámà, (dihna cuisì-ní nì cachi-yà, dandu después nì chinaha-yá mii-yá), ñàyùcàndüá, nicanicuahàn icúmí cundiaa palabra nì cachi sahnú-yá mà; mà nunca dandahví-yàndó, seguru icúmí coo tnùndé ini fuerte xi nsidaa ndohó nècuàchì cundéé inì-xi ñà-dacácu-yàndó, te sàni cahvi stná-ndà xì consuelu ndiaha sáhatahvi-yá.

19-20 Te consuelu mà, vètuni chindeá anima-ndà, vèchi có-ndüá tnùhu; ñà-seguru ndüá. Vèchi dècuèndè lugar ndé (chicá inì-xi vehe ìi Dios ansivi), yucán sàni nansihvi Jesús, nì yaha-ya nùu ñà-sadí nihni nùu-ndà yucán, te dècuèndè lugar mà sáhatahvi-yàndó tnùndé ini mà, vèchi dihna-ya nì sàà-yà yucán ñà-càhàn-yà sàhà-ndà. Vèchi vichi sàni nihì-yá chuun cunduu-ya dùtù xi-nda, te nicanicuahàn icúmí-yá quida-ya chuun ma, divi nacua nìsa quida Melquisedec sàhana.

7

Nahi chuun xi dùtù nani Melquisedec, ducán nduú chuun quidá Jesús vichi

1 Nècuàchì dandacú nùu ñuu Salem nì sanduu Melquisedec mà. Te nì sanduu stná-nè dùtù xi Stoho-ndà Dios, divi ana dandacú ndé chicá ansivi. Te divi-ne nì quee nì nanchìcùn ìchì xì Abraham na mándixi nècuàchìmà nì sàhàn-nè guerra nì cundee-né nùu cuahà rey, dandu nì quee Melquisedec mà nì dàhì-ñánê.

2 Te nì sàha nècuàchìmà-né diezmu sàhà nsidaa ñà-ndüá nihí-né. Te quivì Melquisedec mà, cuní cachà “rey ndàcuisì inì-xi”. Te ñà-ndüú stná-nè rey xi ñuu Salem yucán, ñàyùcàndüá cuní cachi stná quivì mà “rey xi ndé íá paz”, vèchi quivì Salem mà, cuní cachà “íá paz”.

3 Te cunaha-nsiá, còò (ndé nacání sàhà) yuadíhí-nê, nì (sàhà) yohòtéhè-né, nì nansa nì tùinuù-né, nì nansa nì xihì-nè; ñàyùcàndüá, ducán queámà na ian nicanicuahàn quidá-né chuun xi dùtù nacua quidá Dèhemanì Dios.

4 Pues na cahnu-guá íá chuun nì nihì Melquisedec sàhana ma, vèchi dècuèndè stná yua raza-nda Abraham nì sàha xi

nècuàchìmà diezmu, divi diezmu nì tavà-né nù ñà-cuicà nì nìhì-né na ní sàhàn-nè guerra.

⁵ Daaní, después nì sàà iin tiàa nani Leví nì nìhì-né chuun ñà-cunduu stná-nè dùtù, mii-né xì descendencia xi-ne. Te nì sàcùnaha nsidaa-né tavà-né diezmu nù ñanìtnaha-ne raza-ndà nacua cachí ley ì. (Ñàyùcàndùá, ducán nì quida-ne) mate iin-ni descendencia xi Abraham nì sanduu stná nsidaa ñanìtnaha-nemà.

⁶ Doco dùtù Melquisedec yucán, mate có-nduú-né descendencia xi Leví, doco dècuèndè nù stná Abraham nì cutahvì-né diezmu mà, dandu nì dàhì stná-nè nècuàchìmà, mate (iin ana ì gá nduú nècuàchìmà) ñà-nì saquin Dios iin compromisu xì-né.

⁷ Ñàyùcàndùá, (chicá ì Melquisedec), vachí ináhá vâha-nda, cuisì iin ana chicá ì cui dahì xì inga nèhivì.

⁸ Te dùtù xínduu descendencia xi Leví, nèhivì uún nduú-né, mà cùtiácú-nè nicanicuahàn, doco tavá-né diezmu vichì. Doco tucu iá ñà-nduá cachí (tutu ì) sàhà Melquisedec, vachì ducán cáhàn mà sàhà-né (na ian) itiácú ì-né.

⁹⁻¹⁰ Te mate vichì tavá descendencia xi Leví mà diezmu nù nèhivì, doco tucu nduá nìsa quida-ne antes, vachì como yohòtéhè Leví nduú Abraham, te nì dòcò-né diezmu nù Melquisedec mà, ñàyùcàndùá dècuèndè cui quida stná-ndà cuenta na ian stná Leví nì dòcò xi diezmu mà nù nècuàchìmà na ní quee-ne nì sanchìcùn ìchì-né Abraham.

¹¹ (Ináhá-ndá), nì nìhì nècuàchì raza-ndà ley ì xì Dios sàhà ndahà dùtù descendencia xi Leví. Te tnaha Aarón nì sanduu stná nsidaa dùtù mà. Doco siempre cumànì gá quee vù chuun nìsa quida-ne, ñàyùcàndùá nì ndecunu inga dùtù, (divi nduú mii-yá). Doco có-quidá-yá na ian nìsa quida Aarón sàhaha; còó. Na ian nìsa quida Melquisedec, ducán quidá-ya.

¹² Te ñà-sànì dama (Dios) modo quidá dùtù, ñàyùcàndùá icúmì stná-yà dama-ya ley (nchìcùn nèhivì).

¹³ Vachì Jesús nduú (dùtù saa) cáhàn-ndà sàhà-xì, te diín descendencia icúmì mii-yá; còò ni-iin yohòtéhè-yá nìsa quidáchúùn nahi dùtù nù mesa ì xì Dios.

¹⁴ Vachì ináhá-ndá, divi tiàa nani Judá nduú yohòtéhè Stoho-ndà Señor, doco còò ni-iin palabra nì càchì Moisés sàhà nècuàchì yucán ñà-cunduu-ne iin dùtù, ni stná descendencia xi-ne.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, nàhà chicá claru (ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá), vachì vichì sàni ndecunu inga dùtù, te (nicanicuahàn) quidá-yá chuun ì mà nù Dios nacua nìsa quida dùtù Melquisedec sàhaha.

¹⁶ Vachì divi sàhà-ñá itiácú-yà nicanicuahàn, te iá cuàhà poder xi-ya, ñàyùcàndùá nì nìhì-yá chuun xi dùtù mà, màdi

sàhà-ñá nduú-yá descendencia (xi inga dùtù) nacua cachí iin ley.

¹⁷ Vàchi ducán nì cachi Yua-nda Dios xì Jesús:

Nicanicuahàn cucumi-ní chuun xi dùtù nacua nduú chuun nìsa quida Melquisedec.

¹⁸ Ñàyùcàndüá, nì ndañuhu ley sàhana ma, vachi cóni quèé víiá. Mànicùí chindee cuáhà-ñá nèhivì,

¹⁹ mànicùí nacuahandee iniànè ñà-sàà-nè quida vii-né nacua ndiá icà-né. Ñàyùcàndüá nì sàha-yándó inga tnùndé ini chicá ndiaha, te divi sàhájàn vètùni thàtuu-nda nùù-yá vichi.

²⁰ Cunaha-nsiá, na ní sàha Yua-nda Dios Jesús chuun xi dùtù, nì chinaha-yá mii-yá (ñà-nicanicuahàn cunduu-yamà dùtù).

²¹ Doco dùtù (descendencia xi Leví mà), còó, cóni cáhàn-yà ducán na ní sàha-yanè chuun yucán. Cuisì Jesús nduú ana nì nihitàhvì nì cáhàn xì Dios ducán, te dohó nì cachi-yà:

Yùhù nduí Stohò-ní Señor, te chináhî míí, (seguru cundua), mà dáma inì: nicanicuahàn cucumi-ní chuun xi dùtù nahi chuun nìsa quida Melquisedec.

²² Pues ducán nì cachi-yà xì Jesús, te sàhà-ñá fuerte guá palabra xi-ya, ñàyùcàndüá chicá ndiaá tratu saa (nì saquin-yà).

²³ Daaní, dùtù úún-ní, màdì nicanicuahàn icúmí-nê chuun xi-ne, vachi xíhì-nè; ñàyùcàndüá, cuáhà-né sàni quida xi chuun xi dùtù mà.

²⁴ Doco Jesús, còó; mà nunca sàà inga nèhivì cunduu-ne dùtù lugar xi-ya, vachi nicanicuahàn itiácú-yà.

²⁵ Ñàyùcàndüá, nú xícàn tàhvì-ndà nùù Dios, te ndácùcahan-nda quivì Jesús, vètùni dacácu dahuun-yándó nicanicuahàn, vachi nicanicuahàn itiácú-yà cáhàn-yà sàhà-ndà.

²⁶ Cunaha-nsiá, meru dùtù xiñuhu-nda nduú Jesús, vachi ì ndisa-ya, mà dáná-yá, còó cuáchi-ya, tucu dahuun iá-yà nùù nècuàchì cuàchi, te vichi dècuèndè (gloria) chicá nùù-xí ansivi sàni sàà-yà.

²⁷ Còó necesidad icúmí-yâ dòcò-yá promesa nsiquívì sàhà-ñá nàà sàhà cuàchi nèhivì. Ducán quidá dava ga dùtù, dihna dócò-né promesa sàhà mii-né, dandu después sàhà nècuàchì dava ga. Doco Jesús, còó, iin xichi-nì nì sàha-ya vida xi-ya nì sanduu-ya promesa nì dånáà dahuun-ya sàhà-ndà, te nicanicuahàn ndiaá ñà-jaàn.

²⁸ Daaní, cachí stná ley sàhana ma ñà-vètùni cunduu nèhivì iin dùtù mate iá cuàchi-ne. Doco vichi, còó, sàni yàha ley mà, te sàni cachi fuerte Dios ñà-divi Dèhemani-yá cunduu dùtù xi-nda; te nicanicuahàn cundiaa chuun ì quidá mii-yá.

8

Nansa cáhàn Jesús sàhà-ndà nacua cachí ley saa sàni sàha Dios cunchicùn-ndà

¹ Nsidaa ñà-jaàn sàni cachí sàhà-ñá cundaà inì-nsia ñà-divi mii-yá nduú dùtù xi-nda, vàchi chuun jaàn quidá-yá vichi ndé iá-yà ansivi ladu cuahá silla ndiaha ndé iá Yua-nda Dios.

² Xinúcuáchí-yâ ini vehe ìi-yá, vàchi vehe ma nduú veheñùhu ndisa xi-ya, te Stoho-ndà Señor nduú ana nì quidavàha xán, màdì nêhivì.

³ Daaní, nsidaa dùtù (ñuhiví yohó), chuun xi-ne nduá chindoó-né promesa xi nêhivì nùu Dios, te sahmí stná-nè ñà-nduá dócò-né nùu-yá. Ñàyùcànduá nì xiñuhu cucumi stná Jesús ñà-cui chindòó stná-yà nahi promesa.

⁴ Vàchi nú ni cóo ìi-yá ñuhiví yohó nì cuí, dandu mà cuí cunduu-ya dùtù, vàchi sàndòó cuahà dùtù xi ley xi Moisés, te (nsiquívì) chindoó-né promesa xi nêhivì nùu Dios.

⁵ Doco cunaha-nsiá, seña uun nduú veheñùhu xi nêhivì, xì stná nsidaa ñà-nduá xichúûn-né nùu chuun xi dùtù mà, có-nduá ñà-ndiaha ndisa iá ansivi. Vàchi na cuáhàn Moisés quidavàha-ne veheñùhu sicoto sànaaha, nì cachí Dios xì-né: “Caquìn-ní cuidadu ñà-quidavàha-ní nsidaájàn nacua iá veheñùhu nì dâcùnî mii-ní (na ní nana-ní) yucù yucán”.

⁶ Doco vichi icúmí Jesús iin chuun chicá ndiaha (nùu dùtù ndoó ñuhiví yohó), vàchi ley saa sàni sàha-ya vichi nduú iin ley chicá vaha, vàchi chicá ndiaha nì cachí-yà quida-ya xì-ndà vichi.

⁷ Vàchi ley primeru mà, nú cóo ni-iñàha cumánì gá nùá, dandu mà cáquín gà Dios inga ley saa ma ni cuí.

⁸ Doco cóni ndóo ini-yà xì nêhivì (nchícùn ley primeru mà), ñàyùcànduá, dohó nì cachí-yà (nùu tutu ìi):

(Yùhù nduú) Stoho-nsià Señor, te cachí, vaxi iin quívì, dandu icúmí cuàhi iin ley saa cunchicùn nècuàchì ñuu Israel, xì stná nècuàchì ñuu Judea.

⁹ Te ley saa ma, tucu coa nùu ley nì sàhi xii-né quívì nì taví-nè nùu ñuu Egipto, te nì dâcúndéhi-nè ichì ndé nì caquee-ne; vàchi ley mà, cóni chívàha vii-néa. Ñàyùcànduá nì nacoì-nè.

¹⁰ Còo, tucu coo ley saa icúmí cuàhi nsidanicuú nècuàchì mà quívì nùu-xí, cachí. Vàchi meru ini sàxínítnùnì-nè icúmí chihi ley xi; dècuèndè meru ini anima-nè icúmí stná ndòo dahuan. Dandu mindaa yùhù cunduu ana cahvi-né, te mii-né cunduu ndisa-ne nêhivì xí.

¹¹ Te quívì yucán, mà cóo gá necesidad chinaha tnahá-né sàhi sàhà-ñá cunaha tnahá-né xì; cóo, vàchi nsidanicuú-né, icúmí-nè cunaha-né yùhù, nècuàchì ndahví te nècuàchì cuicà.

¹² Te yùhù icúmî cuicahnú stná inì sàhà nsidaa ñà-có-ndiàá nì quida-ne; te mà nunca nsinuu ga inì sàhà cuàchi-ne mà, nì cachi Dios.

¹³ Pues sàhà palabra jaàn (vètùni cundaà ini-ndà) ley tuhú sàni nanduu ley primeru mà, vèchi ley saa nduá cachí-yà (xì inga ley nì sàha-ya). Ñàyùcànduá, nú ñà-tùhú nduú ley sàhana ma, dandu sà-itúú ndañuhu dahuan.

9

Veheñuhu íá ñuhiví yohó xì veheñuhu íá ansivi

¹ Ley primeru mà, nì cachà xì nèhivì nansa xiñuhu cunucuachi dùtù nù Dios, xì nansa cuyucun stná iin vehe ì ñuhiví yohó.

²⁻³ Ñàyùcànduá, nì cuyucun iin veheñuhu sìcoto ndiadí nihni xì iin sìcoto caní, dandu nì nandua ùi cuarto. Te ini cuarto primeru mà iin iin candelero, xì stná iin mesa ndé itándoó pan ì nù Dios. Daaní, inga ladu mà nduú vehe ndé cachí-nè nduú vehe chicá ìi.

⁴ Te icúmí lugar mà mesa oro ndé sahmí-né inciensu, te yucán íá stná caja ì xí ley mà, idáducán iin chididà oro. Te ini caja mà inácaá iin quidi oro ndé ñuhú comida nani maná, te inácaá stná vara xì Aarón nì cana ita. Daaní, ñuhú stná ndúì tabla yùù ndé itándiaa palabra xì ley mà.

⁵ Te dìquì caja ì mà xí-itasisi ángel ndiaha nani querubín, itaníní ndìxìn-né dìquì-nú, te tìxi ndìxìn-némà nì sanduu lugar ndé nìsa xicahnú ini Dios sàhà cuàchi nèhivì. Doco vichi có-cùsáí càhàn cuàhà gué' xì-nsiá sàhà nsidaámà.

⁶ Pues nì nsihi nì cuyucun nsidaa ñàha ini veheñuhu sìcoto mà, dandu nsìquívì nìsa sàhàn dùtù ini cuarto primeru mà ñà-quida-ne chuun icúmí-nè quida-ne.

⁷ Doco cuarto ùi íá chicá inì-xima, còó; cuisì dùtù chicá cusáhnú nduú ana quíhvi inì-xima, doco cutu iin quívì cada cuià quíhvi-ne, nihí-né nìi (quisì) sàha-ne sàhà cuàchi mii-né xì sàhà stná cuàchi nèhivì dava ga, divi cuàchi nì quida-ne cóni sàha-ne cuenta.

⁸ Pues sàhà-ñá ducán nì ndacu nuù nèhivì sàhana ma, seña nduá nì cachitnùhu Espíritu ì ñà-tàyóo permisù yàha nèhivì ndè lugar chicá ì xí-yá na quívì xichúûn vá-né vehe ì primeru mà.

⁹ Pues cunaha-nsiá, iin ejemplu nduú nsidaa ley xì veheñuhu yucán sàhà-ñá cundaà ini ndohó nècuàchì tiempu vichi. Vèchi cachí ley mà ñà-xiñùhù dòcò-ndà cuàhà ñàha (veheñuhu), te cahmi stná-ndà quisì nduú promesa xi-nda. Doco mate ducan nì cahvi-ndayá, mà cúí dacúxíóámà cuàchi-nda nù sàxìnítùnì-ndà.

10 Vâchi cuisì cáhàn ley mà sàhà índù comida xiñuhu cuxi-nda, te ò índù ñà-coho-nda, ò nansa icúmí ndoo traste xi-nda, xì nansa icúmí-ndá cuchi-nda; cuisì sàhà ñà-lá ñuhiví yohó-ní cáhàn ley mà. Vâchi nì chitnùnì ini Dios ñà-cuisì cundiaàmà nùù-ndà dècuèndè quivì quee inga ley saa xí-yá.

11 Doco vichi sà-lá Cristu, te mii-yá nduú-yá dùtù xi-nda sàhà-ñá cui ñihítáhvì-ndà ñà-ndiaha î xi-yá. Te xinúcuáchí-yâ ini iin veheñuhu có-lá ñuhiví yohó, vâchi màdì ndahà ñèhivì nì cúyúcàn, ñàyùcàndúá chicá ìi-ñá, te chicá ndiaha stná.

12 Te mii-yá, iin xichi-ni nì quíhvì-ya ini lugar chicá ìi yucán, doco màdì nìi chelù, ò nìi litú nduá nihí-yá nì quíhvì. Còò; divi nìi mii-yá nduá nì sàha-ya, te sàhámà vâtùni nì ñihí-yá nansa càcu dahuun-nda nicanicuahàn.

13 Vâchi ñèhivì (antes), nú sàni quida-ne iin falta nùù ley xi-ne, te có-lá ndoo ga-nè (nacua cachí ley mà), dandu xihì buey, o xihì litú, te xixìn stná iin chelù dihí, te nandúú-si nahì mii yàà. Dandu sódò nsìquìn dùtù nìi quisi mà, xì stná yàà mà dìquì ñèhivì mà, dandu ñà-sàni ndañuhu falta xi-ne cundua. Sàni ndundoo-ne iyuhu, mate cuisì cuerpu xi-ne, (màdì anima-nè).

14 Te nú ducán nisa (quida ñèhivì xì nìi quisi), dandu na cuahà gá más ndiaá nìi Jesús sàhà-ñá ndoo cuàchi anima-ndà, nsidanicuú cuàchi cuahàn dandáñuhú dahuun xi-nda ni cuí. Vâchi sàhà-ñá itiácú anima-yà nicanicuahàn, ñàyùcàndúá nì sàha-ya meru vida xi-ya ña-cundua na iin promesa; te promesa ndiaha ndisa nduá, vâchi còò ni-iin cuàchi ni quidá-yá. Pues sàhà nsidaájàn, sàvâtùni cunucuachi víi-nda nùù mii-yá íá nicanicuahàn.

15 Vâchi sàhà ñà-ndúá nì quida (Dèhemaní-yá) Jesús, nì sàha-ya inga ley saa xí-yá sàhà ñà-vàha xi-nda. Mate ní quida ñèhivì falta ñà-cóni chívàha víi-né ley primeru mà, doco nì xihì Jesús nì dānāá-yá sàhà nsidaa falta mà, te vichi vâtùni cundiatú anima nsidaa ana caná-yá; vâtùni ñihítáhvì-né ñà-vàha xi-ya dècuèndè nicanicuahàn.

16 Cunaha-nsiá, nú cuní-ndà ndutahví dèhe-nda biene xi-nda, dandu tiaa-nda iin tutu cachí nansa ndutahví-né. Doco fuerza cundiatu-ne dècuèndè nú sàni xihì-ndà,

17 vâchi mate sàni tiaa-nda tutu mà, mà cundiaá dècuèndè cachi sàà cui-ndà; có-ndiaá na itiácú ìi-ndà.

18 Ñàyùcàndúá, na ní sàha Dios ley sàhana ma, nì chitnùnì stná ini-yà ñà-cui quisi, te cuitià nìi-sí.

19 Vâchi (ducán cachí nùù tutu ìi), nì nsihi nì cachitnùhu Moisés xì ñèhivì nsidaa palabra nduú ley mà, dandu nì tni-ne idi cuahá, xì yùcù nani hisopo, te nì dāndāxín-néà xì nìi chelù xì nìi simbee, te nì dàcà stnahá nsidaámà xì tècuí, dandu nì

sòdò nsìquìn-nè ndutè mà dìquì libru ìì xí-yá, xì dìquì nsidaa stná nèhivì itá yucán.

²⁰ Te nì cachi-nè: “Sàhà nù yohó sàni saquin Dios iin ley ñà-chivàha-nsia vichi”.

²¹ Daaní, davani nì sòdò nsìquìn stná-nè nù mà inicutu ini veheñùhu sìcoto mà xì nù stná nsidaa còhò xichúûn dùtù nù chuun xi-ne.

²² Vàchi cachí ley mà ñà-casi nsidaa iñàha icúmí còdò nù mà icà-xí, te ducán ndundoa nù Dios. Vàchi cunaha-nsiá, mà sàa-yà cuicahnú ini-yà sàhà ni-iin cuàchi-nda nú còdò nù nì xítia.

Nansa nì sàha Jesucristu vida xi-ya sàhà-ñá cuxio cuàchi-nda

²³ Ñàyùcàndùá, na sàcuàhàn Moisés dahíi-né veheñùhu sàhana ma, vátùni nì xichuún-né nù quisì, vachi veheñùhu ñuhivì yohó-ní nì sandua, te cuisì ejemplu uun nì sanduu stná, cóni sándúá veheñùhu ndisa xi-ya íá ansivi. Doco meru vehe ìì-yá íá yucán, promesa chicá ndiaha xiñuhá, màdì cuisì nù quisì.

²⁴ Ñàyùcàndùá, vichi sàni nasaa Jesús ndè meru ansivi ñà-màcuìn-yà nù Dios sàhà-ndà. Màdì veheñùhu ñuhivì yohó nduú lugar ndé nì nasaa-yà, còò; vachi cuisì ejemplu uun nduú veheñùhu ñuhivì yohó, có-nduú ndisa-ña vehe ìì nì quidavàha mii-yá ansivi.

²⁵ Dùtù cusáhnû raza-ndà Judea, na quíhvi-ne ini quartu chicá ìì xí veheñùhu, nù (quisì) nihí-né sàhàn, màdì nù mii-né. Te cuià cuià quidá-né ducán. Doco Jesús, còò; có-xiñùhù cuàha-ya vida xi-ya cuàhà xichi, còò.

²⁶ Vachi nú ducan ni cundúá, dandu cuàhà gá xichi icúmí-yá ndoho-ya dècuèndè na ní sàcòò ñuhivì xì ndè vichi ni cui. Doco còò, vachi na ní xinu tiempu antes, dandu nì quixi-ya ñuhivì yohó, te nì sàha-ya vida xi-ya, doco cuisì iin xichi-ni nì xihì-yà, vachi nì dànàà nsìhí-yá sàhà-ndà, te nì nihì-yá nansa cuxio dahuun cuàchi-nda.

²⁷ Vachi divi nacua icúmí nsidaa nèhivì sàa-nè cui-nè iin xichi, te después nsidandaà Dios sàhà-né,

²⁸ divi ducaní stná Cristu, iin xichi-ni nì sàha-ya vida xi-ya nì nacuida-ya cuàchi cuàhà gá nèhivì. Dandu después icúmí-yá naxicocuìn-yà ñuhivì yohó, doco màdì gá sàhà-ñá (ndoho-ya sàhà) cuàchi-nda; còò. Cunaha-nsiá, divi sàhà ñà-càcu nsidaa ndohó nèhivì ndiatú naxicocuìn-yà cundua mà.

10

¹ Ley sàhana ma, màdì meru ñà-chicá ndiaha ìì xí Dios nì sándúú ndisa; cuisì nì cachitnùhu uan ñà-después icúmí quixi ñà-ndiaha ìì ndisa xi-ya. Ñàyùcàndùá, mate nicanicuahàn dócò ìì-né promesa cachí ley mà, te cuià cuià quidá dùtù

ducán, doco mà cúí ndoo cuàchi nèhivì sáhàn nùù (veheñùhu) sàhámà.

² Vàchi nú jaan, dandu mà cuáha ga xì promesa mà, vàchi mà dándóhò gá cuàchi nèhivì sàxìnítnùnì-nè nì cùí.

³ Doco vichi, sàhà-ñá cuà cuà sáha ì-né promesa (cachí ley) mà, ñàyùcànduá nsinúú ini-nè iá ì cuàchi-ne.

⁴ Vàchi sàhà nùì buey, ò nùì sìmbee, mà nunca cui cuxio cuàchi ni-iin nèhivì.

⁵ Ñàyùcànduá, na ní quesaa Jesucristu ñuhivì yohó, dohó nì cachi-yà xì Yuamáni-yá:

Mii-ní, màdì promesa nduá cuní gà-ní cuàha nèhivì mii-ní.

Màdiá cui quisì coco gà-si nùù-ní nduá cuní-ní. Còò.

Ñàyùcànduá vichi sàni quidayucùn-ní iin iquìcúñú cumí.

⁶ Vàchi màdì quisì nì xìxìn, ni màdì inga clase promesa sàhà cuàchi nduá cudí inì-ní sàhà-xí; còò.

⁷ Dandu yùhù, nì cachì: “Yohó vaxi ñà-quida ndise cumplir ñà-nduá cuní-ní, nacia cachí tutu ì sàhí, Dios mío”.

⁸ Cunaha-nsiá, jaàn nì cachi Dios ñà-có-cùdî gá ini-yà sàhà promesa sáhatahvì nèhivì, ni có-cùdî gá stná ini-yà sàhà quisì sahmí-né; còò, có-cùdî ini-yà sàhà ni-iin ñà-jaàn nì sàha-ne sàhà cuàchi-ne, mate divi nduá cachí ley (primeru-mà) cuàha-ne.

⁹ Daaní, después nì cachi Jesucristu: “Yohó vaxi ñà-quida ndise cumplir ñà-nduá cuní-ní, Dios mío”. Pues ñà-jaàn cuní cachi cuàhàn-yà dandáñuhú-yà ley primeru mà, te caquin-yà inga ley saa xí-yá.

¹⁰ Te sàhà-ña nì quida ndisa-ya nsidaa ñà-nduá nì ndacu nuù-yá, ñàyùcànduá vátuni nduhii dahuun anima-ndà, vàchi nì sàha-ya iquìcúñú-yà nahi promesa ñà-danáa-yá sàhà-ndà. Iin xichi-ni nì quida-ya ducán, doco nicanicuahàn cundiaà.

¹¹ Quivì vichi itá dùtù raza-ndà, quidá-né chuun xi veheñùhu xi-ne; te nsiquivì sàha-ne cuàhà xichi promesa xi ley mà, mate mà nunca dacúxíóá cuàchi-nda.

¹² Doco Jesús, còò, iin xichi-ni nì danáa-yá sàhà cuàchi-nda, te nicanicuahàn cundiaàmà, dandu nì sàcòo-ya ladu cuahá Yuamáni-yá,

¹³ te ndiatú-ní-yá dècuèndè cundee dahuun-yamà nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-yá, te cusahnú-yá nùù-né.

¹⁴ Vàchi iin xichi-ni nì danáa-yá (sàhà cuàchi-nda), dandu nicanicuahàn icúmí ndee vaha nsidaa ana sàni ndoo cuàchi anima-xi.

¹⁵ Te divi ducán cachí stná Espíritu ì xì-yá. Vàchi primeru nì cachi Stoho-ndà Señor palabra yohó:

¹⁶ Tucu coo ley saa icúmí cuàhi nècuàchìmà quivì nùù-xí, cachí, vàchi meru ini anima-nè icúmí nacoò dahuin ley

mà; meru ini sàxìnítùnì-nè icúmì chihià.

17 Dandu después cachí-yà:

Ndè nicanicuahàn mà nunca nsinuu ga inì sàhà cuàchi-ne.

18 Ñàyùcànduá, cunaha-nsiá, nú sàni ndutu dahuun cuàchi-nda, còò gá necesidad cuàha-nda ni-iin ga promesa ñà-danáà xì sàhà-ñá.

19 Sàhà ñà-jaàn, có-yùhî gà-ndà datnátuu-nda anima-ndà nùù Dios, mate iá-yà lugar xi-ya ndé chicá ìì, vàchi sàhà nùì Jesús sà-nùná ichì, ñánì.

20 Na iin ichì saa nduá, te divi mii-yá nì quidayucun xán, vàchi sàhà-ñá itiácú ndiaha-yá, ñàyùcànduá iá ichì mà. (Antes iin sìcoto nìsa sadi nihni ndé nduú lugar chicá ìì xí Dios, doco) sìcoto mà, ejemplu sàhà cuerpu xi Jesús nì sandua, (vàchi na ní xihì-yà), divi sàhà ñà-jaàn nì nihì-ndà nansa yàha-nda nùù Dios.

21 Te vichi sà-icúmì-ndá iin dùtù ndiaha chindéé xí nsidaa ndohó ana nduú dèhe ndisa-ya.

22 Ñàyùcànduá, màsà yùhî-ndà datnátuu-nda anima-ndà nùù-yá. Iin-ni ni cúníhnú ndisa ini-ndà mii-yá; ni cúníndísá víi-ndayá, màsà cúcáhán-ndá a jaan á coó. Vàchi sàhà-ñá nì xitià nùù-yá, ñàyùcànduá sàni ndundoo sàxìnítùnì-ndà, te có-dàndòhó gá-ndó; te ducán queámà na ian sàni xichi-nda tècuií limpiu.

Màsà nándodó-nda ichì-yá

23 Pues sàhà nsidaa ñà-jaàn xiñuhu cunchicùn vii-ndà ñà-nduá xiníndísá-ndá; iin-ni ni cúníhnú vaha ini-ndà ñà-jaàn. Màsà dáma sàxìnítùnì-ndà, vàchi sàni sàha-ya palabra xi-ya, te mà dándáhvî-yàndó.

24 Te xiñuhu stná nanducu-nda nansa nacuahandee stnahá ini-ndà sàhà-ñá chicá más ni cúcúú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te quida vii-ndà xì ñanìtnaha-nda.

25 Ni màsà nácóó-ndá ñà-nataca-ndà na ian quidá dava nèhivì. Còó; vichi chicá xiñuhu cunuù stnàhà-ndà, te nacuahandee stnahá ini-ndà, vàchi sà-ìndéhe-nda chicá sà-cùyátní quivì (naxicocuñin-yà).

26 Vàchi cunaha-nsiá, nú sàni cundaà vaha ini-ndà nansa iá ichì ndàcuisì-yá, doco quidá canúú ìi-ndà cuàchi-nda, dandu còò cá ni-iin promesa cui danáà xì sàhà-ndà.

27 Ndé cuisì-ní ndóo ga ñà-yùhî cuaá-ndà, vàchi vaxi castigu cahnú, vaxi ñuhu níhi coco nsidaa ana có-ndòò ladu xi-ya.

28 Nèhivì sànahà, nú nì cahíchì ini-nè ley xi Moisés, dandu fuerza cui-nè nú ndoó ùì ò ùnì testigu cachí nansa nì cuu, te nú ducán, dandu còò iin ni cuhí ini xì-né na ní xihì-nè.

29 Doco nú meru Dèhemanì Dios nduú ana cahíchì ini iin nèhivì, dandu ¿nansa tuxí ini-nsia cuu? ¿Amádi cuàhà gá más castigu icúmì-nè nihì-né? Vàchi nú có-quidáñhú-nè ñà-nì

xìtià nù ndiaha-yá, dandu cahnú sàstnùhù coo castigu xi-ne, vèchi sàhà nù mà nì ndoo anima-nè, te sàhà stná mà nì saquin Dios iin tratu xì-né. Daaní, stná Espíritu Ì xí Dios, gracia nì quida stná-yà xì nècuàchimà, doco nú vichi cutu nì cahíchi ini-nè nsidaámà, dandu ndahví-nè.

³⁰ Ináhá-ndá ñà-divi Dios nduú ana nì cachi xì-ndà dohó: “Mii quidá tocar nachitacuhá sàhà falta xi nèhivi; còò cá ana icúmí nacuaàha xi-né castigu”. Te cachí stná (tutu ì) ñà-divi mii-yá icúmí-yâ nsidandaà-yà sàhà cuàchi nèhivi xí-yá.

³¹ Cunaha-nsiá, tnùndoho cahnú cundua nú ni nihì nèhivi castigu nù ndahà Dios iá nicanicuahàn.

³²⁻³³ Doco mii-nsiá, xiñuhu nsinuu ini-nsià nansa nì cuu xi-nsiá quivì primeru na lácà nì dàtnù-yà sàxínítnùní-nsià, cuahà tnùndoho nì yàha-nsia. Dava xichi nì canàhá nèhivi xì-nsiá, te dava xichi nì dàndòhó stná-nè mii-nsiá nù t'àcá nèhivi. Te dava xichi cuisì-ní nì quida-nsia acompañaar nècuàchì nì ndoho ducán, doco calma nì quidandee ini-nsia sàhà nsidaámà.

³⁴ Te na ní sàcùndiadi stná compañeru-nsià, dandu nì indehe ndahví-nsiànè; te na ní candiaa nèhivi biene xi-nsia, (cóni cùhúún inì-nsia), còó, duha nì cudì inì-nsia, vèchi ináhá-nsiâ, ndè gloria xi Dios chicá cuahà iñàha icúmí-ndá, te chicá ndiaá mà, vèchi nicanicuahàn cunaha-ñá.

³⁵ Ñàyùcàndüá, iin-ni ni cúníhnú vaha ini-ndà (ichì-yá), màsà nácóó-ndáñâ, vèchi iin ñà-vàha cahnú icúmí-ndá nihì-ndà nù-yá.

³⁶ Iin-ni ni cúnchícùn cuéyàà-ndà ichì mà, vèchi nú sàni nsihi nì quida-nda nsidaa ñà-ndüá cuní Dios quida-nda, dandu nihì-ndà ñà-ndiaha ì sàni cachi sahnú-yá xì-ndà.

³⁷ Vèchi dohó cachí tutu ì: Cunaha-nsiá, icúmí-yâ naxicocuñ-yà: làcà sacu tiempu cumánì gá; mà cuéé gà-yà.

³⁸ Te (cachí stná-yà): “Nèhivi vaha xi, nú xiníndísâ vaha-ne yùhù, dandu nihì-né vida ndiaha. Doco nú ni ndédúmá ini-nè, dandu ni-iyuhu mà ndóo inì sàhà-né”, cachí-yà.

³⁹ Doco ndohó, có-ndùù-ndà nèhivi ndedúmá ini-xi, vèchi nú jaan, ndañuhu anima-ndà. Còó, nèhivi xiníndísâ nduu-nda, ñàyùcàndüá icúmí-ndá càcu-nda nù-yá.

11

Xiñuhu cunindisá ví-nda

¹ Nú ndisa xiníndísâ vaha-nda Dios, dandu cuní cachàmà ñà-nìhnú cuisì ini-ndà icúmí cuu ndisa ñà-ndüá ndiatu-nda. Te nú xiníndísâ-ndá ducán, dandu quidá stná-ndà cuenta na ian sà-lá ndisa ñà-tàñáha ga cuninùù-ndà.

² Te divi ñà-jaàn nduú stná ñà-ndüá nìsa quida xii-ndà sàhaha, nì xinindisá-né mii-yá, te nì ndee vaha-ne nù-yá.

³ Ndohó, xinindisá-ndáyâ, te sàhájàn vátùni cundaà ini-ndà nansa nì quidavaha-ya ñuhiví, cuisì nì càhàn-yà, te nì sàcòà; ñàyùcàndüá, indéhe-nda iá ñuhiví vichi, doco màdì ñà-tùì cundehe-ndà nduá nì cuyucàn; còó.

⁴ Daaní, Abel, na ní sàha-ne Dios promesa xi-ne, chicá nì sandiaàmà nùù promesa nì sàha Caín. Te ¿índù chuun chicá ndiaámà? Diví sàhà-ñá nì xinindisá nècuàchìmà mii-yá. Ñàyùcàndüá, nì cachi-yà: “Sànì ndee vaha Abel nùì; cudüì ini sàhà promesa xi-ne”. Ñàyùcàndüá, mate còò cá Abel mà, doco dècuèndè vichi iá ì fama-nè ñà-nì xinindisá-néyà.

⁵ Daaní, Enoc tu, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te vivu nì sàà-nè nùù-yá, cónì xíhì-nè, nì ndañuhu uun-ne (nùù nèhivì), vachi sàhà poder ndiaha xí Dios nì ndiachi-né dècuèndè ndé iá-yà. Te cachí tutu ì, ducán nì cuu xi-né ñà-nì cudüì guá ini-yà sàhà-né.

⁶ Doco nú có-xinindisá-ndá, dandu mà nunca cudüì ini-yà sàhà-ndà. Vachi nú cuní-ndà sàà-ndà nùù-yá, dandu fuerza cunindisa-nda iá ndisa-ya, te seguru datnúù-yà sàxínitnùnì nsidaa ana nandúcu ndisa-xi-yá.

⁷ Daaní, stná Noé, nì xinindisá stná-nè mii-yá na ní cachitnúhu-ya xi-né ñà-ndüá icúmí cuu quivì nùù-xí; ñàyùcàndüá, nì quida-ne ñà-ndüá nì cachi-yà, nì quidavaha-ne iin barcu cahnú sàhà-ñá càcu-ne, mii-né xì stná nèhivì vehe-ne. Ducán nì quida-ne, te ñà-jaàn claru nì tùì ñà-cónì quidá víi dava ga nèhivì ñuhiví. Doco mii-né, nì ndee vaha-ne nùù-yá ñà-nì xinindisá-néyà.

⁸ Daaní, stná Abraham; nì xinindisá stná-nèyà, te ñàyùcàndüá nì quee-ne cuàhàn-nè na ní cana-yanè ñà-cùhùn xicà-né inga ñuu ndé icúmí-nè sàà-nè cunduu-ne stoho nsidaa ñà-lá yucán. Ñàyùcàndüá, nì inini-ne ñà-ndüá nì ndacu nuù-né, mate có-cùndàà ini-nè índù cùhùn-nè.

⁹ (Dandu nì sàà-nè) ñuu ndé nì cachi Dios xi-né mà. Yohó te yucán nì ìa chii-né ñuu mà, nihnú ini-nè nduú-né nècuàchì inga ñuu, doco siempre iin-ni xinindisá víi-néyà. Cuisì vehe sìcoto nì sanduu vehe-ne, te divi clase vehe yucán nìsa xichuún stná (dèhe-ne) Isaac, xì stná (dèheñani-né) Jacob. Cunaaha-nsiá, stná nècuàchì yucán, iin-ni nì sandiatu stná-nè cuu xi-né ñà-ndüá nì cachi Dios xì Abraham antes.

¹⁰ Vachi nècuàchìmà, (na ní quee-ne ñuu-nè), nandúcu-nè iin ñuu sàni quidavaha-ya; vachi nihnú ini-nè iá iin ñuu nì chitnùnì ini mii-yá coo, te fuerte ndisa cimientu xan.

¹¹ Daaní, stná (ñahàdihí-nè) Sara, nì xinindisá stná-nè mii-yá. Mate sáyâha ga sahnú-né, doco nì nihitáhvi-né valor

ñà-coo iin mée xi-ne, vàchi antes sàni cachi sahnú Dios xì-né, te ñàyùcànduá nì tùinuù iin dèhe-ne, vàchi xiníndísâ-né mà nunca dandahví-yànè.

¹² Ñàyùcànduá, mate sàsàhnú cuàha Abraham, doco nì là iin dèhe-ne, te sàhà imindaa dèhe-nemà nì sàà-nè nì sàcùnduu-ne yohòtéhe cuàhà gá mil nèhivì; cuàhà sàstnùhù nèhivì nì nanduu-ne nahi cuàhà sitnúù ansivì, ò ñusì ndiquin yuhù mar, vàchi mà cùì nandiahvía.

¹³ Cunaha-nsiá, nsidaa nècuàchì sàni nacani xì-nsiá sàhà-ximà, iin-nì nì xinindisá víi-né mii-yá dècuèndè nì xihì-nè. Te mate cóni sàà-nè cuninùù-né cuu ndisa ñà-nduá nì cachi Dios xì-né, doco iin-nì nì xinindisá-né, mate tàyoá, te nì cudii ini-nè sàhà-ñá, vàchi (nì cundaà ini-nè) màdi ñuu ndisa-ne nduú ñuu-nè ñuhivì yohó, ñàyùcànduá nì cachi-nè xì nèhivì ñà-cuisì-ní yáha uun-ne ñuhivì yohó.

¹⁴ Te nú ducán cachí nèhivì, dandu náhà claru inga ñuu nduá nandúcú-nè, iin ñuu ndé cunduu ñuu ndisa-ne.

¹⁵ Te nú cuàhàn-nè nsinuu ini-nè ñuu-nè primeru nì cùì, dandu vihini naxicocuñ-nè yucán.

¹⁶ Doco còó, cóni núhù-nè, vàchi nì cuni-nè cundoo-ne iin ñuu chicá ndiaha, divì ñuu mii-yá iá ansivì. Te sàhà-ñá (nì xinindisá-né ducán), ñàyùcànduá có-ndùcáhán-yá cachí-yá ñà-nduú-yá ana cahví-né, vàchi sàni quidayucun-yá iin ñuu (ndiaha) ndé cundoo-ne (xì-yá).

¹⁷ Daaní, después, nì cachi Dios xì Abraham ñà-nì cuàha-ne dèhe-ne Isaac cunduu-tè iin promesa. Ducán nì quida-ya sàhà-ñá cundaà ini-yá a cunini vii-néyà, á coó. Te (nì quida-ne cumplir), nì xinindisá-né mii-yá, dispuestu nì là-ne ñà-cunduu dèhe-ne promesa, mate mindaa-té nùù-né, te mate antes sàni cachi sahnú Dios xì-né

¹⁸ ñà-divì nùù tèchii Isaac mà icúmí quee cuàhà descendencia xi-ne.

¹⁹ Doco nì cundee ini-nè ñà-vàtùni danátíacú-yàte nú ni cuí-te. (Te ñà-nì càcu-tè) nì ndòò-tè vivu nùù-né, ñàyùcànduá vátùni quida-nda cuenta na ian ndisa, sàni natiacù-te.

²⁰ Daaní, después (nì cundaà ndisa inì-xi) ñà-xiníndísâ stná Isaac mà mii-yá, vàchi cuàhà gá ñà-ndiaha ñi nì cachitnùhu-ne xì (ùì dèhe-ne) Jacob xì Esaú sàhà nansa icúmí cuu xi-né quivì nùù-xí.

²¹ Daaní, Jacob mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, (ináhá-ndá), vàchi na sá-ítúú cuàhàn-nè cui-nè, dandu nì càhàn-nè xì iin iin dèhe José, nì cachitnùhu-ne xì dèheñani-né mà ñà-icúmí-tè nihì-té cuàhà ñà-vàha ndiaha nùù Dios. Ducán nì cachi-nè, naquímaní-né Dios, te itúú-né nùù bastón xi-ne.

²² Daaní, José mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, (ináhá-ndá), vàchi na sá-ítúú cuàhàn-nè cui stná-nè, nì cachi-nè ñà-seguru icúmí caquee libre nsidaa nècuàchì raza-nè Israel nùù ñuu

Egipto. Te nì nacoo stná-nè órden nansa quida nèhivì xì iquìcúñú-nè nú sàni xìhì-nè.

²³ Daaní, stná yuadíhí Moisés, nì xinindisá stná-nè mii-yá na ní tùinuù dèhe-ne mà. Te nì caxini-nè cuahani iá-vè, ñàyùcàndùá mate sàni dàndàcú rey cui-vè, doco cóni yúhî-nè; ùni yòò nì ìa dèhé-vè nì quida-ne.

²⁴ Daaní, stná Moisés mà, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te sàhámà na sàni sahnu-ne, cóni cùnì-nè cachi gà nèhivì ñà-dihi-né nduú dèheyoco rey.

²⁵ Còò, chicá nì cudì ini-nè cùhùn-nè cutnahá-né xì nèhivì xí Dios, mate cuáhà gà nì ndòhó-né, te màdiá ndòo-ne (ndé iá-nè), te quida-ne ñà-vico sìquini iá ñuhìví yohó, vàchi cuisì sacù-ni tiempu coo ñà-vico ma.

²⁶ Chicá nsiha ichì Cristu nì cùncùcùn-nè nihnú ini-nè, mate nì cáhìchì ini nèhivì-né; te cóni xího stná-nè ñà-cuicà ñuu Egipto yucán, vàchi iin-ni nihnú ini-nè ñà-cuisì nùù Dios icúmì-nè nìhìtáhvì-né cuáhà ñà-ndiaha ì.

²⁷ Daaní, na ní quee-ne ñuu Egipto mà cuàhàn-nè, divi sàhà-ñá xiníndísá-né mii-yá nì sandua. Ni cóni yúhî-nè ñà-nì xidà guá ini rey dandacú yucán, vàchi iin-ni nchícùn vii-néya na ian xinínùù-néya, mate có-tùì-yá indéhe-nda.

²⁸ Daaní, ñà-sàni xinindisá-né mii-yá nduú stná na ní quida-ne vicò pascua primeru, mii-né xì nèhivì raza-nè, te nì dàcáa-ne nì (lèlù icà yehè-né) sàhá màsà cúí dèhe sahnú-né quida ángel yàha yucán.

²⁹ Daaní, na ní yàha-ne Mar Cuahá, te nì nduhìchí cahà mar mà nahi ñuhù íchì, divi sàhà-ñá nì xinindisá-né Dios nì sanduu stná mà. Doco tè-ñuu Egipto, na ní cuni stná-te yàha-tè yucán, dandu nì càhà nsihi-tè.

³⁰ Daaní, sàhà-ñá nì xinindisá stná nèhivì raza-ndà mii-yá, ñàyùcàndùá nì nacununduu-nè ñuu Jericó ùsà quivì, te nì caà nama ndiadì nùù ñuu mà.

³¹ Daaní, stná nècuàchì ñahà nani Rahab, mate cuáhà tiàa nì xicanuu xi-né (antes), doco nì sàà-nè nì xinindisá stná-nè mii-yá, vàchi na ní techuún Moisés iin ù tiàa ñà-nacunì-te nansa iá ñuu nècuàchìmà, dandu nì chindee-néte. Ñàyùcàndùá, cóni xìhì-nè nahi nèhivì dava ga có-xiníndísá.

³² Pues vichi có-xìñùhù cachi guè (sàhà nèhivì sàna ma), ni mà sàà stnáì nacani nsihi xì-nsiá sàhà nsidaa-né, divi sàhà Gedeón, xì sàhà Barac, xì Sansón, xì Jefte, xì David, xì Samuel, xì sàhà stná dava ga nècuàchì nìsa cahàn cuenta xì Dios.

³³ Cunaha-nsiá, divi sàhà-ñá nì xinindisá nsidaa nècuàchìmà mii-yá, (ñàyùcàndùá nì quida-ne cuáhà obra ndiaha). Dava-ne nì cundee-né nùù nsidaa nèhivì ndoó inga ñuu. Dandu nì cusahnú víi-né, te nì nihì-né ñà-vàha nì cachi

sahnú Dios xì-né. Te dava-ne nì càcu-ne nùù nsicaha, cónì sàxí-siné.

³⁴ Te dava stná-nè, nì cundee-né nùù ñuhu xìxìn, cónì quidá dañúà xì-né. Te dava-ne nì càcu-ne nùù nèhivì cuàhàn cahni xì-né xì espada nì cui. Stná nècuàchì còò fuerza xì, nì xinindisá stná-nè mii-yá, te nì ndufuerté-nè, vátùni nì nacuahandee ini-nè, te na ní caquixi soldadu inga ñuu, vátùni nì chindee-né mii-né, te nì taxi-né nsidaa temà.

³⁵ Stná nècuàchì ñahà, nì xinindisá stná-nèyà, te ñàyùcàndùá nì nihitáhvi dava-ne nì natiacu iin nèhivì vehe-ne. Doco dava stná nècuàchìma, nì dàndòhó nèhivì-né, te nì xihì-nè; vihini dacácu-téné nì cui (nú nì nácóó-né ichi-yá); doco còò, cónì quidá-né ducán, vàchi cuní-nè nihitáhvi-né iin ñà-vàha chicá ndiaha, divi ñà-natiacu-nè.

³⁶ Daaní, dava stná nècuàchì sàhana ma, cuàhà gá nì sàcùndiaa nèhivì-né, te nì ñàhni cui stná-nè. Te dava stná-nè, nì sàcùnuhni stná-nè cadena, te nì sàcùndiadi-nè.

³⁷ Te dava stná-nè, nì sahnì nèhivì-né xì yùù, ò machete. Te dava-ne, serruchu nì quedava-ne. Cuàhà gá nì candoho-ne nì quida nèhivì. Ñàyùcàndùá, yohó te yucán nì xicanuu ndahví-nè, nìsa idáhvi-ne xì cuisì iin riì ò simbee, vàchi ndahví dahuun-ne, cuàhà tnùndoho nì xini-nè; quini nì dàndòhó nèhivì-né.

³⁸ Nì xicanuu ndahví-nè yucù dàná, ò inga xaan ndé còò nèhivì, te yucán nì caquidì-nè ini cueva, ò ini iin chichòò cahnú. Ducán nì cuu xì-né mate chicá ndiaá-nè nùù nsidaa gá nèhivì ñuhivì.

³⁹ Doco nsidaa nècuàchì sàhana ma, mate ní nihì-né nì ndee vaha-ne nùù Dios ñà-nì xinindisá-néyà, doco cónì nihitáhvi-né ñà-ndiaha ñi nì cachi-yà (xì xii-ndà) antes.

⁴⁰ Còò, vàchi sàhà-ñá nihnú stná ini-yà ndohó, ñàyùcàndùá nì chitnùnì ini-yà ñà-dècuèndè quivì vichi coo iin ñà-chicá ndiaha nihitáhvi-ndà, dandu iin-nì nacuatnaha-nda xi nècuàchì yucán cundiatú anima nsidaa-nda.

12

Cuisì Jesús ni cundéhe-nda nùù-xí

¹ Vichi cuàhà sàstnùhù nèhivì (sàhana) sàni nacani xi-nda ñà-ndiaha guá iá (nú xiníndisá-ndá mii-yá). Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacoo dahuun-nda nsidaa iñaha sadí xì nùù-ndà. Nì nácóó-ndá nsidanicuú cuàchì quida-nda, vàchi ñà-yucán nduá dacá xi dìni-ndà. Iin-nì nì cunchícùn vii-ndà mii-yá iniì vida xi-nda; nacua quidá nècuàchì dadavá stnahá xinú carrera, ducán xiñuhu nacuahandee ini-ndà.

² Iin-nì nì cundéhe-nda nùù Jesús, vàchi sàhà mii-yá nì quesaha-nda xiníndisá-ndá ichi-yá, te divi-ya icúmì chindee stná xì-ndà ndè cachi xinu vida xi-nda. Te mate nchìca cruz

nì ndoho-ya, doco cóni ndúlócô-yà na ní cahíchì ini nèhivì-yá ñà-nì xihì-yà ducán, vèchi ináhá-yâ, después icúmí-yâ sàà-yà coo-ya contentu. Daaní, (mànuhù-yá gloria), te yucán nì sàcòo-ya ladu cuahá Yua-nda Dios.

³ Pues vichi xiñuhu nsinuu inì-nsia nansa nì cuu xi-yá, cuahà gá nì quida quini nèhivì cuáchi xi-yá, doco nì quidandee ini-yà. Ñàyùcàndùá, nsinuu inì-nsia ñà-jaàn, còtó cucahan-nsiá mà cúndéé gâ inì-nsia, te cuhuun inì-nsia.

⁴ Vèchi ñà-ndáa nduá, cuahà lucha fuerte sàni quida-nsia ñà-màsà cúndéé nèhivì cuáchi ma nùu-nsiá, doco ni-iin-nsia tãñaha ga cahni-né.

⁵ Doco nacua indéhi sàni nandòdó-nsiá nansa cachí Dios nùu tutu ì ndé cãhàn-yà xì-ndà na iin yua-nda. Pues dohó cachí-yà:

Hijos míos, màsà cúñãñã-nsiã nú náni-nsia nùu yùhù ana nduú Stoho-nsiã Señor; còó, ni màsà cúhúún stná inì-nsia nú sàni sãhi-nsiã iin conseju tii.

⁶ Vèchi Stoho-nsiã nduí, te cuú inì sàhà nsidaa-nsiá, ñàyùcàndùá fuerza nàni-nsia, vèchi nsidaa ana sàni nacàxin ñà-cunduu-ne dèhi, icúmí-nê ñàhni stná-nè, cachí Dios.

⁷ Ñàyùcàndùá, xiñuhu quidandee ini-ndà na náni-nda nùu-yá, vèchi sàhà-ñá nduú ndisa-nda dèhe-ya nduájàn. Sà-ináhá-ndá, na cuati-nda, nsidanicuu-nda nì nìhì-ndà conseju nùu yua-nda.

⁸ Doco quivì vichi, nú còó ni-iin conseju níhi-ndà nùu mii-yá, dandu cuní cachàmà ñà-có-nduú ndisa-nda dèhe-ya, vèchi nsidaa ana nduú dèhe ndisa-ya, ducán quidá-yá xì-né.

⁹ Vèchi yua-nda ñuhiví yohó, nìsa danáni stná-nèndó, te nìsa cahvi-ndané. ¿Amádi chicá ndiá ìcà-ndà cundoo stná-ndà sujetu nùu Yua-nda iá ansivi, te ducán nìhì-ndà cutiacu ndi-aha-nda?

¹⁰ Vèchi sacu tiempu nì ndòo-nda nùu yua-nda ndoó ñuhiví yohó, te nacua cudí ini-nè, ducán nìsa danáni-nèndó. Doco mii-yá, cuisì sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xi-nda nduá danáni-yàndó, te ducán cunduu ndisa-nda nèhivì ì nahi mii-yá.

¹¹ Pues ñà-ndáa nduá, có-cudí ini-ndà na hora níhì-ndà conseju; tñundoho nduá cahan-nda; doco nú sàni yàha, te sàni sàà-ndà nì cundaà vaha ini-ndà, dandu chicá ndiaha coo vida xi-nda, vèchi chicá vù sàni sàà-ndà nacani ini-ndà.

Cuàhà gá peligru ndácàn nú cahíchì ini-ndà palabra cachí Yua-nda Dios

¹² Ñàyùcàndùá, màsà cúndóó-nsiá cuhúún gá inì-nsia na ian nì còyo ndahàsáhà-nsiá; còó. Iin-ni ni nácuàhandee ini-nsiã cuniã,

13 micuísì ichì váha-ya nanducu-nsiá sàhà-ñá màsà túcù iin nècuàchì tàcútùha vìì cacanuù nacua ndiá ìcà-né. Te nú sà-íá iin ana tàcúndáa vâha inì-xi ducán, dandu nanducu-nsiá nansa ndufuerté anima-nè.

14 Ni cúndóó mání-nsiá xì nsidaa ñanìtnaha-nsia, te ni cuáhàndee stná inì-nsia cunihnu ì inì-nsia nicanicuahàn, vâchi nú có-nihnú ì inì-ndà, mà nunca sàà-ndà cuni-ndà nùù Stoho-ndà Señor.

15 Te cuidadu ni cúndóó stná-nsiá còtó nandòdó-nsiá gracia xi-ya, te sàà-nsiá nanduu-nsia nèhivì malu ndedúamá inì-xi, vâchi nacua quidá iin yohò yùcù dàná, ducán cui quida stná nècuàchì malu, mate imindaa-né, doco vihini cunduu-ne dañu xi cuàhà gá nèhivì.

16 Ñâyùcàndúá, cuidadu cundoo-nsia, còtó coo iin-nsia cútòò xì ñahà, te ò iin ana có-ndùlócô-xì ichì ì-yá na ian nì quida Esaú sàhana. Dèhe sahnú nì sanduu-ne, ñâyùcàndúá, icúmí-nè ndutahví-né cuàhà ñà-ndiaha ni cuí, doco nì dama-ne derechu mà sàhà cuisì iyuhu ñà-ndúá nì xixi-ne.

17 Te ináhá-nsiá nansa nì cuu xi-né después, cóni níhì-né ndutahví gá-nè ñà-ndiaha ma nùù yua-né, mate yáha ga nì cuni-nè níhì-néa. Nì sacundahví-nè (nùù nècuàchì mà), te nì sacu fuerte-nè, doco màncúì gá, vâchi cóni níhì-né nansa nadama-ne ñà-ndúá sàni quida-ne mà.

Tucu íá ñà-ndúá nì xini nèhivì sàhana na ní sàha Dios-nè ley primeru

18 Vâchi ndohó, cóni tnátuu-nda nùù iin yucù (ñuhivì yohò nacua nì quida nècuàchì Israel sàhana), vâchi yucù (Sináí yucán), xixàn, te iín tnúú ndúchí, có-tùnúù, te caná fuerte tàchì.

19 Te nì sivi stná corneta; dandu nì tiacu cáhàn fuerte mii-yá. Doco nèhivì mà, nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-màsà cáhàn gà-yà xì-né ducán.

20 Vâchi màni cúndéé gâ ini-nè quida-ne cumplir palabra nì cachi-yà. Te dohó nì cachi stná-yà: “Màsà náná-nsiá ìcà yucù jaàn, te nì quisì xí-nsiá, vâchi nú ducán, dandu icúmí-nsiá cahni-nsiási xi yúù, ò xì lanza”.

21 Cunaha-nsiá, yáha ga nì cayùhí cuaá nèhivì mà na ní indehè-né nansa nì cuu. Dècuèndè stná Moisés nì cachi-nè: “Ndé quidí cuisì ñà-yúhì güè”.

22 Doco ndohó, cóò, vâchi ichì yucù nani Sión sàni quihin-nda vichi, vâchi yucù yucán nduú ñuu mii-yá íá nicanicuahàn. Te Jerusalén Nsiaha Iá Ansivi, ducán nani stná ñuu mà. Te sàni sàà stná-ndà ndé ndoó tàcá cuàhà mil ángel xi-ya,

23 ndeníhí vâha-neyà. Te sàni nacuatnahá stná-ndà xì nsidaa gá nèhivì xínduu dèhe-ya, divi nsidaa ana itándiaa quivì-xí

ndè gloria xi-ya. Te sàni dàtnátuu stná-ndà anima-ndà nùu mii-yá ana icúmí nsidandaà sàhà nsidaa nèhivì, divi nduú Dios; te vichi iin-ni sàndùú stná-ndà xì nèhivì nì ndee vàha nùu-yá sàhana, doco vichi sàni nìhì stná-nè nì cundiatú ndiaha stná anima-nè.

²⁴ Vàchi nùu Jesús sàni tnàtuu anima nsidaa-nda, vàchi divi mii-yá nduú ana càhàn nihni sàhà-ndà, te nì saquin stná-yà iin tratu saa xi-nda, divi nduú ñà-nì xitià nùu-yá (sàhà-ndà); te cunaha-nsiá, chicá ndiaha quidá nùu-yá mà nùu nùu Abel sàhana.

²⁵ Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cúndóo-nsiá ñà-màsà nàcuáa-nsiá mii-yá ana càhàn xì-ndà vichi. Vàchi nú cóni càcu nèhivì sàhana na ní cahíchì ini-nèyà na ní càhàn-yà xì-né ñuhivì yohó, dandu chicá mà càcu ndohó nú cahíchì ini-ndà palabra cachí-yà xì-ndà dècuèndè ansivi.

²⁶ Na ní càhàn-yà antes, fuerte nì tnàa ñuhivì; doco vichi sàni cachitnùhu-ya xì-ndà inga palabra yohó, cachí-ya: “Inga xichi icúmí datnáì ñuhivì. Doco màdì cuisì ñuhivì yohó icúmí tnàa; còo, dècuèndè stná ansivi icúmí tnàa”.

²⁷ Te na ní cachi-yà palabra mà ñà-inga xichi icúmí tnàa, pues cuní cachàmà ñà-icúmí cuxio nsihì nsidaa ñà-ndùá nì quidavàha-ya ñuhivì yohó. Doco nsidaa ñà-cuàhàn cunaha nicanicuhàn, icúmíá ndòa.

²⁸ Vàchi ñuhivì ì ndé icúmí-ndá cundoo-nda, mà nunca ndutá. Ñàyùcàndùá, iin-ni xiñuhu naquimanì-ndàyá sàhàmà sàhà-ñá vátuni cunucuachi víi-nda nùu-yá nacua cuní-yà quida-nda, te cahvi víi-ndayá; màsà nàcuìdiqui uun-nda ichi-yá,

²⁹ vàchi nahi ñuhu níhi nduú-yá, te mà úhì cahmi nsihì-ya (ana cahíchì ini).

13

Nansa quida-nda, te cudii ini Dios sàhà-ndà

¹ Iin-ni ni cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà na ian iin-ni ñanì xínduu-nda.

² Màsà nándodó-nda coo manì ini-ndà xì nèhivì cóyo vehe-nda, vàchi dava nèhivì, ndè stná ángel xi Dios nì dàyáha-ne vehe-ne, te cóni cúndáà ini-nè.

³ Te xiñuhu nsinuu stná ini-ndà compañeru-ndà xíndiadi vehecàa; te ducán quida-nda cuenta na ian cutnàhâ stná-ndà xì-né ndiadí-ndà. Te nú quidá quini nèhivì xì dava ga compañeru-ndà, dandu cundehè ndahví stná-ndà nècuàchìmà, vàchi na nèhivì nduú stná-ndà, te vihini cuu stná xì-ndà ducán iin quivì.

⁴ Daaní, xiñuhu quida tnùñuhu stná-ndà xì nècuàchì vehe-nda. Màsà quidá-ndá ni-iin falta xì inga nèhivì. Vàchi iin

castigu fuerte cuàha Dios ana nchícùn xì ñahà, te ò ana cáhàn xì nècuàchì có-ndùú nècuàchì vehe-xi.

⁵ Màsà xího-nda cucumi-nda ñà-cuicà ñuhiví yohó. Nacua sà-ìcúmí-ndá, xì ñà-jaàn-ní ni cúndóó-ndá contentu, vèchi sàni cachi-yà: “Yùhù, mà nunca nandòdí mii-nsiá. Mà nunca nacoo nihni mii-nsiá”.

⁶ Ñàyùcàndüá, vètùni cáhàn ndee-nda, cachí-ndà: Divi Stoho-ndà Señor nduú ana chindéé xì. Mà yúhî, vèchi còò ni-iñàha cui quida nèhivì xì.

⁷ Daaní, xiñuhu nsinuu stná ini-nsia nècuàchì nisa idònùú nùú-nsiá antes, divi nècuàchì nisa dacuaha-xi-nsiá palabra ìi xì Dios. Xiñuhu nsinuu ini-nsià nansa nisa quida viì-né vida xi-ne, te iin-ni ni cúníndísâ stná-nsià nahi mii-né.

⁸ Cunaha-nsiá, iin-ni iá Jesucristu, dècuèndè sàhana xi vichi, te nicanicuahàn.

⁹ Màsà cuàha-nsia chiyuhù nèhivì-nsiá ñà-cunchicùn-nsià inga ichì có-ínahá-nsiâ, vèchi cuàhà ichì tùcù iá chináhà-nè; cuàhà gá ichì tàcùnì-ndà iá. Doco ndohó, chicá vaha cuisì gracia xi mii-yá ni cúníhnú ini-ndà, te ndufuerté anima-ndà, màdiá cunchicùn-ndà iin ley cachí sàhà cuisì índù comida cui cuxi-nda, vèchi nèhivì nacání guâ inì-xi sàhámà, còò ni-iin ñà-vàha xi anima-nè tavá-né.

¹⁰ Dùtù xinúcuáchí veheñùhu (xi raza-ndà, itiácú-nè ñà-ndùú promesa xi nèhivì). Doco ndohó, iá stná promesa xi-nda, (divi nduú Jesús); doco nècuàchì veheñùhu ma, còò derechu xi-ne nihitáhvi-né ni-iñàha nùú mii-yá.

¹¹ Vèchi quisi nduú promesa sàha-ne veheñùhu ma, xítia nìi-sí, dandu nihí dùtù-ñà sàhàn ndé nduú lugar chicá ìi, te quidá-nèamà presentar sàhà cuàchi nèhivì. Doco iquicúñú quisi mà, còò; ndè fuera ñuu icúmíá coca.

¹² Pues divi ducán nì cuu stná xì Jesús sàhà-ñá nihì nèhivì ndoo ndisa cuàchi-ne sàhà nùú-yá. Vèchi fuera ñuu nì ndoho stná-yà.

¹³ Ñàyùcàndüá ndohó, iin-ni ni cúnchícùn stná-ndàyá, mate icúmí-ndá nacoo-nda ñuu-ndà, te cahíchì ini nèhivì-ndó nacua nì quida-ne xì mii-yá.

¹⁴ Vèchi ni-iin ñuu iá ñuhiví yohó, mà cúndüá ñuu-ndà nicanicuahàn. Còò, iin ñuu quesaa quivì vèxi xi-nda nduá ndiatu-nda.

¹⁵ Ñàyùcàndüá, nicanicuahàn ndiá ìcà-ndà ndenihi vaha-nda Dios sàhà ñà-ndüá nì quida Jesús. Vèchi na iin ofrenda xi-nda nùú-yá nduájàn na ndácùcahan-nda quivì-yá, te naquímànì-ndàyá.

¹⁶ Daaní, màsà nándodó stná-ndà quida-nda obra xi ñanìtnaha-nda, te chindee stnaha-nda, vèchi ñà-jaàn ndisa nduú promesa cudî ini-yà sàhà-xì.

17 Nsidaa ñà-ndùá cachí nècuàchì idónuu nùù-nsiá, cunini-nsia, te cundoo-nsia sujetu nùù-né; vàchi inùù-né nùù-nsiá sàhà ñà-cunduu ñà-vàha xi anima-nsià; te icúmí stná-nè nacuàha-ne cuenta nùù Dios sàhà nsidaájàn. Ñàyùcàndùá, cunini-nsianè sàhà-ñá cudì ini-nè quida-ne chuun ma, te màdiá dacúhúún ini-nsiànè; vàchi nú ni cúhúún ini-nè quida-nsia, mà cúí cunduumà iin ñà-vàha xi-nsia.

18 Càmàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhà-nsí, vàchi ináhá-nsí còò ni-iin cuàchi dandoho-xi-nsí, te iin-ni cuní-nsí quida vùù-nsí nsidanicuú tiempu.

19 Ñàyùcàndùá, sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-ni càmàn tàhvì cuáhà-nsiá sàhí sàhà-ñá chicá yàchì cui nasai ndé ndoó-nsiá.

20 Ndiaha gá ndoo-nda ñuhiví quidá Yua-nda Dios, vàchi sàhà-ñá ni xitià nùù Stoho-ndà Jesucristu, ñàyùcàndùá ni saquin Yuandiaha-yá iin tratu saa xi nèhivì, te nduámà iin palabra mà nunca nsihi, vàchi mate ní xihì Jesucristu, ni natiacu-yà ni quida Yuamáni-yá, te ni sàà-yà ni sàcùnduu-ya Pastor ndiaha xi-nda.

21 Te vichi cahnú gá Dios ni sàà-nsiá nihitàhvì-nsiá nsidanicuú ñà-vàha xi-ya sàhà-ñá cui quida-nsia cumplir ñà-ndùá cuní-yà quida-nda; vàchi nú ni nácuàhandee ini-yàndó (xi poder ndiaha) xí Jesucristu, dandu vètùni quida ndisa-nda ñà-ndùá cudì ini-yà sàhà-xí. ¡Ansivéhé cahnú-yá nicanicuahàn! Amén.

22 Yuhù sacúndáhvî nùù-nsiá, ñánì, màsà cudúchí inì-nsia sàhà conseju tii sàni tiaì nùù-nsiá yohó, vàchi iin ù-ni palabra nduá.

23 Cunaha-nsiá, sàni quee ñani-ndà Timoteo vehecàa. Te nú ni quésáa yàchì-nè ndé ié` yohó, dandu cutnahá-nsí sàà-nsí ndé ndoó-nsiá.

24 Cásàhúì xì nsidaa ana idónuu nùù-nsiá, cachi-nsiá xì-né. Te cásàhú stnáì xì nsidaa gá nèhivì xí Dios. Daaní, nècuàchì ladu Italia cutnahá-xì yohó, cásàhú stná-nè xì-nsiá.

25 Te nsidaa-nsiá, ni cúcúmí cuáhà-nsiá gracia xi-ya. Sà-íá.

Tutu Nì Tiaa Santiago nù Nèhivì xí Dios

¹ Yùhù nduí Santiago, iin ana xinúcuáchí nù Yua-nda Dios xì nù Stoho-ndà Jesucristu, (te tiaí tutu yohó) nù nsidaa mii-nsiá nècuàchì nduú descendencia xì nsì-ùxìn ùi dèhe yohòtéhè-ndà Israel, doco vichi inicutu ñuhivì sàni xitià-nsiá. Yùhù cásàhùì xì nsidaa-nsiá.

² Ñàni, xiñuhu cudii ini-ndà na yáha-nda nsidanuu clase tnùndoho.

³ Vàchi iin tnùndoho, prueba nduá a ndisa xiníndísâ ví-ndayá, á coó. Te cunaha-nsiá, divi sàhà tnùndoho ma vètuni cutùha stná-ndà quidandee ini-ndà.

⁴ Ñàyùcànduá, iin-ni ni quidándéé ini-ndà ducán dècuèndè nihì-ndà vètuni cundee ini-ndà sàhà ndéni iñàha nì cui, dandu cunduu ndisa-nda nèhivì ùi inì-xì nacua cuní-yà cunduu-nda, te mà quídámànì gá ni-iin ñà-vàha nù anima-ndà.

Nansa nihì-ndà cunchichí ndisa-nda quida Dios

⁵ Cunaha-nsiá, nú có-cùndàà ini-ndà nansa quida-nda, dandu ni càn tàhvì-ndà nù Dios, te ducán cundaà vaha ini-ndà sàhàmà, vachi mii-yá, sàhatahvì-yándô ñà-nduá xiñuhu, mà dìhndiá-yà, te mà cànàhá-yà xì-ndà.

⁶ Doco ni cúníndísâ vaha-nda, te màsà nácánì ini-ndà a jáán, ò á coó, vachi nú ducán, dandu cunduamà na ian quidá tècuì mar, yohó te yucán ndiachi-té quidá tàchì.

⁷ Te nú divi ducán quidá stná ndohó, dandu màsà cúníhnú ini-ndà nihitáhvì-ndà ni-iñàha nù Stoho-ndà Señor.

⁸ Vàchi nèhivì mà-íin-ní nihnú inì-xì, mà nunca sàà-nè cutùha-ne quida vèi-né nacua ndiá icà-né.

⁹ Ñàni, nú nècuàchì ndahví nduu-nda, dandu xiñuhu cudii ini-ndà, vachi cunaha-nsiá, nù mii-yá sàni nana ducún-ndà.

¹⁰ Doco nú nèhivì cuicà nduu-nda, te sàà-ndà yaha ndahví-ndà, dandu vètuni cudii stná ini-ndà sàhàjàn, vachi nècuàchì cuicà, mà úhì ndañuhu yàchì-nè na ian cuú xi ita caná yùcù iá campu.

¹¹ Vàchi nú sàni xìnu fuerte orá, te nì cuhìhni, dandu íchì yùcù mà, te ndáhvà ita-ñà, mà vícò gâ iá-yà. Pues ducán iá stná xì iin nècuàchì cuicà, icúmí-nè ndañuhu yàchì stná-nè mahì chuun xi-ne.

Nansa xiñuhu quida-nda na yáha-nda tnùndoho

¹² Nansicáhán-ndá nú ni quidándéé ini-ndà na yáha-nda tnùndoho, vachi nú ducán, dandu icúmí-ndá ndee vaha-nda nù Dios, te nihì stná-ndà iin ñà-vàha ndiaha xi-nda nù-yá,

divi ñà-cutiacu-ndà nicanicuahàn, vèchi ñà-jaàn nduá sàni quida-ya comprometer xì nsidaa nèhivì cuú inì-xi sàhà-yá.

¹³ Doco nú xího iin nèhivì quida-ne iin ñà-có-ndiáá, dandu màsà cáchí-nè Dios daxího xi-né. Còó, vèchi Dios, mà cúí xihò-yá quida-ya ñà-có-ndiáá, ni có-dàxího stná-yà ni-iin nèhivì quida-ne ducán.

¹⁴ Cunaha-nsiá, cuisì-ní ini anima mii-nda xího quini-nda ducán, te ñà-jaàn nduá dítá xì-ndà ñà-cùnì-ndà quida quini-nda.

¹⁵ Daaní, nú ducán xího-nda quida-nda, dandu después sàà stná-ndà quida ndisa-nda iin cuàchi ma. Doco ¿índù fin cucumì cuàchi ma? Cuisì ñà-cahnì dahuàn-ndó.

¹⁶ Ñàyùcànduá, (cachí xì-nsiá), ñani màní, màsà nunca cuàha-nda datúcù ni-iin nèhivì-ndó.

¹⁷ (Cunaha-nsiá), nù Yua-nda Dios iá ansivi quixí nsidaa ñà-vàha nù-ndà, vèchi nsidaa ñà-ndiaha ñihítàhvì-ndà, divi nù mii-yá quixá. Te chicá datnúu-yà (sàxìnítùnì-ndà) nù nsidaa ñà-tnúu iá ansivi. Doco mii-yá ni-iyuhu có-dâma-ya (nahi orá), vèchi orá, xicá-yá, te iá còndàhvì-yá, doco Dios, còó, mà dáma-ya.

¹⁸ Te nì chitnùnì stná ini-yà ñà-cunini-nda palabra ndàcuisì xí-yá sàhà-ñá ducán sàà-ndà cunduu-nda dèhe ndisa-ya; dandu nù nsidanicuú ñà-nduá nì quidavàha-ya, ndohó cunduu-nda ana chicá cudí ini-yà sàhà-xí na iin primicia ndiaha.

¹⁹ Ñàyùcànduá, siempre xiñuhu cundoo tùha-nda cunini vaha-nda sàhà iñàha, te màdiá càhàn yàchì-ndà, te menos màsà cuídà yàchì ini-ndà, ñani màní.

²⁰ Vèchi nú ni cuídà ini-ndà sàhà iñàha, mà chíndéâmàndó quida vii-ndà nacua cunì Yua-nda Dios.

²¹ Ñàyùcànduá, ni nácóó dahuun-nda nsidaa ñà-íá quini, xì nsidaa stná ñà-có-ndiáá iá guá ñuhiví yohó, te ni màsà ndúcuéhê stná-ndà; còó. Iin-ni ni cúnì-ndá palabra ndiaha xí-yá nì chiñuhu-ya ini anima-ndà, vèchi sàhà palabra ì mà vètùnì càcu-nda.

²² Doco màdí cunini uun-nda palabra mà. Xiñuhu ñà-quida ndisa stná-ndàñá cumplir, vèchi nú coó, dandu cuisì-ní ñà-dàndàhvì-ndà mii-nda nduá.

²³ (Uun-ni queá) nú inì-ndá palabra ì mà, te có-quidà-ndà ñà-nduá cachá, vèchi ducán queámà na ian indéhe-nda nù-ndà nù iin yùtátá,

²⁴ te xinì-ndà nansa iá-ndà, doco nú sàni quee-nda cuàhàn-ndà, dandu nándòdó-nda nansa iá nù-ndà.

²⁵ Doco nú inì ví-nda ñà-nduá cachí ley ndiaha xí-yá, te có-nândodó-ndañá, iin-ni nchícùn-ndañá, dandísá, icúmì-ndá ñihítàhvì-ndà gracia ñà-chindee xi-nda. Te divi ley mà nduá tavá xi-nda libre (nù cuàchi-nda).

Nansa xiñuhu quida-nda nú cahvi ndisa-nda mii-yá nacua ndiá icà-ndà

²⁶ Dava nèhivì, tuxí ínì-nè nchícùn viì-né religiòn xi-ne, doco tùha stná-nè canàhá ndevàha-ne. Cunaha-nsiá, uun-ni queámà sàhà religiòn xi-ne, cuisì dandahví uun-ne mii-né.

²⁷ Vàchi nú cuní-ndà cunucuachi ndisa-nda nùù Dios, dandu xiñuhu chindee-nda penchì ndahví, xì nècuàchì cuaán ndahví, te cundiaa-ndà mii-nda sàhà-ñá màsà dásìvi-ndà mii-nda xì chuun siquini iá ñuhivì yohó, dandu ñà-jaàn ndisa cunduu iin religiòn vaha nùù Yua-nda Dios.

2

Màsà cáhìchì ini-ndà ñanìtnaha-nda

¹ Ñánì, màsà cáhìchì ini-ndà ni-iin nèhivì, vachi nèhivì xiníndásá-xí Stoho-ndà Jesucristu nduu-nda, te ndiaha gá mii-yá.

² Ni cachí-ndà nì sàà iin nèhivì ndixí vico lugar ndé natácá-ndà cahvi-nda mii-yá, te ñuhú stná iin anillu oro dìndàhá-nè. Daaní, ni cachí-ndà nì sàà stná iin nècuàchì ndahví yucán, te ndahví gà ndixí-né.

³⁻⁴ Doco nú màdì iin-nì quidáñuhú-ndá ndùù nècuàchìmà, mà váha. Màsà quidáñuhú-ndá (cuisì) nècuàchì ndixí víi, te cachi-ndà xì-né: “Yohó coo-ní iin lugar viì”, te nècuàchì ndahví mà, còó, cutu cachí-ndà xì-né: “Jaàn cuiin-ní”, te ò: “Yohó coo-ní ñuhù”, vachi ñà-jaàn nduá sàni cahìchì ini-ndà nècuàchìmà.

⁵ Cunini vaha-nsia palabra yohó, ñani màní. Mate iyuhu icúmì nècuàchì ndahví ñuhivì yohó, doco ¿amádi mii-né nduú ana (chicá) sàni nacàxin Dios ñà-nìhitáhvi-né cunindisá-né mii-yá, te divi fe xi-ne nduú ñà-cuicà-né? Daaní, después sàà stná-nè cundoo-ne ñuhivì ì xí-yá, vachi ducán sàni quida-ya comprometer xì nsidaa ana cuú inì-xi sàhà-yá.

⁶ Doco mii-nsiá, (ndahví-nsià), vachi cahìchì inì-nsia nècuàchì ndahví. ¿Amádi nècuàchì cuicà nduú nècuàchì sahníndáhvi xì-nsiá, te sanícuàchì stná-nè sàhà-nsiá?

⁷ ¿Amádi divi stná-nè cáhàn quini guá dìquì quìvi ndiaha-yá, divi quìvi nì ndacùcahan-nda (na hora nì quìhvi-nda ichì-yá)?

⁸ Pues nú cuní-ndà quida viì-ndà, dandu xiñuhu quida ndisa-nda cumplir nacua cachí ley ì nì sàha mii-yá ana cusáhnù nùù-ndà. Dohó cachí tutu nduú ley mà: “Nacua cuú inì-ní sàhà mii-ní, ducán xiñuhu cuu stná inì-ní sàhà ñanìtnaha-ní”, cachá.

⁹ Doco nú chicá quidáñuhú-ndá iin nèhivì nùù inga-nè, dandu cuàchi nduá, iá ndisa falta xi-nda, cachí ley mà.

10 Vàchi cunaha-nsiá, nú ni chívàha viì-ndà nsidanicuú ñà-nduá cachí ley ì mà, te iá iin xaan ndé cóni quidà-ndà cumplir, dandu queámà na ian cóni chívàha-nda ni-ĩñàha,

11 vàchi imindaa mii-yá nì sàha xi nsidaa ley mà. Cunaha-nsiá, iin ley xi-ya nduú ñà-màsà càhàn-ndà xí inga ana có-nduú nècuàchì vehe-nda. Daaní cachí stná-yà ñà-màsà càhni stnaha-nda. Pues mate có-nchícùn-ndà inga nècuàchì ñahà, doco sahní stnaha-nda, dandu iá ndisa cuàchi-nda nùu ley mà (mate iá iyuhá sàni chivàha-nda).

12 Ñàyucànduá, ndiá icà-ndà càhàn viì-ndà, te quida viì stná-ndà. Vàchi divi nacua cachí ley ndiaha nì tavà xì-ndà libre, divi sàhájàn icúmí ndundaà sàhà cuàchi-nda.

13 Te nú có-ìndéhe ndahví-ndà ñanìtnaha-nda vichi, dandu quivì ndundaà sàhà-ndà, mà níhì-ndà cundehè ndahví stná-yà ndohó. Doco nú sàni indehè ndahví stnaha-nda, dandu mà yúhì-ndà quivì ndundaà sàhà-ndà.

Màsà cáchí uun-nda xiníndísá-ndà mii-yá

14 Ñánì, ¿a cúndiáá ndisa ñà-càchì-ndà cahvi-nda mii-yá te nú có-quidà-ndà obra? ¿A ndísá càcu anima-nda nú ducán nduú modo cahvi-nda Dios?

15 Pues, ni cachí-ndà iá iin ñanìtnaha-nda xihì vixin, te còò sìcoto vaha xi-ne; te xihì stná-nè doco, vàchi còò ni-ĩñàha.

16 Daaní, ni cachí-ndà iá stná iin compañeru-nda nì cachi xi nècuàchì ndahví mà: “Vàtùni cùhùn-ní; ni sàà-ní nadaà inì-ní, te ni sàà stná-ní chitu tìxi-ní”, cachí-nè. Doco nú có-sàha-ne nècuàchì mà ni-iin ñà-cutiacu-nè, amádi uun-ni queámà.

17 Ducán stná xì ñà-cahvi-nda mii-yá nú còò obra xi-nda. Vachi nú ducán, dandu náhà xìcà có-càhvì ndisa-ndayá, vàchi cutu mindaa ñà-jaàn quidà-ndà.

18 Vihini cachí iin nèhivì: “Dava-nda cuisì fe xi-nda iá, te dava-nda, cuisì obra xi-nda iá”, doco còò, vàchi ¿nansa cui cundaà ini-ndà cahvi ndisa iin nèhivì mii-yá nú còò obra xi-ne? Doco nú iá stná obra quidá-né, dandu vátùni cundaà ini-ndà ndisa iá stná fe xi-ne.

19 Ndohó, xiníndísá-ndà ñà-imindaa Dios iá, te ndiaha gá iá ñà-xiníndísá-ndà ducán. Doco cunaha-nsiá, dècuèndè stná ñà-malu, ináhà stná-si imindaa-yá iá, te quidí stná-si ñà-yúhì-siyá.

20 Ndahví-ndà, te neciu-ndà nú tuxí ini-ndà cuisì fe xi-nda nduá ndiaá, te còò obra xi-nda.

21 Amádi ináhà-nsiá sàhà xì-ndà Abraham nansa nì ndee vaha-ne nùu Dios sàhà ñà-nduá nì quida-ne, ñà-nì la-ne dis-pestu cuàhatahvì-né mii-yá (dèhe manì-né) Isaac, (dècuèndè sàni chinduhù-néte) nùu mesa ì.

22 ¿A xiní-nsiá nansa nì quida nècuàchì yucán? Nì cahvi-né Dios, te nì quida stná-nè cumplir (ñà-nduá nì cachi-yà):

ñàyùcàndüá, ndúìjàn nì sacatnahá, te sàhà obra xi-ne mà nì sàà-nè nì cahvi vii ndisa-ne mii-yá.

²³ Dandu nì cuu ndisa ñà-ndüá cachí tutu ìi ndé cachí palabra yohó: “Nì xinindisá Abraham Dios, te ducán nì ndee vaha-ne nù-yá”. Dècuèndè nì cachi stná Dios amigo xi-ya nduú Abraham mà.

²⁴ Ñàyùcàndüá, nàhà xicà, màdì cuísi-ní ñà-cahvi-ndayá nduá cuní-yà sàhà-ñá ndee vaha-nda nù-yá. Cuní stná-yà quida ndisa-nda cumplir nansa cachí-yà.

²⁵ Inga casu nduú stná nècuàchì sànahà nani Rahab. Iin nècuàchì ñahà cónisá ìa sahnú inì-xi nì sanduu-ne, doco na ní casaà nècuàchì (ñuu Israel) ñuu-nè, nì quidañuhu-né nècuàchìmà, dandu después nì dánhù-nè nècuàchìmà inga ichì. Pues sàhà-ñá nì quida-ne obra mà, ñàyùcàndüá nì ndee vaha stná-nè nù Dios.

²⁶ Vàchi nú cahvi-nda Dios, doco có-quidá ndisa-nda ñà-ndüá cachí-yà, dandu (mà chindéé) fe mà-ndó. Na ian sàni xihà nduá, vàchi cóá quidá, na iin cuerpu nsì còò cá anima-xi.

3

Cuidadu ni cúndóo-ndá sàhà ñà-ndüá cachí-ndà

¹ Chicá vaha màsà cúndúú cuáhà-ndà nècuàchì chináhá (palabra ìi), ñáni, vàchi cunaha-nsiá, chicá icúmí-yâ nandacàn-yà cuenta nù nsiùhù nècuàchì chináhá.

² Nsidaa-nda, cuáhà falta quida-nda. Te nú mà túha-nda cachi-ndà ni-iin ñà-có-ndiáá, dandu iin nèhivì quidá ví ndisa sàndùù-ndà, vàchi sàni cutùha-nda cadì-ndà nù nsidaa ñà-chìcuéhè vihini sàà-ndà quida-nda.

³ Cundehè-ndà idu, chicáá-ndà frenu yuhù-sí sàhà-ñá cunini-sindó, dandu vátuni cuitàndòò-ndàsì mate nahnú-si.

⁴ Stná barcu, mate nahnú cuáhà-nú, te ndee caná tàchì dandiàchì xì-nú, doco cuisì iin yutnù chipalá tii nduá dacaca-xi-nú cùhùn-ndà ndéni nì cui cahan-nda.

⁵ Te divi ducán iá stná yuhù-ndà. Tiá, doco cuáhà gá chuun nahnú chiñùhà. (Ináhà-ndá), cuisì iin ñuhu tii cui dacuícùn xì inicutu iin yucù cahnú, te coco nsidaámà.

⁶ Te nacua quidá ñuhu mà, ducán quidá stná yuhù-ndà: cuáhà sàstnùhù chuun quini cáhàn sàhà-xí. Iá nù cuerpu xi-nda, doco mà úhì dacúnsídá cuàcha-ndó. Inii vida xi-nda, ducán quidá yuhù-ndà, cuáhà gá chuun daquíñùhà, te ¿índü divi níhà cachí quini guá? Pues divi nù ñà-malu.

⁷ Nsidanicuú clase quisi, vátuni ndumansú-si quida nèhivì, a ducán nduú-si quisi yùcù, ò laa, ò quisi cuàti, o quisi mar, nsidanicuú clase-si sàni nsidamansú nèhivì-sí.

⁸ Doco yuhù-ndà, còó; tàñáha ga cundee ni-iin nèhivì nùá. Iin mal nduá; mà cándisá dandacu-nda nùá. Na ian quidá iin tàtnà dänä, ducán quidá stná, vàchi chituá ñà-có-ndiáá.

⁹ Xi yuhù-ndà naquímàni-ndà Yua-nda Dios, te después divi-nia (vihini) canàhá-ndà xì ñanìtnaha-nda, mate nahi mii-yá iá stná-nè, vèchi nacua iá mii-yá, ducán nì quidayucun stná-yàndó.

¹⁰ Mismo yuhù-ndà sàni naquimanì-ndà mii-yá, te nì canàhá stná-ndà (xì ñanìtnaha-nda). Pues cunaha-nsiá, mà váha quida-nda ducán, ñánì.

¹¹ Vèchi iin tè-dòcò, iin-ni ndèà tècuíi vèha, te ò iin-ni ndèà tècuíi ùhà.

¹² Te ò iin yutnù, ¿a vátùni cucàa quisì vídì-nu nú diín yutnù nduú-nu? Còò. Ni mà cúí cuàha stná sìhigu nùù nducu yòhò sì-uva. Te lugar ndé caná tècuíi ùhà, có-càná stná tècuíi vèha.

Cuisì nèhivì datnúù Dios sàxìnìtnùnì-xi nduú nèhivì nchichí ndisa

¹³ ¿A nchichí dava-nsia (cahan-nsiá), te ò sàni dàcuàhá stná dava-nsia? Nú jaan, dandu xiñuhu cunihnu ndahvi stná ini-nsià, te quida-nsia puru ñà-íá viì, dandísá, sàà cunahà xicà nchichí ndisa-nsia.

¹⁴ Doco nú tùha-nsia cumbìdia cuàhà ini-nsià, ò cuísi sàhà mii-nsiá nacánì ini-nsià, dandu màsà cáchì gà-nsià nchichí-nsià, vèchi có-nduá ñà-ndáà; tnùhu nduá.

¹⁵ Vèchi modo xi-nsia mà, có-nduá nahi palabra nchichí vèxi nùù mii-yá iá ansivi. Vèchi nú cutu cáhàn nchichí-ndà, te có-quidá víi-nda, dandu náhà xicà, cuisì ñuhiví yohó vèxi palabra mà; dìni nèhivì ùùn nì quea, te divi ñà-malu nì chitnùnì ini xán.

¹⁶ Vèchi nú cumbídià ini nèhivì, te cuadú-nè, dandu seguru cundoo stná-nè nàâ stnahá-né, te quida stná-nè nsidanuu clase chuun có-ndiáà.

¹⁷ Doco nú nchichí ndisa-nda quidá mii-yá iá ansivi, dandu ñà-sàni ndu-ìi sàxìnìtnùnì-ndà nduá, te tùha-nda cundoo manì-ndà; mà dáná-ndá. Cáhàn viì stná-ndà xì nèhivì, te cundehè ndahví stnahá stná-ndà, vèchi vèha ini-ndà, iin-ni cáhàn ndàà-ndà nacua iá iin chuun, mà dánánì uun-nda.

¹⁸ Cunaha-nsiá, nú cuní-ndà cunduu-nda nèhivì quidá víi ndisa, dandu vivíi-ni nì cáhàn-ndà xì ñanìtnaha-nda sàhà-ñá cundoo manì nsidaa-nda, vèchi ducán queamà na ian chìhì-ndà iin tata vèha, dandu después ndanchito iin cosecha ndiaha.

4

Màsà cándísâ-nda cunchicùn-ndà modo xi ñuhiví yohó

¹ Dava-nsia indéhe úhì stnahá-nsiá, te nàâ stnahá stná-nsià. Pues, ¿ndià disáhà-xí iá ducán, tuxí ini-nsià? Amádi sàhà ñà-xího guá-nsià iñàha, te dacá mà sàxìnìtnùnì-nsià.

² Xího-nsiá iñàha, te nú mà cùì níhì-nsiáñà, dandu (cuní-nsià) ndañuhu nèhivì (icúmí xân). Te nú cumbídià

stnahá ini-nsià sàhà iñàha, te mà cùì níhì stná-nsiàñà, dandu nàá stnahá-nsiá, te cáhàn ndiaa stnahá stná-nsià. Doco ¿índù chuun có-ìcúmí-nsiâ ñà-ndúá xího-nsiámà? Divi sàhà-ñá có-xìcàn tàhvì-nsiáñà nùù mii-yá.

³ Te mate ni cécàn tàhvì-nsiá nùù-yá, doco mà níhì-nsiáñà, vèchi mal xìcàn-nsià, cutu cuní-nsià iñàha sàhà-ñá quida ndevàha-nsia nacua cudû ini mii-nsiá.

⁴ ¡Ndahví-nsiá! ¿Índù chuun nchícùn-nsià ñà-có-ndiá ìcà-nsiá? ¿A có-ínáhá-nsiâ ñà-mà váha candisá-nda cunchicùn-nda modo xi ñuhívì yohó, vèchi ducán queá na ian có-ndòó vaha ga-nda xì Dios?

⁵ Te ducán cachí stná tutu ì: “Sàni nihítàhvì-nda nùù Dios ñà-coo Espíritu ìì xí-yá ini anima-nda, te màni cuáhà-nda nùù Yà-ì mà; ñàyùcàndúá, có-cùnì dahuun-ya cunihnu ini-nda inga iñàha cunchicùn-nda”. Te cunaha-nsiá, màdi úún-ní cachí tutu ì mà ducán, (ñà-ndàà nduá).

⁶ Doco Dios, chicá cuáhà gracia sáhatahvì-yándò. Ñàyùcàndúá, dohó cachí stná tutu ì: “Dios, sadí-yà nùù nsidaa nèhivì nducuéhê, doco nèhivì nihnú ndáhvì ini-xi, sáhatahvì-yànè gracia xi-ya”.

⁷ Ñàyùcàndúá, ni cúnínì-nda nsidaa ñà-ndúá dandacú-yá, doco ñà-ndúá cuní ña-malu, cóo; iin-ni màsà cuáha-nda cundee-sí nùù-nda, vèchi nú màsà cuáha-nda quida-sì ducán, dandu icúmí-sí cunu-sì nùù-nda.

⁸ Xiñuhu tnàtuu-nda nùù Dios, dandu mii-yá, chicá cuyatni stná-yà nùù ndohó. Te nú iá cuàchi-nda, dandu xiñuhu nsidandoo-nda anima-nda na ian ndàhà-nda. Te nú ùì ichì nduá nchícùn-nda, dandu xiñuhu ndoo stná anima-nda.

⁹ (Vèchi nú iá falta xi-nda, dandu chicá vaha) ni dándóhó-nda mii-nda, te cundoo-nda tnùnsí ini, te cuacu cuáhà-nda (sàhà cuàchi-nda). Xiñuhu cuhuun ini-nda sàhájàn; màsà cúdû gá ini-nda, ni màsà cuácù gà-nda; cóo. Xiñuhu cundoo-nda tnùnsí ini,

¹⁰ te cucahan núù-nda nùù Stòho-nda Señor. Cuisì nú ducán, dandu níhì-nda nduvìì tú anima-nda quida-ya.

Màsà cuítñuhu stnaha-nda

¹¹ Ñàni, màsà cáhàn-nda dìquì ñanìtnaha-nda, vèchi nú ni quida-nda ducán, te xítñuhu tnaha-nda, dandu ñà-sàni càhàn-nda dìquì stná ley xi mii-yá nduá, te ducán queámà na ian xítñuhu stná-nda ley mà. Te nú xítñuhu-nda ley mà, dandu có-ndúú gá-nda ana chívàha xán; cóo, ana xítñuhu xán nduu-nda.

¹² Cunaha-nsiá, mindaa mii-yá nduú ana nì sàha xi ley ì, te imindaa-yá nduú stná ana icúmí nsidandaà xì sàhà falta xi iin iin-nda. Cóo ni-iin ana cachi a cácu-nda, á cóo, cuisì

mii-yá. Ñàyùcàndùá, ¿ana tuxí ini-ndà nduu-nda te xítñuhu stnaha-nda ducán?

Có-ináhá-ndá nansa cuàhàn cuu xi-nda tnaa idá

¹³ Cunini vaha mii-nsiá nècuàchì cáhàn ndee guá. Vàchi cachí dava-nsia vichi ò tnaa cùhùn-nsià inga ñuu cundoo-nsia yucán iin cuià, te cuiin-nsia, te nadicò-nsiá, nsidacuahà-nsiá òhùn xí-nsiá cahan-nsiá.

¹⁴ Doco nì có-ináhá-nsiá nansa cuu xi-nsiá tnaa idá. Vàchi vida xi-nda, (yàchì nsiha) nahi vìcònùhù. Iin ratu tii iá, dandu cò cã.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, ndiá ìcà-ndà cachi-ndà: “Pues, nú ducán cuní Stoho-ndà Señor, dandísá cutiacu-ndà, te ò nú cudí ini-yà, dandu dohó te dohó quida-nda”.

¹⁶ Doco mii-nsiá, ¿nansa quidá-nsiá vichi? Ndee gá cáhàn-nsiá. Mii-nsiá nduú-nsiá mii-nsiá cahan-nsiá. Doco mà vaha càhàn-ndà ducán.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, (nsinuu inì-nsia palabra yohó): nú ináhá-ndá nansa ndiá ìcà-ndà quida-nda, te có-quidà-ndàñá, dandu cuàchi nduá.

5

Ñà-nduá nì cachi Santiago xì nècuàchì cuicà malu

¹ Cunini vaha nsidaa mii-nsiá nècuàchì cuicà. Chicá vaha cuacu-nsia, te cundoo-nsia tnùnsi ini, vachi sà-itúú tnùndoho nahnú òiquì-nsiá.

² Vachi nsidaa ñà-cuicà-nsiá, sàni cuchicueha; nsidaa sìcoto vico xí-nsiá, sàni cusiquidiá.

³ Nsidaa oro xì plata xi-nsia, òhùn chicúehè sàni nandua; sàni nana ditnu-ña. Te òhì ñà-jaàn cunduu testigu ñà-cundaà ini nèhivì (còni quidá víi-nsiá), te ducán icúmí quea na ian sàni saxì stná ditnu òhùn mà ìcà-nsiá, na ian nì xixìn cuñu-nsiá nì quidamà (ñà-cuàhà guá tnùndoho cucumi-nsiá), vachi yáha ga sàni càyà ñà-nduá icúmí-nsiá nìhì-nsiá quivì xinu tiempu.

⁴ Te peón ndahví nì ndanihi xi cosecha xi-nsia, nì dándahví uun-nsianè, vachi còni sáha-nsianè raya xi-ne nacua ndiá ìcà-nsiá, ñàyùcàndùá, raya xi-ne mà, na ian ndáhi stná-ñà, te tiacú stná Stoho-ndà Señor, iníni-yá quidá peón mà reclamu nù-yá. Te cunaha-nsiá, cuàhà gá mil soldadu dandacú-yá nù-xí.

⁵ Vico gá sàni sandoo-nsia ñuhivì yohó; cuisì gustu xi mii-nsiá sàni quida-nsia. Doco nahi quisì sàni nei, te nì ndundatnù-sí, ducán nduú stná-nsiá; te vichi sàni sàà meru quivì cui-nsiá.

⁶ Vachi tùha stná-nsiá canicuàchi-nsia sàhà nèhivì ndàcuisì inì-xi, te sàhà yuhù-nsiá xíhì-nè; mientras mii-né, có-nàndúcú-nè nansa chindee-né mii-né.

Màsà cúhúún ini-ndà, vachi sà-itúú naxicocuíñ Jesús

⁷ Ñàni, iin-ni ni quidándéé ini-ndà dècuèndè sàà quìvì naxicocuĩn Stoho-ndà Señor. Quida-nda na quidá iin nèhivì campu, ndiatú-né ndè cuun dàvì nùù, (dandu xitú-né); daaní ndiatú cuéyàà-nè dècuèndè cuun dàvì dásìhì sàhà-ñá ducán cuida ndiaha viú xi-ne.

⁸ Te divi ducán stná ndohó, xiñuhu cundiatu cuéyàà-ndà dècuèndè naxicocuĩn Stoho-ndà Señor. Ñàyùcàndùá, vichi xiñuhu nacuahandee ini-ndà, vachi sà-ítúú-yá ndixi-ya.

⁹ Te màsà cáhàn cuèchi-nda sàhà compañeru-ndà, ñàni, vachi nú ducán, dandu icúmí-yá danáni-yàndó, te cunaha-nsiá, sàni cuyatni ndisa quìvì nsidandaà-yà sàhà-ndà.

¹⁰ Xiñuhu nsinuu stná inì-nsia nansa nì cuu xi nècuàchì sàhana nì sacahàn cuenta xi Stoho-ndà Señor, cuàhà gá nì dàndòhó nèhivì-né, doco iin-ni nì quidandee ini-nè. Ñàyùcàndùá, nacua nì quida nècuàchìmà, ducan ni quida stná ndohó vichi, ñàni,

¹¹ vachi ndiaha gá nì quida-ne nì quidandee gá ini-nè. Te ináhá stná-ndà nansa nì cuu xi nècuàchì sàhana nani Job, iin-ni nì quidandee stná ini-nè, dandu después nì quee vii (ñà-ndùá nì cuu xi-né), vachi nì chindee Stoho-ndà Señor-nè. Ñàyùcàndùá, nàhà claru tùha ndisa Dios cuhi ini-yàndó te cundehè ndàhví stná-yàndó.

¹² Màsà nunca chinaha-nda Dios, ñàni. Chuun cahnú nduá màsà quidá-ndá ducán. Ni màsà ndácùcahan stná-ndà ansivi, ò ñuhiví. Còó. Ni-iin xichi màsà chínáhá-ndá ducán. Coò; vachi nú nì cachí-ndà “Jaan”, dandu divi nì cùndùá, te ò nú nì cachí-ndà “Còó”, divi ñà-jaàn nì cùndúú stná. Ducan ni quida-nda sàhà màsà níhì-ndà castigu nùù-yá.

¹³ Nú iá tnùndoho yáha-nda, dandu xiñuhu càcàn tàhvi-ndà nùù-yá. Te nú cudíi ini-ndà, dandu coto-nda alabanza xi-ya.

¹⁴ Te nú cuhí-ndà, dandu cana-nda nècuàchì sahnú ndiaá xì nèhivì xí Dios quixi-ne caquin-nè seña aceite dìni-ndà, te càcàn tàhvi-né nùù-yá sàhà-ndà, ndacùcahan-né quìvì Stoho-ndà Señor.

¹⁵ Te nú xiníndísá-ndá na xicàn tàhvi-né, dandu càcu-nda nùù cuèhè mà, vachi icúmí-ndá nduvàha-nda quida-ya. Te nú iá stná cuèchi nì quida-nda, dandu cuicahnú stná ini-yà sàhà-ndà.

¹⁶ Ñàyùcàndùá, ni nàhmà-ndà falta xi-nda nùù ñanìtnaha-nda, te càcàn tàhvi stnàhà-ndà sàhà-ndà sàhà-ñá nduvàha-nda quida-ya. Vachi iin nèhivì vaha, cuàhà gá ndiaá na xicàn tàhvi-né nùù Dios; cuàhà gá chindéa.

¹⁷ Iin casu nduú Elías sàhana. Iin nèhivì ñuhiví nahi ndohó nì sanduu stná-nè, te nì xicàn tàhvi-né nùù Dios ñà-màsà cúún dàvì. Te ndisa, nì yàha ùnì cuà dàva, te cóni cúún ni-iin dàvì.

18 Daaní, tucu tu nì xìcàn tàhvì-né nùù-yá, te nì ndesaha tú dàvì, vətùni nì cana tu itu.

19 Nú íá iin compañeru-ndà nì tucù iin ichì có-ndùú ñà-ndáà, dandu ni cáhàn-ndà xì-né áma naxicocuûn-nè ichì váha, ñánì.

20 Vàchi cunaha-nsiá, nú ni cáhàn-ndà xì iin nècuàchì nì tucù ichì cuáchi, te nìhì-ndà natnahnù-nè ichì váha, dandu ndiaha gá queamá, vàchi sàhà ndohó sàni càcu anima-nè, mà sáà gá anima-nè cuià; mate cuáhà gá cuàchi-ne nì ìa, doco sàhà palabra xi-nda sàni ndutu nsidaámà.

Tutu Nuu Nì Tiaa San Pedro nùu Nèhivì xí Dios

¹ Yùhù nduí Pedro, iin ana nì nihì chuun ndiaha nùu Jesu-cristu, (te tiaí tutu yohó) nùu mii-nsiá nècuàchì sàni xitià nihni inicutu ndé' ladu Ponto, ladu Galacia, ladu Capadocia, xì stná ladu Asia, xi ladu Bitinia.

² Mii-nsiá nduú stná-nsiá nèhivì nì nacàxin Yua-nda Dios, vàchi dècuèndè sàhana nì chitnùnì ini-yà ducan. Te sàhà-ñá sàni nduhì stná anima-nsiá nì quida Espíritu ìlì xí-yá, ñàyùcàndùá sà-ínì ní ví-nsiáyà vichi, te nì cuxio stná cuàchi-nsia nì quida nùu Jesucristu. Pues vichi nì cùcúmì cuáhà-nsiá gracia xi-ya, te contentu nì cùndóó stná nsidaa-nsiá.

Iin tnùndé ini ndiaha icúmì-ndá nùu Dios

³ Ansivéhé cahnú Yua-nda Dios, divi mii-yá ana cahvi stná Stoho-ndà Jesucristu, vàchi Yuamánì-yámà nduú-yá. Pues vichi sàni indehè ndàhvì-yàndó ñà-nì xihì Jesucristu (sàhà-ndà), te nì natiacu-yà; ñàyùcàndùá, vátùnì nì nacacu saa-nda ñuhivì ìlì xí-yá, te vichi iá ndisa tnùndé ini xi-nda na ndoo-va-nda ñuhivì yohó.

⁴ Te ndiaha gá icúmì stná-ndà nihitáhvi-ndà nùu-yá. Vàchi ndè gloria iá vaha nsidaa ñà-ndiaha ìlì xì-ndàmà, te mà nunca sàà cusiquidiá, ni mà nunca sivi stná, dècuèndè nicanicuahàn icumíá cunahá.

⁵ Te sàhà-ñá nihnú vaha ini-ndàyá, te ndiaá-yàndó xì poder xi-ya, ñàyùcàndùá vátùnì nihì-ndà salvación xi-nda; te vichi sà-íá listu salvación mà, doco ndè sàà xinu tiempu, dandu cundaà vaha ini-ndà (ñà-ndiaha guá) iámà.

⁶ Ñàyùcàndùá, cuáhà gá cudîlì ini-ndà vichi, mate vihini sayáha-nda cuáhà clase tnùndoho sacu tiempu.

⁷ Vàchi ducán quidá-yá sàhà-ñá cunahà claru, a xiníndísá ndisa-ndayá, á coó, nacua quidá nèhivì xì oro, dadàà títi-néa nùu ñuhu sàhà-ñá cundaà ini-nè (a oro vaha nduá, á coó). Doco nú nihnú vaha ini-ndà Jesucristu, dandu chicá ndiaámà nùu oro, vàchi oro, mà úhì ndañuhá, doco nú iin-ni nihnú vaha ini-ndà mii-yá mate yáha-nda tnùndoho, dandu sàhà ñà-yúcán sàà-ndà ndee vaha-nda nùu-yá na quívì naxicocuín-yà, te nihì stná-ndà cuáhà tnùñuhu ndiaha.

⁸ Mii-nsiá, tãñáha ga cuninùu-nsiáyà, doco cuú inì-nsia sàhà-yá; te mate có-xinì-ndàyá vichi, doco xiníndísá-ndáyá, te cudîlì gá ini-ndà ñà-ndiaha guá (quidá-yá), te ni có-sàà-ndà cachi nsihi-nda ñà-cuáhà guá cudîlì ini-ndà.

⁹ Daaní, icúmí stná-ndà nihì-ndà càcu anima-ndà, vàchi divi sàhájàn nduá nì xinindisa-ndayá.

¹⁰ Sàhana nìsa cahàn nècuàchì profeta ñà-ndùú razón xi-ya, nì cachitnùhu-ne nansa cuàhàn cuu xi ndohó tiempu vichì, te nihì-ndà cuàhà gracia. Doco cuàhà gá nì nacani ini nècuàchì sahnù-ma, vàchi cóni cúndàà ini-nè nansa iá salvación icúmí-ndá nihì-ndà tiempu vichì,

¹¹ te nì cuni stná-nè cundaà ini-nè índù tiempu divi cuu nsidaájàn. Vàchi inácaá Espíritu ìlì xí Cristu ini anima-nè, te nì cachitnùhu-ya xì-né ñà-icúmí Cristu ndoho-ya, dandu después naquihin-ya tnùñuhu ndiaha xí-yá.

¹² Doco después na ní dàtnùú gà Espíritu ìlì sàxínitnùnì-nè, dandu nì sàà-nè nì cundaà ndisa ini-nè ñà-màdi sàhà (tiempu xi) mii-né càhàn razón mà. Còó. Divi sàhà ndohó nì càhàn mà, te mii-né, cuisì-ní nì cachitnùhu uun-ne. Te vichì ndè ansivi sàni nuu Espíritu ìlì xí-yá, te chindéé-yâ nèhivì (xí-yá) ñà-cachitnùhu stná-nè razón ndiaha ma; teayùcànduá, vichì mii stná-nsiá sàni xinitnùhu-nsia palabra mà. Te cunaha-nsiá, dècuèndè stná àngel xi Dios, cuni stná-nè chicá cundaà ini-nè sàhà razón mà (ñà-ndiaha guá).

Nì cúníhnú ìlì ini-ndà na xicánúú-ndá ñuhiví yohó

¹³ Ñàyùcànduá, nì nàcuàhandee ini-ndà sàxínitnùnì-ndà, te nacani sahnú ini-ndà; iin-ni nì cúníhnú vaha ini-ndà ñà-nìhitáhvi-ndà cuàhà gá gracia na quívì naxicocuín Jesu-cristu, te cuninùú-ndayá.

¹⁴ Iin-ni nì quidá víi-nda na ian quidá iin dèhe-nda tùha cunini viì xì-ndà. Te màsà nácóó-ndá mii-nda xího ndevàha-nda na ian nisa quida-nda antes na tãñaha ga cundaà vaha ini-ndà. Còó.

¹⁵ Nacua ìlì mii-yá ana nì cana xi-nda, ducání quida stná-ndà, nì cúníhnú ìlì stná ini-ndà sàhà nsidaa chuun quida-nda.

¹⁶ Vàchi ducán cachí Dios nùú tutu xi-ya: “ìlì gá yùhù, ñàyùcànduá, stná mii-nsiá nì cúnduú stná-nsiá nèhivì ìlì”.

¹⁷ (Cunaha-nsiá), iin-ni ndeníhí Yua-nda Dios nsidanicuú nèhivì; te nacua quidá iin iin-nda, ducán icúmí-yâ nacuaaha-yàndó. Ñàyùcànduá, nsidaa ndohó nècuàchì ndácùcahan xi quívì-yá, cuàhà gá xiñuhu yùhì-ndà, còtó mà cúdí ini-yà sàhà ñà-nduá quida-nda ñuhiví yohó.

¹⁸ Vàchi ináhá-ndá, sàni dãnáà-yá sàhà cuàchi-nda, te ducán sàni càcu-nda nùú estilu nì nacoò xii-ndà, vàchi mànicuí chin-deámàndó. Doco màdi oro ò plata nì dãnáà sàhà cuàchi-nda, vàchi cuisì iñaha ñuhiví yohó-ní nduámà.

¹⁹ Còó, cuisì nì ndiaha Cristu nì dãnáà xì sàhà-ndà; na iin lelù còò ni-iñaha iá nì dòcò nùú Dios, ducán nì sanduu-ya.

20 Vàchi dècuèndè na táyôo ñuhívì sàni chitnùnì ini Yua-nda Dios ñà-cuu xi Jesús ducán, doco cuisì dècuèndè tiempu vichi na xínu tiempu, dandu nì cuu ndisa xi-yá ducán sàhà-ñà (càcu-nda).

21 Te divi sàhà Jesús sàni nìhì-ndà nì xinindisa-nda Yuamámì-yá. Te sàhà stná poder xi Yuandiaha-yá nì natiacu-yà, dandu nì naquihin-ya tnùñuhu ndiaha xí-yá. Pues divi sàhà ñà-jaàn nì nìhì-ndà cunihnu vaha ini-ndà Yua-nda Dios, te nì sàcòo stná iin tnùndé ini ndiatu-nda nù-yá.

22 Vichi sàni chindee Espíritu ìlì xí-yá, te xiníndísá-ndá palabra ndàcuisì xí-yá. Ñàyùcàndùá, sàni ndoo stná cuàchi anima-ndà, vètùnì cuu stnahá ndisa ini-ndà sàhà-ndà vichi, ñánì. Sàhámà fuerte ndisa xiñuhu cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te màsà dátíáá úún-ndá quida-nda ducán.

23 Vàchi sàni nacacu saa-nda ñuhívì ìlì xí-yá. Doco màdì nèhivì ñuhívì nì quidà-xì-ndà ducán, còo, divi palabra ìlì xí Dios nì quida xi-nda ducán. Vàchi nsidaa nèhivì, xíhì-nè. Doco palabra mà, nicanicuahàn cunaha-ñà nù-ndà na ian itiácúà nicanicuahàn.

24 Vàchi nsidaa nèhivì ñuhívì, (yàchì nsihi-ne) nahi yùcù pastu, te nsidaa ñà-vico xí-né, (yàchì nsihi stná) nahi ita yucù; vachi íchì yucù, te ndáhvà stná ita-ñà.

25 Doco palabra sàni cachi Stoho-ndà Señor, còo, nicanicuahàn icúmíá coa. Te divi palabra mà nduú razón ndiaha sàni cachitnùhu nèhivì xì-nsiá.

2

1 Ñàyùcàndùá, xiñuhu nacoo dahuun-nda nsidaa ñà-có-ndiáá. Màsà dándáhvì stnahá gá-ndà, ni màsà dánánì uun-nda nduu-nda nèhivì vaha. Te màsà cumbidia stnahá stná ini-ndà, ni màsà cáhàn quini ga-ndà dìquì ñanìtnaha-nda.

2 Na quidá mée tíquìn, yáha ga cudí ini-vè tèndodo, ducán xiñuhu quida stná-ndà; xiñuhu cudìi cuáhà ini-ndà sàhà palabra ìlì xí-yá, vachi vaha ndisa; dandu nìhì-ndà ndufuerté fe xi-nda.

3 Te nú ndisa sàni cundaà vaha ini-ndà màni gá ini Stoho-ndà Señor, dandu (vètùnì nìhìtáhvì-ndà ducán).

Nahi cimientu fuerte nduú Jesús

4-5 Vichi xiñuhu tnàtuu-nda nù-yá, te quida-nda cuenta na ian nduu-nda yùù (cuàha vehe), te mii-yá nduú-yá nahi cavà xí cimientu, (doco màdì cimientu ndisa, vachi) itiácú-yà. Te mate ní cahíchì ini nèhivì-yá, doco nì cachi Dios ñà-nduú-yá ana chicá ndiaá. Ñàyùcàndùá, ni cuàha-nda cuichuún-yándò na ian quidáyúcún-yà iin vehe ndiaha-yá.

Daaní, nahi dùtù ìlì xí-yá nduú stná-ndà; vètùnì cuàha-ndayá promesa xi-ya, divi ñà-vàha ñuhú ini anima-ndà,

vàchi sàhà (obra nì quida) Jesucristu icúmí Dios cudii ini-yà sàhà promesa mà.

⁶ Váchì ducán cachí (Dios) nùù tutu ìì:

Cunaha-nsiá, icúmí techuín iin ana sàà Ñuu Sión; cunduu-ya ana chicá ndiaá; te yáha ga cuàhà tnùñuhu cucumi-yá; cuàhà gá cundiaa-yà. Te chuun quida-ya cunduu nahi chuun xi cavà cahnú nduú cimientu xi vehe. Te mà nunca naxicocuín ini nèhivì ñà-nì xinindisá-né mii-yá.

⁷ Ñàyùcàndüá, nùù nsidaa ndohó nècuàchì xiníndisâ, ndiaá ndisa-ya, doco nùù nècuàchì có-xiníndisâ, còó. Doco seguru icúmí cuu (nahi ejemplu nacání sàhà) cavà nì cahíchì ini albañil, vächì nì sàà cavà mà nì nandua yùù vico indúhu esquina vehe. (Pues ducán nì cuu stná xì mii-yá.)

⁸ Te vichi nduú stná-yà na iin yùù cahnú caquìhi sàhà nèhivì (cahíchì ini xì-yá), te na ian nduá-nè, vächì cudúchì ini-nè sàhà-yá. Ñàyùcàndüá icúmí-né nihì-né (tnùndoho) nì chitnùnì ini Dios cuu xi-né, na ian caquìhi sàhà-né, te nàcasàn-né, vächì có-cùnì-nè cunini-ne.

⁹ Doco ndohó, còó, vächì sàni nacàxin-yàndó, te vichi nduu-nda dèhe (ndisa-ya). Te nahi dùtù xínduu stná-ndà, te xinúcuáchì-ndá nùù rey xi-nda, divi mii-yá. Nèhivì ìì xì-yá nduu-nda vichi. Còò cá ana nduú Stoho-ndà, cuisi mii-yá. Pues sàhà nsidaájàn vètùnì dachuítia-ndà palabra sàhà ñà-ndiaha guá-yà, vächì sàni tavà-yándó nùù ichì ñáa, te nì cana-yàndó cunchicùn-ndà ichì ndé datnúù ndiaha-yá ini-ndà.

¹⁰ Te mii-nsiá, mate còò tnùñuhu ndiaha xí raza-nsià antes, doco vichi sàni sàà stná-nsià cunduu-nsia nèhivì xì-yá. Te mate còò stná ni-iin ana nì indéhe ndahví xì-nsiá antes, doco vichi (ndiaha gá) sàni indehè ndàhvì-yànsià.

Iin-ni ni cúnchicùn-ndà Jesús mate xitnùhu nèhivì-ndó

¹¹ Cuàhà gá cuú ìni sàhà-nsiá, te sàhájàn cachí xì-nsiá ñà-màdì ñuhivì yohó nduú ñuu-ndà vichi. Ñàyùcàndüá sacúndáhvî nùù-nsiá ñà-màsà xího gá-nsiá ñà-nduú gustu quini iá ñuhivì yohó, vächì sadiámà nùù ñà-vàha xi anima-ndà.

¹² Ndoó-nsiá mahì nèhivì có-ínahá xí Dios, te ñàyùcàndüá xiñuhu quida vii-nsiá. Ñà-ndàà nduá, xitnùhu-ne mii-nsiá vichi; quini quidá-nsiá, cachí-nè, doco nú sàni xini-nè obra vàha quidá-nsiá, dandu quivì quixi (Dios ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchì nèhivì), dandu icúmí-né sàà-nè ndanihi vàha-neyà.

¹³⁻¹⁴ Sàhà ñà-nì cúdî ini Stoho-ndà Señor sàhà-ndà, ñàyùcàndüá icúmí-ndá cunini-nda nsidaa nècuàchì nihì chuun vehechuún, a ducán nduú-né ana chicá cusáhnû, te ò nduú-né nècuàchì cucuáchì, vächì nècuàchimà, quidáchúún-né

cuenta xi nècuàchì chicá cusáhnúmá, te dandohó-né nsidaa ana có-quidá víi. Doco nú quidá víi-nda, dandu cudii ini-nè sàhà-ndà.

¹⁵ Te divi ducán cuní stná Dios, cuní-yà quida vii-ndà, dandu mate xítnùhu nècuàchì có-cúndáà ini-xi ndohó, doco icúmí-nè sàà-nè (nducahan-ne), mà cáchí gà-nè ni-iñàha.

¹⁶ Libre iá-ndà, (ñà-ndáà nduá), ñàyùcàndüá xiñuhu quida vii-ndà nacua ndiá ìcà quida nècuàchì libre. Doco mà váha cachi-ndà vátùni quida ndevàha-nda sàhà-ñá iá-ndà libre. Còò, vàchi iá stná iin Stoho-ndà dandacu-xi nùù-ndà, divi Dios.

¹⁷ Te xiñuhu cahvi váha-ndayá, te quidañuhu stná-ndà nsi-danicuú nèhivì. Ni cúcuú stná ini-ndà sàhà nsidaa ana nduú stná dèhe ndisa-ya. Te nècuàchì dandacu-xi nùù-ndà, ni cóó stná tnùñuhu xi-nda nùù-né.

¹⁸ Mii-nsiá ñà-ndüá dandacú nècuàchìmà, mate dana-ne. Màdiá cuisì cahvi-nsiánè nú màni ini-nè.

Nú icúmí-ndá ndoho-nda, dandu xiñuhu nsinuu ini-ndà nansa ni ndoho Jesucristu sàhà-ndà

¹⁹ Vihini icúmí-ndá ndoho-nda sàhà-ñá nchícùn-ndà ñà-ndüá cachí Dios, mate còò ni-iñàha inihíca-ndá. Doco vátùni iámà, te xiñuhu quidandee ini-ndà sàhà.

²⁰ Vàchi nú cuisì sàhà cuàchi-nda ndoho-nda, dandu mà níhi-ndà ni-iin ñà-vàha nú quidándéé ini-ndà sàhámà. Doco nú sàhà-ñá quidá víi-nda ni ndoho-nda, te quidá ndéé ini-ndà, dandísá, gracia xi Dios (icúmí-ndá nihì-ndà).

²¹ Pues, divi ñà-jaàn nduú vida icúmí-ndá yàha-nda nú sàni cana-yàndó, vàchi mii-yá, ni ndoho stná-yà, doco sàhà ndohó; te ducán vátùni ni cundaà ini-ndà nansa xiñuhu quidandee stná ini-ndà nacua ni quida mii-yá.

²² (Te ¿nansa ni quida-ya?) Pues còò ni-iin cuàchi ni quidá-yá, ni còò ni-iin xichi ni dandahví-yà nèhivì.

²³ Mate ní canàhá nèhivì xì-yá, doco mii-yá, cóni cánàhá-yà xì-né. Na ní ndoho-ya, cóni cáhàn dana-ya. Còò, nùù ndahà Dios ni nacoò-ya chuun xi-ya, vàchi (ináhá-yâ) tùha Dios nsidandaà-yà ñà-ndüú ñà-ndácuisì.

²⁴ Te (na ní sàcùtuu-ya) nchìca cruz, ni nacuida-ya cuàchi-nda nùù iquicúñú-yà. Ñàyùcàndüá, vátùni nihì-ndà (nacoò dahuun-nda cuàchi-nda), quida-nda cuenta na ian sàni xihì-ndà, (te có-ndùlócò gà-ndà sàhá). Dandu sàhà obra xi-ya mà, vátùni nihì stná-ndà quida vii-ndà ñuhiví yohó. Vàchi na ní sahnì cuiì-teyá, dandu sàhájàn nduá ni nihì-ndà ni nduvii anima-ndà.

²⁵ Vàchi antes, nahi riì ni quecuaán ni sanduu-nda, doco vichi sàni naxicocuñn-ndà ni nàcùndoo-nda nùù Stoho-ndà inùù xì anima-ndà.

3

Nansa ndiá icà-ndà quida-nda xi nècuàchì vehe-nda

1-2 Mii-nsiá nècuàchì ñahà sàni nandàhà, icúmí-nsiá cahvi-nsiá iì-nsiá; dandu mate có-càhàn-né cunindisá-né palabra xi-ya, doco ñà-índéhe-né quidá víi-nsiá, vátùni sàà stná-né cunindisá-né mate có-càhàn-nsiá xì-né sàhámà. Ñàyùcàndùá, xiñuhu quida sahnú-nsiá, te cahvi tnahá stná-nsiá.

³ Te nú cuní-nsiá cundàa vico-nsiá, màsà cócàhàn-nsiá a cúsi xiñuhu ñà-natnii vico dìnì-nsiá, te ò nduvico-nsiá xì oro, o sìcoto finu.

⁴ (Còò, vàchi ñà-cundàa vico ndisa-nsia nduá yohó:) divi ñà-cunihnu manì ini-nsiá, xì ñà-coo calma-nsiá. Ñà-jaàn ndisa icúmí cunaha nicanicuahàn, vàchi ini anima-ni-nda iá dèhá'. Te nù Dios cuàhà gá ndiaá ñà-cunihnu ini-ndà ducán.

⁵ Te divi ducán nisa quida stná nècuàchì ñahà ì nisa xinindisa-xi Dios tiempu sàhana, vàchi divi ini anima-nè nì sansida vico-né mii-né. Nisa cahvi-né iì-né.

⁶ Vàchi ducán nisa quida stná (ñahàdihí) Abraham nani Sara, nì inini-ne iì-né, te dècuèndè "Señor xì" nisa cachi stná-nè xì nècuàchì mà. Te nú quidá víi-nsiá, te có-yùhí stná-nsiá ni-iin nèhivì, dandu vátùni ndudava stná-nsiá xì-né.

⁷ Daaní, mii-nsiá nècuàchì tiàa iá ñahàdihí-xi, xiñuhu cundoo manì-nsiá xì nècuàchì mà nacua quidá iin nèhivì cundàa vaha ini-xi. Ináhá-nsiá, mà fuerte guá-nè, ñàyùcàndùá xiñuhu cuhi ini-nsiànè, vàchi iin-ni sàni ñihitáhvi ndùì-nsiá vida ndiaha xì Dios. Te nú ducan ni quidá-nsiá, dandu mà cóo ni-íñàha cadì xì nù palabra xi-nsia na hora xicàn tàhvi-nsiá nù-yá.

Nansa xiñuhu cunihnu ini-ndà nú ni sàà-ndà ndoho-nda sàhà iin chuun vù nì quida-nda

⁸ Cuisì inga palabra yohó cachi guè: iin-ni sàxínitnùnì ni cócúmì nsidaa-nsiá. Te cundehè ndàhvi stnahá stná-nsiá, Te cucuu stnahá stná ini-nsiá sàhà-nsiá, vàchi iin-ni ñani xínduu-nda. Nsidaa-nda, iin-ni ni cuhí stnahá ini-ndà sàhà-ndà, te cunihnu ndahvi stná ini-ndà.

⁹ Te nú sàni quida quini nèhivì xì-ndà, màsà nàchítácùhá-ndà nacua nì quida-ne xì-ndà. Te ò nú ni cánàhá-nè xì-ndà, màsà cánàhá stná-ndà dìquì-né; còò. Ni càn càn tàhvi-ndà nù Dios sàhà-né, vàchi cuàhà gá nì ñihitáhvi-ndà na ní cana-yàndó.

¹⁰ Vàchi (dohó cachí tutu ì):

Nú cuní-ndà cucumi-nda vida ndiaha, te yàha vaha-nda, dandu xiñuhu cundoo-nda cuidadu ñà-màsà càhàn quini-nda, nì màsà dándáhvi stnaha-nda.

¹¹ Te màsà tucù-ndà inga ichì malu; cuisì-ní ñà-ìá vù nì quida-nda. Te ni nándúcú stná-ndà nansa cundoo manì-ndà

ñuhiví; cuàhà gá xiñuhu nacani ini-ndà nansa quida-nda ducán.

12 Vàchi Stoho-ndà Dios, inúù-yá nsidaa nècuàchì nihnú vaha inì-xi, te iníni-yá na xícàn tàhvi-né. Doco nècuàchì quidá sìquni, na ian xiní ùhì-yà nsidaa nècuàchìmà.

13 Nú puru chuun vaha quida-nda, dandu ¿a quidá quini nèhivì xì-ndà sàhámà?

14 (Ádi coó); doco nú ni sàà-ndà ndoho-nda sàhà iin ñà-íá vii nì quida-nda, dandu ndiaha gá queé stná mà. Ñàyùcàndùá, màsà yúhì-ndà na cáhàn dana nèhivì xì-ndà, te ni màsà ndúlócô-ndà.

15 Iin-ni ni cúnihnú víi ini-ndà Jesucristu ñà-ndùú-yá Stoho ndiaha-nda. Te nú ndácàn tñùhù-né nùù-ndà índù chuun nihnú vaha guá ini-ndà (mii-yá) ducán, dandu siempre cundoo tùha-nda naxiconihí víi-nda nùù-né. Doco vivíi-ni ni cáhàn tñùñuhu-nda xi-né.

16 Màsà quidá-ndá ni-iin ñà-cui dandoho-xi sàxínitnùnì-ndà después. Daaní, mate ndoó nèhivì xítñùhu xi ñà-vaha quida-nda ñà-ndùù-ndà nèhivì xí Cristu, có-quidámà, vachi icúmí-né sàà-nè nducahan-ne.

17 Doco nú sàha-ya lugar ndoho-nda, dandu chicá vaha ndoho-nda sàhà iin ñà-vii nì quida-nda, te màdiá sàhà iin falta xi-nda.

18 Vachi stná Cristu, nì ndoho stná-yà; iin xichi-ni nì ndoho-ya sàhà falta xi nsidaa ndohó nèhivì cuáchi ñuhiví, mate mii-yá, còò ni-iin cuàchi nì quidá-yá. Te sàháyùcàndùá, vátùnì nì nihì-ndà nì nàcùndoo vaha-nda xi Dios. Ñà-ndáá nduá nì xihì iquicúñú-yá, doco espíritu xi-ya nì dānātiácú xì-yá.

19 Te divi espíritu xi-ya mà nì sàà ndé ndoó anima nì sandi-adi, te nì cachitñùhu-ya xì-né iin razón.

20 Anima yucán nduú anima nèhivì cónì sàxíníndísà sàhana tiempu xi Noé na ní quidandee guá ini Dios sàhà nèhivì ñuhiví, te nì sandiatu-ya nì cuyucun barcu cahnú (xi Noé) mà. Te sacu nèhivì nì càcu nùù barcu mà, cuisì ùnà-nè nì càcu nì quida tècuí mà.

21 Cunaha-nsiá, ejemplu nduú stná nsidaa ñà-jaàn, vachi nduámà nahi ñà-cùhù-ndà tècuí quivì vichi, te càcu-nda sàhà-ñá nì natiacu Jesucristu. Doco ñà-cùhù-ndà mà, có-nduá ñà-ndundoo uun ñuma ìcà-ndà, còó; ñà-xícàn tàhvi-ndà nùù Dios nduá, divi ñà-xícàn tàhvi-ndà ndundoo sàxínitnùnì-ndà.

22 Te mii-yá, ndè gloria sàmànùhù-yá, íá-yà ladu cuahá Yua-nda Dios vichi, te nsidanicuú ángel, icúmí-né cunini-neyà, mate ángel chicá cusáhnù nduú-né, te ò inga ana iin fuerte.

4

Nacoo dahuun-nda nsidaa ñà-có-íá vaha nisa quida-nda antes

¹ Vichi xiñuhu (nsinuu ini-nda) nansa nì ndoho Jesucristu ñuhiví yohó, te dispuestu ni cúndóo-ndá ñà-ndoho stná-ndà, vachi nú sàni ndoho stná-ndà ducán, dandu ñà-sàni nacoo-nda cuàchi-nda nduá.

² Vachi nú nihnú ini-ndà ducán, dandu mà xího ndevàha ga-ndà ñà-chìcuèhè íá ñuhiví yohó na ian quidá nèhivì dava ga; vachi puru ñà-vàha cudû ini Dios cunduu ñà-quida-nda.

³ Vachi mii-nsiá, tiempu nì yàha xi-nda nisa quida ndevàha-nsia nacua quidá nèhivì có-ínahá xí Dios, vachi cuahà viciu nisa icumi-nsiá; cuahà iñàha nisa xihò-nsiá, te nisa xini stná-nsiá; cuahà escándolo nisa quida-nsia, vachi nisa xihì cuahà-nsiá. Cuisi figura yùu nisa cahvi stná-nsià antes, mate quini íá` quida-nda ducán. Doco vichi, mà quidá gá xì nsidaa ñá-jaàn.

⁴ Ñàyùcànduá, ndulócò nècuàchì dava ga vichi, xítñuhu-ne mii-nsiá, có-cùndáà ini-nè índu chuun có-cùtnáhà gá-nsià xì-né na quidá-né ñà-có-ndiáà mà.

⁵ Doco (vaxi iin quivì) dandu icúmí nècuàchìmà nacuahà-ne cuenta (sàhà nsidaámà) nùu mii-yá. Te sà-ítúú ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchi nsidaa-némà, na nècuàchì itiacú, te ducán stná nècuàchì sàni xihì.

⁶ Ñàyùcànduá, ndè stná nècuàchì nsii nì nihì-né nì xinitñuhu stná-nè razón vaha xi-ya sàhà-ñá vátuni cutiacu stná anima-nè vida xi Dios, mate na nisa itiacu-nè nì nihì-né castigu, vachi nèhivì ñuhiví nì sanduu stná-nè.

⁷ Cunaha-nsiá, sà-ítúú quivì nsihi nsidaa iñàha. Ñàyùcànduá, xiñuhu nacani vii ini-ndà, te cunihnu cuahà ini-ndà càcàn tàhvì-ndà nùu Dios.

⁸ Doco ñà-chicá xiñuhu nduú ñà-cuu cuahà ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda, vachi sàhà ñà-jaàn nduá mà úhì nandòdó-nda nsidaa falta nì quida nècuàchìmà mate cuahà gá nduá.

⁹ Xiñuhu nacuna-nda yehè nùu ñanìtnaha-nda (nú xicánúú ndahví-nè), te màsà cúñáñá-ndá quida-nda ducán.

¹⁰ Según nansa nì nihìtáhvì iin iin-nda, ducán xiñuhu cunucuachi-nda nùu ñanìtnaha-nda, vachi ducán ndiá ìcà-ndà quida-nda xi gracia nì nihìtáhvì-ndà nùu-yá, te cuahà clase gracia nduá yohó.

¹¹ Nú (sàni nihìtáhvì) iin nèhivì càhàn-nè (palabra ì), dandu ni cúndúámà nahi meru palabra nì cachi mii-yá. Te nú xicánúú-ndá indéhe ndahví tnaha-nda, dandu ni quida-nda chuun jaàn xì nsidaa valor níhì-ndà nùu Dios. Nsidan-icúú ñà-nduá quidà-ndà, xiñuhu quida vii-ndàñá sàhà-ñá sàà nèhivì naquimanì-né mii-yá sàhà Jesucristu. (Ansivéhé-yá), te

nicanicuahàn ni cúsáhnû-yá, te ni queé stná cuàhà tnùñuhu xí-yá (inicutu), amén.

Dispuestu ni cúndóó-ndá ñà-ndoho-nda sàhà Jesucristu

12 Mii-nsiá nècuàchì màni guá núi, màsà ndúlócô-nsiá nú ni yáha-nsiá tnùndoho fuerte (quida nèhivì); cónduá ñà-ndulocó-nsiá na ian nduájàn iin ñà-cóni nihnú ini-nsiá cuu xi-nsiá; còó.

13 Xiñuhu cudìi ini-ndà sàhámà vichi, vàchi ñà-davani ndohó stná-ndà nahì Cristu nduá. Daaní, quivì cuni-ndà (naxic-ocuíñ-yà) te nchií ndiaha-yá, dandu yáha ga icúmí-ndá cudìi ini-ndà.

14 Te nansicáhàn stná-ndà nú ni cáhàn quini nèhivì òquì-ndà ñà-nchícùn-ndà mii-yá, vàchi Espíritu ndiaha xí Dios icúmí chindee xi-nda na yáha-nda ducán. Ñà-ndáa nduá, quini cáhàn-nè (xi-ndà) sàhà-yá, doco ndohó, còó. Tnúñuhu xí-yá nduá tavá-nda.

15 Te nú icúmí-ndá ndoho-nda, màsà cúnduámà sàhà-ñá nì sàhni stnaha-nda, te ò nì quidácuíhñá-ndá iñàha, te ò nì quidà-ndà iin ñà-có-ndiáa, ò nì dáquíhvihyuhù-ndà nùu chuun xi inga nèhivì; còó.

16 Doco nú sàhà-ñá nduu-nda nèhivì xí Jesucristu ndoho-nda, dandu màsà nunca cucahan núu-ndà sàhájàn. Còó, ñà-naquimanì-ndà Dios nduámà.

17 Vàchi vichi sà-íá cuàhàn ndundaà sàhà ndohó nècuàchì nduú dèhe ndisa-ya. Te nú mii-nda nduú nècuàchì primeru, dandu ¿índu iñàha icúmí yàha nècuàchì có-ndúlócô sàhà razón ndiaha xí-yá?

18 Vàchi ndohó, nèhivì vaha xi-ya nduu-nda, te cuàhà gá ndoho-nda, dandu sàa-ndà nùu-yá. Te nú ducán nduá, dandu yáha ga ndahví cunduu castigu xi nèhivì malu quida guá xi cuàchi.

19 Doco de todos modos, icúmí dava-nda ndoho-nda tiempu vichi, vàchi ducán nì chitnùní ini mii-yá. Ñàyùcànduá, iin-ni xiñuhu ñà-quida vii-ndà ñuhivì yohó, te nsinuu ini-ndà ñà-ini ndahà-yá iá anima-ndà, vàchi mii-yá nduú ana nì chitnùní inì-xi cundoo-nda ñuhivì yohó, te vátùni cahvi-nda xi-yá (ñà-cundiaa-yàndó).

5

Nansa xiñuhu quida nèhivì sahnú idónuu, xì stná nècuàchì cucuáchí

1 Vichi cuàhìn càhìn xì mii-nsiá nècuàchì cusáhnû jaàn. Yùhù nduú stnáí iin nècuàchì sahnú dandacú. Cunaha-nsiá, yùhù nì xininùí nansa nì cuu na ní ndoho Cristu; te quivì natùí

stná poder ndiaha xí-yá, dandu icúmî cuni stnáî ñà-jaàn, nahi mii-nsiá.

² (Ñàyùcàndüá, yùhù cachí xì-nsiá) ni cúnùú víi-nsiá nèhivì xí Dios ndoó jaàn, nacua quidá pastor xì rii xí-né. Doco ni cúndüá xì nsidaa voluntad xi-nsia, màdiá fuerza ni quidá nèhivì xì-nsiá. Ni màsà quidá-nsiá chuun jaàn sàhà dìhùn, còó; ñà-cùdîi inì-nsia ni cúndüá.

³ Ni màsà cúníhnú ini-nsiá nduú-nsiá lamú xi nècuàchì ndiaá-nsiá. Còó; chuun xi-nsia nduá quida vii-nsiá, dandu cundehè stná nèhivì ndiaá-nsiá, te quida stná-nè nacua quidá mii-nsiá.

⁴ Daaní, después na quívì naxicocuîin mii-yá ana ndiaá xì nsidanicuu-nda, dandu ñhì iin iin-nda iin ñà-vàha xi-nda cunduu iin corona ndiaha cuñuhu dìni-ndà, te nicanicuahàn coo vicoá.

⁵ Daaní, mii-nsiá nècuàchì chicá cuachi, xiñuhu cunini-nsia ñà-ndüá xícachi nècuàchì sahnú dandacú. Cunaha-nsiá, nsidanicuú-nsiá, nicanicuahàn ni cúníhnú ndahví inì-nsia, te cahví tnahá stná-nsiá, vâchi Dios, sadí-yà nùú nsidaa nèhivì nducuehê; doco nècuàchì nihnú ndáhví inì-xi, sáhatahvì-yánè gracia xi-ya.

⁶ Ñàyùcàndüá, xiñuhu cunihnu ini-ndà ducán, vâchi ndahà Dios ñuhú nsidaa-nda, te fuerte-yà. Dandu después sàà stná iin quívì quee ndisa tnùñuhu xi-nda nùú nsidaa nèhivì quida-ya.

⁷ (Doco vichi) nùú ndahà mii-yá ni ndóo nsidaa chuun nacání ini-ndà sàhà-xí, vâchi nihnú vâha ini-yàndó.

⁸ Nicanicuahàn xiñuhu cundoo-nda cuidadu, te cundoo tûha-nda, vâchi iá ana xicánúú xiní ùhì xì-ndà, divi nduú ñà-malu, te quidá-sì na quidá sì-león, vâchi xicánúú-sì ndàhì-sì nandúcú-sí ñà-caxì-sí.

⁹ Doco màsà cuáha-nda mii-nda dìtá-sindó, iin-ni ni cúníndísâ víi-nda mii-yá, te nsinuu ini-ndà ñà-divi ducán ndohó stná dava ga ñani-ndà ndoó inicutu ñuhivì.

¹⁰ Cunaha-nsiá, cuisì Dios nduú ana sáhatahvì xì-ndà gracia, te divi stná-yà sàni cana-yàndó ñà-cundoo ndiaha-nda nùú-yá nicanicuahàn quida Jesucristu. Ñàyùcàndüá, mate ndoho-nda vichi, doco ñà-yáha-ni nduá. Te mii-yá, icúmí-yâ nsida vii-yá anima-ndà, te nacuahà-yàndó valor. Icúmí-yâ nacuahandee stná ini-yàndó, te chindee-yàndô ñà-màsà quéé-ndá nùú ichì váha.

¹¹ Te vichi ni queé gá más tnùñuhu xí-yá, te iin-ni ni cúsáhnú stná-yà dècuèndè nicanicuahàn. Amén.

Ñà-ndüá nì cachi Pedro na ní ndaquìndèè-né xì nèhivì tiaá-né nùú-xí

¹² Iin ñani-ndà quidá víi ndisa nduú Silvano. Te divi mii-né nduú ana xichúin ñà-tiái tutu tii yohó ndé cáhìn xì-nsiá sàhà ñà-cundaà inì-nsia nansa xiñuhu quida-nda, te cundaà stná inì-nsia ñà-divi gracia ndiaha xi Yua-nda Dios nduá (sàni ñhì-ndà). Ñàyùcàndùá, iin-ni ni cúníndísâ víi-nsiá gracia mà.

¹³ Ñuu Babilonia yohó ndoó stná nèhivì nì nacàxin stná Yua-nda Dios nahi mii-nsiá, te cásàhú stná-nè xì-nsiá. Daaní, yohó iá stná Marcos, iin nècuàchì nduú nahi dèhi, te cásàhú stná-nè xì-nsiá.

¹⁴ Te mii-nsiá, nacasàhú màni stnahá stná-nsià entre mii-nsiá.

Ñi cúndóo cueé nsidaa mii-nsiá nècuàchì nduú nèhivì xí Jesucristu. Sà-íá.

Tutu Ùì Nì Tiaa San Pedro nù Nèhivì xí Dios

¹ Yùhù nduí Simón Pedro, iin ana xinúcuá chí nù Stoho-ndà Jesucristu. Te divi nù mii-yá nì nìhí chuun ndiaha quidé. Te vichi tiaí tutu yohó nù nsidaa mii-nsiá nècuàchì iin-ni sàni nìhìtáhvì stná gracia ndiaha xí-yá ñà-cunindisá-nsiáyà. Vàchi ducán nì chitnù mí ini-yà quida-nda, divi mii-yá ana chiigá ndàcuisì ini-xi. Dios nduú-yá, te cahvi-ndayá, vachi mii-yá nduú ana nì dácácu xi-nda.

² Pues vichi nì cúcúmí-nsiá cuàhà gracia xi-ya, te contentu nì cúndó-nsiá sàhà-ñá ináhá-nsiá mii-yá xì (Yuamáni-yá) Dios.

Nansa ndiá icà nèhivì xí Jesucristu quida-ne

³ Cunaha-nsiá, fuerte gá mii-yá, te ndiaha gá quidá-yá, ñàyùcàndùá nì cana-yàndó ñà-cunaha-ndayá. Dandu nì chindee ndudu ì xi-yá ndohó, te nì nìhìtáhvì-ndà nsi-danicuú ñà-ndùá xiñuhu ñà-cundoo ndiaha-nda nù-yá, te cahvi-ndayá nacua ndiá icà-ndà.

⁴ Te sàhà-ñá fuerte guá-yà, te ndiaha guá-yà, ñàyùcàndùá nì cundiatú-ndà cuàhà gá ñà-vàha ndiatu-nda cuu xi-nda, te dècuèndè ndulócô-ndà ñà-ndiaha guá palabra sàni cachi-yà. Vachi sàhà palabra mà vátùni cucumi stná-ndà meru vida xi anima mii-yá, te ducán nìhì ndèè stná-ndà naco-nda modo sìquini icúmí nècuàchì dava ga ñuhivì yohó, divi modo cudí guá ini-nè quida-ne.

⁵ Te divi sàhà-ñá nì cachi-yà xì-ndà palabra mà, ñàyùcàndùá xiñuhu cuàhandee ini-ndà (cunchicùn-ndáyá) chicá viì. Pues vichi sà-xiníndisá-ndáyá, doco xiñuhu cutùha stná-ndà cuni-hnu viì ini-ndà. Daaní, xiñuhu sàà stná-ndà mànhì váha ini-ndà (sàhà ichi-yá).

⁶ Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cadi-ndà nù mii-nda. Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà quidandee ini-ndà; daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cunihnu vaha ini-ndà mii-yá nicanicuahàn.

⁷ Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cunihnu manì ini-ndà sàhà ñànitnaha-nda; daaní, xiñuhu sàà stná-ndà cuu stnahá ndisa ini-ndà sàhà-ndà.

⁸ Vachi cunaha-nsiá, nú ni cútùha vaha-nda nsidaa ñà-jaàn, te quida ndisa-ndañá cumplir, dandu màdì uun-ni cundoo-nda nù Stoho-ndà Jesucristu; nì màdì uun-ni quea ñà-ináhá-ndáyá.

⁹ Doco nèhivì còò ñà-vàha ma ini anima-xi, có-cùndáà vaha ini-nè, na ian quidámáxínì-nè, te có-nsinúú gá ini-nè nansa nì quida Dios na ní nsidandoo-ya cuàchi-ne.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, chicá vaha cunsìhi ini-ndà cundoo-nda se-guru ñà-ndùù-ndà nèhivì nì nacàxin-ya, te nì cana-ya. Vàchi nú nì quida ndisa-nda ñà-vàha jaàn, dandu mà sàà-ndà tùcù-ndà ichì cuàchi.

¹¹ Còò, ndiaha gá icúmí quixi cuàhà gracia xi mii-yá ana nì dàcácu xi-nda, divi Stoho-ndà Jesucristu, te dayáha stná-yàndó ñuhivì ìì xí-yá ndé dandacú-yá nicanicuahàn.

¹² Ñàyùcàndùá, cunî dansínuu ga inì mii-nsiá nansa (quida-nsia), mate sá-ínáhá-nsiá iyuhu sàhámà vichi, te nihnú vaha inì-nsia palabra ndàcuisì nì xinindisá-nsiá.

¹³ Doco yùhù tuxí inì, mientras itiácù-ve ñuhivì yohó, chicá vaha dansínuu inì mii-nsiá nansa xiñuhu cunihnu ini-nsiá.

¹⁴ Vàchi ináhí sà-ítúú quivì icúmí cui nacua nì cachi Stoho-ndà Jesucristu xì'.

¹⁵ Doco icúmí nanduquí nansa cui nsinuu inì-nsia palabra yohó nú sàni xihì.

Nansa nì xini Pedro nì natnuù ndiaha Jesús

¹⁶ Cunaha-nsiá, palabra ìì nì cachitnùhu-nsi xì-nsiá, màdi cuentu nì nachuhun tnahá uun nèhivì maña nduá. Còò, vachi sàni xininùù-nsí ñà-ndiaha guá iá Stoho-ndà Jesucristu, ñàyùcàndùá, nì nacani-nsi xì-nsiá sàhà poder xi-ya, xì nansa icúmí stná-yà naxicocuñin-yà.

¹⁷ Vàchi nsiùhù, nì xini-nsi na ní tavà Yua-nda Dios tnùñuhu ndiaha xí-yá, te nì natnuù fuerte-yà. Dandu ndiaha gá nì càhàn Yuamáni-yá sàhà-yá na ní cachi-yàmà: “Dèhemani' nduú ana yohó, te cudù inì sàhà-yá”.

¹⁸ Nsiùhù, nì inini-nsi ñà-jaàn na ní sàhàn-nsi xì-yá dìnì yucù ìì yucán, te nì tiacu-nsi nì càhàn (Yuamáni-yá) ansivi.

¹⁹ Ñàyùcàndùá, sàhà ñà-jaàn chicá más nàhà claru ñà-ndàcuisì nduá nì cacachi profeta nìsa càhàn sàhà-yá sàhana; te vichi ndiá icà-ndà cunihnu vaha ndisa ini-ndà palabra xi nècuàchì mà, vachi palabra mà, ndiaha gá datnúá sàxínitnùnì-ndà na iin ñuhu nchií fuerte ndé iin tnúú, te iin-ni icúmí chindee stná-màndó dècuèndè quivì danátnùù ndiaha-yá nùù (nèhivì ndoó inicutu ñuhivì). Daaní, quivì jaàn (icúmí-yà datnúù-yà ini anima-ndà na ian) quidá sìtnùù cahnú cachitnùhu ñà-sàcuàhàn tùinuù inga quivì.

²⁰ Cenaha-nsiá, chuun cahnú nduú ñà-sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà nansa iá palabra ìì nì cachitnùhu nèhivì sàhana ma, te nì tiaa-neà nùù tutu. Màdi sàhà cuisì sàxínitnùnì ndohó cui sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà nansa cunì cachàmà.

²¹ Vàchi nèhivì ìì sàhana ma, màdi inì-ni mii-né nì chítnùnì ini-nè ñà-ndùá nì cachi-nè sàhà mii-yá. Còò, divi Espiritu

Ìì xí-yá nduú ana nì dàtnúù xì sàxìnítùnì-nè, te nì cachi-nè ñà-nduá nì cachi-nè.

2

Màsà nácuitnúhú-ndá ñà-tnúhù chináhá nèhivì

¹ Tiempu sàhana ma nì sandoo stná tètñùhù ñuu-nsì, da-tiaá uun-tè càhàn-te cuenta xì Dios. Doco vichi ndé ndoo stná mii-nsiá icúmí casaà stná tètñùhù nahi tè-sàhana ma. Te icúmí-tê daquívhi dèhé-te iin dañùhù chináhà-te. Ndé icúmí stná-te nacuaà-té Stoho-ndà Señor, mate sàni dànaà-yá sàhà cuàchi-nda. Doco cuisì mii-té quidá quini-tè xì mii-té, ñàyùcànduá yàchì icúmí-tê ndañuhu dahuun-tè.

² Doco cuàhà gá nèhivì icúmí tenchicùn xì ichì sìquini mà, dècuèndè sàà stná-nè cahíchì ini-nè ichì ndàcuisì-yá.

³ Te tètñùhù mà, ñà-cuàhà guá cuú inì-te sàhà dìhùn, ñàyùcànduá, vico uun icúmí-tê càhàn-te xi-nsiá ñà-dandahví-te mii-nsiá, te ducán nsidandahví stná-te mii-nsiá. Doco dècuèndè sàhana sàni cachi Dios ñà-icúmí-tê cunsida-tè cuàchi-tè, te sà-ítúú sàà stná quivì ndañuhu dahuun-tè.

⁴ Stná ángel nì sanduu mozo xi-ya, na ní caquida-ne cuàchi, cóni xícáhnù ini-yà sàhà-né, vàchi nì sàcùnuhni-nè cadena, te nì ndiachi-né ndé cahà andea ndé iín tnúú, te yucán ndiatú-né dècuèndè sàà quivì ndundaà sàhà cuàchi-ne.

⁵ Stná nèhivì ñuhivì sàhana, cóni dácàcu Dios-nè, vàchi cuàhà gá cuàchi-ne nì-ìa, teayùcànduá nì quixi diluviu dìquì-né. Doco tiàa nani Noé, còó. Nì càcu-ne. Cunaha-nsiá, cuàhà gá nì càhàn stná nècuàchìmà xì nèhivì sàhana ma áma quidá víi stná-nè, doco (cuisì) Noé mà xì inga ùsà gà tnaha-ne nì càcu.

⁶ Daaní, stná ñuu Sodoma xì ñuu Gomorra, nì xixìn nsiha, ndé cuisì yàà-ñá nì ndòo, vàchi iin castigu xì mii-yá nì sanduu tnùndoho ma, áma yúhì stná nsidaa gá nèhivì malu icúmí cundoo ga ñuhivì quivì nùù-xì.

⁷⁻⁸ Doco ñuu mà nìsa ìa stná iin nècuàchì vaha nani Lot. Te yáha ga nì cuduchi ini-nè sàhà modo sìquini xì nèhivì ñuu mà. Vàchi yucán iá-nè mahì nècuàchìmà, te nsiquivì inínì-né, te indéhe-né ñà-quini guá quidá nècuàchìmà. Ñàyùcànduá yáha ga nì ndòo cahan-ne sàhà nècuàchìmà. Daaní, na (ní nìhì ñuu mà tnùndoho), nì dácàcu Dios-nè nùájàn.

⁹ Pues sàhà ñà-yucán náhà claru, tùha ndisa Dios tavà-yá nèhivì vaha xi-ya nùù tnùndoho yáha-ne nì cùí. Te ináhá vaha stná-yà nansa cuàhàn-yà quida-ya xì nèhivì malu vichi, itnúí-yá cuenta sàhà-né ndé cachi sàà quivì juiciu, dandu ndoho-ne.

¹⁰ Te nècuàchì chicá icúmí ndoho nduú nècuàchì quidá sìquini guá xì mii-xì nacua nduú gustu xi-ne, te cahíchì stná ini-nè ñà-nduá dandacú mii-yá nùù-né.

Vàchi tètñhù mà, atrevidu gà-te, mii-té xínduu-tè mii-té. Mà ía yuhù-té; quini ga cáhàn-te sàhà ana fuerte (xicánúú) ansivi.

¹¹ Doco cunaha-nsiá, ndè ángel xi Dios, có-cànàhá quini-ne na cáhàn-nè sàhà falta xi ana fuerte mà nùù Stoho-ndà Señor, mate chicá cuàhà poder xi-ne (nùù témà), te chicá dandacú stná-nè.

¹² Doco témà, mate có-sàa-te cundaà inì-te sàhà iin chuun, doco quini ga cáhàn-te sàhà-ñá. Nahi quisi có-cùndàà inì-xi xínduu-tè, te quidá-te na ian còò anima-te. Ñàyùcàndùá, divi icúmí cuu xi-té na ian cùù-xì quisi yùcù, cuisi ndoó-si ñuhiví sàhà-ñá tñii nèhivì-sí, te cahñi-nési; pues divi ducán icúmí cuu stná xì tètñhù mà, icúmí-tè ndañuhu dahuun-tè ñà-sàni cuchicuehe anima-te.

¹³ Iin castigu ùhì nduá ñhì-té, divi nacua nì quida-tè xì ñanìtnaha-tè. Doco vichi cudí inì-te quidá-te ndéni ñà-siquini nì cui ndui (ò ñuú) nì cùndúá. Ñàyùcàndùá, ndohó, ndóo cahan-nda sàhà escándalo xíquida guá-te. Mate sàhàn stná-te ndé ndoo-nda vicò xì-ndà, doco dandahví uun-tè, vàchi cudí gá inì-te dandahví-te.

¹⁴ Indéhe stná-te nsidaa nècuàchì ñahà, te cuní-te dàvà diquì-tené. Có-nàcòó-te cuàchi quidá-te. Te nèhivì mà-fuerte anima-xi, mà úhì dandahví-tené. De por sí, cuàhà iñàha xího stná-te cucumi-té. Doco icúmí-tè ñhì chíhàn-te.

¹⁵ Vàchi sàni nacoò-tè ichì váha mii-yá, te sàxínchicùn-te ichì malu nacua nì quida Balaam dèhe Beor sànahà; iin nècuàchì xinituí nì sanduu nècuàchìmà, doco cuàhà gá ñisa cuu ini-nè sàhà dihùn; mate iin chuun có-ndiáá nduá, doco quida-neà sàhà dihùn.

¹⁶ Doco nì ñhì-né iin conseju váha nùù burru xi-ne, có-íá váha ñà-nduá quidá-né, nì cachì-si xi-né. Mate quisi nduú-si, doco nì càhàn-si na iin nèhivì, te nì sadì-si nùù nècuàchìmà ñà-màsà quidá-né chuun loco cuàhàn-nè quida-ne nì cui.

¹⁷ Cunaha-nsiá, na iin pozo ndé nì ndoco tècuí, ducán xínduu tètñhù mà. (Còò ñi-iñàha ñhì-ndà) nùù-té, nahi vicò tàchí, còò ñi-iñàha ñhá. Ñàyùcàndùá icúmí-tè sàa-te iin xaan ndé iin tñúú ndúchí, te nicanicuahàn cundoo-tè yucán, cachí Dios.

¹⁸ Doco vichi, fuerte cáhàn-te na ian yáha ga ndiáá-te. Doco puru palabra chicuéhè nduá cachí-te, vàchi chinàhà-te ñà-vàtùni quida ndevàha-nda nansa nì nì cui; vàtùni íá ñà-cuñuhu quini ini-ndà, cachí stná-te; te sàháyùcàndùá, nádítá-te cuàhà nèhivì ladu xi-tè, dècuèndè stná nèhivì sà-ítúú càcu nùù ichì malu mà nì cui.

¹⁹ Libre cundoo-nda, cachí-te xi nèhivì, doco mà cúí, vàchi ndè stná mii-té, dandacú stná cuàchi-tè nùù-té. Te nú sàni cundee iñàha nùù-ndà, dandu có-ndòó ga ndisa-nda libre.

20 Vàchi ni cachí-ndà iá iin nèhivì, te nìsa cundaà vaha ini-nè sàhà Stoho-ndà Jesucristu, te nì càcu stná-nè nùu modo sìquini xi ñuhiví yohó; doco nú tucu tu ni dácà dìni-né, te cundee cuàchi ma nùu-né, dandu chicá quini queamà nùu ñà-primeru.

21 Vàchi chicá vaha màsà cúnitnùhu-ne sàhà ichì váha-ya ni cui, te màdià nì xinitnùhu-ne, dandu después nì naxicocuïn tu ini-nè, te nì nacoo-ne palabra ì nì cachi-yà xi-né.

22 Doco cunaha-nsiá, ducán cuú stná xi-né nacua cachí dichu sàhà sìhina: “Nì nsihi nì ndusan-sì, dandu naxícocuïn tu-sì saxí-sì ñà-jaàn; te ò nacua quidá stná cochi, nú sàni xichi-sì, dandu tucutu ndécahnu-sì mahì ndèhì tuí nihní-sì”.

3

Icúmí naxicocuïn Stoho-ndà Jesús ñuhiví

1 Ñà-ùì nduá tiaí nùu-nsiá vichi, ñani màní. Te nùu ndúì carta xi sàni quide lucha nacuaàhandee inì mii-nsiá sàhà-ñà ducán nsinuu ini-nsiá nacani viì ini-nsiá.

2 Te cuní stnáì nsinuu ini-nsiá nansa iá palabra xi Dios nì cachitnùhu nèhivì ì sàhana, xì stná palabra nì sàcunaha-nsiá nùu nsiùhù nècuàchì nì nihì chuun nùu Stoho-ndà Señor nì dácácu xi-nda, vachi palabra xi mii-ya nduá.

3 Doco iá iñàha chicá cuní cundaà ini-nsiá. Cunaha-nsiá, na sàà quivì xínu tiempu, dandu icúmí ndecoyo nèhivì cuàcundiaa (sàhà ichi-yá). Icúmí-nè quida ndevàha-ne xì mii-né nansa ni nì cui.

4 Te dohó icúmí-nè cachi stná-nè: “¿Índù ní xini-nsì naxicocuïn-yà nacua nì cachi-yà? Vachi dècuèndè sàhana na ní xihì xii-ndà, còò ni-iñàha, vachi iin-ni iá ñuhiví vichi nacua nì sàcòà quivì primeru”, cachi-nè.

5 Doco na cachí nèhivì ducán, cuisì quidámáxini-nè sàhà nansa nì cuu sàhana na ní sàcòò ansivì, te nì xínu stná ñuhù íchì mahì tècuí, nsidanicuú ladu ñuhú-te. Pues nsidaa ñà-jaàn nduá nì dandàcú Dios, te ducán nì cuu.

6 Doco sàhà divi tècuí mà ní ndañuhu stná ñuhiví sàhana ma, vachi nì dàhvía dàvì inicutu.

7 Doco ansivì xi ñuhiví iá vichi, sàhà divi palabra nì cachi-yà antes mà iá stná orden xi-ya ñà-icúmíá coco nsiha, cuisì ndiatú-yá ndè cachi sàà quivì ndundaà sàhà cuàchi nèhivì malu, dandu coco ñuhiví, te ndañuhu stná nsidaa nècuàchì malu mà.

8 Doco iá iin palabra cuní nsinuu ini-nsiá, ñani màní. Cunaha-nsiá, mate imindaa quivì, te ò mìl cuià nduá, doco iin-ni nduá nùu Stoho-ndà Señor.

9 Nàyucànduá, mate cachí nèhivì ¿índù chuun cucuèè-guá cuu ñà-nduá nì cachi-yà? doco còò; màdi ñà-cò-ndùlócò-yà nduá; ñà-quidándéé cahnú ini-yà sàhà-ndà nduá, vachi

có-cùní-yà ndañuhu ni-iin-nda; còó; ñà-nì sàà nsidaa-nda naxicocuñin ini-ndà sàhà cuàchi-nda nduá cuní-yà.

¹⁰ Doco cunaha-nsiá, (nanàá) icúmí sàà quivì quida ndisa Stoho-ndà Señor (nacua nì cachi-yà); na ian có-nìhnú ini nèhivì quixi tècuìhnà ñuú, ducán coo. Dandu yáha ga fuerte icúmí caha ndee, te ndañuhu dahuun ansivi; te nsidaa ñà-nduá nì cuyucun ñuhivì, icumíá dàà títiá, te coca, te ndañuhá, vàchi ñuhivì yohó xì nsidaa ñà-íá nuá, icumíá coco nsiha.

¹¹ Pues vichi, sàhà-ñá sà-ínáhá-ndá icúmí ndañuhu nsidaájàn, ñàyùcànduá xiñuhu ñà-cunsihi ini-ndà cacanuú vii-ndà ñuhivì nacua cuní mii-yá, te cunihnu ì stná ini-ndà.

¹² Siempre ni nsínúú ini-ndà ñà-icúmí sàà quivì xí Dios, te quida-nda nacua cui quida-nda ñà-nì sàà yàchà. Vàchi quivì yucán icúmí chiñuhu Dios ansivi, te coca, dandu ndañuhu dahuan; te nsidaa stná ñà-nì cuyucun ñuhivì, icumíá ndutea, te coca.

¹³ Doco ináhá vâha stná-ndà ñà-después icúmí nàcòo stná inga ansivi saa xi ñuhivì saa nacua nì cachi-yà xì-ndà, te ñuhivì saa ma, puru ñà-íá vii icúmí coo nuá.

¹⁴ Pues, ináhá vâha-nda ducán icúmí cuu, ñani màní, ñàyùcànduá, cuàhà gá xiñuhu cunsihi ini-ndà cundoo manì-ndà ñuhivì, màsà cóó ni-iin falta xi-nda, ni màsà cóó ni-iin mancha anima-ndà. Te iin-ni nì cóó ducán dècuèndè quivì naxicocuñin-yà.

¹⁵ Te nú dacueé-yà, te quidandee gá ini-yà sàhà-ndà, dandu xiñuhu cunihnu ini-ndà ñà-cuisì sàha-yàndó tiempu càcu-nda nduájàn. Te divì ñà-jaàn nduá sàni tiaa stná ñani màni-ndà Pablo na ní tiaa-ne iin carta nùu-nsiá antes. Nchichí gá tiaá-né, vàchi ducán nì ñihítàhvì-né.

¹⁶ Te nùu nsidaa carta xi-nemà, cachítñuhu stná-nè sàhà chuun tiaí yohó. Ñà-ndáà nduá ùhì cundaà ini-ndà dava ñà-nduá cachí-nè nùu carta mà. Ñàyùcànduá, nèhivì có-sàà cundaà inì-xi, dasìvì uun-ne palabra mà, vàchi nèhivì có-xiníndísâ vâha nduú-né. Te divì ducani dasìvì stná-nè dava ga tutu ì xí Dios, doco (ndahví-nè), vachi cuisì icúmí-nè sàà-nè ndañuhu-né sàhámà.

¹⁷ Doco mii-nsiá, sà-ínáhá-nsiâ nansa íá nsidaa ñà-jaàn, ñani màní. Ñàyùcànduá, cuidadu ni cúndóó-nsiá sàhà tètñuhù có-ndùlócò sàhà ley xi Dios, còtó nadità-te mii-nsiá ladu xi-tè, te sàà-nsiá quee-nsia nùu ichì váha nchícùn vii-nsiá vichi.

¹⁸ Te sacúndàhvì stnáì nùu-nsiá ñà-nì cúnsihi inì-nsia nansa cucumí gá-nsiá más gracia xi Stoho-ndà Jesucristu, xì nansa ñhì stná-nsiá cunaha váha-nsiayà, vàchi mii-yá nduú ana nì dàcácu xi-nda.

Ansivéhé cahnú-yá ndè quivì vichi, te nicanicuahàn. Amén.

Tutu Nuu Nì Tiaa San Juan nùu Nsidaa Nèhivì xí Dios

Nansa iá vida ndiaha xí mii-yá

1-2 Cuní-nsì càhàn-nsì xì-nsiá sàhà mii-yá. Dècuèndè antes quesaha ñuhiví, sà-íá-yà. Te nsiùhù, sàni inini-nsi nì càhàn-yà; sàni xininùu-nsiyá, dècuèndè sàni tniì ndahà stná-nsì icà-yá. Te mii-yá nduú ana nì quixi xi palabra ìi cachítnùhu nansa cutiacu ndiaha anima-ndà. Te sàhà mii-yá itiácú-ndà. Ñàyùcàndúá, (nì quixi-ya) ndè ñuhiví yohó, te nì xini nèhivì-yá. Dècuèndè stná nsiùhù, nì xininùu stná-nsiyá, ñàyùcàndúá, vichi cachítnùhu-nsi, te dansítnùu ini-nsì mii-nsiá sàhà-yá, vàchi mii-yá nduú ana sáhatahvì xì vida ndiaha nicanicuahàn. Nùu Yuamáni-yá nisa ìa-ya, dandu nì quesaa-yà ñuhiví yohó, te nì xini-nsiyá.

3 Te ñà-ndúá nì xini-nsi, te nì inini-nsi, divi nduá cachítnùhu-nsi xì-nsiá sàhà-ñá iin-ni nì cúníhnú vaha stná ini-nsià nacua quidá nsiùhù. Te nacua nihnú ini-ndà Yua-nda Dios xì Dèhemanì-yá Jesucristu, ducán nihnú stná ini-yà ndohó.

4 Te vichi, sàhà-ñá cuní-nsì ñà-chicá cudii inì-nsia, ñàyùcàndúá òisàhà-xí tiaá-nsí ñà-yòhó nùu-nsiá.

Na ian nchií ndai luz, ducán iá anima Dios

5 Cunaha-nsiá, palabra yohó nduá nì inini-nsi nì cachi Dèhemanì-yá (xì-ndà), te ñàyùcàndúá dohó cachítnùhu stná-nsi xì-nsiá ñà-nahi luz nchií ndai, ducán nduú stná (anima) Dios, (vàchi micuísì ñà-vàha nduú-yá), te ni-iyuhu có-nìhnú ini-yà ichi ñáa.

6 Ñàyùcàndúá, nú ni cachí-ndà iá vaha-nda xi-yá, doco xicá stná-ndà ichi ñáa, dandísá, tnuhu-nda, te có-nchícùn-ndà ichi ndàcuísì-yá.

7 Doco nú xicánúú víi-nda, datnúu-yà sàxínítnùní-ndà, te nihnú vaha ini-ndà nacua nihnú ini mii-yá, dandu mà úhi cundoo manì tàcá nsidaa-nda. Te nì Dèhemanì-yá Jesucristu nsidándóó xí nsidanicuú cuàchi-nda.

8 Nú ni cachí-ndà có-ndùu-ndà nèhivì cuàchi, dandu ñà-dàndàhvì-ndà mii-nda nduá, te ducán nàhà xicà có-nìhnú ini-ndà palabra ndàcuísì.

9 Doco nú ni cuàha-nda cuàchi-nda, dandu icúmí-yá quida ndisa-ya cumplir, mà dándàhvì-yàndó, seguru cuicahnú ini-yà sàhà-ndà, te nsidandoo-ya nsidaa ñà-có-ndiáá ñuhù anima-ndà.

¹⁰ Doco nú ni cachí-ndà còò cuáchi ni quida-nda, dandu ducán queá na ian ndeníhí tnúhú-ndáyâ. Te nú ducán, dandu náhà xicà, tàñáha ga sàà-ndà cunihnu ini-ndà palabra xi-ya.

2

Jesucristu nduú ana cáhàn nihni sàhà-ndà nùù Dios

¹ Nahi dèhe mií xínduu-nsia, ñàyùcànduá tiaí palabra yohó nùù-nsiá ñà-màsà quidá-nsiá cuàchi. Doco nú iá ana nì quida iin cuàchi, dandu (ni cúnáhá-nê) iá stná ana cáhàn nihni sàhà-ndà nùù Yuandiaha-nda. Te ¿ana quidá ducán? Divi Jesucristu, vàchi mii-yá, ndàcuisì ini-yà.

² Te divi sàhà ñà-nduá nì quida-ya nì xihì-yà sàhà cuàchi-nda, ñàyùcànduá, mà nsínúú gà ini Yua-nda Dios sàhà-ñá. Te màdì cuísi sàhà cuàchi ndohó nì xihì-yà, còò, vàchi nì dànáá stná-yà sàhà cuàchi nsidanicuú nèhivì ñuhivì.

³ Te vichi nú ni chívàha-nda ñà-nduá cachí-yà, dandu vètùni cundaà ini-ndà ñà-sànì xini stnàhá ndisa-nda xi-yá nduá.

⁴ Doco nú cachí iin nèhivì ináhá-nêyà, doco có-chívàha-ne ñà-nduá cachí-yà, dandu (cundáà ini-ndà), tnuhu-né, có-nìhnú ndàà cuisì ini-nè palabra xi-ya.

⁵ Doco nú quidá-né cumplir ñà-nduá cachí-yà, dandísá sàni sàà-nè cuu ndisa ini-nè sàhà-yà, te ducán vètùni cundaà ini-ndà iin nèhivì xí-yà sànduú-né.

⁶ Vàchi nú ni cachí-nè nèhivì xí-yà nduú-né, dandu ndiá ìcà-né quida viì stná-nè nacua nì quida mii-yá.

Ñà-nduú palabra saa dandacú Dios chivàha-nda

⁷ Màsà cúcáhàn-nsiá iin ley saa nduá tiaí nùù-nsiá vichi, ñánì. Còò, ley yucán nduá, divi ley nì xinindisá-nsiá na ní quihvi-nsia ichì-yá, vàchi divi ley yucán nduú palabra nì xinitnùhu-nsia daa.

⁸ Doco cunaha-nsiá, nahi ley saa nduú stná ñà-nduá tiàí nùù-nsiá yohó. Te nú nsinúú ini-nsiá nansa nì quida mii-yá (na ní ìa-ya yohó), xì nansa (quidá stná-yà) xì ndohó vichi, dandísá vètùni cundaà ini-nsiá, ley saa nduá, vàchi cueé-ni cueé-ni làcà iyuhu iín tnúú ini-ndà, te vichi ndiaha gá sàdàtnúù-yà sàxìnítnùnì-ndà sàhà-ñá cundaà ini-ndà nansa iá ñà-ndàcuisì.

⁹ Nú iá iin ana cachí sàdàtnúù Dios sàxìnítnùnì-xi, doco có-xiñùhù-né ñanìtnaha-ne, dandu ichì ñáa nduá nchícùn ìi-nè dècuèndè vichi.

¹⁰ Doco nècuàchì cuú inì-xi sàhà ñanìtnaha-xi, mii-né ndisa, iin-ni datnúù Dios sàxìnítnùnì-nè, te có-nàcání ini-nè sàhà inga iñáha cuida cuàchi-ne.

¹¹ Doco nècuàchì có-xiñùhù xì ñanìtnaha-xi, tàñáha ga tnùù ndiaha sàxìnítnùnì-nè. Xicá ñáa-né, nì có-sàha tnunì ini-nè

índù cuàhàn-nè, vèchi iín tnúú ini anima-nè ñà-sàni quihin-ne ichì ñáa.

¹² Hijos míos, tiaí tutu yohó nùu-nsiá sàhà-ñá sàni xicahnú ini-yà sàhà cuàchi-nsia (na ní xinindisá-nsiáyà), te nì ndacùcahan-nsiá quìvì-yá.

¹³ Stná mii-nsiá nècuàchì sahnú, tiaá stnáì palabra yohó nùu-nsiá ñà-sà-ínahá stnahá stná-nsià xì mii-yá ana itiácú nicanicuahàn. Daaní, mii-nsiá nècuàchì chicá cuachi, tiaá stnáì nùu-nsiá ñà-sàni cundee-nsiá nùu ñà-malu.

Hijos, ñà-yòhó tiaí nùu-nsiá sàhà ñà-sàni sàa stná-nsià nì xini stnahá-nsiá xì Yuandiaha-nda.

¹⁴ Te mii-nsiá nècuàchì sahnú jaàn, tiaá stnáì ñà-yòhó nùu-nsiá ñà-sà-ínahá stnahá stná-nsià xì mii-yá ana itiácú nicanicuahàn. Daaní, mii-nsiá nècuàchì chicá cuachi, tiaá stnáì ñà-yòhó nùu-nsiá sàhà-ñá fuerte gá anima-nsià, vèchi nihnú ndisa ini-nsià palabra ì xì Dios, te sàni cundee stná-nsià nùu ñà-malu.

¹⁵ Ni-iin-nsia, màsà cúú ini-nsià sàhà ñà-nduú modo xì ñuhiví yohó, ni màsà xího stná-nsià ñà-nduá íá núá. Vèchi nú nì cúú ini-ndà sàhà modo xì ñuhiví yohó, dandu (náhà xicà) ñà-có-cúú ini-ndà sàhà Yua-nda Dios nduá.

¹⁶ Vèchi nèhivì nihnú ini-xi ñuhiví yohó, xího cuáhà-né quida cahnú-né cuàchi-ne xì iquicúñú-nè, te xího stná-nè cundehè-né cuáhà iñàha có-ndiáá, te nducuéhè stná-nè sàhà ñà-nduá icúmí-nè. Doco nsidaa ñà-jaàn, có-nduá ñà-cùdî ini Yua-nda Dios sàhà-xí. Còó, ñà-cùdî ini nèhivì ñuhiví yohó nduá.

¹⁷ Doco ñuhiví yohó, icúmíâ nsiha, te mà níhì gá nèhivì ñà-nduá nisa xihò guá-nemà. Doco ana quidà-xì ñà-nduá cachí Dios, nicanicuahàn cundoo ndiaha-né.

Nansa cundaà ini-ndà índù ñà-nduú ñà-ndáà, te índù ñà-nduú ñà-tnùhù

¹⁸ Hijos míos, na ian vèxi xínu tiempu yohó nduá. Te sàni xinitnùhu-nsia icúmí quixi iin ana nduú contra xì Jesucristu, divi nduú Anticristu. Doco dècuèndè stná tiempu vichi ndoó stná cuáhà contra xi-ya. Ñàyùcànduá, vètùni cundaà ini-ndà ñà-vèxi xínu tiempu yohó nduá.

¹⁹ Tiàa xíndu contra xi-ya, antes nisa cutnahá stná-nè xì-ndà, doco vichi sàni quecuaán-né, vèchi cónì ía ndisa-ne ladu xi-nda, vèchi nú nèhivì ladu xi-nda nduú-né nì cùí, dandu dècuèndè vichi cutnahá î-né xì-ndà. Doco, còó, sàni quecuaán-né sàhà-ñá cunahà xicà ñà-díin ladu íá-nè.

²⁰⁻²¹ Te mii-nsiá, nùu mii-yá ana chicá ì sàni nihitáhvi sàxínitnùnì-nsià, te sà-ínahá nsidaa-nsiá ñà-nduú ñà-ndáà. Te ñà-sà-ínahá-nsiâmà, ñàyùcànduá tiaí tutu yohó nùu-nsiá, màdì sàhà-ñá có-ínahá-nsiá, vèchi ndisa, ínahá-nsiá ñà-nduú

ñà-ndáà. Te sàhà-ñá nduá palabra ndàcuisì, ñàyùcànduá ni-iyuhu mà cúnduá ñà-tnùhù.

²² Te ¿ana chicá nduú tètñùhù ndisa? Divi tiàa cachí sàhà Jesús ñà-có-nduú-yá Cristu ndiaha nì quixi nùu Dios. Cunaha-nsiá, contra xi Jesucristu nduú ana cachí: “Còò ana nduú Yua-nda Dios, nì còò stná Dèhemanì-yá”.

²³ Nú ni cachí-ndà: “Còò Dèhemanì-yá”, dandu ducán queá ñà-sàni nacuaà stná-ndà Yua-nda Dios. Doco nú ndácùcahan-nda Dèhemanì-yá, dandu Yua-nda Dios iá vaha stná xì-ndà.

²⁴ Ñàyùcànduá, mii-nsiá, nicanicuahàn xiñuhu cunihnu inì-nsia palabra xi-yá, divi palabra nì xinitnùhu-nsia sàhana. Nú iin-nì ni cúníhnú ini-ndà ñà-nduá nì xinitnùhu-nda daa, dandu iin-nì cunduu stná-ndà nèhivì xí Dèhemanì-yá, nèhivì xí Yua-nda Dios.

²⁵ Te mii-yá, sàni quida-ya comprometer nihì-ndà vida ndiaha nicanicuahàn.

²⁶ Cunaha-nsiá, tutu yohó tiaí nùu-nsiá sàhà-ñá cundaà vaha inì-nsia sàhà nèhivì tnùhù cuní dandahví xì-nsiá.

²⁷ Doco mii-nsiá, sàni nduhì sàxinítnùnì-nsiá nì quida-ya, te ducání iá dècuèndè vichi; còò necesidad dacuahá inga nèhivì mii-nsiá, vachi sàni nsida ì-yá sàxinítnùnì-nsiá, te dècuèndè vichi chindéâmà mii-nsiá, vètùnì cundaà ini-nsiá sàhà nsidaa iñàha, vachi palabra ndàcuisì nduá nì chinaha-yà, còò ni-iin ñà-tnùhù nduá. Te divi nacua nì chinaha-yà mii-nsiá antes, divi ducán xiñuhu quida stná-nsiá vichi, nicanicuahàn ni cúníhnú ini-nsiá cunduu ì-nsiá nèhivì xí-yá.

²⁸ Hijos míos, vichi cachí xì-nsiá: iin-nì ni cúnduú-ndà nèhivì xí-yá, dandu quivì naxicocuñn-yà, mà yúhì-ndà, ni mà cúcáhàn nùu-ndà cundehè-yándô.

²⁹ Ináhá-ndá, ndàcuisì ini-yà. Ñàyùcànduá nú nihnú ndàcuisì stná ini ndohó, dandu vètùnì cundaà ini-ndà ñà-sàni sàà-ndà cunduu ndisa-nda dèhe-ya nduá.

3

Dèhe ndisa Dios nduu-nda, cachí San Juan

¹ Hijos míos, na cuahà guá cuú ini Yua-nda Dios sàhà-ndà, vachi sàni nihitáhvi-ndà cachi-yà xì-ndà ñà-nduú-ndà dèhe ndisa-ya. Te divi xínduu-nda. Ñàyùcànduá, nèhivì ñuhivì yohó, có-nàcúnì-nè ndohó, vachi ni mii-yá, cóni nàcúnì-nèyà daa.

² (Cachí xì) mii-nsiá nècuàchì màni guá nùì ñà-vichi sànduú-ndà dèhe ndisa-ya. Te mate táñàha ga datú-ya nùu-ndà índù forma nùu-xí sàà-ndà cunduu-nda, doco ináhá-ndá quivì naxicocuñn-yà, dandu nahi mii-yá nanduu-nda, vachi mimí nacua iá-yà, ducán icúmì-ndá cuni-ndà nùu-yá.

³ Ñàyùcàndùá, nú ducán nihnú ini-ndà ñà-ìcúmí-ndá cuni-ndà nùù-yá, dandu cuàhàn-ndà nsidavii-ndà anima-ndà, ndoa nacua íá ndoo stná anima mii-yá.

⁴ Nú túha nèhivì quida-ne cuàchi, dandu ñà-càhìchì stná ini-nè ley xi-ya queámà, vèchi nsidanicuú cuàchi, ñà-có-sàha ley xi-ya nduá.

⁵ Sà-ìnáhá-nsiâ ñà-dìsáhà-xí nì quixi-ya ñuhiví yohó; ináhá-nsiâ nì quixi-ya ñà-dandutu-yá cuàchi-nda. Doco mii-yá, còò ni-iin cuàchi ni quidá-yá.

⁶ Nsidaa ndohó nècuàchì nduú ndisa nèhivì xí-yá, mà túha-nda quida ga-ndà cuàchi. Doco ana túha quida ducán, tàcùnì-nè mii-yá, ni tàcùnì stná-nè nansa íá modo xi-ya.

⁷ Hijos míos, màsà cuáha-nsia dandahví ni-iin nèhivì mii-nsiá, vèchi (ináhá-ndá ñà-ndàà nduá yohó): nú quidávii-nda, dandu (vètùnì cachi-ndà) ndàcuisì ini-ndà nahi mii-yá.

⁸ Nècuàchì túha quida-xi cuàchi, íá-nè ladu xi ñà-malu, vèchi ñà-malu, dècuèndè yuté ñuhiví xì dècuèndè vichi, iin-ni quidá-si cuàchi. Te (ináhá-ndá) índù-ñá dìsáhà-xí nì quixi Dèhemanì Dios ñuhiví yohó: divi sàhà-ñá dandutu-yá nsidaa ñà-nduá quidá quisì mà.

⁹ Nsidaa ana nduú dèhe ndisa Dios, mà túha-ne quida-ne cuàchi, vèchi mii vida saín xi Dios ñuhú ini-nè, te mà sàà-nè quida-ne ducán, vèchi dèhe ndisa-ya nduú-né.

¹⁰ Mà úhì cundaà ini-ndà ana nduú dèhe-ya, te ana nduú dèhe ñà-malu. Iin nècuàchì có-quidá víi, ò iin nècuàchì có-cùú inì-xi sàhà ñanìtnaha-xi, có-nduú-né nèhivì xí Dios.

¹¹ Vèchi sànahà na ní xinitnùhu-nsia razón ndiaha sàhà-yá, te iin-ni dècuèndè vichi, ducán nì sàcùnaha-nsiá ñà-nì cùú stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

¹² Màsà quidá-ndá na nì quida Caín (sànahà). Íá-te ladu xi ñà-malu, ñàyùcàndùá nì sahnì-té ñanì-te. Te ¿índù chuun nì sahnì stnahá-te? Divi sàhà-ñá nì xinì-te có-quidá víi mii-té, te ñanì-te, quidá víi-né.

¹³ Ñánì, màsà ndúlócô-ndà nú indéhe-nda có-xiñhù nèhivì ñuhiví ndohó.

¹⁴ Divi sàhà-ñá cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, ñàyùcàndùá cundaà ini-ndà sàni yàha-nda ladu xi Dios ndé cutiacu anima-ndà nicanicuahàn; có-íá gà-ndà ladu ndé xihì anima-ndà.

Nú có-cùú ini iin nèhivì sàhà ñanìtnaha-ne, dandu nàhà xicà tãñáha ga yàha-ne ladu ndé itiacú anima-ndà.

¹⁵ Vèchi nsidaa ana có-xiñhù xì ñanìtnaha-xi, ndudává-né xì iin tè-sàhnì. Te ináhá-ndá, ni-iyuhu vida ndiaha có-ñuhú anima iin tè-quidà ducán.

¹⁶ Te vichi sàni sàà-ndà nì cundaà vaha ini-ndà nansa ndiá icà-ndà cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, vèchi sàni

xini-ndà ñà-nduá nì quida mii-yá, nì xihì-yà cuenta xi-nda. Ñàyùcànduá, ndiá icà stná-ndà cundoo-nda dispuestu cui-ndà sàhà ñanìtnaha-nda.

¹⁷ Vàchi nú indéhe iin nèhivì iá necesidad nùu iin ñanìtnaha-ne, te có-indéhe ndahví-nè nècuàchìmà, mate algu icúmí-nê, dandu ñà-jaàn cundaà ini-ndà có-cùu ini-nè sàhà Dios.

¹⁸ Hijos míos, màsà cáchí uun-nda ñà-cùu stnahá ini-ndà sàhà-ndà; màsà cáhàn uun-nda cachí-ndà ducán. Xiñuhu ñà-quida ndisa-nda cumplir, te quida stná-ndà obra nùu ñanìtnaha-nda.

¹⁹ Nú nì quida-nda ducán, dandu vātùnì cundaà ndisa ini-ndà palabra ndàcuisì nduá sànhícùn-ndà, te mà yúhì gà-ndà sàhà anima-ndà nùu Dios.

²⁰ Vàchi nú dayúhì cuàchi-nda mii-nda, dandu (xiñuhu nsinuu ini-ndà), cahnú Dios xi-nda, te ináhá-yâ nansa iá nsidaa iñàha.

²¹ Doco te nú còò ni-iñàha dayúhì xì anima-ndà, dandísá mà yúhì-ndàyá, (ñani) mànì,

²² vātùnì càcàn tàhvì-ndà nùu-yá, te nìhì-ndà ñà-nduá xicàn-ndà, vàchi chívàha-nda ñà-nduá cachí-yà, te quida-nda ñà-nduá cudú ini-yà sàhà-xí.

²³ Te ¿ndiá nduá nì dāndācú-yá nùu-ndà? Divi ñà-cahvi-nda xi Dèhemanì-yá Jesucristu, te cuu stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà nacua nì cachi-yà xì-ndà.

²⁴ Te nú chívàha-nda ñà-nduá cachí-yà, dandu ñà-sàni ndèe anima-ndà ini anima mii-yá nduá, te iá stná-yà ini anima ndohó. Te sàni sàhatahvì stná-yàndó Espíritu Ìì xí-yá, te ñàyùcànduá, vātùnì cundaà ini-ndà iá ndisa Dios ini anima-ndà.

4

Nansa quidá Espíritu Ìì xí Dios, xì nansa quidá stná espíritu xi ana nduú contra xi Cristu

¹ Mii-nsiá nècuàchì mànì guá nùu, màsà cúníndísá ndevàha-nsia ñà-nduá cachí nèhivì nú cachí-nè Espíritu Ìì dacáhàn xì-né. Còó, vàchi xiñuhu-ñá quida-nsia prueba, a ndisa Dios dacáhàn xì-né, á coó. Vàchi cuàhà tètñùhù sàni quesaha xicánúu ñuhivì vichi, te cachí-te ñà-cuenta xi Dios cáhàn-te.

²⁻³ Doco nú ndisa Espíritu Ìì xí Dios dacáhàn xì iin nèhivì, dandu cuàhàn-nè candisá-né cachi-nè: “Ñà-ndàà nduá, nì sàcòo cuerpu Jesucristu, te nì tùinuù-yá ñuhivì yohó”. Ducán xiñuhu cachi-nè, dandu cundaà ini-ndà, divi Dios dacáhàn xì-né. Doco nú có-càchí-nè ducán, dandu cundaà ini-ndà màdi Dios dacáhàn xì-né; còó, iin espíritu iá ladu xi contra xi Cristu

dacáhàn xì-né. Te sà-ínahá-nsiâ icúmí quixi ana nduú contra xi Cristu. Doco cunaha-nsiá, vichi sà-íá espíritu xi temà ñuhiví yohó.

⁴ Hijos míos, ñehiví xí Dios xínduu-nda, te sàni cundee-nda nù ñehiví (xínchicùn xì contra xi Cristu), vâchi chicá fuerte mii-yá íá nù ñehiví-nda, te chicá mà fuerte mii-sí xicánúú guá ñuhiví yohó.

⁵ Ñehiví (nchícùn contra xi-ya) mà, cuisì modo xi ñuhiví yohó nihnú ini-nè, te ñâyùcàndùá, modo xi ñuhiví yohó cáhàn-nè, te compañeru-nè, divi ducán nihnú stná ini-nè, te cudí ini-nè cunini-ne ñà-ndùá cachí guá nècuàchì mà.

⁶ Doco ndohó, ñehiví (nihnú ini xì) Dios nduu-nda. Te nsidaa ana inahá xí-yâ, cudí ini-nè cunini-ne palabra cáhàn-nda. Doco nècuàchì có-ndùú ñehiví xí-yá, có-cùnì-nè cunini-ne. Ñâyùcàndùá, ducán nduú modo cundaà ini-nda a ndisa Espíritu Ìi chindéé xí iin ñehiví, te ò iin espíritu malu dandahví xì-né.

Cuú ndisa ini Dios sàhà nsidaa ñehiví

⁷ Nicanicuahàn nì cúcúú stnahá ini-nda sàhà-nda, (ñani) màní, vâchi divi ñà-jaàn nduá cuní Dios quida-nda. Nsidaa ana cuú inì-xi sàhà ñanìtnaha-xi, dèhe ndisa Dios nduú-né, te inahá stnahá-né xì-yá.

⁸ Doco nsidaa ana có-cùú inì-xi sàhà ñanìtnaha-xi, có-ínahá-né Dios, vâchi mii-yá, de por sí ducaní cuú ini-yá sàhà ñehiví.

⁹ Divi ñà-jaàn nduá dísáhà-xí nì techuún-yá mindaa Dèhemani-yá nì quixi ñuhiví yohó sàhà-ñá nihì-nda vida ndiaha nicanicuahàn. Sàhámà sàcùndáà vâha ini-nda ñà-cùú ndisa ini Dios sàhà-nda.

¹⁰ Vâchi màdì ñà-sàni cuu ini ndohó sàhà mii-yá nduá, còó; divi ñà-cùú ini mii-yá sàhà ndohó nduá, te sàháyùcàndùá nì techuún-yá Dèhemani-yá nì quixi-ya nì xihì-yá sàhà-nda, dandu mà nsínúú gà ini-yá sàhà cuàchi-nda.

¹¹ Pues cunaha-nsiá, nú ducán tantu guá cuú ini Dios sàhà-nda, dandu ndiá ìcà stná-nda cucuu stná ini-nda sàhà ñanìtnaha-nda, ñani màní.

¹² Ni-iin ñehiví, tàñáha ga cuni-nè meru nù Dios. Doco nú cuú stnahá ini-nda sàhà-nda, dandu vâtùni cundaà ini-nda ñà-ini anima-nda íá-yà, te chindéé-yândô sàà-nda cuu stnahá ini-nda sàhà-nda nacua ndiá ìcà-nda.

¹³ Te sàni sàhatahví stná-yândó Espíritu Ìi xí-yá. Ñâyùcàndùá cundáà ini-nda ñà-sàni ndèe anima-nda ini anima mii-yá nduá, te mii-yá, íá stná-yà ini anima ndohó.

¹⁴ Te nsiùhù, sàni xininùù-nsí ñà-ndùá nì quida Yua-nda Dios nì techuún-yá Dèhemani-yá nì quixi-ya ñà-dacácu-ya ñehiví ñuhiví. Ñà-jaàn nduá cachítnùhu-nsi xì ñehiví.

¹⁵ Vàchi nú sàni cachi vate-nda ñà-divi Dèhemanì Dios nduú Jesús, dandu iá Dios ini anima-nda, te sàni ndèe stná anima-nda ini anima mii-yá.

¹⁶ Sàni xini-nda ñà-cùú ndisa ini-yà sàhà-nda, te sàni xinindisá stná-nda ñà-jaàn. Vàchi mii-yá, de por sí ducani cuú ini-yà sàhà nèhivì. Ñàyùcàndùá, nú iin-ni cuú stnahá stná ini-nda sàhà-nda, dandu vètùni cundaà ini-nda ñà-sà-íá anima-nda ini anima mii-yá, te mii-yá, iá stná-yà ini anima ndohó.

¹⁷ Ducán iá sàhà ñà-nì sàà-nda cuu ndisa ini-nda sàhà-yá, dandu na sàà quìvì juiciu, vètùni cunihnu ini-nda, mà yúhì-nda, vàchi na ian nihnú ini mii-yá, ducán nihnú stná ini ndohó na ndoó gá-nda ñuhivì yohó.

¹⁸ Te nú cuú ndisa ini-nda sàhà-yá, dandu sadiàmà nùù ñà-yúhì-nda. Doco nú yúhì-nda, dandu dandóhâmándó. Te cunaha-nsiá, nsidaa ana yúhì, cumánì vá sàà-nè cuu ini-nè sàhà-yá modo ndiá icà-né.

¹⁹ Ndohó, cuú ini-nda sàhà-yá, vàchi dihna mii-yá nì que-saha cuú ini-yà sàhà-nda.

²⁰ Doco vihini cachi iin nèhivì ñà-cùú ini-nè sàhà-yá, mate iá iin ñanìtnaha-ne có-xiñhù-né. Pues nú ducán, dandu (náha claru) dandahví uun-ne. Vàchi nú có-cùú ini-nda sàhà iin nèhivì sàni xininùù-nda, dandu ¿nansa cui cuu ini-nda sàhà iin ana tàñáha ga cuninùù-nda nahì Dios?

²¹ Cunaha-nsiá, nsidaa ndohó nècuàchì cuú inì-xi sàhà-yá, sàni dàndàcú stná-yà nùù-nda ñà-nì cuú stná ini-nda sàhà ñanìtnaha-nda.

5

Nansa cundee-nda nùù nèhivì malu ñuhivì yohó

¹ Nú sàni xinindisa-nda ñà-divi Cristu nì quixi ansivi nduú Jesús, dandísá, dèhe Yua-nda Dios xínduu-nda; te nú cuú ini-nda sàhà mii-yá ana nduú Yua-nda, dandu cuàhàn-nda cuu stná ini-nda sàhà nsidaa dèhe-ya.

² Vàchi nú cuú ini-nda sàhà-yà, te chívàha-nda ñà-nduá cachí-yà, dandu cundaà ini-nda, cuú ndisa ini-nda sàhà ñanìtnaha-nda xínduu stná dèhe-ya.

³ Vàchi ñà-chívàha-nda ñà-nduá nì cachi-yà, divi ñà-cùú ndisa ini-nda sàhà-yá queé stná mà. Te ñà-nduá dàndàcú-yá, mà cúñáñá-ndá chivàha-ndañá.

⁴ Vàchi cunaha-nsiá, nsidaa ana nduú dèhe ndisa-ya, nicanicuahàn icúmí-nê cundee-né nùù nèhivì malu ñuhivì yohó. Vàchi divi sàhà-ñá xinindisá-ndá mii-yá, ñà-jaàn nduá dísàhà-xí níhì-nda cundee-nda nùù nècuàchì mà.

⁵ Vàchi ¿ana gà cui cundee-xi nùù nsidaa nèhivì malu ñuhivì yohó? Cuisi nèhivì xiníndísá-xí Jesús ñà-nduú-yá Dèhemanì Dios cundee.

Ñà-nduá cachítnùhu xi-nda sàhà Dèhemanì Dios

⁶ Nì quixi Jesús ñuhivì yoho, te nì cuhiì-yá xì tècuìì, te nì xitià stná nù-yá. Màdì cuisiá nì cùhî-yá xì tècuìì nduá; còò, divi sàhà-ñá nì cuitià stná nù-yá nduá nì quixi-ya. Te Espíritu Ìì xí-yá nduú ana datnúù xì anima-ndà sàhà nsidaájàn, vàchi micuìsi ñà-ndáà nduá cachí Espíritu Ìì.

⁷ Cunaha-nsiá, nùù gloria na ian ndoó ùnì ana cachítnùhu xi-nda sàhà stná mà, divi Yua-nda Dios, xì (Dèhemanì-yá nani) Palabra Ìì, xì stná Espíritu Ìì xí-yá. Doco imindaa mii-yá nduú-yá.

⁸ Te ñuhivì yohó, ùnì stná modo iá cundaà ini-ndà sàhà Jesús, vàchi Espíritu Ìì xí-yá nduú iin ana cachítnùhu sàhà-yá; te iá stná tècuìì nì cuhiì-yá, xì stná nù-yá nì xitià. Sàhà nsi-ùnì modo jaàn cundaà ini-ndà sàhà-yá, doco iin-ni razón ndiaha nduú nsidaámà.

⁹ Cunaha-nsiá, nú nèhivì ùùn cachítnùhu xi-nda iñàha, mà ùhì xiníndísá-ndá palabra xi-ne. Te nú ducán, dandu chicá más ndiá ìcà-ndà cunindisa-nda razón ndiaha sàni cachítnùhu Dios sàhà Dèhemanì-yá, vàchi iá ñà-nduá sàni cachi-yà.

¹⁰ Te ndohó, ináhá-ndá palabra ndàcuisi nduá, vàchi ñuhá anima-ndà, te ducán ñuhú stná anima nsidaa ana xiníndísá-xí Dèhemanì-yá. Doco nècuàchì có-xiníndísà, (ndahví-nè), vàchi ducán queá na ian ndaníhí tnúhú-nê Dios, vàchi có-xiníndísà-né ñà-nduá sàni cachi-yà sàhà Dèhemanì-yá.

¹¹⁻¹² Te divi ñà-yòhó nduá sàni cachi-yà: iá nansa nihítàhvì-ndà vida ndiaha nicanicuahàn quida-ya, te Dèhemanì-yá nduú ana sáhatahvì xì vida mà. Ana inácáá Dèhemanì-yá anima-xi, sà-ìcúmí-nê vida ndiaha ma, te ana còò-yá anima-xi, còò stná-mà nùù-né.

Nì càcàn tàhvì-ndà nùù Dios sàhà-ñá nihì-ndà gracia

¹³ Palabra yohó tiaí nùù mii-nsiá nècuàchì cahvi xì Dèhemanì-yá, te ndàcùcahan xi quivì-yá áma sàà-nsiá cundaà vaha inì-nsia ñà-sàni nihì ndisa-nda vida ndiaha nicanicuahàn.

¹⁴ Te vichì có-yùhî-ndà càcàn tàhvì-ndà nùù-yá, vàchi nú iin chuun vaha nduá xicàn tàhvì-ndà, dandu iníní-yá, ináhá-ndá.

¹⁵ Te nú iníní-yá na xicàn tàhvì-ndà ducán, dandu ináhá-ndá sà-ìcúmí-ndá ñà-nduá nì xicàn-ndà, ndéni iñàha nì cui nì cùndúá.

¹⁶ Nú xiní-ndà iin nècuàchì iin-ni cahvi stná xì-yá ñà-nì quida-ne iin cuàchi có-nduú cuàchi cui-ndà sàhà-xí, dandu

xiñuhu càcàn tàhvì-ndà nùù-yá sàhà-ñá nì níhì-né cutiacu va-ne, nú ndisa có-nduá iin cuàchi cui-ndà sàhà-xí. Vàchi iá cuàchi cui-ndà sàhà-xí, te nú sàni quida iin nèhivì-ñá, dandu mà càcàn tàhvì-ndà nùù-yá sàhà-né.

¹⁷ Nsidaa ñà-có-ndiáá, cuàchi nduá. Doco iá cuàchi mà cúí-ndà sàhà-xí.

¹⁸ Cunaha-nsiá, nú dèhe ndisa Dios nduu-nda, dandu có-quidá ndevàha ga-ndà cuàchi. Te ndiaá stná Dèhemanì-yándô sàhá màsà tníí ñà-malu-ndó.

¹⁹ Divi Dios nduú Yuandiaha-nda, ináhá-ndá, doco nsidaa gá nèhivì ñuhiví, ndahà ñà-malu ndoó-né.

²⁰ Te ináhá-ndá nì quixi Dèhemanì-yá, te nì sàà-ndà nì cun-daà ini-ndà nì quida-ya, vètùni nì xini stnaha-nda xi mii-yá ana nduú Dios ndisa; te nì ndèe stná anima-ndà ini anima mii-yá, ñàyùcànduá, sà-lá anima-ndà ini anima Dèhemanì-yá Jesucristu. Te divi mii-yá nduú-yá Dios ndisa, te vida ndiaha nicanicuahàn sáhatahvì-yándô.

²¹ Hijos míos, cuidadu cundoo-nsia ñà-màsà cáhvì-nsiâ ni-iñàha có-nduú ndisa Dios.

Tutu Ùì Nì Tiaa San Juan

¹ Yùhù nduí nècuàchì sahnú ináhá-nì, te tiaí tutu yohó nùù mii-ní nècuàchì ñhàhà nì nacàxin Dios, xì nùù stná dèhe-ní. Yùhù, cuú ndisa inì sàhà nsidaa-nsiá. Doco màdì cuisì yùhù, vàchi nsidaa gá ana cundáà inì-xi sàhà palabra ndàcuisì xí-yá, cuú stná ini-nè sàhà-nsiá.

² Vàchi iin-ni palabra ndàcuisì nchícùn-ndà, te nicanicuahàn icúmí coo palabra mà anima-ndà.

³ Pues vichi xícàn tàhví nùù Yua-nda Dios xì Dèhemanì-yá Stoho-ndà Jesucristu ñà-nì cuáha-ya mii-nsiá cuàhà gracia xi-ya. Nì cundéhe ndahví stná-yà mii-nsiá, te contentu ni cundóó-nsiá quida-ya. Te iin-ni, ni cúnchícùn vii-nsiá palabra ndàcuisì mà, te ni cúcúú stnahá stná inì-nsia sàhà-nsiá.

⁴ Cuàhà gá nì cudii inì na ní xinitnùhi ñà-iin-ni quidá ví dèhe-ní nacua cachí palabra ndàcuisì nì cachi Yua-nda Dios quida-nda.

⁵ Te vichi sacúndáhvî nùù mii-ní, señora, ñà-nì cùú inì-nì sàhà nsidaa ñanitnaha-ní. Vàchi màdì lácà vichi-ni nì sàcòo palabra cachí ducán, còó, dècuèndè tiempu nì quesaha xítia palabra xi-ya, ndè quivì yucán nì ndacu nuù-ndà cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà. Te vichi tiaí nùù mii-nsiá ñà-iin-ni ni quidá stná-nsiá ducán.

⁶ Te ¿nansa divi iá ñà-cùú stnahá ini-ndà sàhà-ndà? Pues divi ñà-chivàha-nda ñà-ndùá nì cachi-yà nduá. Te mii-yá, dècuèndè sànaha, ducán nì cachi-yà (xì-ndà) ñà-iin-ni ni cúnchícùn-ndà ichì ndé cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

Cuidadu ni cundóó-ndá sàhà tètñhù cuní datúcù xì-ndà inga ichì

⁷ Vàchi vichi sàni ndecoyo cuàhà tètñhù; xicánúú-te ñuhiví, cachí-te ñà-cóni ía ndisa iquicúñú Jesucristu na ní quixi-ya ñuhiví, cachí-te. Cunaha-nsiá, divi-tè xínduu ndisa-tè tètñhù, te xínduu stná-te contra xi Cristu queámà.

⁸ Ñàyucàndùá, cuidadu ni cundóó-ndá sàhà-té, còtó ndañuhu chuun vaha sàni quida-nda; chicá vaha ni coó nsihi ñà-vaha icúmí-ndá ñhì-ndà.

⁹ Vàchi nú ni túcù iin nèhivì inga ichì, te nacoo nihni-ne ichì Cristu, dandu ñà-jaàn cundaà ini-ndà, còò ndisa Dios nùù anima-nè. Doco nèhivì iin-ni nchícùn ñà-ndùá cachí Cristu, ía ndisa Yua-nda Dios ini anima-nè, te inácáá stná Dèhemanì-yá.

¹⁰⁻¹¹ Te nú ni sàà iin nèhivì vehe-nsia (ñà-chinaha-nè mii-nsiá) iin dàñhù cò-ndúú dàñhù sàni cachimà, màsà dáyàha-nsianè vehe, ni màsà cásàhú gà-nsiá xì-né. Vàchi

nú ducán ni quida-nda, dandu icúmí stná-ndà nacuida cuàchi-nda nahi mii-né.

¹² Cuàhà gá stná ñà-cùní guè cachì xì-nsiá, doco vichi tuxí inì chicá vaha màsà tiáá guè nùù tutu yohó, vachi nacání inì sàì nàcòtì mii-nsiá, dandu ndatnuhu váha-nda, te cudii gá ini-ndà.

¹³ Cunaha-ní, yohó ndoó stná dèhe cùhì-ní nì nacàxin stná Dios, te cásàhú stná-nè xì-ní. Sà-ìá.

Tutu Ùnì Nì Tiaa San Juan

Nansa nì tiaa Juan nùù iin nècuàchì nani Gayo, te cachí-nè chuun vaha nduá quidá nècuàchìmà

¹⁻² Yùhù nduí nècuàchì sahnú ináhá-ní, te cásàhúì xì mii-ní Gayo. Cunaha-ní, mànì cuáhà-ní nùì; cuú ndisa inì sàhà-ní. Te xícàn tàhvì stnái nùù Dios ñà-nì yáha vaha-ní nsidanicuú chuun, te màsà quícuéhè-ní; ni coó vaha-ní nacua iá viì stnái anima-ní.

³ Yùhù nì cudìì cuáhà inì na ní caquesaa ñani-ndà, te nì nacani-ne xí sàhà-ní ñà-iin-ni xiníndísà viì-ní palabra ndàcuisì xí Dios, cachí-nè, vachi iin-ni chívàha viì-ní ndudu ìì xí-yá.

⁴ Cunaha-ní, nahi dèhi xínduu-nsia, te yáha ga cudìì inì na xinítvùhi quidá víi-nsiá nacua cachí palabra ndàcuisì. Ndisa, divi ñà-jaàn nduú ñà-yáha ga cudìì inì sàhà-xí.

⁵ Ñani mànì, sàni xinì ñà-tùha-ní quida viì-ní, vachi siempre chindéé-ní dava ga nèhivì xiníndísà, te nú xínduu-ne nècuàchì vaxi inga ñuu, dandu chicá más cúnsìhi inì-ní chindee-ní nècuàchìmà.

⁶ Vachi sàni nacani-ne xì nsidaa nsiùhù na natácá-nsì cahvi-nsí Dios, cachí-nè xì-nsí nansa cuú cuáhà inì-ní sàhà-né. Ñàyùcànduá, quida-ní seguir chindee-ní nècuàchì (sàà vehe-ní ducán), te màndaca ichi-nínè nacua cuní Dios quida-nda.

⁷ Vachi mii-né, sàhà-ñá cuú stnái ini-nè sàhà-yá, ñàyùcànduá nì caquihin-ne ichì ñà-cacanuu-ne chuun ìì xí-yá. Nì có-xícàn stnái-nè ni-iñàha nùù nèhivì có-xiníndísà ñuu ndé yáha-ne.

⁸ Ñàyùcànduá, ndohó, ndiá icà-ndà dayáha-nda nècuàchìmà vehe-nda, te ducán chindee stnái-ndà (xì chuun quidá-né dacuítìà-nè) palabra ndàcuisì xí Dios.

Nansa quidá Diótrfes, có-quidá víi-né, cachí Juan

⁹ Nì tiai iin carta nùù nèhivì xí Dios natácá (ndé iá-ní), doco Diótrfes, có-cuní-nè nacuni-nè nsiùhù, vachi mii-né cudìì ini-nè cunduu-ne ana dandacú.

¹⁰ Ñàyùcànduá, na sái jaàn, icúmí càhìn xì-né, vachi có-quidá víi-né, càhàn ùhì-nè dìquì-nsí. Te màdì cuisì ñà-jaàn; chicá mal quidá stnái-nè. Vachi na xísàà ñani-ndà ñuù-nsia, dandu nacuáa-né nècuàchìmà. Te nú iá iin-nsia cuní dayáha xì nècuàchìmà vehe-xi, dandu sadí Diótrfes mà nùù-nsiá; còò gá permisù nataca gà-nsià xì nèhivì xí Dios, cachí-nè.

¹¹ Doco mii-ní ñani mànì, màsà cúnchícùn-ní ichì malu; còò. Cuisì ñà-vàha ndisa ni cúnchícùn-ní. Vachi iin nèhivì quidá víi,

nèhivì xí Dios nduú-né; doco iin nèhivì quidá quíní, ni có-sâha tnùní ini-nè nansa ndisa iá-yà.

Nansa quidá nècuàchì nani Demetrio

¹² Daaní, jaàn iá stná Demetrio. Vâha ga quidá-né, cachí nsidaa nèhivì. Te náhà xicà palabra ndàcuisì nduá nchícùn-nè. Te stná nsiùhù, cachí stná-nsì vâha ndisa-ne, te ináhá-nî màdi tnúhu nduá cachí-nsì.

¹³ Cuàhà gá cuàhìn tiai nùù-ní ni cuí, doco vichi mà tiáá gué` nùù tutu yohó,

¹⁴ vâchi nacání inì yàchì sàà mimíî nàcòtì mii-ní, dandu ndatnuhu-nda.

¹⁵ Nì cúcuêê ni-ní. Cásàhú nsidaa amigo xi-ní. Te mii-ní, casàhú stná-ní xì iin iin amigo xi-nda ndoó jaàn.

(Ducán nì nsihi carta ùnì nì tiaa San Juan.)

Tutu Nì Tiaa San Judas Tadeo nù Nsidaa Nèhivì xí Dios

¹ Yùhù nduí Judas, iin ana xinúcuáchí nù Stoho-ndà Jesucristu. Te nduú stnài ñani Jacobo. Te tiaí carta yohó nù mii-nsiá nècuàchì sàni nacàxin stná Yua-nda Dios. Màmì gá stná-nsiá nù-yá, te divi Jesucristu nduú ana ndiaá xì stná-nsiá.

² Nì cùndéhe ndahví cuàhà-yá mii-nsiá, te ni cúcuéè ni-nsia quida-ya. Te mii-nsiá, ni cuú stnahá stná inì-nsia sàhà-nsiá.

Cuidadu ni cùndóo-ndá ñà-màsà dándáhvì tètñhù ndohó

³ Ñani màmì, cuàhà gá nì nacani inì tiaí iin tutu càhìn xì-nsiá sàhà salvación xi-nda ni cuí. Doco después nì cundaà ini chicá vaha tiaí, te cuacundahví nù-nsiá ñà-nì cuáhandee ini-nsiá (ñà-màsà dándáhvì nèhivì mii-nsiá) sàhà ñà-nduá xiníndísá-ndá. Nèhivì ì xí Dios xínduu-nda, te ndahà ndohó nì nacooya palabra ì xiníndísá-ndá.

⁴ Doco cunaha-nsiá, xicánúú dava nèhivì quidá maña, te sàni quihví stnahá stná-nè xì-ndá. Malu sàstñhù-né, doco dècuèndè sàhana sàni tiaa nèhivì xí Dios sàhà nècuàchì mà ñà-icúmì-nè ñhì-né castigu xi-ne, vachi tucu nihnú ini-nè sàhà gracia xi Yua-nda Dios. Tuxí ini-ne vátùni quida quini ndevàha-nda, vachi cuicahnú ini-yà sàhà-ndà, cachí-nè. Te ducán queámà na ian có-nacúnì-nè Stoho-ndà Jesucristu, divi mii-yá ana nduú mindaa Stoho-ndà Dios.

⁵ Ñàyùcànduá, cuní dansínúú inì mii-nsiá nansa nì cuu xi nèhivì raza Israel sàhana. Mate sàni caquee-ne libre nù ñuu Egipto nì quida Stoho-ndà Señor, doco después nì dándáñhù-yá cuàhà-né sàhà-ñá cóni xiníndísá-néyà. Sà-ínahá-nsiá ñà-jaàn, doco cuní dansínúú inì mii-nsiá.

⁶ Daaní, stná ángel (sàhana), cóni ndóo-ne lugar ndé dandacú-né; nì nacoone lugar ndé ndiá icà-né cundoo-nemà. Ñàyùcànduá, nì sàcùndiadi vaha-ne, nì sàcùnhni-nè cadena, te yucán cundoo-ne nicanicuahàn ndé iín tnúú dècuèndè cachi sàà quivì cahnú xí Dios, dandu ndundaà sàhà cuàchi-ne.

⁷ Daaní, ducán nì quida stná nèhivì nì sandoo ñuu Sodoma xi ñuu Gomorra, xi ñuu yatni ga yucán, vachi nansa-ni nì cui nisa nacuidiqui uun tiaa ñuu mà nècuàchì ñahà, te ducán nisa quida stná-te xi tiaa. Ñàyùcànduá, nì ñhì-né iin castigu ñà-ndoho-ne mahì ñuhu xíxìn nicanicuahàn, sàhà-ñá ducán cundaà ini nsidaa nèhivì ñà-mà vaha quida-nda ducán.

⁸ Mate ñà-ndáà nduú nsidaa ñà-jaàn, doco tè-xí dandahví mà, iin-ni có-quidáñhù-tè cuerpu xi-tè, có-ndùlócô-te sàhà

ñà-nduá cachí Stoho-ndà Señor; te tùha stná-te càhàn quini-tè sàhà ana fuerte ndoó ansivi. Ducán xíquida-tè, vèchi ducán nì sàní-te, (cachí-te).

⁹ Doco cunaha-nsiá, dècuèndè ángel chicá dandacú nani Miguel, nì mii-né, cóni cánahá-nè xì ñà-malu quivì nì nàá tnahá-né xì-sí na nì cunì-si nihì-sí iquicúñú nsi-Moisés (sàhana). Vèchi Miguel mà, cuisì ní cachi-nè xì-sí: “Dios nì cadí xì núù-ní”.

¹⁰ Doco tè-xídandahví mà, mate có-sàa-te cundaà inì-te sàhà iin chuun, doco mà úhì càhàn quini-tè sàhà-ñà, vèchi cutu nihnú inì-te na iin quisì, mà cùì cundaà vaha inì-te, doco ñà-nduá de por sí nihnú inì-te, divi ñà-jaàn icúmí dandáñúhú xí-tè.

¹¹ ¡Ndahví nsidaa-té! Vèchi ichì tè-nì sanani Caín nduú ichì xínchicùn-te. Sàni tùcù stná-te na ian nì tùcù Balaam (sàhana); vèchi Balaam mà, puru sàhà dìhùn nìsa quidachuún-te chuun ìì xí-te. Daaní, ndudává stná tètñùhù ndoó vichi xì (tiàa sàhana nì sanani) Coré. Cuàhà gá nì càhàn quini stná tèmà dìquì ana dandacú. Ñàyùcànduá, nì ndañuhu stná-te.

¹² Tètñùhù ndoó vichi, cudî inì-te cutnahá-te xi-nsiá na natácá-nsiá ndoó mánì-nsiá xixí-nsiá. Doco ndóo cahan-nda quidá-te, vèchi có-chívaha-tè tñùñuhu nùù ni-iñàha. Cuisì sàhà mii-té ndulócô-te. Nahi vicò tàchí, ducán xínduu-tè (ñà-còò chuun vaha quidá-te). Ñàyùcànduá, ducán xínduu stná-te nahi yutnù có-càná ñà-vídi-xi tiempu xan, te ò nahi yutnù nì tñuhu-nda, (te nì ichì) yohò-nú, ducan xínduu stná-te, ñàyùcànduá, ùì modo còò chuun vaha quidá-te.

¹³ Cunaha-nsiá, nahi mar ndé nacuáhnú yucù tècuí, te vèxi chihñù nùù-té, ducán xínduu stná tè-tñùhù mà ñà-quini guá xíquida-tè. Nahi stná sitnúù xicá nihni ansivi, ducán quidá stná-te, (vèchi sàni tùcù-te inga ichì), ñàyùcànduá lugar xi-tè cunduu iin xaan ndé iín tñúú nduchi nicanicuahàn.

¹⁴ Daaní, nì là stná Enoc sàhana. Descendencia ùsà xi Adán nì sanduu nècuàchì yucán. Te nìsa càhàn stná-nè cuenta xi Dios, nì cachitñùhu-ne sàhà tètñùhù xicánúú vichi. Te dohó nì cachi-nè: “Cunaha-nsiá, icúmí Stoho-ndà Señor quixi-ya ñuhiví, cutnahá stná-yà xì cuàhà sàstñùhù ángel ìì xí-yá,

¹⁵ dandu ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchi nì quida nèhivì, vèchi icúmí-yà dacúndâà ini-yà nècuàchì malu mà ñà-có-ìá vaha ñà-nì quida quini-ne ducán, te nì có-ìá vaha stná ñà-nì nandòdó-né ichì-yá, te nì càhàn ndevàha-ne dìquì-yá, vèchi cuàchi cahnú nduámà”. (Ducán nì cachi Enoc sàhà tètñùhù ndoó vichi.)

¹⁶ Te cunaha-nsiá, có-ndôo stná inì-te sàhà ni-iñàha. Puru cudúchì inì-te sàhà nsidaá, te cuisì nandúcú-tè ñà-nduá xího mii-té quida-tè. Có-yùhì yuhù-tè càhàn-te na ian mii-té

nduú-te mii-té. Vihini coo nansa cáhàn tnùñuhu-té xi nèhivì, doco cuisì sàhà interés xi mii-té nduájàn.

¹⁷ Doco mii-nsiá nècuàchì mánì guá nùí, xiñuhu nsinuu inì-nsia nansa nì cachi apóstol nì nìhì chuun nùù Stoho-ndà Jesucristu,

¹⁸ vàchi nì cachitnùhu nècuàchì mà ñà-seguru icúmí cundoo cuàhà tè-sácundiaa, xì cuàhà stná tètùha quini.

¹⁹ (Te ñà-ndáà nduá), sàndóo-te vichi; divi xínduu tiàa siempre sahdé dava xi nèhivì. Cuisì quidá-te ñà-nduá xího mii-té quida-tè, vàchi còò Espíritu Ìì xí Dios ini anima-te.

Nansa ndiá icà-ndà quida-nda

²⁰ Doco mii-nsiá nècuàchì cùù guá inì sàhà-xí, chicá xiñuhu cunindisá vìi-nsiá palabra Ìì, vàchi ducán nacuahandee ini-ndà. Te na xícàn tàhvì-ndà nùù Dios, nì cuáha-nda chindee stná Espíritu Ìì xí-yá ndohó.

²¹ Ni-iyuhu màsà túcù-ndà inga ichì còtó nandódó-nda ñà-cuàhà guá cuú ini-yà sàhà-ndà. Te cuéyàani cundiatu-nda ndè cachi sàà quivì cundehè ndàhvì-yàndó, te nihì-ndà vida ndiaha nicanicuahàn.

²² Dava nèhivì, iá-nè xì cuàhà duda; ñàyùcànduá, càhàn vìi-nsiá xì-né dècuèndè ni sàà-nè cundaà vaha ini-nè.

²³ Xiñuhu chindee-nda nècuàchì mà, vàchi ducán queámà na ian meru cuàhàn-nè quiñuhu-nè, te nì ditá-ndàné, te nì càcu-ne. Te nsidaa stná nèhivì (sàni túcù dahuun), cundehè ndàhvì stná-ndàné, doco cuidadu nì cúndóo-ndá ñà-màsà cúmáncà stná anima-ndà, vàchi dava-ne, quini iá stná modo xi-ne.

Nansa nì dàxínu San Judas carta yohó, cuàhà gá naquímànì-né Dios

²⁴⁻²⁵ Cunaha-nsiá, mindaa mii-yá nduú Dios; cuisì mii-yá nduú ana nchìchí ndisa, te cuisì mii-yá nduú ana dacácu xi-nda; vátùni cundiaa-yàndó ñà-màsà túcù-ndà inga ichì có-ndiáá; vátùni cundiaa-yàndó te ducán nihì-ndà sàà-ndà nùù-yá, ni-iin cuàchi-nda mà túi, dandu cundehè-ndà ñà-ndiaha guá-yà, te cudìi cuàhà stná ini-ndà. Pues vichi ndácùcahín Stoho-ndà Jesucristu, te ducán naquímànì cuáhì mii-yá. Te xícàn tàhvì ni queé cuàhà tnùñuhu ndiaha xí-yá, te nì sàà-yà cusahnú fuerte-yà inicutu, te nì cúndáà stná ini nèhivì ñà-ndahà mii-yá iá nsidanicuú iñàha ndè sànahà xì dècuèndè vichi, xì nicanicuahàn. Amén.

Ndudu Ì Nì Dàcùní Dios San Juan

Ñà-nduá cachitnùhu nùù tutu yohó

¹ Tutu yohó nduú tutu ndé cachitnùhu Jesucristu ñà-nduá sà-ìtúú vaxi cuu. Nùù Yua-nda Dios nì nìhì Jesucristu palabra yohó ñà-dacúndéhe-yá nsidaa nèhivì xinúcuáchí nùù-yá. Iin ángel mozo xi-ya nduú ana nì cachitnùhu xi palabra yohó, te nì inini yùhù. Juan naní, te nduú stnái iin nèhivì xí mii-yá.

² Nùù tutu yohó cáhàn Yua-nda Dios; te itándiaa stná palabra xi Jesucristu, xì stná nsidaa ñà-nduá nì xini yùhù. Yùhù testigu nduí, te nsidaa palabra itándiaa yohó, ñà-ndáà nduá.

³ Ndiaha gá coo xi ana cahvi xi tutu yohó, xì stná nèhivì iníni xân, nú nì chívàha-ne ñà-nduá cachá; vachi palabra nì quixi nùù Dios nduá, te sà-ìtúú cuu ndisa ñà-nduá (cachitnùha).

Nansa nì casàhú Juan xì nèhivì xí Dios, ndoó nùù ùsà ñuu

⁴⁻⁵ Yùhù Juan, cásàhúì xì nsidaa mii-nsiá nèhivì natácá càhvi xì-yá xíndoò ùsà ñuu ladu Asia. Nì cuní màni-yá mii-nsiá, te nì ndóo vaha inì-nsiá quida-ya. Ducán cuní-yá cuu xi-nsiá, divi mii-yá ana itiácú nicanicuahàn. Dècuèndè nicanicuahàn iá-yà, te ndè nicanicuahàn quivì nùù-xí icúmí-yâ coo-ya. Te ducán cuní stná ùsà espíritu ndiaha itá ladu nùù silla ndiaha xí-yá. Te ducán cuní stná Jesucristu, divi ana nì cachitnùhu xi-nda puru palabra ndàcuìsì. Làcà mindaa mii-yá nduú ana nì natiacu primeru, làcà mindaa-yá cusáhnù nùù nsidanicuú ana dandacú ñuhivì yohó. Ansivéhé-yâ, cuú ini-yà sàhà-ndà, te sàhà nì-yá (nì xìtià), ñàyùcànduá nì ndoo cuàchi-nda nì quida-ya.

⁶ Sàhà mii-yá sàni nìhitáhvi stná-ndà chuun ñà-dandacu-nda, xì stná chuun nahi chuun xi dùtù ñà-cunucuachi-nda nùù mii-yá ana cahvi-yá, divi Yuandiáhá-yâ. Pues vichi nùù mii-yá ni coó tñùñuhu xì nsidanicuú nèhivì, te nicanicuahàn ni cúsáhnù-yá nùù-ndà, amén.

⁷ Cunaha-nsiá, icúmí-yâ naxicocuñn-yà. Mahì vicò icúmí-yâ nuu-ya tui-ya nùù nsidanicuú nèhivì. Te icúmí cundehè stná nèhivì (nì xìcàn) ni quíhvi lanza ìcà-yá. Dandu yáha ga tnana fuerte nsidaa nèhivì nsidanicuú ñuu iá ñuhivì na cuni-nèyà. Ducán icúmí coo, cachí.

⁸ Cachí mii-yá: “Nicanicuahàn ié’. Sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còo ni-iñàha chicá cunaha núì. Ñàyùcànduá, ducán nduí nahi letra nuu nani A, te ducán nduú stnái nahi letra dansihí nani Z”.

Ducán cachí mii-yá ana nduú Dios vivu, vâchi dècuèndè sàhana iá-yà, te nicanicuahàn coo stná-yà quivì vâxi xi-nda, te nsidanicuú iñàha, vâtùni quida-ya.

Nansa nì nìhìtáhvì Juan nì dàcùnì Dios-nè Jesucristu, te ndi-aha gá-yà

⁹ Yùhù Juan, iin-ni nduú stnàì dèhe Dios nahi mii-nsiá, iin-ni ndohó stnàì sàhà-yá, te iin-ni ndiatú stnàì sàà quivì cusahnú Jesucristu, te quidándéé inì dècuèndè sàà quivì mà. Cunaha-nsiá, yucán nìsa ìe ñuu nani ñuu Patmos, iin ñuu indúhu mahì mar. Divì sàhà-ñá nchícuìn Palabra xi mii-yá, ñàyùcàndüá nì sàì yucán (nì quida tè-xídandacú), vâchi vate nì cachì ié' ladu xi Jesucristu, ñàyùcàndüá nì sàì yucán.

¹⁰ Te nì cuu iin quivì (domingu), divì quivì xí mii-yá, te ié' ndahà Espíritu Ìì xí Dios, na ian sánî, dandu nì tiacu cáhàn-yà yàtí, fuerte iá tàchì-yá, na ian sivi corneta.

¹¹ Te dohó nì cachi-yà:

—Nicanicuahàn ié'; sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còo ni-iñàha chicá cunaha nùí, vâchi nahi letra A nduí, xì nahi letra Z. Vichi icúmí-yò tiaa nùù tutu nsidaa ñà-ndüá nì xinù, te dasàà-ñà nùù nèhivì-xí ndoo ùsà ñuu ladu Asia. Dohó nani ùsà ñuu yucán: ñuu Éfeso, xì ñuu Esmirna, xì ñuu Pérgamo, xì ñuu Tiatira, xì ñuu Sardis, xì ñuu Filadelfia, xì ñuu Laodicea, ducán nani ñuu yucán —nì cachi-yà.

¹² Daaní, nì nacucoé yàtí ñà-cundehí ana cáhàn, te primeru nì xinì yucán itá ùsà candeleru. Oro nì cuyucàn, te itá iin iin isì xíxìn.

¹³ Daaní, mahì ùsà isì mà nì xinì jaàn iín mii-yá, na indéhe nèhivì indéhe-yá, ndixí-yá iin dùhnù quihín sàà ndè dìquì sàhà-yá. Te nchìca-ya nuhní iin siuhma nì cuyucun oro.

¹⁴ Cuxín yaa ididíni-yá nahi idi nì ndoo, ò nahi yùhà. Te nduchínúù-yá, tnúá nahi ñuhu.

¹⁵ Daaní, sàhà-yá, yéhè nina-ña na iin càa yahá nì dàà titi ini xitnù. Te fuerte cáhàn stná-yà na ian cahá tèñuhu cuàhà.

¹⁶ Te ndahà cuàhá-yà iníndáhá-yâ ùsà sitnúù, te iníyúhú-yâ na iin espada diin ndúi ladu-xi. Daaní, nùù-yá, nchiá na ian nchií fuerte orá.

¹⁷ Ducán nì xinì mii-yá, dandu nì nduè sàhà-yá na ian sàni xihì. Doco ndahà cuàhá-yà nì tnii-ya ìqué, te nì cachi-yà:

—Còo, màsà yúhù. Cunahu, sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa iñàha, te còo ni-iñàha chicá cunaha nùí.

¹⁸ Te vichi itiácuì. Ñà-ndáà nduá nì xihì, doco sàni natiacuì, te nicanicuahàn icúmì cutiacuì. Yùhù nduú ana dandacú sàhà nsii, nansa cuu xi-né, te dandacú stnàì sàhà andea (ana cùhùn yucán).

¹⁹ Vichi tiaa-yó nsidaa ñà-ndüá nì xinù yohó, te tiaa stná nansa iá tiempu vichi, xì nansa icúmì cuu stná quivì nùù-xì.

²⁰ Cunahu, cuàhìn cachì xùn ndià nduá cuní cachi ùsà sitnúù iníndáhá ndahà cuàhí nì xinù. Te cuàhìn cachì xùn ndià nduá cuní cachi ùsà candelero oro yohó. Pues, ùsà sitnúù yohó, xíndua ùsà nècuàchì cachítnùhu palabra-xi. Te ùsà candelero oro yohó, xíndua ùsà grupu nèhivì natácá iníní xí palabra xi mà ndè ùsà ñuu yucán.

2

Razón ni dásáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Éfeso

¹ 'Vichi, tíaa-yó iin tutu cùhùn nùù nècuàchì cachítnùhu palabra xi ñuu Éfeso, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán. Dohó tíaa: Yùhù nduí mii-yá iníndáhá ùsà sitnúù ndahà cuàhí, te xicánuí mahì ùsà candelero oro, te dohó cachí xì-ní:

² ináhí nansa quida-ní vida xi-ní. Ináhí nansa nì sàhandee inì-ní quida-ní (chuun xi), te nì quidandee inì-ní. Te nèhivì malu, có-cùdî inì-ní modo xi-ne. Te dava nèhivì, nì cachi-nè xínduu stna-ne ana nì nìhì chuun nùù, doco cóò, mà ndisá. Dandu mii-ní, nì nanducu váha-ní sàhà ñà-nduá nì cachi-nè, te nì cundaà inì-ní, tnuhu-né.

³ Cuàhà gá sàni quidandee inì-ní, mate cuàhà vida nì yàha-ní sàhà yùhù, doco iin-ni sàni quida-ní chuun xi, cóni nácóó-nià.

⁴ Doco cunaha-ní, có-cùdî inì sàhà iyuhu ñà-nduá quida-ní, vèchi có-cùú gá inì-ní sàhí nacua nìsa cuu inì-ní sàhí dihna.

⁵ Ñàyùcànduá, nsinuu inì-ní nansa nìsa là-ní nà táñaha ga quida-ní falta, te naxicocuìn inì-ní sàhà falta mà, te quida tu-ní nacua nì saquida-ní antes. Vèchi nú cóò, sàni ndé iá-ní, te dacúxióé candelero xi-ní, nú màsà naxícocuìn inì-ní.

⁶ Doco iá iin ñà-vàha quida-ní, vèchi có-xiñhù-ní modo xíquida tè-nicolaíta. Yùhù, ni-iyuhu có-xiñhù ní ñà-nduá quida témà.

⁷ 'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúniní vaha-nsia ñà-nduá cachí Espíritu Ìi xí-yá, vèchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsià nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nùù yùhù nìhítàhvì-nsiá caxì-nsiá quisi vídì caná nùù yutnù ndiaha iín ndé iá ñuu ndiaha Dios, vèchi fruta mà cutiacù-nsia nicanicuahàn.

Razón ni dásáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Esmirna

⁸ 'Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Esmirna, dohó tíaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Cunaha-ní, sàhà yùhù nì sàcòò nsidaa iñàha, te cóò ni-iñàha chicá cunaha nùù. Ndisa, nì xihì, doco sàni natiacuì.

⁹ Yùhù ináhí ñà-nduá quida-ní, ináhí nansa yàha-ní cuàhà tnùndoho quidá nèhivì. Ináhí ndahví dahuun yàha-ní. Doco cunaha-ní, nùù yùhù cuica-ní. Te ináhá stnái nansa quidá dava nèhivì, quini ndatnúhú-nè sàhà-ní, nècuàchì raza Judea

xínduu-ne, cachí-nè, doco còo, mà ndísá. Nèhivì natácá cuenta xi ñà-malu xínduu-ne.

¹⁰ Vichì icúmí-nì ndoho gà-ní quida nèhivì, doco màsà yúhî-nì ñà-ndùá icúmí-nì yàha-ní. Dècuèndè cundiadi stná dava-nsia quida ñà-malu. Doco cunaha-nsiá, sàhámà vátùni cundaà inì-xi, a xiníndísâ ndisa-nsia. Ùxìn quivì coo tnùndoho ma. Doco mii-ní, iin-ni cunindisá vii-ní, mate ni cuí-ní quida-ne, dandu nìhìtáhvì-ní iin ñà-vàha núi, divi ñà-cutiacù-ní vida (ndiaha nicanicuahàn).

¹¹ 'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúnínì vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiâ nùu ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu mà sàá-nsia cuì-nsia ùi xichi (nahi nècuàchì dava ga).

Razón ni dásáà Jesús nùu nèhivì xí-yá ñuu Pérgamo

¹² 'Daaní, nùu nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Pérgamo dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana nihi-xi espada diìn ndùì ladu xi.

¹³ Yùhù ináhî ñà-ndùá quida-ní; ináhî nansa iá ñuu ndé iá-nî, vachi mero ñuu ndé dandacu-guá ñà-malu nduá yucán. Doco ináhî mii-ní ñà-iin-ni nchícùn-ní yùhù, te ndácùcahan-ní quivì, cónì nácuáa-ní yùhù, iin-ni xiníndísá-nî, mate yucán nì sahnì-té iin ana nì cachi vate iá-nè ladu xi, cónì chídèhé-nèà. Divi nduú Antipas, te yucán nì xìhì-nè ñuu ndé iá fuerte guá ñà-malu.

¹⁴ Doco, cunaha-ní, có-cùdî inì sàhà iyuhu ñà-ndùá quida-ní. Vàchi jaàn ndé iá-nî ndoó stná dava nècuàchì nchícùn ley xi Balaam. Divi Balaam mà nduú nècuàchì nì càhàn xì tè-Balac sàhana, nì cachi-nè xì tèmà nansa chiyuhù-té nècuàchì Israel ñà-quida-ne ñà-có-ndiá ìcà-né, nì chiyuhù-ténê caxì-né promesa nì sàcòo nùu figura cahvi nèhivì, te nì chiyuhù stná-tené ñà-càhàn-nè xì nèhivì cónì nandàhà xì-né.

¹⁵ Daaní, jaàn ndé iá-nî ndoó stná dava nèhivì nchícùn ley xi tè-nicolaíta. Cunaha-ní, ni-iyuhu có-xìñùhí ley mà.

¹⁶ Ñàyùcàndùá, naxicocuñ inì-ní. Te nú coó, yàchi sàì ndé iá-nî, te cuàhi mii-né castigu xi-ne. Sàhà espada iá yuhí, ñà-jaàn nìhì-né castigu.

¹⁷ 'Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúnínì vàha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, vàchi dohó cachí-yà: Nú ni cúndéé-nsiâ nùu nsidaa ana cuní datúcù xì-nsiá, dandu nìhìtáhvì-nsiá cuxi-nsia comida ndiaha iá dèhé (nùu Dios), divi nduú maná ndiaha. Te dacútáhvì stná iin iin-nsia iin iin yùu siòcò ndé itúú quivì saa iin iin-nsia. Còo inga ana cunaha xi quivì yucan, cuisì ana cutahvì xì yùu mà.

Razón ni dásáà Jesús nùu nèhivì xí-yá ñuu Tiatira

18 'Daaní, nùù nècuàchì cachítnùhu palabra-xi ñuu Tiatira dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí Dèhemanì Dios, te nduchìnúí, nchiá na ian tnùù ñuhu, te sàhí, yéhè-ñà nahi càa yahá. Te dohó cachí xì-ní,

19 ináhí nansa quida-ní, te ináhí cuú inì-ní sàhà ñanìtnaha-ní. Daaní ináha stnái nihnú inì-ní yùhù, te ináha stnái nansa chindéé stnahá-nsiá xì nansa quidá ndee inì-nsia (nú iá tnùndoho), te ináhá stnái iá cuàhà obra xi-ní, te vichi más iá obra xi-ní nùù antes.

20 Doco cunaha-ní, iá iyuhu ñà-dìsàhà-xí có-cùdî inì quida-ní, vàchi sàha-ní permisù chináhá nècuàchì ñahà nani Jezabel. Dios dacáhàn xì-né, cachí-nè, (doco còó). Dacuahá-né nèhivì-xí, te datúcù-nè nècuàchì mà, vàchi cachí-nè iá permisù càhàn nèhivì xì ana cónì nándàhà xì-né, te vátùni caxì stná-nè promesa nì sàcòò nùù figura cahvi nèhivì. (Ducán cachí ñahà mà.)

21 Pues, yùhù, nì sandiatui, áma naxicocuñ inì-nè sàhà cuàchi quidá-né xì nècuàchì tiàa, doco còó, cónì nàxícócuñ inì-nè.

22 Ñàyùcànduá, icúmí-nè quicuehè-nè guide, te cunduhù-né. Stná tiàa ni caquida xì cuàchi mà, icúmí stná-nè ndoho cuahà-né nú màsà cúú-né arrepentir sàhámà.

23 Stná dèhe nècuàchì ñahà mà, icúmí stná-nè quicuehè-nè, te cui-nè. Dandu nsidaa nèhivì-xí ndoó nsidaa ñuu, sàhámà cundaà ini-nè ñà-yùhù ináhí nansa nihnú ini nsidaa nèhivì ini saxínìtnùní-nè, te segùn nansa quidá iin iin-ne, ducán icúmí-nè nihì stná-nè nùù.

24 Doco vichi cuàhìn cachì inga iñàha xì nsidaa mii-nsiá jaàn có-nchìcùn xì ley (chicuéhè) mà, vàchi có-dàcuàhá-nsiá palabra sìquini sàhà ñà-malu, palabra cachí-nè palabra dèhé. Cunaha-nsiá, mà cáchí guè xì-nsiá ni inga iñàha chivàha-nsia,

25 cuisì ñà-nduá sàni nihì-nsiá chivàha-nsia ndè vichi, divi ñà-jaàn quida ndisa-nsia seguir dècuèndè quivì nasai ndé ndoó-nsiá.

26 'Iin nèhivì, nú ni cùndéé-nè nùù nsidaa ana cunì datúcù xì-né, te iin-nì quida ndisa-ne ñà-nduá cachí dècuèndè quivì último, ndiaha gá coo xi-né. Vàchi icúmí-nè nihítàhvì-né dandacú stná-nè nùù cuàhà ñuu ñuhivì.

27 Nahi yùhù, nùù Yuamání nì nihítàhvì cusahnú nùù ñuhivì, ducán icúmí stná mii-né cusahnú stná-nè, cunindaha-né iin vara càa cunduu seña, te nèhivì (có-inínì, ndahví-ne), vàchi yáha ga fuerte icúmí-nè nàni fuerte-nè na ian cháh mà iin quidi còò chuun-xi.

28 (Doco nèhivì nchìcùn viì xì), icúmí-nè nihítàhvì stná-nè cucumi-né sitnúù cahnú xínu dàtnàà.

²⁹ Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúnínì vàha-nsia ñà-nduá cachí Espíritu Ìì xí-yá.

3

Razón ni dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Sardis

¹ 'Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Sardis, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana icúmí xì ùsà espíritu ndiaha xí Dios, te iníndáhá stnàì ùsà sìtnùù. Te dohó cachí xì-ní, ináhí nansa quida-ní. Mate iá fama-ní quidá vii-ní, doco nùù Dios ndahví iá aníma-ní na ian sàni xihì-ní.

² Ñàyùcànduá, cuidadu coo-ní, te cundiaà-ní anima-ní ñà-màsà ndáñuhú ni-iin ñà-vàha ñuhú anima-ní, vàchi iyuhá iá', te vihi-ni ndañuhá. Cunaha-ní, mà víi sàni quida-ní nùù, sàni xinì.

³ Sàhà ñà-jaàn, nsinuu inì-ní nansa iá palabra ndiaha ni cachì xì-ní antes, te ni inini-ní. Pues divi ñà-jaàn nduá cuní chivàha-ní vichí, te naxicocuñ inì-ní sàhà cuàchi-ní. Vàchi nú màsà nácúníhnú vii inì-ní, te coo tùha-ní, dandu yàchì màsàì ndé iá-ní. Nanàà sàì yucán, te ni mà cúndaà inì-ní índù hora sàì.

⁴ Doco ndoó itnii nèhivì (vàha) jaàn ndé iá-ní ñuù-ní Sardis, te mii-né, cóni cùchícuéhé anima-nè. Ñàyùcànduá, icúmí-né cutnahá-né xí na cacanuì, te iin-ni cundixi stná-nè sìcoto cuxín na ian mií, vàchi ducán nátùì-ne nihitáhvi-né nùù.

⁵ 'Cunaha-ní, nú ni cúndéé iin nèhivì nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu nihitáhvi stná-nè cundixi cuxín-nè. Te mà nunca dandutí quivì-né nùù tutu xì vida ndiaha. Te claru icúmí cachì xì Yuandiáhí ñà-divi nèhivì-xí nduú nècuàchì xiníndísámá; te divi ducán cachì stnàì xì àngel xi-ya.

⁶ Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúnínì vàha-nsia ñà-nduá cachí Espíritu Ìì xí-yá.

Razón ni dàsàà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Filadelfia

⁷ 'Daaní, nùù nècuàchì cachítñuhu palabra-xi ñuu Filadelfia, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana ìì, te puru ñà-ndácuisì cáhìn. Yùhù nihí ndahàcáa xi rey David, te nú sàni nacune iñàha, còò ni-iin ana cui nacadi xán, te nú sàni nacadi, mà cúí gá nuna. Ñàyùcànduá, ducán cachí xì-ní,

⁸ ináhí nansa quida-ní. Te cunaha-ní, nuná ñuhivì nùù-ní nahi yehè nuná, te còò ni-iin cui nacadi xán. Vàchi mate có-nduú-nsiá nehivì chicá icúmí fuerza, doco vátùni, sàni chivàha-nsia palabra-xi, cóni nácúaa-nsiá yùhù.

⁹ Doco jaàn ndoó dava nèhivì cachí-nè xínduu-ne (nèhivì ndiaha), nèhivì raza Judea nduú-né, cachí-nè, doco tnuhu-né,

vàchi xínduu nsihi-ne ana nchícùn xì ñà-malu. Pues, yùhù icúmí datnátui mii-né nùù-ní ñà-cuitasisi-né nùù-ní, te quidañuhu-né mii-ní, dandu cundaà ini-nè, màni-ní nùí.

¹⁰ Cunaha-ní, vaxi iin tiempu ùhì inicutu ñuhiví na icúmí nèhivì ndoho-ne, te cundaà inì-xi nansa ndisa iá anima-nè. Doco mii-ní, mà cuáhi cunì-ní tiempu mà, vaxi iin-ni sàni quidandee ini-ní (nì xinindisa-ní) nacua sàni cachì xì-ní.

¹¹ Cunaha-ní, yàchì icúmí nasai ñuhiví. Ñàyùcàndùá, nacua sàni sàà-ní quida vii-ní, iin-ni quida-ní seguir ducán, màdì nihì inga nèhivì ñà-ndùá cuàhàn cunduu premiu xi-ní.

¹² 'Nsidaa nèhivì-xí, nú ni cúndéé-nê nùù nsidaa ana cuní datúcù xì-né, dandu iin-ni icúmí-nê cundoo-ne nùù Dios na ian nduú-né iin castillu vehe ndiaha-yá, vaxi mà quéé gá-nè nùù-yá. Te ìcà-né icúmí chituu stnái quivì Dios-xi, xì quivì saí, xì stná quivì ñuu Dios-xi, divi Jerusalén Saa, vaxi ndè ansivi ndé iá-yà icúmí nuu ñuu mà quixa.

¹³ Ñàyùcàndùá, nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xì Dios, ni cúníní vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá.

Razón ni dàsáà Jesús nùù nèhivì xí-yá ñuu Laodicea

¹⁴ Daaní, nùù nècuàchì cachítnuhu palabra-xi ñuu Laodicea, dohó tiaa-yó, dandu cahvi-neà cunini nsidaa nèhivì-xí ndoó ñuu yucán: Yùhù nduí ana chicá seguru. Micuísì ñà-ndácuisì cáhìn, mà dándáhvî, te divi ndahà yùhù nì cuyucun nsidaa iñàha iá ñuhiví xi Dios. Te ducán cachí xì-ní,

¹⁵⁻¹⁶ ináhî nansa quida-ní. ¡A sácú vaha coo dahuun-ní ladu xi, te ò claru cachì-ní mà cóó-nî ladu xi! Vaxi yùhù ndaníhí mii-ní nahi tècuí có-xìhí vii, ñà-mà íhní-tê ni mà víxin-tè, te ñàyùcàndùá, vihini dacúxíóí mii-ní nùí, na ian quidá nèhivì xì tècuí có-xìhí víi, sasi-nète.

¹⁷ Vaxi dohó cachí-nî: Sà-íá ñà-cuìqué. Cuàhà biene xi, còò ni-iin necesidad icúmí, cachí-nî. Te ni có-cundáà inì-ní ñà-mii-ní nduú ana iá tnùndoho xi, te mii-ní nduú ana chicá ndahví ini anima-xi, te quidámáxiní stná-ní. Vaxi nùù yùhù, mii-ní nduú ana chicá ndixí ndahví, (vaxi ndahví iá anima-ní), te sàhámà chicá vaha cuhi inì-ní mii-ní.

¹⁸ Ñàyùcàndùá, iin palabra vii cachí xì-ní, chicá vaha (nàcùnihu vii inì-ní), dandu nihì-ní ñà-cuicà ndisa nùí, divi ñà-nduú nahi oro nì dàà, te nì cundaà ini-xi, vaha-ña. Te xiñuhu stná (ñà-naquida vii-ní) na ian cuàhàn-ní cuiin-ní sicoto cuxín nùí ñà-màsà cóó chaa gá-nî (nùí), te ducán màsà cúcáhàn nùù-ní. Daaní, xiñuhu (ñà-cundehè-ní cuisì ichì váha. Vaxi nú ducán, dandu queamà na ian cuàhàn-ní) cuiin-ní iin tàtnà nùí, te cutatna nduchìnùù-ní, te natùinuù-ní.

¹⁹ Cunaha-ní, nsidaa ana cuú inì sàhà-xí, sáhi-nè conseju, te danáni stnái-nè dava xichi. Ñàyùcàndùá, nacani vaha inì-ní, te naxicocuñ inì-ní sàhà falta xi-ní.

²⁰ Pues, ducán iá na ian cáhìn yehè nèhivì, áma cunini-ne, te nacuna-ne quìhvi cutnahí xi-né, vachi nahi vicò ndé cundoo-nda cuxi vaha-nda, ducán queamà. Ñàyùcàndùá, cáhìn xi ndéni nèhivì nì cui áma cunini-ne, te quìhvi.

²¹ Cunaha-ní, ndéni nèhivì-xí, nú nì cúndéé-nê nùù nsidaa ana cuní datúcù xi-né, dandu icúmí-nê cutnahá stná-nè xí ndè (gloria) ndé coo stná-nè nùù iin silla ndiaha dandacú-né nacua nì quida yùhù, nì cundeí, dandu nì sàcòì silla ndiaha xí, te vichi cutnahí xi Yuamán' dandacú stnái.

²² Nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá càhvì xi Dios, nì cúnínì vaha-nsia ñà-ndùá cachí Espíritu Ìì xí-yá, —nì cachi Jesús.

4

Nansa cahvi-né Yua-nda Dios ansivi

¹ Daaní, nì nsihi nì xinì ñà-jaàn, dandu nì nuna iin yehè ansivi nì xinì. Te nì tiacu tàchì-yá cáhàn-yà xí na ian nì cáhàn-yà xí daa. Divi na ian sivi corneta, ducán tiacú, te nì cachi-yà xí:

—¡Nahà-ní dìquìxí yohó! Cunî dacunî mii-ní nansa cuàhàn cuu quivì vaxi xi-nda.

² Dandu vichi vichi ducán nì sàcòì na ian sánî nì quida ndudu ìì xí Espíritu xi Dios. Te nì xinì yucán ndé gloria ìin iin silla ndiaha ndé iá mii-yá.

³ Na iin yùù yéhè jaspe, ò iin yùù yéhè cuahá, ducán náhà-yà. Te dìquì stná silla mà ìin iin sìcòyàhnchì, na iin yùù yéhè cui nani esmeralda, ducán náhàmà.

⁴ Te nsidanicuú ladu silla xi-ya itá stná silla cuachi. Cuahani ndáa-nù, òcò cùmì-nú, te nùù iin iin-nù ndoó iin iin nècuàchì sahnú. Sìcoto cuxín xíndixi iin iin-ne, te xíñuhu stná corona dìni iin iin-ne.

⁵ (Te nì xinì), yucán silla cahnú xí-yá, yáha gà tása, te na ian cáhàn dàvì, ducán tiacú, te ndee níhi stná. Te frente silla mà itá usà ñà-xíxìn nduú usà espíritu ndiaha xí Dios.

⁶ Te frente stná silla mà iá stná nahi mar nì cuyucun vidriu, ducán náhà lugar mà, te yéhà na iin yùù nchií ndai.

Daaní, nsidaa ladu mii-yá itá iin iin ana itá. Cùmì nduú-né, te iá stná cuàhà nduchínúù-né ladu nùù-né xì ladu yàtà-né.

⁷ Iin-ne, na iin nsicaha iá-nè; te inga-nè, na iin buey iá-nè, te inga-nè, nùù nèhivì nihí-né; te nècuàchì cùmì, na iin águila ndavá ansivi, ducán iá-nè.

⁸ Te iin iin-ne, iá ìñù ndìxìn-né, te iá chitu stná nduchínúù-né ìcà ndìxìn-né. Te tìxi stná ndìxìn-né iá stná

cuàhà nduchìnúù-né. Te nicanicuahàn ndui te ñuú ducán cána-ne cachí-nè dohó:

ìì gá mii-yá, divi mii-yá dandacú nùù nsidanicuú iñàha. ìì gá-yà. Ndè sànahà iá-yà, te vichi iá-yà, te ndè nicanicuahàn icúmí-yâ coo-ya. ìì gá-yà.

⁹⁻¹⁰ Ducán cachí-nè, ndaníhí cahnú-né mii-yá, te tavá-né tnùñuhu xí-yá, naquímanì-néyà, divi mii-yá iá nùù silla ndiaha, te itíacú-yâ nicanicuahàn. Daaní, cada cachí-nè ducán, dandu cáhàn stná òcò cùmì nècuàchì sahnú yucán, tutúyúhú-né nùù sàhà-yá, te cahvi-néyà, chitáníní-né corona ndiaha-né nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

¹¹ Ndaníhí cahnú-nsí mii-ní, Stoho-nsí Dios, te ni coó tnùñuhu xí-ní nùù nsidaa ana itíacú, te ni cúsáhnú-ní nùù nsidaa ñuu. Ducán ndiá ìcà coo, vâchi mii-ní nì quidavàha-ní nsidanicuú iñàha, nì chitnùnì inì-ní, te nì quidayucùn-ní nsidaa iñàha, te ñâyùcàndúá ndè vichi iá ìì nsidaájàn.

5

Nansa nì quida Jesucristu xì tutu itúì

¹ Daaní, indéhí nùù silla ndiaha ndé iá mii-yá, te nì xinì ndahàcuàhá-yà iníndáhá-yâ iin tutu itúì. Te tutu mà, itándiaa letra ndúì laduà. Te nì xinì, ùsà lugar xan nuhní, te iin iin ndé nuhní mà itúú iin sellu.

² Daaní, nì xinì yucán iín iin ángel ndacuì, ndáhì fuerte-nè, ndácàtnùhù-né, cachí-nè:

—¿Ana nátùì cunduu ana cui nacani xì ñà-nùhní tutu yohó, te nuna-ña?

³ Doco, cunaha-nsiá, còò ni-iin ni túi nacani xì tutu mà, vâchi còò iin ni nátùì cui quida ducán, te cundehè-né ñà-itàndiaa yucán. Ni-iin ana iá ansivi, ni-iin ana iá ñuhiví yohó, ni-iin ana nduú nsì, ni-iin-ne màni cùì quida-neà.

⁴ Ñâyùcàndúá, nì quesahí sacú fuertí, vâchi còò iin nátùì nacuna xi tutu mà cahvi-neà, ni còò stná ana nátùì siquiera cundehè-neà.

⁵ Dandu nì cáhàn iin nècuàchì sahnù-mà nì cachí-nè xì:

—Màsà cuácú-ní, vâchi sàni tùi ana cui nacuna xi tutu jaàn, te nandaxin-xi ùsà ñà-nùhníá. Divi nduú descendencia ndiaha xí David, vâchi sàni cundee-yá (nùù contra xí-ya), ñâyùcàndúá vâtùni nacuna-yañà. Te nani stná-yâ Nsica ha nduú descendencia xi Judá, ducan nani stná-yá.

⁶ Te nì ndacotì, te nì xinì yucán iín mii-yá, na iin lelù náhà-yà, te ducán iá na ian nì sahnì nèhiví-yá, doco vichi iín-yá dava mahì-xí silla ndiaha, xì òcò cùmì nècuàchì sahnú, xì nsì-cùmì ana itá saín nùù-yá. Ùsà nsiquì-yá na iin nsiquì rii, te ùsà nduchìnúù-yá. Cunaha-nsiá, nsì-ùsà nduchìnúù mà

xínduu stná ùsà espíritu vâha xi Dios, te inicutu ñuhíví xicánúú espíritu mà quidá-yá.

⁷ Te divi mii-yá iín dava mahi-xí yucán, nì tnàtuu-ya nùù ana iá nùù silla ndiaha, te nì tnii-ya tutu iá ndahàcuàhá-yàmà.

⁸ Te nì nsihi nì tnii-ya tutu ma, dandu nsicúmì ana itá nùù-yá mà xì nsidaa stná òcò cùmì nècuàchì sahnu-ma, nì tutuyuhu-né nùù sàhà mii-yá nduú Lelù Íì xí Dios. Nihí stná-nè iin iin yutnù cuerda quidandaa-né, te nihí stná-nè còhò oro chitu inciensu. Te inciensu mà, palabra nì cachi nèhivì na xicàn tàhvì-né nùù Dios nduá.

⁹ Daaní, nsidaa ana tutúyúhú ñuhù yucán, nì xito-ne iin alabanza saa, te nì inini mii-yá; te dohó cachí alabanza mà:

Icúmí-ní tnii-ní tutu itúì, te cahndè-ní ñà-nùhnià. Te vátùni quida-ní ducán, vâchi nì xihì-ní, nì xìtià nì-ní, te ducán nì dànáà-ní sàhà nèhivì. Te divi sàhámà vátùni nì yâha-ne nì sàcùnduu-ne nèhivì xí Dios, xínduu-ne nèhivì nsidanicuú raza cáhàn nsidanicuú dàhàn xí nsidanicuú ñuu inicutu ñuhíví.

¹⁰ Te nì chitnùnì ini-ní cunduu stná-nè nahi dùtù xinúcuáchí nùù Dios xi-nda. Te icúmí-nè dandacú-né nùù nèhivì dava ga ñuhíví. (Ducán cachí-nè xitó-né.)

¹¹ Daaní nì ndacotì inga xichi, te nì xinì sàni nataca yâha ga cuàhà sàstnùhù mil ángel mozo xi Dios, itá-né nsidanicuú ladu ndé iá Dios, xì ndé itá nsicúmì ana itá nùù-yá, xì stná ndé ndoó nècuàchì sahnú. Te nì tiacuí

¹² cáhàn ndee nsidanicuú-né, cachí-nè:

Ndiaha gá nì quida mii-yá ana nani Lelù Íì xí Dios, vâchi nì xihì-yà (sàhà nèhivì). Ñâyùcànduá, icúmí-yâ sàà-yà cusahnú-yá, icúmí-yâ naquihin-ya ñà-cuicà ndiaha-yá, te icúmí-yâ cuiin fuerte-yà, te (dandacú) nchichí-yà nùù nèhivì; te mii-né, icúmí-nè ndenihi cahnú-néyà, te tavà-né tnùñuhu xí-yá, vâchi naquímanì-néyà.

¹³ Daaní nì inini cáhàn ndee nsidanicuú ana xíndoo ansivi xi ñuhíví, xì nsidaa stná nsii, xì nsidaa iñàha nì quidavâha Dios, ñà-iá ñuhíví xì ñà-iá tècuí cuáhà, nsidanicuú ñà-jaàn, nì tiacuí xíachi-nè:

Naquímanì-nsí mii-yá iá nùù silla ndiaha; te naquímanì stná-nsì mii-yá nani Lelù Íì. Quidáñuhú-nsí mii-yá, te ducanicoó nicanicuahàn. Te nì sàà-yà cusahnú ndiaha-yá nicanicuahàn, nì cachi-nè.

¹⁴ Dandu nì cáhàn stná nsicúmì ana itá nùù-yá:

—Divi ducanicoó —nì cachi-nè.

Dandu nsì-òcò cùmì nècuàchì sahnú yucán, nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá, te nì cahví-néyà.

6

Nansa icúmí cuu na cahnde Jesús ñù lugar ndé nuhní tutu itúì íá ansivi

¹ Daaní, nì xinì mii-yá nani Lelù Íi, nì sahnde-yà iin ñà-nùhní tutu itúìmà. Te nì tiacuí cáhàn iin ana íin saín nùù-yá; na cáhàn dàvì, ducán fuerte nì cáhàn-nè, cachí-nè:

—¡Naha!

² Te nì xinì nì quecunu iin idu cuxín. Te indánuú iin ana indánuú yàtà-sí, te nihí-né arcu. Te nì nihì stná-nè iin corona ñà-cuñuhu-ne. Ñàyùcàndùá, nì quee-ne cuàhàn-nè, vàchi icúmí-nè cundee-né nùù cuàhà ñuu.

³ Daaní, (nì xinì), nì sahnde-yà ñà-ùì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuí nì cáhàn inga ana íin nùù Dios, te nì cachi-nè:

—¡Naha!

⁴ Te nì quecunu inga idu, idu cuahá nduú-si, te yàtà-sí indánuú inga ana indánuú, te icúmí-tê permisú dacà-té nèhivì ñà-nàá stnahá-né, te cahnì stnahá-né. Te nì sàha xi-té iin espada cahnú.

⁵ Daaní, nì sahnde-yà ñà-ùì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuí nì cáhàn inga ana íin nùù-yá, cachí-nè:

—¡Naha!

Te nì xinì nì quecunu iin idu tnuu, te íá stná ana indánuú yàtà-sí, te iníndáhá-tê iin balanza.

⁶ Te tiacú cáhàn ana cáhàn mahì nsicúmì ana itá nùù Dios, te dohó cachí-nè:

—Vichi ndiaá gà nùnì, quidáchúún-ndá iin quivì, te cutu iin litro-ñà níhì-ndà; te nú cebada, cuisì iin quartillu dava; doco aceite xì vinu, cóni nàná yàhvi guá —cachí-nè.

⁷ Daaní, nì sahnde-yà ñà-cúmì nuhní tutu itúìmà, te nì tiacuí cáhàn inga ana íin nùù-yá, cachí-nè:

—¡Naha!

⁸ Dandu nì xinì nì quecunu inga idu, te idu cuaán nduú-si. Te íá ana indánuú yàtà-sí. Te muerte nduú quivíá, te jaàn nchícùn gà vaxi ingà, te diviamà nduú ana ndaca-xi nèhivì cùhùn ndé ñuhú vaha anima nsìi. Sàhà ndúì ñà-jaàn icúmí cui cuàhà nèhivì; nùù cada cùmì nèhivì icúmí cui iin-ne quida, vàchi icúmíá dandacúa nùù guerra, xì nùù tnama, xì nùù cuèhè, xì nùù quisì daná, te sàhà nsidaájàn icúmí cui cuàhà nèhivì.

⁹ Daaní, nì sahnde-yà ñà-ùhùn nuhní tutu itúìmà, te nì xinì tixi mesa ndé sàha-ne promesa xì Dios, yucán ndoó anima nèhivì. Xínduu-ne nèhivì xiníndísâ palabra ìì xí Dios, te sàhà ñà-jaàn nì sahnì nèhivì-né, vàchi nì cachi vate-né ndoó-né ladu xi-ya.

¹⁰ Te vichi, cána fuerte-nè, cachí-nè xì Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Dios, ¿nadaa ga quivì, dandu nacuitacùhá sàhà-nsí? Vàchi nèhivì ñuhiví, nì sahnì-né nsiùhù, ñàyùcànduá xiñuhu ndoho-ne, vachi mii-ní, ì ndisa inì-ní, siempre tùha-ní quida vii-ní —nì cachi-nè.

¹¹ Dandu nècuàchì nsì ma, nì cutahvì-né iin iin dùhnù quihín cuxín yaa, te nì sàcùnaha-né cundiatu cuéyàà-nè quetatu chii gá-nè dècuèndè cui stná cuàhà compañeru-nè nchícùn ichì Dios, te cuacastnahá nsidaa ana icúmí cui stná nacua nì xihì mii-né.

¹² Daaní, nì sahnde-yà ñà-íñù nuhní tutu itùimà, te nì xinì nì tnaa fuerte, te nì nàcùtñùù orá nahi sìcoto tnuu. Te yoo, nì nducuahá stná-si nahi nì.

¹³ Te nì còyo chitu stná sìtnùù ñuhiví yohó, na ian còyo ñà-vídi quidá tàchì, ducán nì còyo-sì.

¹⁴ Te nì ndañuhu ansivi nì natuía na ian natú iin tutu caní, te nsidaa yucù íá ñuhù íchì, xì nsidaa stná ñuu íá mahì mar, nì ndutá.

¹⁵ Dandu nsidanicuú nèhivì ñuhiví, nì xinu dèhé-nè yucù, nì chidèhé-nè mii-né ini cueva, te mahì cavà nahnú, xínduu-ne rey, xì gobiernu, xì nècuàchì cuicà, xì soldadu dandacú, xì nècuàchì idónuu, xì cuàhà stná-nè peón, xì nèhivì úun.

¹⁶ Te nì cacachi nsidaa-né xì yucù, xì stná cavà ducún:

—A sácú vaha ni còya dìquì-nsí te dàhvi-nsi, ñà-màsà túi-nsi nùù mii-yá íá nùù silla ndiaha, te màsà níhi-nsí castigu quida mii-yá nani Lelù ì.

¹⁷ Vachi vichi sàni sàà quivì ndoho-nsi quida-ya, te còò iin cui cundee inì-xi na xídà ini-yà.

7

Nansa icúmí màcùtuu seña xi Dios tnaa cuàhà mil nèhivì raza Israel

¹ Daaní, nì nsihamà, dandu nì xinì cùmì ángel, itá-né nsicúmì ladu ñuhiví, te sadí-nè nùù tàchì caná nsidaa ladu sàhà-ñá màsà cáná gá tàchìmà nùù ni-iin ñuu, ni nùù mar, te ni nùù ni-iin yutnù.

² Te nì xinì inga ángel nì nana-ne vaxi-ne dècuèndè ndé caná orá, nihí-né sellu ducùn nèhivì xí Dios. Te nì ndàhì ndee ángel mà nì càhàn-nè xì nsicúmì tnaa-nemà, divi ángel nì sàha Dios poder ñà-quida-ne dañu xì ñuhiví xì mar.

³ Dandu dohó nì cachi ángel mà xì tnaa-ne:

—Màsà quidá-nsiá ni-iñàha xì ñuhiví, ni xì mar dècuèndè nú sàni ducùn seña xi Dios tnaa nèhivì xinúcuáchì nùù-yá.

⁴ Dandu nì inini nì nacani-ne nadaa nèhivì icúmì nihì xì seña mà, te nsidaa nsidaa-né, 144,000 nèhivì xínduu-ne. Te nsidaa-né, nècuàchì descendencia xi Israel nduú stná-nè.

⁵ Te iin dèhe Israel mà nani Judá, te (nì xinì) nì sàcùtuu seña mà nùù ùxin ùì mil nèhivì descendencia xi nècuàchìmà. Daaní,

nì sàcùtuu stná seña mà nùù ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi (ñani Judá mà) nani Rubén. Te nì sàcùtuu stná seña mà nùù ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Gad.

⁶ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Aser, xi stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi inga (ñani-nè) nani Neftalí, xi stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Manasés, nì dùcùn stná nsidaa-né seña mà.

⁷ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Simeón, xi inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Leví, xi stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Isacar, nì dùcùn nsidaa-né seña mà.

⁸ Stná ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Zabulón, xi stná inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi José, xi stná inga ùxìn ùì mil nèhivì descendencia xi Benjamín, nì dùcùn nsidaa-né seña mà.

Nansa nì xini Juan cuàhà mil nèhivì ndixí cuxín

⁹ Daaní, nì ndacoti, te nì xini yucán itá yáha ga cuàhà nèhivì, mà cùì nandiahvi nadaa xínduu-ne. Nèhivì nsidanicuú ñuu xínduu-ne, nèhivì nsidanicuú ladu xi nsidanicuú raza, te nsidanuu dàhàn xícahàn-nè. Te itá-né nùù mii-yá iá nùù silla ndiaha, xi nùù mii-yá nani Lelù Íì, ndixí-né dùhnù quihín cuxín yaa. Te iníndáhá-nè ndahà nù-ñúù.

¹⁰ Te cána fuerte-nè, cachí-nè:

Còò inga ana nahi Dios, divi mii-yá iá nùù silla ndiaha, vàchi sàni dàcácu-yàndó. Còò inga ana nahi mii-yá nani Lelù Íì, vàchi sàhà mii-yá sàni càcu-nda, nì cachí-nè.

¹¹ Daaní, nsidaa ángel mozo xi Dios, itá-né nsidaa ladu nècuàchì sahnú ndoó yucán xi stná nsicúmì ana itá nùù-yá, te nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá ndé iá-yà nùù silla ndiaha xí-yá, te nì cahvi nsidaa-né mii-yá,

¹² xícachi-nè:

¡Amén! Mii-ní nduu-ní Dios, ñàyùcànduá, ndaníhí ndiaha-nsí mii-ní, (te cachí-nsí xì-ní) yáha ga nchichí-ní. Sàhà nsidaájàn naquímáni-nsí mii-ní, te ni cóó tnùñuhu xí nsidaa nèhivì nùù-ní, te ni sàà-ní cusahnú ndiaha-ní, te ni sàà stná-ní dandacú fuerte-ní inicutu. ¡Ducanicó nicanicuahàn!

¹³ Dandu nì càhàn iin nècuàchì sahnú yucán xi yúhù, cachí-nè:

—¿A ináhá-ní índù nècùachì xínduu nècuàchì ndixí cuxín yaa yohó? ¿A ináhá-ní índù nì quixi-ne?

¹⁴ Te nì cachí xì nècuàchì mà:

—Còò, có-ináhí, señor; doco mii-ní, ináhá-ní.

Dandu nì cachí-nè xí:

—Nècuàchì yohó, xínduu-ne nèhivì nì xini cuàhà vida tiempu nani tiempu xi tnùndoho cahnú. Doco sàni ndoo cuàchi-ne

ñà-nì xìtià nù mii-yá nani Lelù Íi, ñàyùcàndùá sàndìxí cuxín yaa-ne vichi,

¹⁵ te xíndoo saín-né nù silla ndiaha ndé iá Dios; ndui te ñuú xíxinucuachi-né nù-yá, te ndoo-né ini vehe cahnú ndiaha-yá. Te mii-yá, nicanicuahàn cutnáhâ-yá xì-né ndiaá-yànè.

¹⁶ Ñàyùcàndùá mà nunca sàà-nè cui gà-nè doco, ni mà cúí gà-nè tècuí, ni mà nsíi gá-nè quida orá, ni mà cúí ihni gá-nè.

¹⁷ Vâchi mii-yá nani Lelù Íi, icúmí-yâ cunuù-yànè. Ín-yá ladu nù silla ndiaha yucán, te icúmí-yâ cundaca-yànè sàà-yà xì-né ndé coho-ne tècuí ndiaha cutiacu-nè nicanicuahàn. Ni mà cuácú gá-nè, vâchi contentu cundoo-ne quida-ya.

8

Nansa cuàhàn cuu na tàhndè ñà-úsà ndé nuhní tutu itúì, te nachitu stná còhò oro inciensu

¹ Daani, ni sahnde-yà ñà-úsà nuhní tutu itúimà, te ni nsihi ni quida-ya ducán, dandu ni nàcuíin dàdí inicutu ansivi nahi daya hora.

² Te ni xini yucán nù Dios sà-ità tùha ùsà gà ángel, nihí-né iin iin corneta ñà-sivi-nè.

³⁻⁴ Dandu ni tnàtuu inga ángel ni sàà-nè nù iin mesa oro iá nù silla ndiaha, divi mesa ndé sahmí-né inciensu nù-yá. Te vichi nihí ángel mà iin còhò oro ni sàà, te ni sàha stná xì-né cuàhà inciensu ñà-cahmi-neà dìquì mesa mà sàhà-ñá cana ñùhmà-ñà mànana nù Dios. Te na hora mà nana ñùhmà mà, dandu cutnahá stná palabra ni cachi nsidaa nêhivì xí Dios na ní xicàn tàhvì-né nù-yá. Ñàyùcàndùá, divi ducán ni quida ángel mà, ndahà-né ni chitanini-ne nsidaámà nù Dios.

⁵ Daaní, ni tavà-né chii ñuhu xíxìn nù mesa oro mà, te ni dàquée-neà ini còhò mà ndè ni chituá, dandu ni dàndiàchì ndee-néà nù ñuhiví. Dandu ni tiacu cuàhà gá ana cáhàn fuerte, te ni cáhàn ndee dàvì, te ni tàsa, te ni tnàa.

Nansa icúmí cuu na sivi ángel corneta xi-ne

⁶ Dandu ùsà ángel nihí corneta xi-ne, ni nsidayucun-nè cuàhàn-nè sivi-nè.

⁷ Te ni sivi ángel primeru corneta xi-ne. Te na ní tiacu ni sivi, dandu ni còyo iin nù ñuhiví, doco dácà stnahá iin ma xì ñuhu xíxìn, xì stná nì. Ñàyùcàndùá, nù cada ùni yutnù (ità ñuhiví) ni xíxìn iin-nù, te ni xíxìn nsihi stná yùcù iá campu.

⁸ Daaní, ángel ùi, ni sivi-nè corneta xi-ne, dandu ni xini iñàha cuú mànuu na ian iin yucù xíxìn, ducán nàhà, te ni nacava ini mar. Te cuàhà tècuí mar ni nanduu-tè nù (ni quidamà). Iyuhu cumáni gá, te cunduu davatahvi tècuí mar ni cuchicuehe ducán.

⁹ Stná nsidaa quisi ndùtè ñuhú ini mar, iyuhu cumáni gá, te cunduu stná davatahvi-sí nì xìhì. Stná barcu, iyuhu cumáni gá, te cunduu stná davatahvi-nú nì sachi.

¹⁰ Daaní, ángel ùnì, nì sivi-nè corneta xi-ne, te dècuèndè ñuhiví nì nacava iin sìtnúù cahnú nisa ituu ansivi, xixin fuerte-si, te tnúù nihni-si na iin ñuhu cahnú. Te nì nacava-sì nùù ñuhiví nì còya nùù cuàhà yùte xì cuàhà pozo, iyuhu cumáni gá cunduu davatahvi yùte xi pozo nì còya nùù-xí.

¹¹ Te sìtnúù mà, Ajenjo nani-sí, te yáha ga nì ndu-uà yùcù tècuí ndé nì còyo-sì. Te cuàhà gá stná nèhivì nì xìhì ñà-nì xihì-ne tècuí uà mà.

¹² Daaní, ángel cùmì, nì sivi stná-nè corneta xi-ne, te cuàhàn nsihi stná fuerza xi orá nì cùì, te cuàhàn nsihi fuerza xi yoo nì cùì xì stná sìtnúù; iyuhuni cumáni gá, te nsihi dava fuerza xi-sì. Ñàyùcànduá, nì nanchii ndahvi orá ndui, te nì nanchii ndahvi yoo ñuú.

¹³ Te nì xinì meru dìquì-xí ansivi, yucán yáha ga ducún ndavá iin ángel, ndàhì ndee-né cachí-nè:

—Cunini nsidaa mii-nsiá nèhivì ñuhiví. Ndahví-nsià, vàchi ndahví cuàhà cuàhàn cuu xi-nsiá, vàchi cumáni gá ùnì gá xichi sivi ángel corneta xi-ne, te ndahví-nsià na hora sivi-nè.

9

¹ Daaní, ángel ùhùn, nì sivi-nè corneta xi-ne, te nì xinì dècuèndè ansivi xi dècuèndè ñuhiví nì nacava iin ana nchií nahi sìtnúù. Te nì nihì-né ndahàcáa ñà-nacuna-ne yavi cahnú cunú sàstnùhù.

² Te na ní nacuna-neà, dandu nì quecoyo cuàhà ñùhmà, na ian xixin ini xitnù cahnú, te nì nanchii ndahvi orá nì quida ñùhmà mà, te nì nàcùitnùù inicutu.

³ Daaní, mahi ñùhmà mà nì caquee cuàhà sìca nì ndava-sì ñuhiví. Sàni nihitáhvi-sí cucumi-sí iñù ñà-cunduu-sì quisi daná nahi sìduhma.

⁴ Te nì sàcùnaha stná-si ñà-màsà caxi-sí yùcù itá ñuhiví, ni-iin stná ndahà yutnù, cuisì-ñá dandohó-si nèhivì có-itúú seña xi Dios tnaà-xi.

⁵ Doco nèhivì tui-sì mà, mà cúì cúì-nè, còó, cuisì ndoho cuahà-né, na ian ndoho-nda na tuí sìduhma-ndó. Te ùhùn yòò icúmì cuu xi-né ducán.

⁶ Te mate nanducu-né modo cui dahuun-ne, doco mà níhì-né ñà-jaàn, mate yáha ga cucuni-nè ndañuhu-né ñuhiví, doco mà cúì.

⁷ Te nì xinì sìca ma, te ducán ndáa-sì nahi idu fuerte sáhàn guerra. Dìni-sí, sìcàté oro ñuhá. Te nùù-sí, nahi nùù nèhivì nduá.

⁸ Te ididínì-sí, na iá ididínì nècuàchì ñahà, ducán iá; te nùhu-sì, na iá nùhu nsicaha, ducán iá.

⁹ Te ìcà-sí, nahi càa nduá. Te na ndavá-si ansivi, yáha ga ndee cahá ndìxìn-sí, na ian cahá cuàhà gá carreta ídítá idu, te cuàhàn-nu guerra.

¹⁰ Te ndohò-sí, nihá ìñù nahi sìduhma, vátùni tui-sìndó. Te ùhùn yòò icúmí-sí dandohó-si nèhivì.

¹¹ Daaní, íá stná ana dandacú nùò-sí, divi nduú ñà-malu dandacú nùò yavi cunú mà; Abadón nani-sí nùò dàhàn hebreu, te nùò dàhàn griegu Apolión nani-sí.

¹² Pues, vichi sàni yàha iin tnùndoho chicá cahnú. Doco cumáni gá ùi gá tnùndoho nahnú fuerte.

¹³ Daaní, ángel ìñù, nì sivi-nè corneta xi-ne, dandu nì tiacuì íá ana cáhàn yucán ndé iín mesa oro nùò Dios. Nsìcúmì esquina mesa mà itúú iin iin ñà-íá nahi nsiquì quisi, te mahì ñà-jaàn tiacú cáhàn iin ana cáhàn

¹⁴ xì ángel làcà ní sivi xì corneta-xi, te dohó nì cachi-nè:

—Cuahán-nì ndaxi-ní cùmì ángel nuhní yuhù yùte cahnú nani Eufrates.

¹⁵ Ñàyùcànduá, ducán nì quida ángel mà, nì ndaxi-né cùmì ángel yucán, vàchi yucán ndoó tùha-ne sàà meru cuà, meru yòò, meru quivì, meru hora ñà-cacahni-né cuàhà nèhivì. Nùò cada ùnì nèhivì ñuhivì, icúmí cui iin-ne.

¹⁶⁻¹⁷ Dandu nì xinì na ian nì sàní, te nì xinì cuàhà sàstnùhù idu, te itándoó nèhivì yàtà-sí. Ùi cientu millón nèhivì xínduu-ne, nì tiacuì, vàchi íá ana nì cachitnùhu nadaa-ne. Te xíndixi-ne dùhnù càa, color cuahá nduú dùhnù dava-ne, te dava ga-ña color ndiaa, te dava ga-ña, cuaán-ña. Te dìni idu mà, na íá dìni nsicaha, ducán xí-ìà-ña. Te yuhù-sí caná fuerte ñuhu xì ñùhmà xì stná azufre (sahán aya).

¹⁸ Cunaha-nsiá, sàhà nsi-ùni ñà-dàná queé yuhù-sí, sàhámà nì ca-xihì cuàhà nèhivì, iyuhu cumáni, te cunduu davatahvi nèhivì ñuhivì nì caxihì nì quida ñuhu mà xì ñùhmà mà xì azufre dana ma.

¹⁹ Te iin iin idu, íá ñà-dàná nùò dìni-sí xì nùò ndohò-sí, vàchi ndohò-sí, na íá còò, ducán íá, te íá dìniá nahi còò, vátùni tui-sìndó.

²⁰ Doco nèhivì nì càcu nùò nsidaa tnùndoho nahnu-ma, ni cóni cùú-né arrepentir sàhà cuàchi nì caquida-ne nì quidayu-cun-nè ñà-nduá cahvi-né. Còò, iin-ni nì quida-ne seguir sàha-ne promesa nùò ñà-malu, te cahvi-né cuàhà figura, sea oro nì cuyucàn, ò sea plata, ò sea càa yahá, ò sea yùù, ò sea yutnù nì cuyucàn. Te nsidaa ñà-nduá cahvi-némà, ni có-ìndéhá, ni có-ìtiácuà, ni có-xicá.

²¹ Te nèhivì ndóo ga ñuhivì, ni cóni nàxícócuïin ini-nè sàhà cuàchi-ne, iin-ni nì caquida-ne ñà-nduá xíquida-ne, sahní stnahá-né, sàhàn tàtnà-né, sàhàn tàdí-nè, te íá-nè xì ñahà xí-né, te xidácuïhná stná-nè.

10

Angel iníndáhá libru tii

¹ Daaní, nì xini vaxi inga ángel fuerte, mànuu-ne dècuèndè ansivi vaxi-ne. Ídúcún-né iin vòcò, te ñuhú dìni-né iin sicòyàhnchì. Nchii nùu-né na ian nchii orá, te tnùu sàhà-né nahi ñuhu.

² Te iníndáhá-nê iin libru tii nuná. Te nì sàcuìin-nè ñuhiví, sàhà cuàhá-nè ián dìquì mar, te sàhà ìtní-nè, ián dìquì ñuhù íchì.

³ Te nì ndàhì ndee-né, na ian ndáhì nsicaha, ducan tiacú. Daaní, nì nsihi nì ndàhì-nè, dandu nì tiacu cáhàn iin ana cáhàn fuerte na ian cáhàn dàvì. Ùsà xichi nì cáhàn ana cáhàn mà.

⁴ Te yùhù, cuàhìn chitui ñà-nduá nì cachi-nè nì cuí, doco momentu mà nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, cachí-yà xì:

—Màsà chítúú-ní ñà-nduá nì cachi ana nì cáhàn ùsà xichi, te nì ìa na ian cáhàn dàvì, vàchi icúmí coo dèhé palabra mà —nì cachi-yà.

⁵ Daaní, ángel iín mahì mar xì dìquì ñuhù íchì, nì ndanihi-ne ndahàcuàhá-nè ansivi,

⁶ te nì ndacùcahan-né mii-yá itiácú nicanicuahàn, divi mii-yá nì quidayucun xì ansivi, xì ñuhiví, xì mar, xì nsidaa ìñaha iá lugar yucán. Te nì cachi-nè:

—Chínáhi Dios, mà cuéé gà,

⁷ te sàà quivì cuu ndisa nsidaa ñà-nduá nì cachitnùhu nèhivì xí Dios sànahà, vàchi na cuàhàn sivi trompeta xi ángel ùsà, dandísá, icúmí xìnu nsidaa ñà-nduá cuní Dios quida-ya, te iá dèhá` vichi.

⁸ Daaní, inga tu nì tiacuì iá ana cáhàn ansivi, te dohó nì cachi-yà xì:

—Tnàtuu-ní nùu ángel iín mahì mar xì dìquì ñuhù íchì, te tnii-ní libru tii nuná ini ndahà-né.

⁹ Ñàyùcànduá, nì tnàtui nùu-né, te nì cachì xì-né:

—Taxi-ní libru tii nùí.

Te nì cachi-nè:

—(Yoho iá.) Tnii-niá, te caxì-niá. Icúmí nduvidì yuhù-ní nahi ndudi ñùñù, doco nú sàni coco-niá, dandu icúmíá ndu-uà-ñà tìxi-ní.

¹⁰ Daaní, nì tnii libru iníndáhá-nêmà, te nì saxiá. Te (ñà-ndáà nduá), saxí vídià, nahi ndudi, doco nì nsihi nì coquíà, dandu nì nsicuihnú uà inì.

¹¹ Dandu nì cachi tu ángel mà xì:

—Icúmí-ní cachitnùhu gà-ní ñà-nduú razón ndiaha xí Dios sàhà cuàhá nèhivì ndoó cuàhá ñuu cáhàn cuàhá dàhàn. Daaní, stná cuàhá rey dandacú nùu ñuu mà, icúmí-ní cachitnùhu stná-ní sàhà-té —nì cachi ángel.

11

Ùi nèhivì càhàn cuenta xi Dios

¹ Daaní, nì sàha-ya yùhù iin vara caní nahi metro, te nì cachi-yà xì:

—Ndacuiìn-ní, cuahán-ní, chitacùhá-ní veheñùhu cahnú ndé cahvi nèhivì Dios, te chitacùhá stná-ní mesa ndé sáha-ne promesa ì xí-né, te nacahvi stná-ní nadaa-ne sáhàn cahvi xì-yá yucán.

² Doco patiu yàtà veheñùhu màsà chítacùhá-ní, vàchi icúmí ndòamà ndahà tiàa inga raza. Tiàa ma, icúmí-tè cundoo-tè nsidanicuú gá lugar ñuu ì, te quida quini-tè xì nèhivì yucán. Ùi dico ùi (42) yòò cunduu tiempu caquida-tè ducán.

³ Doco yucán cuahàn cundoo stná ùi nèhivì-xí icúmí nihítàhvì càhàn cuenta xi. Iin mil ùi cientu ùni dico quivì icúmí-nè càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón xi. Te sìcoto cundixi-ne, sìcoto tnuu cundua —nì cachi-yà.

⁴ Cunaha-ní, mii-yá nduú-yá Stoho nsidaa ñuu iá ñuhivì. Te frente silla ndé iá-yà (ansivi) itá ùi nù-olivú, xì ùi candelero. Pues na quidá nsidaa ñà-jaàn nù-yá gloria, ducán quidá stná ùi nèhivì càhàn cuenta xi-ya (ñuu mà).

⁵ Te nú xiní ùhì iin tiàa xi-né, te cuní-te quida quini-tè xì-né, dandu cuahàn cana ñuhu yuhù-né coco-tè. Te ducán icúmí cuu xi nsidaa ana cuní quida quini xi-né.

⁶ Te ndahà stná ùi nècuàchìmà icúmí ndòò poder ñà-cadi xì dàvì ñà-màsà cuun ni-iin dàvì inii tiempu càhàn-nè cuenta xi Dios. Te icúmí-nè dandacú stná-nè nùù tècuì ñà-nanduu-tè nì, te nú cuní-nè, vátùni dandohó stná-nè nèhivì nsidanuu clase tnùndoho, según nadaa xichi cuní-nè.

⁷ Daaní, nú sàni nsìhi tiempu càhàn-nè xì nèhivì cuenta xi Dios, dandu icúmí-nè cui-nè, vàchi iá iin quisi dàná inácaa ini yavi cùnú sàstnùhù yucán, te icúmí quisi ma nana-sì quee-sì, nàa-si xi ndùì nèhivì càhàn cuenta xi Dios mà, te icúmí-sì cundee-sì nùù-né, dandu cui-nè.

⁸ Te yucán mahì calle ñuu ndé nì xihì Stoho-ndà Señor nchìca cruz, yucán icúmí nsì ma cuitànduhù-né. Te divì ñuu mà, Sodoma cachí stná-nè xán, te Egipto cachí stná-nè xán, (vàchi malu gà modo xi nèhivì ndoó yucán).

⁹ Pues, ñuu yucán cuitànduhù nsì ma, te cundehè cuahà nèhivì-né, nèhivì cuahà raza ndoó cuahà ñuu, te cuahà dàhàn càhàn-nè. Ùni quivì dava cuitànduhù nècuàchìmà yucán, ni mà cuàha nèhivì cundùxin-ne.

¹⁰ Al contrario, cuahàn-nè cudì ini-nè ñà-sàni xihì nsì ma. Cuahàn-nè quida-ne vicò, te dacútàhvì stnahá-né iñaha, te cudì ini-nè, vàchi còò gá ndùì nècuàchì sàhnú nì sacahàn cuenta xi Dios, vàchi antes cuahà gá nì ndoho-ne nì quida nècuàchìmà.

11 Daaní, nú sàni yàha ùni quivì dava, dandu icúmí nsì ma natiacu-nè quida Dios, te ndacuìta-ne. Ñàyùcànduá, yàha ga icúmí yùhí nsidaa nèhivì cundehè xì-né.

12 Dandu icúmí tiacu tàchì ana càhàn ansivi, te dohó cachi-yà:

—Nahà-nsia dìquì-xí yohó.

Dandu canana nècuàchì sàhnùmà dìquì-xí ansivi. Mahì vico nana-ne cùhùn-nè, cundéhe nsidaa nèhivì xiní ùhì xì-né.

13 Dandu divi hora mà, ndee gá icúmí tnàa ñuhiví. Nùu cada ùxin vehe itánduhù ñuu mà, icúmí caà ian. Te icúmí cui ùsà mil nèhivì sàhà-ñá icúmí tnàa guá ducán. Dandu nèhivì dava ga, cuàhà gá yùhí-nè, te nacuni-nè cahnú gá poder xi mii-yá iá ansivi.

14 Pues, ñà-jaàn nduú tnùndoho cahnú ñà-ùì. Doco cumáni gá ñà-ùni, te sà-itúú vaxa.

Nansa icúmí cuu na sivi ángel ùsà corneta xi-ne

15 Daaní, ángel ùsà, nì sivi-nè corneta xi-ne. Te nì inini ndee cána cuàhà-né ansivi, cachí-nè:

Sàni sàà quivì cusahnú Stoho-ndà Señor nùu nsidaa ñuu ñuhiví, te nicanicuahàn icúmí-yâ cusahnú-yá, mii-yá xì Dèhemani-yá Cristu.

16 Dandu òcò cùmì nècuàchì sàhnú ndoó nùu Dios dìquì silla vico, nì tutuyuhu-né nùu sàhà-yá, te nì cahvi-néyà,

17 cachí-nè:

Naquímànì-nsí mii-ní Stoho-nsì Dios, vàchi icúmí-ní nsidan-icuú poder. Dècuèndè sànahà iá-ní, te nicanicuahàn icúmí-ní coo-ní. Ansivéhé-ní, vàchi sàni quesaha-ní cuàhàn-ní cusahnú dahuun-ní nùu ñuhiví, cuàhàn-ní dandacu-ní nùu nsidaa nèhivì ñuhiví.

18 Mii-né, nì xidà ini-nè, doco sàni sàà quivì nachitacùhá-nînè castigu xi-ne. Te sàni sàà stná tiempu nsidandaà-ní sàhà nècuàchì nduú nsì. Te vichi icúmí cundiatú stná anima nsidaa ana xinúcuáchí nùu-ní, nacua nècuàchì càhàn cuenta xi-ní, te ducán stná nsidaa gá ana xinduu nèhivì xí-ní, divi ana cahvi xi-ní, a ducán nduú-né nèhivì ùún, ò nèhivì chicá nì nìhì chuun nùu-ní. Doco nèhivì nì quida quini xi ñuhiví, còo, vàchi icúmí-ní dandáñúhú-nînè, nì cachi nècuàchì sàhnùmà.

19 Daaní, nì nuna veheñuhu ìì xí Dios ansivi, te nì xinì ini veheñuhu ma iá caja ìì ndé inácaá palabra nì cachi-yà na nì ndòo sahnú-yá xì nèhivì xí-yá sànahà. Dandu yàha ga nì tàsa, te nì tiacu cahá fuerte; te ndee gá nì càhàn stná dàvi, te nì tnàa. Te nì còyo stná iin.

12

Nansa nì xini Juan seña sàhà nècuàchì ñahà nì xinudèhé na nì xidà ini quisì cuahá

¹ Daaní, nì xinì iin seña cahnú ansivi. Nì natù iin nècuàchì ñahà. Tìxi sàhà-né iá luna, te tnùù nihni ñà-nduá ndixí-né, vàchi orá nduá, te dìni-né, ñuhá iin corona ndé itándiaa ùxìn ùì sìnsiví.

² Meru sà-itúú tùinuù mèe xi-ne, ñàyùcànduá, ndáhì-nè, vàchi nì quicuehè-nè, cuàhàn cacu dèhe-ne.

³ Te nì tùi inga seña nùù ansivi. Nì quecunu iin quisì cahnú cuàhá, caní-si nahi còò nahnu-guá, te cuahá laà-si. Ùsà dìni-sí, te ùxìn nsiquì-sí itá. Cada iin iin dìni-sí ñuhú sìcáté vico.

⁴ Te iá stná ndohò caní-si, te xi ndohò-símá nì canì-sì cuàhà sìtnùù itándiaa ansivi, nì dàndiàchì-ñásí nùù ñuhíví. Iin tantu sìtnùù mà nì ndiàchì nùù ñuhíví, te ùì tantu-si nì ndòò ansivi. Dandu nì sàcuìn quisì mà nùù nècuàchì ñahà mà, ndiatú-si tùinuù mèe xi-ne, vàchi cuní-si caxì-sívé na sàni cacu-ve.

⁵ Dandu nì tùinuù-vé, tiàa nduú-vé, te nduú stná-vè mii-yá cuàhàn cusahnú nùù nsidanicuú ñuu, te mà cuàha-ya quida ndevàha-ne. Dandu (nì xinì) nì ndanchito-ya dècuèndè ndé iá Dios nùù silla ndiaha xí-yá.

⁶ Daaní, nècuàchì ñahà mà, nì xinudèhé-nè yucù dàná, vàchi yucán sàni nsidayucun Dios iin xaan ndé coo-ne, te yucán icúmí-nè nihì-né ñà-cutiacu-nè iin mil ùì cientu ùni dico quivì.

⁷ Doco nì quesaha iá guerra ansivi. Ángel nani Miguel xì compañeru-nè nduú iin ladu, te quisì cuahá mà xì compañeru-si nduú inga ladu, te nì canáá stnahá-si.

⁸⁻⁹ Doco cóni cundéé-sí. Ñàyùcànduá, nì taxi-nési ansivi, vàchi còò gá permisú cundoo gà-si yucán (ndé iá Dios). Nì dàndiàchì-yási nùù ñuhíví yohó, mii-sí, xì nsidaa ana nchícùn xì-sí. Vàchi quisì (cusahnuma), divi còò iá ndé sànaaha nduú-si; ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si, te divi-sì nduú ana dandahví xì nèhivì inicutu ñuhíví.

¹⁰ Dandu nì tiacuì iá ana cáhàn fuerte ansivi, te dohó cachí-nè:

—Vichi sàni càcu nsidaa nèhivì xí Dios. Te sàni sàà quivì cusahnú fuerte-yà, te cusahnú stná Dèhemanì-yá Cristu. Vàchi sàni ndiachi ñà-malu fuera, vàchi divi-sì nduú ana daqúee cuàchi xì dìquì ñani-ndà (iin-ni cahvi stná xi Yua-nda Dios), vàchi ndui te ñuú dacuidá cuàchi-sìné.

¹¹ Doco mii-né, nì cundee-né nùù-sí ñà-nì ndacùcahan-né mii-yá nani Lelù Ìì, divi mii-yá nì xìtià nì-xí sàhà-ndà. Ni cóni cáyùhí-nè, nì cachi vate-né nchícùn-nèyà, vachi dispuestu nì sandoo-ne cui-nè, cóni cùhí ini-nè vida xi-ne.

¹² 'Pues vichi xiñuhu cudìì ini nsidaa ana ndoó ansivi, (vàchi sàni cùxio ñà-malu). Doco nèhivì ndoó ñuhíví xì mar, ndahví-nè, vàchi yucán sàni nasaà-si, xidá cuàhà ini-si, vàchi ináhá-sí làcà iyuhu quivì ndóo nùù-sí (ñà-quida-sì ñà-nduá cuní-si).

¹³ Daaní, na sání cundaà inì-si ñà-sàni ndiachi-sí ñuhìví yohó nduá, dandu nì quesaha-sí náâ-si xi nècuàchì ñahà mà, divi nècuàchì nì tùinuù mée xi.

¹⁴ Dandu mii-né, nì nihitáhvi-né coo ndìxìn-né nahi ndìxìn yanuni nahnú, te nì ndava-ne cuàhàn-nè yucù ndé coo dèhé-nè. Yucán icúmí-né lugar (dèhé) xi-ne ndé nihì-né ñà-cutiacu-nè ùni cuià dava, te ducán càcu-ne nùu còò mà.

¹⁵ Doco yuhù còò mà nì cana cuàhà tècuí nahi yùte, vàchi cuní-si tnani nècuàchì ñahà mà;

¹⁶ doco nì chindee ñuhìví nècuàchì mà, vàchi nì nsicà ñuhù nì ndèe nsihì tècuí nì cana yuhù-síma.

¹⁷ Ñàyùcànduá, nì xidà gà inì-si sàhà nècuàchì mà, te nì quesaha-sí xicánúú-si nandúcú-sí dava ga dèhe-ne, vàchi, cuní-si quida quini stná-si xi nsidaa dèhe-ne chívàha xi ley xi Dios, te nchícùn vù xi ñà-nduá cachí Jesucristu.

13

Nansa nì ndecoyo ùi gà quisi daná

¹ Daaní, nì sàcuìn yuhù mar, te nì xinì mahì tècuí nì quecunu iin quisi daná, ùsà dìni-sí, xì ùxìn nsiquì-sí. Te iin iin nsiquì-sí ñuhù iin sicàté vico. Te ìcà iin iin dìni-sí itándiaa quìvi-sí, iin quìvi iá quini, te càhàn contra xi Dios.

² Nahi tigre, ducán náhà quisi nì xinì mà. Doco sàhà-sí, nahi sàhà sì-oso, ducán ndáa-ña. Te yuhù-sí, nahi yuhù nsicaha, ducán iá. Te quisi nì quecunu antes, te iá nahi còò, divi nùu quisi yucán nì nihì quisi yohó poder dandacú-si nùu ñuhìví. Ñàyùcànduá, ndee ní cusahnú-si; vàchi nùu inga quisi mà nì nihì-sí coo-sì nùu silla cahnú dandacú-si.

³ Daaní, nì xinì nì nacuehè-si, iin dìni-sí nì nacuehè, cuàhàn cuià cahín. Doco nì nduvàha ndé nì nacuehè xi-sì. Ñàyùcànduá, nì ndulocó nsidaa nèhivì ñuhìví ñà-nì nduvàha-sì.

⁴ Sàháyùcànduá, nì cahvi-né quisi nahi còò chindéé xì quisi ùi mà ñà-dandacú-sí. Stná quisi ùi mà, nì cahvi stná-nèsi, cachì-nè:

—Còò ana ndudává xí quisi jaàn. Còò iin cui cundee xi nùu-sí nú nì náâ-nè xì-sí —xícachi-nè.

⁵ Te nì nihì stná-si ñà-màsà yúhì yuhù-sí càhàn ndevàha-sì dìquì Dios; ndee nì càhàn quini-sì dìquì-yá. Te nì nihitáhvi stná-si ñà-cusahnú-si ùi dico ùi (42) yòò.

⁶ Te ndee ní canàhá-si dìquì Dios, quini gà nì càhàn-si dìquì-yá, xì dìquì lugar ndé iá-yà, xì dìquì nsidaa ana ndoó cutnàhâ xí-yâ ansivi.

⁷ Te nì nihì stná-si ñà-quida quini-sì xì nèhivì xí-yá, te cuàhà-né nì sahnì-sí. Te nì nihitáhvi stná-si ñà-dandacú-si nùu nsidaa raza nèhivì ndoó nsidaa ñuu, ndéni dàhàn nì cui càhàn-nè.

⁸ Te nsidanicuú nèhivì ñuhiví, cuàhàn-nè cahvi-nési. Doco ni-iin nèhivì mà, có-ìtúú quivì-né nùù libru xi Lelù Ìì. Vàchi cunaha-nsiá, dècuèndè na táyôo ñuhiví, dandu sà-itàndiaa quivì nsidaa ana icúmí cutiacu nùù-yá.

⁹ Ni cúníní vaha nsidaa nèhivì nansa cachí palabra yohó.

¹⁰ Nú ni chícadí nèhivì-ndó, dandu mii stná-nè icúmí-nè cundiadi stná-nè; te nú ni cahní nèhivì-ndó machete, divi machete icúmí-nè cui stná-nè. Sàhà ñà-jaàn, xiñuhu cundoo-nda calma, te cunihnu vaha ini-ndà mii-yá, vachi nèhivì xí-yá nduu-nda.

¹¹ Daaní, nì xinì yucán nì quecunu inga quisi daná. Nùù ini ñuhù ñuhiví nì nana-sì. Itá ùù nsiquì-sí, nahi nsiquì lelu, doco nacua cáhàn quisi cahnú nahi còò mà, ducán cáhàn stná quisi yohó.

¹² Ladu nùù quisi nì quecunu nùù mar, jaàn iín quisi yohó, te sàhá chindéé quisimá-sí, ñàyùcàndùá quidá-sì cuahà iñàha ndulocó nèhivì. Te quidá stná-si xi nèhivì ñuhiví ñà-fuerza cahvi-né quisi iá-si nùù-xí, divi quisi nì nacuehè daná dìni-xí, te nì nduvàha-sì.

¹³ Te quisi iín yucán, cuahà gá iñàha quidá-si ñà-quida tontó-te nèhivì, dècuèndè cóyo stná ñuhu ansivi cundehè-né, ducán quidá-si,

¹⁴ dandáhvî-siné ñà-cuahà guá quidá-si, vachi nì nìhì-sí ñà-quida-sì ducán nú iín-si nùù inga quisi mà. Ñàyùcàndùá, cachí-si xi nèhivì ñà-quidayucun-nè figura cahnú cunduu quisi nì nacuehè, te nì nduvàha ma.

¹⁵ Te figura mà, ndè nì ditá` tàchá, vachi ducán nì nìhì inga quisi mà quida-sì xán. Dècuèndè cáhàn stná nì quida quisi mà. Te nú có-càndísâ iin nèhivì cahvi xán, dandu dandacú-si cui nècuàchì mà.

¹⁶ Te icúmí stná-si dandacú-si màcùtuu iin tnuni xi-sì icà nsidanicuú nèhivì, ò sea màcùtua ini ndahàcuahá-nè, te ò nùù tnaa-nè. Doco nsidanicuú-né, icúmí màcùtuu tnuni mà icà-né, a sea ni cùndúú-né nèhivì nihí chuun, te ò nèhivì ùùn, ò nècuàchì ndahví, ò nècuàchì cuicà, ò iin peón-ni, ò iin lamú.

¹⁷ Vachi nú còò tnuni xi-sì, ò quivì-sí, te ò número xi quivì-sí icà-né, dandu còò permisui cuiin-ne ò dicò-né.

¹⁸ Cunaha-nsiá, palabra nchichí nduá cuahìn cachì xì-nsiá yohó. Iin nècuàchì nchichí, vátùni cahvi-ne nadaa nduá sáa número xi quivì quisi mà, vachi número xi quivì iin tiàa nduá. Te divi 666 nduú número mà.

14

Alanbanza icúmí coto 144,000 nèhivì xí Jesús

¹ Daaní, nì xìnì dècuèndè yucù Sión, te yucán iín mii-yá nani Lelù Íi, te cutnâhâ-yá xì iin cientu ùi dico cùmì mil (144,000) nèhivì, te icà tnaa iin iin-ne itúú quivì Yuandiáhâ-yâ.

² Dandu nì inini ndè ansivi tiacú na ian cundáá nùu yutnú cuerda nani arpa. Te fuerte tiacú nahi tènũhu cuáhâ, na ian cáhàn ndee dàvì.

³ Te nì caxito nèhivì cuáhâ mà iin alabanza saa, itá-né frente silla ndiaha xí-yá ndé itá stná cùmì ana itá saín nùu-yá, te ndé ndoó stná òcò cùmì nècuàchì sàhnú. Doco ni-iin nècuàchì dava ga, màncuí cutũha stná-nè coto-ne alabanza mà, cuisì nèhivì cuáhâ itá yucán, divi nèhivì xínduu iin cientu ùi dico cùmì mil tiàa ma. Te nsidaa-né nduú nèhivì nì càcu nùu ñuhívì yohó nì quida (Jesucristu).

⁴ Te nì còò ni-iin cuàchi nì quidá-né xì nècuàchì ñahâ, vâchi cónì cáhàn-nè xì nècuàchì ñahâ ni-iin xichi. Te vichi, nchícùn-nè mii-yá nani Lelù Íi ndéni nì cui nì cúhùn-yâ. Antes mahì nèhivì ñuhívì nì sandoo-ne, doco vichi sàni càcu-ne ñà-nì dànaâ-yá sàhâ-né, te sàhájàn nì càcu-ne ñà-cunduu-ne na iin promesa chica ndiaha nùu Yua-nda Dios xì nùu Lelù Íi,

⁵ vâchi de por sí, mà túha-ne dandahví-nè; te nicanicuahàn ndoó-né nùu silla ndiaha ndé iá-ya, vâchi còò ni-iin falta xi-ne nùu-yá.

Ùni razón nì cachitnũhu ùni ángel ndavá ansivi

⁶ Daaní, nì xìnì ndavá inga ángel dìquì-xí ansivi, nihí-né razón vâha xi Dios, iin razón icúmì cunaha nicanicuahàn. Te cuáhàn ángel mà cachitnũhu-neà xì nsidaa nèhivì nsidanicuú ñuu iá ñuhívì, nsidanicuú raza-nè ndéni dàhàn nì cui cáhàn-nè.

⁷ Te dohó nì cachi ángel xì nèhivì mà:

—Cahvi-nsiá Dios, te tavà-nsiá tñũũhu xí-yá, vâchi sàni sàà quivì nsidandaâ-yâ sàhâ cuàchi nèhivì ñuhívì. Ñâyùcàndùá, cahvi-nsiáyâ, vâchi divi mii-yá nduú ana nì quidayucun xì ansivi, ñuhívì, mar, xì nsidaa stná ndé caná tècuí.

⁸ Daaní, (nì xìnì) nchícùn gà vâxi inga ángel, te dohó nì cachi-nè:

—Sànì ndañuhu ñuu Babilonia, sàni chàhmâ dahuan nì quida Dios, vâchi nì sàha nèhivì ñuu mà ñà-coho stná nèhivì inga ñuu, tè ñâyùcàndùá, nì xìnì stná nècuàchì mà, te quini ni-hnú stná ini-nè vichi. Ñâyùcàndùá, icúmì nècuàchì Babilonia mà nìhì-né iin castigu fuerte —nì cachi ángel mà.

⁹ Daaní, nchícùn gà vâxi inga ángel, te vichi nduú ùni ángel sàni quecoyo. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—¡Ndahví nsidaa ana cahvi xi quisì daná mà ò figura-si! ¡Te ndahví stná ana sà-itúú tñuni xi-sì nùu tnaâ-xi, ò ini ndahâ-xi!

¹⁰ Vâchi yâha ga icúmì-nè ndoho-ne mahì ñuhu cahnú ndé xixin azufre sahán quini, te indéhe stná ángel ìi xí Dios, xì

stná Lelù Ìi. Te castigu mà, ducán quea na ian cuàhàn daco hó Dios-nè iin ndutè quini, te micuísi ndutè fuerte cunduu-tè, doco fuerza coho-nète, vàchi xídà ini-ya sàhà-né.

11 Ñàyùcàndùá icúmí-nê cundoo-ne ndoho-ne nicanicuahàn ndé (xíxìn ñuhu, te) caná ducún ñùhmà, ni mà nunca nihì gá-nè cundoo dadí-né, ndui te ñuú icúmí-nê ndoho-ne, vàchi nì cahvi-né quisi mà xì figura-si, te nì sàcùtuu stná quìvì-sì ìcà-né.

12 Ñàyùcàndùá, cuàhà paciencia xiñuhu cucumi nsidaa nèhivì xí Dios, divi nsidaa ana chívàha xi ley xi-ya, te nihnú vaha ini xì (Dèhemanì-yá) Jesús.

13 Daaní, nì tiacu tu iá ana cáhàn ansivi, cachí-nè xì:

—Vichi tiaa-yó palabra yohó cachí xùn: “Dècuèndè vichi xì quìvì nùù-xì, ndiaha gá coo xi nèhivì cui, te nú nduú-né ana nchícùn xì Stoho-ndà Señor”. Ñà-ndáà nduá, cachí Espíritu Ìi xí Dios, icúmí nècuàchì mà quetatu vaha-ne, mà ndóhó gá-nè nùù chuun quidá-né, te dècuèndè gloria nacuni stná mii-yá nsidaa obra nì quida-ne.

Nansa cuàhàn cuu quìvì último

14 Daaní, nì xinì iin vïcò cuxín yaa, te nùù vïcò mà iá ana indéhe nahi mii-yá ana nduú Tnaha Nèhivì Ñùhivì. Te dìni-yá, ñuhá iin corona oro, te iníndáhá-yà iin hoz diìn.

15 Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ìi xí-yá, te nì ndàhì-nè nì càhàn-nè xì mii-yá iá nùù vïcò, cachí-nè:

—Cahndè-ní viu ndanihi-ní cosecha, vàchi sàni xida viu ñuhivì, te vichi sà-ìá ndanchitoa.

16 Daaní, nì sahnde-yà viu iá ñuhivì, te ducán nì ndanchito cosecha mà.

17 Dandu nì quee inga ángel nùù veheñùhu ìi iá gloria mà, te iníndáhá stná-nè iin hoz diìn.

18 Dandu nì quee inga ángel nùù ndé iín mesa ìi ndé cahvi-né Dios, te nduú-né ángel dandacú nùù ñuhu xíxìn. Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè xì ángel iníndáhá hoz mà:

—Xì hoz diìn jaàn cahndè-ní nsidaa sì-uva caá nducuyòhò ñuhivì, vàchi sàni xìchi-sì —nì cachi-nè.

19 Ñàyùcàndùá, nì sahnde ángel mà sì-uva ñuhivì xì hoz xi-ne, te nì dàtácá-nè nsidaa-sí nì dàquée-nèsi ini lugar ndé chàhmà-sí quee tècuí-si. Te seña ñà-ìcúmí-sì chàhmà-símà nduú ñà-ìcúmí Dios cuàha-ya nèhivì malu iin castigu fuerte.

20 Vàchi cunaha-nsiá, fuera ñuu nì chàhmà-né, te nì xìtia nì-né, ducán cuàhà nì mà nahi yùte ndé queé cuàhà tèñuhu, te cunú nì xica (nahi ùi metro), na ian ducún iá frenu xi idu. Te ùni cientu kilómetro nduú ñà-cànì yùte nì mà.

15

Ûsà ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho chicá nahnú

¹ Daaní, nì xinì cuú inga seña ansivi, iin seña ndiaha. Te nì nduloquí, vàchi nì xinì ndoó ùsà ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho chicá nahnú, te ñà-último nduájàn, vàchi sà-íá, xì ñà-jaàn-ní mà cuídà gà ini Dios nú sàni yàha.

² Dandu nì xinì mar íá (ansivi) yucán, nahi vidriu nduá, te dácà stnahá stná vidriu mà xì ñuhu xixìn, ducán nàhà. Te nùù mar mà itá cuàhà nèhivì, xínduu-ne ana nì cundee nùù quisì daná mà, xì nùù figura-sì, xì nùù número xi quivì-sì, nùù nsidaa ñà-jaàn nì cundee-né, te vichi itá-né yucán, nihí-né yutnù cuerda cundaa.

³ Te nacuatú stná-nè, xitó-né alabanza xi Moisés nì xinucuchi nùù Dios (sàhana), te xitó stná-nè alabanza xi Lelù Ì, cachí-nè palabra yohó:

¡Ndiaha gá nsidaa obra quida-ní, Stoho-nsì Dios; ndulócô-nsì ñà-cuàhà guá quida-ní! Nsidanicuú poder icúmí-ní.

Doco micuísì ñà-íá vii nduá quida-ní, cuisì ñà-íá vaha nacia ndiá ìcà. Ansivéhé-ní, vàchi rey nduu-ní, te cusáhnú-ní nùù nsidaa ñuu.

⁴ Te vichi xiñuhu cahvi nsidaa nèhivì mii-ní, Stoho-nsì Señor; xiñuhu nsidaa-nsì ndanihi cahnú-nsì mii-ní, vàchi cuisì mii-ní ì ndisa-ní. Te icúmí nèhivì nsidaa ñuu tnàtuu-ne cuitasisì-né nùù-ní, vàchi nùù nsidaa-né nàhà claru íá vii nsidaa ñà-nduá nì quida-ní xì nèhivì ñuhivì.

Ducán nì cachi-nè.

⁵ Daaní, nì nsihamá, dandu nì xinì nì nuna quartu chicá ì íá ini veheñuhu xi-ya ndé íá vaha ley ì xí-yá.

⁶ Te nì caquee ùsà ángel mà vaxi-ne, diví ángel dandacú nùù ùsà tnùndoho nahnú icúmí ndoho nèhivì. Te ndixí-né sìcoto yéhè cuxín yaa, te nuhní nchìca-ne iin siuhma oro.

⁷ Dandu nì tnàtuu iin ana íin saín nùù-yá, te nì sàha-ne iin iin ángel mà iin yaxìn oro, chitu iin iin-sì castigu xi Dios, divi mii-yá itiácú nicanicuahàn, vàchi sàhà cuàchi nèhivì, ñàyùcànduá, xídà ini-yà.

⁸ Daaní ñà-ndiaha fuerte guá-yà, te ñà-ndee guá dandacú-yá, ñàyùcànduá nì cana ñùhmà, te nì xitiá inicutu veheñuhu ì mà. Te sàhà ñùhmà mà mànicuí nansihvi ga ni-iin nèhivì ini lugar mà dècuèndè sàni nsihì ùsà tnùndoho nahnú dandacú ángel mà nùù-xí.

16

Nansa icúmí dacóyo ángel ñà-ñùhú ini ùsà yaxìn oro, divi ñà-nduú tnùndoho nahnú

¹ Daaní, nì tiacuú íá ana cáhàn fuerte ini veheñuhu ì mà, cachí-yà xì ùsà ángel mà:

—Cuahán-ndâ dacóyo-ndá ñà-ñùhú ini iin iin yaxìn mà dìquì ñuhìví ñà-cundua castigu fuerte sàhà-ñá xídà ini Dios sàhà cuàchi nèhivì —nì cachi-nè.

² Dandu nì quee ángel primeru nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né dìquì ñuhìví. Ñàyùcàndüá, nsidaa nèhivì itúú tnuni xi quisi daná mà, nì cana iin nsihi ùhì ìcà-né, quini iá, te yáha ga cuhiá; nùù nsidanicuú ana cahvi xi figura quisi mà, nì cana nsihi ùhì mà ìcà-né.

³ Daaní, ángel ùì, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né mahì mar. Te nì nanduu nsihi tècuìí mà nùì, nahi nùì nèhivì nì xihì. Ñàyùcàndüá, nì xihì nsidanicuú quisi itiácú ñuhú mar.

⁴ Daaní, ángel ùnì, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né, nì còya nùù nsidaa yùte xi nùù nsidaa lugar ndé caná tècuìí, te nì nanduu stná tècuìí mà nùì.

⁵ Dandu nì tiacuì cáhàn iin ángel dandacú nùù nsidaa tècuìí, te nì cachi-nè xi Yua-nda Dios:

—Stoho-nsì Señor, mii-ní nduú ana iá ndè nicanicuahàn sàhana. Te ìì gá stná-ní, ñàyùcàndüá, iá viì ñà-ndüá sàni quida-ní xi nèhivì sàhà cuàchi-ne.

⁶ Vàchi mii-né, nì casahnì-né nèhivì vàha xi-ní; cuàhà tiàa nì càhàn cuenta xi-ní nì casahnì-né, te nì xitià nùì-né, ñàyùcàndüá, divi nùì nduá icúmí nècuàchìmà coho-ne quida-ní. Ducán icúmí coo xi-né, vàchi malu-nè.

⁷ Dandu nì inini iá inga ángel yatni nùù mesa ìì ndé cahvi-né Dios, te nì cachi-nè:

—Ñà-ndáà nduá, Stoho-nsì Dios. Nsidanicuú poder icúmí-ní, te micuìsi ñà-íá viì nduá sàni quida-ní xi nèhivì sàhà cuàchi-ne, cuisì ñà-ndiá ìcà nduá sàni quida-ní xi-né.

⁸ Daaní, ángel cùmì, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùù orá, te ñàyùcàndüá nì nihitáhvi orá dansì fuerteà nèhivì. Nahi ñuhu xixìn nì nandua,

⁹ te yáha ga cuàhà nì nsii-né sàhà ñà-ihni gá. Ñàyùcàndüá, quini guá nì canàhá-nè dìquì Dios, vàchi divi-ya nduú ana nì dándacú coo tnùndohoma; doco cóni nàxícócuììn ini-nè sàhà cuàchi-ne, nì cóni nácúní-nè ñà-viì nduá quidá-yá.

¹⁰ Daaní, ángel ùhùn, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né nùù silla ndé iá quisi daná mà, te nì nàcuììn tnùù inicutu ñuu ndé dandacú-sì. Te nèhivì ndoó yucán, mà cùndéé gá ini-nè dolor ndohó-né, ñàyùcàndüá nì tnii nùhu-ne yáá-nè.

¹¹ Te nì canàhá quini-ne dìquì mii-yá iá ansivi ñà-cuàhà guá tnùndoho yáha-ne, te ndohó stná-nè sàhà nsihi ùhì nì cana ìcà-né. Doco ni sàhà ñà-jaàn cóni cùú-né arrepentir sàhà ñà-có-ndiáà quidá-né.

¹² Daaní, ángel iñù, nì dácóyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né dìquì yùte cahnú nani Eufrates. Dandu nì ndoco tècuìíá, te

ducán mà cádí yùte ma nùù soldadu cuàhàn cundaca rey inga ñuu caquixi ladu ndé caná orá.

¹³ Daaní, nì xini nì quee iin sì-dicui yuhù iin iin quisi yucán. Ñà-malu nduú sì-dicui ma. Iin-sì nì quee yuhù quisi cuahá nahi còò, te ingà-sì nì quee yuhù quisi nì quecunu mahì mar, te ingà-sì nì quee yuhù quisi cáhàn cuenta xi quisi ùi mà.

¹⁴ Te espíritu xi ñà-malu nduú sì-dicui ma, te nì quee-sì cuàhàn-sì ñà-chiyuhù-sí nsidaa rey dandacú ñuhiví yohó. Cuàhà gá icúmí quisi mà quida-sì ñà-ndulocó rey mà, te candisá-te quixi-tè nataca nsihi-tè, cundoo tùha-tè sàà quivì coo guerra, te cundua quivì cahnú xí Dios, divi mii-yá icúmí xí nsidanicuú poder.

¹⁵ Te vichi cachí-yà xì-ndà: “Cunaha-ndá, naànàá icúmí sàì ndé ndoo-ndá. Ñàyùcàndüá, cundoo tùha-ndá, te cunihnu vaha inì-ndá sàhá màsà cúcáhàn-nùù-ndâ na ian cucahan-nùù iin ñehiví nú còò sìcoto xi-ne”.

¹⁶ Daaní, nì nataca nsihi soldadu, xì stná tè-dàndacú nùù-té, nì casaà-te iin xaan nani Armagedón, vâchi ducán nani lugar mà dàhàn hebreu.

¹⁷ Dandu ángel úsà, nì dàcòyo-ne ñà-ñùhú ini yaxìn xí-né mahì ansivi. Te nì tiacu fuerte cáhàn ndee ana cáhàn ini veheñuhu ùi xí Dios ansivi. Divi mii-yá iá nùù silla ndiaha nduú ana nì càhàn, te nì cachi-yà:

—¡Sà-ìá!

¹⁸ Dandu nì tàsa cuahà, te nì ñìhi fuerte, te yáha ga nì càhàn dàvì, te nì tnàa fuerte sàstnùhù. Chicá fuerte nì tnàa nùù nsidaa xichi inii tiempu ndoó ñehiví ñuhiví.

¹⁹ Te ñà-ndee guá nì tnàa, ñàyùcàndüá nì tàhndè ñuu cahnú yucán, ùni ñuu nì nandua. Te nsidaa gá stná ñuu ñuhiví, nì caà nsihi vehe yucán. Dandu nì nsinuu ini Dios sàhà ñuu Babilonia, ñà-cuàha-ya ñuu mà iin castigu cahnú, vâchi xidà ini-yà sàhà nsidaa cuàchi nècuàchì ñuu mà, ñàyùcàndüá cuàhàn-yà quida-ya xì-né na ian dacohó-yànè iin ndutè có-cùnì-nè.

²⁰ Dandu nsidaa yucù iá ñuhiví, nì ndèa ini ñuhù, te nì ndèe stná ñuu iá mahì mar.

²¹ Daaní, ndé ansivi nì còyo iin nùù ñuhiví, nahnú sàstnùhù iin ní cacòyo ma, ùi dico kilo vèe iin ian, cunaha-nsiá. Te ñehiví ñuhiví, quini ga nì dàquéè cuàchi-ne dìquì Dios, vâchi yáha ga nì ndoho-ne ñà-nì còyo guá iin nahnuma.

17

Nansa icúmí ndoho ñahà malu

¹ Daaní, iin ángel nùù nsì-úsà nècuàchì xí-inindaha yaxìn, nì tnàtuu-ne nùù nì càhàn-nè xì nì cachi-nè:

—Cùhùn-ndà dacuní mii-ní nansa icúmí ndoho ñahà malu iá guá fama xi, te iá-ña ndé ñuhú cuàhà tècuí.

² Divi ñahà mà nduú ana iá guá xì cuàhà tè-cùsáhnû ñuhiví yohó. Te divi nùù mii-ña sàni cutùha stná dava ga nèhivì ñuhiví quida quini stná-nè nahi miá. Te queámà na ian iin-ni vinu xihí nsidaa-né xì-ña, te ducán xíni stná-nè —nì cachi ángel.

³ Ñàyùcàndüá, ndacá ángel mà yùhù cuàhàn xicà-nsí dècuèndè ndé nduú yucù. Na ian sánî quidá Espíritu Ìi xí Dios, ducán nduá cuàhàn-nsí. Te na ní sàà-nsì yucù mà nì xini iá iin ñahà indánuú-ña iin quisi daná cuahá, ùsà dìnì-sí xì ùxin nsiquì-sí, te itándiaa cuàhà quivì sìquini cáhàn contra xi Dios.

⁴ Te ndixí-ña sìcoto moradu vico, xì sìcoto cuahá laa, te nì nducutá oro xì yùù yéhè, xì stná sìdiqui cuxín vico. Te iníndahá-ña iin copa oro chitu nsidaa ñà-có-ndiáá xì nsidaa ñà-siquini, vàchi cuàchi ñahà mà nduú ñà-ñùhùmà.

⁵ Daaní, ìcà tnaà-ña itúú iin quivì ùhì mànhì ini-ndà. Dohó cachá': Ñuu cahnú Babilonia, divi ñahà nì dàcuàhà-xì dèhe yoco-xí ñà-quida quini stná-ña, te nsidaa ana quidá quini ñuhiví, xínduu stná-nè dèhe ñahà yohó, ducán cachá'.

⁶ Te nì xini ñahà mà, na ian xíni-ña, vàchi ñà-nì cudii guá inìa sàhà ñà-nì xitìa nì nèhivì xí Dios, ñàyùcàndüá, ducán queá na ian xíni-ña nì quida nì mà, vàchi nì cudii guá inìa nì xihì nèhivì váha cáhàn vate sàhà Jesús. Te yùhù, cuàhà gá nì nduloquí indéhi ñahà mà.

⁷ Dandu nì cachi tu ángel mà xí':

—Màsà ndúlócô-nì, vàchi cuàhìn dacunî mii-ní iñàha ñà-cundaà váha inì-ní sàhà ñahà mà xì sàhà stná quisi indánuú-ña, divi quisi iá ùsà dìnì-xí, xì stná ùxin nsiquì-sí.

⁸ Cunaha-ní, antes nìsa ìa quisi mà ñuhiví, te vichi còò cá-si, doco icúmí-sí naquecunu-sì quee-sì yavi cunú cuàhà, dandu después sàà-si ndañuhu dahuun-sì. Te cuàhà gá nèhivì ñuhiví, icúmí-nè ndulocó-nè na cuni-nè quisi mà ñà-nì ìa-sì ñuhiví, te còò cá-si, doco icúmí-sí nandecunu tu-sì. Doco nèhivì mà, ni-iin-ne có-ìtándiaa quivì-né nùù tutu xi Dios. Vàchi tutu mà, dècuèndè na táyôo ñuhiví, dandu sà-ìtándiaa quivì nsidaa nèhivì cutiacu nicanicuahàn.

⁹ 'Pues vichi, yohó iá iin palabra nchichí cundaà ini nècuàchì nchichí. Cunaha-ní, nsì-ùsà dìnì quisi mà, ùsà yucù nduá, te dìquì yucù mà iá ñahà mà.

¹⁰ ùsà stná rey ndoó. Ùhùn-te sàni yàha, te iin-tè, dandacú-te vichi, te iá stná ingà-te, doco cumànì gá quesàà-te. Daaní, nú sàni quesàà-te, dandu iin ratu tii icúmí-tè dandacú-te.

¹¹ Te quisi daná nìsa ìa, te vichi còò cá-si, pues divi quisi mà nduú stná-si iin rey dandacuma, divi rey ùnà cunduu-sì, doco nùù ùsà rey primeru, iin-tè nduú stná-si. Dandu después icúmí-sí sàà stná-si ndañuhu dahuun-sì.

¹² Daaní, ùxìn nsiquì quisi mà, ùxìn rey xíndua, doco tàñáha ga nìhì-tè ñuu ndé cusahnú-te. Cuisi imindaa hora nìhìtáhvì-tè cutnahá-te xì quisi daná ñà-cusahnú-te.

¹³ Vàchi nsì-ùxìn rey mà, iin-ni sàni candatnuhu váha-tè ñà-dayáha-tè ñuù-te ndahà quisi mà ñà-dandacú-si lugar xi-tè.

¹⁴ Te icúmí stná-te quida-tè guerra nàá-te xi Lelù Íi, doco mii-yá, icúmí-yá cundee-yá nuù-té, vachi Stoho-ndà Señor nduú-yá, te rey ndiaha nduú stná-yà, vachi chicá fuerte-yà nuù nsidaa gá ana dandacú, xì nsidaa gá stná ana itá fuerte; te nsidaa ana nchícùn xì-yá, nèhivì nì cana-ya xínduu-ne, divi nèhivì nì nacàxin-ya, te iin-ni nchícùn-nè palabra xi-ya nicanicuahàn.

¹⁵ Dandu nì càhàn tu ángel cutnàhâ xí, cachí-nè:

—Cunaha-ní, nsidaa tècuì cuàhà ndé iá ñahà malu mà, nèhivì nduú-te, divi nèhivì ndoó cuàhà ñuu inicutu ñuhivì, vachi cuàhà raza nduú-né, te cuàhà dàhàn càhàn-nè.

¹⁶ Doco ùxìn rey nduú ùxìn nsiquì itá dìni quisi daná mà, icúmí-té cuidà inì-te sàhà ñahà mà. Ñàyùcànduá, cuàhàn-te dacúxíó-te nsidaa ñà-icúmí-ñà. Còò ni-iñàha cucumiá. Dandu cahnì-téñà, te cahmi-tèñà.

¹⁷ Iin-ni icúmí nsidaa-tè nacani inì-te quida-tè ducán, vachi icúmí Dios danácánì ini-yàte quida-tè ñà-nduá nì chitnùnì ini-yà cuu, te sàhàmà icúmí-té cuàha stná-te quisi mà dandacú-si lugar xi-tè dècuèndè cuu ndisa ñà-nduá sàni cchitnùhu-ya antes.

¹⁸ Te cunaha-ní, ñahà nì xìnì-ní mà, divi ñuu cahnú dandacú nuù nsidaa rey ñuhivì nduú-ña.

18

Nansa icúmí ndañuhu ñuu Babilonia

¹ Daaní, nì nsihì ñà-jaàn, dandu nì xìnì mànuu iin ángel ansivi vaxi-ne. Iin ángel dandacú nduú-né, te nanchíi fuerte ñuhivì ñà-yéhè guá-nè.

² Te nì ndàhì ndee-né, cachí-nè:

—Sàni ndañuhu dahuun ñuu cahnú Babilonia. Te vichi cuisì ñà-malu xíndoo yucán, cuisì espíritu ía quini, vachi sàni nanduu lugar yucán nahi nchihò nsidanuu laa sìquini.

³ Vachi ndè nuù ñuu mà (nì quesaha cuàhà estilu sìquini nì cutùha nèhivì nsidaa gá ñuu, te nì quida-ne nahi ñahà malu mà), na ian iin-ni sàni xihì-ne xì-ñá, te xíni stná-nè. Daaní, cuàhà stná rey ndoó ñuhivì, nìsa xì-là stná-nè xì ñahà mà. Te nèhivì nacuíin, te nadíco, sàni cucuica cuàhà stná-nè sàhà ñà-sìquini vico nì xiin nècuàchì ñuu mà.

⁴ Dandu nì tiacuì iá ana càhàn ansivi inga xichi, te dohó cachí-yà:

—Nsidaa nsiohó nèhivì-xí, caquee-ndá nùù ñuu sìquini jaàn sàhà-ñá màsà quidá stná-ndá cuàchi na ian quidá vecinu xi-ndá jaàn, dandu mà níhì stná-ndá castigu nahi mii-né.

⁵ Vàchi ndè ansivi iín dinì cuàchi-ne, te vichi sàni sàà stná quivì mà-cúndéé gá inì sàhà nsidaa ñà-có-ndiàà xíquida-ne.

⁶ Ñàyùcàndùá, vichi, nacua sàni quida quini-ne, divi ducán icúmí stná-nè níhì-né tnùndoho, dècuèndè ùi tantu icúmí-nè níhì-né sàhà cuàchi nì quida-ne, vachi yáha ga tùha-ne quida quini-ne xì nècuàchì dava ga, ñàyùcàndùá, iin doble icúmí nacuitacùhá-nè.

⁷ Yáha ga cuadú-nè ndoó-né ñuhiví, cutu ndoó vico-né quidá ndevàha-ne nicanicuahàn. Ñàyùcàndùá, dava ni tantu icúmí-nè ndoho-ne, te cundoo-ne tnùnsí ini, mate vichi nihnú ini-nè, cachí-nè: “Ndiaha mánì iá vida xì. Yùhù nduí ana dandacú, còò nì-ìñàha cuu xì, nì mà nunca sàì coi tnùnsí ini”.

⁸ Doco sàhà-ñá nihnú ini-nè ducán, ñàyùcàndùá icúmí-nè yàha-ne cuàhà tnùndoho, cuàhà gá icúmí-nè ndoho-ne, te tnana-ne, te coo stná tnama ñuu-nè, te cui cuàhà-né, dandu coco stná ñuu-nè. Te nsidaa tnùndoho ma, iin quivì-nì icúmí quixa dìquì-né, vachi fuerte gà mii-yá ana cuàha xi castigu mà, vachi divi Stoho-ndà Dios nduú-yá.

⁹ Daaní, nsidaa stná rey ñuhiví, icúmí-tê cuacu-tè, te cuhuun cuahà inì-te na cundehè-té xíxìn ñuu mà, te caná ñùhmà-ñá, vachi mii-té, iin-ni nìsa cutnahá stná-te nì caquida-tè cuàchi nahi nèhivì ñuu mà, iin-ni nì sacutnahá stná-te xi-né cundoo vico-né ñuhiví.

¹⁰ Ñàyùcàndùá, xica itá-te ñà-yúhî-te níhì stná-te castigu, te cachí-te:

—¡Ndahví nècuàchì ñuu cahnú Babilonia yucán! ¡Ndahví-nè! Vachi mate ñuu fuerte nì sandua, doco tìxi imindaa hora nì ndañuhu dahuan nì quida Dios.

¹¹ Daaní, stná tè-nàcuíin te nadíco ndoó inicutu ñuhiví, icúmí-tê cuacu stná-te sàhà ñuu mà, te cuhuun cuàhà inì-te, vachi còò cá nècuàchì ñuu ma cuiin xì ñà-nduá nihí-te dicò-té.

¹² Vachi nihí-te oro, xì plata, xì yùù yéhè, xì sìdiqui cuxín vico, xì sìcoto cuxín finu, xì sìcoto moradu, xì sìcoto seda, xì sìcoto cuahá, xì yutnù sahán viì, xì stná cuàhà ìñàha nì cuyucun nùhu elefante, xì cuàhà ìñàha nì cuyucun yutnù finu, ò càa yahá, ò càa uun, ò yùù finu mármol.

¹³ Te nihí stná-te canela, xì cuàhà ñà-nì nchico sahán tnami, xì inciensu, xì vinu, xì tàtnà mirra, xì cutù, xì aceite, xì harina, xì trigu, xì idunsiquì, xì riì, xì idu, xì carreta, ndè stná nèhivì dicó stná-te. (Nsidaájàn nduá nìsa xiin nècuàchì ñuu mà.)

¹⁴ Ñàyùcàndùá, dohó icúmí cachi nèhivì xì nècuàchì ñuu mà:

—¡Ndahví-nsià! vachi nsidaa ñà-vico xího guá-nsià, sàni ndañuhá. Nì saxixi vaha-nsià puru ñà-chicá viì, te vico gá nì

sandixi stná-nsiá, doco vichi còò cá ni ian mà, ni mà nunca tùi ga nùù-nsiá.

¹⁵ Cunaha-nsiá, cuahà gá nì cucuica nsidaa tè-dìcò ma sàhà ñà-nduá nì sadicò-té nùù nècuàchì ñuu mà. Ñàyùcànduá, itá xica-té, (indéhe-té), yúhí-te ñà-càhnù-guá tnùndoho iá ñuu mà, te sacú-te, tnaná-te,

¹⁶ cachí-te:

—¡Ndahví nècuàchì ñuu cahnú yucán! Vàchi sìcoto cuxín finu nì sandixi-ne, xì sìcoto moradu, xì sìcoto cuahá, na iin nècuàchì ñahà ndixí vico ní nducutu xì oro, xì yùù yéhè, xì stná sidiqui cuxín vico.

¹⁷ Doco cunaha-nsiá, tìxi iin hora-ni sàni ndañuhu nsidaa ñà-cuicà mà —nì cachì-te.

Daaní, nsidaa gá stná tiàa dacaca-xi barcu nahnú, itá xica stná-te, cutnàhâ-te xì peón quidáchúûn nùù-té, xì stná cuahà tiàa sàhàn viaji inè-nu,

¹⁸ itá nsidaa-té indéhe-té ndé caná ñùhmà xíxìn ñuu mà, te cachí-te:

—¡(Na cuaha guá) nìsa ìa ñuu yucán! Còò cá ni-iin ñuu ndudávà xân —cachí-te,

¹⁹ sacú-te, tnaná-te, sòdò-te ñuhù dìnì-té, cachí-te— ¡Ndahví ñuu cahnú yucán! Vàchi sàhà nèhivì ndoó yucán nì cucuica nsidaa tè-ìcúmí xí barcu xicá mar, ñà-cuica guá ñuu-nè. Doco, ndahví-nè, vachi tìxi iin hora-ni sàni ndutu nsihá —nì cachì-te.

²⁰ Pues vichi xiñuhu cudìi gá ini nsidaa ana ndoó ansivi, xì nsidaa stná nèhivì (ñuhivì) nì nihì chuun nùù Dios, xì nsidaa stná profeta càhàn cuenta xi-ya, xì nsidanicuú gá stná nèhivì xí-yá, vachi vichi sàni nachitacùhá-yà sàhà ñà-quini guá nì quida nèhivì ñuu mà xì-né.

²¹ Daaní, nì (ndecunu) iin ángel fuerte, nì ndanihi-ne iin yùù cahnú nahi yùù yódò xí molinu, te nì dàndiàchì-nèa mahì mar, te nì cachì-nè:

—Cunaha-nsiá, ducán icúmí cuu stná xì ñuu cahnú Babilonia mà, icúmíá ndañuhu dahuan, te mà nunca gà sàa ndecunua.

²² Mà nunca tiacu gà cundáá yutnù cuerda ñuu mà, ni stná pitu, ni mà síví gà stná ni-iñàha cundáá, vachi mà cóó gá ni-iin músico yucán, ni mà cóó gá ni-iin tiàa quida-xi oficiu xi-tè, ni mà tiácú gà stná nchicó ni-iin nècuàchì (ñahà).

²³ Ni mà cútnúù gà ñuhu ni-iin vehe, ni mà cóó gá vicò nandàhà novia xì noviu. Vachi nsidanicuú ñà-jaàn, mà cóó gà, mate yáha ga cuica nì sandoo nsidaa tè-dìcò ñuu mà antes, chicá cuica nì sandaa-tè nùù nsidaa tè-dava ga ñuhivì. Te ndè ñuu mà nì sandoo cuahà stná tètàtnà xì tètadí, te nìsa dandahví-te nsidaa gá ñuu.

²⁴ Te ini ñuu mà nì casahnì nèhivì cuahà tiàa càhàn cuenta xì Dios, xì cuahà gá stná nèhivì vaha xi-ya. Ñàyùcànduá, icúmí

ñuu mà cunsida cuàcha sàhà nsidaa nsii ma, xì sàhà nsidaa gá stná ana nì xìhì ñuhìvì nì quida nèhivì.

19

¹ Daaní, nì nsihi ñà-jaàn, dandu nì tiacu cáhàn ndee cuàhà gá nèhivì ansivì, te dohó xicachi-nè:

¡Ansivéhé cahnú mii-yá! ¡Ansivéhé-yá! vàchi sàni càcu dahuun nèhivì xí-yá. Yáha ga ndiaha nì quida-ya, ñàyùcàndùá, tavá-nda tñùñuhu xí-yá. Fuerte cusáhnû-yá vichi, vàchi Stoho-ndà Dios nduú-yá.

² Te cuisì ñà-íá vii sàni quida-ya, cuisì ñà-ndiá ìcà cuu nduá nì quida-ya na ní sàha-ya castigu ñahà malu iá guá fama xi, vàchi sàhà mii-ñá nì cuchicuehe ñima nèhivì ñuhìvì ñà-nì sanchicùn-nè modo sìquini xi-ñà. Ñàyùcàndùá, vichi sàni nanchitacùhá-yà cuàchi-ñà nì sahnì-ñá nèhivì xinúcuáchí nùu-yá.

³ Daaní, ñà-ùì nì cacachi nsidaa nèhivì mà:

—¡Ansivéhé cahnú mii-yá! —nì cachi-nè—. (Te yucán tuí xica) caná ñùhmà ndé xíxìn ñuu mà nicanicuahàn.

⁴ Dandu òcò cùmì nècuàchì sàhnú, xì nsicúmì ana itá saín nùu-yá, nì tutuyuhu-né nùu sàhà-yá ndé iá-yà nùu silla ndiaha, te nì cahvi-néyà, cachí-nè:

—¡Ansivéhé cahnu-ní, amén!

⁵ Daaní, nùu yatni silla ndiaha xí-yá nì inini cáhàn iin ana cáhàn, cachí-nè:

Xiñuhu ndanihi cahnu-nda Yua-nda Dios, nsidaa ndohó ana xinúcuáchí nùu-yá, te xícahvi xi-yá, a ducán nduu-nda ana nihí chuun cahnú nùu-yá, te ò nduu-nda nèhivì ùún.

Nansa cuàhàn coo vicò nandàhà gloria

⁶ Dandu nì inini cáhàn yáha ga cuàhà nèhivì, te ducán tiacú na ian cahá fuerte tēñuhu cuàhà, na ian yáha ga ndee cáhàn dàvì, te dohó cachí nèhivì cuàhà mà:

¡Ansivéhé cahnú mii-yá! Vàchi vichi sàcùsáhnû-yá, te nduú-yá Stoho-ndà Señor, divi mii-yá ana cui quida nsidanicuú iñàha.

⁷ Ñàyùcàndùá, cuàhàn-ndà cudii cuàhà ini-ndà sàhà-yá, cuàhàn-ndà naquimanì-ndàyá, vàchi sàni sàà quivì nandàhà mii-yá nani Lelù ìì.

⁸ Te vichi sàni nducutu ndiaha ana cuàhàn nandàhà xì-yá, vàchi sàni nihitáhvi-né cundixi-ne sìcoto cuxín yaa finu còò ni-iin mancha-xi, te na ian nchiá.

Ducán nì cachi-nè, vàchi nsidaa nèhivì xí-yá, icúmì-nè (cutnahá xi-yá cundoo ndiaha-né na ian) nì nandàhà-né xì-yá. Te sìcoto cuxín ndixí-né, obra vaha nì caquida-ne nduá.

⁹ Dandu nì cachi tu ángel mà xì':

—Dohó tiaa-ní: “Nansicáhán nsidaa ana càna cundoo vicò nandàhà xí mii-yá nani Lelù Íi”.

Te nì cachi stná-nè xì:

—Palabra ndàcuisì xí Yua-nda Dios nduá yohó.

¹⁰ Dandu nì tutuyuhí ñuhù nù sàhà ana nì càhàn xì, cuàhìn cahví-nè nì cùí. Doco nì cachi-nè xì:

—Màsà quidá-ní ducán, vàchi cutu nduú stnái iin ana xinúcuáchí nù Dios, nacua quidá mii-ní, xì dava ga compañeru-ní càhàn stná sàhà Jesús. Iin-ni nduú stnái ñani-ní nahi mii-né. Còó; cuisì Dios nduú ana ndiá ìcà-ndà cahvi-nda. Te nú càhàn vate-nda sàhà ichì Jesús, dandu queámà ñá-iin-ni quidá stná-ndà nacua nì saquida nècuàchì sàhana nì sacahàn cuenta xi-ya —nì cachi ángel mà.

Nansa icúmí cuu na nuu Jesús ansivi, cuindànúú-yá idu cuxín

¹¹ Daaní, nì xinì nì nuna ansivi, te nì quecunu iin idu cuxín yaa, te indánuú mii-yá, divi mii-yá nani Quidá ndise cumplir, te nani stná-yà Ma túhe dandahví. Mii-yá, de por sí, quidá víi-yá na nsidándáa-yà sàhà cuàchi, te quidá víi stná-yà na sàhàn-yà guerra nàá-yà xì ana xiní ùhì xì-yá.

¹² Te nduchínúú-yá, nahi ñuhu xíxìn, ducán iá, te dìni-yá, cuàhà corona vico ñuhá, te ìcà corona mà itúú iin quivì-yá, doco ni-iin nèhivì có-ínáhá xí quivì mà, cuisì mii-yá ináhá-yá.

¹³ Te ndixí-yá sìcoto nì nducuahá nì quida nì. Te nani stná-yà Palabra ìi xí Dios.

¹⁴ Daaní, dècuèndè ansivi nchícùn gà vaxi ana xínduu soldadu xi-ya. Cuàhà sàstnùhù-né, te itándoó stná-nè idu cuxín yaa, te xíndixi stná-nè sìcoto finu cuxín yaa.

¹⁵ Te yuhù mii-yá queé iin espada dìin, vàchi divi ñà-jaàn nàá-yà xì nèhivì nsidaa ñuu ñuhivì yohó, te ducán cundéé-yá nù-né, dandu dandacú ndee-yá nù-né. Pues divi-ya nduú ana icúmí dacháhmà xì nèhivì xidà gà ini Dios sàhà-xí, vàchi mii-yá nduú-yá mii-yá.

¹⁶ Te itúú stná inga quivì-yá nù capa-yà xì ìcà dìhin stná-yà, te ducán cachá: Rey dandacú nù nsidaa rey nduí, te nduu stnái Stoho nsidanicuú ñà-íá, ducán cachá.

¹⁷ Daaní, nì xinì nù orá, yucán íin iin ángel, ndáhì ndee-né, cachí-nè xì nsidaa laa ndavá ansivi:

—Nahà-ndá —nì cachi-nè—. Natacà-ndá ndé iá cuàhà iñàha caxì-ndá quida Stoho-ndà Dios.

¹⁸ Vàchi cuàhàn cui cuàhà rey, xì cuàhà gà stná tè-dàndàcú nù soldadu, xì stná cuàhà soldadu fuerte, xì stná idu, xì stná tè-itàndóó yàtà-sí, xì stná peón, xì stná lamú xi-tè, xì stná nècuàchì chicá idónuu, xì stná nècuàchì nchícùn cahà-xí.

¹⁹ Dandu nì xinì sàni nataca nsidaa rey ndoó ñuhivì, xì nsidaa soldadu xi-tè, itá-te xì quisì daná mà, vàchi cunì-si

quida-sì guerra xì mii-yá indánuú dìquì idu (cuxín) xì nsidaa stná ana nchícùn xì-yá.

²⁰ Doco (cóni cúndéé-sí), vàchi nì tniì-sí, mii-sí xì stná inga quisi nì sacahàn cuenta xi-sì, te nduú stná quisi mà ana nì saquida guá cuàhà ñàhà na iín-si nùù quisi primeru mà, vàchi ducán nì nihì-sí nì dándàhvì-si nèhivì ñuhivì, te nì sàcùtuu tnuni xì quisi mà nùù-né, te nì cahvi-né figura-si. Pues ndúi quisi mà, vivu nì dandiàchì xi-sí ndé xixin ñuhu cahnú sahan quini nahi azufre.

²¹ Te soldadu dava ga xi-sì, nì xihì-te nì quida mii-yá indánuú nùù idu. Divi xi espada queé yuhù-yá, ñà-jaàn nì sahnì-yáte. Dandu nì nataca nsidaa laa (nì càrà mà), te nì saxì-síté nì chitu tixi-sì.

20

Nansa icúmí Jesús dandacú-yá mil cuià

¹ Daaní, nì xinì nì nuu inga ángel ansivi, nihí-né ndahàcáa xi yavi cunú cuàhà, te iníndáhá stná-nè iin cadena caní.

²⁻³ Te nì tniì-ne quisi cuahá nahi còò cahnú, nì chicuhni-nèsi nì chinacaa-nèsi ini yavi cunú mà, te nì sàcùndiadi vaha-sì ñà-màsà queé gà-si dècuèndè nsihi iin mil cuià ñà-màsà dándàhvì gà-si nèhivì ñuhivì. Vàchi còò mà nduú quisi xicánúú ñuhivì ndé sàhana, divi ñà-malu nduú-si, te Satanás nani stná-si. Pues yucán nì sàcùndiadi-si, doco nú sàni nsihi mil cuià mà, dandu icúmí-sí dàñà-sí iin ratu tii.

⁴ Daaní, nì xinì, yucán itá cuàhà silla ndiaha, te dìquì-nú ndoó stná ana sàni nihitáhvì nsidandaà sàhà nèhivì. Te nì xinì anima nèhivì nì quendodò dìni-xí ñà-nì càhàn vate-né ndoó-né ladu xi Jesús, te ñàyùcànduá nì xihì-nè, vàchi iin-ni nì xinindisá-né palabra xi Dios, te sàhàmà cóni cándisá-né cahvi-né quisi daná mà, ni cóni càhvi-né figura-si, ni cóni dúcùn-nè tnuni xi-sì ni ìcà tnaa-nè, ni ini ndahà-né. Ñàyùcànduá, nì natiacu-nè, te dava ni nì cusahnú stná-nè xì Cristu iin mil cuià, (nì xinì).

⁵ Cunaha-nsiá, ñà-jaàn cunduu primeru nátiácú nèhivì xínduu nsii. Doco dava ga nsii, còò, mà nátiácú-nè dècuèndè nsihi mil cuià mà.

⁶ Te nèhivì natiacu primeru mà, nansicáhán-nè, vàchi cunduu-ne nèhivì ndiaha xí Dios. Mà sàà-nè cui-nè ñà-ùì. Còò, vàchi icúmí-nè cundoo-ne cucumi-né chuun nùù Dios nahi dùtù, te cunucuachi-né nùù mii-yá xì nùù Cristu, te iin-ni cutnahá stná-nè xì Cristu cusahnú-né iin mil cuià.

⁷ Daaní, nì nsihi mil cuià mà, dandu icúmí Satanás dàñà-sí quee-sì ndé ndiadí-si,

⁸⁻⁹ cacanu-sì chiyuhù-sí nsidanicuú nèhivì ndoó inicutu ñuhivì. Stná (tè-dàndacú nani) Gog, icúmí-sí dandahví stná-sité, mii-té xi nsidaa stná tè-ndòò ñuù-te Magog, dandu

nataca nsihi-tè, nàá-te guerra xì ñuu ndé ndoó nèhivì xí Dios. Cunaha-nsiá, yáha ga cuàhà-té, nahi ñusi cuàhà ndoó yuhù mar, ducán cuàhà-té. Te nì quecoyo-tè nì nana-tè nì sàcuìta-tè nsidaa ladu ñuu ndé ndoó nèhivì xí mii-yá, mero ñuu cùu-guá ini-yà sàhà-xí. Doco nì còyo ñuhu ansivi nì quida-ya, te nì sahmi nsiha tè-malu mà.

¹⁰ Te ñà-malu nì dándàhvì xì-té, nì dándiàchì xì-sí ini ñuhu cahnú ndé xìxìn azufre sahán quini ma. Te cunaha-nsiá, mahì ñuhu jaàn, ndoó ì stná quisì daná xì stná quisì nìsa cahàn cuenta xi-sì. Te nsì-ùnì quisì mà, icúmí-sì ndoho-sì ndui te ñuu nicanicuahàn.

Juiciu final na mácòo Dios nùu silla cahnú cuxín, dandu ndàcàn-yà cuenta sàhà cuàchi nèhivì

¹¹ Daaní, nì xinì iin silla cahnú. Ndiaha gá-nu, te cuxín yaa-nù, te yucán iá-yà nùu-nú. Te (nì xinì) nì ndañuhu ansivi xì ñuhivì, còò gá ñà-jaàn nùu-yá, nì còò cá stná ni-iin lugar ndé coa.

¹² Dandu nì xini stnàì yucán nùu Dios nì sàcuìta nsidanicuú nsì, nècuàchì cuicà xì nècuàchì ndahví. Te nì ìa stná ana nì nacuna xi tutu ndoó yucán nùu-yá. Te nì nacuna stná-nè inga tutu más gà, divi tutu xi vida ndiaha nicanicuahàn. Dandu nì ndundaà sàhà cuàchi nì quida nsidaa nsì ma, según nansa cachá` nùu nsidaa tutu primeru mà, según nansa nì quida iin iin-ne (ñuhivì yohó).

¹³ Te nì natiacu nèhivì nì càhà ini mar, xì nsidaa stná nsì ndoó tixi ñuhù, nsidaa anima ndoó vaha, nsidaa-né nì casaà-nè nùu-yá, te nì nsidandaà-yà sàhà cuàchi-ne según nansa nì quida iin iin-ne (na nì sandoo-ne ñuhivì).

¹⁴ Daaní cunduu quivì nsihi tiempu xìhì nèhivì nahi vichi, nì mà cóo vaha ga anima-nè, cutu ñà-cundoo dahuun-ne mahì ñuhu cahnu ma. Divi ñà-jaàn nduá icúmí cuu xi nèhivì nú sàni xihì-nè ñà-ùì cundua, icúmí-nè cundoo-ne mahì ñuhu cahnuma.

¹⁵ (Vàchi nì xinì), nú cóni-nâtùì quivì iin nèhivì nùu tutu xi vida nicanicuahàn, dandu nì dándiàchì xì-né mahì ñuhu cahnuma.

21

Ansivi saa xì ñuhivì saa

¹⁻² Daaní, yuhù Juan, nì xinì nì sàcòo ansivi saa xì ñuhivì saa, vachi ansivi nuu xì ñuhivì nuu, sàni yaha, te vichi còò gá ni-iin mar. Te nì xini stnàì ñuu ì nani Jerusalén Saa, ndé nùu Dios ansivi nì quea mànu. Ndiaha gá iá`, vachi sàni nducutá na iin novia cuàhàn nandàhà xì noviu.

³ Daaní, nì tiacuì càhàn ndee iin ana càhàn ansivi, cachí-nè: —Cunaha-nsiá, sàni sàà tiempu coo saín Dios xì nèhivì ñuhivì, vachi icúmí-yà cutnahá-yá xì-né ndé cundoo-ne. Te

mii-né, nèhivì xí-yá cunduu-ne, te mii-yá, (cutnahá-yá xì-né) cunduu-ya Dios xi-ne.

⁴ Ñàyùcànduá, nsidaa ndutènúù-né, icúmíá ndèa quida-ya, mà cuácú gá-nè. Ni mà sáà gá-nè cui-nè, ni mà cóó gá-nè tnùnsí ini, ni mà tnáná gá-nè, ni mà cúhí gá-nè, vàchi mà cóó gá nahi antes.

⁵ Dandu mii-yá iá dìquì silla ndiaha cahnú, nì cachi-yà:

—Cunaha-nsiá, cuàhìn quidayucun saí nsidanicuú iñàha.

Te nì cachi stná-yà xì:

—Tiaa-ní palabra yohó, vàchi palabra ndisa nduá, mà dándáhvìà ndohó.

⁶ Dandu nì cachi-yà:

—Sà-íá. Nahi letra nuu nani A, ducán nduí, vàchi sàhà yùhù nì sàcòo nsidaa ñà-íá. Te nahi letra dansihi nani Z, ducán nduú stnáì, vàchi nsidaa iñàha, sàhà yùhù cucumiá fin xan. Cunaha-nsiá, nú iá ana xihì tècuìí ndiaha, yùhù icúmí cuàhi-nè cuàhà tècuìí mà, vàchi iá ndé ndéa-tè caná ducún-te, coho nèhivì cutiacu-nè nicanicuahàn.

⁷ Te nsidaa ana cundee xì nùù ana cuní datúcù xì-né, icúmí-nè ndutahví-né nsidaa iñàha. Te yùhù cundui Dios xi-ne, te mii-né cunduu-ne dèhi.

⁸ Doco nsidaa nècuàchì ìa, xì nècuàchì có-xìníndísâ, xì nècuàchì quidá quini, xì nècuàchì sahní, xì nècuàchì tùha cundoo ñahà-xí, xì nècuàchì sáhàn xì promesa nùù yucù, xì nècuàchì cahvi xi yùù yócò ò figura, xì nsidaa stná nècuàchì tnùhù, (ndahví-nè), vàchi ñuhu cahnú nduú lugar ndiatù xì-né, divi ñuhu xìxìn xì azufre sahán quini. Ducán icúmí cuu xì-né na cui-nè ñà-ùì.

Ñuu Jerusalén Saa icúmí nuu ndè gloria

⁹ (Inaha-nsiá), ndoó ùsà ángel nì sa-icumi xi yaxìn ñuhú ùsà castigu mà. Pues iin-ne nì quixi nì càhàn-nè xì, cachí-nè:

—Nahà-ní dacuní mii-ní ana nduú nahi novia, vàchi iá ana cunduu nahi ñahàdihí mii-yá nani Lelù í.

¹⁰ Dandu Espíritu Ìì xí Dios, nihí-yá yùhù nì tuxi cuàhàn xìqué ndè iin yucù cahnú ducún, te nì dàcùnì-yà yùhù ñuu ìì nani Jerusalén, dècuèndè nùù Dios mànuu ansivi vaxan.

¹¹ Nchií yéhè ndiahá quidá-yá, na ian yéhè guá iin yùù ndiaha yáha ga ndiaá, vàchi nahi yùù yéhè nina nani jaspe, ducán nchií ndai-ña.

¹² Te ndiadí ñuu mà iin nama cahnú sàstnùhù, te ducún-ña, te ùxìn ùì yéhè icúmíá. Iin iin yéhè mà itá iin iin ángel. Te ìcà yéhè mà itándiaa quivì descendencia ùxìn ùì dèhe Israel.

¹³ Te iin iin ladu ñuu mà iá ùnì yéhè. Ladu ndé caná orá iá ùnì. Te ladu norte iá ùnì stná, xì stná ladu sur xì ladu quécahnú orá, iin iin ladu mà iá stná inga ùnì yéhè.

14 Te sàhà nama ñuu mà itánduhù ùxìn ùi yùù nahnú xínduu cimientu xan. Te nùù cimientu mà itándiaa quivì ùxìn ùi nècuàchì nì nìhì chuun nùù mii-yá nani Lelù Íi.

15 Daaní, (nì xini) iníndáhá ángel nì càhàn xí' iin nù-iin oro ñà-chitacùhá-nè ñuu mà xì yehá xì stná nama xan.

16 Cunaha-nsiá, cùmì laduà, vàchi iin-nì itácùhá nsicúmì laduà. Te na ní chitacùhá ángel ñuu mà xì nù-iin xi-ne mà, dandu iin mil ùi cientu (1,200) kilómetro itácùhá-ñà. Te ñà-nduà caniá, divi ducún-ñà, te divi xica stná-ñà.

17 Dandu nì chitacùhá stná-nè nama yucán, te ùni dico cùmì (64) metro nì quee ñà-dúcún-ñà. Na chitácùhá nèhivì ñuhivì, ducán nì chitacùhá ángel mà ñuu mà.

18 Cunaha-nsiá, yùù jasper nì cuyucun nama mà, te ñuu mà, micuísi oro finu nduá. Te na nchií ndai vidriu, ducán nchií oro mà.

19 Te cimientu nama mà, ndiaha gá iá', vàchi puru yùù yéhè xínduu cavà mà, nsidanuu clase yùù yéhè. Cavà primeru xi cimientu xan nduú iin cavà cahnú puru yùù yéhè nani jasper. Daaní, nchícùn gà indúhu cavà nduú puru yùù zafiro; te parte ùni nduú puru yùù ágata; daaní, ñà-cúmì, puru yùù esmeralda nduá;

20 te ñà-úhùn, puru yùù ónice nduá; te ñà-íñù, puru yùù cornalina nduá; te ñà-úsà, puru yùù crisólito nduá; te ñà-únà, puru yùù berilo nduá; te ñà-íñ, puru yùù topacio nduá; te ñà-úxìn, puru yùù crisoprasa nduá; te ñà-úxìn iin, puru yùù jacinto nduá; te ñà-úxìn ùi, puru yùù amatista nduá.

21 Te ùxìn ùi yehè nama mà, ùxìn ùi ñà-vico sibóla cuxín nani perla nì cuyucàn, iin mindaa perla cahnú nì cuyucun iin iin yehè. Te calle chicá ndé xicá nèhivì ñuu mà, mii oro finu nì cuyucàn, nahi vidriu nchií nihnú.

22 Cunaha-nsiá, còò veheñùhu nì xini' ñuu yucán, vàchi inicutu ñuu mà cahvi-né mii-yá icúmí-xí nsidanicuú poder, divi Stoho-ndà Dios xì mii-yá nani Lelù Íi.

23 Te có-xiñhù nècuàchì ñuu mà ni-iin orá, ni-iin yoo cunchiù yucán, vàchi mii Dios nchií ndiaha inicutu; mii-yá nani Lelù Íi itnúù-yà yucán.

24 Ñàyücànduá tnúù ñuu mà, vátùnì tuí núù nèhivì xicánúù yucán. Te icúmì casaà nèhivì nsidaa ñuu, xínduu-ne nèhivì nì càcu anima-xi. Te rey ndoó ñuhivì yohó, nihí-te ñà-cuicà-té quécoyo-tè ñuu mà, te dócò-téâ.

25 Te mà nunca cundiadi yehá, vàchi nicanicuahàn cundua ndui, te mà nunca sàà cuñaà.

26 Te yucán xínu stná ñà-vico iá cuàhà ñuu ñuhivì yohó, te cóyo stná nsidaa nècuàchì idónuu, nihí-né ñà-cuicà-né sàà.

²⁷ Doco mà nunca quìhvi ni-iin ñà-sìquini yucán, ni-iin tè-nìhnú quini inì-xi, mà quìhvi-tè yucan, ni-iin stná tètñùhù. Cuisì quìhvi nèhivì itándiaa quìvì-xí nùù libru icúmí mii-yá nani Lelù Íi, divi nduú libru xi vida ndiaha nicanicuahàn.

22

¹ Daaní, nì dácùnì ángel mà yùhù iin yùte caná dècuèndè ndé iin silla ndiaha xí Yua-nda Dios, xì Lelù Íi. Ndai gá tècuíí ñuhù, na ian nchií-te. Te tècuíí coho-nda, te cutiacu ndiaha-nda nduú-te.

² Te (nì xini stnáì) mahì ichì cahnú ñuu mà itá fila cuàhà yutnù, yutnù xí vida ndiaha nicanicuahàn nduú-nu. Te itá stná-nu ndúì ladu yùte ma. Te ùxin ùì clase quisì vídì sáha-nù. Iin iin yòò sáha-nù diín diín quisì vídì. Daaní, ndahà cuíí-nu, ñà-jaàn cutátná nèhivì ñuhivì ñà-nduvàha-ne.

³ Te inicutu ñuhivì mà cóó gá ni-iñàha nì tàhvi chíhán, cuisì icúmí coo Yua-nda Dios xi Lelù Íi dandacú-yá, te cundoo stná nèhivì xí-yá cunucuachi-né nùù-yá.

⁴ Icúmí-né cundehè-né nùù-yá, te màcùtuu stná quìvì-yá tnaa-nè.

⁵ Te mà nunca cuñaà yucán. Ñàyùcànduá, còò gá necesidad cucumi-né ñuhu cutnuù nùù-né, ni còò stná necesidad cucumi-né iin orá cunchiì nùù-né, vàchi mii Stoho-ndà Dios icúmí cunchiì nùù-né ñà-cutùì nuù-né. Te nicanicuahàn icúmí-né cundoo-ne cusahnú stná-né.

Sà-itúú naxicocuín Jesucristu ñuhivì, cachí-yà

⁶ Daaní, nì cachi tu ángel mà xì:

—Palabra ndàcuisì xí Stoho-ndà Dios nduá sàni cachì xì-ní, vátùni cahvi nèhivì xán. Vàchi iin ángel xi mii-yá nduú ana nì quixi nì cachitnùhu xi nsidaa ana xinúcuáchí nùù-yá sàhà-ñá cundaà ini-nè nansa icúmí cuu yàchì. Vàchi ducán nì saquida stná-yà sànahà, nì techuún-yá nèhivì ìì xí-yá quixi-ne cachitnùhu-ne palabra xi-ya.

⁷ (Dohó cachí Jesucristu:)

—Cunaha-nsiá, yàchì màsàì ndé ndoó-nsiá. Te ndiaha gá icúmí cundiatú nsidaa ana chivàha xì ñà-nduá cachitnùhu nùù tutu yohó (—nì cachi-yà).

⁸ Yùhù Juan, nì xini nsidaa ñà-jaàn, te nì inini nsidaa ñà-nduá nì cuu. Daaní, nì nsihi nì xini, te nì inini, dandu nì tutuyuhí ñuhù nùù sàhà ángel nì dácùnì xí nsidaámà, cuàhìn cahví-nè nì cùì.

⁹ Doco nì cachi-nè xì:

—Màsà quídá-nì ducán. Vàchi yùhù, iin-ni nduú stnáì iin ana xinúcuáchí nùù Dios, iin-ni (nchícùn stnáì mii-yá) nahi mii-ní xì ñanìtnaha-ní cáhàn cuenta xi-ya, te iin-ni chivàha stnáì nacua cachí nùù tutu yohó. Còò, micuísì Dios cahví-ní.

¹⁰ Te nì cachi stná-nè xì:

—Màsà chídèhé-nì ni-ìñàha cachítñùhu nùù tutu yohó, vèchi sà-ìtúú cua.

¹¹ Ñàyùcàndùá, vichi ni cúnàhá tèmalu ni quidá-te seguir quida quini-tè; stná tètùha quini, ni quidá-te seguir quida-tè ducán, (mà cúnúñí). Doco nècuàhì nihnú ndàà cuisì inì-xi, iin-ni ni quidá-né seguir quida vìi-né ducán, te iin-ni ni coó ndoo anima-nè.

¹² (Te dohó cachí stná Jesús:)

—Cunaha-ní, yàhì naxicocuñin ndé ndoó-nsiá, te cunihi iin ñà-vàha xi-nsia sàì dacútàhvì iin iin-nsia, según nansa nì quida vìi iin iin-nsia.

¹³ Ndè sànhaha iá yùhù, te ndè nicanicuahàn coi. Ñàyùcàndùá, ducán ié` nahi letra nuu nani A, xì stná letra dansihí nani Z, vèchi sàhà yùhù nì sàcòo nsidanicuú ìñàha, te còò ni-ìñàha, chicá cunaha nùí.

¹⁴ Ñdiaha gá coo xi nsidaa ana nsida ndoo xi anima-xi; vèchi ducán queamà na ian sàni ndoo vaha sicoto xi-ne (te sàndixí vìi-né). Nsidaa ana quida ducán, nihítàhvì-né caxì-né quisì vídà yutnù tátá cutiacu-nè nicanicuahàn, te nihítàhvì stná-nè quìhvi-ne yehè nahnú ñuu-yà (cundoo-ne yucán).

¹⁵ Doco nsidaa nèhivì tùha quini, mà sàà-nè quìhvi-ne, ni mà quìhvi stná tètàtnà, ni-iin stná tètàdí, ni-iin stná tètòò cundoo ñahà-xí, ni-iin stná tè-sàhñí canúú, ni-iin stná tè-càhvì xì yùù yóco ò figura, te ni-iin stná tètùha dandahví.

¹⁶ Yùhù nduí Jesús, te nì techuín ángel-xi sàà-nè càhàn-nè xì nsidaa mii-nsiá nèhivì natácá ndácùcahan xí, te nì cachitñùhu-ne xì-nsiá nsidaa palabra yohó. Pues yùhù nduí descendencia xi rey David. Te na ian quidá stná sìtnúù cahnú xínu dàtnàà (cachítñùhu-sì túinuù quìvì sàà), divi ducán quidá stná yùhù —nì cachi Jesús.

¹⁷ Te dohó cachí stná Espíritu Ìì (xì iin iin ana tàyóo vida ndiaha xí):

—¡Nahà-ní! (cunindisa-ní Jesús), —cachí-yà xì-né, te ducán cachí stná nèhivì xínduu nahi novia cuàhàn nandàhà (xì-yá).

Te nsidaa stná mii-nsiá ana sà-ìníní xí palabra yohó, divi ducán xiñuhu cachi stná-nsià, ñà-nì tnátuu nèhivì nùù-yá. Daaní, stná yùhù, càhàn stnàì xì nsidaa ana cuní (cucumi xi vida ndiaha), cachí xì-né:

—Nahà-nsiá (cunindisá-nsiá mii-yá), te nihítàhvì-nsiá coho-nsiá tècuí cutiacu-nsià nicanicuahàn, ni mà chíyàhvi-nsià.

¹⁸ Cunaha-nsiá, dohó cachí xì nsidaa ana iníní xí ñà-ndùá cachí Dios nùù tutu yohó: màsà chiyódo gá-nsià màs nùù ñà-ndùá cachá, vèchi nú jaan, dandu cuàhà castigu nihì stná-nsià nùù-yá, divi castigu cachítñùhu libru yohó sàhà-xí.

19 Te nú ni cándiáá iin nèhivì iyuhu ñà-ndùá cachí-yà nùù tutu yohó, dandu dandutu stná-yà quìvì-né nùù libru xi vida ndiaha nicanicuahàn, te mà nunca nìhìtáhvi-né cundoo-ne ñuu ì xí-yá nacua cachí tutu yohó.

20 (Dohó cachí Jesús vichi:)

—Yùhù nduí ana nì cachi xì-nsiá nsidaa ñà-jaàn, te cachítnùhu stnái xì-nsiá ñà-yàchì icúmî naxicocuîñ ndé ndoó-nsiá —cachí-yà.

Pues ducanicoó, Señor Jesús. Yàchì cuní-nsì naxicocuîñ-ní.

21 Ni cúcúmí nsidaa-nsiá gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Amén.